

Матвейн дуулгалан Һайн Мэдээсэл

Иисус Христосой уг гарбал

1 ¹Абраһамай үри надаһан болохо Давидай үри надаһан Иисус Христосой уг гарбалынһ иимэ:

²Абраһам болбол Исаагай эсэгэ, Исаак – Яковай эсэгэ, Яков – Иудын ба тэрэнэй аха дүүнэрэй эсэгэ байгаа. ³Иуда болбол Тамар гэдэг эхэнэрһээ Перец Зерах хоёр хүбүүтэй байгаа. Перец – Һэцрон хүбүүтэй, Һэцрон – Арам гэдэг хүбүүтэй, ⁴Арам – Аминадаб хүбүүтэй, Аминадаб – Нахшон хүбүүтэй, Нахшон – Салмон хүбүүтэй байгаа. ⁵Салмон болбол Рахаб гэдэг эхэнэрһээ Боаз хүбүүтэй болоо. Боаз Руфь хоёрһоо Обед хүбүүн түрөө. Обедһээ Иесай хүбүүн түрөө. ⁶⁻¹¹Иесайн уг тэрэнэй хүбүүн Давид хаан залгамжалаа.

Давид хаанай захиралтаһаа эхилээд, Израилиин арад зоние хашалтаар Вавилон руу нүүлгэһэн саг хүрэтэр Иисусай элинсэг үбгэ эсэгэнэрынһ иимэ: Давидай уг Соломон залгамжалаа. Соломоной эхэнь түрүүн Урия гэдэг хүнэй һамганиинһ һэн. Соломонһоо Рехо-боам хүбүүн, Рехо-боамһаа – Абия, Абияһаа – Аса, Асаһаа – Иошафат, Иошафадһаа – Иорам, Иорамһаа – Узия, Узияһаа – Иотам, Иотамһаа – Ахаз, Ахазһаа – Езекия, Езекияһаа – Манассий, Манассийһаа – Амон, Амонһоо – Иосий түрөө. Иосийһоо Иехони болон тэрэнэй аха дүүнэрынһ түрэхэн юм.

¹²Вавилон руу хашалтаар нүүлгэгдэһэнһэйнһ хойшо Иехониһоо Залафиил гараа, Залафиилһаа Зоробабэл, ¹³Зоробабэлһээ – Абиуд, Абиудһаа – Елиаким, Елиакимһаа – Ацор, ¹⁴Ацорһоо – Садок, Садокһоо – Ахим, Ахимһаа – Елиуд, ¹⁵Елиудһаа – Елеазар, Елеазарһаа – Матфан, Матфанһаа – Яков, ¹⁶Яковһаа Мариятай һуһан Иосиф түрэхэн байгаа. Марияһаа Бурханай табисуурта гэжэ алдаршаһан Иисус хүбүүн түрөө. ¹⁷Иигээд, Абраһамһаа Давид хүрэтэр

арбан дүрбэн үе болоно. Мүн Давидһаа эхилээд, Вавилондо нүүлгэгдэн саг болотор арбан дүрбэн үе, Вавилондо нүүлгэгдэнхээ хойшо Бурханай табисууртын түрэтэр баһал арбан дүрбэн үе болоно.

Бурханай табисуурта Иисусай түрэн тухай

¹⁸ Бурханай табисуурта Иисус Христосой түрэн түүхэ иимэ: Мария эжынь хадагаа табиһан Иосиф нүхэртэйгөө гэрлэхынгээ урда Нангин хүлдэһөө хээлитэй болоһоноо мэдэрбэ. ¹⁹ Мариягай Иосиф нүхэрынь үнэн сэдхэлтэй хүн байжа, зоной урда басаганай нэрэ муугаар хэлүүлэн бузарлахагүйн тула түрэ хуримаа шэмээгүйхэн болуулха гэжэ шийдэбэ. ²⁰ Тиигэжэ бодоод, Иосифой дууран хэбтэхэдэнь, Бурханай Эльгээмэл зүүдэндэнь үзэгдөөд, иигэжэ хэлэбэ:

«Давидай үри һадаһан Иосиф, Мариягай түрэхэ хүбүүн Нангин хүлдэһөө бүрилдэн юм. Тиимэһээ ши тэрэниие һамган болгожо абахаяа бү ай. ²¹ Тэрэшни хүбүү түрэхэ, тэрэндэ Иисус* гэжэ нэрэ үгэхэш, юундэб гэбэл, тэрэ арад зоноо нүгэл хилэнсэгһээ абарха юм».

²² Тиигэжэл Дээдын Эзэнэй лүндэншөөрөө иигэжэ дамжуулжа айладханиинь бүтэбэ даа:

²³ «Басаган хээлитэй болоод, хүбүү түрэхэ, тэрэниие Эммануил гэжэ нэрлэхэ», энэ нэрэнь Бурхан мантай хамта байна гэнэн удхатай. ²⁴ Иосиф нойроо хэрээд, уданшьегүй Бурханай Эльгээмэлэй захирһан ёһоор Мариятайгаа гэрлэжэ һууба. ²⁵ Хүбүүнэйнгээ түрэтэр Иосиф һамгантайгаа хамта унтаагүй һэн. Хүбүүндээ тэрэ Иисус гэжэ нэрэ үгөө һэн.

Зүүн зүгэй сээшүүл Иисуста мүргэбэ

2 ¹ Иисус болбол Иудейн Вифлеем хотодо Ирод хаанай зонхилжо байха үедэ түрэбэ. Тэрэ үедэ зүүн зүгһөө Иерусалим хотодо сээшүүл ерээд, ² хүнүүдһээ иигэжэ асууба:

«Иудейн хаан болохоор заяагдажа түрэн үхибүүн хаанаб?»

Бидэ тэрээнэй одоной зүүн зүгтэ мандахые хараад,

тэрэндэ мүргэхээ ерээбди».

³ Энэниие дуулаад, Ирод хаан, тэрэнтэй хамта бүхы Иерусалимай зон һанаата болобо. ⁴ Тиигээд Ирод бүхы аһамад санаартаниие,

* Еврей хэлэн дээрэ энэ нэрэ «Дээдын Эзэн абарна» гэнэн удхатай юм.

Хуули заадаг багшанарыг суглуулаад: «Бурханай табисуурта Христос хаана түрэхэ ёһотой байгаа?» – гэж тэдэнһээ һураба. ⁵Тэдэнь иимэ харюу үгэбэ: «Иудейн Вифлеемдэ түрэхэ ёһотой байгаа, лүндэншын иигэжэ бэшэһэн ёһоор:

⁶ „Иудейн орон дайдын Вифлеем хото,
ши Иудын мэдэлэй бусад шухала хотонуудһаа
юугээрээшье дутанагүйш, юундэб гэхэдэ,
мини Израилин арад зоние хүтэлхэ
ехэ ударидагша шамһаа мүндэлэн гараха юм“».

⁷Тиихэдэнь Ирод зүн зүгһөө ерэнэн сэсэшүүлыг нюусаар дуудаад, одоной мандаһан саг тэдэнһээ мэдэжэ абаба. ⁸Тиигээд тэдэниие Вифлеем эльгээхэ зуура:

«Ошоод, тэрэ хүбүүе найнаар бэдэрэгты. Тэрэниие олоод, намда дуулгаарайгы. Би баһа ошожо тэрээндэ мүргэхэ ханаатайб», – гэжэ хэлэбэ.

⁹⁻¹⁰Тэдэнь хаанай хэлэһэн үгэ шагнаад, замдаа мордобо. Зүүн зүгтэ хараһан одоёо дахин харахадаа тэдэнэр угаа ехээр баярлаба. Тэрэ одон тэдэниие хүтэлэн, урдань ябажа, һүүлэй һүүлдэ хүбүүнэй байһан газарта асараад тогтошобо. ¹¹Сэсэшүүл гэртэ ороод, хүбүүнэй Мария эхэтэйгээ байхыень хараба, тиигээд газар хүрэтэр дохин тэрээндэ мүргэбэ. Асарһан бэлэгүүдээ дэлгэжэ, хүбүүндэ алта мүнгэ, сан санзай, найхан үнэртэй ургамалай тоһо үргэбэ.

¹²Зүүдэндэ тэдэ Иродтэ бусажа бү ошогты гэнэн һэргылэмжэ Бурханһаа абаһан хадаа ондоо харгыгаар өөрынгөө нютаг орондо бусаба.

Египет руу зугадаһан тухай

¹³Тэдэ сэсэшүүлэй ябаһан хойно Бурханай Эльгээмэл Иосифой зүүдэндэ үзэгдөөд, иигэжэ хэлэбэ:

– Ирод энэ хүбүүе алахаяа ханаашалаад, бэдэржэ орохонь. Тиймэһээ ши бушуухан бодоод, хүбүүгээ эхэтэйн абажа, Египет руу тэрьедэ. Тиигээд минии шамда дуулгатар тэндэ байгаарай.

¹⁴Иосиф үхибүүгээ эхэтэйн абажа, тэрэл хүнндөө Египет ябаба. ¹⁵Тэдэнэр Иродэй үхэтэрын тэндэ байгаа. Тиигэжэл Дээдын Эзэнэй лүндэншөөрөө дамжуулан: «Би Египедһээ өөрынгөө Хүбүүе дуудааб», – гэжэ айладханиинь бүтэбэ даа.

Үхибүүдые алаха тухай Иродэй үгэһэн захиралта

¹⁶ Сэсэшүүлдэ мэхэлүүлһэнээ мэдэрхэдээ, Ирод аргагүй ехээр су-халдаба. Тиигээд Вифлеем хото болон тэрэниие оршон тойроһон нютагуудай хоёр наһанһаа доошо хүбүүдые алагты гэгһэн захиралта-тайгаар сэрэгшэдээ эльгээбэ. Үхибүүнэй наһа Ирод сэсэшүүлһээ мэдэжэ абанан сагаар багсаанан байна.

¹⁷ Тиигэжэл Иеремия лүндэншын айладханаан ёһоор Дээдын Эзэ-нэй найдуулһаниинь бүтэбэ даа:

¹⁸ *«Рама соо* айхабтар гашуудалтайгаар
уйлаха бархирха абьян дуулдана.
Рахель хюдуулһан үхибүүдээ шаналан уйлана,
һанааень заһахын аргагүйл».*

Египедһээ бусалга

¹⁹ Иродэй үхэһэн хойно Египедтэ байһан Иосифой зүүдэндэ Бур-ханай Эльгээмэл үзэгдөөд:

²⁰ «Ши бодоод, хүбүүгээ эхэтэйнь абажа, Израиль нютагаа бусажа ошо. Хүбүүнэй ами хороохоёо һанагшад мүнөө хосороо», – гэжэ хэлэбэ.

²¹ Иосиф үхибүүгээ эхэтэйнь абажа, Израиль нютагаа бусаба. ²² Иродэй орондо Архелай хүбүүниинь Иудейдэ хаан болоо гэжэ дуулаад, Иосиф тиешэ ошохоёо айгаа. Харин Иосиф зүүдэндээ дахин зүблэл абаад, Галилейн можо зүглэбэ. ²³ Тэндэ Иосиф гэр бүлэтэйгөө Назарет хотодо түбхинэн нютагжаба. Тиигэжэл «Тэрэ Назаредэй гэжэ нэрлүүлхэ» гээд лүндэншэдэй айладханааниинь тудaa.

Уһаар Арюудхагша Иоаннай номнол

3 ¹ Тэрэ сагта Уһаар Арюудхагша Иоанн Иудейн сүл губи ерээд, номнол хэбэ. ² «Бурханай хаан түрэ һаяар мандахань, тиимэһээ нүгэл үйлэдэхээ болёод, Бурханда хандагты», – гэжэ тэрэ хэлэбэ. ³ Иоанн тухай лүндэншэ Исаяя иигэжэ хэлээ:

* Вавилон руу хүсөөр нүүлгэхын урда тээ дайсадынь еврейнүүдые Рама хо-тодо суглуулаад барижа байгаа бэлэй. Тэндэнь айхабтар ехэ гашуудал бо-лоо һэн. Тон тиимэл гашуудал Вифлеем хотын оршон тойрон Ирод хаанай захиралтаар үхибүүдые алаха үе сагта болоо бэлэй.

*«Дээдын Эзэнэй ябаха замынь бэлдэгты,
алхаха харгыень дардам сэхэ болгогты гэжэ
хэн бэ даа сүл губида хашхарба».*

⁴ Иоанн тэмээнэй ноохон хубсаһа үмдэдэг, һур бэһэ бэһэлээд ябадаг бэлэй. Тэрэ таршаагаар, зэрлиг зүгын балаар хооллодог байгаа. ⁵ Тиихэдэ Иерусалимайхид, Иудей можын хамаг зон, Иордан гол тойрон һуугшад булта тэрээндэ ошобо. ⁶ Тэдэ зон нүгэл шэбэлнүүдээ мэдэрэн гэмшэбэ, тиин Иоанн тэдэниие Иордан голдо шунгуулан уһаар арюудхаба.

⁷ Уһанда арюудхуулхаяа олон фарисейнүүдэй, саддукейнэрэй* эрэжэ ябахые хараад, Иоанн тэдэндэ иигэжэ хэлэбэ: «Хорото могойн таһардахад! Бурханай буулгаха хэһээлтэһээ иигээд хулжыхыетнай таанарта хэн заагаа? ⁸ Таанар буянтай һайн юумэ бүтээжэ, Бурханда хандаһанаа харуулагты. ⁹ Үбгэ эсэгэмнай Абраһам юм гэжэ өөһэд тухайгаа бү бодогты, юундэб гэхэдэ, Бурхан энэ хэбтэһэн шулуугааршые Абраһамда үри хүүгэдые бүтээжэ шадаха юм гэжэ танда хэлэхэ байна. ¹⁰ Модо үндэһөөрнь таһа сабшаха алма хүхэ бэлэн байна: һайн үрэ жэмэс үгэдэггүй алишые модон таһа сабшагдаад, галда хаягдаха. ¹¹ Нүгэлөө гэмшэһыетнай баталан би таанадые уһаар арюудханаб, теэд минии хойноһоо Заларан ерэгшэ таанадые Нангин Һүлдэ гал хоёроор арюудхаха. Тэрэ намда ороходоо агуухэ юм. Би тэрэнэй гуталыеньшые абажа ябаха эрхэгүйб. ¹² Тэрэ таряагаа сэбэрлэхээр хүрзэеэ гартаа адхаад байна: таряагаа суглуулжа амбаартаа хадагалха, харин мэхийнэ голоомыень залиршагүй галда шатааха».

Иисусые уһаар арюудхаба

¹³ Тэрэ сагта Иисус Иоаннһаа уһан арюудхалда хүртэхээ Галилейһээ Иордан голдо ерэбэ. ¹⁴ Тиихэдэнь Иоанн Иисусай һанал хубилгаха зорилготойгоор:

«Би шамһаа уһан арюудхалда хүртэхэ ёһотойлби, тиигэн гэхээ ши намда ерэбэ гүш?» – гэбэ.

¹⁵ Теэд Иисус тэрээндэ:

«Мүнөө энээниие хэе, бидэ иигэжэл Бурханай эрхэ хүсэл бүтээхэбди», – гэбэ. Тиихэдэнь Иоанн зүбшөөбэ. ¹⁶ Уһаар арюудхууламсаараа Иисус уһанһаа гараба. Тиихэдэнь тэрээндэ огторгой

* Иисусай эсрэг тэмсэһэн еврей шажанай бүлэгүүд.

сэлигдэн нээгдэбэ, тэрэ гулабхаадал мэтэ Бурханай Хүлдэн дээрэнь буухые хараба. ¹⁷ «Энэ минии хайрата Хүбүүмни гээшэ, ханаа сэдхэлдэмни таатай юм», – гэхэн абьяан огторгойһоо дуулдаба.

Шолмос Иисусые туршана

4 ¹ Удаань Хүлдэ Иисусые альбан шолмосоор хорюулха туршуулхаяа сүл губи руу хүтэлжэ абаашаба. ² Иисус дүшэн үдэр, дүшэн хүни масаглаад, хүүлдэнь гэдэһэниинь аргагүй ехээр үлдэбэ. ³ Тиихэдэнь хоригшо шолмос тэрээндэ ерээд: «Хэрбээ ши Бурханай Хүбүүн юм хаа, эдэ шулуунуудта хилээмэн болохыень захира», – гэбэ.

⁴ Тиихэдэнь Иисус: «„Хүн гансал хилээмээр амидардаг бэшэ, харин Бурханай хэлэһэн үгын ашаар амиды ябадаг юм“, – гэжэ Харюусаба. ⁵ Хүүлдэнь Иисусые шолмос нангин Иерусалим хото абаашажа, Бурхан Хүмын орой дээрэ байлгаба. ⁶ «Хэрбээ ши Бурханай Хүбүүн юм хаа, эндэһээ доошоо хүрэ. Тиигэбэлшни, „Бурхан өөрынгөө Эльгээмэлнүүдтэ шинии тушаа захиралта үгэхэ, шулуунда бүдэржэ унахагүйншни тулада тэдэ шамайе гар дээрээ үргөөд ябаха“, – гээд Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ ха юм», – гэжэ Иисуста шолмос хэлэбэ.

⁷ Тиихэдэнь Иисус: «Бурханшни болохо Дээдын Эзэнээ бү турша гээд баһа тэндэ бэшээтэй юм», – гэжэ шолмосто харюусаба. ⁸ Иисусые шолмос дахин үндэр гэгшын хада дээрэ абажа гараад, дэлхэйн бүхы хаан оронуудые, тэдэнэй хүр жабхалангые харуулна. ⁹ «Хэрбээ хүлдэм унажа мүргөө һаашни, би эдэ бүгэдые шамда үгэхэб!» – гэжэ тэрээндэ шолмос хэлэбэ.

¹⁰ Тиихэдэнь Иисус шолмосто: «Ай, сатана!* Намһаа зайла! „Ши Эзэн Бурхандаал шүтэжэ, гансал тэрээндээ алба хэжэ бай!“ – гээд Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ», – гэжэ харюусаба. ¹¹ Тиихэдэнь шолмос Иисусые орхижо ошобо, харин Бурханай Эльгээмэлнүүд тэрээндэ туһалхаяа ерэбэ. Иисус Галилей можодо ажалаа хэжэ эхилбэ. ¹² Иоаниие түрмэдэ хаагаа гэжэ дуулаад, Иисус Галилей мого ошобо. ¹³ Теэд Назарет хотодоо байхын орондо тэрэ Капернаум хотодо һуурижаба. Тэрэ хото Галилей далайн хажууда, Забулон ба Нафталим обогүүдай газарта оршожо байгаа. ¹⁴ Тиигэжэл лүндэншэ Исаягаар дамжуулан Бурханай айлдханиинь бүтэбэ даа:

* Энэ нэрэ «гэмнэгшэ» гэхэн удхатай юм.

- 15 *«Забулоной газар, Нафталимай газар,
нуурай шадархи харгын дэргэдэхи газарнууд,
Иордан голой саада бэе,
бусад үндэһэтэнүүдэй Галилейн газар дайда,
16 харанхы мунхагта нуугаашад
тон ехэ гэрэл туяа үзэхэ!
Үхэлэй ороной һүүдэртэ нуугаашадта
гэрэл туяа сасарха!»*

17 Тэрэ сагһаа хойшо Иисус: «Нүгэл үйлэдэхээ болижо, Бурханда хандагты, Бурханай хаан түрын мандахань ойртоод байнал», – гээд номножо эхилбэ.

Иисус түрүүшын дүрбэн шабинараа шэлэжэ абаба

18 Нэгэтэ Галилей далайн хажуугаар ябажа ябахандаа, Иисус аха дүү хоёрые хараба. Тэдэ загаһашадай нэгэнь Пётр гэжэ ара нэрэтэй Симон, нүгөөдэнь тэрэнэй Андрей гэдэг ахань байгаа. Тэдэ хоёр загаһашад гүльмээ далайда хаяжа байба. 19 «Таанар хойноһоомни ябагты, загаһа барихын орондо хүнүүдые намда хандуулха албанда би таанадые хургахаб», – гэжэ Иисус тэдэндэ хэлэбэ. 20 Тиигэхэдэнь тэдэнэр дары гүльмээ орхёод, Иисусай хойноһоо ябаба.

21 Тэндэһээ саашалжа ябатараа Иисус Зэбэдэйн хүбүүдые, Яков Иоанн хоёрые хараба. Аха дүү хоёр Зэбэдэй эсэгэтээ хамта онгосодо нуугаад, гүльмээ заһажа байгаа. Иисус тэдэниие хамта ябалсахаарнь дуудаба. 22 Тэдэнь дары онгосоёо, эсэгээ орхёод, Иисустай ябаба.

Иисус хургана, номноно, үбшэ хабшанһаа эдэгээнэ

23 Иисус бүхы Галилей можоор ябажа, мүргэлэй гэрнүүдтэ ард зониие хургаба, Бурханай хаан түрэ тухай һайн мэдээсэл номнобо, элдэб янзын үбшэ хабшатай хүнүүдые эмнэн эдэгээбэ. 24 Иисус тухай алдар суу бүхы Сири ороноор хаа хаанагүй тараба. Тиимэһээ тэрээндэ ехээр үбдэжэ зобожо байһан, досоогоо ада шүдхэртэй болон, унадаг үбшэнтэй, саа үбшэнтэй, мүн бусадшые элдэб янзын үбшэ хабшантай зониие олоор асаржа байба, тиин Иисус тэдэниие бултыень эдэгээбэ. 25 Галилей можоһоо, Арбан хото можоһоо, Иерусалимһаа, Иудей можоһоо, Иордан голой саада бэеһээ ерэнэн үй түмэн зон Иисусые дахажа ябаба.

Хада дээрэ айладхагдаһан номнол

5¹ Хажуудаа олон зоной сугларһые харахадаа, Иисус хада дээрэ гаража, тэндээ һууба. Тэрэниие тойроод шабинарынь сугларба.
² Иисус тэдэ зониие хургажа эхилбэ.

Үнэн бодото жаргал

- ³ *«Бурханай Һүлдөөр дуталдагшад, жаргалтайл,
Огторгойн хаан түрэ тэдэнэй ха юм.*
- ⁴ *Гуниглан уйлаашад жаргалтайл,
Бурхан тэдэнэй ханаае амаруулхал.*
- ⁵ *Даруу номгон зон жаргалтайл,
тэдэнэр дэлхэе уг залгамжалхал.*
- ⁶ *Үнэн зүбье угаа ехээр хүсэгшэд жаргалтайл,
тэдэнэр ханаһандаа хүрэхэ юм.*
- ⁷ *Бусад зониие хайрлаашад жаргалтайл,
тэдэниие өөһэдыень хайрлахал.*
- ⁸ *Арюун сэдьхэлтэн жаргалтайл,
тэдэнэр Бурханиие үзэхэл.*
- ⁹ *Амгалан байдал найруулагшад жаргалтайл,
Бурхан тэдэниие үхибүүдни гэжэ нэрлэхэл.*
- ¹⁰ *Бурханай эрхэ хүсэлөөр ажарууһанайнгаа түлөө хашуулагшад
жаргалтайл,
Огторгойн хаан түрэ тэдэнэй ха юм.*
- ¹¹ *Минии түлөө доромжолууһан, хашуулжа намнууһан, элдэбээр
хардууһан байбал, таанад жаргалтайт.*
- ¹² *Баярлажа, хүхижэ ябагты!
Тэнгэридэ таанадта агууехэ шагнал бэлдээтэй байна.
Эртэ урда ажамидарһан лүндэнишэдые баһал иигэжэ хашажа
үлдэжэ байһан юм».*

Дабһан ба гэрэл туяа тухай

¹³ Таанад газар дэлхэйн зоной дабһан хужарынь гээшэт. Хэрбээ дабһанай амтаяа гээгээ һаань, дахин тэрэниие яажа гашуун болгохоб? Тиигээ һаа дабһан юундээшье хэрэггүй болоод, миил хаягдажа, хүнэй хүлдэ гэшүүлхэ зэргэтэйл.

¹⁴ Таанад газар дэлхэйн зоной гэрэл туяа гээшэт. Хада дээрэ бодхоогдоһон хото хоргодожо шадахагүйл. ¹⁵ Зула аһаагаад, хэншые

тэрэнээ амһарта доро табидаггүй, харин гэртэ байһан зониие бултыень гэрэлтүүлжэ байхын тула зулын табюур дээрэ бадараадаг юм. ¹⁶ Энээндэл адляар танай гэрэл туяа улад зоной урда гэрэлтэжэ байхань болтогой, тиигэбэл дэмбэрэлтэ һайхан хэрэгүүдыетнай зон хараад, тэнгэридэхи Эсэгэдэтнай магтаал соло дуудахал.

Моисейн Хуули тухай

¹⁷ Моисейн Хуули гү, али лүндэншэдэй бэшээшые болюулхаяа намайе ерээ гэжэ бү бодогты. Би эдээниие болюулхаяа бэшэ, харин үнэн дээрэнь бүтээхээ ерээб. ¹⁸ Газар тэнгэри хоёрой байгаал сагта, Хуулиин багаханшые зүйл, бишыханшые үзэгынь үгы болохогүй гэжэ таанадта баталан хэлэнэб. Досоонь бэшээтэй бүхы юумэнүүд заабол бээлхэ зэргэтэй юм. ¹⁹ Тиин Хуулиин тон эгээлэй заабариие эбдэһэн, улад зониие тиимэ юумэндэ һургаһан хүн Огторгойн хаан орон дотор тон бирагүй хүн байха. Зүгөөр эдэ заабаринуудые сахидог, улад зониие тиимэ юумэндэ һургадаг хүн Огторгойн хаан орон дотор агуухэ хүн байха. ²⁰ Хэрбээ таанар Бурхантай баталһан Хэлсээе Хуули заадаг багшанарһаа, фарисейнүүдһээ үлүү һайнаар дүүргэдэггүй һаа, Огторгойн хаан орондо орохогүйт гэжэ баталан хэлэнэб.

Уур сүхал тухай

²¹ «Хүниие бү ала, алууршан зарга шүүбэридэ үгтэхэ», – гэжэ эртэ урда сагта хүнүүдэй хэлэдэгые таанар дуулаһан бээт. ²² Хүндэ дэмы уурлаһан хүн зарга шүүбэридэ орохо зэргэтэй гэжэ би мүнөө таанадта хэлэнэб. Хүниие «рака»* гэһэн хүн Зүблэлэй гэшүүдэй заргада үгтэхэ ёһотой; хүниие «тэнэг» гэһэн хүн гал тамада унаха ёһотой гэжэ би таанадта хэлэнэб.

²³ Хэрбээ ши үргэлэй шэрээгэй хажууда үргэл хэхээ ябаһанаа, хүнэй шамда гомдолтой байһые һанаандаа оруулбал, ²⁴ үргэлэй шэрээгэй хажууда үргэлөө орхи. Тиигээд бушуухан ошожо, нүгөө хүнтээ эбтэй боло, тиигэһэн хойноол үргэл мүргэлөө үргөөрэй.

²⁵ Хэрбээ хэн нэгэн шинии урдаһаа зарга барижа, шамайе зарга шүүбэридэ абаашажа байбал, зарга шүүгшын мэдэлдэ ороогүйдөө, замдаа хэрэгээ түргэһэн шийдхэхые оролдо. Тиигээгүй һааш, шамайе зарга шүүбэридэ үгэхэ, зарга шүүгшэ шамайе түрмын харуулшанда

* Мунхаг хоһон.

тушааха, харин харуулшан шамайе түрмэдэ һуулгаха. ²⁶ Үри шэриез дууһан, һүүлшын хашарһан хүрэтэр түлөөгүй һаа, ши тэндэһээ гарахагүйш гэжэ шамда баталан хэлэнэб.

Эрэдээ гү, али эхэнэртээ урбаха тухай

²⁷ «Эрэдээ гү, али эхэнэртээ бү урба», – гэжэ эртэ урда сагта хүнүүдэй хэлэдэгые таанар дуулаһан бээт. ²⁸ Харин би мүнөө иигэжэ хэлэхэ байнаб: ондоо эхэнэр тээшэ хараад, тэрээнтэй ниилэхэ һанаатай байһан алишые хүн һанал бодолдоо тэрэ эхэнэртэй орёолдон, өөрынгөө һамганда урбаба гээшэ. ²⁹ Хэрбээ баруун нюдэншни шамайе нүгэлдэ оруулаа һаа, тэрэнээ һуга татаад хая. Бүрин эрхэтэнтэйгээ гал тамада хаягдахын орондо гансахан эрхэтэнгүй ябалшни шамда дээрэ байха. ³⁰ Хэрбээ баруун гаршни шамайе нүгэлдэ оруулаа һаа, тэрэнээ таһа отолоод хая. Бүрин бүтэн эрхэтэнтэйгээ гал тамада хаягдахын орондо гансахан лэ мүсыншни хосорбол, шамда дээрэ байха.

Ханиһаа халаха тухай

³¹ Һамганһаа халажа байһан эрэ бүхэн халаһан тухайгаа гэршэлгэ һамгандаа бэшэжэ үгэхэ ёһотой гэжэ баһа хэлэгдэһэн байдаг. ³² Харин би мүнөө таанадта иигэжэ хэлэхэб: өөртэнь урбаагүй эхэнэрһээ бусад шалтагаануудаар халаһан алишые эрэ һамгаяа урбалтада түлхинэ; мүн тиимэ эхэнэрээр һамга хэһэн хүн баһал урбагша болоно.

Тангариг тухай

³³ «Дээдын Эзэндэ үгэһэн тангаригаа бү эбдэ, тэрэнээ сахижа яба», – гэжэ эртэ урда сагһаа хүнүүдтэ хэлэдэгые таанар баһа дуулаа һэн бээт. ³⁴ Харин би мүнөө танда иигэжэ хэлэхэб: найдуулга үгэхэдөө огто бү тангаригла, огторгой тэнгэрээршые бү тангаригла, юундэб гэбэл, огторгой хадаа Бурханай һуудаг шэрээ гээшэ. ³⁵ Газар дэлхэйгээршые бү тангаригла, юундэб гэбэл, газар дэлхэй Бурханай хүлэйн түшэг гээшэ. Иерусалимааршые бү тангаригла, юундэб гэбэл, Иерусалим агууехэ Хаанай хото гээшэ. ³⁶ Өөрынгөө толгойгооршые бү тангаригла, юундэб гэхэдэ, гансаханшые үһээ сагаан болгожо гү, али хара болгожо шадахагүйш. ³⁷ Зүгөөр, найдуулгаа үгэхэдөө, «зай, зай», али «үгы, үгы» гэжэл хэлэ. Энээнһээ үлүү үгэ муу мэхэтэй шолмосхоо гарадаг.

Үнөөгөө абаха тухай

³⁸ «Нюдэнэй харюу нюдэн, шүдэнэй харюу шүдэн» гэжэ хэлэдэ-гыге таанар дуулаа ёһотойт. ³⁹ Харин би мүнөө танда иигэжэ хэлэхэб: хоротоноор бү үһөөрхэлдэ. Хэрбээ баруун хасарыешни хүнэй альгадабал, тэрэ хүндэ зүүн хасараа табижа үгэ. ⁴⁰ Хэрбээ хэн нэгэнэй шамтай заргалдаад, самсыешни буляаха ханаатай байбалнь, ши тэрээндэ дэгэлээ тайлажа үгэ. ⁴¹ Хэрбээ нютагыешни эзэлхэн сэ-рэгшэд шамайе нэгэ модоной зайда юумыень шэрэжэ абаашахыешни хүсөөр баалабалнь, ши тэдэнэй юумэ хоёр модоной зайда абаашажа үгөөрэй. ⁴² Шамһаа юумэ эрихэн хүндэ үгэ, шамһаа юумэ урьһаар абаха гээ һаань, буруу бү хараарай.

Дайсадтаа дуратай байха тухай

⁴³ «Нүхэртөө дуратай бай, дайсанаа үзэн яда» гэжэ хэлэдэгыге таанад дуулаа бэээт. ⁴⁴ Харин би мүнөө танда иигэжэ хэлэхэб: дайсадтаа дуратай байгты, таниие хашагшадай түлөө зальбаржа байгты. ⁴⁵ Тиигээ һаа, огторгойдо байгша Эсэгэдээл адли бээ абажа ябадаг болохот. Юундэб гэбэл, Эсэгэтнай өөрынгөө муушуулдашье, һайшуулдашье нара гэрэлтүүлнэ, мүн зүбтэндэшье, буруутандашье хура бороо оруулна. ⁴⁶ Хэрбээ өөртөө хайра дуратай зонииел хайрлажа байбалтнай, Бурхан яагаад таанадые шагнаха юм? Алба татаашадшье тиидэг бэшэ аал? ⁴⁷ Баһа хэрбээ гансал өөрынгөө нүхэдые мэндэшэлжэ ябабал, таанад үлэмжэ һайн ямар юумэ хэнэ гээшэбта? Мүн бусад арадуудшье баһал тиидэг бэшэ аал? ⁴⁸ Тиимэхээ эрхим түгэс Огторгойн Эсэгэдээл адли таанадшье эрхим һайн байгты.

Үгытэйшүүлдэ бадар үгэхэ тухай

6 ¹ Хүнүүдтэ харагдаха мэдэгдэхын лэ тула тэдэндэ туһа хүргэжэ бү байгты. Тиигээ һаа, Огторгойдохи Эсэгэхээ шагналда хүртэхэгүйт. ² Тиин үгытэйшүүлдэ бадар үгэхэдөө, тэрээн тухайгаа бүхы хото хүдөөгөөр бү донгодо. Хоёр нюуртан лэ тиигэжэ бээ магтуулхын тула мүргэлэй гэрээр дүүрэн, газагууршье тунхагладаг ха юм. Тэдэнэр өөһэдынгөө шагнал энэ дээрээл абажа байна гэжэ танда үнэниие хэлэнэб. ³ Үгытэйшүүлдэ бадар үргэхэдөө, тэрээн тухайгаа хани нүхэдтөөшье бү мэдүүлэ. ⁴ Үргэл хэхэдээ, нюудагаар хэжэ бай. Тиигэбэлшни нюуса юумэ хаража мэдэжэ байдаг шинии Эсэгэ ашыеш заагагүй харюулха.

Зальбарха тухай

⁵ Зальбархадаа, ши хоёр нюуртанда адли бү боло. Тэдэнэр улад зондо үзэгдэхэ харагдахын тула мүргэлэй гэртэ бодоод, гудамжын булангуудаар зогсоод зальбарха мүргэхэ дуратай байдаг. Тэдэнэр өөһэдынгөө шагнал энэ дээрээл абажа байна гэжэ танда үнэниие хэлэнэб. ⁶ Харин ши зальбархадаа, өөрынгөө таһалгада орожо, үүдээ хаагаад, шамтай далда газарта байһан Эсэгэдээ зальбараарай. Тиигэбэлшни нюуса юумэ хаража мэдэжэ байдаг шинии Эсэгэ ашыешни заагагүй харюулхал. ⁷ Зальбархадаа, ши онгондо мүргэгшэ хүнүүдтэл адляар дэмы үгэнүүдые бү шаша. Тэдэ үлүү үгэтэн олон табые шашахадаа, онгонуудтаа дуулдахабди гэжэ һанадаг ха юм. ⁸ Тэдэ зониие бү нажаагты: эрихэ гуйхыншни урда тээ Эсэгэшни шамда хэрэгтэй юумэнүүд тухай мэдээд байдаг ха юм. ⁹ Иигээд зальбаржа байгаарай:

«Тэнгэридэ оршодог Эсэгэмнай!

Наггин нэрэшни алдаршахань болтогой.

¹⁰ *Хаан түрэшни мандахань болтогой,
тэнгэри огторгойтойл адляар
газар дэлхэй дээрэшье
эрхэ хүсэлини бэлхэнь болтогой!*

¹¹ *Ажамидаралаймнай хоол мүнөөдэр мандаа хайрлыш!*

¹² *Манда муу юумэ хэгшэдые манай хүлисэдэгтэл адляар,
маанадай буруу хэрэгүүдые хүлисыш даа.*

¹³ *Горидолго хорхойтуулгада маниие бу оруулыш даа,
муу мэхэтэй шолмошоо аршалжа байгыш даа!*

*Хаан түрэ, хүсэ шадал, алдар соло мүнхэдөө шинии ха юм.
Болтогой!»*

¹⁴ Хэрбээ ондоо хүнүүдэй танда хэһэн муу юумэнүүдые хүлисэжэ байбалтнай, тэнгэридэ оршодог Эсэгэтнайшье таниие хүлисэхэл.

¹⁵ Хэрбээ бусадые танай хүлисэхэгүй байбал, огторгойдо оршодог Эсэгэтнай баһа танай буруу ябадалнуудые хүлисэхэгүйл.

Масаглаха тухай

¹⁶ Масаглахадаа хоёр нюуртан мэтээр гунигтай шарай харуулхаяа бү оролдогты. Тэдэнэр масаглаһанаа хүн бүхэндэ мэдүүлхын тула уйдхартай барагар шарай үзүүлдэг юм. Тэдэнэр өөһэдынгөө шагнал энэ дээрээл абажа байна гэжэ танда үнэниие хэлэнэб. ¹⁷ Хоол

барингүй ябахдаа, ши үнээ намнаад*, нюураа угаа. ¹⁸Тиигэбэлшни, масаглаһан тухайшни бусад зон мэдэхгүй. Харин шамтай далда газарта байһан Эсэгэшни мэдэжэ байха. Тиин нюуса юумэ мэдэжэ байдаг Эсэгэшни ашыеш заатагүй харюулха.

Тэнгэридэхи баялиг тухай

¹⁹Газар дэлхэй дээрэ баялиг зөөри өөртөө бү суглуулагты, тэрэниетнай хүйр хорхой, жэбэ жонхо эдижэ магадгүй, хулгайшад шургажа ороод, хулуужа магадгүй. ²⁰Харин баялиг зөөри огторгой дээрэ суглуулагты, тэндэ хибэн хорхойшые, жэбэ жонхошые эдихгүй, хулгайшадшые шургажа ороод хулуухагүй. ²¹Ушарынь хэлэбэл, эрдэни баялигайтнай байһан газарта зүрхэ сэдхэлтнайшые оршодог бшуу.

Бэын гэрэл тухай

²²Нюдэн болбол бэын гэрэл дэн юм. Нюдэнэйшни арюун гэрэлтэй байгаа хаа, бүхы бэешни гэрэлтэй гэгээн байха. ²³Хэрбээ нюдэнэйшни харасын сэбэр бэшэ юм хаань, бүхы бэешни харанхы бүрэнхы байхал. Теэд досоохи гэрэлэйшни харанхы юм хаань, харанхынь өөрөө ямар бад балай байлтай гээшэб?

Бурхан ба эд зөөри тухай

²⁴Хэншые хоёр эзэндэ зарагдажа шадахагүй: нэгэн гэбэл, таанад нэгэ эзэндээ дурагүй, нүгөөдэдөө дуратай байхалта; али үгышые хаа, нэгэ эзэндээ дуратайгаар, нүгөөдэдөө дурагүйгөөр ажаллаха бшуут. Таанад Бурханда болон эд зөөридэ нэгэ зэргэ алба хэжэ шадахагүйлта.

Юрын ажабайдал тухай һанамжа

²⁵Тиимэһээл таанадта иигэжэ хэлэхэб: амиды ябахын тула юу эдихэ уухабибди, юу үмдэхэбибди гэжэ ханаагаа бү зобогты. Амимнай эдээ хоолһоо шухала бэшэ аал? Бэемнай хубсаһа хунарһаа шухала бэшэ аал? ²⁶Огторгойгоор ниидэдэг шубууды ажаглан харыт: тэдэнэр юумэ тарйдаггүй, хададаггүй, амбаарта үрэнэ таряа суглуулжа хадагалдаггүйл. Зүгөөр, танай Огторгойн Эсэгэ тэдэниие тэжээдэг

* Эхэ бэшэгтээ: «толгойдоо хангалтай ургамалай тоһо түрхи» гэжэ бэшээтэй байдаг.

ха юм. Таанар тэдэ шубуудта ороходоо үлүү шухала бэшэ аалта?
²⁷ Таанадай хэнтнай шадалаараа оролдоод, тохоногойшые шэнээн ургажа шадахаб?

²⁸ Баһа хубсаһа хунар тухай ханаагаа юундэ зобонобта? Хээрэдэ сэсэгүүдэй яажа ургадагые харыт: тэдэ ажал хэдэггүйл, өөһэдтөө утаһа ээрэжэ хубсаһа оёдоггүйл. ²⁹ Алдар суутай Соломоншые арггүй ехэ эд баялигтай байһаншые хаа, эдэ сэсэгүүд шэнги тиимэ гоёор хубсалдаггүй һэн гэжэ би танда хэлэнэб. ³⁰ Мүнөөдэр эндэ ургажа байгаад, үглөөдэрын, магад, галда шатаагдажашые болохо хээрэ ургаһан алишые ногоо Бурхан үзэсхэлэнтэ гоёор шэмэглэдэг юм. Харин таанадые Бурхан тэрэ ногоонһоо хураггүй ехээр анхараа бэээ, этигэл багатан!

³¹ Тиимэһээ «Бидэ юу эдихэмнай гээшэб?» али «Юу уухамнай гээшэб?» али «Юу үмдэхэмнай гээшэб?» гэжэ өөһэдтөө бү хэлэгты, ханаагаа бү зобогты. ³² Юундэб гэбэл, Бурхание мэдэхэгүй хүнүүд лэ иимэ юумэнүүдээр ханал бодолоо бүрин эзэлүүлдэг юм. Эдэ бүгэдэ юумэнэй таанадта хэрэгтэй байһые Огторгойн Эсэгэтнай хайн мэдэжэ байна бшуу. ³³ Түрүүшээр Бурханай хаан түрые, Бурханай үнэн зүбые бэдэрэгты, тиигээ хаатнай бусад бүгэдэ юумэнүүд танда үгтэхэ. ³⁴ Тиимэһээ үглөөдэрэйнгөө тухай ханаагаа бү зобогты, юундэб гэбэл, үглөөдэртнай өөрөө өөр тухайгаа ханаагаа зобохол: үдэр бүхэндэ ханаагаа зобохо юумэниинь олон байдаг лэ.

Бусадые зэмэлхэ тухай

7 ¹ Бусадые бү шүүбэрилэн зэмэлэгты, тиигэбэл Бурхан таанадые шүүбэрилэн зэмэлхэгүйл. ² Ушарын хэлэбэл, бусадые яажа зэмэлнэбта, тиигэжэл Бурхан таанадые зэмэлхэ, ямар хэмжээгээр хэмжэнэбта, тиимэл хэмжээгээр танда хэмжэжэ үгэхэ. ³ Нүхэрэйнгөө нюдэндэ байһан гэшүүһэ хараад, өөрынгөө нюдэндэ байһан модо юундэ обёорногүйбши? ⁴ Үгышые хаа, нюдэндэшни модоной орожо тороод байхада, ши нүхэртөө: «Байза, би шинии нюдэндэ ороод байһан гэшүүһэ гаргаһууб», – гэжэ яагаад хэлэхэбши? ⁵ Хоёр нюуртан! Түрүүшээр өөрынгөө нюдэнэй модо гарга, тиигээ хаа, нүхэрэйнгөө нюдэнэй гэшүүһэ яажа гаргахые мэдэхэлши.

⁶ Нангин юумэ нохойдо бү хаягты, тэдэ эрьсэд лэ өөртэтнай добтолхол. Субад эрдэни гахайн урда бү сасагты, тэдэ тэрэниетнай миин лэ хүлөөрөө гэшхэхэл.

Тоншоогты – таанадта нээжэ үгэхэ

⁷ Тиимэһээ эригты, тиихэдэтнай танда үгэхэл; бэдэрэгты, тиихэдээ олохот; үүдэ тоншоогты, тиихэдэтнай танда нээхэ. ⁸ Юундэб гэбэл, эриһэн алишье хүн абадаг, бэдэрһэн хүн олодог, тоншоһон хүндэ үүдэ нээжэ үгэдэг. ⁹ Хилээмэ эриһэн хүбүүндээ гартань шулуу барюулха эсэгэ таанарай дунда олдохо аал? ¹⁰ Мүн загана эрихэдэнь могой үгэхэ хүн байха аал? ¹¹ Хэрбээ нүгэл шэбэлтэй таанадай үхибүүдтээ хайн юумэ үгэжэ шададаг байхадатнай, Огторгойн Эсэгэтнай эрижэ байһан хүндэ бүришье бэлэнээр хайн хайханиее үршөөхэ бэшэ аал?

¹² Бусад хүнүүд танда ямараар хандаһай гэжэ һананабта, тиигэжэл таанад бусадудта хандажа байгты: энэ болбол Моисейн Хуулиин ба лүндэншэдэй хургаалай гол удхань мүн.

Уйтахан хаалга тухай

¹³ Уйтахан хаалгаар орогты: юундэб гэбэл, тамада хүргэдэг хаалгань үргэн, харгынь уужам юм, тиин тэрээгээр олон лэ зон ябадаг. ¹⁴ Ажамидаралда хүргэдэг хаалгань уйтахан, харгынь нариихан бэрхэ юм, тэрэение олоошо зон үсөөн байдаг.

Модон үрэ жэмэсээрэ танигдаха

¹⁵ Хуурмаг лүндэншэдһөө болгоомжолжо байгты. Тэдэнэр гадаада талаһаа хонид байһан хэбэр үзүүлэн таанадта ерэбэшье, доосоого арьяатан шоно мэтэ байха. ¹⁶ Тэдэниие таанад хэһэн хэрэгүүдэйнь үрэ дүнгөөр танихат. Үүргэнэ модон үзэм жэмэс үгэдэггүй, үргэхэтэй буртаг үбһэн амтан жэмэс ургуулдаггүй. ¹⁷ Тэрээндэл адляар, алишье хайн модон хайн үрэ жэмэс үгэдэг, муу модон муу үрэ жэмэс үгэдэг. ¹⁸ Хайн модон муу үрэ жэмэс ургуулжа шадахагүй, муу модон хайн үрэ жэмэс ургуулжа шадахагүй. ¹⁹ Хайн үрэ жэмэс үгэдэггүй алишье модон таһа сабшагдаад, галда хаягдадаг юм. ²⁰ Тиимэһээл таанар хуурмаг лүндэншэдые хэрэгүүдээрнь танихат.

Хуурмаг шабинар

²¹ «Дээдын Эзэн! Дээдын Эзэн!» гэжэ намда хэлэгшэ хүн бүхэн Бурханай хаан орондо орохогүй, зүгөөр тэнгэридэ байгша Эсэгымни эрхэ хүсэл бүтээдэг хүнүүд лэ тиийшээ орохо юм. ²² Зарга шүүбэрийн Үдэрэй болоходо, олон зон намда: «Дээдын Эзэн! Дээдын

Эзэн! Шинии алдар нэрэхээл бидэ номнодог хэмди. Баһа шинии алдар нэрээр бидэ ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргадаг хэмди, шинии алдар нэрээр гайхамшагтай хэрэгүүдые бүтээдэг хэмди», – гэжэ хэлэхэл. ²³Одоо тиихэдэнь би: «Би хэзээшье таанадые мэдэдэг байгаагүйб. Холо бологты намһаа, нүгэлтэ зон», – гэжэ харюусахалби.

Хоёр барилгашан тухай

²⁴Минии хэлэһэн энэ хургаалые шагнажа, бээлүүлдэг алишье хүниие би шулуун хуури дээрэ гэрээ барихан, бодомжотой сэсэн хүнтэй адлишаахаб. ²⁵Аадар бороо адхараад, уһа мүрэнүүд үерлөө, шанга халхин буужа, тэрэ гэр руу шуумайгаа. Харин шулуун хуури дээрэ бодхоогдохон тэрэ гэр унажа хандарбагүй.

²⁶Харин минии энэ хургаал шагнаад, бээлүүлдэггүй хүн бүхэн элһэн дээрэ гэрээ барихан бодомжолгүй тэнэг хүнтэй адли юм. ²⁷Аадар бороо адхараад, уһа мүрэнүүд үерлөө, шанга халхин буугаад, үнөөхи гэр дайраа. Тиихэдэнь тэрэ гэр аймшагтайгаар хандаран унаа.

Иисусай эрхэ засаг тухай

²⁸Иисусай иигэжэ хургажа дүүргэхэдэ, үй түмэн зон тэрэнэй хургаалда гайхажа байба. ²⁹Юундэб гэбэл, Иисус Хуули заадаг багшанарта, фарисейнүүдтэ адляар бэшэ, харин эрхэ засаг баригшада адляар улад зониие хургажа байгаа.

Иисус үбиэн хүниие эдэгээбэ

8 ¹Хада дээрэхээ Иисусай буухадань, тэрэнэй хойноһоо олон зон дахажа ябаба. ²Гэнтэ хэлхэ бузар үбшэнтэй нэгэ хүн ойртоод, Иисусай хүлдэнь мүргэжэ:

«Дээдын Эзэн, аа! Хэрбээ ши хүсэбэл, намайе арюудхан эдэгээжэ шадахаш», – гэбэ.

³Иисус гараа харбайжа, тэрэ хүндэ хүрөөд абаха зуураа:

«Эдэгээхэ хүсэлтэйб, арюун больш даа», – гэбэ. Тиихэдэнь тэрэ хүн хэлхэ бузар үбшэнһөө дары арюудхагдан эдэгэбэ. ⁴Иисус тэрэ хүндэ:

«Энээн тухай ши хэндэшье бү хэлэ. Зүгөөр санаартада ошожо, бэээ үзүүлэ. Тиигээд эдэгэһэнээ бултанда гэршэлхын тула ши Моисейн зарлигай ёһоор үргэл хээрэй», – гэбэ.

Иисус зуунай даргын зарасые эдэгээбэ

⁵ Иисусай Капернаум хото орожо байхадань, зуунай нэгэ дарга тэрээндэ ойртожо, туһалхыень гуйба:

⁶ «Эзэн, аа! Минии зараса саа үбшэндэ даруулаад, гэртээ тулижа хэбтэнэ», – гэбэ.

⁷ «Зай, би ошоод, тэрээниешни эдэгээхэб», – гэжэ Иисус харюусаба. ⁸ Тиэхэдэнь зуунай дарга иигэжэ харюусаба:

«Ай, эзэн! Шамайе гэртээ урижа оруулхаар бэшэ хүн гээшэлби даа. Ганса зарлигаа буулгыш даа, тиигэбэлшни зарасамни эдэгэ-жэрхихэ. ⁹ Ушарынь хэлэбэл, бишье баһал дээрээ ноёдтой, мүн мэдэлдээ сэрэгшэдтэй хүнби. Тэдэнэйнгээ нэгэндэнь: „Ошо“ гэхэдэм ошодог, нүгөөдэдэнь: „Ерэ“ гэхэдэм ерэдэг, зарасадаа: „Тэрээниие хэ“ гэхэдэм хэдэг юм».

¹⁰ Иисус энэниие дуулаад, ехээр гайхаба, тиигээд хойноһоонь ябаһан зондо:

«Би израильшуудайшье дунда иимэ хүзэг этигэлтэй хүниие үзөө-гүйб гэжэ таанатта үнэниие хэлэнэб», – гэбэ. ¹¹ «Тэрээнһээ гадна зүүн, баруун зүгһөө олон зон ерэжэ, Огторгойн хаан орондо Абраһамтай, Исаагтай, Яковтай зэргэлээд найрай шэрээдэ һууха. ¹² Харин хаан орондо орохо ёһотой байгаад, орохоёо дурлаагүй хүнүүд харанхы бүрэнхыдэ хаягдаад, уйлаха бархиралдаха, шүдөө хабиралдаха».

¹³ Тиигээд Иисус зуунай даргада:

«Ши гэртээ хари, шинии этигэдэгэй ёһоор лэ болохо», – гэжэ хэлэбэ. Тиигэжэ хэлэхэтэйнь сасуу зуунай даргын зараса эдэгэшэ-һэн байгаа.

Иисус олон зониие эдэгээбэ

¹⁴ Иисус Пётрой гэртэ ороод, тэрэнэй хадам эхын халуунтай үбшэн хэбтэхые хараба. ¹⁵ Эхэнэрэй гарта халта хүрөөд абахадань, халууниинь буураба. Тиигээд Пётрой хадам эхэнь хэбтэриһээ бодожо, айлшанаа хүндэлбэ.

¹⁶ Үдэшэ болоходо, ада шүдхэртэ барюулһан олон хүнүүдые тэрээндэ асарба. Иисус ганса үгөөр ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргаба, хамаг үбшэн зониие эдэгээбэ. ¹⁷ «Манай ядарал тэрэ өөр дээрээ үргэлжэ, үбшэ хабшыемнай абажа ябаа», – гээд Исаяя лүндэншын хэлэһэниинь бүтэбэ даа.

Иисустай хамта ябахая ханахан хүнүүд тухай

¹⁸ Иисус хажуудань олон зоной сугларшаһые харахадаа, далайн нүгөө бээдэ тамаржа ошохыень шабинартаа захирба. ¹⁹ Нэгэ Хуули заадаг багша Иисуста дүтэлөөд:

«Багша! Шинии хаанашье ошоо хаа, би халангүй дахаад ябахаб», – гэбэ.

²⁰ Тиихэдэнь Иисус тэрээндэ:

«Араата үнэгэн орохо нүхэтэй, тэнгэрийн шубуун хонохо уургайтай юм, харин Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн толгойгоо табижа амарха газаргүйл», – гэжэ хэлэбэ.

²¹ Иисусай ондоо нэгэ шабинь тэрээндэ: «Дээдын Эзэн, аа! Түрүүшээр гэртээ харижа, эсэгээ хүдөөлүүлээд ерэхыемни табиш даа», – гэбэ.

²² Теэд Иисус тэрээндэ: «Намтай яба. Үхэхэн хүнүүд өөһэдөө үхөөшэдөө хүдөөлүүлэг лэ», – гэжэ харюусаба.

Иисус халхи номгоруулна

²³ Тэндэхээ хүдэлэн Иисус онгосодо һууба, шабинаныньше хойноһоонь орожо һуулсаба. ²⁴ Гэнтэ далай ехээр долгилжо, долгинууд онгосыень хушан, шэнгээн алдаба. Тэрэ үедэ Иисус унтаж байгаа.

²⁵ Шабинанынь хажуудань ерээд хэрэжэ:

«Ай, багша! Маниие абарыш, хосорхомнайл», – гэлдэбэ. ²⁶ «Таанад юундэ иитэрээ айгаабта? Һүзэг этигэлээр хомор байнат даа», – гэжэ Иисус тэдэндээ хэлэбэ. Удаань хүл дээрээ бодожо, дошхон халхинда, нуурай долгинуудта зогсохыень захирба. Тиихэдэнь оршон тойрон огто аалин намдуу болошобо.

²⁷ Онгосо соо байһан улад гайхалдажа:

«Халхишье, далайшье мэдэлдээ оруулаад байдаг энэ хэн гээшэб?» – гэлдэбэ.

Иисус ада шүдхэртэ барюулһан хоёр хүниие эдэгээбэ

²⁸ Далайн нүгөө бээдэ оршодог Гадара хотын шадар тамаржа ерээд, замаар ябатарнь, ада шүдхэртэ барюулһан хоёр хүн үхэхэн хүнүүдые хүдөөлүүлдэг агы нүхэн соһоо гаража, Иисуста ойртобо. Тэдэ хоёрой ехэл галзуу гайтай хадань тэрэ харгыгаар хэншье ябахая зүрхэлдэггүй бэлэй. ²⁹ Тиигээд тэдэ галзуу амитад:

«Ай, Бурханай Хүбүүн, ши маанадтай юу хэхэ ханаатайбши? Ши маниее сагнаа урид хэхээхээ иишэ ерэбэ гүш?» – гэжэ хашхаралдаба.

³⁰ Тэндэһээ холохон хүрэг ехэ гахайнууд бэлшэжэ байба. ³¹ «Хэрбээ маниее эндэһээ намнажа гаргаха гээ наа, тэрэ гахайн хүрэгтэ ошохыемнай зүбшөөгыш», – гэжэ тэдэ ада шүдхэрнүүд Иисусые гуйба.

³² «Ошогты», – гэжэ Иисусай хэлэхэдэнь, ада шүдхэрнүүд үнөөхи хоёрой бөөһөөнь гараад, гахайн хүрэгтэ оробо. Тиихэдэнь бүхы гахайн хүрэг хабсагайн хүбөөһөө далай уруу хүрэжэ үхэбэ.

³³ Гахай манаашад тэндэһээ гүйлдэжэ, хото ороод, ушархан бүхы юумэн тухай, мүн ада шүдхэртэ барюулхан хүнүүдтэй юу тохёолдон тухай хөөрөбэ. ³⁴ Тиихэдэнь хотын хамаг зон Иисусые угтахаяа гараба. Тэрэниие хараад, нютагнаань гаража ошохыень гуйба.

Иисус саа үбшэнтэй хүниие эдэгээбэ

9 ¹ Тиигээд Иисус онгосодо хуугаад, һөөргөө ажаһуудаг хото руугаа тамаржа ерэбэ. ² Хэдэн хүн тэрээндэ саа үбшэндэ дайруулан нэгэ хүниие шэрдэгтэйн тэлээд асарба. Иисус тэдэ зоной аргагүй ехэ этигэл хүзэгтэй байхые хараад, саа үбшэнтэндэ хандан: «Ши, хүбүүн, зоригоо бү алда! Нүгэлнүүдшни хүлисэгдэбэ», – гэжэ хэлэбэ.

³ Тиихэдэнь Хуули заадаг зарим багшанар: «Энэшни Бурханиее доромжолжо байнал», – гээд досоогоо ханаба. ⁴ Тэдэнэй ханал бодол мэдэжэ байһан Иисус хэлэбэ: «Таанар юундэ иимэ харата ханал сэдхэлдээ бодобот? ⁵ „Нүгэлнүүдшни хүлисэгдэбэ“ гэхэдэ гү, али „бодоод яба“ гэжэ хэлэхэдэ бэлэн гү? ⁶ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй газар дэлхэй дээрэ нүгэл шэбэлнүүдые хүлисэхэ эрхэтэй байһые таанарай мэдэжэ байхын тула би таанадта баталжа харуулахаб». Тиигээд Иисус үбшэн хүндэ: «Хүл дээрээ бодоод, дэбисхэрээ абажа, гэртээ хари», – гэжэ хэлэбэ. ⁷ Тиихэдэнь үнөөхи хүн бодоод, гэртээ ябаба. ⁸ Улад зон энээниие хараад айн хүрдэбэ, хүн түрэлхитэндэ иимэ ехэ эрхэ засаг хайрлаһанайнь түлөө Бурханиее магтан алдаршуулба.

Иисус Матвейе шэлэжэ абаба

⁹ Тэндэһээ саашаа ябажа ябатараа, Иисус Матвей гэдэг алба тагшын татабари суглуулдаг газартаа хуухые хараад: «Хойноһоомни яба», – гэжэ хэлэбэ. Тиихэдэнь Матвей бодоод, хойноһоонь ябаба.

¹⁰ Хожомын Иисусай шабинартайгаа хамта Матвейндэ хоол барижа байхадань, алба татагшад, нүгэл хэгшэд олоороо ерэжэ, тэдэнээр хамта хоол бариба. ¹¹ Зарим фарисейнүүд энээниие хараад, Иисусай шабинарта: «Юундэ танай багша алба татагшадтай, нүгэл хэгшэдтэй хамта эдинэ ууна гээшэб?» – гэбэ.

¹² Иисус тэдэнэй хэлэһые дуулаад, иигэжэ харюусаба: «Элүүр уладта эмшэн хэрэггүй, харин үбшэн хүнүүдтэ хэрэгтэй юм. ¹³ Таанад ошожо, „Намда тахил тахихын орондо бусад зондо үршөөл хайратай байхыетнай хүсэнэб“ гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэн үгын удха мэдэжэ абагты. Би үнэн сэдхэлтэниие бэшэ, харин нүгэл хэгшэдые дуудахаяа ерээ хүнби».

Масаглаха тухай асуудал

¹⁴ Иоаннай шабинарын Иисуста ерээд: «Юундэ бидэнэр, мүн фарисейнүүд байгаад лэ масаглажа байдагбибди, харин шинии шабинар огто масагладаггүйб?» – гэжэ һураба.

¹⁵ Тиихэдэнь Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба:

«Түрэ хуримай айлшад хүрьгэн хүбүүнтэйгээ хамта байха сагтаа гуниглаха аал? Үгыл даа! Зүгөөр хүрьгэн хүбүүниие тэдэнһээ абаад ябаха үдэрэй ерэхэдэнь, тэдэ айлшад масаглахал.

¹⁶ Хэншые хуушан хубсаһанда шэнэ бүдөөр халааһа табидаггүй бшуу. Тиигэбэлнь шэнэ табиһан халааһан хуушан хубсаһые удара татажа, хахархайень улам ехэ болгохол. ¹⁷ Мүн баһа һая нэрэһэн архия хуушан туламда хэдэггүйл. Тиигээ һаа, арһан тулам хахараад, архинь адхархал, арһан тулам хэрэгһээ гарахал. Теэд һая нэрэһэн архия шэнэ арһан туламда хэхэдэ, алининшые бүтэн зандаа байхал».

Һаһа бараһан басаган ба үбшэн эхэнэр тухай

¹⁸ Тиигэжэ хэлэжэ байтарнь, нэгэ дарга ерээд, Иисусай хүлдэ мүргэжэ: «Басагамни һаяхан һаһа барашабал. Манда ерэжэ, тэрээн-дэмни гараараа хүрөө һаашни, басагамни амидырхал», – гэбэ.

¹⁹ Тиихэдэнь Иисус шабинартайгаа бодоод, тэрэ хүнтэй хамта ябаба.

²⁰ Арбан хоёр жэл соо шуһа гоожоод тогтодоггүй үбшэнгөөр зобожо байһан нэгэ эхэнэр Иисуста хойноһоонь ойртоод, хубсаһандань халта гараараа хүрэбэ. ²¹ Юундэ тиигээб гэхэдэ, „Хубсаһандань халта хүрөөд абаал һаа, эдэгэхэб“ гэжэ тэрэ эхэнэр досоогоо этигэжэ байгаа бшуу.

²² Иисус эрьежэ, тэрэ эхэнэрые хараад: «Басаган, ши зоригтой бай! Этигэлшни шамайе абараа», – гэбэ. Тэрэ дороо эхэнэр эдэгэшэбэ.

²³ Даргын гэртэ ороод, Иисус наһа барагшые шаналха хүгжэмшэдэй болон улад зоной бахардан үймэлдэжэ байхые хараба. ²⁴ «Эндэһээ гарагты. Энэ балшар басаган үхөөгүй, миил унтажа байна хая юм», – гэхэдэнь, Иисусые улад зон наада барин энеэлдэбэ. ²⁵ Улад зоной газашаа гарахадань, Иисус басаганай хэбтэһэн таһалгада орожо, гарһаань баряад, бодоходонь туһалба. ²⁶ Энэ ушар тухай хураг суу тэрэ орон дайдаар хаа хаанагүй тараба.

Иисус хоёр хохор хүниие эмшэлбэ

²⁷ Иисусай тэндэһээ ябажа ябаханда, хойноһоонь хоёр хохор хүн дахажа: «Давидай үри наһанан, Иисус, маниие үршөөжэ хайрлыш!» – гэжэ хашхаралдаба.

²⁸ Тиигээд Иисусай гэртэ ороходонь, үнөөхи хоёр хүн тэрээндэ дүтэлбэ. Иисус тэдэнһээ: «Таанарые элүүр мэндэ болгохо аргатай байһандамни этигэнэ гүт?» – гэжэ хураба.

Тэдэнь: «Тиимэ даа, Дээдын Эзэн!» – гэжэ харюусаба.

²⁹ Тиигэхэдэнь Иисус тэдэ хоёрой нюдые гараараа хүрөөд: «Таанарай этигэнэһэй ёһоор лэ болог», – гэжэ хэлэбэ. ³⁰ Тиин тэдэ хоёрой нюдэниинь харадаг болошобо. Иисус тэдэ хоёрто: «Энээн тухай хэндэшые бү хэлэгты», – гэжэ һайнаар захиба.

³¹ Харин тэдэнь гэрһээ гараад лэ, Иисус тухай хураг бүхы тэндэхи орон дайдаар тарааба.

Иисус хэлэ амагүй хүниие эдэгээбэ

³² Тэдэ хоёрой гаража байха үедэ ада шүдхэртэ барюулһан хэлэ амагүй нэгэ хүниие Иисуста асарба. ³³ Ада шүдхэрыень гаргаһан хойнонь, хэлэ амагүй хүн юумэ хэлэдэг болобо. Улад зон гайхалдажа: «Израильда иимэ мэтын юумэн хэзээшые үзэгдөөгүйл», – гэлсэбэ. ³⁴ Харин фарисейнүүд: «Энэшни ада шүдхэрнүүдэй ноёной хүсөөр лэ ада шүдхэрнүүдые дарана», – гэбэ.

Иисус сугларһан уладые хайрлаба

³⁵ Иисус бүхы хото турануудаар, хүдөө нютагуудаар ябажа, мүргэлэй гэрнүүдтэ хүнүүдые хургаба, Бурханай хаан түрэ тухай һайн мэдээсэл номнобо, ямаршые үбшэ хабшатай, гай ядаралтай зониие аргалан эдэгээбэ. ³⁶ Олон мянган зониие харахадаа, Иисус тэдэниие

хайрлаба. Тэдэ зон ядаршанан, эндэ тэндэ тарашанан хонишонгүй хонидтол мэтэ байгаа бшуу. ³⁷Тиимэхээ Иисус шабинартаа иигэжэ хэлэбэ: «Ургаса ехэ байна, тээд тэрэниие суглуулха хүнүүдын үсөөн лэ. ³⁸Тиимэхээ ургасаяа суглуулха хүдэлмэрилэгшэдые ябуулхыень Ургасын Эзэндэ зальбаргты».

Иисус арбан хоёр элиэнэрээ шэлэжэ абаба

10 ¹Иисус өөрынгөө арбан хоёр шабинарые дуудаад, ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргаха, ямаршые үбшэн хабшанһаа, ядаралһаа хүнүүдые эдэгээхэ эрхэ тэдээндээ үгэбэ. ²Арбан хоёр элшэнэрэйн нэрэнүүд иимэ: түрүүшынхинь Пётр гэжэ нэрлүүлһэн Симон, тиигээд тэрэнэй дүү Андрей, Яков ба Иоанн гэдэг Зэбэдэйн хоёр хүбүүд, ³Филипп Варфоломей хоёр, Фома ба алба татагша Матвей, Алфейн Яков, Фаддей гэжэ нэрлүүлһэн Леввей, ⁴Патриот бүлгэмэй гэшүүн Симон, мүн хожомын Иисуста урбанан Иуда Искариот гэгшэд болоно.

Арбан хоёр элиэнэрэй зорилго тухай

⁵Эдэ арбан хоёр шабинараа эльгээхэдээ, Иисус тэдээндээ иигэжэ захиба: «Бусад арадуудта бү ошогты, самаряан хотонуудаар бү орогты. ⁶Гансал Израилиин арадта ошогты, тэдэ төөригдэһэн хүрэг хонидто адли бшуу. ⁷Таанар ошожо, Огторгойн хаан түрын мандахань ойртоо гэжэ номногты. ⁸Үбшэн хүнүүдые эдэгээгты, үхэһэн хүнүүдые амидыруулагты, хэлхэ бузар үбшэнтэниие арюудхагты, ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргагты. Таанад түлөөһөгүй абаһанаа түлөөһөгүй үгэжэ байгты. ⁹Өөһэдтөө алта, мүнгэшье, зэд садшые абажа бү гарагты. ¹⁰Харгыда туулмаг сүүмхэшье, хэлгэхэ хубсаһашые, гуталшые, тулга таягшые бү абагты. Юундэб гэхэдэ, хүдэлмэрилэгшые хэрэгтэй юумээрнь хангаха зэргэтэй юм. ¹¹Ямаршые хотодо, хүдөө нютагта ороходоо, таанадые гэртээ байлгаха дуратай зохид хайн хүниие оложо, тэрэнэйдэ зогсогты, тиигээд тэрэ нютагһаа гаража ошотороо тэндээл байгты. ¹²Гэртэ ороходоо: „Амгалан мэндэ нуухатнай болтогой“, – гэжэ амаршалжа байгты. ¹³Хэрбээ тэрэ айлай таанадые угтажа абабал, танай хүсэһэн амгалан тайбантнай тэрэ гэртэ тогтожо үлдэг лэ. Хэрбээ тэрэ айлай таанадые угтажа абахагүй байбалнь, амгалан тайбаниие хүсэһэн үрээлтнай таанадтаа бусаг. ¹⁴Ямар нэгэн айлай гү, али хотынхидой таанадые угтажа абаха дурагүй һаань, үгы һаа таанадай хэлэһые шагнаха дурагүй

наань, тэрэ гэрһээ гү, али хотоһоо гаража ошогты, хүлдэтнай халдаһан тооһыень һэжэржэ өөһэдтэнь орхигты. ¹⁵ Зарга шүүбэрийн Үдэрэй болоходо тэрэ хотын зоние Бурхан Содом, Гоморро хотынхидһоо бүри үлүү аймшагтай хэһээлтэдэ хүртөөхэ гэжэ таанарта үнэниие хэлэнэб.

Хашалга зоболонгууд тухай һэргылнэ

¹⁶ Шонын хүрэгтэ хонидые тууһан мэтээр би таанадые эльгээнэб. Тиимэһээ таанар могой мэтэ эсэн, гулабхаа мэтэ эгээлэй даруу байгты. ¹⁷ Таанадые зарга шүүбэрийн газарта абаашажа тушааха гү, али үгы һаа мүргэлэй гэрнүүд соо сохихо наншаха хүнүүдһээ бээ һэргылжэ ябагты. ¹⁸ Минии түлөө таанарые захирагшадай, мүн хаашуулай урда байлгабал, тэдэндэ, мүн бусад арадуудта нам тухай хэлэхэт. ¹⁹ Таниие барижа тушаахадань, юу хэлэхэ, яаж хэлэхэ тухайгаа һанаагаа бү зобооройгты. Тэрэ сагтаа хэлэхэ үгэнүүдтэй таанадта үршөөгдэхэ. ²⁰ Тиихэдэ, таанар өөһэдөө хэлэхэгүйт, харин танай Эсэгийн Һүлдэ танаар хэлүүлхэ.

²¹ Аха дүүнэр бэе бээе, эсэгэнь хүбүүгээ үхэлдэ үгэхэ; баһа үхибүүдынь эхэ эсэгынгээ урдаһаа үһөөрхэн бодожо, тэдэнээ алаха. ²² Минии түлөө таанадые булта үзэн ядаха; зүгөөр эсэстэнь хүрэтэр тэсэжэ гараһаниинь абарагдаха. ²³ Таанарые нэгэ хотодо хашажа мүрдэбэлнь, ондоо хото руу зугадажа ошогты. Ушарынь хэлэбэл, Израилиин бүхы хотонуудаар таанарай ябажа үрдегүй байтар Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн заларжа ерэхэ гэжэ би таанадта баталан хэлэнэб.

²⁴ Шабинь өөрынгөө багшаһаа дээгүүр байхагүй, мүн барлагынь өөрынгөө эзэнһээ дээгүүр байхагүй. ²⁵ Шабинь багшынгаа зэргэ болобол, барлагынь эзэнэйгээ зэргэ болобол, болохо даа. Хэрбээ гэрэй эзэниие Веельзевул гэжэ шолмосой нэрээр нэрлэбэл, тэрэнэй гэртэхиние бүришые муухайгаар нэрлэхэ бэшэ гү?

Хэнһээ айха хэрэгтэйб?

²⁶ Тиин тэдэ зонһоо бү айгты: эли болохогүй ямаршые далда юумэн байдаггүй, мэдээжэ болохогүй нюуса юумэн байдаггүй.

²⁷ Харанхыда таанарта хэлэһыемни гэрэлтэйдэ дабтажа хэлэхэ ёһотойт. Шэхэндэтнай шэбэнэжэ хэлэһыемни гэрэй оройһоо айладхаха ёһотойт. ²⁸ Хүнэй бэе хүнөөгөөд, хүнэһыень хүнөөхэ хүсэ шадалгүй хүнүүдһээ бү айгты, зүгөөр хүнэй хүнэһыеньшые, бэеһыеньшые гал тамада хаяжа хүнөөхэ аргатай Бурханһаал айжа хүрдэжэ

ябагты. ²⁹ Хоёр борбилоо хашарна мүнгөөр худалдадаг. Гэбэшье нэгэшье бишыхан борбилоо Бурханай зүбшөөлгүйгөөр газарта унахагүйл. ³⁰ Харин таанадые абажа үзэбэл, толгойнтнай үхэншье хүрэтэрөө тоолоотой бшуу. ³¹ Тиимэхээ бү айгты: таанар олон борбилоонууднаа үнэтэй сэнтэйт.

*Бурханай табисууртые угтажа абаха,
тэрээнхээ арсаха тухай*

³² Улад зоной урда минии мэдэлдэ байнаб гэжэ айладхаһан хүн бүхэниие бишье Огторгойдо оршодог Эсэгынгээ урда минии гэжэ гэршэлхэб. ³³ Харин улад зоной урда намһаа арсаһан хүн бүхэнһөө бишье Огторгойдо оршодог Эсэгынгээ урда арсахалби.

Амгалан байдал бэшэ, харин хэлмэ асарааб

³⁴ Газар дэлхэй дээрэ амгалан байдал тогтоохоёо ерээ гэжэ нам тухай бү һанагты. Би амгалан байдал бэшэ, харин хэлмэ абажа ерээб. ³⁵ Би хүбүүдые эсэгэнэрэйнъ урдаһаа, басагадые эжынэрэйнъ урдаһаа, бэридые хадам эхэнэрэйнъ урдаһаа бодхоохоёо ерээб. ³⁶ Нэгэ гэрэй гэшүүд хоорондоо харша дайсад байха. ³⁷ Эсэгэдээ гү, али эхэдээ намһаа үлүү ехээр дуратай байһан алишье хүн минии шабиин зэргэдэ хүртэхэ эрхэгүй. Мүн баһа хүбүүндээ гү, али басагандаа намһаа үлүү ехээр дуратай алишье хүн минии шабиин зэргэдэ хүртэхэ эрхэгүй. ³⁸ Өөрынгөө хэрээһэ абаад, минии хойноһоо дахаагүй хүн минии шабиин нэрэ зэргэдэ хүртэхэгүй. ³⁹ Ами наһаяа гамнагша тэрэнээ алдаха, харин ами наһаяа минии түлөө үгэһэн хүн тэрэнээ алмаха.

Шагнал

⁴⁰ Таанарые угтажа абаһан хүн намайе угтажа абана. Намайе угтажа абаһан хүн намайе эльгээһэн Эсэгые угтажа абана. ⁴¹ Лүндэншые лүндэншэ байһанайнь түлөө угтажа абаһан хүн тэрэ лүндэншэтэй адли шагналда хүртэхэ. Баһа үнэн сэдхэлтэниие үнэн сэдхэлтэй байһан хадань угтажа абаһан хүн тэрэ үнэн сэдхэлтэнтэй адли шагналда хүртэхэ. ⁴² Баһа хамагай бага шабидамни гансал шабимни байһанайнь түлөө аяга хүйтэн уһа үгэһэн хүн өөрынгөө шагнал заабол абаха гэжэ би таанадта баталан хэлэнэб».

Уһаар арюудхагша Иоанн

11 ¹Арбан хоёр шабинартаа эдэ заабаринуудые үгэһэн хойноо Иисус тэрэ газарһаа хүдэлжэ, улад зониие хото турануудаар ябажа һургаба.

²Түрмэдэ хаалтатай Уһаар арюудхагша Иоанн Христосой бүтээжэ байһан хэрэгүүд тухай дуулаад, хоёр шабинараа ³иигэжэ асуухыень тэрээндэ эльгээбэ:

«Ерэхэ ёһотойнь ши гээшэ гүш, али бидэ ондооо хүлээхэ ёһотой гүбди?»

⁴⁻⁵Тиихэдэнь Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба:

«Үөхөр хүнүүдэй дахин харадаг болоһые, дохолон хүнүүдэй ябадаг болоһые, арһанай халдабарита үбшэнтэй хүнүүдэй арюудхагдаһые, дүлии хүнүүдэй һонор болоһые, үхэһэн хүнүүдэй үндын бодоһые, үгытэй хүнүүдэй Бурханай хаан түрэ тухай номнол дуулаһые, хаража байһанаа, мүн дуулажа байһанаа Иоаннда ошожо хэлэгты. ⁶Нам тухай һэжэг түрөөгүй хүн зол жаргалтай даа».

⁷Иоаннай шабинарай ябахадань, Иисус Иоанн тухай улад зондо иигэжэ хэлэбэ:

«Иоаннда сүл губи руу ошоходоо, ямархан юумэ харахаяа найдаабта? Үалхинда найгалзажа байһан хулһа харахаяа гү? ⁸Таанар юу үзэхэеэ тишэ ошообта? Зөөлэн хубсаһа үмдөөд ябаһан хүниие гү? Теэд зөөлэн хубсаһа үмдөөд ябадаг хүнүүд хаанай үргөөдэ ажаһуунал. ⁹Таанар юу үзэхэеэ тишэ ошообта? Лүндэншые гү? Тиимэ даа, тиихэдэ таанад лүндэншэһөө дээгүүр хүниие хараалта гэжэ таанарта хэлэнэб. ¹⁰Иоанн тухай Нангин Бэшэг соо: „Шинии ябаха харгы бэлдэхыень би түрүүндэшни өөрынгөө Эльгээмэлые ябуулнаб гэжэ Бурхан хэлэнэ“, – гээд бэшээтэй юм. ¹¹Уһаар арюудхагша Иоаннһаа агууехэ хүн эхын умайһаа түрөөгүй юм гэжэ баталан таанадта хэлэнэб. Тиимэшье һаа, Огторгойн хаан ороной мэдэлдэ һуугшадай эгээлэй багань тэрээнһээ агууехэ юм даа. ¹²Уһаар Арюудхагша Иоаннай мэдээсэлээ номноһон үдэрнүүдһээ эхилээд мүнөөдэр болотор Огторгойн хаан орон һүр хүсэ нэмэнэ, тиин хүсэ шадал гаргаһан зон энээниие туйлана. ¹³Иоаннай ажамидарха үе саг хүрэтэр юунэй болохо тухай лүндэншэдэй номууд соо болон Моисейн Хуули соо бүрин хэлэгдээтэй юм. ¹⁴Хэрбээ таанад тэдэ номуудта этигэжэ байбал, мэдэгты: Иоанн болбол ерэхэ ёһотой гэжэ уридшалан хэлэгдэһэн Илия гээшэ. ¹⁵Шэхэтэй юм һаа, анхарагты!

¹⁶ Мүнөө, энэ оршон үеын зоние хэнтэй жэшэхэбиб? Эдэнэр газаа нууһан үхибүүдтэ адли. Нэгэ бүлэгынь нүгөө бүлэгтөө иигэжэ хашхарна:

¹⁷ „*Таанарта жэмбүүрээр наадахадамнай, хатараагүйт. таанарта гунигтай дуу дуулахадамнай, бархираагүйт*“.

¹⁸ Иоаннай ерээд, масагладаг, архи дарһа амсадаггүй байхадань, хүн бүхэн: „Ада шүдхэртэ барюулһан хүн“ гэлсээ. ¹⁹ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй ерээд, юумэ эдидэг, дарһа болгодог байхадань, хүн бүхэн: „Харагты даа! Энэтнай эдимэр, архиншан, алба татаашадай, нүгэл хэгшэдэй нүхэр“ гэлсэбэ. Тиигэбэшье Бурханай сэсэн мэргэниинь хэрэгүүдэйн үрэ дүнгөөр баталагдадаг юм».

Этигэл хүзэггүй хотонууд тухай

²⁰ Иисусай гайхамшагта хэрэгүүдээ үлэмжэ олоор бүтээһэн хотонуудта зоной нүгэл үйлэдэхээ болижо, Бурханда хандахагүйдэнь, Иисус тэдэниие зэмэлэн хэлэбэ:

²¹ «Хоразин хотынхид, таанад уй гашуудал үзэхэт! Бетсаида хотынхид, таанад баһал уй гашуудал үзэхэт! Хэрбээ танай хотонуудта бүтээһэн гайхамшагта хэрэгүүдээ Тир Сидон хотонуудта үзүүлһэн байбални, тэдэ хотын зон үни гэхээр Бурханда хандаха һэн. Тэдэнэр хахархай хубсаһа үмдэжэ, тархи дээрээ үнэнэ адхажа нүгэлнүүдээ гэмшэнэнэ баталха бэлэй. ²² Зарга шүүбэрийн Үдэрэй болоходо Бурхан Тир, Сидон хотынхидто таанадта ороходоо бүри үршөөл хайратайгаар хандаха гэжэ баталан хэлэнэб. ²³ Капернаум хотынхид, таанад огторгойдо алдаршаха ханаатай байна гүт? Таанад тамын оёорто унахат. Хэрбээ танай хотодо бүтээһэн гайхамшагта хэрэгүүдээ Содомдо харуулһан байбални, тэрэ хотынхид гэмээ наманшалаад, хотонь мүнөөшье хүрэтэр бүтэн байха бэлэй. ²⁴ Зарга шүүбэрийн Үдэрэй болоходо, Бурхан Содом хотынхидто таанадта ороходоо үлүү үршөөл хайратайгаар хандаха гэжэ танда баталан хэлэнэб».

Намда ерэжэ, ханаагаа амарагты

²⁵ Баһа тэрэ сагта Иисус иигэжэ хэлэбэ:

«Газар тэнгэрийн Дээдын Эзэн, Эсэгэмни! Сэсэн мэргэн, эрдэм номтой зонһоо далдалан нууһан юумээ эгээлэй юрын зондо нээжэ элирүүлһэнэйшни түлөө шамда баяр баясхалан хүргэнэб. ²⁶ Зүб

даа, Эсэгэмни! Ши иимэл юумэнэй болохые хүсэжэ байгаа ха юмши. ²⁷ Бүхы юумые Эсэгэмни намда үгөө. Эсэгэһээ ондоо хэншые Хүбүүе мэдэхэгүй, мүн Хүбүүнһээ, баһа Хүбүүнэй дуулгаһан хүнүүдһээ ондоо хэншые Эсэгые мэдэхэгүй.

²⁸ Хүшэр хүндэ ашаанда даруулжа ядарһан зон булта намда ерэгты, би танай ханаа амаруулахб. ²⁹ Минии хазаар абажа өөһэдыгөө хазаарлагты, намһаа нуража абагты, ушарынь юуб гэбэл, би даруу, номгон сэдхэлтэйб, тиин таанад ханаагаа амархат. ³⁰ Минии таанадта үгэхэ хазаар хашар бэшэ юм даа, таанадта ашаха ашаан хүнгэн юм даа».

Субботын үдэр тухай асуудал

12 ¹ Нэгэ Субботын үдэр Иисус шабинартайгаа таряалангаар ябаба. Шабинарынь гэдэһэ үлдөөд ябаһан дээрэһээ таряанай залаа таһалан эдижэ байгаа. ² Фарисейнүүд энээниие хараад: «Харалши даа, шабинаршни субботодо хэжэ болохогүй юумэ хэнэл», – гэжэ Иисуста хэлэбэ.

³ Тиихэдэнь Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба: «Давидай, мүн тэрээнтэй хамта ябагшадай гэдэһэ ехээр үлдэхэдөө юу хэнэн тухайнь таанар уншаагүй юм аалта? ⁴ Давид Бурханай гэртэ ороод, хамта ябаһан хүнүүдтэйгээ үргэлэй хилээмэ абажа эдэе хэн. Харин Хуулиин ёһоор Давидшые, тэрээнтэй хамта ябалсагшадшые тэрэ хилээмэ эдихэ ёһогүй байгаа, гансал санаартан тэрэниие эдихэ эрхэтэй бэлэй. ⁵ Мүн суббото бүхэндэ Бурхан Һүмэ соо алба хэжэ байһан санаартан Субботын үдэрэй тогтоол эбдэнэ гэжэ Моисейн Хуули соо хэлэгдэһые таанар уншаагүй аалта? Тиигэһэншые мүртөө тэдэнэр зэмэгүй гэшэ гү? ⁶ Зүгөөр Бурхан Һүмэдэ ороходоо агууехэ юумэн эндэ байна гэжэ танда хэлэнэб. ⁷ Хэрбээ таанар: „Намда тахил тахихын орондо бусад зондо үршөөл хайратай байхыетнай хүсээнэб“ гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэн үгын үнэн удха мэдэжэ байбал, зэмэгүй зониие буруушаахагүй хэнта. ⁸ Ушарынь хэлэбэл, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн субботыншые Эзэн мүн».

Хатаһан гартай хүн тухай

⁹ Иисус тэндэһээ ябажа, мүргэлэй гэртэ оробо. ¹⁰ Тэндэнь нэгэ хатаһан гартай хүн байба. Буруу юумэ хэнэнэйн түлөө Иисусые зэмэлхэ ханаатайшуул тэрээнһээ: «Субботодо хүниие эмшэлхэнэ зүб гү?» – гэжэ нураба.

¹¹ Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба: «Танай хэнтнай нэгэ хонитой аад, тэрэнэйнгээ Субботын үдэр гүнзэгы нүхэ уруу унашабалынь, тэрэнээ барижа, дээшэнь татажа гаргахагүйб? ¹² Тиихэдэ хүн гээшэмнай хониндо ороходоо бүри үнэ сэнтэй юм. Тиимэхээ Субботын үдэр хайн юумэ бүтээхэнь зүб даа». ¹³ Тиигээд Иисус нүгөө хатаһан гартай хүндэ: «Гараа харбай», – гэбэ. Тэрэнь гараа харбайба; тиин хатаһан гарынь нүгөө гартайгаа адли хайн болошобо. ¹⁴ Харин фарисейнүүд мүргэлэй гэрһээ гаража ошоод, Иисусые яжа алаха тухай зүбшэн хэлсэбэ.

Шэлэгдэжэ абтаһан Бурханай зараса

¹⁵ Зүгөөр Иисус тэдэнэй хэлсээн тухай мэдээд, тэндэһээ гаража ошообо. Хойноһоонь олон зон дахажа ябаба. Иисус үбшэн хабшантай байһан зоние бултыень эмшэлэн эдэгээгээд, ¹⁶ Бурханай таби суурта байһыемни нэгэшье хүндэ бү мэдүүлэгты гэжэ улад зондо захирба. ¹⁷ Иигэжэл лүндэншэ Исаяягаар дамжуулан Бурханай найдуулһаниинь бүтэбэ даа:

- ¹⁸ *«Энэ болбол минии шэлэжэ абтаһан зараса,
сэдьхэлдэмни таатай инаг хайрата Хүбүүмни гээшэ.
Нангин Һүлдээ тэрэндэ хайрлахаб,
тэрэ бүхы арадуудта Зарга шүүбэри тухаймни айладхаха.*
- ¹⁹ *Тэрэ арсалдахагүй, хаихархагүй,
шанга гэшээр газрагуур хүрхирхэгүй,*
- ²⁰ *хухарһан хулһые таһа татахагүй,
залиржа байһан дэн унтараахагүй.
Үнэн зүб зарга шүүбэри илалтада хүргэхэ,*
- ²¹ *Тиин бүхы арадууд тэрэндэ найдажа байха».*

Иисус ба шолмос тухай

²² Нэгэтэ хүнүүд ада шүдхэртэ барюулан дээрэһээ һохор, хэлэ амагүй хүниие Иисуста асарба. Иисус тэрэ хүниие эдэгээбэ: тэрэ юумэ хэлэдэг, харадаг болобо. ²³ Тиихэдэнь хамаг зон гайхажа: «Энэмнай найдуулагдаһан Давидай үри һадаһан бэшэ гү?» – гэлсэбэ.

²⁴ Теэд фарисейнүүд энээнине дуулаад: «Энэшни Веельзевулай, ада шүдхэрнүүдэй ноёной хүсөөр лэ ада шүдхэрнүүдые дарана», – гэжэ хэлэбэ.

²⁵ Тэдэ фарисейнүүдэй һанал бодол мэдэжэ байһан Иисус тэдэндэ иигэжэ хэлэбэ: «Хэдэн бүлэг боложо хубааралдаад, хоорондоо

хөморолдоһон алишье хаан орон хооһорон, бутаран халаха. Баһа хоорондоо хубааралдажа хөморолдоһон алишье хото, үгы хаа гэр бүлэ мүн лэ бутаран халаха. ²⁶ Хэрбээ шолмосой хаан оронойхин хоорондоо хубааралдаад, хөморолдожо барисалдажа байбал, хаан орониинь хэр удаан тогтоборитой бүтэн байхаб? ²⁷ Хэрбээ би танай хэлэһэн ёһоор Веельзевулай хүсөөр ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргадаг байгаа хаа, танай шабинар хэнэй хүсөөр тэдэниие намнажа гаргадаг гээшэб? Шабинарайтнай хэжэ байһан хэрэгүүд буруу байһыетнай баталха. ²⁸ Хэрбээ Бурханай Нангин Һүлдөөр ада шүдхэрнүүдые дарадаг хаамни, тэрэ Бурханай хаан түрын эндэтнай тогтоод байһые баталха. ²⁹ Ямар хүн бар хүсэтэй хүнэй гэртэ ороод, түрүүн эзэниинь хүлижэ уяагүй хаа, эд зөөриинь тоножо гаргахаб? Эзэниинь хүлиһэн хойноол гэр барааень дээрмэдэхэ бшуу.

³⁰ Минии талада байгаагүй хүн намда харша тэмсэгшэ гээшэ, намтай хамта ургаса суглуулаагүй хүн тэрэниие дэмы үринэ гээшэ. ³¹ Тиимэһээл би таанарта иигэжэ хэлэхэ байнаб: ямаршье харата үгэ хэлэһэн, али нүгэлтэ хэрэг үйлэдэһэн хүн бүхэн хүлисэгдэхэ; харин Нангин Һүлдые хараажа муушалһан хүн хүлисэгдэхэгүй. ³² Тиихэдэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ харша юумэ хэлэһэн хүн бүхэн хүлисэгдэхэ; харин Нангин Һүлдэдэ харша юумэ хэлэһэн хүн энэшье наһандаа, мүн хэтэ заяандаашье хүлисэгдэхэгүй.

Модон ба тэрэнэй үрэ жэмэс тухай

³³ Һайн модон Һайн үрэ жэмэс үгэдэг, муу модон муу үрэ жэмэс асардаг. Модондой шанарынь тэрэнэй үрэ жэмэсээрнь танигдадаг юм. ³⁴ Ай, хорото могойн түрэлтэн! Таанар хара һанаатайшуул аад, Һайн юумэ яажа хэлэхэбта? Ушарынь юуб гэбэл, зүрхэ сэдхэлдэ байһан юумэн хэлэнэй үзүүртэ гарадаг ха юм. ³⁵ Һайн хүн үнэтэ баялиг сооһоо Һайниинь гаргадаг, харин хара һанаатай хүн харата дорой суглуулбаринаа мууень гаргадаг. ³⁶ Зарга шүүбэрийн болохо Үдэр таанад хэзээшьеб дэмы шашаһан үгэ бүхэнэйнгөө түлөө тоосоо хэжэ харюусахат гэжэ таанарта баталан хэлэнэб. ³⁷ Тиигэжэ таанад өөһэдынгөө үгэнүүдһээ боложо зүбтэнэй тоодо гү, али үгы хаа буруутанан зэмэтэнэй тоодо орохот».

Гайхамшагта дүлгэ тэмдэг харуулха тухай эрилтэ табина

³⁸ Тиигээд зарим Хуули заадаг багшанар болон фарисейнүүд: «Багша аа! Манда нэгэ гайхамшагта дүлгэ тэмдэг үзүүлхыешни хүсэнэбди», – гэбэ.

³⁹ Тиэхэдэнь Иисус тэдэндэ харюусаба: «Харата муухай, забхай оршон үеын зон, гайхамшагта дүлгэ тэмдэг харахаяа ханаба гүт? Теэд Иона лүндэншэтэй ушархан гайхамшагта дүлгэ тэмдэгтээ ондоо дүлгэ тэмдэг таанадта үгтэхгүй. ⁴⁰ Яажа Иона халим загананай гэдэһэн дотор гурбан үдэр, гурбан хүни үнгэргөө һэм, тон тиигэжэл Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн гурбан үдэр, гурбан хүни соо газарай гүндэ оршохо. ⁴¹ Зарга шүүбэрийн Үдэрэй болоходо Ниневи хотынхид бодожо, таанадые буруушаан гэмнэхэ, юундэб гэбэл, тэдэнэр Ионын номнол шагнаад, нүгэлнүүдээ орхижо, Бурханда хандаһан юм. Харин мүнөө эндэ Ионоһоо бүри шухала нэгэн байна гэжэ таанадта хэлэнэб. ⁴² Зарга шүүбэрийн болохо Үдэр Урда зүгэй хатан бодожо, таанадые буруушаан гэмнэхэ. Тэрэ хатан Соломон хаанай сэсэн үгые шагнахаяа газарай мухарһаа ерэхэн байгаа бшуу. Теэд мүнөө эндэ Соломонһоо бүри шухала нэгэн байна.

Хорото ада шүдхэрэй бусажа ерэхэн тухай

⁴³ Хүнэй бэһээ гараһан ада шүдхэр уһагүй сүл губьяр тэнэжэ, амар заяа бэдэрээд, олохогүйдөө: ⁴⁴ „Байһан гэртээ бусахам даа“, – гэдэг. Бусажа ерэхэдэнь, гэрынэ эзэлэгдээгүй, хамагдаһан, сэбэрлэгдэһэн байдаг. ⁴⁵ Тиигээд тэрэ ада шүдхэр өөрһөөн һураггүй хоротой ондоо долоон ада шүдхэрые абажа ерэдэг. Тэдэнь үнөөхи гэртэнь орожо байрладаг. Тиигэхэдэнь тэрэ хүниинь урдынхидаа ороходоо бүри ехээр тамаа үзэдэг. Тон энээндэл адляар энэ оршон үеын зон иимэ дорой байдалтай болохо», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Иисусай эжы ба аха дүүнэрынэ

⁴⁶ Иисусай иимэ мэтээр улад зоние һургажа байха үедэнь тэрэнэй эжы, дүүнэрынэ тэрээнтээ хөөрэлдэхэ ханаатай ерээд, гэрэй газаа зогсожо байба. ⁴⁷ Тиимэхээ нэгэ хүн Иисуста: «Хара даа, эжышни, дүүнэршни газаа зогсожо байна. Шамтайгаа хөөрэлдэхэ ханаатай байна», – гэбэ.

⁴⁸ Иисус тэрэ хэлэхэн хүндэ: «Эжымни хэн бэ, аха дүүнэрни хэд бэ?» – гэжэ хэлэбэ. ⁴⁹ Тиигээд шабинар тээшээ гараараа заагаад, «Хара даа, эжымни, аха дүүнэрни эдэ гээшэ. ⁵⁰ Огторгойдэ оршодог Эсэгымни эрхэ хүсэл бүтээгшэд минии аха дүүнэр, эгэшэ дүүнэр, эжымни гээшэ», – гэбэ.

Таряашан тухай хургаалта үгэ

13 ¹ Иисус тэрэ үдэртөө гэрһээ гараад, далайн эрьедэ ошожо нууба. ² Хажуудань хара мянган зоной суглархада, Иисус онгосодо нууха болобо, тиихэдэнь улад зон бүгэдөөрөө далайн эрьедэ зогсобо. ³ Тэрэ хургаалта үгэнүүдые хөөрэн, улад зониие олон юумэндэ хургаба: «Нэгэ таряашан таряа тарихаяа гараба. ⁴ Үрэхээ сасахадань, зариманиинь харгын хажууда унаба, тэдэниинь шубууд ерэжэ тоншобо. ⁵ Зарим үрэхэниинь хүрһэ багатай, шулуутай газарта унаба, тиигээд нимгэн хүрһэтэй газарһаа түргэн бултайба. ⁶ Харин наранай гарахада, гүнзэгы үндэхэлээгүй зүлгэ ногоон уршыгаад хаташаба. ⁷ Баһа зарим үрэхэнүүд үүргэнэ соо унажа, хөөгтэ даруулагдаба. ⁸ Зарим үрэхэниинь үрэхэлтэй газарта унажа, хайн ургаса үгэбэ: нэгэ зариманиинь тариһанһаа зуу дахин ехэ, нүгөөдүүлынь жара дахин ехэ, бусадынь гуша дахин ехэ үрэ үгэбэ. ⁹ Шэхэтэй юм һаа, анхарагты!»

Хургаалта үгэнүүдэй зорилго тухай

¹⁰ Шабинарын Иисуста дүтэлжэ: «Ши юундэ улад зондо таамаг удхатай хургаалта үгэнүүдые хэлэнэбши?» – гэжэ нураба.

¹¹ Тиихэдэнь Иисус иигэжэ харюусаба: «Отгоргойн хаан түрэ тухай гүн нюусанууд таанадтал тайлбариллагдана. ¹² Ушарын юуб гэбэл, юумэтэй байһан хүндэ нэмэгдэжэ үгтэхэ, тиимэхэ тэрэ хүн улам арьбажаха. Юумэгүй байһан хүнһөө һүүлшын юумэниинь абтаха. ¹³ Юундэ тэдэндэ таамаг удхатай хургаалта үгэнүүдые хэлэнэ-биб гэбэл, тэдэнэр хаража байһанаа обёорногүй, шагнажа байһанаа дууланагүй, юумэ ойлгоногүй. ¹⁴ Тиихэдээ Исаяя лүндэншын тэдэн тухай уридшалан хэлэн ёһоор болоно:

*„Хүнүүд хэдышье шагнаад, ойлгохогүй;
хэдышье шэртэжэ хараад, юумэ обёорхогүй.*

¹⁵ *Юундэб гэбэл, эдэ зоной сэдхэлынь мохоороо,
шэхэнь таглараа,
нюдэнь анигдаа.
Тиимэхэ тэдэ нюдөөрөө юумэ харанагүй,
шэхээрээ дууланагүй,
ухаагаараа юумэ ойлгоногүй,
тэдэниие аргалжа эдэгээхымни тула
намда ханданагүй“.*

¹⁶ Харин таанад аза жаргалтайт: нюдэнтнай харана, шэхэтнай дуулана. ¹⁷ Олон лүндэншэд, Бурханай хүнүүд таанадай хаража байһан юумэ харахые ехээр хүсэбэшье, хараагүй, таанадай дуулажа байһан юумэ дуулаха дуратай байгаад, дуулажа шадаагүй гэжэ таанадта баталан хэлэнэб.

Таряашан тухай хургаалта үгын удхые Иисус тайлбарилна

¹⁸ Мүнөө таанар таряашан тухай хургаалта үгын удха ушарые шагнагты. ¹⁹ Бурханай хаан түрэ тухай мэдээсэл шагнаад, юумэ ойлгоогүй хүнүүд – харгын хажууда сасагдаһан үрэхэндэ адли юм. Тэдэндэ муу шолмос ерээд, сэдхэл зүрхэндэнь таригдаһые абаад арилдаг. ²⁰ Шулуутай газарта унаһан үрэхэн гээшэнь мэдээсэл шагнаад, тэрэниие гансата баяртайгаар хүлээн абаһан хүнүүд тухай хэлэгдэнэ. ²¹ Зүгөөр тэрэ мэдээсэл сэдхэлдэнь гүнзэгы үндэхэлөөгүй ушарһаа удаан тогтодоггүй: мэдээсэлэй түлөө зоболонгой тохёолдоо хаань, али мүрдэжэ намнажа эхилээ хаань, тэрэниие удангүй орхижорхидог. ²² Үүргэнэ соо унаһань иимэ удхатай: хэн нэгэн мэдээсэл дуулажа абабашье, энэ ажамидаралайнгаа түлөө оролдолгонь, эд зөөридэ обтолгонь мэдээсэлые даражархидог, тиин тэрэ мэдээсэл ямаршые үрэ дүнгүй байдаг. ²³ Үрэхэлтэй хүрхэндэ таригдаһань иимэ удхатай: мэдээсэл шагнаад, тэрэниие ойлгоһон хүнүүд аша үрэ ехэтэй юм – тэдэнэй нэгэ зариманиинь тариһанһаа зуу дахин ехэ, нүгөөдүүлэнь жара дахин ехэ, баһа бусадэнь гуша дахин ехэ үрэхэлтэй байдаг».

Таряан дундуур ургаһан буртаг үбһэн тухай хургаалта үгэ

²⁴ Иисус ондоо хургаалта үгэ тэдэндэ хэлэбэ:

«Огторгойн хаан түрэ иимэ нэгэ ушартай адлишаажа болохо: Нэгэ хүн таряаландаа һайн үрэхэ тариба гэхэ. ²⁵ Хүнүүдэй унтахада, дайсаниинь ерээд, шэниисынь хоорондуур буртаг үбһэ таряад ябашоо ха. ²⁶ Таряалангайнь ногоорон, эдешэжэ эхилхэдэ, буртаг үбһэншые бултайжа харагдаба. ²⁷ Гэрэй эзэндэ зарасанарынь ерээд: „Эзэн аа! Ши таряаландаа һайн үрэхэ таряа бэшэ һэн гүш? Теэд хаанаһаа тэндэшни буртаг үбһэн ургааб?“ – гэбэ. ²⁸ „Дайсан хүн тиимэ юумэ хээ“, – гэжэ эзэниинь тэдэндээ хэлэбэ. Тиихэдэнь зарасанарынь: „Хүсэбэлшни, бидэ ошожо буртаг үбһэ түүхэбди“, – гэбэ. ²⁹ Зүгөөр гэрэй эзэн иигэжэ харюусаба: „Үгы, буртаг үбһэ түүхэдээ, тэрээнтэй хамта шэниисын таряа түүлсэжэ болохот. ³⁰ Таряа

хурялгын болотор али алинииньшые ургажа байг. Ургаса хуряаха хаһада таряа хуряагшадта түрүүн буртаг үбһыень суглуулжа боогоод, галдахыень захиаб, тиигэһэн хойнонь шэниисэ суглуулжа, амбаар-тамни хадагалхые захиаб“».

Горчицын үрэхэн тухай хургаалта үгэ

³¹ Иисус баһа ондоо хургаалта үгэ дурадхан хэлэбэ:

«Огторгойн хаан түрэ иимэ ушартай адлишаажа болохо: Нэгэ хүн таряаландаа горчицын үрэхэ тарйба гэхэ. ³² Тэрэ үрэхэн бусад хүрэнгэнүүдэй захада эгээн жэжэхэншые һаа, ургахадаа, ямаршые ургамалһаа ехэ модон боложо ургадаг. Тиихэдэнь тэнгэрийн шу-бууд ниидэжэ ерээд, мүшэр соонь уургайгаа түхээрдэг».

Эһэбэри тухай хургаалта үгэ

³³ Иисус тэдэндэ ондоо хургаалта үгэ хэлэбэ:

«Огторгойн хаан түрэ эһэбэритэй сасуулжа болохо: нэгэ эхэнэр багахан эһэбэри абажа, гурбан хэмжүүрэй гурилтай худхажа эһэтэ-рынъ эдхэбэ».

Иисусай хургаалта үгэ хэрэглэхэнэй ушар

³⁴ Иисус эдэ бүгэдые улад зондо хургаалта үгэнүүдээр зураглажа байгаа, хургаалта үгэнүүдые хэрэглэнгүй юумэ хөөрэдэггүй бэлэй.

³⁵ «Би хургаалта үгэнүүдые тэдэндэ хэлэхэб, юртэмсын бүтээгдэхэ-һээ нааша нюуса байһан бүхы юумэнүүдые тайлбарилхаб», – гэжэ лүндэншын хэлэхэниинь бүтэжэ байгаа.

Буртаг үбһэн тухай хургаалта үгын удхые тайлбарилна

³⁶ Иисусай улад зоние табяад, гэртэ ороходонь, тэрээндэ шаби-нарынъ дүтэлжэ: «Таряалан дээрэхи буртаг үбһэн тухай хургаалта үгын удха манда тайлбарилжа үгыш», – гэбэ.

³⁷ Тиихэдэнь Иисус харюусаба:

«Һайн үрэхэ таригшань Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн гээшэ. ³⁸ Та-ряалан гээшэнь газар дэлхэй мүн. Һайн үрэхэниинь Бурханай хаан ороной хүнүүд, харин буртаг үбһэниинь шолмосой хүнүүд мүн.

³⁹ Буртаг үбһэ тариһан дайсан гээшэнь альбан шолмос гээшэ. Хада-лан – хамаг юумэнэй ээсынь, тиин таряа хадагшад – Бурханай Эльгээмэлнүүд гээшэ. ⁴⁰ Буртаг үбһэ түүжэ галда шатаһантай тон адли юумэн хамаг юумэнэй эсэстэ болохо: ⁴¹ Хүн түрэлхитэнэй

Хүбүүн Эльгээмэлнүүдээ ябуулха, тэдэнь хаан орон соонь бүхы буруу ябадалтаниие болон бусад зониие нүгэлдэ оруулагшадые суглуулха, ⁴² тиигээд тэдэниие гал дүлэ руу хаяха. Тэндэ хүнүүд бархиралдаха, шүдөө хабиралдаха. ⁴³ Харин үнэн сэдхэлтэн Эсэгынгээ хаан түрэ соо нарандал адляар яларха. Шэхэтэй юм хаа, анхарагты!

Далда хадагалагдаһан баялиг тухай хургаалта үгэ

⁴⁴ Огторгойн хаан түрэ баһа иимэ юумэндэ адли: Нэгэ хүн таряалан соо хадагалагдаһан баялиг эрдэни олоод, тэрэнээ һөөргэнь нюуба. Олзодоо аргагүй ехээр баярлаһан хүн бүхы зөөриесэ наймаалаад, үнөөхи таряалан худалдажа абаба.

Үнэтэй субад эрдэни тухай хургаалта үгэ

⁴⁵ Огторгойн хаан түрэ баһа үнэтэй субад эрдэни бэдэрһэн наймаашанай ⁴⁶ дээдэ зэргын субад эрдэни олоод, бүхы зөөриесэ наймаалан, тэрэниие худалдажа абаһантай адли юм.

Губшуур тухай хургаалта үгэ

⁴⁷ Баһа Огторгойн хаан түрэ иимэ юумэндэ адли: Загаһашад губшуураа далайда хаяжа, элдэб түрэлэй загаһа барибга гээ. ⁴⁸ Тиигээд дүүрэшэһэн губшуураа эрьедэ татажа гаргамсаараа загаһа илгажа оробо: хайн загаһыень үлөөгөөд, муунуудыень хаяба. ⁴⁹ Хамаг юумэнэй эсэстэ эгээл тиимэ юумэн болохо: Бурханай Эльгээмэлнүүд ерэжэ, нүгэл хэгшэдые үнэн сэдхэлтэнэй дундаһаа илгaha, ⁵⁰ тиигээд тэдэ нүгэл хэгшэдые галтай пеэшэн руу хаяха: тэндэ хүнүүд бархиралдаха, шүдөө хабиралдаха».

Шэнэ болон урданай баялиг тухай

⁵¹ Иисус шабинарһаа: «Эдэ бүгэдые таанар ойлгобо гүт?» – гэжэ һураба.

Тиихэдэнь шабинарынь: «Ойлгообди!» – гэжэ харюусаба.

⁵² Иисус тэдэндэ иигэжэ хэлэбэ: «Огторгойн хаан түрэ даһан алишье Хуули заадаг багша эрдэни баялигайнгаа санһаа шэнэшье, мүн урданайшье баялигуудые абажа хэрэглэдэг эзэндэ адли юм».

Нютагтаа лүндэншэ нэрэ хүндэтэй болодоггүй

⁵³ Эдэ хургаалта үгэнүүдээ түгэсхөөд, Иисус тэрэ нютагһаа гаража, ⁵⁴ өөрынгөө түрэл хото ерэбэ. Тиигээд мүргэлэй гэр соо зоние хургаба.

«Иимэ сэсэн ухаан, гайхамшагта хэрэгүүдые бүтээхэ хүсэ энэшни хаанаһаа абанаб?» – гэжэ тэрэниие шагнаһан зон гайхалсаба.

⁵⁵ «Энэмнай дарханай хүбүүн бэшэ гү? Эхэнь Мария бэшэ гү? Яков, Иосиф, Симон, Иуда гэгшэд дүүнэрын бэшэ гү? ⁵⁶ Дүү басагадынь бултадаа эндэ ажамидардаг бэшэ гү? Яжа энэшни эдэ бүгэдые бүтээнэ гээшэб?»

⁵⁷ Тиигэжэ зон тэрэнэй талаар хэжэглэбэ. Иисус тэдэндэ:

«Лүндэншэдые нютагынхидһаань, гэр бүлэһөөнь бусад зон булта хүндэлжэ ябадаг юм», – гэжэ хэлэбэ.

⁵⁸ Улад зоной этигэл хүзэггүй байһан туладань Иисус нютагтаа гайхамшагта хэрэгүүдые ехээр бүтээбэгүй.

Уһаар Арюудхагша Иоаннай ами таһалба

14 ¹ Тэрэ үедэ Галилей можын Ирод захирагша Иисус тухай хураг дуулаад: ² «Энэ Уһаар арюудхагша Иоанн байна. Энэшни амидыраа, тиимэһээл гайхамшагта хэрэгүүдые бүтээнэ», – гэжэ албатандаа хэлэбэ.

³ Урдань Ирод Филипп дүүгэйнгээ Иродиада һамганһаа боложо Иоанные барижа хүлээд, түрмэдэ хаахыень захирһан байгаа. ⁴ Юүндэб гэхэдэ, Иоанн: «Ши Иродиатай һууха ёһогүйш», – гэжэ Иродтэ хэлэһэн байгаа. ⁵ Ирод Иоанные алахаяа ханабашье, улад зонһоо айгаа, ушарынь гэхэдэ, улад зон Иоанные лүндэншэ гэжэ тоолодог байгаа.

⁶ Иродэй түрэхэн үдэрэй найрта Иродиадын басаганиинь айлшадай урда хатаржа, Иродтэ ехээр һайшаагдаба. ⁷ Тиимэһээ басаганай ямаршые эриһэн юумые үгэхэб гэжэ Ирод амалба. ⁸ Эхынгээ хурган ёһоор басаган:

«Мүнөө эндэ Уһаар арюудхагша Иоаннай толгойе табак дээрэ табяад намда үгэ!» – гэжэ хэлэбэ.

⁹ Тиихэдэнь Ирод хаан ханаата болобошые, бүхы айлшадай урда үгөө үгэхэн тула басаганай хүсэл дүүргэгты гэжэ захирба. ¹⁰ Тиимэһээ түрмэ соо Иоаннай толгойе таһа сабшаба. ¹¹ Тиигээд толгойе табак дээрэ табяад, басаганда асараа, тэрэнь эхэдээ абашажа үгөө. ¹² Иоаннай шабинанынь бэеыень абашажа хүдөөлүүлээ бэлэй. Тиигээд энээн тухай Иисуста ошожо дуулгаа хэн.

Иисус таба мянган хүниие садхааба

¹³ Иисус Иоанн тухай дуулаад, байһан газарһаа гансаараа онгосоор тамаржа эзэгүй ээлүүд газарта ошобо. Энээн тухай улад зон дуулаад, тура хотонуудһаа гаража, хойноһоонь ябагаар ошобо. ¹⁴ Иисус онгосоһоо буухадаа олон зониие хараад, тэдэниие хайрлан, үбшэнтэниие аргалжа эдэгээбэ. ¹⁵ Үдэшэ болоходо, Иисусай шабинанынь тэрээндэ ерэжэ: «Энэ эзэгүй газар байна, тиигээдшые орой болоо. Хүдөө тосхонуудта ошожо, эдихэ юумэ худалдажа абахыень улад зоноо табиш», – гэбэ. ¹⁶ Зүгөөр Иисус тэдэндэ: «Улад зоной ошоһоной хэрэггүй, таанад тэдэндэ эдихэ юумэ үгэгты», – гэжэ хэлэбэ. ¹⁷ Тиэхэдэнь шабинанынь: «Бидэ оройдоол табахан монсогор хилээмэтэй, хоёр загаһатай байнабди», – гэжэ харюусаба.

¹⁸ «Тэдэнэ иишэнь намда абажа ерэгты», – гэжэ Иисус хэлэбэ. ¹⁹ Тэрэ улад зондо ногоон дээрэ һуухыень захирба. Тиигээд табан хилээмэ, хоёр загаһыень абажа, тэнгэри өөдэ шэртэн, Бурханда баяр баясхалан хүргэбэ. Удаань хилээмэ хухалжа, шабинартаа үгэбэ, тэдэнь улад зондо дам тарааба. ²⁰ Зон бүгэдөөрөө эдижэ садаба. Тиигэхэдэнь эдеэнэй үлөөдэһөөр арбан хоёр түрсүүгы дүүргэбэ. ²¹ Эхэнэрнүүдһээ, үхибүүдһээ гадна тэндэ табан мянга шахуу эрэшүүл эдеэлһэн байба.

Иисусай уһан дээгүүр ябаһан тухай

²² Тиигээд Иисус шабинараа онгосодо һуулгажа, түрүүндэнь далайн нүгөө бээдэ тамаржа ошоһыень захирба. Харин өөрөө улад зоной таратар үлөө һэн. ²³ Зоноо тараагаад, Иисус хада өөдөө зальбархаяа гансаараа гараба. Үдэшэндөөшые тэрэ тэндэ гансаараа байгаа. ²⁴ Эгээл тэрэ үедэ шабинарайнь тамаржа байһан онгосо далайн тэгэндэ хүрөөд, урдаһаань һалхинай үлээхэдэ, долгиндо сохюулжа байба. ²⁵ Үүр сайхын урдахана* Иисус далайн уһан дээгүүр ябаад, шабинартаа ошоо һэн. ²⁶ Шабинанынь тэрэнэй уһан дээгүүр ябахыень хараад, айн мэгдэжэ: «Энэ хии үзэгдэл байна», – гэжэ айһандаа хашхаралдаба. ²⁷ Зүгөөр Иисус тэдэнтэй дары дуугаралсан: «Зоригтой байгы. Энэ биб, бү айгы», – гэбэ. ²⁸ Пётр тэрээндэ: «Дээдын Эзэн аа, хэрбээ энэ үнэхөөрөө ши юм һаа, намайе уһан дээгүүр ябаад, шамда ерэхыемни захирыш», – гэбэ.

* Һүниин дүрбэдэхи харуулай үедэ.

²⁹ Тиихэдэнь Иисус: «Ерэ», – гэбэ. Пётр онгосоһоо гараад, багшынгаа урдаһаа уһан дээгүүр ябаба. ³⁰ Тээд шанга һалхинай үлээхые обёорходоо айгаад, уһанда шэнгэжэ эхилбэ.

«Дээдын Эзэн! Намае абарыш», – гэжэ тэрэ хашхарба.

³¹ Иисус тэрэ дороо гараа һарбайжа, Пётрые дүнгэн баряад:

«Ямар бирагүй этигэл хүзэгтэйбши! Юундэ һэжэглэбэш?» – гэбэ.

³² Тэдэ хоёрой онгосодо һуухатайнь сасуу һалхин намдаба. ³³ Онгосодо байһан шабинарынь Иисуста мүргэжэ: «Ши үнэхөөрөөл Бурханай Хүбүүн байнаш», – гэбэ.

Иисус Геннисаредтэ үбшэнтэниие эдэгээбэ

³⁴ Иисус шабинартайгаа далай гаталжа, Геннисаредэй газарта хүрэжэ ерэбэ. ³⁵ Тэндэхи зон Иисусые таяад, бүхы оршон тойронхи газарта хүнүүдые эльгээжэ, хамаг үбшэнтэниие тэрээндэ асаржа байгаа.

³⁶ Хубсаһандатнай халташые хүрэхые зүбшөөгыт даа гэжэ тэдэ Иисусаа гуйба. Тиигээд хубсаһандань хүрэхэн хүн бүхэн эдэгэбэ.

Үбгэ эсэгэнэрэй заншал тухай

15 ¹ Тиигээд Иерусалимһаа хэдэн Хуули заадаг багшанар, фарисейнүүд Иисуста ерэжэ:

² «Шабинаршни юундэ үбгэ эсэгэнэрэймнай заншалнуудые баримталнагүйб? Тэдэнэршни эдихынгээ урда тээ гараа угаангуйл», – гэбэ.

³ Иисус тэдээндэ иигэжэ харюусаба: «Тиихэдээ юундэ таанар Бурханай захяа заабари дүүргэнгүй, өөһэдынгөө ёһо гуримые баримталнабта? ⁴ „Аба эжы хоёроо хүндэлэ“ гэжэ Бурхан заабарилаа бэшэ һэн гү? Мүн баһа „Аба эжы хоёроо муушалһан хүн үхэлдэ хүртэхэ“ гээ бэшэ һэн гү? ⁵ Харин таанар эхэ эсэгэдээ үгэжэ тухалха аргатай байһан юумэе: „Би Бурханда үргөөб“ гэжэ хэлэбэл, ⁶ өөрынгөө эхэ эсэгые хүндэлхэ хэрэггүй гэжэ заанат. Тиигэжэ таанар Бурханай захяа заабари сахингүй, өөһэдынгөө тогтооһон ёһо заншалаар һэлгэнэт. ⁷ Хоёр нюуртан! Таанар тухай лүндэншэ Исайя үнэн сохомые уридшалан хэлээ һэн лэ:

⁸ „Энэ улад зон хэлэ амаараа намае хүндэлнэ,

харин зүрхэ сэдхэлдээ нам тухай огто бодоногүй.

⁹ Хүнүүдэй зохёоһон ёһо гуримуудта хургажа байхадаа,

тэдэ дэмы намда мүргэнэ даа“».

Ямар юумэнүүд хүнийг бузарланаб?

¹⁰ Иисус улад зонийг дуудаад:

«Хэлэһыемни шагнажа, ойлгохыг хэшээгты! ¹¹ Амандатнай ородог эдээн таниг бузарладаггүй, харин аманһаатнай гарадаг муухай үгэнүүд таниг бузарладаг юм», – гэжэ хэлэбэ.

¹² Тиихэдэнь шабинаныг Иисустай ойртоод: «Хэлэһэн үгэнүүдшнй фарисейнүүдэй ханаанда таарабагүй гэжэ мэдэнэ гүш?» – гэжэ һураба.

¹³ Иисус иигэжэ харюусаба: «Тэнгэридэ байгша Эсэгымни таряагүй ямаршыг ургамал үндэһэтэйгөө хамта абтажа хаягдаха. ¹⁴ Тэдэн тухай ханаагаа огто бү зобогты. Тэдэнэр хохор хүнүүдэй хохор удайдагшад мүн; теэд хохор хүн хохорыг хүтэлжэ ябабал, хоюулаа нүхэ руу унаха юм».

¹⁵ «Хүнийг бузарладаг юумэнүүд тухай хөөрэһэнөө маанадта тайлбарилжа үгыш даа», – гэжэ Пётр гуйба.

¹⁶ «Хэлэһыемни хэнтнайшыг мүнөө болотор ойлгоогүй гээшэ гү? ¹⁷ Ойлгоногүй аалта, амандаа хэһэн эдээтнай хотондотнай ороод, һүүлдэнь бэһээтнай гарадаг. ¹⁸ Харин аманһаатнай гараһан үгэнүүд зүрхэ сэдхэлһэйтнай гарадаг; тэдэнтнай таанадыг бузарладаг ха юм. ¹⁹ Ушарыг юуб гэбэл, зүрхэнһөөтнай хара һанал бодолнууд гарадаг, тиигээд таанадыг алахада, эрэдээ гү, али эхэнэртээ урбахада, забхай зальхай ябадалда, хулгай хэхэдэ, бусадыг хардахада, муушалхад түлхидэг юм. ²⁰ Эдэ бүхы ябадалнууд таанадыг бузарладаг. Зүгөөр угаагдаагүй гараараа юумэ эдихэдээ таанад бөө бузарладаггүйт».

Эхэнэрийг хүзэг этигэл тухай

²¹ Иисус байһан газарһаа хүдэлжэ, Тир Сидон хотонуудай шадархи газар дайдада хүрэжэ ерэбэ. ²² Тэндэ ажаһуудаг нэгэ хананей эхэнэр Иисустай ерэжэ: «Дээдын Эзэн, Давидай үри һадаһан, намайг хайрлажа үршөөгш! Басагамни ада шүдхэртэ барюулаад, аймшагтай зобожо байна», – гэжэ хашха уухи табиба.

²³ Теэд Иисус тэрэ эхэнэртэ юушыг хэлэбэггүй. Тиихэдэнь тэрэнэй шабинаныг дүтэлжэ: «Энэ эхэнэрыг ябуулыш, хойноһоомнай дахаад лэ, хашхараад лэ һаланагүйл», – гэжэ гуйба.

²⁴ «Би имагтал Израилийн төөрижэ хосорһон хонидто эльгээгдэһэн байгааб», – гэжэ Иисус харюусаба.

²⁵ Харин тэрэ эхэнэр бүри ойртоод, Иисусай урда дохин мүргэжэ: «Дээдын Эзэн! Намда туһалыш», – гэжэ гуйба.

²⁶ «Хүүгэдэй эдихэ хоол абаад, нохойнуудта хаяхань зохихогүй юм», – гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаба.

²⁷ Тиигэхэдэнь тэрэ эхэнэрын: «Зүб даа, Дээдын Эзэн! Теэд эзэдэй шэрээ дээрэхээ унаһан бутархай нохойнуудшые эдидэг бшуу», – гэжэ урдаһаань хэлэбэ.

²⁸ Тиихэдэнь Иисус тэрээндэ: «Ай, эхэнэр! Шинии хүзэг этигэл ехэ байна! Һанаһан хүсэһэн юумэншни бүтэхэ!» – гэжэ харюусаба. Эгээл тэрэ үедэ эхэнэрэй басаганиинь эдэгэшэбэ.

Иисус олон зониие эдэгээбэ

²⁹ Тэндэхээ Иисус Галилей далайн шадар ерэбэ. Һүүлдэнь нэгэ гүбээ дээрэ гаража һууба. ³⁰ Тэрээндэ олон зон ерэжэ байгаа. Тэдэ дохолон, хохор, хэлэгүй, бэртэһэн, мүн бусадшые элдэб янзын үбшэнтэй зониие Иисуста асаржа, хүлэйн дэргэдэ һуулгаба. Тэдэ үбшэнтэй зониие Иисус бултыень эдэгээбэ. ³¹ Тиин хэлэгүй байһан зоной хэлэхые, бэртэһэн хүнүүдэй эдэгэхые, дохолонуудай ябахые, хохорнуудай хараатай болоһые хараһан зон аргагүй ехээр гайхаа бэлэй. Тиигээд Израилиин Бурханда алдар соло дуудаа һэн.

Иисус дүрбэ мянган хүниие садхааба

³² Иисус шабинараа дууджа: «Би эдэ зониие хайрланаб. Тэдэ намтай гурбан үдэр байлсаа, теэд мүнөө эдихэ юумэгүй болоод байна. Эдэниие үлэн хооһоор табиха дурагүй байнаб. Гэртээ бусаха замдаа эдэ һуларжа ядархал», – гэбэ.

³³ Теэд шабинанын: «Иимэ сүл губида эдэ олон зониие эдеэлүүлжэ садхааха хоол бидэ хаанаһаа абахабибди?» – гэжэ урдаһаань һураба.

³⁴ «Танда хэды шэнээн хилээмэн бииб?» – гэжэ Иисусай һурахада, тэдэнь: «Долоон хилээмэн, хэдэхэн загаһан бии», – гэжэ харюусаба.

³⁵ Иисус улад зониие һуухыень захирба. ³⁶ Тиигээд долоон хилээмэ, загаһа абажа, Бурханда баяр баясхалан хүргэбэ, тэдэниинь хухалаад, шабинартаа үгэбэ, шабинанын улад зондо дам тараажа үгөө һэн. ³⁷ Хүн бүхэн дураараа эдижэ садаад, үшөө тиихэдэ эдеэнэй үлөөдэһэн долоон түрсүүгээр дүүрэн болоо. ³⁸ Эхэнэрнүүдхээ, үхибүүдхээ гадна дүрбэн мянган эрэшүүл эдеэлжэ садаһан байгаа.

³⁹ Иисус улад зониие табяад, онгосодо һуужа, далайгаар тамаран, Магадан хотын шадархи газар дайдада хүрэжэ ерэбэ.

Гайхамшаг үзэгдэлнүүдые харуулха гэһэн эрилтэ

16 ¹ Хэдэн фарисейнүүд, саддукейнэр Иисусые туршаха зорилготойгоор тэрээндэ ойртобо. Тиигээд гайхамшагта дүлгэ тэмдэг харуулхыень дурадхаба. ² Иисус тэдэндэ харюусаба: «Үдэшэндөө огторгойн барагар улаан байбалнь, таанад: „Үглөөдэр сэлмэг байха“ гэдэгта. ³ Харин үглөөгүүр огторгойн барагар улаан, бүрхэг байбалнь, таанад: „Мүнөөдэр бороо орохонь“ гэдэгта. Хоёр нюуртан! Таанад огторгой хараад, ямар үдэрэй болохые мэдэдэг аад, харин мүнөө сагай дүлгэ тэмдэгүүдые тайлбарилха аргагүй байнат. ⁴ Харата муухай, забхай оршон үеын зон, гайхамшагта дүлгэ тэмдэг харахаяа ханаба гүт? Теэд Иона лүндэншэтэй ушарһан гайхамшагта дүлгэ тэмдэгһээ ондоо дүлгэ тэмдэг таанадта үгтэхэгүй».

Тиигээд Иисус тэдэнһээ холодобо.

Фарисейнүүдэй болон саддукейнэрэй эһээбэри

⁵ Шабинарынь хилээмэ абахаяа мартаад, далайн нүгөө эрьедэ та маржа гараба. ⁶ Иисус тэдэндэ: «Һэргэлэн байгты! Фарисей, саддукейнэрэй эһээбэриһээн болгоомжолжо байгты», – гэжэ хэлэбэ.

⁷ Шабинарынь өөһэд хоорондоо: «Маанадай хилээмэ абаагүй хаданнай тиигэжэ хэлээ ёһотой», – гэлсэбэ.

⁸ Энээнине Иисус мэдээд, тэдэндэ иибэ: «Этигэл багатан, таанар хилээмэ абаагүйбди гэжэ юундэ хоорондоо хэлсээбта? ⁹ Таанад мүнөө болотор ойлгобогүй гээшэ гүт? Табан хилээмээр табан мянган хүнэй садаһан тухай, үшөө тиихэдэ хэдэн түрсүүг үлөөдэһэнэй сугларһан тухай таанар хананагүй аалта? ¹⁰ Долоон хилээмээр дүрбэн мянган хүнэй садаһан тухай, үшөө тиихэдэ хэдэн түрсүүг үлөөдэһэнэй сугларһан тухай мартаа аалта? ¹¹ Хилээмэн тухай таанарта хэлээгүй байһыемни мүнөө болотор ойлгоногүй гүт? Фарисейнүүдэй, саддукейнэрэй эһээбэриһээ һэргылжэ байгты!»

¹² Һүүлэй һүүлдэ шабинарынь хилээмэнэй эһээбэриһээ бэшэ, харин фарисейнүүдэй, саддукейнэрэй хургаалһаа һэргылэгты гэжэ хэлэһыень ойлгобо.

Пётр Иисусые Бурханай табисуурта гэжэ айладхана

¹³ Иисус Филиппэй Кесари хотын хажууда ерээд байхадаа, өөрын шабинарһаа: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн тухай хүнүүд юун гэнэб?» – гэжэ һураба.

¹⁴ «Зарим хүнүүд шамайе Ухаар арюудхагша Иоанн гэнэ, бусадын Илия гэжэ ханана, баһа нүгөөдүүлын Иеремия гү, али ондоо лүндэншэдэй нэгэн гэлсэнэ», – гэжэ тэдэн харюусаба.

¹⁵ «Тээд таанар намайе хэн гэжэ хананабта?» – гэжэ Иисус тэдэнхээ һураба.

¹⁶ «Ши Бурханай табисуурташ, Амиды Бурханай Хүбүүнши», – гэжэ Симон Пётр харюусаба.

¹⁷ Тиихэдэн Иисус: «Ионын хүбүүн Симон, ши золтойш! Энэ үнэн зүбье шамда хүнэй ханаан нээгээ бэшэ, харин тэнгэридэ оршодог минии Эсэгэ тайлбарилаа. ¹⁸ Тиимэхээ би шамда хэлэнэб: ши Пётр* – шулуун гэшэш, тиин би энэ шулуун дээрэ өөрынгөө хүзэглэгшэдэй бүлгэмые бодхоохоб, тэрэнииемни үхэлшые өөрөө диилэхэгүй. ¹⁹ Огторгойн хаан ороной түлхюурые би шамда үгэхэб. Тиин газар дээрэ хорихон юумэншни огторгой дээрэ хоригдохо; газар дээрэ зүбшөөһэн юумэншни огторгой дээрэ зүбшөөгдэхэ», – гэбэ. ²⁰ Тиигээд Бурханай табисуурта байһан тухайнь хэндэшые хэлэхэгүйень Иисус шабинартаа захирба.

Иисус зобохо, үхэхэ тухайгаа хэлэнэ

²¹ Тэрэ саһаа эхилээд Иисус өөртэйнь юунэй ушарха тухай шабинартаа хэлэдэг болобо. «Би Иерусалим ошохо ёһотойб, тэндэ ахамадһаа, түрүү санаартанһаа, Хуули заадаг багшанарһаа боложо ехэ зоболон эдлэхэб. Би алуулхаб, тиигээд гурбан үдэрһөө амидырхаб», – гэдэг байба. ²² Тиихэдэн Пётр тэрэниие хажуу тээшэн дууджа абаашаад: «Дээдын Эзэн, үгы даа! Тиимэ юумэн шамтай хээээшые болохогүйнь болтогой!» – гэжэ зогсоожо байгаа.

²³ Иисус Пётрто хандан: «Холо боло намһаа, Сатана! Ши намда һаад хэнэш. Шинии ханал бодолнуудшни Бурханһаа үршөөгдэнэ бэшэ, харин хүн шанарһаашни бүрилдэнэ», – гэбэ. ²⁴ Тиигээд Иисус өөрынгөө шабинарта хэлэбэ: «Намтай ябалсаха дуратай хүн өөр тухайгаа бодохоёо болёод, үдэр бүхэн хэрээһээ үргэлөөд**, хойноһоомни яба. ²⁵ Ами наһаяа гамнаха ханаатайшуултнай тэрэнээ алдаха; харин минии түлөө амияа үгэхэнтнай тэрэнээ алмаха. ²⁶ Хэрбээ танай бүхы дэлхэйе олзолоод, ами хүнэхээ алдабалтнай,

* Энэ нэрэ «шулуун» гэхэн удхатай.

** Зоболон туйлахадашые, үхэлэй саазада хүртэхэдэшые бэлэн байха гэхэн удхатай.

танда ашагтай гү? Үгыл даа! Таанад ямаршые юумэ түлөөд, ами хүнэһээ бусаажа шадахагүйлта. ²⁷ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн Эсэгынгээ алдар соо Эльгээмэлнүүдтэйгээ хамта һаяар ерэхэл, тиигээд хэһэн хэрэгэйн зэргээр хүн бүхэниие шийдхэхэл. ²⁸ Эндэ байгшадай зариман Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй хаан түрээ баряад заларжа ерэхые үзөөгүйдөө үхэхэгүй гэжэ таанадта баталан хэлэнэб».

Иисусай хубилалга

17 ¹ Зургаан хоногой үнгэрхэдэ, Иисус Пётрые, аха дүү Яков Иоанн хоёрые абажа, хүнүүдэй нюдэнһөө далда байдаг үндэр хада өөдэ гараба. ² Тэндэ Иисус шабинарайнгаа урда хубилба: нюурынъ наран шэнгээр ялараа, хубсаһаниинъ туяа мэтэ сагаан болоо. ³ Гэнтэ тэрээнтэй хөөрэлдэжэ байһан Моисей Илия хоёр бии болоо. ⁴ Пётр Иисуста: «Дээдын Эзэн! Эндэ байхадамнай манда ямар хайн гэшэб! Хэрбээ хүсэбэлшни, эндэ гурбан майхан бодхоохбди: нэгыень шамда, нэгыень Моисейдэ, үшөө нэгыень Илияда», – гэбэ.

⁵ Тиигэжэ хэлэжэ байтарнь ялагар үүлэнэй һүүдэр тэдэниие хушаба, үүлэнһээ: «Энэ минии инаг хайрата Хүбүүмни юм, намда таатай юм; үгыень дуулагты», – гэхэн абяан дуулдаба.

⁶ Энэ абяае дуулахадаа, шабинарынъ ехээр айжа, уруугаа хаража газарта унаба. ⁷ Зүгөөр Иисус дүтэлжэ, тэдэниие гараараа хүрөөд: «Бодогты, бү айгты», – гээ. ⁸ Тэдэнэй өөдөө харахадань, Иисусаа ондоо хэншые тэдэндэ харагдабагүй.

⁹ Шабинартаяа хадаһаа буужа ябахандаа, Иисус: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй үхөөд амидыртар, энэ үзэхэнөө хэндэшые бү хөөрэгты», – гэжэ тэдээндээ захирба.

¹⁰ «Хуули заадаг багшанар юундэ Бурханай табисуурта Христосой ерэхын урда тээ Илия лүндэншэ ерэхэ ёһотой гэдэг бэ?» – гэжэ шабинарынъ Иисусаа асууба.

¹¹ Тиихэдэнь Иисус: «Үнэхөөрөө Илия түрүүн ерэжэ, бүхы юумые бэлэн болгохо ёһотой. ¹² Гэбэшье Илия заларжа ерээ, харин хүнүүд тэрээниие таниягүй, дура зоргоороо тэрээнтэй болоо гэжэ танда хэлэхэ байнаб. Эгээл тиигэжэ тэдэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүниие зобоохо юм», – гэжэ харюусаа.

¹³ Тиихэдэнь Уһаар Арюудхагша Иоанн тухай тэрэ хэлэнэ гэжэ шабинарынъ ойлгобо.

Ада шүдхэртэ барюулхан хүбүүе эдэгээбэ

¹⁴ Иисусай шабинартайгаа улад зондо бусажа ерэхэдэнь, тэрээндэ нэгэ хүн ойртоод, урдань үбдэг дээрээ хүгэдэн, ¹⁵ «Эзэн! Минии хүбүүе үршөөжэ хайрлыш. Тэрэмни таталзажа унадаг, ада шүдхэрэй хэрзэгыгээр добтолходо, гал, уһа руу ходо хүрэдэг. ¹⁶ Би тэрэнээ танай шабинарташые асарааб, теэд тэдэ эдэгээжэ шадаагүй», – гэжэ хэлэбэ.

¹⁷ «Этигэл хүзэггүй, забхай ябадалтай зон аа! Үшөө хэды шэнээн таанадтай байхабиб? Үшөө хэды болотор таанадые тэсэжэ байхабиб? Хүбүүгээ нашань намда абаад ерэ», – гэжэ Иисус хэлэбэ. ¹⁸ Иисусай ада шүдхэртэ захирхадань, тэрэнь хүбүүнэй бэе сооһоо гаража, хүбүүн дары эдэгэшөө һэн.

¹⁹ Хожомынь шабинарынь Иисуста дүтэлжэ: «Яахадаа бидэ тэрэ ада шүдхэрые даража шадабагүй гээшэбибди?» – гэжэ гансаараа байхадань һураба.

²⁰ Иисус тэдэндэ харюусаба: «Таанарай этигэл багадаһанда тиигээ. Хэрбээ таанад горчицын жэжэхэн үрэхэнэйшые шэнээхэн этигэлтэй байжа, энэ хадада хандан: „Эндэхээ хүдэлжэ тишшээ боло“ гээ һаатнай, хада тишшэлхэ юм. Таанар юушые хэжэ шадаха һэнта гэжэ танда баталан хэлэнэб. ²¹ Эдэ мэтын ада шүдхэрнүүдые имагтал зальбаралаар, масаг сахин даража болохо юм*».

Иисус дахин үхэхэ тухайгаа хэлэнэ

²²⁻²³ Бүхы шабинарайнгаа Галилейдэ суглараад байхада Иисус тэдээндээ өөр тухайгаа: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хүнүүдэй гарта тушаагдахань, тиигээд тэрэ алуулаад, гурбадахи үдэртөө амидырха», – гэжэ хэлэбэ. Шабинарынь булга ехээр гашуудаба.

Бурхан Һүмэдэ алба татабари түлэхэ тухай

²⁴ Иисусай шабинартайгаа Капернаумда ерэхэдэнь, Бурхан Һүмын алба татабари суглуулагшад Пётрто ойртоод: «Багшатнай Бурхан Һүмэдэ алба татабари түлэхэ гү?» – гэжэ һураба.

²⁵ «Түлэнгүй яахаб», – гэжэ Пётр хэлээ.

Тиигээд Пётрой гэртэ ороходонь, Иисус түрүүлэн: «Симон, ши юун гэжэ һананабши? Энэ дэлхэйн хаашуул хэнһээ түлөөһэ, алба

* Энэ зүйл зарим эхэ бэшэгүүдтэ үгы байдаг.

татабари абадаг бэ? Өөхэдынгөө албатанһаа гү, али хариин зонһоо абадаг гү?» – гэжэ һураба.

²⁶ Пётр тэрээндэ: «Хариин зонһоо абадаг», – гэжэ харюусаа. Иисус тиигэхэдэнь: «Тиимэхээ албатан зондонь түлэхэ хэрэггүй гэнэ худхатай бэшэ аал? ²⁷ Зүгөөр бидэ эдэ зониие сулдуулхагүйбди. Тиимэхээ ши далайн эрьедэ ошожо, заһаһа хахуулида. Хахуулидаһи ороһон түрүүшын заһаһа абаад, амандань мүнгэ* олохош. Тэрэниие абаад, алба татагшадта минии түлөө, өөрынгөөшье түлөө үгөөрэй», – гээ һэн.

Хэн агууехэнь бэ?

18 ¹ Тэрэ үедэ шабинанынь ерээд: «Огторгойн хаан түрэдэ хэниинь агууехэб?» – гэжэ Иисусаа һураба. ² Тиихэдэнь Иисус нэгэ үхибүүе дууджа, шабинарайнгаа урда байлгаад, ³ хэлэбэ: «Хэрбээ таанар хубилжа, үхибүүдтэл адли болоогүй һаа, Огторгойн хаан орондо орохогүйт гэжэ баталан хэлэнэб. ⁴ Энэ үхибүүндэл адли хэн номгон даруу болоноб, тэрэ Огторгойн хаан түрэдэ үлэмжэ ехэнь гээшэ. ⁵ Минии нэрээр иимэ нэгэ үхибүүе тогтоожо абаһан хүн намайе тогтоожо абаһан болоно.

Нүгэл шэбэлдэ түлхихэ тухай

⁶ Зүгөөр намда этигэгшэ эдэ багашуулай нэгыеньшье нүгэл хилэнсэдэ түлхихэн хүн дээрэ аймшагтай хэһээлтэ бууха. Тэрэ хүнэй хүзүүндэ тээрмын шулуу уюулаад, далайн гүн руу шэдүүлжэ шэнгэбэлнь, тэрээндэ өөртэнь дээрэ байха һэн. ⁷ Хүнүүдые нүгэл хилэнсэдэ түлхидэг юумэнүүдһээ боложо газар дэлхэйдэ уй гашуудал тулгарна. Зүгөөр хүнүүдые нүгэл хилэнсэдэ түлхидэг юумэнүүд ходо олоод лэ байха, тиигээд нүгэл хилэнсэдэ түлхигшэ аймшагтай уй гашуудал үзэхэ. ⁸ Хэрбээ гарайшни гү, али хүлэйшни нүгэлдэ шамайе оруулаа һаань, тэдэнээ таһа сабшаад хая, хоёр гартайгаа, хоёр хүлтэйгөө залиршагүй галай тамада хаягданхаар, гаргүйгөөр гү, али хүлгүйгөөр хэтэдээ амиды ябабалшни дээрэ. ⁹ Хэрбээ нюдэнэйшни нүгэлдэ шамайе оруулаа һаа, тэрэнээ һуга татаад хая. Хоёр нюдэтэйгөө галай тама руу хаюуланхаар, үрөөһэн нюдэтэйгөө хэтэдээ амиды ябабалшни дээрэ.

* Тэрэнь хоёр хүнэй алба татабари түлэхэдэ хүрэхэ статир гэжэ нэрэтэй мүнгэ һэн.

Үгы болоһон хонин тухай хургаалта үгэ

¹⁰ Таанад эдэ багашуулай нэгыеньшье доогуур бү харагты, тэдэ-нэй тэнгэриде оршогшо хахиюуһан – Эльгээмэлнүүдынь – минии Эсэгийн шарайе хододоо тэнгэриде хаража байдаг юм гэжэ танда хэлэнэб. ¹¹ Ушарынь хэлэбэл, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хосорогшодые оложо абархаяа ерээ. ¹² Таанар юун гэжэ хананабта? Зуун хонитой нэгэ хүн ганса хонинойгоо төөрижэрхёо хаань, ерэн юһэн хонидоо хада дээрэ орхёод, төөриһэн ганса хониёо бэдэржэ ошохогүй аал? ¹³ Тиигээд тэрэнээ оложорхёо хаа, үнөөхи хүн төөрөзгүй ерэ юһэн хонидойнгоо тушаа бэшэ, харин олоһон ганса хонинойнгоо тушаа аргагүй ехээр баярлаха гэжэ танда үнэниие хэлэнэб. ¹⁴ Энээндэл тон адляар, тэнгэриде оршогшо танай Эсэгэ эдэ багашуулай нэгыеньшье алдаха дурагүй байна.

Хэн нэгэнэй нүгэлдэ орохо тухай

¹⁵ Хэрбээ хүзэглэгшэ аха дүүнэрэйшни нэгэн шамда харша нүгэлтэ юумэ хээ хаань, тэрээндээ ошожо, гансаарандань буруу байһыень заажа үгэ. Хэрбээ тэрэ хэлэһыешни дуулабал, ши хүзэглэгшэ аха дүүгээ һөөргэнь бусаабаш. ¹⁶ Хэрбээ шагнахаяа арсабалнь, үшөө нэгэ хоёр хүниие абаад ошо: ямаршье гэмнэлгэ хоёр гү, али гурбан хүнэй гэршэлгээр баталагдаха. ¹⁷ Тэдэниешье дуулахаяа арсабалнь, хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ дуулга. Хэрбээ хүзэглэгшэдэй бүлгэмые дуулахаяа арсабалнь, ши тэрэ хүндэ ондоо яһатанай хүндэ гү, али алба татаашада хандаһандал адляар хандажа бай.

Зүбшөөхэ ба хорихо тухай

¹⁸ Газар дээрэ хорихон юумэнтнай огторгой дээрэ хоригдохо; газар дээрэ зүбшөөрһэн юумэнтнай огторгой дээрэ зүбшөөгдэхэ гэжэ таанарга үнэниие хэлэнэб. ¹⁹ Тэрээнһээ гадна, хэрбээ таанадай хоёртнай газар дэлхэй дээрэ үгээ ойлголсоод, ямаршье юумэ эрээ хаатнай, эрээшыетнай Огторгойдо оршодог минии Эсэгэ танда үгэхэ гэжэ хэлэхэ байнаб. ²⁰ Ушарынь юуб гэхэдэ, хоёр гү, али гурбан хүн минии нэрээр хаана сугларнаб, тэндэнь би хоорондонь байхаб».

Хайрагүй зараса тухай хургаалта үгэ

²¹ Тиихэдэнь Пётр Иисуста ойртоод:

«Дээдын Эзэн! Намда харша нүгэл үйлэдэгшэ аха дүүгээ би хэды дахин хүлисэхэ ёһотой болонобиб? Долоо дахин гү?» – гэжэ һураба.

²² Иисус тэрээндэ иигэжэ харюусаба: «Долоо дахин бэшэ, харин долоон дала дахин гэнэб. ²³ Ушарынь хэлэбэл, Огторгойн хаан түрэ өөрынгөө зарасанартай тоосоо хэхэээ ханаһан хаанда адлишуу юм. ²⁴ Тоосожо эхилхэдэнь, тэрээндэ арба мянган талант мүнгэ* үритэй хүниие абажа ерэбэ. ²⁵ Үриее түлэхэ юумэгүй байхадань, эзэн хаан тэрэниие, тэрэнэй һамгыень, үхибүүдыень, мүн эдлэжэ байһан бүхы зөөрииень худалдаад, үрииень түлүүлхые захирба. ²⁶ Тиихэдэнь барлаг хаанай хүлдэнь унажа, „Эзэн хаан! Намаие хүлеэжэ хайрлыш, би үриее шамда дууһыень түлэхэлби“, – гэжэ гуйба. ²⁷ Эзэн хаан барлагые хайрлажа, үрииень хүлисөөд, гэртэнь табиба. ²⁸ Тэрэ зараса гадагшаа гаража ябатараа, өөртэнь зуун динари** үритэй нэгэ нүхэртэйгөө тааралдаба. Тиигээд тэрэнээ һабардажа баряад: „Үриее намда түлэ“ гэжэ байгаад, хоолойень бахалуурдаба. ²⁹ Тиихэдэнь нүхэрынь хүлдэнь унан: „Намаие хүлеэжэ хайрлыш, би шамда үриее дууһыень түлэхэлби“, – гэжэ ехэтэ гуйба. ³⁰ Теэд түрүүшынь зараса хүлээхээ асаба. Тэрээнһээ гадна, үриее түлэтэрынь нүхэрөө түрмэдэ һуулгаба. ³¹ Энэниие бусад зарасанарынь хараад, урмаа хухаржа, эзэн хаандаа ерэжэ хөөрэбэ. ³² Тиихэдэнь эзэн хаан түрүүшын зарасаа дуудуулжа асараад: „Хэрэггүй нобшын зараса! Намаие гуйхашни, би үриешни дууһан хүлисөө бэлэйб. ³³ Шамаие минии хайрлаһандал адляар, шишье нүхэрөө хайрлаха ёһотой байгаа бэшэ гүш?“ – гэжэ сухалтайгаар хэлэбэ. ³⁴ Тиигээд уурлаһан эзэн хаан бүхы үриее түлэтэрынь тэрэниие түрмын тамалагшадта тушааба.

³⁵ Хэрбээ хүзэглэгшэ аха дүүгээ танай үнэн зүрхэнһөө хүлисөөгүй һаа, Огторгойдо оршогшо Эсэгэмни танда баһал тиигэжэ хандаха юм», – гэбэ Иисус.

* Нэгэ талант мүнгэ жиирэй хүдэлмэришэн арбан табан жэл соо ажаллажа олодог байгаа.

** Нэгэ динари мүнгые жиирэй хүдэлмэришэн нэгэ үдэр соо ажаллажа олодог байгаа.

Хамганһаа халаха тухай

19 ¹ Иигэжэ хургаһанайнгаа һүүлээр Иисус Галилейһээ гаража, Иордан голой саада бэеын Иудейн можо хүрэжэ ерэбэ. ² Хойноһоонь олон хүн дахажа ябаба, тиин Иисус тэдэнэй үбшэн зоһниень бултыень аргалба.

³ Хэдэн фарисейнүүд Иисуста ойртожо, тэрэниие туршаха һанаатайгаар: «Хүн ямаршые шалтагаанаар хамганһаа халаха эрхэтэй гү?» – гэжэ һураба.

⁴ Иисус харюусаба: «Бүтээгшэ түрүүшээр эрэ эмэ хоёрые зохёон бүтээгээ гэжэ таанар уншаагүй аалта? ⁵ Тиигээд: „Эрэ хүн эхэ эсэгээ орхёод, хамгантайгаа нэгэдэхэ, тиин тэрэ хоёр ганса бэе болон эблэрхэ“ гэжэ хэлээ юм. ⁶ Тиихэлээрээ тэдэ хоёр болбол хоёр бэшэ, харин нэгэ бэе гээшэ. Тиимэһээ Бурханай нэгэдүүлһэн юумые хүн хубааха ёһогүй».

⁷ Урдаһаань фарисейнүүд: «Тиигээ һаа, юундэ Моисей халаха тухай гэршэлгэ хамгандаа үгөөд лэ тэрээнһээ халажа болохо гэхэн зүбшөөл үгөөб?» – гэжэ Иисусаа һураба.

⁸ Иисус тэдэндэ: «Шулуун сэдхэлтэй байһан хадатнай хамганһаа халаха зүбшөөл Моисей таанарта үгөө; теэд Бурхан анханһаа тиигэжэ заяагаагүй юм. ⁹ Зүгөөр би таанарта иигэжэ хэлэхэб: өөртэнь урбаагүй хамганһаа халаад, ондоо эхэнэртэй гэрлэһэн хүн бүхэн урбагша болоно», – гэжэ хэлээ.

¹⁰ Шабинарын тэрээндэ: «Хэрбээ хүн хамганайнгаа урда тиимэ уялгатай байбалнь, юрэдөө хамга абангүй байбал дээрэ бэшэ гү», – гэжэ хэлэбэ.

¹¹ Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаа: «Энэнь хүн бүхэндэ хамаатай бэшэ, гансал Бурханай заяаһан хүнүүдтэ хамаатай юм. ¹² Яахадааб гэхэдэ, хүнүүд элдэб янзын шалтагаанаар хамга абадаггүй юм: зариман түрэхөөн зэмдэг дутагдалтай байдаг, бусадые хүнүүд тиимэ болгожорхидог, үшөө зариман Огторгойн хаан ороной аша туһада хамга абадаггүй. Зүгөөр энээниие ойлгожо абаха арга бэлигтэй хүнүүд ойлгожо абаха ёһотой».

Иисус балшар үхибүүдые адислана

¹³ Иисусай гарһаа адис абуулжа, зальбаралдань хүртөөхын тула зарим хүнүүд тэрээндэ үхибүүдээ асарба. Гэбэшые шабинарын тэдэ зондо дурагүйгөөр дуугаржа байгаа. ¹⁴ Теэд Иисус: «Үхибүүдые наашань

табигты, намда ерэхэдэнь наалта бү хэгты, юундэб гэхэдэ, эдэ үхибүүд-тэ адлишуу хүнүүд лэ Огторгойн хаан оронойхин юм», – гэжэ хэлээ.

¹⁵ Иисус үхибүүдые гараараа адислаад, тиигээд тэндэһээ ябаа һэн.

Баян залуу хүн тухай

¹⁶ Хэншьеб нэгэтэ Иисуста ерэжэ: «Эрхим багша! Мүнхын амидаралда хүртэхын тула би ямар буянтай юумэ хэхэ ёһотойбиб?» – гэжэ һураба.

¹⁷ «Юундэ намайе эрхим гэбэш? Гансал Бурхан эрхим гээшэ. Хэрбээ мүнхын амидаралда хүртэхээ ханабал, тэрэнэй захяа заабаринуудые сахижа бай», – гэжэ Иисус тэрэ хүндэ харюусаба.

¹⁸ «Ямар захяа заабаринуудые?» – гэжэ нүгөөдэнь асууба.

Тиихэдэнь Иисус: «Бү ала, ханидаа бү урба, хулгай бү хэ, бусад тухай худал юумэ бү хэлэ, ¹⁹ эхэ эсэгээ хүндэлэ, баһа бусад зондо өөртөө адли дуратай бай», – гэжэ тоолон хэлэбэ.

²⁰ «Эдэ захяа заабаринуудые бултыень би эдир наһанһаа сахижа ябадаг хүнби. Энээнһээ гадна би юу хэхэ ёһотойбиб?» – гэжэ залуу хүбүүн һураба.

²¹ Иисус тэрээндэ: «Хэрбээ эрхим түгэс байха гэбэл, ошожо зөөри зөөшээ бултыень худалдаад, мүнгыень үгытэйшүүлдэ хубаажа үгэ, тиигээ һаа, тэнгэри дээрэ баялиг зөөритэй болохош. Тиигээд намда ерэжэ, хажуудамни ябаарай», – гэбэ.

²² Энээниие дуулахадаа залуу хүбүүн уйдхартайгаар саашалба, ушарынь юуб гэхэдэ, тэрэ хүбүүн аргагүй ехэ эд зөөритэй байгаа ха юм.

²³ Иисус шабинартаа: «Баян хүнэй Огторгойн хаан орондо орохонь ехэл бэрхэтэйл байха даа. ²⁴ Баян хүнэй Бурханай хаан орондо орохоһоонь бэлээр зүүнэй хүбөөр тэмээн ороод гарахал гэжэ таанарта дабтан хэлэхэб», – гээ бэлэй.

²⁵ Энээниие дуулаад, шабинарынь ехээр гайхалдан: «Тиигэхэдэ хэн абарагдаха аргатайб?» – гэлсэбэ.

²⁶ Иисус тэдэниие харан: «Хүнүүд өөһэдыгөө абаржа шадахагүй, харин Бурхан юушые шадаха», – гэбэ.

²⁷ Тиихэдэнь Пётр: «Бидэ хамаг юумээ орхёод, шамайе дахаабди. Бидэ юундэ хүртэхэбибди?» – гэжэ Иисусаа һураба.

²⁸ Иисус тэдэндэ хэлэбэ: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй өөрынгөө алдарта Хаан шэрээдэ һуухадань, намайе дахажа ябаһан таанад баһа арбан хоёр хаан шэрээдэ һуужа, Израилиин арбан хоёр угсаатаниие шүүбэрилхэт гэжэ баталан таанадта хэлэнэб. ²⁹ Баһа минии түлөө

гэр байраяа гү, аха дүүнэрээ гү, эгэшэ дүүнэрээ гү, аба эжыгээ гү, һамга үхибүүдээ гү, али эдлэжэ байһан газараа орхихон хүн бүхэн зуу дахин ехэ юумэ абаха, үшөө тиихэдэ мүнхын амидаралда хүртэхэ. ³⁰ Зүгөөр мүнөө түрүү зэргэдэ байгшадай олониинь һүүл хабида орохо, тиихэдэ мүнөө һүүл зэргэдэ байһанай олониинь түрүүлэн гараха.

Үзэмэй сэсэрлигтэ хүдэлдэг хүнүүд тухай һургаалта үгэ

20 ¹Огторгойн хаан түрэ иимэрхүү юм: Нэгэ хүн үзэмэйнгөө сэсэрлигтэ ажалшадые хүлһэлхээ гэрһээ эртэ үглөөгүүр гаража ошобо. ²Тиигээд үдэрэй нэгэ динари түлэхөөр хүлһэншэдтгээ хэлсээд, тэдэниие ажаллахыень сэсэрлигтээ эльгээбэ. ³Тэрэл үглөөгүүр юһэн сагай багта тэрэ наймаа хэдэг газар ошожо, тэндэ ямаршые ажалгүй хэдэн хүнүүдэй байхые хараба. ⁴Эзэн тэдэндэ хандажа: „Таанаршые минии үзэмэй сэсэрлигтэ ошожо ажаллагты, хүлһыетнай таанарта зүбөөр үгэхэб“, – гэхэдэнь, ⁵тэдэ хүнүүд ажаллахаяа ошобо. Тэрэ хүн хахаддэр, мүн үдэрэй гурбан сагта дахин наймаанай газар ошожо, баһал ажалгүй хүнүүдые хүлһэлбэ. ⁶Һүүлэй һүүлдэ табан сагай багаар гарахадаа, үшөө хэдэн хүнэй зугаатай зогсохые хараба, тиигээд тэдэндэ хандажа: „Таанар юундэ ямаршые юумэ хэнгүй бүхэли үдэр эндэ зогсонобта?“ – гэжэ асууба. ⁷Тэдэнь: „Маниие хэншые хүлһөлөөгүйл“, – гэжэ харюусаба. Тиихэдэнь тэрэ хүн: „Зай, тиимэ һаа, таанар минии үзэмэй сэсэрлигтэ ошожо ажаллагты“, – гэжэ хүнүүдтэ хэлэбэ. ⁸Үдэшэ болоходо, үзэмэй сэсэрлигэй эзэн эрхилэгшэдэ хандажа: „Ши хүдэлмэришэдые дуудажа, һүүлдэ ажаллахаяа гараһан хүнүүдһээ эхилээд, түрүүшээр гараһан хүнүүдээр түгэсэн, ажалайнь хүлһэ түлэ“, – гэбэ. ⁹Табан сагта хүдэлхээ гараһан хүнүүд нэгэ-нэгэ динари ажалай хүлһэ абаба. ¹⁰Тиимэһээ түрүүн ажаллажа эхилһэн хүнүүд: „Үлүү ехэ мүнгэ абахабди“, – гэжэ һанаа, теэд тэдэ баһал нэгэ-нэгэ динари ажалай хүлһэ абаба. ¹¹Тэдэ хүлһээ абаад, гэрэй эзэнэй урдаһаа гэмэрэлдэбэ. ¹²„Һүүлдэ ерэхэн эдэ хүнүүд оройдоол нэгэ саг ажалаа, харин ши эдэндэ бүхэли үдэр бүгшэм халуунда зобожо хүдэлһэн бидэндэл адли мүнгэ түлэбэш“, – гэбэ. ¹³Гэрэй эзэн тэдэнэй нэгэндэнь иигэжэ хэлэбэ: „Нүхэр! Би шамайе мэхэлээгүйлби, нэгэ динари ажалай хүлһэ абахаш гэжэ ши бидэ хоёр зүбшөө бэшэ һэнгүбди? ¹⁴Ши өөрынгөө ажалай хүлһэ абаад яба. Һүүлдэ хүлһэлһэн энэ хүндэ би шамда түлэһэнтэй адли мүнгэ үгэхэ һанаатайб. ¹⁵Өөрынгөө мүнгэтэй би дуратай юумээ хэхэ эрхэтэй бэшэ гүб? Али минии гар бардам байһанда ши атаархахаяа һанаба гүш?“

¹⁶ Тон тийгэжэл адагай һүүлдэ байгшад түрүү зэргэдэ гараха, тиин түрүү зэргэдэ байгшад адагай һүүлшын болохо».

Иисус үхэхэ тухайгаа гурбадахия хэлэнэ

¹⁷ Иисус Иерусалим ошохо замдаа арбан хоёр шабинараа хажуу тээшэнь дуудаад:

¹⁸ «Мүнөө бидэ Иерусалим орохомнай. Тэндэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүниие түрүү санаартанай, Хуули заадаг багшанарай гарта тушааха. Тэдэнэр Хүбүүе гэмнэн, үхэлэй саазада хүртөөхэ гэжэ шийдэхэ. ¹⁹ Тиигээд тэрээниие хариин зоной гарта тушааха. Тэдэнь тэрээниие доромжолон наада бариха, сохиho, хэрээһэндэ хадаха. Тиигэбэшье Хүбүүн үхөөд, гурбадахи үдэртөө амидырха», – гэбэ.

Зэбэдэйн хүбүүдэй эхын гуйлта

²⁰ Зэбэдэйн хүбүүдэй эхэнь хүбүүдтгээ хамта Иисуста ерээд, урдань дохин мүргэжэ, тэрээнэй үршөөл гуйба.

²¹ «Ши юу хүсэнэбши?» – гэжэ Иисус тэрэ эхэнэрһээ асууба.

Тэрэнь Иисуста: «Ши Хаан шэрээдээ һуухадаа, эдэ хоёр хүбүүдэймни нэгыень баруун таладаа, нүгөөдыень зүүн таладаа һуулгажа хайрлыш даа», – гэбэ.

²² Иисус харюудань: «Таанад юун тухай гуйжа байһанаа үнэхөөрөө ойлгоногүйт. Минии амсаха ёһотой зоболонгой аягаһаа таанад уужа амсажа шадаха аалта?» – гэбэ.

Тиихэдэнь Яков Иоанн хоёр: «Шадахабди», – гэжэ тэрээндэ харюусаба.

²³ Иисус тэдэндэ: «Үнэхөөрөө таанад минии зоболонгой аягаһаа амсахат. Теэд баруун таладамни, зүүн таладамни һууха хүнүүдые һунгахань минии мэдэлдэ бэшэ юм. Эдэ һууринуудта минии Эсэ-гын табиган хүнүүд һууха юм», – гэжэ хэлэбэ.

²⁴ Бусад арбан шабинарынэ энээн тухай дуулахадаа, аха дүү хоёрто сүхалaa ехээр хүрэбэ. ²⁵ Тиимэһээ Иисус тэдэниие дууджа: «Хариин захирагшад өөһэдынгөө арад зониие зонхилхо дуратай байдаг, мүн түшэмэд һайдуудыньше албатанаа захирха бүрин засагтай байдаг гэжэ таанар мэдэнэт. ²⁶ Харин таанад тэдэндэл адляар бээе абажа бү ябагты. Агууехэ болохо һанаатай хүнтнай бусадайнгаа бултанайнь зараса болохо ёһотой. ²⁷ Али таанарай дунда түрүү зэргэдэ гараха һанаатай хүнтнай бусадайнгаа бултанайнь барлаг болохо

ёһотой. ²⁸ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хүнүүдые зарахаяа ерээ бэшэ, харин бусад уладта алба хэхээ, мүн үнэтэ ами наһанайнгаа сэнгээр олон хүнүүдые абархаяа ерээ», – гэбэ.

Иисус хоёр хохор хүниие эдэгээбэ

²⁹ Иисусай шабинартайгаа Иерихонһоо гаража ябахата, тэдэнэй хойноһоо үй түмэн зон дахажа ябаба. ³⁰ Тэрэ үедэ харгын захата дууһан хоёр хохор хүн хажуугаарнь Иисусай гаража ябаһан тухай дуулаад: «Эзэн, Давидай үри наһан, маниие үршөөжэ хайрлыш!» – гэжэ хашхаралдаба. ³¹ Улад зоной тэдэ хоёрто дуугүй бологты гэбэшье, тэдэ хоёрынь бүри шангаар: «Эзэн, Давидай үри наһан! Маниие үршөөн хайрлыш», – гэжэ хашхаралдаба.

³² Иисус зогсожо, тэдэниие дуудаад: «Таанад намһаа юу хүсэнэбта?» – гэжэ һураба.

³³ Тэдэ хоёрынь: «Эзэн! Хараатай болохые хүсэнэбди», – гэжэ харюусаба.

³⁴ Иисус тэдэниие хайрлажа, нюдэнүүдтэнь халта хүрөөд абаа. Тэрэ дороо нюдэнүүдынь харадаг боложо, тэдэ хоёр Иисусай хойноһоо ябаба.

Иисус Иерусалимда оробо

21 ¹ Иисус шабинартайгаа Иерусалимда ойртожо ерээд, Элеон хадын хаяата оршодог Беттагэ тосхон ошобо. Иисус түрүүлэн тишэнь хоёр шабия эльгээхэ зуураа ² тэдээндээ иигэжэ захиба: «Сэхэ урдатнай байһан тосхон ошогты. Тэндэ орохотойгоо сасуу нэгэ залуу элжэгэнэй эхэтгээ суг уяатай байхые олохот. Тэдэниие уяаһаань тайлаад, намда асарагты. ³ Таанарта хэн нэгэнэй юумэ хэлээ һаань, „Эдэнэр Эзэндэ хэрэгтэй болоо“ гэжэ харюусаарайт, тиихэдэтнай элжэгэнүүдые абажа ябахыетнай дары зүбшөөхэ».

⁴ Иигэжэл лүндэншөөр дамжуулан Бурханай найдүүлһан бүгэдэ юумэнүүд бүтэбэ даа:

⁵ *«Номгон даруу шинии Хаан
Эмэ элжэгэ унаад,
тэрэнэй унага – даагыень унаад,
шамда заларжа ерэнэ гээд
Сионий хотодо* дуулгаарайгты».*

* Иерусалим хото тухай хэлэгдэнэ.

⁶ Шабинанынь ошоод, Иисусай захихан ёһоор хэбэ: ⁷ элжэгы даагатайнь асаржа, нюрган дээрэнь хубсаһаяа дэбдээд, Иисусые унуулба. ⁸ Үй түмэн зон ябаха харгы дээгүүрнь хубсаһаяа дэбдибэ, зарим зон мүшэрнүүдые отолоод, харгы дээгүүрнь табиба. ⁹ Урдуурнь ябаһан зон, мүн хойноһоонь дахагшад:

«Давидай үри надаһан алдар солотой байһай!

Дээдын Эзэнэй нэрээр заларан Ерэгшэ

үршөөл хайратай байһай!

Дээдын тэнгэридэ оршоһон Бурханда алдар соло!» – гэжэ шанга шангаар хашхаралдаба.

¹⁰ Иисусай Иерусалимда ороходонь, бүхы хото шэбээгэйхин хүлгэнэжэ: «Энэ хэн бэ?» – гэлдэбэ.

¹¹ «Энэ Иисус алдартай Галилейн Назаредэй лүндэншэн мүн», – гэжэ улад зон харюусажа байгаа.

Иисусай Бурхан Һүмэ ошоһон тухай

¹² Иисус Бурхан Һүмэ ошожо, тэндэ хонжоо наймаа хэгшэдые, юумэ худалдажа абагшэдые бултыень намнажа гаргаба. Мүнгэ холигшодой шэрээнүүдые, гулабхаа худалдагшадай хандалинуудые хүмэрюулбэ. ¹³ Тиигээд тэдэндэ: «Минии гэр мүргэл зальбаралай гэр гээд нэрлэгдэхэ гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байдаг. Харин таанад энэ гэр дээрмэшэдэй шэбээлдэг үүр болгожорхёот», – гэбэ.

¹⁴ Бурхан Һүмэдэ Иисуста һохор дохолон хүнүүд ерэбэ, Иисус тэдэниие эдэгээбэ. ¹⁵ Иисусай бүтээһэн гайхамшагта хэрэгүүдые хараад, мүн Бурхан Һүмэ дотор: «Давидай үри надаһан алдар солотой байһай!», – гэжэ үхибүүдэй шанга шангаар хашхаралдахые дуулаад, түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар сүхалаа хүрэгжэ:

¹⁶ «Эдэнэй юу хэлэжэ байхые дуулана гүш?» – гэжэ Иисусаа асууба.

«Дуулангүй яахаб! Теэд: „Ши үхибүүдэй, нарай нялха хүүгэдэй аманһаа магтаал соло гаргуулааш“ гэжэ Нангин Бэшэгтэ хэлээтэй байһые таанад хэзээшье уншаагүй аалта?» – гэжэ Иисус тэдэндэ хэлэбэ.

¹⁷ Иисус тэдэниие орхёод, Иерусалим хотоһоо гаража, Бетани тосхон ошожо хоноо хэн.

Иисус үрэ жэмэсгүй боди модо хараалдаа хүртөөбэ

¹⁸ Хойто үглөөгүүрнь һөөргөө хото руу ошожо ябахандаа, Иисус ехээр гэдэнһээ үлдэбэ. ¹⁹ Харгын заханда нэгэ боди модоной ургажа байхые хараад, хажуудань ошобо, теэд тэндэнь набшаһадһаа бэшэ ямаршые жэмэс олдобогүй. Тиимэһээ Иисус тэрэ модондо хандажа:

«Энээнһээ хойшо шамһаа ямаршые жэмэс гарахагүй», – гэжэ хэлээ. Тэрэ дороо модон хаташаба.

²⁰ Энээнһиие шабинарынъ хараад, «Боди модон хайшан гээд иимэ амархан хаташаба гээшэб?» – гэжэ гайхалсаба. ²¹ Иисус: «Хэрбээ таанар ямаршые һэжэггүй, бүрин этигэл хүзэгтэй байбал, минии энэ боди модонтой хэһэнтэй адли юумэ, мүн бүришые ехэ юумэ бүтээхэ аргатай байхат гэжэ таанадта баталан хэлэнэб. Энэ уулада хандан: „Эндэнһээ хүдэлөөд, далай руу хүрэ“ гээ һаатнай, тиимэ юумэн болохо. ²² Зальбаржа байхандаа этигэл хүзэгтэй байбал, ямаршые эриһэн юумэнтнай танда үгтэхэ», – гэжэ шабинартаа хэлээ бэлэй.

Иисусай эрхэ засаг тухай асуудал

²³ Бурхан һүмэдэ Иисусай дахин ерээд хургажа байхадань, түрүү санаартан, улад зоной ахамалууд тэрээндэ ойртожо: «Ши иимэ юумэ хэхэ ямар эрхэтэйбиши? Иимэ эрхэ засаг шамда хэн үгөөб?» – гэжэ асууба.

²⁴ Иисус: «Бишые таанадһаа нэгэ юумэ һурахамни. Хэрбээ намда харюу үгэбэлтнай, бишые иимэ юумэ хэхэ ямар эрхэтэй байһанаа таанарта хэлэхэб. ²⁵ Уһаар арюудхаха эрхэ Иоаннда Бурхан үгөө юм гү, али хүнүүд гү?» – гэжэ урдаһаань һураба.

Түрүү санаартан, ахамалууд өөһэд хоорондоо зүбшэлдэн: «Хэрбээ Бурханһаа тиимэ эрхэ үгтөө гэбэлнай, тиигэбэл яахандаа Иоаннда этигэдэггүй байгааба гэхэл. ²⁶ Хэрбээ хүнүүд үгөө гээ һаамнай, зон маниие яахаб бү мэдэе, аймшагтай юумэ болохо», – гэлдэбэ, юундэб гэбэл, хүн зон бултадаа Иоанне лүндэншэн гэжэ тоолодог байгаа. ²⁷ Тиимэһээ тэдэнэр Иисуста: «Бидэ мэдэнэгүйбди», – гэжэ харюусаа һэн. Тиихэдэнь Иисус: «Эдэ юумэнүүдые хэхэ эрхэ намда хэнэй үгэһые би баһа хэлэхэгүйб!» – гэжэ тэдэндэ хэлээ һэн.

Хоёр хүбүүд тухай хургаалта үгэ

²⁸ «Би таанадта хоёр хүбүүдтэй байһан нэгэ хүн тухай хургаалта үгэ хөөрэхүүб. Һүүлдэнь таанад һанал бодолоороо хубаалдаарайт. Эсэгэнь ехэ хүбүүндэ ойртожо: „Хүбүүн аа! Мүнөөдэр үзэмэй

сэсэрлигтэ ошожо ажаллыш даа“, – гэбэ. ²⁹ Теэд тэрэ хүбүүнийнь: „Ажаллаха дурагүй байнаб“, – гэжэ харюусаба. Зүгөөр хожомынь буруу байһанаа ойлгоод, ажаллахаяа ошобо. ³⁰ Тиигээд үнөөхи хүн бага хүбүүндээ ойртожо, баһал үзэмэй сэсэрлигтэ ошожо ажаллахыень хэлэбэ. Тэрэнь: „Эзэн, би ошоход“, – гэхэн аад, ошобогүй. ³¹ Эдэ хоёр хүбүүдэй алинийнь эсэгынгээ хүсэхэниие дүүргээб? – гэжэ Иисусай һурахадань, тэрээндэ: «Ехэ хүбүүнийнь», – гэжэ харюусаба.

Тиихэдэнь Иисус тэдэндэ хэлэбэ: «Алба татаашад, мүн янхан эмэнүүд таанарай түрүүндэ Бурханай хаан орондо орохо гэжэ үнэниие хэлэнэб. ³² Ушарынь хэлэбэл, Иоанн танда Бурханай зүб зам заажа үгөө, теэд таанар тэрээндэ этигээгүйт, харин алба татаашад, янхан эмэнүүд тэрээндэ этигээ. Тиин таанар энээниие хараадшье, удаань гэмшэжэ Иоаннда этигээгүйт».

Үзэмэй сэсэрлиг хүлһөөр абанан хүнүүд тухай

³³ «Үшөө иимэ нэгэ һургаалта үгэ шагнагты», – гэжэ Иисус түрүү санаартанда, ахаматуудга хэлэбэ. «Гэрэй нэгэ эзэн үзэмэй сэсэрлиг таряад, тойруулжа хүрээлбэ, тиигээд сэсэрлиг соогоо үзэмэй шүүхэ шахажа байхаар нүхэ малтаба, харуулай үндэр башни бариба, тиигээд тэрэнээ үзэмшэдтэ хүлһэлөөд, аянда мордобо. ³⁴ Жэмэс түүхэ сагай болоходо сэсэрлигэй эзэн үрэ жэмэсэй ургасаһаа минии хубиие абажа ерэгты гэжэ үзэмшэдтэ барлагуудаа эльгээбэ. ³⁵ Тиихэдэнь үзэмшэд эзэнэй барлагуудые бариһан бэээрээ нэгыень зада сохибо, нүгөөдыень алаба, үшөө нэгыень шулуугаар үхэтэрынь шэдэбэ. ³⁶ Эзэн түрүүшынхихээ олон барлагуудые дахин эльгээбэ; тэдэнтэйнь үзэмшэд мүн урдынхидаал адли юумэ үйлэдөө бэлэй. ³⁷ Һүүлэй һүүлдэ эзэн хүбүүемни тэдэ хүндэлхэ аабза гэжэ һанан, өөрынгөө хүбүүе үзэмшэдтэ эльгээбэ ха. ³⁸ Теэд үзэмшэд хүбүүень хараад, өөһэд хоорондоо: „Энэ хүбүүн эсэгынгээ эд зөөри залгамжалха. Энээниие алая, тиигэбэл бүхы зөөринь манай болохо“, – гэлдэбэ. ³⁹ Тиигээд тэрэ хүбүүень барижа, үзэмэй сэсэрлигһээ гаргаад, алажархёо бэлэй.

⁴⁰ Зай, тиихэлээрээ үзэмэй сэсэрлигэй эзэн ерээд, тэдэ үзэмшэдые яаха болоноб?» – гэжэ Иисус һураба.

⁴¹ «Харатай тэдэ үзэмшэдые эзэн зобоожо алаха, тиигээд үзэм жэмэсэй ургасаһаа эзэнэй хубиинь саг соонь түүжэ эзэндэнь асардаг ондоо үзэмшэдтэ сэсэрлигээ хүлһэлэн даалгаха», – гэжэ Иисуста харюусаба.

⁴² Иисус тэдэндэ хэлэбэ: «„Хэрэггүй гэжэ барилгашадай голожо хаяһан шулууниинь гэрэй гол шухала тулга шулууниинь болоо: энээниие Дээдын Эзэн бүтээгээ, тиин манда ехэл үзэсхэлэнтэ гоёор харагдана“, – гэжэ Нангин Бэшэгтэ хэлэгдэһые таанар хэзээшье уншаагүй аалта?

⁴³ Тиимэһээ танда хэлэхэ байнаб, Бурханай хаан түрэ таанарһаа абтаад, тэрэнэй эрхэ хүсэл дүүргэдэг зондо үгтэхэ. ⁴⁴ Тэрэ шулуу мүргэжэ унаһан хүн хаха бута унаха; тэрэ шулуун хүнэй дээрэ унаһаа, тэрэниие низа дараха».

⁴⁵ Түрүү санаартад, фарисейнүүд Иисусай хөөрөһэн хургаалта үгэнүүдые дуулахадаа, өөһэд тухайнь хэлэжэ байна гэжэ ойлгобо.

⁴⁶ Тиимэһээ Иисусые барижа хэһээхээ хүсэбэ, теэд улад зонһоо айба, юундэб гэбэл, зон тэрэниие лүндэншэ гэжэ тоолодог байгаа.

Түрэ найр тухай хургаалта үгэ

22 ¹ Иисус хүнүүдтэ баһа хургаалта үгэнүүдээр иигэжэ хэлэбэ: ² «Огторгойн хаан түрэ болбол нэгэ хаанай хүбүүндээ түрэ хуримай найр хэһэнтэй адлишуу юм. ³ Хаан зарасанараа эльгээжэ, урилгатай айлшадаа түрэ хуримай найрта хүрэжэ ерэхыень дуудаба, теэд тэдэнь ерэхэ дурагүй байба. ⁴ „Найрай хоол мүнөө бэлэн болоо; шахамалнууд гаргаатай, бүхы юумэн түхээрэтэй байна; түрэдэ хүрэжэ ерэгты“, – гэһэн мэдээсэлтэйгээр хаан дахин ондоо зарасанараа урилгатай айлшадта эльгээбэ. ⁵ Теэд урилгатай хүнүүдын ямаршье анхарал хандуулбагүй: зариманиинь өөһэдынгөө таряаланда гараба, нүгөөдүүлын наймаа хэхээ ошобо, ⁶ бусадын хаанай зарасанары барижа сохибо, тиигээд алаба. ⁷ Хаан энээн тухай дуулахадаа уурлаад, сэрэгээ эльгээжэ, тэдэ алууршадые хюдаба, хото шэбээнүүдыень шатаажа усадхаба. ⁸ Тиигээд хаан зарасанартаа: „Түрэ найр хэхэдэ бүхы юумэн бэлэн болоо, теэд урилгатай байһан айлшад иигэжэ хүндэлхээр бэшэ байшаба. ⁹ Тиимэһээ харгын бэлшэртэ гараад, дайралдаһан хүн бүхэниие түрэ найрта уригты“, – гэбэ. ¹⁰ Тиин зарасанар гудамжануудта гаража, дайралдаһан муушье, һайншье ханаатай зониие бултыень суглуулба; тиигээд түрэ найр боложо байһан гэр айлшадаар дүүрэшэбэ. ¹¹ Хаан айлшадые харахаяа гэртэ ороходоо, тэндэ хуримай дэгэл үмдөөгүй нэгэ хүниие хараад, ¹² тэрээндэ хандажа: „Нүхэр! Ши хуримай дэгэлгүйгөөр иишээ хайшан гээд орообши?“ – гэжэ һураба. Теэд нүгөө хүниинь юушье дуугарбагүй. ¹³ Хаан зарасанартаа: „Энээнэй гар хүлыень хүлээд,

газаашань харанхыда абаашажа хаягты: тэндэ хүнүүд бархиралдаха, шүдөө хабиралдаха“, – гэжэ хэлэбэ. ¹⁴ Уряалаар ерээшэд олоншые хаа, шэлэгдэн абтаашад үсөөн юм», – гэжэ Иисус хөөрөөгөө түгэсхэбэ.

Хаанай юумэ хаанда, Бурханай юумэ Бурханда үгэгты

¹⁵ Тиихэдэнь фарисейнүүд суглараад, тэрэниие үгэ алдуулжа гэмнэхэ тухай өөһэд хоорондоо хэлсэбэ. ¹⁶ Фарисейнүүд өөрынгөө шабинареы Иродэй талынхидтай хамта Иисуста эльгээжэ: «Багша аа! Ши үнэн сэхые хэлэдэгши, Бурханай бодото замаар ябахые хургадагши, хэнэйшые урда билдагуушалдаггүйш, юуб гэбэл, нюур харадаггүйш гэжэ бидэ мэдэнэбди. ¹⁷ Тиимэһээ юун гэжэ ханажа байханаа манда хэлэжэ үгыш: Римэй хаанда алба татабари түлэхэмнай зүб гү, али буруу гү?» – гэжэ нуруулба.

¹⁸ Тиихэдэнь Иисус тэдэнэй муу мэхые мэдэжэ байгаад: «Хоёр нюуртан! Таанар юундэ намайе туршанабта? ¹⁹ Алба татабари түлэхэдэ хэрэглэдэг нэгэ мүнгэ намда асаржа харуулагтыл даа», – гэхэдэнь, нүгөөдүүлэнь нэгэ динари мүнгэ асаржа үгэбэ. ²⁰ Тиихэдэнь Иисус: «Эндэ хэнэй дүрсэ зураатай, хэнэй нэрэ бэшээтэй байнаб?» – гэжэ нураба.

²¹ «Хаанай», – гэжэ нүгөөдүүлэйн харюусахада, Иисус: «Тиимэһээ хаанай юумые хаандань, Бурханай юумые Бурханда үгэгты», – гэжэ тэдэндэ хэлэбэ. ²² Иимэ харюу дуулахадаа, үнөөхи зон ехээр гайхалдажа, Иисусые орхёод саашалба.

Амидыралга тухай асуудал

²³ Хүнүүд үхөөд амидырдаггүй гэжэ тоолодог саддукейнүүдэй зариманиинь тэрэл үдэр Иисуста ерээд, иигэжэ асууба: ²⁴ «Багша аа! Хэрбээ намга абаһан хүн үхибүүдгүйгөөр наһа барабал, тэрэнэй дүүнь бэлбэһэн эхэнэртэйнь нууха ёһотой, тиигээд тэдэнһээ гаранһан үхибүүн нүгшэһэн ахынь үхибүүн гэжэ тоологдохо зэргэтэй гэжэ Моисей манда захяа һэн. ²⁵ Зай, долоон аха дүүнэр эндэ ажаһуугаа гэе. Тэдэнэй ахань намга абаад, үхибүүдтэй болонгүйгөөр наһа бараа гэхэ, тиин бэлбэһэн эхэнэрынь дүүдэнь үлэбэ гэхэ; ²⁶ ахадаал тон адляар, хоёрдохишые, гурбадахишые саашалан долоодохишые дүүнь үхибүүтэй болонгүй наһанһаа нүгшөө бололтой. ²⁷ Һүүлэй Һүүлдэ тэдэнэй намганииньшые наһа бараба. ²⁸ Теэд Бурханай үхэхэн хүнүүдые амидыруулхада тэрэ эхэнэр долоон аха

дүүнэрэй алинайнь хамган байхаб? Тэдэ долоон аха дүүнэр булга тэрэ эхэнэрые хамга абаа ха юм».

²⁹ Иисус тэдээндэ хэлэбэ: «Таанад Нангин Бэшэгэй юун гэжэ хургадагы, Бурханай хүр хүсые мэдэдэггүй туладаа эндүүржэ байнат. ³⁰ Үхэһэн хүнүүдые Бурханай амидыруулхада, тэдэ огторгойдо оршодог Бурханай Эльгээмэлнүүдтэл адли байха, тиимэһээ хамгашье абахагүй, хадамдашые гарахагүй. ³¹⁻³² Теэд үхөөшэдэй амидырха тухай Бурханай таанарта:

„Би Абраһамай Бурхан, Исаагай Бурхан, Яковай Бурханби“, – гэжэ хэлэһые уншаагүй аалта? Бурхан болбол үхэһэн хүнүүдэй бэшэ, харин амиды хүнүүдэй Бурхан юм».

³³ Иисусай хургаалнуудые шагнажа байһан улад зон тэрээндэнь ехэл гайхалдажа байгаа.

Эгээн шухала захяа заабари

³⁴ Иисус саддукейнэрые абяа аниргүй болгожорхёо гэжэ фарисейнэр дуулаад, сугларба. ³⁵ Тэдэнэй дундаһаа нэгэ Хуули заадаг багша Иисусые туршажа: ³⁶ «Багша аа! Хуули тогтоолой ямар захяа заабаринь эгээн шухала бэ?» – гэжэ хураба.

³⁷ Иисус тэрээндэ: «Ши бүхы зүрхэ сэдхэлээрээ, бүхы хүнэһе хүлдөөрөө, бүхы ухаан бодолоороо Эзэн Бурхандаа дуратай бай», – гэжэ харюусаба. ³⁸ «Энэ болбол нэгэдэхи, эгээн шухала захяа заабари мүн. ³⁹ „Бусад зондо өөртөөл адли дуратай бай“ гэһэн хоёрдохи шухала захяа заабари түрүүшынхидээ адлишуу юм. ⁴⁰ Моисейн Хуулин бүхы зүйлнүүд, лүндэншэдэй номууд эдэ хоёр захяа заабари соо тобшологдон баталагдадаг юм».

Давидай үри хадаһан тухай асуудал

⁴¹ Зарим фарисейнүүдэй суглархадань, Иисус тэдэнһээ: ⁴² «Бурханай табисуурта тухай таанар юун гэжэ хананат? Тэрэ хэнэй удам байхаб?» – гэжэ хураба. Тэдэнь: «Давид хаанай үри хадаһан байха», – гэжэ харюусаба.

⁴³ Иисус тэдэндэ: «Тиигэбэл, юундэ Давид хаан Нангин Хүлдын нүлөөдэ абтан Бурханай табисууртые Дээдын Эзэн гэжэ нэрлээб:

⁴⁴ „*Бузар дайсадыешни хүлдэш мүргүүлтэрни баруун таладамни хуугаарай гэжэ Дээдын Эзэн минии Эзэндэ хэлээ*“ гээ юм.

⁴⁵ Хэрбээ Давид Бурханай табисууртыг Эзэмни гэжэ нэрлэбэл, юундэ Бурханай табисуурта тэрэнэй үри болохоб?»

⁴⁶ Тиихэдэнь хэншыг Иисуста харюу үгэжэ шадахагүй байба. Тэрэ үдэрһөө хойшо тэрээнһээ юумэ һурахаяа хэншыг зүрхэлбэгүй.

Иисус Хуули заадаг багшанарыг, фарисейнүүдыг зэмэлнэ

23 ¹ Иисус улад зондо, өөрынгөө шабинарта ² иигэжэ хэлэбэ: «Хуули заадаг багшанар, фарисейнүүд Моисейн Хуули тайлбарилжа байдаг. ³ Тиимэһээ таанад хургаһан бүхы юумэнүүдынь дүүргэжэ, хэ гэһыень хэжэ байгты; харин тэдэнэй хэһэн юумэ бү хээрэйгты, юуб гэхэдэ, тэдэнэр хэлэһэн номноһоноо хэрэг дээрэ бүтээдэггүй юм. ⁴ Тэдэнэр даагдашагүй, хүндэ хүшэр ашаануудыг хүнүүдэй мурэ дээрэ хүлижэ табяад, харин тэрэ ашаае абаашахада гансашыг хургаараа хүдэлгэжэ туһалдаггүй юм. ⁵ Зүгөөр юумэ хэжэ байһан хэбэр хүнүүдтэ үзүүлхэ гэжэ бүхы шадалаараа оролдодог. Нангин Бэшэг сооһоо мурнүүдыг бүд дээрэ олоор бэшээд, духаяа боодог, гартаа уядаг, Бурханда зорюулаатай байһыень харуулһан дэгэлдэнь оёотой сагауудынь бусад зонойхиһоо ута унжагар байдаг, Нангин Бэшэг сооһоо буулгажа абтаһан мурнүүдыг хадагалжа ябадаг арһан туламуудынь ехэл томо байдаг. ⁶ Мүн түрэ найрта эгээн хүндэтэй һуури эзэлхэ, мүргэлэй гэр соо урдуур һууха дуратай байдаг. ⁷ Баһа тэдэнэр олон зоной дунда мэндэшэлүүлхэ, „Рабби! Рабби!“ гэжэ нэрлүүлхэ дуратай. ⁸ Теэд таанарай хэншыг багша гэжэ өөрыгөө нэрлүүлхэ ёһогүй, юундэб гэбэл, таанар ори ганса багшатайт, тиин таанад бултадаа аха дүүнэр гээшэт. ⁹ Баһа газар дэлхэй дээрэ хэниешыг эсэгэ гэжэ бү нэрлэгты, юундэб гэхэдэ, таанар огторгойдо оршодог ори ганса Эсэгэтэйт. ¹⁰ Баһа „хургагша“ гэжэ өөһэдыгөө бү нэрлэгты, юундэб гэбэл, гансал Бурханай табисуурта Христос танай хургагша юм. ¹¹ Танай дунда агуухэтнай бусадайнгаа зараса болохо ёһотой. ¹² Бээ дээгүүр абаһан хүн дарагдаха; харин өөрыгөө дараһан хүн үргэгдэхэ.

¹³ Хуули заадаг багшанар, фарисейнүүд, таанад гашуудал зоболон үзэхэт! Хоёр нюурта таанад! Огторгойн хаан оронииг хүнүүдһээ хаажа, өөһэдөөшыг тэндэ ороногүйт, орохо дуратайшуулыгыг тиишэнь табинагүйт. ¹⁴ Хуули заадаг багшанар, фарисейнүүд, таанад гашуудал зоболон үзэхэт! Хоёр нюурта таанад! Бэлбэһэн эхэнэрнүүдэй гэр хоһолдогта, хүнэй харахада ехэ удаан мүргөөшэ болодогта. Энээнэйнгээ түлөө аймшагтайгаар хэһээлгэхэт. ¹⁵ Хуули

заадаг багшанар, фарисейнүүд, таанад гашуудал зоболон үзэхэт! Хоёр нюурта таанад! Нэгэшье хүниие өөрын шаби болгохын тула уһан далайешье, орон нюотагуудыешье тойрон гаталдагта; тиигээд тиимэ шаби олоод, тэрээниие өөрһөөн долоон доро тамада орохо амитан болгодогта. ¹⁶ Һохор балай хүтэлэгшэд, таанад гашуудал зоболон үзэхэт! Таанад: „Хэрбээ али нэгэн хүн Бурхан Һүмөөр тангариглаа һаа, тангаригынь хүсэнгүй; харин Бурхан Һүмэдэ байһан алтаар тангариглаа һаа, тангаригынь хүсэн түгэлдэр“, – гэжэ һурганат. ¹⁷ Ай, һохор тэнэгүүд! Алиниинь шухал бэ: алтань гү, али алта арюудхагша Бурхан Һүмэнь гү? ¹⁸ Мүн таанад: „Хэрбээ али нэгэн хүнэй үргэлэй шэрээгээр тангариглаа һаа, тангаригынь хүсэнгүй, харин тэрэ шэрээ дээрэ табиһан үргэлөөр тангариглаа һаа, тангаригынь хүсэн түгэлдэр“, – гэжэ һурганат. ¹⁹ Ай, һохор тэнэгүүд! Алиниинь шухалаб: үргэлынь гү, али үргэл арюудхагша шэрээнь гү? ²⁰ Тиимэхээ үргэлэй шэрээгээр тангариглагша болбол тэрэ шэрээгээр, мүн тэрээн дээрэ байһан бүхы юумээр тангариглана гээшэ. ²¹ Баһа Бурхан Һүмөөр тангариглагша болбол тэрээгээр, мүн доторнь оршогшо Бурханаар тангариглана гээшэ. ²² Баһа огторгойгоор тангариглагша болбол Бурханай шэрээгээр, тэрэ шэрээдэ һуушаар тангариглана гээшэ.

²³ Хуули заадаг багшанар, фарисейнүүд, таанад гашуудал үзэхэт! Хоёр нюуртан! Таанар Бурханда ургасынгаа – халуун үбһэ, укроп, тмин гэхэ мэтын ургамалнуудай – арбанай нэгэн хуби үгэнэт, харин Хуулиин эгээл шухала зүйлнүүд болохо зарга шүүбэри, үршөөл хайра, этигэл найдабари тоонгүй орхибот. Эдэ зүйлнүүдые таанад баримталха ёһотой байгаат, мүн арбанайнгаа нэгэ хубиие Бурхандаа үгэжэл байха ёһотойт. ²⁴ Һохор балай хүтэлэгшэд, таанар унданһаа боргооһо шүүжэ гаргаад, харин тэмээ залгидагта! ²⁵ Хуули заадаг багшанар, фарисейнүүд, таанад гашуудал үзэхэт! Хоёр нюуртан! Таанар аяга табагай газаахиинь аршажа арилгадагта, харин тэдэнэй досоонь хулгай, шуналаар олоһон юумэнүүд байдаг. ²⁶ Һохор балай фарисей! Түрүүшээр аяга табагай досоохиинь сэбэрлэ, тиигээ һаашни газаахиинь сэбэрлэгдэхэ.

²⁷ Хуули заадаг багшанар, фарисейнүүд, таанад гашуудал үзэхэт! Хоёр нюуртан! Таанар сагаан будагаар шэрдэһэн агы нүхэн хуурсагуудта адлит: газаа талаһаа гоё һайханаар харагдаашье һаа, досоогоо үхэхэн хүнэй яһануудаар, элдэб бузарнуудаар дүүрэшэһэн байдаг.

²⁸ Тэрээндэл адли таанаршье газаа талаһаа үнэн сэхэ хүнүүд мэтэ

харагдаашье наа, досоотнай гансал билдагуушалга, харатай юумэнүүд дүүрэн бии.

²⁹ Хуули заадаг багшанар, фарисейнүүд, таанад гашуудал үзэхэт! Хоёр нюурта таанад! Лүндэншэдтэ үзэсхэлэнтэ гоё субаргануудые баринат, үнэн зүбгэнэй шулуун хүшөөнүүдые шэмэглэнэт. ³⁰ Тиихэдээ: „Хэрбээ бидэ үбгэ эсэгэнэрэйнгээ ажамидарха үе сагта ажаһуубал, лүндэншэдэй шуһа адхалсахагүй һэмди“, – гэжэ айладханаг. ³¹ Тиихэдээ таанар лүндэншэдые алагшадай үри хүүгэдын байһанаа баталан гэршэлнэт. ³² Зай, тиигэбэл үбгэ эсэгэнэрэйнгээ эхилһэн юумэ түгэсхэгты. ³³ Могойнууд, хорото могойн таһардахад! Таанар тамада хаягдаха хэһээлтэһээ яажа хулжархые бодонобта? ³⁴ Мүнөө би таанарта лүндэншэдые, сэсэн мэргэшүүлые, Хуули заадаг багшанарые эльгээхэмни. Харин таанар тэдэнэймни заримыень алахат, хэрээһэндэ хадажа саазалхат, нүгөөдүүлыень мүргэлэй гэрнүүдтэ сохихот, нэгэ хотоһоо нүгөөдэ хото руу мүрдэн намнахат. ³⁵ Тиимэһээ газар дээрэ адхарһан зэмэгүй хүнүүдэй шуһан – зэмэгүй Авелиин шуһанһаа эхилээд, Бурхан Һүмэ тахилай шэрээ хоёрой хоорондо таанарта алуулһан Варахиинай Захария хүбүүнэй шуһан хүрэтэрөө – таанарһаа нэхэгдэхэ. ³⁶ Эдэ бүхы алагдһан хүнүүдэй түлөө хэһээлтэ энэ үе сагай хүнүүд дээрэ бууха гэжэ таанарта үнэниие хэлэнэб».

Иисус Иерусалимые хайрлана

³⁷ «Ай Иерусалим, Иерусалим, шинии хүнүүд лүндэншэдые аладаг, шамда эльгээһэн Бурханай мэдээсэгшэдые шулуудадаг! Даража дэгжээһэн дальбараануудаа дали дороо суглуулдаг шубуундал адляар шинии үри хүүгэдые суглуулха гэжэ би хэды тэгүүлээ зүдхөө гээшэбиб. Теэд ши намайе зүбшөөгөөгүйш! ³⁸ Тиимэһээ хооһон Һүмэшни мүнөө шамдаа үлөө. ³⁹ „Дээдын Эзэнэй нэрээр заларан Ерэгшэ үршөөл буянтай!“ – гэжэ хэлэтэрээ намайе дахин харахагүйш гэжэ шамда хэлэнэб».

Иисус Бурхан Һүмын хандарха тухай хэлэнэ

24 ¹ Иисус Бурхан Һүмэһөө гараад ябаба. Тиихэ үедэ шабинарын тэрэнэй анхарал Бурхан Һүмын барилгануудта хандуулха зорилготойгоор хажуудань ерэбэ. ² Иисус шабинартаа: «Эдэ бүгэдые харана гүт? Энэ һууринда ганса шулууншые үлэхэгүй; баран хандаргагдаха гэжэ танда хэлэнэб», – гэжэ хэлэбэ.

Тудаха бэрхэшээл зоболонгууд тухай нэргылэмжэ

³ Хожомын Иисусай Элеон хада дээрэ гараад нуухадань, шабинанынь тэрээндэ ерээд: «Эдэ бүхы юумэн хэзээ болохоб, хэлэжэ үгыш. Шинии заларжа ерэхэдэ, газар дэлхэйн хосорходо ямар дүлгэ тэмдэгүүд харуулагдахаб?» – гэжэ асууба.

⁴ Иисус тэдэндэ харюусаба: «Хэн нэгэнэй мэхэдэ орохоһоо болгоомжолжо байгты. ⁵ Юуб гэхэдэ, олон хүнүүд минии нэрые зүүжэ ерэхэ: „Би Бурханай табисууртаб“, – гэжэ өөһэд тухайгаа гэршэлхэ, тиигэжэ олониетнай мэхэдээ оруулха. ⁶ Мүн байлдаанууд тухай, дайн сэрэг тухай нураг дуулахат, теэд бү айгаарайгты. Тиимэрхүү юумэнүүд болохо ёһотой. Зүгөөр энэнь үшөөл эсэс бэшэ байха. ⁷ Нэгэ арад нүгөө арадтаа добтолон орохо, хаан оронууд хоорондоо хёморолдон тэмсэхэ, эндэ тэндэ үлэсхэлэн зоболон, үхэл тахал дэлгэрхэ, газар ехээр хүдэлхэ. ⁸ Зүгөөр эдэ бүхэн бэрхэшээл зоболонгуудай эхиень лэ табиха. ⁹ Тэрэ үедэ таанарые барижа хааха, тамалха, алаха байха. Минии түлөө таанадые бүхы арадууд үзэн ядаха. ¹⁰ Тиихэдэ олониинь этигэл хүзэгһөө арсаха, бэе бээдээ урбаха, бэе бээ үзэн ядаха. ¹¹ Баһа олон хуурмаг лүндэншэд бии болохо, олон уладай толгой эрыюулэн мэхэдээ оруулха. ¹² Тиигэжэ нүгэл шэбэлэй элбэгжэн дэлгэрхэдэ, олон зоной хайра дуран хүйтэрхэ. ¹³ Зүгөөр эсэстэнь хүрэтэр тэсэжэ гараһаниинь абарагдаха. ¹⁴ Бурханай хаан түрэ тухай һайн мэдээсэлэй бүхы газар дэлхэйгээр, бүхы арадуудта гэршэлэгдэн номногдоһон хойно эсэс болохо.

Нангин газарта аймшагтай юумэнүүдэй болохо тухай

¹⁵ Даниил лүндэншын хэлэһэнэй ёһоор, нэгэтэ нангин газарта хоһоролго һүйдхэлдэ хүргэдэг „жэрхэштэй юумэнэй“ байхые үзэхэт. Эдэ мүрнүүдые уншажа байһан хүн бүхэн ушар удхыень ойлгохыень хэшээг лэ. ¹⁶ Тиихэдэ Иудейдэ байһан хүнүүд хада гүбээ рүү тэрьедээрэйгты. ¹⁷ Гэрэй орой дээрэ байһан зон гэрһээн юумэ абаяа доошоо бү буугаарайт. ¹⁸ Хээрэ талада ябаһан зон хубсаһа хунараа абаяа гэртээ бү бусаарайт. ¹⁹ Тэдэ үдэрнүүдтэ хээлитэй, хүхөөр үхибүүдтэй эхэнэрнүүдтэ ехэл гай зоболон тудаха. ²⁰ Таанарай зугадаха саг үбэлэй хүйтэндэ гү, али субботын үдэртэ бү тудай гэжэ Бурхандаа зальбарайт. ²¹ Юундэб гэхэдэ, тэрэ үдэрнүүдтэ газар дэлхэйн бүтээгдэхэнэ нааша мүнөөнэй үе саг болотор үзэгдөөгүй, дахинаашые үзэгдэхгүй аймшагтай гай зоболон болохо. ²² Хэрбээ

тэдэ зоболонто үдэрнүүдэй тоо Бурханай үсөөрүүлээгүй хаа, хэн-шье абарагдахагүй һэн. Зүгөөр шэлэжэ абahan хүнүүдэйнгээ аша туһада Бурхан тэдэ үдэрнүүдэй тоо үсөөрүүлхэ юм.

²³ Хэрбээ тэрэ сагта: „Бурханай табисуурта Христос эндэ байна“, али „тэндэ байна“ гэжэ таанарта хэн нэгэнэй хэлээ хаа, бү этигээрэйгты. ²⁴ Өөһэдыгөө Бурханай табисуурта гү, али лүндэншэн гэжэ нэрлэһэн олон мэхэшэд бии болохо. Тэдэ аргатайл хаа, Бурханай шэлэжэ абahan хүнүүдыеһе өөрынгөө мэхэдэ оруулхын тула элдэб янзын гайхамшагта тэмдэгүүдые, эди шэди харуулха. ²⁵ Болохо бүхы юумые би таанадта эртэнһээ һэргылжэ хэлэбэб.

²⁶ Хэрбээ танда: „Харыт, тэрэ сүл губида байна“ гэжэ хүнүүдэй хэлэбэл, тиишэ бү ошооройт; үгы хаа, „Харыт, тэрэ эндэ хоргодоно“ гээ хаань, бү этигээрэйт. ²⁷ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн ерэхэдээ, зүүн зүгһөө баруун хизаар хүрэтэр ялагас гэхэн сахилгаан шэнгээр гэрэлтэн үзэгдэхэ бшуу. ²⁸ Үхэхэн бэеын хэбтэхэн газарта бүргэд шубууд сугларха.

Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй заларан ерэхэ тухай

²⁹ Тиигээд зоболонто тэдэ үдэрнүүдэй үнгэрһэн хойно гэнтэ наран балартаха, һарашье гэрэлтэхээ болихо, одо мүшэдшье тэнгэриһээ унаха, тэнгэрийн хүсэнүүдшье тэнсүүриее алдаха. ³⁰ Тиихэдэ тэнгэридэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй бэлгэ тэмдэг үзэгдэхэ. Тэрэ сагта газар дэлхэйн бүхы угсаатан Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй тэнгэрийн үүлэн дээрэ тамаран, агуу хүсэтэйгөөр, алдар солотойгоор буужа ерэхые харахадаа бархиралдаха. ³¹ Шанга дуутай бүреэгэй дуугархада, тэрэ өөрынгөө Эльгээмэлнүүдые замби түбиин дүрбэн хизаарта эльгээхэ, тэдэнь тэрэнэй шэлэжэ абahan хүнүүдые огторгойн нэгэ захаһаа нүгөө заха хүрэтэр суглуулха.

Боди модонһоо юумэ һуража абаха тухай

³² Боди модонһоо жэшээ абагты: тэрэнэй халаа мүшэрнүүдэй зөөлэрөөд, набша намаагайнь һалбархада, зун ойртобо гэжэ мэдэдэгта. ³³ Тон тиигэжэл минии түрүүн хэлэхэн юумэнүүдэй болохые үзэхэдөө, саг дүхэжэ байна, бүри ойртоо гэжэ мэдэхэт. ³⁴ Мүнөө ажами-даржа байһан хүнүүдэй бултанайнь үхэжэ үрдегүй байхада минии таанадта хэлэхэн бүхэн тохёолдохо гэжэ таанадта баталан хэлэнэб. ³⁵ Огторгой тэнгэри, газар дэлхэйшье хүнэн халаха, харин минии хэлэхэн үгэнүүд мүнхэ оршохо.

Ямар үдэр, хэды сагта ерэхые хэншые мэдэхгүй

³⁶Тэрэ Үдэрэй, тэрэ сагай болзор хэншые мэдэхгүй, тэнгэридэ оршодог Бурханай Эльгээмэлнүүдшые мэдэхгүй, Хүбүүн өөрөөшые мэдэхгүй. Гансал Эсэгэ Бурхан тэрэниие мэдэхэ юм. ³⁷Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй заларжа ерэхэдэ Ной гэгшын үедэ болоһонтой адли гай гасалан ушарха. ³⁸Уһан галабай эрьехын урда тээхи үдэрнүүдтэ Нойн томо корабльда орожо һууха үдэр хүрэтэр хүнүүд эдеэлжэ, уужа, һамга абажа, хадамда гаража байгаа. ³⁹Уһан галабай эрьежэ, бултыень шэнгээжэ хосороотор хүнүүд юунэй боложо байһые огто мэдээгүй. Эгээл тиимэ юумэн Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй ерэхэдэ болохо. ⁴⁰Тэрэ сагта таряалан дээрэ ажаллажа байһан хоёр хүнэй нэгыень абарха, нүгөөдыень орхихо. ⁴¹Сугтаа таряа тээрмэдэжэ байһан хоёр эхэнэрэй нэгыень абарха, нүгөөдыень орхихо. ⁴²Тиимэхээ һэргэлэн байгты, Дээдын Эзэнэйгээ али сагта заларжа ерэхые таанар мэдэнгүй ха юмта. ⁴³Хэрбээ гэрэй эзэн хулгайшанай хэдыдэ орожо ерэхые мэдэжэ байбал, һэргэлэн байжа, хулгайшаниие гэртээ шургуулан оруулхагүй һэн бээ гэжэ таанар һайн мэдэнэт. ⁴⁴Тиимэхээ таанаршые ходо бэлэн байгты, юундэб гэбэл, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хүлээгээгүй сагтатнай хүрэжэ ерэхэ юм.

Найдабаритай ба найдабаригүй зарасанар тухай

⁴⁵Тиигэхэдээ этигэл найдабаритай, ухаантай зарасань хэн бэ? Бусад зарасанараа даалгажа, эдэ хоолыень сагтань үгэжэ байхаар гэрэй эзэн хэниие томилхо гээшэб? ⁴⁶Эзэнэйнгээ бусажа ерэхэдэ, үүргээ һайнаар дүүргэжэ байһан зараса аза жаргалтай даа! ⁴⁷Тиимэ зарасаа эзэн гэр буусынгаа эрхилэгшээр табиха гэжэ танда баталан хэлэхэ байнаб. ⁴⁸Хэрбээ муу зараса дайралдабал: „Эзэмни һаяар ерэхгүй“, – гэжэ бодоод, ⁴⁹өөрынгөө зараса нүхэдые сохижо наншажа, архиншадаар хамта эдижэ, уужа байгаа һаа, ⁵⁰тэрэ зарасын хүлээгээгүй үдэртэ, һанаагүй сагта эзэниинь орожо ерэхэ. ⁵¹Тиигээд эзэн тэрэ зарасаяа зада сохёод, билдагуушадые хэһээдэг хэһээлтэдэ оруулха: тэндэнь хүнүүд бархиралдаха, шүдөө хабиралдаха».

Арбан басагад тухай һургаалта үгэ

25 ¹«Тэрэ үедэ Огторгойн хаан түрэ иимэ ушартай адлишуу байха: Нэгэтэ арбан басагад өөһэд өөһэдынгөө зула баряад, хүрыгэн хүбүүе угтахаяа газашаа гараба гэхэ. ²Тэдэнэй табаниинь сэсэн,

табаниинь бодомжогүй гэнэг байгаа нэн гэлэй. ³ Бодомжогүй басагадын зулаяа абаад, тоно абаагүй. ⁴ Сэсэн басагадын зулатаяа хамта амһарта соо тоно абажа гаралсаа. ⁵ Тиигээд хүргэн хүбүүнэй удаархада, тэдэ басагад нажажа байһанаа унташаба. ⁶ Һүнийн тэн болоходо: „Зай, хүргэн хүбүүн эндэ ерэжэ ябана, тэрэнээ угтахаяа гарагты“, – гэжэ хэншьеб шангаар дуугарба. ⁷ Тиихэдэнь арбан басагад булта бодожо, өөһэд өөһэдынгөө зула заһажа оробо. ⁸ Тэнэг басагадын сэсэн басагадтаа хандажа: „Өөһэдынгөө тоһонһоо манда үгэлсыт, зуламнай унтархаяа байна“, – гэбэ. ⁹ Тиихэдэнь сэсэн басагадын: „Манда байһан тоно бултандамнай хүрэхэгүй, тиимэһээ таанар наймаашадта ошоод, өөһэдтөө тоно худалдажа абагты“, – гэжэ харюусаба. ¹⁰ Бодомжогүй басагадай тоно худалдажа абахаяа ошоходонь, хүргэн хүбүүн ерэбэ. Зүгөөр бэлэн байһан сэсэн басагадын хүргэн хүбүүнтэй хамта түрэ найрта ошобо, тиин үүдэнүүдыншье хаагдаба. ¹¹ Удаань нүгөөдэ басагад ерээд: „Эзэн! Эзэн! Манда үүдээ нээгыш“, – гэжэ хашхаралдаба. ¹² Теэд хүргэн хүбүүн: „Үгы даа, би таанарые танихагүйб“, – гэжэ харюусаба.

¹³ Тиигээд Иисус түгэхэлдэнь: «Тиимэһээ таанар ходо һэргэ байгты, юундэб гэбэл, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй ерэхэ үдэрьешье, сагыешье мэдэнэгүй ха юмта», – гэжэ шабинартаа хэлэбэ.

Гурбан зараса тухай һургаалта үгэ

¹⁴ «Тэрэ үедэ Огторгойн хаан түрэ иимэ ушартай адлишуу байха: Нэгэ гэрэй эзэн холын аянда гарахынгаа урда тээ зарасанараа дуудажа, тэдэндээ зөөри хогшолоо даалгаба. ¹⁵ Эзэн зарасанарайнгаа абьяас шадабари мэдэжэ байгаад, хүн бүридэнь шадал абьяасайнь зэргээр мүнгэ үгэбэ: нэгэндэнь табан мянган алтан мүнгэ, нүгөөдэдэнь хоёр мянган алтан мүнгэ, гурбадахидань нэгэ мянган алтан мүнгэ барюулба. Тиигээд аяндаа мордобо. ¹⁶ Табан мянган алтан мүнгэ абаһан түрүүшын зарасань мүнгээ ашагтайгаар эрьесэдэ оруулжа, үшөө табан мянган алтан мүнгэнэй ашаг олзотой болобо. ¹⁷ Тэрээндэл тон адляар хоёр мянган алтан мүнгэ абаһан зарасань мүнгээ эрьесэдэ оруулаад, үшөө хоёр мянган алтан мүнгэнэй ашаг олзо олобо. ¹⁸ Харин нэгэ мянган алтан мүнгэ абаһан зарасань эзэнэйгээ мүнгэ газарта булажа нюуба.

¹⁹ Нилээд удаан сагай үнгэрһэн хойно эзэн гэртээ бусажа ерээд, зарасанартайгаа тоосоо хэбэ. ²⁰ Табан мянган алтан мүнгэ абаһан зарасань абаһан мүнгэтээ хамта үшөө ондоо табан мянган алтан

мүнгэ абажа ерээд: „Эзэн аа! Ши намда табан мянган алтан мүн­гэ үгөө бэлэйш. Би тэрээгээршни үшөө табан мянган алтан мүн­гэ олооб“, – гэжэ хэлэбэ. ²¹ Эзэнийнь тэрээндэ: „Ехэ хайн! Ши бэрхэ, найдабаритай зараса байнаш! Бага юумэ эрхилхэдээ ши найдабари­тай байбаш, тиимэхээ би шамда бүришье ехэ юумэ даалгахамни! Орожо, эзэнтэйгээ хамта баярла“, – гэбэ. ²² Мүн хоёр мянган ал­тан мүн­гэ абаһан хүнийнь ерэжэ: „Эзэн аа! Ши намда хоёр мян­ган алтан мүн­гэ үгөө бэлэйш, би тэрээгээршни үшөө хоёр мян­гы­е олооб“, – гэжэ хэлэбэ. ²³ Эзэнийнь тэрээндэ: „Ехэ хайн! Ши бэрхэ, найдабаритай зараса байнаш! Бага юумэ эрхилхэдээ ши найдабари­тай байбаш, тиимэхээ би шамда бүришье ехэ юумэ даалгахамни! Орожо, эзэнтэйгээ хамта баярла“, – гэбэ. ²⁴ Мүн нэгэ мянган алтан мүн­гэ абаһан зараса ерэжэ: „Эзэн аа! Би шамайе шэрүүн хатуу хүн гэжэ мэдэнэб. Ши таряагүй байһан газарһаа хуряадагши, үрэхэ сасаагүй байһан газарһаа ургаса суглуулдагши. ²⁵ Айһандаа би ши­нии үгэхэн мянган алтан мүн­гэ газарта булажа нюугааб. Энэ мүн­гэн­шни байна“, – гэбэ. ²⁶ Эзэнийнь тэрээндэ: „Хара ханаатай, зал­хуу зараса! Ши намайе таряагүй байһан газарһаа хуряадаг, үрэхэ сасаагүй байһан газарһаа ургаса суглуулдаг гэжэ мэдэжэ байгааш, тиимэ гү? ²⁷ Тиимэхээ ши минии мүн­гэ ядахадаа наймаашадта үгэ­жэ эрьесэдэ оруулха байгааш, тиигээ хаашни би бусажа ерэхэдээ мүн­гээ нэмэритэйгээр абаха бэлэйб“, – гэбэ. ²⁸ Тиигээд эзэн: „Энээн­һээ мүн­гыень абаад, арбан мянган алтан мүн­гэтэй хүндэ үгэгты. ²⁹ Ушарын хэлэбэл, юумэтэй хүндэ үшөө ехэ юумэн үгтэхэ, тиимэ хүн бүри элбэг дэлбэг юумэтэй байха; харин юумэгүй байһан хүн­һөө һүүлшынхинь абтаха. ³⁰ Харин энэ хэндээш хэрэггүй зарас­ые газашань, шэб харанхыда абаашаад хаягты: тэндэ хүнүүд бар­хиралдаха, шүдөө хабиралдаха“, – гэбэ».

Һүүлшын зарга шүүбэри тухай

³¹ «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн алдар солотойгоор бүхы Эльгээмэл­нүүдтэйгээ хамта ерэхэдээ, өөрын­гөө алдарта шэрээдэ һууха. ³² Бүхы арадуудые тэрэнэй урда суглуулха. Тиихэдэнь хонишоной хонидые ямаануудһаа илгадагтал адляар тэрэ хүнүүдые бэе бэеһээн илгажа, хоёр бүлэг болгожо хубааха. ³³ Тиигээд хонидые баруун таладаа, харин ямаануудые зүүн таладаа байл­гаха. ³⁴ Тиигээд хаан тэрэнэй баруун талада байгаашадта хандажа: „Минии Эсэ­гын үршөөл хайра­да хүртэгшэ таанад ерэжэ, юртэмсэ дэлхэйн бии болохоһоо нааша

таанарга бэлдэгдэн хаан түрэ халан абагты. ³⁵ Минии үлэн хоо-
 hon ябахата, таанар намда эдихэ юумэ үгөөт; ундаа хүрөөд ябахата-
 дамни, ууха юумэ үгөөт; аяншалжа ябахатамни, намайе гэртээ уг-
 тажа абаат; ³⁶ нюсэгэн байхатамни, үмдэхэ хубсаһа хунар үгөөт;
 үбшэн байхатамни, хойноһоомни харууһалаат; түрмэдэ һуухатам-
 ни, намтай уулзахаяа ерээт“, – гэжэ үнэн зүбтэндэ хэлэхэ. ³⁷ Ти-
 хэдэнь үнэн зүбтэн тэрээндэ: „Дээдын Эзэн! Хэзээ бидэ шамайе
 үлэн хооһон ябахыешни хараад, эдихэ юумэ үгөөбибди? Али хэзээ
 ундаа хүрөөд ябахаташни, ууха юумэ үгөөбибди? ³⁸ Хэзээ шинии
 аяншалжа ябахата, бидэ шамайе гэртээ угтажа абаабибди? Али ню-
 сэгэн байхаташни, үмдэхэ хубсаһа хунар үгөөбибди? ³⁹ Хэзээ ши-
 нии үбдөөд байхата гү, али түрмэдэ һуухаташни гү, бидэ шамтай
 уулзахаяа ошообибди?“ – гэжэ һураха. ⁴⁰ Тиэхэдэнь хаан: „Эгээлэй
 юрын минии дахагшатай нэгэндэнь тиимэ һайн юумэ хэхэдээ, таа-
 над намдашые һайниие хээ гээшэт“, – гэжэ харюусаха.

⁴¹ Тиигээд хаан тэрэнэй зүүн талада байгаашадта хандан: „Бур-
 ханай хараалда хүртэгшэ таанад, намһаа холо бологты! Шолмосто,
 мүн тэрэнэй эльгээгдэмэлнүүдтэ бэлдээтэй хэтэ заяанай гал тамада
 ошогты! ⁴² Минии үлэн хооһон ябахата, намда эдихэ юумэ һарбай-
 гаагүй һэнта; ундаа хүрөөд ябахатамни, ууха юумэ үгөөгүй һэнта;
⁴³ аяншалжа ябахатамни, гэртээ угтажа абаагүй һэнта; нюсэгэн бай-
 хатамни, үмдэхэ хубсаһа хунар үгөөгүй һэнта; үбдөөд байхатамни,
 түрмэдэ һуухатамни, намтай уулзахаяа ерээгүй һэнта“, – гэжэ бу-
 руутаһан зондо хэлэхэ. ⁴⁴ Тиэхэдэнь тэдэнь: „Дээдын Эзэн! Хэзээ
 бидэ шинии үлэн хооһон, ундаа хүрөөд ябахые, аяншалжа ябахые,
 нюсэгэн байхые, үбдэхые, түрмэдэ һуухые хараад, шамда туһалаа-
 гүй гээшэбибди?“ – гэжэ хаанһаа һураха. ⁴⁵ Тиэхэдэнь хаан тэдэн-
 дэ: „Тон эгээлэй юрын хүнүүдэймни нэгэндэньшые тиимэ туһа
 хүргэхэе арсахадаа, таанар намдашые туһалхаяа арсаба гээшэт“, –
 гэжэ харюусаха. ⁴⁶ Тиигээд тэдэ буруутаһан зон хэтэ заяандаа хэ-
 һээгдэхэ, харин Бурханай һайшаалда хүртэһэн зон мүнхын амида-
 ралда хүртэхэ».

Иисусые алаха гэхэн нюуса хэлсэн тухай

26 ¹ Иисус эдэ бүхы һургаалнуудаа номножо дүүргээд, өөрынгөө
 шабинарта хандан: ² «Хоёр хоноод, Паасхын һайндэр болохо
 гэжэ мэдэнэт, тиэхэдэ Хүн түрэлтэнэй Хүбүүниие хэрээһэндэ хада-
 жа саазалха», – гэжэ хэлэбэ.

³ Тэрэ сагта түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар, улад зоной ахамадууд Кайафа гэдэг ахамад санаартын ордондо сугларба. ⁴ Тэдэ Иисусые мэхэдээ оруулжа бариха, тиигээд алаха тухай зүбшөө бэлэй. ⁵ Теэд улад зоной дунда буһалгаанай үүсхэгдэхэгүйн тула хайндэртэ тиимэ юумэ хэхэгүй гэжэ хэлсээ һэн.

Бетанида Иисусые хангалтай ургамалай шүүһээр түрхинэ

⁶ Иисусай Бетанида һэлхэ үбшэндэ дайруулһан Симонэй гэртэ хоол барижа байхадань, ⁷ нэгэ эхэнэр домбо соо ехэ үнэтэй хайхан хангалтай тоһо абажа ерээд, Иисусай толгой дээрэнх адхаба. ⁸ Иисусай шабинар энээниие хараад, сухалаа хүрэжэ: «Юундэ иимэ гарза гаргана гээшэб?» – гэжэ дураа гутаба. ⁹ «Энэ тоһыень ехэ үнэтэйгөөр худалдаад, мүнгыень үгытэйшүүлдэ хубаажа үгэхэ байгаабди», – гэлсэбэ тэдэ.

¹⁰ Теэд Иисус шабинарайгаа хэлэжэ байһые мэдэжэ байгаад, тэндэндэ хандан: «Энэ эхэнэрые юундэ түбэгшөөлгэбэт? Тэрэ намда ехэл хайн юумэ хэбэл. ¹¹ Үгытэй ядуушуул хододоо таанартай байхал, харин би таанартай ходо байхагүйб. ¹² Энэ эхэнэр нам дээрэ тоһо адхахадаа бэеымни хүдөөлүүлгэдэ бэлдэбэ гээшэ. ¹³ Хайн Мэдээсэлэй бүхы газар дэлхэйгээр хаа хаанагүй номногдоходо, энэ эхэнэрэй хэһэн хэрэг тухай хүнүүд дурсан һанажа байха, хэлэжэ байха гэжэ би таанадта баталнаб», – гэбэ.

Иудын урбалга

¹⁴ Тэрэ хирэдэ, арбан хоёр шабинарайнь нэгэн болохо Искариодой Иуда түрүү санаартанда ошоод: ¹⁵ «Иисусые таанадта барижа үгэбэлни, таанар намда юу үгэхэбта?» – гэжэ һураба. Тиихэдэнх түрүү санаартан Иудада гушан сагаан мүнгэ тоолоод үгэбэ. ¹⁶ Иуда тэрэ саһаа хойшо Иисусые барижа үгэхэ таарамжатай нүхэсэл харгалзадаг болоо.

Иисус шабинартаяа хамта Паасхын хоол барина

¹⁷ Эһээгдээгүй хилээмэнэй хайндэрэй түрүүшын үдэртэ шабинарынх Иисуста ерээд: «Паасхын хоол шамда хаана бэлдэхыемнай ши хүсэхэ байнабши?» – гэжэ һураба.

¹⁸ «Тиимэ нэгэ хүндэ хото ошоод: „Минии саг ойртобо, би шабинартаяа хамта Паасхын хоол гэртэшни барихамни гэжэ багшамнай хэлэнэ“, – гээд хэлээрэйгты», – гэжэ Иисус шабинартаа захиба.

¹⁹ Шабинанын Иисусай хэлэһэн ёһоор боложо, Паасхын хоол бэлдэбэ.

²⁰ Үдэшэ болоходо, Иисус арбан хоёр шабинартаяа хамта хоол барихаяа һууба. ²¹ Эдээлжэ байха үедөө Иисус: «Таанарай нэгэнтнай намайе барижа үгэхэнь, би баталан хэлэнэб», – гэбэ.

²² Тиихэдэнь шабинанын ехэл уйдажа, хойно хойноһоон багшаһаа: «Дээдын Эзэн, би бэшэ аабзаб?» – гэжэ һураба.

²³ «Намтай хамта энэ табак соо хилээмээ дүрэхэн хүн намайе барижа үгэхэ», – гэжэ Иисус тэдэндэ харюусаба. ²⁴ «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн Нангин Бэшэг соо хэлэгдэхэнэй ёһоор үхэхэ. Харин тэрээниие барижа үгэхэн хүн аймшагтай гай зоболон амсаха: тэрэ хүнэй юрэдөө түрөөгүй һаань, өөртэнь һураггүй дээрэ байха һэн».

²⁵ Мүн Иисусые барижа үгэхээ байһан Иудашье: «Рабби, би бэшэ аабзаб?» – гэжэ һураба. Иисус тэрэндэ: «Ши өөрөө тиигэжэ хэлэбэш», – гэжэ харюусаба.

Дээдын Эзэнэй үдэшин хоол

²⁶ Хоол барижа байхадаа Иисус гартаа хилээмэ абаад, Бурханда баяр баясхалан хүргөөд, тэрэнэ хухалаад, шабинартаа хубаажэ үгэхэ зуураа: «Энээниие абаад эдигты – энэ минии махабад бэе гээшэ», – гэбэ.

²⁷ Тиигээд аяга абаад, Бурханда баяр баясхалан хүргөөд, шабинартаа үгэбэ. «Эндэхэ таанад булта уугты. ²⁸ Энэ болбол олон хүнүүдэй нүгэл шэбэлнүүдые хүлисүүлхын тулада адхарха минии шухан гээшэ, тиин энэ шуһаар Бурхан хүнүүдтэй Шэнэ Хэлсээ батална. ²⁹ Энээнһээ хойшо минии Эсэгын хаан орондо таанартай хамта шэнэ* дарһа амсаха үдэрэй болотор би архи дарһа уухагүйб гэжэ таанарта хэлэхэб», – гэбэ. ³⁰ Тиигээд тэдэнэр магтаал дуу дуулаһаар Элеон хада дээрэ гараба.

Иисус Пётрой арасаха тухай хэлэнэ

³¹ Тэрэ үедэ Иисус шабинартаа: «Энэл хүниндөө таанар бултадаа намһаа арасажа холодохот, ушарын гэбэл:

*„Хонишоничень дайража һалгаахадамни,
һүрэг хонидын тарашаха“, – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ.*

* Энэ үгые «дахин» гэхэн удхатайгаар тайлбарилжа болохо юм.

³² Харин амидырхан хойноо би таанадай түрүүндэ Галилейдэ ошоод байхаб», – гэбэ.

³³ «Бултанай шамайе орхёошье хаань, би шамһаа хэзээшье арсахагүйб», – гэжэ Пётр тэрээндэ хэлэбэ.

³⁴ «Энэ хүни эрэ тахяагай дуугархаһаань урда ши намһаа гурба дахин арсахалши даа гэжэ баталан хэлэнэб», – гээд Иисус Пётрто хэлэбэ.

³⁵ Пётр урдаһаань: «Шамтай хамта үхэхэшье болобол, би шамһаа арсахагүйб», – гэбэ. Бусадшье шабинанынь бултадаа тиимэ юумэ хэлэбэ.

Иисус Гефсимани сэсэрлиг соо зальбарна

³⁶ Удаань Иисус шабинартайгаа хамта Гефсимани гэдэг газарта ерээд, тэдэндэ: «Минии тэндэ ошожо зальбараад ерэтэр эндээ һуужа байгты», – гэжэ хэлэбэ.

³⁷ Иисус Пётрые, Зэбэдэйн хоёр хүбүүдые абажа ошобо. Тэрэ ехэл гашуудажа, ехэл ханаагаа зобожо, ³⁸ абажа гараһан шабинартаа: «Минии ами хүнэһэн туйлай ехээр уйдажа, үхэхэндэл адли байнаб. Таанар эндэ намтай хамта хэргэг байгты», – гэбэ.

³⁹ Тиигээд тээ хажуу тээшээ ошожо, уруугаа харан газар дээрэ хэбтээд:

«Эсэгэмни! Хэрбээ арга бии хаа, энэ аягаһаа амсуулангүй, иимэ ехэ зоболон намһаа зайлуулыш даа. Гэбэшье минии дура хүсэлөөр бэшэ, харин шинии эрхэ хүсэлөөр болог лэ», – гэжэ зальбарба.

⁴⁰ Удаань шабинартаа бусажа ерэхэдэнь, тэдэнь унтажа байба. Тиимэһээ тэрэ Пётрто хандан: «Таанар гансаханшье саг соо унтангүй, намтай хэргэлэн байлсаха аргагүй гээшэ гүт? ⁴¹ Хорхойтуулгада абтахагүйн тула таанад хэргэг байгты, зальбарагты: сэдхэл дорюуншье хаа, бэе махабад ахир һула бшуу», – гэжэ хэлэбэ.

⁴² Иисус дахин хажуу тээшээ ошожо: «Эсэгэмни! Хэрбээ энэ аягаһаа амсуулангүй, энэ зоболон намһаа зайлуулха аргагүй хаа, шинии дура хүсэлөөр болог лэ», – гэжэ зальбарба. ⁴³ Тэрэнэй шабинартаа ерэхэдэнь, тэдэнь баһал унтажа байба. Тэдэнэй нюдэниинь анилдаад нээгдэжэ үгэнгүй байгаа бшуу.

⁴⁴ Иисус дахин тэдэнээ орхижо, хажуу тээшээ ошоод, түрүүн зальбарһандаал адляар гурбадахияа зальбарба. ⁴⁵ Тиигээд тэрэ шабинартаа ерээд: «Таанад үшөөл унтажа, амаржа байна гүт? Зай,

иигээд Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй нүгэл үйлэдэгшэдэй гарта тушаагдаха саг ерэбэ даа. ⁴⁶ Бодогты, ябаябди: намда урбагша тээ тэрэ ойртожо ябана», – гэжэ хэлэбэ.

Иисусые барижа абаба

⁴⁷ Иисусай иигэжэ хэлэжэ байтарнь, арбан хоёр шабинарайнь нэгэн болохо Иуда ерэбэ. Тэрээнтэй хамта түрүү санаартанай, улад зонной ахаматуудай, Хуули заадаг багшанарай эльгээхэн хэлмэ, шидам хаднаг бариһан олон зон байба. ⁴⁸ Урбагша хамта ябаһан зондоо ямар дохёо тэмдэг үгэхэ тухайгаа хэлсэжэ: «Минии таалан мэндэшэлхэ хүн танда хэрэгтэй хүн гэшэ, тэрэниие баряарайгты», – гэбэ.

⁴⁹ Иуда сэхэ Иисуста дүтэлэн ерэжэ: «Рабби, амар мэндэ!» – гэмсээрээ тэрээниие таалаба.

⁵⁰ Иисус тэрээндэ: «Нүхэр, ши ханаашалһан юумээ гүйсэдхэ*», – гэбэ.

Тиихэдэнь ерэхэн хүнүүд ойртожо, Иисусые бариба.

⁵¹ Иисустай байлсаһан нэгэ хүн хэлмээ гаргажа далайгаад, ахамад санаартын зарасын шэхые таһа сабшаба. ⁵² Тиихэдэнь Иисус шабидаа: «Хэлмээ байрандань бусаажа хэ. Хэлмэ баригшад булта хэлмэхэ хосорхо юм. ⁵³ Мүнөө Эсэгэхэ туһаламжа гуйхатаймни сасуу намда Эльгээмэлнүүдэй арбан хоёр сэрэгхэ үлүү ехэ сэрэг тэрэ дороо ябуулха аргатай гэжэ мэдэнэгүй аалши? ⁵⁴ Теэд тиимэ юумэ гуйбални, Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байһан юумэнүүд яжа бүтэхэб?» – гэжэ хэлэбэ.

⁵⁵ Тиигээд Иисус зэбсэгтэй ерэхэн улад зондо хандажа: «Таанар дээрмэшэниие барихаяа гараһандал хэлмэ, шидам хаднагтайгаар намайе барихаяа ерэбэ гүт? Теэд үдэр бүхэн таанадые Бурхан Хүмэ соо хургахадамни намайе барижа хаадаггүй бэлэйлта», – гэбэ. ⁵⁶ Эдэ бүхы ушарнууд Нангин Бэшэг соо лүндэншэдэй бэшэхэн мүнүүдэй бэлхын тула болоо.

Тиихэдэнь Иисусай шабинарын булта тэрэнээ орхёод, зугадаба.

Иисус Зүблэлэй гэшүүдэй урда зогсоно

⁵⁷ Иисусые барижа абаһан хүнүүд тэрээниие Кайафа гэдэг ахамад санаартын гэртэ хүтэлжэ абаашаба. Тэндэнь Хуули заадаг багшанар, ахаматууд суглараад байгаа. ⁵⁸ Пётр зай баряад ахамад санаартын

* Энэ зүйлые «Ши юундэ ерээбши?» гэжэ тайлбарилжа болохо юм.

хорёо хүрэгтэр Иисусай хойноһоо гэтэн ябаа. Тиигээд хорёо соо оро-
жо, юунэй болохые харахаяа харуулшадаар хамта һуулсаба. ⁵⁹ Түүрүү
санаартан, ахамадууд, Зүблэлэй гэшүүд булта Иисусые үхэлэй саа-
зада хүртөөхэ ханаатай байгаа. Тиимэһээ тэдэнэр Иисусые гэмнэхэ
хуурмаг гэршэ баримта бэдэрбэ, ⁶⁰ теэд олон худал гэршэнэрэй
ерээд, тэрээн тухай худал юумэ хэлэбэшье, хэрэгтэйнүүдые олобо-
гүй. Һүүлэй һүүлдэ хардаха хоёр гэршэнэр ерээд:

⁶¹ «„Би Бурхан Һүмые бута буулгаад, гурбан үдэр соо дахин бод-
хоожо шадахаб“ гэжэ тэрэнэй хэлэхые дуулаа һәмди», – гэбэд.

⁶² Тиихэдэнь ахамад санаарта бодожо, Иисуста хандан: «Ши
юундэ харюусанагүйбши? Шамайе зэмэлһэн гэршэлгэнүүдые дуу-
ланагүй гүш?» – гэжэ һураба.

⁶³ Теэд Иисус юумэ дуугарбагүй. Тиихэдэнь ахамад санаарта тэ-
рээндэ: «Амиды Бурханай урда тангариглан ши манда хэлэжэ үгэ,
ши Бурханай табисуурта, Бурханай Хүбүүниинь гүш?» – гэжэ хэлэбэ.

⁶⁴ Иисус тэрээндэ: «Ши тиигэжэ хэлээш. Харин би та бүхэндэ
иигэжэ хэлэхэб:

*Мэнэ гэхээр таанад
Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүе
Һүр хүсэтэй Бурханай
баруун талада һуухыень,
тэнгэриин үүлэнүүд дээрэ
тамаран ерэхыень үзэхэт», – гэбэ.*

⁶⁵ Тиихэдэнь ахамад санаарта хубсаһаяа шуу татаад: «Энэшни Бур-
хание доромжолжо байна! Бидэндэ үшөө ямар гэршэ хэрэгтэйб?
Мүнөө һая энээнэй Бурхание доромжолхыень дуулабат! ⁶⁶ Таанад
юун гэжэ һананабта?» – гэхэдэнь,

«Энэшни зэмэтэй, үхэлэй саазада хүртэхэ ёһотой», – гэжэ булта
харюусаба.

⁶⁷ Тиигээд тэдэнэр Иисусай нюур руунь нёлбобо, нюдаргаараа
сохибо, зариман тэрэнэй хасарые альгадажа байгаад: ⁶⁸ «Бурханай
табисуурта Христос, манда абарал буулгыш! Шамайе хэн сохёоб гэ-
жэ манда хэлэжэ үгыш!» – гэбэ.

Пётр Иисусаа арсаба

⁶⁹ Пётрой газар хорёодо һуухадань, нэгэ зараса һамган тэрээндэ
ерэжэ: «Ши баһал Галилейн Иисустай хамта байлсаа һэнши», –
гэбэ.

⁷⁰Тээд Пётр: «Шинии юун тухай хэлэжэ байһыешни би огто мэдэнэгүйб», – гээд бүгэдын урда мэлзэбэ. ⁷¹Баһа хорёогой үүдээр Пётрой гаража ябахадань, ондоо зараса хамган тэрээниие хараад: «Энэ хүн баһа Назаредэй Иисустай ябалсаа хэн», – гэжэ тэндэ байһан хүнүүдтэ хэлэбэ.

⁷²«Би тэрэ хүниие огто танихагүйб», – гэжэ Пётр тангариглан мэлзэбэ.

⁷³Нэгэ хэды болоод, тэндэ байһан хэдэн хүн Пётрто дүтэлжэ: «Ёһоороо ши тэдэнэй нэгэн ха юмши, тиигээд аялга дууншни шамайе Галилейһээш гэжэ элирхэйлнэ», – гэбэ.

⁷⁴«Энэ хүниие би огто мэдэхэгүйб», – гэжэ Пётр Бурханиие дурдажа байгаад тангариглаба.

Эгээл тэрэ үедэ гэнтэ эрэ тахья дуугарба. ⁷⁵Тиихэдэнь Пётр: «Эрэ тахягай дуугархаһаань урда ши намһаа гурба дахин арсахалши даа», – гэжэ Иисусай хэлэһые ханажархиба. Тиигээд тэндэһээ гараад, гунигтайгаар уйлаба.

Иисусые Пиладта асарба

27 ¹Үглөөгүүр болоходо, хамаг түрүү санаартан, улад зоной ахамдууд эртэхэн сугларжа, Иисусые үхэлэй саазада хүртөөхэ гэжэ зүбшэн шиидэбэ. ²Иисусые тэдэ гэнжээр хүлээд, Пиладта* абаашажа тушааба.

Иудын хосорһон тухай

³Иисуста урбаһан Иуда Иисусые үхэлэй саазада хүртөөхэнь гэжэ дуулахадаа, буруу хэрэг үйлэдэһэнөө мэдэрэн гэмшэжэ, түрүү санаартанда, улад зоной ахамдуудта гушан сагаан мүнгыень бусаажа асараад: ⁴«Гэм зэмэгүй хүниие барижа үхэлэй саазада хүртүүлхэдээ би нүгэл үйлэдэбэб», – гэбэ.

Нүгөөдүүлһынь: «Тэрэшни манда ямар хамаатай юм? Шинии хэрэг ха юм», – гэжэ харюусаа хэн.

⁵Иуда асарһан мүнгэээ Һүмэ соо хаяад, газаашаа гаража, боожо үхэбэ. ⁶Түрүү санаартан хаяһан мүнгыень суглуулаад: «Энэ мүнгые хүнэй ами хороохо зорилготойгоор түлөө, тиимэһээ энээниие Һүмын һанда табиха хэрэггүй», – гэжэ хэлсэбэ. ⁷Тиигэжэ зүбшэлдэһэн хойноо тэдэнэр мүнгөөрнь шабар амһарта хэдэг нэгэ хүнһөө

* Иудейн можодо дүүрэн эрхэтэй Римэй захирагша.

газар худалдажа абахаар болобо. Тэрэ газар дээрэнь нүгшэһэн хариин зониие хүдөөлүүлжэ байха гэжэ шиидээ бэлэй. ⁸ Тиимэхээ тэрэ газарые хүнүүд мүнөө хүрэтэр «Шуһан талмай» гэжэ нэрлэдэг.

⁹ Тиигэжэ Иеремия лүндэншын иигэжэ хэлэһэниинь бүтөө: «Израилиин зоной тэрэнэй түлөө түлэһэн гушан сагаан мүнгэ абаад, ¹⁰ тэрээгээрнь шабар амһарта хэдэг нэгэ хүнһөө газар худалдажа абаа. Тиигэжэ Дээдын Эзэн намда захираа».

Пиладай Иисусые мушхэһэн тухай

¹¹ Иисусые Римэй засаглагша Пиладай урда асаржа байлгаба. Тэрэ захирагша Иисусаа: «Ши еврейнүүдэй хаан гүш?» – гэжэ һураба. «Ши тиигэжэ хэлэнэш», – гэжэ Иисус харюусаба. ¹² Теэд түрүү санаартанай, ахаматуудай Иисусые зэмэлхэдэнь, тэрэ харюу үгэбэгүй.

¹³ Тиихэдэнь Пилат: «Шамаие иимэ олон хэрэгүүдгэ гэмнэжэ байһые ши дууланагүй гүш?» – гэбэ. ¹⁴ Теэд Иисус харюудань юушые хэлэбэгүй, тиихэдэнь Пилат аргагүй ехээр гайхаа һэн.

Иисусые үхэлэй саазада хүртөөбэ

¹⁵ Паасхын һайндэрэй болоходо, захирагша улад зоной таби гэһэн хаалгада һуугшадай нэгыень сүлөөдэ табидаг заншалтай байгаа. ¹⁶ Тэрэ сагта улад зондо һайн мэдээжэ Иисус Барабба гэдэг хүн түрмэдэ һуугаа. ¹⁷ Тиин улад зоной суглархадань, Пилат тэдэнһээ: «Таанар ямар хүниие сүлөөдэ табюулха дуратай байнабта: Иисус Бараббые гү, али Бурханай табисуурта Христос гэжэ алдаршаһан Иисусые гү?» – гэжэ һураба. ¹⁸ Иисуста атаархажэ байһан дээрэһээ еврейнүүдэй захирагшад тэрээниие барижа асараа гэжэ Пилат һайн мэдэжэ байгаа.

¹⁹ Пиладай зарга шүүбэри хэдэг газарта һуухадань, тэрэнэй һамганиинь: «Тэрэ ямаршые гэм зэмэгүй хүндэ муу юумэ бү хэ, юундэб гэбэл, мүнөө һүни зүүдэндэ би тэрэнэй түлөө ехэл зобооб», – гэһэн мэдээсэлтэйгээр хүниие ябуулба.

²⁰ Гэбэшые түрүү санаартан, ахаматууд Бараббые сүлөөдэ табиһыень, харин Иисусые үхэлэй саазада хүртөөхыень гуйгты гэжэ улад зониие идхаба. ²¹ Пилат улад зонһоо: «Эдэ хоёрой хэниинь танда табихабиб?» – гэжэ дахин асууба.

«Бараббые», – гэжэ зон харюусаба.

²² Пилат тэдэнһээ: «Бурханай табисуурта Христос гэжэ алдаршаһан Иисусые би яаха болонобиб?» – гэжэ һураба.

«Тэрээниие хэрээхэндэ хада!» – гэжэ улад зон бүгэдэ харюусажа байгаа.

²³ «Ямар гэмтэй юумэ тэрэ хээб?» – гэжэ засаглагша нураба.

Тээд улад зон: «Тэрээниие хэрээхэндэ хада!» – гэжэ бүри шангаар гааралдан хашхарба. ²⁴ Юушые хэхэ аргагүй байһанаа хараад, тээдшые буһалгаан үймөөнэй үсхэгдэхэ гэжэ байһые ойлгоходоо, Пилат уһа абаад, улад зоной урда гараа угаагаад: «Энэ хүнэй үхэлдэ би ямаршые зэмэгүйб; энэ таанадай үйлэдэһэн хэрэг», – гэжэ хэлэбэ.

²⁵ «Тэрээнэй үхэлдэ бидэ, манай үри хүүгэд зэмэтэй байха», – гэжэ улад зон баран харюусаба.

²⁶ Тиихэдэнь Пилат тэдэндэ Бараббые табиба, харин Иисусые сохёод, хэрээхэндэ хадахыень захирба.

Сэрэгшэд Иисусые шоолоно

²⁷ Тиихэдэнь Пиладай сэрэгшэд Иисусые ордоной хэрэмэй хорёодо абаашаба. Тэндэнь олон сэрэгшэд суглараад байгаа. ²⁸ Тэдэ Иисусай хубсаһа тайлажа хаяад, тэрээндэ улаан суба үмдэхүүлбэ, ²⁹ тиигээд үүргэнээр гүрлөө гүрэжэ, толгойдонь үмдэхүүлбэ, баруун гартань модон таяга барюулба. Тиин тэдэнэр Иисусай урда үбдэглөөд: «Еврейнүүдэй хаан мандаха болтогой!» – гэхэ мэтээр тэрээниие шооложо байгаа. ³⁰ Тиигээд тэрээниие нёлбобо, таягынь абаад, тархи түрүүнь сохибо. ³¹ Тиигэжэ Иисусые ханатараа баһаад, удаань үнөөхи улаан субыень тайлажа хаяа. Тиигээд өөрын хубсаһа үмдэхүүлээд, хэрээхэндэ хадахаяа абаашаа һэн.

Иисусые хэрээхэндэ хадаба

³² Замдаа тэдэ Кириной нютагай Симон гэдэг хүнтэй тааралдаад, Иисусай хэрээһэ үргэлөөд ябахыень баалаба. ³³ Тэдэнэр «Хохимой» (еврей хэлээр «Голгофо») гэдэг газарта хүрэжэ ерээ. ³⁴ Тэндэ Иисуста гашуун юумэ холиһон архи уухыень үгөө. Иисус тэрээниинь амсаад, уубагүй. ³⁵ Сэрэгшэд Иисусые хэрээхэндэ хадаад, жээрэб татажа, хубсаһыень дундаа хубаагаа һэн. ³⁶ Тиигээд тэндээ нуугаад, Иисусые харууһалжа байгаа. ³⁷ Иисусай толгойн дээрэхэнэ тэдэ «Энэ еврейнүүдэй хаан Иисус» гэжэ хэрээхэндэ хадууһан шалтагааниинь харууһан модон хабтагай үлгэбэ. ³⁸ Тиихэдэ Иисустай хамта хоёр дээрмэшэдые: нэгыень баруун таладань, нүгөөдыень зүүн тээн хэрээхэндэ хадаба.

³⁹ Хажуугаарнь үнгэрхэн зон толгойгоо нэжэржэ, Иисусые шоглон: ⁴⁰ «Һүмые хандаргаад, гурбан үдэр соо бодхоохоб гээ бэлэйш! Хэрбээ ши Бурханай Хүбүүн юм хаа, өөрыгөө абарыш! Хэрээһэнһээ буугыш», – гэжэ байба. ⁴¹ Тон тиигэжэл түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар, ахаматууд, фарисейнүүд Иисусые шооложо: ⁴² «Бусадые абардаг аад, харин өөрыгөө абаржа шаданагүйл! Хэрбээ энэ Израилиин хаан юм хаа, мүнөө хэрээһэнһээ бууг лэ! Тиигэбэлнь бидэ тэрээндэ этигэхэбди. ⁴³ Тэрэ Бурханда найдадаг байгаа, өөрыгөө Бурханай Хүбүүнби гэжэ нэрлээ. Зай, тиигэбэл, Бурханда хэрэгтэй юм хаань, Бурхан тэрээниие абараг лэ!» – гэлдэбэ.

⁴⁴ Мүн Иисустай хамта хэрээһэндэ хадуулхан дээрмэшэдшые тэрээниие шоглон баһажа байгаа.

Иисус амяа табиба

⁴⁵ Хахад үдэрһөө гурбан саг хүрэтэр бүхы газар дэлхэй шэб харанхыда хушагдаба. ⁴⁶ Гурбан сагай багта Иисус: «Эли, Эли! Лема сабахтани?» (Бурхамни, Бурхамни! Юундэ намайе орхибош?) – гэжэ шангаар хашхарба.

⁴⁷ Тэндэ зогсожо байһан зарим зон хэлэһыень дуулаад: «Тэрэ Илияе дуудана», – гэлсэбэ. ⁴⁸ Тэдэнэй нэгэниинь дары гүйжэ ошомсоороо, бамбагар юумэ абажа, дээрэнь гашуун архи нэбтэртэрынь адхаад, тэрэнээ тулуурай үзүүртэ табяад, Иисуста уухыень үгэбэ.

⁴⁹ Харин бусад зон: «Байза, Илия тэрээниие абархаяа ерэгшэ аа гү, харая», – гэлдэбэ.

⁵⁰ Иисус дахин шангаар хашхараад, амяа табиба.

⁵¹ Тиихэдэнь Һүмэдэ Хамагай Нангин газарта ороходо үлгөөтэй байһан хүшэгэ дээрэһээ доошоо шууража, хоёр боложо хахарба, газар хүдэлбэ, шулуунууд хамхарба, ⁵² мүн агы нүхэн хуурсагууд нээгдэжэ, наһа бараһан хутагтанууд олоороо амидырба. ⁵³ Иисусай амидырһан хойно тэдэнэр агы нүхэн хуурсагуудһаа гаража, нангин Иерусалим хото ороо, тэндэ тэдэниие олон хүн хараһан байгаа.

⁵⁴ Тиихэдэ зуунай дарга, мүн тэрээнтэй хамта Иисусые һахилсагша сэрэгшэд газарай хүдэлхые, мүн бусадшые болоһон үзэгдэлнүүдые хараад, ехэ айн хүрдэжэ: «Тэрэ үнэхөөрөө Бурханай Хүбүүн байгаа», – гэлсэбэ.

⁵⁵ Галилейхээ Иисусыг дахажа ерэнэн, тэрэндэ туһалжа байһан олон эхэнэр баһа тээ холохоно зогсоод хаража байгаа. ⁵⁶ Тэдэнэй дунда Магдалай Мария, мүн Яков Иосия хоёрой эхэ Мария, баһа Зэбэдэйн хүбүүдэй эжынь байлсаа.

Иисусыг хүдөөлүүлэн тухай

⁵⁷ Үдэшэ болоходо Иисусай шабинь байһан Иосиф гэдэг баян хүн Аримафейхээ хүрэжэ ерээ. ⁵⁸ Тэрэ хүн Пиладта ерээд, Иисусай шарилыг үгэхыень гуйба. Тиихэдэнь Пилат Иисусай шарилыг Иосифто үгэхыень захираа һэн. ⁵⁹ Иосиф шарилыень абаад, сэбэр бүдөөр орёогоод, ⁶⁰ хабсагайда түнхижэ бэлдэһэн шэнэ агы нүхэн соо тэрэниие хадагалба, агы нүхэнэй амһар томо шулуугаар хаагаад ябаба. ⁶¹ Тэрэ сагта Магдалай Мария нүгөө Мариятай хамта агы нүхэн хуурсагайн тушаа һуугаа бэлэй.

⁶² Хойто үдэрын, субботодо түрүү санаартан, фарисейнүүд Пиладтай уулзажа: ⁶³ «Эзэн! Тэрэ мэхэшэнэй үшөө амиды байхадаа: „Гурбан үдэрһөө амидырхаб“, – гэжэ хэлэхыг ханабабди. ⁶⁴ Тиимэхэ гурбан хоног үнгэртэр агы нүхыень хахиха захиралта үгыш. Тиигээгүй хаашни, тэрэнэй шабинар хүндөө ошожо, бэеын хулуужа магадгүй, харин улад зондо „Тэрэ амидыраа“ гэжэ хэлэхэдэ болохо. Тиигэбэлнь, энэ һүүлшын мэхэ түрүүшынхиһээ аймшагтай байха», – гэбэд.

⁶⁵ «Харуулшадые абагты. Ошожо, өөһэдынгөө мэдэхээр хахижа харуулжа байгты», – гэжэ Пилат тэдэндэ хэлэбэ.

⁶⁶ Тиимэхэ тэдэ агы нүхэ таглаһан шулууге тамгалаад, хажуудань харуул табиба.

Иисусай амидырһан тухай

28 ¹ Субботын үнгэрһэн хойно, гарагай нэгэнэй үглөөгүүрнь үүр сайхын үеэр Магдалай Мария нүгөө Мариятай хамта Иисусай хэбтэһэн агы нүхэн хуурсагыг харахаяа ерээ һэн. ² Гэнтэ тэндэнь газар аймшагтайгаар хүдэлбэ, тиин Дээдын Эзэнэй Эльгээмэл огторгойһоо бууба. Тэрэ агы нүхэ хаһан шулууге хажуу тээшэнь үмхирүүлээд, дээрэнь һууба. ³ Тэрэнэй шэг шарайнь сахилгаандал мэтэ, хубсаһаниинь саһан шэнги сагаан байгаа. ⁴ Харуулшад тэрээнһээ аргагүй ехээр айжа шэшэрэлдэн, үхэнэн хүнүүд шэнги болошобо.

⁵ Бурханай Эльгээмэл эхэнэрнүүдтэ хандан: «Бү айгты. Таанар хэрээһэндэ хадууһан Иисусыг бэдэрнэт гэжэ би мэдэнэб. ⁶ Тэрэтнай

эндэ үгы! Өөрынгөө хэлээшээр тэрэтнай амидыраа. Ороод, шарилайнь хэбтгэн газарые харагты. ⁷ Мүнөө түргэхэн ошожо, шабинартань тэрэнэй амидырхан тухай хэлэгты. Тэрэ таанаднаа түрүүн Галилей ошохо, тэндэ тэрэниие харахат гэжэ дуулгагты. Зай, би таанарта энээниие дуулгааб», – гэбэ.

⁸ Тиимэхэ эхэнэрнүүд айһаншье, нүгөө талаһаа баярлаһаншье юумэд яаралтайгаар агы нүхэнһөө гаража, тэрэнэй шабинартань энэ мэдээсэл дуулгахаяа гүйлдэбэ. ⁹ Замдань гэнтэ тэдэнтэй Иисус тааралдажа: «Амар мэндэ», – гэжэ тэдэниие мэндэшэлбэ. Тиихэдэнь эхэнэрнүүд Иисуста ойртоод, хүлһөөнь барижа, тэрээндэ мүргэбэ. ¹⁰ Тиихэдэнь Иисус: «Бү айгты. Аха дүүнэрни болохо шабинартам ошожо, Галилейдэ ерэхыень хэлэгты, тэдэ намтай тэндэ уулзаха», – гэбэ.

Харуулшад болоһон ушар тухай хөөрөбэ

¹¹ Эхэнэрнүүдэй үшөө замдаа ябахадань, харуулшадай зариманиинь хото орожо, болоһон бүхы юумэнүүд тухай түрүү санаартанда дуулгаба. ¹² Түрүү санаартан ахаматуудтай уулзажа, зүблөө хээд, сэрегшэдтэ ехэ мүнгэ үгэжэ: ¹³ «Һүниндөө унтажа байхадамнай Иисусай шабинар ерээд, шарилыень хулуугаа гэжэ хүнүүдтэ хэлэхэ ёһотойт. ¹⁴ Хэрбээ засаглагшын энээн тухай юумэ дуулабал, бидэ тэрээнтэй уулзажа энэ хэрэг аргалхабди, тиимэхэ таанадта зобохо хэрэггүй», – гэбэ.

¹⁵ Харуулшад мүнгэ абаад, түрүү санаартанай зааһан ёһоор бүхы юумэ хэбэ. Тиигэжэ тэдэнэй худал хөөрөөн мүнөө хүрэтэр еврейнүүдэй дунда дэлгэрэнхэй.

Агуухэ захяа үгэһэн тухай

¹⁶ Арбан нэгэн шабинарынь Иисусай хэлэһэн ёһоор Галилей ошожо, тэндэ хада дээрэ гараа бэлэй. ¹⁷ Тиигээд Иисусые харахадаа, тэрээндэ дохин мүргэбэ, зүгөөр тэдэнэй зариманиинь бүрин этигэнгүй байгаа. ¹⁸ Тиигээд Иисус тэдэндэ ойртоод: «Тэнгэридэшье, газар дээрэшье бүрин эрхэ засаг намда үгтэбэ! ¹⁹ Зай, ошожо, бүхы арадудта минии хургаал айладхагты, Эсэгын, Хүбүүнэй, Нангин Һүлдын нэрээр тэдэниие уһаар арюудхагты. ²⁰ Таанарта минии захиһан бүхы юумэнүүдые сахижа байхыень тэдэниие хургагты. Би таанадтай хамаг юумэнэй эсэс хүрэтэр хододоо хамта байхаб».

Маркын дуулгаһан Һайн Мэдээсэл

Уһаар арюудхагша Иоаннай номнолго тухай

1 ¹Энэ болбол Бурханай Хүбүүн Иисус Христос тухай Һайн Мэдээсэл юм. ²Тэрэнь Исаяя лүндэншын ном соо Бурханай иигэжэ хэлэһэнэй ёһоор эхилнэ: «Шиний ябаха харгы бэлдэхыень би түрүүндэшни өөрынгөө Эльгээмэлые ябуулнаб», ³баһа «Дээдын Эзэнэй ябаха замыень бэлдэгты,

*алхаха харгыень дардам сэхэ болгогты гэжэ
хэн бэ даа сүл губида хашхарба».*

⁴Сүл губида Уһаар арюудхагша Иоанн бии боложо: «Нүгэл шэбэлнүүдээ хүлисүүлхын тула Бурханда хандан, уһаар арюудхуулагты», – гэжэ айладхаба. ⁵Иудейн можоһоо, Иерусалим хотоһоо олон зон Иоанные шагнаһаяа ошобо. Тэдэнэр нүгэл шэбэлнүүдээ мэдэрэн гэмшэбэ, тиин Иоанн тэдэниие Иордан голдо шунгуулан уһаар арюудхаба.

⁶Иоанн тэмээнэй ноһон хубсаһа үмдөөд, һур бэһэ бэһэлээд ябадаг, таршаагаар ба зэрлиг зүгын балаар хооллодог бэлэй. ⁷«Хойноһоомни ерэхэ хүн намда ороходоо аргагүй ехэ һүр жабхалантай юм. Би бүгтыгөөд, тэрэнэй гуталайнь оһорыешье тайлаха эрхэгүйб. ⁸Би таанадые уһаар арюудханаб, харин тэрэ таанадые Нангин Һүлдөөр арюудхаха юм», – гээд Иоанн номнодог бэлэй.

Иисусые уһаар арюудхаһан тухай

⁹Уданшьегүй тэдэ үдэрнүүдтэ Галилей можын Назарет хотоһоо Иисусай ерэхэдэнь, Иоанн тэрэниие Иордан голдо шунгуулан уһаар арюудхаба. ¹⁰Уһанһаа гарахатайгаа сасуу Иисус огторгойн нээгдэхые, Нангин Һүлдын гулабхаадал адляар дээрэнь буухые хараба. ¹¹«Ши хайрата Хүбүүмни гээшэш, һанаа сэдхэлдэмни таатайш», – гэһэн дуун тэнгэриһээ дуулдаба.

¹² Тиигэмсээрнь Һүлдэ Иисусые сүл губи руу ябуулба. ¹³ Тэндэ Иисус дүшэн үдэрэй туршада сатанагаар туршуулан, зэрлиг ан арьяатанаар хамта байлсаа, зүгөөр Бурханай Эльгээмэлнүүд тэрэндэ туһалжа байгаа.

Иисусай дүрбэн загаһашадые дууданан тухай

¹⁴ Иоаннь барижа түрмэдэ хаһан хойнонь Иисус Галилейн мого ерэжэ, Бурханай Һайн Мэдээсэл номнобо. ¹⁵ «Таарамжатай саг ерэбэ! Бурханай зонхилхо хаһа ойртобо. Нүгэл шэбэлээ орхижо, Һайн Мэдээсэлдэ этигэгты!» – гэжэ тэрэ айладхаба.

¹⁶ Нэгэтэ Галилей далайн хажуугаар ябахандаа, тэрэ Симон ба Андрей гэдэг тэрэнэй ахые хараба. Тэдэ хоёр загаһашад гүльмээе далайда хаяжа байгаа. ¹⁷ «Намтай ябалсагты, тиигэбэл загаһа барихын орондо хүнүүдые намда хандуулха ажалда би таанадые хургахаб», – гэжэ Иисус тэдэ хоёрто хэлэбэ. ¹⁸ Тиигэхэдэнь тэдэнэр дары гүльмээе орхёод, Иисусай хойноһоо ябаа һэн.

¹⁹ Тэндэһээ саашалжа ябатараа, тэрэ Зэбэдэйн хүбүүдые, Яков ба Иоанн гэдэг аха дүүнэрэй онгосо соо нуугаад, гүльмээе заһажа байхыень харамсаараа, ²⁰ дуудаба. Тэдэнь Зэбэдэй эсэгээ хүдэлмэришэдтэйн хамта онгосодонь орхёод, Иисустай ябаба.

Ада шүдхэртэ дайруулһан хүн тухай

²¹ Иисус шабинартайгаа хамта Капернаум хото ерэжэ, субботын болоходо мүргэлэй гэртэ орожо, хүн зониие хургаба. ²² Тэрэнэй хургаал шагнаһан хүнүүд булта ехээр гайхаба. Ушарынь юуб гэхэдэ, тэрэ Хуули заадаг багшанарта адляар бэшэ, харин эрхэ засаг барижа байһан хүндэл адляар хургаһан байгаа.

²³ Тэрэ мүргэлэй гэртэ ада шүдхэртэ барюулһан хүн орожо: ²⁴ «Назаредэй Иисус, ши бидэниие яаха гээбши? Ши маниие үгы хэхээе ерээ гүш? Би шамайе мэдэхэб, ши Бурханай нангин Хүбүүнши», – гээд хашхарба.

²⁵ «Абья аниргүй болоод, энэ хүнһөө гара!» – гэжэ Иисус шангаар ада шүдхэртэ захирба.

²⁶ Тиигэхэдэнь ада шүдхэр үнөөхи хүнөө ехээр ордоһолуулан, шангаар хашхараад, бөөһэнь гаража арилба. ²⁷ Хүн зон булта аргагүй ехээр гайхажа, бэе бээдээ: «Энэшни юун гээшэб? Һүр хүсэтэй шэнэ хургаал байнал! Яһан ехэ эрхэ засагтай хүн гээшэб?»

Ада шүдхэрнүүдшье тэрэнэй үгэ дуулажа байнал», – гэлдэжэ байгаа.

²⁸ Уданшьегүй Иисус тухай нураг суу бүхы Галилейн можоор хаа хаанагүй тараба.

Иисус олон хүнүүдые аргалан эдэгээбэ

²⁹ Яков Иоанн хоёр шабинараараа хамта Иисус мүргэлэй гэрһээ гараад, Симон Андрей хоёрой гэртэнь ошоо һэн. ³⁰ Иисусай орожо ерэхэтэйн сасуу Симонэй хадам эжын ехэ халууржа хэбтэһэн тухай дуулгаа бэлэй. ³¹ Иисус тэрэ эхэнэртэ ойртожо, гарһаань баряад бодхообо. Тиихэдэнь халууниинь бууража, эхэнэр айлшадаа хүндэлжэ оробо.

³² Үдэшэлэн, наранай ороходо, Иисуста үбшэн хүнүүдые, ада шүдхэрнүүдтэ барюулһан хүнүүдые бултыень асаржал байгаа. ³³ Хотын зон бултадаа шахуу гэрэй үүдэндэ сугларба. ³⁴ Иисус элдэб үбшэнтэй олон зоние аргалан эдэгээбэ, олон ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргаба. Тэрэнэй Бурханай табисуурта байһыень ада шүдхэрнүүдэй хайн мэдэжэ байһан хадань, тэдэнэй юумэ хэлэхые тэрэ хорижо байгаа.

Иисусай Галилейн можоор номноһон тухай

³⁵ Иисус хойто үглөөнь хара үүрээр бодоод, гэрһээн гаража нэгэ эзгүй газарта ошоод, Бурханда зальбарба. ³⁶ Тиихэдэнь Симон ба тэрээнтэй ябаһан зон хойноһоонь гаража бэдэрбэ. ³⁷ Һүүлдэнь тэрэниие олоод: «Бүхы зон шамайе бэдэржэ байнал», – гэбэ.

³⁸ «Дүтэ оршодог ондоо тосхонуудаар ябая, би тэндэхи зондо баһал номнохо ёһотой хүм, тиимэл зорилготойгоор би иишэ ерээ ха юмбиб», – гэжэ Иисус тэдэндэ харюусаба.

³⁹ Тиигэжэ тэрэ бүхы Галилей можын мүргэлэй гэрнүүдээр һургаалаа номножо, ада шүдхэрнүүдые даража байгаа.

Иисус үбшэнтэй хүниие аргалан эдэгээбэ

⁴⁰ Иисуста арһанай бузар үбшэнтэй хүн ерэжэ, үбдэг дээрээ байгаад, тэрэниие гуйна: «Хэрбээ ши хүсэбэл, намайе арюудхан эдэгээжэ шадахаш».

⁴¹ Иисус тэрэ хүниие хайрлаад, гараа һарбайжа тэрээндэ хүрөөд: «Эдэгээхэ хүсэлтэйб, арюун болыш даа», – гэбэ. ⁴² Тэрэ дары арһанайнь бузар үбшэниинь үгы боложо, үнөөхи хүмнай арюун сэбэр

болобо. ⁴³ Тиигээд эмнүүлэн хүнөө харгыгаараа ябахыень, мүн: ⁴⁴ «Энээн тухай ши хэндэшье бү хэлээрэй. Зүгөөр санаартада сэхэ ошожо, бээ үзүүлэ, тиигээд аргалуулханаа хүн бүхэндэ гэршэлхын тула ши Моисейн зарлигай ёһоор үргэл асараарай», – гэжэ захирба.

⁴⁵ Зүгөөр үнөөхи хүниинь гараад, эмнүүлэн тухайгаа хүн бүхэндэ хөөрөбэ. Тиимэһээ Иисус энэ хотодо үзэгдэхэ байхын аргагүй боложо, хотоһоо гадуур эзэгүй газарта ошоо һэн. Тиигэбэшье хүн зон тэрэндэ газар бүхэнһөө ерэжэ байгаа.

Иисус саа үбшэнтэй хүниие эдэгээбэ

2 ¹ Нэгэ хэды үдэр болоод, Иисус Капернаум хотодоо бусажа ерэбэ, тиин тэрэнэй гэртээ байһан тухай һураг дары тараба. ² Удангүй хүн зон олоороо сугларжа, гэртэньше, газар хаалгандашье багтахарга газаргүй болоо һэн. Иисусай сугларагшадта номножо байхада, ³ дүрбэн хүн саа үбшэнтэй хүниие тэлээд ерэбэ. ⁴ Хүн зоной угаа олон байһанһаа тэрэ үбшэн хүниие Иисуста ойртуулхын арга үгы байгаа. Тиимэһээ үнөөхи ерэнэн хүнүүд Иисусай байһан газарай тушаа гэрэй хушалта задалан, нүхэ гаргаад, үбшэн хүнөө шэрдэгтэйн доошонь буулгаба. ⁵ Иисус тэдэ хүнүүдэй этигэл хүзэгэйн аргагүй ехэ байхые харахада, саа үбшэнтэндэ хандан: «Хүбүүмни, нүгэлнүүдшни хүлисэгдэбэ», – гэбэ.

⁶ Тэндэ һууһан Хуули заадаг хэдэн багшанар досоогоо: ⁷ «Юундэ тэрэ иимэ мэтын юумэнүүдые хэлэн, Бурхание доромжолно гээшэб? Ганса Бурханһаа ондоо хэн хүнэй нүгэлые хүлисэдэг юм?» – гэжэ бодожо байгаа.

⁸ Тиигэжэ бодожо байхыень Иисус гансата мэдээд: «Юундэ тиигэжэ сэдхэлдээ бодобот?» – гэжэ асууба. ⁹ «Саа үбшэнтэй хүндэ „Нүгэлнүүдшни хүлисэгдэбэ“ гэхэдэ бэлэн гү, али „Бодоод, дэбисхэрээ абаад яба“ гэжэ хэлэхэдэмни бэлэн гү? ¹⁰ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй газар дэлхэй дээрэ нүгэл шэбэлнүүдые хүлисэхэ эрхэтэй байһые би таанадта баталан харуулхаб». Тиигээд саа үбшэнтэй хүндэ хандан: ¹¹ «Шамда хэлэнэб, бодоод, дэбисхэрээ абаад, гэртээ хари», – гэбэ.

¹² Бүхы хүнүүдэй хараһаар байтар үнөөхи үбшэн хүн бодоод, дэбисхэрээ абаад, гаража ябаба. Улад зон бултадаа айхабтар ехээр гайхалдан: «Бидэ иимэрхүү юумэ хэзээшье хараагүйбди», – гэлдэн, Бурхание алдаршуулжа ороо һэн.

Иисус Левише шэлэжэ абаба

¹³ Иисус дахин Галилей далайн эрьедэ ошобо. Ехэл олон зоной сугларан тэрэндэ ерэхэдэ, Иисус тэдэниие хургаба. ¹⁴ Нэгэтэ гансаараа ябатараа тэрэ татабари суглуулдаг Алфейн Леви хүбүүнэй ажалаа хэжэ һуухыень хараа һэн. «Хойноһоомни яба», – гээд Иисус тэрэндэ хэлэбэ. Тиихэдэнь Леви бодоод, хойноһоонь ябаба.

¹⁵ Хожомынь Иисус шабинартайгаа хамта, тэрэниие олоороо дахжа ябадаг алба татаашадтай, бусадшые нүгэлтэнүүдтэй хамта Левиин гэртэ үдэшин хоол барижа байгаа. ¹⁶ Хуули заадаг зарим багшанар Иисусай нүгэл хэгшэдтэй ба алба татагшадтай хамта хоолложо байхыень хараад, «Юундэ багшатнай иимэ зоноор хамта эдеэлнэб?» – гэжэ шабинарһаань һураба.

¹⁷ Иисус тэрэниенъ дуулахадаа: «Элүүр уладта эмшэн хэрэггүй, харин үбшэн хүнүүдтэ хэрэгтэй юм. Би үнэн сэдхэлтэниие бэшэ, харин нүгэл хэгшэдые дуудахаяа ерээ хүнби», – гэжэ хэлэбэ.

Масаг сахиха тухай асуудал

¹⁸ Иоаннай шабинарай, мүн фарисейнүүдэй масаглажа байха үедэ зарим хүнүүд Иисуста ерээд: «Иоаннай, мүн фарисейнүүдэй шабинарай масаг сахиха байхада, шинии шабинар юундэ масагланагүйб?» – гэжэ асууба.

¹⁹ Иисус иигэжэ сасуулан тэдэндэ харюусаба: «Түрэ хуримда ерэхэн айлшад хүргэн хүбүүнтэй байхадаа, масаг сахиха аал? Үгыл даа! Хүргэн хүбүүнтэй байха сагтаа тэдэнэр масаглахагүйл. ²⁰ Зүгөөр хүргэн хүбүүниие тэдэнһээ абаад ябаха үдэрэй ерэхэдэнь, тэдэ айлшад масаглахал».

²¹ «Хэншые хуушан хубсаһанда шэнэ бүдөөр халааһа табидаггүй бшуу, тиимэ халааһан хуушан хубсаһые удара татахал, хахархайень улам ехэ болгохол. ²² Хэншые һая нэрэхэн архияа хуушан туламда хэдэггүйл, тиигээ һаа, тэрэ архинь эһээд, хуушан туламаа хахалжа, архиньшые, туламыньшые хэндээшые хэрэггүй болохол. Тиимэһээ һая нэрэхэн архи шэнэ туламда хэхэ хэрэгтэй юм».

Суббото тухай асуудал

²³ Нэгэ субботодо* Иисус шабинартайгаа таряалангай газараар ябажа ябаа. Шабинарынь таряанай залаа таһалан үйрүүлээд, эдижэ

* Еврейнүүдэй ажал хэхэ ёһогүй үдэр.

байгаа. ²⁴ Зарим фарисейнүүд Иисуста: «Үгы, харыш, шабинаршни субботодо хэжэ болохогүй юумэ хэжэ ябанал!» – гэбэ.

²⁵ «Давид хаанай, тэрээнтэй хамта ябаһан хүнүүдэй ехээр гэдэһээ үлдэхэдөө юу хэһэн тухайнь хэзээшье уншаагүй һэн гүт? ²⁶ Тэрэ ушар Авиафарай ахамад санаарта байхада тохёолдоо юм. Давид Бурханай гэртэ ороод, санаартадһаа бэшэ ондоо хүнүүдэй эдижэ болохогүй үргэлэй хилээмэ эдеэд, хажуудахи хүнүүдтээшье хубаажа үгөө юм», – гэжэ Иисус тэдэндэ харюусаба.

²⁷ Түгэхэлдэнь Иисус тэдэ фарисейнүүдтэ иигэжэ хэлэбэ: «Хүн гээшэмнай субботын тулада бэшэ, харин суббото хүнэй туһада бии болгогдоо юм. ²⁸ Тиимэһээ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн субботыншые Эзэн мүн».

Хатаһан гартай хүн тухай

3 ¹ Иисусай дахинаа мүргэлэй гэртэ ошоходонь, тэндэ хатаһан гартай хүн байба. ² Баһа буруу юумэ хэһэнэйнь түлөө Иисусые зэмэлхэ ханаатайшуулшые байжа, үбшэн хүниие субботодо аргалнааа гү гэжэ тэрэниие ажаглан хаража байбад. ³ «Бодоод, хүн зоной урда гара!» – гээд Иисус хатаһан гартай хүндэ хэлэбэ. ⁴ Тиигээд хүн зонһоо: «Субботодо бидэ һайн юумэ бүтээхэ ёһотой гүбди, али харата юумэ үйлэдэхэ гү? Хүнэй ами һаһые абарха гү, али хороохо гү?» – гэжэ һураа бэлэй.

Тиигэхэдэнь хүн зон абяа аниргүй байгаа һэн. ⁵ Иисус тэдэниие сухалтайгаар хараад, зүрхэ сэдхэлэйнь мохооршоһондо уйдан гашуудажа, үбшэн хүндэ хандан: «Гараа һарбай», – гэбэ. Үбшэн хүнэй гараа һарбайхадань, хатаһан гарынь эдэгэшэһэн байгаа. ⁶ Фарисейнүүд мүргэлэй гэрһээ гараад, дары Иродэй талынхидаар уулзажа, Иисусые яажа алаха тухайгаа зүбшэн хэлсэбэ.

Далайн хажууда аргагүй олон хүнэй сугларһан тухай

⁷ Иисусай шабинартайгаа хамта далайн эрьедэ ошоходонь, тэрэниие үй түмэн зон дахажа ябаа. Тэдэ зон Галилей, Иудей можонуудһаа, ⁸ Иерусалим хотоһоо, Иордан голой саада бэеһээ, Тир, Сидон хотонуудай оршон тойронһоо сугларһан байгаа. Тэдэнэр булта Иисусай бүтээһэн хэрэгүүд тухайнь дуулаад, тэрээндэ ерэбэ. ⁹ Иисус эдэ үй түмэн зондо шахуулжа, низа даруулшахагүйн тула онгосо бэлдээд байхыень шабинартаа захиба. ¹⁰ Тэрэнэй ехэ олон хүнүүдые эмшэлэн эдэгээһэн хадань үбшэн хүнүүд тэрээндэ гараараа хүрөөд

абаха ханаатайгаар Иисусай зүг руу түлхилсэжэ байгаа. ¹¹ Досоогоо ада шүдхэртэй хүнүүд Иисусые харахадаа, урдань хүгэдэн унаад: «Ши Бурханай Хүбүүн байнаш», – гэжэ хашхаралдадаг байгаа. ¹² Бурханай табисуурта байһыемни нэгэшье хүндэ бү мэдүүлэгты гэжэ Иисус ада шүдхэрнүүдтэ хатуугаар захирдаг хэн.

Иисус арбан хоёр элшэнэрээ шэлэжэ абаба

¹³ Иисус хэдэн шабинараа өөртэйнь хамта хада дээрэ гарахыень дурадхаба, тиигээд тэдэнь ябалсаба. ¹⁴ Тэдэнэйнгээ дундаһаа Иисус арбан хоёрыень шэлэжэ абаад, элшэнэрээр томилоо бэлэй. Тэдэнь Иисустай хамта ябалсахаһаа гадна Һайн Мэдээсэл дэлгэрүүлхэ уялгатай, ¹⁵ ада шүдхэрнүүдые дараха эрхэ засагтай байгаа. ¹⁶ Арбан хоёрой нэгэнь Симон байгаа, Иисус тэрэниие Пётр гэжэ нэрлээ. ¹⁷ Баһа Яков ба Иоанн гэдэг Зэбэдэйн хоёр хүбүүд байлсаа. Иисус тэдэ хоёрто тэнгэрийн дуунай хүбүүд гэхэн удхатай «Боанергес» гэхэн нэрэ алдар үгэбэ. ¹⁸ Элшэнэрэй тоодо Андрей, Филипп, Варфоломей, Матвей, Фома, Алфейн Яков хүбүүн, Фаддей, Симон Кананит*, ¹⁹ һүүлдэнь Иисуста урбаһан Иуда Искариот байгаа.

Иисус ба ада шүдхэрнүүдэй ноён Веельзевул

²⁰ Иисусай гэртээ ерэхэдэнь, баһал хүн зон олоороо сугларжа, тэрэ шабинартаяа эдеэлхэшье забгүй болобо. ²¹ Тэрээн тухай Иисусай түрэлхидынь дуулахадаа, ухаанинь муудаа байна гэжэ бодоод, тэрэнээ асархаяа ошобо.

²² Иерусалим хотоһоо ерэхэн Хуули заадаг багшанар: «Энэ хүн Веельзевулай, ада шүдхэрнүүдэй ноёной мэдэлдэ байна! Веельзевулай аша туһаар ада шүдхэрнүүдыешье дарана!» – гэжэ хэлсэбэ.

²³ Тиигэхэдэнь Иисус тэдэ багшанарые өөртөө дуудаад, хургаалта үгэнүүдые хэлэбэ: «Бодоод үзыт, сатана яажа өөрыгөө дараха юм? ²⁴ Хубааралдаад, хоорондоо дайралдажа байһан хаан орон удаан байнгүй бутарха. ²⁵ Хубааралдаад, хоорондоо арсалдажа байһан гэр бүлэ удаан байнгүй халаха. ²⁶ Сатанашье өөрынгөө урдаһаа эсэргүүсэн бодобол, удангүй хосорхо юм. ²⁷ Бар хүсэтэй хүнэй гэртэ ороод, түрүүн эзэниень хүлижэ уяагүй хаа, хэншье эд зөөриень

* Эхэ бэшэгтэ «Кананит» гэжэ нэрлээтэй байдаг. Тиигэжэ римэй дарлалтын урдаһаа эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан еврей бүлгэмэй гэшүүдые нэрлэдэг байгаа.

тоножо шадахагүйл. Эзэниенъ хүлиһэн хойноол гэр барааень дээрмэдэхэ бшуу. ²⁸ Хүнэй үйлэдэһэн нүгэл шэбэлнүүдэй, хэлэһэн харата үгэнүүдэй хэдышые ехэ хара нүгэлтэй байбалнь, Бурхан тэдэниие хүлисэхэ юм, ²⁹ харин Нангин Һүлдые муушалһан муудхаһан хүниие Бурхан хэзээдэшье хүлисэхэгүй, тэрэ нүгэл шэбэлынъ хүниие хэтэ заяандаа дахажа ябаха юм гэжэ тааналта үнэн зүбые хэлэнэб». ³⁰ Досоогоо ада шүдхэртэй байна гэжэ Хуули заадаг багшанарай хэлсэдэг хаданъ Иисус иимэ юумэ хөөрэхэн ушартай юм.

Иисусай эжы ба дүүнэрынъ

³¹ Иисусай эжынъ, дүүнэрынъ ерэбэ. Тэдэнэр газар байгаад, тэрэниие дуудахыень гэр руу хүниие эльгээбэ. ³² Иисусые тойроод һууһан олон зон: «Хара даа, эжышни, дүүнэршни ерээд, шамайе хүлеэжэ байна», – гэбэ. ³³ Тиигэхэдэнь Иисус: «Минии эжы хэн гээшэб? Минии аха дүүнэр хэд гээшэб?» – гэжэ урдаһаанъ һураба. ³⁴ Тиигээд өөрыень тойроод һууһан зониие шэртэн хараад: «Эдэл минии эжы, минии аха дүүнэр гээшэ. ³⁵ Бурханай эрхэ хүсэлые дүүргэжэ байһан хүн бүхэн лэ минии аха дүүнэр, эгэшэ дүүнэр, эжымни гээшэ», – гэбэ.

Таряашан тухай һургаалта үгэ

4 ¹ Иисус Галилей далайн дэргэдэ дахин хүн зониие һургаба. Тэрэниие тойроод олон мянган зоной суглархада, Иисус онгосодо һууха болобо. Онгосонъ далайн уһанда, харин хүн зон эрье дээрэ зогсожо байгаа һэн. ² Тиигээд Иисус һургаалта үгэнүүдые хэрэглэн зондо ухаа зааба: ³ «Шагнагты даа! Нэгэ таряашан таряа тарихаяа гараба. ⁴ Үрэхээ сасахаданъ, зариманиинъ харгын хажууда унаба, тэдэниенъ шубууд ерэжэ тоншобо. ⁵ Зарим үрэхэниинъ хүрһэ багатай, шулуутай газарта унаба, тиигээд нимгэн хүрһэтэй газарһаа түргэн бултайба. ⁶ Харин наранай гарахада, гүнзэги үндэхэлөөгүй зүлгэ ногоон уршыгаад хатажа байгаа. ⁷ Баһа зарим үрэхэнүүд үүргэнэ соо унажа, хөөгтэ даруулаад, ургаса үгэжэ шадабагүй. ⁸ Зарим үрэхэниинъ үрэхэлтэй газарта унажа, ехэ һайн ургаса үгэбэ: тариһанда ороходоо гуша, жара, али зуу дахин ехэ ургаса хадагдаба».

⁹ Тиигээд Иисус: «Шэхэтэй юм һаа, анхарагты», – гэжэ хэлэбэ.

Хургаалта үгэнүүдэй зорилго

¹⁰ Зоной тарахада Иисусай арбан хоёр элшэнэр, үшөө нэгэ хэды хүн тэрээнтэй үлөөд, хөөрэхэн хургаалта үгэнүүдээ тайлбарилжа үгэхыень гуйба. ¹¹ Иисус тэдэндэ: «Бурханай хаан түрэ тухай гүн нюусанууд таанадтал тайлбариллагдана, харин гадуур байһан тэдэ зондо би хургаалта үгэнүүдээр лэ хөөрэнэ гээшэб. ¹² Тиимэхээ:

*„Тэдэнэр хараба, шэртэбэшье,
юумэ обёорхогүй.
Тэдэнэр сонособо, шагнабашье,
юумэ ойлгохогүй.
Хэрбээ юумэ обёордог, ойлгодог хаа,
тэдэ Бурханда хандаха хэн,
тийгээд Бурхан тэдэниие хүлисэхэ хэн“», – гэжэ хэлэбэ.*

*Таряашан тухай хургаалта үгэнүүдээ Иисус
тайлбарилжа үгэнэ*

¹³ Удаань Иисус хураба: «Хургаалта эдэ үгэнүүдые таанад ойлгоногүй аалта? Тиихэдээ бусад хургаалта үгэнүүдые яжа ойлгохотнай гээшэб? ¹⁴ Үнөөхи тарилгашамнай Бурханай үгэ тарина. ¹⁵ Бурханай үгэ дуулабашье, тэрээндэ гүйсэд ханалаа табяагүй хүндэ шолмос ерээд, сэдхэл зүрхэндэнь хуурижаагүй үгэ абаад арилшадаг – харгын хажууда таригдаһан үрэхэн тон энээндэл адли юм. ¹⁶ Шулуутай газарта таригдаһан үрэхэн тухай тайлбарилбал, иимэ: али нэгэ хүн үгэ шагнаад, тэрэниие абаһаар лэ баяртайгаар сахина, ¹⁷ зүгөөр тэрэ үгэ сэдхэлдэнь гүнзэгы үндэхэлээгүй, тиимэхээ удаан тогтоногүй. Үгын түлөө бэрхэшээлэй тудaa хаань, али мүрдэлгэ зоболонгуудай дайраа хаань, энэ хүн айһан хүрдэхэндөө Бурханай үгэхөө тэрэ дороо арсаха. ¹⁸ Үүргэнэ соо унаһан үрэхэн тухай удхалбал, иимэ байна: хэн нэгэн Бурханай үгэ шагнабашье, ¹⁹ энэ оршолонгой байдалда дашууран абтаһандаа, баялиг зөөридэ, тэрэ мэтын элдэб юумэнүүдтэ шунаһандаа үгын удха ойлгодоггүй, тиимэхээ тэрэ үгэ ямаршые үрэгүй байдаг. ²⁰ Үрэхэлтэй хүрхэндэ ургаһан үрэхэн иимэ удхатай: Бурханай үгэ шагнаад, тэрэниие хэшээлтэйгээр сахиха байһан хүнүүд саашадаа аша туһатай юм. Нэгэ зариманиинь зуу дахин, нүгөөдүүлынь жара дахин, бусадынь гуша дахин үлүү үрэдүн асардаг».

Зулын гэрэл тухай

²¹ Иисус үргэлжлүүлбэ: «Таанад зула аһаагаад, тэрэнээ ямар нэгэн амһартаар бүглэдэггүйт, али орон дороо табидаггүйт. Харин тэрэнээ үндэр табюур дээрэ табидаг ха юмта. ²² Ямаршые нюуса заабол эли болодог, ямаршые далда юумэн заабол мэдэгдэдэг юм. ²³ Тиимэхээ шэхэтэй юм хаа, анхарагты.

²⁴ Дуулажа байһан юумээ анхаралтайгаар шагнагты! Ямар хэмжээгээр хэмжэнэбта, тэрэл хэмжээгээр, үшөө нэмээдшые Бурхан таанадта хэмжэжэ үгэхэ*. ²⁵ Ушарынь юуб гэбэл, юумэтэй байһан хүндэ нэмэгдэжэ үгтэхэ. Юумэгүй байһан хүнхөө һүүлшын юумэниинь абтаха».

Ургажа байһан үрэн тухай һургаалта үгэнүүд

²⁶ Иисус үргэлжлүүлэн хэлэбэ: «Бурханай хаан түрэ ямархан бэ? Бодоод үзэгты, нэгэ хүн газарта үрэнэ тарина, ²⁷ тиигээд һүниндөө унтана, үдэртөө бодоод ябана, зүгөөр үрэнэниинь ургажал байна. Теэд хайшан гээд ургажа байһыень тэрэ хүн мэдэнэгүй. ²⁸ Газар өөрөө үрэнэниень ургуулна бшуу. Түрүүшээр ногоониинь бултайна, тиигээд залаална, хожомынь залаагаар дүүрэн орооһо таряан бии боложо эдешэнэ. ²⁹ Тиин ургасын эдешэхэдэ хуряалгын саг боложо, үнөөхи хүн хадуураа баряад хадахаяа гарадаг юм».

Горчицын үрэн тухай һургаалта үгэнүүд

³⁰ Иисус иигээд үүргэлжлүүлбэ: «Зай, Бурханай хаан түрэ юунтэй адлиб? Ямар һургаалта үгэнүүдээр тэрэниие тайлбарилжа болохоб? ³¹ Бурханай хаан түрэ болбол газарта һуулгагдаһан горчицын үрэнэтэй адли юм. Тэрэ үрэнэн газар дэлхэйдэ ургадаг ургамалнуудай хамагай жэжэниинь юм. ³² Харин ургахадаа, тэрэ бүхы ургамалнуудһаа ехэ болодог, тэнгэрийн шубуудай уурхайгаа заһажа боломоор һаглагар томо һалаануудые үгэдэг».

³³ Хүнүүдтэй хөөрэлдэхэдөө Иисус бусадшые олон һургаалта үгэнүүдые хэрэглэжэ байгаа, тиихэдэ тэдэнэй ойлгожо абаха аргаар

* Хоёр янзаар ойлгожо болохо: 1. Ямар хэмжээгээр үгэ дууланабта, тэрэл хэмжээгээр, үшөөшые нэмээд Бурхан таанадта ойлгосо үгэхэ; 2. Ямар хэмжээгээр бусадые шүүбэрилнэбта, тэрэл хэмжээгээр, бүришые шөрүүнээр Бурхан таанадые шүүбэрилхэ.

хургадаг байгаа. ³⁴Тэдэ зондо Иисус гансал хургаалта үгэнүүдээр хэлэдэг бэлэй. Харин шабинартайгаа гансаараа үлэхэдөө тэрэ бүхы юумэнүүдые тайлбарилжа үгэдэг хэн.

Иисусай шуурга номгоруулхан тухай

³⁵Тэрэл үдэшэлэн Иисус шабинартаа: «Далайн нүгөө эрьедэ гараябди», – гэжэ дурадхаба. ³⁶Иисус шабинартайгаа хүн зоние орхёод, онгосоороо далай гаталба. Баһа ондоошые онгосонууд хойноһоонь тамарба. ³⁷Гэнтэ хуй халхин буужа, онгосонь далайн долгинодо сохюулаад, арайл шэнгээгүйхэн уһаар дүүрэшэбэ. ³⁸Энэ үедэ Иисус тархи дороо юумэ дэрлээд онгосын һүүл хабида унтажа байгаа. Шабинарынь багшаяа хэрюулэн: „Багша! Бидэнэй үхэхээ байхада, танда хамаагүй гээшэ гү?“ – гэлдэбэ.

³⁹Тиигэхэдэнь Иисус хүл дээрээ бодоод, халхи саража, долгиноудта: «Аалин бологты, намдагты!» – гэжэ захирба. Тэрэ дороо халхин намдажа, далай долгилхоёо болижо, оршон тойрон огто аалин намдуу болошобо. ⁴⁰Тиигээд Иисус шабинартаа хандажа: «Таанад юундэ иитэрээ айбабта? Этигэл хүзэггүйл байна гүт?» – гэбэ.

⁴¹Тэдэнь бүришые ехээр айн хүрдэһэн юумэд: «Халхиешые, далайешые мэдэлдээ оруулаад байдаг энэ хүмнай хэн гээшэб?» – гэжэ өөһэд дундаа хэлсэбэ.

Иисус ада шүдхэртэй хүниие эдэгээбэ

5¹Иисус шабинартайгаа Галилей далай гаталаад, Гераса хотын шадар ерэбэ. ²Тэрэнэй онгосоһоо буухатайнь сасуу досоогоо ада шүдхэртэй нэгэ хүн агы нүхэн хуурсагуудһаа шамдуухан гаража ерэбэ. ³Тэрэ хүн агы нүхэн хуурсагуудта байрладаг байгаа, тиихэдэ хэншые тэрэниие гэнжээршые хүлин барижа шададаггүй бэлэй. ⁴Тэрэнэй гар хүл оло дахин гэнжээр хүлибэшые, тэрэ гэнжэнүүдээ таһа татадаг, түмэр шүдэрнүүдые эбдэдэг байгаа. Тиигээд хэншые тэрэниие диилэжэ мэдэлдээ абаха аргагүй бэлэй. ⁵Тэрэ хүн үдэр һүнигүй хада уулаар гү, али агы нүхэн хуурсагуудаар тэнэжэ, хашхаржа, бэээрээ шулуу нэшэжэ байдаг хэн.

⁶Тэрэ хүн Иисусые холоһоо хараһаар хажуудань гүйжэ ерээд, хүлдэнь унажа: ⁷«Иисус, Дээдын Бурханай Хүбүүн, би танда ямар хамаатай хүнбиб? Намае бү зобоогыш даа гэжэ Бурханай нэрээр гуйнаб!» – гэжэ байгаад бархирба. ⁸Тиигэжэ бархирһанайнь ушар

хэлбэл, Иисус ада шүдхэртэ: «Энэ хүнхөө гара!» – гэжэ захирхан байгаа. ⁹Тиигээд Иисус: «Нэрэшни хэн бэ?» – гэжэ хураба. «Үй түмэн гэжэ нэрэтэйб, юундэб гэхэдэ, бидэ угаа олонбди», – гэжэ үнөөхи хүниинь харюусаба. ¹⁰«Энэ орон нютагһаа ада шүдхэрнүүдые бү үлдыт даа», – гэжэ тэрэ дахин дахин Иисусые гуйба. ¹¹Тэрэ үедэ хадын хаяагаар хүрэг гахай бэлшэжэ байгаа. ¹²«Маанадые энэ гахайн хүрэгтэ эльгээгыш даа, гахайнууд соо орохыемнай зүбшөөгыш даа», – гэжэ ада шүдхэрнүүд Иисусые гуйба. ¹³Иисусай зүбшөөхэдэ, ада шүдхэрнүүд үнөөхи хүнхөө гараад, гахайнууд руу оробо. Тиин хоёр мянган тооной шахуу гахайн хүрэг эгсэ эрьехээ далай руу хүрэжэ шэнгэшөө бэлэй.

¹⁴Гахай манаашад хото хүдөөгөөр ябаад, энэ ушар тухай зондо дуулгаба. Тиигээд хүн зон юунэй болоһые харахаяа тэрэ газарта ерэжэ байгаа. ¹⁵Тэдэнэй Иисуста ерэхэдэнь, үй түмэн ада шүдхэрнүүдтэ барюулаатай байһан хүн хубсалаад, элүүр ухаантай хууба, тиимэһээ хүн зон ехээр айжа хүрдэбэ. ¹⁶Ада шүдхэрнүүдтэ барюулаатай байһан хүнтэй, гахайн хүрэгтэй юунэй болоһые хараһан зон суглараашадта хөөрэбэ. ¹⁷Тиигэхэдэнь хүн зон нютагһаань гаража ошоһые Иисусые гуйба.

¹⁸Иисусай онгосодоо хуужа байхадань, урдань досоогоо ада шүдхэрнүүдтэй байһан хүн суг ябалсахаар зүбшөөл гуйба. ¹⁹Тээд Иисус зүбшөөбэгүй, харин: «Гэртээ харижа, шамда Дээдын Эзэнэй хэды ехэ юумэ бүтээһэн тухай, үршөөл хайратай байһан тухай гэртэхиндээ хөөрэжэ үгэ», – гээ һэн.

²⁰Тиимэһээ тэрэ хүн Декаполис гэдэг арбан хотын оршон тойроноор ябажа, тэрээндэ Иисусай хэды ехэ юумэ бүтээһэн тухай хүн бүхэндэ хөөрэбэ. Энэ ушар тухай дуулаһан лэ хүн бүхэн гайхажа ханаба.

Үхэнэн басаган ба үбшэн эхэнэр тухай

²¹Иисус онгосоороо дахин Галилейн далай гаталжа, нүгөө эрьедэнь гараба. Тэндэнь тэрэниие тойроод олон зон суглараа бэлэй.

²²Мүргэлэй гэрэй дарганарай нэгэн болохо Иаир гэжэ нэрэтэй хүн тишээ ерээ. Иисусые хараад, тэрэ хүлдэнь унажа, ²³ехээр гуйжа оробо: «Бага басагамни үхэхээ хэбтэнэ. Ошожо, тэрэнииемни гарараа хүрыш даа, тиигээ хаашни тэрэмни эдэгэхэ, амиды байхал».

²⁴Иисус тэрэ хүнтэй гэртэнь ошобо. Хойноһоонь үнөөхил олон зон дахасалдан, эндэ тэндэһэнь түрисэлдэн ябаба.

²⁵ Тэрэ зоной дунда арбан хоёр жэлэй турша соо шуна гоожоод тогтодоггүй үбшэнтэй нэгэ эхэнэр ябалсаа. ²⁶ Тэрэ эхэнэр олон эмшэдээр ябажа, бүхы алта мүнгэээ бараһаншые хаа, оройдоо һайжараагүй, харин бүри муудажал байгаа. ²⁷ Иисус тухай дуулахадаа, тэрэ улад зоноор түрисэлдэн Иисусай араһаа дүтэлөөд, мэдүүлэнгүйгөөр хубсаһандань халта хүрэбэ. ²⁸ Иисусай хубсаһандань халташые хүрөө хаа эдэгэхэб гэжэ тэрэ ханажа байгаа ха юм. ²⁹ Тиигэхэтэйнь сасуу үнэхөөрөө шуһаниинь гарахаяа болижо, тэрэ эдэгэһэнээ мэдэрбэ. ³⁰ Тэрэл үедэ Иисус хүсэ шадалайнгаа буураһые ойлгобо. «Хэн намайе хүрөөб?» – гэжэ тэрэ асууба. ³¹ Багшынгаа юун тухай һураһыень ойлгоогүй шабинарынь: «Таниие тойроод байһан зон эндэ тэндэһээтнай түринэл. „Хэн намайе хүрөөб“ гэжэ юундэ асуугаа юмта?» – гэбэ.

³² Тиихэдэнь Иисус хубсаһандань хүрэхэн хүниие харахаяа тойрон шэртэбэ. ³³ Үнөөхи эхэнэр өөртэйнь юунэй ушарһые тухайлаад, айһан хүрдэһэн, шэшэрһэн юумэ Иисуста дүтэлэн, урдань хүгэдэн унажа, сэхыень хэлэбэ. ³⁴ «Басаган, этигэлшни шамайе абараа. Ши амгалан тайбан, элүүр энхэ, үбшэ хабшангүй ябыш даа», – гэжэ Иисус эхэнэртэ хэлэбэ.

³⁵ Тиигэжэ байтарынь мүргэлэй гэрэй даргада хэдэн хүн ерэжэ: «Басаганшни наһа бараа, ши багшые бү тухашаруула», – гэжэ хэлэбэ. ³⁶ Зүгөөр Иисус хэлээшыень тоонгүй: «Бү ай. Этигээд лэ бай», – гэжэ Иаирта хэлэбэ.

³⁷ Тиигээд Пётр, Яков, тэрэнэй Иоанн дүү гурбанһаа ондоо хэндэшые хойноһоонь ябахые Иисус зүбшөөбэгүй. ³⁸ Тэдэ мүргэлэй гэрэй даргында ерээд, зоной хөөрсэгэнэхые, бахардан үймэхые, шангаар уйлалдахые, бархиралдахые хараба. ³⁹ Иисус гэртэ ороод: «Юундэ иитэрээ бархиралдана гээшэбта? Басаган үхөөгүй, миин лэ унтажа байнал», – гэбэ. ⁴⁰ Тиигэхэдэнь тойроод байһан улад зон Иисусые наада барин энээлдэбэ.

Иисус бүгэдэ зоние гаргаад, үнөөхи басаганай аба эжытэй, гурбан шабинартайгаа басаганай хэбтэһэн таһалгада оробо. ⁴¹ Тиигээд басаганай гарһаань баряад: «Талита кум!» – гэбэ (энэнь: «Басаган, бодо!» – гэнэн удхатай). ⁴² Басаган тэрэ дороо бодоод, таһалгаараа ябаба. Тэрэ арбан хоёр наһатай байгаа. Энэ ушарай гэршэ болоһон зон ехэл гайхажа ханаба. ⁴³ Гэхэдэ Иисус энээн тухай нэгэшые амитанда бү дуулгагты гэжэ захираа һэн. Тиигээд: «Басаганда эдихэ юумэ үгэгты», – гэжэ хэлээ.

Назарет хотынхин Иисуста үнөөрхэбэ

6¹ Тэндэхээ Иисус шабинартайгаа хамта түрэнэн хотодоо бусажа ерэбэ. ² Тэрэ суббото болоходо хүн зониее хургахаяа мүргэлэй гэртэ ошобо. Тэрэниие шагнаһан олон зон гайхалдажа: «Яажа эдэ бүхэниие энэмнай бүтээнэ гээшэб? Иимэ гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдые бүтээхэ сэсэн ухаан, хүсэ шадал тэрээндэ хаанаһаа заяагдаа гээшэб? ³ Үгы, энэмнай дархан бэшэ хэн гү? Мариягай хүбүүниинь, Яковай, Иосиин, Иудын, Симонэй ахань бэшэ хэн гү? Дүү басагадынь энэ хотодо маанадаар ажаһууна бэшэ аал?» – гэлсэбэ. Тиигэжэ тэдэ зон тэрэнэй талаар һэжэглэжэ байгаа.

⁴ Харин Иисус тэдэндэ: «Лүндэншэдые нютагынхидһаань, түрэлхидһөө, гэр бүлэһөөнь бусад зон булта хүндэлжэ ябадаг юм», – гэжэ хэлэбэ. ⁵ Иимэл ушарһаа Иисус нютагтаа гайхамшагта хэрэгүүдые бүтээхэ аргагүй боложо, үсөөхэн лэ үбшэнтэниие гараараа адислан эдэгээбэ. ⁶ Нютагайнгаа зоной тиимэ этигэл хүзэггүй байдалы Иисус гайхаһаар лэ байгаа.

Иисус арбан хоёр элшэнэртээ захяа заабари үгэнэ

Иисус оршон тойрон тосхонуудаар ябажа, зониее хургаба. ⁷ Тэрэ арбан хоёр шабинараа дуудаад, ада шүдхэрнүүдые дараха эрхэ засаг олгон, хоёр хоёроорнь иишэ тишэнь эльгээбэ. ⁸ Тиигэхэ зуураа тэдэндэ иимэ захяа үгэбэ: «Замдаа гансал тулга таягтай гаража байгты. Эдэе хоол гү, али туулмаг сүүмхэ гү, али алта мүнгэ абаад ябахын хэрэг үгы. ⁹ Сандаали үмдөөд гарагты, гэхэтэй зэргэ һэлгэхэ хубсаһа абаад ябахын хэрэг үгы. ¹⁰ Ямар нэгэн гэртэ уригдаһан байбал, хотоһоо гаража ошотороо тэрэл айлдаа байха ёһотойт. ¹¹ Хэрбээ ямар нэгэ нютагта таанадые угтажа абаха дурагүй гү, али хэлэһыетнай дуулаха дурагүй байбал, хүлдэтнай халдаһан тоһоо һэжэрэн дурагүйлхэһэнөө мэдүүлээд, тэрэ нютагһаа гаража ошогты».

¹² Тиигэхэдэнь элшэнэр замда мордожо, нүгэлөө орхёод, Бурханда хандагты гэжэ хүн бүхэндэ номнобо. ¹³ Тэдэнэр ада шүдхэрнүүдые олоор гаргажа, үбшэн зониее олива тоһоор түрхээд эдэгээжэ байгаа.

Уһаар арюудхагша Иоаннай нүгшэһэн тухай

¹⁴ Иисус тухай һураг хаа хаанагүй гаража, Иродойшые һонорто хүрэбэ. Зарим хүнүүд: «Энэ Уһаар арюудхагша Иоанн амидыраад, иимэ гайхамшагта хэрэгүүдые бүтээнэ», – гэлсэжэ байба. ¹⁵ Нүгөө

зариман: «Энэ Илия байна», – гэбэ. Үшөө нүгөөдүүлэнь: «Эртэ урда үеын лүндэншэдтэл адли лүндэншэн хаш», – гэлсэбэ. ¹⁶ Харин Ирод энээн тухай дуулахадаа: «Энэ намда толгойгоо таһа сабшуулһан Иоанн амидыраа», – гэжэ хэлэбэ. ¹⁷⁻¹⁸ Ушарынь хэлэбэл, Ирод Филипп дүүгэйнгээ Иродиада һамгатай һууһан байгаа. Тиигэхэдэнь Иоанн: «Ши дүүгэйнгээ һамгатай гэрлэхэ ёһогүйш», – гэжэ Иродтэ хэлээ һэн. Тиимэһээл Ирод Иродиадын һайшаалда хүртэхын тула Иоанны түрмэдэ һуулһаһан байгаа.

¹⁹ Тиихэдэ Иродиада Иоаннда ехээр хороо бусалжа, тэрэниие алахаяа һанаа, гэхэдэ Иродһээ боложо хүсэлөө бэлүүлхэ аргагүй байгаа. ²⁰ Иоаннай эрхим һайн, гэгээн хүн байһыень мэдээд, Ирод тэрээнһээ айдаг, тэрэниие хамгаалдаг бэлэй. Иоаннай хэлэһэн юумэнүүдэй һанааень зобоодогшые һаань, Ирод тэрэниие шагнаха дуратай байгаа, шагнадагые байгаа.

²¹ Одоошые Иродиада таарамжатай саг тудаба. Ирод түрэхэн үдэртөө дашарамдуулан, бүхы түшэмэлнүүд, сэрэгэй дарганар, Галлиейн нэрэ хүндэтэй хүнүүдые суглуулаад, ехэ найр хэбэ. ²² Тэндэ Иродиадын басаган хатаржа, Иродтэ, айлшадтань ехээр һайшаагдаба. Тиимэһээ Ирод тэрээндэ: «Дуратай юумээ эри, хүсэхэн лэ юумыешни үгэхэб!» – гэбэ. ²³ «Эриһэн лэ юумыешни үгэхэб, хаан оройнгоо хахадыньшые үгэхэдэ бэлэнби», – гэжэ Ирод тангариглаһан байгаа.

²⁴ Басаган эжыдээ ошожо: «Юу эрихэбиб?» – гэжэ һураба. «Уһаар арюудхагша Иоаннай толгой эри», – гэжэ эхэнь харюусаба. ²⁵ Басаган һөөргөө хаанда түргэхэн ошожо: «Уһаар арюудхагша Иоаннай толгой табак дээрэ табяад, намда энэ гэхээр үгэхыешни хүсэнэб», – гэбэ.

²⁶ Ирод хаан һанаата болобошые, бүхы айлшадай урда үгөө үгэхэн тула басаганай хүсэл дүүргэнгүй байха аргагүй байба. ²⁷ Ирод тэрэ дороо харуулайнгаа сэрэгшэдэ түрмэдэ байһан Иоаннай толгой таһа сабшаад, абаад ерэхыень захирба. ²⁸ Тэрэ сэрэгшэнь Иоаннай толгойе табак дээрэ табяад, басаганда асаржа үгэбэ, тэрэниие басаган эхэдээ үгэбэ. ²⁹ Иоаннай шабинарын энээниие дуулаад, бэеыень агы нүхэн хуурсагта абаашажа хүдөөлүүлһэн байгаа.

Иисус табан хилээмээр таба мянган хүниие садхааба

³⁰ Элшэнэр Иисустаа бусажа ерээд, юу хэхэнээ, улад зондо юу зааһанаа хөөрэбэ. ³¹ Ехэ олон зоной ерэжэ ошожол байһан хада Иисус элшэнэртэйгээ эдихэ уухашые сүлөөгүй байгаа. Тиимэһээ тэрэ

шабинартаа: «Эзэгүй газарта ошожо, нэгэ бага амарая», – гэжэ дурдахба. ³² Тиигээд тэдэнэр онгосодоо һуугаад, эзэгүй газар руу тамарба. ³³ Теэд олон зон тэдэнэй тамаржа ябахые хараад, хайшаа ошохыень тухайлжа байгаа. Тиимэхээ элдэб хотын зон Иисусай ба шабинарайнь урда гаража нуурай эрьсээр гүйлдэбэ.

³⁴ Иисус онгосоһоо буухадаа, тэндэ олон зоной сугларһые хараба, хонишонгүй хонидтол мэтэ байһан тэдэниие хайрлан, олон юумэнүүдтэ хургажа эхилбэ. ³⁵ Үдэшэ болоходо шабинарынъ багшадаа ойртоод: «Мүнөө орой болошоо, энэ эзэгүй газар байна. ³⁶ Тиимэхээ хажуугаархи тосхон, отогуудаар орожо, эдихэ юумэ худалдажа абахыень эдэ зоноо табиит даа», – гэбэ.

³⁷ «Таанад өөһэдөө эдэндэ эдихэ юумэ үгэгты», – гэжэ Иисус харюусаба. «Эдэ зониие эдеэлүүлхын тула хоёр зуун динари мүнгөөр хилээмэ худалдажа абахамнай гээшэ гү?» – гэжэ шабинарынъ гайхаба.

³⁸ «Хэды хилээмэтэй байнабта, хараад ерэгты», – гэбэ Иисус. Тэдэнь ошожо хараад: «Табан монсогор хилээмэтэй, хоёр багахан загаһатай байнабди», – гэжэ дуулгаба. ³⁹ Тиигэхэдэнь Иисус эдэ зоноо бүлэг бүлэгөөр хубаагаад, зүлгэ ногоон дээрэ һуулгагты гэжэ шабинартаа захирба. ⁴⁰ Хүн зон зуу зуугаар, али таби табяар хубааралдан, бүлэгүүд болон һуубад. ⁴¹ Тиигээд Иисус үнөөхи табан монсогор хилээмээ, хоёр загаһаяа абаад, тэнгэри өөдэ шэртэн, Бурханда баяр баясхалан хүргэбэ. Хилээмээ хухалан, хүн зондо хүртөөжэ хубаахыень шабинартаа үгэбэ. Удаань хоёр загаһаяа хухалжа, хүн зондо хүртүүлбэ. ⁴² Хүн бүхэн дураараа эдижэ садаа һэн. ⁴³ Тиигээд шабинарынъ арбан хоёр түрсүүгээр дүүрэн хилээмэнэй, загаһанай үлөөдэхэ суглуулба. ⁴⁴ Хамта дээрээ эдеэлһэн зоной тоодо табан мянга шахуу гансал эрэшүүл байлсаа һэн.

Иисус уһан дээгүүр ябана

⁴⁵ Тиигэмсээрээ Иисус шабинараа онгосодо һуулгажа, нуурай нүгөө бээдэ оршоһон Бетсаида хото руу өөрһөөнь түрүүлэн тамархыень захирба. Харин өөрөө улад зоной таратар үлөө бэлэй. ⁴⁶ Зоной тарахада Иисус хада өөдөө зальбархаяа гараба. ⁴⁷ Үдэшэ болоходо тэрэ үнөөхи газартаал гансаараа байба, харин шабинарынъ онгосоороо далайн тэгэндэ хүрэжэ байгаа. ⁴⁸ Урдаһаань үлөөһэн һалхинтай тулалдажа байһан шабинараа харахадаа, Иисус хүниин дүрбэдэхи харуулай үеэр*

* Мүнөөнэйхээр хүниин гурбан саһаа үглөөнэй зургаан саг болотор.

уһан дээгүүр ябаад, шабинартаа ошобо. ⁴⁹Тэрэнэй уһан дээгүүр ябаһыень хараһан шабинарынь сошожо, хии үзэгдэл гэжэ һанаад, айһандаа хашхаралдаба. ⁵⁰Тэрэниие хараад, шабинарынь бултадаа ухаа алдаба. Харин Иисус тэдээндэ: «Зоригоо бү алдагты. Би Иисус байнаб, бү айгты», – гэбэ. ⁵¹Тиигээд Иисус шабинарайнгаа онгосодо һууба, һалхиншые намдаба. Харин шабинарынь гайхахын ехээр гайхаба. ⁵²Тэдэнэр хилээмэнтэй бүтээһэн гайхамшагта хэрэгэй үнэн удхые ойлгоогүй, тэдэнэй ухаан бодолынь балартаад байгаа бшуу.

Иисус Геннисарет хотодо үбшэн зониие эдэгээнэ

⁵³Иисус шабинартайгаа далайе гаталжа, Геннисаредэй газарта хүрэжэ ерээд, онгосоо эрье дээрэ гаргаба. ⁵⁴Онгосоһоо буухатайнь сасуу тэндэхи улад зон Иисусые таниба. ⁵⁵Тиигээд оршон тойронхи бүхы нютагуудаар гүйжэ, Иисусай хаана байһыень дуулахадаал, тишэнь үбшэн зониие дэбисхэртэйнь асаржа байгаа. ⁵⁶Иисусай хаанашые ябаханда, хото хүдөөгөөршые ороходо, хүнүүд тэрээндэ үбшэн хүнүүдые асаржа, хубсаһандатнай халташые хүрэхыень зүбшөөгыт даа гэжэ гуйдаг байгаа. Тиин хубсаһандань гараараа хүрөөд абаһан бүхы хүнүүд эдэгэшэдэг бэлэй.

Үбгэ эсэгэнэрэй һургаал

7 ¹Иерусалимһаа хэдэн фарисейнүүд, Хуули заадаг зарим багшанар ерээд, Иисусые тойрон сугларба. ²Иисусай зарим шабинарай гараа гуримай ёһоор угаангүй эдеэлжэ байхые тэдэ обёорбо. ³Фарисейнүүд, бусадшые бүхы еврейнүүд хуушан заншалнуудаа наринаар сахижа, гар угаалгын тусхай ёһололгүйгөөр эдэе хоолдо хүрэдэггүй байгаа. ⁴Худалдаа наймаанай газарһаа юумэ асараад, өөһөдыгөө угаажа арюудхаагүй һаа, тэдэ эдидэггүй байгаа. Мүн тэдэ аяга шанагаа, амһарта табагаа, забьяануудаа, һандали һуудалнуудаа оро дэрээ угааха гэхэ мэтын ондоошые заншал гуримуудые сахидаг бэлэй.

⁵Тиимэхэе фарисейнүүд, Хуули заадаг багшанар Иисуста хандан: «Шабинаршни юундэ үбгэ эсэгэнэрэймнай заһан заншалнуудые сахинагүйб? Тэдэшни яахадаа гараа угаангүйгөөр эдеэлнэб?» – гэбэ. ⁶Иисус харюудань хэлэбэ: «Хоёр нюурта таанад тухай Бурханай хэлэһые Исаяя лүндэншэ үнэн зүбөөр буулгажа бэшээ юм:

*„Эдэ зон намайе миин лэ үгөөрөө хүндэлөөд,
харин зүрхэ сэдхэлдээ нам тухай огто бодоногүй.*

⁷ Хүнүүдэй зохёон ёһо гуримуудта хургажа байхадаа, тэдэ дэмы намда мургэнэ даа“.

⁸ Таанад Бурханай захяа заабаринуудһаа арсаад, хүнэй зааһан ёһо гуримуудые сахибат. ⁹ Таанад Бурханай захяа заабаринуудые гурим заншалнуудаараа арга мэхэтэйгээр хэлгэжэ шададаг байнат. ¹⁰ „Аба эжы хоёроо хүндэлэ“, „Аба эжы хоёроо муушалһан хүн үхэлдэ хүртэхэ ёһотой“ гэжэ Моисейгээр дамжуулан Бурхан хэлэһэн байгаа. ¹¹ Харин таанад эхэ эсэгэдээ туһалха юумэтэй байгаад, „Энэшни Корбан“, ондоогоор хэлэбэл, Бурханда үргөөтэй юм гэхэнь зүб гэжэ зониие хургахадаа, ¹² аба эжыдээ ямаршые туһа бү хүргэгты гэжэ хурганат. ¹³ Тиигэжэл таанад Бурханай захяа заабариие өөһэдынгөө тогтооһон ёһо заншалаар хэлгэнэт, тиин үшөөшые олон иимэрхүү юумэнүүдые таанад үйлэдэжэ байдагта».

Ямар юумэнүүд хүниие бузарланат?

¹⁴ Иисус дахин улад зониие өөртөө дууджа хэлэбэ: «Хүн бүхэн хэлэһыемни шагнажа, ойлгохые хэшээгты! ¹⁵ Гаднаһаа досоотнай орожо байһан юумэн таанадые бузарладаггүй юм. Харин досооһоотнай гаража байһан юумэн таанадые бузарладаг. ¹⁶ Шэхэтэй юм һаа, анхарагты»*.

¹⁷ Иисусай улад зониие орхёод гэртэ ороходонь, хэлэһэнээ манда тайлбарилжа үгыт гээд шабинанынь тэрэниие гуйба. ¹⁸ «Мүнөө болотор таанад хэлэһыемни ойлгобогүй гээшэ гүт? Гаднаһаа зосоотнай ороһон ямаршые юумэн үнэндөө таанадые бузарлажа шадахагүй, ¹⁹ юундэб гэхэдэ, тэрэ юумэн танай зүрхэндэ ороно бэшэ, харин танай хотондо ороод, һүүлдэнь бөөһээтнай гаргагдадаг ха юм». (Иигэжэ хэлэхэдээ Иисус ямаршые эдэе хоолые эдихэдэ зохихо юм гэжэ батална гээшэ).

²⁰ Тиигээд Иисус үргэлжэлүүлбэ: «Досооһоотнай гарадаг юумэн таанадые бузарладаг гээшэ. ²¹ Досоотнай, һанаа зүрхэндэтнай нүгэлтэ хүсэлэнгүүд түрэжэ, таанадые ташаяангы ябадалда хүргэдэг, хулгай хүүлэдэг, алаха хюдаха тээшэ, ²² эрэдээ гү, али эхэнэртээ урбаха тээшэ түлхидэг, хомхой сэдхэлтэй, хара һанаатай болгодог, худал хуурмаг, зальхай ябадал, атаа жүтөө түрүүлдэг, хэрүүл ама гаргадаг, бардам зан, тэнэг ааша гаргадаг. ²³ Эдэ бүхы нүгэлтэ юумэнүүд досооһоотнай гараад, өөһэдыетнай бузарладаг юм».

* Энэ зүйл зарим эхэ бэшэгүүдтэ үгы байдаг.

Эхэнэрэй хүзэг этигэл тухай

²⁴ Иисус Галилейн гаража, Тир хотын шадар ерэжэ, нэгэ гэртэ зогсобо. Эндэ ерэнэн тухайгаа хүнүүдтэ мэдүүлхэ дурагүй байбашье, танигдангүй байжа шадабагүй. ²⁵ Ада шүдхэртэ барюулхан басаганай эхэнь Иисус тухай дуулаад, тэрээндэ ерэжэ, хүлдэнь унаба. ²⁶ Еврей-бэшэ тэрэ эхэнэр Сирийн Финики гэжэ газарһаа гарбалтай байгаа. Басагыемни барихан ада шүдхэрые гаргажа үгыт даа гэжэ тэрэ эхэнэр Иисусые гуйба. ²⁷ Харин Иисус тэрэ эхэнэртэ: «Нэн түрүүн үхибүүдые садхааха хэрэгтэй. Тэдэнэй эдихэ хоол абаад, нохойнуудта хаяхань зохихогүй юм», – гэбэ. ²⁸ «Тиимэшьел даа, Дээдын Эзэн, теэд шэрээһээ унаһан үхибүүдэй үлөөдэһые нохойнуудшые эдидэг ха юм», – гэжэ үнөөхи эхэнэрын харюусаба. ²⁹ «Зүб даа энэ харюушни. Ши гэртээ хари, басаганайшни досооһоо ада шүдхэр гаража тонилоо», – гэжэ Иисус эхэнэртэ хэлэбэ. ³⁰ Гэртээ ерээд, тэрэ эхэнэр басаганайгаа орон дээрээ хэбтэхыень хараба; досоохи ада шүдхэрын гаража ошоһон байба.

Иисус хэлэгүй дүлии хүниие эдгээбэ

³¹ Тирэй шадархи газарһаа гараад, Иисус Сидон хотоор дайраад, Галилей далай тээшэ зүглэбэ. Замдаа тэрэ Декаполис гэжэ нэрэтэй арбан хотын хажуугаар үнгэрбэ. ³² Хэдэн хүн тэрээндэ дүлии, арай шамай дуугардаг хүниие асаржа, дээрэнь гараа табижа адислыт даа гэжэ Иисусые гуйба. ³³ Иисус тэрэниие гансаарыень зонһоо зайсуулаад, шэхэнүүдтэнь хургануудаа хэбэ, тиигээд тэдээн дээрээ нөлбоод, хэлэндэнь халта хүрэбэ. ³⁴ Тиигээд огторгой өөдэ хаража, ехэтэ һанаа алдаад: «Эффата!» (энэнь «Нээгдыш!» гэхэн удхатай) – гээд үнөөхи хүндөө хэлэбэ. ³⁵ Тиигэмсээрнь тэрэ хүн дары дууладаг, ямаршые бэрхэшээлгүй хэлэдэг болошобо.

³⁶ Хэһэн юмэн тухаймни хэндэшые бү дуулгаарайгты гэжэ Иисус зондо захирба. Теэд тэрэнэй хорихо тумань, зон бүришые ехээр энэ ушар тухай хэлсэжэ байгаа. ³⁷ Дуулаһан зон булта аргагүй ехээр гайхалдажа: «Иисус ямаршые юумые һайнаар хэнэ. Дүлии зониие дууладаг болгоно, хэлэгүй зониие дуугардаг болгоно», – гэлсэжэ байгаа.

* Еврейнүүд еврей-бэшэ зондо олон ушарта нохойнуудтал адляар хандадаг байгаа.

Иисус дүрбэ мянган хүниие садхааба

8 ¹Тэдэ үдэрнүүдтэ дахин ехэ олон зон Иисусые тойроод сугларба. Тэдэ зоной эдихэ юумэгүй болоходо, Иисус шабинараа дуудаж хэлэбэ: ²«Би эдэ зониие хайрланаб. Тэдэ намтай гурбан үдэр байлсаа, теэд мүнөө эдихэ юумэгүй болоод байна. ³Тэдэнэй зариманиинь холоһоо ерээ. Тиимэһээ үлэн хооһон гэртэнь табибални, тэдэ замдаа нуларжа ядаржа магадгүй». ⁴«Теэд эзэгүй хооһон энэ газарта эдэ зониие бултыень садхааха хилээмэ хүн хаанаһаа олохоб?» – гэжэ шабинарын урдаһаань хэлэбэ. ⁵«Таанадта хэды шэнээн хилээмэ байнаб?» – гэжэ Иисус һураба. «Долоон жэжэхэн монсогор хилээмэн байна», – гэжэ шабинарын харюусаба. ⁶Иисус улад зониие һуухыень захирба. Тиигээд үнөөхи долоон хилээмээ абаад, Бурханда баяр баясхалан хүргэбэ. Хилээмээ хухалан, хүн зондо хүртөөжэ хубаахыень шабинартаа үгэбэ. Шабинарын хубааба. ⁷Үшөө тэдэ хэдыхэн загаһатай хэн. Иисус тэдэнэй түлөө Бурханда баясхалан хүргөөд, тэрэ загаһа хубаажэ үгэхыень шабинартаа захиба. ⁸⁻⁹Дүн хамтадаа дүрбэн мянган шахуу хүн булта дураараа эдижэ садаа, үшөө тиихэдэ эдеэнэй үлөөдэһэн долоон түрсүүгээр дүүрэн суглараа. Иисус хүн зоноо тараагаад, ¹⁰шабинартайгаа хамта онгосодо һуужа, Далмануфын газар нюотаг руу тамарба.

Тэнгэриһээ баталагдаһан гайхамшагта тэмдэг тухай

¹¹Хэдэн фарисейнүүд Иисуста ерэжэ, үгөөр булясалдаба. Тиигээд тэрэниие туршахаяа һэдэжэ, тэнгэриһээ баталагдаһан гайхамшагта дүлгэ тэмдэг харуулыш даа гэбэ. ¹²Иисус хүндөөр һанаа алдажа: «Оршон үсын зон яахадаа гайхамшагта дүлгэ тэмдэг харуулхые шаарданаб? Зүб даа, ямаршые тиимэ юумэн тэдэ зондо харуулагдахагүй», – гэжэ хэлээ хэн. ¹³Тиигэмсээрээ тэрэ фарисейнүүдые орхёод, дахин онгосодоо һуугаад, далайн нүгөө эрье руу тамарба.

Фарисейнүүдэй ба Иродэй энээбэри

¹⁴Шабинарын хилээмэ абахаяа мартажа, онгосодонь тэдэндэ оройдоол гансахан монсогор хилээмэн байгаа. ¹⁵«Һэргэг байгты! Фарисейнүүдэй, Иродэй энээбэриһээ болгоомжолжо ябагты», – гэхэн хэргылэмжэ Иисус шабинартаа үгэбэ. ¹⁶Шабинарын өөһэд хоорондоо: «Маанадта хилээмэнэй үгы байһан дээрэһээ тиигэжэ хэлээ ёһотой», – гэжэ тухайлба. ¹⁷Юун тухай хэлсэжэ байһыень

мэдээд, Иисус тэдэндээ хэлэбэ: «Хилээмэгүй байһан тухайгаа юундэ хэлсээбта? Мүнөө болотор мэдэнэгүй, ойлгоногүй гээшэ гүт? Ухаан бодолтнай тиимэ мунхаг байна гээшэ гү? ¹⁸⁻¹⁹ Нюдэтэй байгаад, харанагүй гээшэ гүт? Шэхэтэй аад лэ, дууланагүй гээшэ гүт? Табахан монсогор хилээмэ табан мянган хүндэ хубаажа үгэхэдэмни, хэды түрсүүгээр дүүрэн үлөөдэһэ суглуулһанаа һананагүй аалта?» «Арбан хоёр түрсүүг», – гэжэ шабинарын харюусаба. ²⁰ «Тиигээд долоон хилээмэ дүрбэн мянган хүндэ хубаахадамни, хэды түрсүүгээр дүүрэн үлөөдэһэ суглуулаа һэмта?» – гэжэ Иисус һураба. «Долоон түрсүүг», – гэжэ шабинарын харюусаба. ²¹ «Тээд юун тухай хэлэһемни мүнөөшье болотор ойлгоногүй гээшэ гүт?» – гэжэ Иисус дахин һураба.

Бетсаида хотодо Иисус хохор хүниие эмнэбэ

²² Иисусай шабинартайгаа Бетсаида хото ерэхэдэнь, хэдэн хүн тэрэндэ хохор хүниие хүтэлжэ асараад, гараараа адис хүртүүлэн эдэгээхыень гуйба. ²³ Иисус тэрэ хохор хүниие гарһаань барижа, тосхонһоо хүтэлэн гаргаба. Тиигээд нюдэндэнь нёлбоод, дээрэнь гараа табин адислаад: «Зай, юумэ харана гүш?» – гэжэ һураба. ²⁴ Тэрэнь иишэ тиишээ хараад: «Хүнүүдые харанаб, тээд тэдэ тойроод ябаһан мододтол адли үзэгдэнэ», – гэжэ хэлэбэ.

²⁵ Иисус дахин нюдэндэнь гараараа хүрэбэ. Тиигэхэтэйн сасуу үнөөхи хүн хараатай болобо; нүдэнь эдэгэжэ, тэрэ бүхы юумэ эли тодоор харадаг болоо. ²⁶ «Зай, ши гэртээ хари, тосхондо бү ороорой», – гэжэ захин, Иисус тэрэ хүниие ябуулба.

Иисус гээшэмнай хэн бэ?

²⁷ Иисус шабинартайгаа Филиппэй Кесари хотын хажуудахи тосхонуудта ошобо. Замдаа Иисус: «Хүнүүд намайе хэн гэжэ һананаб?» – гэжэ шабинарһаа асууба. ²⁸ «Зариманиинь Уһаар арюудхагша Иоанн байнат, нүгөөдүүлэнь Илия гээшэт, үшөө бусадын лүндэншэдэй нэгэниинь байнат гэжэ хэлсэнэ», – гээд шабинарын харюусаба. ²⁹ «Тээд таанар намайе хэн гэжэ һананабта?» – гээд Иисус һураба. «Та Бурханай табисуурта гээшэт», – гэжэ Пётр харюусаба. ³⁰ «Хэн байһан тухаймни хэндэшье бү хэлээрэйт», – гэжэ Иисус шабинартаа захирба.

Иисус зобохо, алуулха тухайгаа хэлэнэ

³¹ Иисус өөртэйнь юу болохо тухай шабинартаа хөөрөжэ эхилбэ: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн аргагүй ехээр зобохо, ахамдууд, ахамад санаарта болон Хуули заадаг багшанар тэрээнһээ арсаха. Тэрээнһе алаха, теэд гурбадахи үдэртөө тэрэ дахин амидырха». ³² Тиигэжэ Иисус шабинартаа тон эли тодоор хэлэжэ байгаа. Тиимэһээ Пётр тэрээнһе хажуу тээшэнь дуудажэ абаашаад, тиигэжэ хэлэхээ боли гэбэ. ³³ Харин Иисус шабинар тээшээ эрьен хараад, Пётрые зэмэлэн: «Холо боло намһаа, сатана! Шинии ханал бодолнуудшни Бурханһаа үршөөгдэнэ бэшэ, харин хүн шанарһаашни бүрилдэнэ!» – гэбэ. ³⁴ Удаань Иисус улад зоние, шабинараа дуудаад хэлэбэ: «Намтай ябалсаха дуратай хүн өөр тухайгаа бодохоёо болёод, үдэр бүхэн хэрээһээ үргэлөөд*, хойноһоомни яба. ³⁵ Ушарынь хэлэбэл, ами наһаяа абарха ханаатай хүн тэрэнээ алдаха, харин минии түлөө, мүн Һайн Мэдээсэлэй түлөө ами наһаяа үгэбэл, тэрэнээ абарха. ³⁶ Хэрбээ танай бүхы дэлхэй олзолоод, ами хүнэһээ алдабалтнай, танда ашагтай гү? Үгыл даа! ³⁷ Таанад ямаршые юумэ түлөөд, ами хүнэһээ бусаажэ шадахагүйлта. ³⁸ Хэрбээ забхай, нүгэлтэ энэ дэлхэйн зон дунда байхадаа намһаа, минии хургаалһаа эшэбэлтнай, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн Эсэгынгээ алдар соонь Бурханай Эльгээмэлнүүдтэй хамта ерэхэдээ, таанадһаа эшэхэл.

9 ¹ Эндэ байгшадай зариманиинь хүр хүсэтэй Бурханай хаан түрэ үзөөгүйдөө үхэхгүй гэжэ таанарта үнэниие хэлэнэб».

Иисусай бодото хүр хүсэн тухай

² Зургаан үдэр болоод, Иисус гансал Пётр, Яков, тэрэнэй дүү Иоанние абажа, үндэр хада дээрэ гараба. Тэндэ Иисус шабинарайнгаа урда эрид хубилба. ³ Тэрэнэй хубсаһан харгама сагаан болобо, газар дэлхэй дээрэ ямаршые будаг тиигэжэ сагааруулжа шадахагүйл. ⁴ Иисустай хөөрөлдэжэ байһан Моисей Илия хоёр бии болобо. ⁵ Тиихэ зуура Пётр Иисуста: «Рабби! Эндэ байхадамнай манда ямар Һайн гээшэб. Гурбан майхан бодхоо: нэгыень шамда, нэгыень Моисейдэ, үшөө нэгыень Илияда», – гэбэ. ⁶ Пётр юушые хэлэнэнэ

* Зоболон туйлахадашье, үхэлэй саазада хүртэхэдэшье бэлэн байха гэхэн удхатай.

мэдэнгүй тиигэжэ хэлээ бшуу, юундэб гэхэдэ, шабинар ехээр айһан хүрдэһэн байгаа. ⁷ Тиигэжэ байтарынь үүлэн бии боложо, тэдэниие хушаад, тэндэһэнь: «Энэ минии инаг хайрата Хүбүүмни юм, таанад үгыень дуулажа байгты», – гэхэн абьян дуулдаба. ⁸ Шабинарайнь тойроод харан гэхэдэнь, Иисусаа ондоо хэншые үгы байба.

⁹ Хадаһаа буужа ябахандаа Иисус шабинартаа: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй үхөөд амидыртар энэ үзэһэн хараһанаа хэндэшые бү хэлээрэйт», – гэжэ захирба. ¹⁰ Шабинарынь энэ нюусые хадагалжа ябаа, теэд «үхөөд амидырхань» ямар удхатайб гэжэ бэе бэеһээ һурадаг байгаа. ¹¹ «Хуули заадаг багшанар юундэ Бурханай табисуурта Христосой ерэхын урда тээ Илия лүндэншэ ерэхэ ёһотой гэдэг бэ?» – гэжэ шабинарынь Иисусаа асууба. ¹² Иисус харюусаба: «Үнэхөөрөө Илия түрүүн ерэжэ, бүхы юумэ бэлдэхэ ёһотой. Тиихэдэ юундэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн ехээр зобохо, тэрээнһээ арсаха юм гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байдаг бэ? ¹³ Гэхэдэ Илия ерээ юм, тиин Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэнэй ёһоор хүнүүд дура зоргоороо тэрээнтэй болоо юм гэжэ таанадта хэлэхэ байнаб».

Иисус досоогоо ада шүдхэртэй хүбүүе эдэгээбэ

¹⁴ Иисусай гурбан шабинартайгаа хамта бусад шабинартаа ерэхэдэнь, тэдэниие ехэ олон зон тойроод, Хуули заадаг багшанарай тэдээнтэйнь арсалдажа байхань харагдаба. ¹⁵ Иисусые харахадаа улад зон ехээр гайхалдажа, тэрэниие мэндэшэлхэ гэжэ гүйлдэбэ. ¹⁶ «Таанад эдэнтэй юун тухай арсалданабта?» – гэжэ Иисус шабинарһаа асууба. ¹⁷ Улад зоной дундаһаа нэгэ хүн харюусаба: «Багша, би шамда хүбүүгээ абажа ерээб. Тэрэнииемни ада шүдхэр дараад, хэлэгүй болгоод байна. ¹⁸ Ада шүдхэр добтолходоол хүбүүемни газараар мухарюулна, аманһаань хөөһэ бурана, шүдэнь хабирна, бэень хүшэлдэнэ. Тэрэ ада шүдхэрые намнажа үгыт гээд шабинарыетнай гуйхадамни, тэдэнтэй оролдоод шадабагүй». ¹⁹ Иисус улад зондо хандан: «Этигэл хүзэггүй зон аа! Үшөө хэды шэнээн таанадтай байхабиб? Үшөө хэды болотор таанадые тэсэжэ байхабиб? Тэрэ хүбүүе намда асаратгы!» – гэжэ хэлэбэ. ²⁰ Хүбүүе асарба. Иисусые харамсаараа ада шүдхэр хүбүүе таталзуулан халагануулба. Хүбүүнэй аманһаа хөөһэ буран, тэрэ газараар мухариба. ²¹ «Үнинэй иимэ болоо һэн гү?» – гэжэ Иисус хүбүүнэй эсэгэһээ һураба. Тэрэнь: «Багаһаал тиимэ һэн. ²² Ада шүдхэр хүбүүемни оло дахин галда, уһанда шэдээд, алахаяа забдаа. Маанадые хайрлажа, шадахал һаа, тухалыт

даа!» – гэжэ гуйба. ²³ «Юундэ „шадахал хаа“ гэбэш? Этигэл хүзэгтэй хаашни, хүсэхэн лэ юумэншни бүтэхэ юм!» – гэжэ Иисус харюусаба. ²⁴ Тиигэхэтэйн сасуу хүбүүнэй эсэгэ: «Би этигэнэб! Бүри ехэ этигэл хүзэг хайрлан туһалыш!» – гэжэ хашхарба. ²⁵ Улад зоной үшөө олоор сугларжа байхые харахадаа, Иисус ада шүдхэртэ захирба: «Хэлэгүй, дүлии ада шүдхэр! Би шамда захирнаб: энэ хүбүүнхээ гара, хойшодоо тэрээндэ бү оро!» ²⁶ Ада шүдхэр хашхараад, хүбүүе ехээр халагануулан, досооһоонь гараба. Хүбүүн үхэшэхэн шэнги байба, хүнүүдшы: «Тэрэ үхэшөө», – гэлдэбэ. ²⁷ Харин Иисус гарнаань баряад, хүл дээрээ бодоходонь туһалба. ²⁸ Һүүлдэ Иисусай шабинартайгаа гэртээ ерээд, гансаараа байхадань, тэдэнь: «Яахадаа бидэ тэрэ ада шүдхэр даража шадабагүй гээшэбибди?» – гэжэ асууба. ²⁹ «Иимэрхүү ада шүдхэрнүүдые имагтал зальбаралаар даража болохо юм», – гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус дахин үхэхэ тухайгаа хэлэнэ

³⁰ Иисус шабинартайгаа тэндэхээ гараад, Галилеје үнгэржэ ябаба. Хаана ябаһанаа хүнүүдтэ мэдүүлхэгүй гэжэ тэрэ оролдоо. ³¹ Ушарынь юуб гэбэл, тэрэ шабинараа хургажа байгаа. «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хүнүүдэй гарта тушаагдахань, тиигээд тэрэ алуулаад, гурбадахи үдэртөө амидырха», – гэжэ хэлэбэ. ³² Гэбэшы шабинарынь энэ хэлээшыень ойлгобогүй, тиин хурахаяашы зүрхэлбэгүй.

Эгээн ехэнь хэн гээшэб?

³³ Иисус шабинартайгаа гэртээ Капернаум хото ерэбэ. Гэртэ ороод тэрэ: «Хэлэгты даа, замдаа таанад юун тухай арсалдабат?» – гэжэ шабинарнаа хураба. ³⁴ Хоорондоо тэдэ хэмнай эгээн ехэб гэжэ арсалдаһан байгаа, тиимэхээ багшынгаа урда шэмээгүй байба. ³⁵ Иисус хуугаад, арбан хоёр шабинараа дуудаад: «Хүндэтэй газарта хууха дуратай хүн һүүл хабида байха, бусатай зараса болохо», – гэбэ. ³⁶ Тиигээд Иисус нэгэ үхибүүе шабинарайнгаа дунда байлгаад, тэрэниие тэбэрээд хэлэбэ: ³⁷ «Минии нэрээр иимэ нэгэ үхибүүе тогтоожо абанан хүн намайе тогтоожо абанан болоно. Тиихэдэ намайе тогтоожо абанан хүн намайе иишэ эльгээһэн Бурхание тогтоожо абана гээшэ».

Манда эсэргүүсээгүй зон манай талада юм

³⁸ «Багша, шинии нэрээр ада шүдхэрнүүдые дарадаг хүниие бидэ хараабди. Тиихэдээ тэрэ хүн маанадаар суг ябалсаагүй, тиимэхэнь

бидэ тэрэниие хорёобди», – гэжэ Иоанн хэлэбэ. ³⁹ Иисус шабинартаа хэлэбэ: «Тэрэниие хорихо гэжэ бү оролдогты. Минии нэрээр гайхамшагта үйлэ бүтээхэн хүн тэрэ дороо намайе мууджа шадахагүй. ⁴⁰ Танда эсэргүүсээгүй хүн танай талада байна ха юм. ⁴¹ Намһаа боложо Христосой шабинар байһан хадатнай таанадта аяга уһа хэжэ үгэһэн хүн өөрынгөө шагнал заабол абаха гэжэ би баталнаб.

⁴² Зүгөөр намда этигэгшэ эдэ багашуулай нэгыеньшые нүгэл хилэнсэдэ түлхихэн хүн дээрэ аймшагтай хэхээлтэ бууха. Тэрэ хүнэй хүзүүндээ тээрмын шулуу уюулаад, далайн оёрто хаюулбалнь, тэрээндэ өөртэнь дээрэ байха һэн. ⁴³ Хэрбээ гарайшни шамайе нүгэлдэ оруулаа һаань, тэрэнээ таһа сабшаад хая. Хоёр гартайгаа залирдаггүй гал тамада орожо хосоронхаар, ганса гартайгаар мүнхын амидарал амсабалшни шамда дээрэ байха*. ⁴⁵ Хэрбээ хүлэйшни шамайе нүгэлдэ оруулаа һаань, тэрэнээ таһа сабшаад хая. Хоёр хүлтэйгөө гал тамада орожо хосоронхаар, ганса хүлтэйгөө амиды ябаһан дээрэ**. ⁴⁷ Хэрбээ нюдэнэйшни шамайе нүгэлдэ оруулаа һаань, тэрэнээ һуга тата. Хоёр нюдэтэйгөө гал тама руу хаюуланхаар, үрөөһэн нюдэтэйгөө Бурханай хаан түрэдэ ороболшни шамда дээрэ. ⁴⁸ Гал тама соо нүгэлтэдые эдидэг үтэ хорхойнууд хэзээшые үхэдэггүй, галыньшые залирдаггүй. ⁴⁹ Ямаршые тахил яажа дабһаар дабһалуулан арюудхагдадаг бэ, тон тиигэжэл хүн бүхэн галаар туршуулан арюудхагдаха. ⁵⁰ Дабһан болбол һайн юумэн гээшэ, теэд амтаяа гээхэдэнь, дахин яажа гашуун болгохобта? Таанад досоогоо дабһатай байгты, хоорондоо эбтэй этэй ажамидагаргты».

Иисус гэрлэхэ ба халаха тухай хургана

10 ¹ Иисус тэндэхи газарһаа гараад, Иордан голой нүгөө талада оршодог Иудей можодо ерэбэ. Дахяад лэ ехэ олон зон тэрээндэ ерэжэ, Иисус тэдэниие урдынхидаал адляар хургаба. ² Хэдэн фарисейнүүд тэндэнь ерээд, Иисусые үгэдэнь торгоохо һанаатайгаар: «Хэлыш даа, Хуулиин ёһоор үбгэн һамганһаа халаха эрхэтэй гү?» – гэжэ һураба. ³ Урдаһаань Иисус: «Моисей таанадта юун гэжэ захяа һэн бэ?» – гэжэ һураба. ⁴ «Халаха тухай гэршэлгэ һамгандаа үгөөд лэ тэрээнһээ халажа болохо гээд Моисей захяа һэн», – гэжэ фарисейнүүд харюусаба. ⁵ Тиихэдэнь Иисус хэлэбэ: «Шулуун сэдхэлтэй байһан хадатнай Моисей тиимэ ёһо заншал таанадта тогтоогоо юм.

* 44-дэхи зүйл олонхи эхэ бэшэгүүд соо үгы байдаг.

** 46-дэхи зүйл олонхи эхэ бэшэгүүд соо үгы байдаг.

⁶ Тиихэдэ юргэмсэ дэлхэй зохёон бүтээхэдээ, Бурхан нэн түрүүн эрэ эмэ хоёрые бүтээгөө юм. ⁷ Тиимэһээл эрэ хүн эхэ эсэгээ орхёод, хамгантайгаа нэгэдэхэ, ⁸ тиин тэрэ хоёр ганса бэе болон эблэрхэ гэжэ хэлээ юм. Тиихэлээрээ тэдэ хоёр болбол хоёр бэшэ, харин нэгэ бэе гээшэ. ⁹ Тиимэһээ Бурханай нэгэдүүлһэн юумэ хүн хубааха ёһогүй».

¹⁰ Һүүлдэнь гэртээ ерээд байхадаа шабинарын үнөөхи хурганан юумэн тухайнь хураба. ¹¹ «Хамганһаа халаад, ондоо эхэнэртэй хууһан хүн түрүүшынгээ хамганда урбаба гээшэ. ¹² Тон тиигэжэл нүхэрһөө халаад, ондоо эрэтэй хууһан эхэнэр түрүүшынгээ нүхэртэ урбаба гээшэ», – гэжэ Иисус тайлбарилба.

Иисус үхибүүдые адислана

¹³ Зарим хүнүүд гараараа хүрэжэ адислахаарнь Иисуста хүүгэдые асарба. Зүгөөр шабинарын тэдэ үхибүүдые багшадаа ойртуулбагүй. ¹⁴ Тиигэхыень ойлгоходоо, Иисус уурлажа: «Үхибүүдые наашань табигты, намда ерэхэдэнь хаалта бү хэгты, ушарынь юуб гэбэл, эдэ үхибүүдтэл адли зон Бурханай хаан түрын мэдэлдэ юм. ¹⁵ Эдэ үхибүүд мэтээр Бурханай хаан ороние тогтоон абаагүй хүн тэндэ хэзээшье орожо шадахагүй гэжэ баталан хэлэнэб», – гэбэ. ¹⁶ Тиигээд Иисус үхибүүдые тэбэрээд, гараараа адислаба.

Баян хүн

¹⁷ Иисусай харгыда ябахата нэгэ хүн тэрээндэ гүйжэ ерээд, үбдэг дээрээ һүгэдэн унажа: «Эрхим багша! Мүнхын амидаралда хүртэхын тула би юу хэхэ ёһотойбиб?» – гэжэ хураба. ¹⁸ Иисус харюудань хэлэбэ: «Юундэ намайе эрхим гэбэш? Имагтал Бурхан эрхим гээшэ. ¹⁹ Ши захяа заабаринуудые мэдэнэ ха юмши. „Бү ала, ханидаа бү урба, хулгай бү хэ, бусад тухай худал юумэ бү хэлэ, хүниие мэхэлжэ, юумыень бү аба. Эхэ эсэгээ хүндэлэ“».

²⁰ «Багша аа, эдэ захяа заабаринуудые бултыень би эдир наһанһаа сахижа ябадаг хүнби», – гэжэ үнөөхи хүниинь хэлэбэ. ²¹ Иисус тэрэ хүниие шэртэжэ, найшаан хэлэбэ: «Шамда нэгэл юумэн дутана: ошожо зөөри зөөшээ бултыень худалдаад, мүнгыень үгытэйшүүлдэ хубаажэ үгэ, тиигээ хаа, тэнгэри дээрэ баялиг зөөритэй болохош. Тиигээд намда ерэжэ, хажуудамни ябаарай». ²² Тиигэжэ хэлэхыень дуулахатаа, үнөөхи хүнэй шарайнь хубилба. Тэрэ уйдхартайгаар саашалба, ушарынь юуб гэхэдэ, тэрэ хүбүүн аргагүй ехэ эд

зөөритэй байгаа. ²³ Иисус тойрожо хараад: «Баян хүнүүдэй Бурханай хаан орондо орохонь бэрхэтэйл байха даа!» – гэжэ шабинартаа хэлэбэ. ²⁴ Эдэ үгэнүүдыень дуулахадаа, шабинарынь сошолдон гайхалдаба. Харин Иисус дабтажа: «Үхибүүдни, Бурханай хаан орондо орохонь бэрхэтэйл байха даа!» ²⁵ Баян хүнэй Бурханай хаан орондо орохоонь бэлээр зүүнэй хүбөөр тэмээн ороод гарахал», – гэжэ хэлэбэ.

²⁶ Тиигэхэдэнь шабинарынь бүришье ехээр гайхалдан: «Тиигэхэдэ хэн абарагдаха аргатайб?» – гэжэ бэе бөөхөн хураба. ²⁷ Иисус тэдэнэ шэртэн хараад: «Хүнүүд өөһэдыгөө абаржа шадахагүй, харин юушье хэхэ аргатай Бурхан тэдэниие абаржа шадаха юм», – гэжэ хэлэбэ. ²⁸ Тиигэхэдэнь Пётр: «Бидэ хамаг юумээ орхёод, шамайе дахаабди, ханыш», – гэбэ. ²⁹ «Минии тулада, Һайн Мэдээсэлэй аша туһада гэрээ гү, аха дүүнэрээ гү, эгэшэ дүүнэрээ гү, аба эжыгээ гү, һамга үхибүүдээ гү, али эдлэжэ байһан газараа орхихон хүн ³⁰ энэ дэлхэйдэ бүришье ехэ юумэндэ хүртэхэ юм гэжэ би баталнаб. Тэдэнэр зуу дахин олон гэрнүүдтэй, аха дүүнэртэй, эгэшэ дүүнэртэй, эжынэртэй, үхибүүдтэй, эдлэхэ газартай байха, хашалга мүрдэлгэнүүдыешье өөр дээрээ мэдэрхэ, тиин ерээдүйдэ мүнхын ажамидаралтай болохо. ³¹ Зүгөөр мүнөө түрүү зэргэдэ байгшадай олониинь һүүл зэргэдэ орохо, тиихэдэ мүнөө һүүл зэргэдэ байһанай олониинь түрүүлэн гараха».

Иисус үхэхэ тухайгаа гурбадахия хэлэнэ

³² Иисус шабинартайгаа Иерусалим хото руу зорибо. Тэрэ айһан зобоһон шабинарайнгаа урдань алхалба, харин тэдэнэй хойноһоо баһа айшаһан хүн зон һубарилдан ябаба. Нэгэ һабаандаа Иисус арбан хоёр шабинараа хажуу тээшэнь абаашаад, өөртэйнь юу ушарха тухай хөөрөжэ үгэбэ. ³³ «Мүнөө бидэ Иерусалим орохоннай. Тэндэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүниие түрүү санаартанай, Хуули заадаг багшанарай гарта тушааха. Тэдэнэр Хүбүүе гэмнэн, үхэлэй саазада хүртөөхэ гэжэ шиидээд, бусад арадай гарта тушааха. ³⁴ Тэдэнь тэрэниие баһаха, нёлбохо, сохихо, хожомынь алаха байна. Зүгөөр Хүбүүн гурбадахи үдэртөө амидырха».

Яков Иоанн хоёрой гуйлта

³⁵ Яков Иоанн гэдэг Зэбэдэйн хоёр хүбүүд Иисуста ерэжэ: «Багшаа, бидэ шамайе нэгэ юумэн тухай гуйхамнай», – гэбэ. ³⁶ «Юун тухай гуйнабта?», – гэжэ Иисус хураба. ³⁷ «Алдарта хаан түрынгөө шэрээдэ һуухадаа, бидэ хоёрой нэгыемнай баруун таладаа, нүгөөдыемнай

зүүн таладаа нуулгажа хайрлыш даа», – гэжэ тэдэ Иисусаа гуйба. ³⁸ «Таанад юун тухай гуйжа байханаа үнэхөөрөө ойлгоногүйт. Минии амсаха ёготой зоболонгой аягаһаа таанад уужа амсажа шадаха аалта? Минии хүртэхэ ёготой зоболонто уһан арюудхалгада таанад хүртэжэ шадаха аалта?» – гэжэ Иисус хэлэбэ. ³⁹ «Шадахабди», – гэжэ Яков Иоанн хоёр харюусаба. «Үнэхөөрөө таанад минии зоболонгой аягаһаа амсахат, минии хүртэхэ уһан арюудхалгада хүртэлсэхэт. ⁴⁰ Теэд баруун таладамни, зүүн таладамни нууха хүнүүдые һунгахань минии мэдэлдэ бэшэ. Тэдэ нууринуудта Бурханай табиган хүнүүд нууха юм», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

⁴¹ Нүгөө арбан шабинанынь энэ хөөрэлдөө дуулахадаа, Яков Иоанн хоёрто сухалдаба. ⁴² Тиимэһээ Иисус тэдэниие дууджа хэлэбэ: «Арад зоной захирагшад гэжэ нэрлэгдэдэг хариинхид тойроошо арад зоноо зонхилхо дуратай байдаг, мүн түшэмэд һайдуудыньше албатанаа захирха бүрин засагтай байдаг. ⁴³ Харин таанад тэдэндэл адляар бээе абажа бү ябагты. Агуухэ болохо ханаатай хүнтнай бусадайнгаа бултанайнь зараса болохо ёготой. ⁴⁴ Али түрүү зэргэдэ гараха ханаатай хүнтнай бусадайнгаа бултанайнь барлаг болохо ёготой. ⁴⁵ Ушарынь юуб гэхэдэ, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хүнүүдые зарахаяа ерээ бэшэ, харин бусад уладта алба хэхээе, мүн үнэтэ ами наһанайнгаа сэнгээр олон хүнүүдые абархаяа ерээ».

Иисус хохор Бартимейе эдэгээбэ

⁴⁶ Иисус шабинартайгаа Иерихон хото ерэбэ. Хожом хотоһоо ехэ олон зоноор үдэшэлүүлэн гаража ябахадань, харгын хажууда Тимейн Бартимей гэдэг хохор хүбүүн юумэ гуйраншалжа нууба. ⁴⁷ Хажуугаарнь Назаредэй Иисус үнгэрнэ гэжэ дуулахадаа, тэрэ: «Давидай үри һадаһан, Иисус! Намайе үршөөжэ хайрлыш даа!» – гэжэ хашхарба. ⁴⁸ Олохон зон тэрээндэ дуугүй бай гэжэ зандарба, теэд тэрэнь бүришые шангаар: «Давидай үри һадаһан, намайе үршөөн хайрлыш даа!» – гэжэ хашхарба. ⁴⁹ Иисус зогсоод: «Дуудагты тэрэниие!» – гэбэ. Тэрэ хохор хүниие хүнүүд дуудан: «Бү ай! Бодо, тэрэ шамайе дуудана», – гэбэд. ⁵⁰ Бартимей хүрэн бодохотойгоо зэргэ гадар хубсаһаа тайлажа хаяад, Иисуста ерэбэ. ⁵¹ «Шамда юу хэжэ туһалхабиб?» – гэжэ Иисус тэрээнһээ нураба. «Багша, намайе харадаг болгыш даа», – гэжэ Бартимей харюусаба. ⁵² «Яба даа, этигэлшни шамайе элүүр мэндэ болгобо», – гэжэ Иисус хэлэбэ. Хохор хүниинь тэрэ дороо харадаг боложо, Иисусай хойноһоо харгыгаар дахан ябаба.

Иисус Иерусалим хотодо оробо

11 ¹ Иисус шабинартайгаа Элеон хадын хаяада оршодог Беттагэ ба Бетани тосхонуудта ойртоод, тишэнь хоёр шабияа эльгээбэ. ² «Шанха урдатнай байһан тосхон ошогты. Тэндэ оромсоороо хүн амитанай оройдоо унаагүй залуу элжэгэнэй уяатай байхые харахат. Тэрэниие уяаһаань тайлаад, наашань хүтэлжэ асарагты. ³ Хэрбээ таанарһаа: „Юу хэжэ байнабта?“ – гэжэ һураа хаань, „Энэ элжэгэн Эзэндэ хэрэгтэй болоо“, – гэжэ харюусаарайт, тиэхэдэтнай тэрэ элжэгэ абажа ябахыетнай дары зүбшөөхэ».

⁴ Шабинарынь ошожо, гудамжада нэгэ гэрэй хажууда уяатай залуу элжэгэ олоод, тэрэниие уяаһаань тайлаба. ⁵ Тэндэ байһан зон: «Таанад юундэ энэ элжэгэ сэргэһэнь тайланабта?» – гэжэ һураба. ⁶ Шабинар Иисусай захихан ёһоор харюусаба, тиэхэдэнь хүнүүд тэдэниие табиба. ⁷ Шабинар тэрэ элжэгэ асаржа, нюрган дээрэнь хубсаһаяа дэбдибэ, тиигээд Иисус тэрэниие унаба. ⁸ Олон зон Иисусай ябаха харгы дээгүүрнь хубсаһаяа дэбдибэ, зарим зон мүшэрнүүдые отолоод, харгы дээгүүрнь табиба. ⁹ Урдань ябаһан, хойноһоонь дахаһан зон булта:

«Бурханда алдар соло!

Дээдын Эзэнэй нэрээр заларан Ерэгшэ

үршөөл хайратай байһай!

¹⁰ *Манай үбгэ эсэгэ Давид хаанай мандуулһан хаан түрэ алдар солотой байһай!*

Дээдын тэнгэридэ оршоһон Бурханда алдар соло!» – гэжэ шанга шангаар хаихаралдаба.

¹¹ Иерусалимда ороод, Иисус Бурхан хүмэ ошожо, досоонь байһан бүхы юумэ анхаралтайгаар хараба. Тиигээд орой болоһон дээрэһээ арбан хоёр элшэнэрээрээ хамта тэрэ Бетани руу бусажа ошобо.

Иисус боди модо хараалдаа хүртөөбэ

¹² Хойто үдэрын Иисусай шабинартайгаа Бетаниһаа гараад ябахадань, тэрэнэй гэдэһэниинь үлдэбэ. ¹³ Тэрэ холоһоо набшаһадаар бүрхөөгөөтэй боди модо хараад, тэндэнь эдихээр юумэн олдонуу аа гү гэжэ хараһаяа ошобо. Теэд модондонь набшаһадһаа бэшэ юушые байбагүй, ушарынь юуб гэбэл, тиигэхэдэ боди модоной үрэ жэмэс үгэхэ саг болоогүй байгаа*. ¹⁴ Тиимэһээ Иисус тэрэ

* Магадгүй, еврейнүүд боди модоной эртын гүлгэнүүдые эдидэг байгаа.

модондо: «Хойшодоо энэ модонһоо хүн хэзээдэшье жэмэс бү эдихэй!» – гэжэ хэлэбэ. Тиигэжэ хэлэхыень тэрэнэй шабинарынь дуулаһан байгаа.

Иисус Бурхан Һүмэ ошобо

¹⁵ Иисус шабинартайгаа Иерусалим ерэхэдээ Бурхан Һүмэ оробо. Тэндэһээ наймаашадые, юумэ худалдажа абагшадые намнажа оробо, мүнгэ танга холигшодой шэрээнүүдые, гулабхаа худалдагшаддай хандалинуудые хүмэрюулбэ. ¹⁶ Тиигээд худалдаа наймаанай ямаршые юумэ Бурхан Һүмын дотор хорёогоор абажа ябахые хорибо. ¹⁷ «Нангин Бэшэгтэ: „Минии гэр бүхы арадуудай мүргэл зальбаралай гэр гэжэ нэрлэгдэхэ“ гэжэ бэшээтэй байдаг. Харин таанад энэ гэр дээрмэшэдэй шэбээлдэг үүр болгожорхёот», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

¹⁸ Тиигэжэ хэлэхыень түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар дуулаад, тэрэниие хюдаха арга бэдэрбэ. Юундэб гэбэл, бүхы хүн зон тэрэнэй хургаал гайхан анхаржа байгаа, тиимэһээл тэдэнэр Иисусаа айжа байгаа. ¹⁹ Үдэшэ болоходо Иисус шабинартайгаа хотһоо гаража ошобо.

Боди модонһоо абahan хэшээл тухай

²⁰ Хойто үглөөгүүрынь боди модондой хажуугаар үнгэрхэдөө, шабинарынь тэрэ модондой үндэһөөрөө хүрэтэр хаташоод байхые хараба. ²¹ Пётр урдань Иисусай тэрэ модондо юумэ хэлэжэ байһыень ханаад: «Рабби, харыш! Шинии хараалда хүртэһэн модон хаташоод байнал», – гэжэ багшадаа хэлэбэ. ²² Иисус харюудань хэлэбэ: «Бурханда этигэл хүзэгтэй байгты! ²³ Хэрбээ Бурханда этигэл хүзэгтэй, зүрхэ сэдхэлдээ ямаршые һэжэг маргалтагүй хаа, уулада хандан: „Эндэһээ хүдэлөөд, далай руу хүрэ» гээ хаатнай, захирһан бүхэнтнай бүтэхэ гэжэ би баталан хэлэнэб. ²⁴ Тиимэһээ Бурханда зальбаржа юумэ гуйхадаа, ямаршые эриһэн юумээе заабол абахаб гэһэн этигэлтэй байгты, тиигэбэл тэрэ юумээе абахат. ²⁵ Баһа таанад зальбаржа байхадаа, хэн нэгэндэ гомдолтой хаа, тэрэ хүнөө хүлисэгты. Тиигэбэл тэнгэридэ оршодог Эсэгэтнайшые танай нүгэлые хүлисэхэ*».

* 26-дахи зүйл олонхи эхэ бэшэгүүдтэ үгы байдаг: Хэрбээ таанадай хүлисэхэгүй байбал, тэнгэридэхи Эсэгэтнай баһа танай нүгэлнүүдые хүлисэхэгүйл.

Иисусай эрхэ засаг тухай асуудал

²⁷ Иисус шабинартайгаа дахин Иерусалим орожо ерэбэ. Бурхан хүмөөр ябахадань, тэрээндэ түрүү санаартан, ахаматууд, Хуули заадаг багшанар ойртобо. ²⁸ «Ши иимэ юумэ хэхэ ямар эрхэтэйбши? Иимэ эрхэ засаг шамда хэн үгөөб?» – гэжэ нурабад. ²⁹ Иисус: «Бишье таанаднаа нэгэ юумэ нурахамни. Хэрбээ харюу үгэбэлтнай, иимэ юумэ хэхэ ямар эрхэтэй байһанаа таанарта хэлэхэб. ³⁰ Хэлыг даа, уһаар арюудхаха эрхэ Иоаннда Бурхан үгөө юм гү, али хүнүүд гү?» – гэжэ урдаһаань асууба. ³¹ Нүгөөдүүлынь хоорондоо шэбэнэлдэбэ: «Хэрбээ Бурханһаа тиимэ эрхэ үгтөө гэбэлнай, тиигэбэл юундэ Иоаннда этигэдэггүй байгаабта гэхэл. ³² Нүгөө талаһаа, хүн зон булта Иоаные лүндэншэн гэжэ тоолодог. Тиимэһээ уһаар арюудхаха эрхэ тэрээндэ юрэ хүнүүд үгөө гэхын аргагүйбди». Тэдэнэр хүн зонһоо айжа байгаа ха юм. ³³ Тиимэһээ тэдэнэр Иисуста: «Бидэ мэдэнэгүйбди», – гэжэ харюусаба. Тиихэдэнь Иисус: «Эдэ юумэнүүдые хэхэ эрхэ намда хэнэй үгэһые би баһа хэлэхэгүйб!» – гэжэ тэдэндэ хэлэбэ.

*Үзэм тарилгын газарай хүлһэншэд тухай
һургаалта үгэнүүд*

12 ¹Тиигээд Иисус тэдэндэ иимэ һургаалта үгэнүүдые хөөрэбэ: «Нэгэ хүн үзэмэй сэсэрлиг таряад, тойруулан хүреэлжэ, досоонь үзэмэй шүүһе шахадаг түхээрэлгэ хэхээ нүхэ малтаба, башни бариба, тиигээд тэрэнээ үзэмшэдтэ хүлһэлөөд, аянда мордобо. ² Жэмэсэй эдеэшэхэ багта үзэмэй ургасаһаа өөрынь хуби абажа ерэхээр тэрэ эзэн үзэмшэдтэ зарасаяа эльгээбэ. ³ Теэд үзэмшэд зарасыень барижа зада сохёод, һөөргэнь хооһоор бусаагаа һэн. ⁴ Тиигэхэдэнь эзэн ондоо зарасаяа ябуулаа; теэд үзэмшэд тэрэнэй тархи хаха сохёод, баһажа баһажа ябуулба ха. ⁵ Эзэнэй дахин ондоо зарасаяа эльгээхэдэ, тэрэниень үзэмшэд алажархёо һэн. Сэсэрлигэй эзэн хойно хойноһоонь зарасанараа ябуулжал байгаа; харин үзэмшэд тэдэнэй зарим нэгыень зада сохиһоор, нүгөөдыень алаһаар лэ байгаа. ⁶ Һүүлэй һүүлдэ эзэн хүбүүемни тэдэ хүндэлхэ аабза гэжэ һанан, үзэмшэдтэ ори ганса инаг хайрата хүбүүгээ ябуулба. ⁷ Теэд үзэмшэд: „Энэ хүбүүн эсэгынгээ эд зөөри залгамжалха. Энэниие алая, тиигэбэл бүхы зөөринь манай болохо“, – гэжэ өөһэд хоорондоо хэлсэбэ. ⁸ Тиигээд тэрэ хүбүүень барижа алаад, бэеыень үзэмэй сэсэрлигһээ гаргажа хаяба».

⁹ «Зай, тийхэлээрээ үзэмэй сэсэрлигэй эзэн тэдэ үзэмшэдые яаха болоноб?» – гэжэ Иисус хураба. «Эзэн ерээд, тэдэ үзэмшэдые алаха, тийгээд ондоо үзэмшэдтэ сэсэрлигээ даалгаха. ¹⁰⁻¹¹ „Хэрэггүй гэжэ барилгашадай голожо хаяһан шулууниинь гэрэй гол шухала тулга шулууниинь болоо: энээниие Дээдын Эзэн бүтээгээ, тиин манда ехэл үзэсхэлэнтэ гоёор харагдана“, – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байхые таанар хэзээшье уншаагүй аалта?» ¹² Иисусай хэлэһэн хургаалта үгэнүүдые дуулаад, түрүү санаартан ба фарисейнүүд өөһэд тухайнь хэлэжэ байна гэжэ ойлгобо. Тиймэһээ Иисусые барижа хэнээхээ хүсэбэ, тээд улад зонһоо айжа, тэрэниие хүрбэгүй.

Алба татабари тухай асуудал

¹³ Һүүлдэнь тэдэ тушаалтан Иисусые үгөөрнь торгоожо хардахын тула тэрээндэ хэдэн фарисейнүүдые, Иродэй талын хэдэн хүнтэй ябуулба. ¹⁴ Тэдэнь Иисуста ерээд: «Багша аа! Ши үнэн сэхэш, Бурханай бодото замаар ябахые хургадагши, хэнэйшье урда билдагуушалдаггүйш, юуб гэбэл, нюур харадаггүйш гэжэ бидэ мэдэнэбди. Тиймэһээ манда хэлыш, Римэй хаанда алба татабари түлэхэнь зүб гү, али буруу гү?» – гэжэ асууба. ¹⁵ Иисус тэдэнэй муу мэхые мэдээд: «Таанар юундэ намайе туршабат? Нэгэ динари намда асаржа харуулагтыл даа», – гэбэ. ¹⁶ Нүгөөдүүлын нэгэ динари асаржа үгэбэ. «Эндэ хэнэй дүрсэ зураатай, хэнэй нэрэ бэшээтэй байнаб?» – гэжэ Иисус хураба. «Римэй хаанай», – гэжэ тэдэнь харюусаба. ¹⁷ «Тиймэһээ хаанай юумэ хаандань, Бурханай юумэ Бурханда үгэгты», – гэжэ Иисус тэдэндэ хэлэбэ. Энээниие дуулахадаа, тэдэ зон Иисусай сэсэн ухаанда гайхалдаба.

Үхөөд амидырха тухай асуудал

¹⁸ Хүнүүд үхөөд амидырдаггүй гэжэ тоолодог саддукейнүүдэй зариманиинь Иисуста ерэжэ хэлэбэ: ¹⁹ «Багша аа, үхибүүгүй ахынгаа наһанһаа нүгшэхэдэ, тэрэнэй дүүнь бэлбэһэн эхэнэртэйнь нууха ёһотой, тийгээд тэдэнһээ гараһан үхибүүн нүгшэһэн ахын үхибүүн гэжэ тоологдохо зэргэтэй гэжэ Моисей манда бэшэһэн байдаг. ²⁰ Зай, долоон аха дүүнэр байгаа гээ. Тэдэнэй ахань һамга абаад, үхибүүтэй болонгүйгөөр наһа бараба. ²¹ Дүүнь ахынгаа һамгантай һуугаад, баһал үхибүүтэй болонгүйгөөр наһа барашаба. Гурбадахиньшье тиймэл табилантай байгаа. ²² Тийгэжэл долоон аха дүүнэр бултадаа үнөөхи эхэнэрые һамга болгон абаад лэ, үхибүүтэй болонгүйгөөр

хойно хойнооо наһанһаа нүгшэжэ байгаа. Һүүлэй һүүлдэ тэдэнэй һамганииньше наһа бараба. ²³ Теэд Бурханай үхэнэн хүнүүдые амидыруулхата тэрэ эхэнэр хэнэйн һамган байхаб? Һүүлэй һүүлдэ тэрэ долоон аха дүүнэртэй булгантайнь һууһан байна ха юм».

²⁴ Иисус тэдээндэ хэлэбэ: «Таанад Нангин Бэшэгэй юун гэжэ һургадагые, Бурханай һүр хүсэ мэдэдэггүй тула эндүүржэ байнат. ²⁵ Бурханай хүнүүдые амидыруулхата, тэдэ зон Бурханай Эльгээмэл-нүүдтэл адли байха, тиин һамгашые абахагүй, хадамдашые гарахагүй. ²⁶ Зай, саашань үргэлжэлүүлбэл, үхэнэн зоной амидырха тухай таанад Моисейн номдо уншаагүй аалта? Шатажа байһан һөөг бургааһан сооһоо Бурхан Моисейдэ: „Би Абраһамай Бурхан, Исаагай Бурхан, Яковай Бурханби“, – гэжэ хэлээ һэн. ²⁷ Бурхан болбол үхэнэн хүнүүдэй бэшэ, харин амиды хүнүүдэй Бурхан юм. Тиимэһээ таанад саддукейнэр огто эндүүржэ байнат».

Эгээн шухала захяа заабари

²⁸ Иисусай саддукейнэртэй арсалдажа байхата нэгэ Хуули заадаг багша ерэбэ. Тэрэ Иисусай бодомжотой харюу үгэхые дуулаад, тэрээнһээ: «Бүхы захяа заабаринуудай эгээн шухалань алинь бэ?» – гэжэ һураба. ²⁹ Иисус харюусаба: «Эгээн шухала захяа заабари иимэ: „Израилиин арад, манай Эзэн Бурхан ори ганса Дээдын Эзэн юм. ³⁰ Ши Эзэн Бурхандаа бүхы зүрхэ сэдхэлээрээ, бүхы хүнэһэ һүлдөөрөө, бүхы ухаан бодолоороо, байһан хүсэ шадалаараа дуратай бай“. ³¹ Хоёрдохы эгээн шухала захяа заабари иимэ: „Бусад зондо өөртөө адли дуратай бай“. Эдэ хоёрһоо үлэмжэ шухала захяа заабари үгы юм».

³² Хуули заадаг багша Иисуста хэлэбэ: «Багша аа, Бурхан ори ганса юм, тэрээнһээ ондоо Бурхан үгы гэжэ хэлэхэдээ ши тон зүб хэлэнэш. ³³ Тиин Эзэн Бурхандаа бүхы зүрхэ сэдхэлээрээ, бүхы хүнэһэ һүлдөөрөө, бүхы ухаан бодолоороо, байһан хүсэ шадалаараа дуратай бай; бусад зондо өөртөө адли дуратай бай гэхэдээ ши баһал тон зүб хэлэнэш. Эдэ захяа заабаринууд маанадай үргэхэ аргатай бүхы тахилнуудһаа, бүхы үргэл бэлэгүүдһээ шухала юм». ³⁴ Хуули заадаг багшын иигэжэ бодомжотойгоор харюусахата, Иисус тэрээндэ: «Ши Бурханай хаан түрэхөө холо бэшэ байнаш», – гэбэ. Тиигэхэһэнь хойшо Иисусаа юумэ һурахаяа хэншые зүрхэлбэгүй.

Бурханай табисуурта хэнэй үри надаһан бэ?

³⁵ Бурхан Һүмэ соо хүн зоние һургажа байхадаа Иисус һураба: «Бурханай табисуурта болбол Давидай үри надаһан байха гэжэ Хуули заадаг багшанар юундэ хэлэдэг бэ? ³⁶ „Бузар дайсадыешни хүлдэш мүргүүлтэрни баруун таладамни һуугаарай гэжэ Дээдын Эзэн минии Эзэндэ хэлээ“, – гээд Нангин Һүлдөөр урмашуулагдаһан Давид айладхаба. ³⁷ Тиихэлээрээ, хэрбээ Давид өөрөө Бурханай табисууртыг Эзэмни гэжэ нэрлээ хадаа, яажа Бурханай табисуурта Давидай үри болохоб?» Тэндэ байһан олон зон Иисусыг ехэ ханалгатайгаар шагнаба.

Иисус зоние Хуули заадаг багшанарһаа һэргылнэ

Тэндэ байһан олон зон Иисусыг ехэ ханалгатайгаар шагнаба. ³⁸ Тэдэниие һурган Иисус үргэлжэлүүлбэ: «Хуули заадаг багшанарһаа бээ һэргылжэ ябагты. Тэдэнэр ута суба үмдөөд ябаха, олон зон дунда мэндэшэлүүлхэ дуратай байдаг. ³⁹ Мүн тэдэнэр мүргэлэй гэр соо урдуур һууха, түрэ найрташье эгээн хүндэтэй һуури эзэлхэ дуратай байдаг. ⁴⁰ Тэдэнэр бэлбэһэн эхэнэрнүүдэй зөөри һэшхэлгүйгөөр үбэртэлдэг, удаань олоной нюдэн дээрэ удаан зальбардаг юм. Тиймэрхүү зон хатуу хэһээлтэдэ хүртэхэ даа».

Бэлбэһэн эхэнэрэй үргэл

⁴¹ Иисус Бурхан Һүмын үргэлэй сангай хажууда һуугаад, хүн зоной мүнгэ үргэхыень ажаглан хаража байба. Олон баяшуул ехэ мүнгэ үргэбэ. ⁴² Харин нэгэ үгытэй бэлбэһэн эхэнэр ерэжэ, хоёр жэжэ мүнгэ табиба. ⁴³ Иисус шабинараа дуудаад: «Энэ үгытэй бэлбэһэн эхэнэр хэнһээш ехэ үргэл һанда үргэбэ. ⁴⁴ Юундэб гэхэдэ, нүгөө зон бултадаа үлүү гараһан юумээ үргөө, харин энэ эхэнэр үгытэй ядуу байбашье, хоолойгоо гэжээхэ бии үгы юумээ дууһан үргэбэ», – гэжэ хэлээ бэлэй.

Бурхан Һүмын һандарха тухай

13 ¹ Иисусай Бурхан Һүмэһөө гаража ябаханда, нэгэ шабинь: «Багша аа, харалши даа, ямар үзэхэлэнтэ гоё шулуунууд, байшангууд гээшэб!» – гэбэ. ² «Эдэ томо байшангуудыг харана гүш? Энэ һууринда ганса шулууншье үлэхэгүй, хуу баран һандаргагдаха», – гэжэ Иисус харюудань хэлэбэ.

³ Удаань Иисусай Элеон хада дээрэ, Бурхан Һумын тушаа һуужа байхада тэрээндэ Пётр, Яков, Иоанн ба Андрей дүрбэн ерэжэ: ⁴ «Шиний хэлээшэ бүхы юумэн хэзээ болохоб? Тэрэнэй болохын урда ямар дүлгэ тэмдэгүүд харуулагдахаб?» – гэжэ асууба. ⁵ «Хэн нэгэнэй мэхэдэ орохоһоо болгоомжолжо байгты. ⁶ Юуб гэхэдэ, олон хүнүүд миний нэрэ зүүжэ ерэхэ: „Би Бурханай табисууртаб“, – гэжэ өөһэд тухайгаа гэршэлхэ, тиигэжэ олонийетнай мэхэдээ оруулха. ⁷ Мүн байлдаанууд тухай, дайн сэрэг тухай һураг дуулабал, бү айгаарайгты. Тиймэрхүү юумэнүүд болохо ёһотой. Зүгөөр энэнэ үшөөл эсэс бэшэ байха. ⁸ Нэгэ арад нүгөө арадтаа добтолон орохо, хаан оронүүд хоорондоо хөморолдон тэмсэхэ; эндэ тэндэ газар хүдэлхэ, үлэхэлэн зоболон, үхэл тахал тохёолдохо. Зүгөөр эдэ бүхэн бэрхэшээл зоболонгуудай эхиеня лэ табиха. ⁹ Таанад өөһэдөө һэргэг байха ёһотойт. Таанады зарга шүүбэрийн газарта абаашажа тушааха, мүргэлэй гэр соо сохиho. Миний түлөө таанад захирагшадай, хаашуулай урда зогсоод, этигэл хүзэг тухайгаа хэлэхэт. ¹⁰ Тийн юумэнэй эсэс болохын урда Һайн Мэдээсэл хамаг оршолонгоор бүхы арадуудта номногдохо юм. ¹¹ Таанады барижа тушаахадань, юу хэлэхэ тухайгаа һанаагаа бү зобооройгты. Сагай ерэхэдэ хэрэгтэй зүб үгэнүүд һанаандатнай орохо. Зүгөөр таанад өөрһөө хэлэхэгүйт, харин Нангин Һүлдын хайрлаһан үгэнүүды дабтахат. ¹² Аха дүүнэр, эгэшэ дүүнэр бэе бэе тушаажа алуулха, эсэгэнэ үхибүүдээ баһал тушаажа алуулха; үхибүүдынэ эхэ эсэгынгээ урдаһаа үһөөрхэн боодод, тэдэнэ алаха. ¹³ Миний түлөө таанады булта үзэн ядаха; зүгөөр эсэстэнэ хүрэтэр тэсэжэ гараһаниинэ абарагдаха.

Бурханда жэрхэдэһэтэй хүн тухай

¹⁴ Нэгэтэ таанад тиймэ юумэнэй байха ёһогүй газарта хоһоролго һүйдхэлдэ хүргэдэг „жэрхэдэһэтэй юумэнэй“ байхые үзэхэт. Эдэ мүрнүүдые уншажа байһан хүн бүхэн ушар удхыеня ойлгохые хэшээл лэ. Тийхэдэ Иудейдэ байһан хүнүүд хада гүбээ руу тэрьедээрэйгты. Уншажа байһан хүн бүхэн энээниие зүбөөр ойлгохые оролдохо ёһотой. Тийхэ үедэ Иудейдэ ажаһуудаг һаа, хада гүбээнүүд өөдэ гүйжэ гара. ¹⁵ Гэрэй орой дээрэ байһан зон гэрһээн юумэ абахаяа доошоо бү буугаарайт. ¹⁶ Хээрэ талада ябаһан зон хубсаһа хунараа абахаяа гэртээ бү бусаарайт. ¹⁷ Тэдэ үдэрнүүдтэ хээлитэй, хүхөөр үхибүүдтэй эхэнэрнүүдтэ ехэл гай зоболон тудаха. ¹⁸ Таанарай зугадаха саг үбэлэй хүйтэндэ бү тудаһай гэжэ Бурхандаа зальбаратгы.

¹⁹ Газар дэлхэй Бурханай зохёон бүтээхэхээ нааша мүнөөнэй үе саг болотор үзэгдөөгүй, дахинаашье үзэгдэхгүй аймшагтай гай зоболон болохо. ²⁰ Хэрбээ Дээдын Эзэн тэдэ аймшагтай үдэрнүүдэй тоо үсөөрүүлээгүй хаа, хэншые абарагдахагүй хэн. Зүгөөр шэлэжэ абаһан хүнүүдэйнгээ аша туһада Дээдын Эзэн тэдэ үдэрнүүдэй тоо үсөөрүүлхэ юм. ²¹ Хэрбээ тэрэ сагта: „Бурханай табисуурта Христос эндэ байна“, али „тэндэ байна“ гэжэ таанарта хэн нэгэнэй хэлээ хаа, бү этигээрэйгты. ²² Өөһэдыгөө Бурханай табисуурта гү, али лүндэншэн гэжэ нэрлэнэн олон мэхэшэд бии болохо. Тэдэ аргатайл хаа, Бурханай шэлэжэ абаһан хүнүүдыешье өөрынгөө мэхэдэ оруулхын тула элдэб янзын гайхамшагта тэмдэгүүдые, эди шэди харуулха. ²³ Тиимэхээ таанад хэргэг байгты. Болохо бүхы юумые би таанадта эргэнхээ хэргылжэ хэлэбэб.

Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй заларан ерэхэ тухай

²⁴ Тиигээд зоболонто тэдэ үдэрнүүдэй үнгэрһэн хойно наран балартаха, һарашье гэрэлтэхээ болихо, ²⁵ одо мүшэдшые тэнгэриһээ унаха, тэнгэрийн хүсэнүүдые тэнсүүриэ алдаха. ²⁶ Тэрэ үедэ үүлэн дундуур Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй хүр хүсэтэйгөөр, алдар солотойгоор ерэхэ ябахань хүнүүдтэ үзэгдэхэ. ²⁷ Тиигээд тэрэ Бурханай шэлэжэ абаһан зоние суглуулхын тула газар дэлхэйн заха хизаар-һаа огторгойн заха хизаар хүрэтэр Эльгээмэлнүүдээ ябуулха.

Боди модон дээрэ харуулагдаһан жэшээ

²⁸ Боди модонһоо жэшээ абагты: тэрэнэй халаа мүшэрнүүдэй зөөлэрөөд, набша намаагайнь халбархада, зун ойртобо гэжэ мэдэдэгта. ²⁹ Тон тиигэжэл минии түрүүн хэлэнэн юумэнүүдэй болохые үзэхэдөө, саг дүхэжэ байна, бүри ойртоо гэжэ мэдэхэт. ³⁰ Мүнөө ажамидаржа байһан хүнүүдэй бултанайнь үхэжэ үрдегүй байхада минии таанадта хэлэнэн бүхэн тохёолдохо гэжэ таанадта баталан хэлэнэб. ³¹ Огторгой тэнгэри, газар дэлхэйшые хүнэн халаха, харин минии хэлэнэн үгэнүүд мүнхэ оршохо.

Тэрэ Үдэрэй, тэрэ сагай хэзээ ерэхые хэншые мэдэхэгүй

³² Тэрэ Үдэрэй, тэрэ сагай болзор хэншые мэдэхэгүй, тэнгэри-дэ оршодог Бурханай Эльгээмэлнүүдые мэдэхэгүй, Хүбүүн өөрөөшые мэдэхэгүй. Гансал Эсэгэ Бурхан тэрэниие мэдэхэ юм. ³³ Тиимэхээ хэргэг байгты, юундэб гэбэл, тэрэ үдэрэй, тэрэ сагай хэзээ

ерэхые таанад мэдэнэгүй ха юмта. ³⁴ Бүхы юумээ зарасанартаа даалгаад, холын замда мордохон хүнтэй энэ байдал сасуулмаар юм. Тэрэ хүн зараса бүхэндөө даабари үгөөд, үүдэнэй харуулшанда хэргэг байхыень захидаг. ³⁵ Тиимэхээ хэргэлэн байгты! Таанад гэрэй эзэнэй хэзээ бусажа ерэхыень мэдэнэгүй ха юмта. Тэрэ үдэшэндөөшье, али хүниин тэн багааршье, али эрэ тахяагай дуугархадашье, али үүр сайлганааршье, ямаршье сагта ерэжэ магадгүй. ³⁶ Харин гэнтэ ерэхэдэнь, таанад унтажэ нажажа бү байгаарайт. ³⁷ „Хэргэг байгты“ гэжэ таанадта хэлэнэнэ би мүн булганда хэлэнэб».

Иисусые алаха гэхэн нюуса хэлсээн

14 ¹ Хоёр хоноод Паасхын хайндэр, ондоогоор хэлэбэл Эһээгдээгүй хилээмэнэй хайндэр болохо байгаа. Түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар Иисусые мэхэдээ оруулжа бариха, тиигээд алаха арга бэдэрбэ. ² Теэд улад зоной дунда буһалгаанай үүсхэгдэхгүйн тула хайндэртэ тиимэ юумэ хэхэгүй гэжэ хэлсэбэ.

Иисус Бетанида байна

³ Иисусай Бетанида хэлхэ үбшэндэ дайруулһан Симонэй гэртэ хоол барижа байхадань, нэгэ эхэнэр тон үнэтэй домбо соо хайхан хангалтай тоһо барижа оробо. Тэрэ тоһон ехэл үндэр сэнтэй хэн. Эхэнэр домбынгоо амһарынь нээгээд, Иисусай толгой дээрэ тоһоёо адхаба. ⁴ Тиихэдэнь зарим айлшад дураа гутажа: «Юу гэшынь ехэ тоһо гарзална гэшэб? ⁵ Энэ тоһо бидэ гурбан зуун динаряар худалдаад, мунгыень үгытэйшүүлдэ хубаажэ үгэхэ байгаабди», – гэжэ тэрэ эхэнэрые зэмэлбэ. ⁶ Харин Иисус тэдэ зондо хэлэбэ: «Болигты даа! Юундэ энэ эхэнэрые аягүй байдалда оруулнабта? Энэ намда ехэл хайн юумэ хээ гэшэ. ⁷ Үгытэй ядуушуул хододоо таанартай байхал, таанад дуратайл сагтаа тэдэндэ туһалха аргатай байхат. Харин би таанартай ходо байхагүйб. ⁸ Энэ эхэнэр минии бэеые хүдөөлүүлгэдэ бэлдэн тоһоор түрхихэдөө шадаха зэргээрээл оролдобо гэшэ. ⁹ Хайн Мэдээсэлэй бүхы газар дэлхэйгээр хаа хаанагүй номногдоходо, энэ эхэнэрэй хэһэн хэрэг тухай хүнүүд дурсан ханажа байха, хэлэжэ байха гэжэ би таанадта баталнаб».

Иуда ба ахамад санаартан тухай

¹⁰ Арбан хоёр шабинарайнь нэгэн болохо Искарриодой Иуда түрүү санаартанда ошожо, Иисусые барихада таанадта туһалхаб гэбэ.

¹¹ Түрүү санаартан Иудын хэлэһые ехэ дуратайгаар шагнажа, шамда мүнгэ үгэхэбди гэжэ амалба. Тиймэһээ Иуда Иисусые барижа тусааха таарамжатай ушар бэдэрбэ.

Иисус шабинартайгаа Паасхын хоол барина

¹² Эһээгдээгүй хилээмэнэй хайндэрэй түрүүшын үдэр болобо. Тэрэ үдэр Паасхын хурьга гаргаад байхада, шабинарынь Иисусаа: «Паасхын хоол хаана бэлдэхэбиди?» – гэжэ хураба. ¹³ Иисус хоёр шабидаа: «Таанад хото ошогты, тэндэ домбо соо уһа абажа ябаһан хүнтэй уулзахат, тэрэниие дахаад ябаарайт. ¹⁴ Тэрэ хүнэй ороһон гэртэ ороод, гэрэй эзэндэ: „Багшамнай шамда эльгээгээ. Шабинар-таяа хамта Паасхын хоол ямар таһалгада барихабиди?“ – гэхэт. ¹⁵ Тэрэтнай танда ехэ уужам, зохидоор түхээрэгдэһэн таһалга дээдэ дабхарта харуулжа үгэхэ. Тэндэл шэрээгээ заһагты», – гэжэ хэлэбэ.

¹⁶ Хоёр шабинарынь хото орожо, Иисусай хэлэһэн бүхы юумые оложо, Паасхын хоол бэлдэбэ. ¹⁷ Үдэшэ болоходо Иисус арбан хоёр шабинартайгаа ерэбэ. ¹⁸ Шэрээдэ һуугаад, хоол барижа байха зуураа Иисус: «Намтай хамта эдеэлжэ байһан нэгэнтнай намайе барижа үгэхэнь, би баталан хэлэнэб», – гэбэ. ¹⁹ Тийгэхэдэнь шабинарынь һанаагаа ехээр зобожо: «Би бэшэ аабзаб?» – гэжэ Иисусаа хойно хойноһоон хуража оробо. ²⁰ Иисус: «Намтай хамта нэгэ табгта хилээмээ дүрэжэ эдигшэ та арбан хоёрой нэгэнь юм. ²¹ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэнэй ёһоор үхэхэ. Харин тэрэниие барижа үгэһэн хүн аймшагтай гай зоболон амсаха: тэрэ хүнэй юрэдөө түрөөгүй һаань, өөртэнь хураггүй дээрэ байха һэн», – гэжэ хэлэбэ.

Дээдын Эзэнэй үдэшин хоол

²² Хоол барижа үедөө Иисус гартаа хилээмэ абаад, Бурханда баяр баясхалан хүргэн, тэрэнээ хухалаад, шабинартаа үгэн: «Энэниие абаад эдигты. Энэ минии махабад бэе гээшэ», – гэжэ хэлэбэ. ²³ Тийгээд улаан архитай аяга абаад, Бурханда баяр баясхалан хүргөөд, шабинартаа үгэбэ. Шабинарынь булта тэрэ аягаһаань амсаба. ²⁴ «Энэ болбол олоной түлөө адхарха минии шуһан гээшэ, тиин энэ шуһаар Бурхан хүнүүдтэй Шэнэ Хэлсээ батална. ²⁵ Бурханай хаан түрэдэ шэнэ дарһа ууха үдэрэй болотор би архи дарһа уухагүйб», – гэжэ Иисус хэлэбэ. ²⁶ Тийгээд тэдэнэр магтаал дуу дуулаһаар Элеон хада дээрэ гараба.

Иисус Пётрой өөрөөнөө арсаха тухай уридшалан хэлэнэ

²⁷ Иисус шабинартаа иигэжэ хэлэбэ: «Энэл хүниндөө таанар бултадаа намһаа арсажа холодохот, ушарынь гэбэл:

„Хонишонишень дайража халгаахадамни,

хүрэг хонидынь тарашаха“ гэжэ Нангин Бэшиг соо хэлэгдэнэ.

²⁸ Харин амидырһан хойноо би таанадай түрүүндэ Галилейдэ ошоод байхаб».

²⁹ «Бултанай шамайе орхёошье һаань, би шамһаа хэзээшье арсахагүйб», – гэжэ Пётр тэрээндэ хэлэбэ. ³⁰ «Энэ хүни эрэ тахяагай хоёр дахин дуугархаһаань урда ши намһаа гурба дахин арсахалши даа гэжэ баталан хэлэнэб», – гэжэ Иисус харюусаба. ³¹ «Шамтай хамта үхэхэшье болобол, би шамһаа арсахагүйб», – гэжэ Пётр бүришье хатуугаар хэлэбэ. Бусадшье шабинарынь булта баһал тиигэжэ хэлэбэ.

Иисус Гефсимани гэдэг сэсэрлиг соо зальбарна

³² Иисус шабинартайгаа Гефсимани гэдэг сэсэрлигтэ ерээд: «Минии зальбараад ерэтэр таанад эндээ һуужа байгты», – гэжэ шабинартаа хэлэбэ. ³³ Тэрэ Пётр, Яков, Иоанн гурбые абажа ошобо. Тэрэ ехэл уйдхар гашуудалтай, ехэл ханаагаа зоболон юумэн ³⁴ шабинартаа: «Минии ами хүнэнэн туйлай ехээр уйдажа, үхэхэндэл адли байнаб. Таанар эндэ намтай хамта хэргэг байгты», – гэбэ.

³⁵⁻³⁶ Тиигээд тээ хажуу тээшээ ошожо, үбдэг дээрээ һуугаад, зальбарба: «Аба, Эсэгэмни! Ши ямаршье юумэ хэхэ аргатайш! Энэ аягаһаа амсуулангүй, иимэ ехэ зоболон намһаа зайлуулыш даа. Тиигэбэшье минии хүсэлөөр бэшэ, харин шиниихеэр болог». ³⁷ Удаань шабинартаа бусажа ерэхэдэнь, тэдэнь унтаж байба. Тэрэ Пётрто: «Симон, ши унтана гүш? Гансаханшье саг соо унтангүй байха арггүй байна гүш?» – гэбэ. ³⁸ Тиигээд бултандань: «Хорхойтуулгада абтахагүйн тула таанад хэргэг байгты, зальбарагты: сэдхэл дорюуншье һаа, бэе махабад ахир һула бшуу», – гэжэ хэлэбэ.

³⁹ Иисус дахин хажуу тээшээ ошожо, урданайгаа үгэнүүдые дабтан зальбарба. ⁴⁰ Тиигээд шабинартаа ерэхэдэнь, тэдэнь баһал унтаж байгаа. Тэдэнэй нюдэниинь анилдаад нээгдэжэ үгэнгүй, тэдэ юу хэлэхэешье мэдэнгүй байгаа. ⁴¹ Иисус гурбадахия ерэхэдээ шабинартаа хэлэбэ: «Таанад үшөөл унтаж, амаржа байна гүт? Зай, болоо! Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй нүгэл үйлэдэгшэдэй гарта тушаагдаха сагынь ерээ! ⁴² Бодогты, ябаябди! Намае барижа үгэхэ хүн дүтэлжэ байна».

Иисусые барижа тушааба

⁴³ Иисусай үшөө хэлэжэ байхадань, арбан хоёр шабинарайнь нэгэн болохо Иуда бии болобо. Тэрээнтэй хамта түрүү санаартанай, ахаматуудай, Хуули заадаг багшанарай эльгээхэн хэлмэ, шиидам хаднаг бариһан олон зон байба. ⁴⁴ Урбагша хамта ябаһан зондоо ямар дохёо тэмдэг үгэхэ тухайгаа хэлсэжэ: «Минии таалан мэндэшэлхэ хүн танда хэрэгтэй хүн гээшэ, тэрэниие барижа, харуул доро абаарайгты», – гэбэ. ⁴⁵ Иуда дары Иисуста ойртоод: «Рабби!» – гэбэ. Тиигээд тэрэниие таалаба. ⁴⁶ Үнөөхи хүнүүд Иисусые барижа, харуул дооро абаба. ⁴⁷ Тэндэ зэргэлээд байгшадай нэгэн хэлмээе гаргаад, ахамад санаартын зарасын шэхые таһа сабшажархёо. ⁴⁸ Иисус тэдэ хүнүүдтэ хандан: «Таанар дээрмэшэниие барихаяа гараһандал хэлмэ, шиидам хаднагтайгаар намайе барихаяа ерэбэ гүт? ⁴⁹ Теэд үдэр бүхэн таанадые Бурхан Һүмэ соо хургахадамни намайе барижа хаадаггүй бэлэйлта. Зүгөөр Нангин Бэшэгэй үгэнүүд хүсэлдэг лэ даа», – гэбэ. ⁵⁰ Шабинарын булта Иисусые орхёод, иишэ тиишээ зугадаба. ⁵¹ Нюсэгэн бээе хушалгаар орёогоод ябаһан тэдэнэй нэгэн Иисусай хойноһоо ябаа. Тэрэ хүбүүе бариха гэхэдэнь, ⁵² тэрэ нэмэрһэн хушалгаа намнагшадайнгаа гарта үлээгөөд, нюсэгөөр тэндэхээ гүйбэ.

Иисус Зүблэлэй гэшүүдэй урда

⁵³ Иисусые ахамад санаартында абаашаба. Тэндэнь түрүү санаартан, ахаматууд, Хуули заадаг багшанар булта суглараад байгаа. ⁵⁴ Пётр зай баряад ахамад санаартын хорёо хүрэтэр Иисусай хойноһоо гэтэн ерэбэ. Тиигээд хорёо соо орожо, харуулшадтай хамта галлай хажууда дулаасажа нууба. ⁵⁵ Түрүү санаартан, дээдын Зүблэлэй гэшүүд булта Иисусые үхэлэй саазада хүртөөхэ ханаатай байгаа. Тиймэхээ тэдэнэр Иисусые гэмнэхэ гэршэ баримта бэдэрбэ, теэд юуншые олдобогүй. ⁵⁶ Олон худалша гэршэнэрэй хардажа гэршэлхэдэнь, тэдэ гэршэлгэнүүдын хоорондоо харша байба. ⁵⁷ Һүүлдэнь хардахаяа ерэхэн хэдэн гэршэнэр бодоод: ⁵⁸ «Маанадай бариһан Бурхан Һүмэ бута буулгаад, гурбан үдэр соо ямаршые хүнэй туһагүйгөөр шэнэ Һүмэ бодхохоб гэжэ тэрэнэй хэлэһыень дуулаа хэмди», – гэжэ хэлэбэ. ⁵⁹ Теэд энэ гэршэлгэньшые баримтагүй байгаа бэлэй.

⁶⁰ Ахамад санаарта Зүблэлэй гэшүүдэй урда байгаад: «Ши юундэ харюусанагүйби? Шамайе зэмэлхэн гэршэлгэнүүдые дууланагүй

гүш?» – гэжэ Иисусаа асууба. ⁶¹ Харин Иисус ямаршые харюу үгэнгүй, дуугүй байба. Тиэхэдэнь ахамад санаарта тэрээндэ дахин хандан: «Ши магтаалта Бурханай Хүбүүн, Бурханай табисуурта гүш?» – гэжэ нураба. ⁶² «Тиимэб. Һаяар Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй Һүр хүсэтэй Бурханай баруун талада нуухыень, тэнгэрийн үүлэнүүд дээгүүр заларан ерэхыень үзэхэт», – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ. ⁶³ Тиэхэдэнь ахамад санаарта уурлаһандаа хубсаһаяа шуу татажа: «Бидэндэ үшөө ямар гэршэ хэрэгтэйб? ⁶⁴ Бурхание доромжолхыень дуулаа бээт! Таанад юун гэжэ һананабта?» – гэжэ Зүблэлэй гэшүүдһээ нураба. «Үхэлэй саазада хүртэхэ ёһотой», – гэжэ булта тэрэниие гэмнэбэ. ⁶⁵ Тиигээд зариманиинь Иисусые нөлбожо оробо, нюдыень боогоод, нюдаргаараа шаан: «Шамайе хэн сохёоб, хэлэл даа!» – гэлдэбэ. Удаань харуулшад тэрэнэй хасарые альгадаба.

⁶⁶ Пётрой хорёо соо байхадань, ахамад санаартын нэгэ зараса һамган тэндэнь ерэжэ, ⁶⁷ түүдэгэй хажууда дулаасажа байһан Пётрые анхаралтайгаар хараад: «Ши баһал Назаредэй Иисустай хамта байлсаа һэнши», – гэбэ. ⁶⁸ «Шинии юун тухай хэлэжэ байһыешни би ойлгоногүйб», – гээд Пётр мэлзэбэ. Тиигээд хорёогой үүдээр гаража байхадань, эрэ тахьяа дуугарба. ⁶⁹ Тэрэ зараса эхэнэр Пётрые дахин хараад, тэндэ байһан зондо: «Энэл Назаредэй Иисустай хамта ябагшадай нэгэн байна», – гэжэ дабтаба. ⁷⁰ Пётр дахин мэлзэбэ.

Нэгэ хэды болоод, тэндэ зогсогшод Пётрог дүтэлжэ: «Ёһоороо ши тэдэнэй нэгэниинь байнаш, юундэб гэхэдэ, ши баһал Галилейһээ байнаш», – гэбэд. ⁷¹ Тиигэхэдэнь Пётр: «Тэрэ хүниие би мэдэхэгүйлби», – гээд Бурхание дурдажа байгаад тангариглаба. ⁷² Тэрэ үедэнь эрэ тахьяа хоёрдохийо дуугарба. «Эрэ тахьягай хоёр дахин дуугархаһаань урда ши намһаа гурба дахин арсахалши даа» гэжэ Иисусай хэлэлһэниинь Пётрой һанаанда оробо. Тиимэһээ тэрэ сэдхэл һанаагаараа унажа, бархирба.

Иисус Пиладай урда зогсоно

15 ¹ Үүр сайха үеэр түрүү санаартан, ахамадууд, Хуули заадаг багшанар яаралтайгаар Зүблэлэй гэшүүдтэй уулзажа хуралдаба. Тэдэ Иисусые хүлижэ, Пилатга* абаашажа тушаагаа. ² «Ши еврейнүүдэй хаан гүш?» – гэжэ Пилат Иисусаа асууба. «Ши тиигэжэ хэлэнэш», – гэжэ Иисус харюусаба. ³ Түрүү санаартан Иисуста олон зэмэ тохожо

* Иудейдэ бүрин эрхэтэй Римэй засаглагша.

байгаа. ⁴Тиймэхээ Пилат: «Ши харюу үгэхэгүй гээшэ гүш? Шамда эдэнэй иимэ олон зэмэ тохожо байхые дууланагүй гээшэ гүш?» – гэжэ хэлэбэ. ⁵Харин Иисус харюу үгэнгүй Пиладые гайхуулба.

Иисусые үхэлэй саазада хүртүүлбэ

⁶Паасхын хайндэрөөр Пилат хаалтада нуугшадай нэгыень зоной дурадхалаар сүлөөлдэг заншалтай байгаа. ⁷Тэрэ үедэ Барабба гэдэг хүн түрмэдэ нуугаа. Хотодо үймөөнэй болоходо тэрэниие үшөө хэдэн үймүүлэгшэдтэй хамта алуур хүйдхэл гаргаһанайнь түлөө барижа хааһан байгаа. ⁸Улад зон сугларжа, урданайнгаа заншалаар хаалтада нууһан нэгэ хүниие табихыень Пиладһаа гуйба. ⁹«Еврейнүүдэй хааниие танда табихыемни хүсэнэ гүт?» – гэжэ Пилат тэдэнһээ нуураба. ¹⁰Иисуста атаархажа байһан дээрэһээ түрүү санаартан тэрэниие барижа асараа гэжэ Пилат хайн ойлгожо байгаа бшуу. ¹¹Теэд түрүү санаартан Бараббые табихыень Пиладһаа гуйгты гэжэ улад зоние идхаба. ¹²«Еврейнүүдэй хаан гэжэ таанадай нэрлэдэг хүниие би яаха болонобиб?» – гэжэ Пилат улад зонһоо асууба. ¹³«Тэрэниие хэрээһэндэ хада!» – гэжэ зон хашхарба. ¹⁴«Ямар гэмтэй юумэ тэрэ хээб?» – гэжэ Пиладай нурахадань, улад зон харюудань: «Тэрэниие хэрээһэндэ хада!» – гэжэ бүри шангаар гааралдан хашхарба. ¹⁵Пилат улад зоной найшаалда хүртэхээ ханажа, тэдэндэ Бараббые табиба, харин Иисусые сохёод, хэрээһэндэ хадахыень захирба.

Сэрэгшэд Иисусые баһаба

¹⁶Сэрэгшэд Иисусые Пиладай ордоной хэрэмэй хорёодо абаашажа, тийшэнь бүхы бүлэг сэрэгшэдээ дуудаба. ¹⁷Тэдэ Иисуста улаан суба үмдэхүүлбэ, үүргэнээр гүрлөө гүрэжэ, толгойдонь углаба. ¹⁸Тиигээд тэрэниие баһажа: «Еврейнүүдэй хаан мандаха болтогой!» – гэжэ байгаад хашхарба. ¹⁹Тиигээд сэрэгшэд тэрэнэй тархи түрүүень таягаар сохижо, тэрэниие нёлбожо, мүн урдань үбдэг дээрээ унажа байгаад дохибо. ²⁰Тиигэжэ сэрэгшэд Иисусые ханатараа баһаад, удаань үнөөхи улаан субыень тайлаба. Тиигээд өөрын хубсаһа үмдэхүүлээд, хэрээһэндэ хадахаяа абаашаа һэн.

Иисусые хэрээһэндэ хадаба

²¹Харгыдаа тэдэнэр хээрэһээ гэртээ бусажа ябаһан Кириной нютагай Симон гэдэг хүнтэй уулзаба. Сэрэгшэд тэрэниие Иисусай хэрээһэ үргэлөөд ябахыень баалаба. (Симон болбол Александр Руф

хоёрой эсэгэ байгаа.) ²² Сэрэгшэд Иисусые «Хохимой» (еврей хэлээр «Голгофо») гэдэг газарта асараа. ²³ Тиигээд үбшэнэй мэдэрэл алдуулдаг эмтэй холиһон улаан архи үгэхэдэнь, Иисус уубагүй. ²⁴ Удаань сэрэгшэд Иисусые хэрээһэндэ хадаад, жээрэб татажа, хубсаһыень дундаа хубааж абаа. ²⁵ Тэрэниие хэрээһэндэ хадахада үглөөнэй юһэн саг боложо байгаа. ²⁶ Юундэ хэрээһэн дээрэ хадуулааб гэжэ тайлбарилһан модон хабтагай дээрэнь: «Еврейнүүдэй хаан» гэжэ бэшээтэй байба. ²⁷ Иисустай хамта үшөө хоёр хоротоние саазалба: нэгыень баруун таладань, нүгөөдыень зүүн таладань хэрээһэндэ хадаба*. ²⁹ Хажуугаарнь үнгэрһэн зон толгойгоо һэжэржэ, Иисусые шоглон: «Зай, ши Бурхан Һүмые һандаргаад, гурбан үдэр соо бодхоохоб гээ бэлэйш. ³⁰ Ши түрүүн хэрээһэнһээ буужа, өөрыгөө абарыш!» – гэжэ хашхаралдаба. ³¹ Тон тиигэжэл Иисусые түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар шоглон, бэе бээдээ: «Бусадые абардаг аад, харин өөрыгөө абаржа шаданагүйл. ³² Хэрбээ Израилиин хаан, Бурханай табисуурта юм наа, хэрээһэнһээ бууг лэ! Тиигэбэл бидэ нюдөөрөө хараад, этигэхэбди», – гэлдэжэ байба. Мүн Иисустай хамта хэрээһэндэ хадуулһан дээрмэшэдшые тэрэниие шоглон баһажа байгаа.

Иисус наһа бараба

³³ Хахад үдэрэй багнаа үдэрэй гурбан саг болотор бүхы газар дэлхэй шэб харанхыда хушагдаба. ³⁴ Гурбан сагай багаар Иисус: «Элои! Элои! Лама сабахтани?» (Бурхамни, Бурхамни! Юундэ намайе орхибош?) – гэжэ шангаар хашхарба. ³⁵ Хажуудань зогсожо байһан зарим зон хэлэһыень дуулаад: «Шагныта, тэрэ Илияе дуудана!» – гэлдэбэ. ³⁶ Тэдэнэй нэгэниинь гүйжэ ошоод, бамбагар юумэн дээрэ гашуун архи адхаад, тэрэнээ тулуурай үзүүртэ табяад, Иисуста уухыень үгэхэ зуураа: «Хүлээгты, Илия тэрэниие хэрээһэнһэнь буулгахаяа ерэгшэ аа гү, харая!» – гэбэ. ³⁷ Иисус шанга абяа гаргаад, амья табиба.

³⁸ Тиихэдэнь Һүмэ соо Хамагай Нангин газарта ороходо үлгөөтэй байһан хүшэгэ дээрэһээ доошоо шууража, хоёр боложо хашхарба. ³⁹ Иисусай сэхэ урдань зогсожо байһан зуунай дарга тэрэнэй хашхараад, амья табихыень харахадаа: «Энэ хүн үнэхөөрөө Бурханай Хүбүүн байгаа», – гэбэ. ⁴⁰⁻⁴¹ Тээ холохоно зогсоод эдэ бүгэдые

* 28-дахи зүйл олонхи эхэ бэшэгүүдтэ үгы байдаг: «Тэрэниие хоротон гэжэ тоолохо», – гээд Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэн үгэнүүд иигэжэл бээлбэ.

хэдэн эхэнэрнүүд хаража байгаа. Тэдэ Иисустай хамта Иерусалим ерэхэн юм. Тэдэ үшөө энэ ушарай тохёолдохын урда, Иисусай Галилейдэ байхада тэрэниие дахажа ябадаг, тэрээндэ туһаламжа үзүүлдэг хэн. Тэдэнэй дунда Магдалай Мария, балшар Яков Иосия хоёрой эхэ Мария ба Саломия гэгшэд байлсаба.

Иисусые хүдөөлүүлбэ

⁴²Тиихэдэ субботын урдахи үдэшэ бэлэй. Тиимэхээ еврейнүүд энэ нангин үдэртэ бэлдэжэ байгаа. ⁴³Аримафейн Иосиф гэдэг хүн Пилатта орохоёо зүрхэлжэ, тэрээнхээ Иисусай шарил эрибэ. Иосиф өөрөө дээдын Зүблэлэй ехэ хүндэтэ гэшүүниинь хэн, тиин тэрэ Бурханай хаан түрын мандахые хүлеэжэ байгаа. ⁴⁴Иисусай тиимэ түргөөр үхэхэн тухай дуулаад, Пилат гайхаба. Тиигээд зуунай нэгэ даргые дуудаад, Иисус хэзээ үхөөб гэжэ нураба. ⁴⁵Пилат тэрэ даргые шагнаад, Иисусай бэе абахыень Иосифто зүбшөөбэ. ⁴⁶Иосиф нарин улхаар нэхэхэн бүд худалдажа абаа. Удаань Иисусай шарилые хэрээхэн дээрэхээ буулгаад, бүдөөр орёогоод, хабсагайда түнхигдэхэн агы нүхэн соо хадагалаа хэн. Тиигээд агы нүхэнэй амһартые томо шулуугаар хааба. ⁴⁷Иисусай шарилай хаана хадаглагдахые Магдалай Мария, Иосийн эхэ Мария гэгшэд ажаглан хаража байгаа.

Иисус амидырба

16 ¹Субботын үнгэрхэн хойно Магдалай Мария, Саломия, Яковай эхэ Мария гэгшэд Иисусай шарилые түрхихөөр хангалтай зүйлнүүдые худалдажа абаба. ²Тиигээд гарагай нэгэнэй, воскресениин эртэ үглөөгүүр нара гарахын урда тээхэнэ агы нүхэн хуурсагта ошобо. ³Замдаа тэдэнэр: «Агы нүхэ хаанан шулууе хэн бидэндэ хажуу тээшэнь үмхирүүлжэ үгэхэб?» — гэжэ бэе бэеһээ нуража байгаа. ⁴Зүгөөр, ерэжэ харахадань, асари томо тэрэ шулуун хажуу тээшээ болгогдоһон байба. ⁵Тэдэнэр агы соо ороод, үүдэнэй баруун талада суй сагаан хубсаһатай залуу хүнэй* нуухые харабад. Эхэнэрнүүдэй айн мэгдэхэдэ, ⁶тэрэ хүн: «Бү айгты! Таанад хэрээхэндэ хадуулан Назаредэй Иисусые бэдэрнэг гэжэ би мэдэнэб. Тэрэтнай эндэ үгы, тэрэтнай амидыраа. Энэ шарилыень табиһан газар харыт. ⁷Мүнөө шабинартань, илангаяа Пётрто ошожо: „Таанадта хэлэхэнэйнгээ ёһоор, тэрэ таанадһаа түрүүн Галилей ошохо, тэндэ тэрэниие харахат“, — гэжэ дуулгагты».

* Эндэ Бурханай Эльгээмэл тухай хэлэгдэнэ.

⁸ Эхэнэрнүүд агы сооһоо айхабтар ехээр сошоһон хүрдэһэн юумэд гүйжэ гарабад. Тон ехээр мэгдэһэн дээрэһээ тэдэ хэндэшье юумэ дуулгабагүй.

Иисус Мария Магдалинада ерэбэ

⁹ Гарагай нэгэнэй, воскресениин эртэ үглөөгүүр Иисус амидыраад, анха түрүүн Мария Магдалинада ерэбэ. Урдань Иисус тэрэ эхэнэр сооһоо долоон ада шүдхэрые намнажа гаргаһан байгаа. ¹⁰ Мария Иисустай хамта ябалсаһан шаналжа, уйлажа байһан хүнүүдтэ ошожо, ¹¹ Иисусай амидырһан тухай, өөрөө тэрэниие хараһан тухайгаа хөөрөбэ. Гэбэшье тэдэнь үнэншэбэгүй.

Иисус хоёр шабинартаа ерэбэ

¹² Удаань Иисус ондоо шарай шарайлаад, хотоһоо гараад ябаһан хоёр шабинартаа ерээ. ¹³ Тэдэнь бусажа ерээд, ушарһан бүгэдые нүгөө шабинартаа хөөрөбэ, харин тэдэнь этигэбэгүй.

Иисус арбан нэгэн шабинартаа ерэбэ

¹⁴ Һүүлдэнь Иисус үдэшын хоол барижа байһан арбан нэгэн шабинартаа ерэбэ. Амидырһан хойнонь хараһан зондо үнэншэжэ үгэнгүй зүрюүтэһэнэйнь түлөө, этигэлгүй байһанайнь түлөө шабинараа тэрэ харааба. ¹⁵ Тиигээд тэдэндээ иигэжэ хэлэбэ: «Бүхы газар дэлхэйгээр ябажа, хүн бүхэндэ Һайн Мэдээсэл номногты. ¹⁶ Намда этигэһэн, уһан арюудхалгада хүртэһэн хүн бүхэн абарагдаха. Харин намда этигэхээ арсаһан хүн бүхэн гэмнэгдэхэ. ¹⁷ Намда этигэһэн хүн бүхэн гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдые бүтээхэ аргатай байха. Минии нэрээр тэдэ ада шүдхэрнүүдые намнажа гаргаха, танигдахагүй хэлэнүүдээр дуугарха. ¹⁸ Тэдэ могойнуудые барибашье, хоро уубашье, өөһэдыгөө гэмтээхэгүй. Мүн гараа үбшэн зон дээрэ табяад, тэдэниие эдэгээжэ байха».

Иисус тэнгэридэ дэгдэбэ

¹⁹ Эдэ бүгэдые шабинартаа хэлээд, Дээдын Эзэн Иисус тэнгэридэ дэгдэжэ, Бурханай баруун таладань һууба. ²⁰ Тиигээд шабинарынь хаа хаанагүй ябажа, эндэ тэндэ номножо байба. Дээдын Эзэн тэдэндэ хамһалсажа, хэлэһэн үгэнүүдэйнь үнэн зүб байһые гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдээр баталдаг байгаа.

Лукагай дуулгаһан Һайн Мэдээсэл

Юундэ Лука энэ ном бэшэһэн байгааб

1 ¹ Эрхим хүндэтэ Феофил! Манай дунда болоһон ушар ябадал-нууд тухай туужа олон зон бэшэхэ гэжэ шармайна. ² Эхинһэнь байлсаһан, болоһон бүгэдые хараһан зоной маанадта хөөрэһые тэдэ нүхэд буулгажа бэшэнэ. ³⁻⁴ Бишье баһа болоһон бүгэдые эхинһэнь нарин нягтаар шудалаад, шамда номногдоһон хургаалай сохом үнэниие мэдэжэ байхыншни тула тохёолдоһон бүгэдые үнэн байдалаарнь хойно хойноһоонь дараалан шамда бэшэжэ дамжуулха гэжэ шийдэбэб.

Уһаар Арюудхагша Иоаннай түрэнэн тухай айладхагдаба

⁵ Иудейн орон нютагые Ирод хаанай зонхилжо байхада Захария Елизавета гэжэ нэрэтэй үбгэ һамга хоёр ажаһуугаа: үбгэниинь Авия бүлэгэй санаартан, тиин һамганиинь Аарон гэжэ ахамад санаартанай үри һадаһан мүн байгаа. ⁶ Тэдэ хоюулан Бурханай хүсэл бодото дээрэнь бээлүүлэн, Хуулиин захяа заабаринуудые жэншэдгүй һайханаар сахидаг һэн. ⁷ Елизавета һамганиинь анханай үригүй байжа, тэдэ хоёр үндэр һаһа һаһалтараа үхибүүгүй байгаа.

⁸⁻⁹ Нэгэтэ Захария санаартанай Бурханда алба хэхэ уялгата үдэрэй ерэхэдэ, тэрээндэ жээрэбээр Эзэн Бурханай Һүмэ соо орожо, сан табиха ехэ үршөөл тудаба. ¹⁰ Сан санзай уталгын тэрэ үедэ үй түмэн зон Һүмын хорёо соо мүргэжэ зальбаржа байба. ¹¹ Харин Һүмэ дотор сан табидог шэрээгэй баруун таладань гэнтэ Бурханай Эльгээмэл бии болобо. ¹² Тэрэниие хараад, Захария мэгдэшэбэ, тэрэнэй айдаһаниинь хүрэшэбэ. ¹³ Харин Бурханай Эльгээмэл иигэбэ: «Захария, бү ай, шинии зальбаралые Бурхан дуулаа, Елизавета һамганшни шамда хүбүү түрэхэ. Хүбүүгээ Иоанн гэжэ нэрлэхэш. ¹⁴ Ши ехээр баярлаха, хүхихэш, тиин үшөөшье олон бусад зон хүбүүнэйшни

түрэхэндэ баярлаха, ¹⁵ юундэб гэхэдэ, хүбүүншни Бурханай нюдэндэ агуухэ хүн байха: архи дарһа амсахагүй, бүри эхынгээ умайда байхадаа Нангин Һүлдэ тогтоожо абаха, ¹⁶ Израилиин олон зониие өөһэдын Бурхан болохо Дээдын Эзэндэ һөөргэнь бусаажа хандуулха. ¹⁷ Хүбүүншни Дээдын Эзэнэй түрүүндэ Илиядал адли һүр хүсөөр, һүнэхэ һүлдөөр дүүрэн ерэхэ. Тиигэжэ үбгэ эсэгэнэрые үри хүүгэдтэйнэ эблэрүүлхэ, өөрынхээрээ ябадаг хүнүүдые Бурханай эрхэ хүсэл бөөлүүлхэ тээшэнь тэгүүлхэ. Иигэжэ арад зониие Дээдын Эзэнтэй уулзуулхада бэлэн болгожо байха».

¹⁸ «Би үбгэрөөб, һамгамнишье һаһатай болонхой. Тиимэхэ хэлэһэн үгэнүүдшни хүсэлдэхэ юм гэжэ би яагаад этигэхэ гээшэбиб?» – гэжэ Захария Бурханай Эльгээмэлһэ һураба.

¹⁹ «Би болбол Бурханай ойро оршодог Гавриил гээшэб. Энэ һайн мэдээсэл дуулгахыемни Бурхан намайе шамда эльгээгээ юм. ²⁰ Сагайнгаа ерэхэдэ хүсэлдэхэ эдэ үгэнүүдтэмни этигээгүй юм хадаа, эдэ бүгэдын тохёолдохо үдэр болотор ши аниргүй, дуугаржа шадахагүй ябахаш», – гэжэ Бурханай Эльгээмэл хэлэбэ.

²¹ Тиигэхэ зуурань арад зон Захариягай гарахые хүлээжэ, Һүмэ соо яагаа удаан болоноб гэжэ гайхажа байгаа һэн. ²² Тэрэнэй Һүмэһөө гараад, дуугаржа шадахагүй байхыень харахадаа, Һүмэ соо хий үзэгдэл хараа байна гэжэ зон ойлгобо. Хэлэгүй болоһон Захария гар хургаараа заажа байгаад зонтой ойлголсобо. ²³ Албаяа хэжэ дүүргээд, Захария гэртээ хариба. ²⁴ Уданшьегүй тэрэнэй Елизавета һамганиинь хээлитэй болоод, табан һарын туршада гэрһээн гарабагүй. ²⁵ «Одоошье Дээдын Эзэн намайе үршөөгөө, хүн зоной хэлэ аманһаа хамгаалаа», – гэжэ тэрэ эхэнэр өөртөө хэлэжэ байба.

²⁶ Елизаветын зургаадахи һарадаа ябахата, Бурхан Гавриил гэдэг Эльгээмэлээ Галилейн Назарет хотодо ажаһуудаг ²⁷ Мария басаганда эльгээбэ. Тэрэ басаган Давид хаанай үри һадаһан болохо Иосиф гэжэ хүнтэй хуби заяагаа холбохоо байгаа. ²⁸ Бурханай Эльгээмэл Марияда ерээд: «Амар мэндэ, аза жаргалтай басаган! Дээдын Эзэн шамтай байна, шамайе буян хэшэгтээ элбэг дэлбэгээр хүртөөбэ!» – гэжэ хэлэбэ. ²⁹ Иимэ юумэ дуулахадаа, Мария ехээр мэгдэжэ сошобо, юун гэбэ гээшэб гэжэ бодобо. ³⁰ «Бү ай, Мария, ши Бурханай буян хэшэгтэ хүртэбэш. ³¹ Ши хүндэ болохош, хүбүү түрэхэш, тэрээндээ Иисус гэжэ нэрэ үгэхэш. ³² Тэрэшни агуухэ хүн болохо, Дээдын Бурханай Хүбүүн гэжэ нэрэшэхэ. Эзэн Бурхан хүбүүешни үбгэ эсэгэ Давидтайнэ адли хаан болгохо. ³³ Тиигэжэ тэрэ

Израилиин арад зониие хэтын хэтэдэ захирха, тэрэнэй хаан түрэ хээээш хүнэхгүй», – гэжэ Бурханай Эльгээмэл хэлэбэ.

³⁴ «Минии хадамда гараагүй байхада яажа тиимэ юумэн болохоб?» – гэжэ Мария асууба.

³⁵ Бурханай Эльгээмэл харюусаба: «Нангин Һүлдэ шам дээрэ бууха, Дээдын Бурханай хүсэн шамайе хушаха. Тиимэһээл түрэхэ нангин үришни Бурханай Хүбүүн гэжэ нэрлэгдэхэ. ³⁶ Тиихэдэ шинии түрэл садан Елизавета наһатай болоошые хаа, баһал хүбүүтэй болохо гэжэ байна. Үригүй гэжэ хэлүүлдэг байһан аад, мүнөө зургаадахи нара дээрээ ябана. ³⁷ Бурханай хэжэ шадахагүй юумэн үгы ха юм».

³⁸ «Эзэн Бурханай мэдэлдэ ха юмбиб даа. Хэлэһэнтнай бээлхэнь болтогой!» – гэжэ Мария хэлэбэ. Тиигээд Бурханай Эльгээмэл ба саганһаа холодобо.

³⁹ Удангүй Мария яаралтайгаар харгыда гаража, хадалиг Иудей уласай хото хүрөөд, ⁴⁰ Захариягай гэртэ орожо, Елизаветые мэндэшэлбэ. ⁴¹ Мариягай мэндээ хэлэхэтэйнэ адли Елизаветын хэбэлдэ байһан үхибүүн тэршэлээд абаа һэн ха. Тэрэ дороо Елизавета Нангин Һүлдөөр дүүрэбэ, ⁴² тиигээд шангаар хэлэбэ: «Ши бусад эхэнэрнүүдһээ үлүү ехээр Бурханай буян хэшэгтэ хүртэбэш, мүн хэбэл соо хэбтэһэн үришни буян хэшэгтэ хүртэбэ! ⁴³ Минии Дээдын Эзэнэй эжы, иимэ һайнаар намда орожо ерэндэшни би баяртай байнаб. ⁴⁴ Шинии мэндэшэлгэ дуулахатаймни сасуу, хүбүүмни хэбэл соом баясажа тэршэлээл. ⁴⁵ Эзэн Бурханай айлдхаһан үгэ бээлхэ гэжэ этигэһэн ши амар жаргалтайш!»

⁴⁶ Тиихэдэнь Мария иигэжэ үгэлбэ:

«Би үнэн сагаан сэдхэлһээ

Эзэн Бурханаа алдаршуулан магтанаб,

⁴⁷ *Бурхан тухай, намайе Абарагша тухай сэдхэн,*

Эльгэ зүрхэмни урма баяраар халиба.

⁴⁸ *Ахир жаахан намайе Бурхан хаража,*

Агуу эбигээл хайрадаа хүртөөбэ.

Бүхы угсаата зон энээнһээ хойшо намайе

Амар жаргаланта эхэнэр гэжэ

нэрлэдэг болохонь гээшэл.

⁴⁹ *Түгэс хүсэтэ Бурхан*

туйлай ехэ хэрэг намда бүтээгээл,

тэрэнэй алдар нэрэнь арюун нангин лэ!

⁵⁰ *Өөртэнь бэшэрдэг, этигэдэг зониие*

- Үршөөл хайрадаа тэрэ
Үеын үедэ хүртөөжэ байдаг лэ!*
- 51 *Тэрэ өөрынгөө гараар
агуу хүсэ үзүүлэн,
ехэрхүү найзгайнарые харнюулаа.*
- 52 *Һүр хүсэтэй засаг баригшадые
хаан шэрээһэнь буулгаад,
номгон даруу зоние дээшэнь үргөө.*
- 53 *Үлэсхэлэн үгытэйшүүлдэ
элбэг дэлбэг юумэ үгөөд,
дээрэлхүү баяшуулые
гар хоонон ябуулаал.*
- 54 *Үбгэ эсэгэнэртэмнай амалһанаа
Тэрэ гүйсэд бэлүүлээл,
Израиль зарасадаа аша туһатай байгаал,
манай үдэрнүүд хүртэр мартангүй*
- 55 *Абраһамда болон тэрэнэй үри һадаһадтань
үеын үедэ үршөөл хайраа хайрлажа байгаал!»*
- 56 Мария гурба һара шахуу Елизаветэтэй хамта байгаад, гэртээ харья бэлэй.

Уһаар арюудхагша Иоаннай түрэн түүхэ

57 Елизаветын хүнгэрхэ саг ерэжэ, тэрэ хүбүү түрэбэ. 58 Дээдын Эзэнэй Елизаветэдэ хүртөөһөн эбигээл хайра арьбадхаба гэжэ дуулахадаа, хүршэнэрын, түрэл саданиинь тэрээнтэй хамта ехэтэ баярлаба.

59 Түрэнөөр наймадахи үдэртэнь нарай хүбүүнэй бэлгэ отолуулха ёһололдо хүнүүд сугларжа, тэрээндэ Захария гэжэ эсэгын нэрэ үгэхэ гэлсэбэ. 60 Тиихэдэнь эхэнь: «Үгы, хүбүүндээ Иоанн гэжэ нэрэ үгэхэбди», – гэбэ. 61 «Түрэл саданайтнай дунда тиимэ нэрэтэй хүн оройдоо үгы ха юм», – гэжэ Елизаветэдэ хэлэбэд. 62 Тиигээд хэн гэжэ нэрэ хүбүүндээ үгэхэбши гэжэ эсэгэһэнь гараараа заажа харуулжа байгаад һурахадань, 63 Захария багахан хабтагай асаруулаад, «Хүбүүнэймни нэрэ – Иоанн!» гэжэ бэшэбэ. Хүнүүд булта гайхалсаа һэн. 64 Тэрэ дары Захариягай аман нээгдэжэ, хэлэниинь табигдажа, тэрэ Бурханиие магтажа оробо. 65 Энэ ушарһан гайхамшагта үйлэ хэрэг тухай һураг бүхы Иудейн хадалиг улас соогуур таража, оршондонь ажаһуудаг зон булта айн хүрдэбэ. 66 Дуулаһан

хүнүүд энээниие сэдхэл зүрхэндөө бүхөөр хадуужа: «Энэ хүбүүн хэн юун болохо хаб?» – гэлдэбэ. Үнэхөөрөөшье Иоаннай хажууда Дээдын Эзэнэй оршожо байһань эли байба.

Захария Дээдын Эзэнэй абарал буулгана

⁶⁷ Нарай хүбүүнэй эсэгэ Захария Нангин Һүлдөөр дүүрэжэ, иимэ абарал буулгаба:

- ⁶⁸ *«Израилиин Бурхан болохо
Дээдын Эзэндэ алдар соло дуудаял!
Аюул оһолһоо абархая
Тэрэ арадтаа ерээ.*
- ⁶⁹ *Зараса Давидайнгаа үри һаһаһаһаа
Манда һүр хүсэтэй Абарагышые үгөөл.*
- ⁷⁰⁻⁷¹ *Дайсаһаатнай, таниие үзэн ядагша
бүхы зонһоо абархаб гэжэ
тэрэ эртэ урдын сагта
гэгээн лүндэнишэдөөрөө дамжуулан,
72 үбгэ эсэгэнэрыетнай найдууһан ёһоор
таанадые үршөөл хайрада хүртөөхэб,
мүн өөрынгөө нангин хэлсээ,
73 танай үбгэ эсэгэ Абраһамда үгэһэн
тангаригаа дурдан һанахаб,
74 Дайсадайтнай гарһаа мулталан абархаб гээ.
Тиимэһээ бидэ айлтагүйгөөр Эзэндээ алба хэжэ,
75 Наһан туршадаа арюун найханаар,
боди сэдхэлээр тэрээндэ
мүргэл хэжэ ябаха заяатайбди.
76 Тиин ши, жаахан хүбүүмни,
Дээдын Бурханай лүндэнишэ гэжэ нэрлэгдэхэши,
Дээдын Эзэнэй урдань ябажа,
заларха замыень бэлдэхэши.
77 Нүгэлөө арилгажа абарагдахат гэжэ
Бурханай арадта ши айладхахаш.
78 Бурхамнай гүн ехэ хайраараа
огторгойһоо шараһан Гэгээн Наран мэтээр
79 үхэлэй харанхы һүүдэртэ хушагдаһан маанадые гэрэлтүүлхэ,
энхэ тайбанай замаар хүтэлэн,
алхамуудыемнай шэглүүлхэ юм».*

⁸⁰ Хүбүүхэн урган боргожожо, сэдхэл зоригын хатуужажа байба. Израилийн арадта айлдхаха сагайнгаа ерэтэр тэрэ хүбүүн сүл губида байба.

Иисусай түрэнэн түүхэ

2 ¹Тэрэ үедэ Римэй хаан Август гэгшэ орон дайдынгаа бүхы зонй тоо бүридхэхэ гэнэн зарлиг гаргаба нэн ха. ²Тэрэн Сири уласые Квиринийн зонхилжо байха үедэ хэгдэнэн хүн зонй анха түрүүшын тоо бүридхэл бэлэй. ³Хүн зон булта нэрээ бэшүүлхээ өөһэдынгөө түрэнэн хото ошожо байгаа. ⁴Давидай обогһоо уг гарбалтай Иосиф гэгшэ Галилейн Назарет хотоһоо гаража, Давид хаанай тоонто нютаг болохо Иудейн Вифлеем хото руу мүн лэ нэрээ бэшүүлхээ ошобо. ⁵Тиихэдээ үхибүү түрэхөө байһан, хамганиин болохо Мариятайгаа хамта ошобо. ⁶Вифлеемдэ ерээд байхадань, Мариягай хүнгэрхэ сагын ержэ, ⁷тэрэ ууган хүбүүгээ түрөө нэн. Тэрэнэ мансылаад, малай эдюур соо абаашажа табиба, юундэб гэхэдэ, зонй буудга газарта тэдэндэ нуури хүртөөгүй нэн.

Малшад тухай

⁸Тэрэ сагта Вифлеемһээ холо бэшэ талада малшад хүниндөө малаа манажа хонодог нэн ха. ⁹Тэдэндэ гэнтэ Бурханай Эльгээмэл буужа, Эзэн Бурханай алдарай гэрэлэй туяархада, малшад айхын ехээр айн хүрдэбэ. ¹⁰Бурханай Эльгээмэл тэдэндэ хэлэбэ: «Бү айгты! Би бүхы арад зоние ехэтэ баясуулха хайн мэдээсэл таанадта дуулгахаяа ерээб: ¹¹мүнөөдэр Давид хаанай хотодо танай Абарагша түрэбэ, Бурханай табисуурта Дээдын Эзэн мүндэлбэ. ¹²Тэрэниие иимэ дүлгэ тэмдэгээр танихат: мансытай тэрэ хүбүүхэнэй малай эдюур соо хэбтэхые харахат».

¹³⁻¹⁴ Гэнтэ дээрэнэ үй түмэн Бурханай Эльгээмэлнүүд буужа:

«Дээдын огторгойдо Бурхан алдаршай!»

Бурханай хайра дура татадаг хүн бүхэн

Газар дэлхэй дээрэ амгалан тэнюун ажалуунай!» – гэжэ Бурханда магтаал соло дуудаба.

¹⁵Бурханай Эльгээмэлнүүдэй огторгойдо бусахадань: «Вифлеем хото ошожо, энэ ушарһан бүхэниие хараял, Дээдын Эзэнэй хэлээшыень үзээл!» – гэжэ малшад бэе бээдэ хэлэбэ. ¹⁶Тиигээд тэдэнэр яаралтайгаар хото ошожо, Мария Иосиф хоёрые, мүн малай эдюур соо хэбтэнэн хүбүүхэниие хараба. ¹⁷Иисусые хараад, тэдэ малшад

энэ хүбүүн тухай Бурханай Эльгээмэлэй хэлээшые хүн зондо хөөрбэ. ¹⁸ Малшадай хэлэһэн юумэ дуулаһан хүнүүд булта гайхажа байгаа. ¹⁹ Тиин Мария эдэ үгэнүүдыень сэдхэл зүрхэндөө бүхөөр хадужа, ханажа дурдажа ябадаг һэн. ²⁰ Малшад Бурханай Эльгээмэлэй дуулгаһые нюдөөрөө хараһанайнгаа, шэхээрээ дуулаһанайнгаа түлөө Бурханаа алдаршуулан, магтан гэртээ харибад.

Хүбүүндэ Иисус гэжэ нэрэ үгэбэ

²¹ Хүбүүхэнэй түрэхөөр найман үдэрэй үнгэрһэн хойно бэлгэ отолуулха ёһололой болоходо, эхынь хээлитэй болохын урда тээ Бурханай Эльгээмэлэй айлдхаһан ёһоор нарай нялхада Иисус гэжэ нэрэ үгтөө һэн.

Симеон Дээдын Эзэндэ магтаал соло дуудана

²²⁻²⁴ Моисейн Хуулида бэшэгдэһэнэй ёһоор: «Эхын хээлиһээ гараһан түрүүшын хүбүүн бүхэниие Эзэн Бурханда зорюулха ёһотой». Тиихэдээ хоёр түүтэй шубуу гү, али гулабхаагай хоёр дальбараа тахил болгон үргэхэ зэргэтэй. Тиин Моисейн Хуулийн ёһоор арюудхалгын ёһолол хэхэ болзор Мария Иосиф хоёртошые тудабэ. Тэдэ хоёр Иисус хүбүүгээ Дээдын Эзэндэ зорюулха гэжэ Иерусалим абажа ерэбэ.

²⁵ Боди һайхан сэдхэлтэй, Бурханда бэшэрэн хүгэдэдэг, Нангин Һүлдэдэ хүртэһэн Симеон гэжэ хүн Иерусалим хотодо ажаһуугаа. Тэрэ хүн Израилийн абарагдахые хүлеэжэ байгаа. ²⁶ «Дээдын Эзэн Христосые хараагүйдөө ши үхэхэгүйш!» – гэжэ Нангин Һүлдөөр Симеондо элирхэйлэгдэһэн байгаа. ²⁷ Нангин Һүлдөөр хүтэлэгдэн, Симеоной Бурхан Һүмэ соо ороод байхада, эхэ эсэгэ хоёр Хуулида бэшэгдэһэн ёһо бүтээхэ гэжэ нарай нялха Иисус хүбүүгээ асарба. ²⁸ Симеон тэрэ хүбүүень гар дээрээ абажа, Бурханда баяр баясхалан хүргэбэ:

²⁹ *«Дээдын Эзэмни, ши амалһанаа дүүргэбэши,
богоол намайгаа мүнхэдөө амархыемни
мүнөө табижа байнаш.*

³⁰ *Эльгээһэн Абарагыешни би нюдөөрөө үзэбэб.*

³¹ *Бусад арадуудшые булта тэрэ абаралыешни харахал:*

³² *Тэрэшни бүхы угсаатаниие гэгээрүүлхэ
гэрэл болохол,*

Израилиншни арадта алдар соло асархал».

³³ Иисус тухай Симеоной хэлэһэн эдэ үгэнүүдые дуулахадаа, Иосиф Мария хоёр ехээр гайхаба. ³⁴ Симеон тэдэ хоёрые адислаад, Иисусай

эхэ Марияда хэлэбэ: «Израильда олониие унагаажа хүнөөхын, мүн олониие хэргээжэ абархын тула Бурхан энэ хүбүүниие шэлэжэ абаа юм. Энэ хүбүүн хэргылхэн хүлдэ тэмдэг болохо. Олон зон энээниие буруушаажа, ³⁵ сэдхэл ханалаа элирхэйлхэ. Мүн шинишье зүрхэ сэдхэлые уйдхар зоболон хурса жадаар хадхаһандал адляар зобоохо».

³⁶ Хүмэ соо Асир обогой Фануил гэдэг хүнэй удам болохо Анна лүндэншэн байгаа. Тэрэ наян дүрбэтэй хүгшэн залуудаа хадамда гарабашье, долоон жэл нүхэртээе хуугаад, хүүлдэнь бэлбэһэн боложо үлөө. ³⁷ Мүнөө тэрэ үдэр хүнигүй Бурханда мүргэжэ, масаг сахижа, Бурхан Хүмэһөө холододоггүй хэн. ³⁸ Энэшье үедэ эндэ ерэжэ, Бурханда магтаал соло дуудажа, Иерусалим хотын эрхэ сүлөөтэй болохы хүлеэжэ найдажа байһан хүн бүхэндэ Иисус нялха тухай хөөрөжэ үгэбэ.

Назарет хото руугаа харйба

³⁹ Дээдын Эзэнэй Хуулида тогтоогдоһон бүхы юумые хэжэ дүүргээд, Мария Иосиф хоёр Галилейн Назарет хото гэртээ бусажа ерэбэ. ⁴⁰ Хүбүүниинь боргожон бэежэжэ, хүбэлгэн, хурса ухаатай, Бурханай буян хэшэгтэй үхибүүн ургажа байба.

Иисус хүбүүн Бурхан Хүмэ соо

⁴¹ Жэл бүри Паасхын һайндэртэ Иисусай аба эжынь Иерусалим хото ошодог байгаа. ⁴² Хүбүүнэйнгээ арбан хоёртойдо тэдэ жэл бүри һайндэртэ ошодог заншалаараа Иерусалим ошобо. ⁴³ Һайндэрэй дүүрэхэдэ Иисус Иерусалимда үлэбэ, гэбэшье гэртээ бусажа ябаһан түрэлхидынь хүбүүнэйнгээ үлэшэһые ойлгоогүй бэлэй. ⁴⁴ Хүбүүмнай суг ябаһан хүнүүдээрээ ябаа юм ааб даа гэжэ һанаад, бүхэли үдэртөө замда ябаһанайнгаа һүүлээр түрэл гарал болон танил хүнүүдэйнгээ дунда тэрэнэйнгээ үгы байхые ойлгожо, ⁴⁵ бэдэрхэеэ һөөргөө Иерусалим хото бусаа хэн. ⁴⁶ Хэдэн хоног бэдэрээд, гурбадахи үдэртөө Иисус хүбүүгээ Бурхан Хүмэ соо олобо. Тэрэнь багшанарай дунда хуушанхай, номнолынь шагнажа, өөрөө тэдэнһээ юмэ һуража байгаа. ⁴⁷ Өөртэнь табигдаһан асуудалнуудта хурса тодо харюу үгэхыень шагнаад, Бурхан Хүмэ соо байгшад булта сэсэн ухаатайень гайхажа байба.

⁴⁸ Хүбүүгээ хараад, Иосиф Мария хоёр ехэтэ гайхаба. «Хүбүүмни, юундэ бидэниие иигэжэ зобоош? Эсэгэ бидэ хоёршни шамайгаа үгы болгоод, һанаагаа зобохон, бэдэрһэн гээшэмнай!» — гэжэ эхэнь хэлэбэ. ⁴⁹ «Юундэ намайе бэдэрээ зомта? Намайе Эсэгынгээ гэртэ

байха ёһотой гэжэ мэдэхэгүй юм аалта?» – гэжэ хүбүүнийнь харюусаба. ⁵⁰ Түрэлхидынь хүбүүнэйнгээ хэлэһэн үгэнүүдэй үнэн удха ойлгобогүй.

⁵¹ Иисус аба эжытэйгээ Назарет хотодоо бусажа ерээд, үгөөрнь байба. Мария эхэнь тэрэ болоһон ушар мартахагүйгөөр ой ухаандаа хадуун абаа. ⁵² Харин Иисус сэсэн ухаагаараа, энэрхы сэдхэлээрээ Бурхандашые, хүн зондошые найшаагдан үдэжэ, ехэ боложо байгаа хэн.

Уһаар арюудхагша Иоаннай номнол

З ¹ Тибери хаанай арбан табадахи жэлээ Римэй хаан орон захиржа байхадань, Израилиин Иудей можо Понтий Пилат, Галилей можо Ирод, Итурия болон Трахинот орон нютагуудые Иродэй дүү Филипп, Абилини можо Лисаний гэгшэд зонхилжо байгаа. ² Анна болон Кайафа гэгшэд ахамад санаартан байгаа. Тэрэ үедэл Захариягай Иоанн хүбүүнэй сүл губида байхадань, Бурхан тэрээндэ зарлигаа мэдүүлбэ. ³ Тиимэһээ Иоанн Иордан голой оршон тойрон газар дайдаар ябажа: «Нүгэл шэбэлнүүдээ хүлисүүлхын тула Бурханда хандан, уһаар арюудхуулагты», – гэжэ айладхаба. ⁴⁻⁶ Исаяя лүндэншын ном соо Иоанн тухай иигэжэ бэшээтэй байдаг:

*«Дээдын Эзэнэй ябаха замыень бэлдэгты,
алхаха харгыень дардам сэхэ болгогты:
жалга бүхэн жэсгдэрхэ ёһотой,
хада гүбээ бүхэн набтар болохо зэргэтэй,
хотирхой нугархай харгы сэхэ болохо,
ялхитай болдогтой зүргэ тэгшиэ болохо ёһотой!
Хүн түрэлхитэн бүгэдэ
Бурханай абаралые үзэхэ гэжэ
хэн бэ даа сүл губида хашхарба».*

⁷ Тиин уһаар арюудхуулхаяа ерэхэн олон зондо Иоанн хэлэбэ: «Хорото могойн таһардаһад! Бурханай буулгаха хэһээлтэһээ иигээд хулжахыетнай таанарта хэн заагаа? ⁸ Таанар буянтай найн хэрэгүүдые бүтээжэ, Бурханда хандаһанаа харуулагты. Үбгэ эсэгэмнай Абраһам юм гэжэ өөһэд тухайгаа бү бодогты, юундэб гэхэдэ, Бурхан энэ хэбтэһэн шулуугааршые Абраһамда үри хүүгэдые бүтээжэ шадаха юм гэжэ танда хэлэхэ байнаб. ⁹ Модо үндэһөөрнь таһа сабшаха алма хүхэ бэлэн байна: найн үрэ жэмэс үгэдэггүй алишые модон таһа сабшагдаад, галда хаягдаха».

¹⁰ «Тиихэдээ бидэ юу хэхэ ёһотойбибди?» – гэжэ арад зон Иоаннаа асууба. ¹¹ «Хоёр самсатай хүн нэгыень самсагүй хүндэ үгэг, эдихэ, ууха юумэтэй хүн бусадтай хубаалдаг», – гэжэ тэрэ харюусаба.

¹² Алба татабари суглуулагшад уһаар арюудхуулхаяа Иоаннда ерэжэ: «Багша аа! Бидэ юу хэхэ ёһотойбибди?» – гэжэ тэрээнһээ һураба. ¹³ «Албатан зонһоо тогтоогдоһонһоо үлүү түлэбэри бү нэхэгты!» – гэжэ Иоанн тэдээндэ хэлэбэ. ¹⁴ «Харин бидэ юу хэхэ ёһотой болонобибди?» – гэжэ сэрэгшэд мүн лэ асууба. «Хүн зоной юумэ бү дээрмэдэгты, бү булягты, салин хүлһөөрөөл ажамидарогты!» – гэжэ Иоанн харюусаба.

¹⁵ «Энэмнай Христос өөрөө бэшэ аа гү?» – гэжэ зон гайхалдажа, найдан хүлэһээр байба. ¹⁶ Тиихэдэнь Иоанн бултанда хандажа хэлэбэ: «Би таанарые уһаар арюудханаб. Харин намтай жэшээлхэгүй дээгүүр хүн иишэ ерэнэ. Би тэрэнэй гуталайнь оһорыешье тайлаха эрхэгүйб. Тэрэ ерэхэдэ таанадые Нангин Һүлдэ гал хоёроор арюудхаха. ¹⁷ Тэрэ таряагаа сэбэрлэхээр хүрээе гартаа адхаад байна: таряагаа суглуулжа өөрынгөө амбаарта хадагалха, харин мэхиннэ голоомыень залиршагүй галда шатааха».

¹⁸ Иоанн үшөөшье олон арга янзаар Һайн Мэдээсэл зондо номножо, ажамидаралаа хубилгахыень идхажа һургажа байба. ¹⁹ Ирод хаанниие дүүгэйнгээ һамган Иродиатай һууһанайнь түлөө, мүн олон ондоо нүгэлтэ ябадал хэһэнэйнь түлөө Иоанн тэрэниие элишэлэн зэмэлһэн байгаа. ²⁰ Һүүлэй һүүлдэ Ирод хаан Иоанные түрмэдэ хаажа, бүришье аймшагтай нүгэл үйлэдэбэ.

Иисусые уһаар арюудхаба

²¹ Бүхы арад зоной уһаар арюудхуулжа байхада, мүн Иисусыше уһаар арюудхуулба. Тэрэнэй Бурханда зальбархада, огторгой нээгдэжэ, ²² гулабхаадал мэтэ Нангин Һүлдэ тэрээндэ бууба. «Ши минии хайрата хүбүүмниш, шамаар би таларханаб», – гэһэн абяан огторгойһоо дуулдаба.

Иисусай элинсэг үбгэ эсэгэнэр

²³ Иисус хургаалаа номножо эхилхэдэ гушаадтай ябаа. Хүнүүд Иисусые Иосифой хүбүүн гэжэ һанадаг байба. Иосиф болбол Илиягай хүбүүн байгаа, ²⁴ Илия – Матадай, Матат – Левиин, Левий – Мелхийн, Мелхий – Янайын, Янай – Иосифой хүбүүн, ²⁵ Иосиф – Мататиасай, Мататиас – Амосой, Амос – Наумай, Наум – Эслиин,

Эслий – Нагайын хүбүүн, ²⁶ Нагай – Маатай, Маат – Мататиасай, Мататиас – Семейнэй, Семейн – Иосэхэй, Иосэх – Йодын хүбүүн, ²⁷ Йода – Иоанамай, Иоанам – Ресайын, Ресай – Зоробабэлэй, Зоробабэл – Шеалтиэлэй, Шеалтиэл – Нириин хүбүүн, ²⁸ Нирий – Мэлхийн, Мэлхий – Адиин, Адий – Косамай, Косам – Элмадамай, Элмадам – Эрэй хүбүүн, ²⁹ Эр – Йосиин, Йосий – Елиэээрэй, Елиэээр – Иоримой, Иорим – Матадай, Матат – Левиин хүбүүн, ³⁰ Левий – Симеоной, Симеон – Иудын, Иуда – Иосифой, Иосиф – Ионанай, Ионан – Элиакимай хүбүүн байгаа, ³¹ Элиаким – Мелейын, Мелей – Менын, Мена – Матадай, Матат – Натанай, Натан – Давидай хүбүүн, ³² Давид – Иесейн, Иесей – Обидой, Обид – Боазай, Боаз – Салмоной, Салмон – Нахшоной хүбүүн, ³³ Нахшон – Аминадабай, Аминадаб – Админай, Админ – Арниин, Арни – Ёэцронной, Ёэцрон – Перецэй, Перец – Иудын хүбүүн, ³⁴ Иуда – Яковай, Яков – Исаагай, Исаак – Абраһамай, Абраһам – Терахай, Терах – Нахорой хүбүүн, ³⁵ Нахор – Сэрүгэй, Сэрүг – Рэүгэй, Рэү – Пэлегэй, Пэлег – Эберэй, Эбер – Шелахай хүбүүн, ³⁶ Шелах – Кайнанай, Кайнан – Арпакшадай, Арпакшад – Шимэй, Шим – Нойн, Ной – Ламехэй хүбүүн, ³⁷ Ламех – Метушлайын, Метушлай – Енохой, Енох – Иарэдэй, Иарэт – Маалалэлэй, Маалалэл – Кенанай хүбүүн, ³⁸ Кенан – Эношой, Энош – Шэтэй, Шэт – Адамай, Адам болбол Бурханай хүбүүн байгаа.

Иисусые хорхойтуулан туршана

4 ¹ Иисус Иордан мүнрэнһөө Нангин Һүлдөөр дүүрэн бусажа, Һүлдэ тэрэниие сүл губи руу хүтэлжэ абаашаба. ² Тэндэ Иисусые дүшэн хоногой туршада шолмос хорхойтуулан туршаба. Тэдэ бүхы үдэрнүүдтэ Иисус юушье эдингүй ябаа, һүүлдэнь гэдэһэниинь аргагүй ехээр үлдөө һэн.

³ «Ши Бурханай Хүбүүн юм һаа, хилээмэн боло гэжэ энэ шулуунда захирал даа», – гэжэ шолмос Иисуста хэлэбэ. ⁴ «Хүн гээшэ ганса хилээмээр амидардаггүй гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ», – гэжэ Иисус шолмосто харюусаба.

⁵ Шолмос тэрэниие үндэр дээрэ гаргажа, юртэмсын бүхы хаан ороноудые саг зуура харуулба. ⁶ «Эдэ хаан түрэнүүдэй хамаг эрхэ засагыге, хамаг эрдэни баялигыге би шамда үгэхэб. Эдэ бүгэдэ минии гарта үгтэнхэй, тиин би дуратайл хүндөө тэрэниие үгэхэ эрхэтэйб. ⁷ Хэрбээ хүлдэм унажа мүргөө һаашни, эдэ бүгэдэ шинии болохо», – гэжэ

шолмос хэлэбэ. ⁸ «Эзэн Бурхандаа шүтэжэ, гансал тэрээндээ алба хэжэ бай! – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг», – гэжэ Иисус харюусаба.

⁹ Һүүлэй Һүүлдэ шолмос Иисусые Иерусалим хото абаашажа, Бурхан Һумын орой дээрэ байлгаад: «Хэрбээ ши үнэхөөрөө Бурханай Хүбүүн юм наа, эндэһээ доошоо хүрэ! ¹⁰ „Шамайе аршалан хамгаалхые Бурхан өөрынгөө Эльгээмэлнүүдтэ захиралта үгэхэ“ гэжэ, ¹¹ мүн „Шулуунда бүдэржэ унахагүйншни тулада тэдэ Эльгээмэлнүүд шамайе гар дээрээ үргөөд ябаха“ гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй ха юм», – гэжэ шолмос хэлэбэ. ¹² Иисус харюудань: «Бурханшни болохо Дээдын Эзэнэе бү турша гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байдаг», – гэжэ шолмосто хэлэбэ. ¹³ Элдэб янзаар туршан хорхойтуулжа ядаад, шолмос Иисусые халта зуура орхижо ошобо.

Иисус ажалдаа оробо

¹⁴ Һүүлдэнь Нангин Һүлдын хүсөөр дүүрэнэн Иисус Галилейдээ бусажа ерэбэ. Тэрээн тухай мэдээсэл бүхы орон нютагаарнь хаа хаанагүй тараба. ¹⁵ Иисус мүргэлэй гэртэ хүн зондо хургаалаа номножо, бүгэдэ зоной магтаалда хүртэжэ байгаа.

Назаредэй хүн зон Иисусые буруушааба

¹⁶ Иисус үдэжэ хүмүүжэнэн Назарет хотоёо бусажа, заншалта ёһоороо субботодо мүргэлэй гэртэ орожо, Нангин Бэшэг сооһоо хэнэг уншахаяа зоной урда зогсобо. ¹⁷ Тэрээндэ Исаяя лүндэншын ном үгтэбэ. Иисус тэрэ ном нээжэ уншаба:

¹⁸ *«Дээдын Эзэнэй Нангин Һүлдэ зосоомни оршобо,
үгытэй ядуушуулда һайн мэдээсэл номнохыемни
Дээдын Эзэн намайе шэлэжэ абаба.
Хаалтада байһан, олзологдоһон хүнүүдтэ
эрхэ сүлөө айладхахыемни,
һохор зоние хараатай болгохыемни,
хашуулан дарлуулһан зоние сүлөөдэ табихыемни
Дээдын Эзэн эльгээгээ юм.*

¹⁹ *Арад зондоо үршөөлөө хайрлаха сагын ерээ
гэжэ баһа дуулгахаар намайе эльгээгээ юм».*

²⁰ Иисус номоо хаажа, мүргэлэй гэрэй нэгэ туһалагшада бусажа үгөөд, һууба. Мүргэлэй гэр соо байһан хүнүүд булта тэрээн тээшэ хараһаар байгаа. ²¹ «Энэ номһоо минии уншаһан, таанадай

дуулахан зүйл бүхэн мүнөөдэр бөөлжэ байна», – гэжэ Иисус тэдэндэ хэлэбэ.

²² Бүгэдэ зон Иисус тухай хэлсэбэ, уран найхан үгэнүүдтэнь гайхалсан: «Энэмнай Иосифой хүбүүн бэшэ аал?» – гэлдэбэ. ²³ Иисус тэдэндэ хэлэбэ: «Эмшэн, түрүүн өөрыгөө найнаар аргалжа эдэгээ гэдэг үгэ таанад намда хэлэхэ ханаатайт гэжэ мэдэнэб. Капернаум хотодо гайхамшагта үйлэ хэрэг бүтээхэн тухаймни таанад дуулаат. Тиимэл гайхамшаг хэрэг мүнөө эндээ, түрэн нютагтаа бүтээ гэхэтнай гээбы. ²⁴ Таанадта үнэн зүрхэнхөө хэлэхэ байнаб: ямаршые лүндэншые түрэн нютагтань тоодоггүй юм! ²⁵ Таанадта нэгэ иимэ ушар хөөрэхүү: лүндэншэ Илиягай ажамидарха үедэ Израильда олон бэлбэхэн эхэнэрнүүд байгаа, тиихэдэ гурбан жэл хахад хура бороо оронгүй, ехэ ган боложо, хүнүүд хаа хаанагүй айхабтар ехэ үлэсхэлэндэ нэрбэгдэхэн юм. ²⁶ Теэд тэдэнэй нэгэндэшые Илия эльгээгдээгүй, харин гансал Сидон нютагай Сарепта хотын бэлбэхэн эхэнэртэл тэрэ эльгээгдээ бшуу. ²⁷ Елисей лүндэншын ажамидарха үедэ Израильда хэлхэ бузар үбшэнтэн олон байгаа, теэд тэдэнэй нэгэнэньшые арюудхагдан эдэгээгүй байхада, Сири уласай Нееман лэ гансаараа эдэгэхэн байгаа».

²⁸ Мүргэлэй гэр соо байхан зон Иисусай иимэ юумэ хэлэшые дуулахадаа, уур хилэнсэдэ абтажа, ²⁹ байрхан хүрэн бодоод, Иисусые хотоһоо шэрэжэ гаргаад, хадын орой дээрэ асарба. Назарет хото тэрэ хада дээрэ бодхоогдоһон байгаа. Тиигээд зон Иисусые хада дээрэхээ түлхижэ унагаахаяа забдаба, ³⁰ харин Иисус тэдэнэй дундуур хаха эсхэн гаража, өөрынгөө харгыгаар ябашаба.

Ада шүдхэртэ барюулхан хүн

³¹ Тиигээд тэрэ Галилей можын Капернаум хото ошожо, суббото бүхэндэ тэндэхи зоние хургадаг болобо. ³² Хүнүүд тэрэнэй номнол шагнахадаа, ехээр гайхадаг хэн, юундэб гэхэдэ, хургаалынь хүнэй зүрхэ сэдхэл аргагүй татажа байгаа бшуу. ³³ Мүргэлэй гэр соо ада шүдхэртэ барюулхан нэгэ хүн байжа: ³⁴ «Һэ-ээ! Назаредэй Иисус, ши бидэниие яаха гээбши? Ши маниие үгы хэхээ ерээ гүш? Би шамайе мэдэхэб: ши Бурханай нангин Хүбүүнши!» – гэжэ шангаар хашхарба. ³⁵ «Абья аниргүй болоод, энэ хүнхөө гара!» – гэжэ Иисус ада шүдхэртэ захирба. Ада шүдхэр тэрэ хүниие зоной дунда унагаагаад, халташ гэмтээнгүй, бөөхөөнь гаража арилба.

³⁶ Тэндэ байгшад булта ехээр гайхалдажа, бэе бээдээ: «Энэмнай ямархан хургаал гээшэб? Яахан ехэ эрхэ засагтай, шэдитэ хүсэтэй хүн гээшэб? Ада шүдхэрые гара гэхэдэнь, тэрэнь гаража ябаша-бал!» – гэлсэбэ. ³⁷ Тиигээд лэ Иисус тухай хураг оршон тойронхи нютагуудаар дэлгэрэн тараба.

Иисус олон зониие эдэгээбэ

³⁸ Мүргэлэй гэрһээ гараад, Иисус Симонэй гэртэ оробо. Тэндэ Симонэй хадам эхэ халууржа байгаа. Тэрэниие аргалжа эдэгээ-хыень Иисусые гуйба ха. ³⁹ Иисус тэрэ үбшэн эхэнэртэ дүтэлжэ, халуунда бөөһэнь гара гэжэ захирба. Халууниинь бууража, эхэнэр дары бодоод, айлшадаа хүндэлжэ ороо хэн.

⁴⁰ Наранай орохо багта элдэб үбшэндэ нэрбэгдэһэн бүхы зоболон-тодые түрэлхидынь Иисуста асараа хэн. Иисус үбшэн хүн бүхэнэй дээрэнь гараа табяад лэ эдэгээжэ байгаа. ⁴¹ Олон хүнүүдэй досооһоо ада шүдхэрнүүд гарахадаа, хашха хуугай табилдан: «Ши Бурханай хү-бүүнши», – гэлдэбэ. Ада шүдхэрнүүд тэрэнэй Бурханай табисуурта байһые мэдээ бшуу. Харин Иисус энээн тухай хэлэхыень тэдэниие хорижо байгаа.

⁴² Хойто үдэрынь Иисус гэрһээ гаража, нэгэ эзэгүй газарта ошобо. Хүн зон тэрэниие бэдэржэ олоод, өөһэдһөөн табиха дурагүй хажуудаа барижа байлгаба. ⁴³ «Би ондоошые хотонуудаар ябажа, Бурханай хаан түрэ тухай хайн мэдээсэл дэлгэрүүлхэ ёһотой хүм. Бурхан намайе энэ хэрэгээр лэ эльгээгээ ха юм!» – гэжэ Иисус тэдээндэ хэлэбэ. ⁴⁴ Тиигээд Иисус Иудей можын мүргэлэй гэрнүүдээр ябажа, хургаалаа номнобо.

Иисус түрүүшынгээ шабинарые шэлэжэ абана

5 ¹ Нэгэтэ хүн зон олоороо Иисусые тойроод, шахасалдан, Бурханай үгэ номнохыень шагнаба. Иисус тиихэдэ Геннисарет далайн эрьедэ зогсожо байгаа. ² Далайн эрьедэ хоёр онгосын байхые Иисус хараба. Загаһашад эрье дээрэ гаража, гүльмээе угаажа заһана. ³ Тэдэ хоёр онгосын нэгэниинь Симонэй байгаа. Иисус тэрэ онгосодо хуужа:

«Эрьһээ нэгэ бага холо болоё», – гэжэ Симондэ хэлэбэ. Тиигээд онгосоһоо арад зониие хургаба.

⁴ Иисус хэлэжэ дүүргэһэн хойноо: «Гүнзэгы газарта ошожо, загаһа баридаг губшуураа хаягты», – гэжэ Симондэ хэлэбэ. ⁵ «Багша аа,

бидэ бүхэли хүнндөө загаһашалаад, юушые баряагүйбди. Теэд танай хэлээ хада губшуураа хаяһуул даа», – гэжэ Симон харюусаба. ⁶ Загаһашад губшуураа хаяжа, аргагүй ехэ загаһа бариба. Даажа яданаһан губшуурынъ таһаржа хахаржа байба. ⁷ Тиигээд тэдэнэр нүгөө онгосынхидоо даллан, ерэжэ туһалхыень дуудаба. Тэдэнь ерэжэ, хоёр онгосоёо загаһаар дүүргэбэ. Тиихэдэнь онгосонуудынъ уһанда шэнгэхэхээ нааша болоо бэлэй. ⁸ Иимэ олзотой болоһон Симон Пётр Иисусай урда үбдэглэн хэхэрэн хүгэдэжэ: «Дээдын Эзэн аа, намайе орхижо ошооты! Би нүгэлтэй хүнби», – гэжэ хэлэбэ.

⁹ Иимэ ехэ загаһа бариһандаа Симон болон тэрээнтэй ябаһан бүхы хүнүүд, ¹⁰ мүн тэрэшэлэн Зэбэдэйн хүбүүд, Симонэй нүхэд Яков Иоанн хоёр гайхажа хүрдэжэ байбад. «Бү ай, ши энээнһээ хойшо загаһа барихын орондо хүнүүдые намда хандуулдаг болохош», – гэжэ Иисус Симондэ хэлэбэ. ¹¹ Онгосоёо эрье дээрэ гаргаад, загаһашад бүхы юумэеэ тэндээ орхижо, Иисусай хойноһоо ябаба.

Иисус үбшэн хүниие эдэгээнэ

¹² Иисусай нэгэ хотодо ошоод байхадань, арһанай халдабарита үбшэнтэй хүн ерэбэ. Иисусые хараһаар, урдань газар мүргэн унажа: «Дээдын Эзэн, аа! Хэрбээ ши хүсэбэл, намайе арюудхан эдэгээжэ шадаһаш», – гэжэ гуйба. ¹³ Иисус тэрээндэ гараараа халта хүрэжэ: «Эдэгээхэ хүсэлтэйб, арюун больш даа», – гэбэ. Тэрэ дороо арһанай халдабарита үбшэниинь эдэгэшэбэ. ¹⁴ «Энээн тухай хэндэшые юумэ бү дуулгаарай. Зүгөөр санаартанда ошожо, бээ үзүүлээрэй, тиигээд эдэгэһэнээ бултанда гэршэлхын тула ши Моисейн зарлигай ёһоор үргэл хээрэй», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

¹⁵ Тиибэшые Иисус тухай мэдээсэл бүри холуур таража, арад зон бүри олоороо тэрэниие шагнаһаяа, үбшэнөө аргалуулһаяа ерэжэл, ерэжэл байба. ¹⁶ Харин Иисус өөрөө үе үе болоод лэ эзэгүй газарта ошожо, Бурханда мүргэдэг бэлэй.

Иисус саа үбшэнтэниие эдэгээнэ

¹⁷ Нэгэтэ Галилей болон Иудей можын бүхы нютагуудһаа, Иерусалим хотоһоо ерэхэн фарисейнүүдэй болон Хуули заадаг багшанарай суглараад һуухада, Иисус хүнүүдые һургажа байба. Бурханһаа үгтэһэн шэдитэ хүсөөр Иисус ямаршые үбшэн эдэгээжэ шадаха байгаа. ¹⁸ Энэ үедэ саа үбшэндэ дайруулһан нэгэ хүниие шэрдэгтэйн тэлээд абажа ерэбэ. Үбшэнтэниие гэртэ оруулжа, Иисусай урда

табиха гэбэ. ¹⁹Тээд хара мянган зоной дундуур оруулха аргагүй байжа, гэрэй орой дээрэ гаража, хушалтыень задалаад, гарахан нүхөөр үбшэнтэнөө шэрдэгтэйн доошонь буулгажа, Иисусай урда табиха. ²⁰Тэдэнэй аргагүй ехэ этигэлтэй байһыень хаража: «Нүгэлнүүдшни хүлисэгдэбэ, нүхэрни», – гэжэ Иисус тэрэ хүндэ хэлээ бэлэй.

²¹Хуули заадаг багшанар болон фарисейнүүд хоорондоо зүбшэжэ: «Энэмнай хэн гээшэб? Бурхание доромжолжо байнал. Ганса Бурханһаа ондоо хэн хүнэй нүгэл хүлисэдэг юм?» – гэлдэбэ. ²²Иисус тэдэнэй юун тухай бодожо байхые мэдээд: «Юундэ тиигэжэ сэдхэлдээ бодобот? ²³„Нүгэлнүүдшни хүлисэгдэбэ“ гэхэдэ бэлэн хилбар гү, али „Бодоод яба!“ гэхэдэ гү? ²⁴Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй газар дэлхэй дээрэ нүгэл шэбэлнүүдые хүлисэхэ эрхэтэй байһые таанар мүнөө мэдэхэт», – гэжэ Иисус хэлэбэ. Тиигээд саа үбшэнтэй хүндэ хандан: «Бодоод, дэбисхэрээ абаад, гэртээ хари», – гэбэ. ²⁵Тэрэнь хүнүүдэй хараһаар байтар бодоод, хэбтэһэн шэрдэгээ абажа, Бурхание магтан зальбарһаар гэртээ хариба. ²⁶Хүн зон булта гайхажа сошожо, Бурханаа алдаршуулан: «Гайхалтай юумэ энэ үдэр үзэбэди даа!» – гэжэ айн хүрдэн үгэлбэд.

Иисус Левийе шэлэжэ абана

²⁷Энээнэй хүүлээр Иисус газашаа гарахадаа, алба татааша Левий гэгшын татабари суглуулдаг газартаа һуухыень хараад: «Хойноһоо яба», – гэбэ. ²⁸Тэрэнь бодожо, бүхы юумээ орхёод, Иисусай хойноһоо ябаба.

²⁹Левий Иисусые гэртээ урижа, ехэ хайнаар хүндэлбэ. Тэндэнь Иисустай хамта алба татаашадшые, мүн бусадшые олон хүнүүд һуулсаа. ³⁰«Юундэ таанад алба татаашадтай, нүгэл хэгшэдтэй хамта эдеэлжэ, ундалжа һуунабта?» – гэжэ фарисейнүүд болон Хуули заадаг багшанар Иисусай шабинарта хандажа, гэмэр-гутар гэлдэбэ. ³¹«Элүүр уладта эмшэн хэрэггүй, харин үбшэн хүнүүдтэ хэрэгтэй юм. ³²Бурханда хандахыень би үнэн сэдхэлтэниие бэшэ, харин нүгэл хэгшэдые дуудахаяа ерээ хүнби!» – гэжэ Иисус тэдээндэ харюусаба.

Масаг сахиха тухай асуудал

³³«Иоаннайшые, фарисейнүүдэйшые шабинар үргэлжэ масаг сахиха, Бурхандаа мүргэжэ байдаг лэ, харин шинии шабинар эдихэ, уухыел мэдэнэл», – гэжэ фарисейнүүд ба Хуули заадаг багшанар Иисуста хэлэбэ. ³⁴Тиихэдэнь Иисус тэдээндэ харюусаба: «Таанар

түрэ хурим дээрэ найрлажа байһан айлшадые хүрьгэн хүбүүнэй байха сагта масаг сахигты гэжэ баадхаха аалта? ³⁵ Зүгөөр хүрьгэн хүбүүниие тэдэнһээ абаад ябахә үдэрэй ерэхэдэнь, тэдэ айлшад масаглахал».

³⁶ Иисус тэдээндэ иимэ һургаалта үгэнүүдые хэлэбэ: «Хэншые хуушан хубсаһанда шэнэ бүдөөр халааһа табидаггүй бшуу. Тиигэхэ болоо һаа, шэнэ хубсаһаа хахалжа хаяад, хуушандааш тааруулжа шадахагүйл. ³⁷ Һая нэрэһэн архияа хуушан туламда хэдэггүйл, хэ һаань, тэрэ архинь эһээд, хуушан туламаа хахалжа, архиньшые, туламыньшые хэндээшые хэрэггүй болохол. ³⁸ Шэнэ архиие шэнэ хүхүүртэл юулэхэ ёһотой. ³⁹ Хуушан архи уужа үзэһэн хүн шэнэ архи амталха дурагүй байдаг, юундэб гэхэдэ, „хуушан архинь дээрэ“ гэдэг ха юм».

Субботын тухай асуудал

6 ¹ Нэгэ субботодо Иисус шабинартая таряалангай газараар үнгэржэ ябаа. Шабинарын хоолос таһалжа, альган дээрээ үйрүүлээд, орооһыень эдибэ. ² «Субботодо хэжэ болохогүй юумэ юундэ хэнэбта?» – гэжэ фарисейнүүдэй зариманиинь хэлэбэ. ³ Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаа һэн: «Давид хаанай хамта ябалсагшадтайгаа үлэсхэлэн ябахәдаа юу хэһэн тухайнь таанар уншаагүй аалта? ⁴ Давид хаан Бурханай гэртэ ороод, үргэлэй хилээмэ абажа эдеэд, суг ябаһан хүнүүдтэ үгэһэн байна. Харин санаартанһаа ондоо хэншые тэрэ хилээмэ эдихэ эрхэгүй байгаа». ⁵ Саашань Иисус: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн субботыншые Эзэн мүн», – гэжэ нэмэбэ.

Гар хатанхай хүн тухай

⁶ Иисус баһа нэгэ субботодо мүргэлэй гэртэ орожо, һургаалаа номнобо. Тэндэ баруун гараа хатанхай нэгэ хүн байгаа. ⁷ Субботодо хатаһан гартай хүниие эмшэлэгшэ аа гү гэжэ Иисусые зэмэлхэ һанаатай Хуули заадаг багшанар болон фарисейнүүд тэрэниие гэтэн ажаглажа байбад. ⁸ Иисус тэдэнэй хара һанаае мэдэжэ, хатаһан гартай хүндэ хандан: «Бодоод, эндэ хүнүүдэй урда гаража зогсо!» – гэжэ хэлэбэ. Тэрэнь бодоод, зоной урда зогсобо. ⁹ Иисус үнөөхи Хуули заадаг багшанарта болон фарисейнүүдтэ хандажа: «Субботодо бидэ һайн юумэ хэхэ гү, али муу юумэ үйлэдэхэ ёһотой гүбди? Хүнэй ами абарха гү, али хүнөөхэ ёһотой гүбди? Таанад юун гэхэ байнат?» – гэжэ асууба. ¹⁰ Тиигээд Иисус тэдэниие бултыень шэртэн

хаража, гараа хатанхай хүндэ: «Гараа харбай!» — гэбэ. Тэрэнэйн гараа харбайхада, гарын эдэгэшээн байба. ¹¹ Тиихэдэ Хуули заадаг багшанар ба фарисейнүүд галзууралдан, энэ Иисусые яахамнайб гэжэ хоорондоо зүбшэбэ.

Иисус арбан хоёр элшэнэрээ шэлэжэ абаа

¹² Тухайлбал, тэрэл үедэ Иисус хадын оройдо гаража, бүхэли хүниндөө Бурхандаа мүргэбэ. ¹³ Үглөөгүүрын Иисус шабинараа дуудаж, тэдэнэйнгээ дундаһаа арбан хоёрыень шэлэжэ, элшэнэрээр томилбо. ¹⁴ Тэдэнь хэд бэ гэхэдэ, Симон (Иисус тэрэниие Пётр гэжэ нэрлээ), Андрей (Симон ба Андрей хоёр аха дүүнэр байгаа), Яков, Иоанн, Филипп, Варфоломей, ¹⁵ Матвей, Фома, Алфейн Яков хүбүүн, зелотуудай бүлгэмэй гэшүүн Симон, ¹⁶ Яковай Иуда хүбүүн, мүн хожомын урбаһан Иуда Искарот гэгшэд болоно.

Иисус хургана, номноно, эмшэлнэ

¹⁷ Иисус шабинартайгаа хамта хада дээрэһээ буужа, тэгшэ талада тогтобо. Тэндэнь олон шабинарын, мүн бүхы Иудей можоһоо, Иерусалимһаа, далайн эрьедэ оршодог Тир, Сидон хотонуудһаа тоогүй олон зон сугларба. ¹⁸ Тэдэ зон Иисусай номнол шагнаһаа, үбшэнһөө аргалуулһаа ерээ. Мүн ада шүдхэрнүүдтэ баригдаһан хүнүүдые ерэжэ эмшэлүүлэн эдэгэбэ. ¹⁹ Тэдэ зон Иисуста гараараа халта хүрэхые оролдоно, юундэб гэхэдэ, тэрээнһээ шэдитэ хүсэн сасаржа, хүн бүхэниие эдэгээжэ байгаа бшуу.

Баяр жаргал ба уйдхар гашуудалнууд

- ²⁰ Иисус шабинар тээшээ хараад, иигэжэ хэлэбэ:
*«Бурханай Хүлдые угаа хүсэгшэд, жаргалтайт,
 Бурханай хаан түрэ танай ха юм.*
- ²¹ *Мүнөө үлэсхэлэн байгшад, жаргалтайт,
 Таанад элбэг дэлбэг эдихэ юумэтэй байхат.
 Мүнөө уйлаашад жаргалтайт,
 Таанад баярладаг хүхидэг болохот.*
- ²² Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнһээ боложо таанадые хүнүүдэй үзэн ядажа, доромжолоошые хаань, мүргэлэй гэрһээ намнаашые хаань, үнэн нэрыетнай гутаагаашые хаань, таанад жаргалтайт. ²³ Мүнөө таанарые үзэн ядагшадай үбгэ эсэгэнэрынышые урдань лүндэншэдтэ баһал иимэ муугаар хандадаг байһан юм. Тиимэһээ таанадые

тиигэжэ доромжолжо, дарамталжа байбалнь, ехэл баясагты, хүхижэ хүрэжэ байгты! Таанад тэнгэридэ агуухэ шагналда хүртэхэ бшуут!

²⁴ *Зүгөөр, таанар баяшуул, гашуудал зоболон үзэхэт,
Таанад жаргалаа хүсэд эдлэжэ бараа ха юмта.*

²⁵ *Мүнөө дуран соогоо садхалан байгаашад,
Таанар үлэн хоһон ябажа, гашуудал зоболон үзэхэт.
Мүнөө энээлдэжэ ханяалдажа байгаашад,
Уйлаха бархирха сагтнай ерэжэ, зобохот.*

²⁶ Таанадые бүхы хүнүүдэй аргагүй ехээр магтажа байбалнь, таанар уй гашуудал үзэхэт! Таанадые магтаашадай эсэгэнэрынь хуурмаг лүндэншэдые баһал тиигэжэ магтадаг байгаа бшуу.

Дайсадаа хайрлажа байха тухай

²⁷ Намае шагнажа байгшад, таанадта иигэжэ хэлэнэб: дайсадтаа дуратай байгты, таниие үзэн ядагшадта һайниие хэгты, ²⁸ таниие хараалай муухайгаар хараагшэдые юрөөгты, таниие доромжологшодой түлөө зальбарэгты. ²⁹ Нэгэ хасарыетнай альгадаһан хүндэ нүгөө хасараа табижа үгэгты, дэгэлыетнай буляжа абаһан хүндэ самсаяа тайлажа үгэгты. ³⁰ Танһаа юумэ эриһэн хүндэ хэрэгтэйень үгэгты, юумыетнай абаа һаань, һөөргөнь бү нэхэгты. ³¹ Бусад хүнүүд танда ямараар хандаһай гэжэ һананабта, тон тэрээндэл адляар таанад өөһэдөө хүнүүдтэ хандагты. ³² Таанадта хайра дуратай зониел хайрлажа байбалтнай, Бурхан таниие магтаха аал? Нүгэлтэншье өөһэдыень энхэрэн талархадаг хүнүүдтэ дуратай байдаг ха юм. ³³ Тандал һайниие хэһэн хүнүүдтэ һайниие хэдэг һаатнай, Бурхан тэрэнэйтнай түлөө танда талархаха аал? Нүгэлтэншье өөһэдтэнь һайн хүнүүдтэ һайнаар хандадаг ха юм! ³⁴ Бусаажа үгэхэ гэжэ найдаһан хүндөөл юумэ урьһалдаг һаатнай, Бурхан тэрэнэйтнай түлөө танда талархаха аал? Нүгэлтэншье бэе бээдээ юумэ зээлеэр үгэлсэхэдөө, һөөргөнь тэрэнээ бүхэлеэр бусаажа абахаар үгэдэг ха юм. ³⁵ Харин таанад дайсадаа энхэрэгты, һайниие хэгты, харюудань юушье хүлээнгүй урьһаар үгэгты. Тэрэнэйнгээ түлөө агуухэ шагналда хүртэхэт, Дээдын Бурханай үхибүүд байхат. Ашые харюулдаггүй, муу һанаатай хүнүүдтэшье Бурхан энэрхы һайн байдаг бшуу. ³⁶ Эсэгынтай танаа энхэржэ хайрлажа ябадагтал адляар таанадшье бусад зониие энхэржэ хайрлажа ябагты.

Бусад зониие шүүбэрлэн зэмэлхэ тухай

³⁷ Бусад зониие бү шүүбэрлэн зэмэлэгты, тиигэбэл Бурхан таанадые шүүбэрлэн зэмэлхэгүй. Бусадые бү муушалагты, тиихэдээ өөһэдөө муушалуулхагүйт. Бусадые хүлисэжэ байгты, тиихэдэтнай Бурхан таанадые хүлисэхэ. ³⁸ Бусад зондо юумэ үгэдэг байбалтнай, Бурханшые таанадта үгэжэ байха. Үгэһэн юумэнтнай элбэг дэлбэгээр, хэмжээнһээ үлүүгээр, обогор болоод, хормойдотнай дүүрэн бусажа ерэхэ. Хүндэ ямар хэмжээгээр юумэ үгэнэт, тиймэл хэмжээгээр Бурхан өөһэдтэтнай үгэхэ».

³⁹ Иисус тэдээндээ иимэ хургаалта үгэнүүдые хэлэбэ: «Һохор хүн һохор хүниие хүтэлэн ябажа шадаха аал? Хоюулаа нүхэ руу унаха бэшэ гү? ⁴⁰ Шабинь багшаһаа үлүү байхагүй, харин эрдэмдэ һурахадаал, багшынгаа зэргэ боложо шадаха. ⁴¹ Нүхэрэйнгөө нюдэндэ байһан гэшүүһэ хараад, өөрынгөө нюдэндэ байһан модо юундэ обёорногүйбши? ⁴² Өөрынгөө нюдэндэ байһан модо харахагүй аад лэ: „Байза, би шинии нюдэндэ ороод байһан гэшүүһэ гаргаһууб“, – гэжэ яаж хэлэхэ болонош? Хоёр нюуртан! Түрүүшээр өөрынгөө нюдэнэй модо гарга, тийгээ һаа, нүхэрэйнгөө нюдэнэй гэшүүһэ яаж гаргахые мэдэхэлши.

Модон болон тэрэнэй үрэ жэмэс тухай

⁴³ Һайн модондо муу үрэ жэмэс ургадаггүй, харин муу модонһоо һайн үрэ жэмэс гарадаггүй. ⁴⁴ Модондой шанарынь үрэ жэмэсээрнэ мэдэгдэдэг! Үүргэнэ модондо үзэм жэмэс ургадаггүй, үрмэдэһэ һөөгһөө үзэм жэмэс гарадаггүй. ⁴⁵ Һайн хүн сэдхэлэйнгээ үнэтэ баялиг сооһоо һайниенһэ гаргадаг, харин хара һанаатай хүн харата дорой сэдхэлэйнгээ суглуулбарихаа мууень гаргадаг. Зүрхэ сэдхэлдэ байһан юумэн хэлэнэй үзүүртэ гарадаг ха юм.

Хоёр барилгашан тухай

⁴⁶ Минии заһанай ёһоор һайн юумэ үйлэдэхэгүй аад, юунэйхиие Дээдын Эзэн, Дээдын Эзэн гэжэ намайе нэрлэнэбта? ⁴⁷ Намда ерэжэ, хургаалыемни шагнаһан, тэрэниием бээлүүлһэн хүн хэндэ адлиб гэжэ таанадта хэлэжэ үгэхүү. ⁴⁸ Жэшээнһэ, нэгэ хүн газар гүнзэгыгөөр малтажа, гэрэйнгээ һуури шулуун дээрэ табиба гэе. Ехэ үер боложо, тэрэ гэртэнь уһан эбхэрэн ерэбэшье, һууриһаань хүдэлгэхэгүй, юундэб гэхэдэ, тэрэ гэр һайнаар баригдаһан байна. Һургаалыемни шагнажа, бээлүүлжэ байһан хүн тиймэ гэр баригшада адли.

⁴⁹ Харин хургаалыем шагнаад, тэрэниие дүүргэдэггүй хүн гэрээ шулуун нууриггүйгөөр газар дээрэ барихан хүндэл адли. Уһанай эбхэрэн ерэхэдэ, тэрэ гэрынь дары бутаржа, эбдэржэ халаха».

7 ¹ Эдэ бүгэдые хүн зондо хэлэһэн хойноо Иисус Капернаум хото ошобо. ² Тэрэ хотодо зуунай нэгэ даргын эгээн шухала хэрэгтэй зарасань хүндөөр үбшлөөд, үхэхөө хэбтэбэ ха. ³ Тэрэ дарга Иисус тухай дуулахадаа, «Манайда ерэжэ, зарасыемни абарыт даа» гэхэн гуйлтатайгаар тэрээндэ еврейнүүдэй ахамадуудые эльгээгээ хэн. ⁴ Ахамадууд Иисуста ерэжэ: «Энэ хүмнай туһа хүргэмөөр хайн хүн юм. ⁵ Энэ хүн арад зондомнай дуратай юм, манда өөрөө мүргэлэй гэр барижа үгөө юм», – гэжэ ехэтэ гуйба. ⁶ Тиимэһээ Иисус тэдээнтэй ошолсобо. Гэртэнь дүтэлжэ ябахадань, зуунай дарга урдаһаань нүхэдөө эльгээжэ: «Эзэн, бөөэ бү зобоогты даа. Би таниие гэртээ оруулхаар бэшэ ахир дорой амитанби. ⁷ Тиимэһээ би өөрөө танда ошохоёо зүрхэлөөгүйб. Гансал зарлигаа буулгажа хайрлыта, тийбэлтнай зарасамни эдэгэшэхэл. ⁸ Ушарынь хэлэбэл, бишье баһал дээрээ ноёдтой, мүн мэдэлдээ сэрэгшэдтэй хүнби. Тэдэнэйнгээ нэгэндэнь: „Ошо“ гэхэдэм ошодог, нүгөөдэдэнь: „Ер“ гэхэдэм ерэдэг, зарасадаа: „Тэрээниие хэ“ гэхэдэм хэдэг юм». ⁹ Иисус энээниие дуулаад, ехээр гайхаба. Тиигээд дахажа ябаһан олон зон тээшэ эрьежэ: «Би израильшуудайшье дунда иимэ хүзэг этигэлтэй хүниие үзөөгүйб», – гэбэ. ¹⁰ Даргын эльгээһэн хүнүүдэй һөөргөө бусажа ошоходонь, зараса эдэгэшоод байгаа хэн.

Иисус бэлбэһэн эхэнэрэй хүбүүе бодхооно

¹¹ Удангүй Иисус Наин хото ошоо хэн. Тэрээниие шабинарынь, мүн хүн зон олоороо дахажа ябаа. ¹² Хотын хаалгада хүрэхэдэнь, олон зон наһа бараһан хүниие хүдөөлүүлжэ ябаба. Тэрэнь бэлбэһэн эхын ори ганса хүбүүн байгаа. ¹³ Иисус эхыень харахадаа, аргагүй ехээр хайрлажа: «Бү уйла», – гэжэ хэлэбэ. ¹⁴ Тиигээд хажуудань ошожо, тэлүүрэйнь ойро хүрэбэ. Тэлэжэ ябаһан хүнүүд зогсоодхибо. Иисус наһа бараһан хүндэ: «Залуу хүбүүн, бодо!» – гэжэ хэлэбэ. ¹⁵ Наһа барагшань тэлүүр дээрээ һуугаад, юумэ хэлэжэ эхилээ хэн. Иисус тэрэ хүбүүе эхэдэнь абаашажа үгэбэ.

¹⁶ Хүн зон бүгэдэ айн хүрдэбэ, Бурханиие алдаршуулан магтаба: «Агууехэ лүндэншэ манай дунда мүндэлбэл, арад зондоо туһалхаяа Бурхан морилжо ерэбэл», – гэлдэбэ.

¹⁷ Иисус тухай энэ мэдээсэл бүхы Иудей уласаар, оршон тойронхи газар нютагуудаар тараба.

Ухаар арюудхагша Иоанн тухай

¹⁸ Энэ ушар тухай Иоаннда шабинанынь дуулгаба. ¹⁹ Иоанн хоёр шабияа дуудаж: «Ерэхэ ёһотойнь ши гээшэ гүш, али бидэ ондооо хүлээхэ ёһотой гүбди гээд нуража ерэгты», – гэжэ тэдэнээ Иисуста эльгээбэ. ²⁰ Тэдэнэ Иисуста ерээд: «Бурханһаа заларжа ерэхэ ёһотойнта гээшэ гүт, али бидэ ондооо хүлээхэ гүбди гээд мэдэжэ ерэхыемнай Ухаар арюудхагша Иоанн танда эльгээгээ», – гэжэ хэлэбэ. ²¹ Эгээл энэ үедэ Иисус олон хүнүүдые үбшэ хабшанһаань эдэгээбэ, ада шүдхэрнүүдһээнэ сүлөөлбэ, олон хохор хүниие хараатай болгобо. ²² Иисус Иоаннай шабинарта хандажа: «Хохор хүнүүдэй дахин харадаг болоһые, дохолон хүнүүдэй ябадаг болоһые, арһанай халдабарита үбшэнтэй хүнүүдэй арюудхагдаһые, дүлии хүнүүдэй һонор болоһые, үхэхэн хүнүүдэй үндын бодоһые, үгытэй хүнүүдэй Бурханай хаан түрэ тухай номнол дуулаһые, хараһанаа, мүн дуулаһанаа Иоаннда ошожо хэлэгты. ²³ Нам тушаа һэжэг түрөөгүй хүн жаргалтай юм», – гэжэ хэлэбэ.

²⁴ Иоаннай шабинарай ябаһан хойно Иисус арад зондоо Иоанн тухай хэлэжэ оробо: «Иоаннда сүл губи руу ошоходоо, ямархан юумэ хараһаяа найдаабта? Һалхинда найгалзажа байһан хуһа хараһаяа гү? ²⁵ Таанар юу үзэхээ тиишэ ошообта? Зөөлэн хубсаһа үмдөөд ябаһан хүниие гү? Теэд ялагар салагар, үзэсхэлэн һайханаар хубсалһан хүнүүд хаанай ордонуудтал ажаһуудаг ха юм. ²⁶ Таанар юу үзэхээ тиишэ ошообта? Лүндэншые гү? Тиимэ даа, тиихэдэ таанад лүндэншэһөө дээгүүр хүниие хараалта гэжэ таанарта хэлэнэб. ²⁷ Нангин Бэшэг соо: „Шинии ябаха харгы бэлдэхыень би түрүүндэшни өөрынгөө Эльгээмэлые ябуулнаб“, – гэжэ Бурхан Иоанн тухай хэлэнэ. ²⁸ Иоаннһаа агуухэ хүн эхын умайһаа түрөөгүй юм. Зүгөөр Бурханай хаан орондо байгшадай эгээлэй багань Иоаннһаа ехэ юм».

²⁹ Иоаннай хургаһан ёһоор ухаар арюудхуулһан бүхы зон, тэрэнэй тоодо алба татаашадшые, Иисусай хэлээшые шагнаад, Бурханыи алдаршуулба. ³⁰ Харин Иоаннай хургаһанай ёһоор ухаар арюудхуулһаһаа арсаһан фарисейнүүд болон Хуули заадаг багшанар Бурханай айлдхаһан зарлигые дуулаха дурагүй байба.

³¹ Иисус үргэлжэлүүлэн хэлэбэ: «Зай, энэ оршон үеын зониие хэд юудтэй жэшэлтэйб, юрэдөө эдэнэр хэдтэй адли гээшэб? ³² Эдэнэр газар хууһан үхибүүдэй:

*„Бидэнэй жэмбүүрээр наадахада,
таанар хатараагүйт.
Бидэнэй гунигтай дуу дуулахада,
таанар уйлаагүйт“, – гэжэ
бэе бээдээ хэлэнхэндэл адли юм.*

³³ Иоаннай ерэхэдээ, хилээмэ эдидэггүй, архи уудаггүй байхадань, таанар тэрэниие „ада шүдхэртэ барюулхан хүн“ гэбэт. ³⁴ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй ерээд, юумэ эдидэг, дарһа болгодог байхадань, таанар „Харыт, энэмнай эдимэр, архиншан, алба татаашадай, нүгэл хэгшэдэй нүхэрынь байнал“ гэбэт. ³⁵ Тиигэбэшье Бурханай сэсэн мэргэниинь үри хүүгэдээрнь баталагдадаг юм».

Симон гэдэг фарисейн гэртэ

³⁶ Нэгэ фарисей Иисусые үдын хоолдо гэртээ уриба. Иисус гэртэнь орожо, хоол барихаяа һууба. ³⁷ Хотын зоной дунда нүгэлтэй гэжэ суурхалан нэгэ эхэнэр Иисусые фарисейндэ хоол барина гэжэ дуулаад, шабар домбо соо найхан хангалтай тоһо абажа ерээ. ³⁸ Тиигээд Иисусай ара талада хүлдэнь һуугаад, уйлажа байгаад, нюдэнэйнгөө нулимсаар хүлыень угааба, толгойнгоо үһөөр аршан, таалан, найхан хангалтай тоһо хүлдэнь түрхибэ. ³⁹ Гэртээ Иисусые уриһан фарисей иигэжэ байһыень хараад: «Энэ хүн үнэхөөрөө лүндэншэ байгаа һаа, хүлыень ямар эхэнэрэй хүрэжэ байһые мэдэхэл һэн даа; нүгэлтэй эхэнэр байна гэжэ тухайлхал һэн даа», – гэжэ зосоогоо бодобо. ⁴⁰ Теэд Иисус тэрээндэ: «Симон, би шамда нэгэ юумэ хөөррэйхүү», – гэбэ. «Хөөрыш даа, багша», – гэжэ Симон харюусаба. ⁴¹ «Нэгэ хүн хоёр хүндэ мүнгэ урьһалаа һэн ха: нэгэндэнь – табан зуун динари*, нүгөөдэдэнь – табин динари. ⁴² Тэдэ хоёрой үриез бусааха аргагүй байһыень ойлгоод, мүнгэ урьһалагша хөюулыень хүлисөө һэн. Урииень хүлисэгшэдэ тэдэ хоёрой алиниинь үлүү ехээр энхэрхэ байнаб?» – гэжэ Иисус һураба. ⁴³ «Ехэ үритэй байжа хүлисүүлһэн хүниинь ааб даа гэжэ һананаб», – гэжэ Симон харюусаба. «Зүб хэлэнэш», – гэжэ Иисус хэлэбэ. ⁴⁴ Тиигээд эхэнэр тээшэ эрьелдэн, Симондэ хэлэбэ: «Энэ эхэнэрые харана гүш? Танайда ороходом, ши хүл угааха уһа үгөөгүйш, харин энэ эхэнэр нюдэ-нэйнгөө нулимсаар хүлыем угаагаад, үһөөрөө аршаа. ⁴⁵ Ши намайе

* Динари – римэй жэжэ мүнгэн, хүлһэншэ хүдэлмэришэнэй нэгэ үдэрэй ажалай салин болодог байгаа.

таалаагүйш, харин энэ эхэнэр танайда орохооом хойшо хүлыем таһалгаряагүй таалажа байгаа. ⁴⁶ Ши толгойем оливай тоһооршье түрхээгүйш, харин энэ эхэнэр үнэтэй хангалтай ургамалай тоһоор хүлыем түрхээ. ⁴⁷ Энэ эхэнэрэй хэһэн олон нүгэлынь хүлисэгдөө. Тиимэһээл энэ намайе иимэ ехээр энхэржэ хайрлажа байна. Зүгөөр багаар хүлисүүлэгшэд бирагүйхэн энхэрэл хайра үзүүлдэг юм». ⁴⁸ Тиигээд Иисус эхэнэртэ: «Нүгэлшни хүлисэгдэбэ», – гэжэ хэлэбэ. ⁴⁹ Бэшэ айлшадынь доро дороо: «Нүгэл хүлисэжэ байдаг энэ хүмнай хэн гээшэб?» – гэжэ бодобо. ⁵⁰ «Этигэлшни шамайе абарба, амгалан мэндэ ябыш даа», – гэжэ Иисус үнөөхи эхэнэртэ хэлэбэ.

Иисуста тухалдаг эхэнэрнүүд тухай

8 ¹ Удаань Иисус хото турануудаар, хүдөө нютагуудаар ябажа, Бурханай хаан түрэ тухай һайн мэдээсэл номнобо. Тэрээнтэй хамта арбан хоёр шабинарынь ябалсаа. ² Мүн Иисусаар үбшэн зоболонгоо эдэгээлгүүлһэн, ада шүдхэрнүүдээ намнуулһан хэдэн эхэнэрнүүд тэрээнтэй ябалсаа гэбэл: бэеһээн долоон ада шүдхэр гаргуулһан Мария Магдалина, ³ Ирод хаанай түшэмэл Хуза гэгшын Иоанна һамган, Сусанна болон бусад олон хүнүүд ябалсаба. Тэдэ эхэнэрнүүд Иисусые, шабинарыень тэдхэжэ байгаа. ⁴ Нэгэтэ хото бүхэнһөө хүн зоной олоороо суглархада Иисус иимэ хургаалта үгэнүүдые хэлэбэ: ⁵ «Нэгэ таряшан таряа тарихаяа гараба. Үрэхээ сасахадань, зариманиинь харгын хажууда унажа гэшхүүлбэ, шубууд тэдэниинь тоншобо гэхэ. ⁶ Зарим үрэхэниинь шулуутай газар унажа, бултайгааш һаа, шииг нойтогүйдэжэ, гандашаба. ⁷ Бэшэ зарим үрэхэниинь үүргэнын дундуур унажа, тэндэнь ехээр ургаһан буртаг үбһэндэ даруулшаба. ⁸ Зарим үрэхэниинь үрэхэлтэй газарта унажа бултайгаад, һайн ургаса үгэбэ: тариһан үрэхэнһөөнь зуу дахин ехэ ургаса гараба». Түгэхэлдэнь Иисус: «Шэхэтэй юм һаа, анхарагты», – гэхэн үгэнүүдээр хөөрөөгөө дуусхаба.

Хургаалта үгэнүүдэй зорилго

⁹ «Энэ хургаалта үгэнүүдтнай ямар удхатай юм?» – гэжэ шабинарынь Иисусаа хурабад. ¹⁰ «Бурханай хаан түрэ тухай гүн нюусанууд таанадтал тайлбариллагдана, харин бусад хүнүүдтэ хургаалта үгэнүүдээр лэ хэлэгдэнэ. Тиимэһээ тэдэнэр хаража, шагнажа байһан мүртөө үнэн удхыень ойлгодоггүй.

Иисус таряашан тухай хургаалта үгэнүүдые тайлбарилна

¹¹ Эдэ хургаалта үгэнүүдэй удха иимэ: үрэхэн гээшэнь Бурханай үгэ мүн. ¹² Харгын хажууда унаһан үрэхэн гээшэнь – Бурханай номнол үгэнүүдые шагнагшад мүн, теэд удаань шолмос ерэжэ, ойлгоһон юумыень сэдхэлһээнэ ходолжо абаашана, тиихэдэнь тэдэ хүнүүд этигэхэеэ болижо, абарагдахагүй болоно. ¹³ Шулуутай газарта унаһан үрэхэн гээшэнь – номнол үгэнүүдые шагнаад, тэрэниие ойлгожо баярлабашье, тэрэ үгын сэдхэлдэнь гүнзэгы үндэхлөөгүй ушарһаа тиимэ хүнүүд саг зуура хүзэглэбэшье, хатуу бэрхэ сагай ерэхэдэ хүзэглэхэеэ болишодог. ¹⁴ Үүргэнэ соо унаһан үрэхэн гээшэнь – номнол үгэнүүдые шагнабашье, урдынхидаал адли хубиингаа хэрэгтэ дашуурһаар, эд зөөриин барлаг болоһоор, бээ жаргуулха шуналда абтаһаар ямаршы аша үрэ асарангүй халагшад тухай хэлэгдэнэ. ¹⁵ Үрэхэлтэй газарта унаһан үрэхэн гээшэнь – номнол үгэнүүдые шагнажа, сэдхэлдээ бүхөөр хадагалжа, тэсэбэритэй ябажа, аша үрэ асарагшад тухай хэлэгдэнэ.

Гэрэл туяа тухай

¹⁶ Зула аһаагаад, хэншы тэрэнэ амһартаар бүглэдэггүй, орон дороо табидаггүй, харин ороһон хүнэй гэрэлыень харахын тула табюур дээрэ табидаг ха юм. ¹⁷ Эгээл тэрээн шэнги элидэ гараагүй далда юмэн байхагүй, мэдээжэ болоогүй нюуса байхагүй. ¹⁸ Таанар анхаралтайгаар шагнагты! Ушарынь юуб гэбэл, юумэтэй байһан хүндэ нэмэгдэжэ үгтэхэ. Юумэгүй байһан хүнһөө өөртэнь бии гэжэ ханаһан хүлшын юумэнииньшы абтаха».

Иисусай эжы, аха дүүнэр тухай

¹⁹ Эжынь, дүүнэрынь Иисуста ерэбэ. Хара мянган зоной байһан дээрэхэ өөртэнь ойртожо шадабагүй. ²⁰ «Эжышни, дүүнэршни шамтай уулзахаяа ерээд, газар байна», – гэжэ хүнүүд Иисуста дуулгаба. ²¹ «Бурханай үгэ шагнажа, тэрэ үгөөр ябагшад хадаа эжымни, аха дүүнэрни гээшэ», – гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус далайн шуурга номгоруулна

²² Нэгэтэ Иисус шабинартаяа онгосодо хууба. «Далайн нүгөө эрьедэ гараябди», – гэжэ тэрэ хэлээ. Тиигээд тэдэнэр эрьехэеэ холодобо. ²³ Онгосоор тамарха зуураа Иисус унташаба. Гэнтэ ехэ шанга

һалхин буужа, онгосо руунь уһан орожо, шэнгэхэ аюул тохёолдоо һэн ха. ²⁴ Шабинаны Иисусые һэрэжэ: «Багша! Багша! Уһанда шэнгэжэ хосорхоёо байналди!» – гэбэд. Иисус һэрээд, дошхорһон һалхине, долгитонһон уһые хорибо. Тиихэдэнь далай аалин номгон болошобо. ²⁵ «Таанарай этигэлтнай яашоо гээшэб?» – гэжэ Иисус шабинарһаа һураба. Тэдэнь ехээр гайхаһан, һүрдэһэн амитад: «Энэ һалхи, уһанда захиралта үгэжэ, мэдэлдээ оруулдагнай Хэн гээшэб?» – гэжэ хоорондоо хэлсэбэ.

Иисус ада шүдхэрнүүдтэ барюулһан хүниие эдэгээбэ

²⁶ Тэдэнэр онгосоороо Галилей далайн нүгөө эрьедэ оршодог Гераса хотын тушаа тамаржа ерэбэ. ²⁷ Иисусай онгосоһоо буужа эрье дээрэ гарахада, досоогоо ада шүдхэрнүүдтэй хотын нэгэ хүн дайралдаба. Тэрэ хүн үнинэй хубсаһа хунар үмдэхээ, гэртэ байхаяа болёод, агы соохи үхээрийн газарта байрладаг һэн ха. ²⁸ Иисусые хараһаар тэрэ хүн хашха хуугай табяад, хүлдэнь унажа: «Иисус, Дээдын Бурханай Хүбүүн, би танда ямар хамаатай хүнбиб? Намайе бү зобоогыт даа, ехэтэ гуйнаб!» – гэжэ ори дуу табиба. ²⁹ Юундэ тиигээб гэхэдэ, Иисус тэрэ хүн сооһоо үтэр гара гэжэ ада шүдхэртэ захираа бшуу. Тэрэ хүнэй досоонь ада шүдхэр оло дахин шэгэжэ ородог байгаа бшуу. Хүнүүд тэрэ зоболонтые хүлээдшые, гэнжэдэ һуулгаадшые, харууһалаадшые ядалсаа һэн. Досоонь ороһон ада шүдхэр гэнжыень таһа татаад, тэрээниие эзэгүй хоһон газарта намнажа абаашадаг байгаа. ³⁰ «Нэрэшни хэн бэ?» – гэжэ Иисус тэрээнһээ һураба. «Үй түмэн», – гэжэ тэрэ харюусаба. Юундэб гэхэдэ, тоогүй олон ада шүдхэрнүүд тэрэ хүнэй досоонь орожо, шэгэшоод байгаа бшуу. ³¹ «Маниие тамын оёоргүй нүхэ руу оро гэжэ бү баалыт даа», – гэжэ ада шүдхэрнүүд Иисусые гуйжа оробо. ³² Ехэ һүрэг гахай хадада бэлшэжэ ябаа. «Тэдэ гахайнуудта шэгэжэ орохыемнай зүбшөөгыт даа», – гэжэ ада шүдхэрнүүд Иисусые гуйба. Иисус зүбшөөгөө һэн. ³³ Хүнэй бэһеһээ гараад, ада шүдхэрнүүд гахайнууд руу оробо. Гахайн һүрэг гүйлдэжэ, эгсэ эрье дээрэһээ далай руу һүрэжэ, уһанда шэнгэшэбэ.

³⁴ Гахай адуулагшад тиимэ юумэ хараад, тэндэһээ гүйлдэжэ, хото хүдөөгөөр үзэһэн ушар тухайгаа хөөрэбэ. ³⁵ Юунэй болоһые харахаяа хүн зон ерэхэдэ, ада шүдхэрөө гаргуулжа, элүүр ухаантай, эдэгэһэн хүнэй хубсаһа хунараа үмдэнхэй, Иисусай хүлдэ һуужа байхые хараад, айн һүрдэбэ. ³⁶ Досоогоо ада шүдхэртэй хүнэй яажа

эдэгэхые хараһан хүнүүд ерэнэн зонтой һониноороо хубалсаба. ³⁷Тэнсэлгүйгөөр айн һүрдэнэн Герасын бүхы зон Иисусые нютагнаань гаража ябахые гуйба. Иисус онгосодоо һуужа, Галилейдээ бусаба. ³⁸Досооһоо ада шүдхэрнүүдээ гаргуулһан үнөөхи хүниинь суг ябалсахаар зүбшөөл гуйба. Теэд Иисус тэрэниие абангүй: ³⁹«Гэртээ хари, Бурханай хэды ехэ юумэ бүтээһэн тухай хүн зондо хөөрэ», – гэжэ хэлэбэ. Тэрэ хүн Иисуста аргалуулһан тухайгаа бүхы хотоор ябажа хөөрэбэ.

Амяа табижа байһан басаган ба үбиэн эхэнэр тухай

⁴⁰Иисусай бусажа ерэхэдэнь, үнинэй хүлээжэ байһан арад зон тэрэниие баяртайгаар угтаба. ⁴¹Нэгэ Иаир гэжэ нэрэтэй мүргэлэй гэрэй даргань Иисуста ерээ һэн. Тэрэ хүн Иисусай хүлдэ унан мүргэжэ: «Манайда морилжо хайрлыт даа», – гэжэ гуйба. ⁴²Юундэ тиигэб гэхэдэ, тэрэнэй арбан хоёртойхон ори ганса басаганиинь ехээр үбшэлөөд, үхэхэ туйлдаа хүрэнэн байгаа.

Иисусай тэрэ айлда ошожо ябахата, тэрэниие тойроод хүн зон олошорбо. ⁴³Нэгэ эхэнэр арбан хоёр жэлдэ шуһа гоожоод тогтодоггүй ушарһаа ехээр зобожо байгаа. Эмшэдтэ аргалуулжа, хамаг зөөри зөөшээ бараашье һаа, тэрэ эдэгээгүй ябаа. ⁴⁴Тэрэ эхэнэр Иисусай араһаа ерэжэ, хубсаһандань гараараа халта хүрэбэ ха. Тэрэ дороол шуһаниинь тогтошобо. ⁴⁵«Хэн намайе хүрөөб?» – гэжэ Иисус һураба. Тэндэ байһан хүнүүдэй бил хүрөөгүйб гэжэ булта хэлэхэдэнь, Иисустай суг ябаһан Пётр болон бусад шабинарынь: «Таниие тойроод байһан зон эндэ тэндэһэтнай түринэл. „Хэн намайе хүрөөб“ гэжэ юундэ асуугаа юмта?» – гэбэ. ⁴⁶«Үгы даа, нэгэл хүн намайе хүрөө. Бөөһэмни элшэ хүсэнэй гарахые мэдэрээб», – гэжэ Иисус хэлэбэ. ⁴⁷Нюужа шадахагүйгөө ойлгоһон тэрэ эхэнэр Иисусай ойро шэшэрэн ерэжэ, хүлдэнь унаад, Иисуста юундэ хүрэнэнөө, хайшан гэжэ тэрэ дороо эдэгэнэнэ бүхы зондо дуулгаба. ⁴⁸«Басаган, этигэлшни шамайе абараа. Амгалан тайбан ябаарай», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

⁴⁹Иисусай иигэжэ хэлэжэ байхада, мүргэлэй гэрэй даргада нэгэ хүн ерэжэ: «Басаганшни наһа барашабал даа. Багшые үшөө зобоогоод яахабши даа», – гэбэ ха. ⁵⁰Харин ерэнэн хүнэй хэлэһые дуулаһан Иисус: «Бү ай. Этигээд лэ бай, басаганшни элүүр мэндэ байха», – гэжэ Иаирта хэлэбэ. ⁵¹Тэрэ айлда ерэжэ, сугтаа ябаһан хүнүүдһээ гансал Пётр, Иоанн, Яков болон тэрэ басаганай эхэ эсэгэ

хоёрто орохыень зүбшөөгөөд, ондоо нэгэшье хүниие оруулбагүй.
⁵² Хүн зон булта басагые алдаһандаа шаналжа, үбсүүгээ альгадан уйлалдажа байгаа.

«Бү бархиралдагты. Энэ басаган наһа бараа бэшэ, миин лэ унтажа байна», – гэжэ Иисус хэлэбэ. ⁵³ Басагые үхэшөө гэжэ мэдэжэ байһан зон Иисусые наада барин энеэлдэбэ. ⁵⁴ Иисус үнөөхи басагые гарһаань баряад: «Басаган, бодо даа!» – гэжэ шангаар хэлэбэ. ⁵⁵ Басаган амидыржа, тэрэ дороо бодобо. Басагаяа эдеэлүүлхыень Иисус захиба. ⁵⁶ Басаганай аба эжы хоёр гайхахын ехээр гайхаа хэн. Зүгөөр энэ болоһон ушар тухай хэндэшье бү хэлэгты гэжэ Иисус тэдэндэ захиба.

Арбан хоёр элиэнэртээ захяа заабари үгэнэ

9 ¹ Иисус арбан хоёр шабияа дуудаж, бүхы ада шүдхэрнүүдые даран гаргаха, үбшэнүүдые аргалха хүсэ шадабари, эрхэ засаг тэдэндэ олгобо. ² Удаань Бурханай хаан түрэ тухай номнохыень, үбшэнтэниие эдэгээхыень тэдэнээ эльгээбэ. ³ «Харгыдаа тулга таягшые, туулмаг сүүмхэшье, эдихэ юумэшье, мүнгэшье, һэлгэхэ хубсаһашые, бүри юушые бү абагты. ⁴ Шэнэ газар ерээд, ямар айлда буунабта, тэрэ нютаһаа гаража ошотороо тэрэл айлдаа байгты. ⁵ Харин таанадые хүн зоной хүлеэжэ абахагүй байбалнь, хотоһоонь гарахадаа, хүлдэтнай халдаһан тооһо һэжэрэн дурагүйлхэхэнөө мэдүүлээрэйгты», – гээд Иисус захиба. ⁶ Тиин шабинарынь хүдөө нютагуудаар ябажа, һайн Мэдээсэл номнобо, ябаһан газартаал үбшэнтэниие эдэгээбэ.

Иродэй мэгдэһэн соһоһон тухай

⁷ Боложо байһан эдэ ушарнууд тухай дуулаад, Ирод хаан ехэл сошожо мэгдэбэ, юундэб гэхэдэ, нэгэ зариман Иоанн үхэхэнөө амидыраа гэжэ хэлсээ. ⁸ Нүгөө зариман Илия ерээ гэлдээ, баһа бусад зониинь эртэ урдын лүндэншэдэй нэгэн амидыраа гэжэ хэлсээ. ⁹ «Би Иоаннай тархи таһалуулаа бэлэйлби. Теэд хүн зоной анхарал иигэжэ татажа байһан энэ хэн гээшэб?» – гэжэ Ирод хэлээд, Иисустай уулзахаяа һанаа хэн ха.

Иисус таба мянган хүниие эдеэлүүлжэ садхааба

¹⁰ Элшэнэр Иисуста бусажа ерээд, юу хэхэн тухайгаа хөөрэбэ. Иисус тэдэнээ дахуулжа, бусадһаа холодон, Бетсаида гэжэ хото

ошобо. ¹¹Тээд арад зон хайшаа ошоһыень мэдээд, хойноһоонь дахабад. Иисус тэдэниие хайнаар угтажа, Бурханай хаан түрэ тухай айладхаба, бэе муутайшуулые аргалжа эдэгээбэ.

¹²Нара орохо дүхэжэ байхада арбан хоёр шабинанынь Иисуста ерэжэ: «Бидэ мүнөө эзэгүй сүл газарта байнабди, дахажа ябаһан эдэ олон зоноо хажуугаархи тосхон, хүдөө нютаг руу эльгээгты, тэндэ хонохо, эдеэлхэ газараа олог лэ», – гэбэд. ¹³«Таанад өөһэдөө эдэ зондо эдихэ юумэ үгэгты», – гэжэ Иисус шабинартаа хэлэбэ. «Бидэ оройдоол табан монсогор хилээмэтэй, хоёр загаһатай байнабди. Эдэ зондо эдихэ юумэ худалдажа абаагүй хаа, бултандань хүртэхэгүйл», – гэжэ тэдэнь харюусаба. ¹⁴Табан мянга шахуу ганса эрэшүүл тэндэ ябалсаа бшуу.

«Эдэ зониие таби-табин хүнөөр бүлэглүүлэн хуулгагты!» – гэжэ Иисус шабинартаа хэлэбэ. ¹⁵Тэдэнь бүхы зониие бүлэг бүлэгөөрнь таһалжа хуулгаба. ¹⁶Иисус тэрэ табан монсогор хилээмэ, хоёр загаһа абаад, тэнгэри өөдэ шэртэн, Бурханда баяр баясхалан хүргөөд, хилээмэ загаһаяа хухалаад лэ, зондо хубаахыень шабинартаа дамжуулба. ¹⁷Хүнүүд булта эдеэлжэ садаа. Үлөөдэһыень суглуулхадань, арбан хоёр түрсүүг болоо һэн.

Иисус гээшэмнай хэн бэ?

¹⁸Нэгэтэ Иисусай гансаараа Бурханда зальбаржа байхада, тэрээндэ шабинанынь ерэбэ. «Намаие арад зон хэн гэжэ һанана хаб?» – гэжэ Иисус тэдэһээ һураба. ¹⁹«Зариман таниие Уһаар арюудхагша Иоанн гэлсэнэ, нүгөө зариман Илия гэлсэнэ, харин бусадын эртэ урдын лүндэншэдэй нэгэниинь амидыраа гэжэ һанана», – гээд шабинанынь харюусаба. ²⁰«Таанар намаие хэн гэжэ һананабта?» – гэжэ Иисус һураба. «Бурханай табисуурташ гэжэ һананабди», – гэжэ Пётр харюусаба.

Иисус зобохо, үхэхэ тухайгаа хэлэнэ

²¹«Энээн тухай хэндэшые ама бү гарагты», – гэжэ Иисус шабинартаа хатуугаар захиба. ²²Тиигээд үшөө хэлэбэ: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн аргагүй ехээр зобохо, ахаматууд, ахамад санаарта болон Хуули заадаг багшанар тэрэһээ арсаха. Тэрэниие алаха, теэд гурбадахи үдэртөө тэрэ дахин амидырха».

²³Тиигээд Иисус бүхы хүнүүдтэ хандажа хэлэбэ: «Намтай ябалсаха дуратай хүн өөр тухайгаа бодохоёо болёод, үдэр бүхэн хэрээһээ

үргэлөөд*, хойнохоомни яба. ²⁴ Ушарын хэлэбэл, ами наһаяа абарха ханаатай хүн тэрэнээ алдаха, харин минии түлөө ами наһаяа үгэбэл, тэрэнээ абарха. ²⁵ Хүн бүхы дэлхэе ололоод, харин ами бээе хүнөөһэн гү, али гэмтээһэн байбал, ямар ашаг олзотой байхаб даа? ²⁶ Намһаа, минии хургаалһаа эшэбэлтнай, би, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хожом өөрынгөө, Эсэгынгээ, мүн Бурханай Эльгээмэлнүүдэй алдар нэрэ нэрлүүлэн, энэ дэлхэйдэ ерэхэдээ, таанадһаа өөрөөшье эшэхэб. ²⁷ Эндэ байгшадай зариман Бурханай хаан түрэ үзөөгүйдөө үхэхэгүй гэжэ таанадта үнэн зүрхэнһөө хэлэхэ байнаб!»

Иисусай бодото алдар

²⁸ Иигэжэ хэлэһэнэйнгээ һүүлээр найма хоноод, Иисус Пётр, Иоанн, Яков гурбые абаад, Бурхандаа зальбархаяа хадын оройдо гараба. ²⁹ Мүргэжэ байхадань, Иисусай шэг шарай гэнтэ хубилжа, хубсаһаниинь ялалзан, саб сагаан болошобо. ³⁰ Гэнтэ Иисустай хөөрэлдэжэ байһан хоёр хүн харагдаба. Тэдэ Моисей Илия хоёр байгаа. ³¹ Тэнгэрийн алдараар толорон бии болоһон тэдэ хоёр Иерусалим хотодо Иисусай нүгшэлэй ямар удхатай байха тухай хэлээ. ³² Пётр болон нүгөө хоёрын бүхөөр унтаж байһанаа гэнтэ һэрин гэхэдээ, Иисусай хүр жабхаланта байдалые, мүн хажуудань хоёр хүнэй зогсохы хараба. ³³ Тэдэ хоёрой Иисустай хахасажа байхада: «Багша! Эндэ байхадамнай манда ямар хайн гээшэб! Гурбан майхан бодхоое, нэгыень шамда, нэгыень Моисейдэ, үшөө нэгыень Илияда», – гэжэ Пётр юун гэжэ байһанаа өөрөөш мэдэнгүй дуугаржархиба. ³⁴ Тиигэжэ Пётрой хэлэһээр байтарын үүлэн буужа, тэдэниие һүүдэрээрээ хушаба. Үүлэндэ хушагдахадаа, тэдэнэр айжа абаба. ³⁵ «Энэ минии шэлэжэ абаһан Хүбүүн юм! Тэрэнэй үгөөр ябагты!» – гэжэ абьяан үүлэн сооһоо хэлэбэ. ³⁶ Тэрэ абьяанай дуулдахаяа болиходо харахадань, Иисус гансаараа байба. Пётр, Иоанн, Яков гурбан тиихэдэ хараһан үзэһэнөө нюужа, хэндэшье хэлэбэгүй.

Иисус ада шүдхэртэ барюулан хүбүүе эдэгээбэ

³⁷ Үглөөдэрын Иисусай гурбан шабитаяа хадһаа буухада, тэдэниие ехэ олон зон угтажа байгаа. ³⁸ Зоной дундаһаа гэнтэ нэгэ хүн Иисуста хандажа хашхарба: «Багша аа, минии хүбүүе үзэжэ үгыт

* Зоболон туйлахадашье, үхэлэй саазада хүртэхэдэшье бэлэн байха гэһэн удхатай.

даа, би таниие ехэтэ гуйнаб. Энэ ори ганса хүбүүмни юумэл! ³⁹ Ада шүдхэрэй добтолходо, энэ хүбүүмни гэнтэ хашхаран хуугайлна, шүрбэйһэнийн таталдажа, амаараа хөөһэ бурана, шадал тэнхээн баргадажа, ехээр ядарһанайн лэ һүүлээр тэрэ ада шүдхэр тэрэниие орихо ошоно. ⁴⁰ Ада шүдхэрые гаргажа үгыг гэжэ шабинарыетнай гуйһамни, шэгэһэн ада шүдхэрые тэдэ даража шадаагүй». ⁴¹ «Этигэл хүзэггүй, забхай ябадалтай зон аа! Үшөө хэды шэнээн таанадтай байхабиб? Үшөө хэды болотор таанадые тэсэжэ байхабиб? Хүбүүгээ абаад ерэ!» – гэжэ Иисус тэрэндэ хэлэбэ. ⁴² Хүбүүнэй дүтэлжэ ябахада, шэгэһэн ада шүдхэр тэрэниие газарта унагаагаад, шүрбэйһэны таталдуулжа оробо. Харин Иисус ада шүдхэрые хорижо, хүбүүе эдэгээгээд, эсэгэдэнь тушааба. ⁴³ Бурханай агууехэ хүсэ шадалые харан бүгэдэ зон гайхалдаа һэн.

Иисус дахин үхэхэ тухайгаа хэлэнэ

Иисусай бүтээһэн шэдитэ үйлэ хэрэгүүдтэ хүн зоной гайхан ханажа байхада: ⁴⁴ «Хэлэхэ юумыемни бүхөөр хадуужа абагты: Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хүнүүдэй гарта тушаагдахань», – гэжэ Иисус шабинартаа хэлэбэ. ⁴⁵ Теэд шабинарын хэлэһэн үгэнүүдэйн удха ойлгобогүй, юундэб гэхэдэ, үнэн удха тэдэнһээ далдалаатай байгаа бшуу. Тиигээдшые тайлбарилан багшаһаа һурахаяа зүрхэлбэгүй.

Хэн агууехэб?

⁴⁶ Тиигэжэ байтараа, хэмнай агууехэб гэжэ шабинарын доро доро бодобо. ⁴⁷ Тэдэнэйнгээ һанал бодол мэдэһэн Иисус нэгэ үхибүүе абажа, хажуудаа байлгаад, ⁴⁸ тэдэндээ хэлэбэ: «Минии нэрээр энэ үхибүүе тогтоожо абаһан хүн намайе тогтоожо абаһан болоно, намайе тогтоожо абаһан хүн намайе иишэ эльгээһэн Бурхание тогтоожо абаһан болоно. Юундэб гэхэдэ, таанадай эгээн даруу номгонтой эгээл агууехэтнай гээшэ».

Иисусай талада, мүн тэрэндэ эсэргүү талада байһан зон тухай

⁴⁹ «Багша аа, шинии нэрээр ада шүдхэрнүүдые дарадаг хүниие бидэ хараабди. Тиин маанадаар суг ябалсаагүй юм хадань бидэ тэрэниие хорёобди», – гэжэ Иоанн хэлэбэ. ⁵⁰ «Хорихо гэжэ бү оролдоты! Танда эсэргүүсээгүй хүн танай талада байна», – гэжэ Иисус Иоаннда болон бусад шабинартаа хэлэбэ.

Самаряан тосхонойхин Иисусые угтажа абахаяа һэдэбэ

⁵¹ Тэнгэридэ абтаха сагайнгаа ойртожо байхада Иисус Иерусалим хото ошохо гэжэ хатуугаар шиидэбэ. ⁵² Түрүүлэн тэрэ хэдэн түлөөлэгшэдөө хэрэгтэй бүхы юумэ бэлдэжэ байхаарнь самаряан тосхон эльгээбэ. ⁵³ Теэд Иисусай Иерусалим хото ошохо байһые мэдэһэн тосхонойхид тэрэниие угтажа абахаяа һэдэе бэлэй. ⁵⁴ Тиихэдэнь Яков Иоанн хоёр шабинарын: «Эзэн аа, тэнгэриһээ гал буулгажа*, эдэ зониие бултыень шатаахамнай гү?» – гэжэ багшаһаа һураба. ⁵⁵ Тиихэдэнь Иисус эрьен хаража, тэдэниие хорибо**. ⁵⁶ Тиигээд тэдэ ондоо тосхон ошоо бэлэй.

Иисусые дахаха дуратай байһан гурбан хүн тухай

⁵⁷ Замда ябахадань нэгэ хүн Иисуста: «Танай хаанашье ошоо һаа, би һалангүй дахаад ябахаб», – гэжэ хэлэбэ. ⁵⁸ «Араата үнэгэн орохо нүхэтэй, тэнгэрийн шубуун хонохо уургайтай юм, харин Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн толгойгоо табижа амарха газаргүйл», – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

⁵⁹ Үшөө нэгэ хүндэ Иисус: «Намаие дахажа яба», – гэбэ. «Дээдын Эзэн, аа! Түрүүшээр гэртээ харижа, эсэгээ хүдөөлүүлээд ерэхьемни табиш даа», – гэжэ тэрэнь урдаһаань хэлэбэ. ⁶⁰ «Үхэхэн хүнүүд өөһэдөө үхөөшэдөө хүдөөлүүлэг лэ. Харин ши ябажа, Бурханай хаан түрэ тухай номно», – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

⁶¹ «Эзэн аа, би таниие дахахал байнаб. Теэд түрүүн гэр булынхидтээ баяраа хэлсээд ерэхьемни зүбшөөгүт», – гэжэ баһа нэгэ хүн хэлэбэ. ⁶² «Газар хахалхаяа анзаһа бариһан аад, гэдэргээ хаража сүхариһан хүн Бурханай хаан түрэдэ хэрэггүй», – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

Иисус далан хоёр хүниие шэлэжэ даалгабаритай ябуулна

10 ¹ Тэрэнэйнгээ һүүлээр Иисус үшөө далан хоёр хүниие шэлэжэ абаад***, өөрынгөө ошохо гэхэн хото хүдөө руу хоёр хоёроор

* Зарим эхэ бэшэгүүд соо: «хэзээ нэгэтэ Илиягай хэһэндэл адляар» гэжэ нэмээтэй байдаг.

** Зарим эхэ бэшэгүүд соо иигэжэ нэмээтэй байдаг: «Ямар хүлдэтэй байһанаа таанад мэдэнэгүй гүт? Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хүнүүдэй ами хүнөөхэеэ бэшэ, харин абархаяа ерээ юм», – гэжэ хэлэбэ.

*** Зарим гар бэшэгүүдтэ далан шаби гэжэ бэшээтэй байдаг.

эльгээхэдээ, иигэжэ захиба: ²«Ургаса ехэ байна, теэд тэрэниие суглуулха хүнүүдынь үсөөн лэ. Тиимэһээ ургасаяа суглуулха хүдэлмэрилэгшэдые ябуулхыень Ургасын Эзэндэ зальбарагты. ³Ябагты даа! Хүрэг шононууд руу хурьгадые тууһан мэтэл таанадые эльгээнэб. ⁴Мүнгэншье, туламшье, гуталшье бү абажа ябагты, харгыдаа хүниие мэндэшэлжэ сагаа бү гээгты. ⁵Ямаршье айлда ороходоо, түрүүнэй түрүүндэ: „Танай гэр бүлынхид амгалан тайбан нуухатнай болтогой!“ – гэжэ юрөөгөөрэйгты. ⁶Хэрбээ тэндэ амгалан тайбаниие хүсэдэг хүнүүдэй ажамидардаг юм хаань, танай юрөөһөн амгалан тайбантнай тэдэн дээрэ тогтохо; харин амгалан тайбаниие хүсэдэггүй зоной байбалнь, тэрэнтнай таанартаа бусаха. ⁷Бууһан айлдаал хоножо, үгэһэн юумыень эдижэ, уужа байгты: хүдэлмэрилэгшэ ажалайнгаа түлөөһэ абаха эрхэтэй бшуу. Айлнуудые хэлгэжэ бү гүйгты. ⁸Тиигээд али нэгэн хотодо ороходотнай, хүн зоной таанадые угтажа абабал, үгэһэн юумыень эдигты. ⁹Тэндэхи үбшэнтэниие эдэгээгты, тиигээд: „Бурханай хаан түрэ эндэтнай мэнэ гэһээр тогтохо“, – гэжэ хүн зондо хэлэжэ ябагты. ¹⁰Али нэгэн хотодо ороходотнай, тэндэхи зоной таанадые угтажа абаха дуррагүй байбалнь, гудамжада гараад: ¹¹„Таанадые хэргылэн, хүлдэмнай халдаһан хотынтнай тооһыешье гүбижэ таанадта орхинобди. Зүгөөр Бурханай хаан түрэ оршон тогтохо дүтэлөө гэжэ мэдэгты!“ – гээрэйгты. ¹²Зарга шүүбэриин болохо Үдэр таниие угтажа абаагүй хотынхид Содом хотынхидһоо бүри үлүү аймшагтай хэһээлтэдэ хүртэхэ. Зүгөөр Содом хотынхидые ямар аймшагтайгаар хэһээхэб гэжэ бодоод үзэгты.

Этигэл хүзэггүй хото тухай

¹³Хоразин хотынхид, таанад уй гашуудал үзэхэт! Бетсаида хотынхид, таанад уй гашуудал үзэхэт! Хэрбээ танай хотонуудта бүтээһэн гайхамшагта хэрэгүүдээ Тир Сидон хотонуудта үзүүлһэн байбални, тэдэ хотын зон үни гэһээр Бурханда хандаха һэн. Тэдэнэр хахархай хубсаһа үмдэжэ, тархи дээрээ үнэһэ адхажа нүгэлнүүдээ гэмшэһэнэ баталха бэлэй. ¹⁴Тиин Зарга шүүбэриин болохо Үдэр Бурхан Тир, Сидон хотынхидтэ таанадта ороходоо бүри үршөөл хайратайгаар хандахал. ¹⁵Капернаум хотынхид, таанад огторгойдо алдаршаха ханаатай байна гүт? Таанад тамын оёрто унахат!

¹⁶Түлөөлэгшэдни, таанадые шагнажа байһан хүнүүд намайешье шагнана, таанадые буруушаһан хүнүүд намайешье буруушаана. Харин намайе буруушаһан хүнүүд намайе иишэ эльгээһэн Бурханиие буруушаана гээшэ», – гэжэ хэлэбэ.

Далан хоёр түлөөлэгшэдэй бусажа ерэн тухай

¹⁷ Далан хоёр түлөөлэгшэдын хото хүдөөгөөр ябаһанаа ехэ баяртай бусажа ерээд: «Эзэн аа, танай нэрэнээ захирхадамнай ада шүдхэрнүүдше үгыемнай дуулана», – гэжэ хэлэбэд. ¹⁸ Тиихэдэнь Иисус тэдээндээ хэлэбэ: «Тэнгэриһээ Сатанагай сахилгаан мэтээр доошоо унаһые би хараһан байнаб. ¹⁹ Шагнагты даа, могой болон хорото абаахайнуудые, мүн хамаг дайсадай хүсые дараха засаг таанадта барюулааб. Тиимэнээ таанадта ямаршые хүсэн хоро хэжэ шадахагүй. ²⁰ Таанад ада шүдхэрнүүдые мэдэлдээ оруулһандаа бэшэ, харин нэрээ тэнгэридэ бэшүүлһэндээ баярлагты!»

Иисус Эсэгэдээ баяр баясхалан хүргэнэ

²¹ Энэ үедэ Нангин Һүлдын Иисусые баяраар дүүргэхэдэ, тэрэ: «Газар тэнгэрийн Дээдын Эзэн, Эсэгэмни! Сэсэн мэргэн, эрдэм номтой зонһоо далдалан нюуһан юумээ эгээлэй юрын зондо нээжэ элирүүлһэнэйшни түлөө шамда баяр баясхалан хүргэнэб. Зүб даа, Эсэгэмни, ши иимэл юумэнэй болохые хүсэжэ байгаа ха юмши. ²² Бүхы юумые Эсэгэмни намда үгөө. Эсэгэнээ ондоо хэншые Хүбүүе мэдэхэгүй, мүн Хүбүүнһээ, баһа Хүбүүнэй дуулһаһан хүнүүдһээ ондоо хэншые Эсэгые мэдэхэгүй», – гэжэ айладхаба.

²³ Тиигээд Иисус шабинартаа аминдань хандан хэлэбэ: «Таанадай хаража байһан юумые хараһан хүн аза жаргалтай. ²⁴ Олон лүндэншэд, хаашуул таанадай хаража байһан юумые харахые ехээр хүсэбэшые, хараагүй, таанадай дуулажа байһан юумые дуулаха дуратай байгаад, дуулажа шадаагүй гэжэ таанадта хэлэхэ байнаб».

Энэрхы сэдхэлтэй самарян хүн

²⁵ Нэгэ Хуули заадаг багша һууриһаа бодожо, Иисусые туршаха хүсэлтэйгөөр: «Багша аа, мүнхэ амидаралтай байхын тула би юу хэхэ ёһотойбиб?» – гэжэ асууба. ²⁶ «Хуули соо юун гэжэ бэшээтэй байдаг бэ? Тэрэниие яжа ойлгодогбта?» – гэжэ Иисус урдаһаань һураба. ²⁷ «„Дээдын Эзэн Бурхандаа бүхы зүрхэ сэдхэлээрээ, бүхы хүнэнэ һүлдөөрөө, бүхы хүсэ шадалаараа, бүхы ухаан бодолоороо дуратай бай“, баһа „Дүтын хүндөө өөртөө адли дуратай бай“ гэжэ тэндэ бэшээтэй байдаг», – гэжэ тэрэн харюусаба. ²⁸ «Ши зүб харюусабаш. Эдэ заабаринуудые дүүргэжэ ябаа һаа, ши мүнхэ амидаралтай байхаш», – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ. ²⁹ Харин Хуули

заадаг багша бээ сагааруулхы оролдон: «Дүтымни хүн хэн болоноб?» – гэжэ Иисучаа хураба. ³⁰ Иисус тэрэ дороо харюусаба: «Нэгэ хүн Иерусалимнаа Иерихон хото руу ошожо ябаба ха. Харгыдаа тэрэ дээрмэшэдтэ баригдашаба гэхэ. Дээрмэшэд байһан юумыень буляжа абаад, зада сохёод, арай амиды голтой юумые орхёод зугадаба. ³¹ Тушаан боложо нэгэ санаартан тэрэ харгыгаар ябаа. Гэбэшье тэрэниие хараад, хажуугаарнь гарашаба. ³² Баһа нэгэ левит хүн тэрэ газартань ерэжэ, хэбтэһэн хүниие хараад, хажуугаарнь гарашаба. ³³ Мүн тэрэл харгыгаар ябаһан нэгэ самаряан хүн гэмтэгшые хараад, хажуудань ерээд, аргагүй ехээр хайрлаба. ³⁴ Шархыень улаан архяар угаагаад, тоһо түрхин уяба, элжэгэндээ һуулгажа, зоной буудаг газарта абаашаад, тэрэ хүнөө харууһалжа хонобо. ³⁵ Хойто үдэрын айлшадай буудаг газарай эзэндэ хоёр динари мүнгэ үгөөд, „Энэ хүниие харууһалжа байгаарай, үлүү гаргаша гаргаа һааш, бусаха замдаа түлэхэб“, – гэбэ». ³⁶ Тиигээд Иисус нүгөө Хуули заадаг багшаһаа: «Юун гэжэ һананаш, эдэ гурбанай хэниинь дээрмэшэдтэ сохюулһан хүндэ эгээн ойро дүтэ болоноб?» – гэжэ хураба. ³⁷ «Хайрлажа, амиинь абарһан хүн», – гэжэ нүгөөдынь харюусаба. «Шишье тиимэ юумэ хэжэ ябаарай!» – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

Марфа Мария хоёр тухай

³⁸ Замда ябажа байхадаа Иисус шабинартаяа нэгэ тосхондо хүрэбэ. Марфа гэжэ нэрэтэй нэгэ эхэнэр тэрэниие гэртээ оруулжа хүндэлөө. ³⁹ Тэрэ эхэнэрэй Мария дүүнь Дээдын Эзэнэй хүлдэнь һуугаад, хэлэһэн үгыень шагнаба. ⁴⁰ Харин Марфа айлшанаа хүндэлхэ гэжэ туха сүлөөгүй хүдэлнэ. Тиигээд Иисуста дүтэлжэ: «Эзэн аа, энэ минии дүүгэй хамаг ажалаа нам дээрэ хаяад байхыень харанагүй гээшэ гүт? Эгэшэдээ тухала гэжэ дүүдэм хэлыт», – гэбэ. ⁴¹ «Марфа, нүхэрни, ши дан олон юумэндэ һанаагаа табижа, хаанааш хүрэнэгүйш. ⁴² Харин нэгэл юумэндэ гол һанаагаа табижа хэрэгтэй. Мария дүүшни дэмбэрэлтэ һайхан хэрэг шэлэнхэй, тэрэниинь хэншье болюулжа шадахагүй», – гэжэ Иисус айладхаба.

Хайшан гээд зальбархаб?

11 ¹ Нэгэтэ хаанашьеб Иисусай зальбаржа дүүргэһэнэй һүүлээр: «Эзэн аа, Иоаннай шабинараа хургаһан шэнгээр Бурханда яажа зальбархые манда заажа хайрлыт», – гэжэ шабинарайнь нэгэн гуйба. ² Иисус шабинартаа хэлэбэ: «Бурхандаа иигэжэ мүргэгты:

- Эсэгэмнай! Нангин нэрэшни алдаршахань болтогой.*
Хаан түрэшни мандахань болтогой,
 3 *Ажамидаралаймнай хоол*
Үдэр бүхэндэ мандаа үгэжэ байгаарайт.
 4 *Манда мууе хэнэн алибаа хүниие*
Манай хүлисэдэгтэл адляар
Бидэнэйшье нүгэл хилэнсье хүлисыт даа.
Горидолго хорхойтуулгада маниие бү оруулыт даа!»

⁵ Иисус тэдэндээ хэлэбэ: «Танай нэгэн хани нүхэртэй байгаа лэн гэлэй. Һүниин тэндэ та нүхэртөө ошожо: „Ханимни, намдаа гурбан монсогор хилээмэ зээлеэр үгыш, ⁶ харгыдаа ябаһан нэгэ нүхэрэйнгөө орожо ерэхэдэ, табиха юумэгүй байбаб“, – гэбэт гэлэй. ⁷ Тиихэдэтнай нүхэртнай үүдэнэйнгээ саанаһаа: „Хүндэ хашаргаан бү гарга: үүдэмни бүхөөр шэбхэдээтэй, үхибүүдни намтаяа унтаридаа оронхой; бодожо шамда хилээмэ үгэхэ аргамгүй“, – гэжэ танда харюусаба гэлэй. ⁸ Тиигээд тэрэ нүхэртнай нэшхэлээрээ боложо, хилээмэ үгөөгүйшье хаа, эрээд халахагүйдэтнай бодожо, эрешыетнай дууһан үгэхэ баатай болохо гэжэ таанадта хэлэхэ байнаб. ⁹ Тиимэһээ эригты, тиихэдэтнай танда үгэхэл; бэдэрэгты, тиихэдээ олохот; үүдэ тоншогты, тиихэдэтнай танда нээхэ. ¹⁰ Юундэб гэбэл, эриһэн алишье хүн абадаг, бэдэрһэн хүн олодог, тоншоһон хүндэ үүдэ нээжэ үгэдэг. ¹¹ Хүбүүнэйнгээ загаһа эрихэдэнь, могой барюулха эсэгэ таанарай дунда байха аал?*

¹² Үгышье хаа, хүбүүнэйнгээ үндэгэ эрихэдэ, тэрээндээ хорото абаахай үгэхэ эсэгэ байха аал? ¹³ Хэрбээ нүгэл шэбэлтэй таанадай үхибүүдтээ һайн юумэ үгэжэ шададаг байхадатнай, Огторгойн Эсэгэ гуйһан хүн бүхэндэ Нангин Һүлдэээ бүришье дуратайгаар үршөөхэл!»

Иисус ба Веельзевул

¹⁴ Иисус нэгэ хүндэ шэгэһэн хэлэгүй ада шүдхэрые бөөһөөнь зайлуулба. Ада шүдхэрэй гарахада, нүгөө хүниинь дуугардаг болошобо. Тэндэ байһан зон ехэтэ гайхалсаба: ¹⁵ «Иисус Веельзевулай, ада шүдхэрнүүдэй ноёной хүсөөр лэ ада шүдхэрнүүдые дарана», – гэжэ тэдэнэй зариман хэлэбэ. ¹⁶ Нүгөөдэ зариманиинь Иисусые туршажа, Бурханай заяаһан хүн байһанаа тэнгэриһээ баталагдаһан гайхамшагта дүлгэ тэмдэг харуулыш даа гэбэ. ¹⁷ Тэдэнэй бодол тааһан

* Зарим эхэ бэшэгүүд соо энэ 11-дэхи зүйлэй эхиндэ: «хилээмэ эрихэдэ, тэрээндээ шулуу үгэхэ, үгышье хаа, загаһа...» гэжэ нэмээтэй байдаг.

Иисус хэлэбэ: «Хэдэн бүлэг боложо хубааралдаад, хоорондоо хөморлодон алишые хаан орон хоорон, бутаран халаха. Тиин нэгэ гэр бүлын гэшүүдын эбээ таһаран хэрэлдэбэл, тэрэ гэр бүлэ халаха, һарниха болоно. ¹⁸ Хэрбээ Сатана дотороо хоёр ханаатай болоо хаа, тэрэнэй хаан орониинь яагаад бүтэн байха бэлэй? Харин таанад шүдхэрнүүдэй Веельзевул ноёной хүсөөр ада шүдхэрнүүдые хүнэй бэеһээ зайлуулна гэжэ нам тухай хэлсэнэт. ¹⁹ Хэрбээ Веельзевул ноёной хүсөөр ада шүдхэрнүүдые хүнэй бэеһээ зайлуулдаг хаамни, танай шабинар хэнээр айлгажа, ада шүдхэрнүүдые зайлуулдаг бэ? Зүб, тэдэ шабинартнай буруу байдалыетнай баталнал! ²⁰ Хэрбээ Бурханай хүсөөр ада шүдхэрнүүдые дарадаг хаамни, тэрэ Бурханай хаан түрын эндэтнай тогтоод байһые баталха.

²¹ Хэрбээ нэгэ хүсэтэй хүнэй буу зэбсэг барижа, ордон гэрээ хамгаалаа хаань, зөөри зөөшөнь бүтэн байха. ²² Бүри хүсэтэй хүн тэрэндэ добтолжо ороод, тэрэниие диилээ хаа, бүхы найдалынь болохо буу зэбсэгыень буляаха, зөөрииень олзолхо байна.

²³ Минии тала баряагүй хүн намда эсэргүү гээшэ. Намтай хамта ургаса суглуулаагүй хүн тэрэ ургасые үрижэ халгаана гээшэ.

Ада шүдхэрэй бусалган тухай

²⁴ Хүнэй бэеһээ гараһан ада шүдхэр уһагүй сүл губьяр тэнэжэ, амар заяа бэдэрээд, олохогүйдөө: „Байһан гэртээ бусахам ха даа“, – гэдэг. ²⁵ Бусажа ерэхэдэнь, хуушан гэрэйнь бог хамагдаһан, сэбэрлэгдэһэн байдаг. ²⁶ Тиигээд тэрэ ада шүдхэр ябажа, өөрһөөн һураггүй хоротой долоон ада шүдхэр абаад, һөөргөө тэндэ шэгэн орожо байрладаг. Тиигэхэдэнь тэрэ хүниинь урдынхидаа ороходоо бүри ехээр тамаа үзэдэг», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Үнэн бодото жаргал тухай

²⁷ Иимэ юумэ хэлэжэ байхадань, зоной дундаһаа нэгэ эхэнэр: «Хэбэл соогоо таниие абажа ябаһан, хүхөөрөө гэжээһэн эхэ жаргалтай!» – гэжэ хоолойгоо шангадхан дуугарба. ²⁸ «Бурханай үгэ шагнаад, тэрэниие наринаар сахидаг хүнүүд үлүү ехэ жаргалтай!» – гэжэ Иисус харюудань хэлэбэ.

Бурханай харуулһан дүлгэ тэмдэг

²⁹ Тиигээд зоной улам олоор сугларжа эхилхэдэ, Иисус иигэжэ айлдаха: «Оршон үеын зон муу мэхэтэйшүүл байна. Тэдэнэр Бурханһаа

дүлгэ тэмдэг харуула гэнэ. Теэд Иона лүндэншэтэй ушархан гайхамшагта дүлгэ тэмдэгхээ ондоо дүлгэ тэмдэг тэдэндэ үгтэхэгүй. ³⁰ Иона лүндэншын Ниневит хотынхидтэ дүлгэ тэмдэг болоһондол адляар Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн энэ үсынхидтэ дүлгэ тэмдэг болохо юм. ³¹ Зарга шүүбэрийн болохо Үдэр Урда зүгэй хатан энэ үсын хүнүүдтэй хамта бодожо, тэдэниие буруушааха. Тэрэ хатан Соломон хаанай сэсэн үгые шагнахаая газарай мухарһаа ерэнэн байгаа бшуу. Теэд мүнөө эндэ Соломонһоо бүри шухала нэгэн байна. ³² Зарга Шүүбэри болохо Үдэр Ниневит хотынхид тус үсынхидтэй бодожо, тэдэниие буруушааха. Ионын номнол шагнаад, тэдэнэр нүгэлһөөн зайлажа, Бурханда хандаһан байгаа бшуу. Теэд эндэ байгаашань Ионһоо агуухэ юм!

Бэын гэрэл туяа тухай

³³ Зула аһаагаад, хэншые тэрэнээ далда газар табидаггүй, али амһартаар хабхалдаггүй, харин ороһон хүнэй гэрэлыень харахын тула үндэр табюур дээрэ табидаг ха юм! ³⁴ Нюдэн болбол бэын гэрэл дэн юм. Нюдэнэйшни арюун гэрэлтэй байгаа һаа, бүхы бэешни гэрэлтэй гэгээн байха; харин нюдэнэйшни бүрхэг һаа, бүхы бэешни хабхартан байха. ³⁵ Тиимэхээ досоохи гэрэл туяагаа балартуулхагүй гэжэ оролдо! ³⁶ Хэрбээ бүхы бэешни һаруултаад, тэрээн соошни нэгэшые харлаһан газарай үгы һаань, хамаг бэешни зулын ялагар гэрэлээр гэрэлтүүлэгдэһэн шэнги, зосоо газаагүй гэрэлтэн толорхол».

Иисус фарисейнүүдые ба Хуули заадаг багшанарые

гэмнэнэ

³⁷ Иисусай хэлэжэ дүүргэхэдэ нэгэ фарисей хоол барихые тэрэниие уриба. Иисус гэртэнь орожо һууба. ³⁸ Хоол барихынгаа урда тээ гараа угаахагүйдэнь фарисей ехээр гайхаба. ³⁹ Тиихэдэнь Иисус тэрээндэ иигэжэ хэлээ: «Фарисейнүүд, таанар аяга, табагай газарһиень аршажа арилгадагта, харин досоогоо таанад эд хүрэнгэдэ шуналтай, нүгэлтэй байнат. ⁴⁰ Тэнэг мунхаг амитад! Юумэнэй газар тала бүтээһэн Бурхан дотор талыеньшые бүтээгээ бэшэ гү? ⁴¹ Зүгөөр аяга табар соогоо байһан юумэнһээ үгытэйшүүлтэй хубаалсажа үгэлсэжэ байбал, таанадые газар досоогүй арюун сэбэр болоо гэжэ Бурхан тоолохо хэн! ⁴² Фарисейнүүд, таанад гашуудал үзэхэт! Ургуулһан хангалта ургамалай, мүн огородойнгоо эдээнэй арбанайн нэгэл хубиие Бурханда үргэдэгта, харин тэрээнтэй зэргэ хүнүүдые

хууранат, Бурханда дурагүй байнат. Тиихэдэ таанад бусад зондо үнэн зүбөөр хандаха, мүн арбанайнгаа нэгэ хубиие Бурхандаа үгэжэл байха ёһотойт. ⁴³ Фарисейнүүд, таанад гашуудал үзэхэт! Мүргэлэй гэртэ урдуур нууха дуратайт, олон зоной дунда мэндэшлүүлхэ дуратайт. ⁴⁴ Таанад гашуудал үзэхэт! Таанад ямаршые тэмдэггүй хүүр мэтэт, хүнүүд гэшхэнэнээш мэдэнгүй дээгүүртнай ябадаг!»

⁴⁵ «Багша аа, иигэжэ хэлэхэдээ, та маниешье доромжоллот!» – гэжэ Хуули заадаг багшанарай нэгэн Иисуста хэлэбэ. ⁴⁶ Харин Иисус: «Хуули заадаг багшанар, таанадшые гашуудал үзэхэт. Хүнүүдтэ даашагүй ашаа үргэлүүлээд, тэрэ ашаагаа зөөхэдэнь хүндэ туһалха гэжэ хургаараашье хүдэлгэдэггүйт! ⁴⁷ Таанад гашуудал үзэхэт! Таанад үбгэ эсэгэнэрэйнгээ алаһан лүндэншэдтэ үзэсхэлэнтэ гоё субаргануудые баринат. ⁴⁸ Тиигэхэдээ таанад үбгэ эсэгэнэрэйнгээ харата хэрэг зүбшөөһэнөө харуулнат, үгы һаа, тэдэнэйнгээ алаһан лүндэншэдтэ субаргануудые барихагүй байгаат. ⁴⁹ Бүхы юумые уридшалан мэдэдэг Бурхан танай нүгэлтэ хэрэгүүд тухай: „Лүндэншэдые болон мэдээсэгшэдые тэдэндэ эльгээхэб, зүгөөр тэдэнэймни заримыень алаха, заримыень намнаха“, – гэжэ хэлэһэн байгаа. ⁵⁰ Тиин дэлхэйн анха бии болохоһоо хойшо бүхы лүндэншэдэй адхарһан шуһан энэ оршон үеын угсаатанһаа нэхэгдэхэ: ⁵¹ Авелиин шуһанһаа эхилээд, үргэлэй шэрээ ба Нангин Газарай хоорондо хүнөөгдэһэн Захариягай шуһан хүрэтэр нэхэгдэхэ. Тиимэ даа, бүхы тэрэ адхарһан шуһанай түлөө энэ үеын зон хэһээлтэдэ орохо! ⁵² Хуули заадаг багшанар, таанад гашуудал үзэхэт! Таанад эрдэм ухаанай ордондо орохо үүдэнэй түлхюур абаһан аад, тэндэ өөһэдөөшые ороогүйт, орохо гэхэн хүнүүдтэшые һаалта хээт», – гэжэ зэмэлбэ.

⁵³ Иисусай тэрэ гэрһээ гаража ошоходонь, Хуули заадаг багшанар болон фарисейнүүд Иисусые ехэ шэрүүнээр шүүмжэлжэ оробо, тэрэ саһаа хойшо олон табан юумэ һуража, ⁵⁴ буруу юумэ хэлүүлжэ бариха арга мэхэ бэдэрдэг болобо.

Гэргылэмжэ

12 ¹Тоолошогүй олон зоной сугларжа, бэе бэе дараһаһаа нааша шахасалдаха үедэнь Иисус түрүүн шабинартаа хэлэжэ эхилбэ: «Нюур сахидаг фарисейнүүдэй эһээбэриһэнь болгоомжолжо ябагты. Тэдэ нургаалаараа зоной толгой эрьюулдэг юм. ² Эли болохогүй ямаршые далда юумэн байдаггүй, мэдээжэ болохогүй нюуса юумэн

байдаггүй. ³Тиимэхэ танай харанхыда хэлэһэн юумэнтнай гэрэлтэй гэгээтэйдэ дулдахал, хаалгатай таһалгада шэбэнэн хэлэһэн үгэнтэй гэрэй оройһоо ханхинахал.

Хэнхээ айха хэрэгтэйб

⁴Хани нүхэд аа, хүнэй бэе хүнөөгөөд, ондоо юумэ хэжэ шадахагүй хүнүүдхээ бү айгты. ⁵Зүгөөр хэнхээ айжа байхыетнай таанадтаа заажа үгэхүү: хүнэй ами хүнөөгөөд, хүнэһыень гал тамада хаяха эрхэ засагтай Бурханһаал айгты. Үнэхөөрөө, гансал Бурханһаа айжа байха ёһотойт!

⁶Табан борбилоо хоёрхон лэ зоосоор худалдадаг бэшэ аал? Тиихэдэ тэдэнэй нэгыеньшые Бурхан анхаралгүй орхидоггүй. ⁷Зүгөөр танай толгойнтнай үһэншые хүрэтэрөө тоолоотой бшуу. Тиимэхээ бү айгты: таанад олон борбилоонуудһаа үнэтэйт.

Христосые шүтэхэ ба буруушааха тухай

⁸Улад зоной урда минии мэдэлдэ байнаб гэжэ айладхаһан хүнүүдые Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн Бурханай Эльгээмэлнүүдэй урда баһал намайе дахагша гэжэ нэрлэхэл. ⁹Харин зоной дунда намайе буруушааһан хүнүүдые Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн Бурханай Эльгээмэлнүүдэй дунда баһа буруушаахал. ¹⁰Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн тухай муугаар хэлэһэн хүн бүхэн хүлисэгдэхэ. Харин Нангин Һүлдые муудхаһан хүнэй нүгэл хүлисэгдэхэгүй. ¹¹Таанадые мүргэлэй гэртэ гү, али засаг баригшадай гү, али ноёдой урда мүшхэхөөр асарбалынь, яажа бээе үмөөрхэ, юун гэжэ хэлэхэ тухайгаа һанаагаа огто бү зобогты. ¹²Тэрэ сагтаа Нангин Һүлдэ юу хэлэхыетнай танда заажа үгэхэ».

Тэнэг баян хүн тухай

¹³«Багша аа, эсэгынгээ орхихон зөөри дүүтээ хубаалда гэжэ ахадам хэлэжэ үгыт», – гэжэ зоной дундаһаа нэгэн гуйба. ¹⁴«Нүхэр аа, та хоёрой зарга шийдхэхэ, зөөри зөөшыетнай хубааха эрхэ намда хэн үгөө юм бэ?» – гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаад, бултанда хандан: ¹⁵«Алибаа юумэндэ шунахаһаа өөһэдыгөө һэргылжэ, болгоомжолжо ябагты. Хүнэй жэнхэни ами наһан эд зөөриһөө дулдыдадаг бэшэ, тиихэдэ хэды шэнээн баян бардам байһантнай ямаршые хамаагүй юм».

¹⁶Иисус иимэ ушар хөөрэбэ: «Нэгэ баянай газар дээрэ аргагүй һайн ургаса ургаба. ¹⁷„Яаха болоо гээшэбиб, ургасаяа хадагалха газар

үгылби“, – гэжэ тэрэ досоогоо бодобо. ¹⁸ „Ай, юу хэхэээ мэдэнэб: хуушан амбаарнуудаа задалжа хаяад, орондонь шэнэ томонуудые барижа, бүхы таряагаа хуряжа, тэндээ адхахаб, мүн бусадшые эд зөөриее хадагалхаб. ¹⁹ Зай, тиигээд өөртөө: ‘Азатай хүн байнаб! Олон жэл соо өөрыгөө хангаха эд зөөритэйб. Мүнөө юундэш ханаагаа зобонгүй, эдижэ, уужа, хүхижэ, сэнгэжэ байхаб’, – гэжэ хэлэхэб“. ²⁰ Харин Бурхан тэрээндэ: „Тэнэг амитан! Энэ хүниндөөл амииешни хороохоёо байна, тиихэдэнь суглуулхан зөөришни хэндэ хүртэхэб?“ – гэжэ хэлэбэ».

²¹ Хөөрөөнэйнгөө түгэсхэлдэ Иисус: «Эрдэни баялиг Бурханай урда бэшэ, харин өөрынгөө үбэртэ суглуулдаг хүн болгон иимэ хойшолонтой», – гэжэ хэлэбэ.

Бурханда найдагты

²² Иисус шабинараа иигэжэ хургаба: «Амиды ябахын тула юу эдихэ, бээдээ юу үмдэхэ тухай ханаагаа огто бү зобоогты. ²³ Амимнай эдээ хоолһоо шухала юм. Бээмнай хубсаһа хунарһаа шухала юм. ²⁴ Хирээнүүдые хараад үзэгты: тэдэ таряа таридаггүй, хададаггүй, хадагалха газаршыегүй, амбааршыегүй, гэбэшье тэдэниие Бурхан тэжээдэг. Таанад шубуудта ороходоо үнэтэй сэнтэйлта! ²⁵ Таанадай хэнтнай шадалаараа оролдоод, тохоногойшые шэнээн ургажа шадахаб? ²⁶ Теэд иимэ эгэл юумэ бүтээхэ аргагүй аад, ондоо юумэнүүдтэ яагаад ханаагаа табихатнайб? ²⁷ Хээрэдэ сээсэгүүдэй ургахые хараад үзэгты: тэдэ ажал хэдэггүй, утаһа ээрэжэ өөртөө хубсаһа оёдоггүй. Алдар суутай Соломоншые аргагүй ехэ эд баялигтай байһаншые хаа, эдэ сээсэгүүд шэнги тиимэ гоёор хубсалдаггүй хэн гэжэ би танда хэлэнэб. ²⁸ Мүнөөдэр эндэ ургажа байгаад, үглөөдэрынь, магад, галда шатаагдажашье болохо хээрэ ургаһан алишые ногоо Бурхан үзэсхэлэнтэ гоёор шэмэглэдэг юм. Харин таанадые Бурхан тэрэ ногоонһоо хураггүй ехээр анхараа бэээ, этигэл багатаан! ²⁹ Тиимэхээ таанад эдихэ, уха юумэндээ ханалаа бүрин бү табигты. ³⁰ Энэ дэлхэйн зон лэ иимэ юумэнүүдээр ханал бодолоо бүрин эзэлүүлдэг юм. Таанад тиимэ зоние бү нажаагты. Эдэ бүгэдэ юумэнэй таанадта хэрэгтэй байһые Эсэгэтнай хайн мэдэдэг юм. ³¹ Тиимэхээ таанад анха түрүүн Бурханай хаан түрэ тухай бодожо байгты, тиихэдэтнай хэрэгтэй бусад юумэнүүдые Бурхан таанадта үгэхэл.

Тэнгэри дээрэхи эрдэни баялиг тухай

³² Шабинарни, багахан хүрэг таанар, бү айгты! Эсэгэтнай танда Бурханай хаан ороние дуратайгаар үршөөхэ бшуу. ³³ Байһан юумээ худалдажа, мүнгынь бадар болгон үгытэйшүүлдэ хубаагты! Үмхирхэгүй дараанаа, барагдашагүй баялигаа тэнгэридэ хадагалагты, тэндэ хулгайшаншые ойронь хүрэхэгүй, хибэн хорхойшые химэлхэгүй. ³⁴ Тиигэхэдэ баялигайтнай байһан газарга зүрхэ сэдьхэлтнайшые оршохо бшуу.

Этигэлтэй ба этигэлгүй зарасанар тухай

³⁵ Хубсалаад, зулаа бадараагаад, хододоо бэлэн байхатнай болтогой. ³⁶ Тиигэбэл таанад түрэ хуримһаа бусажа ерэхэ эзэнээ хүлеэжэ байһан зарасанар мэтэ бэлэн байхат. Тэдэнэр эзэнэйнгээ ерээд, үүдэ тоншохотойнь адли дороо нээгээдхидэг. ³⁷ Эзэнэйнгээ ерэхэдэ, һэргэлэн байһан зарасанар жаргалтай! Үнэн зүрхэнһөө таанадтаа хэлэнэб: эзэниинь дэглээ тайлаад, зарасанараа шэрээдэ һуулгажа, өөрөө тэдэнээ хүндэлхэ. ³⁸ Эзэнэйнгээ хахад хүнишые, үүр сайхашые багаар ерэхэдэнь, хүл дээрээ бэлэн байһан зарасанар жаргалтай! ³⁹ Хэрбээ гэрэй эзэн хулгайшанай хэдыдэ орожо ерэхые мэдэжэ байбал, һэргэлэн байжа, хулгайшаниие гэртээ шургуулан оруулхагүй һэн бээ гэжэ таанар һайн мэдэнэт. ⁴⁰ Таанадшые бэлэн байха ёһотойт, юундэб гэхэдэ, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хүлеэгээгүй сагатнай хүрэхэ ерэхэ юм».

⁴¹ «Эзэн аа, энэ һургаалта үгэнүүдээ гансал манда хөөрэнэ гүт, али бүгэдэндэ гү?» – гэжэ Пётр һураба. ⁴² «Тиигэхэдээ этигэл найдабаритай, ухаантай зарасань хэн бэ? Гэрэйнгээ эрхилэгшээр табяад, бусад зарасанараа даалгажа, эдэе хоол сагтань үгэжэ байхаар гэрэй эзэн хэниие томилхо гээшэб? ⁴³ Эзэнэйнгээ бусажа ерэхэдэ, үүргээ һайнаар дүүргэжэ байһан зараса аза жаргалтай даа! ⁴⁴ Тиимэ зарасаа эзэн гэр буусынгаа эрхилэгшээр табиха гэжэ танда баталан хэлэхэ байнаб. ⁴⁵ Хэрбээ тэрэ зараса: „Эзэмни һаяар ерэхэгүй“, – гэжэ бодоод, зараса хүбүүд, басагадаа сохижо наншажа, эдижэ, уужа, архидажа байгаа һаа, ⁴⁶ тэрэ зарасын хүлеэгээгүй үдэртэ, һанаагүй сагта эзэниинь орожо ерээд, тэрэнээ зада сохёод, этигэлгүй зонтой хамта хэһэхэ байна. ⁴⁷ Эзэнэйнгээ юу хүсэжэ байһые мэдэжэ байгаад, тэрэниинь дүүргээгүй, бэлэн бэшэ байһан зараса ехээр сохюулжа хэһээгдэхэ. ⁴⁸ Харин үүргэ уялгаа мэдээгүй дээрэһээ буруу

юумэ хэһэн барлаг багаар сохюулха. Бурхан хэндэ ехэ үршөөл хайратай байнаб, тэрэ хүнһөө хайн алба хэхые хүлэжэ байна, харин хэндэ үлүү ехээр үршөөлөө хайрланаб, тэрээнһээ бүришые үлүү хайн алба хэхые хүлэжэ байна.

Энхэ тайбан бэшэ, харин эб таһаралга асараа

⁴⁹ Би газар дэлхэйдэ гал асарааб, тэрэмни бадархай гэжэ ехэ хүсэнэб! ⁵⁰ Үхэлдэ шунгуулаад гараха ёһотой хүм, тэрэнэйнгээ бээлүүлгдэхые би хүлэжэ ядан, ехэтэ зобоноб! ⁵¹ Намайе газар дэлхэйдэ энхэ тайбан асараа гэжэ таанад һанана гүт? Үгы даа! Би зоной эбынь таһалхаяа ерээб! ⁵² Энээнһээ хойшо нэгэ гэртэ байдаг табан хүн хоёр бүлэг боложо таһараад, гурбаниинь хоёройнгоо урдаһаа, хоёрынь гурбанайнгаа урдаһаа орохо. ⁵³ Эсэгэнь хүбүүнэйнгээ урдаһаа, хүбүүниинь эсэгынгээ урдаһаа; эхэнь басаганайнгаа урдаһаа, басаганиинь эхынгээ урдаһаа; хадам эхэнь бэриингээ урдаһаа, бэринь хадам эхынгээ урдаһаа эсэргүүсэхэ».

Саг мэдэхэ тухай

⁵⁴ Иисус арад зондо хэлэбэ: «Баруун тээһээ үүлэнэй гарахада: „Бороо орохонь“, – гэжэ таанад хэлэдэгта. Теэд, нээрээшые, бороо ородог. ⁵⁵ Урдаһаа халхинай үлээхэдэ: „Ааяма халуун болохонь“, – гэдэгта. Нээрээшые, ехэ халуун болодог. ⁵⁶ Хоёр нюуртан аа! Таанад газар тэнгэри хоёрой шарай танижа, саг агаарыень уридшалан хэлэдэг аад, яахадаа энэ оршон сагай дүлгэ тэмдэгүүдые мэдэнгүйбта? ⁵⁷ Ямар үнэн зүб юумэ хэхэ ёһотой байһанаа яахадаа өөһэдөө ойлгоногүйбта? ⁵⁸ Хүнэй шамайе ямаршыеб юумэнэй түлөө гэмнээд, зарга шүүгшэдэ абаашажа байбал, тэрэ асуудалаа харгыдаа шийдхэжэ хаахые оролдо. Тиигээгүй һааш, тэрэшни шамайе зарга шүүгшэдэ шэрэжэ абаашаха; харин зарга шүүгшэ шамайе түрмын харуулшанда тушааха, харин харуулшан шамайе түрмэдэ һуулгаха. ⁵⁹ Һүүлшынгээ хашарһа мүнгэ хүрэтэр үгөөгүй һаа, ши тэндэһээ гарахагүйш гэжэ мэдэжэ бай».

Нүгэлөө орхижо, Бурхандаа дахин хандагты

13 ¹ Эгээл тэрэ үедэ хүнүүд Иисуста мэдээсэл асарба. Галилейн хэдэн хүнэй Бурхан Һүмэ соо үргэл хэжэ байхадань, Пилат тэдэ хүнүүдэй ами хорообо гэжэ ерэхэн зон Иисуста дуулгаба. ² Тиихэдэнь Иисус тэдээндэ хэлэбэ: «Тэдэ галилейнхид бүхы можынгоо

зонһоо эгээл ехэ нүгэлтэй байһан дээрэһээ хохидоо гэжэ һанана гүт? ³Тиимэ бэшэ даа! Харин таанад Бурханда хандан, эрид хувилаагүй һаа, бултадаа тэдээн шэнгээр хосорхот гэжэ мэдэгты! ⁴Үгышые һаа, унаһан Силоамай аранга самхагта даруулжа үхэһэн арбан найман хүниие Иерусалимай бүхы зонһоо үлүү ехэ нүгэлтэй байгаа гэжэ һанана аалта? ⁵Тиимэ бэшэ даа! Теэд хэрбээ таанад Бурханда хандан, эрид хувилаагүй һаа, булта эгээл тиигэжэ хосорхот!»

Жэмэсгүй боди модон тухай хургаалта үгэ

⁶Тиигээд Иисус иимэ хургаалта үгэнүүдые хөөрөбэ: «Нэгэ хүн үзэмэй сэсэрлиг соогоо боди модо тариһан байгаа. Жэмэс түүхээе ерэхэдэнь, тэрэ модониинь хоһон байба ха. ⁷„Гурбан жэл соо энэ модонһоо жэмэс хүлээгээб, теэд жэмэс урганагүйл. Энэ модо тайража хая, юунэйхиие газар муудхажа байха юм“, – гэжэ үзэмшэндөө хэлэбэ. ⁸Тэрэнь: „Эзэмни, энээнээ үшөө нэгэ жэл байлгагты, би һайса эдлүүрилхэб, үтэгжүүлхэб. ⁹Магад, ерэхэ жэл үрэ жэмэс үгэхэ аалам? Үгөөгүй һаань, тайража хаяна бэээт!“ – гэжэ хэлэбэ».

Иисус субботын үдэр үбшэн эхэнэрые эдэгээбэ

¹⁰Иисус субботодо мүргэлэй гэр соо арад зониие хургажа байба. ¹¹Тэндэ арбан найман жэл соо ада шүдхэртэ барюулагдаһан, үбшэлжэ, тэнхээ тамиргүй болонхой, бөө сэхэлжэ шадахаяа болитороо һоришоһон нэгэ эхэнэр байба. ¹²Иисус тэрэниие хараһаар дуудажа: «Ши, эхэнэр, эдэгэжэ элүүр болобош!» – гэбэ, ¹³тиигээд гараараа бээдэнь хүрөөдхибэ. Тиихэтэйнь сасуу тэрэ эхэнэр бөө сэхэлжэ, Бурханда магтаал соло дуудаба.

¹⁴Тиихэдэнь мүргэлэй гэрэй ахалагша субботодо үбшэнтэниие аргалба гэжэ Иисуста дураа гутан: «Ажал хэрэг хэхэ зургаан үдэр бии ха юм. Аргалуулхаяа тэрэл үдэрнүүдтэ ерэжэ байгты, субботодо бэшэ», – гэжэ зондо хэлэбэ. ¹⁵Харин Дээдын Эзэн тэрээндэ иигэжэ харюусаба: «Хоёр нюуртан! Хүн бүхэнтнай субботодо сараа гү, али элжэгээе уяаһаань тайлажа, уһалхаяа абаашадаг бэшэ гү? ¹⁶Сатанада баригдажа, арбан найман жэлдэ иитэрээ зобоһон Абраһамай удам энэ басагые субботодо үбшэнэй һабарһаа сүлөөлхэ ёһотой бэшэ гү?» ¹⁷Иисусай иигэжэ хэлэхэдэ, тэрэниие буруушаагшад эшэн аягүйрхэбэ, харин бусад зон барандаа баярлан, Иисусай һайн һайхан хэрэгүүдые магтан алдаршуулба.

Горчицын үрэн, мүн эхэбэри тухай хургаалта үгэ

¹⁸ Тиигээд Иисус иигэбэ: «Бурханай хаан түрэ юунтэй адлиб, тэрээниие ямар юумэнтэй сасуулхаар бэ? ¹⁹ Тэрэ хаан түрэ хадаа нэгэ хүнэй горчицын үрэнэ абажа, сэсэрлиг соогоо нуулгаһанда адли юм. Тэрэ үрэнэниинь ургажа, үндэр томо модон болоод, мүшэр бүхэндэнь тэнгэрийн шубууд уургайгаа түхээрээ.

²⁰ Бурханай хаан түрые үшөө юунтэй сасуулалтайб? ²¹ Бурханай хаан түрые эхэбэритэй сасуулжа болохо: нэгэ эхэнэр багахан эхэбэри абажа, гурбан хэмжүүрэй гурилтай худхажа эхэтэрынь эдхэбэ».

Уйтахан үүдэн тухай

²² Иисус Иерусалим ошохо замдаа хото хүдөөгөөр ябажа, хүн зонной дунда хургаалаа номнобо. ²³ Нэгэ хүн Иисуста хандажа:

«Эзэн аа, абарагдаха хүнүүд үсөөн гэдэг үнэн гү?» – гэжэ асууба. Иисус тэрээндэ иигэжэ харюусаба: ²⁴ «Бурханай хаан түрэдэ орохо хаалга уйтахан юм. Тэрээгээр орохоор зүдхэгты. Олохон хүн орохо гэжэ оролдоошье наа, орожо шадахагүй бшуу. ²⁵ Гэрэй эзэнэй бодожо үүдээе хаахадань, таанад газар тээнэ зогсон, үүдыень тоншожо: „Эзэн! Эзэн! Манда үүдээ нээгыш“, – гэжэ хэлэхэт. „Хаанахи зомта, би таанадые танинагүйб“, – гэжэ тэрэ танда харюусаха. ²⁶ Тиихэдэнь таанад: „Тантай хамта бидэ эдеэлжэ, ундалжа байгаалди, та манай гудамжануудта хургаалаа номнодог бэлэйлта“, – гэжэ хэлэжэ эхилхэт. ²⁷ „Таанадые мэдэнэгүйб, хаанаһаа ерээ зомта. Намһаа холо бологты, таанад булта харата юумэ үйлэдэдэг уладта!“ – гэжэ тэрэ таанадта харюусаха. ²⁸ Абраһам, Исаак, Яков болон бусад бүхы лүндэншэдэй Бурханай хаан орондо байхыень харахадаа, мүн өөһэдыетнай тиишэнь оруулангүй намнахада, таанад уйлаха бархиралдаха, шүдөө хабиралдахат. ²⁹ Тиин дэлхэйн дүрбэн зүг, найман хизаарһаа хүнүүд ерэжэ, Бурханай хаан орондохы найрай шэрээдэ һууха. ³⁰ Тиигэхэдэ мүнөө адагай захата байһан хүнүүд түрүү зэргэдэ гараха, мүнөө түрүү байһан хүнүүд адаг һүүлшын болохо», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Иисус Иерусалим хотынхидые хайрлана

³¹ Энэ үедэ хэдэн фарисейнүүд Иисуста дүтэлжэ: «Энэ дороо эндэһээ гаража ошогты, таниие Ирод алахаяа түлэблэжэ байна бшуу», – гэжэ дуулгаба. ³² Тиихэдэнь Иисус иигэбэ: «Таанад ошожо:

„Мүнөөдэр үглөөдэр хоёр би ада шүдхэрнүүдые үбшэнтэнэй бөөһээ зайлуулжа, эдэгээхэ ёһотойб, тиигээд нүгөөдэрынь ажалаа дүүргэхэб гэнэ“, – гэжэ тэрэ мэхэшэ үнэгэндэ хэлэгты. ³³ Зүгөөр би мүнөөдэршые, үглөөдэршые, нүгөөдэршые харгы замдаа ябахаб. Лүндэншэниие Иерусалимнаа ондоо тээ алаха ёһогүй юм даа.

³⁴ Ай Иерусалим, Иерусалим, шинии хүнүүд лүндэншэдые аладаг, шамда эльгээһэн Бурханай мэдээсэгшэдые шулуудадат! Даража дэгжээһэн дальбараануудаа дали дороо суглуулдаг шубуундал адляар шинии үри хүүгэдые суглуулха гэжэ би хэды тэгүүлээ зүдхөө гэшэбиб. Тээд ши намайе зүбшөөгөөгүйш. ³⁵ Тиймэхээ хоһон хүмэшни мүнөө шамдаа үлөө. „Дээдын Эзэнэй нэрээр заларан Ерэгшэ үршөөл буянтай!“ – гэжэ хэлэтэрээ намайе дахин харахагүйш гэжэ шамда хэлэнэб».

Иисус үбшэнтэниие эдэгээбэ

14 ¹ Субботодо фарисейнүүдэй хүндэтэй нэгэ даргында хоол барихаяа Иисусай ерэхэдэ, фарисейнүүд хойноһоонь ажаглан хаража хуубад. ² Нэгэ хабангашаһан хүл гартай хүн орожо, урдань зогсобо. ³ Хуули заадаг багшанарта болон фарисейнүүдтэ Иисус хандажа: «Манай Хуулийн ёһоор субботодо хүниие аргалжа болохо бэлэй гү, али үгы гү?» – гэжэ хураба. ⁴ Тэдэнэр абяа гарабагүй. Иисус үбшэнтэниие гараараа хүрөөд, эдэгээжэрхибэ. ⁵ «Субботодо таанадай хэн нэгэнэйтнай хүбүүнэй гү, алишые сарай худаг руу унашоо һаань, субботошые һаань, тэрэ дороо татажа гаргаха бэшэ аалта?» – гэжэ Иисус тэдээндэ хэлэбэ. ⁶ Тэдэнь тороод, юуншые гэжэ хэлэжэ шадабагүй.

Даруу номгон байха, айлашэдые угтажэ абаха тухай

⁷ Уряалаар ерэхэн хүнүүдэй дээгүүр хуурида хуухыень хараад, Иисус иимэ хургаалта үгэ хөөрөбэ: ⁸ «Шамайе хэн нэгэнэй түрэн найрта урихада, дан дээгүүр гаража бү хуу, юундэб гэхэдэ, уряалаар ерэхэн хүнүүдэй дунда шамнаа хүндэтэй хүн байжа болохо. ⁹ Тийгээд шамайе болон тэрэ хүниие уриһан гэрэй эзэн ерээд: „Энэ хуурида тэрэниие хуулгыш даа“, – гэхэдэ болохо. Тийхэдэнь ши аягүйрхэхөөр адагай захын хуурида ошожо хуушаш. ¹⁰ Уряалаар ошоходоо, эгээн хүүлшын хуурида хуудаг байгаарай. Тийхэдэшни шамайе уриһан эзэн хараад: „Хани нүхэрни, дээшээ гаража хуу“, – гэжэ урихадань, найрай зоной дунда ехэ хүндэтэй хүн гэжэ мэдэгдэхэш.

¹¹ Ушарынъ юуб гэхэдэ, өөрыгөө дээгүүр абхуулһан хүн доошоо халиха, харин даруу доогуур хүн өөдөө үргэгдэхэ бшуу».

¹² Гэртээ уриһан фарисейдэ Иисус иигэжэ хэлэбэ: «Үдын гү, али үдэшын хоол бэлдээд, хани нүхэдөө, аха дүүнэрээ, түрэл санданараа, баян хүршэнэрөө бү ури. Юуб гэхэдэ, тэдэшни хожомынъ шамайгаа урижа, харюу үгэхэ болоно. ¹³ Зүгөөр найрай шэрээ татахадаа, үгытэйшүүлэе, үбшэн үлбэр, хохор дохолон хүнүүдые ури. ¹⁴ Тэдэ ядуу зон ашыеш харюулжа шадахагүй. Гэбэшье Бурхан шамда буян хэшэгээ хайрлаха, тиигээд захяа заабариениен дүүргэжэ ябадаг хүнүүдээ амидыруулхадаа, шамайе шагналда хүртөөхэл».

Найрай шэрээ тухай хургаалта үгэ

¹⁵ Сугтаа хоол барижа байһан нэгэ хүн Иисусай хөөрөжэ байһые дуулаад:

«Бурханай хаан орондо хоол бариха хүнүүд амар жаргалтай!» – гэжэ хэлэбэ. ¹⁶ Иисус тэрээндэ хэлэбэ: «Нэгэ хүн аргагүй томо найрай шэрээ заһаад, олон айлшадые уриба ха. ¹⁷ Шэрээдэ һууха сагай ерэхэдэ, уриһан айлшадтаа барлагаа эльгээжэ, „Хоол бэлэн болоо, морилжо хайрлагты“, – гэжэ захюулба гэхэ. ¹⁸ Урилгатай хүнүүдынъ булта хоорондоо хэлсэһэн юумэндэл, ерэхэ аргагүй байһандаа хүлисэл гуйжа: „Би газар худалдажа абаад, тэрэнээ ошожо хараагүйдэм аргагүй. Намайе хүлисэхыетнай гуйнаб“, – гэжэ нэгэниинь захюулба. ¹⁹ „Би табан паара сар худалдажа абаад, тэдэнээ ажаллуулжа туршахам, намайе хүлисэжэ хайрла“, – гэжэ нүгөөдэхинь захюулба. ²⁰ „Би һаял һамга абааб, тиимэһээ ошожо шадахагүй байнаб“, – гэжэ гурбадахинь захюулба. ²¹ Барлагынъ ерэхэдээ, айлшадай ерэхэ аргагүй байһан тухай эзэндээ дуулгаба. Тиихэдэнь сүхалаа хүрэхэн эзэн: „Түргэхэн хотын гудамжада гараад, үгытэйшүүлэе, эрэмдэг үбшэнтэниие, хохор дохолон зониие дуудажа асара“, – гэжэ барлагтаа хэлэбэ. ²² „Эзэмни, хэлэхэн ёһоортнай хамаг юумэ хэбэб, теэд үшөөшье олон һуури сүлөө байна“, – гэжэ барлагынъ хэлэбэ. ²³ „Ши хотоһоо гараад, харгыгаар ябаһан, хото хорёондоо байһан хүнүүдые аргадажа, гэрэймни дүүрэтэр зониие абажа ерэ. ²⁴ Уряалтай байһан хүнүүдэй хэнииньшье манайда хоол барихагүй!“ – гэжэ эзэниинь барлагтаа хэлэбэ».

Иисусай шаби болохын үнэ түлөөнэ

²⁵ Иисустай хамта олон хүн ябаа һэн. Иисус тэдэ зондо хандажа, иигэжэ хэлэбэ: ²⁶ «Намда ерэнэн хүнүүд эхэ эсэгэнэ, намга үхибүүднээ, аха дүүнэрнээ, ами наһанһаа үлүү ехээр лэ намда дуратай һаа, шабинарни болохо аргатай. ²⁷ Хэрээнэ үргэлөөд*, намтай ябалсаагүй хүн минии шаби боложо шадахагүй. ²⁸ Жэшээнэ, таанадай хэн нэгэн үндэр гэр бариха ханаатай байбал, түрүүн һуугаад, хэды шэнээн гаргаша гаргахаб гэжэ тооложо үзөөд, барилгаяа дүүргэжэ шадаха үгы байһанаа бодогты. ²⁹ Тиигээгүй һаа, һууриень табяад, башниа саашань барижа дүүргэхэ шадалгүй байхыетнай хүн зон хараад: ³⁰ „Шимнай барилга эхилээд, дүүргэжэ шадахагүй хүн байбалши“, – гэжэ энеэдэ наадан болгохо бшуу. ³¹ Үгышые һаа, нэгэ хаан нүгөөдэ хаанда дайгаар орохынгоо урда тээ арбан мянган сэрэгтэйгээ добтолоо һаа, хори мянган сэрэгтэй дайсание диилэхэ гүб гэжэ уридшалан һуужа һайн бодохо бэшэ гү? ³² Хэрбээ диилэжэ шадахагүйгөө ойлгоо һаа, нүгөөдэдөө өөрынгөө элшэн һайдуудые эльгээжэ, эб найрамдал тухай гуйха болоно бшуу. ³³ Энэ мэтээр таанадай хэнтнайш бии байһан хамаг юумэнһээ арсаагүй һаа, минии шаби боложо шадахагүй.

Хэрэггүй дабһан тухай

³⁴ Дабһан болбол һайн юумэн гээшэ, зүгөөр дабһанай амтаяа гээгээ һаань, яжа дахин амтыень оруулха болоноб? ³⁵ Тиимэ дабһан хэндэшые хэрэггүйл, угайдхадаа тэрээгээр газараашые үтэгжүүлхэгүйлши. Тэрэниие миил хаяжархихал! Шэхэтэй юм һаа, анхаран шагныта!»

Үгы болоһон хонин тухай

15 ¹ Нэгэтэ Иисусай һургаалыень шагнаһаяа алба татаашад болон нүгэлтэн олоороо ерэбэ. ² «Иисус нүгэлтэнтэй нүхэрлэжэ, тэдэнээр хамта эдеэлжэ байнал», – гэжэ фарисейнүүд болон Хуули заадаг багшанар шоо үзэбэд. ³ Тиимэһээ Иисус тэдэндэ нэгэ иимэ һургаалта үгэ хөөрөжэ үгэбэ: ⁴ «Зуун хонитой аад, нэгэнэйнэ үгы болошоходо, таанадай хэнтнай ерэн юһэн хониео хээрэ орхёод, үгы

* Зоболон туйлахадашые, үхэлэй саазада хүртэхэдэшые бэлэн байха гһэн удхатай.

болоһон ганса хониёо бэдэржэ ошохогүйб? ⁵ Тэрээнээ олоходоо, тон ехээр баярлажа, ара нюргандаа үргэлөөд гэртээ асархалта. ⁶ Тиин хани нүхэдөө, хүршэнэрөө суглуулаад: „Намтай хамта баярлагты. Би үгы болоһон хониёо оложо асарбаб!“ – гэжэ хэлэхэлта. ⁷ Тэрээн шэнги нүгэл хээгүй ерэ юһэн сэхэ сэбэр ябадалтан тушаа бэшэ, харин нүгэл хэгшэ нэгэ хүнэй Бурханда хандан, эрид хубилхые харахадаа, тэнгэридэ баяр баясхалан болохол гэжэ таанарта үнэниие хэлэнэб.

Үгы болоһон мүнгэн тухай

⁸ Үгышые хаа, арбан сагаан мүнгэтэй нэгэ эхэнэр ганса сагаан мүнгээ үгы болгожорхёо хаа, дэнгээ носоожо, гэрээ хамажа, ехэл нарибшалан бэдэржэ олодог бэшэ аал? ⁹ Мүнгээ олоһон эхэнэр хани басагадаа, хүршэ эхэнэрнүүдээ суглуулжа: „Намтай баярлалсагты, би үгы болоһон мүнгээ олооб“, – гэжэ хэлэхэл. ¹⁰ Эгээл энээн шэнги нэгэшые хүнэй Бурханда хандабал, Бурханай Эльгээмэлнүүд баярлаха юм».

Төөриһэн хубүүн тухай

¹¹ Иисус саашань хэлэбэ: «Хоёр хубүүтэй нэгэ хүн байгаа һэн ха. ¹² „Аба, минии хубита зөөри намда үгыш“, – гэжэ бага хубүүниинь эсэгэдээ хэлэбэ гэлэй. Эсэгэнь гэр буусаяа хубүүдтээ хубааба. ¹³ Нэгэ хэды хоноод, бага хубүүниинь хубита зөөриее абаад, холын газарта ошожо, ехээр һэбхиржэ, зөөриее үрижэрхибэ. ¹⁴ Зөөригүй болоод байхадань, тэрэ хари газартань ехэ үлэхэлэн зуд боложо, үнөөхи хубүүн ядарба. ¹⁵ Тиигээд тэрэ ороной нэгэ хүнэйдэ ажалда ороходонь, гэрэй эзэн тэрэниие гахайгаа адуулуулхаар хээрэ тала руу эльгээгээ бэлэй. ¹⁶ Гахайн эдеэ эдилсэжэ, гэдэһээ дүүргэхэ дуратай байхадань, тиимэшые эдеэ тэрээндэ хүн үгэдэггүй бэлэй. ¹⁷ Хубүүн ухаа орожо, досоогоо бодобо: „Түрэхэн эсэгымни хэды олон зарасанарай элбэг дэлбэг эдеэ хоолтой байхадань, би эндэ туража үхэхээ байнаб. ¹⁸ Эсэгэдээ ошоод: ‘Абамни, би Бурханай, мүн танайнгаа урда нүгэл үргэлбэб. ¹⁹ Танай хубүүн гэжэ нэрлэгдэхээр бэшэ муу амитанби. Зарасаяа зараһандаал намайе зарагты’, – гээд хэлэхэб“. ²⁰ Тиигэхээр тэрэ хубүүн удангүй эсэгэдээ бусажа ерэбэ. Эсэгэнь хубүүгээ холоһоо хараад хайрлажа, урдаһаань гүйжэ ошоод, тэбэрин таалаба. ²¹ „Абамни, би Бурханай, мүн танайгаа урда нүгэл үргэлбэб. Хубүүнтнай гэжэ тоологдохо эрхэгүйб“, – гэжэ хубүүниинь

хэлэбэ. ²² Эсэгэнь барлагуудтаа: «Түргэхэн эгээ найн хубсаһа асараад, хүбүүндэм үмдэхүүлэгты, хургандань үнэтэ шулуутай бэһэлиг зүүлгэгты, хүлдэнь гутал үмдэхүүлэгты. ²³ Тиигээд шахамал буруу асаржа гаргагты, найрлаха хүхихэбди. ²⁴ Энэ хүбүүмни үхэшэһэн аад, амидыраа ха юм, үгы болошоһон аад, олдоо ха юм», – гэбэ. Тиигээд лэ хүбүүнэйнгээ бусажа ерэһые тэмдэглэн, хүхихэ сэнгэжэ эхилбэ. ²⁵ Тэрэ үедэ ехэ хүбүүниинь хээрэ ажал хэжэ байгаа. Гэртээ бусажа ерэхэдээ, хүгжэм хатарай хүнхинэжэ байхые дуулаба. ²⁶ Тиигээд нэгэ зарасаяа дуудажэ: „Энэмнай юун боложо байнаб?“ – гэжэ нураба. ²⁷ „Дүү хүбүүншни бусажа ерээ, тиимэһээ эсэгэшни хүбүүнэйнгээ амиды мэндэ ерэхэндэ баярлан, шахамал буруугаа гаргаа“, – гэжэ зарасань харюусаба. ²⁸ Ахань сухалаа хүрэжэ, гэртээ оробогүй. Эсэгэнь гаража, тэрэнээ аргадаба. ²⁹ Ехэ хүбүүниинь эсэгэдээ иигэбэ: „Би хэды олон жэл шамда барлаг шэнги ажал хээ гэшэбиб, захяа заабариһааш нэгэтэш гаража үзөөгүйб. Ши адагай захын эшгэшье гаргажа, хани нүхэдөөрни найрлуулаагүйш. ³⁰ Харин энэ хүбүүнэйнгээ янхан һамгадаар орёолдожо, үгэһэн зөөриеш үрээд ерэхэдэнь, ши шахамал буруугаа гаргажа угтааш“.

³¹ Тиихэдэнь эсэгэнь ехэ хүбүүндээ: „Хүбүүмни, ши ходо намтаяа эндээ байна ха юмши, минии бүхы зөөри шинии ха юм. ³² Харин дүү хүбүүншни үхэхэн аад лэ, амидыржа, үгы болоһон аад лэ, олдожо ерээ бшуу. Тиимэһээ бидэ баярлаха, сэнгэхэ ёһотой ха юмбди“, – гэжэ хэлэбэ».

Һэһилэгүй эрхилэгшэ тухай

16 ¹ Өөрынгөө шабинарта Иисус иимэ юумэ хөөрөбэ: «Нэгэ баян хүн гэрэй хэрэг эрхилэгшэтэй байгаа һэн ха. Зөөриешни ехээр үрижэ байна гэжэ тэрэ эзэндэ эрхилэгшэ тухайнь хүнүүд дуулгаба гэхэ. ² Гэрэй эзэн эрхилэгшээ дуудаад: „Шам тухай юун гэнэб? Эрхилжэ байһан ажал хэрэг тухайгаа бүрин тоосоо хэ, саашадаа шамайе эрхилэгшын тушаалһаашни халаахаб“, – гэбэ. ³ Тэрэ эрхилэгшэ өөртөө: „Яахамни гээшэб? Эзэмни ажалһаамни халааха гэжэ байнал. Хүрзөөр газар малтаха аргамгүй, гуйраншалхам эшхэбтэр. ⁴ Зай, юу хэхээ би мэдэнэб! Ажалһаа халагдаһан хойноо гэртээ дуудажэ ажаллуулха нүхэдтэй яжа болохоёо мэдэнэб“, – гэбэ. ⁵ Тиигээд эзэндэнь үритэй хүнүүдые ганса гансаарнь дуудаад: „Минии эзэндэ ши хэды үритэйбши?“ – гэжэ түрүүшынхиһэнь нураба. ⁶ „Зуун торхо ургамалай тоһо“, – гэжэ тэрэнь харюусаба.

„Энэ үри тухай саарһаяа абаад, табиие үритэйб гэжэ шэнээр бэшэ“, – гэжэ эрхилэгшэ хэлэбэ.

⁷ Нүгөө үритэй хүндэ хандажа: „Ши хэдые үритэйбши?“ – гэбэ. „Мянган мэшээг шэниисэ“, – гэжэ тэрэнь харюусаба. „Тэрэ саарһаяа абаад, найман зууе үритэйб гэжэ шэнээр бэшэ“, – гэжэ эрхилэгшэ хэлэбэ. ⁸ Һүүлэй һүүлдэ эзэниинь һэшхэлгүй эрхилэгшээе арга мэхэтэй ябадал гаргабаш гэжэ магтаба. Юундэб гэхэдэ, энэ оршолонгой зон гэрэл туяагай зондо ороходоо арга хурга ехэтэй байдаг бшуу. ⁹ Харин таанадта, шабинарни, би хэлэхэ байнаб: энэ дэлхэйдэхи зөөри баялигаараа өөһэдтөө нүхэдые оложо байгты. Тиигэбэл хоорон наһа барахадатнай, таанадые диваажанай орондо угтажа абаха. ¹⁰ Багахан юумэндэ үнэн сэхэ хүн, ехэшье юумэндэ үнэн сэхэ байдаг, харин багахан юумэндэ мэхэ гаргаһан хүн ехэшье юумэндэ мэхэшэн зандаа байдаг. ¹¹ Тиимэһээ хэрбээ таанадай энэ дэлхэйн эд зөөриие эрхилхэдэе үнэн сэхэ бэшэ байбалтнай, хэн танда бодото баялигы даалгахаб даа? ¹² Тиин хэрбээ хүнэй юумэндэ үнэн сэхэ хандажа шаддагүй хаатнай, хэн танда өөрынхиетнай даалгажа үгэхэб даа?

¹³ Ямаршье зараса хоёр эзэндэ зарагдажа шадахагүй: нэгэн гэбэл, таанад нэгэ эзэндэе дурагүй, нүгөөдэдөө дуратай байхалта; али үгышье хаа, нэгэ эзэндэе дуратайгаар, нүгөөдэдөө дурагүйгөөр ажаллаха бшуут. Таанад Бурханда болон эд зөөридэ нэгэ зэргэ алба хэжэ шадахагүйлта!»

Баян байнхаар Бурханай захяа заабари дүүргэжэ байхань бүри шухала юм

¹⁴ Энэ хэлээшыень фарисейнүүд дуулаба. Тэдэ алта мүнгэндэ ехэл дуратай хадаа Иисусые наада бариба. ¹⁵ Иисус тэдэндэ хэлэбэ: «Таанад зоной урда Бурханай захяа заабари дүүргэдэг хэбэр үзүүлдэгта, харин Бурхан танай досоохиие нэбтэ хаража байна. Хүнүүдэй ехэ шухала гэжэ тоолодог юумэнүүд Бурханай урда юуншье бэшэ ха юм. ¹⁶ Уһаар арюудхагша Иоаннай ерэтэр Моисейн Хуули болон лүндэншэдэй номууд хүсэн түгэлдэр байгаа, гэбэшье мүнөө Бурханай хаан түрэ тухай мэдээсэлэй айладхагдаһанһаа хойшо, хүн бүхэн тишэ орохо гэжэ нилээд хүсэ шармай гаргана. ¹⁷ Газар тэнгэри хоёр амархан хүнэхэ, харин Хуулиин гансаханшье зүйл хосорхогүй.

¹⁸ Һамганһаа халаад, ондоо эхэнэртэй һууһан хүн түрүүшынгээ һамганда урбаба гээшэ. Мүн үбгэнһөө халаһан эхэнэрээр һамга хэһэн хүн баһал түрүүшынгээ нүхэртэ урбаба гээшэ.

Лазарь болон баян хүн тухай

¹⁹ Нэгэ баян хүн байгаа гэхэ. Магнал торгон хубсаһа үмдэдэг, мүн үдэр бүхэндэ ялагар тологор найр зугаа хэдэг байгаа. ²⁰ Яра түүхэйдэ барюулшанхай Лазарь гэжэ нэгэ ядуу гуйраншые баянай хаалгынь хажууда асардаг бэлэй. ²¹ Тэрэ гуйранша баянай эдеэнэй үлөөдэхөөр хоолойгоо тэжээхэ дуратай байгаа. Нохойнуудшые ерэжэ, тэрэнэй яра шархые долёодог нэн. ²² Тиһээр байтар тэрэ үгытэй баарһан үхэбэ гэхэ. Бурханай Эльгээмэлнүүд тэрэниие тэнгэридэ абаашажа, Абраһамай хажууда һуулгаба ха. Мүнөөхи баяншые наһанһаа нүгшэжэ, тэрэниие хүдөөлүүлэе нэн. ²³ Тэрэ баян тамын оёрто хаягдаад зобожо байхадаа, дээшээ хаража, Абраһамые, мүн хажуудань Лазариие холоһоо анхарба. ²⁴ „Ай, Абраһам, үбгэ эсэгэмни, намайе үршөөн хайрлажа, Лазариие намда эльгээгьт; хурганайнгаа үзүүртэ уһа дүрэжэ, халуун галда хайруулан тулижа байһан минии хэлые норгог лэ. Би энэ гал соо аргагүй ехээр тулижа байнаб“, – гэжэ тамада һууһан баяниинь бии шадалаараа хашхарба. ²⁵ „Хүүгэмни, наһан соогоо хамаг баяр жаргал эдлэхэнээ, харин Лазариин хара муу байдал үзэхыень һаныш. Мүнөө тэрэшни эндэ амаруулагдаба, харин ши зоболон эдлэжэ байнаш. ²⁶ Гэбэ яабашые эндэхээ шамда ошохо гэгшэдэй хүрэхын аргагүй, тэндэхээ манда ерэхэ гэгшэдэй ерэхын аргагүй оёоргүй гүнзэги ганга жалга хоорондомнай байна“, – гэжэ Абраһам хэлэбэ. ²⁷ Тиихэдэнь тамын амитан: „Тиигэбэл Абраһам, үбгэ эсэгэмни, та Лазариие абындамни эльгээжэ хайрлыг даа. ²⁸ Тэндэмни табан дүүмни үлэхэн юм: тэдэнииемни нам шэнги тамын газарта орохогүйень һэргылэг лэ“, – гэбэ. ²⁹ Тиихэдэнь: „Дүүнэртэшни Моисейн болон лүндэншэдэй һэргылэмжэ бии ха юм: тэдэнэйнгээ хэлэхые дүүнэршни дуулажа байг лэ“, – гэжэ Абраһам хэлэбэ. ³⁰ „Үгы даа, Абраһам, үбгэ эсэгэмни, наһанһаа нүгшэхэн хүнэй дүүнэртэм ошоо һаань, тэдэнэр Бурхандаа хандан, хубилха байгаа“, – гэжэ тамада байгша баяниинь хэлэбэ. ³¹ „Моисейн болон лүндэншэдэй заабариие анхардаггүй юм һаа, нүгшэхэн хүнэй амидыржа ошоошые һаань, тэдэшни үнэншэхэ этигэхгүй байна даа“, – гэжэ Абраһам тэрээндэ хэлэбэ».

Нүгэл хилэнсэг тухай

17 ¹ Иисус шабинартаа хэлэбэ: «Хүнэй хорхойтожо, нүгэл хэхэ юумэн олон байдаг. Зүгөөр нүгэл хүүлэгшэ уй гашуудал үзэхэ! ² Эдэ багашуулай нэгыеньшые нүгэл хилэнсэдэ түлхихэн хүндэ

хүзүүндээ тээрмын шулуу уюулаад, далайн оёорто хаюулбалнь, өөртөнх дээрэ байха нэн. ³Тиимэхээ өөрыгөө анхаржа байгты! Хэрбээ аха дүүнэрэйшни нэгэн шамда муу юумэ хээ хаань, тэрээнээ буруушаа; хэрбээ зэмээ мэдэрээ хаань, хүлисэ. ⁴Үдэртөө долоо дахин шамда муу юумэ хээд, долоо дахин ерэжэ: „Зэмэтэйб, хүлисэ“, – гээ хаань, тэрэнээ хүлисэ».

Этигэл хүзэг тухай

⁵«Эээн аа, манай этигэл хүзэгыг ехэ болгожо үгыт даа!» – гэжэ Иисусай элшэнэр хэлэбэ. ⁶Иисус харюусаба: «Хэрбээ таанад горчицын жэжэхэн үрэнэнэй шэнээхэншые этигэлтэй байгаад, боди модондо хандажа: „Үндэхөөрөө газарһаа хугаржа, далай соо хуурижан урга!“ – гээ хаатнай, тэрэ модон үгыетнай дуулаха.

Зарасын дүүргэхэ үүргэ тухай

⁷Жэшээнх, газар хахалдаг гү, али мал адуулдаг барлагтай байгаад, тэрэнэйнгээ хээрэнхээ ерэхэдэ: „Наашаа хуужа үтэр хоол бари!“ – гэжэ таанарай хэн нэгэнтнай хэлэхэ аал? ⁸Үгыл даа! Тиихынгээ орондо: „Намда эдээ хоол бэлдэ. Эдээлжэ байхадамни, захиралтануудыемни дүүргэхэдэ бэлэн бай. Намае эдээлүүлэнэй удаа өөрөө эдихэ уухаш!“ – гэжэ барлагтаа хэлэхэ бэшэ гүт? ⁹Тиигээд бүхы заабаринуудыг дүүргэнэнэйнгөө түлөө тэрэ барлаг баяр баясхалангай үгэнүүдыг дуулаха аал? ¹⁰Тэрээн шэнги таанадшые Бурханай заабари дүүргээд: „Бидэ миил барлагууд гээшэбди, хэхэл ёһотой юумээ хээбди“, – гэжэ хэлэхэ ёһотойт!»

Иисус арбан хүниг эдэгээбэ

¹¹Иерусалим хото ошохо ябахандаа, Иисус Самари Галилей хоёрой хилэ зубшан ябаба. ¹²Нэгэ тосхондо ороходонь, хэлхэ бузар үбшэндэ дайруулһан арбан хүн Иисустай уулзаба. Тээ холохон байгаад: ¹³«Иисус багша аа! Мание абаржа хайрлыг даа!» – гэжэ шангаар хашхаралдаба. ¹⁴Тэдэниие хараад: «Таанад ошохо, санаартанда элүүр мэндээ үзүүлэгты!» – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Тэдэнх замдаа ябатараа эдэгэшэбэ. ¹⁵Нэгэниинь эдэгэнэнээ гэнтэ мэдээд, шанга гэгшээр Бурханай нэрэ алдаршуулан, хөөргөө бусаба. ¹⁶Тиигээд Иисусай хүлдэ мүргэн унажа, баяр баясхалан хүргэбэ. Тэрэ самарян хүн байгаа. ¹⁷«Арбан хүн эдэгээ бэшэ гүт? Бэшэ юһэншни хаанаб? ¹⁸Бурханда магтаал соло дуудахаяа энэ

самаряанһаа ондоо нэгэшье хүн бусажа ерээгүй гээшэ гү?» – гэжэ Иисус һураба. ¹⁹ Тиигээд нүгөө эдэгэһэн хүндөө: «Хүл дээрээ бодожо, гэртээ хари! Этигэлшни шамайе абараа!» – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Бурханай хаан түрэ ойро байна

²⁰ «Бурханай хаан орон хэзээ манда морилхоб?» – гэжэ фарисейнүүдэй асуухада, Иисус иигэжэ харюусаба: «Бурханай хаан орон эли харагдаһаар ерэхэгүй. ²¹ „Эндэ байна, тэндэ байна“, – гэжэ хүнүүд хэлэхэгүй. Юундэб гэхэдэ, Бурханай хаан түрэ зосоотнай оршоно бшуу».

²² Иисус шабинартаа хэлэбэ: «Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй нэгэшье үдэрые хараһайб гэжэ хүсэхэ саг мэнэ гэхээр ерэхэ, теэд харахагүйт. ²³ „Тэндэ байна, эндэ байна“, – гэжэ зарим зоной хэлэхэдэнь, таанад бү ошооройгы, бү бэдэрээрэйгы. ²⁴ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн ерэхэдээ, тэнгэрийн нэгэ хизаарһаа нүгөө хизаар хүрэтэр ялагас гэхэн сахилгаан шэнгээр гэрэлтэн үзэгдэхэ бшуу. ²⁵ Теэд түрүүн тэрэ ехэл зоболон амсаха, оршон үеын зон тэрээнһээ арсаха. ²⁶ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй заларан ерэхэ тэрэ үдэрнүүдтэ Ной гэгшын үедэ болоһонтой адли гай гасалан ушарха: ²⁷ Нойн томо корабльда орожо һууха үдэр хүрэтэр хүнүүд эдеэлжэ, уужа, һамга абажа, хадамда гаража байгаа. Харин тиигэжэ байтар галаб эрьежэ, уһан аюул болоод, амитай юумэн хуу хосороо һэн. ²⁸ Эгээл тиимэ юумэн баһа Лот гэгшын үедэ болоо агша һэн: хүнүүд эдеэлжэ, ундалжа, юумэ худалдан абажа, наймаа хэжэ, таряа, жэмэс тарижа, гэр бараагаа барижа байгаа, ²⁹ тиихэдэ Лот гэгшын Содом хотоһоо гараһан үдэр тэнгэриһээ хүхэр бороо орожо, гал дүлэн боложо, хамаг амитай юумые шатаагаа бэлэй. ³⁰ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй газарта бууха үдэр эгээл тиимэ юумэн болохо! ³¹ Тэрэ үдэр гэрэй орой дээрэ байһан хүн хогшол зөөриее абарха гэжэ гэртээ орохо ёһогүй; мүн хээрэ талада ябаһан хүн һөөргөө гэртээ бусаха ёһогүй. ³² Лотой һамгые һанагты! ³³ Ами һаһаяа абарха гэжэ оролдоһон хүн ами һаһаяа алдаха, ами һаһаяа үргэһэн хүн тэрэнээ тэхэрюүлэн абарха. ³⁴ Тэрэ үдэр нэгэ орон дээрэ унтаһан хоёр хүнэй нэгыень абарха, нүгөөдыень орхихо. ³⁵ Таряа татажа байһан хоёр эхэнэрэй нэгыень абарха, нүгөөдыень орхихо»*. ³⁷ «Багша аа! Иимэ юумэн

* Зарим эхэ бэшэгүүдтэ 36-дахи зүйл нэмээтэй байдаг: «Хээрэ ябаһан хоёр хүнэй нэгыень абажа, нүгөөдыень үлөөхэ».

хаана болохоб?» – гэжэ шабинанынь Иисусаа хураба. «Үхэхэн бэсын хэбтэһэн газарта бүргэд шубууд сугларха», – гэжэ Иисус харюусаба.

Бэлбэһэн эхэнэр болон зарга шийдхэгшэ тухай хургаалта үгэ

18 ¹ Һанаа үнөөндөө дарагдаһанай хэрэггүй, саг үргэлжэ Бурхандаа зальбаржа ябаха ёһотой гэжэ ойлгуулхын тула Иисус иимэ хургаалта үгэ шабинартаа хөөрэбэ: ² «Нэгэ хотодо зарга шийдхэгшэ ажаһуугаа һэн ха. Тэрэ Бурханһаашье айдаггүй, хүнүүдһээшье эшэдэг гайхадаггүй бэлэй. ³ Тус хотын нэгэ бэлбэһэн эхэнэр тэрэ заргашада ерэжэ: „Намда туһалыт, заргыемни зүбөөр шийдхэжэ үгыт!“ – гэдэг гэлэй. ⁴ Заргаша туһалха дурагүй байжа, нилээд удаан саг үнгэргэбэ. „Би Бурханһааш айдаггүйб, хүнһөөшье эшэдэг гайхадаггүйб. ⁵ Зүгөөр намайе энэ эхэнэрэй ходол хашараажэ байхагүйнь тула туһалха болоо хаб. Тиигээгүй хаамни, энэшни бүри голдомни орохол!“ – гэжэ һүүлэй һүүлдэ бодобо.

⁶ Хуурмаг заргашын хэлээшье хаража бодожо үзыт. ⁷ Тэрэнэй тиигэжэ байхадань, Бурхан шэлэжэ абаһан зонойгоо үдэр хүнигүй туһаламжа гуйхадань, бүришье найнаар харгалзаха хамгаалха бэшэ гү? Тэдэндээ анхаралаа табиха бэшэ гү? ⁸ Бурхан тэдэнэй хэрэгүүдые үнэн зүб руунь түргөөр шийдхэн туһалха гэжэ танда хэлэнэб. Теэд Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй ерэхэдэ, газар дээрэ тиимэ хүзэгтэй хүн байха гү?»

Фарисей ба алба татааша тухай хургаалта үгэ

⁹ Өөһэд тухайгаа Бурханай эрхэ мэдэлые дүүргэнэбди гэжэ тоолоод, бусадые доромжолдог зарим хүнүүдтэ Иисус иимэ хургаалта үгэ хөөрэбэ: ¹⁰ «Хоёр хүн мүргэхээ Бурхан Һүмэдэ оробо ха. Нэгэниинь фарисей, нүгөөдэхинь алба татааша байгаа. ¹¹ Фарисейнь аман соогоо иигэжэ зальбарба: „Бурхан, шамда ехэ баяр баясхалан хүргэнэб! Би болбол эд зөөридэ шуналтай, хуурмаг, забхай зальхай бусад зондо адли бэшэб, мүн тээ тэндэ зогсоһон алба татаашадашье адли бэшэб. ¹² Долоон хоногтоо хоёр дахин масагладагби, олзынгоо арбанай нэгэ хубиие шамдаа үргэдэгби“. ¹³ Харин тээ холохоно зогсоһон алба татаашань нюдээ тэнгэри өөдэ шэглүүлхээшье зүрхэлбэггүй, харин үбсүүгээ шаажэ байгаад: „Бурхан, нүгэлтэ намайе үршөөн хайрлыт!“ – гэжэ зальбарба. ¹⁴ Алба татааша фарисей хоёрой гэртээ харихадань, Бурхан тэдэ хоёрһоо алба татаашыень үнэн

сэдьхэлтэнэй тоодо оруулаа гэжэ танда хэлэхэ байнаб. Өөрыгөө дээгүүр абхуулдаг хүн доошолуулагдаха, харин өөрыгөө доошонь дарадаг зантай хүн үргэгдэхэ бшуу».

Иисус үхибүүдые адистаа хүртөөнэ

¹⁵ Хүнүүд үхибүүдээ адиста хүртүүлхээ Иисуста асарба. Шабинарын тэдэниие хараад, багшадаа ойртуулбагүй. ¹⁶ Харин Иисус үхибүүдые өөртөө дууджа, шабинартаа хэлэбэ: «Үхибүүдые наашань табигты, намда ерэхэдэнь наалта бү хэгты. Иимэшүүл Бурханай хаан ороной амитад гээшэ. ¹⁷ Эдэ үхибүүд мэтээр Бурханай хаан орониие тогтоон абаагүй хүн тэндэ хэзээшье орожо шадахагүй юм гэжэ баталан хэлэнэб».

Баян, мүн үнэтэй сэнтэй хүн

¹⁸ «Эрхим багша! Мүнхын амидаралда хүртэхын тула би юу хэхэ ёһотойбиб?» – гэжэ нэгэ дарга Иисусаа хураба. ¹⁹ Иисус тэрээндэ хэлэбэ: «Юундэ намайе эрхим гэбэш? Имагтал Бурхан эрхим гээшэ. ²⁰ „Ханидаа бү урба, бү ала, хулгай бү хэ, бусад тухай худал юумэ бү хэлэ, эхэ эсэгээ хүндэлэ“ гэхэн Бурханай захяа заабаринуудые мэдэхэ ха юмши», – гэбэ. ²¹ «Эдэ захяа заабаринуудые бултыень би эдир наһанһаа сахижа ябадаг хүнби», – гэжэ нүгөөдэхинь харюусаба. ²² Энэ харюуень дуулаад, Иисус тэрээндэ хэлэбэ: «Үшөөл нэгэ юумэн шамда дутана: зөөри зөөшээ бултыень худалдаад, мүнгыень үгытэйшүүлдэ хубаажа үгэ, тиигээ наа, тэнгэри дээрэ баялиг зөөритэй болохош. Тиигээд намда ерэжэ, хажуудамни ябаарай». ²³ Иисусай хэлэһые дуулаад, нүгөөдэхинь ехэ ханаата болобо, юундэб гэхэдэ, ехэ баян хүн байгаа бшуу.

²⁴ Тэрэнэй гашуудал ойлгоод, Иисус хэлэбэ: «Баян хүнүүдэй Бурханай хаан орондо орохонь бэрхэтэйл байха даа. ²⁵ Баян хүнэй Бурханай хаан орондо орохоһоонь бэлээр зүүнэй хүбөөр тэмээн ороод гарахал». ²⁶ «Тиигэхэдэ хэн абарагдаха аргатайб?» – гэжэ шагнажа байгшад Иисусаа асууба. ²⁷ «Хүнэй хэжэ шадахагүй юумэ Бурхан хэжэ шададаг», – гэжэ Иисус харюусаба. ²⁸ «Харин бидэ яахабиди? Бидэ хамаг юумээс орхёод, шамайе дахаабди», – гэжэ Пётр хэлэбэ. ²⁹ «Тиимэ даа, Бурханай хаан орондо орохын тула гэр бараагаа, аба эжыгээ, аха дүүнэрээ гү, эгэшэ дүүнэрээ гү, намга үхибүүдээ гү орхиһон хүн бүхэн ³⁰ энэ наһандаа хэдэ дахин ехэ юумэндэ хүртэхэ, ерээдүйн үедэ мүнхэ наһа наһалха гэжэ үнэниие хэлэнэб», – гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус үхэхэ тухайгаа гурбадахия хэлэнэ

³¹ Арбан хоёр ойрын шабинараа хажуу тээшэн абаашаад, Иисус иигэжэ хэлэбэ: «Мүнөө бидэ Иерусалим орохоннай. Эндэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн тухай лүндэншэдэй бэшэһэн бүхы хэрэгүүд бэлхэ. ³² Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүниие хариин зоной гарта тушааха, тэдэн тэрэниие баһаха, доромжолхо, нёлбохо, ³³ үшөө сохиho, хожомын алаха байна. Зүгөөр Хүбүүн гурбадахи үдэртөө амидырха».

³⁴ Шабинанынь хэлээшыень оройдоо ойлгобогүй. Угын удха ороо далда байжа, юуншы тухай багшынгаа хэлэһыень ойлгожо шадабагүй.

Иисус хохор гуйранишые эдэгээбэ

³⁵ Иисусай Иерихондо дүтэлхэдэнь, харгын хажууда нэгэ хохор хүн гуйраншалжа хууба. ³⁶ Хажуугаарнь хүнүүдэй ябахые дуулаад: «Энэ юун зон бэ?» – гэжэ хураба. ³⁷ «Назаредэй Иисус ябана», – гэжэ тэрээндэ дуулгаба. ³⁸ Тиихэдэнь хохор хүн: «Давидай үри надаһан Иисус, намайе үршөөжэ хайрлыш!» – гэжэ хашхарба. ³⁹ Иисусай урда ябаһан хүнүүд абяагүй боло гэжэ тэрэ хохорые зандарба, теэд тэрэнь: «Давидай үри надаһан Иисус, намайе үршөөжэ хайрлыш!» – гэжэ бүри шангаар хашхарба. ⁴⁰ Тиихэдэнь Иисус тогтожо: «Тэрэниие намда асарагты!» – гэбэ. Тэрэ хохорой Иисусай ойро ерэхэдэнь: ⁴¹ «Шамда юу хэжэ туһалхабиб?» – гэжэ Иисус асууба. «Ай, эзэн! Намайе харадаг болгыш даа!» – гэжэ тэрэ гуйгаа хаш. ⁴² «Хара даа! Этигэлшни шамайе элүүр мэндэ болгобо», – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ. ⁴³ Хохор хүниинь тэрэ дороо харадаг боложо, Бурханиие алдаршуулан, Иисусай хойноһоо ябалсаба. Хохор хүнэй хараатай болохые хараһан бүхы хүн зон Бурханиие магтан алдаршуулба.

Иисус Закхей хоёр

19 ¹ Иисус Иерихон хото ороод, гудамжаар ябаа. ² Тэрэ хотодо алба татагшадай дарга Закхей гэжэ ехэ баян хүн байгаа һэн ха. ³ Тэрэ Иисусые хэн юм ааб гэжэ харахаяа ехэтэ хүсэжэ, набтар бээтэй байһан дээрэһээ хүн зоной араһаа яашые хаража ядаба. ⁴ Закхей баян гүйдэлөөр зоной урда ороод, халаархуу модондо абиржа гараба. Иисус энэ харгыгаар лэ хажуугаарнь гараха байгаа. ⁵ Иисус хажуугаарнь үнгэрхэдөө, өөдөө хаража: «Закхей, модонһоо түргөөр

буу! Би мүнөө танайда орохо ёһотойб», – гэбэ. ⁶ Закхей тэрэ дороо модонһоо буужа, ехэл баяртайгаар Иисусые гэртээ оруулжа хүндэлбэ. ⁷ Тиихэдэнь хүн зон булта: «Иисус нүгэлтэй хүнэйдэ орожо айлшалхань гээшэ гү?» – гэжэ дураа гутаба.

⁸ «Эзэн аа! Би хахад зөөриее үгытэйшүүлдэ хубаажа үгэхэм. Хэрбээ зарим хүнүүдһээ татари буруу нэхэжэ абahan байгаа наа, тэрэнээ дүрбэ нугалан бусаахаб», – гэжэ Закхей Иисусай урда зогсон хэлэбэ. ⁹ «Шишье Абраһамай жэнхэни үри һадаһан байнаш. Мүнөөдэр шинии гэр бүлэ абарагдаба. ¹⁰ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн хосорһон хүнүүдые бэдэржэ абархын тула ерээ юм», – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

Арбан зараса тухай хургаалта үгэ

¹¹ Хүн зоной хэлэһыень шагнажа байхада Иисус үшөө нэгэ хургаалта үгэ хөөрөбэ. Тэрэ Иерусалимда дүтэ ерэшэнхэй байгаа, тиймэһээ хүнүүд Бурханай хаан түрэ һаядаа оршохо гэжэ һанажа байгаа һэн. ¹² Иисус хөөрөбэ: «Нэгэ дээгүүр уг изагууртан хаан шэрээ эзэлхэ эрхэдэ хүртэжэ ерэхын тулада холын орон худар мордобо ха. ¹³ Ябаха дээрээ арбан барлагуудаа дуудаад, хүн бүхэндэнь мүнгэ үгэжэ: „Минии бусажа ерэтэр энээниие мүнгэнэй эрьесэдэ оруулжа байгаарайгы“, – гээ һэн. ¹⁴ Харин албата зониинь тэрээниие үзэн ядадаг ушарһаа: „Энэ хүниие дээрээ хаан болгожо табиха дурагүйбди“, – гэжэ хэлэһыень элшэн сайдые хойноһоонь эльгээбэ гэхэ. ¹⁵ Хаан шэрээ эзэлхэ эрхэтэй болоһон хаан бусажа ерэхээр мүнгэ үгэһэн барлагуудаа дуудажа, хэн хэды шэнээн олзо олооб гэжэ һонирхобо. ¹⁶ Түрүүшынь барлаг ерэжэ: „Эзэмни, үгэһэн мүнгыешни арба дахин ехэ болгооб“, – гэжэ хэлэбэ. ¹⁷ „Һайнаар ашаглабаш, бэрхэ барлаг байнаш. Багахан юумэндэ үнэн сэхэ байһанайш түлөө шамайе арбан хотын захирагшаар табинаб“, – гэжэ эзэн хаан хэлэбэ. ¹⁸ Хоёрдохи барлагынь ерэжэ: „Эзэмни, үгэһэн мүнгыешни таба дахин ехэ болгооб“, – гэбэ. ¹⁹ „Ши табан хото зонхилжо байхаш“, – гэжэ эзэниинь хэлэбэ. ²⁰ Удаадахи барлагынь ерэжэ: „Эзэмни, шинии үгэһэн энэ мүнгэ бүдтэ орёогоод, наринаар хадагалжа байгааб. ²¹ Шэрүүн хүн хадашни шамһаа айгааб. Ши өөрын бэшэ юумэ абадаг, өөрөө таряагүй ургаса хададаг ха юмши“, – гэжэ хэлэбэ. ²² Эзэниинь тэрээндэ хэлэбэ: „Хара мэхэтэй барлаг, хэлэһэн үгыншни ёһоор шамайе хэһээхэб! Өөрын бэшэ юумэ абадаг, өөрөө таряагүй ургаса хададаг шэрүүн хүн гэжэ намайе мэдэжэ

байгааш. ²³ Үгэһэн мүнгыем юундэ эрьесэдэ оруулаагүйбши? Тиигэбэл би бусажа ерэхэдэ мүнгээ түрсэтэйгөөр абаха бэлэйб“. ²⁴ Тиигээд хажуудань байһан зондо хандажа: „Энээнһээ мүнгыень абаад, арба дахин ехэ болгоһон хүндэ үгэгты“, – гэбэ. ²⁵ „Эзэмнай, тээд тэрэтнай ехэ мүнгэтэйл“, – гэжэ тэдэнь хэлэбэ. ²⁶ „Юумэтэй хүндэ үшөө ехэ юумэн үгтэхэ. Юумэгүй байһан хүнһөө һүүлшын юумэниинь абтаха гэжэ танда хэлэнэб. ²⁷ Намайе хаан болгохо дургүй байһан дайсадыемни асаржа, хараһаар байтарни хюдажа алагты“, – гэжэ эзэн хэлэбэ».

Иисус Иерусалим хото ороно

²⁸ Һургаалта үгэнүүдээ хөөрөөд, Иисус саашаа, Иерусалим тээшэ ябаба. ²⁹ Элеон хадын хаяада оршодог Беттагэ ба Бетани тосхонуудта дүтэлөөд, тэрэ хоёр шабияа түрүүлэн эльгээжэ: ³⁰ «Урдамнай байгааша тосхон ошоод, тэрэнэй захата хүн амитанай оройдоо унаагүй нэгэ элжэгэнэй уяатай байхые харахат. Тэрэниие уяаһаань тайлаад, наашань хүтэлжэ асарагты. ³¹ Хэрбээ хэн нэгэнэй: „Юундэ уяаһаань тайланабта?“ – гэжэ һураа һаань: „Энэ элжэгэн Эзэндэ хэрэгтэй болоо“, – гэжэ хэлээрэйгты», – гэжэ Иисус захиба.

³² Шабинарынь ошоод, багшынгаа хэлэһэнэй ёһоор тэрэ элжэгэ олобо. ³³ Тэрэниие сэргэһэнь тайлажа байхадань: «Таанад юундэ энэ элжэгэ сэргэһэнь тайланабта?» – гэжэ эзэниинь һураба ха. ³⁴ «Манай эзэндэ хэрэгтэй болоо», – гэжэ шабинарынь харюусаба. ³⁵ Тиигээд тэрэ элжэгэ Иисуста асаржа, нюрган дээрэнь хубсаһаяа дэбдээд, багшаяа унуулба. ³⁶ Иисусай элжэгэ унаад ябахата, хүн зон ябаха харгы дээрэнь хубсаһаяа дэбдибэ.

³⁷ Иисусай Элеон хатаһаа бууха замдаа ябахадань, олон тоото шабинарынь булта харуулһан, үзэһэн гайхалтай хэрэгүүдэй түлөө Бурхан багшадаа магтаал соло дуудаба:

³⁸ *«Дээдын Эзэнэй нэрээр заларан ерэнэн Хаан
үршөөл хайратай байһай!
Тэнгэридэ амгалан байдал оршоһой,
Бурханай алдаршахань болтогой!» – гэжэ
шанга шангаар хашхаралдаба.*

³⁹ «Багша аа, эдэ шабинартаа абяагүй болохыень захирыт!» – гэжэ зоной дундаһаа фарисейнүүдэй зариман Иисуста хандаба. ⁴⁰ «Шабинараймни абяагүй болоо һаа, харгы дээрэхи шулуунууд хашхаралдаха», – гэжэ Иисус тэдээндэ харюусаба.

Иисус Иерусалим хотын зон тухай шанална

⁴¹ Иисус Иерусалим хотодо ойртожо, хотын харагдахада, хүн зо-
нииень хайрлаһандаа бархиржа: ⁴² «Хотын зон, амгалан байдалда
юун хүргэхэб гэжэ энэ үдэр ойлгодог хайт! Теэд тэрэтнай мүнөө
танай нюдэнһөө далда байна даа. ⁴³ Хожом нэгэтэ дайсадтнай доб-
толжо, хотыетнай тала талаһаань бүһэлэн, газар хүрээгээр хүрээлхэ,
⁴⁴ тиигээд өөһэдыетнай, үри хүүгэдыетнай хюдажа, хотыетнай хан-
даргажа, үнэнэн тоборог болгохо. Юундэб гэхэдэ, Бурханай шамайе
абарха гэжэ ерэнэн саг мэдээгүй бшууш», – гэжэ хэлэбэ.

Иисус Һүмэ соо

⁴⁵ Һүмэдэ орожо, Иисус тэндэ хонжоо наймаа хэгшэдые, юумэ
худалдажа абагшэдые намнажа гаргахадаа: ⁴⁶ «Нангин Бэшэг соо
Бурхан: „Минии гэр мүргэл зальбаралай газар байха ёһотой“, –
гэжэ хэлэнэ. Харин таанад энэ гэрые дээрмэшэдэй шэбээлдэг үүр
болгожорхёот!» – гэжэ зэмэлбэ.

⁴⁷ Иисус үдэр бүри Бурхан Һүмэдэ ерэжэ, хургаалаа номнодог бай-
гаа. Түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар, ахаматууд хамтаржа,
Иисусые алаха гэлсээ. ⁴⁸ Теэд бүхы арад зоной нэгэшые үгыень ал-
дангүй Иисусай хургаалые шагнадаг байхада, тэдэнэр яажаш ядаба.

Иисусай эрхэ засаг тухай асуудал

20 ¹ Нэгэтэ Бурхан Һүмэ соо арад зондо хургаалаа номножо,
Һайн Мэдээсэл айладхажэ байхадань, түрүү санаартан, Хуули
заадаг багшанар, ахаматууд ерэжэ: ² «Хэлэлши даа, ши иимэ юумэ
хэхэ ямар эрхэтэйбши? Иимэ эрхэ засаг шамда хэн үгөөб?» – гэжэ
Иисусаа һураба ха. ³ «Бишые таанадһаа нэгэ юумэ һурахамни. Хэлэ-
жэ үгэгты даа, ⁴ Уһаар арюудхэха эрхэ Иоаннда Бурхан үгөө юм гү,
али хүнүүд гү?» – гэжэ Иисус урдаһаань асууба. ⁵ Тэдэнэр хоорон-
доо зүбшэжэ оробо: «Зай, юун гэжэ хэлэхэбибди? Хэрбээ Бурханһаа
тиимэ эрхэ үгтөө гэбэлнай, тиигэбэл яахадаа Иоаннда этигэдэггүй
байгаафта гэхэл. ⁶ Хүнүүд үгөө гээ һаамнай, Иоанны лүндэншэ гэ-
жэ этигэдэг бүхы энэ арад зон маниие шулуугаар шэдэжэ алаха».
⁷ Тиигээд лэ тэдэнэр: «Уһаар арюудхэха эрхэ Иоаннда хэнэй үгэһые
бидэ мэдэнэгүйбди», – гэжэ харюусаба. ⁸ Тиихэдэнь Иисус: «Эдэ
юумэнүүдые хэхэ эрхэ намда хэнэй үгэһые би баһа хэлэхэгүйб!» –
гэжэ тэдэндэ хэлэбэ.

Үзэмэй сэсэрлиг хүлээлхэн үзэмшэд тухай хургаалта үгэ

⁹ Тиигээд Иисус иимэ хургаалта үгэ арад зондо хөөрөбэ: «Нэгэ хүн үзэмэй сэсэрлиг таряад, үзэмшэдтэ хүлһөөр орхижо, ондоо орон нютаг руу удаанаар ябаа һэн ха. ¹⁰ Жэмэсэй эдешэхэ багта үзэмэй ургасаһаа өөрын хуби абажа ерэхээр тэрэ хүн үзэмшэдтэ барлагаа эльгээбэ. Теэд үзэмшэд барлагыень зада сохёод, һөөргэнь хооһоор бусааба. ¹¹ Сэсэрлигэй эзэн хоёрдохи барлагаа үзэмшэдтэ эльгээбэ. Теэд тэдэнь барлагыень баһа сохижо, баһажа доромжолжо байгаад, юушые үгэнгүй табяа һэн. ¹² Эзэн гурбадахи барлагаа үзэмшэдтэ эльгээбэ, үзэмшэд тэрэниенй шулга нюлга сохёод, һөөргэнь намнажархиба. ¹³ Үзэмэй сэсэрлигэй эзэн бодолгото болоод: „Яаха болоо гээшэбиб? Хайрата хүбүүгээ эльгээхэ юм байна. Хүбүүемни тэдэ хүндэлхэ бээ“, – гэжэ шийдэбэ. ¹⁴ Теэд үзэмшэд хүбүүень хараад, өөһэд хоорондоо зүбшэжэ оробо. „Энэ хүбүүн эсэгынгээ эд зөөри залгамжалха. Энэение алая, тиигэбэл бүхы зөөринь манай болохо“, – гэлсэбэ. ¹⁵ Тиигээд тэдэнэр хүбүүень үзэмэй сэсэрлигһээ гаргажа алажархиба. Тиихэдэнь үзэмэй сэсэрлигэй эзэн тэдэ үзэмшэдые яаха болоноб? ¹⁶ Эзэн ерээд, тэдэ үзэмшэдые алаха, тиигээд ондоо үзэмшэдтэ сэсэрлигээ даалгаха».

Хэлэхыень шагнаһан хүнүүд: «Үгы даа, тиимэ юумэн болохогүй!» – гэлдэбэ. ¹⁷ Иисус тэндэ байгшадые хараад, иигэбэ: «Нангин Бэшэг соо: „Хэрэггүй гэжэ барилгашадай голожо хаяһан шулууниинь гэрэй гол шухала тулга шулууниинь болоо“ гэһэн үгэнүүд ямар удхатайб? ¹⁸ Тэрэ шулууе мүргэжэ унаһан хүн хаха бута унаха, тэрэ шулуун хүнэй дээрэ унаа һаа, тэрэниие низа дараха».

Алба татабари түлэхэ тухай асуудал

¹⁹ Хуули заадаг багшанар ба ахамад санаартан Иисус маниие хадхажа, энэ хургаалта үгэ хөөрөбэ гэжэ ойлгоод, тэрэ дороо тэрэниие барижа абаха гэһэн аад, улад зонһоо айба. ²⁰ Иисусай хойноһоо тагнуул табижа, үнэн сэдхэлтэд мэтээр бээ харуулжа, Иисусые үгэ алдуулан гэнэдхээжэ баряад, Римэй захирагшын эрхэ засагта тэрэниие тушааха зорилготойгоор өөһэдынгөө хэдэн хүнүүдые тэдэ эльгээбэ. ²¹ Тэдэнь билдагуушалан: «Багша аа! Ши бодото үнэниие хэлэдэгши, нюур харадаггүйш, Бурханай бодото замаар ябахые хургадагши гэжэ бидэ мэдэнэбди. ²² Бидэ Римэй хаанда алба татабари түлэхэ ёһотой гүбди, али үгы гү?» – гэжэ асуубад.

²³ Иисус тэдэнэй муу мэхые мэдээд: ²⁴ «Намда динари мүнгэ харуулагты, тэрээн дээрэ хэнэй дүрэ зураатай, хэнэй нэрэ бэшээтэй байнаб?» – гэжэ нураба. «Римэй хаанай», – гэжэ тэдэнь харюусаба. ²⁵ «Тиигээ наа, хаанай юумые хаандань, Бурханай юумые Бурханда үгэгты», – гэжэ Иисус хэлэбэ. ²⁶ Арад зоной урда буруу юумэ хэлүүлэн барижа ядан тэдэ тагнуулшад аниргүй болобо, үшөө өөһэдынь асуудалда тиимэ сэсэн хурса харюу үгэхэдэнь ехээр гайхалдаба.

Үхөөд амидырха тухай асуудал

²⁷ Хүнүүд үхөөд амидырдаггүй гэжэ тоолодог саддукейнүүдэй зариманиинь Иисуста ерэжэ, иигэжэ хэлэбэ: ²⁸ «Багша аа, үхибүүгүй ахынгаа наһанһаа нүгшэхэдэ, тэрэнэй дүүнь бэлбэхэн эхэнэртэйнь нууха ёһотой, тиигээд тэдэнһээ гараһан үхибүүн нүгшэхэн ахынь үхибүүн гэжэ тоологдохо зэргэтэй гэжэ Моисей манда бэшэхэн байдаг. ²⁹ Зай, долоон аха дүүнэр байгаа гэе. Тэдэнэй ахань һамга абаад, үхибүүтэй болонгүй үхэшэбэ ха. ³⁰ Хоёрдохинь ахынгаа һамгатай нуугаад, үхибүүтэй болонгүй морилбо. ³¹ Гурбадахи дүүнь, мүн бэшэ дүүнэрынь һубарин тэрэ һамгыень абаад, баһа үхибүүтэй болонгүй үхэшэбэд. ³² Һүүлэй һүүлдэ тэдэнэй һамганииньшые наһа бараа. ³³ Теэд Бурханай үхэхэн хүнүүдые амидыруулхада тэрэ эхэнэр хэнэйнь һамган байхаб? Тэрэ эхэнэр долоон аха дүүнэрэй һамган байгаа бшуу».

³⁴ Иисус тэдээндэ хэлэбэ: «Энэ оршон үеын зон һамга абана, хаддамда гарана. ³⁵ Харин Бурханай амидыруулгада хүртэхэ заяатайшуул һамгашые абахагүй, хаддамдашые гарахагүй юм. ³⁶ Тэдэнэр Бурханай Эльгээмэлнүүдтэл адли болоод, хэзээшые үхэхгүй мүнхэ байха, юундэб гэбэл, тэдэнэр үхөөд амидырха бшуу. ³⁷ Тиин Моисейшые шатажа байһан һөөг модон тухай туужа соогоо үхэхэн хүнүүдэй амидырха тухай батална. Ушарынь юуб гэбэл, Моисей Дээдын Эзэниие Абраһамай Бурхан, Исаагай Бурхан, мүн Яковай Бурхан гэжэ нэрлэнэ ха юм. ³⁸ Бурхан болбол үхэхэн хүнүүдэй бэшэ, харин амиды хүнүүдэй Бурхан мүн, юундэб гэхэдэ, тэрээндэ бүгэдөөрөө амиды юм».

³⁹ Иисусай иигэжэ хэлэхэдэ, Хуули заадаг зарим багшанар: «Багша аа, ши ехэ һайнаар хэлэжэ үгэбэш!» – гэбэ. ⁴⁰ Тиин саашань тэрээнһээ юумэ нурахаяа хэншые зүрхэлбэгүй.

Бурханай табисуурта тухай асуудал

⁴¹ Иисус тэдэндэ хэлэбэ: «Бурханай табисууртые Давид хаанай үри надаһан гэжэ юундэ хэлсэдэг гээшэб? ⁴²⁻⁴³ Давид хаан өөрөө Магтаал дуунуудайнгаа ном соо:

„Дээдын Эзэн минии Эзэндэ хандажа:

Бузар дайсадыешни асаржа,

Хүлдэши мүргүүлтэрни,

Баруун таладамни нуугаарай!“ – гэжэ бэшэнэ.

⁴⁴ Зай, Давид хаан Бурханай табисууртые Эзэмни гэжэ нэрлэнэ. Тиихэдэнь тэрэ яагаад Давидай үри болохоб?» – гэжэ Иисус асууба.

Иисус Хуули заадаг багшанарһаа хэргылжэ байна

⁴⁵ Бүхы арад зоной шагнажа байхадань, Иисус шабинартаа захиба: ⁴⁶ «Хуули заадаг багшанарһаа бэеэ хэргылжэ ябаарайгты! Тэдэнэр ута суба үмдөөд ябаха, олон зоной дунда мэндэшэлүүлхэ дуратай, мүргэлэй гэртэ урдуур нууха, түрэ найрташые эгээн хүндэтэй нуури эзэлхэ дуратай байдаг. ⁴⁷ Тэдэнэр бэлбэһэн эхэнэрнүүдэй гэр хооһолдог, хүнэй харахада ехэ удаан мүргөөшэ болодог. Бурхан тэдэ Хуули заадаг багшанарые бүри аймшагтайгаар хэһээхэ юм».

Бэлбэһэн эхэнэрэй үргэл

21 ¹ Иисус тойрожо харахадаа, зарим баяшуулай үргэлнүүдээ Бурхан Һумын үргэлэй санда табижа байхые хараба. ² Нэгэ бэлбэһэн ядуу эхэнэрэй хоёр жэжэ мүнгэ тэндэ табихые хараад, ³ Иисус хэлэбэ: «Энэ үгытэй ядуу бэлбэһэн эхэнэр хэнһээш ехэ үргэл үргэбэ. ⁴ Бусад зоной үлүү гараһан юумээ асаржа санда табихадань, энэ эхэнэр үгытэй ядуу байбашые, хоолойгоо тэжээхэ бии үгы юумээ дууһан үргэбэ».

Һумын хандаргагдаха тухай

⁵ Гоё найхан үнэтэ шулуугаар, үргэлэй юумээр шэмэглэгдэһэн Бурхан Һүмэ тухай зарим хүнүүдэй хөөрэлдэхэдэ: ⁶ «Эндэ үзэжэ байһан юумэнһээтнай хожом нэгэтэ ганса шулууншые үлэхэгүй, хуу баран хандаргагдаха», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Зоболон гашуудал, хашан мурдэлгэ тухай

⁷ «Багша аа, тиймэ юумэн хэзээ болохо юм? Тэрэнэй болохын урда ямар дүлгэ тэмдэгүүд харуулагдахаб?» – гэжэ Иисусаа асуубад. ⁸ Иисус хэлэбэ: «Һэргэлэн байгты, хүнэй мэхэдэ бү орогты. Юуб гэхэдэ, олон хүнүүд минии нэрые зүүжэ ерэхэ: „Би Бурханай табисууртаб“, – гэжэ өһөд тухайгаа гэршэлхэ, „Зарга шүүбэрийн саг ойртобо“, – гэжэ минии нэрэһээ хэлэхэ. Тэдэнэй үгэдэ бү этигэгты! ⁹ Дайн тухай гү, али буһалгаан тухай дуулахадаа бү айгаарайгты: тиймэрхүү юумэнүүд эхиндэнь болохо ёһотой, зүгөөр тэрэ дары юумэнэй эсэс болохогүй». ¹⁰ Иисус саашань үргэлжэлүүлбэ: «Нэгэ арад нүгөө арадтаа добтолон орохо, хаан оронүүд хоорондоо хёморолдон тэмсэхэ. ¹¹ Аймшагтайгаар газар хүдэлхэ, зарим газарта үхэл тахал, үлэхэлэн зоболон дэлгэрхэ. Һүртэй үзэгдэлнүүд, муу ёрото тэмдэгүүд тэнгэридэ үзэгдэхэ. ¹² Зүгөөр, эдэ бүхы юумэнүүдэй болохын урда тээ таанадые намтай холбоотой байһанайтнай түлөө барижа хааха, хашан мурдэхэ. Таанадые мургалэй гэртэ гэмнэхэ, түрмэ шорондо хааха. Таанадые хаашуулда болон зонхилогшодто абаашажа мүшхүүлхэ. ¹³ Харин энэтнай таанадай Һайн Мэдээсэл айлдхашынтнай тушаан болохо. ¹⁴ Тиигээд өһөдыгөө хамгаалжа юу хэлэхэ тухай эртэнһээ ханаагаа бү зобогты. ¹⁵ Юу хэлэхые мэдэхэ ухаа би таанадта үршөөхэб. Танай хэлэһэн юумые нэгэшые дайсантнай буруушаажа гү, али һөөргэдэжэ шадахагүй. ¹⁶ Тэрэ үедэ аба эжытнай, аха дүүнэртнай, түрэл һаданартнай, хани нүхэдтнай таанадта урбаха. Заримантнай алуулха. ¹⁷ Минии түлөө таанадые булта үзэн ядаха. ¹⁸ Гэбэшые тархиинтнай нэгэшые үһэн унахагүй. ¹⁹ Намда үнэн сэхэ байһанайнгаа ашаар таанад абарагдахат.

Иерусалим һандаргагдаха

²⁰ Иерусалимай хариин сэрэгүүдээр хүрээлээтэй байхые харахадаа, һандаржа халаха сагынь ерээ гэжэ мэдээрэйгты. ²¹ Тиихэдэ Иудейдэ байһан хүнүүд хада гүбээ рүү тэрьедээрэйгты. Хотодо байгшад бултадаа тэндэнһээ зугадажа гараарайгты. Хүдөө тосхонуудта байһан хүнүүд тэрэ хотодо бү орооройгты. ²² Юундэб гэхэдэ, Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэн ёһоор тэрэ „Хэһээлтын үдэрнүүд“ байха юм. ²³ Тэдэ үдэрнүүдтэ хээлитэй, хүхөөр үхибүүдтэй эхэнэрнүүдтэ ехэл гай зоболон тудаха. Газар дэлхэй дээрэ хаа-хаанагүй хүнүүд гайтайгаар зобохо, аймшагтай хэһээлтэдэ орохо бшуу. ²⁴ Зарим зон

hэлмээр таha сабшуулха, нүгөө зариманиинь хариин гүрэнүүдтэ бо-гоол болон абаашагдаха. Бусад арадуудай захирха үе сагай дүүрэтэр хариин зон Иерусалим хотые гэшхэжэ дэбhэжэ байха.

Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй заларан ерэхэ тухай

²⁵ Тиихэдэ нара харатай, одо мүшэдтэй ойлгогдохогүй юумэнүүд болохо, газар дэлхэй дээрэхи хүн зон эжэ эхиеэ алдаха, уһан далай оёороороо долгилжо, аймшагтай үер халиха. ²⁶ Тиигээд галаб эрьехэнь гэжэ айһан зон ухаа мэдээгээ алдаха, юундэб гэхэдэ, тэнгэрийн хүсэнүүдшыэ тэнсүүриэ алдаха бшуу. ²⁷ Эгээл тэрэ үедэ үүлэ дамжан Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй агуу хүсэтэйгөөр, алдар солотойгоор газарта буужа ябахань харагдаха. ²⁸ Эдэ бүгэдэ юумэнүүдэй бээлжэ эхилхэдэ таанад хүл дээрээ бодожо, толгойгоо үргөөрэйгты, юундэб гэхэдэ, абарагдаха сагтнай ерэбэ гээшэ».

Боди модонһоо абтаһан үльгэр жэшээ

²⁹ Удаань Иисус тэдэндэ иимэ хургаалта үгэ хөөрэбэ: «Таанад боди модон болон ондоо олон мододые абаад үзэгты. ³⁰ Модоной набша намаагайнь һалбархада, зунай саг дүтэлбэ гэжэ мэдэдэгта. ³¹ Тон тиигэжэл минии түрүүн хэлэһэн юумэнүүдэй болохые үзэхэдөө, Бурханай хаан түрын мандахань бүри ойртоо гэжэ мэдэхэт. ³² Мүнөө ажамидаржа байһан хүнүүдэй бултанайнь үхэжэ үрдегүй байхада минии таанадта хэлэһэн бүхэн тохёолдохо гэжэ таанадта баталан хэлэнэб. ³³ Огторгой тэнгэри, газар дэлхэйшыэ хүнэн халаха, харин минии хэлэһэн үгэнүүд мүнхэ оршохо.

Һэргэлэн байгты

³⁴ Хүлээгээгүй байгартнай занга мэтээр тэрэ сагай гэнтэ дээрэтнай буужа таанадыэ барихагүйн тула архи далгада шунангүй, хубиингаа хэрэгтэ дашуурангүй, бэээ эртэнһээ бэлдэжэ байгаарайгты. ³⁵ Ушарынь юуб гэбэл, газар дэлхэй дээрэ ажамидарһан хүн амитанда бултандань тэрэ саг гэтэн гэнтэ ерэхэ бшуу. ³⁶ Тэрэ сагта тохёолдохо хамаг аюул дабажа гарахын тула, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй урда таатай зохистой байхын тула үргэлжэ зальбаржа, һэргэг хёрхо байгты!»

³⁷ Иисус үдэртөө Бурхан Һүмэ соо хургаалаа номнодог, һүүлээрнь Элеон хадада гаража, һүни үнгэргэдэг байгаа. ³⁸ Тиигээд эртэ үглөөнһөө хамаг зон хургаалыень шагнахаяа Бурхан Һүмэ соо суглардаг байгаа.

Иисусые алаха гэхэн нюуса хэлсээн

22 ¹Энээбэригүй Хилээмэнэй Һайндэр, ондоогоор хэлэбэл Паасхын Һайндэр дүтэлжэ байгаа. ²Түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар арад зонһоо айжа байһан дээрэһээ Иисусые нюусаар алаха арга бэдэржэ байба.

Иуда Иисусые барижа үгэхөөр болоно

³Арбан хоёр шабинарайнь нэгэн Искариот гэгдэдэг Иудын доосоо Сатана ороһон байгаа. ⁴Тиимэһээ тэрэ Иисусые хайшан гэжэ барижа үгэхэ тухайгаа түрүү санаартан болон харуулай дарганартай зүбшэхээ ошобо ха. ⁵Тэдэнь ерэнһэндэнь ехээр баярлажа, Иудада мүнгэ үгэхэ болобо. ⁶Тиигээд тэрэ Иисусые хүнэй үгьдэ барижа үгэхэб гэжэ үгээ үгөөд, аятай саг дайралдуулхые оролдоно.

Шабинар Һайндэрэй шэрээ заһана

⁷Энээгдээгүй хилээмэнэй Һайндэр боложо, Бурхан Һүмэдэ Паасхын хурьга гаргаба. ⁸«Ошожо, хамта эдихэ Паасхын хоол бэлдэгты», – гэхэн даабаритайгаар Иисус Пётр Иоанн хоёр шабияа эльгээбэ. ⁹«Хоол хаана бэлдэхэбибди?» – гэжэ тэдэнь һураба. ¹⁰Иисус иигэбэ: «Иерусалим хото ороходотнай, домбо соо уһа абажа ябаһан хүн дайралдаха, тэрэниие дахаад ябаарайт. Тэрэ хүнэй ороһон гэртэ ороод: ¹¹„Багшамнай шамда эльгээгээ. Шабинартаяа хамта Паасхын хоол ямар таһалгада барихабибди?“ – гэжэ гэрэй эзэнһээ асуугаарайгты. ¹²Тэрэтнай танда ехэ уужам, зохидоор түхээрэгдэһэн таһалга дээдэ дабхарта харуулжа үгэхэ. Тэндэл шэрээгээ заһагты».

¹³Хоёр шабинь ошожо, Иисусай хэлэһэн бүхы юумые оложо, Паасхын хоол бэлдэбэ.

Дээдын Эзэнэй Үдэшин хоол

¹⁴Һайндэрлэхэ саг ерэжэ, Иисус арбан хоёр элшэнэртэйгээ хоол барихаяа һууба. ¹⁵Иисус шабинартаа хэлэбэ: «Ехэ зоболондо орохынгоо урда тээ Паасхын энэ хоол таанартаяа барихые би тон ехээр хүсэһэн байнаб. ¹⁶Юуб гэхэдэ, Бурханай хаан ороной оршотор би Паасхын хоол дахин барихагүйб гэжэ хэлэхэ байнаб».

¹⁷Иисус аяга абажа, Бурханда баяр баясхалан хүргөөд: «Таанад энэниие хубаагаад уужархигты. ¹⁸Энээнһээ хойшо Бурханай хаан ороной оршотор архи дарһа уухагүйб гэжэ таанадтаа хэлэхэ байнаб».

¹⁹ Иисус зүгэм хилээмэ абаад, Бурханда баяр баясхалан хүргөөд, хилээмээ хухалжа, шабинартаа хубаагаад: «Энэтнай танай тулада үргэл болохо бэе махабадни гээшэ. Намайе дурсан энээние эдижэ байгаарайгты», – гэжэ хэлэбэ. ²⁰ Хоол баринанайнгаа хүүлдэ Иисус дархатай аяга абаад хэлэбэ: «Энэ болбол танай түлөө адхарха минии шуһаар баталагдаһан Шэнэ Хэлсээнэй аяга гээшэ. ²¹ Намайе барижа үгэхэ хүн энэ шэрээдэ намтай хамта һууна. ²² Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн уридшалан заяагдаһан ёһоор ами наһаа үгэхэнь, зүгөөр тэрэниие барижа үгэһэн хүн аймшагтай гай зоболон амсаха». ²³ Шабинарынь: «Хэмнай багшадаа урбахань гээшэб?» – гэжэ бэе бээһээ һуража эхилбэ.

Хэмнай агууехэб гэхэн зүрилдөөн

²⁴ Тэдэнэр эгээн агууехэмнай хэн бэ гэжэ хоорондоо арсалдажа оробо. ²⁵ Иисус хэлэбэ: «Бусад арадуудай хаашуул албатанаа зонхилжо байдаг, хүр хүсэтэй засаглагшад өөһэдыгөө улад зоной нүхэр гэжэ нэрлэдэг. ²⁶ Харин таанад тэдэниие бү нажаагты: таанадай агууехэтнай эгэл юрын хүн байха ёһотой; хүтэлэгшэтнай зарасада адли байха ёһотой. ²⁷ Хүнүүд хэниие дээгүүр гэжэ тоолодог бэ, хоол барижа байһан хүниие гү, али тэрээндэ заруулжа байһан хүниие гү? Хоол барижа байһан хүниие шухала гэжэ бододог бээ даа! Харин би танай дунда зарасада мэтэ байнаб. ²⁸ Таанад булта минии зоболон амсахада намтай байһан хүнүүд болонот. ²⁹ Хаандал адли захирха эрхэ Эсэгымни намда үгэһэндэл адли бишье таанадта хаандал адли захиржа байха эрхэ үгэнэб. ³⁰ Таанад хаан орондомни шэрээдэмни һуугаад, намтай эдижэ, уужа байхат. Таанад хаан шэрээдэ һуугаад, Израилиин арбан хоёр угсаатаниие шүүбэрилхэт».

Иисус Симон-Пётрой арсаха тухай уридшалан хэлэнэ

³¹ Тиигээд Иисус хэлэбэ: «Симон аа, Симон, шагна даа намайе! Таряашанай орооһо нагшан мэхинэнһээ илгадагтал адляар шолмос хүн бүхэниетнай туршажа шалгаха эрхэ өөртөө шаардаба. ³² Гэбэшье, Симон, этигэл хүзэгэйншни буурахагүйн тула би зальбарааб. Тиигээд ши намдаа бусажа ерэхэдээ, аха дүүнэрээ зоригжуулан батадхаарай!» ³³ «Эзэмни, би тантай хамта түрмэдэшье орохоор, ами бээшье үгэхөөр бэлэнби!» – гэжэ Пётр Иисуста харюусаба. ³⁴ «Пётр, шамда хэлэнэб, энэ үдэр эрэ тахяагай дуугархаһаань урда ши намһаа гурба дахин арсахалши даа», – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Туулмаг, сумаа, хэлмэ тухай

³⁵ «Таанадые туулмаг сумаагүйгөөр, гуталгүйгөөр хүн зондо номнохыетнай эльгээхэдэмни, юумээр дуталдаа хэн гүт?» – гэжэ Иисус шабинарһаа һураба. «Юугээршые дуталдаагүй хэмди!» – гэжэ тэдэнь харюусаба. ³⁶ «Харин мүнөө туулмагтай хүн туулмагаа, сумаатай хүн сумаагаа абагты. Хубсаһа хунараа худалдаад, хэлмэ худалдажа абагты. ³⁷ Юундэб гэхэдэ, Нангин Бэшэг соо: „Хүнүүд тэрэниие зэмэтэн гэжэ тоолобо“, – гэжэ нам тухай бэшэгдэһэн үгэ бээлхэнь гэжэ танда хэлэнэб», – гээд Иисус хэлэбэ. ³⁸ «Эзэн, эндээ хоёр хэлмэтэй байнабди», – гэжэ шабинарын хэлэбэ. «Тэрэтнай болохо», – гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус Элеон хада дээрэ зальбарна

³⁹ Иисус хотоһоо гаража, заншалта ёһоороо Элеон хада гараба. Шабинарыншые хамта ябалсаа. ⁴⁰ Хада дээрэ гараад: «Хорхойтуулгада абтахагүйн тула зальбарагты!» – гэжэ Иисус шабинартаа хэлэбэ.

⁴¹ Тиигээд Иисус шэдэһэн шулуунай хүрэхэ зайда тэдэһээ холодожо, үбдэглэн һуугаад, Бурхандаа мүргэбэ: ⁴² «Эсэгэ Бурхамни, хэрбээ хүсэбэл, энэ аягаһаа амсуулангүй, иимэ ехэ зоболон намһаа зайлуулыш даа! Гэбэшые энэ минии мэдэхэ хэрэг бэшэ, өөрыншни эрхэ хүсэлөөр болог лэ». ⁴³ Тэнгэриһээ Бурханай Эльгээмэл ерэжэ, зоригын үргэбэ. ⁴⁴ Иисус дабашагүй гашуудалда абтажа, улам ехээр зальбарба; хүлһэниинь шуһанай дуһал мэтээр газарта унан байба.

⁴⁵ Мүргэлөө дүүргээд, хүл дээрээ бодожо, шабинартаа бусажа ерэхэдэнь, тэдэнь ехээр уйдаһандаа унташанхай байгаа. ⁴⁶ «Юундэ унтанабта? Бодогты! Хорхойтуулгада абтахагүйн тула зальбарагты!» – гэбэ.

Иисусые бариба

⁴⁷ Иисусай иигэжэ хэлэжэ байтарнь, арбан хоёр шабинарайнь нэгэн болохо Иудын хүтэлбэри доро хүн зон ерэбэ. Иудын Иисусые таалаха гэжэ дүтэлхэдэнь, ⁴⁸ Иисус тэрээнһээ: «Иуда аа! Ши Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүниие таалан барижа үгэнэ аалши?» – гэжэ һураба.

⁴⁹ Хажуудань байһан шабинарын юунэй болохоо байһые ойлгоод: «Эзэн аа! Эдээниие хэлмээрээ сабшахамнай гү?» – гэжэ асууба.

⁵⁰ Нэгэ шабинь добтолон, ахамад санаартын зарасын баруун шэхые хэлмээрээ таһа сабшажархиба. ⁵¹ «Болигты, хүрөө!» – гэжэ Иисус хэлээд, зарасын шэхые гараараа хүрөөд эдэгээбэ.

⁵² Ойронь ерэхэн түрүү санаартанда, Бурхан Һүмын харуулай дарганарта, ахаматуудта хандажа, Иисус иигэжэ хэлэбэ: «Таанар дээрмэшэниие барихаяа гарһандал хэлмэ, шиидам хаднагтайгаар намайе барихаяа ерэбэ гүт? ⁵³ Теэд үдэр бүхэн таанадтай хамта Бурхан Һүмэ соо байхадамни намайе бариха гэжэ забдаагүй хэнта. Харин мүнөө харанхы хара хүсэнэй эээрхэхэдэ, танай саг ерээ гээшэ».

Пётр Иисусаа арсаба

⁵⁴ Иисусые барижа, ахамад санаартын гэртэ абаашаба. Пётр зай баряад хойноһоонь гэтэн ябаа. ⁵⁵ Гэрэй хашаа соо ехэ түүдэг аһаажа, зарасанарай тойроод хуухадань, Пётр тэдэнэй дунда хуулсаба. ⁵⁶ Нэгэ зараса эхэнэр галай хажууда хууһан Пётрые анхаралтайгаар хараад, хайнаар шэртэһэнэйнгээ удаа: «Энэ хүн баһа Иисустай суг ябадаг хэмнай», – гэжэ хэлэбэ. ⁵⁷ Пётр буруушаажа: «Эхэнэр аа, би тэрэниие мэдэхэшьегүйб!» – гэжэ хэлэбэ. ⁵⁸ Удангүй ондоо нэгэ хүн Пётрые хараад: «Ши тэдэнэй нэгэн ха юмши», – гэжэ хэлэбэ. Тиихэдэнь: «Эрэ хүн аа, би тэдэнэй нэгэн бэшэб!» – гэжэ Пётр мэлзэбэ. ⁵⁹ Нэгэ сагай үнгэрһэн хойно ондоо нэгэ хүн: «Нээрээшье, энэ хүн тэрэнтэй ябаа хэн. Тиигээдшье Галилейн хүн байна», – гэжэ һалан хандангүй хэлэжэ оробо. ⁶⁰ «Эрэ хүн аа, юун тухай хэлэнэш? Би шамайе ойлгоногүйб!» – гэжэ Пётр хэлэбэ. Иигэжэ хэлэхэтэйнь адли эрэ тахья донгодобо.

⁶¹ Дээдын Эзэн эрьежэ, Пётр тээшэ хараад абаба. Тиихэдэнь: «Эрэ тахьягай дуугархаһаань урда ши намһаа гурба дахин арсахалши даа», – гэжэ хэлэһыень Пётр ханаандаа оруулаадхиба. ⁶² Тиигээд тэндэһээ гараад, гунигтайгаар уйлаба.

Иисусые наада бариба, сохибо

⁶³ Иисусые харууһалжа байһан хүнүүд тэрэниие наада бариба, тиигээд сохибо. ⁶⁴ Тэрэнэй нюдыень боогоод, нюурыень альгадан: «Шамайе хэн сохёоб, хэлэл даа!» – гэлдэбэ. ⁶⁵ Гэхэ мэтээр Иисусые тэдэнэр нилээд удаан наадалба, шоолобо, доромжолбо.

Иисусые Зүблэлэй гэшүүд мүшхэнэ

⁶⁶ Тиигээд үдэр болоходо ахамдууд, түрүү санаартан, Хуули заадаг багшанар сугларжа, зүблөө хэбэ. Тэрэ Зүблэлэй гэшүүдтэ Иисусые асарба. ⁶⁷ «Манда хэлэ даа, ши Бурханай табисуурта гүш?» – гэжэ тэдэ һурабад. «Танда хэлээшье наам, таанад этигэхэгүйт. ⁶⁸ Юумэ һураашье наам, таанад харюусахагүйт. ⁶⁹ Зүгөөр энэ сагнаа хойшо Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн Һүр жабхаланта Бурханай баруун талын хүндэтэ һурида һууха», – гэжэ Иисус харюусаба. ⁷⁰ «Тиихэдэе ши Бурханай Хүбүүн болоно гүш?» – гэжэ булта асууба. «Хэн байһыемни таанад өөһэдөө хэлэнэт», – гэжэ Иисус тэдээндэ харюусаба. ⁷¹ «Манда үшөө ямар гэршэлгэ хэрэгтэй юм? Бидэ өөһэдөө хэлэһыень булта дуулаабди», – гэжэ тэдэнэр хэлэбэ.

Иисус Пиладай урда

23 ¹ Зүблэлэй гэшүүд булта бодожо, Иисусые Пиладта абаашаад: ² «Энэ хүн арад зонийемнай үймүүлнэ, худхуулна: Римэй хаанда алба татабари түлэхые хорино, өөрыгөө Бурханай табисууртаб гэжэ нэрлэнэ», – гэжэ тэрэниие зэмэлжэ эхилбэ. ³ «Ши еврейнүүдэй хаан гүш?» – гэжэ Пилат Иисусаа һураба. «Ши тиигэжэ хэлэнэш», – гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаба. ⁴ «Энэ хүниие зэмэлхээр ямаршы баримта олоногүйб», – гэжэ Пилат түрүү санаартанда ба арад зондо хэлэбэ. ⁵ «Энэтнай хүн зонийе үймүүлхэ, хүлгөөхэ үгэ Галилейһээ эхилээд, эндэ хүрэтэр бүхы Иудей соогуур тараажа ябана бшуу», – гэжэ тэдэнь үсэдөөр хэлэбэ.

Иисус Иродэй урда

⁶ Иигэжэ хэлэхыень шагнаад: «Энэ хүнтнай Галилейн юм гү?» – гэжэ Пилат һураба. ⁷ Иисусые Иродэй захирдаг можоһоо ерэнэн хүн байна гэжэ мэдэхэдээ, Ирод хаандань эльгээбэ. Эгээл тэрэ үедэ Ирод өөрөө Иерусалим ерээд байгаа. ⁸ Иисусые харахадаа, Ирод ехэтэ баярлаба, юундэб гэхэдэ, урдань тэрээн тухай дуулаһан, тэрэниие хараһайб гэжэ үнинэй хүсэдэг һэн. Ямар нэгэн гайхамшагша хэрэг бүтээхыень үзэхэ гэжэ найдадаг байгаа. ⁹ Ирод тэрээнһээ олон юумэ асууба, теэд Иисус тэрээндэ харюу үгэбэгүй. ¹⁰ Хажуудань байһан түрүү санаартан ба Хуули заадаг багшанар Иисусые хатуугаар зэмэлжэл байба. ¹¹ Ирод сэрэгшэдтээ хамта Иисусые баһан доромжолоод, хаанай хубсаһа үмдэхүүлжэ,

Пиладта һөөргэнь эльгээбэ. ¹² Энээнэй урда тээ хоорондоо дайсан харша байһан Ирод Пилат хоёр тэрэ үдэрһөө ехэ хани нүхэд болоо бэлэй.

Иисусые үхэлэй саазада хүртөөбэ

¹³ Пилат түрүү санаартаниие, ноёдые, арад зониие дууджа хэлэбэ: ¹⁴ «Израилиин зониие үймүүлжэ ябана гэжэ зэмэлэн, таанад энэ хүниие намда асарбат. Харин би танай хараһаар байтар мүрдэлгэ хэхэдээ, танай тохohon тиимэ зэмэтэй байһыень тодоруулбагүйб. ¹⁵ Тиихэдэ Ирод хааншые зэмыень олонгүй, энээниие намда эльгээгээ. Энэ хүн саазада хүртэхөөр ямаршые муу юумэ хээгүй. ¹⁶ Тиимэ хадань, энэ хүниие хэхээгээд, табихаб», – гэжэ Пилат хэлэбэ. ¹⁷ Пилат Паасхын һайндэрэй хүндэлэлдэ түрмэдэ байһан нэгэ хүниие арад зоной эрилтээр сүлөөлхэ ёһотой байгаа. ¹⁸ Теэд бүхы зон: «Энээниие саазалагты, харин Бараббые манда табигты!» – гэжэ хашхаралдаба. ¹⁹ Иерусалим хотодо буһалгаан үүсхээд, хүнүүдые алаһанайнь түлөө Бараббые шорондо хаһан байгаа. ²⁰ Иисусые табиха хүсэлэнтэй Пилат дахяад зондо хандажа, үгэ хэлэбэ. ²¹ «Тэрээниие хэрээһэндэ хада, хэрээһэндэ хада!» – гэжэ тэдэнь хашхаралдаба. ²² «Ямар гэмтэй юумэ тэрэ хээб? Саазада хүртэхөөр гэмтэй байһыень би тодоруулаагүйлби. Тиимэхээ энээниие хэхээгээд лэ табихаб», – гэжэ Пилат гурбадахаяа тэдээндэ хэлэбэ. ²³ Гэбэшые тэндэ байһан зон Иисусые хэрээһэндэ хадажа алаха ёһотой гэхэн эрилтэ табижа, шангаар хашхаралдаба. Саашадаа тэдэнэй хашхаралдаан улам шангадажа байгаа. ²⁴ Тиимэхээ Пилат тэдэнэй эрилтые дүүргэхэ гэжэ шийдэбэ. ²⁵ Буһалгаа татажа, хүнүүдые алаһанай түлөө түрмэдэ хуужа байһан Барабба гэгшые Пилат зоной шаардаһан ёһоор табиба, харин Иисусые тэдэ зоной хүсэхэн ёһоор саазада хүртөөхэ болобо.

Иисусые хэрээһэндэ хадаба

²⁶ Иисусые сэрэгшэдэй абаад ябахадань, замдань Кириной нютагай Симон гэжэ хүн хээрэ ажаллаад бусажа ябаа. Тэрээндэ хэрээһэн эргэлүүлээд, Иисусай хойноһоо ябуулба.

²⁷ Иисусай хойноһоо тоолошогүй олон хүн зон дахажа, эхэнэрнүүдын тэрээниие хайрлаһандаа үбсүүгээ шаан уйлалдаба. ²⁸ Иисус тэдээн тээшэ эрьен, иигэжэ хэлэбэ: «Иерусалим хотын эхэнэрнүүд, намайе хайрлажа бү уйлалдагты; өөһэдыгөө хайрлажа, үхибүүдээ хайрлажа бархиралдагты. ²⁹ „Хэбэлдээ үри бүрилдүүлээгүй, үхибүү

түрөөгүй, хүхөө хүхүүлжэ үзөөгүй эхэнэрнүүд амар жаргалтай!“ – гэхэ саг ойртожо байна. ³⁰ Тиимэ сагай ерэхэдэ: „Дээрэһээмнай уныт“ гэжэ хада уулануудта, „Маниие хоргодуулыт“ гэжэ толгой гүбээнүүдтэ хүнүүд хандаха. ³¹ Зэмэгүй хүнтэй тиимэ юумэнэй боложо байхада зэмэтэй хүнтэй юун болохоб гэжэ һананат?»

³² Иисустай хамта үшөө хоёр хүниие – хоёр гэмтэниие саазалхаяа абаашаа. ³³ «Хохимой» гэдэг газарта ерээд, тэрэниие хэрээһэндэ хадаба, харин нүгөө гэмтэдэй нэгыень баруун таладань, нүгөөдыень зүүн таладань хэрээһэндэ хадажархиба. ³⁴ «Эсэгэ Бурхамни, эдэниие хүлисэ, юундэб гэхэдэ, эдэ юуш хэжэ байһанаа өөһэдөө мэдэнэгүй», – гэжэ Иисус зальбарба.

Харин саазалагшад жээрэб татажа, хубсаһыень дундаа хубаажа абаба. ³⁵ Арад зоной хаража байтар еврейнүүдэй ноёд: «Бурханай табисуурта юм наа, бусадые абарһандаал адли өөрыгөө абарыш!» – гэжэ доромжолон хэлэбэ. ³⁶ Сэрэгшэдшые элдэбээр баһажа, хямдахан гашуун архи үгэхэ зуураа: ³⁷ «Хэрбээ ши еврейнүүдэй хаан юм наа, өөрыгөө абарыш!» – гэлдэбэ.

³⁸ Иисусай дээрэнь «Энэ еврейнүүдэй хаан» гэжэ грек, рим, еврей хэлэнүүдээр бэшэгдэһэн хабтагай үлгөөтэй байгаа хэн. ³⁹ «Ши Бурханай табисуурта бэшэ аалши? Өөрыгөөшые, маниешые абарыш!» – гэжэ хэрээһэндэ хадуулһан гэмтэнэй нэгэн Иисусые шоглон баһаба. ⁴⁰ Харин нүгөөдэхинь тэрэ нүхэрөө зэмэлэн: «Өөрөө саазалуулжа байһан аад, иигэжэ дуугархаяа Бурханһаа айнагүй аалши? ⁴¹ Ехэ гэм хэһэн маниие зүб иигэжэ хэһээжэ байна, харин энэ Иисус ямаршые муу юумэ хээгүй», – гэбэ. ⁴² Тиигээд Иисуста хандажа: «Иисус аа, ши Хаан шэрээдээ һуухадаа намайе һанажа байгаарай», – гэжэ тэрэ хэлэбэ. ⁴³ «Мүнөөдэр ши намтай диваажан орондо ошолсохош гэжэ шамда үнэниие хэлэнэб!» – гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаба.

Иисус ами табиба

⁴⁴ Хахад үдэр боложо байгаа. Гэнтэ бүхы газар дэлхэй дээрэ үдын гурбан саг болотор шэб харанхы болошобо: ⁴⁵ наран хиртэшэбэ. Тиигээд Бурхан Һүмэдэ хоёр хүшэрын нэгэниинь тэг дундуураа шуу хахарба. ⁴⁶ «Эсэгэмни, шинии мэдэлдэ хүнэһөө ябуулнаб!» – гэжэ Иисус шанга гэгшээр үгэлбэ. Тиигээд тэрэ ами табиба.

⁴⁷ Эдэ бүгэдые хараһан зуунай дарга Бурханиие алдаршуулан магтаад: «Энэ хүн үнэхөөрөө үнэн сэдхэлтэн байгаал даа», – гэбэ.

⁴⁸ Аймшагтай үзэхэлэн һонирхон харахаяа эндэ сугларһан бүхы хүн зон болоһон бүгэдые хаража сошолдон, үбсүүгээ шаажа уйлалдаһаар гэр гэртээ тарабад. ⁴⁹ Иисусые таниха мэдэхэ зон, Галилейһээ тэрэниие дахажа ерэнэн эхэнэрнүүд тээ холохоно зогсоод, хуу хаража байгаа һэн.

Иисусые хүдөөлүүлбэ

⁵⁰⁻⁵¹ Тэндэ баһа Иудей можын Аримафей хотын Иосиф гэдэг хүн байба. Тэрэ үнэн сэхэ, сагаан сэдхэлтэй хүн Бурханай хаан оронной мандахые ехэл хүлээжэ байгаа. Тэрэ баһа Зүблэлэй гэшүүн аад, Зүблэлэй гаргаһан шийдхэбэриие, үйлэдэһэн хара хэрэгые яашье зүбшөөжэ шадахагүй байба. ⁵² Тэрэ Пиладта орожо, Иисусай бэе үгэхыень гуйба. ⁵³ Тиигээд хэрээһэнһээ Иисусай шарилые буулгажа, бүдөөр орёогоод, хабсагайда түнхигдэһэн, урдань хэнэйшые хэбтээгүй агы нүхэндэ абаашажа хадаглаа һэн. ⁵⁴ Тэрэ үдэр болбол субботын бэлэдхэл үдэр, пятница байгаа.

⁵⁵ Галилейһээ Иисустай ерэлсэһэн эхэнэрнүүд Иосифой мүрөөр ошожо, түнхинэгдэһэн агы нүхэ, Иисусай шарилай тэндэ хадаглагдахые хараба. ⁵⁶ Тиигээд тэдэнэр гэртээ харижа, элдэб янзын хангалтай ургамалай тоһо бэлдэбэ.

Тээд субботодо тэдэнэр Хуулиин зааһан ёһоор амарба.

Иисусай амидыралга тухай

24 ¹ Гарагай нэгэнэй, воскресениин эртэ үглөөгүүр тэдэ эхэнэрнүүд бэлдэһэн хангалтай тоһоёо абаад, агы нүхэн хуурсагта ошобо. ² Агы нүхэнэй амһарые бүтүүлһэн үхэр шулуун хажуу тээшээ болгогдоһон байба. ³ Ороходонь, Эзэн Иисусай шарил байбагүй. ⁴ Эхэнэрнүүдэй гайхалдажа, юуш гэжэ бодохо ойлгохоёо болёод байтар, ялалзама сагаан хубсаһатай хоёр хүн бии болобо. ⁵ Эхэнэрнүүдэй айн хүрдэжэ, уруугаа харан зогсоходо, тэдэ хоёр хэлэбэ: «Амиды хүниие юундэ үхэхэнүүдэй дунда бэдэрээбта? ⁶ Тэрэтнай эндэ үгы, тэрэтнай амидыраа. Бүри Галилейдэ байхадаа таанадта юун гэжэ хэлэһыень ханагты. ⁷ „Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн нүгэлтэ хүнүүдэй гарта тушаагдаад, хэрээһэндэ хадуулха, тиигээд гурбадахи үдэртөө амидырха“, – гэжэ тэрэ хэлээ һэмнай». ⁸ Тиигэхэдэнь эхэнэрнүүд Иисусай хэлэһэн үгы ханаандаа оруулба.

⁹⁻¹⁰ Магдалай Мария, Иоаннай, мүн Яковай эхэ Мария болон бусад хэдэн эхэнэрнүүд агы нүхэн хуурсагта ошоһон хүнүүд байгаа.

Тэдэнэр агыһаа бусаһаар үзэһэн хараһан юумээ Иисусай арбан нэгэн дүтын шабинартань, мүн бусад олон хүн зондо дуулгаба. ¹¹ Һамгад дэмы юумэ шашана гээд, элшэнэр этигэбэгүй. ¹² Зүгөөр Пётр һууриһаа бодоод, агы нүхэн тээшэ гүйжэ ошобо. Тонгойжо харахадань, орёһон бүдынь лэ байба. Ямар һонин юумэн болооб гэжэ гайхаһаар тэрэ гэртээ бусаба.

Иисус хоёр шабинартаа харагдаба

¹³ Тэрэл үдэр Иисусай хоёр шабинарынь Иерусалим хотоһоо арбан хоёр модоной зайтай Эммаус тосхон ошобо. ¹⁴ Тэдэ хоёр болоһон ушарнууд тухай бодожо, хоорондоо хөөрэлдэжэ ябаа. ¹⁵ Иигэжэ дуугаралсажа, зүбшэжэ ябахадань, Иисус өөрөө хажуудань ерэжэ, тэдэнтэй хамта ябалсаба. ¹⁶ Зүгөөр тэдэ шабинарай нюдэниинь бүрэглөөд, тэдэ тэрэниие танибагүй.

¹⁷ «Энэ юун тухай замдаа хөөрэлдэжэ ябанабта?» – гэжэ Иисус тэдээнһээ һураба. Уй гашуудалда дарагдаад ябаһан тэдэ хоёрынь зогсобо. ¹⁸ «Эдэ үдэрнүүдтэ Иерусалим хотодо болоһон ушарнууд тухай шил гансаараа дуулаагүй ябана гүш?» – гэжэ тэдэ хоёрой Клеопа гэдэгынь Иисусаа һураба. ¹⁹ «Ямар ушарнууд юм?» – гэжэ харгынь хани урдаһаань асууба. Тиихэдэнь тэдэнэр иигэжэ хөөрөбэ: «Эдэ бүхы ушарнууд Назарет хотын Иисустай тохёолдоо. Бүтээнһэн үйлэ хэрэгүүдээрээ, айладхаһан юумэнүүдээрээ тэрэ Бурханда болон хүн зондо таатай, хүр хүсэтэй лүндэншэ байһанаа харуулаа. ²⁰ Тиигээд манай түрүү санаартан, ноёд дарганар тэрэниие барижа, үхэлэй саазада хүртөөжэ, хэрээһэндэ хадаа юм. ²¹ Харин тэрэ хүн Израилиин арад түмэниие Римэй хаанай дарлалтаһаа сүлөөлхэ гэжэ бидэ найдадаг байгаабди. Тиин тэрэ бүгэдын болоһоор гурбадахи үдэр ябажа байна. ²² Манай хэдэн эхэнэрнүүд бидэниие ехэтэ гайхуулба: үглөөгүүр эртэ хүдөөлүүлһэн агыдань ошожо харахадань, ²³ Иисусай шарил агы нүхэн хуурсагтаа байбагүй. Тэндэ Бурханай хоёр Эльгээмэлынь эхэнэрнүүдтэ үзэгдэжэ, „Иисус амиды!“ – гэжэ хэлэһэн байгаа. ²⁴ Бидэнэй зариманай шулуун хуурсагтань ошожо харахада, эхэнэрнүүдэй хэлээшэ үнэн байба. Харин өөрыень хараагүйбди».

²⁵ «Лүндэншэдэй уридшалан айладхаһан бүхы юумэндэ этигэхэ талаар мохоо модохир, тэнэг амитад аа! ²⁶ Алдаршахынгаа урда тээ Бурханай табисуурта иимэ зоболон үзэхэ ёһотой гэжэ мэдээгүй аалта?» – гэжэ Иисус тэдээндэ хэлэбэ. ²⁷ Тиигээд Моисейһээ эхилээд,

бүхы лүндэншэдэй өөр тухайнь Нангин Бэшэг соо хэлэһэн зүйл-нүүдые тэдэ хоёрто тайлбарилжа үгэбэ.

²⁸Тэдэнэр зорихон тосхондоо хүрэжэ ерэбэ. Иисусай саашаа ябаха гэхэн хэбэр үзүүлхэдэнь, ²⁹нүгөө хоёрынь: «Орой боложо, нара орохоёо байна ха юм, бидэнтэй үлэ», – гэжэ Иисусые аргадаба. Тиин Иисус тэдэнээр үлэжэ, айлда оролсобо. ³⁰Тэдэнтэй хамта эдеэлхээе нуухадаа, Иисус хилээмэ гартаа абажа зальбараад, хухалжа нүгөө хоёртоо үгэбэ. ³¹Бүрэглэһэн нюдэниинь наял нээгдэжэ, тэдэ хоёр багшайа таниба. Тэрэ дороо Иисус харагдахаяа болишоо хэн. ³²«Харгыдамнай багшын дуугаржа ябахата, Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһые нээн тайлбарилхадань, зүрхэ сэдхэлнай хүлгөө бэшэ хэн гү?» – гэжэ тэдэнэр бэе бээдээ хэлэбэ. ³³Тэрэ бэээрээ тэдэнэр бодожо, Иерусалим хотоёо бусаба.

Тиигээд арбан нэгэн элшэнэрэй, мүн бусадшые хамта ябалсагшатай суглараад байхадань тэдэнэр орожо ерэбэ. ³⁴«Дээдын Эзэн үнэхөөрөө амидыраад, Симондэ үзэгдээ», – гэжэ бүлэг зон орожо ерэхэн хоёрто хөөрэбэ. ³⁵Ээлжээндээ тэдэ хоёр харгыда ябахадань юунэй болоһон тухай, хилээмэ хухалжа үгэхэдэнь лэ Иисусые таниһан тухайгаа хөөрэбэ.

Иисус шабинартаа ерэбэ

³⁶Иигэжэ хөөрэжэ байхадань, Иисус өөрөө хажуудань бии боложо: «Амгалан тайбаниие таанадта айладханаб!» – гэжэ хэлэбэ. ³⁷Хии үзэгдэл харанабди гэжэ бодоһон шабинарынь ехээр сошожо, айн хүрдэбэ. ³⁸«Юундэ маргаба сошобот? Сэдхэл зүрхэндэтнай юундэ хэжэг уурхайлбаб? ³⁹Энэ гарым, хүлым харыт. Би өөрөөлби. Намае баряад үзэгты, бодото бэээрээ байхыем харыт: хии үзэгдэл хаа, бэе махабадгүй, яһагүй байха хэм», – гэжэ хэлэбэ. ⁴⁰Тиигээд Иисус тэдээндээ гар хүлөө харуулба. ⁴¹Шабинарайнгаа ехээр баярлажа, үшөөл этигэжэ ядан, гайхалсажа байхата: «Эндэтнай ямар нэгэ эдихэ юумэн байна гү?» – гэжэ Иисус нураа. ⁴²Шабинарынь тэрээндээ нэгэ хэршэмэг сонгоһон загаһа үгөө. ⁴³Тэрээниинь абаад, Иисус хараһаар байтарнь эдижэрхибэ.

⁴⁴Һүүлээрнь Иисус тэдэндэ хэлэбэ: «Нам тухай Моисейн Хуули соо, лүндэншэдэй номууд соо, Бурханай магтаалнууд соо бэшэгдэһэн бүхы юумэн бэлхэ гэжэ би таанадтаяа байхатаа хэлээ хэнби. Тиимэл юумэн болоо». ⁴⁵Тиигээд Иисус Нангин Бэшэгэй удха ойлгожо абаха ухаа тэдэндээ үршөөгөө бэлэй. ⁴⁶«Бурханай табисуурта

алуулха, тиигээд гурбадахи үдэртөө дахин амидырха. ⁴⁷ Тиигээд нүгэлөө хүлисүүлхынь тула бүхы арадуудта Бурханда хандагты гэнэн мэдээсэл тэрэнэй нэрээр номногдохо ёһотой. Таанад Иерусалимнаа эхилээд, ⁴⁸ тэрэ болоһон бүхы хэрэгүүд тухай айладхаха ёһотойт. ⁴⁹ Эсэгынгээ таанадта үгэхэб гэжэ найдуулһые би мүнөө дамжуулан таанадта үгэнэб. Харин таанад Иерусалим хотодоол байгаад, дээрэһээ үршөөгдэхэ ехэ хүсэ шадалда хүртэтэрөө хүлээгты», – гэжэ Иисус тэдээндэ айладхаба.

Иисус тэнгэридээ дэгдэн бусаба

⁵⁰ Тиигээд Иисус шабинараа хотоһоо гаргажа, Бетани хүрэтэр абаашаад, гараа үргэжэ, тэдэнээ адислаба. ⁵¹ Тиигэжэ буян хэшэгтээ хүртөөһэнэйнь һүүлдэ Иисусые тэнгэри өөдэ дэгдүүлэн абаа. ⁵² Тэрэнэй һүүлдэ шабинарынъ Иисуста дохижо мүргөөд, хизааргүй ехэ баяргайнууд Иерусалим хотоёо бусаба. ⁵³ Тиигээд тэдэ саг үргэлжэ Бурхандаа баяр баясхалан хүргэн хүмэ соо байдаг бэлэй.

Иоаннай дуулганаан Ёайн Мэдээсэл

Үгэ хадаа хүн боложо түрөө

1 ¹ Анханаа нааша – юртэмсэ дэлхэйн зохёон бүтээгдэхэнээ түрүүн – Үгэ* бии байһан юм. Тэрэ болбол Бурхантай хамта байгаа. Тэрэ хадаа Бурхан мүн байгаа. ² Үгэ болбол анханаа нааша Бурхантай хамта байһан юм. ³⁻⁴ Бүхы юумэн Үгөөр лэ бүтээгдэһэн байна, нэгэшье бүтээгдэһэн юумэн тэрээнгүйгөөр бүтээгүй байгаа. Тэрэ өөрөө бүхы амидаралай эхин мүн. Амидарал гээшэ бүхы хүнүүдые гэрэлтүүлдэг Гэрэл туяа мүн. ⁵ Гэрэл туяа болбол шэг харанхы соогуур сасаран гэрэлтэдэг, тиин шэг харанхы Гэрэл туяае хүнөөжэ шадахагүй юм.

⁶ Иоанн гэжэ нэрэтэй хүниие Бурхан эльгээһэн байна. ⁷ Гэрэл туяагай ерэхэ тухай гэршэлхэеэ Иоанн ерээ. Тэрэнэй гэршэлэлгын ашаар бүхы хүнүүд гэрэл туяада этигэхэ ёһотой байгаа. ⁸ Иоанн өөрөө Гэрэл туяа бэшэ һэн. Тэрэ Гэрэл туяагай гэршэнь һэн. ⁹ Бүхы хүнүүдые гэрэлтүүлдэг жэнхэни Гэрэл туяа юртэмсэ дэлхэйдэ ерэдэг бэлэй. ¹⁰ Тэрэ хадаа юртэмсэ дэлхэй соо байгаа, юртэмсэ дэлхэй тэрээгээр зохёон бүтээгдэһэншье наа, тэрээниие дэлхэйнхид танибагүй. ¹¹ Гэрэл туяагай өөһэдынхидтөө ерэхэдэнь, өөһэдынхинь тэрэнээ угтан абаагүй. ¹² Теэд Гэрэл туяае угтан абагшадта,

* Грек хэлэнһээ «Логос» гэхэн ойлгосо бидэ «Үгэ» гэжэ оршуулнабди. Энэ ойлгосо хадаа хүнэй хэлэһэн үгэһөө гадна, хүнэй ухаанда болбосоржо байһан ухаан бодол, али юумэнэй удха, теэдшье бодожо үзэхэ арга шадабари тэмдэглэдэг. Бурханай мүнхэ Үгэ болбол тэрэнэй Сэсэн ухаан, оюун бодол болон үгэ мүн. Тэрэ Үгын ашаар Бурхан юртэмсэ дэлхэйе бүтээгээ. Тэрэ Үгэ хүн бэе бээлжэ түрөө. Тэрэ болбол Иисус Христос, Бурханай Хүбүүн, өөрөө Бурхан мүн, тиин Эсэгэ Бурхан Нангин Һүлдэ хоёртой нэгэн хамта юм.

тэрээнэй алдар нэрэдэ этигэгшэдтэ Бурханай үхибүүд болохо эрхэ тэрэ үршөөгөө. ¹³Тэдэ хүнэй хүсэл дуранһаа, эрын хүсэлэнһөө бүрилдөөгүй, харин Бурханһаа түрөө.

¹⁴Үгэ хадаа хүн боложо түрөөд, бидэнэй дунда амидаржа байгаа. Эсэгэ Бурханай ори ганса Хүбүүниинь үршөөл хайрын ба үнэн зүйлэй бээлэл байжа, бидэндэ хүр шадалаа харуулаа. ¹⁵Тэрээниие гэршэлэн Иоанн: «Минии хойноһоо ябагша намһаа нилээдгүй шуухала, ушарын гэхэдэ, намһаа урда байгаа юм гэжэ хэлэхэдээ, би энэ хүн тухай хэлээ һэм», – гэжэ айладхаа.

¹⁶Тэрэ өөрынгөө хизааргүй ехэ, урданайхиһаа үлүү ехэ буян хэшэгтэ маниие хүртүүлээ. ¹⁷Бурхан Моисейгээр* дамжуулан Хуули үгөө, харин Иисус Христосоор** дамжан, үршөөл хайра, үнэн зүйл үгтөө. ¹⁸Бурханиие хэншье, хэзээдэшье хараагүй юм. Бурхантай нэгэн хамта, Эсэгэдээ ойро дүтэ ори ганса хүбүүниинь лэ Бурханиие юртэмсэ дэлхэйдэ харуулаа.

Уһаар арюудхагша Иоаннай гэршэлһэн тухай

¹⁹«Ши хэн гээшэбши?» гэжэ Иоаннһаа һураад ерэхыень еврейнүүдэй ахамдууд Иерусалимһаа санаартаниие болон левидүүдые*** эльгээбэ. ²⁰Тиихэдэнь Иоанн:

– Би Бурханай табисуурта бэшэб, – гэжэ гэршэлэн сэхэ харюусаба.

²¹– Тиихэдээ ши хэн гээшэбши? Илия гүш? – гэжэ тэдэнь һураба.

– Бэшэб.

– Ерэхэ ёһотой тэрэ лүндэншэ гүш?

– Бэшэб.

* Моисей болбол барлагууд байһан еврей зониие Египедһээ гаргажа, тэдэндэ Бурханай Хуули дамжуулжа үгэһэн еврей зоной хүтэлбэрилэгшэ болоно.

** Христос (грек үгэ, еврей хэлэн дээрэ «Машиах») – «түрхигдэһэн» гэһэн удхатай. Урдандаа еврейнүүд хаан, санаарта ба лүндэншын нэрэ хүндэдэ хүртэһэн хүниие миро гэжэ нэрэтэй тусхай ургамалай шүүһээр түрхидэг бэлэй. Энэнь иимэ ажал ябуулгада Бурханай үршөөл үгтэбэ гэһые гэршэлдэг байгаа. Бурханһаа эльгээгдэһэн арад зоной Абарагшые, үнинэй хүлеэгдэһэн Хааниие энэ үгөөр нэрлэдэг болонхой.

*** Левидүүд болбол Бурхан Һүмэдэ ажал хэгшэ хүнүүд болоно.

²² – Тиэхэдээ ши хэн болонобши? Шинии хэн байһые мэдээд ерэхыемнай эльгээһэн хүнүүдтэ бидэ харюу үгэхэ ёһотойбди. Ши өөр тухайгаа хэн байнаб гэжэ бодонош?

²³ – Минии тухай лүндэншэ Исаяя иигэжэ бэшээ һэн:

*«Дээдын Эзэндэ сэхэ зам гаргажа үгэгты гэжэ
хэн бэ даа сүл губида хашхарба».*

²⁴ Эдэ һурагшалааша хүнүүдые фарисейнүүд* эльгээһэн байгаа.

²⁵ – Ши Бурханай табисуурта бэшэ, Илия бэшэ, тэрэ лүндэншэ бэшэ аад, юундэ хүнүүдые уһаар арюудханабши? – гэжэ тэдэ һурана.

²⁶ – Би уһаар лэ арюудханаб. Теэд хэн гээшэб гэжэ таанарай мэдэхгүй хүн танай дунда бии. ²⁷ Минии хойноһоо Заларан ерэгшын гуталайн ооһорыешье тайлаха эрхэгүйб, – гэжэ Иоанн харюусаба.

²⁸ Энэ бүхы ушар Иордан мүрэнэй саада бөөдэ оршодог Бетани тосхондо болоо һэн. Тэндэ Иоанн хүнүүдые уһаар арюудхадаг байгаа.

²⁹ Хойто үдэрын урдаһаань Иисусай ерэжэ ябахы хараад, Иоанн иигэжэ хэлэбэ:

– Энэл хадаа Бурханда үргэгдэхэ Хурьган мүн. Энэл хадаа газар дэлхэйн бүхы хүнүүдэй хэһэн нүгэл хилэнсые өөр дээрээ даажа абаха юм! ³⁰ «Минии хойноһоо ябагша болбол намһаа нилээдгүй шухала, ушарын гэхэдэ, намһаа урда байгаа юм», – гэжэ минии хэлэһэн хүн – энэ гээшэ. ³¹ Бурханай табисуурта хэнэй байһые би өөрөөшье мэдэхгүй байгааб, теэд тэрэниие бүхы израильшуудта танюулхын тула би хүн зониие уһаар арюудхахаяа ерээб.

³² Эдэ үгэнүүдээ Иоанн иигэжэ гэршэлэн хэлэбэ: – Гулабхаагай дүрсэтэйгөөр тэнгэриһээ Нангин Һүлдын тэрэнэй дээрэ буун тогтохые би хараа һэм. ³³ Би тэрэ хүниие мэдэхгүй байгааб, теэд Бурхан уһаар лэ арюудхахыемни намайе эльгээхэдээ иигэжэ хэлэһэн юм: «Нангин Һүлдэ хэнэй дээрэ буужа тогтохые харанаш, тэрэл хадаа хүнүүдые Нангин Һүлдөөр арюудхаха». ³⁴ Би эдэ бүгэдые хараа һэм, тиин энэ хүн Бурханай Хүбүүн мүн гэжэ би гэршэлнэб.

* Фарисейнүүд болбол еврей шажанай шухала гурбан бүлгэмэй нэгэн болоно. Фарисейнүүд Моисейн Хуулиин бүхы зүйлнүүдые тодорхойгоор гүйсэдхэхые баадхажа, тэрээнһээ гадна, энэ Хуулиин бүхы зүйлнүүдые ажабайдалай элдэб ушарнуудта хэрэглэхэ талаар нарин нягта бэлэдхэл хэжэ байгаа.

Иисусай түрүүшын шабинар тухай

³⁵ Хойто үдэрынь Иоанн баһал тэрэ һууридаа хоёр шабинартаяа хамта ерээд байба. ³⁶ Хажуугаарнь Иисусай гаража ябахые хараад, Иоанн:

– Харагты, энэл хадаа Бурханда үргэгдэхэ Хурьган мүн! – гэжэ хэлэбэ.

³⁷ Иоаннай хоёр шабинар тэдэ үгэнүүдыень дуулаад, Иисусай хойноһоо ошобо. ³⁸ Иисус эрьежэ, хойноһоонь тэдэнэй дахажа ябахые хараад:

– Таанарта юун хэрэгтэйб? – гэжэ һураба.

– Рабби аа (еврей хэлэн дээрэ «багша» гэхэн удхатай), ши хаана байдагши? – гэжэ тэдэнь урдаһаань асууба.

³⁹ – Намтай ябалсагты, өөһэдөө харахат, – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Энэнь үдэрэй дүрбэн саг багаар хэн. Тиин тэдэнь Иисустай хамта ошолсожо, хаана байдагыень хараба, тиигээд бүхэли тэрэ үдэртөө Иисусайда байба. ⁴⁰ Иоаннай хэлэхые дуулаад, Иисусай хойноһоо ябалсаһан хоёрой нэгэниинь Симон Петрой дүү Андрей байгаа.

⁴¹ Андрей өөрынгөө аха Симониие бэдэржэ олоод:

– Бидэ Бурханай табисууртые олообди, – гэбэ («Бурханай табисуурта» – грек хэлэн дээрэ «Христос»).

⁴² Андрей Симониие Иисуста асаржа харуулба. Иисус тэрэниие анхаралтайгаар шэртэн хараад:

– Ши Иоаннай хүбүүн Симон байнаш. Теэд шамаие Кефа гэжэ нэрлэдэг болохо («шулуун» гэхэн удхатай, грек хэлэн дээрэ болбол «Петр»), – гэбэ.

⁴³ Хойто үдэрынь Иисус Галилейн орон нютаг ошохо гэжэ шийдэбэ. Харгыдаа тэрэ Филипптэй ушараад:

– Минии хойноһоо яба! – гэбэ.

⁴⁴ Филипп болбол Андрей Петр хоёрой ажаһуудаг Бетсаида гэжэ хотын хүн байгаа. ⁴⁵ Филипп гээшэнь Натанаилые бэдэржэ олоод, тэрээндэ:

– Моисейн Хуули дотор, мүн лүндэншэдэй бэшэгүүд соо дурдагдаһан хүниие олообди. Энэ хадаа Назарет хотын Иосифой хүбүүн Иисус гээшэ, – гэбэ.

⁴⁶ – Назаредһээ гэнэ гүш? Теэд Назарет сооһоо ямар нэгэн хайн юумэн гараха аал? – гэжэ Натанаил буруушаан хэлэбэ.

– Ошоёбди, ши өөрөө харахаш, – гэжэ Филипп тэрээндэ хэлэбэ.

- ⁴⁷ Урдаһаань Натанаилай ерэжэ ябахые Иисус хараад:
– Хуурмаг мэхэгүй, жэнхэни Израилиин хүн байна, – гэбэ.
⁴⁸ – Ши намайе хаанаһаа мэдэнэбши? – гэжэ Натанаил асууба.
– Филиппэй шамайе дуудахаһаань урда боди модоной һүүдэртэ һуухыешни би хараа һэм, – гэжэ Иисус харюусаба.
⁴⁹ – Рабби аа! Ши ёһоороол Бурханай Хүбүүн, Израилиин Хаан байнаш! – гэжэ Натанаил дуугарба.
⁵⁰ – Шамайе боди модоной һүүдэртэ һуухыешни хараа һэм гэхэдэмнил намда этигэбэш. Бай даа, энээнһээ бүришые ехэ юумэ үзэхэш, – гэбэ Иисус. ⁵¹ Тиин үргэлжэлүүлэн: – Тэнгэрийн яжа нээгдэхые, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ Бурханай Эльгээмэлнүүдэй буухые, тэндэһээ дээшээ тэнгэри өөдэ дэгдэжэ байхые харахат гээд таанарта үнэниие хэлэнэб.

Канада болоһон түрэ найр тухай

2 ¹ Хоёр хоногой удаа Галилей можын Кана хотодо түрэ найр болобо. Тэндэ Иисусай эжынь байлсаа. ² Мүн Иисусшые шабинартаяа түрэдэ уригдаһан байна. ³ Үзэмэй архиин дууһахада, Иисусай эжынь хүбүүндээ:

- Эдэмнай архигүй болоод байнал, – гэбэ.
⁴ – Эндэ минии хэрэг юуб даа? Сагни үшөө ерээгүй ха юм, – гэжэ Иисус эжыдээ харюусаба.
⁵ – Энээнэйл хэхэ гэхэн юумэ хэгты, – гэжэ эхэнь зарасанарта хэлэбэ.
⁶ Тэндэнь еврейнүүдэй арюудхалай заншал сахилгада хэрэглэгдэдэг зургаан томо уһанай шулуун тогоонууд табяатай байгаа. Тогоон бүридэнь наян литрһээ зуун хорин литр хүрэтэр багтадаг һэн.
⁷ – Тогоонуудаа уһаар дүүргэгты, – гэжэ Иисус хэлэбэ.
Зарасанарынь тогоонуудые уһаар дүүргэбэ.
⁸ – Зай, энээнһээ удхаад, түрэ найрые хүтэлэгшэдэ абаашагты, – гэжэ Иисус хэлэбэ.

Тэдэнь абаашаба. ⁹ Хүтэлэгшэнь үзэмэй архи болоһон уһанһаа амсаад үзэбэ. Иимэ үзэмэй архи хаанаһаа бии болооб гэжэ тэрэ хүн мэдээгүй, гансал уһа удхаһан зарасанар лэ энээн тухай мэдэжэ байгаа. Найрай хүтэлэгшэнь хүрьгэн хүбүүе дуудаад, ¹⁰ тэрэндэ:

- Хүн бүхэн түрүүшээр хайн архияа аягалаад, айлшадайнгаа һогтоходо муушаг архи табидаг бшуу. Харин ши хайн архияа мүнөө болотор хадагалаад байбаш, – гэбэ.

¹¹ Иигэжэ Иисус Галилей можын Кана хотодо гайхамшаг үзэгдэлнүүдэйнгээ эхи табиба. Иигэжэ Иисус өөрынгөө алдарые харуулһан, тиин шабинарын тэрээндэ этигэһэн юм.

¹² Энэ ушарай удаа Иисус эжытээ, аха дүүнэртээ, шабинартаяа хамта Капернаум ошоо. Тэндэ хэдэн үдэр байгаа һэн.

Бурхан Һүмэ арюудхаһан тухай

¹³ Еврейнүүдэй Паасхын* хайндэрэй болохонь ойртожо байхада, Иисус Иерусалим ошобо. ¹⁴ Бурхан Һүмын хорёодо наймаашадай сар, хони, гулабхаа гэхэ мэтые худалдажа байхыень, нүгөөдэ зариманайнь мүнгэ танга андалдажа байхыень тэрэ хараба. ¹⁵ Аргамжаар ута ташуур минаа хээд, Иисус тэдэ наймаашадые хони малтайнь хамта бултыень Бурхан Һүмын хорёоһоо намнажа гаргаба, мүнгэ холигшодой шэрээнүүдые хүмэрюулхэдэнь, тэдэнэй мүнгэ алтань иишэ тиишээ бутаран унаба. ¹⁶ Гулабхаа наймаалагшадта Иисус:

– Эдэнээ эндэһээ абаашагты! Минии Эсэгын Гэр наймаанай газар бү болгогты! – гэбэ.

¹⁷ Нангин Бэшэг соо: «Шинии Гэртэ дуратай байһамни намайе дүлэн мэтээр бадарааха!» – гэжэ бэшээтэй байһые Иисусай шабинар ханаба.

¹⁸ Теэд энэ үедэнь еврейнүүдэй ахамадууд оросолдон:

– Иимэ юумэ хэхэ эрхэтэй байһанаа гэршэлэн, ши ямар гайхамшаг үзэгдэлнүүдые харуулхабши? – гэжэ асууба.

¹⁹ – Энэ Һүмэ хандаргагты, тиигээд би энээниие гурбан үдэр соо дахин бодхоохоб, – гэжэ Иисус еврейнүүдэй ахамадуудта хэлэбэ.

²⁰ – Энэ Бурхан Һүмэ дүшэн зургаан жэлэй туршада баряа юм, харин ши гурбан үдэр соо барихаб гэнэ гүш?! – гэжэ еврейнүүдэй ахамадууд хэлэбэ.

²¹ Һүмэ тухай хэлэхэдээ, Иисус өөрынгөө бэе тухай хэлэһэн байгаа бшуу. ²² Иисусай амидырһан хойно тэрэнэй хурагшад эдэ үгэнүүдыень ханаад, эдэ үгэнүүдэнь болон Нангин Бэшэг соо баһа энэ ушар тухай бэшээтэй байһанда этигэбэ.

* Паасха болбол Египедһээ гараһан үдэрэй дурасхалда хабар бүхэн тэмдэглэгдэдэг еврейнүүдэй ехэ хайндэр мүн.

Иисус бүхы хүнүүдые мэдэдэг байгаа

²³ Паасхын хайндэрэй үедэ Иерусалимда Иисусай үзүүлхэн гайхамшаг үзэгдэлнүүдые олон хүнүүд хараад, тэрээндэ этигэһэн юм. ²⁴ Теэд Иисус хэндэшье найдадаггүй һэн, ушарынь хадаа, тэрэ болбол бүхы хүнүүдые мэдэдэг байгаа. ²⁵ Иисуста ондоо хүнүүдэй хэлэһэнээр хүн тухай тухайлха хэрэггүй бэлэй, юундэб гэбэл, хүнэй сэдхэл бодол тэрэ өөрөө мэдэдэг һэн.

Иисуста Никодим ерэбэ

3 ¹ Еврейнүүдэй ахамадай нэгэн болохо Никодим гэжэ фарисей хүн байгаа ха. ² Тэрэ нэгэ һүни Иисуста ерээд:

– Рабби, ши хадаа Бурханай эльгээһэн багша гээшэш гэжэ бидэ мэдэнэбди. Хэрбээ Бурханай үршөөгөөгүй һаа, ши иимэ гайхамшагта үзэгдэлнүүдые харуулжа шадахагүй һэнши, – гэжэ хэлээ һэн.

³ – Дахин түрэхэн лэ хүн Бурханай хаан ороние үзэхэ гэжэ би шамда үнэниие хэлэнэб! – гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаба.

⁴ – Наһаяа хүсэхэн хүн яагаад дахин түрэхэ юм? Тиимэ хүн эхын умайда дахин орожо, хоёрдохийо түрэхэгүй бшуу.

⁵ – Би шамда үнэниие хэлэнэб: уһанһаа, һүлдэһөө түрэхэн хүн лэ Бурханай хаан орондо орожо шадаха! ⁶ Хүнэй бэеһээ түрэхэн юмэн бэе махабад мүн, имагтал һүлдэһөө һүлдэ түрэдэг юм. ⁷ «Таанар дахин дээрэхээ түрэхэ ёһотойт», – гэжэ минии хэлэхэдэ бү гайхаарайт. ⁸ Һалхин дуратайл газартаа һалхилдаг*. Һалхинай һалхилхые мэдэбэшье, хэзээ, хайшаа үлээхыень таанар мэдэдэггүйт, Нангин һүлдэһөө түрөөшэд энээндэл адли юм.

⁹ – Тиимэ юмэ байжа болохо аал? – гэжэ Никодим һураба.

¹⁰ – Ши Израилиин багша аад, энээниие мэдэнэгүй аалши? – гэжэ Иисус харюудань хэлэбэ. – ¹¹ Бидэ өөһэдынгөө мэдэхэ, хараһан үзэхэн юмэн тухайгаал гэршэлнэбди гэжэ үнэн зүбые хэлэнэб, харин таанар бидэнэй гэршэ баримта буруушаанат. ¹² Газар дэлхэй дээрэхи юмэн тухай минии хэлэхэдэ намда этигэхэгүй аад, тэнгэрийн юмэн тухай хэлэхэдэмни яагаад таанар этигэхэбта даа? ¹³ Тэнгэриһээ буужа ерэхэн Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнһээ ондоо хэншье

* Еврей ба грек хэлэн дээрэ «һалхин» ба «һүлдэ» гэхэн ойлгосонууд нэгэ үгөөр, «үлээхэ» ба «амилха» гэхэн ойлгосонууд баһа нэгэ үгөөр тэмдэглэгдэдэг.

Тэнгэридэ гаража үзөөгүй ха юм. ¹⁴⁻¹⁵ Моисей сүл губяар ябахатаа зэдээр бүтээһэн могой өөдөн үргөө бэлэй*. Тэрээндэл адляар, тэрээндэ этигэһэн бүхы хүнүүдэй хэтэ мүнхэдөө амидархын тула Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн өөдөө дэгдэгдэхэ юм. ¹⁶ Бурхан газар дэлхэйн хүнүүдтэ тон ехээр дурлажа, тэдэнэй хосоронгүй, хэтэ мүнхэдөө амидархын тула өөрынгөө ори ганса Хүбүүе үргэл болгожо үгөө бшуу. ¹⁷ Юундэб гэбэл, Бурхан газар дэлхэйнхидые зэмэлхын тула бэшэ, харин тэдэниие абархын тула Хүбүүгээ газарта эльгээгээ ха юм. ¹⁸ Тэрэ Хүбүүндэнь этигэдэг хүн гэмнүүлхэгүй, харин этигэдэггүй хүн мүнөөшье гэмнүүлээд байна, юундэб гэбэл, тиймэ хүн Бурханай ганса Хүбүүндэ этигээгүй бшуу. ¹⁹ Гэмнэлгын удхань иимэ: газар дэлхэйдэ Гэрэл туяагай ерэхэдэнь, хүнүүд шэг харанхы байдалда Гэрэл туяаһаа үлүү ехээр дурлаа, ушарын гэхэдэ, хүнүүдэй үйлэ хэрэг муу муухай ха юм. ²⁰ Муу юумэ хэдэг хүн гэрэл туяа үзэн ядадаг, муу муухай үйлэ хэрэгни элирэн мэдэгдэхэ гэжэ айгаад, гэрэл туяада ошодоггүй юм. ²¹ Харин үнэн сэхээр ажаһуудаг хүн гэрэл туяа тээшэ эрмэлзэнэ, юундэб гэхэдэ, тэрэнэй үйлэ хэрэгын Бурханай урда хэгдэнэ гэжэ элирнэ бшуу.

Иисус ба Уһаар арюудхагша Иоанн тухай

²² Удаань Иисус шабинартаяа хамта Иудей ошожо, тэндэ хэдэн сагай үргэлжэдэ хүнүүдые уһаар арюудхан байба. ²³ Харин Иоанн тэрэ үедэ Салимай хажуудахи Энон голой уһаар арюудхажа байгаа. Тэрэ газарта уһан ехэ элбэг байһан юм. Хүнүүд Иоаннда ерэжэ, уһаар арюудхуулдаг һэн. ²⁴ Энэнь Иоаннай түрмэдэ хаагдахын урдахана болоһон ушар. ²⁵ Нэгэтэ Иоаннай шабинар еврейнүүдэй арюудхалгын заншал тухай асуудалаар нэгэ еврейтэй арсалдаба. ²⁶ Тэдэ Иоаннда ерээд:

* Моисейн еврей зонтой Египедһээ гаража сүл губяар ябахадань, харгы займай хүндэһөө боложо, арад зон Моисей ба Бурхан хоёрые зэмэлэн гэмэрэлдэбэ. Тийхэдэнь Бурхан тэдэн тээшэ олон хорото могойнуудые эльгээбэ. Могойдо хадхуулжа, олон хүнүүд үхөө. Хүн зон өөһэдынгөө гэмые һүүлдэ мэдэржэ, Моисейдэ ерэжэ гуйба: «Маанадһаа могойнуудые зайлуулхыень Бурхание гуйгыш!» Моисейн Бурханда зальбархадань, Бурхан иимэ харюу үгөө: «Зэдээр могой бүтээжэ, ута модондо үлгөөд, тэрэнэй өөдөн үргэ. Хорото могойдо хадхуулһан хэн нэгэн энэ зэд могойе харбал, амиды үлэхэ». Баран хэлэхээрнэ лэ бүтэбэ.

– Рабби аа, Иордан голой саада бөөдэ байхадаа, нэгэ хүн тухай хэлэхэнээ нанана гүт? Тэрэтнай баһал уһаар арюудханал, хүнүүд тэрээндэ барандаа ошожо байнал! – гэбэд.

²⁷ – Тэнгэрийн үршөөгөөгүй юумэ хэншые абажа шадахагүй, – гэжэ Иоанн харюусаба. – ²⁸ «Би Бурханай табисуурта бэшэб, би миин лэ тэрээнһээ урда эльгээгдэһэн байнаб», – гэжэ минии хэлээшые таанар өөһэдөөшые баталха байхат. ²⁹ Хадамда гараха басага гэртээ асарһан хүн тэрэ басаганай нүхэрын гээшэ. Гэрлэхэ хүнэй хажууда зогсожо байһан дүтын нүхэр хүбүүнийн тэрэнэй хэлээшые шагнан баясадаг. Тиин намдашые тиимэ ехэ баяр баясхалан тудaa. ³⁰ Гэрлэхэ хүбүүнэй алдаршаха саг ерээ. Харин минии саг дүүрэжэ байна.

³¹ Дээдын тэнгэриһээ ерэгшэ газарайхидһаа бултанһаань дээгүүр байна. Газар дэлхэйн хүн газар дэлхэйһээ байжа, газарайхьяр лэ хэлэдэг юм. Харин дээдын тэнгэриһээ ерэхэн хүн бултанһаа дээгүүр юм. ³² Тэрэ хүн нюдөөрөө хараһанаа, шэхээрээ дуулаһанаа өөрөө гэршэлэн хэлэнэ, теэд тэрэнэй гэршэ баримтада хэншые этигэнэгүй. ³³ Тэрээндэ этигэнэн хүн Бурханай үнэн зүб байдагыень гэршэлнэ. ³⁴ Бурханай эльгээһэн хүн Бурханай үгэ номноно, юундэб гэбэл, Бурхан тэрээндэ Нангин Һүлдэ хизааргүй ехээр үршөөнэ. ³⁵ Эсэгэ Бурхан болбол Хүбүүндээ дуратай байжа, бүхы юумэ тэрээнэйгээ мэдэлдэ үгөө. ³⁶ Бурханай Хүбүүндэ этигэдэг хүн хэтэ мүнхын ажамидаралда хүртэбэ, харин энэ Хүбүүниие буруушааһан хүн хэтын амидарал үзэхэгүй, теэдшые Бурханай уур сухал холодоо хүргэжэ байха.

Иисус ба самарьян эхэнэр хоёр тухай

4¹⁻³ Иисус Иоаннһаашые олон шабинартай боложо, Иоаннһаашые олон хүнүүдые уһаар арюудхана гэжэ фарисейнүүд дуулаба. (Үнэхөөрөө Иисус өөрөө хэниешые уһаар арюудхадаггүй, харин тэрэнэй шабинарын арюудхадаг байгаа.) Иисус энээниие мэдээд, Иудейһээ гаража, һөөргөө Галилейдэ ошобо. ⁴ Тэрэнэй харгы Самарийн газар дайдаар ошоһон байна. ⁵ Тиин Сихар гэжэ нэрэтэй самарьян хотодо Иисус хүрэжэ ерэбэ. Тэрэ хотонь Иосиф гэжэ хүбүүндээ Яковай үгэнэн хубита газарһаа холо бэшэ оршодог һэн. ⁶ Тэндэнь Яковай худаг байдаг һэн ха. Иисус харгыдаа эсээд, тэрэ худагай хажууда ерэжэ, амархаяа һууба. Тиихэдэ хахад үдэр боложо байгаа.

⁷ Худагһаа уһа удхахаяа самаряан эхэнэр ерэбэ.

– Намда уһа уулгажа хайрлыт, – гэжэ Иисус тэрэ эхэнэртэ хандаба. ⁸ (Тэрэ үедэ Иисусай шабинар эдихэ юумэ худалдажа абахаяа хото ошоһон байгаа.)

⁹ – Иихэдээ хайшаа юм гээшэб? Ши еврей хүн аад, самаряан эхэнэрһээ уһа эринэ гүш? – гэжэ тэрэнь Иисуста гайхан хэлэбэ. (Ушарынъ гэхэдэ, еврейнүүд самаряануудтай нэгэ амһартаһаа юумэ уудаг эдидэггүй хэн.)

¹⁰ – Бурханай юу үршөөдэгы, шамһаа уһа эриһэн хүнэй хэн байһы мэдэжэ байгаа хаа, ши өөрөө тэрэниие гуйха бэлэйш, тиихэдэшни тэрэ хүн шамда амидаралта уһа үгэхэ хэн, – гэжэ Иисус харюусаба.

¹¹ – Эзэмни аа, энэ худаг гүнзэгыл, харин ши уһа удхаха хүнэггүйлши. Тиигээд амидаралта уһа хаанаһаа олохобши? ¹² Манай үбгэ эсэгэ Яковай манда орхиһон энэ худагһаа тэрэ өөрөөшье, тэрэней хүбүүдыньше, мал адууһанииньше уудаг хэн лэ. Ши Яковһаа дээгүүр хүн гүш?

¹³ – Энэ уһа ууһан хүн дахин ундаа хүрэхэ. ¹⁴ Харин минии үгэхэ уһа ууһан хүн хэзээдэшье ундаа хүрэхэгүй юм. Минии үгэхэ уһан тэрэ хүнэй досоо булаг болон дэлгэржэ, мүнхын амидарал олгохо юм.

¹⁵ – Эзэмни аа, намда тиимэ уһа үгыш даа, тиигээ һаашни, би ундаа хүрэхээ болижо, иишэ уһанда ерэхээ болихолби.

¹⁶ – Ошожо, үбгээ наашань дуудаад ерэ, – гэжэ Иисус хэлэбэ.

¹⁷ – Би нүхэргүйб, – гэжэ тэрэ эхэнэр харюусаба.

– Нүхэргүйб гэжэ ши зүб хэлээш. ¹⁸ Ши таба дахин хадамда гарааш, мүнөө шамтай һуугша хүн үбгэншни бэшэ. Ши үнэн зүбөө хэлээш, – гэбэ Иисус.

¹⁹ Тиихэдэнь эхэнэр хүниинь:

– Эзэмни аа, шинии лүндэншэ байһы би ойлгожо байнаб, – гэжэ Иисуста хэлэбэ. – ²⁰ Манай үбгэ эсэгэнэр энэ хада дээрэ гаража Бурханда мүргэдэг хэн, тиихэдэ таанар гансал Иерусалимда Бурханда мүргэхэ газар бии гэнэлта.

²¹ – Эхэнэр аа, намда этигэлши: Эсэгэ Бурхандаа таанар энэ хада дээрэшье гаража, Иерусалимдашье ошожо мүргэхэгүй байха тиимэ саг ерэжэ байна. ²² Хэндэ хүзэглэн мүргэдэгөө таанар мэдэнэгүйт, харин бидэ хэндэ хүзэглэн мүргэжэ байдагаа мэдэнэбди: юртэмсэ дэлхэйн абаралга еврейнүүдһээ ерэхэ юм. ²³ Бурханай Һүлдэн үнэн

зүбэй хургаһан ёһоор Эсэгэ Бурханда үнэн зүбөөр хүгэдэн мүргэхэ саг ерэжэ байна, ерээдшые байна! Энэнь үнэн бодото хүгэдэлгэ мүн. Эсэгэ Бурхан өөрыень иигэжэл хүндэлхые хүсэнэ. ²⁴ Бурхан болбол Хүлдэ мүн; тиин Бурханиие үнэн дээрээ хүндэлхэнь Бурханай Хүлдын үнэн зүбэй хургаһан ёһоор тэрээндэ хүгэдэн мүргэхэ болоно.

²⁵ – Бурханай табисуурта (ондоогоор хэлэбэл Христос) ерэхэ, тиигээд бүгэдые манда ойлгуулха гэжэ мэдэнэб, – гэжэ эхэнэр хэлэбэ.

²⁶ – Тэрэшни биб, шамтай мүнөө хөөрэлдэжэ байнаб, – гэжэ Иисус харюусаба.

²⁷ Энэ үедэ тэрэнэй шабинар бусажа ерэбэ. Самаряан эхэнэртэй Иисусай хөөрэлдэжэ байхада ехээр гайхалдабашые, юундэ хөөрэлдэһэн тухайнь нэгэнииньшые асуубагүй. ²⁸ Тэрэ эхэнэрын домбоёо хаяжа, хото хүрэжэ, хүнүүдтэ:

²⁹ – Наһаараа хэһэн бүхы юумэнүүд тухаймни намда хэлэжэ үгэһэн хүниие таанар ошожо харагты. Магад, тэрэ Бурханай табисуурта аалам? – гэжэ дуулгаба.

³⁰ Тэдэ хүнүүд городһоо гаража, Иисуста ошобо. ³¹ Энэ үедэ шабинарынь:

– Рабби аа, эдеэлэ! – гэжэ гуйба.

³² – Эдихэ юумэн намда бии, тэрээн тухаймни таанад мэдэнэгүйт, – гэжэ Иисус харюусаба.

³³ – Магад, энээндэмнай хэн нэгэн эдихэ юумэ асараа гү даа? – гэжэ шабинарынь өөһэд хоорондоо хөөрэлдэбэ.

³⁴ – Намайе эльгээһэн Бурханай хүсэл дурыень бээлүүлэн, намда даалгаһан ажал хэрэгыень түгэхэхэ гээшэ – минии эдеэ хоол мүн, – гэжэ Иисус тэдэндээ хэлэбэ. – ³⁵ «Үшөө дүрбэн һараһаа таряа хуряаха саг ерэхэ» гэжэ таанар хэлэдэг бэшэ гүт? Харин мүнөө нюдөө нээгээд, таряалангай газар тээшэ харагты даа: талха таряан эдеэшэжэ, хадаха хуряахаар бэлэн болоод, халюуран сайран байна лэ. ³⁶ Таряа хадагша өөрынгөө түлөөһэ абадаг, мүнхэ амидаралай тула ургаса хуряадаг юм, тиин таряа таригшашые, таряа хадагшашые адли баясадаг байна. ³⁷ «Нэгэниинь тарیداг, нүгөөдэнь хададаг» гэхэн оньһон үгэ мүнөө баталагдаба гээшэ. ³⁸ Таанарай урдань ажаллаагүй, бусадай хэһэн ажалай үрэ дүндэ хүртэхынтнай тула талха таряа хадахыетнай би эльгээнэб.

³⁹ «Тэрэ хүн наһаараа хэһэн бүхы юумэнүүд тухаймни намда хэлэжэ үгөө» гэхэн эхэнэрэй ашаар энэ хотын олон тоото самаряан

зон Иисуста этигэбэ. ⁴⁰ Самарянууд Иисуста ерэжэ, манайда ұлыт даа гэжэ гуйба. Тиэхэдэнь Иисус тэдэнэйдэ хоёр үдэрөөр үлэбэ. ⁴¹ Самарянуудтай хөөрэлдэхэдэнь, Иисуста бүри олон хүн этигэбэ.

⁴² – Бидэ шинии хэлэхэнээр тухайлна бэшэбди, харин энэ хүнэй хэлэһые өөһэдөө шагнаад байхадаа, энэ хүн үнэхөөрөөл дэлхэйн зоние Абарагша байна гэжэ одоол мэдээбди, – гэжэ тэрэ эхэнэртэ самарянууд хэлэбэд.

Түшэмэлэй хүбүүе абарба

⁴³ Хоёр хоноод, Иисус тэндэхэ Галилей ошобо. ⁴⁴ «Лүндэншые түрэнэн нютагтань хүндэлдэггүй юм», – гэжэ Иисус өөрөө хэлээн. ⁴⁵ Теэд Галилейдэ ерэхэдэнь, тэрэниие галилейнхин баяртайгаар угтаба: юундэб гэбэл, тэндэхин Иерусалимда болоһон найрта хабаадалсажа, тэндэ Иисусай бүтээһэн бүхы гайхамшаг хэрэгүүдые хараһан байгаа.

⁴⁶ Тиин Иисус Галилейн Канада дахин ерэбэ. Түрүүн энэ нуурида юрын уһа үзэмэй архи болгоо һэн. Капернаумда ажаһуудаг нэгэ түшэмэлэй хүбүүниинь ехээр үбдэжэ байгаа. ⁴⁷ Иисус Иудейһээ Галилейдэ бусаа гэжэ дуулаһаар тэрэ түшэмэл Иисуста хүрэжэ: «Капернаумда ерэжэ, үхэхэеэ байһан хүбүүем аргалыт даа», – гэжэ гуйба.

⁴⁸ – Гайхамшаг дүлгэ тэмдэгүүдые болон хэрэгүүдые үзөө хараагүй һаа, хэнтнайшые этигэхэгүйл! – гэжэ Иисус тэрээндэ харюусаба.

⁴⁹ – Эзэмни! Хүбүүнэймни наһа барашоодүйдэ Капернаум ошоёл даа! – гэбэ түшэмэлынь.

⁵⁰ – Гэртээ хари, хүбүүншни амиды мэндэ ябаха, – гэбэ Иисус.

Тиэхэдэнь тэрэ хүн Иисусай хэлэхэн үгэнүүдтэ этигэжэ, харгы замдаа мордобо. ⁵¹ Бүри харгыдаа ябахадань, түшэмэлые зарасанарынь угтажа, хүбүүншни элүүр мэндэ байна гэжэ дуулгаба.

⁵² – Хүбүүнэймни бэень хэды сагта бараг болооб? – гэжэ тэрэ асууба.

– Үсэгэлдэр, үдэрэй нэгэ сагта халууниинь буураа, – гэжэ тэдэ харюусаба.

⁵³ «Хүбүүншни амиды мэндэ ябаха», – гэжэ Иисусай хэлэхэн эгээл тэрэ сагта хүбүүмни һайн болоо гэжэ эсэгэнь ойлгоо. Тиигэжэ түшэмэл өөрөөшые, тэрэнэй гэртэхиньшые Иисуста этигэбэ.

⁵⁴ Энэнь Иудейһээ Галилейдэ ерэхэдэ Иисусай харууһан хоёрдохи гайхамшаг хэрэг мүн.

Хониной сөөрэмэй хажууда эдэгээбэ

5¹ Удаань еврейнүүдэй хайндэр болобо. Иисус Иерусалим ошоо бэлэй. ²⁻³ Еврей хэлээр Бетзата гэжэ нэрэтэй томо сөөрэм бии хэн, тэрэнь Иерусалимдахи Хониной хаалгын хажууда байгаа. Тэрэ сөөрэмэй хажууда табан харабшанууд доро олон үбшэн зон хэбтээ. Тэдэнь хохор, дохолон, саа үбшэнтэн бэлэй. [Тэдэ хүнүүд уһанай салгидахые хүлеэжэ байгаа. ⁴ Юундэб гэхэдэ, Бурханай Эльгээмэл заримдаа эндэ буужа, сөөрэмэй уһа салгидуулдаг байгаа, тиихэдэнь сөөрэмдэ түрүүн орожо абаһан хүнэй ямаршые үбшэн эдэгэшэдэг байгаа.]* ⁵ Гушан найман жэл соо үбдэжэ байһан нэгэ хүн тэдэнэй дунда бии хэн. ⁶ Иисус тэрэ хүнэй хэбтэхые харахадаа, иимэ удаан үбдэжэ байһыень мэдээд:

– Ши элүүр мэндэ болохоёо һанана гүш? – гэжэ асууба.

⁷ Үбшэн хүниинь:

– Эзэмни, уһанай салгидахада нэгэшые хүн намайе сөөрэмдэ шунгуулхагүйл. Уһанда орохоёо ошомсоорни, намһаа урда ондоо хүн орошонол, – гэжэ харюусаба.

⁸ – Ши бодо, дэбдихэрээ абаад яба, – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

⁹ Үбшэн хүниинь тэрэ дороо элүүр боложо, дэбдихэрээ абаад ябаба.

Тиихэдэ субботын, еврейнүүдэй амаралтын** үдэр хэн. ¹⁰ Еврейнүүдэй ахамдууд аргалуулһан хүндэ хандан:

– Мүнөөдэр суббото. Ши дэбдихэрээ абажа ябаха ёһогүйш! – гэбэд.

¹¹ – Намайе эдэгээһэн хүн «дэбдихэрээ абаад яба» гээ хэн, – гэжэ тэрэнь харюусаба.

* Энэ хэлэг зарим эхэ бэшэгүүдтэ үгы байдаг.

** Еврейнүүдэй Хуули субботые амаралтын үдэр гэжэ тоолоно. Нангин Бэшэг соо иигэжэ бэшэгдэнхэй: Бурхан зургаан үдэрэй туршада бүхы юртэмсэ дэлхэйе ургамал амитадтайнь, хүнүүдтэйнь зохёон бүтээнэ, долоодохи үдэртэнь бүхы хэрэгүүдһээ амарна. Долоон хоногой долоодохи үдэрые Бурханда зорюулха тухай захяа заабари – Моисейн Хуулиин эгээл шухала захяа заабаринуудай нэгэн болоно. Иисус энэ захяа заабариие болюулаагүй, гэбэшые үршөөл хайратай байхань субботын захяа заабариие нарин нягтаар гүйсэдхэхөө бүри шухала гэжэ харуулаа.

¹² – «Дэбисхэрээ абаад яба» гээд шамда хэлэһэн хүн хэн гээшэб? – гэжэ тэдэнь һураба.

¹³ Теэд аргалуулһан хүниинь тэрэниие мэдэхэгүй байгаа, юундэб гэбэл, Иисус тэндэ байһан олон зоной дундуур далда орожо ошоһон байгаа. ¹⁴ Хожомынь Иисус тэрэ хүниие Бурхан Һүмэ соо олоод:

– Зай, одоо ши элүүр мэндэ болобош. Саашадаа бүри муу юумэн болохогүйн тула ондоо нүгэл бү хэ, – гэбэ.

¹⁵ Тиихэдэнь тэрэ хүн ахаматуудта һөөргөө ошожо, намайе Иисус эдэгээгээ гэжэ дуулгаба. ¹⁶ Иимэ юумэ субботодо хэнэһэйн тлөө еврейнүүдэй ахаматууд Иисусые мүрдэжэ захалба.

¹⁷ Теэд Иисус тэдэндэ:

– Минии Эсэгэ хододоо ажаллажа байдаг юм, бишье баһал ажалланаб, – гэжэ харюусаба.

¹⁸ Тиихэдэнь еврейнүүдэй ахаматууд Иисусые алаха гэжэ бүри ехээр оролдобо: хорюултай байһан субботын үдэр ажаллахаһаа гадна, Бурхание Эсэгэмни гэхэдээ, өөрыгөө Бурхантай зэргэсүүлбэ гэлдэбэ.

Иисус болбол Бурханай үршөөһэн эрхэтэй юм

¹⁹ Теэд Иисус тэдэндэ харюусаба:

– Би таанарта үнэниие хэлэнэб: Хүбүүниинь өөрынгөө дураар юушье хэжэ шадахагүй. Эсэгэнь хайшан гээд хэнэб, тэрэниие харaad лэ Хүбүүниинь хэдэг. Эсэгэнь юу хэнэб, тиимэл юумэ Хүбүүниинь хэдэг. ²⁰ Юундэб гэбэл, Эсэгэнь Хүбүүндээ дуратай байдаг дээрэһээ өөрынгөө хэдэг бүхы юумэ хүбүүндээ харуулдаг юм. Эсэгэнь тэрэндэ бүришье ехэ гайхамшаг дүлгэ тэмдэг харуулха байна, таанар бултадаа үшөөл гайхахат. ²¹ Эсэгэнь үхэһэн хүнүүдые амидыруулдаг, тиин Хүбүүнииньшье дуратайл хүнүүдээ амидыруулдаг байна. ²²⁻²³ Эсэгэнь хэнииешье шүүбэрилдэггүй. Эсэгэнь хүндэлдэгтэл адляар Хүбүүень бултанай хүндэлжэ байхын тула зарга шүүбэри хэхэ бүхы эрхээ тэрэ Хүбүүндээ дамжуулан үгөө. Хүбүүе хүндэлөөгүй һаа, тэрэниие эльгээһэн Эсэгэньшье баһал хүндэлнэгүй гээшэ.

²⁴ Би таанарта үнэниие хэлэнэб: минии үгэ дуулаһан хүн, намайе эльгээгшэ Эсэгэдэ этигэдэг хүн хэтэ мүнхэдөө амиды мэндэ ябаха. Тиимэ хүн гэмнүүлхэгүй – тиимэ хүн үхэлһөө абарагдан, амидырба гээшэ. ²⁵ Би таанарта үнэниие хэлэнэб: Бурханай Хүбүүнэй хэлэһы

наһа бараһан хүнүүдэй дуулаад, амидырха саг ерэжэ байна, мүнөө ерээдшье байна. ²⁶ Эсэгэнь мүнхэдөө амидаралгын шанартай юм, тиин Хүбүүгээшье тэрэнь иимэ шанартай болгоһон байна. ²⁷ Зарга шүүбэри хэхэ эрхэ засагыг Эсэгэнь Хүбүүндээ үгөө һэн, ушарынь гэбэл, Хүбүүниинь Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн мүн. ²⁸ Таанар энээндэ бү гайхаарайт. Юундэб гэбэл, үхэхэн хүнүүд бултадаа дахин амидыраад, Хүбүүнэй дууень дуулажа, ²⁹ үхээриингээ газарһаа гараха – һайн юумэ хэхэн хүнүүд амиды мэндэ ябаха, муу юумэ хэхэн хүнүүд гэмнүүлхэ. ³⁰ Би өөрынгөө дура зоргоор юушье хэжэ шадахагүйб. Эсэгынгээл хэлээшээр шүүбэрилнэб, тиин минии зарга шүүбэри – үнэн зүб юм, ушарынь гэбэл, би өөрынгөө дураар юумэ хэнэ бэшэб, харин намайе эльгээгшэ Эсэгын дура хүсэлөөр болоноб.

Иисус тухай гэршэнүүд

³¹ Хэрбээ өөр тухайгаа өөрөө хэлээ һаамни, минии гэршэнүүд үнэн зүб бэшэ байха һэн. ³² Зүгөөр намайе гэршэлдэг нэгэ гэршэ бии юм. Нам тухай тэрэнэй гэршэлэн хэлэдэг бүхы үгэнүүд үнэн зүб юм гэжэ би мэдэнэб. ³³ Таанар өөһэдынгөө хүнүүдые Иоаннда эльгээгээ һэнта, тиин тэрэ хүн үнэн зүб гэршэ баримта үгөө һэн. ³⁴ Теэд хүнүүдые өөрынгөө гэршэ болгохо гэжэ оролдоһоноймни хэрэг намда үгы, харин таанарайл абарагдахын түлөө тэдэниие гэршэ болгон баринаб. ³⁵ Иоанн болбол ялагар һаруул дэн мэтэ байгаа. Тэрэнэй гэрэл туяагай хажууда таанар ойр зуура баясаха хүсэлэнтэй байгаат. ³⁶ Харин Иоаннайхиһаашье ехэ нам тухай гэршэ бии юм. Эсэгэһээмни үгтэхэн гайхамшаг хэрэгүүдые бүтээһэмни намайе Эсэгэмни эльгээгээ юм гэжэ гэршэлнэ! ³⁷ Намайе эльгээһэн Эсэгэ тиигэжэ нам тухай өөрөө гэршэлнэ гээшэ. Эсэгымни үгэ хэлэхые таанар хээээдэшье дуулаа шагнаагүйт, өөрыень таанар хээээдэшье хаража үзөөгүйт. ³⁸ Тэрэнэй хэлэхэн үгыг таанар зүрхэ сэдхэлдээ хадужа ябанагүйт, юундэб гэбэл, тэрэнэй эльгээһэн нэгэндэ таанар этигэнэгүйт. ³⁹ Мүнхын амидарал олохобди гэжэ этигэн, таанар Нангин Бэшэгыг оролдосотойгоор шудалнат. Теэд Нангин Бэшэгтэшье нам тухай гэршэлэн хэлэгдэнэ! ⁴⁰ Тиибэшье намда ерэжэ, мүнхын амидаралда хүртэхэ дурагүй байналта.

⁴¹ Хүнүүдэй магтаал намда хэрэггүй. ⁴² Би таанарыг һайса мэдэжэ байнаб: таанар Бурханда дуратай бэшэт! ⁴³ Би өөрынгөө Эсэгын дура хүсэлөөр ерээб – теэд таанар намайе хүлээжэ абанагүйт. Харин нэрэ хүндэдэ дуратай ондоо хүнэй өөрынгөө хүсэлөөр ерэхэдэнь, таанар

тэрэниие хүлээн абахат! ⁴⁴Таанар бэе бөөдээ магтуулхаяа ехээр хүсэнэт, харин Бурханай магтаалда хүртэхэ гэжэ оролдоногүйт! Таанартал адли хүнүүд намда этигэхэ аал? ⁴⁵Эсэгынгээ урда таанарые зэмэлхээ ерээ гэжэ намайе бү нанагты. Таанарые Моисей зэмэлхэ, харин таанар Моисейдэ найдадаг ха юмта. ⁴⁶Хэрбээ таанар Моисейн үгэдэ үнэншөө наа, миниишые үгэдэ үнэншэхэ ёһотой байгаалта, юундэб гэбэл, нам тухай Моисей бэшээ юм. ⁴⁷Төөд Моисейн бэшэһэн үгэнүүдтэ үнэншөөгүй аад, таанар минии хэлэһэн үгэдэ этигэхэ аалта?

Иисус хүн зониие гайхамшаг аргаар садхааба

6 ¹Энээнэй һүүлдэ Иисус Галилейн гэхэ гү, али Тибериадай нуурай нүгөө эрьедэ гараба. ²Хойноһоонь олон зон дахалдаба, юундэб гэхэдэ, үбшэн хүнүүдые гайхамшаг аргаар Иисусай эмнэн эдэгээхые үзэһэн хараһан байна бшуу. ³Иисус шабинартаяа хамта хада дээрэ гаража һууба. ⁴Еврейнүүдэй Паасхын һайндэр болохонь ойртожо байгаа. ⁵Иисус урдаһаань олон зоной ерэжэ ябахые хараад, Филипптэ хандан:

— Эдэ зониие эдеэлүүлхэ хилээмэ хаанаһаа худалдажа абахамнай гээшэб? — гэжэ хэлэбэ. ⁶Иисус юу хэхээ мэдэжэ байгаад, Филиппые туршан тиигэжэ хэлээ бшуу.

⁷— Хоёр зуун динари* мүнгөөр хилээмэ худалдажа абаад, зүһэм зүһэмөөршые хубаагаа наа, бултанда хүртэхэгүйл, — гэжэ Филипп харюусаба.

⁸Шабинарайнь нэгэн, Симон Петрой дүү Андрей:

⁹— Эндэ байһан нэгэ хүбүүндэ таба монсогор ешмээн хилээмэн, хатаһан хоёр заһаһа бии. Төөд иимэ олон хүн зондо энэнь яажэ хүртэхэб даа? — гэжэ хэлэбэ.

¹⁰— Хүн зониие һуулгагты, — гэжэ Иисус захирба.

Тэрэ газартань үдхэн ногоон ургажа байгаа. Тэндэнь табан мянга шахуу ганса эрэшүүл һуубад. ¹¹Иисус хилээмыень абаад, Бурханда баясхалан хүргэн, тэндэ һуугшадта хубаан үгэбэ. Мүн заһаһыень баһал хүн бүхэндэ дураарнь хубаажэ үгэбэ. ¹²Хүнүүдэй эдеэлжэ садахадань, Иисус:

— Үлөөшэ хилээмээ бултыень суглуулагты, юушые бү орхигты, — гэжэ шабинартаа хэлэбэ.

* Динари — римэй мүнгэн, хүлһэншэ хүдэлмэришэнэй нэгэ үдэрэй салин болодог байгаа.

¹³ Таба монсогор ешмээн хилээмэнһээнһэнь үлэһэн зүһэмүүдые арбан хоёр түрсүүг дүүрэтэр шабинанынь суглуулба. ¹⁴ Иисусай хэһэн иимэ гайхамшаг хэрэгүүдые хараад:

– Энэмнай газар дэлхэйн зондо заларжа ерэхэ ушартай байһан ёһоороол тэрэ лүндэншэ юм байна! – гэжэ хүнүүд хэлсэбэ.

¹⁵ Эдэ хүнүүд намайе барижа, баалалтаар хаан болгожо табихаяа байна гэжэ ойлгоод, Иисус гансаараа дахин хада дээрэ гараба.

Иисусай уһан дээгүүр ябаһан тухай

¹⁶ Үдэшэ болоходо Иисусай шабинанынь нуурай эрьедэ ошобо. ¹⁷ Тиин онгосодо һуугаад, нуурай нүгөө бээдэ оршодог Капернаум хото тамаран ошобо. Харанхы болобошые, Иисус үшөө ерээдүй байгаа. ¹⁸ Тэрэ үедэ шанга һалхин боложо, нуур ехээр долгилбо. ¹⁹ Нуурай эрьехээ таба-зургаан модо газарта онгосоороо тамаржа ошоод, шабинанынь Иисусайнгаа нуурай уһан дээгүүр алхалан, онгосодонь дүтэлжэ ябахые хараба. Тэдэн ехээр айжа мэгдэбэ.

²⁰ – Энэ би байнаб, бү айгты! – гэбэ Иисус. ²¹ Шабинанынь Иисусые онгосодоо һуулгаха ханаатай байба, тээд онгосонь тэрэ дороо зорихон эрьедээ хүрэжэ ерэшэбэ.

Иисус – Амидаралай хилээмэн мүн

²² Нүгөөдэ үдэрынь нуурай саана үлэһэн хүнүүд үсэгэлдэр тэндэнь гансахан лэ онгосо байгаа бэлэй гэжэ ханаба. Тээд Иисус һурагшадтайгаа хамта тэрэ онгосодо һуугагүй, харин һурагшадын амяараа тамаран ошоо һэн гэжэ тэдэ зон баһал мэдэжэ байгаа. ²³ Тиихэдэ Тибериадаһаа хүн зон хэдэн онгосонуудта һуугаад, Дээдын Эзэнэй Бурханда баясхалан хүргэһэнэй һүүлдэ олошоруулагдаһан хилээмэ зоной эдиһэн газарта тамаран ерэбэ. ²⁴ Тээд тэндэнь Иисусшые, шабинаныньшые байбагүй, тиимэхээ тэндэ байһан зон онгосонуудта һуугаад, Иисусые бэдэржэ, Капернаум руу тамаран ошобо. ²⁵ Нуурай нүгөө эрьедэ тэдэнэр тамаран ерэжэ, Иисусые олоод:

– Багша аа, ши хэзээ иишэ ерэшэһэн байбаш? – гэжэ асууба.

²⁶ Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба:

– Таанар гайхамшаг дүлгэ тэмдэгүүдые үзэһэн хараһанһаа бэшэ, харин хилээмэ эдижэ садаһан дээрэхээл намайе бэдэрнэт гэжэ таанадта үнэн зүбые хэлэнэб. ²⁷ Тээд таанар саг зуурын эдеэндэ ханалаа бү табигты, харин мүнхын амидарал олгодог эдеэндэ ханалаа

табигты. Тиймэ амидаралые таанарта Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн үгэхэ, юундэб гэбэл, Бурхан Эсэгэмнай тэрээндэ эрхэ засагаа үршөөгөө юм.

²⁸ – Бурханай заабари бээлүүлхын тула бидэ юу хэхэ ёһотой гээшэбди? – гэжэ тэдэнь асууба.

²⁹ – Бурханай эльгээһэн хүндэ таанар этигэгты, тиихэдээл Бурханай хэрэгы бүтээһэн болохот, – гэжэ Иисус харюусаба.

³⁰ – Теэд ямар дүлгэ тэмдэгыешни хараад, бидэ шамда этигэхэ болонобди? Ши юу хэхэбши? – гэжэ тэдэ асууба. – ³¹ Манай үбгэ эсэгэнэр сүл губида ябахатаа, ман* эдидэг байгаа. «Тэнгэриһээ тэдэндэ хилээмэн үгтэһэн юм», – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшэгдэнхэй.

³² Тиихэдэнь Иисус:

– Би таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: Бурханай хилээмэ таанарта Моисей үгөөгүй, тиймэ ёһотой хилээмэ минии Эсэгэ Бурхан таанарта үгэдэг юм. ³³ Юундэб гэбэл, Бурханай хилээмэн хадаа Тэнгэриһээ буужа ерээд, энэ дэлхэйн зондо ажамидарал үгэгшэ мүн, – гэжэ харюусаба.

³⁴ – Эзэн аа, бидэндэ тиймэ хилээмэ хододоо үгэжэ байгыш! – гэжэ тэдэнь хэлэбэ.

³⁵ – Би өөрөө ажамидаралай хилээмэн гээшэб. Намда ерэдэг хүн хээээдэшые үлэн хооһон байхагүй, намда этигэдэг хүн хээээдэшые ундаа хүрэхэгүй. ³⁶ Теэд энээниие өөһэдөө үзэһэн хараһаншые хаа, этигэнэгүйт гэжэ таанарта хэлээ һэм. ³⁷ Минии Эсэгын намда үгэһэн хүн бүхэн намда ерэхэ. Тиин намда ерэхэн хүниие би намнажа үлдэхэгүйб. ³⁸ Юундэб гэхэдэ, өөрынгөө дураар юумэ хэхээ би тэнгэриһээ буужа ерээ бэшэб, харин намайе эльгээһэн Эсэгын дура хүсэлые бээлүүлхээ ерээб. ³⁹ Тиин намайе эльгээһэн Эсэгын дура хүсэлынь иимэ юм: тэрэнэй намда үгэһэн хүнүүдэй нэгыеньшые хосороонгүйгөөр, һүүлшын Үдэртэ бүгэдые амидыруулха гээшэ. ⁴⁰ Юундэб гэбэл, минии Эсэгын дура хүсэлынь иимэ юм: Бурханай Хүбүүе харадаг үзэдэг, тэрээндэ этигэдэг хүн бүхэн мүнхэ наһатай болохо. Тиин һүүлшын Үдэр би тэдэниие амидыруулхаб.

* Ман (еврей үгэ) – еврей зоной сүл губяар ябахатаа ехээр үлдэжэ, Бурхан Моисей хоёрые зэмэлэн гэмэрэлдэхэдэ, Бурхан тэнгэриһээ хүүрхэй сагаан юумэ эльгээбэ. Еврейнүүд тэрэниие хилээмэнэй орондо эдижэ, «ман» гэжэ нэрлэһэн байна.

⁴¹ «Би тэнгэрийнхээ буужа ерэнэн хилээмэн гээшэб», – гэжэ Иисусай хэлэхэдэнь, тэндэ сугларагшадай дунда гэмэрэлдээн болобо.

⁴² – Энэмнай Иосифой хүбүүн Иисус ха юм? Тиимэ бэшэ аал? Бидэ тэрэнэй эсэгыеньшье, эхыеньшье мэдэхэбди. Теэд «Би тэнгэрийнхээ буужа ерээб», – гэжэ энэ юундэ хэлэжэ байнаб? – гэлдэбэ тэдэнь.

⁴³ – Таанар бү гэмэрэлдэгты. ⁴⁴ Минии Эсэгэмни хэниие намда ерүүлнэб, тэрэл хүн намда ерэжэ шадаха. Иимэ хүниие хүүлшын Үдэртэ би амидыруулхаб. ⁴⁵ «Бүхы хүнүүдые Бурхан хургаха», – гэжэ лүндэншэд бэшэһэн байна. Эсэгын үгэ дуулажа, тэрэнэй хургаал ойлгожо абаһан хүн намда ерэхэ. ⁴⁶ Теэд Эсэгы хэншье хараагүй юм. Тэрэниие Бурханһаа ерэгшэл гансаараа хараа юм. ⁴⁷ Таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: намда этигэдэг хүн мүнхэ наһанда хүртөөд байна. ⁴⁸ Би ажаמידаралай хилээмэн гээшэб. ⁴⁹ Таанарай үбгэ эсэгэнэр сүл губида ябахадаа, ман эдибэшье, үхэхэн байна. ⁵⁰ Харин тэнгэрийнхээ буужа ерэнэн хилээмэнхээ эдихэн хүн хэзээдэшье үхэдэггүй. ⁵¹ Би тэнгэрийнхээ буужа ерэнэн амиды хилээмэн гээшэб. Энэ хилээмые эдихэн хүн мүнхэ наһатай болохо. Тэрэ хүндэ минии үгэхэ хилээмэн хадаа минии бэемни гээшэ, тиин энэ бээе бүхы дэлхэйн ажаמידаралай түлөө би үгэнэб.

⁵² Тиихэдэнь еврейнүүдэй хоорондо гани халуун арсалдаан болобо:

– Энэ хүн хайшан гээд өөрынгөө бэеые манда эдюулхэнь гээшэб?!

⁵³ Иисус харюусаба:

– Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэйл бэе эдидэг хаа, тэрэнэйл шуһа уудаг хаа, амидаралгын шанартай байхат гэжэ таанарта үнэн зүбые хэлэнэб. ⁵⁴ Минии бэе эдидэг, минии шуһа уудаг хүн мүнхэ наһатай болобо гээшэ – тиин тэрэ хүниие би хүүлшын Үдэртэ амидыруулхаб. ⁵⁵ Минии бэе хадаа ёһотой эдеэн гээшэ, минии шуһа хадаа ёһотой унда гээшэ. ⁵⁶ Минии бэе эдидэг хүн, минии шуһа уудаг хүн минии досоомни байна, би баһал тэрэнэй досоонь байнаб. ⁵⁷ Намайе эльгээһэн Эсэгэмни мүнхэдөө амидаралгын шанартай юм. Тэрэ минии амидаралай эхин болоно. Энээндэл адли, би намайе эдидэг хүнэй амидаралай эхин байхаб. ⁵⁸ Тэнгэрийнхээ бууһан хилээмэн – энэ байна. Үбгэ эсэгэнэрэйтнай эдеэд үхэхэн хилээмэн иимэ бэшэ хэн. Харин энэ хилээмэ эдидэг хүн мүнхэ наһатай байна.

⁵⁹ Капернаумай мүргэлэй гэр соо хургаалаа номноходоо, Иисус тиигэжэ хэлэдэг хэн.

Зарим шабинарынь Иисусые орхёод арилба

⁶⁰ Эдэ үгэнүүдые шагнаһан олон шабинарынь:

– Энэнь жэгтэй һонин һургаал байнал! Шагнахыншые аргагүйл! – гэлсэбэ.

⁶¹ Тэрэнэй үгэнүүд шабинарайнь дура гутааба гэжэ мэдээд, Иисус тэдэндээ иигэжэ хэлэбэ:

– Эдэ үгэнүүдни таанад соо һэжэг түрүүлнэ гү? ⁶² Теэд Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй түрүүшээр байһан орондоо дэгдэн бусахые харахадаа, юун гэхэбта? ⁶³ Ажамидарал гансал Һүлдэһөө эхи абадаг, харин хүнэй бэе эндэ юушые хэжэ шадахагүй. Таанадта минии хэлэһэн үгэнүүд хадаа Һүлдэ, Ажамидарал гээшэ. ⁶⁴ Теэд заримантнай намда этигэнэгүйл.

Хэн тэрээндэ этигэнэгүйб, хэн тэрээниие барижа үгэхэб гэжэ Иисус анханһаа мэдээд байгаа. ⁶⁵ Иисус саашань үргэлжэлүүлэн хэлэбэ:

– Эсэгимни үршөөлгүйгөөр хэншые намда ерэжэ шадахагүй байна гэжэ би таанадта хэлээ һэнби.

⁶⁶ Энээнһээ хойшо Иисусай олон шабинарынь тэрэниие орхёод, саашадаа тэрээнтэй ябалсаагүй. ⁶⁷ Өөрынгөө арбан хоёр шабиһаа Иисус хураба:

– Магад, таанаршые намайе орхихо һанаатай бэшэ гүт?

⁶⁸ – Дээдын Эзэн аа, бидэ ондоо хэндэ ошохомнай гээшэб? Шамдал мүнхэ һаһа олгодог үгэнүүд байна ха юм. ⁶⁹ Ши Бурханай Нангин Хүбүүнши гэжэ бидэ этигэнэбди, мэдэжэ байнабди, – гэжэ Симон Петр харюусаба.

⁷⁰ – Би өөрөөл Арбан хоёр таанадые шэлэжэ абаа бэшэ һэн гүб! Теэд таанадай нэгэн шолмос байна! – гэжэ Иисус харюусаба.

⁷¹ Иигэжэ Симон Искариодой хүбүүн Иуда тухай Иисус хэлэһэн байна. Тэрэ Арбан хоёрой нэгэниинь байһан аад, һүүлээрнь Иисусые барижа үгэхэ.

Иисус ба тэрэнэй аха дүүнэр

7 ¹ Удаань Иисус Галилейгээр ябаба. Иудейдэ ошохогүй гэжэ тэрэ шиидэбэ, юундэб гэхэдэ, Иудейн ахамдууд тэрэниие алаха һанаатай байгаа. ² Еврейнүүдэй Отог урса табилгын һайндэр гэжэ найр болохоёо байба. ³ Аха дүүнэрынь Иисуста хэлэбэ:

– Ши эндэһээ гараад, Иудей ошо! Шинии бүтээдэг гайхамшаг хэрэгүүдые тэндэ ажаһуудаг хурагшадшни хараг лэ. ⁴ Өөрынгөө үйлэ

хэрэгийг нюусаар хэдэг хүн алдар сууда гарахагүй бшуу. Харин шини тиймэ гайхамшаг үйлэ хэрэгүүд тухайшни бүхы дэлхэйн зон мэдэг лэ!

⁵ Иисусай аха дүүнэрынньше тэрээндээ этигэдэггүй байгаа бшуу.

⁶ Иисус аха дүүнэртээ иигэжэ харюусаба:

– Минии саг үшөөл ерээдүй байна. Таанарта ямаршье саг таараха ха юм. ⁷ Дэлхэйн хүнүүд таанарта дурагүйлхэхэгүй, харин намда тэдэ дурагүйлхэдэг, тэдэ хүнүүдэй үйлэ хэрэгэйн ёро муутай байһые би гэршэлэн харуулна ха юмбиб. ⁸ Таанар хайндэртээ ошогты. Би тэрэ найрта ошохогүйб, минии саг үшөө ерээдүй байна.

⁹ Иисус тиигэжэ хэлээд, Галилейдээ үлэбэ.

Иисус найр дээрэ

¹⁰ Аха дүүнэрэйнгээ тэрэ хайндэртэ ябаһанай хойно Иисус баһа тийшээ бээ мэдүүлэнгүй ошобо. ¹¹ Еврейнүүдэй ахамдууд найрай үедэ Иисусые бэдэрбэ. Тэрэ хүн хаана байнаб гэжэ тэдэнэр хурагшалба. ¹² Иисус тухай ехэ арсалдаан улад зоной дунда болоо. Зарим нэгэниинь: «Энэ хайн хүн юм», – гэлдэбэ. Нүгөө зариманиинь: «Үгы, энэ хүн улад зоние мэхэлнэ», – гэжэ буруушааба. ¹³ Теэд засагаархидһаа айжа, Иисус тухай сэхэ руунь хэншье хэлээгүй.

¹⁴ Хайндэрэй хахад сагынь үнгэршэхэдэ Иисус Бурхан хүмэ соо бии боложо, хургаалаа номнобо. ¹⁵ Еврейнүүдэй ахамдууд гайхалсан:

– Энэ хүн хаанашье хураагүй аад, иимэ ехэ юумэ хаанаһаа мэдэнэ гээшэб? – гэлсэбэ.

¹⁶ Иисус харюусаба:

– Энэ – минии бэшэ, харин намайе эльгээһэн Бурханай хургаал юм. ¹⁷ Тэрэнэй дура хүсэл дүүргэхэ ханаатай хүн хаа, энэ Бурханай хургаал гээшэ гү, али би өөрһөөн хэлэжэ байна гүб гэжэ мэдэдэг болохо. ¹⁸ Өөрһөөн хэлэһэн хүн өөрыгөө магтуулхаяа оролдоно, харин намайе эльгээһэн Бурхание алдаршуулхаяа оролдогшо үнэн зүбье хэлэнэ, тэрэнэй зүрхэ сэдхэлдэ худал юумэн байхагүй. ¹⁹ Моисей таанарта Бурханай хуули үгөө бэшэ хэн аал? Теэд таанарай хэнтнайшье тэрэ Хуули сахинагүйл! Юундэ таанар намайе алахаяа хананабта?

²⁰ – Ши досоогоо ада шүдхэртэй байнаш! Хэн шамайе алахаяа байгаа юм? – гэжэ хүн зон харюусаба.

²¹ Иисус харюудань иигэжэ хэлэбэ:

– Би нэгэл гайхамшаг хэрэг хэбэб, тиихэдэмни таанар бултадаа ехээр гайхабалта. ²² Бишыхан хүбүүдэйнгээ бэлгэ отолуулха ёһо заншал таанарта Моисей захяа һэн (үнэндөө Мойсейһээ урда, үбгэ эсэгэнэр тиигэжэ захиһан юм), тиигээд таанар субботодошые отолуулна ха юмта. ²³ Моисейн Хуули эбдэхэгүй гэжэ хүниие субботодо отолуулжа байхадаа, субботодо хүнэй бэеые сүм эдэгээхэдэмни таанар намда яахадаа ехээр сухалдана гээшэбта? ²⁴ Таанар гадаада талыень обёороод лэ, халирхайгаар бү шиидхэгты, харин үнэн зүб шиидхэбэри гаргагты!

²⁵ Иерусалим хотодо байгшадай зариманиинь иигэжэ хэлэбэ:

– Энэл хүниие засаг баригшад алахаяа һанана бэшэ аал? ²⁶ Теэд харыта, энэ хүн хургаалаа нюунгүй сэхэ номножо байнал. Хэншые тэрэниие хориногүйл... Энэ хүн үнэхөөрөө Бурханай табисуурта байна гэжэ, магад, засагаархиншые ойлгоо гээшэ хаяа? ²⁷ Теэд энэ хүн хаанаһааб гэжэ бидэ мэдэнэбди. Харин Бурханай табисууртын ерэхэдэ, тэрэ хаанаһааб гэжэ хэншые мэдэхгүйл.

²⁸ Тиихэдэнь Иисус хургаалаа Бурхан Һүмэ дотор номножо байгаад:

– Таанар намайе мэдэнэ гүт? Минии хаанаһаа ерэнэн тухай баһа мэдэнэ гүт? Би өөрһөөн ерээ бэшэб. Намайе эльгээгшэдэ этигэжэ болохо юм, зүгөөр таанар тэрэниие мэдэхэгүйт. ²⁹ Харин би тэрэниие мэдэхэб, ушарынь нэрлэбэл, би тэрээнһээ ерээб, намайе тэрэ эльгээгээ юм, – гэжэ шангаар дуугарба.

³⁰ Тиигэжэ хэлэхэдэнь Иисусые засагаархин барижа хаахаяа һанаба, теэд хэншые тэрээнэй ойро хүрэбэгүй, юундэб гэхэдэ, тэрэнэй сагынь үшөө ерээдүй байгаа. ³¹ Теэд олон юрын зон тэрэндэ этигэнэн байна. «Бурханай табисуурта ерэхэдээ, энэ хүнһөө үлүү ехэ дүлгэ тэмдэг харуулжа шадаха аал?» – гэжэ тэдэ зон хэлсэһэн байна.

³² Иисус тухай арад зоной дунда арсалдаанай боложо байхые фарисейнүүд дуулаба. Тиин түрүү санаартан ба фарисейнүүд тэрэниие барижа хаагты гэжэ Һүмын харуулшадые эльгээбэ. ³³ Иисус тэрэ үедэ:

– Үшөө нэгэ заа таанартай суг байлсахамни, тиигээд намайе эльгээһэн Эсэгэдээ ошохомни. ³⁴ Таанар намайе бэдэрхэт, теэд олохогүйт; минии байха газарта таанар ерэжэ шадахагүйт, – гэжэ хэлэбэ.

³⁵ Тиихэдэнь еврейнүүд өөһэд дундаа хөөрэлдэбэ:

– Үгы, бидэнэй тэрэниие олохогүй ямар газарта энэмнай ошохоёо түхээрбэ гээшэб? Али грегүүдэй дунда тарашоод байһан манай улад зондо ошожо, грегүүдые хургахаяа һанаба гээшэ гү? ³⁶ «Таанар намайе бэдэрхэт, теэд олохогүйт», «Минии байха газарта таанар ошожо шадахагүйт» гэхэдээ, ямар удхатайгаар тэрэ хэлэбэ гээшэб?

Амидаралта уһан. Иисус тухай арсалдаан

³⁷ Иисус һайндэрэй һүүлшын эгээл ехэ үдэрынь хүн зондо иигэжэ шангаар айладхаба:

– Ангаһан хүн намда ерээд, ундаа харяаг! ³⁸ Намда этигэдэг хүн тухай Нангин Бэшэг соо «Тэрэнэй зүрхэнһөө амидаралта урадхал уһан урдаха» гэжэ бэшэгдэнхэй.

³⁹ Иисус тиигэжэ хэлэхэдээ, Нангин Һүлдэ тухай хэлэбэ гээшэ: Иисуста этигэһэн хүнүүд хожомынь Нангин Һүлдэтэй болохо ёһотой байһан юм. Тэрэ үедэ Нангин Һүлдэ үшөөл үгтөөдүй байгаа, юундэб гэхэдэ, Иисус үшөөл алдар солодо хүртөөгүй байгаа.

⁴⁰ Сугларһан зоной зариман Иисусай үгэнүүдые шагнаад:

– Энэмнай хүн зондо заларжа ерэхэ ёһотой тэрэ лүндэншэ байнал! – гэлсэбэ. ⁴¹ Нүгөөдэ зариманиинь:

– Энэмнай Бурханай табисуурта байнал! – гэлсэбэ.

– Теэд Бурханай табисуурта Галилейһээ ерэхэ аал? – гэжэ бэшэ зариманиинь буруушааба. – ⁴² Бурханай табисуурта болбол Давидай үри һадаһан мүн, Давидай түрэхэн Вифлеем хотоһоо ерэхэ ёһотой гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй ха юм.

⁴³ Тиин улад зон Иисус тухай арсалдан, тэдэнэй һаналнуудынь тудалдаба. ⁴⁴ Зариманиинь Иисусые бариха тушааһаашье һанаба, теэд тэрээндэ хэншье гар хүрэхгүй.

⁴⁵ Бурхан Һүмын харуулшад түрүү санаартанда, фарисейнүүдтэ бусажа ерэхэ. Тэдэнь:

– Юундэ таанар тэрээниие наашань асарагүйбта? – гэжэ һураба.

⁴⁶ – Энэ хүндэ адляар нэгэшье хүн хэзээдэшье хэлээгүйл! – гэжэ харуулшад харюусаба.

⁴⁷ – Тэрэ хүн иихэдээ таанарыешье мэхэлбэ гээшэ гү? – гэжэ фарисейнүүд харуулшадһаа асууба. – ⁴⁸ Теэд ахаматуудай дундаһаа гү, али фарисейнүүдэй дундаһаа нэгэшье хүн тэрээндэ этигээ аал?

⁴⁹ Хуули мэдэдэггүй харанхы мунхаг зон лэ тэрэ хүндэ этигэбэ гээшэ, тэдэ зон Бурханай хараалда хүртөө!

⁵⁰ Теэд нэгэтэ Иисустай ерэхэ уулзаһан тэдэнэй нэгэн Никодим бэшэндэ иигэжэ хэлэбэ:

⁵¹ – Хүниие гэмнэхэ гээ һаа, түрүүн тэрэ хүнэй хэлэһые шагнангүйгөөр, зэмыень тодоруулангүйгөөр шийдхэбэри гаргахые манай Хуули зүшөөдэг юм гү?

⁵² – Зай, ши тийхэдээ баһал Галилейһээ хаяаш? Ши өөрөө Нангин Бэшэг шудала, тийбэл Галилейһээ нэгэшье лүндэншэ гарахагүй юм гэжэ ши өөрөө мэдэхэш, – гэжэ тэдэнь харюусаба.

Иисус ба эрэдээ урбаһан эхэнэр

[⁵³ Удаань бултадаа гэр гэртээ хариба.

8 ¹ Иисус Элеон хада дээрэ гараһан байна. ² Эртэ үглөөгүүр Иисусай дахин Бурхан Һүмэдэ ерэхэдэ, бүхы зон тэрээндэ ерэбэ. Тиин Иисус нуугаад, хүнүүдтэ номнол зааба. ³ Тийхэ үедэнь Хуули заадаг багшанар ба фарисейнүүд өөрынгөө эрэдэ урбаһан нэгэ эхэнэрые Иисуста асарба. Тэрэ эхэнэрые зоной урда байлгаад, ⁴ Иисуста хандан:

– Багша аа, энэ эхэнэрые эрэдээ урбажа байхадань, бидэ балшыса баряабди, – гэбэд. – ⁵ Иимэшүүлэе шулуугаар шэдэжэ хэхээхэ ёһотой гэжэ Моисей өөрынгөө Хуули дотор захяа һэн. Харин ши юу гэжэ хэлэхэ байнабши?

⁶ Хуули заадаг багшанар ба фарисейнүүд юундэ тийгэжэ асуугааб гэбэл, Иисусые туршан үгэ алдуулаад, хожомынь гэмнэхээ һанан байгаа бшуу. Теэд Иисус доошоо тонгойгоод, хургаараа юушьеб газар дээрэ бэшэжэ байба. ⁷ Тэдэнь юумэ асуугаад һалабагүй, тийхэдэнь Иисус толгойгоо үргөөд, тэдэндэ хандажа:

– Таанарай хэнтнай нүгэл хэзээдэшье хээгүйб, тэрэ хүнтнай энэ эхэнэрые түрүүн шулуудаг лэ! – гэбэ.

⁸ Тийгээд Иисус дахин уруугаа хараад, газар дээрэ юумэ бэшэһэнээ үргэлжэлүүлбэ. ⁹ Иисусай тийгэжэ хэлэхыень дуулаад, тэндэ сугларһан зон хойно хойноһоо һубарилдан тараба, эгээн ехэ һаһатайшуулынь түрүүн гаража ошоо. Удаань Иисус эхэнэртэй хоюулан лэ үлэбэ. ¹⁰ Иисус толгойгоо өөдэнь үргөөд, эхэнэрһээ:

– Эхэнэр аа, бэшэ зон хаана гээшэб? Шамайе хэншье зэмэлээгүй гү? – гэжэ асууба.

¹¹ – Хэншье зэмэлээгүй даа, эзэн аа, – гэжэ тэрэ эхэнэр харюусаба.

– Баһа бишье шамайе зэмэлнэгүйб. Яба, дахин нүгэл бү хэ, – гэбэ Иисус.]*

* Зарим нэгэн урданай бэшэгүүдтэ энэ хэхэг үгы байдаг, нүгөө заримандань ондоо газарта дайралдадаг.

Иисус болбол дэлхэе гэрэлтүүлэгшэ Гэрэл туяа мүн

¹² Иисус дахин тэдэнтэй хөөрэлдэбэ:

– Би дэлхэе гэрэлтүүлэгшэ Гэрэл туяа гээшэб. Минии хойно-хоо дахалан хүн харанхы соогуур төөрижэ ябахагүй, харин амидал олгодог гэрэл туяатай болохо.

¹³ – Ши өөр тухайгаа өөрөө гэршэлэн хэлэнэш. Тиймэхээ шини гэршэлгэ үнэн зүб бэшэ, – гэжэ фарисейнүүд хэлэбэ.

¹⁴ Иисус харюусаба:

– Хэрбээ өөр тухайгаа минии өөрөөшье хэлээ хаамни, минии үгэнүүдтэ этигэхэдэ болохо юм, юундэб гэбэл, би хаанаһаа ер-һэнээ, хайшаа ошохо байһанаа мэдэнэб, харин таанар минии хаанаһаа ерһэе, хайшаа ошохыемни мэдэнэгүйт. ¹⁵ Таанар хүнүүдтэл адли шүүбэрилнэт, харин би хэниешье шүүбэрилнэгүйб. ¹⁶ Теэд хүниие шүүбэрилбэлни, минии зарга шүүбэри үнэн зүб байха хэн, юундэб гэхэдэ, би гансаараа шүүбэрилнэ бэшэб, намайе эльгээһэн Эсэгэмни намтай хамта байна. ¹⁷ Тийн хоёр хүнэй гэршэлгэ үнэн зүб юм гээд таанарай Хуули дотор бэшээтэй. ¹⁸ Бидэ болбол хоёр гэршэбди: намайе эльгээһэн Эсэгэ бидэ хоёр минии тухай гэршэлнэбди.

¹⁹ – Теэд шинии эсэгэ хаана гээшэб? – гэжэ тэдэ һураба.

– Таанар намайешье, минии Эсэгыешье мэдэхэгүйт. Хэрбээ таанар намайе мэдээ хаа, минии Эсэгыешье мэдэхэ һэнта, – гэжэ Иисус харюусаба.

²⁰ Бурхан Һүмэдэ мүнгэ алта үргэдэг газарай хажууда зогсон номножо байхадаа, Иисус тийгэжэ хэлээ хэн. Тийн хэншье тэрэеэниие барижа тушаагагүй, ушарынь нэрлэбэл, тэрэнэй сагын үшөө ерээдүй байгаа.

«Минии ошохо газарта таанар ошожо шадахагүйт»

²¹ Иисус баһа иигэжэ хэлээ:

– Би наяар ябахамни. Таанар намайе бэдэрхэт, теэд нүгэлтэйгөө үхэхэт. Минии ошохо газарта таанар ошожо шадахагүйт.

²² – «Минии ошохо газарта таанар ошожо шадахагүйт» гээшэнь ямар удхатайб? Али энэмнай бээ хорложо үхэхээ ханаба гү? – гэжэ еврейнүүдэй ахамдууд хөөрэлдэбэ.

²³ – Таанар доодо дэлхэйн ха юмта, харин би дээрэхээ ерээб. Таанар энэ дэлхэйн хүнүүдта, би энэ дэлхэйн бэшэлби. ²⁴ «Таанар

нүгэлнүүдтэйгөө үхэхэт!» гэжэ би таанарта хэлээб. «Би»* байһандамни үнэншөөгүй хаа, бултадаа нүгэлтэйгөө үхэхэт! – гэжэ Иисус харюусаба.

²⁵ – Тиихэдээ ши хэн гээшэбши? – гэжэ тэдэ асууба.

– Би хододоо өөрыгөө хэн гээд нэрлэдэг хэнбиб, тэрэл гээшэб, – гэжэ Иисус харюусаба. – ²⁶ Таанар тухай хэлэхэ, таанарые гэршэлэн зэмэлхэ олон юумэн намда бии, теэд намайе эльгээһэн Эсэгэһээ дуулаһанаал энэ дэлхэйнхидтэ хэлэнэб, харин намайе эльгээгшэ үнэн зүб юм.

²⁷ Эсэгэ тухайгаа тэрэ хэлэнэ гэжэ ахаматууд ойлгобогүй.

²⁸ Иисус үргэлжэлүүлэн:

– Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүниие таанарай дээшэнь дэгдүүлхэдэ, минии «Би» байһые, минии өөрынгөө дураар юушые хэдэггүй байһые, Эсэгынгээл хургаһан ёһоор хэлэдэг байһые таанар ойлгохот.

²⁹ Намайе эльгээгшэ ходо намтай, тэрэ намайе гансаарыемни орхёогүй, юундэб гэбэл, би тэрэнэйнгээл дура хүсэлые бээлүүлнэб, – гэбэ.

³⁰ Иисусай иигэжэ хэлэхэдэ, тэрээндэ олон зон этигэбэ.

Бурханай үхибүүд гү, али шолмосой үхибүүд гү?

³¹ Удаань Иисус тэрээндэ этигэһэн еврейнүүдтэ иигэжэ хэлэбэ:

– Хэрбээ таанар минии хургаалай ёһоор ябаа хаа, үнэхөөрөөл минии шабинар болохот. ³² Тиихэдээ таанар үнэн зүйлые ойлгохот, үнэн зүйл таанарые сүлөөлхэ.

³³ – Бидэнэр Абраһамай үри һадаһад гээшэбди, хэзээдэшые хэнэйшые барлагууд байгаагүйбди! «Таанар эрхэ сүлөөтэй болохот» гэхэдээ ши ямар юумэн тухай хэлэнэбши? – гэжэ тэдэнь һураба.

³⁴ Иисус тэдэндэ иигэжэ харюусаба:

– Би таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: нүгэл хэгшэ хүн бүхэн нүгэлэй барлагынь мүн. ³⁵ Барлаг болбол гэр бүлэ соо үни байдаггүй, харин хүбүүниинь хододоо гэр бүлэдөө үлэдэг. ³⁶ Таанарта Хүбүүнэй эрхэ сүлөө үгөөл хаа, таанар үнэхөөрөөл сүлөөтэй хүнүүд болохот. ³⁷ Таанар Абраһамай үри һадаһад гээшэт гэжэ би мэдэнэб, теэд таанар намайе алаха һанаатайт, юундэб гэхэдэ, минии үгэнүүд

* Эдэ үгэнүүдээр Хуушан Хэлсээндэ Бурхан өөрыгөө элирүүлнэ. Эдэнь Иисус Эсэгэ Бурхантай нэгэн хамта байхые баталан харуулна. Жэшээн, энэ найруулга саашадаа 8:28; 8:58; 13:19; 18:5 бүлэгүүд соо дайралдана.

таанарай зүрхэ сэдхэлдэ байра олоногүй бшуу. ³⁸ Би өөрынгөө Эсэгүндэ юу харахан үзэһэн тухайгаа таанарта хэлэнэб, харин таанар өөрынгөө эсэгүһээ дуулаһан юумээ хэнэт.

³⁹ – Манай үбгэ эсэгэ Абраһам юм! – гэжэ тэдэ харюусаба. Иисус тэдэндэ хэлэбэ:

– Үнэхөөрөө Абраһамай үри һадаһан байгаа һаа, таанар Абраһамдал адли хэрэгүүдые бүтээхэ һэнта. ⁴⁰ Харин таанар намайе алахая һананалта, Бурханһаа дуулаһан үнэн зүйл таанарта хэлэһэн хүниие алахая һананалта! Теэд Абраһам иимэ юумэ хэдэг байгаа гү?! ⁴¹ Үгы даа, таанар өөрынгөөл эсэгүдэ адли юумэ хэнэт!

– Бидэ нүгэл хилэнсэдэ түрөө бэшэбди! Манай ори ганса эсэгэ – Бурхан юм! – гэлсэбэ тэдэ.

⁴² Иисус тэдэндэ харюусаба:

– Хэрбээ Бурхан таанарай эсэгэ байгаа һаа, таанар намда дура-тай байха һэнта, юундэб гэбэл, би Бурханһаа иишээ ерээб, Бурхан-даа ошожо ябанаб. Би өөрһөөн ерээгүйлби – намайе Бурхан эль-гээгээл! ⁴³ Таанар юундэ минии хэлэһэн үгые ойлгоногүй гээшэбта? Таанар минии хэлэһэн үгэ дуулаха шадалгүй байналта! ⁴⁴ Таанарай эсэгэ – шолмос юм, тиин таанар эсэгүнгээ бүхы дура хүсэлыел бээлүүлхэ хүсэлэнтэйт. Теэд танай эсэгэ анханһаа нааша хүнүүдые аладаг байһан лэ, тэрэтнай үнэн зүйлые үзэжэ ядадаг байгаал, ушарынь хэлэбэл, тэрээндэтнай үнэн зүйл гэжэ байхагүйл. Худал юумэ хэлэхэдэ, тэрэтнай өөрынгөө түрэлхи хэлэн дээрэ дуугардаг һэн, юундэб гэбэл, тэрэтнай өөрөөшье худалша, худал юумэ үүдхэгшэ байһан юм. ⁴⁵ Харин үнэн зүб юумэ минии хэлэхэдэ, таанар намда этигэнэгүйт. ⁴⁶ Нүгэл хээ гэжэ намайе таанарай хэнтнай гэршэлэн харуулжа шадахаб? Таанарта үнэн зүб юумэ минии хэлэхэдэ, таанар юундэ намда этигэнэгүйбта? ⁴⁷ Бурханай мэдэлдэ байгша болбол Бурханай хэлэһэн үгэнүүдые дуулана. Таанар намайе дууланагүйт, юундэб гэхэдэ, таанар Бурханай мэдэлдэ бэшэт.

Иисус ба Абраһам тухай

⁴⁸ Еврейнүүд Иисуста иимэ харюу үгэбэ:

– Шамайе ада шүдхэртэ барюулһан самаряан хүн гэжэ бидэ зүб хэлсэдэг байнабди.

⁴⁹ – Би ада шүдхэртэ барюулаагүйб: би өөрынгөө эсэгые хүндэл-нэб, харин таанар минии нэрэ гутаажа байнат. ⁵⁰ Би өөртөө алдар соло бэдэрнэ бэшэб, теэд намда алдар соло бэдэрэгшэ ондоо нэгэн

бии юм, тэрэл шийдхэнэ. ⁵¹ Таанарта үнэн сэхэ хэлэнэб: минии хургаалаар ябадаг хүнүүд хэзээдэшье үхэхгүй!

⁵² – Ши ада шүдхэртэ барюулхан хүн байнаш гэжэ одоол бидэ лаб мэдэбэбди, – гэлдэбэ, – Абраһам наһа баранхай, мүн баһа лүндэншэдэшье нүгшэнхэй. Харин ши «минии хургаалаар ябадаг хүнүүд хэзээдэшье үхэхгүй» гэнэш. ⁵³ Наһа бараһан манай үбгэ эсэгэ Абраһамһаа ши ехэ гээшэ гүш? Али наһаяа дүүрэнэн лүндэншэдһөө ехэ гээшэ гүш? Ши хэнби гэжэ өөр тухайгаа һананабши?

⁵⁴ – Хэрбээ би өөрөө өөрыгөө алдаршуулжа байгаа һаа, минии алдар нэрэ юуншые бэшэ. Теэд намайе минии Эсэгэ алдаршуулна – таанар тэрээнине өөһэдымнай Бурхан гэжэ нэрлэнэт! ⁵⁵ Теэд таанар минии Эсэгые мэдэнэгүйт, харин би тэрэниие мэдэнэб. Хэрбээ би тэрэниие мэдэхгүйб гээ һаа, би таанартайл адли худалша болохо һэм. Теэд би тэрэниие мэдэхэб, тэрэнэй хэлэдэг үгэнүүдые бөөлүүлнэб. ⁵⁶ Танай үбгэ эсэгэ Абраһам минии заларжа ерэхэ үдэрые харахаб гэжэ һанахадаа баярладаг бэлэй, тиин ерэнэн үдэрыемни хараад, баяртай золтой байгаа һэн!

⁵⁷ – Ши табиншые наһа хүрөөгүй аад, Абраһамые хараһан болоно гүш?! – гэжэ еврейнүүд жэгшэбэ.

⁵⁸ – Таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: би Абраһамай үшөө түрөөдүйдэ байгааб, байнашыеб, – гэжэ Иисус харюусаба.

⁵⁹ Тиихэдэнь еврейнүүд Иисусые шулуудажа алаха гэжэ шулуунуудые бариба. Теэд Иисус тэдэнһээ зайлажа, Бурхан Һүмэнһөө гаража ошобо.

Түрэхэнһөө хохор хүниие Иисус эдэгэбэ

9 ¹ Энэ ушарай дараа Иисус ябажа ябатараа түрэхэнһөө хохор хүниие хараба.

² – Багша аа, энэ хүн яахадаа хохор түрөө гээшэб? Хэниинь нүгэл хэнэн байгааб: энэ өөрөө гү, али энээнэй эхэ эсэгэнь гү? – гэжэ тэрэнэй шабинарынь һураба.

³ – Энэ хүн өөрөөшые, эхэ эсэгэньшые нүгэл хээгүй, – гэжэ Иисус харюусаба. Тиин үргэлжэлүүлэн: – Тэрээнэй аргалуулхан ябадалаар Бурханай хаба хүсэ элирхэйлэгдэхын тула тэрэ хохор байгаа. ⁴ Үдэр байһан дээрэн бидэ намайе эльгээнэн Эсэгын хэрэгүүдые бүтээхэ ёһотойбди. Мэнэ гэнээр хүни болохоёо байна, тиихэдэ хэншые юумэ хэжэ шадахагүй. ⁵ Дэлхэй дээрэ байха сагтаа би энэ дэлхэйн гэрэл туяань гээшэб.

⁶ Иигэжэ хэлээд, Иисус газарта нёлбобо. Нёлбоһоо шоройтой худхан шабар бүтээжэ, тэрэ шабараараа хохор хүнэй нюдые шабаба.

⁷ – Иигээд Шилоах сөөрэмдэ ошожо нюураа угаа, – гэжэ Иисус тэрэ хохор хүндэ хэлэбэ (Шилоах гэжэ үгэ «Эльгээгдэһэн» гэһэн удхатай).

Хохор хүнийн тэндэ ошожо, нюураа угаагаад, юумэ харадаг болошоод ерэбэ. ⁸ Хүршэнэрын, тиихэдэ юумэ ходо бадарлажа хууыень харадаг зон:

– Энэл хүн юумэ бадаржа хуудаг бэшэ хэн гү? – гэлсэбэ.

⁹ – Тиимэл даа, энэ хүн лэ даа, – гэжэ нүгөө зариманиинь харюусаба.

– Бэшэ, энэмнай миин лэ тэрээндэ адли хүн байна, – гэжэ үшөө нүгөөдүүлынь буруушааба.

– Үнэхөөрөө энэ би байнаб, – гэжэ тэрэ хүнийн өөрөө хэлэбэ.

¹⁰ – Теэд ши яагаад харадаг болоо гээшэбши? – гэжэ тэдэ хүнүүд урдаһаань хураба.

¹¹ – Иисус гэжэ нэрэтэй нэгэ хүн шабар худхажэ, тэрэ шабараараа нюдыемни шабаад, «Шилоахда ошожо нюураа угаа» гээ. Би тиихэдэнь тэндэ ошожо нюураа угаагаад, юумэ харадаг болооб, – гэжэ тэрэ хүнийн харюусаба.

¹² – Тэрэ хүн хаанаб? – гэжэ тэдэнь асууба.

– Би мэдэнэгүйб, – гэжэ аргалуулһан хүнийн харюусадаг хэн.

¹³ Урдань хохор байһан тэрэ хүниие фарисейнүүдтэ асарба. ¹⁴ Иисус амаралтын субботын үдэр шоройгоор шабар худхажэ, тэрэ шабараараа хохор хүниие аргалһан байгаа. ¹⁵ Хайшан гээд юумэ харадаг болоош гэжэ фарисейнүүд тэрээнһээ баһа асуужа оробо.

– Тэрэ хүн нюдыемни шабараар шабаа, би нюураа угаагаад, мүнөө юумэ харанаб, – гэжэ аргалуулһан хүнийн харюусаба.

¹⁶ – Энэ хүн Бурханһаа заяагдаһан байха ёһогүй, юундэб гэбэл, субботые тооногүй, – гэжэ зарим фарисейнүүд мэдүүлбэ.

– Теэд нүгэлтэн һаа, энэ хүн иимэ гайхамшаг хэрэгүүдые бүтээхэ хэн гү? – гэжэ нүгөө зариманиинь буруушааба.

Тиин фарисейнүүд өөһэд хоорондоо арсалдан хубааралдаба. ¹⁷ Аргалуулһан хүнһөө тэдэ дахин хураба:

– Тэрэ хүн шамайе юумэ харадаг болгоо гэнэш. Тэрээнэй тухай ши өөрөө юун гэжэ һананабши?

– Лүндэншэ гэжэ һананаб, – гээд тэрэнь харюусаба.

¹⁸ Еврейнүүдэй ахаматууд хохор хүн байханаа юумэ харадаг болоо гэжэ юрэдөө этигэбэгүй. Тиигээд юумэ харадаг болоһон хүнэй эхэ эсэгыг тэдэ ерүүлбэ. ¹⁹ Тиин тэдэнһээ:

– Энэ танай хүбүүн гү? Энэтнай хохор түрөө һэн гэнэт. Теэд мүнөө хүбүүнтнай хайшан гээд юумэ харадаг болоо юм? – гэжэ асууба.

²⁰⁻²¹ – Энэ манай хүбүүн байна гэжэ бидэ мэдэнэбди, энэмнай хохор түрэн юм. Теэд хайшан гээд харадаг болооб, хэн энээнниемнай хараатай болгооб гэжэ бидэ мэдэнэгүйбди. Өөрһөөнь хурагты. Хүбүүмнай наһаяа хүсөө, өөрөө хэлэжэ шадаха, – гэжэ эхэ эсэгэ хоёрын харюусаба.

²² Хүбүүнэй түрэлхидын юундэ тиигэжэ харюусааб гэбэл, еврейнүүдэй ахаматууднаа айгаа. Ушарын хэлэбэл, Иисусые Бурханай табисуурта гэжэ тоолодог хүн бүхэниие мүргэлэй гэртэ оруулхагүй гэхэн шийдхэбэри тэдэ ахаматууд гаргаад байгаа бшуу. ²³ Тиимэһээ: «Хүбүүмнай наһаа хүсөө, өөрһөөнь хурагты», – гэжэ түрэлхидын хэлэнэ байна.

²⁴ Тиин хохор түрэн хүниие хоёрдохийо дууджа асараад:

– Үнэн сэхэ руун хэлэхэб гэжэ ши Бурханда тангаригаа үгэ! Тэрэшни нүгэлтэн юм гэжэ бидэ мэдэнэбди, – гэжэ еврейнүүдэй ахаматууд тэрэндэ хэлэбэ.

²⁵ – Нүгэлтэн юм гү, али үгы гү – би мэдэнэгүйб. Харин би хохор байханаа мүнөө харадаг болооб гэжэл мэдэнэб, – гээд тэрэн харюусаба.

²⁶ – Тэрэ хүн шамда юу хээб? Хайшан гээд шамайе харадаг болгооб, – гэжэ дахин тэдэ хураба.

²⁷ – Би таанарта хэлээ һэнби, теэд таанар шагнаагүйлта. Яагаад дахин намаар хэлүүлхээ һананабта? Магад, тэрэ хүнэй шабинаны болохо һанаатай байна гүт? – гэжэ тэрэн харюусаба.

²⁸ – Ши тэрэнэй шабинь гээшэш! Харин бидэ Моисейн шабинар гээшэбди! – гэжэ еврейнүүдэй ахаматууд бадашаба.

²⁹ – Бурхан болбол Моисейтэй хөөрэлдэдэг байһан юм гэжэ бидэ мэдэнэбди. Харин энэ хүн хаанаһаа бии болооб гэжэ мэдэнэгүйбди.

³⁰ – Ямар жэгтэй юм гээшэб! Тэрэнэй хаанаһаа ерэһыг таанар мэдэнэгүйлта, харин тэрэ хүн намайе юумэ харадаг болгооб, – гэжэ аргалуулһан хүниин харюусан, саашан үргэлжэлүүлбэ: – ³¹ Теэд Бурхан нүгэлтэнэй хэлэһыг дууладаггүй, харин Бурханиие хүндэлдэг, дура хүсэлыень бээлүүлдэг хүнүүдыг дууладаг гэжэ бидэ мэдэнэбди.

³² Хохор түрэхэн хүниие харадаг болгоо гэжэ эртэ урданһаашье нааша дуулдаагүй юм байна. ³³ Хэрбээ тэрэ хүн Бурханһаа заяагдаагүй һаа, иимэ юумэ хэжэ шадахагүй хэн!

³⁴ Тиихэдэнь еврейнүүдэй ахамадууд:

– Ши түрэхынгөө нүгэлтэй аад, маанадые хургаха һанаатай гүш, – гэжэ тэрэ хүниие хараагаад, мүргэлэй гэрһээ намнажархиба.

³⁵ Аргалуулһан хүниие намнаба гэжэ дуулаад, Иисус тэрэниие бэдэржэ олоод:

– Ши Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүндэ этигэнэ гүш? – гэжэ асууба.

³⁶ – Эзэн аа, этигэхым тула тэрэ хүмнай хэн гээшэб гэжэ намда хэлыш даа, – гээд аргалуулһан хүниинь харюусаба.

³⁷ – Ши тэрэниие харааш. Тэрэ хүн мүнөө шамтай хөөрэлдэжэ байна, – гэбэ Иисус.

³⁸ – Дээдын Эзэн аа, этигэнэб! – гэжэ тэрэнь харюусан, Иисусай урда үбдэглэн унаба.

³⁹ – Зарга сүүд хэхээ би энэ дэлхэйдэ ерээб. Тиихэдээ юумэ харадаггүй хүнүүд харадаг болохо, юумэ харадаг хүнүүд хохор болохо, – гэжэ Иисус хэлэбэ.

⁴⁰ Иисусай хажууда байһан фарисейнүүд:

– Теэд ши бидэниие баһа хохор гэжэ тоолоногүй бээш? – гэжэ тэрээнһээ асууба.

⁴¹ – Үнэхөөрөө хохор байгаа һаа, таанар зэмэгүй байха хэнта. Теэд таанар юумэ харанабди гэнэт. Иимэ ушарһаа таанар зэмэтэй зандаа үлэнэт, – гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус шударгуу һайн адуулагша

10¹ – Хониной хорёодо үүдээрнь оронгүй, ондоо тээгүүр шурган ородог хүн хадаа хулгайшан, дээрмэшэн гээшэ гэжэ үнэниие таанарта хэлэнэб. ² Үүдээрнь ородог хүн хонин хүрэгэй адуулагшань мүн. ³ Харуулһан тэрээндэ хониной байрын үүдэ нээжэ үгэдэг. Хонидынь тэрэнэйнгээ дууень дууладаг, адуулагшань хонидоо нэрэ нэрээрнь дуудаад, газашань гаргадаг. ⁴ Хонидоо бултыень байраһаань гаргаад, хонишон хонидойгоо урда ябадаг, харин хонидынь хонишоноо дуугаарнь танижа, хойноһоонь дахадаг. ⁵ Ондоо хүнэй хойноһоо хонидынь дахахагүй, тэрэ хүнһөө зугадажа арилшадаг байна, юундэб гэхэдэ, ондоо хүнэй дууниинь танигданагүй бшуу.

⁶ Иимэ хургаалта үгэнүүдые Иисус фарисейнүүдэй урдаһаа хэлэбэ, теэд тэдэнь ойлгобогүй.

⁷ Иисус үргэлжэлүүлбэ:

– Таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: хонидой байрын үүдэ гээшэнь би болоноб. ⁸ Намһаа түрүүн ерээшэд бултадаа хулгайшад, дээрмэшэд байгаа. Тээд хонид тэдэнэй үгэ дуулаагүй. ⁹ Үүдэ гээшэнь би болоноб. Хэн энэ үүдээр ороноб, тэрэ хүн абарагдаха. Тэрэ хүн үүдээр орожо, һүүлдэ газашаа гараад, өөрынгөө бэлшээри олохо. ¹⁰ Харин хулгайшан гансал хулуухаяа, алахаяа, хандаргаха хюдахаяа ерэдэг. Харин би хүнүүдэй амидаржа һуухын тула, тэрээнһээ гадна, хүнүүдэй юрын амидаралһаа үлүү амидарал эдлэхын тула эндэ ерээб.

¹¹ Би шударгуу хайн адуулагша гээшэб, шударгуу хайн адуулагшань хонидоо абархын тула ами наһаяа үгэдэг юм. ¹² Харин хүлһэншэн хадаа хони адуулагша бэшэ, тэдэ хонид ондоо хүнэй ха юм. Тиимэхээ хүлһэншэн хонидтонь орохоёо ябаһан шонын дүтэлжэ байхые харахадаа, хонидоо орхёод, гүйжэ арилшадаг. Тиихэдэнь шоно хонидыень бариха, энээнһээ боложо хонидойнь хүрэг иишэ тишээ гүйлдэжэ тараха. ¹³ Тэрэ хүн хони адуулагша бэшэ, харин хүлһэншэн гээшэ, тиимэхээ хонидто һанаагаа зобоногүй. ¹⁴ Би хадаа шударгуу хайн адуулагша гээшэб. Би өөрынгөө хонидые мэдэдэгби, минии хонидшые намайгаа мэдэдэг. ¹⁵ Эсэгэмни намайгаа мэдэдэгтэл адли, бишые Эсэгээ мэдэдэгби. Би өөрынгөө хонидой түлөө ами наһаяа үгэнэб. ¹⁶ Энэ хорёо соохи хонидһоо гадна, мүн ондоошые хонид намда бии. Тэдэниие би баһа иишэнь асарха ёһотойб. Тэдэ хонид минии үгэ дуулаха, тиихэдээ нэгэл хүрэг хонид байха, нэгэл хонишон байха!

¹⁷ Дахин амидырхынгаа тула би ами наһаяа үгэхэб, тиимэхээ Эсэгэмни намда дуратай юм. ¹⁸ Минии ами наһые хэншые хороохогүй, харин би өөрөө ами наһаяа үгэхэб. Би ами наһаяа үгэхэ эрхэтэйб, би ами наһаяа һөөргэнь абаха эрхэтэйб. Юундэб гэхэдэ, Эсэгэмни намда тиигэжэ захиһан юм.

¹⁹ Иигэжэ хэлэхэдэнь, еврейнүүд хоорондоо дахин асатаба.

²⁰ – Энэтнай досоогоо ада шүдхэртэй болоод, дэмыржэ байна. Таанар энэниие юундэ шагнанабта? – гэжэ олониинь хэлэбэ.

²¹ – Энэ досоогоо ада шүдхэртэй хүнэй үгэнүүд бэшэ. Ада шүдхэр һохор хүнүүдые харадаг болгожо шадаха хэн аал? – гээд нүгөөдүүлынь буруушааба.

«Эсэгэ бидэ хоёр – нэгэмди»

²² Үбэлэй саг байгаа. Бурхан Һүмые Шэнэлэлгын хайндэр Иерусалимда тэмдэглэжэ байба. ²³ Бурхан Һүмын хорёодо Соломоной бахананууд гэгдэдэг хушалтатай газарта Иисус сэнгэжэ ябаа. ²⁴ Тэрэниие тойроод еврейнүүд сугларжа:

– Ши хэды болотор бидэнэй тэсэбэри туршажа байха ханаатай-биши? Хэрбээ ши Бурханай табисуурга юм наа, манда сэхэ хэльш, – гэлдэбэ.

²⁵ – Би таанарта хэлээ һэм, теэд таанар намда этигэнэгүйлта. Өөрынгөө Эсэгын нэрэхэ минии бэлүүлдэг хэрэгүүд – минии гэршэ болоно. ²⁶ Теэд таанар намда этигэнэгүйт, юундэб гэбэл, таанар минии хонид бэшэлта. ²⁷ Минии хонид минии үгэ дууладаг, бишье тэдэнээ мэдэхэб, тэдэмни минии хойноһоо дахажа ябана. ²⁸ Би тэдэндэ мүнхэ наһа үгэнэб, тэдэ хэзээшье хосорхогүй, тэдэниие намһаа хэншье буляжа абахагүй. ²⁹ Тэдэниие намда үгэһэн Эсэгэмни бултанһаа холо дээгүүр юм. Минии хонидые Эсэгэ-һээмни хэншье буляжа шадахагүй. ³⁰ Эсэгэ бидэ хоёр – нэгэн хамтабди.

³¹ Тиихэдэнь еврейнүүд Иисусые алаха гэжэ дахин шулуунуудые бариба.

³² – Эсэгынгээ хүсөөр би таанарта ехэ олон хайн юумэнүүдые харуулааб. Тэдэ юумэнүүдэймни алинайнь түлөө намайе шулуудажа алаха ханаатай байнат? – гэжэ Иисус хураба.

³³ – Бидэ шамайе хайн юумэ хэхэнэйшни түлөө бэшэ, харин Бурхание доромжолһонойш түлөө шулуудажа алахаяа хананабди! Ши юрын хүн аад, өөрыгөө бурханби гэжэ айладханаш.

³⁴ Иисус харюусаба:

– «Таанар бурхад гээшэт гэжэ би хэлээб», – гээд танай Хуули соо бэшээтэй бэшэ гү? ³⁵ Хэдүүдтэ Бурхан өөрынгөө үгэ хэлээб, тэдые Хуулитнай бурханууд гэжэ нэрлэнэ, тиихэдэ Нангин Бэшэг соо худал юумэн байха ёһогүй юм. ³⁶ Харин намайе Эсэгэмни өөртөө зорюулан, энэ дэлхэйдэ эльгээһэн юм. Тиимэхэ «би Бурханай Хүбүүнби» гэхэдэмни, «ши Бурхание доромжолнош» гэжэ таанар намда юундэ хэлэхэ болобот?! ³⁷ Эсэгынгээ хэрэг би бүтээнэгүй гээшэ гүб? Юундэ таанар намда этигэнэгүйбта? ³⁸ Эсэгынгээ хэрэгүүдые бэлүүлжэ байха үедөө хэлэхэн үгэнүүдтэмни таанад этигээгүй наа, минии бүтээдэг хэрэгүүдтэ этигэгты! Тиихэдээ Эсэгэмни

мини зосоо байна, би Эсэгийнгээ зосоо байна гэж таанар мэдэхэт, мэдэжэшье байхат.

³⁹ Еврейнүүд Иисусыг дахин барихаяа хэдэбэ, зүгөөр Иисус тэндэ баригдабагүй.

⁴⁰ Тиигээд Иисус Иорданай нүгөө эрьедэ ошоо. Урдань тэрэ газарта Иоанн хүн зоние уһаар арюудханаан байна. Тэндэ Иисус ойро зуура үлэбэ. ⁴¹ Тэрэндэ олон зон ерэнэн байна. «Иоанн нэгэшье гайхамшаг хэрэг бүтээгээгүй хэн, теэд Иисус тухай хэлэһэн бүхэниинь зүб байна», — гэлсэбэ. ⁴² Тэндэ ерэнэн олон хүнүүд Иисустэ этигэбэ.

Лазарь нүгшэбэ

11 ¹ Мария Марфа эгэшэ дүүнэртээ Бетани тосхондо суг һуудаг Лазарь гэжэ нэрэтэй нэгэ хүн үбдэбэ. ² Мария Дээдын Эзэнэй хүлдэ найхан үнэртэй ургамалай шүүһэ түрхээд, толгойнгоо үһөөр хүлыень аршаһан эхэнэр мүн*. Мариягай Лазарь гэжэ дүү хүбүүниинь үбдэһэн байгаа. ³ Эгэшэ дүү хоёрын: «Дээдын Эзэн аа, шини дуратай хүншни үбдөөд байна» гэжэ Иисуста дуулгаба. ⁴ Тиигэжэ дуулаад:

— Энэ үбшэн Лазарие үхүүлхын тула бэшэ, харин Бурхание алдар суутай болгохын тула, тиин Бурханай Хүбүүе алдаршуулхын тула болоо, — гэжэ Иисус хэлэбэ.

⁵ Марфа, Мария, Лазарь гурбанда Иисус дуратай байгаа. ⁶ Теэд Лазарийн үбдэжэ байһан тухай дуулабашье, Иисус аяар хоёр үдэрэй туршада байһан газарһаа хүдэлбэгүй. ⁷ Удаань Иисус шабинартаа:

— Гэдэргээ Иудейдээ бусая, — гэбэ.

⁸ — Багша аа, наяхан Иудейн зон шамайе шулуудаж алахаяа ханаа хэн лэ, харин ши тиихэдэнь дахин тиишэ ошохо гэбэ гүш? — гэжэ шабинарын тэрээнһээ асууба.

⁹ Иисус тэдэндэ иигэжэ хэлэбэ:

— Нэгэ үдэр соо арбан хоёр час бээ? Үдэр ябаһан хүн бүдэржэ унахагүй — энэ дэлхэйн һаруул байһые харана бшуу. ¹⁰ Харин хүни ябаһан хүн бүдэржэ торожо унаха, юундэб гэбэл, дэлхэй гэрэлгүй болоод байна бшуу. — ¹¹ Тиигэжэ хэлээд, Иисус үргэлжэлүүлбэ: — Манай нүхэр Лазарь унтажа байна. Би тэрэниие хэрээхээ ошохомни.

* Энээн тухай бүри тодорхойгоор һүүлдэ хэлэгдэхэ (12:1–8 харатгы).

¹² – Дээдын Эзэн аа! Хэрбээ Лазариин унтаж байбалнь, тэрэнэй бэень найн болохо хаяа, – гэжэ Иисуста шабинарын хэлэбэ.

¹³ Лазарь унтаж байна гэхэдээ, наһа бараа гэхэн удхатайгаар Иисус хэлээ, харин тиихэдэнь шабинарын тэрэ юрэ миин лэ нойрсожо байна гэжэ ханаа бшуу. ¹⁴ Тиихэдэнь шабинартаа хандан:

– Лазарь наһа бараа, – гэжэ Иисус сэхэ хэлээ. – ¹⁵ Теэд тэндэ байлсаагүйдөө таанарай түлөө баярланаб, юундэб гэбэл, таанар намда этигэхэт. Зай, Лазарьта ошоёбди!

¹⁶ Эхир гэжэ ара нэрэтэй Фома хүбүүн:

– Хамта ошолсоёбди, хамта үхэнэ бээбди! – гэжэ бэшэ шабинартаа хэлэбэ.

Иисус Лазариие амидыруулба

¹⁷ Лазарь аяар дүрбэн үдэрэй саада тээ нүгшөөд, агы нүхэндэ хэбтэнэ гэжэ Иисус Бетанида ерээд мэдэбэ. ¹⁸ Бетани гээшэнь Иерусалимһаа холо бэшэ, гурбан модо шахуу газарта байгаа. ¹⁹ Дүүгэйнгээ наһа барахада уйдан гашуудаж байһан Марфа Мария хоёрой ханаа захиаяа олон еврейнүүд тэдээнэйдэ ошобо. ²⁰ Иисусай ерээжэ ябһан тухай дууламсаараа, Марфа тэрэниие угтахаяа урдаһаан гараа. Мариянь гэртээ үлэбэ.

²¹⁻²² – Дээдын Эзэн аа! Хэрбээ шинии эндэ байгаа хаа, ахамни наһа барахагүй бэлэй! Теэд шинии гуйһан бүхы юумые Бурхан мүнөөшье шамда үгэхэ гэжэ би мэдэнэб, – гэжэ Иисуста Марфа хэлэбэ.

²³ – Шинии ахашни дахин амидырха, – гэжэ Марфада Иисус хэлэбэ.

²⁴ – Амидыралгын үедэ, һүүлшын Үдэртэ ахамни бодохо юм гэжэ би мэдэнэб, – гээд Марфа харюусаба.

²⁵ – Би хадаа Амидыралга гээшэб, Ами наһан гээшэб. Намда этигэдэг хүн үхөөшье хаа, амиды болохо. ²⁶ Намда этигэлтэй амидарһан ямаршье хүн хээээдэшье үхэхэгүй. Ши энээндэ этигэнэ гүш?

²⁷ – Этигэнэб даа, Дээдын эзэн! Ши Бурханай табисуурташ, энэ дэлхэйдэ ерэхэ ёһотой Бурханай Хүбүүнши гэжэ би этигэнэб.

²⁸ Тиигэжэ хэлээд, Марфа Мария эгэшэдээ ошожо хэмээхэнээр:

– Багша эндэ ерээд байна, тэрэ шамайе ерэ гэнэ, – гэбэ.

²⁹ Эгэшэнь түргэн бодожо, Иисуста ошобо. ³⁰ Иисус тиихэдэ тосхондо үшөө хүрөөгүй, Марфын угтаһан газарта зогсожо байгаа.

³¹ Гэртэнь Мариягай ханаа заажа байхан еврейнүүд эхэнэрэй түргээн бодож, газашаа гарахые обёрон, энэмнай дүүгэйнгээ хүдөөлүүлэн агы нүхэнэй хажууда уйлахаяа ошобо гэжэ ханаад, хойноһоонь ошолсобо. ³² Мария Иисусай байхан газарта ерэхэдээ, тэрэниие хараад, хүлдэнь хүгэдэн унажа:

– Дээдын Эзэн аа! Хэрбээ шинии эндэ байгаа хаа, дүүмни наһа барахагүй бэлэй! – гэбэ.

³³ Мариягай, мүн Мариятай хамта ерэлсэһэн еврейнүүдэй уйлажа байхые хараад, Иисус айхабтар ехээр гашуудан гуниглаба.

³⁴ – Таанар тэрэниие хаана хүдөөлүүлээбта? – гэбэ.

– Дээдын Эзэн аа, ошоёл даа, бидэ харуулаябди, – гэжэ тэдэниинь харюусаба. ³⁵ Иисус уйлашаба.

³⁶ – Харыг, Иисус тэрээндэ ямар ехэ дуратай байгаа гээшэб! – гэлдэбэ еврейнүүд.

³⁷ Тэдэнэй зариманиинь бэе бээдээ:

– Хохор хүниие Иисус харадаг болгоо һэн. Лазариешье амиды мэндэ байлгажа шадахагүй байгаа аал? – гэбэ.

³⁸ Иисус бүри ехээр сэдхэлээ хүдэлгэн, агы нүхэндэ дүтэлбэ. Тэрэнь орохо газартаа шулуугаар бүглөөтэй агы нүхэн байгаа.

³⁹ – Шулууень эндэхээ абагты! – гэбэ Иисус.

– Дээдын Эзэн аа! Үнэр орошоод байна ёһотой. Аяар дүрбэн үдэр эндэ хүдөөлүүлээтэй байнал, – гэжэ наһа барагшын эгэшэ Марфа хэлэбэ.

⁴⁰ – «Хэрбээ шүтэжэ ябаа хаа, Бурханай алдар солье үзэхэш», – гээд шамда би хэлээ бэшэ һэн аалби? – гэжэ Иисус Марфада харюусаба.

⁴¹ Шулууень зайлуулба. Иисус Тэнгэри өөдэ хараад:

– Эсэгэ аа, намайе дуулаһандашни баясхалан хүргэнэб. ⁴² Ши намайе хододоо дуулажа байдагши гэжэ би мэдэнэб, теэд намайе ши эльгээгээш гэжэ эндэ зогсогшо хүнүүдэй этигэхынь тула би тиигэжэ хэлээб! – гэжэ ⁴³ Иисус хэлээд: – Лазарь, тэндэхээ гаража ерэ! – гэжэ шангаар захиран дуугарба.

⁴⁴ Наһа бараһан хүниинь агы нүхэн сооһоо гаража ерэбэ. Хүдөөлүүлхэдээ орёодог бүдөөр хүл гарнуудынь орёогдонхой, нюурынь баһал бүдөөр боолгоотой байгаа бэлэй.

– Боолтыень тайлагты, хаадгүй ябаад ошог! – гэжэ тэдээндэ Иисус хэлэбэ.

Фарисейнүүд Иисусыг алаха гэжэ нюусаар хэлсэбэ

⁴⁵ Марияда ерэнэн еврейнүүдэй олониинь Иисусай юу бүтээ-
һыень хараад, тэрээндэ этигэбэ. ⁴⁶ Гэбэшье зариманиинь фари-
сейнүүдтэ ошожо, Иисусай юу хэнэн тухайнь дуулгаба.

⁴⁷ Түрүү санаартан ба фарисейнүүд Дээдын Зүблэл зарлаба.

– Зай, яахамнай гээшэб? Энэ хүн олон янзын дүлгэ тэмдэгүүдые
харуулна. ⁴⁸ Иимэ юумэ саашадаашье харуулха арга тэрээндэ олгоо
һаамнай, бултадаа тэрээндэ этигэдэг болохонь. Тиихэдэнь Римэй-
хин ерээд, Бурхан Һүмьемнай, бүхы зонииемнай үгы хэхэ байна, –
гэжэ тэдэ хэлсэбэ.

⁴⁹ Энэ жэлдэ ахамад санаарта байһан Кайафа:

⁵⁰ – Таанар юушье ойлгоногүйт! Хэрбээ бүхы еврей зоной түлөө
гансал хүнэй үхөө һаа, таанарта дээрэ байха гэжэ өөһэдөө ойлгоно-
гүй гээшэ гүт? – гэжэ тэдэндэ хэлэбэ.

⁵¹ Кайафа өөрһөөн тиигэжэ хэлээ бэшэ, харин энэ жэлдэ ахамад
санаарта байхадаа уридшалан мэдээд: Иисус хүн зоной түлөө үхэхэ
гээ бэлэй. ⁵² Гансашье еврей зоной түлөө бэшэ, харин газар дэлхэй
дээгүүр эндэ тэндэ бутаран тарашаһан Бурханай бүхы үхибүүдые суг-
луулан нэгэдэхын түлөө үхэхэ юм. ⁵³ Тиин тэрэ үдэрһөө хойшо
ахамад санаарта ба фарисейнүүд Иисусыг алахаар ааб гэжэ
бододог болобо.

⁵⁴ Тиимэ ушарһаа Иисус еврейнүүдэй дунда өөрыгөө мэдүүлэн-
гүйгөөр ябадаг болоо. Сүл губиин хажууда байһан Эфраим гэжэ хо-
тодо ошожо, шабинартайгаа хамта байба.

⁵⁵ Еврейнүүдэй Паасха болохонь ойртожо байгаа. Һайндэрэй ур-
дахана арюудхуулдаг заншалаа сахижа, орон нюотагайнь олон зон
Иерусалим ерэбэ. ⁵⁶ Бурхан Һүмэ дотор сугларһан тэдэ хүнүүд Иису-
сыг бэдэрэн, өөһэд дундаа: «Таанар юун гэжэ бодонобта? Һайндэр-
тэ тэрэ ерэхэгүйнь гээшэ ха?» – гэжэ хөөрэлдэбэ. ⁵⁷ Түрүү санаар-
тан болон фарисейнүүд: «Иисусыг барижа хаахымнай тула, тэрэнэй
хаана байһыг мэдэһэн хүн бүхэн бидэндэ дуулгаха ёһотой», – гэнэн
захиралта гаргаба.

Мария Иисусыг һайхан үнэртэй ургамалай тоһоор түрхибэ

12 ¹ Паасхын болохоһоо зургаан хоног урда Иисус Бетанида ер-
эбэ. Лазариин һууһан эгээл тэрэ нюотагта Иисус анхан ерэжэ,
Лазарииг үхөөд байхадань амидыруулаа бэлэй. ² Тэндэхин Иисусыг

хүндэлхээ эдээ хоол бэлдээд, угтамжа хэбэ. Марфа эдээ хоол асарна, харин Лазарь Иисустай болон бусад айлшадтай хамта хоол барина. ³Тэрэ үедэ Мария тон үнэтэй, найхан хангалтай нард ургамалай тоно домбо соо асараад, тэрэнээ Иисусай хүл дээрэ адхаба. Удаань, Иисусые угаа ехээр хүндэлдэг байханаа гэршэлэн, хүлыень толгойнгоо үнөөр аршаба. Тононой найхан үнэр бүхы гэрээр хангалтаба. ⁴Тиихэдэнь Иисусай шабинарай нэгэниинь – Иуда Искариот (удаань Иисусые барижа үгэһэн урбагша):

⁵ – Энэ тоныень гурбан зуун динарар худалдаад, юундэ үгытэйшүүлдэ мүнгыень хубаажэ үгөөгүй гээшэб? – гэжэ хэлэбэ. ⁶ (Иуда үгытэйшүүлдэ ханаагаа зобоод тиигэжэ хэлээгүй, харин тэрэ хүн өөрөө хулгайшан байгаа: тэрэндэ даалгагдһан хамтын мүнгэнһөө олон ушарта өөрынгөө хэрэглэмжэдэ гаргашалдаг байгаа.)

⁷ – Марияе бү хаатуулагты! Намайе хүдөөлүүлхэ үдэртэ зорюулан энэ тоно Мария хадагалжа байгаа, – гэжэ Иисус харюусаба. – ⁸ Үгытэй ядуушуул хододоо таанартай байхал, харин би таанартай ходо байхагүйб.

⁹ Тэрэ үедэ еврейнүүд Иисусай тэндэ байһые мэдээд олоороо сугларба. Гансашье Иисусые харахаяа бэшэ, харин тэрэнэй амидыруулһан Лазариие харахаяа тэдэ ерээ бшуу. ¹⁰ Тиихэдэл түрүү санаартан Лазариешье алаха гэжэ шиидэһэн байгаа. ¹¹ Юундэб гэбэл, Лазариие амидыруулһандань олон еврейнүүд Иисуста ердэг, тэрэндэ шүтэдэг болоо ха юм.

Иисус Иерусалим ерэбэ. ¹² Хойто үдэрын Паасхын найрта хабаадалсагша зон Иисусай Иерусалимда дүтэлжэ ябаһан тухай дуулаад байба. ¹³ Тэдэ зон пальма модоной мүшэрнүүдые баряад, Иисусые угтахаяа гараба. Тэдэ иигэжэ хашхаралдаа:

Бурханда алдар соло!

Дээдын Эзэнэй нэрээр заларан ерэнэн

Израилиин Хаан үрээл магтаалда хүртэнэй!

¹⁴ Иисус бэдэржэ олдоһон залуу элжэгэ дээрэ нууба ха. Иигэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байһан мүнүүд бодото дээрээ бээлбэ:

¹⁵ *«Сионой басаган*, ши бү ай! Харьш!*

*Тээ тэрэ шини Хаан залуу элжэгэ унаад,
шамда дүтэлжэ ябана!»*

* «Сионой басаган» гэхэдээ Иерусалим тухай хэлэгдэнэ, юундэб гэбэл, Иерусалим хото Сион хада дээрэ оршоно.

¹⁶ Түрүүшээр энээн тухай шабинанынь юушые ойлгобогүй. Харин Иисусай алдар соло элирхэдэнь лэ, Иисус тухай лүндэншэдэй уридшалан хэлээшээр болобо ха юм гэжэ тэдэнь ойлгоо лэн. ¹⁷ Үхэһэн Лазарие агы нүхэнһөөнь дуудан Иисусай амидыруулхата байһан хүнүүд энэ ушар тухай хөөрэхөөр лэ байгаа. ¹⁸ Тиимэхэ гайхамшаг хэрэг бүтээһэн хүн энэ байна гэжэ мэдэхэдээ, олон зон Иисусые угтахаяа гараа. ¹⁹ Зүгөөр фарисейнүүд өөһэд дундаа хөөрэлдэбэ:

– Харана гүт, бидэнэй хэһэн юумэнүүд үрэ дүнгүй байна. Хүн зон бултадаа тэрэнэй хойноһоо дахажа ябанал!

Иисус нүгшэхэ тухайгаа хэлэнэ

²⁰ Бурханда мүргэхээ найрта ерэхэн зоной дунда грегүүдшые бии лэн. ²¹ Тэдэнэр Галилейн Бетсаидаһаа гараһан Филиппдэ ошожо:

– Манай эзэн аа, бидэнэр Иисустай уулзаха ханаатай байнабди, – гэжэ гуйба.

²² Филипп энээн тухай Андрейдэ ошожо дуулгаба, тиигээд Андрей Филипп хоёр хоюулаа Иисуста ошожо хэлэбэ.

²³ Иисус харюусаба:

– Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй алдар соло элирхэ саг ерэбэ! ²⁴ Таанарта үнэниие хэлэнэб: шэниисын ороохон газарта унаад хосороогүй хаа, миин лэ гансахан ороохон зандаа үлэхэ, харин тэрэ ороохон хосорходоо, ехэ ургаса асарха юм. ²⁵ Ами наһаяа гамнадаг хүн ами наһаяа алдана, харин энэ дэлхэйдэ байхадаа ами наһаяа хайрлан гамнадаггүй хүн мүнхэ наһатай болохо. ²⁶ Намда алба хэдэг хүн минии хойноһоо дахаад ябаг! Минии байһан лэ газарта минии зараса байлсаха. Намда алба хэдэг хүниие минии Эсэгэ хүндэлхэ юм. ²⁷ Мүнөө сэдхэл ханаамни ехээр зобожо байна! Юушые гэжэ хэлэхэбиб даа? «Эсэгэ аа! Намайе энэ зоболонто саһаа абарыш даа!» – гэхэ гүб? Теэд би энэл зоболонто сагай түлөө ерээ ха юмбиб! ²⁸ Эсэгэ аа, өөрынгөө нэрые алдаршуула!

Тиигэхэдэнь тэнгэриһээ:

– Би алдаршуулааб, бүришые ехээр алдаршуулхаб! – гэхэн абьян дуулдаба.

²⁹ Тэндэ байһан зон энэ дууе дуулаба. Нэгэ зарим хүнүүдын тэнгэри дуугараа гэлсээ, нүгөөдүүлынь – Бурханай Эльгээмэл Иисуста юумэ хэлэбэ гэлсээ лэн. ³⁰ Иисус тэдээндэ иигэжэ харюусаба:

– Энэ дуун минии тула бэшэ, харин таанарай тула тэнгэриһээ дуулдаба гээшэ! ³¹ Иигээд энэ дэлхэе шүүбэрилхэ саг тулажа ерээ,

мүнөө энэ дэлхэйн Ноёниинь һэегүй намнуулха! ³² Зүгөөр би газар-һаа дээшээ дэгдээгдэхэдээ бүхы зониие өөртөө хабаадуулхаб!

³³ Иисус иигэжэ хэлэхэдээ, ямар үхэлөөр үхэхэ байһанаа мэдүүл-бэ гээшэ.

³⁴ Арад зон тэрээндэ:

– Бурханай табисуурта хэтэ мүнхэдөө амиды ябаха гэжэ Хуули соо бэшээтэй байна гэжэ бидэ дуулаа һэмди. Харин ши юундэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүн дээшээ дэгдээгдэхэ гэжэ хэлэхэ болобош? Тиигээд тэрэ Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүншни хэн юм? – гэбэ.

³⁵ Иисус тэдээндэ:

– Гэрэл туяагай таанартай хамта байха саг бага үлөө. Шэг балай харанхы таанадые хушаагүйдэ, гэрэл туяагай байһан дээрэнь ябажа ябыт даа. Юундэб гэхэдэ, харанхы соогуур ябадаг хүн хайшаашье ошохоёо мэдэдэггүй. ³⁶ Харин мүнөө дээрэе таанарта гэрэл туяагай толоржо байхадань, гэрэл туяада этигэгты – тиигэбэл гэрэл туяагай хүбүүдынь болохот! – гэбэ.

Эдэ үгэнүүдээ хэлээд, Иисус тэдэнһээ зайлажа далда оробо.

Еврейнүүд этигэбэгүй

³⁷ Тиимэ олон дүлгэ тэмдэгүүдые хүн зондо Иисусай харуулбашье, тэдэнэр Иисуста этигэбэгүй. ³⁸ Иигэжэ Исаяя лүндэншын:

«Эзэн Бурхан аа, бидэнэй хэлэһэн үгэнүүдтэ хэн этигээ юм?

Эзэн Бурханай эршэ хүсэ хэндэ нээгдэн элирүүлэгдээ юм?» – гэжэ хэлэһэн үгэнүүд хүсэлдээ бшуу.

³⁹ Ондоо газарта Исаяя юундэ тэдэ этигэжэ шадахагүйб гэжэ тайлбарилһан байгаа:

⁴⁰ *«Бурхан тэдэ хүнүүдые һохор болгоо, ухаань балартуулаа.*

Тиимэһээ тэдэ нюдөөрөө юумэ харанагүй, ухаагаараа юумэ ойлгоногүй.

Тиигээгүй һаа намда тэдэ хандаха һэн, би тэдэниие аргалжа эдэгээхэ һэм».

⁴¹ Исаяя юундэ тиигэжэ хэлээб гэбэл, Иисусай хүсэ шадалые үзэһэн хараһан байгаа, тэрэ Иисус тухай хэлээ. ⁴² Ахмадуудайшые дунда Иисуста этигэһэн хүн үсөөн бэшэ һэн, харин энээн тухайгаа тэдэ сэхэ хэлэхээ фарисейнүүдһээ түбэгшөөдэг, мүргэлэй гэрһээ намнуулхабди гэжэ айдаг байгаа. ⁴³ Хүнүүдэй магтаалда хүртэхэнь Бурханай һайшаалда хүртэхэһөө дээрэ гэжэ тэдэ һанаһан байна.

Этигэхэ болон буруушааха тухай

44 Иисус шангаар дуугарба:

– Намда этигэдэг хүн намда этигэнэ бэшэ, харин намайе эльгээгшэдэ этигэнэ. **45** Намайе харадаг хүн намайе харана бэшэ, харин намайе эльгээхэн Эсэгые харана. **46** Би Гэрэл туяа гээшэб, тиин намда этигэдэг хүн бүхэн шэг балай харанхы соо үлэшэхэгүйн тула би энэ дэлхэйдэ ерээб. **47** Минии хэлэһэн үгэнүүдые шагнаад, тэдэнииемни сахидаггүй хүниие би шүүбэрилхэгүйб: би энэ дэлхэе шүүбэрилхээб бэшэ, харин абархаяа ерээб. **48** Намайе буруушааһан, минии үгэ дуулаха дурагүй хүндэ заргаша бии, тэрэ хүниие минии хэлэһэн үгэ һүүлшын Үдэртэ буруушаан гэмнэхэ юм! **49** Ушарынь хэлэхэдэ, би өөрһөө хэлэнэгүйб, намайе эльгээхэн Эсэгэ юу хэлэхэб, яагаад номнохоб гэхэн захяа намда үгөө юм. **50** Тэрэ захяань мүнхэ наһа олгохо юм гэжэ би мэдэнэб. Тиимэһээ минии хэлэһэн бүхы юумэн Эсэгымни хэлэ гэжэ захиһан лэ юумэн гээшэ.

Иисус шабинарайгаа хүл угааба

13 ¹ Иимэ ушар Паасхын һайндэрэй урдахана болоо һэн. Энэ дэлхэе орхёод, Эсэгэдээ бусаха сагни ерэбэ гэжэ Иисус мэдэжэ байгаа. Энэ дэлхэйдэ үлэхэ шабинартаа тэрэ аргагүй дуратай һэн. Мүнөө тэрэнээ Иисус тон элээр харуулба. ² Үдэшлэн тэрэ шабинартайгаа хамта хоол барихаяа байба. Симон Искариодой Иуда гэжэ хүбүүндэ шолмос Иисуста урбаха гэхэн һанал бодол идхан түрүүлбэ. ³ Эсэгэмни бүхы юумэ намда үгөө, би Бурханһаа ерээб, мүнөө иигээд Бурхандаа бусахамни гэжэ Иисус мэдэжэ байгаа. ⁴ Иисус шэрээгэй саанаһаа бодожо, гадар хубсаһаа тайлаад, аршуул абажа бэһэлбэ. ⁵ Удаань хүнэг соо уһа хээд, шабинарайгаа хүл угаажа, бэһэлһэн аршуулаараа хүлыень аршажа эхилбэ. ⁶ Симон Петрто Иисус ошобо.

– Дээдын Эзэн аа! Ши минии хүл угаахаяа һанаба гүш? – гэбэ Петрынь.

⁷ – Минии юу хэжэ байһые ши ойлгоногүйш. Һүүлдэ ойлгохош, – гэжэ Иисус харюусаба.

⁸ – Минии хүл угаахашни гээшэ гү? Яабашье угаалгахагүйб!

– Хэрбээ шамайе угаагагүй һаамни, ши хойшодоо минии бэшэш.

⁹ – Дээдын Эзэн аа! Тиигээ һаа, хүлыемни угааһаа гадна, мүн гарыемни, толгой тархиеймни угаагыш! – гэжэ Петр хэлэбэ.

¹⁰ – Угаагдаһан хүнэй хүлыень лэ угааха ёһотой юм – тэрэ хүн арюун сэбэр байна ха юм. Мүн таанаршые арюун сэбэр хүнүүд гээшэт, зүгөөр бултадаа арюун сэбэр бэшэт, – гэжэ Иисус харюусаба.

¹¹ Өөрыень хэн барижа үгэхэб гэжэ Иисус мэдэжэ байгаа, тиимэһээ: «Бултадаа арюун сэбэр бэшэт», – гэжэ тэрэ хэлээ.

¹² Шабинарайгаа хүл угааһанай удаа хубсаһаа үмдөөд, тохоногоороо дэрэ тулан нуужа, тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

– Минии таанарта юу хэһэн тухай мэдэнэ гүт? ¹³ Таанар намайе багша, Дээдын Эзэн гэжэ нэрлэнэт, энэ зүб – би үнэндөө тиимэб. ¹⁴ Тиин Дээдын Эзэн, багша байһан аад, би таанарай хүл угаагааб, тиимэһээ таанаршые бэе бэеынгээ хүл угааха ёһотойт. ¹⁵ Намдал адли юумэ хэжэ байхынтнай тула би таанарта жэшээ харуулба гээшэб. ¹⁶ Би таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: зараса өөрынгөө эзэнһээ ехэ бэшэ, эльгээмэл эльгээгшэһээ ехэ бэшэ юм. ¹⁷ Мэдэжэ абаһан энэ юумээ бэелүүлээ һаа, таанар аза жаргалтай байхат.

Иисуста урбаха хүн тухай

¹⁸ Бултанайтнай тухай би хэлэнэгүйб: хэдыетнай шэлэжэ абаһанаа би мэдэнэб. Теэд: «Намтай суг хамта хилээмэ эдижэ байһан хүн минии урдаһаа эсэргүүсэбэ» гэһэн Нангин Бэшэгэй үгэнүүд бодото дээрээ хүсэлдэг лэ даа. ¹⁹ Би таанарта энээн тухай энэ үйлэ хэрэгэй болохоһоо урда хэлэжэ байнаб. Тиин иимэ юумэнэй болоходонь, намайе «Би» байна гэжэ таанар этигэхэт.

²⁰ Би таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: минии эльгээһэн хүниие угтажа абаһан хүн намайе угтажа абана гээшэ, намайе угтажа абаһан хүн намайе эльгээһэн Эсэгые угтажа абана гээшэ.

²¹ Тиигэжэ хэлээд, Иисус ехэ һанаагаа зобобо.

– Таанарай нэгэнтнай намайе барижа үгэхэнь, би үнэхөөрөө баталан хэлэнэб, – гэжэ Иисус хэлэбэ.

²² Хэн тухаймнай хэлэнэ гээшэб гэжэ ойлгожо ядан, шабинарынь урда урдаһаа харалсаба. ²³ Иисустай зэргэлээд тэрэнэй дуратай шабинь толгойгоо сээжэдэнь налаад нуугаа. ²⁴ Энэ хэн тухай хэлэнэб гэжэ Иисусаа һурахыень Симон Петр тэрэ шабидань дохёо тэмдэг үгэбэ. ²⁵ Тиин шабинь Иисуста хандан:

– Дээдын Эзэн аа, тэрэ урбагша хэн гээшэб? – гэжэ асууба.

²⁶ – Табаг соо хилээмэ дэбтгээгээд, нэгэндэтнай үгэхэб, тэрэтнай намда урбаха, – гэжэ Иисус харюусаба.

Тиигээд Иисус зүгэм хилээмэ табаг соо дэбтээгээд, Симон Искариодой Иуда хүбүүндэ үгэбэ. ²⁷ Хилээмэ абахатай сасуунь Иудын досоо Сатана ороодхибо.

– Хэхэ гэжэ ханахан юумээ үтэр хэ, – гээд Иудада Иисус хэлэбэ.

²⁸ Юундэ Иисусай тиигэжэ хэлэһыень шэрээдэ һуугшадай хэнииньшые ойлгобогүй. ²⁹ Хамтын мүнгэ Иудын барижа байһан тула «һайндэртэ хэрэгтэй юумэ бидэндэ худалдажа аба» гэжэ тэрээндэ Иисус хэлээ гээшэ ха, али үгышые хаа, үгытэй ядуу зондо юумэ абажа үгэхыень Иудада захяа ха гэжэ зариманиинь бодобо. ³⁰ Иуда хилээмээ абаад, тэрэ дороо газашаа гараба. Һүни болоод байгаа.

Шэнэ захяа заабари

³¹ Иудын газар гараһан хойно Иисус хэлэбэ:

– Одоол мүнөө Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй алдаршаха саг ерэбэ, Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй алдар солонь Бурханай алдар соло гээшэ. ³² Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй алдар солонь Бурханай алдар солые элирүүлбэл, Бурханшые өөрөө Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүниие алдаршуулха. Бурхан энээниие мэнэ гэнээр бүтээхэ. ³³ Үхибүүдни, таанартай суг хамта байха сагни бага үлөө. Таанар намайе бэдэрхэт, теэд еврейнүүдэй ахамдуудта хэлэнхэндэл адляар, би таанарташые мүнөө хэлэхэмни: «Минии ошохо газарта таанар ерэжэ шадахагүйт». ³⁴ Би таанарта шэнэ захяа заабари үгэнэб: бэе бээдээ дуратай байгты. Би таанарта дуратай байгаа, тэрээндэл адляар таанаршые бэе бээдээ дуратай байгты. ³⁵ Хэрбээ таанарай бэе бээдээ дуратай байгаа хаа, таанарые минии шабинар гэжэ хүн зон барандаа мэдэхэ.

Петрой арсаха тухай Иисус уридшалан хэлэбэ

³⁶ – Дээдын Эзэн аа, ши хайшаа ошохошни гээшэб? – гэжэ Симон Петр Иисусаа һураба.

– Мүнөө дээрээ ши минии хойноһоо ябажа шадахагүйш, теэд хожомшог хойноһоомни ерэхэш, – гэжэ Иисус харюусаба.

³⁷ – Дээдын Эзэн аа! Би мүнөө шинии хойноһоо яахадаа ошожо шадахагүй хүнбиб? Шинии түлөө үхэхэшые болобол, би бэлэн байналби!

³⁸ – Минии түлөө үхэхэб гэнэ гүш? Эрэ тахяагай дуугархаһаань урда ши намһаа гурба дахин арсахалши гэжэ баталан хэлэнэб! – гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус болбол Эсэгэ Бурханда ошохо харгы зам мүн

14 ¹ – Таанар ханаагаа бү зобогты! Бурханда шүтэжэ байгаад, мүн намда шүтэгты! ² Минии Эсэгын гэртэ байха тагалганууд олон юм. Тиимэ бэшэ хаань, би таанарта хэлэхэ нэм. Би таанарай байха байра бэлдэхээ ошохомни. ³ Би ошожо, таанарта байра бэлдэхэб; минии байдаг газарта таанарайшые намтай суг байлсахын тула би нөөргөө бусажа ерээд, таанарые абаашахаб. ⁴ Минии хайшаа ошохо зам таанар мэдэнэт, – гэжэ Иисус хэлэбэ.

⁵ – Дээдын Эзэн аа, шинии хайшаа ошохыешни бидэ мэдэнэгүйлди. Ошохо замыешни бидэ яажэ мэдэхэбибди? – гэжэ Фома буруушаан хэлэбэ.

⁶ – Би болбол Харгы зам гээшэб, Үнэн зүйл, Ажамидарал гээшэб. Намаар ошоогүй хүн Эсэгэдэ хүрэхэ шадахагүй. ⁷ Таанар намайе мэдэхэ хаа, Эсэгыемнишые мэдэнэт. Энээнһээ хойшодоо таанар тэрэниие мэдэдэг болобот, нюдөөрөөшые хараба гээшэт! – гэжэ Иисус харюусаба.

⁸ – Дээдын Эзэн аа! Эсэгээ бидэндэ харуулыш, ондоо юушые манда хэрэггүй, – гэжэ Филипп хэлэбэ.

⁹ – Филипп, ши намайе мэдэнэгүй гүш? Би таанартай хамта имэ удаан саг соо байгаалби! Намайе харахан хүн Эсэгыемнишые хараба гээшэ. Харин ши юундэ «Эсэгээ бидэндэ харуулыш» гэнэбши? ¹⁰ Би Эсэгэ соогоо байнаб, Эсэгэмни минии досоо байдаг гэжэ ши этигэнэгүй гүш? Теэд таанарта хэлэдэг үгэнүүдээ би өөрһөө хэлэнэгүйб, тэрэ минии досоо оршодог Эсэгэмни ажаллана гээшэ. ¹¹ Би Эсэгынгээ досоо байнаб, Эсэгэмни минии досоо байна гэхэдэмни этигэгты. Хэрбээ эдэ үгэнүүдтэмни этигээгүй хаа, бүтээдэг хэрэгүүдыемни хараад этигэгты. ¹² Би таанарта үнэниие хэлэнэб: намда этигэдэг хүн минии хэдэг лэ хэрэгүүдые бүтээхэ, бүришые ехэ юумэ хэжэ шадаха, юундэб гэбэл, би Эсэгэдээ ошохомни. ¹³ Минии нэрэ дурдажа, юу гуйхабта, би бүгэдыень бүтээхэб, тиигэжэ Хүбүүнэйнгээ ашаар Эсэгэнь алдаршаха юм. ¹⁴ Хэрбээ Минии нэрэ дурдажа, намайе гуйгаа хаатнай, би бултыень бүтээхэб.

Нангин Хүлдын эльгээгдэхэ тухай

¹⁵ Хэрбээ таанар намда дуратай хаа, минии захяа заабариие дүүргэхэт. ¹⁶ Тиихэдэ би Эсэгээ гуйхаб, тэрэм таанарта ондоо Тухалагышые үгэхэ, тэрэ Тухалагша хододоо таанартай хамта байха. ¹⁷ Тэрэ

Тухалагша болбол Үнэн зүйлэй Һүлдэ мүн, тэрэ Һүлдые дэлхэйн зон абажа шадахагүй, юундэб гэбэл, тэрэниие харанагүй, мэдэнэгүй бшуу. Харин таанар тэрэниие мэдэнэт, тэрэтнай таанартай мүнөө байна, ерээдүйдэшье таанарай досоо байха. ¹⁸ Би таанадые үншэн үрөөһэнөөр үлөөхэгүйб, би таанадта ерэхэб. ¹⁹ Үшөө нэгэ хэды болоод, дэлхэй намайе харахагүй, харин таанар намайе хаража үзэжэ байхат: би амиды байнаб, тиимэхээ таанаршые баһа амиды байхат. ²⁰ Би өөрынгөө Эсэгэ соо байнаб, таанар минии досоо байнат, би таанарай досоо байнаб – энээн тухай таанар тэрэ үдэр мэдэхэт. ²¹ Минии захиһан захяа заабариие хэн дүүргэнэб, тэрэ намда дуратай гээшэ. Хэн намда дуратайб, тэрээндэ минии Эсэгэшье дуратай байха. Баһа бишье тэрэ хүндэ дуратай байхаб, би өөрыгөө тэрээндэ үзүүлхэб.

²² Тиихэдэнь Иуда (Искарот бэшэ) хэлэбэ:

– Дээдын Эзэн аа! Юундэ ши бүхы дэлхэйдэ бэшэ, харин гансал бидэндэ өөрыгөө үзүүлхээсэ һананабши?

²³ Иисус харюусаба:

– Намда дуратай хүн минии һургадаг ёһоор ябаха, тиихэдэнь минии Эсэгэ тэрээндэ дуратай байха. Бидэ Эсэгэтээ хамта тэрэ хүндэ ерэхэ, тэрээнтэй байхабди. ²⁴ Намда дурагүй хүн минии үгөөр ябахагүй. Харин таанарай дууладаг үгэнүүд минии хэлэхэн үгэнүүд бэшэ, харин намайе эльгээһэн Эсэгийн үгэнүүд гээшэ.

²⁵ Таанартай суг хамта байһан дээрээл энэ бүгэдые таанарта хэлэбэб. ²⁶ Минии аша туһада Эсэгэмни таанарта Тухалагшые, Нангин Һүлдые эльгээхэ. Тэрэ Нангин Һүлдэ таанарые али бүхы юумэндэ һургаха, минии хэлэхэн юумэнүүдые бүгэдыень һануулха. ²⁷ Би таанарые амгалан тайбанда орхёод ябахамни, би өөрынгөө амгалан тайбаниие таанарта үгэнэб. Минии үгэхэ энхэ тайбан энэ дэлхэйн хүн зоной энхэ тайбанда адли бэшэ. Таанар һанаа сэдхэлээ бү зобогты! Бү айгты! ²⁸ «Би таанарһаа холодон ошохомни, теэд дахин таанарта бусахаб» гэхыемни дуулаа һэнта. Хэрбээ таанар намда дуратай байгаа һаа, минии Эсэгэдээ ошохо байһанда баярлаха һэнта, юундэб гэбэл, минии Эсэгэ намһаа нилээд дээгүүр юм. ²⁹ Эдэ бүхы юумэнэй тохёолдоходо, таанарай намда этигэхын тула энээн тухай би уридшалан хэлэнэб! ³⁰ Би таанартай ииһээр ондоо хөөрэлдэхэгүйб, ушарын нэрлэбэл, энэ дэлхэйн Ноёниинь ойртожо байна. Би энэ дэлхэйн Ноёной мэдэлдэ бэшэб. ³¹ Теэд Эсэгэдээ минии дуратай байһые

дэлхэйн зон мэдэхэ ёһотой. Тиймэ ушарһаал би Эсэгынгээ захиһан бүхы юумые дүүргэнэб. Зай, бодогты, мүнөө эндэхэ ябахамнай!

Иисус үзэмэй модоной ёһотой эшэ халаа гээшэ

15¹ – Би үзэмэй модоной бодото эшэ халаа гээшэб, харин Эсэгэмни үзэмшэн юм, – гэжэ Иисус хэлээ. – ² Үзэм жэмэс үгэдэггүй алишье мүшэрьемни Эсэгэмни отолжо хаяад, ехэ ургаса гарахын тула үрэжэл һайтай мүшэрнүүдыемни сэбэрлэн үлээдэг юм. ³ Таанарта минии дуулгаһан һургаал үгын ашаар таанар сэбэр болобот. ⁴ Би таанарай досоо байнаб, тэрээндэл адляар таанар минии досоо байгты. Мүшэр өөрөө үрэ жэмэс асаржа шададаггүй, үрэжэл үгэхын тула мүшэр эшэ халаагай хубинь байха ёһотой. Тэрээндэл адляар таанар минии досоо байгаагүй һаа, үрэ жэмэс асаржа шадахагүйт. ⁵ Би – эшэ халааб, таанар – мүшэрнүүдни гээшэт. Хэн нэгэнэй минии досоо оршобол, би баһа тэрэнэй досоо оршохоб, тийхэдээ тэрэ хүн тон ехэ үрэжэлтэй байха. Намгүйгөөр таанар юушье хэжэ шадахагүйт. ⁶ Минии досоо оршодоггүй хүн үзэмэй сээрлиг сооһоо хаягдажа хаташаһан мүшэрнүүд шэнги байха. Тиймэ мүшэрнүүд суглуулагдан, гал руу хаягдан, галдагдаха. ⁷ Хэрбээ таанадай минии досоо оршожо, минии үгэнүүдэй таанарай досоо оршобол, юушье эрибэлтнай, эриһэн юумьетнай Бурхан таанарта үгэхэ. ⁸ Минии Эсэгийн алдаршахын тула таанар ехэ ургаса асархат, минии шабинар болохот.

⁹ Эсэгэмни намда дуратай байдагтал адляар, бишье таанарта дуратайб. Хайра дуран соомни оршожо байгты! ¹⁰ Таанарта захиһан минии захяа заабарие сахин дүүргэжэ байбал, хайра дуран соомни оршожо байхат. Тон тийгэжэл бишье Эсэгынгээ захяа заабарие сахин дүүргэжэ, Эсэгынгээ хайра дуран соо оршожо байдагби. ¹¹ Минии баяр жаргалые хубаалсахынтнай тула, энэ баяр жаргалай бүрин түгэс байхын тула би эдэ бүгэдые таанадта хэлэнэб. ¹² Таанарта минии дуратай байһандал адляар, таанар бэе бээдээ дуратай байгты гэхэн захяа заабари энэ байна. ¹³ Хани нүхэдэйнгөө түлөө ами наһаяа үгэхэхөө үлүү ехэ дуран дэлхэй дээрэ байхагүй. ¹⁴ Таанарта захиһан минии захяа заабари сахин дүүргэе һаатнай, таанар минии хани нүхэд болонот. ¹⁵ Саашадаа таанадые минии зарасанар гэжэ нэрлэхэгүйб, зараса гээшэ эзэнэйгээ юу хэдэгы мэдэнэгүйбшуу. Би таанарые хани нүхэдни гэжэ нэрлэнэб: Эсэгэхэ мэдэжэ

абаһан бүхы юумэээ би таанарта дуулгабаб. ¹⁶Таанар намайе шэлэжэ абаагүйт, харин би таанадые шэлэжэ абааб, таанадые хүнүүдтэ ошожо, саг үргэлжын үрэжэл асархыетнай би заяагааба. Тийн минии нэрэһээ таанарай эриһэн хүсэһэн бүхы юумыетнай Эсэгэмни үгэхэ. ¹⁷Бэе бээдээ дуратай байгты гэжэ би таанарта захинаб.

Дэлхэйн зоной зэбүүрхэхэ тухай

¹⁸Хэрбээ дэлхэйн зоной таанарта зэбүүрхэн дурагүйтэдэг байгаа хаань, намдашье урид дурагүйтэдэг байгаа гэжэ мэдэжэ байгты. ¹⁹Хэрбээ таанар энэ дэлхэйн зонтой адли байгаа хаатнай, энэ дэлхэйн хүнүүд таанарые өөһэдынхимнай гэжэ тоолоод, таанарта дуратай байха һэн. Теэд таанар энэ зонуудаар нэгэн бэшэт, юундэб гэбэл, би таанарые шэлэжэ абахадаа энэ дэлхэйн зонуудһаа илгааб, тиймэһээл таанадые дэлхэйн зон үзэн ядана. ²⁰«Зараса болбол өөрынгөө эзэнһээ ехэ бэшэ юм» гэжэ хэлэһыемни һанана гүт? Намайе харшалһан байгаа, тийн таанарыешье харшалха. Минии үгэ дуулаһан байгаа, тийн таанарайшье үгэ дуулаха. ²¹Эдэ намһаа боложо таанарые намнажа үлдэхэ, юундэб гэбэл, намайе хэн эльгээгээб гэжэ тэдэ мэдэнэгүй. ²²Хэрбээ энэ зондо минии ерэжэ, тэдэнтэй хөөрэлдөөгүй һаа, тэдэ нүгэл хилэнсэгүй байха һэн, харин мүнөө тэдэнэр нүгэлнүүдэйнгөө түлөө хүлисэл гуйжа шадахагүй. ²³Намда зэбүүрхэн дурагүйтэгшэ минии Эсэгыешье үзэн ядана гээшэ. ²⁴Хэрбээ ондоо хүнэй урда хээгүй гайхамшаг хэрэгүүдые тэдэндэ харуулаагүй һаамни, тэдэ зэмэгүй байха һэн. Теэд мүнөө тэдэнэр гайхамшаг хэрэгүүдыемни өөһэдөө хараһан үзэһэн аад, намдашье, минии Эсэгэдэшье зэбүүрхэн дурагүйтэдэг болоо. ²⁵Иимэл байха ёһотой юм һэн даа. «Шалтагаангүйгөөр намда зэбүүрхэнэ» гэжэ тэдэнэй Хуули соо бэшээтэй байһан юумэниинь бүтэбэ гээшэ.

²⁶Минии эльгээһэн Тухалагша Эсэгэһээмни ерэхэдээ, минии тухай гэршэлхэ. Тэрэ болбол Эсэгэһээмни эхи абаһан үнэн зүбые хэлэдэг һүлдэ болоно. ²⁷Мүн таанаршье минии гэршэ болохот, ушарынь хэлэбэл, эгээл эхинһээ намтай суг байгаа ха юмта.

16 ¹Этигэлээ гээхэгүйнтнай тула эдэ бүгэдые таанарта хэлэнэб. ²Таанадые мүргэлэй гэрһээ намнаха; энээнһээ гадна, таанарые алаха хюдахадаа Бурханда алба хэнэбди гэжэ һанадаг — тиймэ саг ерэхэ. ³Тиймэ юумэ яахадаа хэхэб гэбэл, Эсэгыешье, намайешье тэдэнэр мэдэнэгүй бшуу. ⁴Тэдэнэй эзэрхэхэ сагай орожо

ерэхэдэ, энээн тухай минии хэлээшые ханахынтнай тула эдэ бүгэдые би хэлээб. Би түрүүн энээн тухай таанарта хэлээгүй хэм, юундэб гэбэл, таанадаар хамта байгааб.

Нангин Һүлдэ тухай

⁵ Мүнөө би намайе эльгээгшэдэ ошохомни. Теэд «ши хайшаа ошохошниб?» гэжэ таанарай хэнтнайшые намһаа нуранагүй. ⁶ Гэбэшые, минии хэлэһэн үгэнүүд таанадай зүрхэ сэдьхэлдэ ехэ уйдхар гашуудал түрүүлбэ. ⁷ Теэд би таанарта үнэниие хэлэнэб: минии Эсэгэдээ ошоо хаамни, таанадта дээрэ байха. Хэрбээ минии ошоогүй хаа, Тухалагшатнай таанадта ерэхэгүй, харин би ошожо, Тухалагшые таанадта эльгээхэб. ⁸ Нүгэл шэбэл, үнэн зүб, зарга шүүбэри гэдэг юун бэ гэжэ дэлхэйн зондо тэрэ Тухалагша ерэхэдээ харуулха. ⁹ Харуулха нүгэл шэбэлынъ юун бэ гэбэл – дэлхэйн зон намда этигэнэгүй. ¹⁰ Харуулха үнэн зүбынъ минии талада юм, ушарынъ хэлэбэл, би һөөргөө Эсэгэдээ бусахамни, тиин таанар намайе ондоо харахагүйт. ¹¹ Харуулха зарга шүүбэринъ юун бэ гэбэл – энэ дэлхэйн Ноён гэмнүүлээд байна.

¹² Би таанадта үшөө олон юумэ хэлэхэ хэм, теэд таанар мүнөөдөө ойлгохогүйт. ¹³ Үнэн зүйлэй Нангин Һүлдэ таанарта ерэхэдээ, үнэн зүйлые дууһыень таанарта ойлгуулха. Нангин Һүлдэ өөрһөө хэлэхэгүй, зүбхэн лэ өөрөө дуулаһан юумэеэ дамжуулан хэлэхэ, ерээдүй сагта юун болохоб гэжэ таанарта дуулгаха байна. ¹⁴ Нангин Һүлдэ намайе алдаршуулха, тэрэнэй дуулгаһан юумэн таанадта намһаа дамжан ошохо. ¹⁵ Эсэгэдэмни байһан бүгэдэ үнэн зүйл минии юм. Тиимэ ушарһаал, Нангин Һүлдын дуулгаһан юумэн таанадта намһаа дамжан ошохо юм гэжэ хэлээб.

Зоболон жаргал тухай

¹⁶ Һаяар иигээд таанар намайе ондоо харахагүйт, тиибэшые нэгэ хэды болоод, намайе дахин харахат.

¹⁷ Тиихэдэнь зарим шабинарынъ өөһэд дундаа хөөрэлдэбэ:

– Энэмнай ямар удхатайгаар хэлэнэ гээшэб? «Һаяар иигээд таанар намайе ондоо харахагүйт, тиибэшые нэгэ хэды болоод, намайе дахин харахат», – гэнэл. «Ушарынъ гэхэдэ, би һөөргөө Эсэгэдээ бусахамни», – гэжэ баһа хэлэнэл. ¹⁸ «Һаяар иигээд» гэхэдээ юун гэнэб? Тэрэнэй юун тухай хэлэжэ байһые бидэ ойлгоногүйлди.

¹⁹ Шабинарынъ юу нурахаяа ханааб гэжэ урид мэдээд, Иисус иигэжэ хэлэбэ:

— «Һаяар иигээд таанар намайе ондоо харахагүйт, тиибэшье нэгэ хэды болоод, намайе дахин харахат гэхэдээ энэмнай ямар удхатайгаар хэлэнэб?» — гэжэ таанар бэе бэеһээ асуунат. ²⁰ Таанарта үнэн зүбые хэлэнэб: таанар уйлахат, гашуудахат, харин дэлхэйн зон баярлаха хүхихэ. Таанар уйдхар гашуудалда абтахат, теэд удаань баярлахат. ²¹ Эхэнэр хүн үхибүүгээ түрэхэ сагай ерэхэдэ, үбдэдэг зободог, теэд үхибүүгээ түрөөд байхадаа, дэлхэйдэ хүн түрэбэ гэжэ баярлахадаа, үбдэһэн зобоһоноо мартадаг. ²² Тэрээндэл адляар мүнөө таанадшье уйдажа байнат, харин дахин таанараа харахадамни зүрхэ сэдхэлтнай баяр баясхалангаар дүүрэхэ, тиин тэрэ баясхалангыетнай хэншье бууруулжа шадахагүй. ²³ Тэрэ үдэр таанар намһаа юушье асуухагүйт. Таанадта үнэн зүбые хэлэнэб: минии нэрэ дурдан таанарай эриһэн бүхы юумые Эсэгэмни таанадта үгэхэ. ²⁴ Минии нэрэ дурдажа, таанар юушье үшөө эрээгүйт. Эригты — абахат, тиин таанар баяр баясхалангаар дүүрэхэт!

²⁵ Энээн тухай би нургаалта үгэнүүдээр таанадта хэлээб, теэд өөрынгөө Эсэгэ тухай нургаалта үгэнүүдээр бэшэ, харин сэхэ хэлэхэ сагни ерэжэ байна. ²⁶ Тэрэ үдэр минии нэрэ дурдажа, Эсэгьемни гуйхат. Таанарай тула би Эсэгээ гуйхаб гэнэгүйб. ²⁷ Эсэгэмни өөрөө таанарта дуратай юм, юундэб гэбэл, таанар намда дуратай байнат, намайе Бурханһаа ерээ гэжэ этигэнэт. ²⁸ Би энэ дэлхэйдэ Эсэгэһээ ерээб, мүнөө энэ дэлхэе орхёод, Эсэгэдээ бусахамни.

²⁹ — Одоо мүнөө ши нургаалта үгэнүүдээр бэшэ, харин сэхэ хэлэнэш, — гэжэ шабинарынъ Иисуста хэлэбэ. — ³⁰ Ши бүхы юумэ мэдэнэш, шамһаа асуухаһаашье урда мэдэнэш гэжэ бидэ ойлгобобди. Тиимэһээ ши Бурханһаа ерээш гэжэ бидэ этигэнэбди.

³¹ — Одоо этигэбэ гүт? ³² Шагнагты даа, намайе гансаарым орхёод гэр гэртээ гүйлдэн тараха сагтнай ерэжэ байна. Теэд би гансаараа бэшэб, минии Эсэгэ намтай суг хамта юм. ³³ Минии досоо амгалан тайбан олохынтнай тула эдэ бүгэдые би таанарта хэлээб. Энэ дэлхэйдэ гашуудал зоболонтой ушархат, теэд сүхэршэгүй зоригтой байгты: би энэ дэлхэе илааб! — гэжэ Иисус харюусаба.

Иисус Бурханда зальбарна

17 ¹Эдэ үгэнүүдэйнгээ һүүлээр Иисус тэнгэри өөдэ хараад, иигэжэ хэлэбэ:

– Эсэгэ аа! Сагни ерэбэ. Хүбүүнэйшни шиниингээ нэрэ алдаршуулхын тула ши Хүбүүгээ алдаршуула. ²Бүхы хүнүүдые зонхилхо эрхэ засаг Хүбүүндээ олгоһон хадаш Хүбүүншни өөртэнь даалгаһан бүхы хүнүүдтэш хэтэ мүнхын амидарал олгохо. ³Хэтэ мүнхын амидарал гээшэ ори ганса үнэн бодото Бурхан бологшо шамайгаа, мүн шинии эльгээһэн Иисус Христосые мэдэхэ гэхэн удхатай. ⁴Намда даалгаһан ажал хэрэгыешни бээлүүлэн, би шамайе газар дээрэ суурхуулан нэрлүүлэб. ⁵Эсэгэмни аа, юртэмсэ дэлхэйн үшөө бии болоодүйдэ, шамтайгаа суг байхадаа суурхаһан минии алдар солоор намайгаа мүнөө өөргыгөө хамта суурхуула.

⁶Дэлхэйн зонһоо илгажа намда үгэхэн хүнүүдтэ би шинии нэрэ нээбэб. Эдэ шинии хүнүүд гээшэ, эдэниие ши намда үгөөш. Эдэ хүнүүд шинии үгын ёһоор ажаһууна. ⁷Намда шинии үгэхэн бүхы юмэн шинии юм гэжэ одоол тэдэ ойлгоо. ⁸Намда шинии дамжуулан үгэхэн үгэнүүдые би тэдэндэ дамжуулбаб, тэдэнэр эдэ үгэнүүдыешни хүлээн абаа, тиин намайе шамһаа ерээ гэжэ тэдэ үнэхөөрөө ойлгоо, намайе ши эльгээгээш гэжэ этигээ. ⁹Эдэнэй тула би зальбаран гуйнаб, бүхы дэлхэйн тула зальбаран гуйнагүйб, харин намда шинии үгэгшэдэй тула зальбаран гуйнаб, юундэб гэбэл, тэдэнэр шинии мэдэлдэ байдаг юм. ¹⁰Ушарынь гэбэл, намда байһан бүгэдэ шинии юм, шамда байһан бүхэн минии юм. Тэдэнэй ашаар би алдаршабаб. ¹¹Би дэлхэйдэ саашадаа байхаяа болёоб, шамдаа бусажа ерэхэмни, харин эдэмни дэлхэйдэ үлэхэнь. Гэгээн нангин Эсэгэмни аа! Өөрыншни нэрэ солын тулада, намда шинии үгэхэн эдэ хүнүүдые, ши бидэ хоёртол нэгэн адли байхынь тула абаран үлөөгыш даа. ¹²Эдэнтэй сугтаа байхадаа, шинии намда үгэхэн нэрэ солын ашаар би өөрөө эдэниие хамгаалан хаража ябааб. Би тэдэниие хамгаалааб: хэнииньше хосороогүй, харин хосорхо ёһотой байһан нэгэниинь лэ һалаа, юундэб гэхэдэ, иигэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй үгэнүүд хүсэлдэн бээлүүлэгдэбэ гээшэ. ¹³Мүнөө би шамдаа бусахамни. Теэд минии баяр баясхалангые эдэнэймни намтай хубаалдан баясахын тула, газар дэлхэйдэ байһан дээрээ эдэ бүгэдые хэлэнб. ¹⁴Шинии Үгые би шабинартаа дамжуулааб, тиихэдэмни дэлхэйн хүн зон тэдэндэ зэбүүрхэн дурагүйлхөө, тэдэнэр

намдал адли энэ дэлхэйн зоноор нэгэн бэшэ ха юм. ¹⁵Тэдэниие энэ дэлхэйһээ абахыешни би гуйнагуйб. Тэдэниие аюулта хоротон-хоо абархыешни гуйнаб. ¹⁶Тэдэнэр, намда адли, энэ дэлхэйн зоноор нэгэн бэшэ ха юм. ¹⁷Эдэниие үнэн зүйлэй аша хүсөөр өөрынгөө болго, үнэн зүйл гээшэ – шинии Үгэ мүн. ¹⁸Намае дэлхэйн хүн зондо шинии эльгээһэндэл адли, би тэдэниие баһал энэ дэлхэйн зондо эльгээгээб. ¹⁹Эдэниие үнэн зүйлэй хүсөөр шинии болгохын тула, би өөрыгөө шамда зорюулааб.

²⁰Тээд гансал эдэнэй тула шамае гуйна бэшэб, мүн минии тухай эдэнэймни хэлэһэн үгын ашаар намда этигэгшэдэйшье тула гуйнаб. ²¹Эдэнэр бултадаа нэгэн хамта байг лэ, ши минии досоо байнаш, би шинии досоо байнаб, тэрээндэл адли, тэдэнэр бидэнэй досоо байг лэ. Тиэхэдээ намае ши эльгээгээш гэжэ дэлхэйн зон этигэхэ. ²²Ши бидэ хоёртол адляар, тэдэнэй нэгэн хамта байхын тула, намда шинии үгэһэн алдар солые би тэдэндэ үгөөб. ²³Тэдэнэй сүм бүрин нэгэн хамта байхын тула би тэдэнэй досоо байнаб, ши минии досоо байнаш. Ши намае эльгээгээш гэжэ, ши намда дуратай байдагтал адляар, эдэндэ дуратайш гэжэ дэлхэйн зон мэдэг лэ. ²⁴Эсэгэмни аа! Шинии үгэһэн хүнүүдэй намтай хамта минии ошохо газарта байхыень хүсэнэб. Юртэмсэ дэлхэйн бии болохоһоо урда ши намда дуратай байжа намда олгоһон алдар солыеш тэдэнэр хараг үзэг лэ. ²⁵Үнэн сэхэ Эсэгэмни аа! Дэлхэйн зон шамае мэдэнгүй. Тээд би шамае мэдэнэб, намае ши эльгээгээш гэжэ тэдэмнишье мэдэнэ. ²⁶Намда шинии дурладагтал адли дуран тэдэнэй досоо байхын тула, мүн тэдэнэй досоо минии байхын тула би тэдэндэ шинии нэрые нээгээб, нээжэшье үгэхэб.

Иисусые барижа хааба

18 ¹Иигэжэ хэлэһэнэйнгээ һүүлээр Иисус шабинартаяа хамта Кедрон голой саада бээдэ байһан сэсэрлиг тээшэ шэглэн зорибо. Тэдэ бүгэдөөрөө сэсэрлиг руу ошобо. ²Урбагша Иуда энэ газарые мэдэхэ байгаа – Иисус шабинартаяа хамта тэндэ ходо суглардаг хэн. ³Иуда Римэй бүлэг сэрэгшэдые, мүн түрүү санаартанай, фарисейнүүдэй эльгээһэн Бурхан Хүмын харуулшадые абаад, баһа сэсэрлиг руу ерэбэ; тэдэнэр бултадаа буу зэбсэг, гэрэл фонарь, гал түүдэгүүдые гартаа барижа ябаа. ⁴Иисус өөртэйнь ямар юумэ тохёолдохые уридшалан мэдэжэ байһанһаа, урдаһаань гаража:

– Таанар хэниие бэдэрнэбта? – гэжэ хураба.

⁵ – Назаредэй Иисусые бэдэрнэбди, – гэжэ тэдэнь харюусаба.
– Энэ би байнаб, – гэбэ Иисус.

Иуда урбагша баһал тэдэнтэй хамта байлсаа. ⁶ «Энэ би байнаб» гэжэ Иисусай хэлэмсээр, тэдэнь гэдэргээ сухарин, газарта унашабад.

⁷ – Таанар хэниие бэдэрнэбта? – гэжэ Иисус дахин тэдэһээ асууба.

– Назаредэй Иисусые бэдэрнэбди, – гэжэ тэдэнь харюусаба.

⁸ – Энэ би байнаб гэжэ таанарта хэлээ хамнайб. Хэрбээ таанарта би хэрэгтэй һаа, эдэ хүнүүдые табигты, – гэбэ Иисус. ⁹ Тэрэ юундэ тиигэжэ хэлээб гэбэл:

*«Намда шинии үгэһэн хүнүүдэй
нэгэнииньшые хосороогүй», – гэжэ Иисусай хэлэһэн үгэнүүд
хүсэлдэн бэлүүлэгдэхэ ёһотой байгаа.*

¹⁰ Һэлмэтэй байһан Симон Петр Һэлмээ гаргаһан бэеэрээ ахамад санаартын зарасын баруун шэхые таһа сабшаба. Тэрэ зарасань Малх гэжэ нэрэтэй байгаа.

¹¹ – Һэлмээ хуйдань хэ! Иимэ хуби заяа Эсэгэмни намда үгөө юм. Энээнһээ би арсаха аалби? – гэжэ Петрто Иисус хэлэбэ.

Ахамад санаарта мүшхэбэ. Петр Иисусһаа арсаба

¹² Тиихэдэнь Римэй сэрэгшэд даргатаяа хамта, мүн ахамад санаартын болон фарисейнүүдэй эльгээһэн Бурхан Һүмын харуулшад Иисусые барижа хүлибэ. ¹³ Тэрээнне түрүүн тэрэ жэлдэ ахамад санаарта байһан Кайафа гэгшын хадам эсэгэнь болохо Аннада абаашаба. ¹⁴ Бүхы еврей зоной орондо гансал хүн хосороо һаа дээрэ байха гэжэ еврейнүүдэй ахаматуудта зүбшэл үгэһэн хүниинь эгээл тэрэ Кайафа гэгшэ байгаа. ¹⁵ Иисусай хойноһоо Симон Петр, баһа нэгэ шабинь дахажа ябаа. Тэрэ шабинь ахамад санаартатай танил байһан дээрэһээ ахамад санаартын буусада Иисустай хамта оробо. ¹⁶ Харин Петр бартаагай саана үлэбэ. Удаань ахамад санаартатай танил шабинь газар гаража, бартаагай үүдэ хахидаг зараса эхэнэртэй хөөрэлдөөд, Петрые хорёо соо оруулба.

¹⁷ – Ши энэ хүнэй шабинь хаяаш? – гэжэ зараса эхэнэрынь Петрто хэлэбэ.

– Бэшэб даа, – гэжэ Петр харюусаа.

¹⁸ Газар хүйтэн байгаа. Зарасанар болон Бурхан Һүмын харуулшад гал түүдэг носоогоод, хажуудань дулаасажа һуугаа. Мүн Петршые

тэдэнэй хажууда зогсоод, дулаасаж байгаа. ¹⁹ Тэрэ үедэнь ахамад санаарта Иисусай шабинар тухай, тэрэнэй хургаал номнол тухай Иисусаа асуулта абажа байба.

²⁰ – Би бүгэдэ зоной урда сэхэ хэлэдэг хэнби. Би мүргэлэй гэрнүүд соо ба Бурхан хүмэ соо хододоо хургаалаа номногшо хэм. Тэндэ бүхы еврейнүүд ердэг хэн, – гэжэ Иисус харюусаба. – Ньюса юумэ би огто хэлээгүйб. ²¹ Юундэ таанар намайе мүрдэжэ мүшхэжэ байна гэшэбта? Юу хэлэһэн тухаймни минии шагнагшадһаа хурыт, юун гэжэ хэлэһемни тэдэ мэдэхэл.

²² Иигэжэ хэлэхэдэнь, Иисусай хажууда зогсожо байһан харуулшадай нэгэниинь тэрэнэй нюурыень альгадаад:

– Ахамад санаартын урдаһаа юундэ иигэжэ дуугарнабши! – гэжэ зандаран хэлэбэ.

²³ – Хэрбээ али-нэгэн буруу юумэ минии хэлээ һаа, ямар юумэниинь бурууб гэжэ намда хэлш. Хэрбээ үнэн зүб юумэ хэлээ һаамни, ши намайе юундэ сохинобши, – гэбэ Иисус.

²⁴ Тиэхэдэнь Анна Иисусые хүлээтэй зандань ахамад санаарта Кайафада эльгээбэ*. ²⁵ Симон Петр газраа дулаасаж байба.

– Ши баһа Иисусай шабинь хаяаш? – гэжэ тэрэндэ хэлэбэд.

– Бэшэб, – гэжэ Петр харюусаба.

²⁶ – Сэсэрлиг соо шамайе Иисустай хамта байхыешни би хараа бэшэ хэн аалби? – гэжэ ахамад санаартын зарасанарай нэгэн асууба. Тэрэ зарасын түрэл болохо хүнэй шэхэ Петр хэлмээрээ таһа сабшанан байгаа.

²⁷ – Би шабинь бэшэб, – гэжэ Петр баһа мэлзэбэ. Тиигэмсээрнь эрэ таһа дуугарба.

Иисус Пиладай урда зогсобо

²⁸ Эртэ үглөөгүүр еврейнүүд Иисусые удамаршын** ордондо Кайафаһаа асарба. Бэеэ бузарлахагүйн тула тэдэ римэй засаглагшын ордондо оробогүй, тэндэнь ороо һаа, тэдэндэ Паасхын зоог барижа болохогүй байгаа. ²⁹ Тиимэһээ удамарша Пилат тэдэнтэй уулзахаяа гараба.

* Римэйхинэй Кайафые ахамад санаартаар томилжо табихын урда тээн ахамад санаартын үүргэ Анна гүйсэдхэжэ байгаа, тиин холигдоһонойгоо һүүлээршые тэрэ хүн зоной дунда ахамад санаартын нэрэ хүндэтэй ябаа.

** Иудейдэ дүүрэн эрхэтэй Римэй засаглагша.

– Энэ хүниие таанар юун гэжэ зэмэлнэбта? – гээд тэрэ асууба.

³⁰ – Хэрбээ гэм хээгүй хаань, бидэ энээниие шамда асархагүй хэмди, – гээд тэдэнь харюусаба.

³¹ – Энээнээ өөһэдөө абаашаад, өөһэдынгөө хуулиин ёһоор шүү-бэрилэгты, – гэбэ Пилат.

– Римэй засагаархин хүниие саазалха эрхэ бидэндэ олгоногүй ха юм, – гэжэ тэдэнь арсаба.

³² Иигэжэ ямар үхэлөөр үхэхэ тухайгаа Иисусай хэлэһэн үгэнүүд хүсэлдэн бэлүүлэгдэбэ. ³³ Пилат ордондоо дахин ороод, Иисусые дуудажэ:

– Ши еврейнүүдэй хаан гүш? – гэжэ асууба.

³⁴ – Нам тухай ши өөрөө тиигэжэ ханаһанаа хэлэнэ гүш, али ондоо хүнүүд шамда тиигэжэ хэлээ гү? – гээд Иисус хураба.

³⁵ – Би еврей аалби? Шинии өөрыншни нютагаархин, түрүү санаартан шамайе намда асаржа тушаагаа. Ямар тиймэ муу юумэ ши хээбши? – гэбэ Пилат.

³⁶ Иисус харюусаба:

– Минии хаан түрэ энэ дэлхэй дээрэхи засаг түрэдэл адли бэшэ юм. Хэрбээ минии хаан түрэ энэ дэлхэй дээрэхи засаг түрэдэл адли байгаа хаа, минии албатан намайе еврейнүүдэй ахаматуудай гарта оруулхагүй гэжэ оролдохо хэн. Минии мэдэлэй хаан түрэ энэ дэлхэй дээрэхи засаг түрэдэл адли бэшэ юм.

³⁷ – Тиихэдээ ши ябашье хаа, хаан болоно хаяаш? – гэжэ Пилат асууба.

– Ши өөрөө намайе хаан гэнэш. Би үнэн зүйлые гэршэлхын тула түрэн, дэлхэйдэ ерэнэн байнаб. Үнэн зүйлые баримталагшад бултадаа минии хэлэһые дуулана, – гэбэ Иисус.

³⁸ – Үнэн зүйл гэжэ юун бэ? – гээд Пилат асууба.

Иисусые саазалха шийдхэбэри гаргабад

Пилат дахин еврейнүүдтэй уулзахаяа гаража:

– Би энэ хүндэ зэмэ тохохо ямаршые баримта олоногүйб, – гэбэ. – ³⁹ Паасхынтай үедэ би нэгэ хүниетнай таанарта саазанаа сүлөөлжэ үгэдэгби – танайда тиймэ заншал бии ха юм. Еврейнүүдэй хааниие танда табихыемни хүсэнэ гүт?

⁴⁰ – Үгы! Тэрээниие бэшэ! Бараббые бидэндэ таби! – гээд тэдэнь хашхаралдаба. Харин Барабба гэдэгынь үймүүлэгшэ байгаа.

19¹Тиихэдэнь Пилат Иисусые ташуурдагты гэжэ захирба. ²Сэрэгшэдынь үүргэнээр гүрлөө гүрэжэ, толгой дээрэнь табиба, тэрээндэ улаан суба үмдэхүүлбэ. ³Иисуста дүтэлжэ ерээд:

– «Еврейнүүдэй хаан» мандаха болтогой! – гэлдэн, Иисусай нюур хасарые альгадана.

⁴Пилат дахин гаража, еврейнүүдтэ хандан:

– Тэрэниие таанадта харуулхамни. Таанар мэдэжэ байгты: би энэ хүндэ зэмэ тохохо ямаршые баримта олоногүйб, – гэбэ.

⁵Тиихэдэнь Иисус ордон сооһоо гаража ерэбэ, хадхууртай үбһэн гүрлөө толгой дээрэнь табигданхай, улаан суба үмдэхүүлэнхэй байба.

– Тэрэ хүн энэл даа! – гэбэ Пилат.

⁶Теэд түрүү санаартан, харуулшад Иисусые хараад:

– Тэрэниие хэрээһэндэ хада, хэрээһэндэ хада! – гэжэ хашхаралдаба.

– Өөһэдөө барижа, энээнээ хэрээһэндэ хадагты! Би энэниие зэмэлхэ юумэ олоногүйб, – гэжэ тэдэндэ Пилат хэлэбэ.

⁷– Манай Хуулийн ёһоор энэ хүн үхэхэ ёһотой, юундэб гэхэдэ, өөрыгөө Бурханай Хүбүүн гэжэ айладхана, – гэжэ еврейнүүд харюусаба.

⁸Пилат энэниие дуулаад, бүри ехээр айшаба. ⁹Дахин ордондоо ороод:

– Ши хаанаһаабши? – гэжэ Иисусһаа һураба.

Теэд Иисус харюусабагүй.

¹⁰Тиихэдэнь Пилат:

– Намтай хөөрэлдэхэ дурагүй байна гүш? Би шамайе табюулхашые эрхэтэйб, саазалуулхашые эрхэтэйб – энэниие мэдэнгүй гээшэ гүш? – гэбэ.

¹¹– Хэрбээ дээрэһээ тиимэ эрхэ шамда үгтөөгүй һаа, ши намайе мэдэлдээ абажа заяандаашые шадахагүй һэнши. Тиимэһээ намайе шамда тушааһан хүнэй нүгэлынь бүришые ехэ юм.

¹²Тиигэжэ хэлэхэдэнь, Пилат Иисусые хаалтаһаа сүлөөлхэ гэжэ оролдоһон байна. Теэд еврейнүүд:

– Хэрбээ ши энэниие табяа һаа, Римэй хаанай нүхэр бэшэш! Өөрыгөө хаан гээшэб гэдэг хүн хадаа императорай урдаһаа эсэргүүсэн тэмсэнэ гээшэ! – гэжэ хашхаралдаба.

¹³Пилат энэниие нь дуулаад, Иисусые ордон сооһоо гаргаһан бэээрээ, заргашын һуудаг креслэдэ һууба. Энэнь «Шулуугаар

дэбдигдэһэн газар» (еврей хэлээр «Габбата») гэжэ нэрэтэй. ¹⁴ Энэ ушар Паасхын һайндэрэй урдахана, зургаан гарагай хахаддэрэй багаар болоо.

– Харагты даа, энэ таанарай хаан гээшэ! – гэжэ Пилат еврейнүүдтэ хандан хэлэбэ.

¹⁵ – Үгы болог! Тонилог саашаа! Энээниие саазала! – гэжэ тэдэнь хашхаралдаба.

– Таанарай хааниие би саазалхамни гээшэ гү? – гэжэ Пилат асууба.

– Римэй хаанһаа бэшэ ондоо хаан маанадта байхагүй! – гэжэ түрүү санаартан харюусаба.

¹⁶ Тиихэдэнь лэ Иисусые хэрээһэндэ хадажа саазалхыень Пилат зүбшөөһэн байна. Тиихэдэнь тэдэ Иисусые туужа абаашаба.

Иисусые хэрээһэндэ хадажа саазалба

Тиихэдэнь тэдэ Иисусые туужа абаашаба. ¹⁷ «Хохимой» (еврей хэлээр «Голгофо») гэжэ нэрэтэй газар хүрэтэр Иисус хэрээһээ бэе дээрээ үргэлөөд ябаха ёһотой байгаа. ¹⁸ Тэндэ Иисусые хэрээһэндэ хадаад, һүүлдэ хэрээһыень бодхообо. Тэрээнтэй хамта үшөө хоёр хүниие: нэгыень баруун тээн, нүгөөдыень зүүн тээн, Иисусые дундань хэрээһэн дээрэ үргэбэ. ¹⁹ Хабтагай модо бэлдээд, хэрээһэн дээрэнь хадаха гэжэ Пилат захирба. Тэрэ хабтагай дээрэнь: «Назаредэй Иисус, еврейнүүдэй хаан» гэжэ бэшээтэй байгаа. ²⁰ Тэрэниие олон еврейнүүд уншаа һэн. Юундэб гэбэл, Иисусай саазалуулһан газарынь городһоо холо бэшэ һэн, тэрэнь еврей, лата, грек хэлэнүүдээр бэшээтэй байгаа. ²¹ Еврейнүүдэй түрүү санаартан Пиладта иигэжэ хэлэһэн байнад:

– «Еврейнүүдэй хаан» гэжэ бү бэшэ! «Энэ хүн өөрыгөө еврейнүүдэй хаан гэдэг һэн» гэжэ бэшэ.

²² – Юун гэжэ бэшээбиб, тэрээгээрээл байг, – гэжэ Пилат харюусаба.

²³ Сэрэгшэд Иисусые хэрээһэндэ хадажа саазалаад, тэрэнэй субые абажа, сэрэгшэдэй тоогоор – дүрбэн хэһэг болгожо, өөһэд хоорондоо хубааба. Зүйдэлгүйгөөр нэхэгдэһэн субыень баһа абаба.

²⁴ – Энээниие нь бү шуулая, жээрэб хаяябди, хэндэмнай туданаб, тэрэ хүн абаха, – гэжэ өөһэд дундаа хэлсэбэ. Иигэжэ Нангин Бэшэг соо: «Минии хубсаһые хоорондоо хубаагаад абаа, минии

хубсаһа тухай жээрэб хаяа» гэжэ бэшээтэй үгэнүүд хүсэлдэн бэлүүлэгдээ. Сэрэгшэд иимэл юумэ хэһэн байгаа.

²⁵ Иисусай хэрээһэнэй хажууда тэрэнэй эжы, нагаса эжынь, Клопасай һамган Мария, мүн Магдалай Мария гэгшэд зогсожо байгаа һэн. ²⁶ Иисус эжыгээ, эжынгээ хажууда зогсожо байһан өөрынгөө дуратай шабиие хараад, эжыдээ:

– Эжымни, энэ болбол шинии хүбүүн гээшэ, – гэжэ хэлэбэ.

²⁷ Удаань шабидаа: – Энэ болбол шинии эжы гээшэ, – гэбэ.

Тийһэнэйнь хойно тэрэ шабинь Иисусай эжые гэртээ асаржа байлгаа.

Иисус нүгшэбэ

²⁸ Болохо юумэн боложо дүүрэхын заха үзэгдэхые Иисус ойлгожо, Нангин Бэшэг соо бэшэгдэһэн мүнүүдые хүсэлдүүлэн:

– Ундам хүрэнэ! – гэбэ.

²⁹ Тэндэ дүүрэн домбо соо гашуун архи байба. Сэрэгшэд бамбагар юумэн дээрэ тэрэ архиһаа адхаад, тэрэнээ иссоп ургамалай мүшэр дээрэ табяад, Иисусай уралда ойртуулба. ³⁰ Иисус тэрэ улаан архиинь амсаад:

– Бүтэбэ даа! – гэжэ хэлэбэ. Тиин тархья тонгойлгон, ами табиба.

³¹ Тиихэдэ пятница, субботодо бэлдэхэ үдэр байгаа. Саазалууһан хүнүүдэй бэеые субботын үдэр үлгөөтэй зандань байлгахагүй гэжэ еврейнүүдэй ахаматууд оролдоо. Теэдшые тэрэ субботодо Паасхын ехэ һайндэр тудда. Иимэ ушарһаа, саазалуулагшадай шэлбыень хуха сохёод, бэеыень хэрээһэнһэнь абхуулыт гэжэ еврейнүүдэй ахаматууд Пиладые гуйба. ³² Сэрэгшэд ерэжэ, Иисустай хамта саазалууһан нэгэ хүнэйнь шэлбые хухалба, удаань хоёрдохи хүнэйхиинь хухалба. ³³ Тиигээд Иисусай хажууда ерээд харахадань, тэрэ үхэшэһэн байба, тиимэһээ шэлбыень хухалбагүй. ³⁴ Гэбэшье нэгэ сэрэгшэнь тэрэнэй хүбээе жадаараа сүмэ хадхаба. Тиигэмсээрнь тэндэһэнь шуһан ба уһан гоожобо. ³⁵ Таанарайшые үнэншэхын тула бараниие өөрынгөө нюдөөр хараһан хүн энээн тухай хөөрөө бэлэй. Тэрэ хүнэй гэршэлэн харууһаниинь үнэн зүб юм, үнэн зүб юумэ хэлэнэб гэжэ тэрэ хүн мэдэнэ. ³⁶ Тэрэнэй гансаханшые яһаниинь хухархагүй гэхэн Нангин Бэшэгэй үгэнүүд хүсэлдэн бэлүүлэгдэбэ. ³⁷ Сүм хадхаһан хүнөө тэдэ хараха гэжэ Нангин Бэшэгэй баһа ондоо тээ хэлэгдэнэ.

Иисусые хүдөөлүүлэн тухай

³⁸ Энээнэй хүүлдэ Аримафейн Иосиф гэдэг хүн ерэжэ, Иисусай бэеые абаашаха зүбшөөл Пиладнаа гуйба (Иосиф еврейнүүдэй засагаархиннаа айжа байһан дээрэһээ Иисусай нюуса шабинь байгаа). Пилат тэрээндэ зүбшөөлөө үгэбэ. Иосиф Иисусай бэеые абаашаба. ³⁹ Нэгэтэ хүни Иисуста ерэнэн Никодим мүнөө баһа ерэлсэбэ. Никодим зуугаад хүүнтэ* хайхан үнэртэй смирна ба алой ургамалнуудай шүүһэ асарба. ⁴⁰ Тэдэ хоёр Иисусай шарилые хайхан хангалтай шүүһэндэ дэбтээһэн бүдөөр орёобо (еврейнүүд тиигэжэ хүдөөлүүлдэг заншалтай байгаа). ⁴¹ Иисусай саазалуулһан хууриһаа холо бэшэ сэсэрлиг бии һэн, тэндэнь урдань хэнэйшые хэбтээгүй шэнэ агы нүхэн түхээрэгдээд байгаа. ⁴² Субботын урдахи үдэр һэн тула, мүн шэнэ агы нүхэн дүтэхэн байһан дээрэһээ, Иисусые тэрэ агы нүхэндэ хадаглаба.

Хооһон агы нүхэн

20 ¹ Гарагай нэгэнэй, воскресениин эртэ үглөөгүүр, газар харанхы байхада, Магдалай Мария агы нүхэндэ дүтэлэн ерэхэдээ, тэрэнэй амһарыень хаагаад байһан шулуунайнь хажуу тээшээ болгогдоод байхые обёорон хараба. ² Магдалай Мария Симон Петрто, мүн Иисусай дуратай байһан нүгөөдэ шабидань гүйжэ ошоод:

– Дээдын Эзэнэй шарилые агы нүхэнһөөнь абаашаһан байна, хайшань абаашаһыень бидэ мэдэнэгүйбди, – гэжэ тэдэндэ дуулгаба.

³ Петр ба нүгөөдэ шаби хоёрын агы нүхэн тээшэ ошобо. ⁴ Хожуулаа гүйбэшье, нүгөөдэ шабинь Петrhoо хурдан байһан дээрэһээ, агы нүхэнэй хажууда түрүүн гүйжэ ерээ. ⁵ Тонгойгоод харахадань, тэндэ Иисусые хүдөөлүүлхэдээ орёохон бүдын лэ байба. Теэд агы нүхэ руу тэрэ оробогүй. ⁶ Хойноһоонь Симон Петр гүйжэ ерээд, агы соонь ороходоо, бүдын хэбтэхые хараба. ⁷ Мүн толгойень боохон бүд тэндэ байба. Теэд толгойень боохон бүд бэеыень орёохон бүдтэй хамта бэшэ, харин байһан байрадаа монсогойлоотой, амьараа хэбтээ. ⁸ Агы нүхэндэ түрүүн гүйжэ ерэнэн нүгөөдэ шабинь баһа тэндэ ороод, тиимэ юумэ харахадаа, этигэбэ. ⁹ Теэд Иисус үхөөд амидырха гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байһан зүйлые тэдэ шабинарынь үшөөл ойлгоногүй байгаа. ¹⁰ Тэдэ гэртээ бусаба.

* Гушан гурбан килограммай тухай.

Магдалай Мария Иисусые хараба

¹¹ Мария агы нүхэнэй хажууда зогсоод уйлажа байба. Уйлажа байгаад, агы нүхэ руу тонгойжо харахадаа, ¹² иимэ юумэ обёорбо: Иисусай бэсын хэбтэһэн газарта Бурханай хоёр эльгээмэл сагаан хубсаһа үмдэнхэй һуужа һууба – нэгэниинь толгой таладань, нүгөөдэнь – хүлзүүр таладань һууба.

¹³ – Эхэнэр аа, ши юундэ уйлажа байнабши? – гэжэ тэдэ хоёрын асууба.

– Багшымни шарилые агы нүхэн сооһоонь абаашаһан байна, хайшань абаашаһыень би мэдэнэгүйлби, – гэжэ Мария харюусаба.

¹⁴ Тиигэжэ хэлээд, гэдэргээ эрьежэ харахадань, урдань Иисус зогсожо байба. Теэд Мария тэрэниие танибагүй.

¹⁵ – Эхэнэр аа, ши юундэ уйлажа байнабши? Хэниие бэдэрнэбши? – гэбэ Иисус.

Энэнь саад таригша байна гэжэ һанаад, Мария тэрээндэ:

– Эзэмни аа, хэрбээ тэрэнэй шарилые ши абаашаа һаа, хаана орхёобши – хэлыш, би тэрэниинь абаашахамни, – гэбэ.

¹⁶ – Мария! – гэбэ Иисус.

Мария гэдэргээ эрьен хараад:

– Раббуни! – гэжэ еврей хэлэн дээрэ хашхараад абаба (энэнь «багша» гэгэн удхатай үгэ).

¹⁷ – Намаёе бү бари! – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ. – Би Эсэгэдэ үшөө бусаагүй байнаб. Минии аха дүүнэртэ ошоод, «Би өөрынгөө, мүн таанарай Эсэгэдэ, өөрынгөө, мүн таанарай Бурханда бусанаб», – гэжэ хэлэ.

¹⁸ Магдалай Мария шабинартань ерээд:

– Би Дээдын Эзэниие харааб! – гэбэ.

Тиигээд Иисусай хэлэһэн үгэнүүдые тэдэндэ дамжуулан дуулгаба.

Шабинарын амидырһан Иисустай уулзаба

¹⁹ Тэрэл үдэрэйнгөө үдэшэ, ондоогоор хэлэхэдэ, гарагай нэгэнэй үдэшэ шабинанын суглараад, еврейнүүдэй ахамдуудһаа айжа, үүдээ шэбхэдээд һууба. Тэрэ үдэнь Иисус орожо, тэдэнэй дунда зогсоод:

– Амгалан тайбаниие таанадта айладханаб! – гэбэ.

²⁰ Тиигээд тэдээндэ гараа, хүбээгээ харуулба. Шабинарын Дээдын Эзэнээ хараад, ехэ баярлаба.

²¹ – Таанарта амгалан тайбан! – гэжэ Иисус дабтан мэндэшэлбэ. –
Намае Эсэгэмни эльгээгээ, баһа бишье таанараа эльгээнэб.

²² Тиигэжэ хэлэмсээрээ, Иисус тэдэн тээшээ үлеэгээд:

– *Нангин Һүлдые тогтоон абагты!*

²³ *Хэнэй нүгэлые хүлисэнэбта,
тэрэнэй нүгэлынь хүлисэгдэхэ,
хэнэйхиень хүлисэнэгүйбта,
тэрэнэй нүгэлынь хүлисэгдэхэгүй, – гэжэ хэлэбэ.*

Фома Иисусые хараба

²⁴ Иисусай ерэхэдэ, арбан хоёр шабиинь нэгэн Фома (далда нэрэн – Эхир) тэдэнтэй байлсаагүй хэн.

²⁵ – Дээдын Эзэниие бидэ хараабди! – гэжэ Фомада бэшэ шабинь хэлэбэ.

– Тэрэнэй гарта хадааһаар хадаһанай шарха хараадүйдөө, тэрэ шарха руунь хургаяа хэжэ үзөөдүйдөө, хүбээгэйнь шархые гараараа барижа үзөөдүйдөө, би этигэхэгүйб! – гэжэ Фома харюусаба.

²⁶ Долоо хоноод, Иисусай шабинь дахин сугларба, мүнөө тэдэнтэй хамта Фомашье байлсаа. Үүдэнь хаалтатай байгаа. Иисус орожо ерээд, тэдэнэй урда зогсон:

– Таанарта амгалан тайбан! – гэбэ. ²⁷ Удаань Фомада хандажа: – Хургаяа үгэ! Энэ минии гарые барижа үзэ. Гараа харбайгаад, хүбээгэим шарха руу хэ! Юумэндэ хэжэг түрэхээ боли, этигэжэ яба! – гэбэ.

²⁸ – Дээдын Эзэмни, Бурхамни! – гэжэ Фома хашхараад абаба.

²⁹ – Ши намае харахадаал этигэбэш. Теэд намае хараагүй аад, этигэһэн хүнүүд жаргалтай! – гэжэ Иисус тэрээндэ хэлэбэ.

³⁰ Мүн баһа ондоошье Иисусай бүтээһэн олон тоото гайхамшаг дүлгэ тэмдэгүүдые тэрэнэй шабинь хараһан байна. Энээн тухай энэ ном соо бэшэгдэбэгүй. ³¹ Теэд Иисус болбол Бурханай табисуурта, Бурханай Хүбүүн гэжэ таанарай этигэхын түлөө, Иисуста этигэдэгэйнгээ ашаар амиды ябахынтнай түлөө энэ бүхы юумэн бэшэгдэбэ гээшэ.

Долоон шабинь Иисустай уулзаба

21 ¹ Энээнэй удаа Тибериада нуурай* хажууда байһан шабинь таа Иисус дахин өөрыгөө үзүүлбэ. Энэ ушар иигээд болоһон

* Ондоогоор Галилейн далай гэжэ нэрлэгдэдэг.

байна. ²Симон Петр, Эхир гэжэ ара нэрэтэй Фома, Галилейн Канаһаа гарбалтай Натанаил, Зэбэдэйн хүбүүд, Иисусай ондоо хоёр шабинар бултадаа сугларба.

³ – Би загаһа барихаяа ошохомни, – гэжэ Симон Петр тэдэндэ хэлээ.

– Бидэшье шамтай ошолсохомнай, – гэжэ бэшэниинь хэлэбэ.

Тэдэнэр онгосодо һуугаад, нуураар тамарба, теэд тэрэ һүни нэгэшье загаһа барибагүй. ⁴Үүр сайжа эхилхэдэ Иисус нуурай эрьедэ зогсожо байба. Теэд шабинарынъ Иисусые танибагүй.

⁵ – Хүбүүд, загаһа бариба гүт? – гэжэ Иисус тэдэнһээ асууба.

– Баряагүйбди, – гэжэ тэдэнь харюусаба.

⁶ – Губшуураа онгосынгоо баруун тээнъ хаягты, тиигээ һаа, барихат, – гэбэ Иисус.

Тэдэнь гүльмээ хаяба, тиихэдэнь гүльмэ соонъ татажа гаргахын аргагүй олон загаһа орошоод байба.

⁷ – Энэ Дээдын Эзэн байна! – гэжэ Иисусай дуратай шабинь Петрто хэлэбэ.

Энэ Дээдын Эзэн байна гэжэ дуулахадаа, Симон Петр гадар хубсаһаа үмдөөд, уһа руу хүрэбэ. Энээнэй түрүүн Симон Петр загаһа барихаяа гадар хубсаһаа тайлаад байгаа. ⁸Нүгөөдэ шабинарынъ загаһатай гүльмээ хойноһоо шэрээд, онгосоороо эрье тээшэ тамарба. Нуурайнь эрье холо бэшэ хэн – зуугаад тухай метртэ байгаа. ⁹Уһанай эрьедэ гарахадаа, носожо байһан улаан сог, дээрэнь загаһа, хажууданъ хилээмэ байхые шабинарынъ хараба.

¹⁰ – Мүнөө бариһан загаһанһаа үшөө нэгэ хэдые асарагты, – гэжэ Иисус тэдэндэ хэлэбэ.

¹¹Симон Петр уһанай эрьедэ гараад, гүльмээ татажа гаргаба, тэндэнь зуун табин гурбан томо гэгшын загаһа дүүрэн ороод байба. Тиимэ олон загаһа ороод байбашье, гүльмэнь таһарбагүй.

¹² – Үглөөнэй хоол барихаяа һуугты, – гэбэ Иисус.

Ши хэн гээшэбши гэжэ тэрээнһээ асуухаяа шабинарай хэнииньшье зүрхэлбэгүй. Энэмнай Дээдын Эзэн байна гэжэ тэдэнь мэдээ ха юм. ¹³Иисус хажууданъ ерэжэ, хилээмэ абаад, тэдэндээ хубааба, мүн загаһа хубаажа үгэбэ. ¹⁴Амидырһанайнгаа һүүлдэ шабинартаа Иисусай гурбадахияа өөрыгөө үзүүлхэдэнь, тиимэ ушар болоо хэн.

Иисус Петр хоёр

¹⁵ Тэдэнэй эдеэлхэн хойно Иисус Симон Петрто хандан:

– Иоаннай хүбүүн Симон, ши намда эдэнхээ бүри ехээр дуратай гүш? – гэжэ асууба.

– Тиимэ даа, Дээдын Эзэн, шамда минии дуратайе ши мэдэнэ ха юмши, – гэжэ Петр харюусаба.

– Минии хурьгадые харууhalжа бай, – гэбэ Иисус. ¹⁶ Тэрээнхээ хоёрдохийё: – Иоаннай хүбүүн Симон, ши намда дуратай гүш? – гэжэ нураба.

– Тиимэ даа, Дээдын Эзэн, шамда минии дуратайе ши мэдэнэ ха юмши, – гэжэ Петр харюусаба.

– Минии хонидые харууhalжа бай.

¹⁷ Иисус тэрээнхээ гурбадахияа:

– Иоаннай хүбүүн Симон, ши намда дуратай гүш? – гэжэ нураба.

Намда дуратай гүш гэжэ Иисусай гурбадахияа нурахадань, Петрой досоо уйдхартай байба.

– Дээдын Эзэн, ши бултыень мэдэжэ байналши. Шамда минии дуратайе ши мэдэнэ ха юмши, – гэжэ Иисуста Петр харюусаба.

Иисус тэрээндэ:

– Минии хонидые харууhalжа бай. ¹⁸ Шамда үнэн зүбые хэлэнэб: залуу ябахандаа бүһээе ши өөрөө бүһэлөөд, дуратай тээшээ ошодог байгааш. Харин үтэлхэдэшни гарыешни уяад, шинии ошохо дургүй байһан газарта шамайе хүтэлөөд абаашаха, – гэжэ хэлэбэ.

¹⁹ Иигээд хэлэхэдээ, Петр ямар үхэлөөр үхэжэ Бурханиие алдаршуулхаб гэжэ Иисус ойлгуулһан байгаа. Тиигээд:

– Минии хойноһоо дахаад яба! – гэжэ Петрто хэлэбэ.

Иисус ба тэрэнэй дуратай шабинь

²⁰ Петрой гэдэргээ эрьсэд харахадань, Иисусай дуратай шаби Петрой арада ябаба. Һүүлшын үдэшэ хоол барижа байха үедэ эгээл тэрэ шабинь Иисусай сээжэдэ толгойгоо налаад нуужа байһанаа: «Дээдын Эзэн аа! Шамайе хэн барижа үгэхээе байнаб?» – гэжэ нураа бэлэй. ²¹ Петр тэрэ шабиинь хараад, Иисусаа:

– Дээдын Эзэн аа, энэмнай яхань гээшэб? – гэжэ нураба.

²² – Һөөргөө бусажа ерэтэрни энэ шабиингаа амиды байхые хүсөөшье һаамни, шамда ямар хэрэг байнаб? Ши минии хойноһоо дахаад яба! – гэжэ Иисус хэлэбэ.

²³Тиймэл ушаргаа тэрэ шабинь үхэхэгүй гэхэн нураг бэшэнүүдэйн дунда тараба. Тээд үхэхэгүй гэжэ Иисус хэлээгүй, харин: «Һөөргөө бусажа ерэтэрни энэ шабиингаа амиды байхы минии хүсөөшье хаамни, шамда ямар хэрэг байнаб?» – гэжэ хэлээ хэн.

²⁴Тэрэл шабинь энээн тухай хөөрэхэн, эдэ бүгэдые бэшэхэн байна. Тэрэ шабиинь энэ гэршэ баримта үнэн зүб юм гэжэ бидэ мэдэнэбди.

²⁵Иисус үшөөшье олон хэрэгүүдые бүтээхэн байна. Хэрбээ эдэ бүгэдыень тодорхойгоор бэшээ хаа, тиймэ олон номууд бүхы дэлхэйдэшье багтахагүй хэн гэжэ хананаб.

Элшэнэрэй бүтээһэн хэрэгүүд

1 ¹⁻² Хүндэтэ Феофил! Иисусай хэрэгүүдээ бүтээжэ эхилһэн сагһаа тэнгэри өөдэ дэгдэхэ саг хүрэтэрөө юу хэжэ, юундэ хүнүүдые хургажа байһан тухайнь би түрүүшынгээ ном соо бэшээ һэнби. Тэнгэри өөдэ дэгдэхынгээ урда тээ Иисус Нангин Һүлдэн хүсөөр шэлэжэ абаһан элшэнэртээ захяа үгэһэн юм. ³ Хэрээһэндэ хадагдажа зоболон эдлэһэнэйнгээ удаа дүшэн хоногой туршада тэрэ өөрынгөө амиды байһые баталан, элшэнэртээ оло дахин ерэдэг бэлэй. Элшэнэрын тэрэниие харадаг, тийхэдэ Иисус тэдэндээ Бурханай хаан орон тухай хөөрэдэг байгаа. ⁴ Нэгэтэ элшэнэрээрээ хамта байхадаа, Иисус тэдэнэртээ:

– Иерусалимдаа байгты. Минии түрүүн хэлэһэнээр таанадта Эсэгымни үгэхэб гэжэ найдуулан юумые хүлээжэ байгты. ⁵ Иоанн уһаар арюудхадаг байгаа, харин таанад Нангин Һүлдөөр мэнэ гэхээр арюудхадаг болохот, – гэжэ захяа һэн.

Иисусай дэгдэһэн тухай

⁶ Элшэнэр суглараад байхадаа, Иисуста хандан:

– Дээдын Эзэн, ши тийхэдээ Израилиин хаан ороние сүлөөлжэ, захирха эрхыень бусаахашни гү? – гэбэ.

⁷ – Таанарта Эсэгийн эрхэ мэдэлээр тогтоогдоһон саг болзорой ерэхые мэдэхэ хэрэггүй. ⁸ Гэбэшье Нангин Һүлдэн танай дээрэ буухада, таанад хүсэтэй боложо, Иерусалимай, бүхы Иудейн болон Самариин нютагуудһаа эхилээд, газарай заха хизаар хүрэтэр минии гэршэнүүд болохот, – гэжэ тэрэнь харюусаба.

⁹ Эдэ үгэнүүдээ хэлэһээр Иисус элшэнэрэйнгээ хаража байтар тэнгэри өөдэ дэгдэжэ захалба, тийһээр үүлэндэ халхалуулба.

¹⁰ Тэрэнэй дэгдэхые хаража, тэнгэри өөдэ шэртэжэ байһан элшэнэрэй хажууда сагаан хубсаһатай хоёр хүн гэнтэ бии болобо.

¹¹ – Галилейнхид! Юугээ тэнгэри өөдэ шэртэн зогсоо хүмта? Тэнгэри өөдэ таанаднаа үргэгдэжэ абтаһан Иисус танай хараһаар байтар тэнгэридэ дэгдэһэндээл тон адляар бусажа ерэхэ, – гэжэ тэдэ хоёр хэлэбэ.

Матвийе хунгаһан тухай

¹² Тиигээд тэдэ элшэнэр хотоһоо нэгэ модоной газарта оршодог Элеон хадаһаа буужа, Иерусалимдаа бусаба. ¹³ Гэртээ ерэжэ, өөһө-дынгөө байрладаг дээдэ дабхарай таһалгада тэдэ ошобод. Тэдэ элшэнэрэй нэрэнүүдын Пётр, Иоанн, Яков, Андрей, Филипп, Фома, Варфоломей, Матвей, Алфейн хүбүүн Яков, Симон Зелот, Яковай хүбүүн Иуда болоно. ¹⁴ Тэдэнэр Иисусай эхэ Мариятай, тэрэнэй аха дүүнэртэй болон бусад эхэнэрнүүдтэй хамта сугларжа, ханал сэдь-хэлээрээ нэгэдэн, ходо зальбардаг байгаа.

¹⁵ Хэдэн хоногой удаа зуун хорёод хүзэглэгшэдэй суглараад байхада Пётр өөдөө бодожо хэлэбэ:

¹⁶ – Аха дүүнэрни, аа! Иудын хуби заяан тухай Нангин Һулдын Давидаар уридшалан хэлүүлһэн Нангин Бэшэгэй мурнууд үнэн дээрээ бээлхэ ёһотой байгаа. Иисусые бэдэрһэн зондо Иуда байһан газарыень заажа үгөө. ¹⁷ Иуда бидэнтэй хамта Бурханда алба хэхээр хунгагдаһан хадаа бидэнэй нэгэн байһан юм.

¹⁸ (Тэрэ хүн өөрынгөө хара хэрэгээр олоһон мүнгөөрөө газар худалдажа абаа. Тиигээд тэндээ толгойгоо сохин унажа, ехээр гэмтээ: гүзээниинь хахаржа, бүхы гэдэһэ доторынь гарашаба. ¹⁹ Энээн тухай бүхы Иерусалимай хүн зон дуулажа, тэрэ газарые өөрынгөө хэлэн дээрэ «Акелдама» гэжэ нэрлээ һэн, тэрэнь «Шуһата газар» гэхэн удхатай үгэ байгаа.)

²⁰ Энээн тухай «Бурханай дуунуудай ном» соо:

*«Тэрэнэй гэр байра хооһорхонь болтогой,
тэндэ хэнишье байрлахагүйнь болтогой», – гэжэ бэшэгдэнхэй.*

Үшөө ондоо газарта:

*«Тэрэнэй орондо ондоо хүн алба хэхэнь болтогой», – гэжэ
бэшээтэй байдаг.*

²¹⁻²² Тиимэхээ Иудые ондоо хүн хэлгэхэ ёһотой. Тэрэ хүн Иоаннай уһаар арюудхаһаа эхилээд, Иисусай тэнгэри өөдэ дэгдэһэн саг хүрэтэр үргэлжэ маанадтай хамта Дээдын Эзэн Иисусые дахажа ябаһан хүнүүдэй нэгэн, тэрэнэй амидыралгын гэршэнэрэй нэгэн байха ёһотой.

²³ Юст гэжэ ара нэрэтэй Иосиф (тэрэниие баһа Баршабба гэжэ нэрлэдэг хэн) ба Матвий хоёрые хунгаха гэхэн дурадхал оробо.

²⁴⁻²⁵ – Дээдын Эзэн, аа! Ши хүнүүдэй ханал бодолые мэдэнэш. Тиимэхээ байха ёһотой газартаа ошохо гэжэ алба хэхэээ болиһон Иудын орондо алба хэжэ, элшэн болохыень эдэ хоёрой хэниие шэлэжэ абаһанаа бидэндэ харуулыш, – гэжэ суглараашад зальбарба.

²⁶ Жээрэб татахадань, Матвийда тудaa. Тиин Матвий арбан нэгэн элшэнэрээр хамтаран, арбан хоёрдохи элшэн болобо.

Нангин Һүлдэн бууһан тухай

2 ¹Тэдэнэр булта нэгэ газарта Табидахи үдэрэй һайндэртэ сугларба. ²Гэнтэ шанга һалхин бууһандал мэтэ ехэ шууяан тэнгэриһээ дулдаад, элшэнэрэй байһан гэрые тэрэ шууяан дүүргэбэ. ³Элшэнэр галай дүлэн мэтэ юмэнэй сасаржа байхые хараһан байна. Тэдэ дүлэнүүд хубааралдан, хүн бүхэнэйнь дээрэ тогтошобо. ⁴Тиин тэдэнэр булта Нангин Һүлдөөр дүүрэн, Һүлдэн хүсөөр элдэб хэлэнүүд дээрэ дуугаралдаба.

⁵Тэрэ үедэ Иерусалим хотодо дэлхэйн элдэб орон нютагуудһаа Бурханда шүтэдэг еврейнүүд ерээд байгаа. ⁶Тэдэ булта шууяа дуулаад, олоороо сугларжа, нютагайнгаа хэлэн дээрэ тэдэнэй дуугархые дуулахадаа сошолдобод.

⁷ – Энэ дуугаржа байһан хүнүүд булта Галилейнхид бэшэ аал? – гэжэ тэдэ гайхан ханан байжа бэе бэеһээ һурабад, – ⁸Тиихэдээ манай түрэл нютагуудай аялга дээрэ дуугаржа байхыень бидэ яагаад дуулана гэшэбибди? Бидэнэй дунда ⁹Парфиин, Мидиин, Эламай, Месопотамиин, Иудейн, Каппадокиин, Понтын, Асиин, ¹⁰Фригиин, Памфилиин, Египедэй болон Киреней хотын хажуудахи Ливиин оршон тойронхи нютагуудһаа, Римһээ уг гарбалтай ¹¹еврейнүүд болон бусад арадай дундаһаа еврейнүүдэй шажанда оруулагданан зон, кридүүд болон арабууд бии. Тиигээд Бурханай агууехэ хэрэгүүд тухай нютагаймнай хэлэнүүд дээрэ тэдэ хүнүүдэй дуугаржа байхые дууланабди!

¹² Гайхалаа баран:

– Энэ юун болоно гэшэб? – гэжэ ором дүрэмыень оложо ядаһан тэдэнэр бэе бэеһээ һуража байбад.

¹³ Харин нүгөөдүүлэнь тэдэниие наада барин:

– Ай, эдэ һогтоо байна! – гэлдэбэ.

¹⁴ Тиигээд Пётр нүгөө арбан нэгэн элшэнэртэйгээ хамта бодож, сугларааша зондо хандан, шангаар айладхаба:

— Иудейнүүд, аа! Иерусалимынхид, аа! Хэлэһыемни шагнагты даа. ¹⁵ Эдэ хүнүүдые һогтуу гэжэ дэмы һананат. Мүнөө үглөөнэй юһэн лэ саг боложо байна. ¹⁶ Эндэ боложо байһан бүхы юумэн тухай Иоиль лүндэншэн уридшалан иигэжэ хэлээ һэн:

¹⁷ *«Иимэл юумэн һүүлшын үдэрнүүдтэ болохо гэжэ Бурхан хэлэнэ:*

*Һүлдөөрөө хүн бүхэниие нэбтэрүүлхэб,
Хүбүүд, басагадтнай лүндэн буулгажа эхилхэ,
Залуушуултнай үзэгдэл үзэжэ захалха,
Үбгэд хүгшэдтнай зүүдэ зүүдэлхэ.*

¹⁸ *Өөрынгөө зарасанарые, эрэшүүлые, эхэнэрнүүдые
Тэрэ үдэр би Һүлдөөрөө нэбтэрүүлхэб,
Тиин тэдэ лүндэн буулгаха.*

¹⁹ *Дээдэхи огторгойдо юрэ бусын үзэгдэлнүүдые,
Доодохи газар түбидэ гайхамшагта тэмдэгүүдые:
Шуһа, гал дүлэ, бөөн хара утаа үзүүлхэб.*

²⁰ *Дээдын Эзэнэй агууехэ алдарта үдэрэй
ерэхын урда тээ
наран балартаха,
һара шуһан улаан болохо.*

²¹ *Дээдын Эзэнэй нэрэ дурдаһан
хүн бүхэн абарагдаха».*

²² Израилиин зон, намайе шагнагты! Бурхан Назаредэй Иису-саар агууехэ хэрэгүүдые, гайхамшагта үзэгдэлнүүдые ба тэмдэгүүдые бүтээлгэн, тэрэниие эльгээһэн тухайгаа таанадта гэршэлһэн байна. Эдэ бүхэн танай дунда ушараа. Тиимэһээ таанад өөһэдөө энээн тухай мэдэнэт. ²³ Бурханай үни баталһан түсэбэй ёһоор танай гарта үгтэһэн Иисусые таанад хуули эбдэгшэдэй гараар хэрээһэндэ хадажа алаат. ²⁴ Гэбэшье Бурхан тэрэниие үхэлэй зоболонһоо аршалан амидыруулаа, юундэб гэхэдэ, үхэл тэрэниие һабартаа барижа шадахагүй байгаа бшуу. ²⁵ Давид тэрээн тухай иигэжэ хэлэнэ:

*«Би Дээдын Эзэниие үргэлжэ урдаа харагша һэнби:
Минии айжа һүрдэхэгүйн тула
Тэрэ баруун таладамни байдаг.*

²⁶⁻²⁷ *Тиимэһээ зүрхэ сэдхэлни баяраар халая,
Хэлэ амамни дорюун болоо,*

*Махабад бэемни хүсэл найдалаар дүүрээд байна,
Юундэб гэхэдэ, ши хүнэнэ хүлдыемни
үхэлэй орондо орхихогүйш,
Өөрынгөө шударгы Зарасые
агы нүхэндэ гутаажа үмхируулхэгүйш.*

²⁸ *Ажамидарха зам ши намда харуулааш,
Өөрынгөө хажууда байлгажа,
Ши баяр баясхаланда намайгаа хүртөөхэи».*

²⁹ Аха дүүнэрни! Таанадта сэхэ хэлэхүүб: манай үбгэ эсэгэ Давид наһа бараад хүдөөлүүлэнхэй, тэрэнэй хүдөөлүүлхэн агы нүхэн мүнөө болотор хэбээрээ байдаг. ³⁰ Давидай хаан шэрээдэ үри надахыень нуулгахаб гэжэ Бурханай үгэнэн тангаригые Давид лүндэншэ байһан дээрэнээ мэдэжэ байгаа. ³¹ Тиимэнээ Бурханай юу хэхые мэдэжэ байгаад, Бурханай табисууртын амидырга тухай тэрэ иигэжэ хэлээ:

*Бурхан хүнэнэ хүлдыень үхэлэй орондо орхёогүй,
Тэрэнэй махабад бэе агы нүхэндэ гутаажа үмхирөөгүй.*

³² Бурхан Иисусые амидыруулаа, тиин бидэ булта энэ ушарай гэршэнэр болонобди. ³³ Иисус Эсэгынгээ баруун талада дэгдүүлэн, найдуулһан Нангин Һүлдэдэнь хүртэбэ, тиигээд тэрэ Һүлдөөрөө бидэниие нэбтэрүүлээ. Мүнөө таанад энээниие харанат, дууланат. ³⁴⁻³⁵ Давид өөрөө тэнгэри өөдэ дэгдээгүйшые наа, иигэжэ дуулгаа:

*«Хүлэйшни ула доро дайсадыешни орууларни
Минии баруун талада нуу гэжэ
Дээдын Эзэн минии Эзэндэ хэлээ».*

³⁶ Тиимэ ушарһаа таанадай саазалһан Иисусые Бурхан өөрөө Дээдын Эзэн болон Бурханай табисуурта болгожо табяа. Израилиин бүхы зон, энээниие хадуужа абагты.

³⁷ Иимэ юумэ дуулаһан хүнүүд зүрхээ доһолгон:

– Аха дүүнэр аа, бидэ яаха болоо гээшэбибди? – гэжэ Пётрһоо, мүн бусадшые элшэнэрһээ нураба.

³⁸ – Нүгэл хэхэээ болигты. Нүгэлыетнай Бурханай хүлисэхын тула хүн бүхэнтнай Иисус Христосой нэрэ алдараар уһаар арюудхуулаг. Тиихэдээ таанад Бурханай үршөөһэн Нангин Һүлдэдэ хүртэхэт.

³⁹ Таниие, танай хүүгэдые болон Дээдын Эзэнэй, манай Бурханай өөртөө уряалһан, холууршые байһан хүн бүхэниие, Бурхан найдуулһан байгаа, – гэжэ Пётр тэдэндэ харюусаба.

⁴⁰ Мүн ондоошые олон үгэнүүдээр Пётр тэдэниие һэргылэн идхаба:

– Энэ забхай ябадалтан дээрэ бууха Бурханай хэһээлтэһээ яажа бээ абархаяа бодогты.

⁴¹ Пётрой үгэдэ этигэһэн хүнүүд уһан арюудхалгада хүртэжэ, гурбан мянга тухай хүнөөр хүзэглэгшэдэй тоо нэмэгдэбэ. ⁴² Тэдэ зон элшэнэрэй хургаал шагнадаг, бэе бэетэйгээ найнаар харилсадаг, хамта хоол баридаг, зальбардаг бэлэй.

Хүзэглэгшэдэй амидарал

⁴³ Элшэнэр олон гайхамшагта хэрэгүүдые болон дүлгэ тэмдэгүүдые харуулжа байгаа. Тиимэһээ хүн бүхэн ехэтэ хүрдэжэ байгаа. ⁴⁴ Хүзэглэгшэд байһан юумээрээ хоорондоо хубаалдадаг, бэе бээдээ найнаар хандадаг һэн. ⁴⁵ Тэдэнэр зөөри зөөшээ худалдажа, хүн бүхэндэ хэрэглэхэ зэргээрнь юумэ хубаажа үгэдэг болоо. ⁴⁶ Тэдэнэр үдэр бүри һанал нэгэдэн Бурхан Һүмэдэ сугларжа, гэр бүхэндэ хамта хоол баридаг, баяр баясхалангаар дүүрэн, сэдхэл һанаа тэнюун эдэе хоолоо барижа, ⁴⁷ Бурханаа алдаршуулан, бүхы арад зондо һайшаагдажа байгаа. Тиин Дээдын Эзэн абарагдаһан зоной тоо үдэрһөө үдэртэ олошоруулжа байгаа.

Дохолон хүниие эдэгээбэ

3 ¹ Нэгэтэ үдын гурбан сагта мүргэлэй болохоёо байхада Пётр Иоанн хоёр Бурхан Һүмэ руу ошожо ябаа. ² Бурхан Һүмын «Үзэсхэлэнтэ» гэгдэдэг хаалгын хажууда түрэхэһөөн дохолон хүниие үдэр бүри асаржа һуулгадаг байгаа. Тэрэ хүн Бурхан Һүмэ руу ерэхэн зонһоо юумэ гуйраншалдаг һэн. ³ Һүмэ руу орохоёо байһан Пётр Иоанн хоёрые хараһаар тэрэ дохолон хүн тэдээнһээ баһа юумэ гуйба. ⁴ Үнөөхи хоёрын тэрэниие шэртэжэ:

– Наашаа хара! – гэжэ тэрээндэ Пётр хэлэбэ.

⁵ Үнөөхи гуйраншань юумэ үгэхэнь гэжэ горидон, тэдээн тээшэ хараба. ⁶ Харин Пётр тэрээндэ:

– Алта мүнгэн намда үгы, гэбэшье намда байгаа юумээ би шамда үгэхэб. Бодоод яба гэжэ Назаредэй Иисус Христосой нэрэ алдараар захирнаб! – гээд хэлэбэ.

⁷ Пётр тэрэниие баруун гарһаань баряад, өөдөө бодоходонь туһалба. Тиихэдэ үнөөхи дохолон хүнэй хүлдэ хүсэ шадал орожо, тэрэ хүл дээрээ һуга харайн бодоод, ябажа эхилбэ. ⁸ Тиигээд тэрэ дэбхэрэн собхорон байжа, Бурханиие алдаршуулан, Бурхан Һүмэ руу Пётр Иоанн хоёртой хамта ябаад оробо. ⁹ Тэрэ хүнэй хүлөөрөө ябажа,

Бурхание алдаршуулжа байхые бүхы зон хараа бэлэй. ¹⁰ Бурхан Хүмын «Үзэхэлэнтэ» хаалгын хажууда нуудаг гуйранша энэ мүн байна гэжэ танихадаа, тэрээнтэй юунэй ушарные ойлгоходоо, тэдэ зон ехэ гайхажа байба.

Пётр Бурхан хүмэ соо үгэ хэлэнэ

¹¹ Тэрэ хүнэй Пётр Иоанн хоёрһоо халан хандангүй ябахата, ехээр гайхалдаһан зон Соломоной бахананууд гэгдэдэг газарта гүйлдэжэ ерээд, тэдэнэрые тойрошобо. ¹² Пётр тэдэниие обёроод хэлэбэ:

– Израильшууд! Энээниие хараад яатараа гайхабат? Өөһэдын-гөө хүсэ шадалаар, хүзэгөөрөө энэ хүниие бидэнэй ябадаг болгоһон мэтэ таанад юундэ бидэниие иитэрээ шэртэнэбта? ¹³ Абраһам, Исаак, Яковай Бурхан, манай үбгэ эсэгэнэрэй Бурхан өөрынгөө зараса Иисусые алдаршуулаа. Таанад Иисуста урбаһан байнат, тэрэниие Пиладай сүлөөлэн табиха гэхэдэнь, таанад арсаһан байнат. ¹⁴ Бурханай хүнһөө, үнэн сэдхэлтэнһээ арсажа, харин алууршые табиит гэжэ таанад гуйһан байгаат. ¹⁵ Таанадай Амидарал бүтээгшые алабашые, Бурхан тэрэниие амидыруулаа юм. Бидэ тэдэ үйлэ хэрэгүүдэй гэршэнэр гээшэбди. ¹⁶ Таанадай хайн мэдэхэ, таниха дохолон хүниие Иисусай нэрэ алдарай хүсэн эдэгээгээ. Иимэ гайхалтай юумэн Иисусай нэрэ алдарта этигэһэнһээ болобо. Энэ хүн Иисуста этигэжэ, таанадай хараһаар байтар аргалагдаба.

¹⁷ Гэбэшье, аха дүүнэрни, таанадай, танай захирагшадай үйлэдэһэн юумые мэдэхэгүй байһан дээрэһээл тэрэ буруу ябадал хээт гэжэ би мэдэнэб. ¹⁸ Бурханай табисуурта зоболон эдлэхэ гэжэ Бурханай лүндэншэдэй үнинэй уридшалан хэлэһэниинь бүтэбэ даа. ¹⁹ Нүгэл шэбэлээ Бурханаар хүлисүүлхэ гэбэл, таанад нүгэл хэхээе болижо, Бурханда хандагты. ²⁰ Тиигээ хаа, Дээдын Эзэн таанадта Нангин Хүлдын хүсэ шадал олгохо. Дээдын Эзэн таанадта заяагдаһан Бурханай табисуурта – Иисусые эльгээхэ. ²¹ Гэгээн лүндэншэдөөрөө үни гэхэдэ дамжуулан найдүүлһан ёһоороо Бурханай бүхы юумые шэнэлүүлтэр Христос тэнгэридэ оршожо байха ёһотой. ²² «Намайе эльгээһэндэл адияр Дээдын Эзэн Бурхантнай өөһэдынтнай дундаһаа таанадта Лүндэншые эльгээхэ. Таанад тэрэнэй хэлэһэн үгэ бүхэниие дуулаха ёһотойт. ²³ Тэрэ Лүндэншын үгэ дуулаагүй хүн арад зонһоо тусгаарлагдан хүнөөгдэхэ», – гэжэ Моисей хэлээ хэн. ²⁴ Самуил, мүн тэрэнэй удаадахи олон лүндэншэд энэ

үдэрнүүд тухай уридшалан айлдхаһан юм. ²⁵ Таанад лүндэншэдэй үри хадаһад мүн гээшэт, тиин танай үбгэ эсэгэнэрэй Бурхантай баталһан хэлсээндэ таанад баһа хабаатай болонот. «Шинии үри хадаһаар дамжан бүхы дэлхэйн арад зон үршөөл хайрада хүртэхэ», – гэжэ Бурхан Абраһамда хэлэһэн байна. ²⁶ Хүн бүхэниетнай муу муухай хэрэгүүдһээ зайсуулжа, үршөөл хайрадаа хүртөөхын тула Бурхан зарасаяа амидыруулаад, тэрэнээ анха түрүүн таанадта эльгээгээ юм.

Пётр Иоанн хоёр Зүблэлэй гэшүүдэй урда

4 ¹ Пётр Иоанн хоёрой иигэжэ хүн зонтой хөөрэлдэжэ байтар, тэдээндэ санаартан, Бурхан Һумын харуулай дарга, үшөө саддукейнэр хүрэжэ ерэбэд. ² Тэдэ элшэнэрэй хүн зониие хургажа, Иисусай жэшээ дээрэ үхэхэн хүнүүдэй амидырха тухай айлдхажа байхада, ехэ дураа гутаба. ³ Орой болошоод байһан хадань, тэдэ Пётр Иоанн хоёрые баряад, үглөө болотор түрмэдэ хаагаа. ⁴ Тиигээшье хаань, элшэнэрые шагнаһан хүнүүдэй олониинь тэдээндэ этигэжэ, хүзэглэгшэдэй тоо ниитэдээ табан мянга шахуу хүн болобо.

⁵ Хойто үдэрынь иудейнүүдэй захирагшад, ахаматууд болон Хуули заадаг багшанар Иерусалимда сугларба. ⁶ Тэндэ ахамад санаарта Анна, Кайафа, Иоанн, Александр мүн олон тоото түрүү санаартанай түрэлхид байлсаба. ⁷ Тэдэнэр Пётр Иоанн хоёрые урдаа байлгажа:

– Ямар хүсэ шадалаар, хэнэй нэрэ алдараар энэ хэрэг үйлэдэбэт? – гэжэ һураба.

⁸ Тиихэдэнь Пётр Нангин Һүлдөөр дүүрээд, тэдээндэ иигэжэ хэлэбэ:

– Захирагшад, ахаматууд, аа! ⁹ Үбшэн хүндэ хайн юумэ хэһэнэймнай түлөө, тэрэниие яжа аргалһан тухаймнай мүнөөдэр эндэ мүшхэбэ гүт? ¹⁰ Назаредэй Иисус Христосой нэрэ алдараар энэ хүн мүнөө элүүр мэндэ болоод, урдатнай зогсожо байна гэжэ таанад булта, бүхы Израилиин хүн зон мэдэжэ байгты. Таанар Иисус Христосые хэрээһэндэ хадаһан байгаат, харин Бурхан тэрэниие амидыруулаа һэн. ¹¹ Тэрэ болбол –

*«таанадай, барилгашадай голоһон шулуунинь аад,
байрын түшэг тулгууринь болоо».*

¹² Ондоо нэгэшье хүн таниие абархагүй, бидэниие абаржа шадаха ондоо хүниие энэ дэлхэйдэ Бурхан үгөөгүй юм.

¹³ Зоригтой дорюун Пётр Иоанн хоёрыг эрдэм номгүй юрын хүнүүд байна гэжэ ойлгоходоо, Зүблэлэй гэшүүд түрүүн ехээр гайхалсажа, хүүлээрнь Иисустай ябаһан хүнүүд байна гэжэ ажаглан тэмдэглэбэд. ¹⁴ Тэрэ хоёрой хажууда аргалһан хүниень хараад, тэдэнэр хэлэхэ юмээ олобогүй. ¹⁵ Зүблэлэй гэшүүд элшэнэрыг эндэхэ гарагты гэжэ захиран, хоорондоо зүблөө зарлаба.

¹⁶ – Эдэ хүнүүдыг бидэ яаха гэшэбибди? Иимэ гайхамшагта хэрэг эдэнэр бүтээгөө гэжэ бүхы Иерусалимай хүн зон ойлгоо, тиймэхэ бидэ бүтээхэн хэргыень буруушаажа яашые шадахагүйбди. ¹⁷ Гэбэшье арад зоной дунда энэ бүхэн саашадаа тарахагүйн тула, Иисус тухай хүнүүдтэ дахин юмэ бү хэлэгты гэжэ тэдэндэ захирая, – гэлдэбэ.

¹⁸ Тэдэнэр Пётр Иоанн хоёрыг дахин дуудаж асараад, Иисусай нэрэ алдараар юмэ бү хэлэгты, хургаал бү номногты гэжэ элшэнэртэ захирба. ¹⁹ Гэбэшье Пётр Иоанн хоёр:

– Таанадай үгэ Бурханай үгэхөө үлүү найнаар дуулажа байгаа хаа, бидэ Бурханай урда зүб юмэ хэхэ гүбди? Өөхэдөө бодоод үзэгты даа. ²⁰ Бидэ хараһан дуулаһан юмэн тухайгаа хөөрэнгүй байжа шадахагүйбди, – гэжэ харюусаба.

²¹ Занаһан зааһанайнгаа удаа зүблөө зарлагшад элшэнэрыг табиба. Болонһон үйлэ хэрэгэй түлөө бүхы зоной Бурхание алдаршуулжа байхадань, элшэнэрыг хэхэжэ шадахагүй байһанаа Зүблэлэй гэшүүд ойлгоо. ²² Гайхамшаг аргаар эдэгэхэн тэрэ хүн дүшэ гаран наһатай болоод байгаа бшуу.

Һүзэглэгшэдэй зальбарһан тухай

²³ Сүлөөдэ гараад, Пётр Иоанн хоёр өөхэдынхидтөө ерэхэ, түрүү санаартанай болон ахамдуудай хэлэхыг хөөрөжэ үгэбэд. ²⁴ Хэлэхыень дуулахадаа, тэдэ булта шангаар Бурханда хандан зальбарба: «Дээдэ огторгой, газар дэлхэй, уһан далай мүн досоонь оршодог хамаг юумыг Бүтээгшэ, Дээдын Эзэмнай, ²⁵ Ши, Нангин Һүлдын ашаар, зарасаараа, манай үбгэ эсэгэ Давидаар дамжуулан хэлээш:

Яагаад бусад арадууд үһөөрхөөб,

Яагаад хүн зон дэмы юмэ ханаашалааб?

²⁶ *Газарай хаашуул, засаглагшад
хоорондоо үгэсэлдэн хэлсэжэ,
Дээдын Эзэнэй болон Бурханай табисууртын
урдаһаа эсэргүүсэн бодобо.*

²⁷ Нээрээшье Ирод ба Понтий Пилат хоёр Израилиин арад зонтой болон бусад арадуудтай энэ хотодо үгэсэлдэн, шинии табисуурта, нангин Зарасын урдаһаа эбээ нэгэдхэбэ. ²⁸ Шинии эрхэ засагаар, шинии хүсэлөөр урдань шиидэгдэһэн юумые тэдэнэр бээлүүлхээ хамтарба. ²⁹ Дээдын Эзэн, эдэнэй заналта дуулаад, Үгыешни айлтагүйгөөр номнохо арга мүнөө зарасанартаа олгыш даа. ³⁰ Шинии нангин зараса Иисусай нэрэ алдараар хүнүүдые аршалан эдэгээжэ, гайхамшаг хэрэгүүдые болон тэмдэгүүдые үзүүлхымнай тула хүр хүсөө харуулыш даа». ³¹ Иигэжэ зальбарһанайнь һүүлдэ сугларһан байрадань газар хүдэлжэ, тэдэнэр булта Нангин Һүлдөөр дүүрээд, Бурханай Үгэ айлтагүйгөөр номножо оробо.

Һүзэглэгшэд зөөрээрөө хубаалсана

³² Һүзэглэгшэд булта нэгэ һанал бодолтой байгаа. Тэдэнэй хэнииньшье хубита зөөри зөөшэээ минии гэдэггүй һэн, харин байһан бүхы юумэээ бэе бээтэйгээ хубаалсажа байдаг һэн. ³³ Дээдын Эзэн Иисусай амидырһан тухай элшэнэрынь улам эршэтэйгээр гэршэлжэ байба, тиин Бурхан тэдэниие үршөөл хайрадаа элбэг дэлбэгээр хүртөөжэ байба. ³⁴⁻³⁵ Тэдэнэй дунда юумээр дуталдаһан хүнүүд үгы һэн. Гэр байратай, газартай зон зөөри зөөшэээ худалдажа, ороһон олзоёо элшэнэртэ асаржа үгэдэг һэн. Тиин элшэнэр тэрэ мүнгыень юумээр дуталдаһан хүнүүдтэ хубаажа үгэдэг бэлэй. ³⁶ Жэшээлхэдэ, элшэнэрэй дунда Варнава гэхэн алдартай («һанаа амаруулагша» гэжэ оршуулагдана), Кипрһээ уг гарбалтай Иосиф гэдэг левит хүн, ³⁷ өөрынгөө таряалан газарые худалдаад, мүнгыень элшэнэртэ асаржа үгөө һэн.

Анания Сапфира хоёр

5 ¹ Анания гэжэ нэрэтэй нэгэ хүн Сапфира һамгатаяа хоюулан таряалан газараа худалдаад, ² хоорондоо зүбшэжэ, олзынгоо нэгэ хубиинь өөртөө орхёод, үлэһыень элшэнэртэ асаржа үгэбэ. ³ Пётр:

— Анания, таряалан газараа худалдаад, олоһон олзынгоо хубиие юундэ нюужа, Нангин Һүлдэдэ худалаар хэлээбши? — гэбэ. — Ихэдээ яатараа Сатана шинии зүрхые эзэлээ юм? ⁴ Худалдахыншни урда тээ тэрэ таряалан газар шинии байгаа бэшэ гү? Тэрэ газараа худалдаһанайшье һүүлдэ мүнгэниинь баһа шинии мэдэлдэ байгаа бэшэ гү? Тиигэхэн хойно яагаад иимэ юумэ хэхэ гэхэн бодол

өөрынгөө сэдхэлдэ түрүүлбэш? Ши хүнүүдтэ худал юумэ хэлээ бэшэ, харин Бурханда худал юумэ хэлээ гээшэш.

⁵ Эдэ үгэнүүдые дуулахадаа Анания амяа табин унаба. Болоһон ушар тухай дуулаһан хүнүүд бултадаа аргагүй ехээр айн хүрдэбэ. ⁶ Һүзэглэгшэдэй залуушуул ерэжэ, тэрэ үхэнэн хүниие бүдөөр орёо-гоод, газашань гаргажа хүдөөлүүлбэ. ⁷ Юунэйшые болоһые мэдээгүй тэрэ хүнэй һамганиинь гурбан шахуу сагай үнгэрһэн хойно орожо ерээ. ⁸ Тиин Пётр тэрээнһээ:

– Хэлыш даа, таанад таряалан газараа тэды мүнгөөр худалдаа гүт? – гэжэ һураба.

– Тиимэ, тэды мүнгөөр, – гэжэ тэрэ эхэнэр харюусаба.

⁹ – Дээдын Эзэнэй Һүлдые та хоёр яагаад туршаха гэбэт? Нүхэр-ыешни хүдөөлүүлһэн хүнүүд үүдэндэ дүтэлнэ, тэдэ шамайешые абажа гаргаха, – гэжэ Пётр тэрэ эхэнэртэ хэлэбэ.

¹⁰ Тэрэ эхэнэрын удангүй хүлдэнь унажа, амяа табиба. Газааһаа ороһон залуу Һүзэглэгшэд тэрэнэй наһа бараһые хараад, гэрһээ гаргаад, нүхэрэйнь хажууда хүдөөлүүлбэ. ¹¹ Һүзэглэгшэдэй бүлгэмэйхин бултадаа, мүн энээн тухай дуулаһан бүхы хүнүүд аргагүй ехээр айн хүрдэбэ.

Гайхамшагта үзэгдэлнүүд ба дүлгэ тэмдэгүүд

¹² Элшэнэрэй гараар хүн зоной дунда олон гайхамшагта үзэгдэлнүүд болон дүлгэ тэмдэгүүд бүтээгдэдэг байгаа. Һүзэглэгшэд булта Соломоной бахананууд гэгдэг хушалтатай газарта һаналаа нэгэдүүлэн суглардаг һэн. ¹³ Бусад зон тэдэнээр нэгэдэхээ зүрхэлдэггүй байбашые, Һүзэглэгшэдые ехэтэ хүндэлдэг һэн. ¹⁴ Бүри олон эхэнэрнүүд, эрэшүүл Дээдын Эзэндэ этигэжэ, Һүзэглэгшэдэй тоо олошоржол байба ха. ¹⁵ Үнгэржэ ябаһан Пётрой һүүдэрэйншые үбшэн хүн дээрэ тудахынь тула үбшэнтэниие дэбисхэртэйнь газашань гаргажа табидаг байгаа. ¹⁶ Иерусалимай оршон тойронхи хотонуудһаа хүн зон олоороо үбшэн хүнүүдые, ада шүдхэртэ барюулһан зониие хүтэлжэ асардаг бэлэй. Тиин тэдэнь булта аргалуулан эдэгэшэдэг байгаа.

Элшэнэрэй зоболон

¹⁷ Тиихэдэнь ахамад санаарта, мүн тэрээндэ хамаатай саддукей бүлэгэй хүнүүд хоро шараяа бусалаад, ¹⁸ элшэнэрые барижа, хотын түрмэдэ хааба. ¹⁹ Гэбэшые Дээдын Эзэнэй Эльгээмэл һүниндөө

түрмын үүдэ нээжэ, элшэнэрые гаргаа бэлэй. Тиэхэдээ тэрэ Эльгээмэл:

²⁰ – Ябагты, Бурхан Һүмэ соо орожо, шэнэ Амидарал тухай бултыень хүн зондо хөөрөжэ үгэгты, – гэжэ хэлэбэ.

²¹ Элшэнэр тэрэнэй үгэ дуулажа, эртэ үглөөгүүр Һүмэ соо ороод, хүн зониие хурган номнобо.

Ахамад санаарта өөрынгөө хүнүүдтэй ерээд, Зүблэлэй гэшүүдые болон Израилиин зоной бүхы ахамадуудые суглуулаад, элшэнэрые түрмэхөө абаад ерэхыень хүнүүдые эльгээбэ ха. ²² Теэд албатан түрмэдэ ороод, хэниешье олобогүй. Бусажа ерээд, тэдэ:

²³ – Бидэнэй ошоходо түрмын үүдэн бүхөөр шэбхэгдээтэй, хаалгын хажууда харуул табигданхай байгаа. Гэбэшье хаалга нээжэ ороходомнай досоонь хэншье үгы байгаа, – гэжэ мэдүүлбэ.

²⁴ Эдэ үгэнүүдые дуулаһан Бурхан Һүмын харуулай дарга болон түрүү санаартад юун болоһые ойлгожо ядан, гайхалдан гэлылдэбэд.

²⁵ Тэрэ үедэ хэншьеб орожо:

– Шагныт ээ, таанадай түрмэдэ хааһан хүнүүд мүнөө Бурхан Һүмэ дотор хүн зониие хурган номножо байна, – гэбэ.

²⁶ Тиэхэдэнь Бурхан Һүмын харуулай дарга албатанаараа суг ошожо, арад зондо шулуудуулахаа айжа байгаад, хүсэ шадал хэрэглэнгүйгөөр элшэнэрые абажа ерэбэ.

²⁷ Тэдэ элшэнэрые Зүблэлэй гэшүүдэй урда асаржа байлгаба. Ахамад санаарта тэдэнһээ:

²⁸ – Иисусай нэрэ алдараар хурган номнохыетнай бидэ хорёо бэшэ һэн гүбди? Харин таанад өөһэдынгөө хургаалые бүхы Иерусалимаар номноод, үшөө Иисусай адхарһан шуһые манһаа нэхэхэ һанаатай байна гүт? – гэжэ һураба.

²⁹ – Бидэ анха түрүүн хүнүүдэй бэшэ, харин Бурханай үгэ дуулаха ёһотойбди! ³⁰ Таанадай модон хэрээһэндэ хадажа саазалһан Иисусые манай үбгэ эсэгэнэрэй Бурхан амидыруулаа юм. ³¹ Израилиин хүн зоной нүгэл хэхээ болижо, нүгэлөө хүлисүүлхын тула Бурхан тэрэниие өөрынгөө баруун талада Ударидагша болон Абарагша болгон һуулгаа. ³² Бидэнэр өөһэдөөшье, Нангин Һүлдэшье эдэ бүхэнэй гэршэнэрбди. Бурхан үгыень дууладаг хүн бүхэндэ Нангин Һүлдые үгэдэг юм, – гэжэ Пётр болон бусад элшэнэр харюусаба.

³³ Зүблэлэй гэшүүд хэлэһыень дуулахадаа хиирэн гааража, элшэнэрые алаха гэбэ. ³⁴ Тиэхэдэ хүн зоной дунда ехэ хүндэтэй Хуули заадаг багша, Гамалиил гэжэ нэрэтэй фарисей хүн, Зүблэлэй

гэшүүдэй урда зогсобо. Тэрэ элшэнэрые ойро зуура гаргахыень захирба, ³⁵тиигээд Зүблэлэй гэшүүдтэ хандаба:

– Израильшууд! Эдэ хүнүүдтэй юу хэхэ байһанаа түрүүн һайн бодожо үзэгты. ³⁶Баяар Февда гэжэ нэрэтэй нэгэ хүн тодороод, өөрыгөө агуухэ хүнби гэжэ нэрлэхэдэнь, тэрэниие дүрбэн зуугаад хүн дахаа бэлэй. Гэбэшье тэрэнэй алуулхада, дахалдагшадынь булта зугадан таража, юуншье үлөөгүй хэн. ³⁷Һүүлдэнь, хүн зоной тоо бүридхэжэ байха үедэ, Галилейн Иуда бии боложо, өөрынгөө хойноһоо нилээд олон хүниие дахуулаа бэлэй. Тэрэнэй алуулхада, дахалдагшадынь булта таража хосороо хэн. ³⁸Тиимэхэ мүнөө би эдэ уладые орхигты гэжэ хэлэхэ байна! Эдэниие табигты! Хэрбээ тэдэнэй зорилго, үйлэ хэрэгынь хүнһөө эхитэй юм болбол, тэрэнь хосорон халаха. ³⁹Хэрбээ энэ зорилго, үйлэ хэрэгынь Бурханһаа байбал, таанад эдэ хүнүүдые зогсоожо шадахагүйт, харин Бурханай урдаһаа эсэргүүсэн тэмсэгшэд болохот! Зүблэлэй гэшүүд тэрэнэй үгые дуулаба. ⁴⁰Тиигээд элшэнэрые дуудажа оруулаад, ташуурдаад, Иисусай нэрэ алдараар номнохыень хорёод табиба. ⁴¹Иисусай нэрэ алдарай түлөө иигэжэ доромжолуулан зобохонь зохистой гэжэ тоолоһон элшэнэр баяртайгаар Зүблэлэй суглаанһаа гаража ошобод. ⁴²Үдэр бүхэн Бурхан Һүмэдэ гү, али айлуудаар ябажа тэдэнэр Иисус Христос тухай Һайн Мэдээсэлые номнодог байгаа.

Долоон тухалагшад

6 ¹Шабинарай тоо олошорон нэмэгдэхэ тэрэ үдэрнүүдтэ грек хэлэтэй еврейнүүд нютагайнгаа еврейнүүдтэ гэмэрэлдэбэ, юундэб гэхэдэ, үдэр бүхэн хубаагдадаг эдэе хоол тэдэнэй бэлбэһэн эхэнэрнүүдтэ хүртэдэггүй байгаа. ²Тиихэдэ арбан хоёр элшэнэр бүхы шабинараа суглуулжа хэлэбэ:

– Бурханай үгэ номнохоёо мартажа, эдэе хоолой, алта мүнгэнэй асуудалнуудые шийдхэжэ байбалнай зохихогүй юм. ³Аха дүүнэр, Нангин Һүлдөөр дүүрэнэн, сэсэн ухаатай долоон эрэшүүлые өөһэдынгөө дундаһаа шэлэжэ абагты. Тиихэдэтнай бидэ энэ хэрэгы тэдэндэ даалгахабди, ⁴харин өөһэдөө Бурханай үгэ номножо, зальбаран амидаржа байхабди.

⁵Энэ дурадхалые бүхы хүзэглэгшэд дэмжэжэ, этигэлтэй, Нангин Һүлдөөр дүүрэнэн Стефан, Филипп, Прохор, Никанор, Тимон, Пармениие, ондоо яһатануудай дундаһаа хүзэглэһэн Антиохой

Николае шэлэжэ абабад. ⁶ Тиигээд тэдэниие элшэнэрэй урда байлгахадань, элшэнэр зальбаржа, тэдэниие гараараа адислаба.

⁷ Бурханай үгэ хаа хаанагүй дэлгэрэн таража, Иерусалимда шабинарай тоо ехэ олошоржо байгаа. Тиихэдэ санаартанай дундааашье олон хүн этигэжэ байгаа бэлэй.

Стефаниие бариба

⁸ Бурханай үршөөл, хүсэ шадалда хүртэһэн Стефан арад зоной дунда гайхамшагта үзэгдэлнүүдые, дүлгэ тэмдэгүүдые бүтээжэ байгаа. ⁹ «Сүлөөлэгшэд» гэгдэдэг мүргэлэй гэрэй Киреней, Александрийһаа уг гарбалтай хүнүүд, баһа Килики, Асиһаа уг гарбалтай хүнүүд Стефантай арсалдажа оробод. ¹⁰ Гэбэшье Нангин Һүлдын болон сэсэн ухаанай хүсөөр Стефанай хэлэжэ байһан юумые буруушааха тэдэ аргагүй байгаа. ¹¹ «Моисейе, Бурханиие доромжолһон үгэнүүдые Стефанай хэлэжэ байхые дуулаа һәмди», – гэжэ хэлэхыень хэдэн хүнүүдые тэдэ доохонуур тухирба. ¹² Тиигэжэ тэдэ ахаматууд, Хуули заадаг багшанар олон хүнүүдые тэрээндэ эсэргүүһанаатай болгобо. Һүүлдэ тэдэ Стефанда добтолжо, тэрэниие баряад, Зүблэлэй гэшүүдтэ асарба. ¹³ Тиигээд худал хуурмаг гэршэнэрые гаргажа:

– Энэ хүн манай гэгээн Һүмэ, Хуулиие үргэлжэ муудхажа байдаг. ¹⁴ Назаредэй Иисус манай Һүмэ һандаргажа, Моисейн бидэндэ дамжуулжа үгэһэн бүхы ёһо гурим хубилгаха гэжэ байхыень бидэ өөһэдөө дуулаа һәмди, – гэжэ хэлүүлбэ.

¹⁵ Зүблэлэй гэшүүдэй анхаралтайгаар Стефаниие шэртэхэдэнь, тэрэнэй шарай Бурханай Эльгээмэлэй шарайдал адляар үзэгдэбэ.

Стефанай Зүблэлэй гэшүүдтэ хэлэһэн үгэ

7 ¹ – Энэ үнэхөөрөө тиимэ гү? – гэжэ ахамад санаарта Стефанһаа һураба.

² – Аха дүүнэрни, үбгэ эсэгэнэрни, намайе шагнагты! Манай үбгэн эсэгэ Абраһамай Харан хото нүүхын урда тээ, Месопотамида байхадань, алдарта Бурхан тэрээндэ ерэжэ, ³ «Энэ орон нюотагаа, түрэлхидөө орхижо, минии зааһан газар нюотаг ошо» гэжэ хэлээ һэн. ⁴ Тиихэдэнь тэрэ Халдейн орон нюотаһаа гаража, Харанда нюотагжаа. Эсэгынь наһа бараһан хойно Бурхан тэрэниие таанадай мүнөө ажаһуудаг газар дайда руу нүүлгэһэн байна. ⁵ Гэбэшье тэрэ газар нюотаг, тэрэ газар нюотагай алхамшье газар эзэмдэжэ байхаарнь

Бурхан Абрахамда үгөөгүй юм. Гэхэтэй сасуу тэрэ газар үгэхэб, удаань тэрэнэй, үри хадаһадайнь мэдэлдэ тэрэ газар орохо гэжэ Бурхан найдуулһан байгаа. Абраһамай үхибүүдгүй байха үедэ Бурхан тэрэниие тиигэжэ найдуулһан байна. ⁶ «Шинии үри хадаһад хариин газарта нүүхэ, тэдэниие барлагууд болгоод, дүрбэн зуугаад жэлэй туршада дарлажа байха. ⁷ Гэбэшье тэдэниие дарлажа байһан яһатаниие би хэһээхэб», – гэжэ Бурхан хэлээ юм. «Һүүлдэ тэрэ газарһаа гараад, энэ газарта ерээд, намда мүргэжэ байха», – гэжэ Бурхан баһа хэлээ юм. ⁸ Абраһамтай хэлсэһэнэй баталан, Бурхан бэлгээ отолуулха заншал тогтообо. Абраһам Исаак хүбүүтэй болоходоо, наймадахи үдэртэнь тэрэнэйнгээ бэлгэ отолуулаа, Исаак Яковай бэлгэ отолуулаа, тиин Яков манай арбан хоёр үбгэ эсэгэнэрые отолуулһан байна.

⁹ Үбгэ эсэгэнэрнай Иосифто атаархажа, тэрэниие барлаг болгон Египедтэ худалдаһан байгаа. Гэбэшье Бурхан тэрэниие орхёогүй, ¹⁰ ямаршые гай аюулһаа абардаг байгаа. Тиигээд тэрээндэ сэсэн ухаа үршөөжэ, Египедэй хаанда һайшаалгаа. Тиимэһээ хаан Иосифые Египедэй болон бүхы хаанай ордной эрхилэгшээр табяа хэн. ¹¹ Тэрэ үедэ Египет, Ханаан оронуудта ехэ гай зоболон асарһан үлэн хоон байдал тохёолдобо. Манай үбгэ эсэгэнэртэшые эдихэ юумэ олдохоёо болёод байгаа. ¹² Египедтэ талха таряа байна гэжэ дуулахадаа, Яков манай үбгэ эсэгэнэрые тиишэнь түрүүшынхиеэ эльгээгээ хэн. ¹³ Хоёрдохийё ерэхэдэнь, Иосиф аха дүүнэртээ өөр тухайгаа сэхыень хэлээ, фараоншые тэрэнэй гэр бүлэ тухай мэдээ. ¹⁴ Тиигээд Иосиф Яков эсэгээ, далан табан хүнһөө бүридэһэн гэр бүлээ уриһан захяа эльгээбэ. ¹⁵ Урилга абаһан Яков Египет руу нүүгээ хэн. Тэндэ тэрэ өөрөөшые, манай үбгэ эсэгэнэрыше наһа бараһан байна. ¹⁶ Тэдэнэй шарилые Абраһамай мүнгөөр Емморой хүбүүдһээ Сихемдэ худалдажа абаһан агы нүхэн соо хүдөөлүүлээ бэлэй.

¹⁷ Бурханай Абраһамда найдуулһан үгын хүсэлдэхэ сагай ойртожо байхада, манай яһатан Египедтэ тэнжэжэ, хүн зонойнь тоо олошоржо байгаа. ¹⁸ Тиимэ байдал Иосифые мэдэхэгүй ондоо хаанай Египедэй хаан шэрээдэ һуутар үргэлжэлжэ байгаа. ¹⁹ Тэрэ хаан манай арад зониие мэхэлдэг, шэрүүнээр дарладаг, үбгэ эсэгэнэрыемнай нарай үхибүүдээ гэрһээн гаргажа хаяхыень бааладаг хэн, тиин хаягдаһан үхибүүд үхэжэ хосордог хэн.

²⁰ Тэрэ үедэ сэбэр гоё Моисей хүбүүн түрөө хэн. Гурбан һара хүрэтэрнь тэрэниие эсэгын гэртэ тэнжүүлээ. ²¹ Моисейе гэрһээн

гаргажа орхиходонь, тэрэниие фараоной басаган үргэжэ абаад, өөрынгөө хүбүүндэл хүмүүжүүлээ. ²² Моисей Египедэй эрдэм ухааниие бүгэдыень шудалжа, уран найханаар үгэ хэлэдэг, шадамар бэрхэ ажалша хүн болоо хэн.

²³ Моисей дүшэ хүрөөд байхадаа, аха дүүнэрээ, Израилиин хүбүүдые харахаяа ханаба. ²⁴ Нэгэтэ египет хүнэй еврей хүниие доромжолон сохижо байхые хараад, тэрэ оролсожо, египет хүниие хэхээн алаба. ²⁵ Бурхан тэрэнэй гараар еврейнүүдтэ абарал үгэнэ гэжэ аха дүүнэрын ойлгохо бээ гээд Моисей найдаһан байгаа. Зүгөөр тэдэн ойлгобогүй. ²⁶ Хойто үдэрын хоёр еврейнүүдэй өөһэд хоорондоо хэрэлдэжэ байхые тэрэ хараад, тэдэниие эбтэй болгохо ханаатайгаар: «Үгы, шагныт, таанад аха дүүнэр ха юмта! Юундэ бэе бээдээ муугаар хандана гэшэбта?», – гэбэ. ²⁷ Гэбэшье нэгэ шуһанайнгаа хүниие сохижо байһан нүгөөдэн хэрүүлхэн, Моисейе түлхээд: «Хэн шамайе манай дээрэ ноён болгоо юм, зарга шиидхэгшээр табяа юм? ²⁸ Үсэгэлдэр египет хүниие алаһандаал адли намайе алахаяа ханаа гүш?» – гэжэ хэлэбэ. ²⁹ Моисей хэлэһыень дуулахадаа орон нютагнаа зугадажа, Мидидэ нютагжаба. Тэндээ хоёр хүбүүтэй болоо хэн.

³⁰ Дүшэн жэлэй үнгэрхэн хойно Синай хадын хаяада оршодог губида шатажа байһан үүргэнын гал соо Бурханай Эльгээмэл Моисейдэ ерэбэ. ³¹ Иимэ юумэ хараад, Моисей ехээр гайхан, лаб харахаяа тэрээндэ дүтэлхэдэнь, Дээдын Эзэнэй абяан дуулдаба: ³² «Би шинии үбгэ эсэгэнэрэй, Абраһамай, Исаагай, Яковай Бурханби». Моисей айн шэшэржэ, тэрээн тээшэ харахаяашье зүрхэлбэгүй. ³³ Дээдын Эзэн тэрээндэ: «Шинии зогсожо байһан газар арюун нангин газар гэшэ. Тиимэхээ ши гуталаа тайла. ³⁴ Арад зонойнгоо Египедтэ ехээр тулижа зобожо байхые би харааб, тэдэнэй гэнэн ёлохые дуулааб, тиимэхээ тэдэниие аршалан сүлөөлхын тула газар дэлхэйдэ буужа ерээб. Мүнөө ши яба, би шамайе Египет эльгээнэб», – гэжэ хэлэбэ.

³⁵ «Хэн шамайе манай дээрэ ноён болгоо юм, зарга шиидхэгшээр табяа юм?» гэжэ еврейнүүдтэ буруушаалгаһан эгээл тэрэ Моисейе Бурхан ударидагшаар болон абарагшаар томилон эльгээгээ юм. Шатажа байһан үүргэнын галда бии болоһон Бурханай Эльгээмэлэй гараар Бурхан тиимэ юумэ хээ. ³⁶ Египедэй газар нютагаар, Улаан далайн шадар, мүн сүл губяар дүшэн жэлэй туршада ябахдаа, тэрэ гайхамшагта хэрэгүүдые бүтээн, юрэ бусын дүлгэ тэмдэгүүдые харуулан, хүн зониие Египедһээ гаргаа бэлэй.

³⁷ Эгээл тэрэ Моисей израильшуудта: «Бурхан намайе эльгээхэндээл адляар таанадай аха дүүнэрэй дундаһаа таанадта Лүндэншые шэлэн эльгээхэ», – гэжэ хэлээ бэлэй. ³⁸ Эгээл тэрэ Моисей израилин арад зонтой сүл губида хамта байжа, өөртэйн болон манай үбгэ эсэгэнэртэй Синай хада дээрэ хөөрэлдэһэн Бурханай Эльгээмэлтэй уулзажа, амиды үгэнүүдые хүлээн абаад, бидэндэ дамжуулан үгөө бэлэй.

³⁹ Гэбэшые манай үбгэ эсэгэнэр тэрэнэй үгэ дуулаха дурагүй байгаа. Тэдэнэр Моисейе буруушаажа, Египет руугаа бусахые хүсэжэ байгаа. ⁴⁰ «Бидэниие дахуулжа ябаха бурхадые бүтээжэ үгыш даа. Бидэниие Египедһээ гаргаһан Моисейтэй юунэй тохёолдоһые бидэ мэдэнэгүйбди», – гэжэ тэдэнэр Аарондо хэлэбэд. ⁴¹ Тиигээд тэдэнэр бухын дүрсэтэй онгон хээд, тэрэндээ үргэл үргэжэ, гараараа бүтээхэн юумэээ хүндэлэн, найр зугаа найрлаба. ⁴² Тиихэдэнь Бурхан тэдэниие буруу хаража, лүндэншэдэй номууд соо бэшэгдэһэн ёһоор огторгойн одо мүшэдтэ мүргэхэдэнь хаалта хээгүй:

«Израилин арад зон!

Дүшэн жэлэй туршада сүл губида байхадаа,

Таанад амитадые гаргаад,

намда үргэл тахижа байгаа гүт?

⁴³ *Молохой Майханиие болон Рефан-одон бурханиие*

Бэдээ абажа ябаа бэшэ гүт?

Тэдэтнай таанадай мүргэжэ байһан онгонууд бэшэ гү?

Тиимэнээ би таанадые Вавилонһоо сааша сүлэн ябуулхаб».

⁴⁴ Сүл губида ябаһан манай үбгэ эсэгэнэр Гэршэлгын майхантай байгаа. Тэрэ майханиие Бурханай хэ гэхэдэ, Моисей харуулан маягаарнь хэһэн байна. ⁴⁵ Навинай Иисусай хүтэлбэри доро манай үбгэ эсэгэнэр энэ майханиие Бурханай намнажа гаргаһан ондоо үндэһе яһатанай газар дайдада асараа бэлэй. Энэ майхан Давид хаанай үдэрнүүд хүрэтэр тэрэл газартаа байгаа. ⁴⁶ Бурхан Давидта дуратай хэн. Давид Яковай Бурханда мүргэлэй гэр бариха зүбшөөл Бурханһаа һураба. ⁴⁷ Гэбэшые тэрэ Бурханай гэр Соломон баряа юм.

⁴⁸ Теэд хүнүүдэй бариһан гэртэ Дээдын Бурхан ажаһуудаггүй. Лүндэншэ энээн тухай иигэжэ хэлэнэ:

⁴⁹ *«Огторгой тэнгэри – минии хаан шэрээ,*

Газар дайда – хүлэймни гэшхэхэ

түшэг тулгуури мүн,

Ямар гэр таанад намда барихабта,

Минии амарха газар хаана байнаб гэжэ Дээдын Эзэн нураба.

⁵⁰ *Эдэ бүгэдые би өөрөө бүтээгээ бэшэ гүб?»*

⁵¹ Бурханай хургаал дуулаха дурагүй, мэдэлдэнь байдаггүй зүрюу зон! Таанад өөһэдынгөө үбгэ эсэгэнэртэл адли Нангин Һүлдэдэ ходо эсэргүүсэнэт. ⁵² Танай үбгэ эсэгэнэртнай лүндэншэдэй хэниие хашан мүрдөөгүйб? Үнэн сэдхэлтэнэй ерэхэ тухай урда айладхаһан хүнүүдые тэдэ алаа, харин таанад мүнөө тэрэ Үнэн сэдхэлтэндэ урбажа, тэрэниие алабат. ⁵³ Бурханай Эльгээмэлнүүдээр дамжуулан таанадта үгтэһэн Хуули абаһан аад, тэрэнииеень сахибагүйт.

Стефаниие шулуудана

⁵⁴ Эдэ бүхэниие дуулахадаа Зүблэлэй гэшүүд хоро шараяа бусалжа, шүдөө хабиралдан байбад. ⁵⁵ Харин Нангин Һүлдөөр дүүрэхэн Стефан огторгой өөдэ шэртэхэдээ, Бурханай алдар, Бурханай баруун талада Иисусай байхыень хараба.

⁵⁶ – Харагты! Огторгой нээгдэбэ. Бурханай баруун талада Хүн түрэлхитэнэй Хүбүүнэй зогсожо байхые би мүнөө харанаб! – гэжэ Стефан хэлэбэ.

⁵⁷ Оог хашхараа табин, шэхэээ бүтүүлжэ, тэдэ булта Стефанда добтолбо, ⁵⁸ тэрэниие хотоһоо гаргаад, шулуудаба. Гэршэнэр өөһэдынгөө субые тайлаад, Саул гэжэ нэрэтэй хүбүүнэй хүлдэнь орхибо. ⁵⁹ Стефаниие шулуугаар шэдэжэ байхадань:

– Дээдын Эзэн Иисус, хүлдыемни абыш даа! – гэжэ тэрэ гуйба.

⁶⁰ Тэрэ үбдэг дээрээ һэхэрэн нуугаад:

– Дээдын Эзэн, эдэнэй энэ нүгэлыень хүлисыш даа, – гэжэ шангаар хашхарба. Иигэжэ хэлээд, Стефан наһа бараа.

8 ¹ Стефаниие алаһан хэрэг Саулда ехэ һайшаагдаба.

Саул хүзэглэгшэдэй бүлгэмые хашан мүрдэнэ

Энэ үдэрһөө хойшо Иерусалимда хүзэглэгшэдые ехэтэ хашан мүрдэжэ захалба. Тиимэһээ элшэнэр лэ хотодо үлөөд, бусад хүзэглэгшэд булта Иудейн ба Самариин нюотагуудаар тараба. ² Бурханда хүзэглэдэг зарим зон Стефаниие хүдөөлүүлхэдээ шаналан уйлажа байба.

³ Харин Саул хүзэглэгшэдэй бүлгэмые хандаргажа, гэрхээ гэртэ сүмэрэн орожо, эрэшүүл, эхэнэрнүүдые шэрэн гаргажа, түрмэ шорондо хаадаг байгаа.

Филипп Самариин нютагта номноно

⁴ Тэрьедэхэн хүнүүд бүхы ороноор таража, Һайн Мэдээсэл номножо байба. ⁵ Филипп Самариин нэгэ хото ороод, тэндэ Бурханай табисуурта тухай номнобо. ⁶ Суглархан олон зон Филиппэй хэлэхэн үгэнүүдые анхаралтайгаар шагнажа, бүтээхэн гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдые харжа байба. ⁷ Олон ада шүдхэрнүүдын оог хашхараа табин гаража, олон саа үбшэнтэн болон дохолон хүнүүд эдэгэхэн байна. ⁸ Тиимэхээ тэрэ хотодо ехэ баяр тудуа.

⁹ Тэрэ хотодо эльбэ шэдиёе харуулжа, бүхы самариин хүн зоние гайхуулдаг Симон гэжэ нэрэтэй хүн ажаһуугаа. Тэрэ өөрыгөө агууехэб гэдэг, ¹⁰ тиин зон ехэ багагүй тэрэниие анхаран, «энэмнай Агууехэ гэгдэдэг Бурханай хүсэн», – гэжэ хөөрэлдэгшэ хэн. ¹¹ Симон олон жэлэй туршада эльбэ шэдеэрээ зоние тон ехээр гайхуулжа байһан тула тэрэниие хүнүүд анхаралтайгаар шагнадаг хэн. ¹² Гэбэшье тэдэ хүнүүд Бурханай хаан орон болон Иисус Христосой нэрэ алдар тухай айлдхадан Филипптэ этигээд, эхэнэрнүүдтэйгээ, эрэшүүлтэйгээ булта уһаар арюудхуулһан байна. ¹³ Симоншье өөрөө этигээд, уһаар арюудхуулһан байгаа. Филиппэй хойноһоо тэрэ хаа хаанагүй дахажа, тэрэнэй бүтээжэ байһан гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдые, дүлгэ тэмдэгүүдые харахадаа ехэтэ гайхадаг хэн.

¹⁴ Самариин хүн зон Бурханай үгэ угтан абаа гэжэ Иерусалимда байһан элшэнэр дуулахадаа, Пётр Иоанн хоёрые тэдээндэ эльгээбэ. ¹⁵ Тэдэ хоёр Самари хүрэхэ ерээд, Нангин Һүлдэ эдэ зондо үгтэхэй гэжэ тэдэнэй түлөө зальбарба. ¹⁶ Юуб гэхэдэ, тэдэнэй хэндэшье үшөө Нангин Һүлдэ үгтөөгүй, тэдэ зон Дээдын Эзэн Иисусай нэрэ алдараар миин лэ уһаар арюудхуулһан байгаа. ¹⁷ Пётр Иоанн хоёрой тэдэниие гараараа адислахадань, тэдэнь Нангин Һүлды тогтоон абаба.

¹⁸ Элшэнэрэй гараараа хүрэхэдэнь, Нангин Һүлдын үгтэжэ байхы Симон харахадаа, элшэнэртэ мүнгэ асаржа:

¹⁹ – Минии гараараа хүрэхэн хүн бүхэн Нангин Һүлды тогтоон абажа байхын тула намда баһа иимэ хүсэ шэди олгожо хайрлыг даа, – гэжэ гуйба.

²⁰ – Ши мүнгатэйгөө суг хосоро! Бурханай үршөөхэн бэлэгы мүнгөөр худалдаад абахаяа ханаа гүш? – гэбэ Пётр. – ²¹ Манай хэрэгтэ ши хубишые, эрхэшые үгыш, юундэб гэхэдэ, шинии зүрхэ сэдхэлшни Бурханай урда сэбэр бэшэ бшуу. ²² Иимэ нүгэл хэхээ болижо, энэ ханал бодолыешни хүлисэхыень Дээдын Эзэниие гуй. ²³ Атаа жүтөөндэ, нүгэл шэбэлдэ баригданхай байхыешни би харанаб.

²⁴ Тиихэдэ Симон:

– Хэлэһэн бүхы юумэншни намтай ушархагүйн тула ши минии түлөө Дээдын Эзэндэ зальбарыш даа, – гэжэ Пётрые гуйба.

²⁵ Нургаал номлолоо гэршэлэлгэнүүдээрээ баталан, Дээдын Эзэнэй үгые айладхан, элшэнэр Иерусалимаа бусаба. Замдаа тэдэ Самариин олохон тосхон нютагуудаар ябажа, хүн зондо Һайн Мэдээсэл дуулгаба.

Филипп болон эфиоп түшэмэл

²⁶ Бурханай Эльгээмэл Филипптэ:

– Бодоод, урагшаа яба. Иерусалимһаа Гааза ошоһон эзэгүй харгы дээрэ гара, – гэбэ.

²⁷ Филипп түхээрээд гараба. Энэ үедэ эфиопой кандагай (али хатанай) түшэмэл, хатанай бүхы баялиг зөөриие сахигша, ордондо албалагша эфиоп хүнтэй тэрэ ушарба. Энэ хүн Иерусалимда мүргэл хээд, ²⁸ мүнөө ута тэргэ дээрээ нуугаад, лүндэншэ Исаягай бэшэһые уншан, гэртээ бусажа ябаа. ²⁹ Нангин Һүлдэ Филипптэ:

– Тэргэдэ дүтэлөөд, хажуудань яба, – гэжэ хэлэбэ.

³⁰ Тиигээд Филипп тэргэ тээшэ гүйжэ ошоод, тэндэ нууһан хүнэй лүндэншэ Исаягай ном уншажа байхыень дуулаба.

– Уншажа байһан юумээе ши ойлгоно гүш? – гэжэ Филипп тэрээнһээ нураба.

³¹ – Нэгэшые хүнэй намда тайлбарилжа үгэнгүй байхада, би хаанаһаа ойлгохобиб? – гэжэ тэрэнь харюусаба.

Тиигээд Филиппые тэргэ дээрэ гаража, зэргэлээд нуухыень тэрэ эфиоп уриба. ³² Тэрэнэй уншажа байһан номой хэһэг иимэ:

«Гаргахаяа хүтэлжэ ябаһан хониндол

тэрэниие дахуулжа ябаа,

Хайшалжа байһан хүнэй урда

дуугүй хурьган шэнги

тэрэ абяагүй байгаа.

³³ *Зүб зарга сүүд хэхэ эрхэ олгонгүй
Тэрэниие доромжолбо.
Тээд тэрэнэй үри ашанар тухай хэн хэлэхэ юм?
Газар дэлхэй дээрэ тэрэнэй ами наһан
таһалуулагдаһан байна ха юм».*

³⁴ – Хэлыш даа намда, энэ хэн тухай лүндэншэ хэлэнэ гээшэб, өөр тухайгаа гү, али ондоо хүн тухай гү? – гэжэ түшэмэл Филипп-һээ һураба.

³⁵ Филипп Нангин Бэшэгэй энэ хэхэгыг түрүүн тайлбарилаад, һүүлдэнь Иисус тухай Һайн Мэдээсэл бултыень тэрээндэ дуулгаба.

³⁶ Замаа үргэлжэлүүлһээр тэдэнэр уһатай газарта хүрэхэ ерэхэд.

– Энэ уһан байнал. Уһаар арюудхуулхадамни намда юун хаалта болоноб? – гэбэ түшэмэл.

³⁷ – Хэрбээ үнэн зүрхэнһөө этигэбэлшни, уһаар арюудхажа болохо, – гэжэ Филипп хэлэбэ.

– Бурханай Хүбүүн Христос бии юм гэжэ этигэнэб, – гээд нүгөөдынь харюусаба*. ³⁸ Түшэмэл тэндэ зогсоод, Филипптэй хоюулан уһанда оробо, тиигээд Филипп тэрэниие уһаар арюудхаба.

³⁹ Тэдэ хоёрой уһанһаа гарахадань, Дээдын Эзэнэй Һүлдэ түшэмэл дээрэ тогтобо, харин Филиппые Бурханай Эльгээмэл дээшэн дэгдээбэ. Түшэмэл тэрэниие ондоо хараагүй, гэхэшье ехэ баяртай юумэн замаа саашань үргэлжэлүүлбэ. ⁴⁰ Харин Филипп Азотдо бии боложо, оршон тойронхи нютагуудаар ябажа, Һайн Мэдээсэл бүхы хотонуудаар номнон, Кесари хүрэхэ ерэхэ.

Дээдын Эзэн Саулда хандаба

9 ¹ Саул урдынхидаал адляар Дээдын Эзэнэй шабинарые алахаб гэжэ зананһаар байба. Тэрэ ахамад санааргада ерэхэ, ² Дамаскын мүргэлэй гэрнүүдтэ бэшэг бэшэжэ үгэхыень гуйба. Тэрэ бэшэгэй ёһоор Дээдын Эзэнэй зам баримталагша, эхэнэрнүүд, эрэшүүлые барижа, Иерусалим туужа абаашаха эрхэ Саулда үгтэжэ байгаа.

³ Дамаскда дүтэлжэ ябахадань, гэнтэ Саулые тэнгэриһээ туяа гэрэлтүүлбэ. ⁴ Газарта унаад, тэрэ:

– Саул, Саул, юундэ ши намайе хашан мүрдэнэбши? – гэхэн абяа дуулаба.

* Зарим эртын грек эхэ бэшэгүүдтэ энэ хэхэг үгы байдаг.

⁵ – Эзэмни, ши хэн гээшэбши? – гэжэ Саул хураба.

– Шамда хашуулан мүрдүүлэгшэ Иисус гээшэлби даа, – гэжэ Дээдын Эзэн харюусаба. – Мүнөө бодоод, хото ошо, тэндэ юу хэхэ тухайшни шамда хэлэгдэхэ.

⁶ – Дээдын Эзэн аа, иигэхэдээ би яаха болонобиб? – гэжэ ехээр айн хүрдэһэн Саул хэлэбэ.

– Мүнөө бодоод хото ошо, юу хэхэ тухайшни тэндэ шамда хэлэгдэхэ, – гэжэ Дээдын Эзэн харюусаба*.

⁷ Саулай замайн нүхэд абья аниргүй болоод зогсобо, тэдэнэр абья дуулаһаншье наа, хэниешье харабагүй. ⁸ Саулай бодожо нюдөө нээхэдэнь, нюдэниинь юумэ харахаяа болишоод байба. Тэрэниие гарһаань хүтэлөөд, Дамаск хото асарба. ⁹ Тэрэ гурбан хоногой туршада юушье харангүй, юумэ эдингүй, уунгүй байба.

¹⁰ Дамаск хотодо Анания гэжэ нэрэтэй шаби байгаа. Дээдын Эзэн тэрээндэ үзэгдэжэ:

– Анания! – гээд дуудаба.

– Би энэ байнаб, Дээдын Эзэн! – гээд Анания харюусаба.

¹¹ – Бодоод, Сэхэ гэжэ гудамжа бэдэржэ ошо. Тэндэ Иудын гэртэ Саул гэжэ нэрэтэй Тарс хотын хүниие бэдэржэ олоорой. Мүнөө тэрэ зальбаржа байна, ¹² Анания гэжэ нэрэтэй хүн гэртэнь ороод, тэрэниие хараатай болгохын тула гараа дээрэнь табиба гэхэн үзэгдэл хараба, – гээд Дээдын Эзэн тэрээндэ хэлэбэ.

¹³ – Дээдын Эзэн, аа! Шамда хүзэглэдэг Иерусалимынхидта энэ хүн хэды ехэ хоро хүргөөб гэжэ би мэдэнэб. Энэ хүн тухай би олон хүнүүдһээ дуулаа һэнби. ¹⁴ Мүнөөшье тэрэ шинии нэрэ алдарта хүзэглэгшэдые барижа хааха эрхэ түрүү санаартадһаа абаад иишэ ерээ, – гэжэ Анания харюусаба.

¹⁵ Гэбэшье Дээдын Эзэн Ананияда:

– Ошо! Би тэрэниие намда алба хүүлэхэ гэжэ шэлэжэ абааб. Тэрэ минии нэрэ алдар тухай бүхы арадуудта, хаашуудта, Израилиин хүн зондо дуулгаха. ¹⁶ Минии түлөө аргагүй ехэ зоболон эдлэхыень би өөрөө тэрээндэ харуулаб, – гэжэ хэлэбэ.

¹⁷ Анания тэрэ гэртэ ороод, Саулай дээрэ гараа табин хэлэбэ:

– Саул дүүмни, харгыда ябахашни шамда үзэгдэһэн Дээдын Эзэн Иисус шамайе дахин хараатай болгожо, Нангин Һүлдөөр дүүргэхын тула намайе иишэнь эльгээгээ.

* Зарим эртын грек эхэ бэшэгүүдтэ энэ хэхэг үгы байдаг.

¹⁸ Тэрэ дороо Саулай нюдэнһөө ямар нэгэн хашарһандал мэтэ юумэн унажа, тэрэ дахин хараатай болобо. Тиигээд уһаар арюудхуулаад, ¹⁹ эдеэлээд, тэнхээ тамир оробо.

Саул Дамаскда номноно

Саул шабинартай хамта хэдэн үдэр Дамаскда байхадаа ²⁰ Иисус болбол Бурханай Хүбүүн гэжэ мүргэлэй гэрнүүдтэ номножо захалба. ²¹ Тэрэниие шагнаһан зон булта ехээр гайхалдан:

– Угы, энэ хүмнай Иисусай нэрэ алдарта хүзэглэгшэ зоние гайтайгаар хашан мүрдэдэг бэшэ хэн гү? Тэдэниие баряад, түрүү санаартадта туужа абаашахаяа иишээ ерээ бэшэ хэн гү? – гэжэ хоорондоо хэлсэбэд.

²² Гэбэшье Иисус гээшэмнай Бурханай табисуурта гэжэ Саул улам эршэтэйгээр баталан гэршэлжэ, Дамаскда ажаһуудаг еврейнүүдые мухардуулдаг хэн.

²³ Хэдэн үдэрэй үнгэрһэн хойно еврейнүүд тэрэниие алаха гэжэ шиидэбэ, ²⁴ харин Саул тэдэнэй нюуса хэлсээн тухай мэдэбэ. Тэрэниие алаха гэхэн еврейнүүд үдэр хүниггүй хотын үүдэнэй хажууда тэрэниие гэтэн хахижа байгаа. ²⁵ Харин шабинар хүниндөө Саулые түрсүүг соо нуулгаад, ханада хэгдэхэн нүхөөр газашань буулгаа бэлэй.

Саул Иерусалим ерэбэ

²⁶ Иерусалим ерээд, Саул шабинартай ниилэхээс ханаа, харин тэдэнь Саул үнэн дээрээ шаби байна гэжэ этигэжэ ядан, тэрээнһээ айжа байгаа. ²⁷ Гэбэшье тэрэниие Варнава дэмжэжэ, элшэнэртэ асараад, Саулай харгыдаа Дээдын Эзэниие хараһан, Дээдын Эзэнэй тэрэнтэй хөөрэлдэхэн, тиихэдэ ямар зоригтойгоор Саул Дамаск хотодо Иисусай нэрэ алдарые номноһон тухайнь хөөрөжэ үгэбэ. ²⁸ Тиигэжэ Саул шабинартай хамтараад, Иерусалимаар ябажа, Дээдын Эзэн тухай айлгагүйгөөр номнодог болобо. ²⁹ Нэгэтэ тэрэ грек хэлэтэй еврейнүүдтэй хөөрэлдэхэдөө үгөө ойлголсобогүй. Тиимэхээ тэдэнь Саулые алаха гэжэ шиидэбэ. ³⁰ Энээн тухай мэдэхэн шабинар тэрэниие Кесари абаашаад, тэндэхээ Тарс ябуулба.

³¹ Тэрэ үедэ бүхы Иудейн, Галилейн, Самариин нютагуудай хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ энхэ тайбан мандажа, Нангин Хүлдын аша хүсөөр тэдэ бэхижэжэ, олошоржо, Дээдын Эзэнэй урда хүгэдэжэ байгаа.

Пётр Лидда болон Иоппи хотонуудта

³² Пётр бүхы хото нютагуудаар ябаад, Лиддада ажаһуудаг Бурханай хүнүүдтэ хүрэхэ ерэбэ. ³³ Тэндэ саа үбшэн хүрөөд, найман жэлэй туршада хэбгэрийн болоод байһан Эней гэжэ хүнтэй Пётр уулзаба.

³⁴ – Эней, шамайе Иисус Христос аргална. Өөдөө бодоод, дэбдихэрээ хумижархи, – гэжэ Пётр тэрэ хүндэ хэлэбэ.

Үбшэн хүнийн тэрэ дороо бодобо. ³⁵ Энэ бүхэниие хараһан Лидда ба Шарон хотонуудай зон Дээдын Эзэндэ этигэбэ ха.

³⁶ Иоппи хотодо Тавита гэжэ нэрэтэй нэгэ шаби басаган ажаһуугаа. (Тавита гээшэнь «газель» гэхэн удхатай, буряадаар «зээрэн»). Тэрэ басаган хүнүүдтэ һайе хэдэг, ядарһан дуталдаһан зондо туһалдаг байгаа. ³⁷ Тэдэ үдэрнүүдтэ Тавита үбдэжэ, һаһа бараа. Тэрэнэй бэеые угаажа, дээдэ дабхарай таһалгада табиба. ³⁸ Тэрэ үедэ Пётр элшэн Лиддада ерээд байгаа. Лидда хотын Иоппиһоо холо бэшэ хадань хүзэглэгшэд түргэхэн манда хүрэхэ ерыт даа гэхэн гуйлтатайгаар хоёр хүниие Пётрто эльгээбэ. ³⁹ Пётр дары тэдэнтэй ошолсобо. Тэрэнэй ерэхэтэй сасуу дээдэ дабхарай таһалгада хүргэбэ. Тэндэ сугларһан бэлбэхэн эхэнэрнүүд Пётрые тойрожо, уйлан улилдаһаар тэрээндэ Газель басаганай амиды ябахандаа нэхэжэ оёһон олон суба болон элдэб янзын хубсаһануудые харуулба. ⁴⁰ Пётр тэдэниие бултыень таһалгаһаа гаргаад, үбдэг дээрээ һуугаад зальбарба, тиигээд һаһа бараһан басаган тээшэ хараад:

– Тавита, бодо, – гэбэ.

Тэрэнь нюдөө нээжэ, Пётрые хараһаар бодобо. ⁴¹ Пётр тэрээндэ гараа үгэжэ, бодоходонь туһалан, Бурханай хүнүүдые болон бэлбэхэн эхэнэрнүүдые дууджа, амиды Тавитае тэдэндэ харуулба. ⁴² Энэ ушар тухай Иоппиин зон булта дуулаад, Дээдын Эзэндэ олоороо хүзэглэбэ. ⁴³ Пётр үшөө нилээн Иоппидо Симон гэжэ арһа элдэгшэ хүнэйдэ байрлаба.

Пётр Корнелий хоёр

10 ¹ Кесарида Корнелий гэжэ нэрэтэй Италийн сэрэгэй зуунай дарга байгаа. ² Тэрэ гэр бүлөөрөө Бурханда хүзэглэдэг, тэрээнһээ айн хүгэдэдэг, ядажа тулижа ябаһан зондо үргэл бадар ехээр асардаг, Бурханда үргэлжэ зальбардаг хэн. ³ Нэгэтэ үдын гурбан саг багаар тэрэ хүн үзэгдэл хараһан байна. Тэрээндэ Бурханай Эльгээмэл орожо:

– Корнелий, – гэжэ дуудахыень тэрэ элеэр дуулаба.

⁴ Корнелий тэрэниие айһан юумэн шэртэжэ:

– Юун болооб даа, Эзэмни? – гэжэ асууба.

– Шинии зальбарал болон хэһэн буяншни Бурханда хүрөө. Тэрэ шамайе һанажа байна, – гээд Бурханай Эльгээмэл Корнелидэ хэлэбэ. – ⁵ Мүнөө дээрээ хүнүүдые Иоппи эльгээ, Пётр гэжэ нэрэтэй Симониие дуудуула. ⁶ Тэрэ мүнөө арһа элдэгшэ Симонэйдэ далайн хажуудахи гэртэ байна.

⁷ Тэрээнтэй хөөрэлдэһэн Бурханай Эльгээмэлэй ябаһан хойно Корнелий хоёр зарасаяа, үнэн сэдхэлтэ сэрэгэй нэгэ тухалагшар дууджа, ⁸ ушарһан бүхэниие тэдэндэ хөөрөжэ үгөөд, Иоппи хото эльгээбэ.

⁹ Үглөөдэринь, үдэ багта тэдэнэрэй хотодо ойртожо байхада, Пётр Бурханда зальбархаяа гэрэй орой дээрэ гараад байба. ¹⁰ Тэрэ ехээр үлдэжэ, эдеэлхэ дураниинь хүрэбэ. Эдэе хоолой бэлдэгдэжэ байхада, Пётр үзэгдэл хараба: ¹¹ огторгойн нээгдэхые, тэндэһээ газарта дүрбэн үзүүрһэнь баряад буулгагдажа байһан бүд хараба. ¹² Бүд дээрэ элдэб янзын дүрбэн хүлтэй амитадые, газар дэлхэйн мүлхигшэдые, тэнгэрийн шубуудые хараба. ¹³ Абяан гаража:

– Бодо, Пётр. Дуратай юумэ гаргаад эди, – гэжэ Пётрто хэлэбэ.

¹⁴ – Үгы даа, яабашье эдихэгүйб, Дээдын Эзэн. Би сэбэр бэшэ, бузар юумэндэ нэгэшье ама хүрөөгүй һэнби, – гэжэ Пётр харюусаба.

¹⁵ Абяан хоёрдохийо гаража:

– Бурханай сэбэрлэһэн юумые бузар бү гэ, – гэжэ Пётрто хэлэбэ.

¹⁶ Энэнь гурба дахин дабтагдаба, тиигээд бүднь огторгой өөдэ татагдан абтаба.

¹⁷ Хараһан үзэгдэлэйнгөө удхыень Пётрой тайлбарилжа ядан, гайхан нуухадань, Корнелиин эльгээһэн хүнүүд Симонэй гэрые оложо, үүдэнэйн хажууда зогсобо. ¹⁸ Пётр гэжэ нэрлэгдэдэг Симон эндэ байрлана гү гэжэ тэдэ шангаар нурабад.

¹⁹ Хараһан үзэгдэл тухайгаа Пётрой бодомжолжо байхада, Нангин хүлдэ тэрээндэ:

– Симон, гурбан хүн шамайе бэдэржэ байна, харана гүш? ²⁰ Тэдэниие би өөрөө шамда эльгээгээ хүнби. Тиимэһээ энэ бэеэрээ доошоо буужа, татагалзангүй тэдэнтэй яба, – гэжэ хэлэбэ.

²¹ Пётр доошоо буугаад, ерэхэн уладһаа:

– Бэдэрхэн хүнтнай би гээшэб. Ямар хэрэгээр таанад иишэ ерээбта? – гэжэ нураба.

²² – Бидэниие зуунай дарга Корнелий эльгээгээ. Тэрэ үнэн сэдхэлтэн, Бурханда хүзэглэдэг хүн, тэрэниие бүхы еврей зон ехээр хүндэлдэг юм. Хэлэхэн юумыешни Корнелиин шагнахын тула Бурханай Эльгээмэл тэрэниие шамда эльгээжэ, шамайе гэртээ дуудаж асархыень захираа, – гэжэ тэдэ хүнүүд харюусаба.

²³ Пётр тэдэниие гэртэ урижа айлшалуулба. Хойто үдэрын Пётр түхээрээд, тэдэнтэй хамта харгы замда мордобо. Тэдэнтэй хэдэн хүзэглэгшэд Иоппиhoо нүхэр болон ошолсобод.

²⁴ Хойто үдэрын тэдэнэр Кесари хото хүрэхэ ерэхэ. Корнелий бүхы түрэлхидөө, хани нүхэдөө суглуулаад, тэдэниие хүлээжэ байгаа. ²⁵ Пётрой орохотой сасуу Корнелий тэрэниие угтан, хүлдэнх мүргэн унаба.

²⁶ – Бодыш даа, – гэжэ тэрэниие Пётр бодхообо. – Бишни юрын хүн гээшэб.

²⁷ Пётр Корнелитэй хөөрэлдэхөөр гэртэнх орожо, тэндэнх суглархан олон зоние хараба.

²⁸ – Манай Хуулиин ёһоор еврей хүн ондоо яһатанаар харилсаха, гэртэнх орохо ёһогүй гэжэ таанад хайн мэдэнэ ёһотойт. Геэд Бурхан намда ямаршые хүниие сэбэр бэшэ, бузар гэжэ хэлэжэ болохогүй байһые харуулба. ²⁹ Тиимэхээ хойноhoомни эльгээхэдэтнай, би арсангүй ерээб. Ямар хэрэгээр таанад хойноhoомни эльгээгээбта гэжэ би мүнөө нураха ханаатайб, – гэжэ Пётр тэдэндэ хандан хэлэбэ.

³⁰ – Гурбан үдэрэй урда тээ эгээл энэ сагта, үдын гурбан сагай багаар би гэртээ Бурханда зальбаржа байгаа хэнби. Гэнтэ ялалзан хубсаһатай хүн урдамни зогсоод: ³¹ «Корнелий, шинии зальбарал болон хэхэн буяншни Бурханда хүрөө. Тэрэ шамайе ханажа мэдэжэ байна. ³² Хүнүүдые Иоппи эльгээ, Пётр гэжэ нэрэтэй Симониие дуудуула. Тэрэ мүнөө арһа элдэгшэ Симонэйдэ далайн хажуудахи гэртэ байна», – гэжэ хэлэбэ. ³³ Тиигээд би тэрэ дороо хойноhoошни эльгээгээ хэнби. Шинии ерэхэншни ехэ хайн гээшэ. Мүнөө бидэ булта Бурханай урда зогсожо, Дээдын Эзэнэй шамда хэлэ гэжэ захирхан бүхэниие шамһаа дуулахаяа эндэ суглараабди.

Пётрой хэлээн үгэ

³⁴ – Бурхан яһа илгадаггүй гэжэ би одоол үнэн дээрээ ойлгооб, – гээд Пётр хэлэбэ. – ³⁵ Бурхан тэрээндэ хүгэдэгшэ, үнэн сэхээр амидарагша ямаршые яһатанай хүниие угтан абадаг. ³⁶ Иисус Христосоор дамжуулан, амгалан байдал тухай хургаал номнолые Бурхан бүхы Израилиин хүн зондо айлдханаан байна. Иисус Христос хүн бүхэнэй Дээдын Эзэн гээшэ. ³⁷ Иоаннай уһаар арюудхуулагты гэжэ хүн зониие уряалһанһаа хойшо Галилейһээ эхилэн, бүхы Иудей соогуур юунэй болоһые таанад өөһэдөө һайн мэдэнэт. ³⁸ Бурхан Назаредэй Иисусые Нангин Һүлдөөр болон хүсэ шадалаар дүүргэхэдэнь, тэрэ хаа хаанагүй ябажа, буянтай юумэ хэжэ, шолмосто баригданаан хүн бүхэниие эдэгээжэ байһыень таанад баһа мэдэнэт. Юундэб гэхэдэ, Бурхан тэрээнтэй хамта байгаа. ³⁹ Бидэ Иудейн орон нютагта болон Иерусалимда Иисусай бүтээхэн бүхы хэрэгүүдэйнь гэршэнэрбди. Тэрэниие модон хэрээһэндэ хадажа саазалаа һэн. ⁴⁰ Гэбэшые Бурхан тэрэниие гурбадахи үдэртэнь амидыруулаа, хүнүүдтэ үзэгдэхэ арга тэрээндэ олгоо бэлэй. ⁴¹ Харин бүхы хүн зондо бэшэ, ганса Бурханай шэлэжэ абаһан гэршэнэртэ, бидэндэ өөрыгөө тэрэ үзүүлэе юм. Тэрэнэй амидырһан хойно бидэ тэрээнтэй суг эдижэ уужа ябаа һэмди. ⁴² Үхэхэн ба амиды хүнүүдэй Зарга шүүгшэ, Бурханай табисуурта гэжэ тэрээн тухай гэршэлхыемнай, хүн зондо Һайн Мэдээсэл номнохыемнай тэрэ бидэндэ захяа бэлэй. ⁴³ Тэрээндэ этигэһэн хүн бүхэндэ тэрэнэй нэрэ алдарай хүсөөр нүгэлынь хүлисэгдэхэ гэжэ бүхы лүндэншэд гэршэлнэ.

Бусад арадууд Нангин Һүлдые тогтоон абана

⁴⁴ Пётрой үшөө хэлэжэ байха үедэ хургаал шагнажа байһан хүн бүхэндэ Нангин Һүлдэ бууба. ⁴⁵ Тиимэхээ Пётртой ерэхэн еврей хүзэглэгшэд Нангин Һүлдын бусад зондо үгтэхэндэ ехэ гайхалдаба. ⁴⁶ Элдэб янзын хэлэнүүд дээрэ Бурханиие магтахые тэдэ дуулаба ха юм.

⁴⁷ – Эдэ хүнүүд бидэндэл адляар Нангин Һүлдые тогтоон абаа. Тиимэхээ мүнөө эдэнэй уһаар арюудхуулхада юун һаалта болохо юм? – гэжэ Пётр хэлэбэ.

⁴⁸ Иисус Христосой нэрэ алдараар уһаар арюудхуулхыень Пётр тэдэндэ захирба. Тиигээд тэдэ хүзэглэгшэд Пётрые тэдэнтэй хамта хэдэн үдэр байлсахыень гуйба.

Иерусалимай хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ Пётрой хэлэн үгэ

11 ¹ Бусад арадууд Бурханай үгыг баһа мэдэбэ гэжэ Иудейн орон нютагуудаар эндэ тэндэ байһан элшэнэр болон хүзэглэгшэд дуулаба. ² Тиймэһээ Пётрой Иерусалим ерэхэдэнь, еврей хүзэглэгшэд тэрэниие зэмэлэн:

³ – Ши бэлгээ отолуулаагүй хүнүүдэй гэртэ оробош, тэрээнһээ гадна тэдэнтэй эдее хоол барибаш, – гэжэ хэлэбэ.

⁴ Пётр тохёолдоһон ушарыг тэдэндэ эхинһэнь ойлгуулан хөөрэбэ:

⁵ – Иоппи хотодо Бурханда зальбаржа байхадаа би зальбаралдаа бүрин абтан, үзэгдэл хараа һэнби. Дүрбэн үзүүрһэнь баряад огторгойһоо доошоо буулгагдажа байһан ехэ бүд мэтэ юумыг би харааб. Тэрэ бүд зогсожо байһан газартамни бууба. ⁶ Шагаажа, досоонь юун байнаб гэжэ харахадамни, тэндэ элдэб янзын амитад, зэрлиг ангууд, мүлхигшэд, тэнгэрийн шубууд байба. ⁷ Удаань: «Бодо, Пётр. Дуратай юумээ гаргаад эди», – гэжэ намда хандажа хэлэһыг дуулааб. ⁸ «Үгы даа, ябашыг эдихэгүйб, Дээдын Эзэн. Би нэгэтэшыг сэбэр бэшэ, бузар юумэндэ ама хүрөөгүй һэнби», – гэжэ би харюусабаб. ⁹ Огторгойһоо абьяан хоёрдохийго гаража: «Бурханай сэбэрлэһэн юумыг бузар бүгэ», – гэдэ. ¹⁰ Энэнь гурба дахин дабтагдаад, тийгээд тэрэ бүд огторгой өөдэ татагдан абтаа һэн. ¹¹ Эгээл тэрэ сагта айлшалжа байһан гэрэймни урда хойноһоомни Кесариһаа эльгээгдэһэн гурбан хүн зогсожо байба. ¹² Таталдангүй тэдэнтэй ошо гэжэ намда Нангин Һүлдэ хэлээ. Намтай энэ зургаан хүзэглэгшэд баһа ошолсоо юм, бидэ сугтаа тэрэ хүнэй гэртэ ороо һэмди. ¹³ Тэрэ хүн бидэндэ Бурханай Эльгээмэлыг гэртээ хараһан тухайгаа, мүн тэрэнэй: «Иоппи хото хүнүүдыг эльгээжэ, Пётр гэжэ нэрэтэй Симонийг дууджа асара. ¹⁴ Тэрэ шамайг, гэрынхидыгшэни абарха мэдээсэл шамда хөөрөжэ үгэхэ», – гэхэнь хэлэбэ. ¹⁵ Минийг хөөрөжэ эхилхэтэй сасуу бидэндэ урдань буудагтал тон адляар тэдэндэ Нангин Һүлдэ буугаа һэн. ¹⁶ Тийхэдэ би «Иоанн уһаар арюудхаа, харин таанад Нангин Һүлдөөр арюудхагдахат», – гэжэ Дээдын Эзэнэй хэлэһыг ханаандаа оруулааб. ¹⁷ Дээдын Эзэн Иисус Христосто этигэхэдэмнай бидэндэ үгтэһэн бэлэгтэл тон адли бэлэгыг Бурхан тэдэндэ үгөө. Тийхэдэ Бурханда һаалта хэхэ би хэн гээшэбиб?

¹⁸ Эдэ үгэнүүдыг дуулахадаа еврей хүзэглэгшэд Пётрыг буруушаахаяа болижо:

– Тийхэдээ Бурхан бусад арадуудгашье нүгэл хэхээ болихо арга олгожо, Амидарал үгэбэ гээшэ ха! – гэжэ хэлэн, Бурханиие алдаршуулба.

Антиох хотын хүзэглэгшэдэй бүлгэм

¹⁹ Стефанай наһа бараһан саһаа хойшо хашалга мүрдэлгэнүүдхээ зугадаһан хүзэглэгшэд Финики, Кипр, Антиох ерэжэ, хургаалаа гансал еврейнүүдтэ номножо байба. ²⁰ Тэдэнэй дунда Кипрхээ, Киренейхээ уг гарбалтай хүнүүд байһан тула тэдэнэр Антиох ошожо, Дээдын Эзэн Иисус тухай Һайн Мэдээсэлые грегүүдтэшье номнобо. ²¹ Дээдын Эзэн тэдэнээр байлсажа, ехэ олон зон тэрэндэ хүзэглэн хандаба.

²² Энээн тухай хураг Иерусалимай хүзэглэгшэдэй бүлгэм дуулаад, тэрэ хото руу Варнавые эльгээбэ. ²³ Варнава Антиох хүрэжэ ерэхэдээ, Бурханай үршөөл хайраар бүтээгдэһэн юумэнүүдые өөрөө хаража, ехэтэ баярлаба. Тийгээд бүхы зүрхэ сэдхэлээрээ Дээдын Эзэндэ үнэн сэхэ байхыень тэрэ хүн зониие уряалаа. ²⁴ Варнава Нангин Һүлдөөр болон этигэлээр дүүрэнэн Һайн хүн байгаа, тиимэхээ Дээдын Эзэндэ үшөө олон зон хүзэглэбэ.

²⁵ Варнава Саулые бэдэрхээе Тарс ошожо, тэрэниие олоод, ²⁶ Антиох абажа ерэбэ. Тэдэнэр бүтэн жэл соо хүзэглэгшэдэй бүлгэмтэй байжа, хоюулан ехэ олон зониие хургагша һэн. Тийхэдэ Антиохдо шабинарые анха түрүүшынхией «христос шажантан» гэжэ нэрлэдэг болобо.

²⁷ Тэдэ үдэрнүүдтэ Иерусалимһаа Антиохдо хэдэн лүндэншэд ерээ. ²⁸ Агав гэжэ нэрэтэй тэдэнэй нэгэн бодожо, бүхы газар дэлхэйдэ ехэ үлэсхэлэн болохо гэжэ Нангин Һүлдын ашаар уридшалан хэлэбэ. (Тиимэ үлэсхэлэн Клавдий хаанай захирха үедэ болоо һэн). ²⁹ Тийхэдэ шабинар Иудейдэ ажаһуудаг аха дүүнэртээ шадаха зэргээрээ туһалха, тэдэндээ юумэ эльгээхэ гэжэ шийдэбэ. ³⁰ Тэдэ шийдэһэнээ хүсэлдүүлэн, Варнава Саул хоёроор бүлгэмэй хүтэлэгшэдтэ өөһөдынгөө мүнгэн туһаламжа дамжуулба.

Яковые алаба. Пётрые түрмэдэ хааба

12 ¹ Эгээл тэрэ үедэ Ирод хаан хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй зарим хүнүүдые хашан мүрдэжэ захалба. ² Хаан Иоаннай аха Яковай тархиинь сабшагты гэжэ захирба. ³ Энэнь еврейнүүдтэ Һайшаагдаба гэжэ мэдэхэдээ, баһа Пётрые барижа хааба. Энэ ушар Эһээлтэгүй

Хилээмэнэй хайндэртэ тохёолдохон байна. ⁴ Ирод Пётрые түрмэдэ хаагаад, дүрбэ дүрбэн сэрэгшэднээ бүридэһэн дүрбэн халаанай харуулаар тэрэниие харууһалуулба. Тиигээд Паасхын хайндэрэй үнгэрхэтэй сасуу тэрэниие улад зоной урда шүүбэрилхэ гэжэ шиидэбэ. ⁵ Пётрые түрмэдэ барижа байхадань, хүзэглэгшэдэй бүлгэм тэрэнэй түлөө үргэлжэ Бурханда зальбаржа байгаа.

Пётрые түрмэхөө гаргаба

⁶ Иродэй Пётрые улад зоной урда шүүбэрилхэ гэхэн үдэрэй урда хүни Пётр хоёр сэрэгшэдэй хоорондо дабхар гэнжээр хүлээтэй унтажа байгаа һэн. Тиихэдэ түрмын үүдэнэй хажууда үшөө харуул табигданхай байба. ⁷ Гэнтэ Дээдын Эзэнэй Эльгээмэл бии боложо, Пётрой байһан газарта гэрэл туяа сасарба. Эльгээмэл Пётрые түлхин хэрэжэ:

– Түргөөр бодо! – гэжэ хэлэбэ.

Тиихэдэ Пётрой гарһаа гэнжэнүүдынь мултаран унаба.

⁸ – Бүһээ бүһэлэ, гуталаа үмдэ, – гэжэ Эльгээмэл хэлэбэ.

Пётр үгынь дуулажа, хэлэһыень дүүргэбэ.

– Субаа нэмэрээд, хойноһоомни яба, – гэжэ Эльгээмэл баһа хэлэбэ.

⁹ Бурханай Эльгээмэлэй хэжэ байгаашань үнэхөөрөө юм гү, али үгы гү гэжэ ойлгожо ядан, хии үзэгдэл хаража байна хаб гэжэ бодон, Пётр хойноһоонь гаража ябаба. ¹⁰ Тэдэнэр хоёр харуулай хажуугаар үнгэржэ, хото ошоһон түмэр үүдэндэ хүрэжэ ерэбэ. Үүдэн урдань өөрөө нээгдэбэ. Тэдэнэр үүдээр гараад, саашаа ябаба. Нэгэ гудамжа үнгэрһэнэй хүлээр Дээдын Эзэнэй Эльгээмэл гэнтэ харагдахаяа болишоо.

¹¹ Пётр мэдээ ороходоо:

– Дээдын Эзэн өөрынгөө Эльгээмэлые эльгээн, намайе Иродэй гарһаа мултаруулба, еврей зоной хүлээжэ байһан саазаһаа аршалба. Энэниен би мүнөөл хайн ойлгобоб, – гэжэ өөртөө хэлэбэ.

¹² Пётр энээниие ойлгоходоо, Марк гэдэг Иоаннай эхэ Мариягай гэртэ хүрэжэ ерэбэ. Тэндэ олон хүн суглараад, Бурханда зальбаржа байба. ¹³ Пётрой үүдэ тоншоходо, Рода гэжэ нэрэтэй зараса эхэнэр үүдэндэ ойртоо. ¹⁴ Пётрой дуу танихадаа тэрэ эхэнэр тон ехээр баярлажа, үүдээшье нээхээ мартаад, Пётр үүдэндэ зогсоно гэжэ дуулгахаяа гүйжэ ошобо.

¹⁵ – Ай, ухааншни муудаа ха, – гэжэ бусад зон Родада хэлэбэ.

Гэбэшье тэрэ эхэнэрэй өөрынхёорөөл болоод халахагүйдэнь, тэдэ:

– Пётрой Эльгээмэл байгаа ёһотой, – гэжэ буруушаабат.

¹⁶ Харин Пётр халангүй үүдэ тоншожо байгаа. Үүдэ нээхэдэ гэртэ байһан хүнүүд Пётрые харахадаа угаа ехээр гайхалдаба. ¹⁷ Шэмээгүй бологты гэжэ Пётр гараараа харуулаад, Дээдын Эзэнэй яажа тэрэниие түрмэхөө гаргаһан тухай хөөрөжэ үгэбэ.

– Яковта, аха дүүнэртэ энээн тухай дуулгагты, – гэжэ Пётр хэлээд, тэдэниие орхёод, ондоо тээшээ ошобо.

¹⁸ Пётртой юун ушарааб гэхэн хүл хөөрсэгэнөөн үүр сайхада сэргэшэдэй дунда болобо. ¹⁹ Иродшье Пётрые бэдэрүүлээд олобогүй. Тэрэ харуулшадые һайса мүшхэжэ саазалхыень захираад, өөрөө Иудейһээ Кесари ошожо, тэндээ үлэбэ.

Иродэй үхэл тухай

²⁰ Ирод хаан Тир, Сидон хотынхидтэ тон ехээр суhalдажа байба. Тиимэхээ тэдэнь өөһэд хоорондоо хэлсэжэ, хаанай ордоной захирагша Бластые бэе тээшээ татаад, тэрээнтэй сугтаа хаанда ошожо, эб найрамдал тогтоохо тухай гуйба. Юундэб гэхэдэ, Тир, Сидон хотынхид Иродэй газарһаа эдэе хоолоор хангагдадаг бэлэй.

²¹ Хүнүүдтэй уулзахаар тогтоогдоһон үдэр Ирод хаан субаа нэмэржэ, хаан шэрээдээ һуугаад, зоной урда юумэ хэлэжэ оробо.

²² – Энэмнай хүн хэлэнэ бэшэ, Бурхан хэлэнэ! – гэжэ улад зон шангаар хашхаралдаба.

²³ Бурханай алдар соло дуудангүй байһанайнь түлөө Дээдын Эзэнэй Эльгээмэл Иродые гэнтын үбшэнгөөр дайража, Ирод хаан үтэ хорхойдо барюулан үхэбэ.

²⁴ Тиихэдэ Бурханай Мэдээсэл хаа хаанагүй таража байгаа. ²⁵ Варнава Саул хоёр даалгагдаһан хэрэгүүдээ бүтээжэ, Марк гэдэг Иоанные абаад, һөөргөө Иерусалим ерэбэ.

Варнава Саул хоёрые Һайн Мэдээсэл номнохыень эльгээбэ

13 ¹ Антиохой хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ Варнава, Нигер гэхэн ара нэрэтэй Симеон, Киреней хотын Лукий, Саул, бага байхадаа хаанай хүбүүн Иродтэй хүмүүжүүлэгдэхэн Менахем гэхэн лүндэншэд, багшанар байгаа һэн.

² Нэгэтэ тэдэнэй Дээдын Эзэндэ алба хэжэ, масаглажа байхада Нангин Һүлдэ тэдээндэ:

– Ямар үүргэ хэрэг даалган Варнава Саул хоёрые дуудаа хэнби, тэрэ хэрэгыемни бүтээхыень тэдэ хоёрые намда табигты, – гэжэ хэлэбэ.

³ Масаглажа, мүргэл зальбаралаа дүүргэһэн хойноо тэдэ зон үнөөхи хоёрые гараараа адислан табиба.

Кипр аралда

⁴ Нангин Һүлдын нүлөөгөөр харгы замдаа гараһан Варнава Саул хоёр Селевки хүрэжэ ерээд, тэндэһээ Кипр аралда тамаран ошобо. ⁵ Саламин хүрэжэ ерээд, тэдэнэр мүргэлэй гэрнүүдтэ Бурханай Үгэ номнобо. Тиихэдэ тэдэнтэй Иоанн ябалсажа, тэдэндэ туһалжа байгаа.

⁶ Бүхы Кипр аралые гаталан, тэдэ Пафос хото хүрэжэ ерэбэд. Тэндэ Бар-Иисус гэжэ нэрэтэй эльбэшэ, хуурмаг лүндэншэ еврей хүнтэй уулзаба. ⁷ Бар-Иисус аралые захирагша Сергей Павел гэдэг эрдэм ухаа ехэтэй хүнэй нүхэрынъ байгаа. Сергей Павел гээшэнь Бурханай хургаал үгэ дуулаха дуратай байжа, Варнава Саул хоёрые өөртөө дуудаа хэн. ⁸ Теэд Элим гэжэ (энэнь тэрэнэй грек нэрэ) эльбэшэн захирагшын этигэхэдэ хаалта хэжэ, шабинарта эсэргүүсэбэ. ⁹ Саул (ондоогоор Павел) Нангин Һүлдөөр дүүрэн, Элим тээшэ анхаралтайгаар шэртэн хараад:

¹⁰ – Ши, худал хуурмагай бээлэл, шолмосой хүбүүн, али бүхы үнэн юумэнэй дайсан! Дээдын Эзэнэй арюун сэхэ замые саашадаашье хазагайруулжа ябахаб гэжэ ханана гүш? ¹¹ Мүнөө Дээдын Эзэнэй гар шам дээрэ зогсоо. Ши хохор боложо, хэдэн сагай туршада наранай туяа харахагүйш, – гэжэ хэлэбэ.

Тэрэ дороо Элимые боро хараан бүрхөөн хушажа, хүтэлжэ ябаха хүниие бэдэрэн, тэрэ иишэ тиишээ тэмтэрбэ. ¹² Ушарһан бүхэниие хараһан захирагша ехээр гайхан, Дээдын Эзэн тухай хургаалда этигээ хэн.

Писидиин Антиохдо

¹³ Павел замайнгаа нүхэдтэй Пафосчаа тамаржа гараад, Памфилийн нютагай Пергэ хото хүрэжэ ерэбэ. Тэндэ Иоанн тэдэниие орхёод, Иерусалимаа бусажа ошоо хэн. ¹⁴ Харин үлэхэн нүхэдынъ Пергэһээ Писидиин Антиох зорижо ерээд, субботын үдэр мүргэлэй гэртэ орожо һуубад. ¹⁵ Хуулийн, лүндэншэдэй номһоо хэһэгүүдые уншаһанай хойно мүргэлэй гэрэй ахамадууд:

– Аха дүүнэр, хүн зоние урмашуулхаар юумэн танда байгаа наа, хэлыт даа, – гэжэ айлшадта хандаба.

¹⁶ Павел өөдөө бодожо, шэмээгүй бологты гэжэ гараараа харуулаад:

– Израильшууд, Бурхание хүндэлэгшэд, шагныт даа! ¹⁷ Израилин арад зоной Бурхан манай үбгэ эсэгэнэрые шэлэжэ абаад, хариин газарта, Египедтэ ажаһуухадань, тэдэниие агууехэ үндэһэн болгоо һэн. Тиигээд хүсэн түгэлдэр гараараа Бурхан тэдэниие Египедһээ гаргажа, ¹⁸ дүшэн жэлэй туршада сүл губида тэдэнтэй тэсэжэ байгаа бэлэй. ¹⁹ Ханаанай газар нютагта долоон үндэһэтэниие тэрэ хүнөөгөөд, газарыень манай үбгэ эсэгэнэртэ эзэлжэ байхаарнь үгөө һэн. ²⁰ Иигэжэ дүрбэн зуун табин жэл үнгэрөө.

Тэрэнэй удаа Бурхан тэдэндэ заргашадые үгөө һэн. Тэдэ заргашад лүндэншэ Самуилай үе саг хүрэтэр байгаа. ²¹ Һүүлдэ хааниие манда үгыш гэжэ израильшуудай гуйхадань, Бурхан тэдэндэ Вениаминай угсаатанай Кисэй Саул хүбүүе үгэбэ, тиин тэрэнь дүшэн жэлэй туршада хаан шэрээдэ һууба. ²² Тэрэниие тушаалһаань халажа, Бурхан Давидые израильшуудай хаан болгожо табяа хаш. Тиин тэрээн тухай Бурхан: «Би Иесейн Давид хүбүүе шэлэжэ абааб, тэрэ минии ханаа сэдхэлдэ тааруу байна, тэрэ захиралтануудыемни бултыень дүүргэхэ», – гэжэ хэлээ юм. ²³ Бурхан найдуулһан ёһоороо Давидай үри һадаһан болохо Абарагша Иисусые Израильда эльгээгээ. ²⁴ Тэрэнэй заларан ерэхые Иоанн уридшалан айладхажа, нүгэл үйлэдэхээ болёод, уһаар арюудхахыень бүхы Израилин хүн зоние уряалаа бэлэй. ²⁵ Үүргээ дүүргэжэ байхадаа Иоанн: «Намайе хэн гэжэ һананабта? Би таанадай хүлээһэн хүн бэшэлби. Таанадай хүлээһэн хүн минии хойноһоо заларжа ябана, тиин би тэрэнэй гуталайнь ооһорыешы тайлаха эрхэгүйб!» – гэжэ хэлээ һэн.

²⁶ Аха дүүнэрни! Абраһамай үри һадаһад, Бурхание хүндэлэгшэд, абаралга тухай энэ мэдээсэл бидэндэ эльгээгдэһэн байна. ²⁷ Иерусалимда ажаһуугшад ба захирагшад Христосые таяагүй, тэрэниие гэмнээд, суббото бүхэндэ уншадаг лүндэншэдэй ном соо бэшэгдэһые бүтээгээ гээшэ. ²⁸ Тэрэниие саазалха нэгэшы баримта олонгүй, тэдэ зон Иисусые саазала гэжэ Пиладые баалаа. ²⁹ Тиигэжэ тэдэнэр Иисус тухай Нангин Бэшэгтэ бэшээтэй байһан бүгэдые бээлүүлбэ. Тэдэнэр Иисусые хэрээһэнһээ буулгажа, агы нүхэндэ хүдөөлүүлээ һэн. ³⁰ Гэбэшы Бурхан тэрэниие амидыруулаа. ³¹ Галилейһээ Иерусалим хүрэтэр тэрэнтэй хамта ерэлсэһэн хүнүүдтэ олон үдэрэй

туршада тэрэ үзэгдөө, тиимэхээ тэдэн мүнөө улад зондо Иисус тухай баталан гэршэлнэ. ³² Харин бидэ манай үбгэ эсэгэнэртэ үгтэһэн үгэ бүтэбэл даа гэжэ Найн Мэдээсэлые айладхажа байнабди. ³³ Бурхан Иисусые амидыруулхадаа, бидэндэ, тэдэнэй үри хүүгэдтэ найдуулханаа бүтээгөө гээшэ. Энээн тухай «Бурханай дуунай номой» хоёрдохи дуун соо иигэжэ бэшэгдэнхэй юм:

*«Ши минии хүбүүни,
Мүнөөдэр би эсэгэшни болооб».*

³⁴ Бурханай тэрэниие амидыруулхан, гутаан үмхирүүлээгүй тухай:

*«Давидта үгэһэн нангин бата үгэнүүдээ
би таанадай дунда бэлүүлхэб», — гэжэ бэшээтэй байдаг юм.*

³⁵ *Тиимэхээ Нангин Бэшээгэй ондоо газарта:*

*«Ши өөрынгөө шударга Зарасые
агы нүхэндэ гутаажа үмхирүүлхэгүйш», — гэжэ хэлэгдэнэ.*

³⁶ Давид бүхы наһаараа Бурханай уг зорилгые бүтээжэ, һүүлдэ наһа барахадаа үбгэ эсэгэнэртэйгээ суг хүдөөлүүлэгдэһэн байгаа, бэень эсэстээ гутажа үмхирөө юм. ³⁷ Харин Бурханай амидыруулхан хүн гутажа үмхирхэгүй юм. ³⁸⁻³⁹ Тиимэхээ, аха дүүнэрни, Иисусаар дамжуулан, Бурхан таанадта нүгэл хүлисэхэ тухай айладхаа гэжэ мэдэжэ абагты. Моисейн Хуули сахяадшые хүлисүүлхэ аргагүй нүгэлнүүдые Иисуста этигэдэг хүн бүхэндэ Иисусай хүсөөр тэрэ нүгэлнүүдын хүлисэгдэбэ гээшэ. ⁴⁰ Лүндэншэдэй иигэжэ хэлэһэн үгэнүүд таанадтай тохёолдохогүйн тула таанад хэргэг байгты:

⁴¹ *«Харагты даа, шоглон гасаалагшад,
гайхалдагты, хосорогты!
Таанадта хүнэй дуулгаашые наа,
танай үнэншэхөөр бэшэ
Агуухэ үйлэ хэрэг
танай эдэ үдэрнүүдтэ
би бүтээжэ байнаб».*

⁴² Павел Варнава хоёрой мүргэлэй гэрһээ гаража байхада, мүнөө хөөрэхэн юумээе ерэхэ субботодо үргэлжэлүүлэн хэлэхыень хүнүүд тэдэниие уриба. ⁴³ Сугларһан зоной таража эхилхэдэ, еврейнүүд болон еврейнүүдэй шажанда этигэһэн олон хүнүүд Павел Варнава хоёрые дахан ябаба, харин тэдэ хоёрын саашадаашые Бурханай үршөөл хайрада амидархыень тэдэ зониие идхажа байба.

⁴⁴ Нүгөө субботодо бүхы хотын зон тооной Дээдын Эзэнэй Мэдээсэл шагнахаяа сугларба. ⁴⁵ Еврейнүүд иимэ олон зониие харахадаа,

ехээр атаархаж, Павелые муудхан, тэрээнтэй арсалдаба. ⁴⁶ Павел Варнава хоёр зоригтойгоор иигэжэ хэлэбэ:

– Бидэ Бурханай үгэ анха түрүүн таанадта асарха ёһотой байгаабди. Харин энэ үгые таанадай буруушааж, мүнхын амидаралда хүртэхөөр бэшэбди гэжэ өөһэд тухайгаа ханаа юм хаатнай, бидэ мүнөө бусад арадуудта ошохомнай. ⁴⁷ Дээдын Эзэн бидэндэ:

*«Газар дэлхэйн заха хизаар хүрэтэр
абаралга асархынини тула
Би шамайе бусад арадуудай
гэрэл туяа болгон табяаб», – гэжэ захяа хэн.*

⁴⁸ Хэлэһыень дуулахадаа бусад арадууд ехээр баярлажа, Дээдын Эзэнэй үгые алдаршуулба, тиигээд мүнхэ ажамидархаар шэлэгдэһэн хүнүүд булта хүзэглэбэ ха.

⁴⁹ Бурханай үгэ энэ орон нютагаар хаа хаанагүй дэлгэрэн тараа. ⁵⁰ Гэбэшье еврейнүүд хотын түрүү хүнүүдые болон Бурханда хүзэглэһэн хүндэтэ эхэнэрнүүдые Павел Варнава хоёрто эсэргүү ханаатай болгобо. Тэдэ хоёрые хашан мүрдэжэ, тэрэ нютагһаа намнаба. ⁵¹ Тиихэдэнь Павел Варнава хоёр хүлдөө халдаһан тооһо гүбижэ, Икони хото ошоо хэн. ⁵² Тэрэ үедэ Антиохдо байһан шабинар баяраар халин, Нангин Хүлдөөр дүүрээд байба.

Икони хотодо

14 ¹ Павел Варнава хоёрой Иконидо мүргэлэй гэртэ орожо, этигэл түрүүлмээр хөөрэхэдэнь, еврейнүүд болон бусад арадууд олоороо этигэбэ. ² Харин этигээгүй еврейнүүд еврей-бэшэнүүдэй ханаа бодолыень намааруулжа, хүзэглэһэн аха дүүнэрэйнгээ урдаһаа тухирба. ³ Гэбэшье Павел Варнава хоёр нилээд удаан саг соо тэндэ байгаад, Дээдын Эзэн тухай зоригтойгоор номнобо, харин Дээдын Эзэн өөрынгөө талаһаа Бурханай үршөөл хайра тухай номнолыень баталан, тэдэндэ гайхамшагта хэрэгүүдые болон дүлгэ тэмдэгүүдые үзүүлхэ арга олгожо байба. ⁴ Хотынхидой ханаа бодолынь хубааржа: зарим нэгэниинь еврейнүүдые, нүгөө зариманиинь элшэнэрые дэмжэжэ байгаа.

⁵ Бусад арадууд, еврейнүүд хотын захирагшадтай хэлсэжэ, тэдэниие шулуудаха ханаатай байна гэжэ элшэнэр дуулахадаа, ⁶ Ликаони руу тэрьедэжэ, Листра ба Дербэ хотонуудта, мүн оршон тойронхи нютагуудта ⁷ Найн Мэдээсэлые тунхаглаба.

Павел Варнава хоёр Листра ба Дербэ хотонуудта

⁸ Листрада түрэхынгөө хүл муутай, хүлөөрөө нэгэшье ябаагүй, һуумгай хүн ажаһуугаа. ⁹ Нэгэтэ тэрэнэй Павелай номнол шагнажа һуухадань, Павел тэрэниие анхаралтайгаар шэртэжэ, эдэгэхээр ехэ этигэлтэй байхыень хараад:

¹⁰ – Хүл дээрээ бодо! – гэжэ шангаар ооглобо.

Үнөөхинь хүл дээрээ хүрэн бодоод ябашаба. ¹¹ Павелай юу бүтээһые харахадаа улад зон өөһэдынгөө ликаон хэлэн дээрэ:

– Хүнэй бэе бээлжэ маанадта бурхад бууба, – гэжэ хүхирэлдэбэд.

¹² Тэдэ зон Варнавые Зевс гэжэ, Павелые ехээр юумэ хэлэдэг байһанайнь түлөө Гермес гэжэ нэрлэбэд. ¹³ Хотогоо холо бэшэ Зевсын хүмэ оршодог байгаа. Зевсын санаарта хүн зоноор хамта бухануудые, баглаа сэсэгүүдые тэдэндэ үргэл болгон бариха ханаатай байгаа.

¹⁴ Варнава Павел хоёр энээн тухай дуулахадаа, хубсаһа хунараа шуу татажа, хүн зондо гүйжэ ошоод, хорин хашхаралдабад:

¹⁵ – Хүнүүд, юу хэжэ байгаа юмта? Бидэ таанадтал адли юрын хүнүүд гээшэбди! Таанадай онгонуудһаа зайсажа, тэнгэри огторгой, газар дэлхэй, уһа далай болон тэдээн соо байдаг бүхы юумые бүтээхэн Амиды Бурханда хүгэдэн хандахынтнай тула бидэ таанадта Һайн Мэдээсэл асараа гээшэбди. ¹⁶ Бүхы үндэнэ яһатанда өөһэдынгөө харгы замаар ябахыень Бурхан урдань буруушаадаггүй байгаа. ¹⁷ Тэрэ үедэ Бурхан Һайн Һайхан үйлэ хэрэгүүдые бүтээн, өөр тухайгаа гэршэлжэ, тэнгэриһээ хура бороо, үрэжэлтэ сагай уларил хайрлажа, эдеэ хоолоор хангажа, зүрхэ сэдхэлыетнай баяр баясхангаар дүүргэдэг һэн.

¹⁸ Павел Варнава хоёр иигэжэ хэлэжэ байгаад, үргэл үргэхээе байһан зониие арай гэжэ зогсообо.

¹⁹ Һүүлдэ Антиох, Икони хотонуудһаа еврейнүүд ерэжэ, хотынхидые элшэнэрэй урдаһаа эсэргүүсүүлбэ. Тиигээд тэдэнэр Павелые шулуудажа, тэрэниие үхөө гэжэ ханаад, хотогоо шэрэжэ гаргаад хаяба. ²⁰ Павелые тойрон шабинарайнь зогсоходо, тэрэнь бодожо, хото руу оробо. Хойто үдэрынь тэрэ Варнаватай суг Дербэ хото ошобо.

Сирийн Антиох бусажа ерэн тухай

²¹Тэдэ Дербэдэ Һайн Мэдээсэл номножо, олон хүниие Дээдын Эзэндэ хандуулба. Һүүлдэнь Листра, Икони, Писидийн Антиох хотонуудаа эрьежэ, ²²ябаһан газараа шабинарые урмашуулан, зоригжуулан, этигэлээ алдангүй, харин бэхижүүлжэ байхыень урыалба. Бурханай хаан орондо орохынгоо урда тээ таанад аргагүй ехэ зоболон дабахат гэжэ тэдэ хэлэбэ. ²³Павел Варнава хоёр хүзэглэгшэдэй бүлгэм бүхэндэ хүтэлэгшэдые томилжо, масаглаад, зальбараад, этигэн Дээдын Эзэндэнь тэдэ хүзэглэгшэдые даалгаба.

²⁴Тэдэнэр Писидийн могоор ябажа, Памфилийн мого хүрэжэ ерэбэд. ²⁵Тиигээд Бурханай Үгэ Пергэдэ номноод, удаань Аттали хото зорибо. ²⁶Мүнөө тэдэ Атталиһаа Антиох руу бусажа таварба. Түрүүн Антиохдо байхадань, Бурханай үршөөл хайра ажалаа ябууладань байха болтогой гэжэ зальбаран, Павел Варнава хоёрые ябуулаа бэлэй. Мүнөө тэдэнэр үнөөхи ажалаа бүтээгөөд, бусажа ерэбэд.

²⁷Антиохдо ерээд, бүхы хүзэглэгшэдые суглуулжа, Бурхан тэдэнэр юу бүтээлгэһыень болон тэрэнэй бусад арадуудта этигэлэй үүдэ нээжэ үгэһыень тэдэнэр хөөрөжэ үгэбэ. ²⁸Тиигээд тэдэнэр шабинартай хамта нилээд удаан байлсаба.

Иерусалимда болоһон суглаан

15 ¹Иудейһээ Антиохдо хэдэн хүн ерээд, «Моисейн захиһан ёһоор бэлгээ отолуулаагүй һаа, таанад абарагдахагүйт», – гэжэ хүзэглэгшэдые һургаба. ²Энэ асуудалай талаар Павел Варнава хоёр тэдэнтэй нилээд заргалдаба, арсалдаба. Тиимэһээ энэ асуудалые элшэнэртэй ба бүлгэмэй хүтэлэгшэдтэй зүбшөөд ерэхыень Павел Варнава хоёрые хэдэн хүзэглэгшэдтэй хамта Иерусалим эльгээхэ гэжэ шийдэбэ. ³Антиохой хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй эльгээһэн зон Финикиин ба Самариин нютагуудаар ябахандаа, бусад арадуудай Бурханда яажа хандаһан тухай хөөрөжэ байба, тиихэдэнь бүхы хүзэглэгшэд угаа ехээр баярлажа байба. ⁴Иерусалимда ерэхэдэнь, тэдэниие хүзэглэгшэдэй бүлгэм, элшэнэр, бүлгэмэй хүтэлэгшэд уриба. Хүрэжэ ерэнэн зон Бурханай тэдэнээр бүтээлгэһэн бүгэдые хөөрөжэ үгөө. ⁵Иисуста этигэнэн фарисейнүүдэй дундаһаа хэдэн хүн үгэ хэлэхэдэ:

– Еврей-бэшэнүүд бэлгээ баһа отолуулха ёһотой, Моисейн Хуули сахихыень тэдэниие уялгаха хэрэгтэй, – гэжэ баадхабад.

⁶ Элшэнэр, бүлгэмэй хүтэлэгшэд энэ асуудалаар зүбшэн хэлсэхэ гэжэ сугларба. ⁷ Арсалдаан гараһаар нилээд удаан саг үнгэрһэнэй хойно Пётр бодожо:

– Аха дүүнэрни! – гэбэ. – Бусад арадуудай дунда Һайн Мэдээсэл номнон этигэл түрүүлхымни тула Бурхан үни гэхээр намайе таанадай дундаһаа шэлэжэ абаа һэн гэжэ таанад һайн мэдэнэт. ⁸ Хүнүүдэй ханал бодол мэдэдэг Бурхан бидэндэ үгэһэндөөл адляар тэдэндэ Нангин Һүлдэ үгэхэдөө, өөрынгөө үршөөл хайра баһа бусад арадуудта үршөөбэ гээшэ. ⁹ Бурхан маанадай болон бусад арадуудай хоорондо ямаршые илгаа гарганагүй, юундэб гэхэдэ, тэдэнэй зүрхэ сэдхэхэл этигэлээр арюудхагдаа гээшэ. ¹⁰ Тиигээд үбгэ эсэгэнэртэмнайшые, маанадташые даагдахагүй хүндэ ашаае шабинарай хүзүүндэ тээхэе оролдон, Бурхание мүнөө юундэ туршаа юмта. ¹¹ Бидэ гансал Дээдын Эзэн Иисусай үршөөл хайраар абарагдаабди гэжэ этигэнэбди, тиин тэдэшые баһа Иисусай үршөөл хайраар абарагдаа.

¹² Сугларһан зон абяагүй болоод, ямар гайхамшагта дүлгэ тэмдэгүүдые, үйлэ хэрэгүүдые Бурхан Павел Варнава хоёрой гараар бусад арадуудай дунда бүтээгөө юм гэжэ тэдэ хоёрой хөөрэһые шагнаба.

¹³ Тэдэнэй хөөрөжэ дүүргэхэдэ, Яков хэлэжэ эхилбэ:

– Аха дүүнэрни, намайе шагныт! ¹⁴ Бурханай өөрынгөө нэрэ алдараар анха түрүүшынхиеэ бусад арадуудай дундаһаа хүнүүдые шэлэжэ абаһан тухай Симеон бидэндэ хөөрөжэ үгөө. ¹⁵ Лүндэншэдэйшые үгэнүүд эдэ бүхэниие тобшолно:

¹⁶ *«Тэрэнэй һүүлдэ би бусажа ерээд,
Давидай унаһан майхание дахин бодхоохоб.
Һандаран халаад байһан тэрэниие бодхоожо,
Дахин шэнээр һэргээхэб.»*

¹⁷⁻¹⁸ *Тишхэдэ минии хүнүүд болохоор
Дуудуулан бусад яһатан
Болон ондоошые улад зон
Дээдын Эзэниие бэдэрхэ.
Эртэ урда саһаа энээн тухай дуулгаһан
Дээдын Эзэн иигэжэ хэлэнэ».*

¹⁹ Тиимэһээ Бурханда хандажа байһан еврей-бэшэ хүниие бидэ хорихо зобоохо ёһогүйбди гэжэ тоолоноб. ²⁰ Харин онгонуудта үргэжэ бузарлагдаһан эдэе хоол барихыень, забхайрхыень, боожо алаһан амитадай мяха, шуһа амсахыень хорихон бэшэг бэшэжэ,

тэдэндэ эльгээхэ ёһотойбди. ²¹ Юундэб гэхэдэ, Моисейн Хуули эртэ урда саһаа хото бүхэндэ номногдожо, мүргэлэй гэрнүүдтэ суббото бүхэндэ уншагдана ха юм.

*Бусад арадуудай дундаһаа хүзэглэһэн зондо
эльгээгдэһэн бэшэг*

²² Тиигээд элшэнэр, бүлгэмэй хүтэлэгшэд хүзэглэгшэдтэйгөө хамта хэдэн хүниие өөһэдынгөө дундаһаа шэлэжэ абаад, Павел Варнава хоёртой Антиох руу эльгээхэ гэжэ шиидэбэ. Тэдэ хүзэглэгшэдэй дундаһаа нэрэ хүндэтэй Баршабба гэжэ ара нэрэтэй Иудые, мүн Силые шэлэжэ абаад, ²³ тэдэнэй дамжуулха ёһотой иимэ бэшэг бэшэбэд: «Элшэнэр, Иерусалимай бүлгэмэй хүтэлэгшэд болон бүхы хүзэглэгшэд Антиох, Сири, Киликидэ ажаһуудаг бусад арадуудай дундаһаа Христосто хүзэглэһэн зониие амаршална. ²⁴ Зарим хүзэглэгшэднай манһаа абаагүй захиралтаар һанал бодолыетнай һамааруулна, таанадые зобооно гэжэ бидэ дуулаабди. ²⁵⁻²⁶ Тиимэһээ манай Дээдын Эзэн Иисус Христосто алба хэжэ өөрынгөө ами һаһые хайрладаггүй, манда ехэ һайшаагадаг Варнава Павел хоёртой хэдэн хүнүүдые шэлэжэ эльгээхэ гэжэ бидэ зүбшэбэбди. ²⁷ Иуда Сила хоёрые эдэ бүгэдые таанадта тайлбарилжа үгэхыень эльгээнэбди. ²⁸⁻²⁹ Онгонуудта үргэжэ бузарлагдаһан эдэе хоол, боожо алагдаһан амитадай шуһа, мяха амсангүй, забхайрангүй байгаарайгты. Энээнһээ гадна ондоо захиралта таанадта үгэхэгүй гэжэ Нангин Һүлдэ болон бидэнэр шиидэбэбди. Дээрэ дурдагдаһан юумэнүүдые сахижа байбал, бүхы юумэн һайн байха. Баяртай!»

³⁰ Антиох хүрэжэ ерээд, эльгээгдэһэн хүнүүдынь хүзэглэгшэдэй бүлгэм суглуулаад, үнөөхи бэшэгээ дамжуулжа үгэбэ. ³¹ Энэ урмашуулһан бэшэг уншаад, зон угаа ехээр баярлаа. ³² Иуда Сила хоёр лүндэншэд байһан туладаа үгэ хэлэжэ, хүзэглэгшэдые зоригжуулан урмашуулба. ³³ Тиигээд тэдэ хоёр хэдэн сагай турша соо Антиохдо байба, һүүлдэнь хүзэглэгшэ аха дүүнэрынь тэдэниие үрээгөөд, элшэнэртэ һөөргэнь ябуулба*.

³⁵ Павел Варнава хоёр Антиохдо үлэбэ. Тэдэ бусад олон хүзэглэгшэдөөр хамта улад зониие хургажа, Дээдын Эзэнэй Һайн Мэдээсэл номножо байбад.

* 34-дэхи зүйл олонхи эхэ бэшэгүүд соо үгы байдаг.

Павел Варнава хоёр хахасабад

³⁶ Нэгэ хэды болоод Павел Варнавада:

– Дээдын Эзэнэй Үгэ ямар хотонуудта номноо һэмди, тэдэ хотонуудаар ябаад, тэндэ ажаһууһан аха дүүнэрээ эрьсээд, хэрэгүүдынъ ямархан бэ гэжэ харая, – гэхэн дурадхал оруулба.

³⁷ Варнава болбол Марк гэжэ нэрэтэй Иоанние абажа ябалсаха ханаатай байгаа. ³⁸ Гэбэшье Памфилида тэдэниие хаяжа, хэрэгыень бүтээлсэхээ арсаһан Маркые Павел абажа ябаха дурагүй байгаа. ³⁹ Энээн дээрэхээ Павел Варнава хоёр зүрилдөөд хахасабад. Варнава Маркые дахуулаад, Кипр арал руу тамаран ошобо. ⁴⁰ Харин Павел Силые замай нүхэр болгон ябаба. Аха дүүнэрынъ тэдэниие Дээдын Эзэнэй үршөөл хайрада даалгажа табьяа хэн. ⁴¹ Тэдэ Сирийн, Киликийн хотонуудаар аха дүүнэрээ батадхан ябабад.

Тимофей Павел Саул хоёртой нэгэдэбэ

16 ¹ Павел Дербэ ошоод, удаанъ Листра хүрэхэ ерэхэ. Тэндэ Дээдын Эзэндэ хүзэглэдэг еврей эхэтэй, грек эсэгэтэй Тимофей гэжэ нэгэ шаби ажаһуугаа. ² Тэрээн тухай Листра Икони хотонуудта ажаһуудаг хүзэглэгшэд хайнаар хэлэдэг хэн. ³ Павел тэрэниие дахуулжа ябаха ханаатай байгаа. Тимофейн эсэгэнь грек хүн гэжэ мэдэдэг байһан энэ нютагай еврейүүдхээ боложо хүбүүнэй бэлгэ отолууһан байгаа. ⁴ Павел Тимофей хоёр нэгэ хотоһоо нүгөө хото орожо, Иерусалимдахи элшэнэрэй, мүн бүлгэмэй хүтэлэгшэдэй тогтоохон ёһо гуримые сахижа байхыень хүн зониие уряалба. ⁵ Хүзэглэгшэ аха дүүнэрэй этигэл бүри бэхижэжэ, үдэрһөө үдэртэ хүзэглэгшэдэй тоо олошоржол байба.

Павелай хараһан үзэгдэл

⁶ Нангин Һүлдэ Асида Бурханай үгэ бү номногты гэхэн тула тэдэ бүхы Фригийн болон Галадай можонуудаар ябаба ха. ⁷ Тэдэнэй Мисси можын хилэдэ хүрэхэ ерээд, Бетини орохоёо байхаданъ, Иисусай Һүлдэ тиишээ орохыень зүбшөөбөгүй. ⁸ Тиимэхээ тэдэ Миссиие үнгэржэ, Троада хото хүрэхэ ерэхэд. ⁹ Македониин эрэ хүн урданъ зогсожо: «Македони ерэхэ, манда туһалыш даа!» – гэхэн үзэгдэл Павел тэрэ хүниндөө хараба. ¹⁰ Энэ үзэгдэлэй Һүүлдэ Бурхан бидэниие Һайн Мэдээсэл номнохыемнай дуудаба гэжэ тобшолон, тэрэ бэээрээ Македони ошохоёо түхээрбэбди.

Лидия Иисус Христосто хүзэглэбэ

¹¹ Иигэжэ бидэ Троадаһаа тamarжа гараад, сэхэ Самофраки аралда, хойто үдэрынь Неаполь портдо хүрэжэ ерээбди. ¹² Тэндэһээ Македониин нэгэ аймагай түб хотодо, римэй колониин Филипп хото хүрэжэ ерээбди. Энэ хотодо бидэ хэдэн үдэр хоноо хэмди. ¹³ Бидэ субботодо хотын үүдээр гадагшаа гаража, еврейнүүдэй зальбардаг газарай нуури бэдэрэн, голой эрье зубшажа ябаа хэмди. Тэндэ бидэ суглархан эхэнэрнүүдээр нуужа хөөрэлдэбди. ¹⁴ Тэдэ эхэнэрнүүдэй дунда Тиатир хотын Лидия гэжэ нэрэтэй, улаан бүд наймаалдаг Бурханда хүзэглэдэг эхэнэр бидэниие шагнажа байгаа. Дээдын Эзэн Павелай хэлэжэ байһан үгэнүүдые энэ эхэнэрэй дуулажа абыхын тула оюун ухаань нээбэ. ¹⁵ Тэрэ эхэнэр гэр бүлөөрөө уһаар арюудхуулба, һүүлдэ бидэниие гэртээ уриба. «Дээдын Эзэндэ этигэл дүүрэн байна гэжэ таанад үнэн дээрээ нам тухай бодожо байгааһаа, минии гэртэ ерэжэ байрлагты», – гэжэ тэрэ хэлээд, бидэниие үгэдөө оруулба.

Павел Сила хоёр түрмэ соо

¹⁶ Нэгэтэ мүргэлэй газар ошожо ябаханда бидэ ерээдүйе уридшалан хэлэдэг һүлдэдэ барюулһан зараса эхэнэртэй уулзаабди. Тэрэ эхэнэр хүнэй саашадахи хуби заяа хэлэжэ үгөөд, өөрынгөө эзэдтэ ехэхэн мүнгэ асардаг байгаа. ¹⁷ Тэрэ эхэнэр Павелые болон маанядые дахажа:

– Эдэ зон Дээдын Бурханай зарасанар гээшэ. Эдэ таанадта абаралгын харгы зам тухай айладхана, – гэжэ ооглон һүхирдэг бэлэй.

¹⁸ Тэрэ эхэнэр олон үдэрэй үргэлжэдэ иимэ маягаар һүхиржэ байгаа. һүүлэй һүүлдэ Павел тэсэжэ ядаад, гэдэргээ хаража, тэрэ һүлдэдэ хандан:

– Иисус Христосой нэрээр энэ эхэнэрһээ гара гэжэ шамда захирнаб, – гэбэ.

Тэрэ һүлдэнь дары гаража талиигаа бэлэй. ¹⁹ Харин мүнгэ олохо найдабарияа гээһэн тэрэ зараса эхэнэрэй эзэд Павел Сила хоёрые барижа, хотын талмай тээшэ захирагшадта абашаба ха. ²⁰ Захирагшадта тэдэниие асараад:

– Эдэ еврейнүүд манай хото үймүүлнэ, ²¹ римэй эрхэтэн маанадай сахиха ёһогүй, гүйсэдхэхэ аргагүй ёһо заншалнуудые айладхан, сахигты гэжэ баадхана, – гэжэ хэлэбэ.

²² Тиимэхээ суглархан олон зон баһа Сила Павел хоёрой урдаһаа үһөөрхэн бодобо. Захирагшад тэдэ хоёрой хубсаһа хуулан хаяжа, модоор тэдэниие хэһээгты гэжэ захирба. ²³ Тэдэниие зада сохёод, түрмэдэ хаагаад, найнаар хахижа байхыень түрмын харуулшада захирбад. ²⁴ Иимэ захиралта абаһан харуулшан тэдэ хоёрые доторхи түрмэдэ оруулжа, хүлнүүдыень хулуудада һуулгаба.

²⁵ Һүнийн тэн багаар Павел Сила хоёрой Бурханда зальбаржа, Бурханиие алдаршуулһан дуунуудые дуулажа байхадань, хаалгада байһан бусад зон тэдэниие шагнажа байгаа. ²⁶ Гэнтэ газар ехээр хүдэлжэ, түрмын гэр иишэ тиишээ найгалзан хэлбэлзэбэ. Тэрэ доороо түрмын бүхы үүдэнүүд нээгдэжэ, хаалгада байһан зоной гэнжэнүүдынь мултараһан унаба. ²⁷ Түрмын харуулшан һэрижэ, нээлтэтэй түрмын үүдэнүүдые харахадаа, хаалтын зон тэрьедэбэ гэжэ һанаад, бээе хорлохо һанаатайгаар һэлмээ гаргаба.

²⁸ – Бээе бү хорло! Бидэ булта эндэ байна ха юмбибди, – гэжэ Павел шангаар хашхарба.

²⁹ Харуулшан гал асархые гуйгаад, түрмэдэ гүйжэ ороод, шэшэрһэн юумэн Павел Сила хоёрой хүлдэ дохин унажа:

³⁰ – Эзэдни, абарагдахын тула би юу хэхэ ёһотой гээшэбиб? – гэжэ тэдэ хоёрые гаргаха зуураа һураба.

³¹ – Дээдын Эзэн Иисуста этигэ, тиигэбэл ши өөрөө, шинии гэр бүлэ абарагдаха, – гэжэ тэдэ харюусаба.

³² Үнөөхи харуулшанда, тэрэнэй гэр бүлэдэ Павел Сила хоёр Дээдын Эзэнэй үгэ номнобо. ³³ Орой һүни харуулшан тэдэниие түрмөһөө гаргажа, шархануудыень угаагаад, гэр бүлөөрөө уһаар арюудхуулба. ³⁴ Тэрэ харуулшан Павел Сила хоёрые гэртээ асаржа, урдань хоол табиба. Бурханда һүзэглэхэндөө бүхы гэр бүлөөрөө баяртай байбад.

³⁵ Хойто үдэрынь римэй захирагшад тэрэ хүнүүдые таби гэхэн захиралтатайгаар сэрэгшэдээ эльгээбэ. ³⁶ Харуулшан захиралтыень Павелда дамжуулба:

– Захирагшад таанадые табиха гэхэн захиралта үгэбэ. Мүнөө эндэхэ гаража ошоходотнай болохо.

³⁷ – Римэй эрхэтэн маанадые зарга шүүбэриггүй зоной урда модоор хэхээжэ, түрмэдэ хаяһан аад, мүнөө нюусаар намнаха һанаатай байна гү? Үгы даа! Өөһэдөө ерэжэ, бидэниие эндэхэе гарга! – гэжэ Павел харуулшанда хэлэбэ.

³⁸ Сэрэгшэд Павелай хэлэһые захирагшадта дамжуулба. Тэдэнь Павел Сила хоёрой римэй эрхэтэн байһыень мэдэхэдээ, айжа хүрдэбэ.

³⁹ Захирагшад ерэжэ хүлисэл гуйгаад, түрмэхөө гаргаад, хотоһоо гаража ошохыень гуйба. ⁴⁰ Павел Сила хоёр түрмэхөө гараад, Лидиягайда ошобо. Тэндэ аха дүүнэртэйгөө уулзажа, тэдэнээ урмашуулаад, хотоһоо гаража ошобод.

Павел Сила хоёр Фессалоники хотодо

17 ¹ Павел Сила хоёр Амфиполь, Аполлони хотонуудаар дайраад, Фессалоники хото хүрэжэ ерэбэ. Тэндэ мүргэлэй гэртэ бии хэн. ² Павел урдынгаа заншалаар тиишэ орожо, гурбан субботын туршада Нангин Бэшэгһээ жэшээнүүдые дурдан, ³ Бурханай табисууртын ехэ зоболон дабажа, һүүлдэнь амидырха ёһотой байһан тухай тэдэ зониие хургаба. «Минии таанадта хөөрөжэ байгаа Иисус эгээл тэрэ Бурханай заяаһан Абарагша юм», – гэжэ тэрэ хэлэбэ. ⁴ Мүргэлэй гэртэ байһан хүнүүдэй зариманиинь этигэжэ, Павел Сила хоёртой нэгэдэбэ. Тэдэнһээ гадна ори ганса Бурхание хүндэлдэг олон тоото грегүүд, нэрэ хүндэтэй эхэнэрнүүд Дээдын Эзэндэ хүзэглөө бэлэй.

⁵ Гэбэшье еврейнүүд атаархан зэбүүрхэжэ, гудамжын үгытэй зоний дундаһаа хэдэн хара ханаатай хүнүүдые шэлэжэ, олон зониие суглуулаад, хотынхидой дунда худхалая хуймаа гаргаба. Тэдэ зон Павел Сила хоёрые олоод, зоний урда шийдхэхын тула Ясоной гэртэ сүмэрэн оробо. ⁶ Тэдэ хоёрые оложо ядахадаа, тэдэнэр Ясониие, баһа хэдэн хүзэглэгшэдые хотын захирагшадта шэрэжэ абаашаад:

– Эдэ оршолон дэлхэйе үймүүлһэн зон гээшэ, мүнөө манай хотодо ерээд байна, – гэжэ хашхаралдаба. ⁷ – Ясон тэдэниие гэртэ байрлуулаа. Ондоо хүниие, Иисусые хаан гэжэ нэрлэхэдээ, тэдэнэр римэй хаанай зарлигые буруушаана.

⁸ Эдэ бүхэниие дуулахадаа хотын захирагшадшье, хүн зоншье айн хүрдэбэ. ⁹ Ясоной, бусад хүзэглэгшэдэй барюулга орхиходонь лэ тэдэниие табиһан байгаа.

Павел Сила хоёр Бери хотодо

¹⁰ Һүни болохотой сасуу хүзэглэгшэд Павел Сила хоёрые Бери хото руу ябуулба. Хото хүрэжэ ерээд, тэдэ хоёр мүргэлэй гэртэ ошобо. ¹¹ Энэ хотын зон Фессалоникиинхидтэ ороходоо Бурханай үгэ үлүү ехээр шагнаха дуратай байжа, номнол анхаралтайгаар хүлээн абаад, Павел Сила хоёрой хэлэһэниинь үнэн гү гэжэ мэдэхын тула Нангин Бэшэгые үдэр бүхэн шудалжа байба. ¹² Тиигэжэ тэдэ

зоной олониинь этигээ бэлэй. Тэдэнэй дунда олон нэрэ хүндэтэ грек эхэнэрнүүд, эрэшүүл байгаа нэн. ¹³ Гэбэшье Фессалоникидэ ажаһуудаг еврейнүүд Бурханай үгэ Бери хотодосье Павел номноно гэжэ дуулахадаа, баһа тиишэ ошожо, хүн зоние үймүүлэн хүлгөөбэ. ¹⁴ Һүзэглэгшэд дары Павелые далай хүргэжэ ошобо, харин Сила Тимофей хоёрын Берида үлэбэ. ¹⁵ Павелые үдэшэһэн хүнүүд тэрэниие Афины хото хүргөөд, Сила Тимофей хоёр аргатай байбал түргөөр ерэг гэхэн Павелай захиралта абамсаараа һөөргөө бусаба.

Павел Афины хотодо

¹⁶ Павел тэрэ хоёроо Афины хотодо хүлэжэ байхадаа, хотоор дүүрэн бодхоогдоһон онгонуудые хаража гашуудаба. ¹⁷ Тэрэ мүргэлэй гэртэ еврейнүүдтэй болон бусад арадуудай дундаһаа Бурханда хүзэглэһэн зонтой, мүн талмай дээрэ уулзаһан хүн бүхэнтэй үдэр бүри хөөрэлдэдэг байгаа нэн. ¹⁸ Эпикур болон стоик хургаалай философууд тэрэнтэй уулзажа:

– Энэ хооһон үгэтэй хүн юу хэлэхэ ханаатай байнаб? – гэжэ нэгэ зариманиинь хэлсэжэ байба.

– Үгы, энэшни хариин бурхадууд тухай номноно ха, – гэжэ нүгөөдүүлын хэлэжэ байба.

Юундэ тиигэжэ хэлсээб гэхэдэ, Павел Иисус тухай, тэрэнэй амидыралга тухай номноһон байгаа. ¹⁹ Философууд Павелые Ареопаг хүтэлжэ абаашаад:

– Шинии номножо байһан шэнэ хургаалые маанадта шагнажа болохо гү? – гэжэ һурабад. – ²⁰ Ши нэгэл жэгтэй һонин юумэ бидэндэ дуулгажа байнаш. Тиимэхээ энэшни юун ааб гэжэ бидэ мэдэхэ ханаатайбди.

²¹ Афины хотынхид, тэндэ ажаһуугша хариин зон шэнэ үзэлнүүдые шагнан, тэдэниие зүбшэн хэлсэхээр лэ сүлөө сагаа үнгэргэдэг байгаа.

²² Павел Ареопагай дунда зогсожо:

– Афинынхин, таанарай аргагүй хүзэгтэй зон байхые би ажаглажа байнаб. ²³ Юундэб гэхэдэ, танай мүргэл шүтөөнүүдые хаража байхадаа, «мэдэгдээгүй Бурханда» гэжэ бэшээтэй үргэлэй шэрээ би оложо харааб. Танай мэдээгүй аад, шүтэжэ мүргэжэ байгаа эгээл тэрэ Бурхан тухай би танда номножо байнаб. ²⁴ Юртэмсэ дэлхэе, тэрээн дээрэ оршодог хамаг юумэ бүтээхэн Бурхан газар тэнгэрийн Эзэн юм, гараар бодхоогдоһон хүмэдэ амидардаггүй юм.

²⁵ Хүнэй ямаршые туһаламжа Бурханда хэрэггүй. Тэрэ өөрөө амитай бүхы юумэндэ ами наһа, амисхал, бүгэдые үгэнэ гээшэ. ²⁶ Бүхы дэлхэйгээр нютагжахынь тула амидарха саг болзорыень болон байрлаха хилэ хизаарыень тогтоон, ори ганса хүнһөө бүхы хүн түрэлхитэниие тэрэ бүтээгөө юм. ²⁷ Бурхан хүн бүхэнһөөмнай холо бэшэ гэжэ мэдэрэн, тэрэниие бэдэржэ олохын тула эдэ бүгэдые зохёогоо юм. ²⁸ «Бидэнэр Бурханай ашаар амидаржа, хүдэлжэ, ажаһуужа байнабди». Танай шүлэгшэдэй зариманиинь баһал: «Бидэ тэрэнэй угсаатан гээшэбди», – гэжэ хэлээ бэлэй.

²⁹ Хэрбээ бидэ Бурханай угсаатан юм хаа, Бурхан гээшэмнай хүнэй ханаашалгаар алтаар гү, али мүнгөөр гү, али шулуугаар дүрсэлһэн уран бүтээлэй юумэн гэжэ бодохо ёһогүйбди. ³⁰ Бурханиие мэдээгүй сагта Бурхан эдэ бүгэдые хүнүүдтэ хүлисэдэг байгаа. Харин мүнөө хаа хаанагүй ажаһуудаг хүн зоние нүгэл үйлэдэхээ болихыень Бурхан захирна, ³¹ юундэб гэхэдэ, Бурхан юртэмсэ дэлхэйе үнэн зүб зарга шийдхэбэрээр шүүхэ үдэрөө тогтоогоо, тиин Зарга шүүгшээ тэрэ томилон табяа. Тэрэниие Бурхан амидыруулжа, бүхы хүнүүдтэ гэршэ баримта болгон үгөө ха юм.

³² Үхэхэн хүнүүдые амидыруулһан тухай дуулахадаа, нэгэ зарим зон ташаганаса энеэлдэбэ, нүгөө зариманиинь:

– Бидэ шамаые үшөө дахин шагнуужамди, – гэлдэбэ.

³³ Тиихэдэнь Павел тэдэниие орхижо ошоо. ³⁴ Гэбэшье хэдэн хүн Дээдын Эзэндэ этигэжэ, Павелай шабинар болобо. Тэдэнэй дунда Ареопагай гэшүүн Дионисий, Дамарида гэжэ нэрэтэй эхэнэр болон бусадшые зон байгаа бэлэй.

Павел Коринф хотодо

18 ¹ Эдэ бүхэнэй һүүлдэ Павел Афиныһаа Коринф хото хүрэжэ ерэбэ. ² Тэндэ Павел Понтоо уг гарбалтай Аквила гэдэг еврейтэй, тэрэнэй Прискилла һамгатай уулзаа бэлэй. Клавдий хаанай бүхы еврейнүүдтэ Рим хотые орхижо ошохыень захирһан хада тэдэ һаял Италиһаа ерэхэн байба. Павел тэдэнэйдэ айлшалба. ³ Тиигээд нэгэ ажал урлалгатай байһан тула Павел тэдэнээр суг хүдэлбэ. Тэдэнэр майхануудые хэдэг байгаа. ⁴ Павел еврейнүүдыешье, грегүүдыешье этигүүлхээ оролдон, суббото бүхэн мүргэлэй гэртэ номнодог бэлэй.

⁵ Сила Тимофей хоёрой Македонииһоо ерэхэдэнь, Павел һайн Мэдээсэл номноходо өөрыгөө бүрин зорюулжа, Иисус гээшэмнай Бурханай табисуурта гэжэ еврейнүүдтэ баталан гэршэлжэ байгаа.

⁶ Тэд тэдэ зоной арсалдажа, хэрүүл татахадань, Павел өөрынгөө хубсаһа гүбээд:

– Бурханай абаралгаһаа арсажа байһандаа таанад өөһэдөө зэмэ-тэйт. Би зэмэгүйб, тиин мүнөө бусад арадуудта ошохомни, – гэжэ хэлэбэ.

⁷ Тэдэ зониие орхижо, Павел Бурханда хүзэглэдэг Титий Юст гэдэг хүнэй гэртэ ошобо. Энэ хүнэй гэрынь мүргэлэй гэрэй хажууда байдаг һэн. ⁸ Крисп гэжэ нэрэтэй мүргэлэй гэрэй дарга бүхы гэр бүлөөрөө баһа Дээдын Эзэндэ этигэһэн байгаа. Тиин номнол дуулаһан олон коринфууд баһал этигэжэ уһаар арюудхуулһан байгаа.

⁹ Нэгэтэ хүни Павел Дээдын Эзэниие үзэгдэлдөө хараба. Дээдын Эзэн:

– Бү ай, саг үргэлжэ номножо бай. ¹⁰ Би шамтай байнаб, хэншье шамда хоро хүргэхэгүй, юундэб гэхэдэ, энэ хотодо минии хүнүүд олон бии, – гэжэ хэлэбэ.

¹¹ Тиимэһээ Павел тэндэ жэл хахад соо Бурханай үгэ номножо байба.

¹² Ахайя можын захирагшаар Галлиониие табихада, еврейнүүд хоорондоо үгэсөөд, Павелай урдаһаа бодожо, тэрэниие сүүдлэхэээ шэрэжэ асарба.

¹³ – Энэ хүн манай хуулида хэлэгдээгүй ёһоор Бурханда мүргэгты гэжэ хүнүүдые үгэдөө оруулжа байна, – гэлдэбэ тэдэ.

¹⁴ Павелай амаа нээжэ үрдээгүй байтар, Галлион еврейнүүдтэ хандажа:

– Ай, еврейнүүд, хэрбээ ямар нэгэн гэмтэ ябадал гү, али муу үйлэ тухай хэлэбэлтнай, би таанадые шагнаха байгааб. ¹⁵ Харин үгэнүүд-һээ, нэрэ алдарһаа боложо, өөһэдынгөө хуулиин асуудалнуудаар арсалдаа юм бол, өөһэдөө шийдхэгты. Энэ асуудалаар танай заргаша байха аргамгүй, – гэбэ.

¹⁶ Тиигэжэ хэлээд, Галлион заргын газарһаа тэдэ еврейнүүдые намнажархиба. ¹⁷ Харин тэдэнь мүргэлэй гэрэй дарга Сосфендэ добтолон орожо, зарга шийдхэдэг газарай урда тээ тэрэниие зада наншаба. Гэбэшье Галлион эдэ бүгэдые ойндоо абаагүй.

Павел Антиох хото бусажа ерэбэ

¹⁸ Павел үшөө олон үдэр тэндэ байгаад, удаань аха дүүнэртэйгөө хахасан, Прискилла Акила хоёрые абаад, Сириин орон нюотаг тамаран ошобо. Хэзээ нэгэтэ үгэһэн дашаа тангаригайнь болзор дүүрэжэ,

Павел Кенхрейдэ үнээ абхуулаа. ¹⁹ Эфес хото тамаржа ерэхэдээ, Павел нүхэдөө орхёод, мүргэлэй гэртэ ошожо, еврейнүүдтэй хөөрэлдэбэ. ²⁰ Тэрэниие улыт даа гэжэ еврейнүүдэй гуйхадань, тэрэ зүбшөөбэгүй.

– ²¹ Ойртожо байгаа хайндэрые би заатагүй Иерусалимда үнгэргэхэ ёһотойб. Хэрбээ Бурханай хүсэбэл, би таанадта дахин бусажа ерэхэб, – гэжэ хэлээд, тэдэнтэй хахасан, Эфесчээ тамаран ошобо.

²² Тэрэ Кесари хүрэхэ ерээд, тэндэһээ Иерусалим зорёо бэлэй. Тэндэ хүзэглэгшэ зонтой уулзаад, Антиох ошоо һэн. ²³ Хэдэн саг Антиохдо байһанайнгаа һүүлдэ Павел замдаа мордожо, бүхы Галадай болон Фригийн нютагуудаар ябажа, шабинарай этигэлые батадхан бэхижүүлбэ.

Аполлос гэдэг хүн Эфес ба Коринф хотонуудта

²⁴ Александриһаа уг гарбалтай Аполлос гэдэг еврей хүн Эфес хотодо бии болоо хаш. Тэрэ ехэ уран хэлэтэй, Нангин Бэшэг хайн мэдэдэг һэн. ²⁵ Аполлос Дээдын Эзэн тухай хургаалые дуулаһан байгаа. Гансал Иоаннай уһан арюудхалга мэдэжэ байһаншые мүртөө ехэ оролдосотойгоор, үнэн зүбөөр Иисус тухай хургадаг һэн. ²⁶ Тэрэ хүн мүргэлэй гэртэ зоригтойгоор номножо эхилбэ. Прискилла Аквила хоёр тэрэниие шагнаад, гэртээ урижа, Бурханай зам тухай тэрээндэ бүри тодорхойгоор хөөрөжэ үгэбэ. ²⁷ Тэрэнэй Ахайя ошохо гэжэ шийдэхэдэ, тэрэниие угтажа абахыень гуйһан бэшэг аха дүүнэр тэндэхи шабинарта бэшээ бэлэй. Ахайя ерээд, Бурханай үршөөлөөр хүзэглэһэн зондо Аполлос ехэ туһалба. ²⁸ Юуб гэхэдэ, тэрэ олон зондой дунда еврейнүүдтэй заргалдан, тэдэниие буруушаажа, Нангин Бэшэгһээ хэһэгүүдые хэрэглэн, Иисус гээшэмнай Бурханай табисуурта мүн гэжэ баталжа байгаа.

Павел Эфес хотодо

19 ¹ Аполлосой Коринфда байха үедэ Павел Галадай ба Фригийн газар дайдые дабан, Эфес хүрэхэ ерэхэдээ, хэдэн шабинартай уулзаа бэлэй. ² Тэдэнтэй хөөрэлдэжэ байхадаа Павел:

– Һүзэглэхэдөө таанад Нангин Һүлдые тогтоон абаа һэн гүт? – гэжэ һураба.

– Бидэ Нангин Һүлдэ тухай ойро наашашые дуулаагүй байнабди, – гэжэ тэдэнь харюусаба.

³ – Тиихэдээ таанад ямар уһан арюудхалда хүртэбэ гээшэт?

– Иоаннай ухан арюудхалда хүртэһэн байгаабди.

⁴– Хүнүүдэй нүгэл хэхээ болихын тула Иоанн уһаар арюудхаа юм. Тиихэдээ минии хойноһоо заларжа ябаа хүндэ, ондоогоор хэлэбэл Иисуста, таанад этигэхэ ёһотойт гэжэ Иоанн хүнүүдтэ хэлэдэг байгаа, – гэжэ Павел тэдэндэ хэлэбэ.

⁵Энээн тухай мэдэхэдээ, тэдэ шабинар Дээдын Эзэн Иисусай нэрэ алдараар ухан арюудхалда хүртэбэ. ⁶⁻⁷Павелай тэдэ арбан хоёр оршом шабинар дээрэ гараа табихадань, Нангин Һүлдэ тэдэндэ буужа, тэдэ элдэб хэлэнүүд дээрэ дуугаржа, номножо эхилбэ.

⁸Павел гурбан харын үргэлжэдэ мүргэлэй гэртэ ерэжэ, заргалдан, Бурханай хаан орон тухай зоригтойгоор хөөрөжэ, баталан һургажа байба. ⁹Зарим хүнүүдэй зүрюу зан гаргажа, этигэхэ дурагүй байхадань, Дээдын Эзэнэй замые зоной дунда хардажа эхилхэдэнь, Павел шабинартайгаа тэдэниие орхижо ошобо. Тиигээд Павел Тиранн гэдэг хүнэй һургуулида үдэр бүри номнодог болобо. ¹⁰Тиигэжэ хоёр жэлэй турша соо Аси можодо ажаһуудаг еврейнүүдшье, грегүүдшье Дээдын Эзэн тухай соносожо байгаа бэлэй.

Скевын хүбүүд

¹¹Бурхан Павелай гараар олон гайхамшагта хэрэгүүдые бүтээбэ. ¹²Павелай нюурай аршуул гү, али хормойбшо үбшэн зондо асархадань, тэдэнь эдэгэжэ, ада шүдхэрнүүд бэһеэнь гаража, тонилоно ошодог байгаа. ¹³Тиихэдэ ада шүдхэрнүүдые дарадаг зарим еврей тэнүүлшэд ада шүдхэртэ барюулһан хүниие аргалхадаа Дээдын Эзэн Иисусай нэрэ дурдадаг болобо. «Павелай номножо байһан Иисусай нэрээр таанадта захирнаб», – гэжэ тэдэ хэлэдэг байгаа.

¹⁴Еврейнүүдэй ахамад санаарта Скевын долоон хүбүүд баһал тиигэжэ захирба. ¹⁵Гэбэшье ада шүдхэр тэдэндэ: «Би Иисусые мэдэнэб, Павельешье би танинаб. Харин таанад хэд гээшэбта?» – гэбэ. ¹⁶Тиигээд ада шүдхэртэй хүнэй тэдэндэ добтолжо, бултыень наншахада, тэдэнь салдаган шархатаһан юумэд гэрһээ зугадан гүйлдэбэ.

¹⁷Энэ ушар тухай Эфес хотодо ажаһуудаг еврейнүүд, еврей-бэшэнэр баран дуулаа бэлэй. Тэдэ булта айн хүрдэжэ, Дээдын Эзэн Иисусай нэрэ хүндэлжэ эхилбэ. ¹⁸Һүзэглэһэн зоной олонхинь хэһэн элдэб шэбшэлгынгээ муу ёрые мэдэрэн, тэрээн тухайгаа хүн зондо хөөрөжэ үгэбэ. ¹⁹Эльбэ жэльбэ хэрэглэдэг зарим зонд номуудаа

асаржа, хүн зоной урда галда шатаагаа бэлэй. Тэдэ номуудай сэн-гыень тоолоходо, тэдэнь таби мянган мүнгэнэй сэнтэй байшаба.

²⁰ Иимэл хүсэ эршэтэйгээр Дээдын Эзэнэй үгэ таража, олон хү-нүүд хүзэглэжэ байба.

Эфестэ болоһон үймөөн

²¹ Эдэ ушарнуудай хүүлдэ Павел Македониин ба Ахайяын нюта-гуудаар ябажа, Иерусалим ошохо гэжэ шиидэбэ.

– Удаань би Рим хүрэхэ ёһотойб, – гэжэ Павел хэлэбэ.

²² Тэрэ Тимофей Эраст хоёр туһалагшадаа Македони эльгээжэ, өөрөө халта зуура Аси можодо үлэбэ.

²³ Тэрэ үедэ Дээдын Эзэнэй замһаа боложо ехэхэн арсалдаан хё-мороон гараба. ²⁴ Мүнгөөр урлагша Димитрий гэдэг хүн Артеми-дын хүмын мүнгэн дүрсэнүүдые бүтээдэг байгаа. Тэрэнэй ашаар бусадшыё олон урладаг зон бага бэшэ олзо олодог бэлэй. ²⁵ Ди-митрий тэдэниие, мүн ондоошыё урлагшадыё суглуулаад:

– Эрэшүүл аа, энэ урлал ажалһаа манай ажабайдал дулдыдана гэжэ таанад хайн мэдэнэт. ²⁶ Павелай гансашыё Эфес хотодо бэшэ, харин бүхы Асида номнолоороо олон зоной тархи толгой эрьюул-һыень таанад хаража дуулажа байгаа бээт. Гараар бүтээгдэһэн юумэн бурхан байжа шадахагүй гэжэ тэрэ хэлэнэ. ²⁷ Энээнһээ бо-лосто манай урлал ажал хэндэшыё хэрэггүй болохоһоо гадна, агууе-хэ бурхан Артемидыншыё хүмэ хэрэггүй болохо аюул тохёолдохоёо байна. Тиигэбэл бүхы Асиин болон юртэмсын шүтэжэ байһан бур-ханай хүр жабхалангынь буураха бшуу, – гэжэ хэлэбэ.

²⁸ Хэлэһыень дуулаһан зон хоро шараяа ехээр бусалжа:

– Эфесэй Артемида алдаршаһай! – гэжэ хашхаралдаба.

²⁹ Хотынхид үймөө буһалгаа татажа, Павелай замай нүхэд боло-хо Македониин Гай Аристарх хоёрыё театр руу шэрэбэ. ³⁰ Павелай өөрөө тэдэ зоной урда гараха гэхэдэнь, шабинарын тэрэниие та-бибагүй. ³¹ Аси можын зарим захирагшад Павелай нүхэд байһан дээ-рэнһээ театр ошохоһоонь тэрэниие хэргылэн хүнүүдые эльгээгээ бэ-лэй. ³² Театрта сугларһан зоной зариманиинь нэгэ юумэ хүхиржэ, нүгөөдүүлэнь ондоо юумэ хашхаржа байба. Суглаанай эмхи гу-римгүй үнгэржэ байхада, тэндэ байһан зоной олонхинь юундэ суг-ларһанаашыё ойлгонгүй байба. ³³ Тиимэһээ сугларһан зоной зариман Александр гэжэ нэрэтэй хүндэ юу боложо байһыё тайлбарила гэ-һэн эрилтэ табиба. Александрые еврейнүүд өөһэдынгөө дундаһаа

түлхижэ урагшань гаргаһан байгаа. Тэрэ шэмээгүй бологты гэжэ гараараа харуулаад, бээ сагааруулха ханаатай байхадань, ³⁴ тэрэниие еврей байна гэжэ мэдэхэдээ, зон нэгэн дуугаар: «Агууехэ Эфесэй Артемида алдаршаһай», – гэжэ хоёр сагай туршада зогсонгүй хашхаралдаба.

³⁵ Һүүлэй Һүүлдэ хотын захирагшадай нэгэн зоние номгоруулжа: – Эфесэй эрхэтэн! – гэжэ хандаба. – Эфес хото агууехэ бурхан Артемидын хүмье, огторгойһоо унаһан нангин шулууе хамгаалан сахигша хото гэжэ мэдэхэгүй хүн олдохо аал? ³⁶ Энэ арасаһагүй баримта юм, тиимэһээ таанад номгоржо, үймэлдэхэ шууялдаһаая болигты. ³⁷ Таанадай иишэнь шэрэжэ асарһан зон хүмэ дээрмэдээгүй, тиихэдэ Артемида бурханиемнайшые муудхаагүй ха юм. ³⁸ Хэрбээ Димитрий болон тэрээнтэй ерэхэн урлагшадай хэн нэгэниие зэмэлээ һаань, заргашада гү, али захирагшадта гэмнэлгэ нэхэбэритэйгээ хандаг лэ. ³⁹ Хэрбээ бүри шухала юумэ нэхэбэлтнай, хэрэгтнай хуулиин ёһоор зарлагдаһан эрхэтэнэй суглаан дээрэ шийдхэгдэхэ. ⁴⁰ Үгы һаа, бидэниие үймөө татаа гэжэ зэмэлхэдээ болохо, яахадааб гэбэл, мүнөөдэр юундэ эндэ сугларһанаа бидэ тайлбарилжа шадахагүйбди, юүгээршые өөһэдыгөө сагааруулха аргагүйбди. Иигэжэ хэлээд, тэрэ захирагша сугларһан зоние тарааба.

Павел Македони болон Ахайя руу зорибо

20 ¹ Үймөөнэй үнгэрһэн хойно Павел шабинараа суглуулжа урмашуулан зоригжуулаад, тэдэнтэйгээ хахасажа, Македони ошобо. ² Македониин газараар ябахандаа, Павел хүзэглэгшэ зонтой олодахин хөөрэлдэжэ, тэдэниие зоригжуулжа байба. Һүүлэй Һүүлдэ тэрэ Эллада* хүрэжэ ерээд, ³ тэндэ гурбан һара байба. Элладаһаа Сири тамаран ошохо ханаатай байхадань, еврейнүүд эсэргүү нюуса хэлсээ зохёобо гэжэ мэдэхэдээ, Павел дахин Македонёор ябаад, һөөргөө бусаха гэжэ шийдэбэ. ⁴ Тэрэниие харгыдань Бери хотодо түрэхэн Пиррэй Сопатр хүбүүн, Фессалоникиин Аристарх ба Секунд хоёр, Дербэхээ уг гарбалтай Гай, Тимофей болон Асиһаа уг гарбалтай Тихик, Трофим гэгшэд дахажа ябаа. ⁵ Тэдэнэр урдамнай орожо, бидэниие Троадада хүлэжэ байгаа. ⁶ Харин бидэ Эһээбэригүй Хилээмэн гэдэг хайндэрэй үнгэрһэн хойно Филиппһээ тамаран гаража, табан үдэрэй удаа Троада хүрөөд, тэндэ долоон хоног байгаабди.

* Греци.

Павел хуулиныхиеэ Троада хотодо байна

⁷ Гарагай нэгэндэ, воскресенидэ бидэ бултадаа үдэшын хоол барихаяа суглараа бэлэйбди. Хойто үдэрынъ ябахаяа түхээржэ байһан дээрэһээ Павел шабинартайгаа удаан саг соо, хүниин тэн болотор хөөрэлдөө хэн. ⁸ Бидэнэй сугларһан дээдэ дабхарай таһалга соо олон дэн аһаалгаатай байгаа. ⁹ Евтихий гэжэ залуу хүбүүн сонхын табсан дээрэ хуугаа хэн. Павелай ехэ удаан номножо байхада тэрэ хүбүүн нойртоо диилдэжэ, гурбадахи дабхарай сонхоһоо унашоо хэн. Шабинарайнь гүйжэ ошоходо, тэрэ үхэшэһэн байгаа. ¹⁰ Гэбэшье Павел доошоо буугаад, дээрэнь тонгойжо, хүбүүе шангаар тэбэрибэ. «Һанаагаа бү зобогты, тэрэ амиды байна», – гэжэ Павел хэлэбэ. ¹¹ Бусажа дээшээ гараад, хилээмэ хухалжа эдеэд, Павел үүр сайтар номнобо. Тиигээд гаража ябаа хэн. ¹² Харин үнөөхи хүбүүнэй амидырхадань, бултадаа ехэ баяртай юумэд гэртэнь абаашаа хэн.

Павел Троадаһаа Милет хото руу аяншалба

¹³ Бидэ Павелые хүлээнгүй, корабльда хуужа, Асс хото зорёо бэлэйбди. Тэндэ Павелые корабльдаа тодожо абаха ёһотой байгаабди. Павел Асс хүрэтэр ябагаар ошохо гэжэ шиидэһэн байгаа. ¹⁴ Тэрэниие Ассата тодожо, корабльдаа хуулгаад, бидэ Мителен тамаржа ерээбди. ¹⁵ Мителенһээ гараад, хойто үдэрынъ бидэ Хиос хото тамаржа ерээбди. Тэндэһээ гаража нэгэ хоноод, Самос хото ерээбди. Тиигээд Самосхоо гаража нэгэ хоноод, Милет хото хүрэжэ ерээ бэлэйбди. ¹⁶ Павел Асида удаан болохогүйн тула, Эфес хото руу зогсонгүй тамарха гэжэ шиидэбэ. Арга байбал, Табидахи үдэрэй һайндэрые Иерусалимда угтаха һанаатай тэрэ ехэл яаралтай ябаа бэлэй.

Павел Эфесэй бүлгэмэй хүтэлэгшэдтэй хөөрэлдэнэ

¹⁷ Милет хотодо байхадаа, Павел Эфесэй бүлгэмэй хүтэлэгшэдэй хойноһоо хүнүүдые Эфес хото эльгээбэ ха. ¹⁸ Тэдэнэй хүрэжэ ерэхэдэ Павел иигэжэ хэлэбэ:

– Асиин газарта ерэхэн түрүүшынгээ үдэрһөө хойшо таанадтай үргэлжэ байһыемни өөһэдөө мэдэнэт. ¹⁹ Даруу зантайгаар, нулимсаа гарган, еврейнүүдһээ, тэдэнэй зохёонһон нюуса хэлсээнүүдһээ боложо, хүндэ хүшэр бэрхэшээлнүүдтэ орожо байгаад, Дээдын Эзэндэ яажа алба хэжэ байһыемни таанад баһа мэдэнэт. ²⁰ Зонойшые дунда, гэрээршые ябаад таанадые хургахадаа, таанадта туһатай

юумэ огто нюудаггүй бэлэйб. ²¹ Би еврейнүүдыешье, ондоо яһата-ниешье нүгэл хэхэээ болижо, Бурханда хандахыень, манай Дээдын Эзэн Иисуста этигэхыень гуйдаг бэлэйб. ²² Харин мүнөө би Нангин Һүлдын захиралта дүүргэн, Иерусалим ошожо байнаб, юун намайе тэндэ хүлеэжэ байһые би мэдэнэгүйб. ²³ Гэбэшье ямаршые хотодо хүрэжэ ерэхэдэмни, хаанашье байхадамни намайе түрмэ зоболон хоёр хүлеэжэ байна гэжэ Нангин Һүлдэ хэлэжэ байдаг. ²⁴ Харин би ами наһаяа оройдоошье хайрланагүйб. Бурханай үршөөл хайра тухай Һайн Мэдээсэл айладхажэ бай гэжэ Дээдын Эзэнэй намда даалгаһан үүргэ гүйсэдхэн, ябаха ёһотой замаараа ябажа түгэсхэбэлни Һайн гээшэ.

²⁵ Таанадта Бурханай хаан орон тухай номножо байһан намайе дахин харахагүйт гэжэ би мүнөө мэдэнэб. ²⁶ Тиимэһээ хэн нэгэнэйтнай абарагдаагүй һаа, би огто зэмэгүйб гэжэ хэлэнэб. ²⁷ Юундэб гэхэдэ, Бурханай эрхэ хүсэлые таанадта мэдүүлхэдээ, би юушые таанадһаа нюугаагүйб. ²⁸ Нангин Һүлдын харууһалжа байхаар таанадта даалгаһан хүрэгөө, өөһэдыгөө анхаржа байгты. Һүзэглэгшэ хүнүүдһээ бүридэһэн хүрэгөө харууһалжа байгты, юуб гэхэдэ, Бурхан энэ хүрэг хүбүүнэйнгээ шуһанай сэнгээр олоо юм. ²⁹ Минии ябаһан хойно таанадта хэрзэгы шононууд ерэжэ, хүрэгыетнай хайрлахагүй гэжэ би мэдэнэб. ³⁰ Өөһэдынтнайшые дундаһаа буруу номногшод гаража, шабинарыемни дахуулха. ³¹ Тиимэһээ гурбан жэл соо үдэр хүнигүй нулимсаа дуһаан, таанадай хүн бүхэниетнай хургажа байһыемни һанан, һэргэг байгты.

³² Би таанадые Бурханда, Бурханай үршөөл хайра тухай хургаалда даалганаб. Бурханай үршөөл хайра тухай хургаал таанадые үлүү Һайн хургажа магадгүй. Һүзэглэгшэ зондо бэлдээтэй зөөри зөөшэһөө тэрэ хургаал таанадта баһа үгэхэ. ³³ Би алта, мүнгэ, хубсаһа хунар өөртөө олзолхоёо огто һанаагүйб. ³⁴ Хара хүлһөөрөө өөрыгөө, замынгаа нүхэдые тэжээдэг байһыемни таанар мэдэнэт. ³⁵ Тиигэжэ би таанадта яжа хүдэлхэб, ядуу һула зондо туһалхаб гэхэн жэшээ харуулаа бэлэйб. «Үгэхэнь абаһаһаа бүри жаргалтай», – гэжэ Иисусай хэлэһые һанажа ябагты.

³⁶ Иигэжэ хэлээд, Павел үбдэглэн һуугаад, бусад зоноор хамта зальбараа бэлэй. ³⁷ Булта айхабтар ехээр уйлалдан, Павелые тэбэрижэ таалабад. ³⁸ Намайе дахин харахагүйт гэжэ хэлэһэн туладань тэдэ ехээр гуниглажа байгаа. Удаань тэдэнэр булта Павелые корабль хүрэтэр үдэшөө һэн.

Павел Иерусалим ошобо

21¹ Бидэ Эфесэй бүлгэмэй хүтэлэгшэдтэй хахасааар Кос арал тамаржа ерээбди, тиигээд хойто үдэрынь Родос арал хүрэжэ, тэндэнээ Патара хото тамараа бэлэйбди. ² Патарада бидэ Финики ошохо корабль оложо нуугаабди. ³ Кипр аралые зүүн таладаа орхижо, Сири тээшэ тамарбабди, тиигээд корабльнай ашаагаа буулгахаяа Тир хотодо зогсоо бэлэй. ⁴ Тиртэ бидэ шабинарые оложо, тэдэнтэй долоо хонообди. Тэдэ шабинар Павелые Иерусалим бү ошыш даа гэжэ гуйба, юундэб гэхэдэ, Нангин Һүлдэ тэдэндэ тиигэжэ захиһан байна. ⁵ Долоон хоногой үнгэрхэдэ замдаа гарахадамнай, хүзэглэгшэд эхэнэр үхибүүдээрээ суг бидэниие корабль хүрэтэрнай үдэшөө һэн. Эрье дээрэ бидэ үбдэглэн нуужа зальбараад, ⁶ хахасажа, корабльдаа нуубабди, хүзэглэгшэд гэртээ бусаба.

⁷ Тир хотоһоо бидэ Птолемаида хото хүрэтэр тамаржа ерээд, эрье дээрэнэ буужа, хүзэглэгшэ аха дүүнэртээ айлшалан, тэдэнэйдэ нэгэ хоноо һэмди. ⁸ Хойто үдэрынь бидэ Кесари хото хүрэжэ, Һайн Мэдээсэл номнодог долоон туналагшадай нэгэн болохо Филиппэй гэртэ зогсоо бэлэйбди. ⁹ Тэрэ хадамда гараагүй дүрбэн басагатай һэн. Басагадын булта лүндэншэд байгаа. ¹⁰ Тэрэнэйдэ хэдэн үдэр байһанаймнай һүүлээр Агав гэжэ нэрэтэй лүндэншэн Иудейһээ ерээ. ¹¹ Агав манай байһан газарта ерэжэ, Павелай бүһэ абажа, хүл гараа хүлээд:

– «Энэ бүһын эзэниие еврейнүүд Иерусалимда иигэжэ хүлээд, бусад арадуудта тушааха» гэжэ Нангин Һүлдэ хэлэжэ байна, – гэбэ.

¹² Энээниие дуулахадаа бидэшье, эндэхи хүзэглэгшэдшье бултадаа Павелые Иерусалим бү ошыш даа гэжэ гуйгаа бэлэйбди. ¹³ Тиихэдэмнай Павел:

– Үгы, яана гээшэбта? Юундэ уйлалдажа бархиралдажа, минии зүрхэ сэдхэлые зобооно гээшэбта? Би Иерусалим ошоод, хүлюулхэнээ гадна, Дээдын Эзэн Иисусай нэрэ алдарай түлөө үхэхээшье бэлэнби, – гэжэ харюусаба.

¹⁴ Павелые үгэдөө оруулха аргагүй байһанаа ойлгоходоо, бидэ аргадахаяа болижо:

– Дээдын Эзэнэй эрхэ мэдэлээр лэ болог даа! – гэлсээ бэлэйбди.

¹⁵ Хэдэн үдэрэй үнгэрхэдэ бидэ харгыдаа түхээржэ, Иерусалим тээшэ зорёо һэмди. ¹⁶ Бидэнэрээр суг Кесариһаа хэдэн шабинар

ябалсаа нэн. Тэдэнэр бидэниие Кипрһээ уг гарбалтай, түрүүшын шабинарай нэгэн болохо Мнасон гэжэ хүнэйдэ абаашаха байгаа. Бидэ тэрэнэйдэ зогсохо ёһотой байгаабди.

Павел Яковтай уулзана

¹⁷ Иерусалим хүрэжэ ерэхэдэмнай, аха дүүнэрнай бидэниие ехэ дулаанаар угтажа абаа.

¹⁸ Хойто үдэрын Павел бидэнэрээр суг Яковта ошоо нэн. Ошоһон газартань бүлгэмэй хүтэлэгшэдшые булта суглараа ха. ¹⁹ Тэдэниие мэндэшэлээд, бусад арадуудай дунда Бурханай тэрээгээр хүүлэнэн юумэнүүд тухай Павел тодорхойгоор хөөрөжэ үгэбэ. ²⁰ Тэрэниие шагнаад, сугларагшад Бурханиие магтан алдаршуулба, һүүлдэнь:

– Павел аха, олон мянган еврейнүүдэй этигэжэ, Хуули ханамжатай найнаар сахижа байһые ши харана гүш? ²¹ Тэдэ зон шам тухай: «Тэрэ бусад арадуудай дунда ажаһуудаг еврейнүүдые Моисейн Хуулиһаа холодуулан, хүбүүдээ бү отолуулагты, ёһо гуримуудаа бү сахигты гэжэ хургана», – гээд хэлсэнэ. ²² Яаха гээшэб? Хүн зон ерэнэн тухайшни заатагүй дуулаха. ²³ Тиимэһээ манай хэ гэнэн юумые хэ даа. Бурханда тангариг үгэнэн дүрбэн хүн эндэ бии юм. ²⁴ Тэдэнэрээр хамта ошожо, заншалай ёһоор өөрыгөө арюудха, тиигээд үһөө абхуулха мүнгэ тэдэндэ үгөөрэй. Тиигэбэл ши Хуули сахинаш гэжэ, шам тухай дэмы юумэ шашалдана гэжэ булта ойлгохо. ²⁵ Бусад арадуудай дундаһаа Христосто хүзэглэнэн зон тухай хэлэбэл, тэдэ бидэнэй урдань бэшэнэн захиралтые дүүргэхэ ёһотой: тэдэ ондоо бурхадта үргэнэн эдэе хоол, шуһа болон боожо алаһан амитадай мяха эдихэ ёһогүй, забхайралдаха ёһогүй.

²⁶ Хойто үдэрын Павел тэдэ дүрбэн хүнүүдээр хамта өөрыгөө арюудхаха, арюудхалгын ёһололой дууһаха үдэрые дуулгаха гэжэ Бурхан хүмэдэ оробо. Тэрэ үдэр тэдэ зон өөһэдынгөө түлөө үргэл хэхэ ёһотой байгаа.

Павелые хүмэ соо бариба

²⁷ Үлэнэн долоон үдэрэй үнгэржэ байхада, Аси можын еврейнүүд Павелые хүмэ соо харахадаа, хүн зониие хөөрсэгэнүүлжэ, тэрэниие бариба.

²⁸ – Израильшууд! Туһалыт! – гэжэ тэдэ хүхиржэ байба. – Энэл хүн манай улад зон, Хуули, энэ газар доромжолһон хургаал хүн бүхэндэ хаа хаанагүй номноно. Мүнөө грегүүдые хүмэдэ асаржа, нангин газар бузарлаа!

²⁹ Юундэ тиигээб гэбэл, урдань тэдэ зон хотодо Павелые Эфесэй Трофимтай хараһан байгаа, тиимэхээ Павел тэрээниие дахуулаад, Бурханай хүмэ асараа гэжэ бодоһон байна.

³⁰ Хөөрсэгэнэхэн хотын зон булта гүйлдэжэ ерээд, Павелые барижа, хүмэ сооһоо шэрэн гаргаба. Тэрэнэй хойноһоо хүмын үүдэ хааба. ³¹ Тэдэ зоной Павелые алахаяа забдажа байхада, бүхы Иерусалим үймэжэ байна гэжэ түмэнэй даргада дуулгаба. ³² Тэрэ дарга удангүй зуунай дарганартай, сэрэгшэдтэйгээ хамта тиишээ ошобо. Түмэнэй даргые сэрэгшэдтэйнь харахадаа, улад зон Павелые наншахаяа болибо. ³³ Түмэнэй дарга тэдэндэ дүтэлжэ, Павелые дабхар гэнжээр хүлихыень захираад, һүүлдэ тэрэнэй хэн байһан, юу хэһэн тухай һураашалба. ³⁴ Зон элдэб юумэ хашхаржа байба, гэбэшье шууяатай байһан дээрэхээ тэрэ дарга юушые ойлгобогүй. Тиимэхээ тэрэ Павелые хэрэм руу туужа абаашаад, тэндэ хаахыень захирба. ³⁵ Павелай гэшхүүрэй дээдэ табсан дээрэ гараад байхадань, хүн зон бүри ехээр гааралдан дошхоржо, сэрэгшэд тэрэниие гар дээрээ үргөөд ябаха баатай болобо. ³⁶ Олон зон хойноһоонь дахалдан:

– Энээниие алагты! – гэжэ хашхаралдажа байгаа бэлэй.

Павел өөрыгөө үмэглэнэ

³⁷ Хэрэмдэ оруулхынь урда тээ Павел түмэнэй даргада хандажа:

– Шамда юумэ хэлэжэ болохо гү? – гэжэ грек хэлэн дээрэ һураба.

– Ши грек хэлэ мэдэхэ гүш? – гэжэ урдаһаань түмэнэй дарга һураба. – ³⁸ Тиихэдээ ши һая үймөө татажа, өөрынгөө хойноһоо сүл губи руу дүрбэн мянган алууршадые дахуулжа ошоһон египет хүн бэшэ гүш?

³⁹ – Би еврей хүнби, – гэжэ Павел буруушааба, – Килики ороной Тарс гэдэг түб хотын эрхэтэн хүнби. Эдэ зонтой хөөрэлдэхыемни зүбшөөгыш даа, – гэжэ тэрэ гуйба. ⁴⁰ Дарга зүбшөөбэ. Павел гэшхүүрэй дээдэ табсан дээрэ зогсоод, аалин бологты гэжэ гараараа зондо харуулба. Булта аниргүй боложо, Павел еврей хэлэн дээрэ дуугарба:

22 ¹ – Аха дүүнэр, эсэгэнэр! Минии үмэглэлгын үгэ мүнөө шагнажа хайрлыт!

² Павелай еврей хэлэн дээрэ хэлэжэ байхые дуулахадаа тэдэ зон бүри намдаба.

³ – Би Килики ороной Тарс хотодо түрэнэн еврей хүнби. Тэрэ хотодо Гамалиилай хүгэлбэри доро үбгэ эсэгэнэрэй Хуули ехэ нягтаар сахижа хүмүүжүүлэгдэнэн хүнби. Би таанадтал адли Бурханай урда бүхы үүргэнүүдээ оролдосотойгоор дүүргэдэг хэнби. ⁴ Дээдын Эзэнэй Замаар зоригшо зоние үхэтэрын хашан мүрдэжэ, эрэшүүлешье, эхэнэрнүүдыешье барижа түрмэдэ хаядаг хэнби. ⁵ Минии хэлэһые ахамад санаарташье, Зүблэлэй гэшүүдшье баталха. Тэдэнһээ би бэшэг абаад, Христосто хүзэглэдэг тэндэхи зоние барижа хүлээд, Иерусалим хэнээхыень абажа ерэхээр аха дүүнэртээ Дамаск ошохо гэжэ гараа бэлэйб.

Павел Христосто хүзэглэнэн тухайгаа хөөрэнэ

⁶ Гэбэшье үдэ багта, Дамаскһаа холо бэшэ ябахадамни ялагар туяа тэнгэриһээ сасаран, намайе гэрэлтүүлбэ. ⁷ Би газарта унажа: «Саул, Саул, юундэ ши намайе хашан мүрдэнэбши?» – гэнэн абяа дуулааб. ⁸ «Эзэмни, үгы ши хэн гээшэбши?» – гэжэ би һурабаб. «Шамда хашуулан мүрдүүлэгшэ Назаредэй Иисус гээшэлби даа», – гэжэ тэрэ харюусаба. ⁹ Харгы замаймни нүхэд гэрэл туяа харабашье, намда хандаһан абяа дуулаагүй юм. ¹⁰ «Дээдын Эзэн, тиихэдээ би яаха болонобиб?» – гэжэ һурабаб. «Мүнөө дээрээ ши бодоод, Дамаск хото ошо. Юу хэхэ тухайшни тэндэ шамда хэлэгдэхэ», – гэжэ Дээдын Эзэн намда харюусаа бэлэй. ¹¹ Тэрэ гэрэл туяагай толондо юумэ харахая болёод байхадамни, намтай ябаһан хүнүүд гарһаамни хүтэлжэ, Дамаск хото хүргэжэ асараа хэн.

¹² Тэндэ Хуули хэшээлтэйгээр сахидаг Анания гэжэ хүн намда ерээ бэлэй. Тэрэ хүниие Дамаск хотын бүхы еврейнүүд ехэ хүндэлдэг юм. ¹³ Тэрэ намда ерэжэ, хажуудамни зогсоод: «Саул, нүхэрни, нюдэншни харадаг болог лэ!» – гэжэ хэлээ хэн. Тэрэ дороо би хараатай боложо, тэрэниие хараа бэлэйб. ¹⁴ «Манай үбгэ эсэгэнэрэй Бурхан эрхэ хүсэлөө шамда мэдүүлхын тула Үнэн сэдхэлтэниие шамда харуулхын тула, тэрэнэй абяа дуулахыншни тула шамайе шэлэжэ абаа, – гэжэ Анания үргэлжэлүүлбэ. – ¹⁵ Юундэб гэхэдэ, ши хараһан дуулаһан бүхэнөө бүхы зондо дуулган, Дээдын Эзэн тухай гэршэлхэ ёһотойш. ¹⁶ Тиихэдээ юундэ удааржа байнабши? Бодоод, Дээдын Эзэнэй нэрэ алдарые дуудан, уһаар арюудхуулаад, нүгэл шэлээ арилга».

¹⁷ Иерусалим бусажа ерээд, Бурхан хүмэ соо зальбаржа байхадаа, би үзэгдэлдөө ¹⁸ Дээдын Эзэниие хараа бэлэйб. «Энэ дороо яаралтайгаар

Иерусалимые орхижо ошо, юундэб гэхэдэ, энэ хотодо нам тухай гэршэлхэдэшни этигэхэгүй», – гэжэ тэрэ хэлээ. ¹⁹ «Дээдын Эзэн аа! – гэжэ би үгэлбэб, – мүргэлэй гэрнүүдээр ябажа байгаад, шамда хүзэглэдэг зоние барижа, түрмэдэ хааж, сохижо байһан тухаймни тэдэ мэдэнэ ха юм. ²⁰ Мүн шинии гэршэ Стефанай шуна адхархада би хажуудань байгааб, тэрэнэй алууршадай тала барин, хубсаһануудыень харууһалжа байгааб». ²¹ Тиихэдэ тэрэ намда: «Яба, би шамайе эндэһээ холо бусад арадуудта эльгээхэмни», – гэжэ хэлээ бэлэй.

Павел түмэнэй дарга хоёр

²² Эдэ үгэнүүдээ хэлэтэрынь хүн зон тэрэниие шагнажа байһанаа, мүнөө шаг шууяа табижа:

– Иимэ хүн газар дээрэ ябаха ёһогүй. Энэ хүн амиды ябаха ёһогүй! – гэжэ хашхаралдаба.

²³ Тэдэнэй иигэжэ хашхаралдажа, хубсаһаяа шуура татажа, шорой сасажа байхада, ²⁴ түмэнэй дарга Павелые хэрэмдэ туужа абаашаад, яахадаа зон иигэжэ тэрэнэй урдаһаа хашхаралдааб гэжэ мэдэхын тула тэрэниие ташуурдагты гэхэн захиралта үгэбэ. ²⁵ Павелые баханада уяжа хүлихэдэнь, тэрэ хажуудань байһан зуунай даргада хандан:

– Таанар римэй эрхэтэниие зарга шүүбэриггүйгөөр ташуурдаха эрхэтэй аалта? – гэжэ Павел асууба.

²⁶ Энээниие дуулахадаа, зуунай дарга түмэнэй даргада ошожо:

– Үгы, ши юу хэхээ байнабши? Энэ хүншни римэй эрхэтэн байнал, – гэбэ.

²⁷ Тиихэдэнь түмэнэй дарга Павелда ойртожо:

– Хэлыш даа, ши үнэхөөрөө римэй эрхэтэн гүш? – гэжэ хураба.

– Тиимэ, – гэжэ Павел харюусаба.

²⁸ – Би ехэ мүнгэ түлэжэ римэй эрхэтэн болоо һэнби, – гэжэ түмэнэй дарга хэлэбэ.

– Харин би түрэхэһөө римэй эрхэтэнби, – гэбэ Павел.

²⁹ Павелые ташуурдаха ёһотой байһан сэрэгшэд түргэхэн тэрээнһээ холо болобо. Харин түмэнэй дарга римэй эрхэтэниие гэнжээр хүлибэб гэжэ мэдэхэдээ ехээр айн хүрдэбэ.

Павел Зүблэлэй гэшүүдэй урда

³⁰ Хойто үдэрын Павелые юунэй түлөө еврейнүүд зэмэлнэб гэжэ тодорхойлохонаатай түмэнэй дарга тэрэнэй гэнжыень тайлажа, түрүү санаартадай болон Зүблэлэй гэшүүдэй суглархые захиржа, Павелые тэдэнэй урда байлгаба.

23 ¹ Павел Зүблэлэй гэшүүдые шэртэн хараад:
– Аха дүүнэр! Бүхы наһаараа энэ үдэр хүрэтэр би Бурханда үнэн сэхээр алба хээб, – гэжэ хэлэбэ.

² Анания гэжэ нэрэтэй ахамад санаарта хажуудань байһан зондо ноур амыень альгадагты гэжэ захирба.

³ – Ай, сагаанаар будагдаһан хана, шамайе Бурхан сохиho, – гэжэ тэрээндэ Павел хэлэбэ. – Хуулиин ёһоор намайе шийдхэхэ гэжэ эндэ һууһан аад лэ, намайе сохигты гэжэ захирхадаа Хуули эбдэбэш.

⁴ – Ши Бурханай ахамад санаартые доромжолнош, – гэжэ хажуудань байһан хүнүүд хэлэбэ.

⁵ – Аха дүүнэр, энэ хүн ахамад санаарта гэжэ би мэдээгүйлби, – гэжэ Павел харюусаба. – «Улад зонойнгоо захирагша тухай муу юумэ бү хэлэ», – гэжэ Нангин Бэшэгтэ бэшээтэй юм.

⁶ Зүблэлэй гэшүүдэй нэгэ зариманиинь саддукейнэр, нүгөөдүүлһынь фарисейнүүд байна гэжэ харахадаа, Павел шангаар ооглобо:

– Аха дүүнэрни, би фарисейнүүдэй хүбүүн гээшэб, өөрөө фарисей хүнби. Үхэхэн хүнүүдэй амидыралгада этигэжэ байһанаймнай түлөө намайе сүүдлэжэ байна.

⁷ Иигэжэ хэлэхэнэйнһынь һүүлээр фарисейнэр ба саддукейнэр хоорондоо арсалдажа, сугларһан зоной һаналнуудынь хубаарба. ⁸ Ушарынь юуб гэхэдэ, саддукейнэр үхэхэн хүнүүд амидырдаггүй, Бурханай Эльгээмэлнүүдшыё, һүлдэшыё үгы юм гэжэ баталдаг байгаа, харин фарисейнүүд эдэ бүгэдэ бии гэжэ тоолодог байгаа. ⁹ Шанга хүхирэлдөөн боложо, фарисейнүүдэй дундаһаа хэдэн Хуули заадаг багшанар бодоод:

– Энэ хүниие гэмнэхээр нэгэшыё юумэ олоногүйбди. Энэ хүнтэй Һүлдэ гү, али Бурханай Эльгээмэл хөөрэлдэхэн байхадаа болохо, – гэжэ хэлэбэ.

¹⁰ Арсалдаанай улам шангадахада, Зүблэлэй гэшүүд Павелые танаһара удара татана аа гү гэжэ түмэнэй дарга айгаад, сэрэгшэдтэй

суглаанай тагалга руу ороод, Павелые абажа, хэрэм туужа абаа-шахыень захирба. ¹¹ Хойто хүнийн Дээдын Эзэн Павелай урда бии боложо: «Зоригтой бай! Иерусалимда нам тухай гэршэлхэндээл ад-ляар, ши мүнөө Рим хотодо гэршэлхэш», – гэбэ.

Павелые алаха гэхэн нюуса хэлсээн

¹² Хойто үдэрын еврейнүүд хоорондоо хэлсээ үүдхэн сугларжа, Павелые алаагүй хаа, юумэ эдихэ уухагүйбди гэжэ тангариглаба. ¹³ Энэ хэлсээе дүшэ гаран зон үүдхэн байгаа. ¹⁴ Тэдэнэр түрүү санаартадта болон ахамдуудта ерээд:

– Павелые алаагүй хаа, амандаа юушые хэхэгүйбди гэжэ тангариглаабди. ¹⁵ Мүнөө таанар, мүн Зүблэлэй гэшүүд Павелай хэрэгы дахин шалгажа хараха ханаатайбди гэхэн хэбэр үзүүлэн, түмэнэй даргада хүнүүдые эльгээжэ, тэрэниие асаруулагты. Бидэ бэлэн байхабди, иишэ орохооонь урда тэрэниие алахабди, – гэбэ.

¹⁶ Гэбэшье энэ хэлсээн тухай Павелай эгэшин хүбүүн мэдээд, хэрэм ерээжэ, Павелда дуулгаба. ¹⁷ Тиихэдэ Павел зуунай даргые дуудуулаад:

– Энэ хүбүүн түмэнэй даргада юушыеб дуулгаха ханаатай байна. Энээниие тэрэндэ хүргэжэ үгыш, – гэбэ.

¹⁸ Зуунай дарга хүбүүниие түмэнэй даргада хүргэжэ:

– Хаалтада байһан Павел намайе дуудажэ, энэ хүбүүн шамда юушыеб дуулгаха ханаатай юм гэжэ хэлээд, энээниие шамда асархыемни гуйгаа, – гэжэ элидхэбэ.

¹⁹ Түмэнэй дарга тэрэ хүбүүе гарһаань хүтэлжэ хажуу тээшэнэ абаашаад:

– Зай, намда юу дуулгахаяа байнабши, – гэжэ һураба.

²⁰ – Павелые Зүблэлэй гэшүүдтэ абаашахые шамһаа гуйха тухай еврейнүүд хоорондоо үгэсэн хэлсэбэд, – гэжэ хүбүүн харюусаба. – Тэдэ Павелай хэрэгы дахин шалгажа хараха ханаатайбди гэхэн хэбэр үзүүлхэ. ²¹ Гэбэшье ши тэдэнэй үгэдэ бү ороорой. Павелые алаагүй хаа, юумэ эдихэ уухагүйбди гэжэ тангариглаһан дүшэ гаран хүн тэрэниие нахин хүлээжэ байха. Тэдэ мүнөөшые бэлэн байна, гансал шинии захиралта хүлээнэ.

²² – Намда хөөрэхэн юумэе ши хэндэшье бү хэлээрэй, – гэжэ түмэнэй дарга хүбүүндэ хэлээд, тэрэниие табиба.

Павелы Феликс захирагшада эльгээбэ

²³ Тиигээд түмэнэй дарга хоёр зууганиие дуудаж:

– Хоёр зуун сэрэгшэдые, далан морин сэрэгшэдые ба хоёр зуун жадашэдые бэлдэгты. Тэдэнэр үдэсын юһэн сагта Кесари ошохо ёһотой. ²⁴ Павелда моридые бэлдээд, захирагша Феликсдэ тэрэниие бүтэн бүрин зандань хүргэжэ үгэгты, – гэбэ.

²⁵ Түмэнэй дарга Феликсдэ иимэ бэшэг бэшээ: ²⁶ «Эрхим хүндэтэ захирагша Феликс, шамайе би, Клавдий Лисий амаршалнаб. ²⁷ Энэ хүниие еврейнүүд баряад, алаха гэхэн байна. Тэрэ римэй эрхэтэн байна гэжэ мэдэхэдээ, би бүлэг сэрэгшэдтэйгээ тэрэниие абарааб. ²⁸ Юундэ тэрэниие зэмэлнэб гэжэ тодорүүлха ханаатайгаар тэрэниие Зүблэлэй гэшүүдтэ асараа һэнби. ²⁹ Амииень хороохоор, али түрмэдэ хаахаар нэгэшье муу юумэ хээгүй, харин тэдэнэй Хуулин арсалдаатай асуудалай түлөө тэрэниие зэмэлжэ байна гэжэ би элирүүлбэб. ³⁰ Энэ хүнэй урдаһаа нюуса хэлсээн үүдхэгдэжэ байна гэхэн мэдээсэл абамсаараа, энээниие шамда эльгээжэ, харин гэмнэгшэдтэнь өөрынгөө гэмнэлгые шамда хэлэхыень захирбаб».

³¹ Абаһан захиралтынгаа ёһоор сэрэгшэд Павелые хүниндөө Антипатри хото хүргэбэ. ³² Хойто үдэрын морин сэрэгшэдые Павелтай ябуулаад, сэрэгшэд өөһэдөө хэрэмээ бусажа ерэбэ. ³³ Харин морин сэрэгшэд Кесари хүрэжэ ерээд, захирагшада Павелые, түмэнэй даргын бэшэг дамжуулжа үгэбэ. ³⁴ Захирагша абаһан бэшэгээ уншаад, ямар могоһообши гэжэ Павелһаа һураба. Килики могоһоо гэжэ мэдэхэдээ:

³⁵ – Шинии гэмнэгшэдэй иишэ хүрэжэ ерэхэдэ би хэрэгыешни шагнуужамби, – гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Тиигээд захирагша Павелые Иродэй ордондо харуул доро байлгаха гэхэн захиралта үгэбэ.

Еврейнүүд Павелые зэмэлнэ

24 ¹ Табан үдэрэй үнгэрһэн хойно ахамад санаарта Анания хэдэн ахамадуудтай, Тертулл гэдэг үмэглэгшэтэй хүрэжэ ерэбэ. Тэдэ Павелда тохожо байгаа гэмнэлгээ захирагшада мэдүүлбэ. ² Павелые дуудуулжа асархадань, Тертулл тэрэниие гэмнэн, захирагшада хандаба:

– Эрхим хүндэтэ Феликс! Шинии ашаар бидэ энхэ тайбан ажыунабди, оюун ухаанайшни хүсөөр энэ арад түмэнэй дунда хэгдэхэн

ехэ хубилалтануудышны ³ бидэ хэзээшье, ямаршье талаһаань найшаадагбди, баяр баясхалангаар дүүрэдэгбди. ⁴ Юумэ удаан хэлэжэ шамайе хашараахаяа хүсэнэгүйб. Манай богони хөөрөөе шагнажа хайрлыш даа гэжэ гуйналби. ⁵ Энэ хүн Назорейн шажанай бүлгэм толгойлжо, хёмороо татадаг хүн юм, юртэмсэ дэлхэйгээр хаа хаанагүй ажаһуудаг еврейнүүдэй дунда үймөө татаа юм. ⁶ Энэ хүн Бурханай хүмышье бузарлаха ханаатай байгаа, теэд бидэ энээниие барижа үрдеэбди*. ⁸ Энээниие өөрөө мүшхэжэ, манай гэмнэлгын зүбье баталха байхаш.

⁹ Тертуллай хэлэһэниинь үнэн гэжэ еврейнүүдшье баталан, тэрэниие дэмжэбэ.

Павел Феликсын урда өөрыгөө үмэглэнэ

¹⁰ Захирагшын Павелда дохёо тэмдэг үгэхэдэнь, тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

– Ши олон жэлэй үргэлжэдэ манай арад зоной зарга шүүгшэ байгааш гэжэ мэдэдэг ушарһаа би өөрыгөө гүйсэд үмэглэхэб. ¹¹ Арбан хоёр үдэрэй урда тээхэнэ Иерусалим хото мүргэл хэхээ ерһыемни ши өөрөө лаблаха байхаш. ¹² Намайе Бурхан хүмэдэ хэн нэгэнтэй арсалдажа, мүргэлэй гэртэ, али ондоо газарта үймөө татажа байхыемни хэншье хараагүй юм. ¹³ Намда тохожо байгаа зэмэ эдэ зон өөһэдөөшье баримталан харуулжа шадахагүй. ¹⁴ Буруу шажанай бүлгэм гэжэ эдэ зоной нэрлэдэг Зам баримталжа байһан дээрэһээл би үбгэ эсэгэнэрэйнгээ Бурхание хүндэлнэб гэжэ шамда мэдүүлхэ байнаб. Моисейн Хуулида болон лүндэншэдэй номууд соо бэшэгдэһэн бүхы юумэндэ би этигэнэб. ¹⁵ Эдэ зоной Бурханда найдадагтал адляар би баһал үнэн сэдхэлтэншье, бусадшье зон амидырха гэжэ найдадаг хүнби. ¹⁶ Тиимэһээ би Бурханайшье, хүнүүдэйшье урда арюун һайн сэдхэлтэй байха гэжэ ходо оролдодогби.

¹⁷ Иерусалимда олон жэл ерэнгүй байгаад, һаяар би арад зондоо мүнгэ сангын туһаламжа хүргэхээ, үргэл асархаяа ерээ һэм. ¹⁸ Эдэ зон намайе Бурхан хүмэ соо бээ арюудхажа байхадамни хараһан байна. Тэрэ үедэ хажуудамни олон зоншье байгаагүй, үймэлдөөншье болоогүй һэн. ¹⁹ Харин хэдэхэн Асиин еврейнүүд лэ... Хэрбээ тэдэ зон намайе зэмэлхэ шалтагаантай байбал, урдашни зогсожо,

* Зарим эртын грек эхэ бэшэгүүдтэ иимэ хэһэг нэмээтэй байдаг: 24:7 Теэд Лисий гэдэг түмэнэй дарга тэрэниие манһаа абаржа, шамда эльгээбэ. 24:8а Зэмэлжэ байһан маанадышье хамта ошолсогты гэжэ захирба.

намае зэмэлхэ ёһотой байгаа. ²⁰ Зүблэлэй гэшүүдэй урда зогсоходомни ямар гэмтэ ябадалда хабаатай байһыемни тодоруулһанаа эдэ зон өөһэдөө хэлэжэ үгэг лэ. ²¹ Тэдэнэй урда зогсожо байхадаа: «Үхэһэн зоной амидыралгын түлөө таанад мүнөөдэр намае шүүбэрилнэт!» – гэжэ хэлэһэнэймни түлөө үһөөрхэһэн байжа магадгүй.

²² Дээдын Эзэнэй Зам тухай хэнһээшье хайн мэдэжэ байһан Феликс хэрэгэй шийдхэбэриее хойшолуулан:

– Түмэнэй дарга Лисиин иишэ хүрэжэ ерэхэдэ би танай хэрэг шийдхэхэб, – гэжэ хэлэбэ.

²³ Павелые хатуу бэшэ харуул доро байлгагты, нүхэдэйн туһалхада һаад бү хэгты гэжэ Феликс зуунай даргада захирба.

Павел Феликс болон Друзилла хоёрой урда

²⁴ Хэдэн үдэрэй үнгэрһэн хойно Феликс Друзилла һамгатаа (тэрэнһ еврей эхэнэр байгаа) ерэжэ, Павелые дууджа асаруулаад, Христос Иисуста хүзэглэдэг тухайгаа хөөрэхыень шагнаба. ²⁵ Теэд Павелай үнэн зүб ажамидарха, бээ бариха тухай, ерээдүй зарга шүүбэри тухай хөөрэхэдэнь, Феликс айгаад:

– Зай, иигээд мүнөөдэр болоо. Яба. Сүлөө саг гарабал, би шамае дуудуужаб, – гэжэ хэлэбэ.

²⁶ Тийхэдэ Павел мүнгэ үгэнэ аа гү гэжэ найдан, Феликс хойноһоонь оло дахин эльгээжэ, тэрээнтэй хөөрэлдэдэг байгаа.

²⁷ Хоёр жэлэй үнгэрһэн хойно Феликсын орондо захирагшын тушаалда Поркий Фест оробо. Феликс еврейнүүдэй һайшаалда хүртэһын тула Павелые харуул доро орхёо бэлэй.

Павел римэй хаанай зарга сүүд шаардана

25 ¹ Албан тушаалда ороһоор гурба хоноод, Фест захирагша Кесариһаа Иерусалим хото ошобо. ² Түрүү санаартад, хотын нэрэ хүндэтэй зон Павелые Фестын урда гэмнэбэ, ³ тиин тэрэнэй талаһаа һайн хандалга хүлеэжэ, Павелые Иерусалим асарха зүбшөөл гуйба. Юундэ тийгээб гэхэдэ, тэдэнэр Павелые харгыдань алаха гэжэ хэлсэһэн байгаа. ⁴ Гэбэшье Павел Кесари хотын түрмэдэ харуул доро үлэхэ, би өөрөөшье мэнэ гэхээр тийшээ ошохо һанаатайб гэжэ Фест харюусаба.

⁵ – Таанадай ахмадууд намтай ябалсаг. Хэрбээ тэрэ хүнэй буруу юумэ хэһэн байбалнь, тэрэниие тэндэ ошоод зэмэлээрэйт, – гэжэ Фест хэлэбэ.

⁶ Иерусалимда арба шахуу үдэр байгаад, Фест Кесарияа бусаба. Хойто үдэрын тэрэ заргашын шэрээдэ хуугаад, Павелые асархыень захирба. ⁷ Павелай ерэхэтэй сасуу Иерусалимһаа ерэнэн еврейнүүд тэрэниие тойрожо, гэршэлэн баталхын аргагүй олон зэмэ тэрээндэ тохобо.

⁸ – Би еврейнүүдэй Хуулиин, Бурхан Һумын, римэй хаанайшье урда зэмэгүйб, – гэжэ Павел өөрыгөө үмөөрбэ.

⁹ Фест еврейнүүдэй хайшаалда хүртэхэ ханаатай:

– Иерусалим ошожо, тэндэ хэрэгэе намаар шийдхүүлхэе хүсэнэ гүш? – гэжэ Павелһаа хураба.

¹⁰ – Би римэй хаанай зарга шүүбэридэ ороод байнаб, тиимэхэ минии хэрэг эндэ шийдхэхэ ёһотой, – гэжэ Павел харюусаба. – Би еврейнүүдтэ ямаршье муу юумэ хээгүйб гэжэ ши өөрөө хайн мэдэнш. ¹¹ Хэрбээ хуули бусын юумэ хэнэн, саазада хүртэмөөр юумэ үйлэдэнэн байбал, би үхэхэдэшье бэлэнби. Хэрбээ эдэнэй намда тохонон зэмэдэ хабаагүй хаамни, хэншье намайе эдэнэй гарта үгэхэ эрхгүй. Би римэй хаанай зарга шүүбэри шаарданаб.

¹² Тиихэдэнь Фест зүблэлтэйгөө зүбшөөд:

– Ши римэй хаанай зарга шүүбэри шаардаба гүш? Римэй хаанда ошохош, – гэбэ.

Павел Агриппа хаанай урда

¹³ Хэдэн үдэрэй үнгэрхэн хойно Агриппа хаан Берника хамгатая Кесари хото Фестдэ айлшаар ерэбэ. ¹⁴ Тэдэнэй нэгэ хэды хоноһон хойно Фест Агриппа хаанда Павелай хэрэг тухай хөөрөжэ үгэбэ:

– Феликсын хаалгада байлгалан нэгэ хүн эндэ бии. ¹⁵ Иерусалим ошоходомни түрүү санаартад болон еврейнүүдэй ахамдууд тэрэниие зэмэлжэ, тэрэнэй талаар гэмнэлгын шийдхэбэри гаргахыемни шаардаа. ¹⁶ Тиихэдэ гэмнэгдэнэн хүниие зэмэлхэн хүнүүдтэйн уулзуулангүй, зэмэлэгдэжэ байһан ушараар өөрыгөө үмэглэхэ арга олгонгүй хэһээхэн римэй эрхэтэнэй заншал ёһоор бэшэ гэжэ би харюусаа хэм. ¹⁷ Тэдэ зоной намтай иишэ ерэхэдэнь, би хэрэгыень хойшолуулангүй, хойто үдэрын заргашын шэрээдэ хуугаад, тэрэ зэмэлүүлхэн хүниие асарагты гэжэ захираа хэнби. ¹⁸ Зэмэлэгшэд гэмнэнэн хүнтэйгөө уулзахадаа тэрээндэ тохохо гэжэ минии ханаһан ямаршье зэмэ тохоогүй хэн. ¹⁹ Харин тэдэ өөһэдынгөө шажанай талаар, Павелай амиды гэжэ баталан хэлэдэг Иисус гэдэг үхэнэн хүн тухай асуудалаар арсалдаа бэлэй. ²⁰ Яжа энэ асуудалаар мүрдэлгэ

хэхэб гэжэ гайхан, Иерусалим ошожо, тэндэ намаар хэрэгээ шийдхүүлхэ дуратай гүш гэжэ би Павелһаа һурааб. ²¹Тиигээд тэрэнэй римэй хаанай зарга шүүбэри шаардахадань, римэй хаанда ябуулха арга олоторни тэрэниие хаалтада байлгагты гэжэ би захирааб.

²² – Би баһа тэрэниие шагнаха дуратай байнаб, – гэжэ Фестдэ Агриппа хэлэбэ.

– Үглөө ши шагнаарай, – гэжэ нүгөөдын харюусаба.

²³ Хойто үдэрын Агриппа Берника хоёр ялалзаһан талалзаһан юумэд суглаанай таһалга руу түмэнэй дарганартай, хотын изагууртантай хамта оробо. Тиигээд Фестын захиралтаар Павелые оруулба.

²⁴ – Агриппа хаан, эндэ сугларһан бүхы зон! Энэ хүниие амиды ябаха ёһогүй гэжэ Иерусалимайшые, эндэхишые еврейнүүд гэмнэн, олоороо намда хандаа бэлэй. ²⁵ Өөрынгөө талаһаа энэ хүн саазада хүртэхөөр нэгэшые муу юумэ хээгүй байна гэхэн тобшолол хээб. Тиигээд энэ хүнэй римэй хаанай зарга шүүбэри шаардаа юм хадань би тэрэниие римэй хаанда эльгээхэ гэжэ шийдэб. ²⁶ Гэбэшые римэй хаанда юу бэшэхэеэ хайн ойлгожо ядан, мүрдэлгэ хээд, юу бэшэхэеэ ойлгохын тула би энэ хүниие, Агриппа хаан, урдашни байлгааб. ²⁷ Юундэ тиигээб гэхэдэ, хаалтада һууһан хүнэй зэмыень заангүйгөөр эльгээхэнь бодолгүй хэрэг гэжэ би һананаб.

Павел өөрыгөө хамгаална

26 ¹ Үмэглэлтын үгөө хэлэхыеш зүбшөөнэбди, – гэжэ Павелда Агриппа хэлэбэ. Тиихэдэнь Павел гараа үргөөд, өөрыгөө хамгаалан иигэжэ хэлэбэ:

² – Агриппа хаан! Еврейнүүдэй намда тохожо байгаа зэмэдэ хабаагүйб гэжэ мүнөөдэр шинии урда өөрыгөө үмэглэжэ байһандаа би өөрыгөө хуби заяатай хүн гэжэ тоолоноб. ³ Ши еврейнүүдэй ёһо заншалыешые, арсалдаан гаргадаг асуудалнуудыешые хайн мэдэнэш. Тиимэхэеэ намайе тэсэбэритэйгээр шагнахыешни гуйнаб.

⁴ Минии ажаמידарал эдир залуу наһанһаа эхилэн еврейнүүдэй дунда мэдээжэ. Би түрүүн өөрынгөө арад зоной дунда, һүүлдэнь Иерусалимда ажаһуудаг нэм. ⁵ Эдэ еврейнүүд үнинэй намайе мэдэхэ, тиимэхэеэ дуратай һаа, манай шажанай эгээл хатуу журамтай фарисей бүлгэмэй гэшүүн байһан тухаймни баталжа үгэхэ. ⁶ Бурханай үбгэ эсэгэнэртэмнай найдуулһан юумэндэ мүнөөшые этигэжэ байһан дээрэхэеэ би танай урда шүүлгэн зогсоноб. ⁷ Тиихэдэ манай арбан хоёр угсаатаншые энэ найдуулга бүтэхэ гэжэ этигэхээр лэ

үдэр хүнигүй Бурханда алба хэдэг байгаа. Хаан, энэ бүхэнэйл түлөө намайе еврейнүүд зэмэлнэ. ⁸ Үхэхэн зоние Бурхан амидыруулха аргагүй гэжэ таанар яахадаа хананабта?

⁹ Би өөрөөсье Назаредэй Иисусай нэрэ алдарай урдаһаа шадалаараа тэмсэхэ ёһотойб гэжэ ханадаг байгаа. ¹⁰ Иерусалимда би энэ бүхэниие гүйсэдхэжэ байгаа бэлэйб. Түрүү санаартадай үгэхэн эрхээр би Христосто хүзэглэдэг олон зоние түрмэдэ хаагаа хэнби. Тиихэдэ хэн нэгэниие саазалха тухай асуудалай шиидхэгдэхэдэ, би ходо саазада хүртүүлхэ гэжэ хэлэдэг байгаа. ¹¹ Тиин мүргэлэй гэр бүхэндэ Иисусаа арсахыень баадхан, хүзэглэгшэдые хэхээдэг хэм. Би тэдээндэ айхабтар ехээр хоро шараяа бусалан, хариин хото нютагуудаарсье ябажа, тэдэниие мүрдэн мүшхэдэг байгаа.

Павел Христосто хүзэглэхэн тухайгаа хөөрэнэ

¹² Нэгэтэ би түрүү санаартадһаа хүзэглэгшэдые хэхээхэ эрхэ болон зүбшөөл абажа, Дамаск хото ошоо хэм. ¹³ Хаан, үдэ багта намайе, мүн замаймни нүхэдые тэнгэриһээ сасаран гэрэлтүүлхэн, наранһаа үлүү ялагар гэрэл туяа би хараа бэлэйб. ¹⁴ Бидэ булта газарта унажа, намда еврей хэлэн дээрэ: «Саул, Саул, юундэ ши намайе хашан мүрдэнэбши? Ташуурай урдаһаа зүдхэхэн зүрюу бухадал адляар ши өөрыгөө зобоонош!» – гэхэн абья дуулааб. ¹⁵ «Эзэмни, үгы ши хэн гээшэбши?» – гэжэ би һурааб. «Шамда хашуулан мүрдүүлэгшэ Иисус гээшэб, – гэжэ Дээдын Эзэн харюусаа. – ¹⁶ Мүнөө ши хүл дээрээ бодо. Шамайе өөрынгөө зараса болгохын тула, мүнөөдэр хараһан үзэхэн, мүн ерээдүйдэ минии харуулха бүхы юумэнэй гэршэ болохыншни тула би шамда үзэгдэбэ гээшэб. ¹⁷⁻¹⁸ Би шамайе еврейнүүдһээ, мүн бусад арадуудһаа абархаб. Мүнөө тэдэнэй нюдыень нээжэ, харанхы мунхагһаа гэрэл туяада шэглүүлхыншни тула, сатанагай эрхэ мэдэлһээ Бурханай эрхэ мэдэлдэ оруулхыншни тула, мүн намда этигэн тэдэнэй нүгэл шэбэлээ хүлисүүлжэ, Бурханай арад зоной дунда өөрынгөө һуури эзэлхын тула би шамайе тэдэндэ эльгээнэб».

Павел ажал тухайгаа хөөрэнэ

¹⁹ Агриппа хаан, энээнһээ боложо би тэнгэридэ үзэгдэһые буруушаангүй, ²⁰ түрүүн Дамаск хотынхидтэ, һүүлдэнь Иерусалимай зондо, удаань бүхы Иудейн орон нютагайхинда, һүүлэй һүүлдэ бусад яһатанда нүгэл хэхэээ болигты, нүгэл хэхэээ болиһоноо бодото

хэрэгүүдээрээ баталжа, Бурханда хандагты гэжэ уряалаа бэлэйб. ²¹ Энээнэй түлөө еврей зон намайе Бурхан Һүмэ соо барижа алаха гээ. ²² Гэбэшье Бурханай хүсэ туһаламжаар би энэ саг хүрэтэр сухаришагүй зогсоноб, юрыншье, нэрэ хүндэтэйшье зондо гэршэлнэб. Лүндэншэдэй болон Моисейн уридшалан хэлэхэндэ нэмэжэ би нэгэшье үлүү юумэ хэлээгүйб. ²³ Харин Бурханай табисуурта ехэ зоболон эдлэжэ, үхэхэн зоной дундаһаа эгээн түрүүн амидыржа, манайшье арад зондо, бусад арадуудташье абаралга тухай хөөрэхэ гэжэ тэдэнэй бэшэһые хэлэхэн байгааб.

²⁴ Иигэжэ Павелай өөрыгөө үмэглэжэ байхада Фест:

– Павел шинии ухааншни муудаа! Ши ехэ эрдэм номһоо боложо үбэштэйрөөш, – гэжэ шангаар хашхарба.

²⁵ – Эрхим хүндэтэ Фест, би үбэштэйрөөгүйб, – гэжэ Павел буруушааба. – Би үнэн зүб, сэсэн удхатай үгэнүүдые хэлэнэб. ²⁶ Хаанда иимэ зоригтойгоор хандажа байнаб. Хааншье энээниие мэдэнэ. Эдэ бүхэниие хаан анхарангүй орхихогүй гэжэ би этигэнэб, юундэб гэхэдэ, энэ бүхэн ямар нэгэн харанхы буланда ушараа бэшэ ха юм. ²⁷ Агриппа хаан, ши лүндэншэдтэ этигэнэ ха юмши? Этигэнэш гэжэ мэдэнэб!

²⁸ – Ушаргүй түргөөр намайе христос шажанда хандуулха ханаатай гүш! – гэжэ Агриппа Павелда хэлэбэ.

²⁹ – Түргөөр гү, түргөөр бэшэ гү, гэбэшье гансал ши бэшэ, харин мүнөөдэр намайе шагнажа байгаашад булта (энэ гэнжэнүүдһээ гадна) намдал адли болохыень би Бурханда зальбарнаб, – гэжэ Павел харюусаба.

³⁰ Хаан өөдөө бодобо, хойноһоонь захирагша, Берника, бусадшье улад бодобо. ³¹ Таһалгаһаа гараад, тэдэ бэе бээдээ:

– Энэ хүн саазалуулхаар гү, али түрмэдэ һуухаар нэгэшье муу юумэ хээгүй байна, – гэлдэбэ.

³² – Римэй хаанай зарга шүүбэри шаардаагүй юм хаань, энэ хүниие сүлөөдэ табижа болохо байгаа, – гэжэ Агриппа хаан Фестдэ хэлэбэ.

Павел Рим руу таварба

27 ¹ Бидэнэй Итали таварха гэжэ шиидэхэн хойно Павелые хаалтада байһан үшөө хэдэн хүнүүдтэй римэй хаанай түмэнэй Юлий гэдэг зуунай даргада даалгаба. ² Асиин эрье зубшан таварха ёһотой Адрамиттиһаа ерэхэн корабльда бидэ һуугаад таварбабди. Маанадай дунда Фессалоникиһаа уг гарбалтай Аристарх гэжэ

македон хүн байлсаа. ³ Хойто үдэрын бидэ Сидон хотодо зогсообди, Юлий Павелда ехэ уян хандажа, нүхэдтэйгөө уулзан, хэрэгтэй юумэ абажа ерэхыень зүбшөөбэ. ⁴ Сидонһоо гараад, бидэ Кипр аралай хажуугаар халхинһаа хоргодон тамараабди, юундэб гэхэдэ, халхин урдаһаамнай үлээжэ байгаа.

⁵ Бидэ Килики, Памфили аралнуудые тамаран үнгэржэ, далай гаталаад, Лики нютагай Миры хотодо зогсообди. ⁶ Тэндэ зуунай дарга Итали тамаржа ошохо гэхэн Александриин корабль бэдэржэ олоод, бидэниие һуулгаа. ⁷ Бидэ хэдэн үдэр ехэ удаан тамаржа, һүүлэй һүүлдэ арайл гэжэ Книд хото хүрөө бэлэйбди. Бидэнэй тамарха зүгһөө халхин үлээжэ, халхинһаа хоргодон, бидэ Салмоне хушууе үнгэрөөд, Крит аралые урда зүгһөөнь тойрон тамараа хэмди. ⁸ Кридэй эрье зубшан арай шамай тамарһаар бидэ Ласея хотын ойро оршодог «Номгон гавань» гэжэ нэрэтэй газарта хүрөөбди.

⁹ Бидэ ехэ саг гэжэ, Масаглалгын Үдэрэй үнгэрһэн тула саашадаа тамархань ехэ аюултай боложо байгаа.

¹⁰ – Нүхэд, минии ханалаар саашадахи тамаралга ехэ аюултай байжа магадгүй, ганса ашаа корабль хоёрнай аюулда орохо бэшэ, маанадшые аюул оһолдо орожо магадгүйбди, – гэжэ Павел аргадаба.

¹¹ Харин зуунай дарга кораблиин эзэнэй, корабль хүтэлэгшын үгэ дуулаад лэ, Павелай хэлэһые анхарбагүй. ¹² Кораблиин тогтоһон газар үбэлжэхэдэ таарахагүй байһан дээрэһээ ехэнхи зон эндэһээ гаража, арга байбал урда баруун ба хойто баруун талаһаа нээлтэтэй Крит аралай Финик пристаньда тамаржа ошоод, тэндэ үбэлжэе гэхэн дурадхал оруулба.

Далайн шуурган

¹³ Урдаһаань аалин халхинай үлээхэдэ, тэдэнэр тухайлаашань бэлхэ гэжэ бодоод, бархагуудаа дээшэнь татажа абаад, Крит аралай эрье зубшан тамарба. ¹⁴ Гэбэшье удангүй аралай саанаһаа «Зүүн хойто зүгэй» гэжэ нэрэшэһэн айхабтар шанга халхин буужа, зогсонгүй үлээбэ. ¹⁵ Корабль халхинда абтажа, бидэ халхинай урдаһаа юушые хэхэ аргагүй байгаабди. Тиимэһээ бидэ оролдохоёо болижо, корабльнай халхинда туугдаба. ¹⁶ Клавда гэжэ нэгэ аралай хажуугаар үнгэрэн гарахадаа, кораблиингаа онгосые бидэ арай гэжэ бүтэн үлөөбэбди. ¹⁷ Тэрэ онгосо кораблиингаа табсан дээрэ гаргаад, һүүлдэнэ таталгаар бүһэлэн уяабди. Сиртай гэдэг харьялтай мүргэлдэнэ гүбди

гэжэ айгаад, морягууд бархагаа хаяжа, халхинда туулгаһан онгосомнай саашаа гүйбэ. ¹⁸ Һалхи шуурган улам шангаржа байһан дээрэһээ бидэ ашаанайнгаа заримыень хаябабди, ¹⁹ үшөө нэгэ хоноод, кораблингаа түхээрэлгыге уһа руу хаяа бэлэйбди. ²⁰ Нилээд олон үдэр огторгойдо нараншье, одо мүшэдшье харагдабагүй. Шуурганай яажашье зогсохогүйдэ бидэ абарагдахабди гэжэ найдахаяашье болёобди.

²¹ Хүнүүд үнинэй эдеэлхэеэшье болёод байгаа. Тиихэдэ Павел тэдэнэй урда гараад, иигэжэ хэлэбэ:

– Нүхэд, минии үгэ дуулажа, Крит арал дээрэ үлэхэ байгаабди. Тиигээ һаа, бидэ иимэ гай оһолдо орохогүй һәмди, иимэ ехэ гарзашье гарахагүй байгаа. ²² Харин мүнөө зориггоо бү алдагты гэжэ уряалнаб. Хэншье хосорхогүй, гансал корабльнай хосорон халаха. ²³ Эрхэ мэдэлдэнь байдаг, минии шүтэдэг Бурхан үнгэрһэн һүни Эльгээмэлээ намда эльгээгээ. ²⁴ Тэрэ Бурханай Эльгээмэл: «Павел бү ай! Ши римэй хаанай урда зогсохо ёһотойш, тиимэхээ Бурхан шинии аша туһада замайншни нүхэдтэ ами һаһа үршөөн хайрлана», – гэжэ хэлээ. ²⁵ Нүхэд, тиимэхээ зоригтой байгты! Би Бурханда этигэнэб! Тэрэнэй хэлэһэн ёһоор хамаг юумэн болохо. ²⁶ Корабльнай ямаршьеб даа аралда заатагүй туугдажа ерэхэ.

²⁷ Дундада далайда арбан дүрбэдэхи һүниее долгиндо туугдан дабшажа байхадамнай һүниин тэн багаар матросууд гэнтэ газарта дүтэлжэ байһанаа мэдэрбэ. ²⁸ Уһанай гүнзэгыге хэмжэжэ үзэхэдэнь, гүшан долоон метр шахуу байба, нэгэ хэды болоод дахин хэмжэжэ үзэхэдэнь, хорин долоо хахад метр гүнзэгы харуулжа байба. ²⁹ Уһан дорохи хада корабляараа мүргэнэ гүбди гэжэ айн, тэдэ түргэхэн үдэр болоһой гэжэ зальбарһаар корабльһаа дүрбэн бархаг хаяба. ³⁰ Морягууд корабльһаа тэрьедэхэ гэжэ шиидээд, хушуун талаһаа бархагуудыге бүхэлжэ уяха һанаатайбди гэхэн хэбэр үзүүлжэ, бага онгосо уһанда буулгаба.

³¹ – Хэрбээ эдэ зоной корабль дээрээ үлөөгүй һаа, таанад бээ абаржа шадахагүйт, – гэжэ Павел зуунай даргада болон сэрэгшэдтэ хэлэбэ.

³² Тиихэдэнь сэрэгшэд бага онгосыге барижа байһан аргамжануудыге таһа сабшажа, онгосонь далайда шэнгэбэ.

³³ Үүр сайхын урда тээ Павел хүнүүдыге эдеэлыт даа гэжэ аргадаба:

– Таанад арбан дүрбэн үдэр найдан хүлээһээр огто эдеэлбэгүйт, амандаашье юумэ абабагүйт. ³⁴ Тиимэхээ бээ абархын тула эдеэлыт

даа гэжэ таанадые гуйнаб. Та бүхэнэй тархиһаа нэгэшье үһэн унахагүй!

³⁵ Иигэжэ хэлээд, Павел хилээмэ абажа, бултанай байхада Бурханда баясхалан хүргэн зальбаржа, хилээмээ хухалан эдижэ оробо. ³⁶ Булта урма зориг орожо, баһа эдеэ хоол бариба. ³⁷ Корабль дээрэ бидэ ниитэдээ хоёр зуун далан зургаан хүн байгаабди. ³⁸ Эдеэлжэ садаад, тэдэ зон тарья талхаа уһа руу хаяжа, корабляа хүнгэлбэ.

Кораблин хосорһон тухай

³⁹ Үдэр болоходо морягууд танигдахагүй хуурай газар хараба. Элһэн эрьетэй далайн тохой обёороод, тиишэнь корабляа оруулжа, тэндэ зогсожо туршя гэжэ тэдэ шиидэбэ. ⁴⁰ Бархагуудаа таһалжа далайда орхихотойгоо сасуу тэдэ жолоодогшо хэльбүүрнүүдые бариһан аргамжануудаа тайлаад, һалхинда туугдахын тула далбагаа татан, эрьедэ дүтэлжэ байба. ⁴¹ Гэбэшье тэдэ хушуурһан элһэн газарта тээгдэжэ, корабль элһэндэ шаагдаад, хүдэлхэгүйгөөр байшаба, харин далайн эбхэрээн кораблин хойто талые сохижо, бутаргажа захалба.

⁴² Тиихэдэнь хаалтын зон эрьедэ гараад зугадана гү гэжэ айһан сэрэгшэд тэдэниие алаха гэжэ шиидэбэ. ⁴³ Гэбэшье зуунай дарга Павелые абарха һанаатай байжа, сэрэгшэдэй һанаашалһанаа бэлүүлхэдэнь һаалта хэбэ. Зуунай дарга тамаржа шадаха хүн бүхэндэ түрүүн уһанда хүрэхыень, ⁴⁴ харин үлэһэн зоние эрье хүрэтэр модон дээрэ гү, али кораблин хэлтэрхэй дээрэ тамаржа ошохыень захирба. Тиигэжэ булта хуурай газар дээрэ бүтэн бүрин юумэд гараба.

Павел Мальта аралда

28 ¹ Маанадай бэеэ абарһан арал Мальта гэжэ нэрэтэй байһыень мэдэбэбди. ² Тэндэхи зон бидэниие угаа һайнаар угтаа. Бороо орожо, ехэ хүйтэн байһан хадань тэдэнэр түүдэг аһаажэ, бултыемнай дуудаба. ³ Павелай тэбэри бургааһа түүжэ асараад, түүдэг руу хаяжа байхадань хорото могой гартань аһашаба. Тэрэ могой халуун галһаа тэрьелжэ, түүдэгэй бөөн бургааһан сооһоо мүлхижэ гараа бшуу. ⁴ Гартань аһашоод байһан могойе харахадаа Мальтын зон бэе бээдээ: «Энэ хүн алууршан байгаа ёһотой. Далайһаа абарагданшье һаа, Үһөөгөө абалгын бурхан энэниие амиды орхиногүй», — гэлдэбэ. ⁵ Харин Павел өөртөө ямаршье гэм хүргэнгүй тэрэ могойе галда һэжэрэн хаяба. ⁶ Павелай хабдахые гү, али гэнтэ амигүй

унахыень зон хүлээбэ. Ехэ удаан хүлээжэ, Павелтай муу юумэнэй тохёолдонгүй байһыень харахадаа, ханамжаяа хубилган, энэмнай ямар нэгэн бурхан байна гэлсэбэд.

⁷ Тэндэһээ холо бэшэ Публий гэжэ нэрэтэй аралай захирагшын гэр буусань оршодог байгаа. Тэрэ бидэниие ехэ дулаанаар угтаа, бидэ тэрэнэйдэ гурбан үдэр айлшалаа хэмди. ⁸ Эгээл энэ үедэ Публийн эсэгэнь дизентеригээр үбдөөд, халууржа хэбтээ. Павел таһалгадань орожо зальбараад, тэрэниие гараараа адислан эдэгээбэ. ⁹ Энээнэй һүүлдэ үбшэн байһан аралай бусад зон Павелда ерэжэ, өөһэдүгөө эмнэлүүлдэг байгаа. ¹⁰ Тамаржа ошохоёо байхадамнай, тэдэ зон хүндэлһэнэй тэмдэг үзүүлэн, бидэндэ ехэ бэлэг асаржа, бүхы шухала юумээр маниие хангаба.

Мальтаһаа Рим аяншалһан тухай

¹¹ Гурбан һара үнгэрһэн хойно энэ аралда үбэлжэһэн Александрийн «Диоскуры» гэжэ корабльда һуужа, бидэ саашаа тамараа бэлэйбди. ¹² Сиракуз хото ерэжэ, гурбан үдэрөөр зогсоод, ¹³ тэндэһээ гараад, Реги хото тамаран хүрэбэбди. Хойто үдэрын урда зүгһөө һалхин үлээбэ, тиимэһээ хоёр хоноод бидэ ПUTEOL портдо байгаабди. ¹⁴ Тэндэ хүзэглэгшэ аха дүүнэртэйгөө уулзажа, гуйһан ёһоорнь долоон хоног айлшалбабди. Тиигэжэ бидэ Рим хото хүрэбэбди. ¹⁵ Тэндэхи хүзэглэгшэ аха дүүнэрнай бидэнэр тухай дуулахадаа, урдаһаамнай угтан гараба. Нэгэ зариманиинь Аппиевай Форум гэжэ, нүгөөдүүлүн Айлшадай гурбан буудал гэжэ газарта хүрэжэ ерэбэд. Тэдэниие харахадаа, Павел Бурханда баясхалан хүргэжэ, урмашаба.

Рим хотодо

¹⁶ Павелай Рим ерэхэдэнь, харууһалжа байһан сэрэгшэтэйн хамта тусгаар газарта байрлаха зүбшөөл үгтэһэн байгаа.

¹⁷ Гурбан үдэрэй үнгэрһэн хойно Павел эндэхи нютагай еврей бүлгэмэй хүндэтэй хүнүүдые өөртөө уриба. Тэдэнэй ерэхэдэнь, Павел иигэжэ хэлэбэ:

— Аха дүүнэрни! Арад зондоо эсэргүү гү, али үбгэ эсэгэнэрэйнгээ ёһо заншал буруушаһан ямаршые муу юумэ хээгүй байхадамни намайе Иерусалимда барижа, римэйхинэй гарта тушаагаа. ¹⁸ Тэдэ намайе мүшхэжэ, саазалхаар юумэ хээгүй хадамни табиха ханаатай байгаа. ¹⁹ Еврейнүүдэй арсажа байһан дээрэһээ би римэй хаанай зарга шүүбэри шаардаха баатай болооб. Гэбэшье би арад зоноо зэмэлхын

тула энэ бүхэниие хээ бэшэб. ²⁰ Энэ талаар уулзажа хөөрэлдэхын тула би таанадые өөртөө дуудааб. Юуб гэхэдэ, Израилиин зоной найдажа байһан хүнэй түлөө би гэнжэлүүлээд ябанаб.

²¹ – Бидэ шамда хабаатай ямаршые бэшэг Иудейһээ абаагүйбди, аха дүүнэрэймнай хэнииньшые тэндэһээ ерэжэ шам тухай мэдээсэл, муу юумэ дуулгаагүй. ²² Гэбэшье өөрыншни ханамжа бидэ дуулаха дуратай байнабди, юуб гэхэдэ, хүзэглэгшэдэй энэ бүлгэм хаа хаанагүй арсалдаа гаргадаг гэжэл бидэ мэдэнэбди.

²³ Павелтай хэлсэжэ тогтооһон үдэр тэрэнэй байрада ехэ олон зон сугларба. Үглөөһөө үдэшэ орой болотор Павел Бурханай хаан орон тухай номнобо. Иисус тухай хэлэһэн үгэнүүдэйнгээ үнэн зүб байһыень Моисейн Хуулиин ба лүндэншэдэй гэршэнүүдээр баталжа байгаа. ²⁴ Нэгэ зарим шагнагшадын тэрэнэй үгэдэ этигэжэ, нүгөө зариманиинь этигэнгүй байба. ²⁵ Нэгэ ханалда ерэнгүй тэдэнэй таража эхилхэдэ, Павел тэдэниие иимэ үгэнүүдээр үдэшэбэ:

– Нангин Һүлдэ лүндэншэ Исаяягаар дамжуулан манай үбгэ эсэгэнэртэ сохом үгэнүүдые хэлээ хэн:

²⁶ *«Шэхээрээ шагнаад, ойлгохогүйт,
Нюдөөрөө хараад, харахагүйт
гэжэ тэрэ арадта ошожо хэлэ.*

²⁷ *Энэ арадай зүрхэниинь өөхөөр хушагдаа,
Шэхээрээ арай гэжэ дуулана,
нюдэниинь анилдаад байна.
Тиигээгүй хаа, нюдөөрөө хараха,
шэхээрээ дуулаха,
зүрхөөрөө ойлгохо хэн.
Тиигээд намда хандаха хэн,
тиин би тэдэниие эмшэлэн эдэгээхэ хэм».*

²⁸ Абаралга тухай энэ Бурханай Мэдээсэл бусад арадуудта эльгээгдээ гэжэ таанад мэдэгты. Тиигээд тэдэл дуулаха*.

³⁰ Аяар хоёр жэл соо Павел хүлхэлжэ байрлаһан байрадаа ерэнэн хүн бүхэниие угтажа абадаг хэн. ³¹ Тэрэ Бурханай хаан орон тухай номножо, Дээдын Эзэн Иисус Христос тухай зоригтойгоор хургажа байгаа. Хэншые тэрээндэ хаалта хэдэггүй хэн.

* 29-дэхи зүйл олонхи эхэ бэшэгүүд соо үгы байдаг.

Павелай Римэйхиндэ бэшэһэн хандалга

1 ¹⁻⁷ Бурханай хайра дурада хүртэһэн, тэрэнэй нангин арадын байхаар дуудуулагдаһан Рим хотын бүгэдэ зон, таанадта Иисус Христосой зараса, элшэнгээр хунгагдаһан Павел бэшэнэ. Манай Эсэгэ Бурхан ба Дээдын Эзэн Иисус Христос таанадта үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие үршөөг лэ!

Бурхан Һайн Мэдээсэл номнохыемни намайе шэлэжэ абаа юм. Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэнэй ёһоор Бурхан тэрэ Һайн Мэдээсэлые урдань лүндэншэдөөрөө дамжуулан найдуулһан байгаа. Тэрэ Мэдээсэлые Бурханай Хүбүүн, манай Дээдын Эзэн Иисус Христос тухай. Иисус хүнэй бэе бээлхэдээ Давидай үри хадаһан боложо түрөө. Харин тэрэнэй хүр хүсэтэй Бурханай Хүбүүн байһыень, үхөөд амидырадань Нангин Һүлдэ харуулаа. Бүхы яһатаниие, тиихэдэ Иисус Христосой дуудаһан таанадые этигэл хүзэгтэй, мэдэлдэ оросотой болгохын тула Бурхан Хүбүүгээрээ дамжан, тэрэнэй аша тухада намайе элшэн болгон үршөөгөө юм.

⁸ Бүхы газар дэлхэйнхидэй танай этигэл хүзэг тухай дуулажа байһандань би Иисус Христосоор дамжуулан та бүхэнэй түлөө нэн түрүүн Бурханда баяр баясхалан хүргэнэб. ⁹⁻¹⁰ Зальбарха бүхэндөө таанад тухай дурдажа, таанадтай хээээшьеб уулзуулхыень гуйдаг байһыемни Бурхан мэдэхэ. Би Хүбүүн тухайнь Һайн Мэдээсэл номнон, үнэн зүрхэнһөө тэрэндэ алба хэнэ ха юмбиб. ¹¹ Би таанадтай уулзажа, Бурханай Һүлдын үршөөһэн аша буянгаар хубаалсахаяа аргагүй ехээр хүсэжэ байнаб. Тиигэбэл этигэл хүзэгтнай бэхижэхэ байгаа. ¹² Этигэл хүзэгөөрөө бидэ бэе бээе урмашуулха байгаалди.

¹³ Аха дүүнэр, таанадта ошохо гэжэ минии оло дахин тэмүүлдэг байһые мэдэжэ байха ёһотойт. Гэхэдэ, нэгэл юумэн намда ходо хаалта болодог байгаа. Бусад арадуудай дунда хүнүүдые Христосто

хандуулдагтайгаал адляар таанадайшые дунда үрэ дүнтэйгөөр ажал-лаха дуратай байгааб. ¹⁴⁻¹⁵ Хүнүүд хүмүүжүүлэгдэһэн гү, али хүмүүжүүлэгдээгүй гү, эрдэм ухаантай гү, али ном болбосоролгүй байна гү, илгаагүй юм. Би хүн бүхэндэ Һайн Мэдээсэлые номнохо ёһотой хүм. Тиимэл ушарһаа би Римдэ байһан таанадташые ошожо номнохые аргагүй ехээр хүсэжэ байнаб.

Һайн Мэдээсэлэй һүр хүсэн тухай

¹⁶ Һайн Мэдээсэл тухай номнохоёо би эшэнэгүйб. Ушарынь юуб гэхэдэ, тэрэ хүзэглэһэн хүн бүхэниие, нэн түрүүн еврейнүүдые, тиихэдэ баһал бусад арадуудые абарха Бурханай һүр хүсэн юм. ¹⁷ Гансал этигэл хүзэгэй ашаар хүнүүдые Бурханай үнэн сэдхэлтэн болгодогынь Һайн Мэдээсэл соо элээр харуулагдана. «Үнэн сэдхэлтэн этигэл хүзэгэйнгөөл ашаар ажаמידарха», – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй.

Хүн түрэлхитэн гэмтэй

¹⁸ Нүгэлтэ болон бузар муухай юумэнүүдые үйлэдэжэ, үнэн зүбые даража байһан хүнүүдтэ ехэ уур сүхалтай байһанаа Бурхан тэнгэриһээ харуулна. ¹⁹ Бурхан тухай мэдэжэ болохо бүхы юумэнүүдые тэдэ зон мэдэнэ, юундэб гэхэдэ, тэдэ зондо бултандань Бурхан өөрыгөө элирүүлэн харуулаа юм. ²⁰ Бурханай харагдадаггүй мүнхэ һүр хүсэн болон Бурханай мүн шанарынь газар дэлхэйн зохёон бүтээгдэхэһээ эхилэн тэрэнэй бүхы бүтээһэн юумэнүүдэй ашаар эли харуулагдана. Тиимэһээл үнөөхи зондо өөһэдыгөө хамгаалха юумэн байхагүй. ²¹ Тэдэнэр Бурхание мэдэһэншые һаа, Бурханда алдар соло дуудаагүй, баяр баясхаланшые хүргөөгүй. Тэдэнэй һанал бодолынь удхагүй хооһон боложо, тэнэг зүрхэ сэдхэлынь харанхыда хушагдаба. ²² Тэдэнэр өөһэд тухайгаа ухаантай сэсэнбди гэнэ, үнэн дээрээ тэдэнэр үбэштэй тэнэгүүд юм. ²³ Тэдэнэр алдарта, мүнхэ Бурханда хүгдэхын орондо мүнхэ амидаралгүй хүнүүдтэ гү, али шубуудта, амитадта, мүлхигшэдтэ адли онгонуудта шүтэнэ.

²⁴ Тиимэһээ Бурхан тэдэ зониие өөһэдынь замаар ябуулаа. Тэдэнэр хэхэ дуратай юумээе хээ, бузар муухай һанал бодолнуудынь эшэхээр юумэнүүдые хүүлэн, бэеыень бузарлуулжа байгаа. ²⁵ Тэдэнэр Бурхан тухай үнэн зүбые худал хуурмагаар һэлгээ, тиигээд хэтын хэтэдэ магтаал солотой байха Бүтээгшэ Бурханда шүтэхын орондо Бурханай бүтээһэн юумэнүүдтэ шүтэжэ байна.

²⁶ Тиигэхэдэнь өөһэдынгөө хүсэлэнгүүдые дахан ажамидархадань Бурхан тэдэндэ хаалта хээгүй. Тэдэнэй эхэнэрнүүдыншье дэлхэйн жама ёһоор хурисалда орохоёо болёод, юрэ бусын аргаар хурисалда ородог болобо. ²⁷ Эрэшүүлшье тон тиигэжэл ябадаг болоо. Тэдэнэр эхэнэрнүүдтэй унтахаяа болёод, эрэ хүнтэй унтахые аргагүй ехээр хүсэдэг болоо. Тиигэжэ эрэшүүл бэе бэетэйгээ эшэмээр юумэ худхана, тиигээд һүүлэй һүүлдэ буруу ябадалнуудайнгаа түлөө хэһээлтэдэ хүртэнэ. ²⁸ Тэдэ зоной Бурхан тухай бодожо байхаяа арсаһан хадань тэдэнэй тэнэг хоохон ухаан бодолойngoо хүсэлэнгөөр ябахадань Бурхан хаалта хээгүй. Тиимэһээл тэдэ зон хэхэ ёһогүй юумэнүүдые хэнэ. ²⁹ Тиимэһээл тэдэнэр нүгэл шэбэлдэ унаһан, зальхай забхай ябадалтай, алта мүнгэндэ шунаһан, хара ханаатай зон. Тэдэнэр атаархадаг, аладаг, хэрүүл ама гаргадаг, худалаар хэлэдэг, харата ааша гаргадаг, хүниие хардадаг, ³⁰ хоблодог, Бурханда дурагүй байдаг, хүниие доромжолдог, өөрөөрөө омогорхдог, һайрхадаг, муу муухай юумые ходо ханаашалжа байдаг, аба эжынгээ үгэ дууладаггүй юм. ³¹ Тэдэнэр тэнэг хоохон, хэлэһэн үгэдөө хүрэдэггүй, хүниие үршөөхэ, хайрлаха гэжэ мэдэдэггүй юм. ³² Тиимэ юумэ үйлэдэжэ байһан хүн бүхэн үхэлдэ хүртэхэ табилаантай гэжэ Бурханай хэлэһые мэдэжэ байһаншье хаа, тэдэнэр нүгэлтэ юумэ хэжэл байдаг, үшөө тиихэдэ бусад зониие тиимэ юумэ үйлэдүүлхэдэ түлхидэг юм.

Бурханай зарга шүүбэри

2 ¹ Заримантнай буруу юумэ хэжэ байһан зониие шүүбэрилдэг. Зүгөөр тиигэжэ байһандатнай таанадта ямаршье хүлисэл байхагүй. Бусад зониие зэмэлхэдээ, таанад өөһэдыгөө зэмэлнэт, ушарынь юуб гэхэдэ, таанад үнөөхил зонтойгоо адли буруу юумэ хэһэн гэмтэй болонот. ² Тиимэ мэтын юумэнүүдые үйлэдэжэ байһан хүнүүдые гэмнэн шүүбэрилжэ байһан Бурхан үнэн зүб юм гэжэ бидэ мэдэнэбди. ³ Гэмнэжэ байһан хүнүүдтэйгээл тон адли юумэ үйлэдэжэ байхадаа таанад Бурханай хэһээлтэдэ хүртэхэгүйбди гэжэ үнэхөөрөө һанана гүт? ⁴ Али таанад Бурханай агуухэ үршөөл хайра, хүлисэл, тэсэбэри тооногүй аалта? Таанадые өөртөө хандуулхын тула Бурхан танда үршөөл хайратай байна гэжэ мэдэнэгүй аалта? ⁵ Харин таанад зүрюүтэжэ, Бурханда хандахаяа арсанат. Тиигэжэ тэрэнэй уур сухалаа элирүүлхэ, газар дэлхэйнхидые гэмнэн шүүбэрилхэ үдэр хүрэтэр таанад өөһэдтөө бүрил муу хэһээлтэ бэлдэжэ

байнат. ⁶ Бурхан хүн бүхэнийемнай хэһэн хэрэгүүдээрнь шиидхэхэ юм. ⁷ Һайн һайхан хэрэгүүдые бүтээжэ ябадаг, алдар соло, нэрэ түрэ, хүнэшэгүй ажаמידарал бэдэржэ байдаг зондо Бурхан мүнхын амидарал үршөөхэ. ⁸ Харин өөһэд тухайгаал бододог, үнэн зүбые буруушаадаг, тиихэдэ буруу хэрэг үйлэдэхэ дуратай зондо Бурхан уур сухалаа, хоро шараяа харуулха. ⁹ Харата бузар юумэ үйлэдэжэ байһан хүн бүхэндэ, нэн түрүүн еврей хүндэ, баһа ондоошые яһатанай хүндэ зоболон ба бэрхэшээл тудаха юм. ¹⁰ Харин һайн һайхан юумэ бүтээжэ байһан хүн бүхэндэ, нэн түрүүн еврей хүндэ, баһа ондоошые яһатанай хүндэ Бурхан алдар соло, нэрэ түрэ, амгалан байдал үршөөхэ юм. ¹¹ Бурхан яһа илгадаггүй юм!

¹² Бусад арадуудта Моисейн Хуули байгаагүй. Тэдэнэр Хуулигүйгөөр нүгэл шэбэл хээ, тиимэхээ Хуулигүйгөөр хосорхо. Еврейнүүд Хуулитай байгаа. Тэдэнэр Хуули доро нүгэл шэбэлээ хээ, тиин Хуулиин ёһоор гэмнүүлэн шүүлгэхэ юм. ¹³ Хуули юрэ шагнажа байһан хүнүүд бэшэ, харин тэрэниие сахижа байһан хүнүүд Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй байха. ¹⁴ Бусад арадуудай зарим хүнүүд Хуулигүй байһаншые хаа, Хуулиин заабаринуудые зүнгөөрөө мэдэн сахижашые байдаг. Тиимэхээ тэдэнэр Хуулигүй байһаншые хаа, сэдхэл дотороо хуулитай байһанаа харуулна. ¹⁵ Тэдэнэр өөрынгөө үйлэ хэрэгүүдээр Хуулиин эрилтэнүүдэй зүрхэ сэдхэлдэнь бэшээтэй байһые харуулна. Тэдэнэй һэшхэлшые тэрэ ушар гэршэлнэ: заримдаа һанал бодолнуудынь тэдэниие зэмэлнэ, заримдаа хамгаална. ¹⁶ Тон энээндэл адляар номноһон Һайн Мэдээсэлэймни ёһоор тэрэ Үдэр Иисус Христосой ашаар бүхы хүнүүдэй нюуса һанал бодолнуудынь Бурхан гэмнэн шүүхэ юм.

Еврейнүүд болон Хуули

¹⁷ Заримантнай өөһэдыгөө еврейби гэжэ нэрлэнэ, Хуулида найдана, Бурханаар бахархана. ¹⁸ Өөһэдыгөө яжа абажа ябабалтнай Бурхан һайшаахаб гэжэ мэдэнэт, Хуули шудалан, үнэн зүбые илгадаг болобот. ¹⁹ Ёһор хүнүүдэй хүтэлэгшэдынь, харанхыда ябагшадай гэрэл туяань гээшэбди гэжэ өөһэд тухайгаа бата этигэлтэй байнат. ²⁰ Хуули соо эрдэм ухаанай ба үнэн зүйлэй байхада таанад тэнэг зондо заабарилха, залуушуулые һургаха аргатайбди гэжэ бодонот. ²¹ Бусадые һургадаг аад лэ, юундэ өөһэдөө һуранагүйбта? Хулгай хэжэ болохогүй гэжэ номножо байгаад, өөһэдөө хулгай хэнгүй байдаг аалта? ²² Гэрлэхэдээ нүхэртөө үнэн сэхэ байха хэрэгтэй гэжэ

хүнүүдтэ хэлээд, өөһэдөө үнэн сэхэ байдаг аалта? Таанад онго-нуудые үзэжэ яданат, үшөө тиихэдэ хүмэнүүдые тононот. ²³ Таанад Хуулитай байһандаа бахарханат, гэхэтэй сасуу Хуули сахингүй Бурханай нэрэ гутаанат. ²⁴ «Еврей таанадһаа боложо бусад арадууд Бурхание муудхана», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байдаг.

²⁵ Бэлгээ отолуулһан ушарта Хуули сахижа байбалтнай, тэрэ отолуулга танда аша тухатай юм. Хэрбээ Хуули сахидаггүй байбал, отолуулаагүй зонһоо таанад юугээрээшье дээрэ бэшэт. ²⁶ Хэрбээ отолуулаагүй хүнэй Хуулиин тогтоолнуудые сахижа байгаа хаа, Бурхан тэрэниие отолуулһантай адляар бодохо бэшэ аал? ²⁷ Тиимэһээ хэзээшье отолуулаагүй Хуули сахидаг хүн бүхэн еврейнуудые гэмнэхэ бэшэ аал? Таанад отолуулһан байнат, Хуулитай байнат, гэхэдэ таанад тэрэ Хуули сахинагүйт. ²⁸ Гадна талаһаа еврейдэл адляар ахамидарһантнай, отолуулһан байдалтнай таанадые жэнхэни еврейнууд болгоногүй. ²⁹ Жэнхэни еврей болбол гансал махабад бээ отолуулһан бэшэ, харин зүрхэ сэдхэлэйнгээ гүн соо отолуулһан байха ёһотой. Энэнь Хуулиин тогтоолнуудай бэшэ, харин Нангин Һулдын ажал юм. Тиимэ хүн уладай магтаалда бэшэ, харин Бурханай магтаалда хүртэхые хүсэдэг.

3 ¹ Еврей байхада юугээрээ хайн юм? Отолуулһан байхада ямар аша тухатай юм? ² Алишье талаһаа хайн, илангаяа еврейнуудтэ Бурханай хургаалай даалгагдананиинь шухала юм. ³ Үнэн дээрээ тэдэнэй зариманиинь тэрэ хургаалда этигээгүй. Тиин тэдэнэй этигэл хүзэггүй байхада Бурхан найдабариггүй байха аал? ⁴ Үгыл даа. Хүн бүхэнэй худал хуурмаг юумэ хэлэжэ байбашье, Бурхан үнэн зүбые хэлэдэг юм.

*«Хэлэһэниини үнэн зүб байһыеш баталха,
Зарга шүүбэриин болоходо ши илажа гарахаш», – гэжэ
Нангин Бэшэг соо Бурхан тухай хэлэгдэнэ.*

⁵ Хэрбээ Бурханай үнэн зүб байһые нүгэлтэ хэрэгүүднай элирүүлжэ байбал, бидэ юун гэжэ хэлэхэбибди? Уур сухалаа хүрөөд маанадые хэхээжэ байһан Бурхан буруу юумэ хэнэ аал? (Энэ оршолонгой зон тиигэжэ хурадаг юм). ⁶ Үгыл даа. Бурхан үнэн зүб бэшэ хаа, газар дэлхэйнхидые яажа шүүбэрилхэб?

⁷ «Хэрбээ манай буруу ябадал Бурханай үнэн сэхэ байһые харуулан, тэрээндэ агуухэ алдар соло олгожо байбалнь, юундэ Бурхан мүнөө болотор маанадые нүгэлтэн гэжэ нэрлэнэб», ⁸ үшөө «Нүгэлтэ

юумэ үйлэдэжэ байя, тиигэбэл тэрэмнай найн үрэ дүнтэй байха», – гэлдэнэбди гэжэ зарим зон маанадые зэмэлнэ. Зүгөөр Бурхан тэдэниие үнэн зүб зарга шүүбэридэ оруулха.

Хэншье үнэн сэдхэлтэн гэжэ тоологдохогүй

⁹ Зай, хэлэһэн бүхы юумэмнай ямар удхатайб? Бидэ еврейнүүд бусад яһатанһаа дээрэ болоно гээшэ гүбди? Үгыл даа. Еврейнүүд бусад яһатанай зондол тон адляар нүгэл шэбэлдэ хүтэлүүлэгдэдэг юм гэжэ би хаяхан хэлээ һэнби. ¹⁰ Нангин Бэшэг соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

- «Үнэн сэдхэлтэй нэгэшье хүн үгы,
Бурханда найшаагдаха нэгэшье хүн үгы,
¹¹ Сэсэн ухаатай, Бурханиие бэдэрһэн
нэгэшье хүн үгы.
¹² Булта Бурханһаа хадуураа,
Булта хэндээшье хэрэггүй болоо.
Хэншье, нэгэшье хүн үнэн зүб юумэ хэнэгүй.
¹³ Тэдэнэй үгэнүүдын үхэлэй зам руу татадаг,
Хэлэнүүдын худал хуурмаг юумэ үгүүлхэдээ бэрхэ.
Үгэ бүхэниинь могойн хэлэндэ адли аюултай.
¹⁴ Тэдэ хорон үгэ, хараалһаа ондоо юумэ хэлэдэггүй.
¹⁵ Тэдэнэр гэмтээхэ, алахадаа түргэн юм.
¹⁶ Гэшхэһэн газартаал тэдэнэр һүйдхэл хүнэлгэ асардаг.
¹⁷ Тэдэнэр эб найрамдалда ажамидархые мэдэхэгүй юм.
¹⁸ Тэдэнэр Бурханһаашье айн һүрдэдэггүй юм».

¹⁹ Хүн түрэлхитэнэй өөрыгөө сагааруулхаяа болихын тула, бүхы газар дэлхэйнхидые Бурханай зарга шүүбэридэ оруулхын тула Хуули соо хэлэгдэһэн бүхы юумэнүүд Хуулиин мэдэлдэ байһан хүнүүдтэ хандуулаатай гэжэ бидэ мэдэнэбди. ²⁰ Юундэб гэхэдэ, Хуулиин тогтоолнуудые дүүргэжэ байһанаараа нэгэшье хүн Бурханда найшаагдахагүй. Хуули болбол маанадай нүгэлтэй байһые мэдэрүүлхэ зорилготой юм.

Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй байха тухай

²¹ Харин мүнөө Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй байха арга зам харуулагдаба. Тэрээн тухай Моисейн Хуулиин ба лүндэншэдэй гэршэлһэншье байбалнь, тэрэ арга зам Хуулида ямаршье хабаагүй юм. ²² Иисус Христосто хүзэглэһэн этигэл хүзэгэйн ашаар Бурхан

хүн бүхэниие, ямаршые илгаагүйгөөр, үнэн сэдхэлтэнэй тоондо оруулна. ²³ Ушарынь юуб гэхэдэ, хүн бүхэн нүгэл шэбэл хээд, Бурханай алдарта хүртэнэгүй. ²⁴ Зүгөөр маанадые сүлөөлхэн Иисус Христосой ашаар бидэ Бурханай аша буянда хүртэн, үнэн сэдхэлтэй болонобди. ²⁵⁻²⁶ Бурхан маанадтай эбтэй эетэй болохын тула Христосые тахил болгон эльгээгээ. Тиимэхээ бидэ тэрээндэ хүзэглэхэнэйнгөө ашаар Бурхантай эблэрнэбди. Бурхан урдань тэсэбэритэй, нүгэлтэнүүдые тоонгүй байханаараа үнэн зүб байханаа харуулба. Баһа Иисуста хүзэглэхэн зониие үнэн сэдхэлтэй гэжэ тоолоходоо Бурхан үнэн зүб байханаа харуулна. ²⁷ Зай, тиихэдэе юугээрээ бахархамнайб? Юугээршые бахархалтагүй. Хуули сахиханаараа үнэн сэдхэлтэнэй тоодо ороо гүбди? Үгыл даа. Этигэл хүзэгэйнгөө ашаар үнэн сэдхэлтэн болообди. ²⁸ Ушарынь юуб гэхэдэ, хүн Хуулин тогтоолнуудые дүүргэхэнээрээ бэшэ, харин этигэл хүзэгэйнгөө ашаар Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй болодог гэжэ бидэ тоолонобди. ²⁹ Али Бурхан гансал еврейнүүдэй Бурхан болоно гү? Тэрэ баһал бусад арадуудай Бурхан бэшэ аал? Тиимэл даа, ³⁰ Бурхан ори ганса юм хадаа бүхы арадуудай Бурхан мүн. Тиин Бурхан бусад арадуудые еврейнүүдтэй тон адляар этигэл хүзэгэйн ашаар өөрынгөө урда үнэн сэдхэлтэй байлгадаг юм. ³¹ Тиихэдэе бидэ этигэл хүзэгөөрөө Хуули хүсэгүй болгоно гүбди? Үгыл даа, бидэ Хуули бүришые хүсэн түгэлдэр болгонобди.

Абраһам үльгэр жэшээ мүн

4 ¹ Зай, өөрынгөө үбгэ эсэгэ Абраһам тухай юун гэжэ хэлэхэбибди? ² Хэрбээ тэрэ хэһэн хэрэгүүдээрээ Бурханай урда үнэн сэдхэлтэн гэжэ тоологдобол, бахархаха юумэтэй байха. Гэхэтэй сасуу Абраһам тэрэ хэрэгүүдээрээ Бурханай урда хэзээшые бахархажа шадахагүй юм. ³ «Абраһамай Бурханда этигэхэн хадань Бурхан тэрэниие үнэн сэдхэлтэнэй тоондо оруулаа», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байдаг. ⁴ Хүдэлмэришэндэ түлэгдэхэн мүнгэн болбол бэлэг бэшэ юм. Тэрэ мүнгые хүн хүлһөөрөө олоно. ⁵ Хүнүүд хэһэн юумээрээ бэшэ, харин этигэл хүзэгөөрөө Бурханай урда үнэн сэдхэлтэн гэжэ тоологдохо юм. ⁶ Хэһэн хэрэгүүдтэйн холбонгүй хүниие үнэн сэдхэлтэн гэжэ Бурханай тоолоходонь, тиимэ хүниие Давид аза жаргалтай гэжэ нэрлэбэ.

⁷ *«Хара хэрэгүүдын хүлисэгдэхэн, нүгэл шэбэлнүүдын сагааруулагдаһан хүнүүд жаргалтай юм,*

⁸ *Дээдын Эзэнэй хэһэн нүгэлнүүдыень хүндэ тохоогүй хаа, тэрэ хүн жаргалтай юм».*

⁹ Үнөөхи Давидай хэлээшэ аза жаргал гансал отолуулһан зондо хабаатай аал? Үгыл даа. Тэрэнь отолуулаагүйшые зондо адлихан хабаатай юм. «Абраһамай Бурханда этигэһэн хадань Бурхан тэрэниие үнэн сэдхэлтэнэй тоодо оруулаа», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһые бидэ дурдаа һэмди. ¹⁰ Тэрэнь хэзээ ушарһан байгаа? Абраһамай отолуулһанһаа урда гү, али отолуулһан хойнонь гү? Отолуулһанайнь хойно бэшэ, харин отолуулһын урда тээ болоһон байгаа. ¹¹ Абраһам этигэл хүзэгэйнгөө түлөө үшөө отолуулһынгаа урда тээ үнэн сэдхэлтэнэй тоодо ороод, тэрэнээ баталан отолуулһан байгаа. Тиигэжэл Абраһам отолуулаагүй аад, Бурханда хүзэглэһэнэйнгөө ашаар үнэн сэдхэлтэн гэжэ тоологдоһон бүхы хүзэглэгшэдэй эсэгэнь болоо юм. ¹² Тэрэнэй отолуулһынгаа урда тээ Бурханда хүзэглэдэгтэйн адыар хүзэглэдэг отолуулһаншые хүн бүхэнэй эсэгэнь болоо юм.

Һүзэглэгшэдтэ Бурханай үгэһэн найдуулга

¹³ Бурхан Абраһамда, тэрэнэй үри һадаһадта газар дэлхэйе залгамжалан абахаш гэһэн найдуулга үгэһэн байгаа. Абраһамай Хуули сахижа байһан дээрэһэнь бэшэ, харин Бурханда хүзэглөөд, үнэн сэдхэлтэй болоһон хадань тэрэ найдуулга үгтэһэн байгаа. ¹⁴ Хэрбээ тэрэ найдуулгын Хуули сахиһанай түлөө үгтэһэн байбалнь, этигэл хүзэг юуншые бэшэ, найдуулга ямаршые үрэ дүнгүй байха һэн. ¹⁵ Хуули эбдэхэдэ Бурханай уур сухалын хүрэдэг юм. Харин Хуулин үгы байбал, тэрэниие эбдэхын аргагүй юм.

¹⁶ Тиимэһээ найдуулга этигэл хүзэг дээрэ үндэһэлнэ, тиин Абраһамай бүхы үри һадаһадта, гансашые Хуули сахидаг бэшэ, харин Абраһамдал адыар хүзэглэһэн хүн бүхэндэ Бурханай агууехэ үршөөл хайраар тэрэ найдуулгань батаар үгтэбэ. Абраһам бултанаймнай эсэгэ. ¹⁷ Нангин Бэшэг соо: «Би шамайе олон арадуудай эсэгээр табяаб», – гэжэ хэлээтэй байдаг. Үхэһэн юумые амидыруулдаг, байхагүй юумые захиралтаараа бии болгодог Бурханда хүзэглэһэн Абраһам манай эсэгэ юм. ¹⁸ Найдаха шалтагаанайшые үгы байхада, Абраһам этигээ, найдаа, тиимэһээ «олон арадуудай эсэгэнь» болоо, Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэн ёһоор үри һадаһадын одо мүшэдтэл адли тоогүй олон байха. ¹⁹ Тэрэ үедэ Абраһам зуу хүрэхэ тооной байгаа, зүгөөр үхэхын наана болоһон махабад бэе тухайгаа, үри хүүгэдые

түрэхэ сагайнь үнгэрһэн Сарра тухайгаа бодоходоо, тэрэнэй этигэл хүзэгынь нулараагүй. ²⁰ Абраһам Бурханай найдуулгыг хэжэглээгүй, тэрэндэ бата этигэжэ байгаа, тиин этигэл хүзэгынь бүришые ехэ болоо. Тэрээгээрээ Абраһам Бурханиие алдаршуулаа. ²¹ Бурхан найдуулһан юумээ дүүргэхэ аргатай гэжэ Абраһам бата этигэлтэй байгаа. ²² Тиимэһээл Абраһам этигэл хүзэгэйнгөө ашаар «үнэн сэдхэлтэнэй тоодо оруулагдаһан байгаа». ²³ «Үнэн сэдхэлтэнэй тоодо оруулагдаа», — гэдэгынь гансал Абраһамда хабаатай бэшэ. ²⁴ Тэрэнь баһал манай Дээдын Эзэн Иисус Христосые амидыруулһан Бурханда хүзэглөөд, үнэн сэдхэлтэнэй тоодо ороһон маанадта хабаатай юм. ²⁵ Бурхан манай нүгэл шэбэлэй түлөө Иисусые үхэлдэ үгөөд, үнэн сэдхэлтэй байхымнай тула һүүлдэнь тэрэниие амидыруулаа юм.

Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй байха тухай

5 ¹ Мүнөө бидэ этигэл хүзэгэйнгөө ашаар Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй болообди, тиин манай Дээдын Эзэн Иисус Христосоор дамжан Бурхантай эбээ нэгэдхээбди. ² Христос баһа этигэл хүзэгэйнмнай ашаар маанадые мүнөө манай оршожо байһан Бурханай үршөөл хайрада хүтэлэн асараа. Тиимэһээ Бурханай алдарт хүртэхэбди гэжэ найдан, баяр жаргалтай байнабди. ³ Бидэ зобожо байһандаа баһа баяр жаргалтай байнабди, юундэб гэхэдэ, зоболон бэрхэшээлнүүд тэсэбэри тэнхээтэй болгодог, ⁴ харин тэсэбэри тэнхээтэй байхада Бурхан найшаадаг, тиихэдэ Бурханай найшаал найдабари түрүүлдэг, ⁵ тиимэһээ тэрэ найдабари маанадай урма хухалхагүй. Эдэ бүхы юумэнүүд Бурханай маанадта хайрлаһан Нангин Һүлдэһээ, тэрэнэй зүрхэ сэдхэлдэмнай бүрилдүүлдэг хайра дуранһаа эхитэй юм.

⁶ Христос Бурханай тогтооһон сагта манай түлөө маанадай ахир һула, нүгэл шэбэлтэй байхада үхөө гээшэ. ⁷ Үнэн сэдхэлтэнэй түлөө үхэхые хүн үнэндөө хүсэдэггүй, тиихэдэ эрхим хайн хүнэй түлөө үхэхые хэншыеб хүсэһэн байжа магадгүй. ⁸ Харин манай үшөө нүгэлтэй байхада Бурхан маанадай түлөө Христосые үхэлдэ хүртөөгөөд, манда аргагүй ехэ дуратай байһанаа баталаа.

⁹ Христосой адхарһан шуһанай ашаар бидэ мүнөө Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй болоод, Бурханай хэһээлтэһээ заатагүй абарагдахабди. ¹⁰ Хэрбээ Бурханай дайсадынь байхадамнайшые тэрэ өөрынгөө Хүбүүнэй үхэлөөр маанадтай эбээ нэгэдхэһэн байгаа хадаа,

мүнөө эбтэй эетэй байхадамнай, тэрэ Хүбүүнэйнгээ аминай ашаар маанадые хэһээлтэйгээ заабол абарха бэшэ аал. ¹¹ Бурханай маанадтай эб найрамдал тогтоохоор Дээдын Эзэн Иисус Христосые эльгээһэн ушарта бидэ аргагүй баяртай байнабди.

Адам Христос хоёр тухай

¹² Нүгэл нэгэ хүнөөр дамжан газар дэлхэйдэ буугаа, тиигээд тэрэ нүгэл үшөө үхэл дахуулан асараа. Тиимэхээ хүн бүхэнэй нүгэлтэй байһан хадань, хүн түрэлхитэнэй дунда үхэл тараһан байгаа. ¹³ Хуулиин үгтэхэһөөшье урда газар дэлхэй дээрэ нүгэл байгаа. Зүгөөр Хуулиин үгы байхада нүгэлшье тоогдодоггүй. ¹⁴ Адамай үе саһаа эхилээд, Моисейн үе саг хүрэтэр бүхы хүн түрэлхитэниие, тэдэнэй тоодо Бурханай захиралтые Адамай эбдэхэндэл адляар зүршөөгүй байһан хүнүүдыешье үхэл мэдэлдээ абаад байгаа.

Адам болбол һүүлдэнь ерэхэн Христосой анхан жэшээ байгаа. ¹⁵ Гэхэтэй сасуу Бурханай элбэг дэлбэгээр үршөөһэн бэлэгынь Адамай нүгэлтэй адли бэшэ. Тэрэ нүгэл бусад олон зондо үхэл асараа. Харин гансал Иисус Христосой олон зондо асарһан Бурханай буян хэшэгтэ бэлэг бүришье һүр жабхалантай байгаа. ¹⁶ Адамай нүгэлэй ба Бурханай бэлэгэй хоорондо тон ехэ илгаа байна. Үнөөхи нүгэл хэһээлтэдэ хүгэлжэ байгаа. Харин Бурханай үршөөл бэлэгынь олон нүгэл шэбэлнүүдыемнай хүлисүүлэн, маанадые үнэн зүб болгожо байна. ¹⁷ Ганса хүнэй нүгэлөөр дамжан, тэрэ ганса хүнһөө боложо, үхэл захиржа байһан юм. Гэхэтэй сасуу ганса хүнэй, Иисус Христосой бүтээһэн үрэ дүн бүришье агууехэ юм. Бурханай элбэг үршөөл бэлэгээр үнэн зүб болоһон хүн бүхэн Иисус Христосой ашаар ажамидаржа, захиржа байха. ¹⁸ Тиимэхээ нэгэ нүгэлэй бүхы хүнүүдые гэмнэн буруудхажа байхада, үнэн зүб нэгэ хэрэгэй ашаар хүн бүхэн үнэн сэдхэлтэй болоно, ами наһанда хүртэнэ. ¹⁹ Нэгэ хүнэй Бурханай мэдэлһээ гарахада яажа бүхы хүнүүд нүгэлтэнүүд болоо һэм, тон тиигэжэл нэгэ хүнэй Бурханай мэдэлдэ байһанай ашаар хүнүүд булта үнэн сэдхэлтэй болохо.

²⁰ Нүгэл шэбэлые элеэр харуулхын тула Хуули үгтэхэн байгаа. Зүгөөр нүгэл шэбэлэй ехэ элбэг байһан газарта Бурханай үршөөл хайрашье бүри элбэг дэлбэг үгтэжэ байгаа. ²¹ Хүн бүхэниие нүгэлэй хүтэлэн үхэлдэ хүргэдэг байһантайл тон адляар Бурханай үршөөл хайра маанадые хүтэлэн, үнэн сэдхэлтэй болгодог, манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой ашаар мүнхын амидаралда хүргэдэг.

*Нүгэлэй эрхэ мэдэлхээ мултараад,
Христосой эрхэ мэдэлдэ байха тухай*

6 ¹ Зай, яахабибди? Бурханай үршөөл хайрын элбэгжэжэ байхын тула саашадаашье нүгэл шэбэл хэжэл байхамнай гээшэ гү? ² Үгыл даа. Нүгэлэй талаар үхөөд, эрхэ мэдэлхээнэ мултархан хадаа яажа саашадаашье нүгэл хэжэ ажамидархабибди? ³ Иисус Христостой нэгэдэн уһаар арюудхагдахадаа бидэ тэрэнэй үхэлыешье хубаалсан, тэрэнтэй нэгэдэһэн байгааби гэжэ мэдэнэгүй аалта? ⁴ Уһаар арюудхуулхадаа бидэ Христостой хамта үхөөд хүдөөлүүлэгдэһэн байгааби. Тиимэһээ Эсэгын алдарт аһа хүсэһэй Христосые амидыруулһандал адляар бидэһье ажамидаралай шэнэ зүргөөр ябахабди.

⁵ Хэрбээ бидэ Иисустай үхэлыень хубаалсан нэгэдэһэн байбал, тэрэнтэй хамта баһа амидыруулагдахаби. ⁶ Нүгэлтэ махабад бэемнай саашадаа маанадые нүгэлэй барлаг болгохогүйн тула урданаймнай байдал Христостой хамта хэрэһэн дээрэ хадагдан хүнэгдөө юм гэжэ бидэ мэдэнэбди. ⁷ Хүн үхэхэдөө нүгэлэй мэдэлхээ мултарна. ⁸ Христостой хамта үхэһэн хадаа бидэ тэрэнтэйл хамта амидархаби гэжэ этигэнэбди. ⁹ Ушарын юуб гэбэл, Христос үхөөд амидыруулагдаһан байгаа, тиигээд дахин үхэхэгүй, юундэб гэбэл, үхэл тэрээн дээрэ ондоо ямарһье эрхэ засаггүй ха юм. ¹⁰ Христос нэгэл дахин манай нүгэлнүүдэй түлөө үхөөд, мүнөө Бурханай түлөө ажамидаржа байна. ¹¹ Тиимэһээ таанадһье нүгэлэй талаар үхөөбди, харин Иисус Христосой үгэһэн амяар Бурханай түлөө ажамидарнаби гэжэ өөһэд тухайгаа бодохо ёһотойт.

¹² Махабад бэеынгээ хүсэлэнгүүдые дахахагүйн тула хүүртэ бээ нүгэлэй мэдэлдэ бү байлгагты. Һүүлэй һүүлдэ махабад бэетнай хүнэн хосорхо, тиимэһээ тэрэнэй хүсэлэнгүүдые дахажа бү ябагты. ¹³ Махабад бэеынгээ алиһье эрхэтэниие нүгэлдэ хүтэлхэ хуурмаг ябадалай зэбсэг бү болгогты. Зүгөөр үхөөд амидырһан зондол адляар өөһэдыгөө Бурханда зорюулан, махабад бэеынгээ алиһье эрхэтэниие Бурханай хэрэглэхэ зүб ябадалай зэбсэг болгогты. ¹⁴ Нүгэл танай ажамидаралые захирха ёһогүй. Таанад Хууляар бэшэ, харин Бурханай үршөөл хайраар ажамидарна ха юмта.

¹⁵ Зай, тиигээд яахамнайб? Хуулиин доро бэшэ, харин Бурханай үршөөл хайра доро ябажа байгаа хадаа нүгэл шэбэлээ саашадаашье үйлэдэхэмнай гээшэ гү? Үгыл даа! ¹⁶ Хэнэй үгэ дууланат, тэрэнэйл

барлагын болонот гэжэ таанад мэдэнгүй аалта? Таанад нүгэлэй барлагын байбал, үхэлдэ хүртэхэт, али үгы хаа, Бурханай үгөөр байдаг барлагын байбал, үнэн сэдхэлтэй болохот. ¹⁷ Бурханда баяр баясхалан хүргэе! Таанад нэгэ үедэ нүгэлэй барлагууд байхан аад, номногдоһон хургаалай үнэн зүбые бүхы зүрхэ сэдхэлээрээ дуулажа абаат. ¹⁸ Тиин нүгэлэй мэдэлһээ мултараад, таанад зүб юумэнэй барлагууд болобо гээшэт. ¹⁹ Таанадай үшөөл гүйсэд болбосороогүй хада би юрын жэшээнүүдые хэрэглэнэб. Урдань таанад бузар муухай юумэнүүдые үйлэдэхэ зорилготойгоор махабад бэеынгээ эрхэтэнүүдые нүгэлэй барлаг болгоһон байгаат. Харин мүнөө махабад бэеынгээ бүхы эрхэтэнүүдые нангин хэрэгүүдые бүтээжэ байхарнь зүб юумэнэй барлагууд болгогты.

²⁰ Нүгэлэй барлагууд байхадаа таанад зүб юумэндэ ямаршые хабагүй байгаат. ²¹ Урдань үйлэдэдэг хэрэгүүдһээ таанад юу оложо абабат? Мүнөө тэдэ хэрэгүүдһээ эшэжэ улайхаһаа бэшэ ондоо юумэн үгы, тэдэтнай таанадые үхэлдэ хүтэлжэ байгаа ха юм. ²² Мүнөө таанад нүгэл шэбэлһээ сүлөөлэгдөөд, Бурханай барлагууд болобот. Тэрэнэй үрэ дүндэнь таанад арюун гэгээн болобот, мүнхын амидаралда хүртэбэт. ²³ Хэһэн нүгэл шэбэлэйтнай түлөөһениинь үхэл юм. Харин манай Дээдын Эзэн Иисус Христостой нэгэдэн мүнхэ амидархань Бурханай үршөөл бэлэг юм.

Гэрлэлгэнээ жэшээ дурдая

7 ¹ Аха дүүнэрни, таанад Хуули ойлгонот, тиимэһээ Хуули гансал амиды хүнүүдые захиржа шадаха гэжэ мэдэнэт. ² Жэшээлбэл, хуулиин ёһоор хадамтай эхэнэр нүхэрэйнгөө амиды мэндэ байха үедэл нүхэртэйгөө холбоотой юм; хэрбээ нүхэрынгөө наһа барабалнь, тэрэ эхэнэр гэрлэлгын Хуулиһаа сүлөөтэй болоно. ³ Тиимэһээ нүхэрэйнгөө амиды мэндэ байха сагта ондоо хүнтэй ханилбалнь, тэрэ эхэнэр эрэдээ урбагша гэжэ нэрлэгдэхэ, харин нүхэрэйн нүгшэһэн байбал, тэрэ эхэнэр хуулиин ёһоор сүлөөтэй болоод, ондоо хүнтэй хугаашые хаа, эрэдээ урбагша гэжэ тоологдохогүй. ⁴ Аха дүүнэрни, таанадай ушар тон тиимэл юм. Таанад мүнөө Христосой бэеын эрхэтэн болоод, Хуулитай холбоогоо таһалба гээшэт. Мүнөө таанад Бурханда алба хэжэ аша тухатай байхын тула үхөөд амидырхан Христосой хүнүүд болобот. ⁵ Энэ дэлхэйн жама ёһоор ажамидархадамнай Хуули махабад бэеымнай нүгэлтэ хүсэлэнгүүдые хэргээдэг байгаа, бидэ булта үхэхэ хойшолонтой байгаабди. ⁶ Харин

мүнөө бидэ урдань маанадые хүлээд байһан Хуулиин талаар үхөөд, эрхэ мэдэлһээнъ мултараабди. Саашадаа бидэ бэшэгдэһэн Хуули сахижа, хуушан аргаар алба хэхэгүйбди, харин шэнэ аргаар Һүлдын мэдэлдэ байгаад, Бурханда алба хэхэбди.

Хуули ба нүгэл тухай

⁷ Зай, тиигээд Хуули өөрөө нүгэлтэй гэжэ хэлэхэмнай гү? Үгыл даа! Зүгөөр Хуулиин үгы байбал, би нүгэл гээшэ юун бэ гэжэ мэдэхгүй байха һэнби. «Ондоо хүнэй юумэндэ бү һанаарха», – гэжэ Хуулиин хэлээгүй юм һаа, би тиигэжэ һанаархаха гээшэ нүгэл юм гэжэ мэдэхгүй һэм. ⁸ Зүгөөр нүгэл тэрэ захяа заабариин ашаар элдэб янзын харата хүсэлэнгүүдые зосоомни түрүүлээ. Нүгэл Хуулигүйгөөр ямаршые хүсэгүй. ⁹ Урдань Хуули мэдэхгүй байхадаа би амиды ябааб, теэд энэ захяа заабариие дуулахадаа, зосоомни нүгэл бүрилдэбэ, ¹⁰ тиигээд би хосорооб. Тиигэжэ амидарал асарха ёһотой байһан захяа заабари намда үхэл асараа. ¹¹ Боломжо гарахада, нүгэл энэ захяа заабаряар намайе мэхэлбэ, тиигээд алаба.

¹² Тиибэ яабашые Хуули өөрөө арюун нангин юм, захяа заабаринууднь баһа арюун нангин, үнэн зүб, һайн һайхан юм. ¹³ Зай, тиихэдээ һайн һайхан юумэн намда үхэл асараа гээшэ гү? Үгыл даа, нүгэл үхэлые асараа. Үнэн байдалаа элирүүлхын тула нүгэл һайн һайхан юумые хэрэглэн, зосоомни үхэл түрүүлээ. Тиимэһээ захяа заабариин ашаар нүгэлэй бүришые аймшагтай, бүришые бузар булай байһаниинь харуулагдаа юм.

¹⁴ Хуули оюун сэдхэлтэй холбоотой, харин би бэе махабадтаа хүлюулээд, нүгэлэй богоолынь болон худалдагдаһан байгаа гэжэ би мэдэнэб. ¹⁵ Би юу хэжэ байһанаашые ойлгоногүйб, юундэб гэхэдэ, би хэхэ дуратай юумээ хэнэгүйб, харин хэхэ дурагүй байһан юумээ үйлэдэжэ байнаб. ¹⁶ Хэхэ дурагүй юумээ хэжэ байхадаа би Хуулиин үнэн зүб байһые баталнаб. ¹⁷ Тиимэһээ үнэндөө болбол би бэшэ, харин зосоомни оршожо байһан нүгэл тиимэ юумэ үйлэдэнэ гээшэ. ¹⁸ Һайн һайхан юумэн зосоомни, махабад бэе соомни оршоногүй гэжэ би мэдэнэб. Һайн һайхан юумэ бүтээхэ хүсэлтэй байдагыше һаа, үнэндөө бүтээжэ шададаггүй хүм. ¹⁹ Хэхэ дуратай байһан һайн һайхан юумые хэнэгүйб, харин орондонь хэхэ дурагүй байһан харатай муухай юумые үйлэдэнэб. ²⁰ Хэрбээ хэхэ дурагүй байһан юумээ хэжэ байгаа юм хадаа би өөрөө тиимэ юумэ хэнэгүйб, харин зосоомни оршожо байһан нүгэл тиимэ юумэ үйлэдэнэ.

²¹Тиимэхээ найн найхан юумэ бүтээхэ дуратай байхадамни, харата һаналнууд намда һаалта болодог заншалтай. ²²Зүрхэ сэдхэлдээ би Бурханай Хуули дэмжэжэ байна ха юмбиб. ²³Харин бэеымни эрхэтэнүүдые хүдэлгэдэг ёһон ухаан бодолоймни дэмжэдэг хуулита ёһонтой тулалдадаг юм. Бэе махабад соомни хүдэлдэг нүгэлэй ёһон намайе богоолшолоод байна. ²⁴Ямар азагүй хүн гээшэбиб! Үхэлдэ хүргэжэ байһан энэ махабад бэеһээмни хэн намайе аршалхань гээшэб? ²⁵Бурханда баяр баясхалан хүргэнэб, тэрэ манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой ашаар аршалха юм.

Зай, иигээд би бэеэрээ нүгэлэй хуулида, харин ухаан бодолоороо Бурханай Хуулида алба хэжэ байгаа хүнби.

Бурханай Һүлдэн хүсөөр ажамидарха тухай

8 ¹Иисус Христостой нэгэдэн ажамидаржа байһан хүнүүд мүнөө зэмэлэгдэхгүй. ²Ушарынь юуб гэбэл, Иисус Христостой хамта ажамидаруулжа байһан Һүлдэн хуули намайе нүгэлэй ба үхэлэй хуулиһаа сүлөөлөө юм. ³Манай нүгэлтэ мүн шанарһаа боложо Хуулиин бүтээжэ шадаагүй юумые Бурхан бүтээбэ. Тэрэ Хүбүүгээ нүгэлтэ маанадтайл адли бээтэйгээр нүгэлнүүдэймнай түлөө тахил болгон эльгээжэ, махабад бэеэрнь манай нүгэлнүүдые гэмнэн шүүбэрилээ юм. ⁴Өөһэдынгөө хүсэлэнгүүдые дахангүй, харин Һүлдые дахан ажамидардаг маанад соо Хуулиин шаардаһан нангин зүйл бүтэхын тула Бурхан тиигээ. ⁵Нүгэлтэ шанарай хүсэлэнгүүдые дахан ажамидардаг хүнүүдэй ухаан бодолын нүгэлтэ шанарай хүсэлэнгүүдэй мэдэлдэ байдаг. Харин Һүлдэн хэлэһэн ёһоор ажамидардаг хүнүүдэй ухаан бодолын Һүлдэн эрхэ мэдэлээр болодог юм. ⁶Нүгэлтэ мүн шанарай мэдэлдэ байһань үхэлдэ хүргэдэг, харин Һүлдэн мэдэлдэ байһань амидарал ба энхэ тайбан найруулдаг. ⁷Хүнүүд махабад бэеынгээ мэдэлдэ байхадаа Бурханай дайсадын байдаг, ушарынь хэлэбэл, тэдэнэр Бурханай хуулиие сахинагүй, сахижа шадахашьегүй юм. ⁸Нүгэлтэ мүн шанарайнгаа хүсэлэнгөөр ажамидарһан хүнүүд Бурханда таатай байжа шадахагүй.

⁹Таанад нүгэлтэ мүн шанарайгаа хүсэлэнгүүдые даханагүйт, тиин зосоотнай Бурханай Һүлдэн оршожо байхадань, Һүлдэн эрхэ хүсэлөөр ажамидарнат. Зосоогоо Христосой Һүлдэгүй хүн тэрэнэй бэшэ юм. ¹⁰Хэрбээ зосоотнай Христосой оршожо байбал, нүгэл шэбэлһээ боложо бэе махабадайтнай хүнэхэдэ, Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй байһан ашаартнай хүнэхэ һүлдэтнай амиды байха. ¹¹Иисусые

үхэхэдэнь амидыруулхан Бурханай Һүлдын зосоотнай оршожо байхадань, Христосые Амидыруулагша зосоотнай оршожо байһан Һүлдөөрөө таанадайшые үхэлтэ бээдэ ами үршөөхэл.

¹² Тиимэһээл, аха дүүнэрни, бидэ нүгэлтэ мүн шанар байдалайнгаа хүсэлэнгүүдые дахан ажамидарха ёһогүйбди. ¹³ Тиигэжэ ажамидараа хадаа үхэхэт, харин Һүлдөөрөө нүгэлтэ хэрэгүүдээ хүнөөжэ байбал, амиды байхат. ¹⁴ Бурханай Һүлдөөр хүтэлүүлэгдэһэн хүнүүд Бурханай үхибүүдынь гээшэ. ¹⁵ Бурханай Һүлдэ таанадые тэрээнһээ айжа байдаг барлаг болгоогүй, харин Бурханай үхибүүдынь болгоо, тиин Һүлдын хүсөөр бидэ Бурхание: «Аба, Эсэгэмнай!» – гэжэ нэрлэдэгбди. ¹⁶ Бурханай Һүлдэ манай хүнэһэ Һүлдэтэй ниилэн, маанадые Бурханай үхибүүд гэжэ батална. ¹⁷ Бидэ тэрэнэй үхибүүдынь хадаа өөрынгөө хүнүүдтэ хадагалажа байһан буян хэшэгэйнь залгамжалагшад гээшэбди, баһа Христосто бэлдээтэй юумые Христостой хамта залгамжалхабди. Христосой зоболонгуудые хубаалсаа юм хадаа, тэрэнэй алдарташые хүртэлсэхэ ха юмбиди.

Бурханай хүнүүдэй ерээдүй алдар тухай

¹⁸ Мүнөөнэй сагта зобожо байһамнай ерээдүйдэ маанадта үгтэхэ алдарай хажууда юуншые бэшэ гэжэ бодоноб. ¹⁹ Бүтээгдэһэн бүхы юумэнүүд Бурханай өөрынгөө үхибүүдые элирүүлэн харуулхыень аргагүй ехээр хүлээжэ байна. ²⁰ Бүтээгдэһэн бүхы юумэнүүд өөһэдэнь дура зоргоор бэшэ, харин Бурханай эрхэ хүсэлөөр зорилгоёо бээлүүлээгүй юм. ²¹ Тэдэ өөһэдөө үхэлтэ богоолшолгоһоо нэгэ сагта мултаржа, Бурханай үхибүүдэй хүр жабхаланта эрхэ сүлөө хубаалсаха юм гэжэ Бурхан түлэблэжэ байгаа ха. ²² Мүнөөнэйшые саг хүрэтэр бүтээгдэһэн бүхы юумэнүүд үхибүү түрэхэдөө үбдэжэ байһан эхэнэртэл адляар үбдэн ёолоно гэжэ бидэ мэдэнэбди. ²³ Гансашые бүтээгдэһэн бүхы юумэнүүд ёолоно бэшэ, харин Бурханай түрүүшын үршөөл бэлэгтэ, Һүлдэдэнь хүртэһэн бидэшые Бурханай маанадые үхибүүдынь болгохые, махабад бээемнай сүлөөлхые хүлээжэ байхадаа баһал зосоогоо ёолонобди. ²⁴ Ушарынь хэлэбэл, бидэ иимэ найдалтай болоод абарагдаһан байгаабди. Хэрбээ маанадай найдажа байһан юумэеэ хаража байбалнай, тэрэмнай бодото найдал бэшэ байха һэн. Хаража байһан юумэндээ яажа найдалтайб? ²⁵ Харин хараагүй юумэндээ найдажа байхадаа бидэ ехэл тэсэбэритэйгээр хүлээжэ байдагбди.

²⁶ Маанадай шадал тэнхээгүй байхада маанадта Һүлдэ туһалдаг. Яажа зальбарха хэрэгтэйб гэжэ мэдэхгүй байхадамнай Һүлдэ тайлбарилхын аргагүй ёолоогоор манай түлөө зальбардаг. ²⁷ Харин зүрхэ сэдхэлыемнай соо харадаг Бурхан Һүлдын һанал бодолые мэдэжэ байдаг юм. Һүлдэ Бурханай эрхэ хүсэлөөр лэ тэрэнэй арадай түлөө тэрээниие гуйна ха юм.

²⁸ Бурханда дуратай, тэрэнэй эрхэ хүсэлөөр дуудуулагдаһан хүнүүдэй бүхы юумэнүүдтэнь Бурхан урагшатай байдаг. ²⁹ Бурханай шэлэжэ абаһан хүнүүд Хүбүүндэнь адли байха табилантай, тиин Хүбүүниинь олон хүзэглэгшэ аха дүүнэрэй дунда ууган Хүбүүниинь байха юм. ³⁰ Бурхан шэлэжэ абаһан хүнүүдээ дуудаа, дуудаһан хүнүүдээ үнэн сэдхэлтэй болгоо, үнэн сэдхэлтэнгүүдые алдар солодоо хүртөөгөө.

Бурханай хайра дуран

³¹ Эдэ бүхэн тухай бидэ юун гэжэ хэлэхэбибди? Хэрбээ Бурханай манай талада байбал, маанадта эсэргүүсэһэн хүн байха аал? ³² Бурхан өөрынгөө Хүбүүниие хайрлангүй, бидэнэй бултанаймнай түлөө үргэһэн байгаа. Бурхан маанадта Хүбүүгээ үгэжэ байбал, бусадшые бүхы юумэнүүдээ элбэгээр үгэхэ бэшэ гү? ³³ Бурханай шэлэжэ абаһан хүнүүдые хэн гэмнэхэб? Бурхан өөрөө тэдэниие зэмэгүй гээ ха юм. ³⁴ Тиихэдээ хэн тэдэниие зэмэлхэб? Үхөөд, тиигээд амидыраад, Бурханай баруун гарынь болоһон, маанадай түлөө гуйлта үргэжэ байһан Христос Иисус тэдэниие гэмнэхэгүйл! ³⁵ Тиихэдээ юун бидэниие Христосой хайра дураһаа холодуулхаб? Зоболонгууд гү, али бэрхэшээлнүүд гү, али хашалга мүрдэлгэнүүд гү, али үлбэр үлэсхэлэн байдал гү, али ядуу тулюур байдал гү, али аюул оһол гү, али үхэл холодуулха болоно гү?

³⁶ *«Шинии түлөө бидэ үдэр бүхэн үхэлэй аюултай тохёолдонобди.*

Гаргуулхаяа байһан хониндол адли байнабди», –

гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ. ³⁷ Эдэ бүхы ушарнуудта бидэ маанадта дуратай байһан Христосой ашаар илалта туйлан гаранабди. ³⁸ Амиды байна гүбди, али үхэхэн байна гүбди, юуншые бидэниие Бурханай хайра дуранһаа хаһаахагүйл. Эльгээмэлнүүдшые, бусад огторгойн хүсэнүүдшые, оршон үеын юумэнүүдшые, ерээдүй сагай юумэнүүдшые, ³⁹ дээдын хүсэнүүдшые, доодын хүсэнүүдшые, бүтээгдэхэн бүхы юумэнүүдшые манай Дээдын Эзэн Христос Иисус соо оршоһон Бурханай хайра дуранһаа маанадые холодуулжа шадахагүй гэхэн бата этигэлтэй байнаб.

Бурхан болон тэрэнэй арад

9 ¹ Христосто хүзэглэдэг би үнэн зүбые хэлэнэб, худалаар хэлэнэгүйб. Тиин Нангин Һүлдэшье, һэшхэлнишье минии хэлэһые үнэн гэжэ гэршэлнэ. ² Би угаа ехээр уйдана гашууданаб, зүрхэ сэдхэлни зогсонгүй үбдэнэ. ³ Өөрынгөө арадые абархын түлөө Бурханай хараалда хүртөөд, Христосхоо холодуулхадашье би бэлэнби. ⁴ Тэдэ израильшууд Бурханай шэлэжэ абанан хүнүүд юм. Бурхан тэдэндэ алдараа харуулаа, тэдэнтэй хэлсээ баталаа, тэдэндэ Хуули, тиигээд шүтэлгын Һүмэ ба найдуулгаа үгөө. ⁵ Тэдэнэр агууехэ үбгэ эсэгэнэртэй юм, тиихэдэ Бурханай табисуурта махабад бэеэрэе баһал тэдэнэй яһанай хүн юм. Бүхы юумые захиржа байһан Бурхан хэтын хэтэдэ магтаал солотой байһай гэжэ би зальбарнаб! Болтогой!

⁶ Бурхан амалһан юумэеэ дүүргээгүй гэжэ хэлэхын аргагүй. Һүүлэй Һүүлдэ Израилиин арад зон бултадаа Бурханай бодото хүнүүд бэшэ. ⁷ Тиин Абраһамай үри һадаһад бултадаа Бурханай үхибүүд бэшэ. «Ши Исаагаар лэ дамжан минии амалһан үри һадаһадтай болохош», – гэжэ Бурхан Абраһамда хэлэһэн байгаа. ⁸ Ондоогоор хэлэбэл, юрын аргаар түрэхэн үхибүүд* Бурханай үхибүүд бэшэ. Бурханай найдуулһанай ёһоор лэ түрэхэн үхибүүд бодото үри һадаһад гэжэ тоологдодог гээшэ. ⁹ «Хойто жэл энэл сагтаа би дахин ерэхэб, тиин Саррашни хүбүүтэй болоод байха», – гэжэ хэлэһэниинь Бурханай найдуулһан үгэ байһан юм.

¹⁰ Энээнһээ гадна Ребекка ба манай үбгэ эсэгэ Исаагай хоёр хүбүүтэй болоходо тиимэ юумэн баһа тохёолдоо һэн. ¹¹⁻¹² Үшөө тэдэ хоёрой түрөөгүй, һайн гү, али муу юумэ хээгүй байхадань, «Ехэ хүбүүншни дүүдээ алба хэжэ байха», – гээд Дээдын Эзэн Ребеккэдэ хэлэһэн байгаа. Тиигэжэ хэлэхэдэ Дээдын Эзэн хүнүүдэй хэрэгүүдээр бэшэ, харин өөрынгөө эрхэ хүсэлөөр шэлэжэ байһанаа харуулһан байгаа. ¹³ «Яковта би дуратай, харин Исаавта дурагүй байгаа», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байдаг.

¹⁴ Зай, тиихэдээ Бурхан үнэн зүб бэшэ гэжэ хэлэхэмнай гээшэ гү? Үгыл даа! ¹⁵ Тэрэ Моисейдэ: «Дуратайл хүнөө би үршөөхэб, дуратайл хүнөө би хайрлахаб», – гэжэ хэлэһэн байгаа. ¹⁶ Тиимэһээ бүхы юумэн бидэ хүнэй хүсэхэнһөө гү, али хэнэнһээ бэшэ, харин

* Эндэ Абраһам ба Агари гэдэг барлаг эхэнэр хоёрһоо түрэхэн Измаил хүбүүнэй үри һадаһад тухай хэлэгдэнэ.

Бурханайл үршөөһэнһөө дулдыдана. ¹⁷ «Шамаар дамжан һүр жабхалангаа харуулхын тула, бүхы газар дэлхэйн зоной магтаал солодо хүртэхын тула би шамайе хаанаар табяа хүм», – гэжэ Дээдын Эзэн Египедэй фараондо Нангин Бэшэг соо хэлэнэ. ¹⁸ Тиимэхээ Бурхан дуратайл хүнөө үршөөнэ, дуратайл хүнөө зүрюу болгоно.

¹⁹ «Тиигэбэл Бурхан яахадаа хүниие зэмэлнэб? Бурханай эрхэ хүсэлдэ хэн эсэргүүсэхэ аргатайб?» – гэжэ хэн нэгэн намһаа һураха. ²⁰ Ай, нүхэр, Бурханда үсэрхэжэ байхаар ши хэн гээшэбши? Бүтээлын тэрэниие бүтээгшэдэ: «Юундэ намайе иигэжэ бүтээгээбши?» – гэжэ хэлэхэ аал? ²¹ Домбонуудые бүтээдэг хүн нэгэл адли шабарһаа тусгай хэрэглэлэй домбо ба үдэр бүхэн хэрэглэгдэдэг юрын домбо бүтээхэ эрхэтэй бэшэ аал?

²² Бурхан уур сухалаа харуулха, һүр жабхалангаа элирүүлхэ һанаатай байгаа, гэхэдэ, хосорхо заяатай байһан хүнүүдтэ тэрэ ехэл тэсэбэригэйгээр хандана. ²³ Бурхан алдартаа хүртөөхэ гэжэ бэлдээд байһан үршөөлтэ хүнүүдтэ баһал элбэг дэлбэг алдараа элирүүлхэ дуратай байна. ²⁴ Бидэ гансал еврейнүүдэй дундаһаа бэшэ, харин бусадшые арадуудай дундаһаа шэлэгдэжэ абтаһан хүнүүд гээшэбди. ²⁵ Тон тиигэжэл Дээдын Эзэн Осиин ном соо хэлэнэ: «Минии арад бэшэшые байгаа һаань,

Би тэдэниие өөрынгөө арад болгохоб.

Дурагүй байһан яһатандаа

Би хайра дуратай болохоб».

²⁶ «Таанад минии арад бэшэт гэжэ хэлэгдэһэн эгээл тэрэ һууринда тэдэнэр

Амиды Бурханай үхибүүд гэжэ нэрлүүлхэ».

²⁷⁻²⁸ «Дээдын Эзэн зарга шүүбэрэе газар дэлхэй дээрэ шуумгайгаар ябуулха. Тиимэхээ Израилиин арад зоной далайн элһэндэл адли тоогүй олон байгаашые һаань, тэдэнэй үсөөниинь абарагдаха», – гэжэ Израилиин арад зон тухай Исаяя лүндэншэн айладхаа юм.

²⁹ «Хэрбээ һүр хүсэтэй Дээдын Эзэн зарим үри һадаһадые маанадта үлөөгөөгүй юм болбол, бидэ Содомдол адли хүнөөгдэхэ, Гоморродол адли усадхагдаха байгаабди», – гэжэ баһал Исаяя лүндэншэн уридшалан хэлэнэ.

Израиль болон Гайн Мэдээсэл

³⁰ Зай, юун гэжэ хэлэхэбиди? Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй байхые оролдоогүй бусад арадууд этигэл хүзэгэйнгөө ашаар үнэн сэдхэлтэй болоо. ³¹ Харин Хуули сахин үнэн сэдхэлтэй болохые

зорихон Израилиин арад зон үнэн сэдхэлтэй болоогүй. ³² Юундэ болоогүйб? Юуб гэбэл, тэдэнэр этигэл хүзэгтөө бэшэ, харин хэрэгүүдтээ найдаһан байгаа. Тиимэһээ «бүдэрдэг шулуунда» тэдэнэр бүдэрһэн байгаа. ³³ Бурхан Нангин Бэшэг соо тон тиигэжэ хэлэнэ: «Хара даа! Би Сион дээрэ хүнүүдэй бүдэрдэг, хүнүүдые гомдохоодог шулуу табинаб. Харин тэрээндэ этигэл хүзэгтэй хүнүүд хэзээдэшье урмаа хухархагүй».

10 ¹ Аха дүүнэр! Израилиин арад зоной абарагдахые би бүхы зүрхэ сэдхэлээрээ хүсэнэб, тэрээн тухай Бурханда зальбарнаб. ² Тэдэнэр Бурханда хүгэдэдэг гэжэ гэршэлнэб, гэхэтэй сасуу тэдэнэй хайра дуран үнэн зүб мэдэрэл дээрэ оршоногүй. ³ Тэдэнэр Бурханай урда яажа үнэн сэдхэлтэй байхые мэдэнгүй, өөһэдынхээрээ болоод, Бурханай мэдэлһээнһ гаран, үнэн сэдхэлтэй болгодог Бурханай замһаа хадуурна. ⁴ Ушарынь хэлэбэл, хүзэглэһэн хүн бүхэнэй үнэн сэдхэлтэй болохын тула Христос Хуулиин зорилго бөөлүүлнэ.

Хүзэглэгшэдэй абарагдаха тухай

⁵ Хуули сахин үнэн сэдхэлтэй болохо тухай: «Хуулиин захяа заабаринуудые сахихан хүн бүхэн амиды байха», – гэжэ Моисей бэшээ. ⁶ Харин этигэл хүзэгэйнгөө ашаар үнэн сэдхэлтэн гэжэ тоологдодог зондо хэлэгдэнэ: «Христосые өөһэдтөө доошонь буулгахаяа тэнгэри өөдэ гараһанай хэрэггүй». ⁷ Али «Христосые үхэлһөө бодхоохын тула үхэлэй доодо орондо бууһанай хэрэггүй».

⁸ Юундэб гэбэл, «Бурханай мэдээсэл хажуудашни байна, хэлэ амандашни, зүрхэ сэдхэлдэшни байна». Эгээл тэрэ мэдээсэлые бидэ таанадта номнонобди. ⁹ Хэрбээ Иисусые Дээдын Эзэн гэжэ айладхаад, Бурхан тэрэниие амидыруулаа гэжэ зүрхэ сэдхэлээрээ этигэжэ байбал, ши абарагдахаш. ¹⁰ Зүрхэ сэдхэлээрээ хүзэглэһэнэйнгөө ашаар бидэ үнэн сэдхэлтэн болонобди, хэлэ амаараа айладхан абарагданабди. ¹¹ «Тэрээндэ хүзэглэһэн хүн бүхэн урмаа хухархагүй», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ. ¹² Еврей хүн гү, али ондоо яһанай хүн гү, ямаршые илгаагүй юм. Дээдын Эзэн хүн бүхэндэ ориганса юм, тиин тэрээндэ хандаһан хүн бүхэниие тэрэ элбэг дэлбэгээр үршөөлдөө хүртөөдэг. ¹³ «Дээдын Эзэниие дуудаһан хүн бүхэн абарагдаха», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байдаг ха юм.

¹⁴ Тиигээд хүзэглөөгүй байһан хүнөө яажа гуйн дуудалтайб? Тиихэдэ тэрээн тухай дуулаагүй аад, яажа хүзэглэлтэйб? Тиихэдэ хүнэй

номноогүй ушарта яжа мэдээсэлые дуулалтайб? ¹⁵ Тиихэдэ номногшодые ябуулаагүй хаа, яжа мэдээсэлые номнолтойб? «Һайн Мэдээсэл асаржа байһан номногшодой ерэхые харахада үзэсхэлэнтэ гоё юм», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ. ¹⁶ Гэхэтэй сасуу Һайн Мэдээсэлдэ булта этигээгүй юм. «Дээдын Эзэн, хэн манай мэдээсэлдэ этигээб?» – гэжэ Исаяя лүндэншэн хэлэнэ. ¹⁷ Тиимэхээ этигэл хүзэгтэй болохын тула хүн мэдээсэл дуулаха ёһотой, тиин мэдээсэлэй үгтэхын тула Христос тухай номногдохо ёһотой.

¹⁸ Израилиин арад зон мэдээсэл дуулаагүй аал гэжэ би асуужа байнаб. Юундэ дуулаагүй байха юм,

*«Тэдэнэй дуун бүхы газар дэлхэйгээр тараа,
тэдэнэй үгэнүүдын газар дэлхэйн заха хизаар хүрөө», – гэжэ
Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ ха юм.*

¹⁹ Израилиин арад зон ойлгоо гү, али үгы гү гэжэ би дахин асуунаб. Моисей өөрөө энээндэ Дээдын Эзэнэй нэрһээ харюу үгөө юм:

*«Юуныше бэшэ яһатанаар
би арад зонойнгоо атаархал түрүүлхэб,
юуныше ойлгодоггүй хүнүүдээр
би арад зонойнгоо уур сухалын хүргэхэб».*

²⁰ «Намайе бэдэрээгүй хүнүүд намайе олоо.

*Нам тухай асуужа байгаагүй хүнүүдтэ
би өөрыгөө нээгээб», – гэжэ Исаяныше Бурханай нэрһээ зоригтой
хатуугаар айладхана.*

²¹ «Үгэ дууладаггүй, үһэрхүү зүрюу арадта Дээдын Эзэн бүхэли үдэртөө гараа харбайжа байгаа», – гэжэ Исаяя Израилиин арад тухай хэлэнэ.

Израильда үгтэһэн Бурханай үршөөл хайра тухай

11 ¹ Зай, тиихэдээ Бурхан өөрынгөө арадһаа арсаба гээшэ гү гэжэ би һуранаб. Үгыл даа! Би өөрөөшые Израилиин хүн, Абраһамай үри һадаһан, Вениаминай обогой хүн гээшэб. ² Эхинһээ нааша шэлэжэ абаһан арадһаа Бурхан арсаагүй. Нангин Бэшэг соо Израилиин арадые зэмэлэн Илиягай Бурханда хандаһые һананагүй аалта? ³ Тэрэ: «Дээдын Эзэн, тэдэнэр шинии лүндэншэдые алаа, үргэлэй газарнуудыешни һандаргаа, би гансаараал үлөөд байнаб, тиин тэдэнэр намайешые алаха гэжэ забдана», – гээ һэн. ⁴ Бурхан харюудань юун гэжэ хэлээ һэм? «Хуурмаг бурхан Ваалда мүргөөгүй долоон мянган хүнүүдые би өөртөө үлөөгөөб». ⁵ Мүнөөнэйшые сагта

тон тиимэ: Бурханай үршөөл хайраар шэлэгдэжэ абтаһан хүнүүд үшөөл бии юм. ⁶Тэрэ хүнүүдые хэһэн хэрэгүүдээрнь бэшэ, харин үршөөл хайраараа шэлэжэ абадаг юм. Тиигээгүй болбол тэрэнэй үршөөл хайра бодото бэшэ байха һэн.

⁷Зай юун болоноб? Израилиин арад зон бэдэрһэн юумээ олоогүй. Зүгөөр үсөөхэн лэ Бурханай шэлэжэ абаһан хүнүүд бэдэрээшээ олоо юм, харин бусад зонинь Бурханай уряалые анхараагүй юм. ⁸Нангин Бэшэг соо хэлэһэнэй ёһоор: «Бурхан тэдэнэй сэдхэлые мэдэрэлгүй болгоо, тиин тэдэнэр мүнөөдэршые болотор хараха гү, али дуулаха аргагүй байна».

⁹ *«Найр баярай шэрээдэ нуухадаа
тэдэнэр зангада орог,
бүдэржэ унаг, хэһээлтэдэ орог!»*

¹⁰ *Хаража шадахагүй байхаар
Тэдэ һохорог лэ!*

*Бэрхэшээл зоболонгуудта дарагдан
хэтын хэтэдэ тахииг лэ!» – гэжэ Давид бэшэнэ.*

¹¹Тиигэбэл еврейнүүд дахин хэзээшые һэргэжэ бодохогүйгөөр бүдэржэ унаа гү гэжэ би нуранаб. Үгыл даа! Тэдэнэй нүгэл шэбэлдэ унахада, атаархалынь хүргэжэ байхаар бусад арадууд абаралда хүртөө. ¹²Еврейнүүдэй нүгэлһөө боложо газар дэлхэйнхид элбэг дэлбэгээр буян хэшэгтэ хүртөө, тэдэнэй оюун сэдхэлэй ядуу байһанһаа бусад арадууд баян бардамаар буян хэшэгтэ хүртөө. Тиихэдэ еврейнүүдэй Бурханда хандабалнь, буян хэшэг бүришые элбэг дэлбэгээр үгтэхэ бэшэ аал.

Бусад арадуудай абарагдаха тухай

¹³Бусад арадууд, мүнөө би таанадта ханданаб. Бусад арадуудай элшэнээр ажаллажа байһандаа би бахаржажа байхаб. ¹⁴Тиигэжэ өөрынгөө яһанай аха дүүнэрэй дунда атаархал түрүүлжэ, заримыеньшые абаржа магадгүйб. ¹⁵Тэдэнһээ арсахадаа, Бурхан бусад арадуудтай эбгүй байһанаа эбтэй зетэй болоо. Харин Бурханай еврейнүүдые ойртуулбалнь, юун болохоб? Тиигэбэл үхэһэн хүнүүдэй амидыһантай адли байха!

¹⁶Хэрбээ дээжынь Бурханда зорюулаатай байбал, үлэһэнииньшые арюун сэбэр байхал. Хэрбээ модоной үндэһэниинь Бурханда зорюулаатай байбал, эшэ халаануудыншые баһа арюун сэбэр байха юм.

¹⁷Нуулгагдаһан модоной зарим халаануудыень таһалаад, орондонь

зэрлиг оливай халаануудыг хуурижуулба ха. Бусад арадуудай түлөөлэгшэ таанад эгээл тэрэ зэрлиг оливай модотой адлит, мүнөө таанад үндэхэндэ, шэмэ шүүхэндэ баһа хабаатай болобот. ¹⁸ Тиимэхээ таанад үнөөхи халаануудта адляар таһалагдажа хаягдаһан хүнүүдыг доогуур бү харагты. Яахадаа таанад хамараа дээгүүр үргэбэбта? Таанад миин лэ халаанууд ха юмта, таанад үндэхэ тэнжүүлэн баринагүйт, харин үндэхэн таанадыг тэнжүүлэн барина.

¹⁹ «Минии хуурижаһын лэ тула халаанууд таһалагдаһан байгаа», — гээд таанад хэлэхэт. ²⁰ Тэрэшни зүб. Тэдэнэр этигэл хүзэггүй байһан хадаа таһаржа унаа, харин таанад этигэл хүзэгөөрөөл тэрэ хууринда баригдажа байнат. Тиимэхээ тэрээгүүрээ бү бахархагты, зүгөөр айжа хүрдэжэ байгты. ²¹ Бурхан жэнхэни халаанууд болохо еврейнүүдыг хайрлаагүй, тиихэдэ тэрээндэ үхэрхэбэлтнай, тэрэ таанадыг бүришье хайрлахагүй. ²² Бурхан ямар үршөөл хайратай, ямар уур сухалтай байдаг бэ гэжэ таанад эндэхээ харабат. Бурхан өөртэнь үхэрхэһэн зондо уур сухалтайгаар, зүгөөр тэрэнэй үршөөл хайрада байһан танда үршөөл хайратайгаар хандадаг. Тэрэнэй үршөөл хайрадань оршоогүй хаатнай, таанадыг баһал таһалжа хаяха. ²³ Харин үнөөхи этигэл хүзэггүй еврейнүүд хубилбал, дахин хууриндаа байрлуулагдаха. Бурхан тэдэниг бусаажа хууриндань байрлуулха арга хүсэтэй юм. ²⁴ Бусад арадууд таанад зэрлиг оливай халаа набшаһадта адлит. Хэрбээ өөһэдынгөө зэрлиг модонһоо таһалагдаад, ондоо таримал оливай модондо хуурижуулагдадаг байхадань, таримал модондой халаада адли еврейнүүдыг түрэл хууриндань хуулгахада Бурханда бүришье амархан бэшэ гү?

Бүхы зондо үзүүлэн Бурханай үршөөл

²⁵ Аха дүүнэр, өөһэдыгөө сэсэн ухаатайбди гэжэ бодожо байхагүйнтнай тула энэ нюуса үнэниг таанадта мэдүүлхэ ханаатайб. Израилиин зарим хүн зон ходоодоо тиимэ зүрюу байхагүй, тэдэнэр шэлэгдэхэн бусад арадуудай бүрин Бурханда ерэтэр лэ тиимэ байха. ²⁶ Тиигэжэ Израилиин бүхы арад зон абарагдаха.

«Сион хадаһаа Абарагша ерэхэ,

Яковай үри хадаһадһаа нүгэл шэбэлыг зайсуулха.

²⁷ *Тэдэнэй нүгэл шэбэлыг зайсуулаад,*

Би тэдэнтэй энэ хэлсээ баталхаб», — гэжэ Хангин Бэшэг соо

бэшээтэй байдаг.

²⁸ Бусад арадууд таанадай аша туһада Һайн Мэдээсэлые буруушааһан еврейнүүд Бурханай дайсадынь болоо. Харин Бурханай шэлэжэ абаһанай, үбгэ эсэгэнэртэнь үгэһэн найдуулгын ашаар тэдэнэр Бурханай нүхэдынь юм. ²⁹ Ушарынь юуб гэбэл, Бурхан шэлэжэ абаһан, буян хэшэгтээ хүртөөһэн хүнүүд тухайгаа һаналаа хубилгадаггүй. ³⁰ Бусад арад таанадай урдань Бурханай үгэ дууладаггүй байһан-тайтнайл адляар мүнөө еврейнүүд баһа Бурханай үгэ дууладаггүй. Тэрээнһэнь боложо таанад Бурханай үршөөл хайрада хүртэбэт. ³¹ Тон тиигэжэл танай хүртэһэн үршөөл хайрада хүртэхын тула еврейнүүд Бурханай үгэ дууланагүй. ³² Үршөөл хайраяа булганда харуулхын тула Бурхан бүхы хүнүүдые үсэд зүрюю ябадалайнь түлөө баряад байгаа.

³³ Хэн Бурханай баян бардамые, сэсэн ухааниие, мэдэрэл ойлгосые хэмжэжэ барахаб? Хэн тэрэнэй шиидхэбэри шүүбэриие тайлбарилжа шадахаб? Хэн тэрэнэй харгы замые ойлгохоб?

³⁴ *Бурханай һанал бодолнуудые мэдэжэ байһан, али тэрээндэ зүблэл үгэжэ байһан хүн олдохо аал?*

³⁵ *Бусаажэ үгэхэ уялгатайгаар Дээдын Эзэндэ юумэ зээлидэһэн хүн байха аал?*

³⁶ Бүхы юумые тэрэ бүтээһэн байна, бүхы юумэн тэрэнэй ашаар ба тэрэнэй тулада оршоно ха юм. Бурхан хэтын хэтэдэ алдар солотой байһай! Болтогой.

Бурханда алба хэжэ ажаһууха тухай

12 ¹ Зай, аха дүүнэрни, Бурханай үршөөл хайраар өөһэдыгөө арюун сэбэр, таатай, амиды үргэл болгон Бурханда асарагты гэжэ гуйжа байнаб. Тиигэбэл тэрэтнай танай бодото алба болохо. ² Энэ дэлхэйн зондо адли бү байгты, харин ухаан бодолоо шэнэлүүлэн, өөһэдыгөө бүрин хубилгагты. Тиигэбэл таанад Бурханай эрхэ мэдэлые: тэрээндэ һайн һайхан, таатай, эрхим түгэс байхые мэдэжэ байхат.

³ Бурханай намда үршөөһэн абьяас бэлэгэй ашаар таанадай хүн бүхэндэ хэлэнэб: байһанһаан үлүү ехээр өөр тухайгаа бү һанажа байгты. Зүгөөр Бурханай шамда үгэһэн этигэл һүзэгэй хэмжээгээр өөр тухайгаа дарууханаар бодомжолжо байгты. ⁴ Манай ганса бээдэ олон эрхэтэнүүд байна ха юм, тиин бэсын эрхэтэн бүхэн ондо ондоо зорилготой гээшэ. ⁵ Тон тиигэжэл бидэ олоншые байһан мүртөө бултадаа Христостой хамта нэгэ бэе болонобди, тиин бидэ нэгэ

бэсын ондо ондоо эрхэтэнүүдтэл адли бэе бэетэйгээ холбоотойбди. ⁶Тиимэхээ Бурханай маанадта хайрлахан элдэб янзын абьяас бэлигүүдээ хэрэглэнэбди. Хэрбээ Бурханай хэлэһые дамжуулха абьяас бэлигтэй байгаа хаа, этигэл хүзэгэйнгөө хэмжээгээр лэ хүргэхэ ёһотойбди. ⁷Бусад зондо алба хэхэ табилантай хаа, алба хэхэ ёһотойбди; хургаха табилантай хаа, хургаха ёһотойбди; ⁸бусадые урмашуулха табилантай хаа, урмашуулха ёһотойбди. Бусадтай хубаалсажа байгаа хаа, бардам баянаар хубаалсажа бай; хүтэлэгшэ юм хаа, бүхы хүсэ шадалаараа захиржа бай; буян хэгшэ юм хаа, баяртайгаар буян хэжэ бай.

⁹Хүнүүдтэ үнэн зүрхэнһөө дуратай байгты; нүгэлтэ юумэнүүдһээ зайсажа байгты; хайн хайхан юумэндэ эрмэлзэжэ байгты. ¹⁰Бэ бээдээ аха дүүнэртэйл адляар дуратай байгты, бусад зониие өөрһөөн дээгүүр хүндэлэгты. ¹¹Дээдын Эзэндэ урматайгаар, оролдосотойгоор алба хэжэ байгты. ¹²Найдалаараа урмашажа, зоболон бэрхэшээлнүүдтэ тэсэбэритэй байжа, саг үргэлжэ зальбаржа байгты. ¹³Дуталдажа байһан хүзэглэгшэдтэй хубаалсажа, аяншадые гэртээ оруулан хүндэлжэ байгты.

¹⁴Таанадые хашан мүрдэжэ байһан хүнүүдые үрээжэ, хараалгүйгөөр үрээжэ байгты. ¹⁵Баяр жаргалтай байһан зонтой баярлажа, уйлажа гашуудажа байһан зонтой гашуудажа байгты. ¹⁶Хоорондоо нэгэ һанал бодолтой байгты. Омогорхон бахархангүй, юрын хүнүүдтэй нүхэсэжэ байгты. Өөһэд тухайгаа сэсэн ухаантайбди гэжэ бү бодогты.

¹⁷Таанадта муу юумэ хэхэн хүндэ харюудань муу юумэ бү хэгты. Харин хүн бүхэнэй хайн гэжэ бододог юумэ бүтээхээ оролдогты. ¹⁸Хүн бүхэнтэй эбтэй эетэй байхын тула бүхы шадалаараа шармайжа байгты. ¹⁹Аха дүүнэр, үһөөгөө абаха гэжэ бү забдагты, харин Бурханай уур сухалда тэрэнээ даалгагты. «Би үһөөгөө абахаб, би харюулхаб гэжэ Дээдын Эзэн хэлэнэ», – гээд Нангин Бэшэгтэ бэшээтэй байдаг ха юм. ²⁰«Хэрбээ дайсаншни үлэсэжэ байбал, тэрэндээ эдээ хоол үгэ; хэрбээ ангажа байбал, тэрэнээ ундалуула. Тиигэбэлшни тэрэ эшэһэндээ газар доро орон алдахал», – гэжэ Нангин Бэшэг соо баһа хэлэгдэнэ. ²¹Харатай муу юумэн шамайе бү илаг, харин орондонь ши харатай муу юумые хайн хайхан юумээр илажа бай.

Засаг захиргаанай урда дүүргэхэ уялганууд тухай

13 ¹ Хүн бүхэн засаг баригшадай үгэ дуулажа байха ёһотой, ушарынъ юуб гэбэл, ганса Бурханай зүбшөөлөөр лэ хүндэ засаг бариха эрхэ үгтэдэг юм, тиин мүнөөнэй засаг баригшадые Бурхан лэ табиһан болоно. ² Засаг захиргаанай урдаһаа эсэргүүсэһэн хүн Бурханай тогтоолдо эсэргүүсэнэ, тиимэһээ тэрэ хэһээлтэдэ орохо. ³ Засаг захиргаан хайн юумэ бүтээжэ байһан зондо бэшэ, харин харата муухай юумэ үйлэдэжэ байһан зондо аймшагтай байдаг. Засаг захиргаанһаа айхын хэрэггүй: хайн юумэл бүтээжэ байгаарай, тигэбэл засаг захиргаанай магтаалда хүртэхэш. ⁴ Тэдэнэршни шинии хайн хайханай түлөө ажаллажа байһан Бурханай зарасанар ха юм. Хэрбээ харата муухай юумэ үйлэдэжэ байбал, тэдээнһээ айжа бай, тэдэшни хэһээхээр бодото хүсэ шадалтай юм. Тэдэ засаг баригшадшни харата муухай юумэ үйлэдэжэ байһан зониие хэһээлдэг Бурханай зарасанар юм. ⁵ Тиимэһээл ши гансал хэһээлтэһээ айгаад бэшэ, харин зүб юумэ хэнэб гэжэ һэшхэлээрээ ойлгон засаг баригшадай мэдэлдэ байха ёһотойш.

⁶ Засаг баригшад Бурханай ажал хэхэ уялгатай, тиимэһээл таанад тэдэндэ татабари түлэнэт. ⁷ Үгэхэ ёһотой юумэээ бүхы хүнүүдтэ үгэжэ байгты: татабари үгэхэ ёһотой болбол, татабарая үгэгты; алба түлэхэ ёһотой болбол, албаяа түлэгты; хүрдэхэ ёһотой болбол, хүрдэжэ байгты; хүндэлэл үзүүлхэ ёһотой болбол, хүндэлэл үзүүлжэ байгты.

Хайра дуран тухай

⁸ Хэндэшье үритэй байха ёһогүйт, зүгөөр бэе бээдээ дуратай байһантнай гансал үри шэритнай байха ёһотой. Ондоо хүндэ дуратай байхадаа хүн Хуулиин зүйлнүүдые гүйсэдхэбэ гээшэ. ⁹ «Эрэдээ гү, али эхэнэртээ бү урба; бү ала; бү хулгайла; хүнэй юумэндэ бү һанаарха» гэһэн захяа заабаринууд болон бусадшье олон заабаринууд «Дүтынгөө хүндэ өөртөөл адли дуратай бай» гэһэн гансал захяа заабари соо тобшологдоно ха юм. ¹⁰ Хэрбээ таанад бусад зондо дуратай байбал, тэдэ зондоо хэзээшье муу юумэ хэхэгүйт. Хайра дуратай байхань Хуулиин зүйлнүүдые гүйсэдхэхэтэй адли юм.

¹¹ Ямар сагай ерээд байһые таанад мэдэнэ ха юмта: нойрһоо һэрихэ сагтнай болоо, анхан этигэһэн хаһада ороходоо абарагдаха сагтнай бүри ойртоо. ¹² Һүни үнгэрөөд, үдэр болохонь ойртобо. Харанхы мунхагта хабаатай юумэнүүдые хэхээ болёод, зэр зэбсэг

баряад гэрэл туяа соо тулалдахаяа бэлэн байял! ¹³ Үдэрэй гэрэл туяада ажамидаржа байһан зондо зохихоор өөһэдыгөө абажа ябаял: забхай найр наада хэнгүй, архидангүй, ташаяаралдангүй, зальхайралдангүй, хэрүүл ама гаргангүй, атаархалдангүй байжа үзээл. ¹⁴ Харин Дээдын Эзэн Иисус Христосые хуяг дуулгадад адли үмдээл, нүгэлтэ мүн шанар байдалаа анхархаяа, хүсэлэнгүүдыень хангахаяа болиёл.

Ондоо хүнүүдые бү шүүбэрилэ

14 ¹ Этигэл хүзэгөөр һула хүнүүдые хүндэлжэ байгты, һанал бодол тухайнь тэдэнтэй бү арсалдагты. ² Зарим хүнүүдэй этигэл хүзэгынъ ямаршье юумэ эдихые зүбшөөдэг, харин этигэл хүзэгөөр һула хүнүүд гансал ургамал эдидэг. ³ Ямаршье юумэ эдидэг хүн нүгөөдэ эдидэггүй хүнөө доогуур бү хараг; тиин гансал ургамал эдидэг хүн үнөөхи ямаршье юумэ эдидэг хүнөө бү шүүбэрилэг, Бурхан тэрэ хүниие һайшаагаад байна ха юм. ⁴ Ондоо хүнэй зарасые шүүбэрилжэ байхаар ши хэн гээшэбши? Тэрэ хүнэйшни эзэниинъ лэ зарасынгаа зүб гү, али буруу байһыень мэдэхэ юм. Тэрэ зүб байха, юундэб гэбэл, Дээдын Эзэн тэрэниие зүб байлгаха арга хүсэтэй юм.

⁵ Зарим хүнүүд нэгэ үдэрые бусад үдэрнүүдтэ ороходоо шухала гэжэ тоолоод, тусгайгаар тэмдэглэдэг, тиихэдэнь нүгөө зарим хүнүүд үдэрнүүдые хоорондонъ илгадаггүй. Хүн бүхэмнай хэжэ бодожо байһанайнгаа ушар шалтагынь ойлгожо байг. ⁶ Нэгэ үдэрые бусад үдэрнүүдтэ ороходоо шухала тусхай гэжэ тоолодог хүн Дээдын Эзэнэй алдарты тиигэнэ. Ямаршье юумэ эдидэг хүн Дээдын Эзэнэй алдарты эдинэ, тэрэ эдээ хоолойнгоо түлөө Бурханда баяр баясхалан хүргэнэ ха юм. Зарим юумэнүүдые эдидэггүй хүн Дээдын Эзэнэй алдарты эдинэгүй, тэрэ хүн Бурханда баяр баясхалан хүргэдэг юм. ⁷ Бидэ ганса бээе бодон ажамидардаггүйбди, али ганса бээе бодон үхэдэггүйбди. ⁸ Ажамидархадаа бидэ Дээдын Эзэниие бодон ажамидарнабди, үхэхэдөө бидэ Дээдын Эзэниие бодон үхэнэбди. Тиимэхээ амидарна гүбди, али үхэнэ гүбди, бидэ Дээдын Эзэнэйл хүмди. ⁹ Амиды ба үхэхэн хүнүүдэй Дээдын Эзэн байхын тула Христос үхөөд амидырһан байгаа. ¹⁰ Тиихэдээ ши юундэ хүзэглэгшэ аха дүүгээ шүүбэрилээ хүмши? Али яахадаа ши хүзэглэгшэ аха дүүгээ доогуур хараа хүмши? Бидэ бултадаал Бурханай зарга шүүбэридэ орохо ха юмбди.

¹¹ *«Яһатан бүхэн урдамни мүргэхэ,
ямаршье хэлэтэй хүн намайе Бурхан гэжэ айлладхаха,*

ами наһаараа тангаригланаб гэжэ

Дээдын Эзэн хэлэнэ», – гэжэ Нангин Бэшиг соо хэлээтэй байдаг.

¹² Хүн бүхэмнай өөрынгөө үйлэ ябадалай түлөө Бурханай урда тоосохо юм.

Бусад зоние бү доройтуула

¹³ Зай, бэе бээ шүүбэрилхэ шүүмжэлхээ болиёл даа. Харин бусад зоние бүдэрүүлхэ гү, али нүгэл шэбэлдэ унагааха юумэ хэхэгүй гэжэ оролдожо байял. ¹⁴ Ямаршые эдэе хоол эдижэ болохо гэжэ Дээдын Эзэн Иисус намда бата этигэл үгөө. Хэрбээ таанад зарим эдихэ юумээ бузартай гэжэ тоолоо наа, тэрэ эдеэнтнай танда бузартай байха. ¹⁵ Хэрбээ эдижэ байһан юумээрээ ши ондоо хүниие гомдохооболшни, ши хайра дураар хүтэлүүлэгдэнэгүйш. Эдижэ байһан хоолоороо ши тэрэ хүниие доройтуулан бү хосороо. Тэрэ хүнэйшни түлөө Христос өөрынгөө амиие үгөө ха юм. ¹⁶ Шинии һайн гэжэ бодожо байһан юумэнүүдые хүнүүд бү шүүбэрилэг. ¹⁷ Ушарынь юуб гэбэл, Бурханай хаан орон эдихэ, уха тухай бэшэ, харин Нангин Һүлдэһөө эхи абадаг үнэн сэдхэл, энхэ тайбан, баяр жаргал тухай юм. ¹⁸ Таанад тиимэ маягаар Христосто алба хэжэ байбал, Бурханда таатай ба хүн зондо хүндэтэй байхат.

¹⁹ Тиимэһээл бидэ энхэ тайбаниие найруулдаг, бэе бэеынгээ этигэл хүзэг бэхижүүлдэг юумэнүүдтэ зорижо байха ёһотойбди. ²⁰ Эдэе хоолһоо боложо Бурханай хэһэн юумэ бү һандарга. Ямаршые эдэе хоол эдижэ болохо юм, гэхэтэй сасуу ондоо хүниие нүгэл шэбэлдэ унагааха шалтаг болохо юумэ эдихэнь буруу юм. ²¹ Бусад хүзэглэгшэдые доройтон унагааха шалтаг болохо ямаршые юумэ хэнгүй, мяха эдингүй, архи уунгүй байхань зүб юм. ²² Эдэ мэтэ этигэжэ бодожо байһан юумэнүүдээ зосоогоо баряад, Бурхандаал мэдүүлээд бай. Эдихэн ууһан юумээрээ һэшхэлдээ гэмнүүлээгүй хүн жаргалтай байна! ²³ Харин эдижэ байһан юумэн тухайгаа һэжэглэһэн хүниие Бурхан тэрэ юумээ эдижэ байхадань гэмнэдэг, юундэб гэбэл, тэрэ хүн этигэл хүзэгэйнгөө ёһоор болоногүй ха юм. Тиин этигэл хүзэгэй ёһоор хэгдэдэггүй юумэнүүд булта нүгэлтэй юм.

Ганса бэе тухайгаа бү бодогты, бусадта аша тухатай байгты

15 ¹ Бата этигэл хүзэгтэй бидэнэр ганса бээ бодохо ёһогүйбди, харин этигэл хүзэгөөр бирагүйхэн зоние дэмжэхэ ёһотойбди.

² Бусад хүзэглэгшэдэй эрхим һайн байхын түлөө, этигэл хүзэгын

бата бэхи болгохын тула бидэ булта гэдэндэ аша тухатай юумэ хэхэ ёһотойбди. ³ Юундэб гэбэл, Христосшые ганса бээе бодожо байгаагүй юм. Харин: «Шамаые доромжолһон баһалтанууд нам дээрэ буугаа», – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшэгдэһэнэй ёһоор болоо юм. ⁴ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй бүхы юумэнүүд маанадта найдал үгэхэ зуураа һургаха, тэсэбэритэй болгохо, урмашуулха зорилготойгоор бэшээтэй байгаа. ⁵ Маанадые тэсэбэритэй байлдаг, урмашуулдаг Бурхан Христос Иисусай жэшээгээр таанадые нэгэ һанал бодолтой байлгадай. ⁶ Тиигэбэл таанад бултадаа нэгэ дуугаар Бурханда, манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой Эсэгэдэ алдар соло дуудахат.

Һайн Мэдээсэл еврейнүүдтэ болон бусад арадуудта үгөөтэй юм

⁷ Христосой таанадые хүндэлдэг байһандал адляар таанадшые бээе хүндэлжэ, Бурханда магтаал соло дуудажа байгты. ⁸ Бурханай үбгэ эсэгэнэртэ үгэһэн найдуулгын бүтэһые харуулан, Христос еврейнүүдэй зарасань болон ерээ гэжэ би хэлэнэб. ⁹ Баһа бусад арадуудай үршөөл хайрынь түлөө Бурханда магтаал соло дуудажа байхын тула Христос ерээ юм.

«Бусад арадуудай дунда

би шам тухай айладхажэ байхаб,

шини нэрэ алдартэ

би магтаалнуудые дуудажэ байхаб», – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг.

¹⁰ «Бусад яһатад, Бурханай арадтай хамта баярлагты», – гэжэ баһа бэшээтэй байдаг.

¹¹ *«Бусад яһатад, бултадаа*

Дээдын Эзэндэ магтаал соло дуудагты,

бүхы арад, тэрээниие алдаршуулагты!» – гэжэ баһа

бэшээтэй байдаг.

¹² *«Иессэй үри һадаһан бии болохо,*

тэрэ бусад арадые захирхая ерэхэ,

харин тэдэнэрынь тэрээндэ найдажа байха», – гэжэ баһа Исаяя хэлэнэ.

¹³ Найдал үршөөдэг Бурхан этигэл хүзэгэйтнай ашаар таанадые бүтэн баяр жаргалаар ба амгалан байдалаар дүүргэг лэ, тиигэжэ Нангин Һүлдын хүсөөр этигэл найдалтнай нэмэгдэжэ байг лэ.

Павелай сэхыень бэшэһэнэй шалтагаан

¹⁴ Аха дүүнэрни, таанад эрхим хайнта, элдэб янзын эрдэм мэдэрэлтэйт, бэе бээе хургаха аргатайт гэжэ би хатуу этигэлтэй байнаб. ¹⁵ Энэ бэшэг соогоо зарим юумэнүүдые хануулхадаа би сэхыень хэлээб. Бурханай үршөөл хайраар би ¹⁶ бусад арадуудай аша туһада Христос Иисусай зараса болооб. Бусад арадые Нангин Хүлдын ашаар Бурханда таатай арюун нангин үргэл болгохын тула би Бурханай Хайн Мэдээсэлые номнон, санаартанай ажал ябуулнаб. ¹⁷ Иисус Христосой ашаар Бурханда алба хэжэ байһанаараа би бахархаха аргатайб. ¹⁸⁻¹⁹ Бусад арадуудые Бурханай мэдэлдэ оруулхын тула Христос гайхамшагта тэмдэгүүдээр ба үйлэ хэрэгүүдээр, Бурханай Хүлдын хүсэ шадалаар намаар юу хэлүүлээ, хүүлээ һэм, тэрээн лэ тухай би хөөрэхээ зүрхэлхэб. Аяншалжа ябахандаа би Иерусалимһаа Иллирик хүрэтэр хаа хаанагүй Христос тухай Хайн Мэдээсэл номножо байгааб. ²⁰ Тиихэдээ би ондоо хүнэй татаһан һуури дээрэ барихагүйн тула Христос тухай хүнүүдэй огто дуулаагүй газар дайдаар номнохо гэжэ оролдожо байгааб. ²¹ Нангин Бэшэгэй хэлэһэн ёһоор:

*«Тэрээн тухай мэдээсэлгүй байһан хүнүүд хараха,
Тэрээн тухай юумэ дуулаагүй хүнүүд ойлгохо».*

Павелай Рим хото ошохо түлэблэлгэ

²² Таанадта оло дахин ошохо гэхэдэмни, энэ ажални намайе табидаггүй байгаа. ²³ Харин мүнөө эдэ нютагуудта ажалаа дүүргэһэн, олон жэлэй туршада таанадтай ошожо уулзаха ханаатай байһан юм хадаа ²⁴ Испани ошохо замдаа таанадые дайрахаб. Тиигээд нэгэ хэды саг соо таанадтайгаа уулзажа баярлахаб, һүүлдэнь замаа үргэлжэлүүлэхэдэмни туһалхат гэжэ найданаб. ²⁵⁻²⁶ Харин мүнөө би Македониин ба Ахайяын хүзэглэгшэдэй хайн дураараа суглуулһан алта мүнгэ дуталдажа байһан Бурханай хүнүүдтэ хубаажа үгэхөөр Иерусалим хото ошоноб. ²⁷ Тэдэ хүзэглэгшэд туһалха гэхэн шийдхэбэри өөһэдөө гаргаа. Гэхэтэй зэргэ үнэн бодолоороо тэдэнэр туһалха ёһотойшые юм. Хэрбээ еврейнүүд оюун сэдхэлэй буян хэшэгээрээ бусад арадуудтай хубаалдаһан байбал, бусад арадуудшые алта мүнгэнэй буян хэшэгээрээ еврейнүүдтэ туһалха ёһотой юм. ²⁸ Тэдэндэ суглуулагдаһан алта мүнгэ хүргэхэ ажалаа бүтээгээд, би таанадаа дайран Испани руу ябахаб. ²⁹ Таанадта ерэхэдээ би Христосой буян хэшэгээр таанадтай элбэг дэлбэгээр хубаалсахаб гэжэ мэдэнэб.

³⁰ Аха дүүнэр, намтай хамта минии түлөө Бурханда ханалгатайгаар зальбаржа байгыт даа гэжэ гуйнаб. Бидэ манай Дээдын Эзэн Иисус Христосто нэгэ адли этигэл хүзэгтэй, Хүлдын үршөөдэг нэгэ адли хайра дуратай ха юмбиди. ³¹ Иудейн хүзэггүй зонһоо Бурхан намайе аршалһай, Иерусалимда хэхэ ажални тэндэхи Бурханай зондо найшаагдаһай гэжэ зальбарыг даа. ³² Тиигэбэл би, Бурханай хүсөө һаа, таанадта баяр жаргалтай ерэхэб, таанадтайгаа уулзаад ханаагаа амархаб. ³³ Амгалан байдал үршөөдэг Бурхан та бүхэнтэй оршожо байхань болтогой!

Хүнүүдые амаршална

16 ¹ Кенхрейын хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ хүдэлдэг Фойбэ эгэшэтэй таанадые танилсуулхамни. ² Тэрэниие Бурханай хүнүүдтэ зохихо ёһоор Дээдын Эзэнэй нэрээр угтажа абаарайгты, хэрэгүүдтэнь өөһэдынгөө зүгһөө шадалаараа хамһалсажа байгаарайгты. Тэрэ эхэнэр намдашье, бусадшье олон зондо ехэ туһа хүргөө юм. ³ Акила Прискилла хоёрто намһаа мэндэ дамжуулаарайгты. Тэдэнэр намтай хамта Христос Иисуста гансашье алба хэжэ байгаа бэшэ, ⁴ харин минии түлөө ами наһанай аюул оһолдошье орожо байгаа. Гансашье би бэшэ, харин еврей-бэшэ хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүд бултадаа тэдэндэ баяр баясхалан хүргэжэ байна. ⁵ Тэдэнэй гэртэ суглардаг хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ амар мэндэ хүргөөрэйгты.

Аси можын Христосто хүзэглэгшэдэй түрүүшын хүниинь байһан инаг хайрата Эпанэт нүхэртэмни мэндэ дамжуулаарайгты. ⁶ Таанадай аша туһада аргагүй ехээр хүдэлжэ байһан Марияда амар мэндэ хүргөөрэйгты. ⁷ Намтай хамта түрмэдэ һууһан манай яһанай Андроник Юния хоёрто мэндэ дамжуулаарайгты. Тэдэ хоёр элшэнэрэй дунда мэдээжэ, намһаа урда Христосто хүзэглэһэн түүхэтэй юм.

⁸ Дээдын Эзэнээр намда ехэл хайра дуратай байдаг Амплиатда мэндэ дамжуулаарайгты. ⁹ Маанадаар хамта Христосто алба хэдэг Урбанда, минии инаг хайратай Стахида амар мэндэ хүргөөрэйгты. ¹⁰ Туршалгануудые дабахадаа Христосто үнэн сэхэ байһанаа баталһан Апеллестэ мэндэ дамжуулаарайгты. Аристочулай гэр бүлэдэ амар мэндэ хэлээрэйгты. ¹¹ Минии яһанай Иродиондо, Христосто хүзэглэдэг Наркисай гэр бүлынхидтэ амар мэндэ хүргөөрэйгты.

¹² Дээдын Эзэндэ алба хэжэ байһан Трюфана Трюфоса хоёрто, Дээдын Эзэнэй аша туһада аргагүй ехэ ажал бүтээһэн инаг хайрата Персидэдэ мэндэ дамжуулаарайгты. ¹³ Дээдын Эзэнэй шэлэжэ

абahan Рифта, намда хүбүүндээл адли хандадаг тэрэнэй эжидэ мэндыемни дамжуулаарайгты. ¹⁴ Асинкрит, Флегонт, Ерма, Патроб, Ерма болон тэдэнтэй байһан бусад хүзэглэгшэ аха дүүнэртэ мэндыемни дамжуулаарайт. ¹⁵ Филолог Юлия хоёрто, Нерейдэ, тэрэнэй дүү басаганда, Олимпда, тэдэнтэй хамта байһан Бурханай бүхы хүнүүдтэ мэндыемни дамжуулаарайгты.

¹⁶ Бэе бэеэ таалажа амаршалаарайгты. Христосой хүзэглэгшэдэй бүхы бүлгэмүүд таанадта мэндэээ дамжуулжа байна.

Түгэсхэлэй захибари

¹⁷ Аха дүүнэр, таанадай һуража абahan бүхы юумые буруушаан, бэрхэшээл зоболон тулгаруулдаг, хүзэглэгшэдэй бүлгэмые хоорондонь хубаадаг хүнүүдһээ болгоомжолжо байгты гэжэ гуйнаб. Таанад тиимэ зонһоо зайсажа байгты. ¹⁸ Тэдэ зон тиимэ юумэ хэхэдээ, манай Дээдын Эзэн Христосто бэшэ, харин өөрынгөө гэдэһэ ходоодо алба хэнэ гээшэ. Тэдэнэр уран гоё үгэ хүүрээрээ гэнэн гэдэргэ зонииел зангадаа оруулдаг юм. ¹⁹ Дээдын Эзэнэй мэдэлдэ бүрин байдагыетнай хүн бүхэн мэдэхэ, тиимэһээ би таанадай түлөө баярлажа байдаг хүнби. Һайн һайхан юумые ойлгожо байгаад, нүгэлтэ муухай юумэнһээ зайсажа байһайт гэжэ хүсэнэб. ²⁰ Маанадта амгалан байдал үршөөдэг Бурхан удангүй сатанае танай ула доро оруулан хүнөөхэ.

Манай Дээдын Эзэн Иисусай үршөөл хайра таанадтай оршожо байхань болтогой!

²¹ Намтай хамта хүдэлдэг Тимофей, баһа манай яһатанай хамаатан Луций, Иасон, Сосипатр гэгшэд таанадта мэндые дамжуулна.

²² Энэ бэшэгые саарһан дээрэ буулгаһан хүзэглэгшэ Тертый би баһа таанадта амар мэндые дамжуулнаб.

²³ Гэртээ намайе айлшалуулжа байһан, хүзэглэгшэдэй бүлгэмые суглуулжа байһан Гай таанадта мэндые дамжуулна. Хотын мүнгэнэй һан эрхилэгшэ Эраст, Кварт дүүмнай таанадта баһа мэндые дамжуулна. ²⁴ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл хайрата бүхэнтэй оршожо байһай!

Түгэсхэлэй зальбаралга

²⁵ Бурханда магтаал соло дуудая! Тэрэ болбол Иисус Христос тухай минии номноһон Һайн Мэдээсэлэй ёһоор танай этигэл хүзэгые бэхижүүлхэ аргатай юм. Урдань тэрэ Һайн Мэдээсэл үни удаан саг

соо далда нюуса байгаа. ²⁶ Харин мүнөө тэрэ үнэн зүбые лүндэн-шэдэй бэшэгүүд нээгээ; бүхы хүнүүдэй хүзэглэжэ, үгыень дуулажа байхын тула мүнхэ Бурхан захиралтаараа бүхы арадуудта тэрэниие мэдүүлээ. ²⁷ Ори ганса, сэсэн мэргэн Бурхан Иисус Христосой ашаар хэтын хэтэдэ алдар солотой байһай! Болтогой!

Павел элшэнэй Коринф хотынхидто бэшэһэн түрүүшын хандалга

Павелай амаршалга

1 ¹⁻² Коринф хотын хүзэглэгшэдэй бүлгэм, Иисус Христостой нэгдэн Бурханда зорюулагдаһан зон, Бурханай хүнүүд болохоор дуудуулагдаһан зон, манай Дээдын Эзэн Иисус Христосто, тэдэнэй болон манай Дээдын Эзэндэ газар бүхэндэ зальбарагша бүгэдэ зон, Бурханай эрхэ мэдэлээр Христос Иисусай элшэн болохоор дуудуулагдаһан Павел, тиихэдэ хүзэглэгшэ Сосфен хоёр таанадта бэшэнэ. ³ Манай Эсэгэ Бурхан ба Дээдын Эзэн Иисус Христос таанадта үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие үршөөг лэ!

⁴ Та бүхэнэй түлөө, Христос Иисусаар дамжуулан таанадта үгтэһэн абьяас бэлигүүдэй түлөө би Бурханда үргэлжэ баяр баясхалан хүргэдэгби. ⁵ Христостой нэгдэхэдээ, таанад алишье талаһаа баяжабат, зондо Бурханай мэдээсэл дуулгахадаашье, тэрэниие ойлгоходоошье эрхим хайн болобот. ⁶ Тиигэжэ Христос тухай гэршэлһэнэймнай үнэн зүб байһаниинь таанадта баталагдаба. ⁷ Тиимэһээ манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой ерэхые хүлээхэ үедээ таанад ямаршье абьяас бэлигээр дуталданагүйт. ⁸ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой ерэхэ үдэр ямаршье гэмгүй байхынтнай тула тэрэ таанадые һүүл хүрэтэрнь батадхажа байхал. ⁹ Өөрынгөө Хүбүүтэй, манай Дээдын Эзэн Иисус Христостой харилсахаар таанадые дуудаһан Бурхан найдабаритай юм.

Хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй дотороо хубаарһан тухай

¹⁰ Аха дүүнэр, хоорондоо хубааралдажа байхагүйн тула һаналаа нэгдүүлжэ байгты, нэгэ һанал бодолтой, нэгэ зорилготой байгты гэжэ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой нэрэ түрөөр та бүхэндэ

гуйн ханданаб. ¹¹ Юундэ тиигэжэ хэлэнэбиб гэхэдэ, та аха дүүнэрэй хоорондо арсалдаан гарана гэжэ намда Хлоягай гэр бүлынхид дуулгаа юм. ¹² Таанад бэе бээдээ ондо ондоо юумэ хэлэдэг байнат: нэгэ заримантнай «Бидэ Павелые даханабди», нүгөөдэтнай «Бидэ Аполосые даханабди», үшөө нүгөөдэтнай «Бидэ Пётрые даханабди», заримантнай «Бидэ Христосые даханабди» гэлдэнэ. ¹³ Тиихэдээ Христос хубаараа гээшэ гү? Тиихэдээ Павел таанадай түлөө хэрээхэн дээрэ саазалуулагдаһан байгаа гээшэ гү? Али Павелай нэрэ алдараар таанад уһаар арюудхагдаһан байгаа гээшэ гүт?

¹⁴ Крисп Гай хоёрһоо ондоо бэшэ хэниетнайшые уһаар арюудхаагүй байһандаа би Бурханда баяр хүргэнэб. ¹⁵ Минии нэрэ алдараар уһаар арюудхагдааб гэжэ нэгэнтнайшые хэлэхэ аргагүй юм. ¹⁶ Ай, мартааб, үшөө Стефанай гэр бүлые уһаар арюудхаа бэлэйб. Үшөө хэниие уһаар арюудхаһанаа, али үгыгөө ханахагүй байнаб. ¹⁷ Христос намайе уһаар арюудхахын тула эльгээгээ бэшэ, харин Һайн Мэдээсэл сэсэрхэнэн уран үгэнүүдые хэрэглэнгүй номнохыемни эльгээгээ юм. Хэрбээ сэсэрхэнэн уран үгэнүүдые хэрэглэбэлни, Христосой үхэлһөө эхитэй хүсэн бууража магадгүй байгаа.

Христос болбол Бурханай хүр хүсэ, эрхэ засаг мүн

¹⁸ Христосой хэрээхэн дээрэ үхэнэн тухай мэдээсэл хосорогшодто ямаршые удхагүй тэнэг юм, харин абарагдажа байһан бидэндэ тэрэ мэдээсэл Бурханай хүр хүсэн болоно. ¹⁹ Нангин Бэшэг соо: «Сэсэн мэргэн хүнүүдэй сэсэниенень хүнөөхэб, ухаатайшуулай ухаан бодолыень буруушаахаб», – гэжэ хэлэгдэнэ. ²⁰ Тиимэхээ сэсэн мэргэн хүнүүд хаанаб? Али эрдэмтэй ухаатайшуул хаанаб? Али энэ дэлхэйн уран арсалдагша боосолдогшод хаанаб? Энэ дэлхэйн сэсэн мэргэнэй тэнэг байһыень Бурхан харуулаа бэшэ аал?

²¹ Энэ дэлхэйн зоной өөһэдынгөө ухаагаар Бурхание мэдэрхын аргагүй байхыень Бурхан өөрөө оюун ухаагаараа заяагаа, тиигээд «тэнэг» гэгдэдэг мэдээсэлээр хүзэглэгшэ зоние абарха гэжэ шиидээ. ²² Хэрбээ иудейнүүд гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдээр юумэнүүдэй баталагдахые хүлээдэг байбалнь, бусад арадууд сэсэн мэргэнээр юумэнүүдэй баталагдахые хүлээдэг юм. ²³ Харин бидэ саазалуулагдаһан Христос тухай, еврейнүүдэй дурые гутаадаг, бусад арадуудта, ямаршые удхагүй байдаг мэдээсэлые номнонобди. ²⁴ Харин еврейнүүдэйшые, бусад арадуудайшые дундаһаа Бурханай дуудаһан хүнүүдтэ энэ мэдээсэл – Бурханай хүр хүсэн, Бурханай оюун ухаан

болохо Христос гээшэ. ²⁵ Бурханай тэнэг гүүлэдэг юумэнь хүнүүдэй ухаанһаа сэсэн юм, Бурханай бирагүй нула гүүлэдэг юумэнь хүнүүдэй хүсэ шадалһаа хүсэтэй юм.

Бурхан яажа шэлэжэ абадаг бэ?

²⁶ Аха дүүнэр, Бурханай таанадые дуудахада таанад ямар байһаанаа ханыт: хүнүүдэй хэмжээгээр харабал, үсөөнтнайл сэсэн ухаантай, хэдыхэнтнайл хүр хүсэтэй, хэдыхэнтнайл дээгүүр уг изагууртай байгаа бэлэй. ²⁷ Тиимэһээ Бурхан энэ дэлхэйн сэсэн мэргэниие номгоруулхын тула ямаршые удхагүй гэжэ тоологдодог юумэнүүдые шэлэжэ абаа, энэ дэлхэйн хүр хүсые сарахын тула хүнүүдэй дундаһаа ахир нула гэжэ тоологдодогүүдыеень шэлэжэ абаа. ²⁸ Бурхан энэ дэлхэй дээрэ шухала гэжэ тоологдодог юумые болуулхын тула хүнүүдэй дундаһаа ямаршые уг изагуургүй, дарлагдаһануудыеень шэлэжэ абаа. ²⁹ Эдэ бүхэн Бурханай урда нэгэшые хүн найрхахагүй гэхэн удхатай юм. ³⁰ Юуб гэбэл, Бурхан лэ таанадые Христос Иисустай нэгэдүүлээ, Христосые манай сэсэн ухаан болгоо. Христосой ашаар бидэ үнэн сэдхэлтэнгүүд, Бурханай нангин хүнүүд, сүлөөтэй хүнүүд болообди. ³¹ «Найрхаһан хүн Дээдын Эзэнэй бүтээһэн лэ юумээр найрхаг», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэнэй ёһоор бүхы юумэн бүтэжэ байг лэ.

Христос болон хэрээһэн тухай мэдээсэл

2 ¹ Аха дүүнэр, Бурханай гэршэлгые номнохоёо таанадта ерэхэдээ, би уран гоё үгэнүүдые гү, али агуухэ ухаа хэрэглээгүй хэнби. ² Таанадтай байха хаһадаа би Иисус Христосхоо, илангаяа тэрэнэй хэрээһэн дээрэ үхэһэн ушарһаа бэшэ бүхы юумые мартаһань дээрэ гэжэ бодоо бэлэйб. ³ Тиимэһээ таанадта ерэхэдээ би нуларшаһан, ехэл хүрдэһэн амитан байгаа бэлэйб, ⁴ үгэнүүдээ хэлэхэдээ, номноходоо би уран үгэнүүдые хэрэглэн идхаагүйб, харин Бурханай Хулдын хүр хүсэн хэлэһыемни баталан иджажа байгаа. ⁵ Тиимэһээ танай хүзэг хүнүүдэй сэсэн ухаанһаа эхи татана бэшэ, харин Бурханай хүр хүсэн дээрэ нуурижана.

Бурханһаа үгтэһэн сэсэн ухаан тухай

⁶ Зүгөөр сэсэн ухаан тухай мэдээсэлые би хүзэг этигэлээрээ болбосон хүнүүдтэ номнодогби. Гэхэдээ тэрэ сэсэн ухаан энэ дэлхэйн бэшэ юм, эрхэ засагаа алдадаг энэ дэлхэе захирагшадай бэшэ юм.

⁷ Минии номнодог сэсэн ухаан хүнүүднээ далда хадагалагдаһан Бурханай нюуса ухаан юм, гэхэтэй зэргэ Бурхан манай магтаал солотой байхын тула газар дэлхэйн үшөө бүтээгдээгүй байхада тэрэ ухаа заяагаа юм. ⁸ Тэрэ сэсэн ухаае энэ дэлхэйн захирагшадай нэгэньшые мэдэрээгүй. Хэрбээ мэдэрһэн байбал, тэдэ алдартэ Дээдын Эзэниие саазалхагүй байгаа. ⁹ Яаба тиибэшые, Нангин Бэшэг соо иигэжэ бэшээтэй байдаг:

*«Нэгэшые хүнэй хараагүй, дуулаагүй,
тиимэ юумэн болохо гэжэ
нэгэшые хүнэй ойндoo оруулаагүй байһан юумые
Бурхан өөртэнь дуратай хүнүүдтэ бэлдээд байна».*

¹⁰ Тэрэ нюусаа Бурхан бидэндэ бүхы юумые харадаг, далда байһан Бурханайшые зорилгые харадаг Һүлдынгөө ашаар нээгээ. ¹¹ Гансал зосоомнай оршодог хүлдэ бидэн тухай хамагые мэдэдэг бэшэ аал? Тон тиигэжэл ганса Бурханай Һүлдэ Бурхан тухай хамагые мэдэдэг юм. ¹² Бидэ энэ дэлхэйн зондол адляар бодомжолхогүйн тула энэ дэлхэйн хүлдые тогтоожо абаагүй хүмди, зүгөөр Бурханай эльгээһэн Һүлдые тогтоожо абаа хүмди, тиимэһээ Бурханай маанадта үршөөһэн бүхы юумые мэдэхэбди.

¹³ Тиимэһээ бидэ хүнүүдэй сэсэн ухаанай хургаһан үгэнүүдээр дуугарна бэшэбди, харин Һүлдын хургаһан үгэнүүдээр дуугарнабди. Тиигэжэл бидэ Һүлдые тогтоожо абаһан хүнүүдтэ оюун сэдхэлэй үнэн зүбые Һүлдын үршөөһэн үгэнүүдээр тайлбарилна гээшэбди. ¹⁴ Зүгөөр Һүлдые тогтоожо абаагүй хүн Бурханай Һүлдын үгэһэн абьяас бэлигүүдые абажа шадахагүй. Тиимэ хүн тэдэ абьяас бэлигүүдые ойлгохогүй, тэдэниие ямаршые удхагүй гэжэ тоолохо. Ушарынь юуб гэхэдэ, тэдэ юумэнүүдые гансал оюун сэдхэлээрээ ойлгожо болохо юм. ¹⁵ Тиихэдэ Һүлдэтэй хүн ямаршые юумые шүүбэрилхэ аргатай, харин тиимэ хүниие нэгэшые хүн шүүбэрилхэ аргагүй юм. ¹⁶ «Дээдын Эзэнэй ханал бодолые хэн мэдэрээб? Хэн тэрэниие хургажа шадааб?» гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг. Гэхэтэй зэргэ бидэ Христосой ханал бодолые мэдэнэбди.

Һүзэглэгшэдэй бүлгэмэй дотороо хубаарһан тухай

3 ¹ Аха дүүнэр, Һүлдэ тогтооһон хүнүүдтэл адляар таанадта хандан хэлэхэ аргагүй байгаа, харин энэ дэлхэйн хүнүүдтэл, Христос-то хүзэглэһэнөөрөө нарай үхибүүд байһан хүнүүдтэл мэтэ хандан хэлээ бэлэйб. ² Таанадай хатуу юумэ эдижэ шадахагүй байһан хада

би таанадые хүгөөр тэжээһэн байгаа. Зүгөөр, мүнөөшье таанад хатуу юумэ эдижэ шадахагүйт. ³ Ушарынь юуб гэхэдэ, таанад үшөөл энэ дэлхэйн хүнүүдэй жама ёһоор азамидарнат. Бэе бээдээ атаархалдадаг, хоорондоо арсалдадаг байһантнай таанадай энэ дэлхэйн хүнүүдэй заншалаар бээе абажа ябадаг энэ дэлхэйн хүнүүд байһыетнай харуулна бэшэ аал? ⁴ Нэгэнтнай «Бидэ Павелые даханабди», нүгөөдэтнай «Бидэ Аполлосые даханабди» гэжэ байхадаа, таанад энэ дэлхэйн хүнүүд бэшэ аалта?

⁵ Эсээй эсэстэ Аполлос гэдэгтнай хэн гээшэб? Тиэхэдэ Павел гэдэгтнай хэн гээшэб? Бидэ таанадай Христосто хүзэглэхэдэ тухалһан юрэ Бурханай зарасанар гээшэбди. Бидэ Дээдын Эзэнэй хүн бүхэндэмнай үгэһэн ажалыел бүтээгээбди: ⁶ Би үрэнүүдые тариһан, Аполлос уһалһан, харин Бурхан ургуулһан байгаа. ⁷ Тиимэхээ тариһан, уһалһан хүнүүдын ямаршые хабаагүй, зүгөөр ургуулһан Бурхан гол шухала юм. ⁸ Тариһан, али уһалһан хүнүүдэй хоорондо ямаршые илгаа үгы, Бурхан хүн бүхэниие хэһэн ажалайнь зэргээр шагнаха. ⁹ Бидэ Бурханай түлөө хамтаран ажаллагшад гээшэбди, харин таанад – Бурханай таряалан гээшэт. Тиэхэдэ таанад баһа Бурханай барилга гээшэт. ¹⁰ Бурханай намда үгэһэн абьяас бэлиг хэрэглэн, би эсэн барилгашандал мэтэ барилгын хуури татааб, үшөө ондоо хүн тэрэ хуурин дээрэ байра барина. Гэхэтэй сасуу хүн бүхэн яажа барижа байһанаа анхарха ёһотой. ¹¹ Бурхан гансал Иисус Христосые хуури болгон табиһан байгаа, тиимэхээ ондоо ямаршые хуури табигдаха аргагүй. ¹² Зарим хүнүүд энэ хуурин дээрэ алта гү, али мүнгэ гү, али эрдэни шулуунуудые хэрэглэн бариха, нүгөө зарим хүнүүд модо гү, али үбһэ гү, али холоомо хэрэглэн бариха. ¹³ Тиэхэдэ хүн бүхэнэй ажалай шанарынь Христосой ерэхэ Үдэр мэдэгдэхэ. Тэрэ Үдэр хүн бүхэнэй ажалые гал дүлэн элирүүлхэ, гал дүлэн тэрэниие туршаха, тиигээд бодото шанарыень харуулха. ¹⁴ Хуурин дээрэ баригдаһан, гал дүлые тулажа гараһан хүнэй ажал байбал, барилгашань шагналаа абаха. ¹⁵ Хэрбээ хүнэй ажалынь галда шатабал, тэрэ хүн гарзатай байха, тиигэбэшье тэрэ хүн өөрөө абарагдаха, галда шатаһанаа абарагдаха гэжэ хэлэхэдэ болохо.

¹⁶ Таанад Бурханай хүмэ гээшэт, зосоотнай Бурханай Һүлдэ оршоно гэжэ таанад мэдэхэгүй аалта? ¹⁷ Бурханай хүмэ нангин юм, таанад өөһэдөө Бурханай хүмэ гээшэт. Тиимэхээ Бурханай хүмые хандаргаһан хүн бүхэниие Бурхан хэһээхэ.

¹⁸Таанад өөһэдыгөө бү мэхэлэгты. Хэрбээ таанадай хэн нэгэн энэ дэлхэйн шатада өөрыгөө сэсэн мэргэнби гэжэ тоолоболнь, үнэндөө сэсэн мэргэн болохын тула тэнэг болохо ёһотой. ¹⁹Энэ дэлхэйн сэсэн мэргэн гэжэ тоологдодог юумэнүүд Бурханай урда ямаршые удхагүй юумэнүүд юм. «Бурхан сэсэн мэргэн хүнүүдые мэхэ гохоорнь барیداг», – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг. ²⁰«Сэсэн мэргэн хүнүүдэй ханал бодолынь ямаршые аша туһагүй юм гэжэ Дээдын Эзэн мэдэхэ», – гээд Нангин Бэшэгэй ондоо газартань хэлэгдэнэ. ²¹Тиимэхэ хэнтнайшые ямар нэгэн бүлгэмэй гэшүүнби гэжэ бү омогорхог лэ, юуб гэбэл, бүхы юумэн таанадай ха юм: ²²Павелшые, Аполлосшые, Пётршые, энэ газар дэлхэйшые, аминшые, үхэлшые, оршон үешые, ерээдүй сагшые илгаагүй таанадай ха юм, ²³тиихэдэ таанад Христосой ха юмта, тиин Христос Бурханай ха юм.

Христосой элшэнэр тухай

4 ¹Бурханай нюуса тайлбарилжа байхаар табигдаһан юрэ Христосой зарасанар байһыемнай таанад ойлгохо ёһотойт. ²Тиимэ зарасанар булта эзэндээ үнэн шударга байха ёһотой. ³Таанадай гү, али ондоо хүнүүдэй намайе шүүмжэлхэ шүүбэрилхэнь намда ямаршые хамаагүй, би өөрөөшые өөрыгөө шүүбэрилдэггүйб. ⁴Сэдхэлни арюуншые хаа, үнэхөөрөө ямаршые гэмгүй байһамни энээгээр баталагданагүй, юундэб гэбэл, гансал Дээдын Эзэн минии заргаша юм. ⁵Тиимэхэ тогтоогдоһон сагай болоогүйдэ хэниешые бү шүүбэрилэ. Дээдын Эзэн ерэхэдэ, шэб харанхыда хоргодоһон юумэнүүдые гэрэлтүүлхэ, хүнүүдэй далда ханаа зорилгые элирүүлхэ, тиихэдэ хүн бүхэн хэһэн зэргээрээ Бурханайл магтаалда хүртэхэ.

⁶Аха дүүнэр, таанадайл аша туһада би эдэ бүхэниие Аполлос бидэ хоёрой жэшээ дээрэ харуулбаб. Хүн бүхэнтнай Бурханай хургаалые гүйсэдхэжэ байһай гэжэ хүсэнэб. Хэнтнайшые нэгэ хүнөө хүндэлөөд, нүгөөдээ баһаад бү ябаһай. ⁷Хэн таанадые бусадһаа дээгүүр табяа юм? Таанадта байһан бүхы юумые Бурхан лэ таанадта үгөө бэшэ аал? Тиихэдээ танда байһан бүхы юумэнүүд дээрэхэ үгтэһэн бэлэг бэшэ юм шэнгээр яахадаа ямбархаа хүмта?

⁸Зай, тиихэдээ таанад садхалдиба гүт? Баяжаба гүт? Бидэнэй хаан шэрээдэ һуугаагүй байхада таанад хаанууд болобо гүт? Үнэхөөрөө таанадай хаан шэрээдэ һуухые хүсэнэб, тиигэбэл бидэшые таанадтай хамта захирха һэмди. ⁹Бүлэг зоной урда үхэхэ табилантай

зондол адли Бурхан элшэнэр бидэндэ хамагай хүүлэй хууринуудыг үгөө гэжэ намда һанагдадаг. Бурханай Эльгээмэлнүүдэйшые, хүнүүдэйшые, бүхы юртэмсэ дэлхэйн урда үзэсхэлэн болоо ха юмбиди. ¹⁰ Бидэ Христосой түлөө тэнэг болообди, зүгөөр таанад Христостой хамтаран сэсэн мэргэн болобот! Бидэ ахир һулабди, тиихэдэ таанад хүсэтэй болобот! Бидэнэй нэрые гутаагаа, харин таанад алдар соллодо хүртэбэт! ¹¹ Мүнөө болотор бидэ үлэн хооһон, амаа ангажа, үмхирһэн хахарһан хубсаһатай ябанабди, маанадые сохино, бидэ нэгэ газарһаа нүгөө газарта тэнэжэ ябанабди. ¹² Бидэ хүшэр хүндэ ажал хэжэ хүлһөө гоожуулнабди. Маанадые хараалда хүртөөхэдэ, бидэ үрээрэнбди, маанадые хашан мүрдэхэдэ, бидэ тэсэбэритэй байнабди, ¹³ маанадые хардахадань, бидэ энхэргэн үгэнүүдээр харюусанабди. Бидэ энэ дэлхэйн хаягдал гээшэбди, бидэ мүнөө болотор газарай хог болоод байнабди.

¹⁴ Эшээхэ улайлгаха зорилготойгоор энэниие таанадта бэшэнэ бэшэб, харин инаг хайрата үхибүүдээ хургаһандал адляар таанадта ухаа заанаб. ¹⁵ Яажа Христостой ажамидархаб гэжэ таанадые хургадаг үй түмэн хүтэлэгшэд байхаданьшые, таанадта гансал эсэгэ байна. Христос Иисустай нэгэдэхэдэтнай би таанадта һайн Мэдээсэлые хүргэн, эсэгэтнай болооб. ¹⁶ Тиимэһээ намайе һажаажа ябагты гэжэ таанадые ехэтэ гуйнаб. ¹⁷ Тиимэл зорилготойгоор Дээдын Эзэндэ үнэн сэхэ Тимофеейе таанадта эльгээнэб. Тэрээндэ би Хүбүүндээл адли дуратай хүнби. Хаанашые ябахадань нүзэглэгшэдэй бүхы бүлгэмүүдые хургадаг байһан тухаймни – Христос Иисустай нэгэдэһэн ажамидаралдаа баримталдаг юумэнүүд тухаймни таанадта тэрэ һануулха.

¹⁸ Таанадые би эрьежэ ошохогүйб гэжэ бодон заримантнай хамараа үргэшэбэ. ¹⁹ Гэбэшые Дээдын Эзэнэй үршөөбэл би һаядаа таанадта ошохооб, тиигээд тэрэ хамараа үргэһэн зоной хэлэһэн юумэнүүдыень бэшэ, харин хүсыень туршажа мэдэхэб. ²⁰ Ушарынь гэхэдэ, Бурханай хаан орондо үгэнүүд бэшэ, харин хүр хүсэн шухала юм. ²¹ Минии таанадта ташууртай ерэхыемни хүсэнэ гүт, али энхэргэн зөөлэн, хайра дурын хүлдэтэй ерэхыемни хүлээнэ гүт?

Таанадай дунда забхай зон байха ёһогүй

5 ¹ Таанадай дунда забхай зальхай ябадал тохёолдоно, нэгэнтнай хойто эхэтэйгээ орёолдоно гэһэн һураг минии һонорто хүрэбэ. Тиимэ бузар забхайралга бусад арадуудайшые дунда дуулдаагүй юм байна. ² Харин тиихэдэ таанад омогорхолдобот! Орондонь таанад

уйдаха гашуудаха байгаат, тиимэ бузар юумэ хэһэн хүниие өөһэд-
 һөө холодуулха ёһотой байгаат. ³⁻⁵ Танай хажууда байгаагүйшье хаа,
 һанал бодолоороо таанадтай хамта байнаб. Тиигээд таанадтай хам-
 та байһан мэтэл би манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой нэрээр
 тэрэ бузар булай юумэ хэһэн хүниие гэмнэбэб. Таанад суглархадаа,
 һанал бодолоороо тантай байхадамни, манай Дээдын Эзэн Иису-
 сай хүр хүсэнэй маанадтай оршохо сагта тэрэ бузар булаие сатанада
 гардуулан, махабад бэеыень хүнөөлгэхэ ёһотойт. Тиигэжэ тэрэ хү-
 нэй хүнэхэ хүлдэ Дээдын Эзэнэй ерэхэ Үдэр абарагдаха.

⁶ Таанадай омогорхолдожо байһантнай буруу. Багахан эһээбэри
 бүхы эдьхүүр эһээдэг гэдэгые таанад мэдэхэгүй аалта? ⁷ Таанад шэ-
 нэ эдьхүүр байхын тула хуушан нүгэлтэ эһээбэриһээ өөһэдыгөө
 арилгагты. Тиигэбэшье таанад эһээбэригүй арюунта, юундэб гэбэл,
 манай Паасхын хурьган болохо Христос тахил болгон үргэгдэһэн
 байгаа ха юм. ⁸ Паасхынгаа Һайндэрые нүгэл шэбэлтэй ба худал
 хуурмагтай хуушан эһээбэреэр эдьхэһэн хилээмэнтэй бэшэ, харин
 ямаршье эһээбэригүй, арюун сэбэр, үнэн зүб хилээмэтэйгээр тэм-
 дэглэе.

⁹ Забхай зоноор бү харилсагты гэжэ би бэшэг соогоо бэшээ һэн-
 би. ¹⁰ Зүгөөр, юрэнъ забхай, алта мүнгэндэ шунаһан зоноор, дээр-
 мэшэдээр, онгонуудта шүтэдэг зоноор огто бү харилсагты гэһэн
 удхаар бү ойлгооройт, тэдэ зонһоо зугадабал таанад энэ дэлхэйһээ
 огто гаража ошохо байгаат. ¹¹ Харин өөрыгөө Христосто хүзэглэдэг
 хүн гэжэ нэрлэжэ байһан мүртөө забхай ябадалтай, али алта мүн-
 гэндэ шунахай, али онгонуудта шүтэдэг, али хорон хэлэтэй, али ар-
 хинша, али хулгайшан зонтой бү харилсагты гэһэн удхатайгаар бэ-
 шэһэн байгааб. Тиимэ хүнүүдээр хамта хоолшье эдихэ хэрэггүй.

¹²⁻¹³ Гаднын хүнүүдые гэмнээд яахабиб даа. Бурхан тэдэниие шийд-
 хэхэ. Харин өөһэдынгөө бүлэгэй хүнүүдые бидэ зэмэлхэ ёһотойбди.
 «Өөһэдыгөө нүгэл үйлэдэдэг хүнһөө арилгагты», – гэжэ Нангин
 Бэшэг соо бэшээтэй ха юм.

Һүзэглэгшэд хоорондоо заргалдаха ёһогүй

6 ¹ Та хүзэглэгшэд хоорондоо заргалдахадаа, яахадаа Бурханай
 хүнүүдтэ ошонгүй, харин хүзэггүй зоноор заргаяа шийдхүүлнэ
 гээшэбта? ² Бурханай хүнүүд энэ дэлхэйн зониие шийдхэхэ юм гэ-
 жэ таанад мэдэхэгүй аалта? Хэрбээ таанад энэ дэлхэйн зониие
 шийдхэхэ ушартай юм болбол, жэжэ асуудалнуудаар шийдхэбэри

гаргаха аргагүй аалта? ³ Бидэ Бурханай Эльгээмэлнүүдтэ шийдхэбэри гаргахабди гэжэ таанад мэдэхгүй аалта? Тиихэдэ энэ дэлхэйн хэрэгүүдые бүришые бэлээр шийдхэхэ бэшэ аалта? ⁴ Харин таанад заргалдаанай хэрэгүүдые шийдхэхэдээ хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ ямаршые нэрэ хүндэгүй хүниие яахадаа заргашанаар табижа, тэрээндэ заргаяа үргэнэбта? ⁵ Ай, эшхэбтэр юумэ байна! Хүзэглэгшэдэй хоорондохи арсалдаае шийдхэхэ аргатай сэсэн ухаантай нэгэшые хүн таанадай дунда олдобогүй гээшэ гү? ⁶ Харин тиихэдэ хүзэглэгшэ хүн хүзэглэгшэ аха дүүгэйнгээ урдаһаа зарга барижа, үшөө тиихэдэ хүзэглэгшэ зоноор асуудалаа шийдхүүлжэ байна.

⁷ Хоорондоо заргалдаһан ушартнай таанадай илагдаһые харуулна. Гомдохуулһан, мэхэлүүлһэн байбалтнай дээрэ байха бэшэ һэн гү? ⁸ Тиигэхын орондо таанад өөһэдөө бэе бээе, хүзэглэгшэ аха дүүнэрээ гомдохоонот, мэхэлнэт. ⁹ Харата хэрэг үйлэдэгшэд Бурханай хаан орониие залгамжалхагүй юм гэжэ таанад мэдэхгүй аалта? Бү эндүүрэгты: забхайралдагшадшые, онгонуудта шүтэгшэдшые, нүхэртөө, али эхэнэртээ урбагшадшые, эрэшүүлтэй гүйлдэдэг эрэ хүнүүдшые, ¹⁰ хулгайшадшые, алта мүнгэндэ шунагшадшые, архиншадшые, хардагшадшые, мэхэшэдшые, эдэнэй али нэгэньшые Бурханай хаан орониие залгамжалхагүй. ¹¹ Танай заримантнай урдань тиимэл нүгэлтэн байһан юм. Гэхэдээ таанад нүгэлнүүдһээ арилгагдаһан, Бурханда зорюулагдаһан, Дээдын Эзэн Иисус Христосой ба манай Бурханай Һулдын ашаар Бурханай урда сагааруулагдаһан байгаат.

Дээдын Эзэндэ зорюулһан бэе тухай

¹² Бидэ ямаршые юумэ хэхэ эрхэтэйбди гэжэ зарим хүнүүд хэлэхэ, гэхэтэй зэргэ бүхы юумэн таанадта аша туһатай бэшэ юм. Би ямаршые юумэ хэхэ эрхэтэйб гэжэ хэлэхэб, гэхэтэй сасуу би алишые юумэнэй барлагынь болохогүйб. ¹³ Эдэе хоол ходоододол орохын тула байдаг, харин ходоодо хоол барихын тула байдаг юм гэжэ зарим хүнүүд хэлэхэ. Гэхэдэ Бурхан али алиниеньшые үгы болгохо. Махабад бэе ташаяан хурисалай тулада бүтээгдээ бэшэ, харин Дээдын Эзэндэ алба хэхээр бүтээгдэһэн юм, тон тиигэжэл Дээдын Эзэншые махабад бэеые хаража анхаржа байдаг юм. ¹⁴ Бурхан Дээдын Эзэниие амидыруулаа, тиин бидэниешые хүр хүсөөрөө амидыруулха.

¹⁵ Танай махабад бэе Христосой бэеын хэһэгынь юм гэжэ таанад мэдэхгүй аалта? Тиихэдээ би Христосой бэеын хэһэгы абажа,

янханай бэсын хэнэг болгохо аалби? Үгыл даа! ¹⁶ Янхан эмэтэй ниилэһэн хүн тэрээнтэй нэгэ бэе болоно гэжэ таанад мэдэхэгүй аалта? «Хоёр хүн нэгэ бэе болохо», – гэжэ Нангин Бэшэг соо элеэр бэшээтэй ха юм. ¹⁷ Харин Дээдын Эзэнтэй ниилэһэн хүн хүнэһе хүлдөөрөө тэрээнтэй нэгэдэдэг юм.

¹⁸ Ташаяан хурисалһаа зайсажа байгты. Хүнэй үйлэдэдэг бусад нүгэлнүүд махабад бэеые ехэ гэмдэ орууладаггүй юм, харин янхаржа байһан хүн өөрынгөө бэеые ехэл гэмдэ оруулна гээшэ. ¹⁹ Танай махабад бэе зосоотнай оршодог Бурханһаа таанадта үгтэһэн Нангин Хүлдын хүмэ юм гэжэ таанад мэдэхэгүй аалта? Таанад өөһөдөдөг дураар бэшэт, таанад Бурханай мэдэлдэ байнат. ²⁰ Бурхан таанадые үнэтэй сэнгээр худалдажа абаа. Тиимэһээ махабад бэээрээ Бурхание алдаршуулжа байгты.

Гэрлэлгэ тухай

7 ¹ Таанадай намда бэшэһэн юумэн тухай хэлэбэл, эрэ хүнэй хамга абаагүй хаань хайн юм. ² Гэхэтэй сасуу ташаяан хурисалһаа бээе һэргылхын тула хүн бүхэн хамгантай байха, эхэнэр хүн нүхэртэй байха ёһотой. ³ Эрэ хүн хамганайнгаа урда өөрынгөө уялга гүйсэд дүүргэхэ албатай, тиин эхэнэр хүншые нүхэрэйнгөө урда өөрынгөө уялга гүйсэд дүүргэхэ албатай юм. ⁴ Эхэнэр хүн өөрынгөө бэсын эзэн бэшэ, нүхэрынь хамганайнгаа бэсын эзэн гээшэ, тон тиигэжэл эрэ хүн өөрынгөө бэсын эзэн бэшэ, хамганиинь нүхэрэйнгөө бэсын эзэн гээшэ. ⁵ Бэе бээтэйгээ инаглан харилсажа байгты, зальбаржа сагаа үнгэргэхэ гэжэ хоюулан зүбшэһэн сагтаа инаглан харилсахаяа болигты, тиигээд бээе барижа шадахагүй байхадатнай сатанагай таанадые хорхойтуулхагүйн тула дахин бэе бээдээ няалдагты. ⁶ Энээниие би таанадта заабаришална бэшэб, харин зүбшөөрэн хэлэнэб. ⁷ Хүн бүхэн намдал адли хамгагүй байһай гэжэ би хүсэнэб, гэхэтэй сасуу хүн бүхэн Бурханһаа өөрын тусгай абьяас бэлигтэй юм, нэгэ хүн иимэ абьяастай, нүгөө хүн тиимэ абьяастай гээшэ.

⁸ Намдал адли саашадаа гансаараа байбалтнай хайн гэжэ би гэрлээгүй хүнүүдтэ, бэлбэһэн хүнүүдтэ хэлэхэ байнаб. ⁹ Харин тэдэ хүнүүдэй бээе бариха аргагүй байбал, гэрлэгты гэжэ хэлэхэ байнаб. Хүсэлэнгөөр бээе туляахын орондо гэрлэһэниинь дээрэ юм. ¹⁰ Гэрлэһэн хүнүүдтэ өөрһөө бэшэ, харин Дээдын Эзэнһээ иимэ заабари буулганаб: эхэнэр хүн нүхэрһөө халаха ёһогүй. ¹¹ Хэрбээ нүхэрһөө

hалабал, дахин хадамда гараха ёhogүй, али үгы hаа нүхэртэйгөө эблэрхэ ёhотой. Эрэ хүн hamгаяа орхихо ёhogүй.

¹² Бусад зондо өөрhөөн (Дээдын Эзэнэй заабари бэшэ) хэлэхэ байнаб: Христосто хүзэглэдэг хүн хүзэггүй hamгантай байбал, тэрэ hamганайнь нүхэртэйгөө huуха дуратай байбал, нүхэрынь тэрэ hamгаяа орхихо ёhogүй. ¹³ Тон тиигэжэл Христосто хүзэглэдэг эхэнэр хүзэггүй нүхэртэй байгаад, тэрэ нүхэрэйнь hamгантайгаа huуха дуратай байбал, тэрэ эхэнэр нүхэрөө орхихо ёhogүй. ¹⁴ Юундэб гэхэдэ, хүзэглэдэггүй эрэ хүзэглэдэг hamганайнгаа ашаар арюудхагдана, тон тиигэжэл хүзэглэдэггүй эхэнэр хүзэглэдэг нүхэрэйнгөө ашаар Бурханай урда арюудхагдана гээшэ. Тиигээгүй hаа, тэдэнэй үхибүүдынь сэбэр бэшэ байха hэн, үнэндөө болбол тэдэ үхибүүд Бурханай урда арюун сэбэр юм. ¹⁵ Хүзэглэдэггүй хүн хүзэглэдэг ханиhаан hалаха хүсэлтэй байбал, hалаг лэ. Тиймэ ушарта хүзэглэдэг ханинь, эхэнэршье хүн байг, эрэшье хүн байг, дураараа болог. Бурхан бидэниие энхэ тайбан ахамидархымнай түлөө дуудаа юм. ¹⁶ Христосто хүзэглэдэг эхэнэр, нүхэрөө абарха магадгүй байhанаа ши мэдэхэ аалши? Али Христосто хүзэглэдэг эрэ, hamганаа абарха магадгүй байhанаа ши мэдэхэ аалши?

¹⁷ Дээдын Эзэнэй табилангаар лэ хүн бүхэнтнай ахамидаржа байг лэ, Бурханай таанадые дуудахада ямар байгаа hэмта, тиймээрээл үлөөрэйгты. Тиигэжэл би бүхы хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ заабаришалжа байдагби. ¹⁸ Бэлгээ отолуулhан хүниие Бурханай дуудабалнь, тэрэ хүн отолуулhан мүрнүүдээ зайлуулха гэжэ бү оролдог лэ, отолуулаагүй хүниие Бурханай дуудабалнь, тэрэ хүн отолуулха ёhogүй. ¹⁹ Отолуулhан байна гү, али отолуулаагүй гү, ямаршье илгаагүй юм, гансал Бурханай захяа заабаринуудые дүүргэжэ байhаниинь шухала юм. ²⁰ Бурханай таанадые дуудахада ямар байдалтай hэмта, тэрэл хэбээрээ хүн бүхэнтнай үлэхэ ёhотой. ²¹ Бурханай дуудахада барлаг байhан хүн hанаагаа бү зобоорой. Хэрбээ эрхэ сүлөөтэй болохо аргатай байбал, тэрэ арга боломжоёо ашаглаарай. ²² Юундэб гэхэдэ, Дээдын Эзэнээр дуудуулагдаhан барлаг Дээдын Эзэнэй эрхэ сүлөөтэй хүниинь гээшэ, тон тиигэжэл Христосоор дуудуулагдаhан эрхэ сүлөөтэй хүн тэрэнэй барлагынь гээшэ. ²³ Бурхан таанадые худалдажа абаа юм, тиймэнээ хүнүүдэй барлагууд бү бологты. ²⁴ Аха дүүнэр, Бурханай таанадые дуудахада ямар байгаа hэмта, тэрэл хэбээрээ хүн бүхэнтнай Бурханай урда үлэхэ ёhотой.

Гэрлээгүй зон тухай

²⁵ Хадамда гараагүй басагадай талаар Дээдын Эзэнхээ намда ямаршые заабари үгтөөгүй, гэхэтэй сасуу Дээдын Эзэнэй үршөөл хайраар найдабаритай байһан хубидаа би өөрынгөө һанал бодолоор таанадтай хубаалсаха һанаатайб.

²⁶ Энэ бэрхэшээлтэй байдалай талаар бодоходоо, хүн ямар байгааб, тиигээд лэ байбалнь дээрэ гэжэ бодоноб. ²⁷ Һамгатай һаа, тэрээнһээ халаха шалтагаа бү бэдэрэ. Һамгагүй байгаа һаа, һамга бү бэдэрэ. ²⁸ Һамга абаашые һаа, ши нүгэл шэбэлдэ унахагүйш, хадамгүй басаганшые хадамда гарабал, нүгэл шэбэлдэ унахагүй. Гэрлэһэн хүнүүдтэ үдэр бүхэн бэрхэшээлнүүд тулгардаг юм, тиин би таанадые тэдэ бэрхэшээлнүүдхээ һэргылнэб.

²⁹ Аха дүүнэр, би таанадта иимэ удхатайгаар хэлэнэб: саг багал үлэжэ байна, тиимэһээ гэрлэһэн хүнүүд гэрлээгүй хүнүүдтэл адли ажамидарха ёһотой. ³⁰ Уйлажа байһан хүнүүд гашуудал амсаагүй хүнүүдтэл адляар, баярлажа байһан хүнүүд жаргал амсаагүй хүнүүдтэл адляар, юумэ худалдажа абаһан хүнүүд зөөри зөөшэгүй хүнүүдтэл адляар ажамидарха ёһотой. ³¹ Энэ дэлхэйн баялигуудые ашаглажа хэрэглэжэ байһан хүнүүд энэ дэлхэйн баялигуудта шуналгүй хүнүүдтэл адляар ажамидарха ёһотой, юундэб гэхэдэ, оршон усын хүнэхэ сагын ойртожо байна.

³² Ямаршые тухашаралгүй амидарһайт гэжэ таанадта хүсэнэб. Гэрлээгүй хүн Дээдын Эзэндэ һайшаагдаха гэжэ Дээдын Эзэнэй ажалда бүхы һанал бодолоо хандуулдаг. ³³ Харин гэрлэһэн хүн эхэнэртээ һайшаагдахын тула энэ дэлхэйн юумэнүүдтэ һанаагаа табидаг, ³⁴ тиигэжэ тэрэ хоёр ондоо тээшээ татагдадаг юм. Хадамда гараагүй эхэнэр гү, али басаган бээе, хүнэхэ хүлдээе дууһан Дээдын Эзэндэ зорюулжа, хамаг һаналаа Дээдын Эзэнэй ажалда хандуулдаг. Харин хадамда гараһан эхэнэр нүхэртөө һайшаагдахын тула энэ дэлхэйн юумэнүүдтэ һаналаа табидаг.

³⁵ Таанадые дарамталха зорилготойгоор бэшэ, харин үнэн зүб ба хэрэгтэй юумые дүүргэжэ, өөһэдыгөө Дээдын Эзэндэ гүйсэд зорюулан алба хэһыетнай хүсэн, танай аша туһада би эдэ бүгэдые таанадта хэлэнэ гээшэб.

³⁶ Гэрлэхэб гэжэ үгөө үгэһэн хүн һамганиинь болохо басаганайнгаа энэ наһандаа хадамгүй байхань аягүй гэжэ тоолоод, заабол гэрлэхэ хэрэгтэй гэжэ бодобол, өөрынгөө дураар болог. Һамга абахадаа,

тэрэ хүн ямаршые нүгэл хэнэгүй. ³⁷ Харин тиимэ юумэ хэхэ ямаршые хашалтагүйгөөр намга абахагүйб гэжэ досоогоо хатуугаар шийдэн, өөрынгөө хүсэлые гүйсэд мэдэлдээ абаһан, юу хэхэеэ һанал бодолдоо шийдээд байһан эрэ хүндэ намга абангүй байбалнь һайн юм. ³⁸ Тиимэһээ гэрлэхэ басагаяа намга абаһан хүн һайн юумэ хэнэ, гэхэтэй сасуу намга абаагүй хүн бүришые һайн юумэ хэнэ гээшэ.

³⁹ Хадамтай эхэнэр нүхэрэйнгөө элүүр мэндэ байха сагта нүхэртэйгөө холбоотой юм. Харин нүхэрэйн нүгшэбэл, тэрэ эхэнэр сүлөөтэй боложо, дуратай хүндөө дахин хадамда гараха эрхэтэй, гэхэтэй сасуу тэрэ хүниинь заабол Христосто хүзэглэдэг хүн байха ёһотой. ⁴⁰ Хэрбээ тэрэ эхэнэр дахин хадамда гарангүй байбал бүри жаргалтай гээшэ. Энэ миниил һанал юм, гэхэдэ бишые баһа Бурханай Һүлдэтэй байнаб гэжэ өөр тухайгаа бодоноб.

Онгонуудта үргэгдэһэн хоол тухай

8 ¹ Мүнөө таанадай бэшэһэн онгонуудта үргэгдэһэн эдээн тухай хөөрэлдэе. Бидэ булта мэдэлгэтэйбди гэжэ тэдэнэй хэлээшэ үнэн зүб юм. Гэхэдэ тиимэ мэдэлгэ хүниие омог бардам болгодог, харин хайра дуран бэхижүүлдэг юм. ² Ехэ юумэ мэдэнэб гэжэ бодоһон хүн үнэндөө болбол юушые мэдэдэггүй. ³ Тиихэдэ Бурханда дуратай хүниие Бурхан мэдэхэ юм. ⁴ Онгонуудта үргэгдэһэн хоол бариха тухай хэлэбэл, онгонууд юуншые бэшэ, гансал ори ганса Бурхан бии юм гэжэ бидэ мэдэнэбди. ⁵ Тэнгэри дээрэ гү, али газар дээрэ бурхад гэжэ нэрлэгдэдэг юумэнүүдэй байбашье, олон түрэлэй бурхадай, эзэдэй байбашье, ⁶ бидэндэ ори гансал Эсэгэ Бурхан, ори ганса Эзэн Иисус Христос бии юм. Эсэгэ Бурхан бүхы юумые бүтээһэн байгаа, бидэ тэрэнэй түлөө ажамидарнабди; бүхы юумэн Дээдын Эзэн Иисус Христосой ашаар бүтээгдэһэн байгаа, бидэ тэрэнэй ашаар ажамидарнабди.

⁷ Энэ үнэн юумые зарим зон мэдэдэггүй. Зарим хүнүүд мүнөө болотор онгонуудта үргэгдэһэн хоол эдихые онгонуудые тахиһантай адляар урдынхяараа бододог. Тиин тэрэ эдээ амсан, ахир һула һэшхэлээ бузарлуулдаг. ⁸ Эдээ хоол бидэниие Бурханда ойртуулдаггүй юм, тиимэһээ тэрэ эдээ амсаагүй һаа, бидэ юушые алдахагүйбди, тэрэ эдээ амсаһан байбал, бидэ юушые олохогүйбди.

⁹ Гэхэтэй сасуу танай эрхэ сүлөөтнай ахир һула хүзэгтэй зониие нүгэлдэ бү оруулуужа. ¹⁰ Тиимэ ахир һула хүзэгтэн онгонуудта шүтэдэг газарта юумэ мэдэрһэн шинии эдеэлжэ байхыешни хараад,

онгонуудта үргэгдэнэн эдээ амсахаяа ханахагүй аал гэжэ бодоод үзыш. ¹¹Тиигэжэ мэдэлгэхээшни боложо ахир хүзэгтэй аха дүүшни хосорхол. Харин Христос тэрэнэй түлөө ами наһаяа үргэнэн байгаа ха юм. ¹²Тиигэжэ таанад хүзэглэгшэ аха дүүгэйнгээ урда нүгэл абахадаа, ахир һула һэшхэлыень доро даража, Христосой урда нүгэл хэнэ гээшэт. ¹³Тиимэхээ эдээ хоол аха дүүемни нүгэлдэ оруулха байбал, аха дүүгээ нүгэлдэ оруулхагүйн тула би дахин хээээшье мяха эдихэгүйб.

Элиэнэрэй эрхэ тухай

9 ¹Би эрхэ сүлөөтэй хүн бэшэ аалби? Би элшэн бэшэ аалби? Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосые би хараа бэшэ аалби? Таанад Дээдын Эзэнэй түлөө ажалһанаймни үрэ дүн бэшэ аалта? ²Бусад зон намайе элшэн гэжэ тоолоогүйшье һаа, таанадта би элшэн гээшэб, юундэб гэхэдэ, танай ажамидарал Дээдын Эзэнэй элшэн байһыемни батална.

³Хүнүүдэй намайе шүүмжэлхэдэ би иигэжэ өөрыгөө хамгаалдаг би: ⁴Али хэһэн ажалайнгаа түлөө бидэ эдихэ, ууха эрхэгүй гээшэ гүбди? ⁵Али бусад элшэнэрые, Дээдын Эзэнэй дүүнэрые, Пётрые һажаан, хүзэглэгшэ һамгаяа замай хани болгон абажа ябаха эрхэгүй аалди? ⁶Али гансал Варнава бидэ хоёр ажамидархын тула ажаллаха ёһотой гээшэ гүбди? ⁷Сэрэгшэд өөһэдынгөө түлөө түлэжэ алба хэдэг аал? Али үзэм тарилгашан өөрынгөө сэсэрлигэй үзэмһөө амсадаггүй аал? Һүрэг малаа адуулдаг ямар хүн малайнгаа хүнһөө уудаггүйб?

⁸Эдэ юрын жэшээнүүдээр би өөрыгөө хизаарлахагүйб, Хуули соошье баһал тиимэ юумэнүүд тухай хэлэгдэнэ. ⁹«Талха таряа хадажа байһан сарай эдихэдэнь һаалта бү хэ», – гээд Моисейн Хуули соо бэшээтэй байдаг. Бурхан сарнуудта һанаагаа зобоно гээшэ гү? ¹⁰Али үнэндөө бидэниие бодожо хэлэнэ гээшэ гү? Зүб даа, энэ бидэндэ зорюулан бэшээтэй. Хахалжа, али хадажа байһан алишье хүн хүдэлмэрийнгөө эсэстэнь хубияа абаха найдалтайгаар лэ ажаллаха ёһотой юм. ¹¹Бидэ таанад соо оюун сэдхэлэй үрэнэ тариһан байгаабди. Тиигээд харюудань таанадһаа энэ дэлхэйн юумэнүүдые абалнай буруу хэрэг гээшэ гү? ¹²Хэрбээ бусад зоной таанадһаа түлөөһэ хүлээхэ эрхэтэй байхадань, бидэ бүришье ехэ эрхэтэй бэшэ аалди?

Тиигэбэшье бидэ энэ эрхээ хэрэглээгүйбди. Орондонь бидэ Христос тухай Һайн Мэдээсэл ямаршье уршаг бэрхэшээлгүй тараахын тула бүхы юумые тэсэбэритэйгээр дабанабди. ¹³Һүмэдэ алба

хэгшэдэй Һүмэһөө эдээ хоолоо олодогые, тиин тахилай газарта ажаллагшадай тахилай юумэнһээ хубаалсажа абадагые таанад мэдэхгүй аалта? ¹⁴Тон тиигэжэл номнолгоороо хоолойгоо тэжээжэ байхыень Дээдын Эзэн Һайн Мэдээсэл номногшодто захираа юм.

¹⁵Гэхэтэй зэргэ би энэ дурдаһан эрхэнүүдээ нэгэтэшые хэрэглээгүй һэнби, тиин эрхээ мэдүүлхын тулашые энэ бүхэниие мүнөө бэшэнэ бэшэб. Тиигээ һаа, үхэбэлни дээрэ. Хэншые минии хүлһөөрөө олоһон магтаалые хооһон үгэ болгожо шадахагүй. ¹⁶Тиигээдшые гансал Һайн Мэдээсэлые номножо байһанаараа би омогорхохо эрхэгүйб. Энэ минии уялга юм. Һайн Мэдээсэлые номноогүй һаа, гай гашуудал толгой дээрэмни буухал. ¹⁷Хэрбээ би ажалаа һайн дураараа хэжэ байбал, шагналда хүртэхэ байгааб; гэхэдэ би Бурханай намда даалгаһан албые дүүргэжэ байнаб. ¹⁸Тиихэдээ би ямар шагналда хүртэхэбиб? Түлөөһегүйгөөр Һайн Мэдээсэл номножо байһамни, номногшынгоо эрхэнүүдые мэдүүлэнгүй ажаллажа байһамни минии шагнал гээшэ.

¹⁹Эрхэ сүлөөтэй хүн байһан аад, би боломжоороо олон хүнүүдые олохын тула өөрыгөө хүн бүхэнэй барлаг болгооб. ²⁰Иудейнүүдтэй байхадаа, би иудейнүүдые татахын тула иудейнүүдтэл адляар өөрыгөө абажа ябааб. Би өөрөө Моисейн Хуулиин мэдэлдэ бэшэшые һаа, тэрэ Хуулиин мэдэлдэ байһан хүнүүдые татахын тула өөрөө тэрэ Хуулиин мэдэлдэ байһанда адляар ажаמידаржа байгааб. ²¹Хуулигүй бусад арадуудай дунда байхадаа, би тэдэниие татахын тула Хуулигүй бусад арадай түлөөлэгшэдэл адляар байгааб. Тиихэдээ би Бурханай Хуулиин мэдэлһээ гараагүйб, Христосой Хуули баримталжа байгааб. ²²Ахир хүзэгтэй зоной дунда байхадаа, тэдэниие татахын тула ахир хүзэгтэнүүдэй нэгэниинь шэнги болоод ябааб. Хүнүүдэй заримыеньшые шадаха зэргээрээ абархын тула би бүхы хүнүүдтэ бүхы юумэн болоһон байгааб. ²³Эдэ бүгэдые би Һайн Мэдээсэлэй түлөө, тэрэнэй буян хэшэгые хубаалсахын түлөө хэжэ байгааб. ²⁴Урилдаанда хабаадалсагшадай бултанайнь нэгэниинь лэ шагналда хүртэдэг юм гэжэ таанад һайн мэдэнэт. Тиимэһээ шагналда хүртэхын тула гүйгты. ²⁵Урилдагшад мүнхэ оршодоггүй титимээр титимнүүлхын түлөө бултадаа хатуу журам баримталдаг, харин бидэ мүнхэдөө оршодог шагналай түлөө урилдана гээшэбди. ²⁶Тиимэһээ би зорилгодоо хүрэхын тула сэхэ гүйнэб, тиимэһээ би хүсээ дэмы бууруулдаггүй барилдаашан мэтэ барилданаб. ²⁷Бусад зондо номножо байгаад, өөрөө хаһуулхагүйн тула бээе ехээр һорижо, дадаажа, бүрин мэдэлдээ оруулнаб.

Маанадта үгтэһэн һэргылэмжэ тухай

10¹ Аха дүүнэр, Моисейе дахажа ябаһан үбгэ эсэгэнэртэймнай юунэй болоһые би таанадта һануулха һанаатайб. Тэдэниие бултыень үүлэн хамгаалжа ябаа, тэдэнэр бултадаа Улаан далайе аюулгүй гаталһан байгаа. ² Үүлэн соо, далай соо тэдэнэр Моисейтэй нэгэдэн «уһаар арюудхагдаһан» байгаа. ³ Тэдэнэр булта нэгэ адли гайхамшагтай эдеэ эдижэ, ⁴ нэгэ адли гайхамшагтай унда уужа байгаа һэн. Тэдэнтэй хамта ябаһан гайхамшагтай хабсагайһаа тэдэ уужа байгаа. Тэрэ хабсагай болбол Христос өөрөө байһан юм. ⁵ Тиигэбэшье тэдэнэй олониинь Бурханда һайшаагдаагүй, тиимэһээ тэдэнэр сүл губида хосорһон байгаа.

⁶ Үбгэ эсэгэнэрэйнгээ нүгэлтэ ябадалнуудые дабтаха дураа хүрэхгүйн тула эдэ бүхэн бидэндэ һэргылэмжэ болоо. ⁷ Тэдэнэй зариманиие һажаажа онгонуудта бү шүтэгты. «Хүн зон эдихэ, уухаяа һууба, найрлажа нааршаажа оробо», – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг. ⁸ Тэдэнэй зариманиинь янхараад, нэгэ үдэр соо хорин гурбан мянган хүн үхэһэн байгаа. Тиимэһээ бидэ тэдээндэл адли янхарха ёһогүйбди. ⁹ Тэдэнэй зариманиинь Дээдын Эзэниие туршаад, хорото могойнуудта хадхуулан үхэһэн байгаа. Тиимэһээ бидэ тэдэндэл адли Дээдын Эзэниие туршаха ёһогүйбди. ¹⁰ Тэдэнэй зариманиинь гэмэрэлдээд, Үхэлэй Эльгээмэлээр амяа хүнөөлгэһэн байгаа. Тиимэһээ бидэ тэдэндэл адли гэмэрэлдэхэ ёһогүйбди.

¹¹ Тэдэ юумэнүүд бусад зониие һэргылхын тула үбгэ эсэгэнэртэймнай тохёолдоһон байгаа, тиин бүхы юумэнэй эсэсэйнь ерэхэ сагта ажамидарһан бидэниие һэргылхын тула бэшэгдэһэн байгаа.

¹² Тиимэһээ батаар зогсоноб гэжэ өөр тухайгаа бодожо байһан хүн унашахагүйн тула болгоомжотой байг. ¹³ Таанадай дабаһан ямаршые туршалганууд юрэ хүнүүдтэ тулгардаг юумэнүүд юм. Гэхэтэй сасуу Бурхан амалһан юумэеэ дүүргэжэ, даахын аргагүй туршалгануудые таанадта тулгаруулхагүй, тиигээд туршахадаа, тэсэжэ гараха хүсэ шадал таанадта үгэхэ юм.

Онгонуудта бү шүтэгты

¹⁴ Тиимэһээ, инаг хайрата аха дүүнэрни, онгонуудта шүтэхэһөө зайсажа байгты. ¹⁵ Би таанадые бодомжолхо аргатай хүнүүд гэжэ тоолон хэлэнэб, тиимэһээ хэлэһэн юумэнүүд тухаймни өөһэдөө бодооройгты. ¹⁶ Бурханда баяр хүргэдэг, тэрэнэй үхэлые дурасаһан

аягаһаа уухадаа, бидэ Христосой шуһанда хабаатай болонобди. Хилээмэ хухалаад эдихэдээ, бидэ Христосой бээдэ хабаатай болонобди. ¹⁷ Хилээмэн ори ганса юм, тиимэхээ ори ганса хилээмэ хубаалсажа байхадаа, бидэ олоороо ганса бэе гээшэбди.

¹⁸ Үргэлэй юумые эдижэ байһан израильшууд тухай бодоод үзэгты, тэдэнэр үргэлэй газарта Бурханда алба хэхэдэ хабаадалсана бэшэ гү? ¹⁹ Онгонууд гү, али онгонуудта үргэгдэһэн юумэнүүд үнэндөө ямар нэгэн ушартай юм гэжэ хэлэхэ ханаатай гээшэ гүб? ²⁰ Үгыл даа, бусад арадуудай онгонуудта үргэдэг юумэнүүд Бурханда бэшэ, харин ада шүдхэрнүүдтэ зорюулаатай юм гэжэ би хэлэхэ ханаатай байнаб. Тиимэхээ таанадай ада шүдхэрнүүдтэй нэгэдэхые хүсэнэгүйб. ²¹ Таанад Дээдын Эзэнэй аягаһаа ба ада шүдхэрэй аягаһаа нэгэ зэргэ уужа шадахагүйт, таанад Дээдын Эзэнэй шэрээдэ ба ада шүдхэрэй шэрээдэ нэгэ зэргэ хоол барижа шадахагүйт. ²² Али бидэ Дээдын Эзэнэй уур сухал хүргэхэмнай гээшэ гү? Өөһэдыгөө тэрээнһээ хүсэтэйбди гэжэ тоолоно гүбди?

Һүзэглэгшэдэй эрхэ сүлөө тухай

²³ Бидэ ямаршые юумэ хэхэ эрхэтэйбди гэжэ зарим хүнүүд хэлэдэг, гэхэтэй сасуу бүхы юумэн хайн бэшэ юм. «Бидэ ямаршые юумэ хэхэ эрхэтэйбди», гэхэтэй сасуу бүхы юумэн аша туһатай бэшэ юм. ²⁴ Нэгэнтнайшые өөрынгөө хайн хайханай түлөө бү оролдог, харин бусадай хайн хайханай түлөө оролдожо байг.

²⁵ Худалдаа наймаанай газарһаа абаһан ямаршые юумэн тухайгаа ханаагаа зобонгүй, асуултагүйгөөр эдижэ байгты. ²⁶ «Газар дэлхэй болон дээрэнэ байһан бүхы юумэнүүд Дээдын Эзэнэй юм», – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй ха юм.

²⁷ Хэрбээ һүзэглэдэггүй хүнэй таанадые урихада, таанад ошохо гэжэ шиидэбэл, ханаагаа зобонгүй, ямаршые асуултагүйгөөр урдатнай табиһан бүхы юумэнүүдые эдижэ байгты. ²⁸ Харин хэн нэгэнэй: «Энэ эдээн онгонуудта үргэгдэһэн юм», – гэжэ таанадта хэлэбэһнь, тэрэ хэлэһэн хүнэй аша туһада, бусадай ханаае зобоохогүйн тула тэрэ эдээнһээ бү амсаарайт. ²⁹ Би танай нэшхэл тухай бэшэ, харин бусад зоной нэшхэл тухай бодон хэлэнэб. Минии эрхэ сүлөө бусад зоной нэшхэлээр бү шүүмжэлэгдэһээ гэжэ хүсэнэб. ³⁰ Хэрбээ үгтэһэн эдэе хоолой түлөө Бурханда баяраа хүргэбэһни, баяр хүргэһэн эдэе хоолоймни түлөө яахадаа намайе хүн шүүмжэлхэ юм?

³¹ Тиихэдээ эдинэ гүт, али ууна гүт, али ямаршыеб даа ондоо юумэ

хэнэ гүт, бүхы юумые Бурханай алдарай түлөө хэжэ байгты. ³²Иудейнүүдтэшье, бусад арадай зондошье, Бурханай хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэшье ямаршье гомдохол түрүүлэнгүй ажамидарагты. ³³Ямаршье юумэ хэхэдээ, би өөрынгөө хайн хайханай түлөө бэшэ, харин бүхы хүнүүдэй абарагдахын тула тэдэнэй хайн хайханай түлөө оролдодогби.

11 ¹Христосые нажаажэ байһандамни адли таанад намайе нажаажэ байгты.

Бурхан бүхы юумэнэй толгойлогшо мүн

²Намайе ходо нанажа, таанадта дамжуулһан хургаалнуудыемни баримталжа байһанайтнай түлөө би таанадые магтанаб. ³Христос бүхы эрэшүүлэй толгойлогшо, нүхэр һамганайнгаа толгойлогшо, тиин Бурхан Христосой толгойлогшо байһые ойлгоһойт гэжэ хүсэнэб. ⁴Тиимэхээ толгой дээрээ юумэ табяад зальбарһан, али үгы хаа, Бурханай мэдээсэл элирүүлһэн алишье эрэ толгойгоо гутаана. ⁵Толгой дээрээ юумэ табингүй зальбарһан, али үгы хаа, Бурханай мэдээсэл элирүүлһэн алишье эхэнэр толгойгоо гутаана, юундэб гэхэдэ, тиимэ эхэнэрэй ба үһээ хюһаһан эхэнэрэй хоорондо ямаршье илгаа үгы юм. ⁶Толгойгоо хушаха дурагүй эхэнэр үһээ хюһажа хаяг. Тиигэжэ эхэнэр тайрагдаһан үһэтэй, али хюһагдаһан толгойтой ябахаяа эшэбэл, толгойгоо юумээр хушаг лэ. ⁷Эрэ хүн Бурханай дүрэ алдар һаргажа байгаа хадаа толгойгоо хушангүй ябаха эрхэтэй. Тиихэдэ эхэнэр хүн нүхэрэйнгөө алдар һаргана. ⁸Юундэб гэхэдэ, эрэ хүн эхэнэрһээ бүтээгдээгүй, харин эхэнэр хүн эрэ хүнһөө бүтээгдэһэн байгаа. ⁹Тиихэдэ эрэ хүн эхэнэрэй тула бэшэ, харин эхэнэр хүн эрэ хүнэй тулада бүтээгдэһэн байгаа. ¹⁰Энэ ушарһаа, үшөө тиихэдэ Бурханай Эльгээмэлнүүдһээ боложо эхэнэр хүн толгой дээрээ эрхэ засагай тэмдэгтэй байха ёһотой. ¹¹Дээдын Эзэнтэй нэгэдэһэн манай ажамидаралда эхэнэр хүн эрэ хүнһөө дулдыдана, эрэ хүн эхэнэр хүнһөө дулдыдана. ¹²Ушарынь юуб гэхэдэ, яжа эхэнэр хүн эрэ хүнһөө бүтээгдэһэн байгаа, тон тиигэжэл эрэ хүн эхэнэр хүнһөө түрэдэг юм, тиин бүхы юумэн Бурханһаа юм.

¹³Өөһэдөө бодожо үзыт, олон зоной дунда эхэнэр хүнэй толгойгоо хушангүй Бурханда зальбарһань зохид аал? ¹⁴Эрэ хүн уга үһе табихадаа, өөрыгөө гутаадаг гэжэ оршолон хургана бэшэ аал? ¹⁵Харин уга үһэн эхэнэрэй гоёолтонь болоно, толгойгоо хушахынь тула

үгтэнэ. ¹⁶ Хэн нэгэнэй энэ асуудалаар арсалдаха ханаатай байбал, бидэшье, Бурханай хүзэглэгшэдэй бүлгэмшье ондоо тиимэ ёһо заншал үгы юм гэжэ би хэлэхэ байнаб.

Үдэшын хоол

¹⁷ Мүргэлдэ суглархадаа, таанад аша туһа хүргэхын орондо хоро хүргэнэт, тиимэхэ саашадахи заабаринуудые үгэхэдөө, би таанадые магтахагүйб. ¹⁸ Нэн түрүүн, танай бүлгэм суглархадаа хоорондоо хубаарана гэжэ би дуулааб, нэгэ талаараа тиимэл байха гэжэ би бодоноб. ¹⁹ Зүб, үнэн бодото хүнүүдэй элирүүлэгдэхын тула таанадай дунда элдэб ханал бодолнууд байха ёһотой. ²⁰ Тиигэжэ бүлгэмөөрөө суглархадаа, таанад Дээдын Эзэнэй Үдэшын хоол тэмдэглэнэгүйт. ²¹ Юундэб гэхэдэ, хүн бүхэнтнай бусадһаа түрүүн эдэе хоолоо барина, тиимэхэ заримантнай үлэн хоһон үлэнэ, нүгөө заримантнай амаараа гаратар эдеэлээд, мэдээгээ алдатарая ууна. ²² Таанад эдижэ, уужа байхаар гэргүй юм гүт? Али таанад Бурханай хүзэглэгшэдэй бүлгэмые тоонгүй, дуталдаһан зоние доромжолно гүт? Энээн тухай юу гэхыемни хүлээнэбта? Таанадые магтаха ёһотой гүб? Үгы даа, энээнэй түлөө магтахагүйб!

²³ Би Дээдын Эзэнһээ абаһан хургаалаа таанадта дамжуулан байгааб: Дээдын Эзэн Иисуста урбаһан хүни тэрэ хилээмэ абаад, ²⁴ Бурханда баяр хүргөөд, хилээмэ хухалаад: «Энэ танай түлөө хухалагдаһан махабад бэемни гээшэ. Минии дурасхаалда иимэ юумэ хэжэ байгаарайт», – гэжэ хэлэһэн байгаа. ²⁵ Һүүлээрнь аяга абаад: «Энэ аяга болбол минии шуһаар баталагдаһан Бурханай шэнэ хэлсээн гээшэ. Ямаршье сагта уухадаа, минии дурасхаалда уужа байгаарайт», – гэжэ хэлээ юм. ²⁶ Энэ хилээмэ эдихэ, энэ аягаһаа ууха бүхэндөө таанад Дээдын Эзэнэй ерэтэр тэрэнэй үхэл тухай айладхажа байнат. ²⁷ Дээдын Эзэнэй хилээмэ эдихэдээ, аягаһаань уухадаа өөрыгөө доогуур абажа ябаһан хүн Дээдын Эзэнэй махабад бэеын ба шуһанай урда зэмэтэй байха. ²⁸ Тиимэхэ хүн бүхэнтнай түрүүн өөрыгөө шалгаг, тэрэнэй һүүлдэ хилээмэнһээ эдижэ, аягаһаа ууг. ²⁹ Хилээмэнһээ эдихэдээ, аягаһаа уухадаа Дээдын Эзэнэй махабад бэеын удха мэдэрээгүй һаа, таанад эдихэн, ууһанаараа өөһэдыгөө зэмэдэ оруулнат. ³⁰ Тиимэ ушарһаа олонтнай үбшэн ядуу, ахир һула байна, заримантнай үхэбэ. ³¹ Хэрбээ бидэ түрүүн өөһэдыгөө шалгабал, Бурханай заргада орохогүй байгаабди. ³² Харин бидэ Дээдын Эзэнэй заргада ороод, хэһээлтэдэнэ

хүртэжэ байнабди, тиимэһээ энэ дэлхэйн зоноор хамта зэмэлэг-дэхэгүйбди.

³³Тиимэһээ, аха дүүнэрни, Дээдын Эзэнэй Үдэшин хоолдо суглархадаа, бэе бэе хүлэжэ байгты. ³⁴Суглархадаа Бурханай заргада орохогүйнтнай тулада үлэн хоохон байһан зонтнай гэртээ эдеэлжэ байг. Бусад асуудалнуудые таанадта ерэхэдээ тайлбарилжа үгэхэб.

Нангин Һүлдэһөө үгтэһэн абьяас бэлигүүд тухай

12¹ Аха дүүнэр, мүнөө Нангин Һүлдэһөө үгтэһэн абьяас бэлигүүд тухай үнэниие таанадта мэдүүлхэ ханаатай байнаб. ² Һүзэглөөгүй байхадатнай таанадые оло дахин төөрюүлдэг, дуугүй онгонуудта шүтэхэдэ түлхидэг байгаа гэжэ мэдэнэт. ³ Бурханай Һүлдөөр хүтэлүүлһэн ямаршые хүн: «Иисус хараалда хүртэг лэ», – гэхэгүйл, тон тиигэжэл Нангин Һүлдөөр хүтэлүүлһэн хүнһөө ондоо ямаршые хүн: «Иисус болбол Дээдын Эзэн», – гэхэгүйл гэжэ таанадта дуулганаб.

⁴ Оюун сэдхэлэй абьяас бэлигүүд элдэб янзын байдаг, гэхэтэй сасуу тэдэниие бултыень нэгэл Нангин Һүлдэ үршөөдөг юм. ⁵ Элдэб янзын албанууд бии, гэхэтэй сасуу нэгэл Дээдын Эзэндэ алба хэдэг юм. ⁶ Элдэб янзын абьяастайгаар албаяа хэжэ болохо, гэхэтэй сасуу нэгэл Бурхан хүн бүхэндэ тусхай ажал хэхэдэнь абьяас бэлиг хайрладаг юм. ⁷ Нангин Һүлдэ хүн соо оршоходоо, бултанайл аша туһада ямар нэгэн абьяас бэлигээр элирхэйлэгдэдэг. ⁸ Зарим хүнүүдтэ Һүлдэ сэсэн мэргэн үгэ хайрладаг, тэрэл Һүлдэ нүгөө зариманда тусгай мэдэлгэ хайрладаг. ⁹ Тэрэл Һүлдэ хэхэг хүнүүдтэ агууехэ этигэл Һүзэг хайрлана, нүгөө хэхэг хүнүүдтэ үбшэн зониие эмнэхэ хүсэ шадал олгоно. ¹⁰ Тэрэл Һүлдэ нэгэ хүнүүдтэ гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдые бүтээхэ хүсэ шадал үгэнэ, нүгөөдүүлдэ Бурханай мэдээсэл тайлбарилха абьяас хайрлана, үшөө нүгөөдүүлдэ Һүлдэ-нүүдые хоорондонь илгaha абьяас олгоно, зарим хүнүүдтэ элдэб янзын танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугарха бэлиг хайрлана, үшөө зариманда тэрэ хэлэһэн юумыень тайлбарилжа үгэхэ абьяас олгодог юм. ¹¹ Эдэ онсо абьяас бэлигүүдые нэгэл Һүлдэ хүн бүхэндэ өөрынгөө дураар хайрладаг юм.

¹² Христос олон эрхэтэнһээ бүридэһэн нэгэ махабад бээдэ адли; бэеын эрхэтэнүүд олоншые хаа, тэдэнэр нэгэ бэе бүрилдүүлдэг. ¹³ Бидэшые булта, иудейнүүд байгаа гүбди, али бусад арадууд гү, барлагууд байгаа гүбди, али эрхэ сүлөөтэй гү, нэгэл Һүлдөөр нэгэ

бэе болон уһаар арюудхуулһан байгаабди, зүрхэ сэдхэлдэмнай нэгэл Һүлдэ үгэһэн байна.

¹⁴ Махабад бэешье өөрөө нэгэ эрхэтэнһээ бэшэ, харин олон эрхэтэнүүдһээ бүридэдэг. ¹⁵ «Би гар бэшэб, тиимэһээ бээдэ ямаршые хамаагүйб», – гэжэ хүлэй хэлэбэшье һаа, тэрэ бэеын эрхэтэн байхаяа болихо аал? ¹⁶ «Би нюдэн бэшэб, тиимэһээ бээдэ ямаршые хамаагүйб», – гэжэ шэхэнэй хэлэбэшье һаа, тэрэ бэеын эрхэтэн байхаяа болихо аал? ¹⁷ Хэрбээ бүхы бэе ганса нюдэн байбал, тэрэ яажа дуулаха байгааб? Хэрбээ бүхы бэе ганса шэхэн байбал, тэрэ яажа юумэ үнэрдэхэ байгааб? ¹⁸ Гэхэтэй зэргэ Бурхан бүхы эрхэтэнүүдые махабад бэе соо өөрынгөө дураар байрлуулаа. ¹⁹ Хэрбээ булта нэгэ адли эрхэтэн байһан байбал, махабад бэе байхагүй байгаал. ²⁰ Харин олон эрхэтэнүүд, гэхэдээ нэгэ махабад бэе байна.

²¹ Тиимэһээ нюдэн: «Ши намда хэрэггүйш», – гэжэ гарта хэлэхэ аргагүй юм, али үгы һаа толгой: «Ши намда хэрэггүйш», – гэжэ хүлдэ хэлэхэ аргагүй юм. ²² Ахир һула гэжэ һанагдадаг эрхэтэнүүд бидэндэ бүришые хэрэгтэй байдаг. ²³ Тиимэ хүндэгүй гэжэ тоолодог эрхэтэнүүдээ бидэ бүри ехээр анхардагбди, тиихэдэ эшхэбтэр гэжэ тоолодог эрхэтэнүүдээ тусхайгаар анхардагбди. ²⁴ Бэеымнай зохид гэжэ һанагдадаг эрхэтэнүүд тусхай анхарал абадаггүй. Бурхан бэеыемнай зохёоходоо, нэрэ хүндэгүй эрхэтэнүүдтэмнай хамагһаа үлүү хүндэтхэл үзүүлэн бүтээгээ юм. ²⁵ Тиимэһээл бэе соо ямаршые илгарал хубаарал үгы, харин олон янзын эрхэтэнүүд бултадаа бэе бээ анхаржа байха ёһотой. ²⁶ Тиигээд лэ нэгэ эрхэтэнэй зобоходо, нүгөө эрхэтэнүүдынь бултадаа зободог, нэгэ эрхэтэнэй магтуулхада, бусад эрхэтэнүүдынь бултадаа баярладаг.

²⁷ Таанад булта Христосой бэе гээшэт, харин ганса гансаараа тэрэнэй эрхэтэнүүдынь гээшэт. ²⁸ Һүзэглэгшэдэй бүлгэм соо Бурхан хүн бүхэниие байрадань байлгаба: анха түрүүн, элшэнэрые, хоёрдохи һуурида Бурханай мэдээсэл элирүүлэгшэдые, гурбадахи һуурида хургагшэдые, тиигээд гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдые бүтээдэг зониие, хойноһоонь үбшэн хүнүүдые аргалан эдэгээдэг, бусад зондо туһалдаг, бусэдые ударидадаг, элдэб танигдахагүй хэлэн дээрэ дуугардаг абьяастай хүнүүдые табиһан юм. ²⁹ Тэдэнэр бултадаа элшэнэр, али Бурханай мэдээсэл элирүүлэгшэд, али хургагшад бэшэ юм. Хүн бүхэн гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдые бүтээдэггүй, ³⁰ тон тиигэжэл хүн бүхэн үбшэнүүдһээ аргалха абьяастай

байдаггүй, элдэб танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугардаггүй, тэрэ хэлэһэн юумэнүүдыень тайлбарилдаггүй. ³¹Тиимэһээ таанад бүришье агуухэ абьяас бэлигүүдтэ хүртэхые сэдхэл зүрхэндөө хүсэжэ байгты. Харин мүнөө би таанадта бүри хайн харгы зам харуулхаб.

Хайра дуран хамаг юумэнһээ шухала юм

13 ¹Хэрбээ би хүнүүдэй гү, али Бурханай Эльгээмэлнүүдэй хэлэн дээрэ хэлэжэ байгаад, харин хайра дурагүй байгаа хаа, би ханхинаһан зэд, хонгирһон сан гээшэб. ²Абарал буулгаха абьяастай, бүхы нюусануудтай болон мэдэсэтэй, хада уулануудые хуурияарнь хэлгэхэ ехэ хүзэг этигэлтэй аад, хайра дурагүй юм хаа, би юуншье бэшэб. ³Зөөри зөөшээ бултыень тараажа, ами бээ тахил болгон шатаалгаһан аад, хайра дурагүй юм хаа, ямаршье ашаг олзо намда тэрээнһээ байхагүйл.

⁴Хайра дуратай хүн тэсэбэритэй, энэрхы сэдхэлтэй юм, атаархадаггүй, хайрхадаггүй, бүдүүрхэдэггүй, дээрэлхэдэггүй юм. ⁵Хайра дуратай хүн бадашадаггүй, өөртөө олзо бэдэрдэггүй, абаһаар сухалдадаггүй, муу юумэ ханаандаа баряад байдаггүй. ⁶Хайра дуратай хүн нүгэл шэбэлдэ баярладаггүй, харин үнэн зүбтэ баярладаг. ⁷Хайра дуратай хүн хэзээшье орхидоггүй, ходо этигэдэг, найдадаг, бүхы юумэ тэсэжэ гарадаг.

⁸Хайра дуран мүнхэ юм. Уридшалан хэлэгдэһэн үгэнүүд байбашье, үнгэржэ ошохо, элдэб хэлэнүүд байбашье, хүнэхэ, мэдэсэ байбашье, үгы болохо. ⁹Юундэб гэхэдэ, бидэ юумые гүйсэд мэдэхгүйбди, Бурханай мэдээсэлшье гүйсэд элирүүлэгдэдэггүй. ¹⁰Харин бүрин бүтэн юумэнэй ерэхэдэ, бүрин түгэс бэшэ юумэнүүд хүнэхэ.

¹¹Үхибүүн байхадаа, би үхибүүндэл адли дуугардаг, үхибүүндэл адли бодомжолдог байгааб, харин ехэ болоходоо би үхибүүн шанаараа орхёоб. ¹²Мүнөө бидэ Бурхание бүүдэг гэрэлэй хүүдэртэ адли харанабди, харин хүүлдэнь бидэ тэрээнтэй сэхэ харилсахабди. Мүнөө би юумэ гүйсэд мэдэнэгүйб, харин хүүлдэ Бурханай намайе мэдэһэндэл адляар би юумые бүрин түгэс мэдэдэг болохоб.

¹³Тиибэ яабашье, би этигэл хүзэгтэй, найдалтай, хайра дуратай байнаб. Эдэ гурбанай тон шухалань хайра дуран юм.

Бурханай мэдээсэл элирүүлхэ абьяас ба танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугарха абьяас бэлигүүд тухай

14 ¹Таанад хайра дураяа үүсхэжэ байгты. Оюун сэдхэлэй абьяастай байхые, илангаяа Бурханай мэдээсэл элирүүлхэ абьяастай байхые хүсэжэ байгты. ²Танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугаржа байхан хүнүүд бусад хүнүүдтэ бэшэ, харин Бурханда хандан дуугарна, тиимэхэ хэншые тэдэниие ойлгоногүй, тэдэ Нангин Хүлдэн хүсөөр нюуса үнэн зүйлые айладхана гэшэ. ³Харин Бурханай мэдээсэлые зондо элирүүлэн хүнүүд тэдэ зониие хургана, урмашуулна, ханааень заһана ха юм. ⁴Танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугардаг хүнүүд өөһэдыгөө хургана, харин Бурханай мэдээсэл элирүүлэн хүнүүд хүзэглэгшэдэй бүхы бүлгэмые хургана гэшэ.

⁵Тиимэхэ танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугарһайт гэжэ би та бүхэндэ хүсэнэб, гэхэтэй сасуу Бурханай мэдээсэл элирүүлхэ абьяастай байһайт гэжэ би бүришые ехээр хүсэнэб. Юундэб гэхэдэ, мэдээсэл элирүүлэн хүн танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугаржа байхан хүнөө бүри шухала, зүгөөр хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ хургаал дамжуулхын тула танигдахагүй хэлэн дээрэ хэлэнэн юумее тайлбарилха аргатай хүниие би энэ тоодо оруулнагүйб. ⁶Тиимэхэ, аха дүүнэр, мүнөө таанадта ошоходоо би танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугараад, харин Бурханай намда нээһэн мэдээсэл гү, али мэдэлгэ гү, али буулгагдаһан абарал гү, али хургаал заабари асараагүй хаа, таанадта ямар аша тухатай байхабиб?

⁷Хүгжэм гаргадаг жэмбүүр ба ятага хоёрые абаад үзэе, тэдэнэй аялгануудайнь илгаа эли тодо бэшэ байбалнь, бидэ жэмбүүр дээрэ наадаһые, ятага дээрэ наадаһые ойлгохогүй байгаалди. ⁸Дохёо үгэдэг бүрээгэй тодо бэшэ абьяануудые гаргадаг байбалнь, хэн тулалдаанда бэлдэхэ байгааб? ⁹Тон тиигэжэл танай хэлэнэн юумэн ойлгосотой бэшэ байбал, хэн таанадые ойлгохоб? Таанад миин лэ агаар доһолгохот. ¹⁰Дэлхэй дээрэ элдэб янзын олон хэлэнүүд бии, гэхэдэ тэдэнэй дунда удхагүй нэгэшые хэлэн үгы юм. ¹¹Хүнэй хэлэжэ байһан юумэнэй удхыень ойлгохогүй хаа, би тэрэ хүндэ хариин хүн болоноб, тиин тэрэшые хүн намда хариин хүн болоно. ¹²Таанад оюун сэдхэлэй абьяас бэлигтэй байхые хүсэжэ байгаа юм хадаа хүзэглэгшэдэй бүлгэмые бэхижүүлхэ абьяас бэлигүүдтэ элбэгээр хүртэхэеэ оролдогты.

¹³Тиимэхэ танигдахагүй хэлэн дээрэ дуугардаг хүн хэлэнэн юумее тайлбарилжа шадаха абьяастай байха тухай зальбаржа байг.

¹⁴ Ушарынь юуб гэхэдэ, танигдахагүй хэлэн дээрэ зальбархадамни хүнэһэ хүлдымни зальбаржа байбашье, ухаан бодолдомни ямаршые аша туһагүй байдаг юм. ¹⁵ Тиигэхэдээ би яаха болонобиб? Би хүнэһэ хүлдөөрөө зальбархаб, гэхэтэй сасуу ухаан бодолоороошые баһа зальбархаб; би хүнэһэ хүлдөөрөө дуу дуулахаб, гэхэтэй сасуу ухаан бодолоороошые дуу дуулахаб. ¹⁶ Хэрбээ шинии хүнэһэ хүлдөөрөө Бурханда баясхалан хүргэжэ байбалшни, хэлэһэн юумыешни ойлгохогүй байһан юрын хүн хайшан гээд шинии баясхаланда «болтогой» гэжэ хэлэхэ юм. ¹⁷ Үлэмжэ һайнаар Бурханда баясхалан хүргэһэншые сагтаа бусад зондо ямаршые туһагүй байхалши.

¹⁸ Таанадай дундаһаа хэнһээшые үлүү ехээр танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугаржа байһандаа Бурханда баяр хүргэнэб. ¹⁹ Тиихэдээ хүзэглэгшэдэй бүлгэм соо байхадаа бусад зониие хургахын тула танигдахагүй хэлэн дээрэ олон мянган үгэнүүдые хэлэнхаар ойлгомжотой табан лэ үгэ хэлэхэнь дээрэ гэжэ тоолодогби.

²⁰ Аха дүүнэр, таанад үхибүүдтэл адляар бодомжолхоёо болигты. Нүгэл шэбэлэй талаар зэмэгүй хүүгэд байгты, харин бодомжолходоо наһаяа хүсэһэн хүнүүд байгты. ²¹ «Танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугардаг хүнүүдээр ба хариин хүнүүдээр дамжуулан би арад зондоо хэлэхэб, теэд тиихэдэмнишые тэдэ намайе дуулахагүйл гэжэ Дээдын Эзэн хэлэнэ», – гээд Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг. ²² Тиимэһээ танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугарха абьяас хүзэглэгшэдэй аша туһада бэшэ, харин хүзэглэдэггүй хүнүүдтэ дүлгэ тэмдэг болодог, тиин Бурханай мэдээсэл элирүүлхэ абьяас хүзэглэдэггүй хүнүүдэй аша туһада бэшэ, харин хүзэглэдэг зоной аша туһада юм.

²³ Хэрбээ хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй бүгдөөрөө суглараад, хүн бүхэнэйн танигдахагүй хэлэн дээрэ дуугаржа эхилхэдэ юрын гү, али хүзэглэдэггүй хүн орожо ерэбэл, таанадые галзуураад байна гэхэгүй аал? ²⁴ Хэрбээ хүн бүхэнэй Бурханай үгэ номножо байхада юрын гү, али хүзэглэдэггүй хүн орожо ерэбэл, дуулаһан юумэнүүдын тэрэнэй нүгэлнүүдые шүүмжэлэн элирүүлхэ, гэмнэхэ. ²⁵ Тэрэ хүнэй һанал бодолойнь нюусанууд эли боложо, тэрэ хүгэдэн Бурханай урда унажа, «Үнэхөөрөө Бурхан таанадай дунда байна», – гээд айладхаха.

²⁶ Тиигээд юун гэжэ хэлэхэбиб, аха дүүнэр? Танай суглархада нэгэнтнай бурханай дуунуудтай, нүгөөдэтнай хургаалтай, үшөө нүгөөдэтнай Бурханай нээжэ үгэһэн мэдээсэлтэй, заримантнай танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ үгтэһэн мэдээсэлтэй, нүгөө заримантнай

хэлэгдэһэн юумэнэй тайлбарилгатай байдаг. Эдэ бүгэдэ булта хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй аша туһада юм. ²⁷ Хэрбээ хэн нэгэнэй танигдахагүй хэлэн дээрэ дуугаржа эхилбэлнь, хоёр гү, али дээдэ захань гурбан хүн хойно хойноһоон ээлжэлээд хэлэхэ ёһотой, тиин үшөө нэгэ хүн хэлэгдэһэн юумые тайлбарилжа байха ёһотой. ²⁸ Харин тайлбарилжа үгэхэ хүнэй үгы байбал, танигдахагүй хэлэн дээрэ дуугарагша абья гарангүй, гансал өөртөө ба Бурханда хандан зоосоогоо дуугарха ёһотой. ²⁹ Хоёр гү, али гурбан хүн Бурханай мэдээсэл элирүүлэг, харин бусад зон хэлэһэн тухайнь бодомжолжо байг. ³⁰ Хэрбээ суглаан дээрэ хууһан хүнэй Бурханһаа мэдээсэл абабал, дуугаржа байһан нүгөө хүнийнь дуугүй болог. ³¹ Таанад булта ээлжэ ээлжээгээр Бурханай мэдээсэл элирүүлхэ, бултанаа хургаха, урмашуулха аргатайт. ³² Бурханай мэдээсэл элирүүлхэ абьяас тэрэл хүнэй мэдэлдэ байха ёһотой юм. ³³ Ушарынь юуб гэхэдэ, Бурхан эмхи гуримгүй бэшэ, харин энхэ тайбанай эхин юм.

Хүзэглэгшэдэй бүхы бүлгэмүүд соо Бурханай хүнүүдэй бээе абаад ябадаг ёһоор ³⁴ эхэнэр хүнүүд суглаан дээрэ дуугүй байха ёһотой. Тэдэнэр юмэ дуугарха эрхэгүй, Моисейн Хуули соо хэлэгдэһэнэй ёһоор тэдэнэр үгөөр байха ёһотой. ³⁵ Хэрбээ тэдэнэр юмэ хураха гэбэл, гэртээ нүхэрһөөн хуража байг. Эхэнэр хүнэй хүзэглэгшэдэй суглаан дээрэ дуугархань ехэ эшхэбтэр юм.

³⁶ Али Бурханай үгэ таанадай досоо түрэбэ гү? Али тэрэ үгэ гансал таанадта хүрэбэ гү? ³⁷ Хэрбээ хэн нэгэн өөрыгөө Бурханай мэдээсэл элирүүлэгшэб, али оюун сэдхэлэй абьяастайб гэжэ тоолобол, минии таанадта бэшгэһэн юумэн Дээдын Эзэнэй захяа заабари мүн гэжэ мэдэрхэ ёһотой. ³⁸ Хэрбээ тэрэ хүнэй энээндэ анхаралаа хандуулаагүй хаань, таанадшые тэрэ хүниие бү анхарагты.

³⁹ Тиимэһээ, аха дүүнэрни, Бурханай мэдээсэл элирүүлхые арггүй ехээр хүсэжэ байгты, танигдахагүй хэлэнүүд дээрэ дуугархые бү хоригты. ⁴⁰ Бүхы юумэн ёһо гуримаараал ябаха ёһотой.

Христос үхэлье илаба

15 ¹ Мүнөө, аха дүүнэр, минии таанадта номноһон, таанадай тогтоожо абаһан, этигэл хүзэгэйтнай хуури табиһан Һайн Мэдээсэл таанадта хануулхамни. ² Тэрэнэй ашаар таанад абарагдаһан байгаат. Минии таанадта номноһон Мэдээсэл хатуугаар баримталжа байһандаа таанад абарагдабат, хэрбээ үгы юм хаа, таанад дэмы хүзэглэһэн байгаат.

³ Нангин Бэшэг соо уридшалан хэлэгдэхэнэй ёһоор Христос манай нүгэл шэбэлэй түлөө үхэхэн байгаа гэхэн эгээн шухала юумые би өөрөө тогтоожо абаад, хүүлдэнь таанадта дамжуулһан байгаа. ⁴ Тэндэл уридшалан хэлэгдэхэнэй ёһоор Христос хүдөөлүүлэгдээд, гурбадахи үдэртөө амидыруулагдаһан байгаа, ⁵ тиигээд Пётрто, хүүлдэнь арбан хоёр шабинартаа бултандань үзэгдэхэн байгаа. ⁶ Тиигээд тэрэ табан зуугаад шахуу хүзэглэгшэдтэ нэгэ зэргэ үзэгдэхэн юм. Тэдэ хүзэглэгшэдэй олониинь мүнөөшье хүрэтэр амиды мэндэ, харин зариманиинь наһа бараһан байна. ⁷ Тиигээд тэрэ Яковта, удаань элшэнэртэ бултандань үзэгдэбэ.

⁸ Хамагай хүүлдэ тэрэ намдашье үзэгдөө. Би дутуу гараһан үхибүүндэ адли хүнби. ⁹ Элшэнэрэй эгээн «багань» гээшэб, элшэн гэжэ нэрлэгдэхэшье эрхэгүй байгаа, юундэб гэхэдэ, би хүзэглэгшэдэй бүлгэмые хашан мүрдэдэг байгаа. ¹⁰ Гэхэтэй сасуу би Бурханай үршөөл хайраар мүнөөнэй байдалтай байнаб, тиин тэрэ үршөөл хайрань дэмы үнгэрөөгүй. Би өөрынгөө хүсэ шадалаар бэшэ, харин досоомни ажаллажа байһан Бурханай үршөөл хайраар бусад элшэнэрһээ үлүү ехэ хүдэлжэ байгаа. ¹¹ Тиимэхээ би байна гүб, али тэдэнэр гү, бидэ булта илгаагүй Мэдээсэлые номнонобди, тиин таанад хүзэглэбэт.

Үхөөд амидырха тухай

¹² Христос үхөөд амидыруулагдаһан байгаа гэжэ номножо байхадамнай заримантнай юундэ үхэхэн хүнүүд амидырхагүй гэжэ хэлэнэб? ¹³ Хэрбээ үхэхэн хүнэй амидырха аргагүй хаань, Христосшье амидырхагүй байгаал. ¹⁴ Хэрбээ Христос үхөөд, амидыраагүй юм хаа, маанадай номноһон дэмы, таанадай хүзэглэхэн дэмы юм. ¹⁵ Харин үхэхэн хүнүүд амидырдаггүй юм хаа, бидэ Бурханай Христосые амидыруулаагүй байхадань амидыруулаа гэжэ хэлэхэдээ, Бурхан тухай худалаар гэршэлхэн болонобди. ¹⁶ Ушарынь юуб гэхэдэ, хэрбээ үхэхэн хүнүүд амидырдаггүй юм хаа, Христосшье амидыруулагдаагүй гээшэ. ¹⁷ Хэрбээ Христосой амидыруулагдаагүй юм хаа, танай этигэл хүзэг дэмы, таанад нүгэл шэбэлтэйгээ үлэнэ гээшэт. ¹⁸ Тиихэдээ Христосто хүзэглөөд үхэхэн хүнүүд баһал хосороо гэжэ ойлгожо болохо. ¹⁹ Хэрбээ бидэ гансал энэ амидаралдаа Христосто найдажа байбал, бидэ бүхы дэлхэй дээрэ эгээл аза хубигүй зон гээшэбди.

²⁰ Зүгөөр Христосой үхөөд амидыруулагдаһаниинь үнэн зүб юм. Үхөөд амидыруулагдаха зондо энэнь баталалга юм. ²¹ Нэгэ хүнөөр

дамжан үхэл тудабa, тон тиигэжэл нэгэ хүнөөр дамжан үхэлһөө амидыралга тудаха. ²² Хүнүүд булта Адамтай холбоотой байһан дээрһээ яажа үхэдэг бэ, тон тиигэжэл булта Христостой холбоотой байһан дээрһээ амидыруулагдаха. ²³ Гэхэдээ хүн бүхэн өөрынгөө ээлжээгээр, хамагай түрүүн Христос, тиигээд тэрэнэй ерэхэдэ бүхы тэрэнэй хүнүүд амидыруулагдаха. ²⁴ Тиигээд бүхы юумэнэй эсэс ерэхэ, Христос бүхы хүсэнүүдые, замбуулинай бүхы засаг захиргааниие, засаглагша захирагшадые илаад, хаан түрые Эсэгэ Бурханда барюулха. ²⁵ Христос бүхы дайсадаа ула дороо оруултараа захирха. ²⁶ Һүүлшынь дайсан болохо үхэл усадхагдаха. ²⁷ «Бурхан бүхы юумые ула доронь оруулха», – гээд Нангин Бэшэгтэ хэлэгдэнэ, зүгөөр тэрэ «бүхы юумэнэй» тоодо Христосой ула доро бүхы юумые оруулһан Бурхан өөрөө ороногүй гэжэ ойлгосотой бээ даа. ²⁸ Христос бүхы юумэнүүдые захирхадаа, бүхы юумые мэдэлдэнь оруулһан Бурханай мэдэлдэ өөрөө орохо, тиигээд Бурхан хамаг юумые бүрин захиржа байха.

²⁹ Хэрбээ амидыралгын үгы юм хаань, үхэхэн хүнүүдэй түлөө уһаар арюудхуулһан зон яахань гээшэб? Хэрбээ үхэхэн хүнүүдэй юрэдөө амидырдаггүй юм хаань, яахадаа хүнүүд тэдэнэй түлөө уһаар арюудхуулнаб? ³⁰ Бидэшы юундэ аюул оһолтой үргэлжэ нюураараа тулана гээшэбибди? ³¹ Аха дүүнэр, би үдэр бүхэн үхэлтэй нюураараа уулзанаб. Манай Дээдын Эзэн Иисус Христостой нэгэдэһэн ажамидаралтнай минии омогорхол байһан дээрһээн би энээн тухай айладханаб. ³² Хэрбээ би юрэ хүн шанараараа бодоод, «ан арьяатануудтай» Эфес хотодо тулалдабал, намда ямар аша туһа байгааб? Хэрбээ үхэхэн хүнүүдэй амидырдаггүй юм хаа, хүнүүдэй хэлээшээр «үглөөдэр хосорхо юм хаа, мүнөө эдие, ууял».

³³ Таанад бү эндүүржэ ябагты. «Муу ханинар һайн сэдхэлтэй хүниие доройтуулдаг». ³⁴ Ой ухаандаа орогты, нүгэл хэхээ болигты. Заримантнай Бурхание мэдэхэгүй, тиин эшэжэ зобожо байхаартнай энээниие хэлэнэб.

Үмхирэн хосордог ба үмхирдэггүй мүнхэ бэе тухай

³⁵ «Яажа үхэхэн хүнүүд амидырдаг бэ? Ямар махабад бээтэй байха бэ?» – гээд хэн нэгэн асуужа магадгүй. ³⁶ Ямар тэнэг гээшэбга! Үрэхэ тарихадашни тэрэ үрэхэншни хосороогүй хаа, амидыран ургахагүйл. ³⁷ Таряа гү, али ямаршыб ондоо үрэхэ тарихадаа ши бүтэн ургамал бэшэ, зүгөөр үрэхэ һуулгана ха юмши. ³⁸ Харин Бурхан

өөрынгөө дураар тэрэ үрэхэндэ бэе хайрлана, тиин үрэхэ бүхэндэ өөрын тусхай бэе хайрлана.

³⁹ Бэенүүд ондо ондоо байдаг: хүнүүд нэгэ түрэлэй бэетэй, амитад ондоо түрэлэй бэетэй, шубууд баһа ондоо бэетэй, загаһад үшөө ондоо бэетэй байдаг.

⁴⁰ Тиихэдэ огторгойн бэенүүд ба газар дэлхэйн бэенүүд байдаг. Газар дэлхэйн бэенүүдэй хүр жабхаланиинь огторгойн бэенүүдэй хүр жабхаланһаа илгаатай юм. ⁴¹ Наранай хүр жабхалан нэгэ, харын хүр жабхалан ондоо, одо мүшэдэйшье хүр жабхалан баһа ондоо, тиихэдэ одо мүшэд бэе бэехээ баһа хүр жабхалангаараа илгардаг юм.

⁴² Тон тиимэл юмэн үхэхэн хүнүүдэй амидырхада болохо: махабад бэе үхэл соо таригдаад амидырхадаа, үмхирдэггүй мүнхэ болохо. ⁴³ Ёуулгагдахадаа, тэрэ нэрэ түрэгүй, ахир һула байха, харин амидырхадаа, алдартай, хүр хүсэтэй байха. ⁴⁴ Ёуулгагдахадаа, юрэ махабад бэе байгаад, амидырхадаа, оюун сэдхэлэй бэе байха. Юрэ махабад бэе байбал, оюун сэдхэлэй бэешье байха. ⁴⁵ «Түрүүшын хүн, Адам, амитан болон бүтээгдээ, харин һүүлшын Адам ами хайрладаг Һүлдэ юм», – гээд Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ. ⁴⁶ Анха түрүүн оюун сэдхэлтэй бэшэ, харин юрэ махабад бэетэй ерэхэ, тиигээд оюун сэдхэлтэй болоод ерэхэ. ⁴⁷ Түрүүшын Адам газар хүрхэнһөө бүтээгдэхэн газар дэлхэйн хүн юм, харин нүгөө Адам тэнгэриһээ юм. ⁴⁸ Газар дэлхэйн хүнүүд газар хүрхэнһөө бүтээгдэхэн үнөөхи хүндэ адли, харин тэнгэрийн хүнүүд тэнгэриһээ ерэхэн нүгөө хүндэ адли. ⁴⁹ Газар хүрхэнһөө бүтээгдэхэн хүнэй түхэл шанартай ябадагтаал адляар бидэ баһа Тэнгэрийн хүнэй түхэл шанартай ябахалди.

⁵⁰ Махабад бэе шуһан хоёрһоо бүтээгдэхэн юмэн Бурханай хаан түрые залгамжалха аргагүй, үмхиржэ хосордог юмэн үмхирдэггүй мүнхэ юумые залгамжалха аргагүй юм гэжэл би таанадта хэлэхэ һанаатай байнаб.

⁵¹⁻⁵² Зай, би таанадта үнэн зүб нюуса нээнэб: бидэ булта үхэхэ-гүйбди, гэхэтэй сасуу бүрээгээ һүүлшынхией дуугархада бидэ булта нюдэнэй сабшаха зуура гэнтэ хубилгагдахабди. Бүрээгээ дуугархада үхэхэн хүнүүд хэтын хэтэдэ үхэхэгүйгөөр амидыруулагдаха, тиин бидэшье хубилгагдахабди. ⁵³ Тиигэжэ үмхирэн хосордог юмэн үмхирдэггүй мүнхэ юмэн боложо хубилха ёһотой, үхэлэй юмэн үхэдэггүй юмэн боложо хубилха ёһотой. ⁵⁴ Үмхирэн хосордог юмэнэй мүнхэ боложо хубилхада, үхэлэй юмэнэй үхэдэггүй боложо

хубилхада, «Үхэл хосорбо, илалта туйлагдаба», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэн юумэн бээлхэ.

⁵⁵ «Ай, Үхэл, илалташни хаанаб?

Ай, Үхэл, хадхууришни хаанаб?»

⁵⁶ Үхэлэй хадхуурай хорон нүгэл шэбэл соо юм, нүгэл шэбэлэй хүсэн Хуули соо юм. ⁵⁷ Харин манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой ашаар маанадта илалта хайрлаһан Бурханда баяр баясхалан хүргээл!

⁵⁸ Тиимэһээ, инаг хайрата аха дүүнэрни, Дээдын Эзэнэй түлөө хэһэн ямаршые ажалтнай дэмы бэшэ гэжэ мэдэн, Дээдын Эзэнэй ажалда өөһэдыгөө бүрин зорюулагты, нугаршагүй, бата хатуу байгты.

Һүзэглэгшэ аха дүүнэртэ үзүүлхэ туһаламжа тухай

16 ¹ Мүнөө дуталдажа байһан Иудей можын Бурханай хүнүүдтэ алта мүнгэ суглуулжа туһалха талаар хэлэхүүб. Галадай хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ юу хэһыень захяа һэнби. Таанадшые тэрэ захяе дүүргэгты. ² Гарагай нэгэн, воскресени бүхэндэ хүн бүхэнтнай оролгоһоон боломжоороо мүнгэ гаргаад, тэрэнээ суглуулжа байг. Тиигэбэлтнай, ерэхэдэмни алта мүнгэ суглуулха хэрэг гарахагүй. ³ Би ерэхэдээ, шэлэжэ абанан хүнүүдтэтнай бэшэгээ үгөөд, бэлэгүүдтэинь Иерусалим хото ябуулхаб. ⁴ Хэрбээ тэдэнтэй ябалсахамни зохид байбал, тэдэнтэй ябуужаб.

Һүүлшын заабаринууд тухай

⁵ Би Македонёор дайраад, һүүлээрнь таанадта ерэхэб. Македонни дайраха ёһотой хүнби. ⁶ Нэгэ хэды саг соо таанадтай байхаб, үбэлжэжэшые магадгүйб, һүүлээрнь таанад намайе замдамни үдэшэхэт. ⁷ Би таанадтай халта уулзаад лэ хахасаха дурагүй байнаб. Хэрбээ Дээдын Эзэнэй үршөөбэл, таанадтайгаа удаан байһайб гэжэ хүсэнэб.

⁸ Эндэ Эфестэ би Табидахи үдэрэй һайндэр болотор байхаб. ⁹ Эндэ эсэргүүсэгшэдэй олон байгаашые хаань, агууехэ шухала хэрэг бээлүүлхэ боломжо гараад байна.

¹⁰ Хэрбээ Тимофейн таанадта ошобол, танай дунда айлта зоболтогүй байха тухайнь бодооройт, тэрэ намдал адли Дээдын Эзэнэй аша туһада ажаллажа байна ха юм. ¹¹ Хэншые тэрэниие доогуур бүхараг. Тэрэнэй намда бусажа ерэхэ замайн энхэ тайбан тухай бодон тэрэниие үдэшэхэ ёһотойт. Би тэрэниие хүзэглэгшэ аха дүүнэртэйгээ ерэхыень хүлээжэ байнаб.

¹² Мүнөө манай хүзэглэгшэ нүхэр Аполлос тухай хэлэхүүб. Би тэрэниие таанадта хүзэглэгшэ аха дүүнэрээр хамта ошохыень ехэл гуйхан байгааб. Теэд тэрэ мүнөө таанадта ошохо аргагүй байна, гэхэдэ боломжо гарабал, тэрэ таанадта заабол ошохо.

¹³ Һэргэг байгты. Һүзэгөө алдангүй, зоригтой, хатуу байгты.
¹⁴ Ямарше юумэ хэхэдээ дуратайгаар хэжэ байгты.

¹⁵ Таанад Стефан ба тэрэнэй гэр бүлэ тухай мэдэнэт, тэдэнэр Ахайын зоной дундаһаа анха түрүүн Дээдын Эзэндэ хүзэглэһэн, Бурханай хүнүүдэй алба хэхэдэ өөһэдыгөө бүрин зорюулһан юм. Аха дүүнэрни, ¹⁶ тиимэл хүнүүдэй ба тэдэнтэй ажаллажа, алба хэжэ байһан хүнүүдэй хүтэлбэри доро ябагты гэжэ таанадые гуйнаб.

¹⁷ Стефан, Фортунат, Ахаик гурбанай ерэхэндэ би аргагүй ехээр баярлажа байнаб, тэдэнтэй байхадаа, таанадай үгы байһые ойлгонгүй үнгэрбэб. ¹⁸ Тэдэнэр намайешье, таанадыешье баярлуулаа. Тиимэ зониие хүндэлжэ байгты.

¹⁹ Аси можын хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүд таанадта мэндые хүргэнэ. Акила Прискилла хоёр, тэдэнэй гэртэ суглардаг хүзэглэгшэдэй бүлгэм таанадта Дээдын Эзэндэ хүзэглэгшэдэй халуун мэндые хүргэнэ. ²⁰ Таанадта эндэхи хүзэглэгшэ аха дүүнэр булта мэндые хүргэнэ. Бэе бэеэ арюун нангинаар таалажа мэндэшэлээрэйт.

²¹ Энэ мүрнүүдые өөрынгөө гараар бэшэнэб: Павел таанадта амар мэндые хүргэнэ. ²² Дээдын Эзэндэ дурагүй байһан хүнэй толгой дээрэ хараал бууг. Манай Дээдын Эзэн, ерыш даа!

²³ Дээдын Эзэн Иисусай үршөөл хайра таанадтай байһай! ²⁴ Минии хайра дуран Иисус Христос соо та бүхэнтэй оршохонь болтогой!

Павел элшэнэй Коринф хотынхидто бэшэһэн хоёрдохи хандалга

1 ¹ Коринф хотын хүзэглэгшэдэй бүлгэм, Ахайяын нютагта байһан Бурханай бүхы хүнүүд, таанадые Бурханай эрхэ мэдэлээр Христос Иисусай элшэн болохоор дуудуулагдаһан Павел болон хүзэглэгшэ Тимофей мэндэшэлнэ. ² Манай Эсэгэ Бурхан ба Дээдын Эзэн Иисус Христос таанадта үршөөл хайра, амгалан тайбаниие үршөөг лэ!

³ Үршөөл буян хайрладаг Эсэгэ, элдэб янзын ушарта ханаа заһадаг Бурхан, манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой Эсэгэ Бурхан үреэл магтаалда хүртэжэ байг лэ. ⁴ Элдэб янзын бэрхэшээлнүүдэй тудабал, тэрэ манай ханаа заһадаг, тиимэһээ ондоо зоной элдэб янзын бэрхэшээлнүүдтэ ороходонь, Бурханай маанадай ханаа заһадагтал адляар бидэшье тэдэ зоной ханаа заһаха аргатай байдагбди. ⁵ Христосой олон зоболонгуудые хубаалсаха тума бидэ Христосой ашаар Бурханай туһаламжада бүри ехээр хүртэнэбди. ⁶ Зоболон эдлэжэ байхадаа бидэ таанадай аша туһада, таанадыел абархын тула зобоно гээшэбди, Бурхан маанадай ханаа амаруулһандал адляар таанадай ханаа амаруулна, тиихэдээ маанадай эдлэжэ байһан зоболонгуудые тэсэжэ гарахынтнай тула таанадай ханаа амаруулна гээшэ. ⁷ Тиимэһээ бидэ таанадта бата найданабди, зоболонгуудыемнай хубаалсахадаа, таанад маанадтал адли ханаагаа амарнат гэжэ мэдэнэ ха юмди.

⁸ Аха дүүнэр, Асиин можодо бидэнтэй ушарһан бэрхэшээл зоболонгууд тухай таанадта хануулха ханаатайбди. Тиихэдэ бидэ ханаагаараа аргагүй ехээр унажа, доройтожо, амиды үлэхэбди гэжэ найдахаяашье болёод байгаабди. ⁹ Үхөөбди гэжэ бидэ ханажа байгаабди. Тэрэ ушарһаа бидэ өөһэдтөө найдангүй, харин үхэхэн хүнүүдые амидыруулдаг Бурхандал ганса найдаха хэрэгтэй гэжэ ойлгообди. ¹⁰ Тиимэһээл тэрэ бидэниие тиимэ аюул үхэлһөө абараа, абаржашье байха. Тэрээндэл ганса найданабди, тиимэһээл тэрэ бидэниие дахин

абархал, ¹¹ бидэнэй тулада танай үргэжэ байһан зальбаралнууд бидэндэ туһалнал. Тиимэһээ маанадта аша туһатай байһанайнь түлөө олон зон Бурханда баяр баясхалан хүргэхэл.

Павелай түсэбүүдын хубилна

¹² Энэ дэлхэйдэ байхадаа, илангаяа таанадтай харилсахадаа, бидэ Бурханһаа үгтэһэн үнэн сэхэ, арюун сэбэр ажамидалралтай байгаабди, һэшхэл бодолнайшые тэрэниие гэршэлнэ, тиимэһээл бидэ ехэл бахархадабди. Бидэ хүнэй сэсэн ухаагаар бэшэ, харин Бурханай үршөөлөөр тиимэ ажамидалралтай байгаабди. ¹³⁻¹⁴ Таанадай уншаха, ойлгохо аргатай юумэнүүдыел бидэ бэшэнэбди. Мүнөө бидэниие бага зэргээр ойлгожо байгаашые һаатнай, хожомын гүйсэд ойлгодог болохот гэхэн найдалтай байнаб, тиин Дээдын Эзэн Иисусай ерэхэ Үдэр таанад маанадаар бахархахат, харин бидэ таанадаар бахархахабди.

¹⁵ Эдэ бүхы юумэнүүдтэ хатуу этигэлтэй байһан хадаа таанадай хоёрдохиео буян хэшэгтэ хүртэхын тула би түрүүн таанадта ошохые түсэблэжэ байгааб. ¹⁶ Таанадта дайраад Македони ошохо, тиигээд тэндэһээ бусаха замдаа дахин таанадтай уулзаха һанаатай байгааб. Тиигэхэдэмни таанад саашаа Иудей руу ябаха замдамни намайе бэлдэжэ үгэхэт гэжэ найдажа байгааб. ¹⁷ Энэ түсэбүүдни һэххи ябадал болоо гээшэ гү? Нэгэ хэлэхэдээ «тиимэ», нүгөө хэлэхэдээ «үгы» гэжэ хэлэдэг найдабариггүй хүн гээшэ гүб? ¹⁸ Бурханай бата найдабаритай байдагтал адляар минии «тиимэ» гэхэмни «үгы» бэшэ, харин тиимэ байдаг юм. ¹⁹ Ушарын юуб гэхэдэ, Силуан, Тимофей бидэ гурбанай таанадта номноһон Бурханай Хүбүүн Иисус Христос «тиимэ» гэхэдээ «үгы» гэхэн удхатайгаар хэлэдэггүй байгаа. Тэрэ өөрөө Бурханай «тиимэ» гээшэ. ²⁰ Тэрэ Бурханай бүхы найдүүлгануудайнь «тиимэ» гээшэ. Тиимэһээл Христосоор дамжуулан бидэ «Болтогой» гэжэ Бурханай алдарта айлрадхаа бэлэйбди. ²¹ Бурхан өөрөө Христосые та бидэнэй бата һуури болгожо табяа, илгажа абаа, ²² бидэн дээрэ тамгаа дараа, бидэндэ үгэхэ бүхы юумэнүүдэйнгээ бэлгэ тэмдэг болгон Нангин Һүлдые хайрлаа.

²³ Би Бурханиие гэршэ болгожо дууданаб, тэрэ минии һанал бодолые мэдэхэ. Таанадые хайрлаһандаа би таанадта Коринф ошохогүй гэжэ шийдээ һэнби. ²⁴ Юундэ шүтэжэ байхыетнай таанадта зааха гэжэ бидэ оролдоогүйбди, таанадай хатуу этигэл хүзэгтэй байһые бидэ мэдэнэ ха юмди. Таанадай жаргалтай байхын лэ түлөө бидэ таанадаар хамта хүдэлнэ гээшэбди.

2 ¹Тиимэһээ таанадта гашуудал асархагүйн тула би дахин таанад-та ошохогүйб гэжэ шиидээб. ²Хэрбээ минии таанадые дахин гомдохооболни, намайе баярлуулха хүн танай дунда дахин олдохогүйл. ³Дахин таанадта ошоод, намайе баярлуулха ёһотой хүнүүдһээ гашуудаха дурагүй байһандаал би түрүүн бэшэһэн байгааб. Минии баяртай байхада таанадшые булта баяртай байдагта гэхэн хатуу этигэлтэй байна ха юмбиб. ⁴Таанадые гашуудуулха голхоруулхын тула бэшэ, харин хэды ехээр таанадта дуратай байһанаа мэдүүлхын тула би ехэл ханаа зобон, ехэл нулимсаа гоожуулан таанадта бэшэһэн байгааб.

Гомдохоогшые хүлисэхэ тухай

⁵Хэрбээ хэн нэгэн намайе гомдохообол, тэрэ хүн намһаа үлүү ехээр таанадые бултыетнай гомдохоогоо гэжэ хэлэбэл хэтэрүүлхегүйб. ⁶Тиимэ хүниие хэһэн аргаарнь лэ олонхинойтнай хэһээбэл болохо. ⁷Зүгөөр тэрэ нүхэрөө аргагүй ехээр уйдажа, сэдхэлээрээ унахагүйнь тула хүлисөөд, ханааень заһабалтнай таанадта дээрэ байха. ⁸Үнэн дээрээ тэрээндээ дуратай байһанаа мэдүүлхыетнай таанадһаа гуйнаб. ⁹Туршалгануудые хэр дабахатнай гээшэб, хэлэһэн юумэнүүдыемни ходо дүүргэхэтнай гү гэжэ харахын лэ тула би бэшээ хүнби. ¹⁰Хэрбээ хэһэн муу юумэнэйнһе түлөө хүниие хүлисэбэлтнай, бишые тэрэниие хүлисэнэб. Христосой урда таанадай аша туһада хүлисэхэ ёһотой бүхы юумые би хүлисэнэб. ¹¹Тиигэбэл сатана маанадые хууража мэхэлжэ шадахагүй. Бидэ булта тэрэнэй һанал бодолыень һайн мэдэнэ ха юмди.

¹²Христос тухай һайн мэдээсэл номнохоёо Троада хото ерэхэдэмни, Дээдын Эзэн бүхы хэрэгүүдтэмни урагшатай байгаа. ¹³Гэхэтэй сасуу, тэндэ Тит дүүгээ оложо ядахадаа, би ехээр ханаа зобожо байгааб. Тиимэһээ тэндэхи зондо баярлаһанаа мэдүүлээд, Македони ошоһон байгааб. ¹⁴Христостой хамтарһан маанадые илалтада хүргэжэ байдаг Бурханда баяр баясхалан хүргэнэб. Бурхан баһал Христос тухай мэдээе хангалтай үнэртэл адляар хаа хаанагүй маанадаар дамжуулан тараадаг юм. ¹⁵Ушарынь юуб гэхэдэ, бидэ абарагдажа болон хосоржо байһан зоной дунда Бурханай ханаашалһанаар Христосой хангалынь болонобди. ¹⁶Хосорһон зондо тэрэ хангал бузар үнэртэй байжа, үхэлдэ хүргэдэг, харин абарагдаһан зондо тэрэ хангал һайхан үнэртэй байдаг, амидарал үршөөдэг юм. Тиимэһээ хэн иимэ үүргэ гүйсэдхэхөөр бэлэн бэ? ¹⁷Бидэ Бурханай мэдээсэл

номнон өөһэдтөө ашаг олодог хүнүүдтэл адли бэшэбди. Бидэ үнэн шударгаар ажалдагбди. Юундэб гэбэл, Бурхан бидэниие эльгээгээ, Бурхан манай гэршэ, тиин бидэ Христосой зарасанарбди.

Шэнэ Хэлсээнэй зараса

3 ¹ Бидэ дахин өөһэдыгөө таанадтай танилсуулха болоно гээшэ гүбди? Али зарим хүнүүдтэ адляар бидэ өөһэд дундаа магтан дурдахан бэшэгүүдые харуулжа байха ёһотой гээшэ гүбди? ² Таанад өөһэдөө бүхы хүнүүдтэ уншаха ойлгохоор манай зүрхэ сэдхэлдэ бэшэгдэһэн бэшэг гээшэт. ³ Христосой өөрөө энэ бэшэг бэшээд маанадаар дамжуулһаниинь эли байна. Энэ бэшэг бэхээр бэшэ, харин амиды Бурханай Һүлдөөр бэшээтэй, шулуун хабтагайнууд дээрэ бэшэ, харин хүнүүдэй зүрхэ сэдхэлдэнь бэшээтэй юм.

⁴ Бидэ эдэ бүхэн үнэн зүб байна гэжэ Бурханай урда Христосой ашаар бата этигэлтэй байнабди. ⁵ Энэ ажал бүтээхэ аргатайбди гэжэ бидэ өөрынгөө нэрэһээ баталха эрхэгүйбди. Бурхан лэ бидэндэ тиимэ арга боломжо үгэжэ байдаг юм. ⁶ Тэрэл Бурхан бэшээтэй Хуули дээрэ бэшэ, харин Нангин Һүлдэ дээрэ һуури татаһан Шэнэ Хэлсээнэй зарасанар байха боломжо бидэндэ олгоо. Юундэб гэхэдэ, Хуули үхэл асардаг, харин Һүлдэ амидарал үршөөдэг юм.

⁷ Шулуун хабтагайнууд дээрэ үзэгүүдээр Хуули хиилэхэдэнь, тэндэнь Бурханай алдар оршоһон юм. Тиин Израилиин арадай харахын аргагүй харгама гэрэлээр Моисейн нюурын гэрэлтэһэн юм. Үхэл асардаг Хуули хүсэндөө байхадаа иимэ ехэ алдар үзүүлдэг байбал, ⁸ Һүлдэһөө эхитэй юмэн бүришье ехэ алдартай байха бэшэ аал? ⁹ Гэмнэлгэдэ хүргэжэ байһан юмэнэй алдартай байбал, үнэн зүбтэ хүтэлһэн ябадал бүришье ехэ алдартай байха бэшэ аал? ¹⁰ Анхан алдартай байһан юумые мүнөөнэй тон харгама алдартай сасуулбал, тэрэ ямаршье алдаргүй болоо гэжэ хэлэхэдэ болохо. ¹¹ Саг зуура оршодог юмэнэй алдартай байбал, хэтын хэтэдэ оршодог юмэн бүришье ехэ алдартай байха бэшэ аал?

¹² Иимэ эрхим һайн найдалгатай байхадаа бидэ ехэл зоригтой байнабди. ¹³ Ойр зуурын хүр жабхалангай буурахые Израилиин арадай харахагүйн тула бидэ нюураа бүдөөр хаһан Моисейдэл адли бэшэбди. ¹⁴ Үнэхөөрөө тэдэ зоной ухаан бодолынь хаалтатай байгаа. Манайшье үдэрнүүд хүрэтэр Хуушан Хэлсэе уншахадань, үнөөхи хушалтань абтаагүй байна. Гансал Христос тэрэ хушалтые абаха аргатай. ¹⁵ Мүнөөдэршье тэдэнэй ямаршье сагта Моисейн Хуули

уншахадань, зүрхэ сэдхэлынь үшөөл хаалтатай байдаг. ¹⁶ Зүгөөр тэрэ хушалта хүнэй Дээдын Эзэндэ хандаһан лэ сагтань абтажа хаягдадаг. ¹⁷ Дээдын Эзэн – Һүлдэ мүн, тиин Дээдын Эзэнэй Һүлдын оршожо байһан газарта эрхэ сүлөө бии юм. ¹⁸ Тиимэһээ бидэ булта хушагдаагүй нюураараа Дээдын Эзэнэй алдарые хаража байнабди. Дээдын Эзэнэй Һүлдэ Дээдын Эзэнэй алдарта бүри ойртуулан маанадые хубилгана.

Шабар домбо соо байһан баялиг тухай

4 ¹ Бурханай үршөөл хайраар бидэ иимэ ажал хэнэбди, тиихэдээ урмаа хухарнаггүйбди. ² Бидэ нюужа байхаар эшхэбтэр хэрэгүүдые хэхээ болёобди, хүниие мэхэлхэ хуурахаяа гү, али Бурханай үгэ хазагайруулхаяа оролдоноггүйбди. Үнэн зүб тухай айладхажа байһыемнай Бурхан гэршэлхэ. Тиимэһээ маанадта этигэжэ найдажа болохо юм. ³ Хэрбээ манай номножо байһан Һайн Мэдээсэл далда байгаа наа, тэрэ гансал хосоржо байһан зондо далда байха. ⁴ Һүзэглэдэггүй зоной ухаан бодолыень энэ дэлхэйе захиржа байһан нүгэлтэ бурхан харанхы мунхагаар хушаа, тиимэһээ тэдэ балар һохор зон Бурханай дүрэн болохо Христосой алдар тухай Һайн мэдээсэлһээ сасарһан гэрэл туяае хараха аргагүй байгаа. ⁵ Бидэ өөһэдыгөө номноно бэшэбди, харин Иисус Христосые Дээдын Эзэн байна гэжэ, бидэ Иисусай аша туһада танай зарасанар байнабди гэжэ номнонобди. ⁶ «Гэрэл туяагай харанхыһаа гэрэлтэхэнь болтогой», – гэжэ Бурхан хэлээ. Мүнөө тэрэл Бурхан манай зүрхэ сэдхэлдэ гэрэлтэжэ, Христосто оршожо байһан Бурханай алдарай мэдээгээр бидэниие гэгээрүүлээ юм.

⁷ Бидэ энэ баялиг хадагалһан шабар домбонуудта адли хүмди. Тиимэһээ бодото һүр хүсэн маанадһаа бэшэ, харин Бурханһаа эхи абадаг. ⁸ Бидэ оло дахин хашуулан зобонобди, гэхэтэй сасуу дарагдаагүй байнабди. Юу хэхээ мэдэхээшье болёод байхадаа бидэнэр урмаа хухардаггүйбди. ⁹ Олон дайсадтайшье байгаа наа, бидэ нүхэдгүй үлэдэггүйбди. Даруулһаншье байгаа наа, бидэ үхэжэ хосордоггүйбди. ¹⁰⁻¹¹ Иисусай амидаралай маанад соо элирхэйлэгдэхын тула бидэ тэрэнэй түлөө үдэр бүхэн үхэлтэй ушардагбди. Иисусай амидарал манай богони гэнэн амидаралда харагдажа байхын тула бидэ амиды зон тэрэнэй түлөө үхэлтэй ходо ушардагбди. ¹² Энэнь үхэл маанад соо, харин амидарал таанад соо ажаллана гэнэн удхатай юм.

¹³ «Би хүзэглэһэн ушарһаа хэлээб», – гэжэ Нангин Бэшэгтэ бэшээтэй байдаг. Бидэ тэрэл хүзэгэй хүлдэтэй байжа хүзэглэһэндөө хэлэнэбди. ¹⁴ Дээдын Эзэн Иисусые амидыруулһан Бурхан Иисустай хамта бидэниие амидыруулха, тиигээд та бидэниие өөрынгөө урда асаржа байлгаха гэжэ бидэ мэдэнэбди. ¹⁵ Эдэ бүхэн таанадай аша туһада хэгдэһэн байна. Тиигэжэл бүри олон зоной Бурханиие магтажа, алдарыень дуудаһан ушарһаань Бурханай үршөөл хайра элбэгжэжэл байха.

Һүзэг этигэлээрээ амидарха тухай

¹⁶ Иимэһээл бидэ хэээшье урмаа хухардаггүйбди. Махабад бэсымнай хүнэжэ байбашье һаа, бидэ досоогоо үдэрһөө үдэртэ шэнэлэн бэхижэнэбди. ¹⁷ Тиимэ ойро зуурын бэрхэшээл зоболонгууд маанадта угаа ехэ мүнхын алдар асардаг. ¹⁸ Харагдадаг юумэнүүд саг лэ зуура оршодог, харин харагдадаггүй юумэнүүд хэтын хэтэдэ оршодог. Тиимэһээл бидэ харагдадаг юумэнүүдтэ хандуулха бэшэ, харин харагдадаггүй юумэнүүдтэ анхаралаа хандуулнабди.

5 ¹ Манай махабад бэе газар дэлхэй дээрэ байхадаа маанадай ажамидардаг майханда адли юм. Хэрбээ эдэ майхануудаймнай унабал, Бурхан маанадта бултандамнай хүнэй гараар бодхоогдоогүй, тэнгэридэ хэтын хэтэдэ оршожо байха гэр үгэхэ гэжэ бидэ мэдэнэбди. ² Тэрэ тэнгэрийнгээ гэртэ ажамидарха дуратай байһан дээрэһээ бидэ энэ дэлхэйдэ байха сагтаа ёолонобди. ³ Бидэ тэрэ гэрээ хубсаһандал адляар өөр дээрээ нэмэрээд, нюсэгэн байхагүйе хүсэнэбди. ⁴ Энэ дэлхэйн майханда ажамидарха сагтаа бидэ дарлалтада ороод байһантай адли ёолонобди. Өөһэдынгөө бэе орхихо дуратай байһандаа бэшэ, харин тэнгэрийн амидаралда хүртэхэ дуратай байһандаа тиигэжэ ёолонобди. Тиигэжэ үхэлые амидарал залгиха юм. ⁵ Бурхан бидэниие эгээл тэрэ хубилалгада бэлдээд, хэхэ юумэе баталан маанадта өөрынгөө Һүлдые үгөө. ⁶ Тиимэһээ бидэ ходо урма зоригтой байдагбди.

Бэе соогоо байха сагтаал бидэ Дээдын Эзэнһээ холо байһанаа мэдэнэбди. ⁷ Бидэ хаража байһан юумэндэ бэшэ, харин хүзэг этигэлдэ найдан ажамидарна ха юмди. ⁸ Бидэ зоригтой байнабди, эдэ бэенүүдээ орхёод, Дээдын Эзэнтэй гэртэнь байха дуратай байнабди. ⁹ Тиимэһээ эндэхи гэртээ байха сагтаашье, Дээдын Эзэнэй гэртэ байха үедөөшье бидэ бүхы хүсэ шадалаараа тэрээндэ

хайшаагдаха гэжэ оролдодогбди. ¹⁰ Газар дэлхэй дээрэ ябахатаа муу, хайн юумэ хэһэнэйнгээ түлөө шүүлгэхын тула бидэ булта Христосой зарга шүүбэридэ орохо ёһотойбди.

Бурхантай эбээ нэгэдэхэ тухай

¹¹ Дээдын Эзэнһээ айн хүрдэхэнь ямар удхатайб гэжэ мэдэжэ байгаад, бидэ бусад зониие тэрээндэ хандахаар идхаха гэжэ оролдонобди. Бурхан бидэниие бүрин мэдэхэ, тиин таанадшые бидэниие ямархан хүнүүд байһыемнай хайн мэдэнэт гэхэн найдалтай байнаб. ¹² Дахин өөһэдыгөө таанадта танилсуулха гэжэ бидэ бодоногүйбди. Харин маанадаар омогорхохо шалтаг таанадта үгэнэбди. Тиимэһээ таанад хүнүүдэй зосоохи байдалаар бэшэ, харин газаахи түхэл шэнжээр омогорходог хүнүүдтэ харюу үгэжэ шададаг байхат. ¹³ Хэрбээ өөрһөөн гарабал, Бурханай аша туһада бидэ тиидэгбди. Хэрбээ харуул бодолтой байбал, таанадай аша туһада тиимэ байдагбди. ¹⁴ Маанадые Христосой хайра дуран захирна, тиин хүн бүхэнэй түлөө нэгэ хүнэй үхэбэл, тэрэ үхэлыень хүн бүхэн хубаалсана гэжэ бидэ мэдэнэбди. ¹⁵ Бүхы хүнүүдэй түлөө тэрэ үхөө. Тиимэһээ амиды байһан хүнүүд өөһэдынгөө түлөө ажамидарха бэшэ, харин тэдэнэй түлөө үхөөд амидырһан Христосойл түлөө ажамидарха ёһотой.

¹⁶ Тиимэһээ бидэ энэ саһаа эхилээд хэниешые энэ дэлхэйн заргаар бү шийдхэе. Нэгэтэ бидэ Христосые энэ дэлхэйн заргаар шийдхэнэн байгаабди, мүнөө тиигэхээ болёобди. ¹⁷ Христостой нэгэдэнэн хүн бүхэн шэнэ хүнүүд гээшэ: урданай юумэнүүд хүнэгдөөд, бүхы юумэн шэнэдхэгдэбэ. ¹⁸ Эдэ бүхы юумэнүүдые Бурхан бүтээгээ. Тэрэ маанадтай эбээ нэгэдхүүлхын тула Христосые эльгээгээ, тиин эб нэгэдхүүлхэ тухай номнохые маанадта даалгаа. ¹⁹ Бурхан Христос соо оршожо, энэ дэлхэйн зонтой эбээ нэгэдхээ, нүгэлнүүдыень хүлисөө. Тиигээд эб нэгэдхэхэ тухай мэдээсэлээ маанадта даалгаа.

²⁰ Бидэ Христосой нэрээр эльгээгдэнэн байгаабди, тиин Бурхан бидэнэрээр дамжан таанадта гуйн хандана. Бурхантай эбээ нэгэдхэгты гэжэ бидэ Христосой нэрээр таанадые гуйнабди. ²¹ Бурхан маанадай түлөө ямаршые нүгэлгүй байһан Христосто манай нүгэлнүүдые ашаа. Тиигэжэ бидэ Христостой нэгэдэн, Бурханда зохистой болообди.

6¹ Бурханай буян хэшэгыг дэмы бү абагты гэжэ бидэ Бурхантай хамта ажаллажа байһан ушарһаа таанадыг гуйнабди.

² *«Саг болзорой болоходо,
Би шамайе дуулаа хүм,
Шамайе абарха үдэрэй ерэхэдэ,
Би шамда тунгалаа хүм», – гэжэ Бурхан хэлээ.
Эгээл тэрэ саг болзор болобо, шамайе абарха тэрэ үдэр ерэбэ.*

³ Ямаршыг зондо бэрхэшээлнүүдыг ушаруулхаяа бидэ оролдоногүйбди, тиимэһээ хэжэ байһан ажалдамнай алдуу дутагдал олохо шалтаг бидэ хэндэшыг үгэнэгүйбди. ⁴ Ямаршыг юумэ хэхэдээ бидэ тохёолдоһон бэрхэшээл зоболонгуудыг, дутагдал дундануудыг, хүшэр байдалыг даруу номгоноор дабажа гаран, өөһэдыгөө Бурханай үнэн зарасанар гэжэ харуулнабди. ⁵ Бидэ сохюулһан, түрмэдэ һууһан, хүрэг зондо дайруулһан байгаабди. Бидэ аргагүй ехээр ажалладаг, амаралта нойргүй, эдээ хоолгүй ябадаг һэмди. ⁶ Бидэ арюун сэбэр, мэдэлгэтэй, тэсэбэритэй, үршөөл буянтай байдагбди. Нангин Һүлдэ маанадтай оршодог, тиин хайра дуран үнэн зүрхэнһөөмнай гарадаг. ⁷ Бидэ үнэн зүбгыг хэлэдэгбди, Бурханай хүр хүсэн манаар дамжан ажалладаг юм. Үнэн сэдхэлһай – манай добтолхошыг, бээ хамгаалхашыг хуяг дуулга мүн. ⁸ Бидэ нэрэ хүндэтэйшыг, нэрэ хүндэгүйшыг ябаабди, магтаалдашыг, хараалдашыг хүртэжэ байгаабди. Үнэн зүбгыг хэлэжэ байһаншыг һаа, бидэ худалшад мэхэшэдшыг гэжэ тоологдодог байгаабди. ⁹ Хүнүүдтэ танигдахагүй шэнги аад лэ, хүн бүхэндэ мэдээжэбди. Үхэжэ байһан шэнги үзэгдэһэн аад лэ, мүнөөшыг болотор амиды байнабди. Хэхээлгэжэ байһаншыг һаа, үхэлэй саазада хүртөөгүй байнабди. ¹⁰ Зобожо байһаншыг һаа, бидэ ходо баяртай байдагбди; үгытэй ядуушыг һаа, олон хүнүүдыг баян болгодогбди; ямаршыг юумэгүй байһан шэнги аад, үнэндөө бидэ бүхы юумэнэй эзэдыг гээшэбди.

¹¹ Коринфынхид, бидэ таанадта сэхыень хэлэнэбди, зүрхэ сэдхэлһай нээлтэтэй байна. ¹² Манай зүрхэ сэдхэл таанадта хаалтаттай бэшэ, харин танай зүрхэ сэдхэл таанадта хаалтаттай байна. ¹³ Маанадай таанадта хандажа байһандал адляар таанад маанадта хандагты, зүрхэ сэдхэлээ таанадта нээгты гэжэ үхибүүдтээ хэлэндэл адляар таанадта хэлэнэб.

Амиды Бурханай Һүмэ

¹⁴ Дээдын Эзэндэ хүзэглэдэггүй зониие бү нажаагты. Зүб юумэн буруу юумэнтэй хамта байжа шадаха аал? Яажа гэрэл туяа шэб харанхытай хамта оршожо шадахаб? ¹⁵ Яажа Христос Шолмостой эбтэй эетэй байжа шадахаб? Яажа хүзэгтэй зон хүзэггүй зонтой эблэржэ шадахаб? ¹⁶ Яажа Бурхан Һүмэ онгонуудта хамаатай байхаб? Бидэл амиды Бурханай Һүмэ гээшэбди. Бурхан өөрөө иигэжэ хэлээ юм:

*«Өөрынгөө хүнүүдэй дунда би гэр бодхоохоб,
Тиигээд тэдэнэйнгээ дунда оршожо байхаб,
Тэдэнэйнгээ Бурханинь байхаб,
Харин тэдэнэр минии арад болохо».*

¹⁷ *«Тиимэхээ тэдэ хүзэггүй зоной оршолониие орхижо,
Тэдэ зонһоо холодогты.*

*Сэбэр бэшэ юумэндэ бү хүрэгты,
Тиигэбэл би таанадые найшаахаб.*

¹⁸ *Би танай Эсэгэтнай болохоб,
Таанад минии хүбүүд басагад болохот гэжэ
Бүрин хүсэтэй Дээдын Эзэн хэлэнэ».*

7 ¹ Нүхэдни, Бурхан эдэ найдуулгануудаа маанадта үгөө юм. Тиимэхээ бэеыемнай, хүнэнэ һүлдыемнай бузарладаг юумэнүүдхэ өөһэдыгөө сэбэрлэл, Бурханда хүгэдэн, гүйсэд арюун нангин байял.

Павелай баярлаһан тухай

² Маанадта дуратай байһанаа харуулыг даа. Бидэ хэнииешье мэхэлээгүйбди, хэнииешье дээрмэдэн хоһолоогүйбди, хэн дээрэшье баяжаха гэжэ оролдоогүйбди. ³ Таанадые зэмэлхэ ханаатайгаар энээнине хэлэнэ бэшэб. Амидышье, үхэнэнье байбалнай илгаагүй таанад хододоо манай зүрхэ сэдхэл соо байнат гэжэ түрүүн би хэлээ һэнби. ⁴ Би таанадта аргагүй ехээр найдажа байнаб, таанадаар аргагүй ехээр омогорхожо байнаб. Бүхы бэрхэшээл зоболонгуудтаа би ехэл урма зоригтой, аргагүй баяр жаргалтай байнаб.

⁵ Юундэб гэхэдэ, Македонишье ерээд бидэ амархые мэдээгүй һэмди. Тэндэ маанадтай элдэб янзын бэрхэшээлнүүд ушараа, бидэ дайсадтайгаа тулалдажа, досоогоо айн хүрдэнэ юумэд байгаабди.

⁶ Харин сэдхэлээрээ унаһан зониие урмашуулдаг Бурхан маанадта Титые эльгээжэ урмашуулаа. ⁷ Бидэ гансал тэрэнэй ерэхэдэ баярлаа

бэшэбди, харин таанадай тэрэниие урмашуулхан тухай дуулаад аргагүй баярлаа хүмди. Таанадай намайе аргагүй ехээр харахые хүсэжэ байһан тухай, уйдажа шаналжа байһан тухай, намайе ехээр анхаржа бодожо байһан тухай Тит маанадта хөөрөө юм. Тиимэһээ би бүришые ехээр баярлаһан жаргаһан байгааб.

⁸ Минии бэшэгэй таанадые уйдуулһаншые байбал, би халагланагүйб. Түрүүн халаглан байгааб, тиигээд тэрэ бэшэгни таанадые ойро зуурал уйдуулаа гэжэ харабаб. ⁹ Мүнөө би таанадые уйдуулһандаа баярлана бэшэб, харин тэрэ уйдхарай таанадые Бурханда хандуулһанда баярланаб. Тэрэ уйдхарыетнай Бурхан ашаглаа, тиин бидэ таанадта ямаршые гэм хүргөөгүйбди. ¹⁰ Бурханай ашаглан уйдхар зүрхэ сэдхэлые хубилган абаралгада хүтэлдэг, тиин энээн тухай халаглахын хэрэггүй. Харин юрын уйдхар үхэл асардаг юм. ¹¹ Бурхан танай уйдхартай юу хээб, харыт: таанад ехэл оролдосотой болоот, гэм зэмэгүй байһанаа тон нарин нягтаар хамгаалдаг болоот, ямар уур сухалтай байбат, ямараар гайхажа ханабат, ямар хэшээл оролдосотой болобот, буруутаһан зониие хэхээхэдэ бэлэн болобот! Энэ хэрэгтэ алишые талаһаа алдуу дутагдал гаргангүй өөһэдыгөө харуулбат.

¹² Тиимэһээ би тэрэ бэшэгээ бэшэһэншые байбал, доромжолһон хүнэй гү, али доромжолуулһан хүнэй тулада бэшээгүй хүнби, харин маанадта хэды анхарал хандуулжа байһыетнай Бурханай урда таанадта тайлбарилхын тула бэшээ хүнби. ¹³ Эдэ бүхы ябадалаар бидэ ехэл урмашаабди.

Энэ урмандамнай нэмэжэ Тит өөрынгөө баяраар бидэниие үшөө ехээр баярлуулаа. Таанад булта Титэй һанал бодолые заһаа юм байнат. ¹⁴ Би тэрэнэй урда таанадаар бахархааб, тиин таанадшые намайе эшээжэ улайлгаагүйт. Бидэ таанадта ходо үнэн зүбые хэлэжэ байдагбди, тон тиигэжэл мүнөө Титэй урда таанадаар бахархаһан ябадални үнэн зүб юм. ¹⁵ Захяа заабаринуудыень дүүргэхэдэ бултанайтнай бэлэн байдагые, хүндэлэн тэрэниие угтажа абадагые һанан, тэрэ таанадта бүрил һайн болоно. ¹⁶ Таанадта бүрин найдажа болохо байһандаа би ехэл баяр жаргалтай байнаб.

Иерусалимай хүзэглэгшэдтэ туһалха тухай

8 ¹ Аха дүүнэрнай, Бурханай үршөөл хайра Македониин хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ ямар юумэ бүтээһые таанадта дуулганабди. ² Тэдэнэр бэрхэшээл зоболонгуудаар ехэтэ туршуулһаншые һаа, аргагүй ехэ баяртай байдаг. Тэдэнэр үгытэй ядуу байһаншые һаа,

үгэхэдөө аргагүй баян бардам байгаа. ³Тэдэнэр шадаха зэргээрээ, бүри шадахааа үлүү ехээр үгөө гэжэ би гэршэлнэб. Өөһэдынгөө хайн дураар тиигээ юм. ⁴Иерусалимай хүзэглэгшэдтэ туһалха ханаатайгаар тэдэнэр маанадые аргагүй ехээр гуйһан байна. ⁵Тэдэнһээ хүлээжэ найдажа байһанһаамнай үлүү юумэ тэдэнэр хэһэн юм. Тэдэнэр өөһэдыгөө түрүүн Дээдын Эзэндэ үргэбэ, һүүлдэнь Бурханай эрхэ хүсэлөөр маанадташые үргэбэ. ⁶Тиимэһээ бидэ танайда хэжэ эхилһэн буянта ажалые түрүүн түгэсыш даа гэжэ Титые гуйбабди. ⁷Таанад хүзэг этигэлээрээ, үгэ хүүрээрээ, мэдэлгээрээ, оролдосоороо, маанадта хандуулһан хайра дураараа аргагүй баян бардам хүнүүд гээшэт. Тиимэһээ энэшые үлзы хайн ажалаа хэнһээшые үлүү хайнаар дүүргэхыетнай хүсэнэбди.

⁸Би таанадые захирнагүйб, гэхэтэй сасуу бусад зоной аргагүй ехээр туһалха дуратай байһые харуулан, хайра дурантнай гүнзэгы аа гү гэжэ туршанаб. ⁹Таанад манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл хайрые мэдэнэ ха юмта. Тэрэ баян байһан аад, танай аша туһада үгытэй ядуу болоо. Өөрынгөө үгытэй ядуу байдалаар тэрэ таанадые баяжуулаа.

¹⁰Таанадта ханалаа хэлэхэ ханаатайб. Үнгэрһэн жэл эхилһэн юумээ мүнөө дүүргэбэлтнай таанадта хайн лэ байха һэн. Таанад гансал хэхэдээ бэшэ, харин хэхэ гэжэ шиидэхэдээшые эхи табигшад һэнта.

¹¹Харин мүнөө ажалаа гүйсэдхэгты. Шадаха зэргээрээ туһаламжа хүргэбэл, таанад үгэхэл гэжэ байһанаа үгэбэт гэжэ баталхат. ¹²Туһалхые аргагүй хүсэжэ байбал, таанад өөһэдтөө байхагүй юумэнһээ бэшэ, харин байһан юумэнһээ үгэхэт гэжэ Бурхан хүлээнэ ха юм.

¹³Би танай ажамидарал хүшэр хүндэ болгон, бусад зоной ажамидарал хүнгэлхэ гэжэ оролдоногүйб, харин нэгэ жэгдэ байлгахын тула тиигэнэб. ¹⁴Мүнөө сагта таанадта элбэг дэлбэг байһан юумэн дуталдажа байһан зониие дэмжэхэ, харюудань тэдэ зон үлүү юумэтэй болоходоо дуталдахадатнай таанадтай хубаалсаха. Тиигэжэ булта нэгэ жэгдэ байха юм. ¹⁵«Ехэ юумэ суглуулһан хүн үлүү юумэгүй байгаа, харин үсөөн юумэ суглуулһан хүн дутагдалгүй байгаа», – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг ха юм.

Тит ба тэрэнтэй хамта ажаллагшад тухай

¹⁶Бидэндэл адляар таанад тухай бодожо байха боломжо Тидтэ олгоһон Бурханда баяр баясхалан хүргэнэб. ¹⁷Тэрэ гансал манай гуйлтаар таанадта ошоо бэшэ, харин таанад тухай аргагүй бодожо

байһан ушарһаа өөрынгөө һайн дураар таанадта ошохо гэжэ шийдээ юм. ¹⁸Тэрээнтэй хамта бидэ Һайн Мэдээсэл номноһонойнгоо түлөө бүхы хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ магтаалда хүртэжэ байһан хүзэглэгшэ дүүгээ ябуулжа байнабди. ¹⁹Тэрээнһээ гадна хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүд тэрэ хүниие замаймнай нүхэр боложо, буянта хэрэгээ бүтээхэдэмнай маанадта туһалхаар хунган табяа юм. Энэ ажалаа бидэ Дээдын Эзэнэй алдарай тулада ба Иерусалимда ажамидардаг тэрэнэй хүнүүдтэ аргагүй ехээр туһалха дуратай байһанаа баталан дүүргэнэбди.

²⁰Маанадта даалгаһан элбэг баян үргэлэй түлөө хэншые маанадые шүүмжэлхэгүйн тула бидэ тэрэниие эльгээжэ байгаа хүмди. ²¹Ушарынь хэлэхэдэ, бидэ гансал Бурханай урда бэшэ, харин хүн зоной урда үнэн зүб юумэ хэхэ гэжэ оролдонобди.

²²Үнөөхи хоёр дүүнэрһээ гадна бидэ оло дахин туршуулһан, таанадта аргагүй этигэжэ байһан дээрэһээ тон ехээр туһалха дуратай байһан үшөө нэгэ дүүгээ ябуулнабди. ²³Тит тухай хэлэбэл, тэрэ минии нүхэр, намтай хамта таанадта туһалдаг юм. Тэрээнтэй ябаһан нүгөө хүзэглэгшэ дүүнэр тухай хэлэбэл, тэдэнэр хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдэй түлөөлэгшэд, Христосые алдаршуулагшад гээшэ. ²⁴Тиимэһээ хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдэй мэдэжэ байхаарнь тэдэндэ өөһэдынгөө хайра дурые харуулагты, манай бахархал байһанаа баталагты.

Юумээр дуталдаһан хүзэглэгшэдтэ туһалха тухай

9 ¹Иерусалимда ажаһуудаг Бурханай хүнүүдтэ туһалха дэмжэхэ тухай таанадта дахин һануулха хэрэггүй байха. ²Таанадай туһалха дуратай байһан тухай би мэдэнэб, тиин Македониин хүн зоной урда би таанадаар бахархаа хүм. «Ахайяын хүзэглэгшэд үнгэрһэн жэлһээ хойшо туһаламжа үзүүлхэдэ бэлэн байна», – гэжэ би хэлээ хүнби. Тиигэжэ танай зүдхэмжэ тэдэнэй олониинь үргэл хэхэдэ баһал зүдхүүлһэн байгаа. ³Тиигэжэл таанадые магтаһан үгэнүүдни хооһон үгэнүүд байшахагүйн тула би хүзэглэгшэ дүүнэрээ таанадта ябуулаа хүм. Харин минии хэлээшээр таанад туһаламжынгаа мүнгэ бэлдээд байгаарайгты. ⁴Зүгөөр Македониин зоной таанадта ошоходо, тэрэтнай бэлэн байха ёһотой. Үгы һаа, бидэшые, үшөө ехээр таанадые эшэхэ улайха болохолта. ⁵Тиимэһээ эдэ хүзэглэгшэ дүүнэрэй намһаа урда ошоод, таанадай амалһан үргэлые эртэнһээ бэлдээд байбал зүб гэжэ би бодооб. Тиигэбэл үргэл туһаламжатнай минии

ерэхэдэ бэлэн болоод, таанадай мүнгөө харамнангүй, хайн дураараа элбэг дэлбэгээр үргэһыетнай харуулхал.

⁶ Багаар тариһан хүн бага ургаса абаха, ехээр тариһан хүн ехэ ургаса абаха гэжэ таанадта хануулжа хэлэнэб. ⁷ Хүн бүхэнтнай дурагүйгөөр гү, али баалалтаар юумэ бү үргэг, харин ханаандаа шиидэһэн зэргээр лэ үгэг. Бурхан баяртайгаар үгэжэ байһан хүндэ дуратай байдаг ха юм. ⁸ Бурхан таанадта хэрэгтэй юумэнһээ үлүүшье үгэжэ шадаха, тиимэһээ таанад ходоодоо өөһэдтэтнай хүрэхэ, үшөө элдэб янзын буянтай хэрэгүүдые бүтээхэдэ хүрэхэ юумэтэй байхат.

⁹ *«Тэрэ үгытэй дуталдаһан зондо*

элбэг дэлбэгээр үгөө юм,

Тэрэнэй бардам гар

хэтын хэтэдэ оршоожо байгаа юм», — гэжэ

Нангин Бэшэг соо Бурхан тухай бэшээтэй байдаг.

¹⁰ Тариха таряа, эдихэ хилээмэ үгэдэг Бурхан таанадта хэрэгтэй таряа, мүн бардам гарһаатнай баян ургаса үгэхэ. ¹¹ Тиигээд таанадай ямаршье юумэ үгэхэдэ бардам гартай байхынтнай тула тэрэ таанадые бүхы юумээр баяжуулжа байха, тиимэһээ маанадай бадар хубаахада олон зон Бурханда баяр баясхалан хүргэжэ байха. ¹² Юундэб гэхэдэ, энэ буянтай албатнай гансал Иерусалимда ажаһуудаг Бурханай хүнүүдэй дутагдалнуудые хангадаг бэшэ, харин олоной дунда Бурханда баяр баясхалан хүргэхэ дурыень халяадаг юм. ¹³ Таанадай Христос тухай мэдээсэлые баримталжа байһые, тэрэнэ баталан өөһэдтэйн болон бусад зонтой бардам хубаалсажа байһые хараһандаа тэдэ Бурхание алдаршуулна. ¹⁴ Тиимэһээ таанадаар дамжан Бурханай бүтээһэн үршөөл хайрын түлөө тэдэ зон таанадта ехэ хайнаар хандажа, хойноһоотнай зальбаржа байдаг юм. ¹⁵ Үнэлшгүй бэлэгэйн түлөө Бурханда баяр баясхалан хүргэел!

Павел Христосой түлөө хэжэ байһан ажалаа хамгаална

10 ¹ Таанадтай байхадаа даруу номгон, таанадһаа холо болоходоо таанадта хатуу шэрүүн гүүлэгдэдэг би Павел таанадые Христостой адли даруу номгон, энхэргэн зөөлэн зангаар гуйнаб. ² Таанадта ошоходоо хатуу шэрүүн үгэнүүдые хэрэглэхгүй байхыемни хэшээгээрэйгты. Зүгөөр маанад тухай өөдөгүи һула зон гэдэг нобшонуудта би заабол хатуу шэрүүн үгээ хэлэхэб. ³⁻⁴ Бидэ энэ дэлхэйдэ ажамидаржа байбашье, тулалдаанда хэрэглэдэг буу зэбсэгүүдые хубиингаа ашагта хэрэглэдэггүйбди. Бидэ тэдэ зэбсэгүүдэй хүсэ Бурханай

аша туһада хэрэглэнэбди: хэрэмнүүдые хандаргадагбди, ама хэрүүл зогсоодогбди, ⁵ Бурхание мэдэрхэдэ хаалта болоһон элдэб янзын бэрхэшээлнүүдые усадхадагбди, Христосой мэдэлдэ оруулхаар бүхы ханал бодолнуудые эзэлдэгбди. ⁶ Тиигээд Христосой мэдэлдэ бүрин ороходотнай, тэрэнэй захяануудые зүршэһэн ябадалнуудыетнай бултыень хорин хэһээжэ байхабди.

⁷ Таанад юумэнүүд тухай гансал гадаада талаарнь тухайлнат. Христосой мэдэлдэ байнаб гэхэн бата этигэлтэй хүн өөртэйнь тон адляар Христосой мэдэлдэ бидэнэйшье байһые мэдэрхэ ёһотой. ⁸ Таанадые хандарган хосороохын тула бэшэ, харин һэргээн бодоохын тула Дээдын Эзэнэй маанадта үгэһэн эрхэ засаг тухай хэтэрхэй ехээр һайрхабашье, би эсэсэй эсэстэ ходо үнэн зүбые хэлэжэ байхаб. ⁹ Тиихэдэ гансал бэшэг соогоо таанадые айлганаб гэжэ бү бодооройгты. ¹⁰ «Павелай бэшэгүүд хатуу, шэрүүн байдаг, харин маанадтай байхадаа тэрэ өөрөө зөөлэн, үгэнүүдыншье энхэргэн байдаг», – гэжэ таанадай зариман хэлэһэн байна. ¹¹ Тиигэжэ хэлэһэн хүнүүд иимэ юумэ ойлгохо ёһотой: таанадтай байхадаашье би бэшэгтээ бэшэһэн ёһоороол болохоб.

¹² Өөһэдыгөө һайрхажа танилсуулдаг зонтой бидэ өөһэдыгөө зэргэсүүлхээ гү, али сасуулхаяа зүрхэлхэгүй байнабди. Тэдэнэр ямар тэнэгүүд гээшэб! Тэдэнэр өөһэдыгөө өөһэдынгөө хэмжүүрээр хэмжэнэ, өөһэдыгөө өөһэдынгөө зарга шүүбэрээр шүүбэрилнэ. ¹³ Зүгөөр бидэ Бурханай маанадта тогтооһон хэмжээ хэтэрүүлнэгүйгөөр өөһэдыгөө магтахабди. Тэрэ тогтоогдоһон хэмжээндэ танай дунда ажаллахамнай баһа оролсоно. ¹⁴ Тиимэхээ Христос тухай Һайн Мэдээсэлтэй таанадта ерэхэдэ бидэ маанадай ажаллажа байха ёһотой хилые зүршөөгүй хүмди. ¹⁵ Тиигээд бидэ Бурханай маанадта тогтооһон хилын саана ажаллажа байһан бусад зоной ажалаар һайрханагүйбди. Харин танай хүзэг этигэлэй бэхижэхэдэ таанад Бурханай тогтооһон хэмжээ хэтэрүүлэнгүй маанадые һайрхан магтахат гэжэ найданабди. ¹⁶ Тиигэжэ бидэ ондоо хүнэй хэһэн ажалаар һайрхангүй, таанадһаа гадуур бусадшье оронуудаар Һайн Мэдээсэлые номнохо аргатай байхабди.

¹⁷ «Һайрхаха дуратай хүн Дээдын Эзэнэй бүтээһэн ажалаар лэ һайрхаг!» – гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг. ¹⁸ Өөрыгөө магтаһан хүн бэшэ, харин Дээдын Эзэнэй магтаалда хүртэһэн лэ хүн үнэхөөрөө һайшаагдаба гээшэ.

Павел ба хуурмаг элшэнэр тухай

11 ¹Тэнэг зан гаргахад амни тэсэбэритэй байһайт гэжэ хүсэнэб. Хэрэг дээрээ тиимэл байдаг ха юмта даа. ²Би Бурхандал адляар таанадта ханаагаа табинаб. Таанадые хүнэй гар хүрөөгүй, арюун басагандал мэтэ гансал хүндэ, Христосто хадамда үгэхэ гэжэ үгөө үгэһэн байнаб. ³Могой мэхэ гохо гарган Евые яажа мэхэлээ һэм, тон тиигэжэл таанад мэхэлүүлээд, Христосто үнэн сэхэ, арюун сэбэр ханал бодолнуудтнай хубилшахагүй аа гү гэжэ би айнаб. ⁴Хэрбээ хэн нэгэнэй таанадта маанадай номноһонһоо ондоо Иисусые номнобол, али маанадһаа тогтоожо абанһаа илгаатай ондоо һүлдые, һайн мэдээсэлые үгэбэл, таанад тэдэниенһе амархан абахаар байна ха юмта.

⁵Тэдэ «агуухэ элшэнэр» гэгдэдэг зонһоо би юугээрээшые дутанагүйб гэжэ бодоноб. ⁶Би уран гоё хэлэтэй бэшэб, гэхэтэй сасуу эрдэм мэдэлгэтэйб. Таанад өөһэдөөшые энээниие элдэб ушарнуудһаа тухайлһан мэдэһэн байнат.

⁷Таанадые дээшэнь үргэхын тула өөрыгөө доошонь даража байхадаа, Бурханай һайн Мэдээсэлые түлөөһэгүйгөөр таанадта номноходоо, би буруу юумэ хээ аалби? ⁸Ондоо хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдые дээрмэдэн, тэдэнһээ түлөөһэ абажа байгаад, би таанадта алба хэжэ байгааб. ⁹Таанадтай байхадаа мүнгөөр дугалдажашые байха сагтаа таанадта ашаан болодоггүй һэм. Македонийһоо ерэнэн хүзэглэгшэд намда хэрэгтэй юумэнүүдые асаржа үгөө һэн. Урдань таанадта ашаан болохогүй гэжэ оролдодогтоол адляар ерээдүйдэшые оролдожо байхаб. ¹⁰Энэ бахархалыемни Ахайяын нэгэшые хүн буляажа шадахагүй гэжэ зосоомни оршодог Христосой үнэн зүбөөр баталан хэлэнэб. ¹¹Таанадта дурагүй байһандаа иимэ юумэ хэлэнэ аалби? Таанадта аргагүй ехээр дуратай байһыемни Бурхан мэдэхэ юм.

¹²Тэдэ бусад «элшэнэрэй» маанадтайл адли юумэ хэнэбди гэжэ бахархаха боломжогүй байхын тула мүнөө хэжэ байһан юумэеэл хэжэ байхаб. ¹³Тэдэ худалша ажалшад, хуурмаг элшэнэр Христосой бодото элшэнэр байһан хэбэр үзүүлдэг. ¹⁴Эндэ гайхалтай юумэн үгы: сатана өөрөөшые гэрэл туяагай эльгээмэлэй дүрэ дүрсэлэн мэхэлдэг ха юм. ¹⁵Тиимэһээ тэрэнэй зарасанарай үнэн зүбэй зарасанарай дүрэ дүрсэлэн, тэдээндэл адляар харагдахада ямаршые гайхамаар юумэн үгы. Эсэстээ тэдэнэр хэһэн юумэнүүдэйнгээл үрэ дүнгые абаха.

Христосой түлөө Павелай зобоһон тухай

¹⁶ Хэншые намайе тэнэг байна гэжэ бү бодог гээд дахин дабтажа хэлэнэб. Харин тиигэжэ бодоо юм наа, тэнэгтэхэ, бага зэргэ өөрөөрөө найрхаха боломжо үгыг даа. ¹⁷ Тиигэжэ найрхахадаа би Дээдын Эзэнэй ханаһанаар найрхаагүй байһамни мэдээжэ, харин үнэхөөрөө тэнэг байһандал хэлэнэб. ¹⁸ Олон хүнүүд уг гарбалаараа найрхадаг, тиин бишые тиигэжэл найрхахамни. ¹⁹ Таанад өөһэдөө ехэл сэсэн ухаантай, тиин тэнэг үбэштэй зондо ехэл тэсэбэритэй байдаг ха юмта! ²⁰ Таанадые богоолшолходо гү, али ашаглахада гү, али мэхэлхэдэ гү, али дээрэһээтнай харахада гү, али нюурыетнай альгадахада гү, таанад үнэндөө тэсэбэритэй байдагта. ²¹ Тиигэжэ өөһэдыгөө абажа ябадаг зөөлэн нуланууд байгаабди гэжэ эшэжэ байгаад хэлэнэб!

Хэрбээ бусадай өөһэдөөрөө найрхахаяа зүрхэлбэл, бишые зүрхэлнэб. Тиихэдэ минии тэнэг байһамни мэдээжэ. ²² Тэдэнэр еврейнүүдбди гэнэ гү? Тиин бишые тиимэб. Тэдэнэр израильшууд гү? Тиин бишые тиимэб. Тэдэнэр Абраһамай үри наһаһад гү? Тиин бишые тиимэб. ²³ Тэдэнэр Христосой зарасанар гү? Тиихэдэ би тэдэнһээ үлүү найн зарасань гээшэб. Тиигэжэ үбэштэйрһэндэл хэлэлһэмни мэдээжэ. Би тэдэ зонһоо үлүү ехээр ажаллажа, бүри оло дахин түрмэдэ орооб, тоогүй оло дахин ташуурдуулан хэһээлгээд, үхэлэй хажууда байгаа хэнби. ²⁴ Иудейнүүд намайе табан удаа гушан юһе дахин ташуурдаһан байгаа. ²⁵ Гурба дахин намайе модоор сохёо, нэгэтэ найса шулуудаа юм. Гурба дахин би кораблийн хүмэрилгэдэ орооб, нэгэтэ би нэгэ үдэрэй, нэгэ һүниин туршада далайн уһан соо байгааб. ²⁶ Оло дахин аяншалхадаа би аюул оһолдо орожо байгааб: мүрэнүүдые гаталхадаа, дээрмэшэдтэй дайралдахадаа, өөрын яһатан зонтой байхадаа, бусад яһатанаар ябахандаа, хотодо ябахандаа, сүл губида ябахандаа, далайгаар тамархадаа, хуурмаг хүзэгтэнтэй уулзахадаа аюул оһолдо орожо байгааб. ²⁷ Би ажаллажа, тулин зүдэржэ, нойро зүүдэгүйшые ябааб, үлэн хоһон, эдихэ хоолгүй, ууха ундагүйшые байгааб, хүйтэн нойтондо, нүсэгэн салдаганшые ябааб. ²⁸ Бусад юмэнүүдые тоолонгүй хэлэбэл, би бүхы хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ ханаагаа табиха үдэр бүриин үүргэтэй хүм. ²⁹ Хэн нэгэнэй һулархада, бишые һуларһан шэнги байдагби. Хэн нэгэнэй хорхойтолгодо абтан нүгэл үйлэдэхэдэ, бишые тэрэнэй түлөө сулалдадагби.

³⁰ Хэрбээ бахархаха ёһотой байбал, минии һула байһыемни харуулан юмэнүүдээр бахархаха байнаб. ³¹ Бурхан болон Дээдын

Эзэн Иисусай Эсэгэ хэтын хэтэдэ үрээл магтаалда хүртэжэ байнай: хээээшье худалаар хэлэдэггүй байһыемни тэрэ мэдэхэ. ³² Дамаск хотодо байхадамни Арет хаанай захирагшань намайе барихын тула хотын хаалгыгэ хахижа байгаа һэн. ³³ Харин ханада хэгдэһэн нүхөөр намайе түрсүүг соо нуулгаад дошонь буулгаа юм. Тиигэжэ би зугадаһанби.

Павелай хараһан үзэгдэл тухай

12 ¹ Найрхахада ямаршье ашаг туһагүй байбалшье, би найрхаха ёһотой байнаб. Зүгөөр мүнөө Дээдын Эзэнэй элирүүлһэн үзэгдэл ба гэршэлгэнүүд тухай хэлэхэмни. ² Арбан дүрбэн жэлэй саада тээ дээдын гурбадахи тэнгэридэ дэгдүүлэгдэһэн Христосто хүзэглэгшэ хүниие би мэдэхэб. (Үнэхөөрөө тэрэ дэгдүүлэгдэһэн байгаа гү, али үзэгдэл хараһан байгаа гү, би мэдэнэгүйб, гансал Бурхан тэрэниие мэдэхэ). ³ Түрүүн хэлэхэндээл адляар тэрэ хүн үнэхөөрөө дэгдүүлэгдэһэн байгаа гү, али үзэгдэл хараһан байгаа гү, би мэдэнэгүйб, гансал Бурхан тэрэниие мэдэхэ юм. ⁴ Зүгөөр тэрэ диваажинда дэгдүүлэгдээд, тэндэ дуулгажа болохогүй хээээшье хэлэгдээгүй юумэнүүдые дуулаа юм гэжэ би мэдэнэб. ⁵ Тиимэхээ би тэрэ хүнөөр бахархахамни, харин өөрынгөө ахир нула байһанһаа бэшэ юумээр бахархахагүйб. ⁶⁻⁷ Хэрбээ бахархахаяа һанабал, би мунхаг тэнэг бэшэ байха һэнби, ушарынь юуб гэбэл, би үнэн зүбые хэлэхэ һэнби. Харин би бахархахагүйб, юундэб гэбэл, минии хараһан олон үзэгдэлнүүдээр бэшэ, харин хэжэ байһан юумэнүүдээрни, хэлэжэ байһан үгэнүүдээрни хүнүүд нам тухай тухайлһай гэжэ бо-доноб.

Агуухэ үзэгдэлнүүдые хараһанаараа бахархажа, дээгүүр үргэгдэхэгүймни тула бөөндэмни үбшэнтэй хадхуур хээтэй: сатанагай эльгээмэлдэл намайе хадхажа туляадаг юм. ⁸ Би энээн тухай Дээдын Эзэндэ гурба дахин зальбарһан байгааб, тэрэ хадхуурые намһаа абажа хаяхыень гуйһан байгааб. ⁹ «Минии үршөөл хайрал шамда яһала хангалтатай хүрэхэ, һүр хүсэн ахир нула байхада аргагүй һайнаар элирэн харагдадаг юм», — гэжэ тэрэ намда харюусаа. Тиимэхээ би Христосой хүсэ шадалаар дүүрэхын тулада ахир нула байһанаараа бахархаха ехэл дуратай байнаб. ¹⁰ Христосой түлөө ахир нула байхадаа, доромжолуулхадаа, юумээр дутажа ябахадаа, хашуулан мүрдүүлхэдээ, зүдэржэ зобожо ябахадаа би баяртай байдаг хүнби. Ушарынь юуб гэбэл, нулахан байхадаа би хүсэ шадалтай байдаг хүнби.

¹¹ Би өөрыгөө тэнэг болгооб, зүгөөр тиигэһэмни таанадай зэмэ юм. Таанад нам тухай хайн үгэнүүдые хэлэхэ ёһотой байгаат. Би хэншые бэшэшые хаа, тэдэ «дээдын элшэнэрһээ» юугээрээшые дутанагүйб. ¹² Танай дунда байхадаа би бодото элшэн байһанаа баталан үсэд сухаришагүй байгааб, олон гайхамшагта үзэгдэлнүүдые, үйлэ хэрэгүүдые бүтээгээб. ¹³ Намда мүнгөөр туһалаагүйһөө гадна таанад бусад хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдһээ юугээр доро байгаабта? Таанадта ашаан болоогүй тэрэ гэмыемни хүлисөөрэйт даа.

Павел Коринфын хүзэглэгшэдтэй гурбадахия уулзана

¹⁴ Гурбадахия таанадтай ошожо уулзахаяа би бэлэн байнаб, тиихэдээ таанадта ашаан болохогүйб. Би таанадай алта мүнгэ бэдэрнэ бэшэб, харин таанадые өөһэдыетнай бэдэрнэб. Ушарынь юуб гэхэдэ, үхибүүд аба эжыдээ алта мүнгэ суглуулха бэшэ, харин аба эжынь үхибүүдтээ суглуулжа байха ёһотой юм. ¹⁵ Би өөрыгөө, намда байһан юумэнүүдээ дууһан баяртайгаар таанадай түлөө үрихэ байнаб. Минии таанадта аргагүй ехээр дуратай байхада таанад намда багаар дуратай байха аалта?

¹⁶ Таанадта ашаан болоогүйб, тэрэ тон зүб, гэхэтэй сасуу мэхэ гохо гарган, хууран таанадые гартаа оруулааб гэжэ таанад хэлэхэдээ болохот. ¹⁷ Таанадта ябуулһан хүнүүдэй гараар таанадһаа ашаг олзо олодог байгаа аалби? ¹⁸ Таанадта Титэй ошохые гуйгаа хэнби, тэрэнтэй хамта нэгэ хүзэглэгшэ дүүгээ ябуулаа хэнби. Тит таанадһаа ашаг олзо оложо байгаа аал? Тит бидэ хоёр нэгэ хүлдөөр хүтэлүүлэн, нэгэ харгы замаар ябадаг бэшэ хэн аалди?

¹⁹ Таанадай урда бээ хамгаалжа байнабди гэжэ ман тухай таанад саг үргэлжэ бодожо байнат гэжэ би мэдэнэб. Бидэ Бурханай урда Христосой маанадһаа дуулаха дуратай юумыел хэлэнэбди. Тиин, инаг хайрата аха дүүнэрни, маанадай бэшэжэ байһан юумэнүүд таанадай аша туһада бэшэгдэнэ. ²⁰ Таанадта ошоходоо, бидэ бэе бээдээ урмаа таһархагүй гүбди гэжэ айн болгоомжолжо байнаб. Таанадай дунда хэрүүл ама, атаа жүтөө, уур сухал, хэрэлдээ, хардалга, хоблолго, омогорхолго, журамгүй байдал байгаагүй аабза гэжэ айн болгоомжолжо байнаб. ²¹ Дахинаа таанадта ошоходомни таанадай урда намайе Бурхамни эшээхэгүй аал, тиин урдань нүгэл шэбэлдэ унаад, хэһэн бузар муухай ябадалнуудаа, зальхайралга забхайралгаяа, ташаяан хурисалаа орхижо гэмшээгүй хүнүүд тухай би шаналан уйлахагүй аалби гэжэ айн болгоомжолноб.

13 ¹Мүнөө гурбадахияа таанадтай уулзахаар ошожо байнаб. «Ямаршые зэмэлэлгэ хоёр гурбан гэршэнэрэй баталжа шадаха байбал үнэн болодог», – гэжэ Нангин Бэшэгтэ хэлээтэй байдаг. ²Дахин ерэхэдээ би урдань нүгэл шэбэл үйлэдэһэн зониие, бусадшые зониие үршөөхэ хүлисэхэгүйб. Хоёрдохийо таанадта ошоходоо би тиигэжэ хэргылээ хэнби. Мүнөөшые таанадай дунда үгы байхадаа дахин дабтажа хэлэнэб. ³Намаар дамжуулан Христос хэлэнэ гү гэхэн баталалга таанад бэдэрнэт. Тиихэдэ таанадтай харилсахадаа Христос ахир нула бэшэ юм, зүгөөр тэрэ таанадай дунда хүсэ шадалаа харуулжа байгаа юм. ⁴Хэрээһэн дээрэ хадуулан саазалуулхадаа тэрэ ахир нула байбашые, Бурханай хүсэ шадалаар амиды ябаа. Тэрээнтэй нэгэдэхэдээ бидэ ахир нуланууд байнабди, тиин тэрээнтэй хамта Бурханай хүсэ шадалаар амиды ябахыемнай таанад харахат.

Һуушың хэргылэмжэнүүд, мэндэшэлгэнүүд

⁵Һүзэг этигэлтэй ажамидаржа байна гүт гэжэ өөһэдыгөө шалгагты, өөһэдыгөө туршагты. Иисус Христос таанадай досоо байна гэжэ таанад ойлгоногүй аалта? Ойлгоогүй хаа, таанад шалгалтаа үгөөгүй гээшэт. ⁶Харин маанадай шалгалта үгэхэн тухай таанад мэдэхэт гэхэн найдалтай байнаб. ⁷Буруу юумэ бү үйлэдэһэйт гэжэ бидэ Бурханда зальбарнабди. Шалгалтаяа баряабди гэжэ харуулхын тула зальбарнагүйдби, харин маанадай шалгалтаяа үгөөгүйшые хаа, таанадай үнэн зүб юумэ бүтээжэ ябахын тула тиигэжэ зальбарнабди. ⁸Бидэ үнэн зүбэй урдаһаа юушые хэжэ шадахагүйдби, харин бүхы юумые үнэн зүбэйл түлөө хэнэбди. ⁹Маанадай ахир нула байхада, харин таанадай хүсэтэй байхада бидэ баярладагбди. Тиигээд баһал таанадай заһархын түлөө бидэ зальбаржа байдагбди. ¹⁰Таанадта ошоходоо хатуу шэрүүнээр хандахагүйн тула таанадтай байхагүйдөө би эдэ бүхэниие бэшэнэб. Һүүлэй һүүлдэ Дээдын Эзэнэй намда үгэхэн эрхэ засаг таанадые бутарган унагаахын тула бэшэ, харин хэргээн бодхоохын тула үгтөө юм.

¹¹Мүнөө, аха дүүнэрни, баяртай! Заһарха гэжэ оролдожо, хэлэһэн юумэнүүдыемни анхаржа, хоорондоо эбтэй эетэй, энхэ тайбан байгыт даа. Хайра дуран ба энхэ тайбан үршөөдэг Бурхан таанадтай оршожо байһай!

Коринфынхидтэ 2-дохи 13

¹² Бэе бээе арюунаар таалажа мэндэшэлээрэйт. Бурханай хүнүүд булта таанадта амар мэндые дамжуулна.

¹³ Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл хайра, Бурханай хайра дуран та бүхэнтэй оршохонь болтогой, Нангин Һүлдэ та бүхэниие нэгэдхэжэ байхань болтогой!

Павелай Галат можын хүзэглэгшэдтэ бэшэһэн хандалга

1 ¹Нэгэ хүнэй гү, али хэдэн хүнүүдэй эрхэ мэдэлээр бэшэ, харин Иисус Христосой, тэрэниие амидыруулһан Эсэгэ Бурханай мэдэлээр шэлэгдээд, элшэнгээр табигдаһан Павелһаа, ²тиин тэрэнтэй хамта байгааша хүзэглэгшэдһөө Галат можын хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ ³Эсэгэ Бурханһаа болон манай Дээдын Эзэн Иисус Христосхоо амар мэндые хүргэнэбди. ⁴Христос болбол манай Эсэгэ Бурханай эрхэ мэдэлээр бидэниие нүгэл шэбэлһээ, оршон үеын хорото муу байдалһаа аршалан сүлөөлхын түлөө ами бээ үргэл болгожо үгэһэн байна. ⁵Эсэгэ Бурханда хэтын хэтэдэ алдар соло! Болтогой.

Гансал Найн Мэдээсэлые баримталха ёһотойт

⁶ Агууехэ үршөөл хайраараа таанадые дуудаһан Христосхоо иимэ түргөөр холодожо, ондоо хургаал номнолдо хулжан ороходотнай би ехэ шаналжа байна. ⁷Христосой хургаалһаа ондоо үнэн зүб хургаал үгы юм! Харин таанадые үймүүлжэ, Христосой хургаалые буруудхаха ханаатай хүнүүд лэ бии. ⁸Таанадта урдань номногдоһон хургаалһаа ондоо хургаалые зааһан хүн бүхэн, бишье байгаа хаа, али тэнгэриһээ бууһан Бурханай Эльгээмэлшые байгаа хаа, булта хатуу хэһээлтэдэ хүртэг лэ. ⁹Таанадай хүлеэжэ абаһан хургаалда эсэргүүсэн зүршэһэн юумэндэ хургаһан хүн бүхэн хатуу хэһээлтэдэ хүртэг гэжэ би хаяхан хэлээ һэм, мүнөөшые дахин дабтанаб.

¹⁰ Иигэжэ хэлэхэдэ би хүнүүдэй хайшаалда хүртэхээ оролдоно гүб, али Бурханай хайшаалда гү? Иихэдэ хүнүүдтэ хаймхархаяа оролдоһон болоно гүб? Хэрбээ би хүнүүдэй урда хойгуур гүйдэг байгаа хаа, Христосой зараса байхагүй һэм.

Павелай элшэн болоһон тухай

¹¹ Аха дүүнэрни, минии таанадта номноһон Һайн Мэдээсэл хүнүүдээр дамжан ерээгүй юм гэжэ мэдэжэ абагты. ¹² Би тэрэниие хүнүүдһээ дуулаагүйб, нэгэшье хүн намайе тэрээндэ хургаагүй, харин Иисус Христос тэрэниие намда нээгээ юм.

¹³ Урдань иудейн ёһо гуримые бодотоор сахин ажамидаржа ябаһан тухаймни таанад дуулаа ёһотойт. Би Христосто хүзэглэдэг зониие гайтайгаар хашан мүрдэдэг, хандарган хосороодог һэм. ¹⁴ Би үбгэ эсэгэнэрэйнгээ ёһо гуримуудые ханалгатайгаар баримталдаг, шажанайнгаа хуули ёһые өөрынгөө үетэнһөө үлүү хайнаар сахидаг бэлэйб. ¹⁵ Үшөө эхынгээ умайда байхадамни Бурхан агууехэ үршөөл хайраараа намайе шэлэжэ абаад, ¹⁶ Хүбүүн тухайгаа үнэн зүбые нээгээд, бусад арадуудта Христос тухай номнохыемни захираа бэлэй. Тиихэдэ би өөртөө хүнгэн харгы шэлээгүй һэм. ¹⁷ Намһаа урда элшэнэрээр табигдаһан зонтой уулзахаяашье би Иерусалим ошоогүй бэлэйб. Харин Аравийн газар нютагаар ябаад, һүүлдэнь Дамаск хото бусажа ерээ һэнби.

¹⁸ Гурбан жэлэй үнгэрһэн хойно би Пётртой уулзахаяа Иерусалим ошоо бэлэйб. Тэндэ тэрэнтэй арбан дүрбэн үдэр байлсаа һэм. ¹⁹ Иисусай дүү хүбүүн Яковһаа бэшэ ондоо элшэнэрые би хараагүй һэм. ²⁰ Таанадта минии бэшэжэ байһан бүхы юумэн үнэн зүб юм гэжэ Бурхан мэдэнэ.

²¹ Һүүлдэнь би Сириин, Киликийн газар дайдаар ябааб. ²² Иудейн орон нютагта ажаһуудаг Христосто хүзэглэгшэ бүлгэмүүд намайе нюураарни танихагүй байгаа. ²³ Урдань тэдэниие хашан мүрдэдэг, хургаалыень хандарган халгаадаг хүн байһан аад, мүнөө тэрэ хургаалые номнодог гэжэл тэдэ нам тухай дуулаһан байна. ²⁴ Намтай тохёолдоһон ушарта баярлан, тэдэ хүзэглэгшэд Бурхание алдаршуулжа байгаа.

Павел ба Иерусалимай элшэнэр

2 ¹ Арбан дүрбэн жэлэй үнгэрһэн хойно би Варнава Тит хоёрые абажа, дахин Иерусалим ерээ бэлэйб. ² Бурханай хүсэһэн хадань би иишэ ерээ һэм. Дэмы юумэ хэжэ байгаагүйгөө тодорхойлхын тула би бусад арадуудта номнодог хургаалаа эгээн хүндэтэ багшанарта баһа хөөрөө бэлэйб. ³ Юун гэжэ һананат? Замаймни нүхэр болохо Тит гэдэг грек хүбүүе бэлгээ отолуула гэжэ хэншье баалаагүй

юм. ⁴ Гансал худал хуурмаг хүзэгтэн энээн тухай хэлээ һэн. Иисус Христосой бидэндэ үгэһэн эрхэ сүлөө тухай тэдэнэр мэдэжэ, бидэниие дахин дарлаха ханаатайгаар тагнуулшад мэтэ мэхэ гохо гарган, бидэнэй дунда нюусаар шурган ороо бэлэй. ⁵ Харин бидэ хургаалай бодото удхые хэбээрнь таанадта дамжуулхын тула тэдэнэй үгэдэ ойро зуурашые ороогүй һэмди.

⁶⁻⁹ Харин Яков, Кефас (Пётр), Иоанн гэдэг эгээн хүндэтэ багшанар тухай хэлэбэл, урдань тэдэнэй ямар хүнүүд байһаниинь намда хамаагүй, юуб гэхэдэ, Бурхан хүниие яһаарнь илгадаггүй юм. Тэдэнэр Һайн Мэдээсэл номнохыемни намда зүбшөөгөө юм. Тэдэ нэрэ хүндэтэй зон бидэнтэй нэгэ ажал хэрэг бүтээжэ байһанаа баталан, Варнава бидэ хоёрой гарые бариба, Бурханһаа үршөөл хайра бидэндэ үгтэһые зүбшөөбэ. Тиигээд бидэ бусад арадуудые, харин тэдэ еврейнүүдые хургахань зүбтэй гэжэ тоолобо. Юундэ тиигээб гэбэл, еврейнүүдтэ номнохо үүргэ Пётрто Бурханһаа үгтэһэндэл адли бусад арадуудые хургаха үүргэ намда үгтөөд байһые тэдэнэр хараа ха юм. Яажа Пётр Бурханай хүсөөр элшэн болгогдоод, еврейнүүдтэ номнодог бэ, тон тиигэжэл бишые Бурханай хүсөөр элшэн болгогдоод, бусад арадуудые хургадаг болооб. ¹⁰ Тэдэ элшэнэр Иерусалимай ядуу хүзэглэгшэдэй бүлгэм тухай ханаагаа табижа ябахымнай бидэнһээ гуйгаа бэлэй. Тиимэһээ би энээндэ ханалаа табижа, тэдэ зондо туһалдаг байгаа.

Павел Пётрые Антиох хотодо шүүмжэлбэ

¹¹ Пётрой Антиох хото ерэхэдэнь, би тэрэниие шүүмжэлээб, юундэб гэхэдэ, тэрэ өөрыгөө доогуур абажа ябаа. ¹² Яковай хүнүүдэй Антиох ерэхын урда тээ Пётр бусад арадуудай дундаһаа Христосто хүзэглэһэн зоноор хамта хоол баридаг байгаа. Теэд Яковай зоной ерэхэдэ еврейнүүдһээ айжа, бусад арадуудай дундаһаа хүзэглэһэн зонһоо гэнтэ холодоод, суг эдеэлэлсэхээ болибо. ¹³ Тон тиигэжэл бусад еврей хүзэглэгшэд, тэдэнэй тоодо Варнавашые зүб харгыһаа хадууржа, нюур харадаг болоо.

¹⁴ Пётр үнэн зүб хургаалай ёһоор бээе абажа ябанагүй гэжэ мэдэхэдэ, би хүн зоной дунда: «Ши еврей хүн аад, бусад арадуудай дунда еврейнүүдэй ёһо гуримаар бэшэ, харин бусад арадуудай гуримаар бээе абажа ябаһан аад, яахадаа тэдэниие еврейнүүдэй ёһо гуримаар ябахыень баалаа хүмши», – гэжэ тэрээндэ сэхэ хэлэбэб.

Хүн Хуули сахиһаараа бэшэ, харин этигэлээрээ абарагдаха

¹⁵ Бидэшье түрэхэһөө еврейнүүд гээшэбди. Нүгэлтэ бусад арад бэшэ ха юмбиди. ¹⁶ Теэд нэгэшье хүн Хуули сахижа өөрыгөө хамгаалхагүй, харин Иисус Христосто этигэжэ абарагдаха юм гэжэ бидэ мэдэнэбди. Хуули сахижа «нэгэшье хүн абарагдахагүй» байһан дээрэһээ бидэ Хуули сахяад бэшэ, харин Иисус Христосто найдан абарагдахабди гэжэ Иисус Христосто этигээбди. ¹⁷ Хэрбээ бидэ Христостой нэгэдэн өөһэдыгөө сүлөөлхэ гэжэ байтараа, Хуули сахин нүгэл хэнэбди гэжэ баһа мэдэрбэл, Христос нүгэл хэлгэдэ хамгалсагша болоно гээшэ гү? Үгы даа! ¹⁸ Хэрбээ би гараараа һандарган һалгаһан юумээ дахин һэргээн бодхообол, үнэхөөрөө нүгэлтэн болохоб. ¹⁹⁻²⁰ Хуули үхэлһөө ондоо юумэ намда үгэжэ шадахагүй хадаа ажаמידаралдамни ямаршье удхагүй юм. Тиимэһээ би Бурханай түлөө амидарнаб. Мүнөө би өөрөө амидарна бэшэб, харин Христос зосоомни амидарна. Намда хайра дуратай байжа, минии түлөө өөрыгөө үргэһэн Бурханай Хүбүүндэ хүзэглэн этигэдэг дээрэһээ би мүнөө амиды ябанаб. Би Христостой хамта хэрээһэндэ хадуулааб. ²¹ Бурханай үршөөл хайраһаа би арсанагүйб. Хэрбээ гансал Хуули сахижа аршалагдаха аргатай байбал, Христос дэмы һаһа бараһан болоно гээшэ.

Этигэл хүзэгтэй байха гү, али Хуули сахиха гү?

З ¹ Ай, мунхаг тэнэг галадууд! Хэн таниие эльбэдэбэ гээшэб? Минии номноходо хэрээһэндэ саазалагдаһан Христосые таанад нюдөөрөө хаража байһандал байгаа бэшэ һэн гүт? ² Таанад Хуули сахижа байһан дээрэһээ гү, али Христосто этигэһэн дээрэһээ Нангин Һүлдэдэ хүртэбэ гүт гэжэ би таанадһаа һураха һанаатай байнаб. ³ Нангин Һүлдөөр дахуулжа ябаһан аад, мүнөө махабад бээдээ татуулаа гүт? Тиихэдээ таанад иимэ балар мунхаг хүнүүд гээшэ гүт? ⁴ Али таанадтай ушарһан бүхы юумэн дэмы үнгэрөө гээшэ гү? Дэмы үнгэрөөгүйл байгаа даа! ⁵ Хуули сахижа байһан дээрэһээтнай бэшэ, харин Христосто этигэһэн дээрэһээтнай Бурхан таанадта Нангин Һүлдые хайрлажа, гайхамшагта үйлэ хэрэгүүдые бүтээгээ юм.

⁶ Энээндэл адляар Абраһамай Бурханда этигэхэдэ, Бурхан тэрэниие үнэн сэдхэлтэн гэжэ тоолоо һэн. ⁷ Абраһамдал адли Бурханда хүзэглэдэг зон Абраһамай үри һадаһад гэжэ таанар мэдэжэ байгты.

⁸ Арадуудые этигэлээрнь Бурхан аршалан сүлөөлхэ юм гэжэ Нангин

Бэшэгтэ үни гэхээр уридшалан бэшэгдэһэн байна. Тэндэ Абраһамда: «Бурхан шамаар дамжуулан, бүхы арадууды абарха», – гэжэ хэлэгдэһэн байна. ⁹Тиимэхээ Бурханда хүзэглэһэн зон Абраһамтай хамта үршөөгдэхэ.

¹⁰ Харин Хуули сахижа аршалагдахаб гэжэ ханаһан хүн бүхэн хэһээгдэхэ. Юундэб гэхэдэ, «Хуулиин зүйл бүхэниие үргэлжэ гүйсэдхэжэ байгаагүй хүн бүхэн хэһээгдэхэ», – гэжэ Нангин Бэшэгтэ хэлээтэй байдаг. ¹¹ Хуули сахижа байһанаараа хэншые Бурханай абарал үршөөлдэ хүртэхэгүй, юундэб гэхэдэ, Нангин Бэшэгтэ: «Үнэн сэдхэлтэн этигэлээрээ амидарха», – гэжэ бэшэгдэнхэй юм. ¹² Хуули гээшэмнай хүгэдэлгэ бэшэ, тиимэхээ тэндэ: «Хуулиин зүйл бүхэниел гүйсэдхэдэг хүн амидарха», – гэжэ хэлэгдэнэ.

¹³ Дээрэмнай бууха ёһотой байһан Хуулиин хэһээлтэһээ бидэниие Христос аршалжа, тэрэ хэһээлтые өөр дээрээ даажа абанан юм. Тиимэхээ Хуули соо баһа иигэжэ бэшэгдэһэн байна: «Модондо үлгэжэ саазалууһан хүн хараалда хүртөө». ¹⁴ Иисус Христосоор дамжан найдуулагдаһан Нангин Һүлдые этигэлээрээ тогтоожо абахынь тула Абраһамай үршөөл хайра мүнөө бүхы арадуудта үгтэбэ гээшэ.

Бурханай найдуулга ба Хуули тухай

¹⁵ Аха дүүнэрни! Юрэ хэлэбэл, хүнэйшые бэшээд орхихон һүүлшын захяе хэншые хубилгажа шадахагүй юм. ¹⁶ Харин Абраһамда, тэрэнэй үридэ Бурхан найдуулга үгэһэн байгаа. Үри хүүгэдтэш гэжэ хэлэгдээгүй, харин үридэшни гэжэ нэгэл хүн тухай хэлэгдээ, тиин тэрэ нэгэнь – Христос гээшэ. ¹⁷ Христос тухай хэлсээе Бурханай баталһан саһаа дүрбэн зуун гушан жэл үнгэрһэн хойно бии болон Хуули энэ хэлсээе болюулха аргагүй, тиимэхээ Бурханай найдуулгань хүсэндөө үлэбэ гэжэ би хэлэнэб. ¹⁸ Юундэб гэхэдэ, хэрбээ уг залгамжалга Хуулиин ёһоор үгтэдэг һаа, найдалга хэрэггүй байгаа. Гэбэшье Бурхан Абраһамые найдуулһан ёһоороо шагналдаа хүртөөгөө ха юм.

¹⁹ Юундэ Хуули үгтэһэн байгаааб? Абраһамай үри бэсын ерэхэ гэжэ Бурханай найдуулһан саг хүрэтэр гэмтэ ябадал юун бэ гэжэ ойлгожо байхын тула энэ Хуули үгтэһэн байна. Энэ Хуули хүн зондо Эльгээмэлээр болон зууршалагшаар дамжуулан үгтэһэн байна. ²⁰ Теэд Бурхан гансаараа ха юм, тэрэ зууршалагыше хэрэглэдэггүй юм.

²¹Иихэдээ Хуули Бурханай найдуулга буруушаана гү? Үгы даа! Хэрбээ Хуули хүниие абарха аргатай байбал, Хуули гүйсэд сахидаг хүн бүхэн үнэн сэдхэлтэн болохо һэн. ²²Гэбэшье хүн бүхэн нүгэл шэбэлдэ унаад байна гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ. Энэ бэшэгдэһэн бүхэнэй ушарынь гэхэдэ, Иисус Христосто хүзэглэһэн бүхы зон этигэлээрээ Бурханай найдуулһые хүлээжэ абаха байна.

²³Этигэлэй сагай ерээдүйдэ, этигэл хүзэгэй бидэндэ нээгдэтэр бидэ Хуулиин эрхэ мэдэлдэ ороод байгаабди. ²⁴Иихэдээ Хуули гээшэмнай этигэл хүзэгөөрнай абардаг Христосто этигэхыемнай бидэниие бэлдэһэн шэрүүн хургагша байгаа гээшэ. ²⁵Тиимэхээ этигэлэй сагай ерэхэдэ бидэ энэ шэрүүн хургагшын мэдэлһээ мултараг гараабди.

²⁶Мүнөө таанад булта Иисус Христосто хүзэглэһэн этигэлээрээ Бурханай үхибүүд гээшэт. ²⁷Иисус Христосой нэрэ алдараар уааар арюудхуулһан зон, таанад булта Иисус Христостой нэгэдэбэ гээшэт. ²⁸Тиимэхээ мүнөө еврейнүүдшье, бусад арадуудшье илгаагүй, барлагуудшье, сүлөөтэйшүүлшье илгаагүй, эрэшүүлшье, эхэнэрнүүдшье илгаагүй. Таанад булта мүнөө нэгэн адли боложо, Иисус Христостой нэгэдэбэт. ²⁹Хэрбээ Христостой нэгэдээд байбал, таанад Абраһамай үри һадаһад гээшэт, тиигээд Абраһамда найдуулһан бүхэниие залгамжалжа абахат.

Таанар зарасанар бэшэ, харин Бурханай үхибүүд гээшэт

4 ¹Уг залгамжалагша балшар үхибүүн ябахадаа бүхы юумэнэй эзэн байбашье, зарасаһаа юугээрээшье илгардаггүй юм. ²Тиимэхээ Эсэгийн тогтооһон саг болзор хүрэтэр тэрэ үхибүүн даалгагдһан хүнүүдэй болон гэрэй захирагшын харууһа доро байдаг. ³Бидэшье бага балшар һаһандаа энэ дэлхэйн эмхи гуримгүй хүсэнүүдэй мэдэлдэ ороод байгаабди. ⁴⁻⁵Харин саг болзорой ерэхэдэ, эхэнэрһээ түрэхэн Хүбүүгээ Бурхан эльгээбэ. Хуулиин эрхэ мэдэлдэ байһан хүнүүдые абархын тула, Бурханай найдуулһан юумэнэй уг залгамжалагшад болгохын тула түлөөһэ үгэжэ, эльгээһэн тэрэ Хүбүүниинь Хуулиин ёһоор ажамидаржа байгаа бэлэй. ⁶Таанадай Бурханай уг залгамжалагшад болоһон хадатнай, Бурхан таанадта: «Аба, Эсэгэ», – гэжэ ооглоһон Хүбүүнэйнгээ Һүлдые эльгээгээ. ⁷Иихэдээ ши зараса бэшэ, харин Христосоор дамжан, Бурханай хүбүүниинь, уг залгамжалагшань болобо гээшэш.

Павел галадуудта ханаагаа зобоно

⁸ Урдань таанад Бурханиие мэдэхэгүй байһан дээрэһээ үнэн дээрээ бурхад бэшэ «бурхадуудта» алба хэжэ байгаа бэлэйт. ⁹ Мүнөө таанад Бурханиие мэдэһэн аад лэ, тодорхойлон хэлэбэл, Бурханай таанадые мэдэһэн хойно таанад яагаад хүр хүсэгүй, ахир тулюур хүсэнүүдтэ дахин бусабат, тиигээд тэдэндэ алба хэхээ ханабат? ¹⁰ Таанад шажанай тусхай хайндэрнүүдые тэмдэглэн үнгэргэнэт. ¹¹ Танай дунда дэмы хурган номножо ябаа гэшэ гүб гэжэ би ханаагаа зобоноб.

¹² Аха дүүнэрни, намдал адли Хуулиин мэдэлһээ мултаран гарыт гэжэ би гуйнаб, юундэб гэхэдэ, би Хуулиин мэдэлһээ гаран, таанадтал адли хүн болоо һэнби. Таанад намайе огто гомдоогоогүй ха юмта. ¹³ Үбшэн ядуу байхадаа анха түрүүшынхиеэ таанадта хургаал номноһыемни таанад ханана ёһотойт. ¹⁴ Үбшэн ядуу байхадамни таанад хэжэглэнгүй, намайе өөһэдһөө түлхингүй, Бурханай Эльгээмэл мэтэ, Иисус Христостол адляар угтажа абаа бэлэйт. ¹⁵ Урматнай хосороо гэшэ гү? Тэрэ үедэ таанар нюдөөшье хайрлангүй, таһа татажа гаргаад, намда үгэхөөр бэлэн байгаа һэнта гэжэ би гэршэлнэб. ¹⁶ Таанадта үнэн зүбые номножо байһан дээрэһээ дайсантнай болобо гүб?

¹⁷ Тэдэ хүнүүд таанарта муу ханана, таанад тухай ханаагаа зобон хэбэр үзүүлхэ гэхэн хара ханаатай байна. Тэдэнэр бидэнэй эб таһалаад, анхаралыетнай өөһэдтөө хандуулха ханаатай юм. ¹⁸ Гансашье минии таанадтай суг байха сагта бэшэ, мүн хододоо нам тухай һонирхожо байбалтнай ехэ хайн байгаа. ¹⁹ Үхибүүдни, Христосто хүзэглэжэ байһантнай эли болохын тула би түрэжэ байһан эхэнэртэл адли зобожо байнаб, найдажа байнаб. ²⁰ Мүнөө таанадай дунда байбал, таанадтай ондоохоноор хөөрэлдэхэ байгааб, харин эндэһээ таанадтай юу хэхээ ойлгохоёо болёод байнаб.

Агарь Сарра хоёр болбол хоёр хэлсэнүүдтэл адли юм

²¹ Хуули сахихые ханаһан таанар мүнөө намда хэлэжэ үгыт, таанад Хуули гүйсэд ойлгоно аалта? ²² Абраһам хоёр хүбүүтэй байгаа: нэгыень зараса эхэнэр түрөө, нүгөөдыень сүлөөтэй эхэнэр түрөө гэжэ тэрэ Хуули соо бэшээтэй юм. ²³ Зараса эхэнэрһээ гараһан хүбүүниинь хүнүүдэй шийдхэбэрээр түрөө, харин сүлөөтэй эхэнэрһээ гараһан хүбүүниинь Бурханай найдүүлһан ёһоор түрөө бэлэй. ²⁴ Энэ

ушар гүнзэги удхатай юм: эдэ хоёр эхэнэрнүүд хоёр хэлсээнүүдтэл адли бшуу. Синай хада дээрэ үгтэһэн нэгэдэхи хэлсээниинь Хуули дээрэ үндэһэлнэ. Энэ хэлсээн зараса Агарьдал адли, барлагуудай хэлсээн юм. ²⁵ Агарь гэжэ Аравида оршодог Синай хада нэрлэдэг юм. Энэнь дарлалта доро байһан мүнөө үеын Иерусалим хотые бүхы хүн амитантайнь тэмдэглэдэг. ²⁶ Харин тэнгэрийн Иерусалим эрхэ сүлөөтэй юм. Тэрэ Иерусалим бидэнэй эхэ гээшэ. ²⁷ Тэрээн тухай Нангин Бэшэгтэ иигэжэ хэлэгдэнэ:

*«Үхибүү түрөөгүй, үри хүүгэдгүй эхэнэр,
хүхин баясыш!*

*Үхибүү түрэхын зоболон мэдэрээгүй эхэнэр,
хүхиш, баярлыш!*

*Юуб гэхэдэ, хадамда гараагүй эхэнэр
хадамтай эхэнэртэ ороходоо
тоогүй олон үхибүүтэй байха».*

²⁸ Аха дүүнэрни, таанад баһа Исаагтал адли Бурханай найдуулһан ёһоор түрөө гээшэт. ²⁹ Тиихэдэ хүнүүдэй хэлсээгээр түрэхэн хүбүүн Бурханай найдуулгаар түрэхэн хүбүүе яжа хашан мүрдөө һэм, тиигэжэл мүнөө таанадыешье хашажа байна. ³⁰ Нангин Бэшэг соо энээн тухай: «Барлаг эхэнэрэй хүбүүн сүлөөтэй эхэнэрэй хүбүүнтэй хамта уг залгамжалхагүйн тула ши барлаг эхэнэрые хүбүүнтэйнь намна», – гэжэ бэшэгдэнхэй. ³¹ Тиимэхээ, аха дүүнэрни, бидэ зараса эхэнэрэй бэшэ, харин сүлөөтэй эхэнэрэй үхибүүд гээшэбди.

Эрхэ сүлөөдэ ажамидарагты

5 ¹ Христосой үршөөһэн эрхэ сүлөөдэ ажамидаржа байгты, дахин барлагууд бү бологты.

² Хэрбээ бэлгээ отолуулһан байбалтнай, Христос таанадта ямаршые аша туһа хүргэхэгүй гэжэ би Павел таанадта хэлэнэб. ³ Харин бэлгээ отолуулһан хүн бүхэн Хуулийн бүхы зүйлнүүдые гүйсэдхэхэ ёһотой болоно гэжэ баталан гэршэлнэб. ⁴ Хуули сахин өөһэдыгөө абарха ханаатайшуул Христосхоо түгдэрэн унажа, Бурханай үршөөл хайраһаа арсана гээшэ. ⁵ Харин бидэ Бурханай үршөөл хайрада хүртэжэ, өөһэдынгөө этигэлээр абарагдахбди гэжэ найданабди. ⁶ Иисус Христосой ашаар абарагдаха ханаатай байбал, бэлгээ отолуулаа гүбди, али отолуулаагүй гүбди – ямаршые илгаагүй юм, гансал хайра дура үгэдэг этигэл шухала юм.

⁷ Таанад найнаар эхилээ бэлэйт, теэд саашадаашье үнэн зүбье баримталхадатнай хэн таанадта хаалта хэбэб? ⁸ Иимэ буруу ханал бодолнуудые урдань таанадые дуудаһан Бурхан таанадта идхуулаа бэшэ. ⁹ Багахан эһээбэри бүхы эдьхүүрые эһээдэг юм. ¹⁰ Гэхэтэй сасуу таанад зүбөөр бодомжолжо байхат гэхэн найдалга Бурхан намда үгэнэ. Харин таанадые зүб харгыһаа хадууруулһан хүн, хэн-шье байг, илгаагүй зэмэлэгдэхэ.

¹¹ Аха дүүнэрни, хэрбээ бэлгээ отолуулхада аша тухатай юм гэжэ минии хөөрөжэ байбал, намайе хашан мүрдэхэгүй байгаа. Тиигэбэл Иисус Христосой хэрээһэн тухай хургаал би номнохогүй хэм, хүн зонойшье дунда худхалая хуймаа гарахагүй хэн. ¹² Танай дунда худхалая хуймаа гаргадаг зон таанадһаа холодобол хайн байгаа.

¹³ Аха дүүнэрни, Бурхан таанадые эрхэ сүлөөдэ дуудаа юм. Энэ эрхэ сүлөөтнай хүсэлэнгүүдээ хангахын тулада муу юумэ үйлэдэхэ харгыда таанадые гансал бү түлхиг. Таанад бэе бээдээ дуратай байгты, бэе бээдээ тухалжа байгты. ¹⁴ Юундэб гэхэдэ, Хуулиин бүхы зүйлнүүд: «Дүтынгөө хүндэ өөртөөл адли дуратай бай», – гэхэн энэ захяа заабари соо тобшологдоно. ¹⁵ Харин бэе бээе таһара удара таталсажа, эдилсэжэ байһаар таанар өөһэдыгөө бү сүм хюдажа халгаажархигты.

Нангин Һүлдын үрэ дүн, мүн махабад бэеын хүсэлэнгүүд тухай

¹⁶ Һүлдын хургаһан ёһоор ажамидаржа байгты, тиигэбэл муу муухай ябадал гаргахагүйт гэжэ би хэлэнэб. ¹⁷ Юуб гэхэдэ, махабад бэеымнай ханаашалһан юумэн Һүлдынхийһөө тад ондоо юм, тиин Һүлдын ханаашалһан юумэн махабад бэеынхийһээ тад илгаатай юм. Тиимэһээ таанад ханаһан юумээ олон ушарта хэдэггүй бшуут. ¹⁸ Хэрбээ таанадые Һүлдэ хүтэлжэ ябабал, Хуули таанадта хэрэггүй юм.

¹⁹ Махабад бэеын хүсэлэнгүүд гэхэдэ иимэ: эрэдээ гү, али эхэнэртээ урбаха, забхай зальхай, һамуу һэбхи ябадал гаргаха, ²⁰ онгонуудта мүргэхэ, эльбэ жадха хэхэ, зэбүүрхэхэ, хэрүүл ама гаргаха, атаархаха, уурлаха, дээрэлхүү зантай байха, арсалдаха ба хэрэлдэхэ, буруу үзэл номнохо, ²¹ жүтөөрхэхэ, алалсаха ба хюдалсаха, архидаха ба аашалха гэхэ мэтын буруу ябадалнууд. Иимэ муу юумэ үйлэдэжэ байгаа хүнүүд Бурханай хаан орондо уг залгамжалан орожо шадахагүй гэжэ урда хэлэһэнээ би дахин дабтанаб.

²² Нангин Һүлдын үрэ дүн болбол иимэ: хайра дуран, баяр, энхэ тайбан, тэсэбэри, хайн ханаан, ниигүүлэсхы сэдьхэл, үнэн сэхэ

ябадал, ²³ номгон даруу зан. Иимэ зондо Хуули хэрэггүй. ²⁴ Өөһө-
дыгөө Христос Иисуста зорюулхан хүнүүд махабад бэеэ хорхойтол-
готойнь, хурисал ташаяантайнь хэрээһэндэ хадаба гээшэ. ²⁵ Хэрбээ
бидэ Нангин Һүлдөөр ажамидаржа байбал, Һүлдын хургаһан ёһоор
лэ ябаял. ²⁶ Ехээрхүү дээрэлхүү зан гаргангүй, бэе бээдээ өөдэрхэн
хэрүүлхэнгүй, атаархангүй ябаял даа.

*Бэе бэеынгээ ашаа бэрхэшээл хубаалсажа,
бэе бээдээ туһалжа байгты*

6 ¹ Аха дүүнэрни, хэрбээ хэн нэгэнэй нүгэл хээ хаа, Һүлдын хур-
гаһан ёһоор ажамидардаг таанад иимэ хүниие даруу зангаараа
заһажа байгты. Тиихэдэ нүгэл шэбэл хэжэрхихэгүйн тулада өөһө-
дынгөө хойноһоо анхаржа ябагты. ² Христосой үгэһэн «хуули» иимэ:
бэе бэеынгээ ашаа бэрхэшээлые хубаалсажа, бэе бээдээ туһалжа
байгты. ³ Хэрбээ хэн нэгэн оройдоо хэншые бэшэ аад, бэеэ дээгүүр
абабал, тэрэ хүн өөрыгөө дэмы мэхэлнэ гээшэ. ⁴ Тиимэхээ хүн бү-
хэн бүтээһэн хэрэгүүдэйнгээ зэргээр өөрыгөө үнэлжэ байг. Ти-
гэбэл тэрэ хүн бэеэ бэшэнтэй сасуулангүй, ажал амжалтануудаараа
омогорхожо байха. ⁵ Юуб гэхэдэ, хүн бүхэн өөрынгөө ашаа бэрхэ-
шээлые өөр дээрээ абажа ябаха ха юм.

⁶ Бурханай хургаал заалгаһан хүн хурган хүмүүжүүлэгшэтэйгөө
бүхы эд зөөрөөрөө хубаалсаг.

⁷ Бурхание мэхэлхэ аргагүй юм. Тиимэхээ бү эндүүрэгты. Хүн
тариһанаал хададаг. ⁸ Махабад бэеынгээ хүсэлэнгүүдые хангажа бай-
даг хүн үхэл олохо, харин Нангин Һүлдын тулада оролдодог хүндэ
Нангин Һүлдэ мүнхын амидарал олгохо. ⁹ Тиимэхээ эсэхэ сусахые
мэдэнгүйгөөр хайн юумэ хэжэ ябагты. Гэдэргээ сухаряагүй хаа, би-
дэ саг болзортонь ургасаа хуряахабди. ¹⁰ Арга боломжотой байхадаа
бүхы хүнүүдтэ, илангаяа өөрынгөө бүлгэмэй хүзэглэгшэдтэ үлүү
ехээр хайниие хэжэ ябагты.

Түгэсхэлэй нэргылэлгэ ба амаршалга

¹¹ Энэ хандалгаяа таанадта ямар томо үзэгүүдээр бэшэһыемни
харагтыл даа. ¹² Хүнүүдтэ хайшаагдаха дуратай зон бэлгээ ото-
луулхыетнай баадхана, тиихэдээ тэдэнэр Христосой хэрээһэнэй
түлөө хашуулха мүрдүүлхэ дурагүй байна. ¹³ Тэдэ өөһөдөө отолуул-
хан мүртөө Хуули сахидаггүй юм, харин бэеэ хайрхахын тула таа-
надые отолуулха ханаатай байна. ¹⁴ Харин би юугээршые хайрхахаяа

Галадуудта 6

нананагүйб, гансал манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой хэрээ-
нээр найрханаб. Минии урда энэ хэрээхэн дээрэ бүхы дэлхэйн
омогорхол хадагдаа, тиихэдэ би өөрөөшье энэ дэлхэйн омогорхо-
лой урда хэрээхэн дээрэ хадагдаад байнаб. ¹⁵ Отолуулхан гү, али
отолуулаагүй гү – тэрэнъ ямаршье хамаагүй. Шэнэ хүн бии боложо
мүндэлһэниинь лэ шухала юм. ¹⁶ Энэ гурим сахидаг хүн бүхэн, Из-
раилиин Бурханай хүнүүд энхэ тайбанда, үршөөл хайрада оршо-
хонь болтогой!

¹⁷ Саашадаа хэншье намда зоболон бү асараг, юуб гэхэдэ, би
Иисусай шархануудые бэе дээрээ абажа ябана ха юмбиб.

¹⁸ Аха дүүнэрни, манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл
хайранъ таанадтай оршожо байг лэ! Болтогой!

Павелай Эфес хотын hүзэглэгшэдтэ бэшэhэн хандалга

1 ¹ Иисус Христостой нэгэдэhэн Эфес хотын hүзэг этигэлтэй Бурханай хүнүүд, Бурханай эрхэ мэдэлээр Иисус Христосой элшэн болоhон Павел таанадые амаршална. ² Бурхан Эсэгэhээ болон манай Дээдын Эзэн Иисус Христосхоо үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие таанадта хүсэнэб.

Бурханда баяр баясхалантай байха тухай

³ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой Эсэгэ болохо Бурханда магтаал соло дуудаял! Маанадай Христостой нэгэдэhэн ушарһаа дээдын тэнгэриhээ оюун ухаанда хабаатай буян хэшэг тэрэ маанадта хайрлаа юм. ⁴ Бурханай урда арюун нангин ба дутуу дутагдалгүй байхымнай тулада тэрэ бидэниие Христостой нэгэдхэн өөрын болгожо, газар дэлхэйн бүтээгдэхэhээ урда шэлэжэ абаа юм. Бурхан бидэндэ дуратай байжа, ⁵ өөрынгөө һайн дураар, эрхэ хүсэлөөр Иисус Христосоор дамжан бидэниие өөрынгөө үхибүүд болгохо гэжэ заяаһан байна. ⁶ Инаг хайрата Хүбүүнэйнгээ ашаар маанадые буян хэшэгтээ элбэг дэлбэг хүртөөhэнэйнь түлөө Бурханиие алдаршуулаял. ⁷⁻⁸ Тэрэ агуухэ буян хэшэгтээ маанадые элбэг дэлбэгээр хүртөөгөө. Тэрэнейнь ашаар бидэ Хүбүүнтэйнь нэгэдээд, шуһанайнь сэнгээр сүлөөтэй боложо, нүгэлнүүдээ хүлисүүлээ гээшэбди. Тэрэ сэсэн ухаагаараа, оюун мэдэлээрээ ⁹ зорихон юумээ бүтээгээ, Христосоор дамжан бүтээхэ гэжэ анханһаа шийдэhэн өөрынгөө эрхэ мэдэлэй нюусые бидэндэ нээгээ. ¹⁰ Дээдэ огторгойдо, доодо замбида байһан бүхы амитадые Христос соо нэгэдхүүлэн, тэрэнэй хүтэлбэри доро байлгахые түлэблэбэ. Энэ хүсэлэнгөө Бурхан тогтооһон сагтаа бээлүүлхэ.

¹¹ Бурхан өөрынгөө зорилгоор, заяахан ёһоороо маанадые Христостой нэгэдхүүлэн өөрынгөө арад болгон шэлэжэ абаа. ¹² Тиин Христосто найдаһан түрүүшын хүнүүдэй дунда байһан хадаа тэрэнээр алдаршуулжа байял!

¹³ Таанадшые баһа өөрынгөө абаралга тухай үнэн зүб Бурханай үгэ дуулаад, Христосто этигээт, тиин Бурхан Нангин Һүлдээ таанадта үгэн, өөрынгөө тамга таанад дээрэ дараба. ¹⁴ Бурханай өөрынгөө хүнүүдтэ найдүүлһан бүхэниие маанадай абаха тухай тэрэ Һүлдэнь батална, тиин Бурханай өөрынгөө хүнүүдые бодото сүлөөтэй болгохо тухай баһа батална. Бидэ тэрэнэй алдар солые дуудаял!

Павелай зальбаралга тухай

¹⁵ Тиимэхээ таанадай Дээдын Эзэн Иисуста хүзэглэжэ, Бурханай хүнүүдые бүгэдыень энхэржэ хайрлажа ябадаг тухай дуулахадаа, ¹⁶ би зальбархадаа таанадые һанан, таанадай түлөө үргэлжэ Бурханда баяр баясхалан хүргэжэ байдагби. ¹⁷ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой Бурхан, алдарай Эсэгэ өөрыень таанадай мэдэрхынтнай тулада сэсэн ухаан үршөөдэг Һүлдые таанадта хайрлаг лэ. ¹⁸⁻¹⁹ Бурханай таанадые дуудахада таанадта үгтэһэн найдабариин ямар байдагые, өөһэдынгөө хүнүүдтэ тэрэнэй үгэхэб гэһэн найдүүлгын элбэг дэлбэг байдагые, тэрэндэ этигэһэн бидэн соо хүдэлжэ байһан хүсэ шадалынь аргагүй ехэ байдагые мэдэжэ байхынтнай тулада оюун ухаанайтнай нюдые тэрэ нээжэ үгэг лэ. ²⁰ Тэрэл хүсэ шадалаараа Бурхан Христосой үхэхэдэнь амидыруулаад, дээдын огторгойдо баруун таладаа ²¹ захирагшад, ноёд, эзэд, элдэб хүсэнүүдэй дээгүүр табин һуулгаба. Бурхан тэрэниие мүнөөнэйшые сагта, ерээдүйдэшые бүхы нэрэ түрэнүүдэй дээгүүр үргэн табиба. ²² Бүхы юумые хүлдэнь хаяжа мэдэлдэнь оруулаад, бүхы юумэнэй Дээдын Эзэн байһан хадань хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй хүтэлэгшөөр томилоо бэлэй. ²³ Һүзэглэгшэдэй бүлгэм Христосой махабад бэень гээшэ, бүтээгдэһэн бүхы юумые өөрөөрөө дүүргэдэг тэрэниие хүзэглэгшэдэй бүлгэм бүрин түгэс болгоно.

Үхэлһөө амидыруулга тээшэ

2 ¹ Урдань таанад өөһэдынгөө муу муухай хэрэгүүдһээ болон нүгэл шэбэлһээ боложо үхэхэн амитад байгаат. ² Тиихэдэ таанад газар дэлхэйн нүгэл шэбэлтэ замаар ябажа, Бурханай мэдэлдэ

байдаггүй хүнүүдые мүнөөшье захиржа байдаг хүлдын, хара хүсэ-нүүдэй ноёной мэдэлдэ байгаат. ³ Бидэ булта тэдэ зондол адли Бурханай мэдэлдэ байдаггүй байгаабди, өөһэдынгөө бэеын ба на-нал бодолой хүсэлэнгүүдые ханган, махабад бэеын жама ёһоор ами-даржа байгаабди. Тиимэһээ өөһэдынгөө мүн шанарһаа боложо, бидэ хүн бүхэндэл адли Бурханай уур сулалһаа зобохо табилантай бэлэйбди.

⁴ Харин үршөөл хайраар элбэг Бурхан бидэндэ аргагүй ехээр ду-ратай байжа, ⁵ нүгэл шэбэлһээ боложо үхэнэн бидэниие Христос-той хамта амидыруулаа гээшэ. Таанад Бурханай үршөөл хайраар аба-рагдаба гээшэт. ⁶ Бурхан бидэниие Иисустай хамта амидыруулаад, тэрэнэй хажууда дээдын огторгойдо нуулгаа юм. ⁷ Иигэжэ Бурхан Иисусаар дамжуулан маанадта тон ехээр дуратай байһанаа, аргагүй ехэ үршөөл хайраа ерээдүй сагуудта харуулаа. ⁸ Этигэл хүзэгэйтнай ашаар таанадые Бурханай үршөөл хайра абараа. Тиин тэрэ этигэл хүзэгэйтнай өөһэдһөөтнай бэшэ, харин Бурханай үршөөһэн бэлэг гээшэ. ⁹ Тэрэ болбол танай оролдолгын үрэ дүн бэшэ, тиимэһээ хэншье өөрыгөө магтахые бү хануужа. ¹⁰ Ямар байнабди, тиимээр Бурхан бидэниие бүтээгөө, бидэниие Иисус Христостой нэгэдүүлэн хайн хайхан хэрэгүүдые хэдэг заншалтай байхыемнай анханһаа тү-лэблэн бүтээгөө юм.

Христостой нэгэдэнэн тухай

¹¹ Таанад түрэхын еврей-бэшэнүүд байгаат, өөһэдыгөө отолуул-һан (бэеын эрхэтэниие гараараа отолхо гэнэн удхатай) гэжэ нэр-лэдэг еврейнүүд таанадые «отолуулаагүй» гэжэ нэрлэдэг байгаа, урдань хэд байһанаа бү мартагты, ¹² тиихэдэ таанад Христосгүй амидардаг байгаат. Таанад Бурханай шэлэнэн хүнүүдэй тоодо оро-доггүй байгаат. Бурханай өөрынгөө хүнүүдтэ үгэнэн найдуулгада, тэрэнэй Хэлсээндэ таанад ямаршье хабаагүй байгаат. Таанад энэ газар дэлхэй дээрэ найдалгагүй, Бурхангүй амидаржа байгаа хэнта. ¹³ Харин мүнөө Иисус Христостой нэгэдээд, урдань Бурханһаа хо-ло байһан хүнүүд Христосой шуһаар тэрээндэ ойртобот. ¹⁴ Христос өөрөө еврейнүүдые болон бусад арадуудые нэгэ арад болгон, би-дэндэ энхэ тайбаниие асараа. Тэрэ маанадые хубаажа, эбыемнай таһалжа байһан ханые өөрөөрөө эбдээ. ¹⁵ Тэрэ хоёр арадһаа өөр-тэйгөө хамта нэгэ шэнэ арад нэгэдүүлэн бүтээжэ, энхэ тайба-ниие мандуулхын тула Моисейн Хуули тогтоолнуудтайнь болон

дүримүүдтэйн хүсэнгүй болгоо. ¹⁶ Христос хэрээһэн дээрэ үхэхэдөө тэдэнэй үһөө хиһаае усадхаад, нэгэ бэе соо хоёр арадые эблүүлээд, тэдэниие һөөргэнь Бурханда асараа. ¹⁷ Христос ерэжэ бүхы хүнүүдтэ, Бурханһаа холо байһан бусад арадуудташые, Бурханай ойро байһан еврейнүүдтэшые энхэ тайбан тухай Һайн Мэдээсэл номноо. ¹⁸ Еврейнүүдшые, ондоо яһатаншые, бидэ булта Христосой ашаар нэгэ Һүлдөөр Эсэгэдэ ойртохо аргатайбди.

¹⁹ Тиимэһээ таанад, еврей бэшэ зон, хариин гү, али ерүүл зон бэшэт, харин Бурханай хүнүүдтэй нэгэ хотын зон гээшэт, Бурханай бүлын гэшүүд гээшэт. ²⁰ Таанад элшэнэрэй ба лүндэншэдэй табиһан нуури дээрэ бодхоогдоһон байнат. Тэрэ нууриин түшэг тулгуурын Һисус Христос өөрөө гээшэ. ²¹ Тэрэ өөрөөрөө байшангые холбожо бүхэлөөд, Дээдын Эзэндэ зорюулагдаһан Һүмэ болгон дээшэнь бодхоно. ²² Христостой нэгэдэн таанадшые баһа Һүлдын ашаар Бурханай байдаг байра болохын тулада бодхоогдожо байна гээшэт.

Павелай бусад арадуудай дунда ажалһан тухай

3 ¹ Тиимэл шалтагаанаар би, Павел, еврей бэшэ таанадай түлөө Һисус Христосоо боложо хаалгада нуунаб. ² Бурхан өөрынгөө үршөөл хайраар таанадай Һайн Һайханай тулада энэ ажал хэһыемни намда даалгаһан байна гэжэ таанад сохом мэдэжэ байгаа ёһотойт. ³ Бурхан нюусаяа намда нээжэ үгөө. (Энээн тухай би түрүүн тобшохоноор бэшэһэн байгааб). ⁴ Тэрэ бэшэһэн юумыемни уншаад, Христос тухай нюусые яжа ойлгожо байһыемни таанад мэдэжэ абахат. ⁵ Энэ нюусые урданай хүнүүдтэ нээдэггүй байгаа, харин мүнөө Бурхан Нангин Һүлдөөрөө дамжуулан гэгээн элшэнэртээ ба лүндэншэдтэ тэрэ нюусаа нээгээ. ⁶ Тэрэнь бусад арадууд Һайн Мэдээсэлэй ашаар баһал Бурханай үршөөлдэ хүртэхэ, тэдэнэр баһал нэгэ бэеын эрхэтэн болохо, Бурханай Һисус Христосоор дамжуулаһан найдуулга баһа тэдэндэ үгтэхэ гэгээн удхатай юм.

⁷ Бурханай хүсэ шадалай нүлөөгөөр намда үгтэһэн тусгай үршөөлөөр би Һайн Мэдээсэлэй зарасань болоһон байгааб. ⁸⁻¹⁰ Ой ухаандаа оруулхын аргагүй ехэ Христосой баялиг тухай Һайн Мэдээсэлые бусад арадуудта номнохые, Бурханай нюусын яжа бэлхэ тухай бүхы хүнүүдтэ харуулхые Бурханай хүнүүдэй эгээл багань байһан намда Бурхан хайрлаа бэлэй. Үнгэрһэн сагуудта хамаг юумые Бүтээгшэ Бурхан нюусаяа хадагалжа байһан юм. Тиин мүнөөнэй үе

сагта тэрэ өөрынгөө оюун ухааниие хүзэглэгшэдэй бүлгэмөөр дамжуулан тэнгэрийн захирагшадта, огторгойн хүсэнүүдтэ элдэб янза хэбээрнь харуулаа. ¹¹Замбуулин дэлхэйе бүтээхэхээ урда түлэблэжэ байһан юумээ Бурхан манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой ашаар бээлүүлээ. ¹²Христостой нэгэдэһэн, тэрээндэ этигэжэ хүзэглэжэ байһанаараа бидэ зоригтойгоор, найдамжатайгаар Бурханда ойртожо байна гээшэбди. ¹³Тиимэхээ минии тулижа, зобожо байһанда урмаа бү хухарагты гэжэ би таанадые гуйнаб. Минии зоболон танай аша туһада юм.

Христосой дуран тухай

¹⁴Эсэгэдээ би үбдэгөө бохиилгон мүргэнэб. ¹⁵Тэнгэри дээрэшье, газар дэлхэйдэшье байһан бүхы изагуур угсаатан Эсэгэхээ эхитэй юм. ¹⁶Досоогоо хүсэ шадалтай болохынтнай тула Һүлдөөрөө дамжуулан алдарайнгаа баялигһаа таанадтай хубаалсахыень би Бурхание гуйнаб. ¹⁷Танай этигэл хүзэгэй ашаар зүрхэ сэдхэлдэнтнай Христос хууришаһай, инаг дуран танай үндэхэ, хуури болоһой гэжэ би баһал зальбарнаб. ¹⁸Тиигэбэл таанад Бурханай хүнүүдээр хамта Христосой хайра дуранай хизааргүй ехэ үргэн, ута байһые, аргагүй үндэр, гүнзэгы байһые тухайлха аргатай болохот. ¹⁹Тэрэ гүйсэд мэдэрхын аргагүй байһан хайра дурые таанад мэдэрдэг болохот. Тиигээд таанад алишые талаһаа Бурхандал адли эрхим түгэс болоһойт гэжэ би зальбарнаб.

²⁰Досоомнай хүсэ шадалаа ажаллуулжа, бидэнэй гуйжа хүсэхэ гү, али һанажа бодохоһоо үлүү юумые бүтээхэ аргатай Бурхан алдаршаһай. ²¹Бурхан хүзэглэгшэдэй бүлгэмөөр болон Иисус Христосоор дамжан хэтын хэтэдэ, үеһөө үедэ алдар солотой байг лэ! Болтогой!

Христосой бэын эрхэтэнүүдэй эблэрэл тухай

4 ¹Дээдын Эзэндэ алба хэжэ байһан дээрэхээ хаалгада хууһан би Бурханай таанадта даалгаһан уялгада зохистойгоор амидагаргы гэжэ ехэтэ гуйнаб. ²Ходо даруу, номгон, тэсэбэритэй байгты. Бэе бээдээ тэсэбэритэйгээр хандажа, өөһэдынгөө хайра дурые харуулжа байгты. ³Нангин Һүлдын таанадта хайрлаһан, энхэ тайбанаар таанадые холбоһон нэгэдэлые сахиха гэжэ бүхы хүсэ шадалаараа оролдогты. ⁴Бурханай таанадые уряалһан найдуулгын гансал юм хадань таанад нэгэ бэе гээшэт, нэгэ Нангин Һүлдэтэй байнат.

⁵ Гансал Дээдын Эзэн, гансал хүзэг этигэл, гансал уһан арюудхалга бии юм. ⁶ Бүхы юумэн дээгүүр байһан, бүхы юумэн соо болон бүхы юумээр дамжан ажаллажа байһан гансал Бурхан — бүхы хүнүүдэй Эсэгэ бии юм.

⁷ Христосой маанадта үгэхэ гэжэ шиидэһэн хэмжээгээр хүн бүхэмнай онсо абьяас бэлигтэ хүртэбэ. ⁸ Тиимэһээ Нангин Бэшэгтэ иигэжэ бэшээтэй байдаг: «Дайлажа мэдэлдээ оруулһан олон хүнүүдые абаад, тэрэ үндэртэ дээшээ гараба, хүнүүдые бэлэгтэ хүртөөбэ». ⁹ «Дээшээ гараад» гэдэгынь баһа ямар удхатай юм? Урдань тэрэнэй газарай доодо үнсэгтэ бууһыень харуулна бэшэ гү? ¹⁰ Газарай доодо үнсэгтэ бууһан нэгэн замбуулиниие өөрөөрөө дүүргэхын тулада огторгой тэнгэриһээ дээгүүр дэгдэһэн лэ хүн бэшэ аал? ¹¹ Тэрэл хүнүүдые абьяас бэлигтэ хүртөөбэ, хэһэг хүнүүдые элшэнэр болгожо табиба, үшөө хэһэг хүнүүдые лүндэншэд болгожо табиба, зарим хүнүүдые Һайн Мэдээсэл номнохыень табиба, бусадые хүзэглэгшэдэй хүтэлэгшэдөөр, багшанараар томилбо. ¹² Тэрэ Бурханай хүнүүдые Бурханда алба хэхэ ажалда бэлдэхын тула, Христосой бэеые бодхохын тула тиигээ юм. ¹³ Тиимэһээ бидэ бултадаа нэгэ этигэл хүзэгтэй болохо, Бурханай Хүбүүниие мэдэрхэ ёһотойбди. Бидэ Христосой хүсэд болбосорһон хэмжээндэ хүрэн, хүсэд болбосорһон хүнүүд болохо ёһотойбди. ¹⁴ Тиин бидэ уһанай долгиндо, али һалхинай һэршэгэнэлгэдэ абтаһан юумэндэл ямаршые һургаалда абтан хэлбэлзэдэг, хүнэй мэхэ гоходо орожо, ехэ шадамараар мэхэлүүлдэг балшар хүүгэд байхаяа болиёл. ¹⁵ Тиигэхын орондо хайра дураар халин, үнэн сэхые хэлэжэ байбал, бидэ толгой болохо Христосто алишые талаһаа ойртон ургахабди. ¹⁶ Христосой хүтэлбэри доро бэеын эрхэтэнүүд бүхэ зангилаагаар холбогдонхой байһанһаа болгожо бэе өөрөө бүрин бүтэн байна. Эрхэтэн бүхэн өөрынгөө хэхэ ёһотой үүргые дүүргээд, бүхы бэе хайра дурын ашаар ургажа, өөрыгөө бүрилдүүлнэ.

Хуушан амидаралһаа шэнэ амидарал руу шэглэхэ

¹⁷⁻¹⁸ Дэмы хооһон бодолтой, оюун ухааниинь балартаһан ондоо яһатанда адли бээе абажа ябахаяа болигты гэжэ би таанадые Дээдын Эзэнэй нэрээр гуйжа найжа байнаб. Сэдьхэл зүрхэниинь шулуундал адли шэрүүн байжа, Бурхание мэдэрхэ гэжэ огто хүсэхэгүй байһан дээрэһээ тэдэнэр Бурханай хайрлажа байһан амидаралһаа хасагдаба. ¹⁹ Һэшхэлээ бүрин алдан, тэдэнэр ямаршые хэмжээ

ханалые мэдэнгүй хуули буса юумэ үйлэдэжэ, өөһэдыгөө ташаяан-гы хүсэлэнгүүдэй мэдэлдэ үгөө.

²⁰ Христос тухай хургахадаа таанадта тиимэ юумэ заагаагүй юм. ²¹ Таанад тэрээн тухай дуулаһан байгаат, тэрээнһээ һуража абаат. Тэрэ болбол үнэн зүб ха юм. ²² Тэрээнһээ иимэ юумэндэ һураһан байгаат: хуурмаг хүсэлэнгүүдээрээ өөһэдыгөө хүнөөн урданайхяараа амидархаяа болигты. ²³ Зүрхэ сэдхэлтнай, һанал бодолтнай хубилан шэнэрхэ ёһотой. ²⁴ Бурханай дүрые һажаһан үнэн сэдхэлтэй, арюун гэгээн амидаралтай шэнэ хүн боложо хубилагты.

²⁵ Тиимэһээ худал юумэ хэлэхээ болёод, дүтынгөө хүндэ хүн бүхэнтнай үнэниие хэлэжэ байг, ушарынь хэлэхэдэ, бидэ бултадаа нэгэ бэеын эрхэтэнүүд ха юмди. ²⁶ Уур сүхалда абтаһаншые һаа, нүгэл шэбэл бү үйлэдэгты, наранай орохоһоо урда уур сүхалтнай бууран намдаг. ²⁷ Шолмосто шургажа орохо боломжо бү үгэгты. ²⁸ Юумэ хулуудаг байбал, дахин юумэ хулуухаяа болёод, гараараа аша тухатай юумэ хэжэ, дутажэ зүдэржэ байһан хүнүүдтэй юумээрээ хубаалдажа, үнэн зүбые баримталан амидаржа байгты. ²⁹ Хорото үгэнүүд аманһаатнай бү гараг. Шагнажа байһан хүнүүдтэ хэрэгтэй, һүзэгыень бэхижүүлхэ аргатай, аша тухатайл үгэнүүдые хэлэжэ байгты. ³⁰ Ойртожо байгаа тэрэ Үдэр таанадай сүлөөтэй болохые баталан, Бурхан таанад дээрэ Нангин Һүлдэн тамга табихан байна. Тиимэһээ Нангин Һүлдые гуниглуулан шаналуулангүй ябагты. ³¹ Гомдохо голхорхоёо, хорон хэлэндэ абтахаяа, уур сүхалаа хүрэхээ, хэрүүл хэхээ, хардахаяа, бусадшые эдэ мэтын харата муухай юумэ үүсэхээ огтолон болигты. ³² Харин бэе бэе энхэрэн, хайрлажа ябагты, Бурханай Христосоор дамжан таанадые хүлисэхэндэл адляар бэе бэе хүлисэжэ байгты.

Гэрэл туяа соо амидарха тухай

5 ¹ Бурханай инаг хайрата үхибүүдын юм хадаа Бурханиие һажаан ажамидархые оролдогты. ² Христосой бидэндэ дуратай байгаад, ами наһаяа хангалтай, Бурханда таатай тахил болгон маанадай түлөө үгэхэндэл адляар хайра дуранай жама ёһоор амидарагты.

³ Таанад Бурханай хүнүүд юм хадаа зальхайралга, бэлиндэлгэ, али хомхойролго гэхэ мэтын юумэнүүд тухай өөһэд хоорондоо хэлэхэ, хүндэхэшые ёһогүйт. ⁴ Уйгарлажа, дэмы юумэ шашажа, бузар муухай үгэ дуугаржа ябахань таанадта зохихогүй юм. Бурханда баясхалан хүргэжэ байбал таараха. ⁵ Зальхайржа, бэлиндэжэ, али алта

мүнгэндэ шунашанан ямаршые хүн (алта мүнгэндэ шунахан байдал онгондо мүргэхэндэл адли) Христосой болон Бурханай хаан орониие залгамжалхагүй юм гэжэ таанад мэдэхэ ёһотойт.

⁶ Хооһон үгэтэй хүнэй мэхэ гоходо бү орогты, ушарынь гэхэдэ, Бурхан тиимэ юумэнүүдэй түлөө үгыень дууладаггүй хүнүүд дээрэ уур сухалаа буулгаха. ⁷ Тиимэхээ тэрэ хүнүүдээр орёолдохо огто хэрэггүй. ⁸ Урдань таанад өөһэдөө харанхы мунхагта байгаат, харин Дээдын Эзэнэй хүнүүд болоходоо, гэрэл туяада байдаг болоот. Тиимэхээ таанад гэрэл туяагай хүнүүдтэ адляар амидарха ёһотойт. ⁹ Гэрэл туяа таанадые хайн хайхан, гэнэн сэхэ, үнэн сэдхэлтэй болгодог. ¹⁰ Дээдын Эзэндэ хайшаагдадаг юумые мэдэхэ гэжэ оролдогты. ¹¹ Харанхы мунхагай үрэ дүнгэй хэрэгүүдтэ ямаршые хабаагүй байгты, тэрэ хэрэгүүдые гэрэл туяада гаргажа элирүүлжэ байгты. ¹² Ньюсаар хэгдэжэ байһан тэрэ хэрэгүүд тухай хэлэхэдэшые эшхэбтэр юм. ¹³ Элирүүлэгдэжэ байһан юумэнэй гэрэл туяадал гарахадань, бүхы юумэн эли болодог. ¹⁴ Гэрэл туяагай ашаар элирүүлэгдэһэн бүхы юумэн гэрэл туяа болоно. Тиимэхээ иигэжэ хэлэдэг байха:

*«Унтажа байһан хүн, һэри, амидыра,
Христос шамайе гэрэлтүүлхэ».*

¹⁵ Тиимэхээ өөһэдынгөө алхамуудые бодомжолжо үзөөд хэжэ байгты. Тэнэг хүнүүдтэл адли бэшэ, харин сэсэн хүнүүдтэл адли өөһэдыгөө абажа ябагты. ¹⁶ Гараһан боломжо бүхэнөө ашаглан, хайн хайхан юумэ бүтээжэ байгты, юундэб гэхэдэ, мүнөөнэй саг ехэл муу үе саг юм. ¹⁷ Бодолгүй тэнэг юумэнүүд ябахын орондо Дээдын Эзэнэй эрхэ хүсэлые ойлгохо гэжэ шармайгты. ¹⁸ Таанадые гансал уруунь татаха аргатай архи дарһа һогтотороо уунгүй, орондонь өөһэдыгөө Һүлдөөр дүүргэжэ байгты. ¹⁹ Бурханай дуунуудаар, магтаалта дуунуудаар, Һүлдын хайрлаһан дуунуудаар бэе бээе урмашуулжа байгты. Үнэн зүрхэнһөө Дээдын Эзэниие алдаршуулан дуулажа, магтажа ябагты. ²⁰ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой нэрээр Эсэгэ Бурханда бүхы юумэнэй түлөө үргэлжэ баяр баясхалан хүргэжэ байгты.

Үбгэн һамган хоёр

²¹ Христостые шүтэдэг юм һаа, бэе бэеынгээ үгөөр ябагты. ²² Эхэнэрнүүд, Дээдын Эзэнэй үгөөр ябадагтал адляар нүхэрэйнгөө үгэ дуулажа байгты. ²³ Ушарынь ямар бэ гэхэдэ, яажа Христос

hүзэглэгшэдэй бүлгэмэй, өөрынгөө бэсын толгойлогшо болон Аба-рагша байнаб, тон тиигэжэл үбгэниинь һамганайнгаа толгойлогшонь юм. ²⁴ Тиин һүзэглэгшэдэй бүлгэм яжа Христосой мэдэлдэ байдаг бэ, тон тиигэжэл һамгад үбгэдэйнгөө мэдэлдэ бүримүһэн байха ёһотой.

²⁵ Эрэшүүл, Христос яжа һүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ дуратай байжа, тэрэнэй түлөө ами наһаяа үгөө һэм, тон тиигэжэл таанад һамгадтаа дуратай байгты. ²⁶ Һайн мэдээсэл номнон, уһаар мэтэ үгөөрөө сэбэрлэн, һүзэглэгшэдэй бүлгэмые Бурханда зорюулхын тула Христос ами наһаяа үгөө юм. ²⁷ Һүзэглэгшэдэй бүлгэмые тэрэ өөрынгөө урда ямаршые гэм бузаргүй, дутуу дутагдалгүй үзэсхэлэнтэ гоё байлгаха һанаатай байгаа. ²⁸ Тон тиигэжэл нүхэд өөһэдынгөө бээдэ дуратай байһандал адляар һамгадтаа дуратай байха ёһотой. Һамгандаа дуратай эрэ өөртөө дуратай гэһэн үгэ юм. ²⁹ Өөрынгөө бэе үзэжэ ядаһан хүн хэзээдэшье байгаагүй. Зүгөөр Дээдын Эзэнэй өөрынгөө һүзэглэгшэдэй бүлгэмые анхарһандал адляар хүн өөрынгөө бэеые тэжээжэ, бөөмэйлжэ ябадаг гээшэ. ³⁰ Юундэб гэхэдэ, бидэнэр Христосой бэсын эрхэтэнүүд гээшэбди. ³¹ «Тиимэһээл хүн эхэ эсэгэ хоёроо орхёод, һамгантайгаа ниилэхэ, тиин хоёр эрхэтэн нэгэ бэе болохо». ³² Эдэ бүхэндэ агуухэ нюуса далдалаатай юм. Христос болон тэрэнэй һүзэглэгшэдэй бүлгэмэй талаар би хэлэнэб. ³³ Гэхэдэ энэ бүхэн таанадташые хабаатай: ямаршые эрэ өөртөө дуратай байһандал адляар һамгандаа дуратай байха ёһотой, тиин ямаршые эхэнэр нүхэрөө хүндэлжэ ябаха ёһотой юм.

Үхибүүд болон тэдэнэй түрэлхид тухай

6 ¹ Үхибүүд, таанад Дээдын Эзэнэй юм хадаа аба эжынгээ үгэ дуулажа байгты. Энэ танай уялга гээшэ. ²⁻³ «Аба эжыгээ хүндэлжэ яба» гэһэн түрүүшын захяа заабариие: «Тиигэбэл шамда ехэ һайн байха, газар дэлхэйдэ ши ута наһа наһалхаш» гэһэн найдуулга дахадаг юм. ⁴ Аба эжынэрынь, үхибүүдээ уурлуулан урмыень бү хухалагты, зүгөөр Дээдын Эзэн тухай заажа, заабаришалжа, тэдэнээ хүмүүжүүлжэ байгты.

Барлагууд болон тэдэнэй эзэд тухай

⁵ Барлагууд, Христосой үгэ дуулажа байһандал адляар газар дэлхэйдэхи эзэдээ үнэн зүрхэнһөө хүндэлжэ, айн һүрдэжэ байгаад, угыень дуулажа байгты. ⁶ Һайшаалдань хүртэхын тула тэдэнэйнгээ

гансал хаража байхадань бү тиигэжэ байгаарайгты, харин Христосой барлагуудтал адляар Бурханай хүсэхэн юумые үнэн зүрхэнһөө хэжэ байгаарайгты. ⁷ Юрын хүндэ бэшэ, харин Дээдын Эзэндэл шэнгээр эзэдтээ баяртайгаар алба хэжэ байгаарайт. ⁸ Барлаг гүт, али эрхэ сүлөөтэй хүн гүт, Дээдын Эзэн илгаагүйгөөр хайн юумэ хэһэнэйтнай түлөө ашыетнай харюулха гэжэ ханажа байгаарайгты.

⁹ Эзэд, таанад барлагуудтаа баһал тиигэжэ хандажа байгты, хэрзэги хатуу бү байгты. Таанад өөһэдөө тэдэнтэй хамта тэнгэридэ яһа илгадаггүй нэгэ Эзэнтэй байһанаа мэдэнэ ха юмта.

Харата хүсэнүүдэй урдаһаа тэмсэхэ тухай

¹⁰ Эсэстэнь иигэжэ хэлэхүү: Дээдын Эзэнэй хүр хүсөөр бэхижэжэ байгты. ¹¹ Шолмосой мэхэ гохоһоо өөһэдыгөө хамгаалжа байхын тула Бурханай үгэхэн хуяг дуулга бүрин үмдэгты. ¹² Ушарынь юуб гэбэл, бидэ хүнүүдэй урдаһаа бэшэ, харин замбуулиной харата хүсэһүүд, захирагшад, эрхэ засагууд, энэ харанхы мунхаг үеын замбуулиной хүсэһүүдэй урдаһаа тэмсэнэ гээшэбди. ¹³ Тиимэхээ Бурханай үгэжэ байһан хуяг дуулга үмдэгты. Тиигэбэл харата үдэрэй ерэхэдэ, таанад өөһэдыгөө дайсаднаа хамгаалха аргатай байхат; байлдаанда сухаришагүй зогсожо байхат.

¹⁴ Бэлэн байгты! Үнэн сэхэ ябадалаараа һур бэһэндэл адляар бээ бэһэлжэ байгты, үнэн сэдхэлээрээ хуягтал адляар өөһэдыгөө хамгаалжа байгты. ¹⁵ Энхэ тайбан тухай хайн мэдээсэлые дуулгаха хүсэлтнай гуталдал адли бэлэн байг. ¹⁶ Ходо этигэл хүзэгэй бамбай халхабшатай ябагты, тиигэбэл таанад Харата Нэгэнэй галта һомо годлинуудыень зогсоохо аргатай байхат. ¹⁷ Абаралгые дуулгадад адляар, Бурханай үгые Һүлдэн үгэжэ байһан һэлмэдэл адляар абагты. ¹⁸ Таанад Һүлдөөр хүтэлүүлэн, ямаршые ушарта элдэб янзын зальбарал гуйлтануудые үдэр һүнигүй Бурханда үргэжэ байгты. Тиимэхээ һэргэлэн байжа, Бурханай бүхы хүнүүдэй түлөө ханамжатайгаар зальбаржа байгты. ¹⁹ Хайн Мэдээсэл тухай нюуса зоригтойгоор тайлбарилан элирүүлхэдэмни Бурханай намда хэрэгтэй үгэнүүдые үгэжэ байхын тула минии түлөө баһа зальбаржа байгты. ²⁰ Тэрэ Хайн Мэдээсэл номноходоо ёһоорнь хэлэжэ байха зоригтой байхымни тула баһа зальбаржа байгты. Би, Бурханай элшэн, мүнөө тэрэ Мэдээсэл номноһонойнгоо түлөө түрмэдэ һуужа байна ха юмбиб.

Һуушын амаршалганууд

²¹ Ажал хэрэгүүд тухаймни, хэр байһан тухаймни мэдээсэл, нам тухай бүхы һонинуудые таанадта манай инаг хайрата дүү, Дээдын Эзэнэй үнэн сэхэ албатан Тихик дуулгаха. ²² Би Тихигые таанадта манай ажабайдал тухай дуулгахыень, таанадые урмашуулхыень ябуулааб.

²³ Эсэгэ Бурхан болон Дээдын Эзэн Иисус Христос бүхы хүзэглэгшэ аха дүүнэртэ амгалан байдал, хайра дуран, этигэл хүзэг үршөөжэ байһай! ²⁴ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосто хүнэшэгүй хайра дураар дуратай хүн бүхэн үршөөл хайратай байһай!

Павелай Филипп хотын hүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ бэшэhэн хандалга

1 ¹Филипп хотын hүзэглэгшэдэй бүлгэм, танай хүтэлэгшэд болон танай туhалагшад, таанадта Иисус Христосой зарасанар болохо Павел Тимофей хоёр бэшэнэ. ²Манай Эсэгэ Бурхан болон Дээдын Эзэн Иисус Христос таанадые үршөөл хайрадаа хүртөөжэ, амгалан тайбан байлгахань болтогой!

Павел филиппынхидэй түлөө зальбарна

³Таанадые ханаха бүхэндөө би Бурхандаа баяр баясхалан хүргэжэ байдагби. ⁴Тиин та бүгэдын түлөө зальбарха бүхэндөө би баяр жаргалтайгаар зальбардаг хүнби, ⁵юундэб гэхэдэ, таанад Hайн Мэдээсэл дэлгэрүүлхэдэмни анха түрүүшын үдэрhөө эхилэн мүнөө болотор намда туhалжа хамhалсажа байгаат. ⁶Тиихэдэ таанадай дунда үлзы хайхан үйлэ хэрэг бүтээжэ эхилhэн Бурхан Иисус Христосой заларан ерэхэ үдэр хүрэтэр тэрэ хэрэгээ залируулангүй бүтээжэл байха гэхэн хатуу этигэлтэй байнаб. ⁷Таанад хододоо минии зүрхэ сэдхэл соо оршонот! Тиимэхээл иигэжэ таанадта ханаагаа табижа байдагни зүб юм. Түрмэдэшье байхадамни, Hайн Мэдээсэлые хамгаалха, хатуугаар баталха эрхэ сүлөөтэйшье байхадамни, та бүгэдэ намда Бурханай даалгаан ажалда хабаадалсажа туhалжа ябадаг хэнта. ⁸Иисус Христосой таанадта хайра дуратай байдагтал тон адляар миниишье та бүхэндэ хайра дуратай байhые Бурхан мэдэнэ.

⁹Бурханда, бэе бээдээ бүри ехээр дуратай байhайт, үнэн зүб юун бэ гэжэ бүри хайнаар мэдэрhэйт, сэдхэхэйт гэжэ би зальбарнаб. ¹⁰Тиигэбэл таанад үнэн зүбые шэлэхэ аргатай байхат. Тиигээд Иисус Христосой заларжа ерэхэ үдэр таанад арюун сэбэр, ямаршье

гэмгүй байхат. ¹¹ Хэһэн бүхы үйлэ хэрэгүүдтнай Иисус Христосой нүлөөгөөр үнэндөө һайн һайхан байхал. Тиигэжэл Бурхан алдаршаха, тэрээндэ магтаал соло дуудаха.

Христосто алба хэжэ ажамидарха тухай

¹² Аха дүүнэрни, намтай ушарһан бүхы юумэн һайн Мэдээсэлэй бүри амжалтатайгаар дэлгэрхэдэ үнэхөөрөө аша туһатай байгаа юм гэжэ мэдэжэ байгты. ¹³ Христосто алба хэдэг байһанһаа боложо түрмэдэ ороһон тухаймни бүхы ордоной харуулшад болон бусадшые эндэ байһан зон мэдэдэг болоо. ¹⁴ Түрмэдэ һууһан ябадални хүзэглэгшэдэй олоной хүзэг бүри бэхижүүлбэ, тэдэнэр бүри зоригтойгоор, айлтагүйгөөр Бурханай мэдээсэл номножо захалба.

¹⁵ Тиихэдээ нэгэ зариманиинь манда атаархаһан, маанадтай арсалдаһан шалтагаанһаа Христос тухай номноно, харин нүгөө зариманиинь һайн дураараа, туһалхаяа хүсэжэ байһан дээрэһээ номноно. ¹⁶ Һайн дураараа номногшод Бурханай намда һайн Мэдээсэл хамгаалха үүргэ даалгаһыень мэдэнэ ха юм. ¹⁷ Харин намда атаархаһан номногшод Христос тухай үнэн зүрхэнһөө айлдаһанайгүй. Тэдэ намайе түрмэдэ бүри ехээр зобоолгохо зорилготойгоор лэ номноно.

¹⁸ Зай, яахаб даа. Христос тухай үнэн зүрхэнһөөшые һургахада, үнэн зүрхэнһөөн номноһон хэбэр үзүүлэншые һургахада би адлил баясанаб. Саашадаашые баясажа байхаб. ¹⁹ Ушарынь гэхэдэ, танай зальбаралай ашаар, Иисус Христосой Һүлдын туһаламжаар би сүлөөдэ гарахаб гэжэ һайн мэдэнэб. ²⁰ Үүргээ дүүргэхэдээ, эшэхэ улайхаар юумэ хэхэгүйб, харин хэтын хэтэдэ, илангаяа энэ сагта зоригтой зүрхэтэй байхаб, тиин ямаршые юумэ хэхэдээ, амиды байна гүб, али үхэнэ гүб, илгаагүй, Христосые алдаршуулхаб гэжэ бүхы һанал бодолоороо хүсэжэ, найдажа байнаб. ²¹ Минии ажамидаралай зорилго – Христос гээшэ. Харин минии үхэл бүришые ехэ аша туһа асарха юм. ²² Тиихэдэ амиды ябахандаашые үрэ дүнтэй ажал хэхэ аргатай хүм. Тиимэһээ алиниинь шэлэхэ ёһотойгоо мэдэхэгүй байнаб. ²³ Тэрэ хоёр зүг хоюулан намайе өөр тээшээ татаад байна. Үхөөд, Христостой суг байхые аргагүй ехээр хүсэнэб. Энэнь ушаргүй һайн шэлэлтэ юм. ²⁴ Харин амиды мэндэ ябабални, таанадта үлүү шухала хэрэгтэй юм. ²⁵ Би энэнииен һайн мэдэнэб, тиимэһээ таанадтайгаа үлэхэб, этигэл хүзэгэйтнай нэмэгдэн бэхижэхэдэ, баяр жаргал асархада та бүгэдэнтэйгөө байжа туһалхаб. ²⁶ Тиигээд

дахин таанадта ошоходомни, намаар бахархаха бүришье хайн шалтагаан таанадта олгогдохо*.

²⁷ Эдэ бүгэдэндэ нэмэжэ хэлэбэл, таанад Христос тухай Хайн Мэдээсэлэй хургаһан ёһоор амидарха ёһотойт. Тиимэһээ таанадта ошоно гүб, али ошонгүй байна гүб, таанад булта нэгэ зорилготой, Хайн Мэдээсэлэй хүзэгэй түлөө һанал нэгэн тэмсэнэт гэжэ дуулаһайб. ²⁸ Дайсаднаа хэзээдэшье бү айгты, ходоодоо зоригтой зүрхэтэй байгты, тиигээ һаа тэдэнэй хосорхые, харин өөһэдынгөө абарагдахые харуулхат. Бурхан таанадта тэрэ абаралга үршөөхэ. ²⁹ Ушарынь хэлэбэл, таанад Христосто гансал хүзэглэн алба хэхэ бэшэ, харин тэрэнэй түлөө зоболон амсан үүргээ бэелүүлхэ табилантай ха юмта. ³⁰ Мүнөө таанад намтай хамта тэмсээндэ хабаадалсагты. Тиимэ байлдаанда минии урдань тулалдажа байһые хараа һэнта, мүнөөшье тулалдажа байһан тухаймни дууланат.

Христос номгон даруу, тиихэдээ агууехэ юм

2 ¹ Христос таанадые урмашуулжа, хайра дурань һанааетнай заһадаг, Бурханай Һүлдэ таанадые нэгэдхэдэг юм бол, таанадай бэе бээ анхаржа, хайрлажа ябадаг юм бол, ² таанад нэгэ һанал бодолтой, бэе бээдээ хайра дуратай, һанал нэгэн, бодол нэгэн байжа, намайе бүрин баяр жаргалтай болгыт даа. ³ Юумэ хэхэдээ, өөр тухайгаал бодоод бү ябагты, али хүнэй магтаалда хүртэхын лэ тула оролдолго бү гаргагты. Харин даруу номгон байгты, бусад зониие өөрһөө дээгүүр бодожо байгты. ⁴ Гансал өөһэдынгөө бэшэ, харин бусадайнгаа хайн хайханай түлөө һаналаа табижа байгты. ⁵ Таанад Иисус Христостол адли һанал бодолтой байгты:

⁶ *Тэрэ анханһаа Бурханай шанартай байһан аад,
Бурхантай нэгэ зиндаада байха ёһотойб гэжэ
өөр тухайгаа бодоогүй юм.*

⁷ *Харин орондонь хамаг эрхэ түрэээ
тэрэ дуратайгаар орхёод,
зарасын дүрсэ дүрсэлжэ,
маанадтал адли болон,
хүн түхэлтэй мүнделбэ.*

⁸ *Тэрэ номгон даруу байгаа,*

* Иисус Христосой намда хэһэн хэрэгээр бахархаха бүришье хайн шалтагаан таанадта олгогдохо.

- үхэн үхэтэрөө, хэрээһэн дээрэ үхэтэрөө
Бурханай үгэ дууладаг байгаа.
- 9 *Тиимэһээ Бурхан тэрэниие дээгүүр үргэжэ,
бусад алдарнуудһаа ушаргүй үндэр нэрэ
түрэдэ хүртөөбэ.*
- 10 *Тиимэһээл Иисусай алдарта нэрэ түрэдэ
дээдэ огторгойн, газар дэлхэйн,
доодо тамын амитан бүхэн
мүргэн хүгэдэхэ,*
- 11 *тиигээд Эсэгэ Бурханай алдар солодо,
Иисус Христос болбол Дээдын Эзэн юм гэжэ
Хүн бүхэн айладхажа байха.*

Энэ дэлхэйн гэрэл туяа болохот

¹² Инаг хайрата нүхэдни, таанадтайгаа суг байхадамни, үгыемни ходо дууладаг һэнта. Тээд мүнөө хажуудатнай үгы байхадамни, бүришые найнаар үгыемни дуулажа байха ёһотойт. Гүйсэд абарагдахын тула хүрдэн хүгэдэн ажаллажа байгты. ¹³ Ушарынь гэхэдэ, Бурхан өөрөө сэдхэлдэтнай хүсэлнүүдые бадараадаг, хэхэ ёһотой юумэээ хэжэ байха тээшэ таанадые хүтэлдэг юм.

¹⁴⁻¹⁶ Ямаршые гэмгүй, арюун сэбэр, эрхим хайн Бурханай үхибүүдынь байхын тула таанад юушые хэхэдээ бү гэмэрэлдэгты, арсалдаа бү гаргагты. Забхай зальхай, нүгэл шэбэлтэй зоной дунда амидархандаа амидарал хайрладаг мэдээсэлые хатуугаар баримталан, таанад тэдэ зоной дунда тэнгэридэ гэрэлтэжэ байһан одо мүшэдтэл адли яларжа толоржо байха ёһотойт. Тиигэбэлтнай Христосой заларан ерэхэ үдэр би таанадаар бахархан омогорхохо шалтагаантай байхаб, бүхы оролдолгонуудни, үйлэ хэрэгүүдни дэмы үнгэрөөгүй гэжэ мэдэхэлби.

¹⁷ Танай этигэл хүзэгтнай, албантнай Бурханда үргэгдэһэн үргэлдэ адли юм. Тэрэ үргэлтэйтнай хамта минишые шуһан үргэл болон адхарха ёһотой байжа магадгүй. Тиигэбэл би та бүхэнтэй хамта баярлажа байнаб. ¹⁸ Тон тиигэжэл таанадшые намтай суг баярлаха ёһотойт.

Тимофей Енафродит хоёр

¹⁹ Таанад тухай мэдээсэл абажа өөрыгөө урмашуулха дуратай байнаб. Тиимэһээ Дээдын Эзэн Иисусай эрхэ мэдэлээр таанадта һаядаа Тимофейе эльгээхэб гэжэ найданаб. ²⁰ Минии хажууда Тимофейһээ

ондоо хэншье тиигэжэ ехээр таанадта ханалаа табижа ябадаггүй юм. ²¹ Бусад зон бүгэдөөрөө Иисус Христосто найшаагдаха юумэ бүтээхэ тухай огто бодонгүй, өөрынгөө амидаралай түлөө оролдожо ябадаг. ²² Тимофейн үнэн шударгуу байханаа баталһыень, тэрэ бидэ хоёрой эсэгэ хүбүүн хоёртол адляар хамта Хайн Мэдээсэл дэлгэрүүлхын түлөө хүдэлжэ байһые таанад өөһэдөө мэдэнэт. ²³ Намтай юунэй ушарха тухай мэдэхэтэйгээ сасуу би таанадта тэрэниие эльгээхэб гэжэ найданаб. ²⁴ Би өөрөөшье Дээдын Эзэнэй эрхэ мэдэлээр хаядаа таанадта ошоход гэхэн бата этигэлтэй байнаб.

²⁵ Намда туһалхаар таанадай эльгээхэн, намтай хамта эндэ ажаллажа, тэмсэжэ байһан манай хүзэглэгшэ дүү Епафродитые бусаажа таанадта ябуулха хэрэгтэй гэжэ би бодобоб. ²⁶ Тэрэ та бүгэдые харахаяа аргагүй ехээр хүсөө, өөрын үбдэһэн тухай таанадай дуулаһанда тон ехээр шаналаа. ²⁷ Тэрэ үнэхөөрөө үбдэжэ, үхэхээс байгаа. Гэбэшье Бурхан тэрэниие хайрлан үршөөгөө; намайешье баһа үшөө ехэ гашуудал зоболондо дарагдахаһаа хамгаалан үршөөгөө. ²⁸ Тэрэниие хараад таанад дахин баясахат, тиигээд бишье голхорхоёо болиход гэхэн бодолтойгоор тэрэниие таанадта бушуухан ябуулбаб. ²⁹ Дээдын Эзэнэй тэрэ хүзэглэгшые баяртайгаар угтажа абагты. Тэрээндэл адли хүнүүдые бултыень хүндэтэйгөөр угтажа байгты. ³⁰ Епафродит Христосой түлөө ажаллажа байхадаа үхэн алдаа, таанадай хэхэ аргагүй юумэ намда хэжэ, тэрэ ами наһаяа хайрлаагүй юм.

Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй байха тухай

З ¹ Аха дүүнэрни, Дээдын Эзэнтэй нэгэдэхэндээ баяр жаргалтай байгты гэжэ түгэхэлдөө хэлэхэ байнаб. Урда бэшэһэн юумээ дахин дабтахадамни намда хүндэ бэшэ, харин таанадта аша туһатай юм. ² Нохойнуудтал адли өөһэдыгөө абажа ябадаг зонһоо бэээ хэргылэгты, нүгэл шэбэл үйлэдэдэгшэдһөө хэргылжэ байгты, бэлгээ отолуулагты гэжэ баадхадаг зонһоо хэргылжэ байгты. ³ Тэдэнэр бэшэ, харин бидэнэр жэнхэни «отолуулга»* хэхэн зон гээшэбди, юуб гэбэл, бидэ Бурханай Хүлдын ашаар Бурханда мүргэжэ, Иисус Христостой нэгэдэхэндээ бахархан баясанабди. Бидэ бэеын эрхэтэнэй отолуулха ёһололдо найданагүйбди. ⁴ Гэхэтэй зэргэ би тиимэ мэтын юумэндэ найдаха аргатай байгааб. Хэрбээ бэеын эрхэтэниие

* Эндэ жэнхэни «отолуулга» гээшэнь жэнхэни Бурханай хүнүүд гэхэн удхатай юм.

отолуулха ёһололдо найдаха ханаатайшуулай байбалнь, би хэнһээшье үлүү тиигэжэ найдаха шалтагаантай хүнби. ⁵ Би түрэхөөр наймадахи үдэртөө бэлгээ отолуулһан байгаа. Би болбол Израильһаа уг изагууртай, Вениаминай обогой жэнхэни еврей хүнби. Моисейн Хуули хэшээлтэйгээр сахижа байдаг фарисей байхадаа, ⁶ би хүзэглэгшэдые гайтайгаар хашан мүрдэдэг байгаа. Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй байхын тула би Хуулиин бүхы заабаринуудые сахижа, ямаршье гэмнэмээр юумэ хээгүй бэлэйб. ⁷ Урдань ехэ хэрэгтэй, шу хала гэжэ тоолодог байһан юумэнүүдээ мүнөө, Христосһоо боложо, хэрэггүй хоһон гэжэ тоолоноб. ⁸ Бүри үнэтэй сэнтэй юумэнһээ, минии Дээдын Эзэн Иисус Христосые мэдэрхэнээ гадна бусад бүхы юумэнүүдые би хэрэггүй ба дэмы хоһон гэжэ тоолоноб. Христосһоо боложо би бүхы юумэнһээ арсааб. Христосые оложо, тэрээнтэй сүм нэгэдэхын тулада би бусад бүхы юумые юун дээрэшье тоолоногүйб. ⁹ Тиимэһээ би Хуули сахижа байһанаараа бэшэ, харин Христосто этигэл хүзэгтэй байһанаараа Бурханай урда үнэн сэдхэлтэн болоноб. Бурхан этигэл хүзэгөөрнь лэ хүниие үнэн сэдхэлтэнэй тоодо оруулдаг юм. ¹⁰ Христосые, тэрэниие амидыруулһан хүсые мэдэрхэ гэжэ хүсэнэб. Тэрээндэл адляар зобохо, тэрээндэл адляар үхэхэ дуратай байнаб, ¹¹ тиигэбэл би өөрөө үхөөд амидырха байгаа.

Зорилго эрмэлзэлдээ хүрэхэ тухай

¹² Би зорилго эрмэлзэлдээ хүрөөб, хэхэ ёһотой юумэээ бүгэдыень хээб, эрхим түгэс болооб гэнэгүйб. Гэхэдээ Иисус Христос намайе ямар шагналда хүртөөхөөр өөртөө татажа абаа һэм, тэрэ шагналыень абаха гэжэ би оролдожо байнаб. ¹³ Аха дүүнэрни, тэрэ шагналыень абааб гэжэ би үнэхөөрөө һананагүйб. Яаба тиибэшье, би үнгэрһэн юумэээ мартажа, ерээдүй юумэндээ хүрэхэ гэжэ бүхы шадлаараа шармайнаб. ¹⁴ Тиимэһээ би мүнхын амидаралай шагналые абахаар сэхэ зорижо ябанаб. Тэрэ амидаралда Бурхан намайе Иисус Христосоор дамжуулан дуудаһан байгаа.

¹⁵ Оюун сэдхэлээрээ болбосон хүн бүхэмнай иимэл һанал бодолтой байха ёһотой. Хэрбээ зариманайтнай ондоо һанал бодолтой байбал, Бурхан тэрэниетнай эли болгожо харуулхал. ¹⁶ Яабашье бидэ мүнөө ойлгожо абаһан гуримаа саашадаашье баримталха ёһотойбди.

¹⁷ Аха дүүнэрни, намайе һажаажэ байгты. Манай таанадта харуулһан үльгэр жэшээгээр ахамидаржа байдаг хүнүүдые хаража, дуряжа

байгты. ¹⁸ Олон хүнүүд Христосой хэрээхэндэ хадуулжа үхэхэн ябадалда эсэргүүсэхэн дайсад мэтэ ажамидардаг гэжэ би таанадта урдань оло дахин хэлэжэ байгаа нэм, мүнөөшье нулимсаа гарган дабтажа байнаб. ¹⁹ Бэе махабадайн хүсэлэнгүүд тэдэнэй бурханиинь юм. Тэдэ эшэжэ байха ёһотой юумээрээ омогорхожо байна, энэл дэлхэйн юумэнүүд тухай тэдэ бододог. Тиимэһээ тэдэ тамада орожо хосорхол! ²⁰ Харин бидэнэр тэнгэрийн харьяалай хүнүүд гээшэбди, бидэ тэнгэриһээ өөһэдынгөө Абарагша, Дээдын Эзэн Иисус Христосой ерэхые аргагүй ехээр хүлээжэ байнабди. ²¹ Бүхы юумые өөрынгөө эрхэ мэдэлдэ оруулха аргатай хүсэ шадалаараа тэрэ манай ахир һулахан бээнүүдые хубилгажа, өөрынгөө алдарта бэетэй адлихан болгохо юм.

Павел хүзэглэгшэдые зоригжуулна

4 ¹ Инаг хайрата аха дүүнэрни, би таанадые ехэл үгылжэ байнаб. Таанад намайе баяр жаргалаар дүүргэнэт, таанадаар би омогорхоноб. Инаг хайрата аха дүүнэрни, иигэжэл Дээдын Эзэндэ үнэн сэхэ байгты.

² Эводи Синтихи, та хоёр һамгад хоорондоо хэрүүл хэхээе болигты гэжэ ехэл гуйнаб, та хоёр Дээдын Эзэнэй мэдэлдэ байна ха юмта. ³ Шишье, үнэн сэхэ хүдэлмэрилэгшэмни, баһа тэдэ эхэнэрнүүдтэ туһалаарай. Тэдэнэр намтай, Клементтэй болон бусадшые хүзэглэгшэдтэй хамта Һайн Мэдээсэлые эдэбхитэйгээр дэлгэрүүлээ юм. Тэдэ зоной нэрэнүүдын мүнөө Бурханай номдо бэшэгдээ.

⁴ Дээдын Эзэнтэй нэгэдэхэндээ ходо баясажа байгты. Баясагты гэжэ би дахин хэлэнэб. ⁵ Хүн бүхэндэ номгон даруугаар хандажа байгты. Дээдын Эзэн удангүй заларан ерэхэ. ⁶ Юундэшые ханаагаа бү зобогты, зальбарха бүхэндөө Бурханда баясхалан хүргөөд, хэрэгтэй юумээ гуйжа байгты. ⁷ Тиигэбэл Бурхан таанадта хүнэй гүйсэд ойлгохын аргагүй амгалан тайбан байдал үршөөхэ, тиин тэрэ амгалан байдал зүрхэ сэдхэлыетнай, һанал бодолыетнай Иисус Христосой ашаар сахижа байха.

⁸ Аха дүүнэрни, таанад һанал бодолдоо үнэн зүб, шулуун сэхэ, һайн һайхан, арюун сэбэр, илдам налгай, магтаалда хүрэмөөр юумэнүүд тухай сэдхэжэ ябагты гэжэ түгэсхэлдөө захижа байнаб. ⁹ Минии хэлэжэ, юумэ хэжэ байхада намһаа һуража, ойлгожо абаһан бүгэдые бээлүүлжэ байгты. Тиигэбэл зүрхэ сэдхэлдэмнай, һанал бодолдоннай амгалан байдал үршөөдэг Бурхан манай дунда оршожо байхал.

Тухалһанай түлөө баяр хүргэнэ

¹⁰ Нилээд удаан сагай үнгэрһэн хойно дахин намда һаналаа табижа байхадатнай Дээдын Эзэнтэй нэгэдһэн минии амидаралда ехэ баяр боложо байна. Таанад урдань нам тухай бододоггүй байгаат гэнэгүйб, урдань таанад намайе анхаржа байһанаа харуулха арга боломжогүй байгаат. ¹¹ Юумээр дуталдаһандаа тиигэжэ хэлээгүйб, би байһан юумээрээл сэдхэл дүүрэн байжа һурашаһан хүнби. ¹² Би дутуу дундашые, элбэг баяншые байдалда амидаржа шадахаб. Бүхы юумэндэ һурааб, ямаршые сагта, хаанашые садхалан гүб, али үлдэнэ гүб, элбэг дэлбэг юумэтэй гүб, али дутуу дунда ябана гүб илгаагүй һанаа дүүрэн ябадагби. ¹³ Христосой намда үршөөжэ байһан хүсэ шадалаар би ямаршые байдалые дабаха аргатайб.

¹⁴ Тиигэбэшые, гай бэрхэшээлдэ ороод байхадамни намда тухалхадаа, ехэл һайн хэрэг бүтээгээт. ¹⁵ Македонииһоо гараад Һайн Мэдээсэл номножо эхилхэдэмни гансал танай хүзэглэгшэдэй бүлгэм намда тухалжа, гансал танай бүлгэм минии олзо гарзые хубаалсажа ябадаг байһые таанад, филиппынхид, һайн мэдэнэт. ¹⁶ Фессалоники хотодошые байхадамни таанад хэдэн удаа намда хэрэгтэй юумэ эльгээгээ һэнта. ¹⁷ Таанадһаа юумэ абаха зорилготойгоор энээниие хэлэнэ бэшэб, харин таанадай шагналда нэмэри болохо юумые хараха һанаатайгаар хэлэнэб. ¹⁸ Би таанадай эльгээһэн бүхы юумые абааб — тэдэ бүхэн намда хангалтай хүрөө. Таанадай үгэһэн бүхы бэлэгүүдые Епафродит намда асаржа үгөө, мүнөө хэрэгтэй бүхы юумэн намда байна. Хангал һайхан уталга үргэхэдэ Бурхан ехэ дуратай байдаг, тон тиигэжэл тэрэ танай бэлэгүүдтэ баясана. ¹⁹ Бурхамни Иисус Христосой аша туһаар өөрын элбэг дэлбэг баялигһаа таанадта хэрэгтэй бүхэниие үршөөһэй гэжэ би зальбарнаб. ²⁰ Манай Эсэгэ Бурхан хэтын хэтэдэ алдар солотой байһай! Болтогой!

Түгэсхэлэй үгэнүүд

²¹ Иисус Христосой мэдэлдэ байһан Бурханай хүнүүдтэ минии мэндые дамжуулаарайгты. Намтай хамта байһан хүзэглэгшэд таанадта амар мэндые хүргэнэ. ²² Эндэ байһан Бурханай хүнүүд булта, илангаяа хаанай ордондо ажал хэгшэд таанадта амар мэндые хүргэжэ байна.

²³ Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл хайра та бүгэдэнтэй оршожо байг лэ.

Павелай Колоссы хотын hүзeглэгшэдэй бүлгэмдэ бэшэhэн хандалга

Амаршалга

1 ¹⁻² Аха дүүнэр, Иисус Христостой нэгэдэhэн Колоссы хотын хү- зэг этигэлтэй Бурханай хүнүүд, Бурханай эрхэ мэдэлээр Христос Иисусай элшэн болоhон би Павел ба манай дүү Тимофей таанадые амаршалнабди.

Бурхан Эсэгэhээ таанадта үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие айладханабди*.

Павел баясхалан хүргэн зальбарна

³⁻⁴ Иисус Христосто этигэдэг тухайтнай, Бурханай бүхы зондо дуратай байдаг тухайтнай бидэ дуулаа hэмди. Тиимэhээ та бүхэнэй түлөө зальбархадаа, бидэ Дээдын Эзэн Иисус Христосой Эсэгэ Бурханда ходо баясхалан хүргэжэ байдагбди. ⁵ Үнэн зүб үгые, hайн Мэдээсэлые анхан таанадта номноходомнай, таанад найдалга тухай дуулаа hэнта. Бурханай тэнгэри дээрэ бэлдээд байхан юумэндэ найдажа байхан дээрэhээ таанад хүзeглэнэт, дуратай байнат. ⁶ hайн Мэдээсэл бүхы замбуулин дэлхэй дээрэ ехэ hайнаар дэлгэржэ, үрэ дүн асаржа байна. Бурханай буян хэшэг тухай анха дуулаад, үнэн ушарынь мэдэхэдэтнай тэрэ таанадай дунда баhа hайнаар дэлгэржэ байхан юм. ⁷ Бидэнтэй хамта хүдэлдэг, бидэнэй аша туhada

* Зарим эхэ бэшэгүүдтэ: Бурхан Эсэгэhээ болон манай Дээдын Эзэн Иисус Христосхоо үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие айладхана гэжэ бэшээтэй байдаг.

Христосто этигэл найдалтайгаар алба хэдэг инаг хайрата Епафрас-
наа Бурханай үршөөл хайра тухай мэдэһэн байгаат. ⁸ Таанадта үгэ-
жэ байһан Нангин Һүлдын хайра дуран тухай тэрэ бидэндэ дуулга-
һан байгаа.

⁹ Тиимэһээ бидэ таанад тухай дуулаһан үдэрһөө эхилжэ үргэлжэ
таанадай түлөө зальбаржа байдагбди. Бурханай Һүлдын үгэдэг гүн
ухаан, ойлгосо таанадтай байха тухайнь, тиигэхэдэ Бурханай дура
хүсэлөө таанадта харуулжа байха тухайнь бидэ Бурхание гуйдаг-
бди. ¹⁰ Тиигэбэл таанад Дээдын Эзэнэй хүсэһэн ёһоор ажамидаржа,
тэрээндэ хайшаагдаха юумые хэдэг байхат. Таанад хайн хайхан
хэрэгүүдые бүтээжэ, Бурхание бүрил хайн мэдэрдэг болохо хэнта.
¹¹⁻¹² Тэрэнэй алдарта хүсэ шадалаар бэхижэн, таанад аргагүй ехэ
тэнхээ тэсэбэритэй болохот. Тиимэһээ тэнгэрийн гэрэл туяада
өөрынгөө хүнүүдтэ бэлдээд байһан юумые хубаалсаха эрхэ таанадта
үгэһэн Эсэгэдээ баяртайгаар баясхалан хүргэгты.

Христос ба тэрэнэй ажал тухай

¹³ Бурхан бидэниие харанхы мунхагай хүсэнһөө аршалжа, инаг
хайрата Хүбүүнэйнгээ эрхэ засагта оруулаа юм. ¹⁴ Тэрэ Хүбүүниинь
бидэнией нүгэлнүүдые хүлисөөд, бидэниие эрхэ сүлөөтэй болгоо юм.

¹⁵ *Харагдадаггүй Бурхание бидэ
Христос соо хараха аргатайбди.
Христос Бурханай ууган Хүбүүн юм,
Тэрэ бүтээгдэһэн бүхы юумэнэй дээгүүр юм.*

¹⁶ *Газар дэлхэй, тэнгэри огторгой дээрэхи
Харагдадагыше, харагдадаггүйше юумэнүүдые,
тэдэнэй тоодо хаануудые, эзэдые,
засаглагшадые, захирагшадые
Бурхан тэрэнэй ашаар бүтээгөө.
Бүхы юумые тэрэнэй ашаар,
Бүхы юумые тэрэнэй тулада
Бурхан бүтээгөө юм.*

¹⁷ *Бүхы юумэнүүдэй бүтээгдэхэнээ урда
Христос байгаа,
тиимэһээл тэрэнэй ашаар
бүхы юумэн оршоожо байна.*

¹⁸ *Тэрэ хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй толгойнь юм,
хүзэглэгшэдэй бүлгэм тэрэнэй бэень юм.*

*Тэрэ тус бэеын амидаралай эхин болоно.
Бүхы юумэнүүдэй дээгүүр байхын тула
тэрэ ууган Хүбүүн үхөөд,
хамагай түрүүндэ амидыруулагдаһан юм.
Тэрэ хамаг юумэнэй түрүүндэ юм.*

- ¹⁹ *Бурхан бүхы шанарнуудаа
Хүбүүндээ шэнгээхэ дуратайл байгаа.*
- ²⁰ *Хүбүүнэйнгээ ашаар бүхы юртэмсэтэй
Бурхан эблэрхэ ханаатай байгаа.
Хэрээндэ хадуулаад үхэнэн Хүбүүнэйнгээ шуһаар
Бурхан энхэ тайбаниие тогтоожо,
газар дэлхэй болон тэнгэри огторгой дээрэхи
бүхы юумэнүүдтэй эбээ нэгэдхүүлээ юм.*

²¹ Нүгэлтэ юумэнүүдые ханаашалжа, үйлэдэжэ байһан дээрэһээ хэзээ нэгэн сагта таанад Бурханһаа холо байгаат, тэрэнэй дайсадынъ байгаат. ²² Харин мүнөө өөрынгөө урда таанадые нангин, арюун сэбэр, гэмгүй байлгахын тула Хүбүүнэйнгээ үхэлөөр Бурхан таанадтай эбээ нэгэдхүүлбэ. ²³ Тиимэһээ таанад хатуу ба сухаришагүй хүзэглэжэ байха ёһотойт, Һайн Мэдээсэлые шагнажа этигэһэн найдабарияа алдаха ёһогүйт. Ушарынъ юуб гэхэдэ, би Павел газар дэлхэй дээрэ бүхы амитадта номногдоһон тэрэ Һайн Мэдээсэлэй зарасань болооб.

Һүзэглэгшэдэй бүлгэмэй албатан Павелай ажал

²⁴ Мүнөө би таанадай түлөө зоболон эдлэжэ байхадаа жаргалтай байнаб, ушарынъ ямар бэ гэхэдэ, Христосой бэень болохо хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй түлөө би Христостол адляар зобоноб, тиихэдээ дутуу зоболонгуудые хүсэлдүүлжэ байнаб. ²⁵⁻²⁶ Бурхан намайе хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй алба хэгшээр табяад, таанадай Һайн Һайханай түлөө Бурханай үгые гүйсэд номнохо ажал даалгаа. Тэрэ Бурханай үгэ үнгэрһэн үе сагта хүн түрэлхитэнһөө далда байгаа, харин мүнөө Бурханай зондо элирхэйлэгдээ. ²⁷ Энэ нюусаяа Бурхан өөрынгөө хүнүүдтэ мэдүүлхэ гэжэ түсэблэжэ байна, гэхэтэй сасуу энэ үнэтэй ба алдартыа нюусань бүхы хүнүүдтэ юм. Тэрэ нюусань — Христос таанадай досоо гэһэн удхатай, таанад Бурханай алдарые хубаалсахат гэһэн удхатай юм. ²⁸ Тиимэһээ бидэ Христосые хүн бүхэндэ номножо байнабди. Иисус Христостой нэгэдэһэн хүн бүхэниие Бурханай урда байлгахын тула бидэ бүхы ухаан бодолоороо тэдэниие

хурганабди, идханабди. ²⁹Тэрэ бүхэнэй тулада би Христосой үгэжэ байһан, минии зосоо ажаллажа байһан агуу хүсые ашаглан оролдосотойгоор хүдэлжэ байнаб.

2 ¹Таанадай, Лаодики хотынхидой болон намайе нюураарни танихагүйшые хүнүүдэй түлөө эршэтэйгээр минии ажаллажа байһан тухай мэдэжэ байхыетнай хүсэнэб. ²Тэдэниие урмашуулхын, хайра дураарнь нэгэдүүлхын тула, үнэн зүб ойлгосо үгэдэг баталаатай баялигаар элбэг байлгахын тула би тиигэжэ хүдэлнэб. Тиигэжэл тэдэ зон Бурханай нюусые, Христосые мэдэхэ. ³Христос болбол Бурханай мэргэн ухаанай болон мэдэрэлгын баялигые нээхэ түлхюур юм.

⁴Хэдышые хайн гэжэ ханагдаһан хуурмаг үгэнүүдээр таанадые хэнэйшые хорхойтуулхагүйн, хамааруулхагүйн тула эдэ бүгэдые хэлэжэ байнаб. ⁵Би бэээрээ таанадай хажууда байгаашыегүй хаа, ханал бодолоороо таанатай хамта байнаб, тиин Христосто этигэһэн хүзэгэйтнай бата хатуу байһыень, хайн журамтай байхыетнай хараад баясажа байнаб.

Христос жэнхэни ажамидарал үршөөнэ

⁶Христос Иисусые Дээдын Эзэн гэжэ тооложо байһандаал адли тэрээнтэй хамта ажамидаржа байгты. ⁷Таанадые хурганан ёһоор тэрээн соо үндэхээ гүнзэгы табигты, тэрэниие нуури болгон ажамидаралаа зохёогты, бүри ехээр тэрээндэ хүзэглэжэ байгты. Тиигэхэтэйгээ сасуу Бурханда ходо баяр хүргэжэ байгты.

⁸Христосхоо бэшэ, харин замбуулиниие захирһан хүсэнүүдһээ*, хүнүүдэй хөөрэдэг үльгэрнүүдһээ эхи абадаг дэмы хооһон, хуурмаг үгэнүүдэй эльбэдэ абтаад, богоолшолуулхаһаа хэргылэгты. ⁹Христосой махабад бэе соо Бурханай бүхы шанарнууд бүрин оршоно. ¹⁰Тэрээнтэй нэгэдэхэдээ таанадайшые ажамидарал эрхим түгэс шанартай болоо. Христос ямаршые засаглагшадһаа, захирагшадһаа дээгүүр юм.

¹¹Христостой нэгэдэхэдээ, таанад отолуулһан байгаат, зүгөөр хүнүүдэй отолуулдаг аргаар бэшэ, харин Христосоор отолуулһан байгаат. Энэ отолуулга таанадые нүгэлтэ хэрэгүүдые хүүлэдэг заншалануудһаатнай сүлөөлһэн удхатай юм. ¹²Таанад уһаар арюудхагдахандаа Христостой хамта үхөөт, тиихэдээл тэрэниие амидыруулһан

* Ондоогоор замбуулин юртэмсэ тухай гол хургаалнуудһаа эхи абадаг гэһэн удхатай.

Бурханай хүсэндэ этигэжэ, Христостой хамта амидыруулагдаат. ¹³Таанад нүгэл хэдэг, отолуулаагүй, Бурханай хүнүүд бэшэ байһан дээрэ-һээ урдань үхэхэн хүнүүдтэл адли байгаат. Харин Бурхан таанадые мүнөө Христостой хамта амидыруулаа. Бурхан бидэнэй бүхы нүгэлнүүдые хүлисөө. ¹⁴Нүгэлнүүднай маанадые Бурханда үритэйшүүл болгоо. Хуулиин ёһоор бидэнэй түлэхэ ёһотой үри шэриин тэмдэглэлнүүдые тэрэ арилгаба. Манай үри шэри ба нүгэлнүүдые тэрэ хэрээһэн дээрэ саазалуулагдан түлэбэ. ¹⁵Тиигэжэ Христосой ашаар Бурхан захирагша ба засаглагша хүсэнүүдые дараа, тиигээд илалта туйлахадаа тэдэ хүсэнүүдые плендэ абтаһан зондол адляар бүхы арадай урда ябуулаа.

¹⁶Иигэхэдээ эдижэ, уужа байһан юумэнһээтнай боложо гү, али ямар нэгэн һайндэрэй, Шэнэ һарын һайндэрэй гү, али субботын үдэрэй түлөө хэншые таанадые бү зэмэлэг. ¹⁷Тэдэ юумэнүүд ерээдүй алдарай – Христосой бэсын – һүүдэрын лэ гээшэ. ¹⁸Үзэл үзэдэг хадаа бусад хүнүүдһээ дээгүүрби гэдэг хүнүүд, даруу зантай байһан хэбэр үзүүлдэг хүнүүд, Эльгээмэлнүүдтэ шүтэдэг хүнүүд шагналыетнай бү буляаг лэ. Тиимэ хүнүүд ехэ ухаатайб гэжэ дэмы һайрхана. Үнэндөө тэдэнэр тэнэгүүд юм. ¹⁹Тэдэнэр бэсын толгой болохо Христосто найданагүй. Гэхэтэй сасуу бэе толгойн, Христосой хиналта доро ургажа, тэрэнэй бүридэл болон барисаагаар холбогдуулан эблэрэн, Бурханайл дураар ургадаг юм.

²⁰⁻²¹Таанад Христостой үхөөд, энэ замбуулиниие захирһан хүсэнүүдһээ сүлөөлэгдэбэт. Тиихэдээ яагаад таанад энэ дэлхэйн харьяалда байһандал адли ажамидарна гээшэбта? Яагаад таанад: «Гар бү хүрэ», «Амтыень бү үзэ», «Барижа бү үзэ» гэхэ мэтын тогтоолнуудые сахина гээшэбта? ²²Тэрэ мэтын юумэнүүд хэрэглэгдэһэнэйнгээ һүүлээр хэрэггүй болодог. Эдэ тогтоолнууд хүнүүдэйл зохёһон дүримүүд ба һургаалнууд гээшэ. ²³Тиимэ тогтоолнуудые баримталхада эсэн юумэ хэһэнтэйл адляар бодогдодог. Гэхэтэй сасуу Бурханда бүри ехээр дуратай, даруу зантай, бээ баридаг болоһон шэнги байдаг. Үнэндээ тэдэ тогтоолнууд хүнэй хүсэлэнгүүдые мэдэлдээ абаха аргагүй юм.

Христостой нэгэдэн шэнээр ажамидарха тухай

3 ¹Таанад Христостой амидыруулагдаһан хадаа Бурханай баруун талада хаан шэрээдэ һууһан Христосой оршодог тэнгэридэхи юумэнүүдтэ зүдхэгты. ²Эндэ, газар дэлхэйдэ байһан юумэнүүдтэ бэшэ, харин тэндэ, тэнгэридэ байһан юумэнүүдтэ һаналаа табижа

байгты. ³ Таанад Христостой үхэнэн байгаат, тиимэнээ аминтнай Бурханай урда Христостой хамта хоргодуулагдаад байна. ⁴ Танай бодото амидарал болбол Христос гээшэ, тиин тэрэнэй ерэхэдэ таанадшые тэрээнтэй хамта алдартань хүртэлсэн ерэхэт.

⁵ Таанад досоотнай хүдэлдэг дэлхэйн хүсэлэнгүүдые: эрэдээ гү, али эхэнэртээ урбалта, забхайралга, шунал, нүгэлтэ хүсэлэнгүүд, онгонуудта шүтэхэтэй сасуулагдама хомхойрол гэхэ мэтын юумэнүүдые хүнөөхэ ёһотойт. ⁶ Тиимэ юумэнүүдые үйлэдэдэг, мэдэлдэнь ородоггүй хүнүүдые Бурхан хэһээхэ. ⁷ Таанад өөһэдөөшые тэдэ зоной дунда амидаржа байхадаа тиимэ хүсэлэнгүүдэй мэдэлдэ байдаг бэлэйт.

⁸ Харин мүнөө таанад уурлахаяа, галзуугаар суخالдахаяа, хорлохоёо, Бурхание муушалхаяа, муухай үгэнүүдые хэлэхээ, эдэ мэтын муухай юумэнүүдые үйлэдэхээ болигты. ⁹ Бэе бээдээ худал юумэ хэлэхээ болигты, таанад урданайгаа ажамидалые заншалнуудтайнь хамта орхёо ха юмта. ¹⁰ Таанад шэнэ хүнүүд болобот. Таанадта өөрыгөө бүрин мэдүүлхын тула Бурхан, Бүтээгшэ тиимэ хүнүүдые бүрил өөртөө адли болгон шэнэдхэдэг юм. ¹¹ Эсэстээ грегүүдэй болон иудейнүүдэй хоорондо, отолуулхан болон отолуулаагүй хүнүүдэй хоорондо, хариин болон зэрлиг зоной хоорондо, барлагуудай болон сүлөөтэй хүнүүдэй хоорондо ямаршые илгаа үгы юм, гансал Христос бии юм, тиин бүхы юумэн Христос, бүхы юумэн соо Христос байха юм.

¹² Таанад гэгээн хүнүүд гээшэт. Бурхан таанадта дуратай, таанадые өөртөө шэлэжэ абаа юм. Тиимэнээ таанад бэе бээе хайрлажа, бэе бээдээ найнаар хандажа байгты, номгон, даруу зантай, тэсэбэритэй байгты. ¹³ Таанад бэе бээе ойлгожо байгты, тиимэнээ хэн нэгэнэйтнай нүгөөдэдөө гомдолтой байбалнь, гомдохоонон хүнөө хүлисэжэ байгты. Дээдын Эзэнэй таанадые хүлисэһэндэл адли таанад бэе бээе хүлисэжэ байха ёһотойт. ¹⁴ Энээнһээ гадна үшөө бэе бээдээ дуратай байгты. Хайра дуран бүхы хүзэглэгшэдые холбодог, тиигэжэ тэдэнэр бодотоор нэгэдэдэг юм. ¹⁵ Христосой хайрлажа байһан энхэ тайбан таанадай зүрхэ сэдхэлые хүтэлжэ байг лэ. Бурхан энхэ тайбанай тулада таанадые дуудажэ, нэгэ бэе болгон нэгэдхээ ха юм. Үргэлжэ баяр хүргэжэ байгты. ¹⁶ Христосой хургаал ажамидалайтнай гол хүтэлэгшэнь болог лэ. Бэе бээе ухаатайгаар, бодомжотойгоор хургажа, заабарилжа байгты. Бурханда баяр хүргэн, псаломууд, магтаалнууд, арюун нангин дуунуудые дуулажа байгты.

¹⁷ Ямаршые юумые Дээдын Эзэн Иисусай нэрэ алдарай түлөө хэжэ, али хэлэжэ байгты, тэрэнээр дамжуулан Эсэгэ Бурхандаа баяр хүргэжэ байгты.

Шэнэ ажамидаралдаа сахиха зарим дүримүүд

¹⁸ Эхэнэрнүүд, үбгэдэйнгөө эрхэ мэдэлдэ байгты. Дээдын Эзэндэ хүзэглэдэг зон тиигэжэл өөһэдыгөө абажа ябаха ёһотой юм.

¹⁹ Эрэшүүл, намгадтаа дуратай байгты. Тэдээндээ шэрүүнээр бү хандагты.

²⁰ Үхибүүд, эхэ эсэгынгээ үгэ ходо дуулажа ябагты. Дээдын Эзэн тиимэ ябадалые найшаадаг юм.

²¹ Эсэгэнэр, үхибүүдэйнгээ сухалыень бү хүргэжэ байгты, тиигэ-бэлтнай тэдэтнай урмаа хухарха.

²² Барлагууд, эзэдэйнгээ үгэ ходо дуулажа байгты. Билдагуушад-тал адли эзэдэйнгээ гансал хаража байхадань бэшэ, харин тэдээндэ найшаагдаха юумэ гэнэн зүрхэнһөөн, Бурханда хүгэдэн, ходо хэжэ байгты. ²³ Ямаршые юумэ хэхэдээ, эзэдынгээ магтаалда хүртэхын тула бэшэ, харин Дээдын Эзэнэй найшаалда хүртэхын тула үнэн зүрхэнһөө зүдхэжэ байгаарайт. ²⁴ Дээдын Эзэнэй өөрынгөө хүнүүд-тэ бэлдээд байһан юумые тэрээнһээ залгамжалан абахат гэжэ мэдэжэ байгты. Таанад бодото Эзэн Христосто алба хэжэ байна гэ-шэт. ²⁵ Гэмтэ юумэ хэһэн хүн бүхэн өөрынгөө буруугай зэргээр лэ абаха. Бурхан хүн бүхэниие нэрэ түрөөрнь бэшэ, харин үйлэ хэ-рэгүүдээрнь лэ шийдхэдэг юм.

4 ¹ Эзэд, өөһэдынгөө барлагуудта үнэн сэхээр хандажа байгты. Таанад өөһэдөө тэнгэридэ Эзэнтэй байһанаа мэдэнэ ха юмта.

Һүүлшын заабари

² Үргэлжэ Бурханда баяр хүргэн зальбаржа байгты, зальбархадаа, һэргэлэн байгты. ³ Христос тухай нюусые тайлбарилхадамнай, Бур-ханай үгые дэлгэрүүлхэдэмнай, Бурханай бидэндэ һайн боломжо үгэжэ байхынь тулада, таанад бидэнэйшые түлөө баһа зальбаржа байгты. Христос тухай номноһонойнгоо түлөө би мүнөө түрмэдэ һуужа байна. ⁴ Тэрэ нюусые номноходоо шадаха зэргээрээ ойлго-сотой болгон хэлэжэ байхымни тулада зальбаржа байгты.

⁵ Сагаа гээнгүй хүзэглэдэггүй зондо аша туһа хүргэжэ байгаа-райт, тэдэндэ ехэл ухаамсараар хандажа байгаарайт. ⁶ Хэлэхэдээ

таанад зохисохо болон һонирхохо юумэ ходо хэлэжэ байха, тиин хүн бүхэндэ яжа зүб харюу үгэхые мэдэжэ байха ёһотойт.

Һүүлшын амаршалга

⁷ Бидэнээр хамта Дээдын Эзэндэ алба хэдэг үнэн сэхэ, инаг хайрата манай дүү Тихик нам тухай таанадта дуулгаха. ⁸ Бидэнэй яжа ажамидаржа байһан тухай таанад дуулаад, урмашахынтнай тула би тэрэниие таанадта ябуулаа һэм. ⁹ Тихиктэй хамта таанадай нэгэн болоһон, манай найдалтай болон инаг хайрата дүү Онисим ябалсаа. Тэдэнэр эндэ боложо байһан бүхы юумые таанадта хөөрөжэ үгэхэ.

¹⁰ Намтай хамта түрмэдэ һууһан Аристарх, Варнавын аша хүбүүн Марк таанадта мэндые хүргэнэ. (Маркын таанадта ошоболь, тэрэниие угтажа абаха захиралта таанадта үгтэһэн байна). ¹¹ Иуст гэжэ нэрлэгдэдэг Иисус таанадта баһа мэндые хүргэнэ. Эдэ гурбан Бурханай эрхэ засагай мандахын тула намтай хамта хүдэлжэ байһан еврей хүзэглэгшэд юм, тиин тэдэ намда ехэл аша туһатай байгаа юм. ¹² Иисус Христосой зараса, таанадай үшөө нэгэн болохо Епафрас таанадта баһа амар мэндые хүргэнэ. Тэрэ таанадай эрхим түгэс боложо, Бурханай эрхэ хүсэлые бүрин мэдэжэ байхын тула таанадай түлөө үргэлжэ Бурханда зальбардаг юм. ¹³ Таанадай болон Лаодики, Иераполь хотодо байһан хүнүүдэй түлөө тэрэнэй ехэл эршэтэйгээр ажаллажа байдагыень би өөрөө баталжа шадахаб. ¹⁴ Манай эрхим хүндэтэ Лука эмшэ ба Демас хоёр таанадта мэндые хүргэжэ байна.

¹⁵ Лаодики хотын хүзэглэгшэдтэ, Нимфада, тэрэнэй гэртэ суглардаг хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ бидэнһээ мэндые дамжуулаарайт. ¹⁶ Таанад энэ хандалгые уншаад, һүүлдэнь Лаодики хотын хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ баһа уншуулаарайт. Тиихэтэй сасуу Лаодики хотын хүзэглэгшэдтэ минии эльгээһэн хандалгые таанад уншаарайт. ¹⁷ «Дээдын Эзэнэй даалгаһан ажалые бүтээгээрэй», — гэжэ Архипда хэлээрэйт.

¹⁸ Павел таанадые амаршална гэжэ би өөрын гараар бэшэнэб. Гэнжэнүүдээр хүлээтэй байһан тухаймни һанажа байгаарайгты.

Бурханай үршөөл хайра та бүхэнтэй оршожо байхань болтогой.

Павелай Фессалоники хотын хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ бэшэһэн түрүүшын хандалга

Амаршалга

1 ¹Фессалоники хотын хүзэглэгшэдэй бүлгэм, таанадые Павел, Силуан, Тимофей гурбан амаршална. Эсэгэ Бурхан ба Дээдын Эзэн Иисус Христос таанадта үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие үршөөг лэ!*

Фессалоники хотынхидой этигэл хүзэг ба ажамидарал тухай

²Та бүхэнэй түлөө бидэ Бурханда ходо баясхалан хүргэжэ, та бүхэниие үргэлжэ зальбаралдаа дурдажа байдагбди. ³Эсэгэ Бурханай урда тээ этигэл хүзэгөө хэрэг дээрээ бээлүүлдэг байһыетнай, хайра дуран ажалыетнай бүхэжүүлдэг байһыень, Дээдын Эзэн Иисус Христосто бэхи батаар найдажа байдагыетнай бидэ үргэлжэ һанадагбди. ⁴Аха дүүнэрни, Бурхан таанадта дуратай, таанадые шэлэжэ абаа юм гэжэ бидэ мэдэнэ ха юмди. ⁵Һайн Мэдээсэлые таанадта асархадаа бидэ ганса үгэнүүдые хэрэглээ бэшэ, үшөө Нангин Һүлдын хүсэ хэрэглээбди. Һайн Мэдээсэлэй үнэн зүб байһыень харуулаабди. Таанадай дунда байхадаа, танай аша туһада яажа амидаржа байһыемнай таанад мэдэнэт.

⁶Таанад маанадта болон Дээдын Эзэндэ һажаан ажамидаржа эхилээ һэнта. Ехэ зобожо байһаншье һаа, Бурханай үгые таанад

* Павел, Сила, Тимофей гурбан Эсэгэ Бурхан ба Дээдын Эзэн Иисус Христостой нэгэдэһэн Фессалоники хотын хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ Бурхан Эсэгэһээ болон манай Дээдын Эзэн Иисус Христосхоо үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие айладхана.

баяртайгаар угтажа абаа лэнта. Энэ баяр таанадта Нангин лүлдэ олгожо байна. ⁷Тиигэжэ таанад Македонидо ба Ахайяда амидархан бүхы хүзэглэгшэдтэ жэшээ харуулбат. ⁸Таанад Македонидо ба Ахайяда ганса Бурханай үгэ тараагаа бэшэт, үшөө таанадай Бурханда хүзэглэдэг тухай мэдээсэл хаа хаанагүй тараа. Тиимэһээ дахин дурдаһанай хэрэггүй байна. ⁹⁻¹⁰Маанадай таанадта ошоходо, таанадай яжа бидэниие угтажа абаһан тухай, онгонуудаа орхижо, Бурханда хандаһан тухайтнай булта хөөрэлдэжэ байна. Үнэн зүб ба амиды Бурханда алба хэхэ ханаатайгаар, маанад дээрэ ерээдүйдэ бууха ёһотой Бурханай уур сулалжа аршалжа байһан, үхөөд амидыран Христосой тэнгэриһээ буужа ерэхые хүлээхэ ханаатайгаар таанад Бурханда хандаһан байгаат.

Павелай Фессалоники хотодо ажалһан тухай

2 ¹Аха дүүнэрни, бидэнэй таанадта ерэнэн хэрэг дэмы үнгэрөөгүй гэжэ таанад өөһэдөө мэдэнэт. ²Филиппы хотодо байхадамнай ямар муугаар бидэндэ хандажа, бидэниие баһажа доромжолһыень таанад мэдэнэт. Манда эсэргүүсэһэн зоной олон байһаншье хаань, Һайн Мэдээсэлые номнохо зориг бидэндэ Бурхан үгөө юм. ³Манай таанадта номножо байгаа хургаалда алдуушье үгы, булхайтай ушар шалтагааншьегүй, бидэ хэниешье мэхэлхэ гэжэ оролдоногүйбди. ⁴Бурхан бидэниие туршаад, Һайн Мэдээсэл номнохыемнай даалгаа. Тиимэһээ номноходоо бидэ хүнүүдтэ найшаагдаха гэжэ оролдодоггүйбди, харин бидэнэй ханал бодолые туршажа байдаг Бурханда найшаагдаха гэжэ оролдодогбди. ⁵Бидэ наймһарһан үгэнүүдые хэлэхээ таанадта ерээгүйбди, хомхолзоһон сэдхэлээ нюужа уран үгэнүүдые хэлэжэ байгаагүйбди гэжэ таанад яһала һайн мэдэжэ байнат. Бурхан манай гэршэ юм! ⁶Бидэ хэнэйшье, таанадайшье, бэшэшье зоной магтаалда хүртэхые оролдоногүйбди. ⁷Бидэ Христосой элшэд юм хадаа таанадһаа мүнгэнэй туһаламжа абаха аргатай байгаабди. Зүгөөр бидэ үхибүүдтэ ханалаа табижа байдаг эхэнэр шэнги таанадтай энхэргэн байгаабди. ⁸Таанадта дуратай байһан хадаа бидэ Бурханай Һайн Мэдээсэлээр хубалсахаһаа гадна ами наһаараа хубалсахада бэлэн байгаабди. Бидэ таанадта ехэл дуратай байгаабди. ⁹Аха дүүнэрни, яжа ажаллажа, эсэжэ сусажа байһан тухаймнай таанад ханана байхат. Таанадые ямаршье юумээр зобоохогүй гэжэ бидэ таанадта Бурханай Һайн Мэдээсэлые үдэр һүнигүй номножо байгаа һэмди.

¹⁰ Та хүзэглэгшэдтэ бидэ арюун найханаар, үнэн сэхээр, хандадаг байгаабди. Бидэниие зэмэлхээр юумэн үгы. Таанад өөхэдөөшье, Бурханшье тэрэниие гэршэлхэ. ¹¹ Эхэ эсэгэ хоёрой үхибүүдтээ хандадагтал адляар бидэ та бүхэндэ хандажа байгаабди. ¹² Хаан түрөөрөө ба алдар солоороо хубаалсаха гэжэ таанадые дууданан Бурханда найшаагдаха амидаралаар амидархыетнай бидэ гуйжа, идхажа, аргадажа байгаабди.

¹³ Бурханда үргэлжэ баясхалан хүргэжэ байха ондоошье шалтагаан бидэндэ бии юм. Таанадта Бурханай үгэ асархадамнай, таанад тэрэниие хүнүүдэй үгэдэл бэшэ, харин Бурханай үгэдэл шагнажа, угтажа абаа хэнтэ.

Тэрэ үнэхөөрөө Бурханай үгэ байгаа, та хүзэглэгшэдэй дунда ажаллажа байгаа. ¹⁴⁻¹⁵ Аха дүүнэрни, Иисус Христостой нэгэдэһэн Иудейн хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэй ямар юумэн ушараа хэм, тон тиимэ юумэн таанадтайшье ушараа. Дээдын Эзэн Иисус Христосые, лүндэншэдые алаһан, бидэниие хашажа мүрдэжэ байһан Иудейн зонһоо боложо, тэдэ зоной зобондол адли таанад баһа өөхэдынгөө хотынхидтэ хашуулан мүрдүүлэн зобоот. Тэдэ Иудейн зон Бурханда ехэл жэрхэдэһэтэй байна. Хүн бүхэндэ үнөөрхэжэ байна. ¹⁶ Бусад арадуудай абарагдахын тулада Бурханай үгэ номноходомнай тэдэ баһал хаалта хэнэ. Тиигэжэ Иудейн зон хэһэн нүгэлнүүдэйнгөө хүүлшын нүгэлье хэбэ. Одоол мүнөө Бурхан тэдэниие хэхэһэн даа.

Павел дахин Фессалоники ошохо хүсэлтэй байна

¹⁷ Аха дүүнэрни, таанадтай саг зуура хахасаад байхадаа таанадаа ехэл үгылөөбди, таанадтай дахин уулзахаяа ехээр оролдообди. Үшөө бидэ ханал бодолоороо ходо таанадтай байгаабди. ¹⁸ Бидэ таанадта ошохо ханаатай байгаабди. Би өөрөө таанадта ошохоёо хэдэ дахин зүдхөөб, зүгөөр сатана бидэндэ хаалта хэжэ байгаа. ¹⁹ Хүүлэй хүүлдэ таанад лэ манай найдабари, манай баяр, манай Дээдын Эзэн Иисусай ерэхэдэ илаһандаа бахархаха шалтагаамнай болоно гээшэт. ²⁰ Таанад үнэхөөрөө манай бахархал, манай баяр болонот.

3 ¹⁻³ Хүүлэй хүүлдэ бидэ тэсэхэ аргагүй болообди. Тиимэһээ Христос тухай һайн Мэдээсэл номнон бидэнтэй Бурханда алба хэжэ байһан Тимофей дүүгээ таанадта эльгээгээд, өөхэдөө Афины хотодо үлэхэ гэжэ шийдээ хэмди. Хэнэйтнайшье хашалга

мүрдэлгэнүүднээ айн сухарихагүйн тула таанадые бата бэхи болгохо, хүзэгыетнай урмашуулха зорилготойгоор бидэ Тимофее ябуулаа хэмди. Тиимэ хашалга мүрдэлгэнүүдые Бурханай бидэндэ заяаһые таанад өөһэдөөшье мэдэнэт. ⁴Түрүүн таанадтай хамта байхадаа хашуулан мүрдүүлхэбди гэжэ бидэ уридшалан хэлээ хэмди. Тон тиимэл юумэн ушараа. ⁵Саашадаа тэсэхэ аргагүй байһандаа, хүзэг тухайтнай мэдэжэ ерэхээрнь Тимофее эльгээгээ хэмди. Шолмос таанадые хорхойтуулаашье хаань, бүхы манай ажал дэмы үнгэрөөгүйл байха гэжэ этигэлтэй байнабди.

⁶Мүнөө Тимофей бусажа ерээ, танай хүзэг ба дуран тухай хайн мэдээсэл асараа. Таанад бидэниие ходо хайнаар дурданат, таанадые харахаяа ехээр хүсэдэгтэмнай адляар таанадшые бидэниие харахаяа ехэл хүсэнэт гэжэ тэрэ хөөрөө. ⁷Аха дүүнэрни, зоболонтой, дутагалтай ажамидаржа байхадамнай таанад бидэниие этигэл хүзэгөөрөө урмашуулбат. ⁸Дээдын Эзэнтэй нэгэдэһэн амидаралаа бата бэхээр сахижа байхадатнай бидэ мүнөө бодотоор амидарбабди. ⁹Таанадай бидэндэ асарһан бүхы баярай түлөө бидэ яжа Бурханда гүйсэд баясхалан хүргэхэ гээшэбибди? ¹⁰Таанадтай уулзаха, этигэл хүзэгтэнтнай дутажа байһан юумые үгэхэ хүсэлтэйгөөр бидэ үдэр хүнигүй Бурхание үнэн зүрхэнһөө гуйнабди.

¹¹Таанадта ошохо харгыемнай Эсэгэ Бурхан өөрөө, манай Дээдын Эзэн Иисус бэлдэжэ үгэг лэ. ¹²Таанадта аргагүй ехэ дуратай байдагтамнай адляар бэе бээдээ болон бусад зондо дуратай байхыетнай Дээдын Эзэн таанадта үршөөг лэ. ¹³Тиигэбэл Дээдын Эзэн Иисусай өөрынгөө хүнүүдтэй хүрэхэ ерэхэдэнь, Эсэгэ Бурханай урда нүгэлгүй, арюун сэбэр байхынтнай тула Дээдын Эзэн таанадые бэхижүүлхэ.

Бурханда хайшаагдаха ажамидарал тухай

4 ¹Аха дүүнэрни, Бурханда хайшаагдадаг ажамидарал ямар байдаг бэ гэжэ таанад бидэнһээ һураа бэлэйт. Мүнөөшье таанад тиимэ ажамидаралтай байнат. Тиин саашадаашье тиигэжэл ажамидаралгы гэжэ бидэ мүнөө Дээдын Эзэн Иисусай нэрээр таанадые гуйха, аргадаха байнабди. ²Дээдын Эзэн Иисусай эрхэ мэдэлээр бидэнэй таанадта үгэһэн захяа заабаринуудые өөһэдөө мэдэжэ байна ха юмта. ³Бурхан таанадые забхай бэшэ, харин гэгээн хүнүүд байхыетнай хүсэнэ. ⁴Хүн бүхэнтнай бээ арюун нангин ба сэбэрээр абажа ябах аһотой. ⁵Бурхание мэдэхэгүй бусад арадуудта адли

зальхай забхай хүсэлэнгүүдтэ бү абтагты. ⁶Тиимэхээ таанадай хэн-
шье Христосто хүзэглэгшэ ондоо хүндэ муу юумэ хэхэ, мэхэлэн ба-
рашхаа ёһогүй. Тиимэ юумэ хэхэн зоние Дээдын Эзэн хэхээхэ гэ-
жэ бидэ уридшье хэлээ һэмди, мүнөөшье хатуугаар һэргылнэбди.
⁷Бурхан бидэниие забхайралдахыемнай бэшэ, харин арюун гэгээ-
нээр амидархыемнай уряалаа юм. ⁸Тиимэхээ энэ һургаал буруу-
шааһан хүн болбол хүниие буруушаана бэшэ, харин таанадта Нан-
гин Һүлдээ үршөөжэ байгаа Бурхание буруушаана.

⁹Бэе бээдээ дуратай байгты гэжэ бэшэхэ хэрэггүй байха. Бэе бээ-
дээ дуратай байхые Бурхан таанадта заажа үгөө ха юм. ¹⁰Таанад
Македонидо ажаһуугаа бүхы хүзэглэгшэдтэ дуратайт. Аха дүүнэр-
най, бүришье ехээр бэе бээдээ дуратай байгты гэжэ таанадые гуй-
набди. ¹¹Бидэнэй түрүүн хэлэхэн ёһоор таанад даруухан ажами-
дарха, өөрынгөө ажал хэхэ, өөһэдөө бээе тэжээхэ зорилго табигты.
¹²Тиигэжэл таанад хүзэггүй хүнүүдтэ хүндэтэй, ямаршье дутагдал-
гүй, эрхим түгэс хүнүүд байхат.

Һүзэглэгшэдэй этигэл найдабари тухай

¹³Аха дүүнэрни, этигэл найдабаригүй байһан хүнүүдтэй адли га-
шуудахагүйнтнай тула наһа бараһан хүнүүд тухай үнэниенъ мэдэжэ
байхыетнай бидэ хүсэнэбди. ¹⁴Иисус үхөөд амидыраа гэжэ бидэ эти-
гэнэбди. Тиимэхээ тэрээндэ хүзэглэжэ байгаад, наһа бараһан хүнүү-
дые Бурхан Иисустай хамта хүтэлжэ ерэхэ гэжэ бидэ этигэнэбди.

¹⁵Мүнөө бидэ таанадта Дээдын Эзэнэй һургаал номнонобди:
Дээдын Эзэнэй ерэхэдэ амиды байгаа бидэ үхэхэн хүнүүдхээ тү-
рүүн тэрээнтэй уулзахагүйбди. ¹⁶Айладхаһан абяанай гарахада,
Бурханай ахалагша Эльгээмэлэй дуу дуулдахада, Бурханай бүрээ-
гэй дуугархада, Дээдын Эзэн өөрөө тэнгэриһээ доошоо бууха юм.
Эдэ бүхэнэй болохын урда тээ Христосто хүзэглэжэ байгаад үхэ-
һэн хүнүүд амидырха. ¹⁷Тиигээд амиды байһан бидэнэр тэдэ үхэ-
һэн хүнүүдтэй хамта Дээдын Эзэниие угтахаяа агаарта үүлэн дээрэ
гарахабди. Тиигээд Дээдын Эзэнтэй ходол хамта байхабди.
¹⁸Иигэжэл, эдэ үгэнүүдээр бэе бээе урмашуулжа байгты.

5 ¹Аха дүүнэрни, эдэ бүхэнэй ушарха саг, болзор тухай таанадта
бэшэхэнэй хэрэггүй. ²Дээдын Эзэн ерэхэдээ һүниндөө орожо
ерэхэн хулгайшандал хүлээгээгүй байхада ерэхэ юм гэжэ таанад
өөһэдөө яһала һайн мэдэжэ байнат. ³Хүнүүдэй «амгалан тайбан,

аюулгүй байнабди» гэжэ байхада тэдэниие гэнтэ хүйдхэхэ. Тэрэ хүйдхэл болбол түрэхөө байһан эхэнэрэй үбдэдэг мэтэ гэнтэ эхилхэ, тиимэхээ хүнүүд тэрээнхээ зайлажа шадахагүй. ⁴ Харин таанад, аха дүүнэрни, харанхы бүрэнхы соо байна бэшэ ха юмта. Тиимэхээ тэрэ Үдэр болбол хулгайшан мэтэ хүлээгээгүй байхадатнай ерэхэ ёһогүй. ⁵ Таанад булта гэрэл туяа бэдэрһэн, үдэрэй харьяалай хүнүүд гээшэт. Бидэ болбол хүниин, харанхы бүрэнхыгэй хүнүүд бэшэбди. ⁶ Тиимэхээ бидэ бэшэ зондо адли унтаха ёһогүйбди. Бидэ һэргэлэн, эрүүл байха ёһотойбди. ⁷ Юундэб гэхэдэ, хүниндөөл хүнүүд унтадаг, хүниндөөл хүнүүд һогтотороо уудаг юм. ⁸ Гэхэдэ бидэ үдэрэй харьяалай хүнүүд хадаа эрүүл байха ёһотойбди. Бидэ хүзэг ба дуран хоёроо хуяг мэтэ үмдэжэ, абарагдаха найдалгаа дуулга мэтэ үмдөөд байха ёһотойбди. ⁹ Бурхан хэхээхын тула бэшэ, харин Дээдын Эзэн Иисус Христосоор дамжан абархын тула бидэниие шэлэжэ абаа юм. ¹⁰ Иисус бидэнэй орондо үхөө, тиимэхээ тэрэнэй ерэхэдэ бидэ амидышые хаа, наһа бараһаншые хаа, тэрэнтэй хамта амидарха ёһотойбди. ¹¹ Тиимэхээ таанад бэе бэеэ урмашуулдаг, бэе бээдээ туһалдаг заншалаа үргэлжэлүүлжэл байгты.

Һуушың захяа заабари ба амаршалга тухай

¹² Аха дүүнэрни, таанадай дунда ажаллажа, Бурханда һайшаагдаха ажамидаралда таанадые хүтэлжэ, хургажа байһан хүнүүдые хүндэлжэ байгты гэжэ бидэ гуйнабди. ¹³ Хэжэ байһан ажалайнь түлөө тэдэнээ хүндэлжэ, тэдээндээ дуратай байгты. Өөһэд хоорондоо амгалан тайбан байгты.

¹⁴ Аха дүүнэрни, залхуу хүнүүдтэ ухаан заагты, зориггүй хүнүүдые урмашуулжа байгты, нулахан хүнүүдтэ дэмжэлгэ үзүүлэгты, хүн бүхэндэ ехэ тэсэбэритэй хандажа байгты гэжэ бидэ баһа гуйха байнабди. ¹⁵ Таанадта муу юумэ хэхэдэнь харюудань муу юумэ бү хэгты, харин бэе бээдээ, хүн бүхэндэ ходо һайн юумэ хэхые оролдогты.

¹⁶ Ходо баяртай байгты. ¹⁷ Ходо зальбаржа ябагты. ¹⁸ Ямаршые нүхэсэлдэ бүхы юумэнэй түлөө бүгэдэндэ баясхалан хүргэжэ байгты. Иисус Христосой харуулһан ёһоор тиимэ юумэ хэжэ байхыетнай Бурхан таанадһаа хүсэжэ байна.

¹⁹ Нангин Һүлдынгөө гэрэлыень бү унтараагты. ²⁰ Уридшалан хэлгэдэн юумэнүүдые бү доромжологты. ²¹ Бүхы юумые шалгажа үзөөд, һайниинь баримталжа ябагты. ²² Элдэб гэмтэ ябадалнуудые хэнгүй байхые хэшээгты.

²³ Бидэндэ амгалан тайбаниие үршөөжэ байһан Бурхан таанадые бүримүһэн арюун нангин болгог, Дээдын Эзэн Иисус Христосой ерэтэр танай ханал бодол, хүнэһэ хүлдэ, махабад бэе бүрин бүтэ-нөөрөө ямаршые дутуу дутагдалгүй хадагалагдажа байг. ²⁴ Таанадые дууданан Бурхан найдабаритай юм хадаа тэрэ бүхэниие бээлүүлхэ.

²⁵ Аха дүүнэрни, бидэнэй түлөө баһа зальбаржа байгты.

²⁶ Бүхы хүзэглэгшэдые арюунаар таалан амаршалагты. ²⁷ Бүхы хүзэглэгшэдтэ энэ бэшэгые уншажа үгэгты гэжэ би Дээдын Эзэнэй нэрэ түрөөр гуйнаб.

²⁸ Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл хайра та бүхэнтэй оршожо байхань болтогой.

Павелай Фессалоники хотын hүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ бэшэhэн хоёрдохи хандалга

Амаршалга

1 ¹ Эсэгэ Бурхан болон Дээдын Эзэн Иисус Христостой нэгэдэн Фессалоники хотын хүзэглэгшэдэй бүлгэм, таанадые Павел, Сила, Тимофей гурбан амаршална. ² Эсэгэ Бурхан болон Дээдын Эзэн Иисус Христос таанадта үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие үршөөг лэ!

Христосой ерэхэдэ болохо зарга шүүбэри

³ Аха дүүнэрни, таанадай түлөө бидэ үргэлжэ Бурханда баясхалан хүргэжэ байха ёхотойбди. Юундэб гэхэдэ, таанад бүри ехээр Бурханда хүзэглэжэ байнат, бүри ехээр бэе бэеэ хайрлажа байнат. ⁴ Тиймэhээ бидэ хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдэй урда таанадаар омогорхожо байнабди. Бүхы хашалан мүрдэлгэнүүдтэ, зоболонгуудта хүзэг этигэлээ алдангүй таанадай тэсэбэритэй байһандатнай омогорхожо байнабди.

⁵ Эдэ бүхэн Бурханай зарга шүүбэриин үнэн зүб байһыень батална. Саашадаа таанад Бурханай хаан орондо орохо эрхэтэй болохот, юундэб гэхэдэ, тэрэнэй түлөө зобожо байнат. ⁶ Бурханай урда үнэн зүб юумэ бүтэхэн болтогой: таанадые зобоожо байһан хүнүүд зобохо, ⁷⁻⁸ харин зобожо байһан таанад, мүн бидэ баясахабди. Дээдын Эзэн Иисусай хүр хүсэтэй Эльгээмэлнүүдтэйгээ тэнгэридэ аһажа байһан гал соо харагдахадань, Бурхан эдэ бүхэниие бээлүүлхэ. Бурханиие буруушааһан хүнүүдые, Һайн Мэдээсэлыень баримталдаггүй хүнүүдые Дээдын Эзэн Иисус хэһээхэ. ⁹ Дээдын Эзэнэй ерэхэ

тэрэ үдэр тэдэ зон Дээдын Эзэнһээ, тэрэнэй алдарта хүр хүсэһөө илгагдаад, хэтын хэтэдэ хэһээгдэн зобохо. ¹⁰ Дээдын Эзэнэй тэрэ үдэр ерэхэдэнь, гэгээн арадынь, бүхы хүзэглэгшэдынь тэрэниие хүндэлхэ, тэрээндэ алдар соло дуудаха. Бидэнэй номноһон хургаалда этигэһэн хадаа таанадшые баһа тэрэ зоной дунда байлсахат. ¹¹ Тиимэһээл бидэ таанадай түлөө холо зальбаржа байдагбди. Зохистой ажамидархынтнай тула Бурхан таанадые дуудаа. Тиин тэрэ ажамидаралые Бурхан таанадта үршөөг лэ. Һайн һайхан юумэ хэжэ байха гэһэн хүсэлэнгүүдыетнай Бурхан өөрынгөө хүсөөр бэелүүлэг лэ, этигэл хүзэгтэйгөөр хэжэ байһан хэрэгүүдыетнай эсэстэнь хүргэг лэ. ¹² Манай Бурхан болон Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл хайраар Дээдын Эзэн Иисус Христосой нэрэнь таанад соо алдаршаһайт, таанад тэрээн соо алдаршаһайт.

Бурханай дайсан

2 ¹ Дээдын Эзэн Иисус Христосой ерэхэ болон бидэнэй тэрээнтэй хамта байха суглаан тухай хэлэбэл, аха дүүнэрни, ² Дээдын Эзэнэй үдэр ерээ гэхэдэ таанад бэлээр ухаан бодолоороо мэгдэжэ, һанаагаа бү зобооройт гэжэ гуйнаб. Тэрэ үдэр ерээ гэжэ бидэниие уридшалан хэлээ, али номноо, али үгы һаа бэшэг соогоо бэшээ гэжэ таанад бодожо магадгүйт. ³ Таанадые хэншые, ямаршые аргаар бү мэхэлэг. Бурханда эсэргүүсэһэн һүүлшын үймөөнэй болотор, һүйдхэл асардаг харата хүнэй элиртэр тэрэ Үдэр ерэхэгүй. ⁴ Бурханда, нангин гэжэ нэрлэгдэдэг бүхы юумэндэ тэрэ хүн эсэргүүсэхэ, тэдэ бүхэнэй дээгүүр өөрыгөө табиha. Тиихэдээ тэрэ бүри Бурхан Һүмэдэ һуугаад, өөрыгөө Бурханби гэжэ баталан хэлэхэ.

⁵ Таанадтай хамта байхадаа би эдэ бүхэн тухай хөөрөжэ байгаа һэм, һанана гүт? ⁶ Харата хүнэй ерэхэдэнь ямар юумэн һаалта болоноб гэжэ таанад өөһэдөө мэдэнэт. Тэрэ томилогдоһон сагтаал ерэхэ. ⁷ Бурханай дайсан нюусаар ажаллажа байна ха юм, гэхэдээ тэрэниие халхалжа байһан хүсэн түрүүн буураха ёһотой. ⁸ Тиигээд Бурханай дайсан элирхэ, харин Дээдын Эзэн Иисус ерэхэдээ, тэрэниие аманайнгаа амисхалаар алаха, өөрынгөө һаргама ялагар байдалаар тэрэниие хүнөөхэ. ⁹ Бурханай дайсан шолмосой хүсэ барижа ерэхэ, тиигээд элдэб янзын хуурмаг гайхамшагта үзэгдэлнүүдые, дүлгэ тэмдэгүүдые үзүүлжэ, ¹⁰ үхэлдэ хүртэхэ хүнүүдтэ элдэб янзын мэхэ гохо хэрэглэхэ. Өөһэдыгөө абаран, үнэн зүб юумэндэ этигээгүй, дурлаагүй зон үхэхэ. ¹¹ Тэрэнэйнь түлөө Бурхан тэдэ зониие эндүүрүүлхэ

аргатай хүсэ эльгээхэ, тиигээд тэдэ зон хуурмаг юумэндэ этигэжэ байха. ¹² Һүүлдэнь үнэн зүб юумэндэ этигээгүй, харин нүгэлтэ юумэ үйлэдэхэ дуратай байһан хүн бүхэн буруушаагдаха.

Таанад абарагдахаар шэлэгдэн байгаат

¹³ Дээдын Эзэндэ инаг хайрата байһан аха дүүнэрни, бидэ таанадай түлөө үргэлжэ Бурханда баясхалан хүргэжэ байха ёһотойбди. Таанадай Нангин Һүлдын хүсөөр Бурханай хүнүүд боложо, үнэн зүб юумэндэ этигэнэн хүзэгөөрөө абарагдахынтнай тула Бурхан таанадые эхинһээ нааша шэлэжэ абаа. ¹⁴ Бидэнэй таанадта номноһон Һайн Мэдээсэлэй ашаар абарагдахынтнай тула Бурхан таанадые дуудаа юм. Дээдын Эзэн Иисус Христосой алдарые хубаалсахаар тэрэ таанадые дуудаа. ¹⁵ Тиимэхээ, аха дүүнэрни, бидэнэй номноһон ба бэшэһэн хургаалнуудые баримталжа, бата бэхи байгты.

¹⁶ Маанадта дуратай, хайра үршөөлөөрөө маанадые хэтын хэтэдэ урмашуулдаг, бата найдабари үршөөдэг Эсэгэ Бурхамнай болон манай Дээдын Эзэн Иисус Христос өөрөө ¹⁷ ханааетнай заһажа, Һайн Һайхан үйлэнүүдые ходо хэжэ, хэлэжэ байхаартнай таанадые батажуулаг лэ.

Бидэнэй түлөө зальбаржа байгты

З ¹ Аха дүүнэрни, түгэсхэлдэнь иимэ юумэн хэлэхэ байнаб: Дээдын Эзэнэй хургаал таанадай дунда яажа таража байнаб, тон тиигэжэл саашадаа таража, алдаршажа байхын тула таанад бидэнэй түлөө зальбаржа байгты. ² Бидэниие нүгэлтэ, хуурмаг хүнүүдхээ зайсуулжа байхыень баһа Бурханда зальбаржа байгты. Хүн бүхэн Бурханай Үгэдэ үнэн сэхэ байдаггүй ха юм.

³ Гэхэдэ Дээдын Эзэн этигэл найдабаритай юм. Тиимэхээ тэрэ таанадые батажуулжа, шолмосоо аршалжа байха. ⁴ Таанад бидэнэй захирһан юумые хэхэт, саашадаашье хэжэ байхат гэнэн хатуу этигэл Дээдын Эзэн бидэндэ үгэжэ байна.

⁵ Бурханай хайра дурые мэдэрүүлжэ, Христосой ерэхые хүлээхэ тэсэбэри Дээдын Эзэн таанадта үршөөг лэ.

Ажаллаха уялга

⁶ Аха дүүнэрни, бидэнэй үгэнэн захяа заабариие сахидаггүй, журамгүй хүзэглэгшэдһөө зайсажа байгты гэжэ Дээдын Эзэн Иисус Христосой нэрэ алдараар таанадтаа захиран ханданабди. ⁷ Бидэнэйл

хэһэн юумые һажаажа хэхэ ёһотойгоо таанад өөһэдөөшье һайн ойлгоно ха юмта. Таанадтай хамта байхадаа бидэ журам сахидаг бэлэйбди. ⁸ Бидэ хэнээшье туһаламжые түлөөһэгүй абадаггүйбди. Таанадай хэндэшье ашаан болохогүй гэжэ бидэ үдэр хүнигүй ажалладаг бэлэйбди. ⁹ Туһаламжа эрихэ эрхэгүй байһандаа бидэ тиигээ бэшэбди, харин таанадта һажаажа байха жэшээ харуулхын тула тиигэжэ ажаллажа байгаабди. ¹⁰ Бидэ таанадаар суг байхадаа, «Ажаллаха дурагүй хүн эдихэ ёһогүй» гэжэ хэлэдэг бэлэйбди.

¹¹ Таанадай дунда журам сахидаггүй, юушье хэдэггүй, гансал ондоо хүнүүдэй хэрэгтэ оролсожо байдаг хүнүүд бии гэжэ дуулаһан хадаа эдэ бүхэниие хэлэнэбди. ¹² Тэдэ зониие дарууханаар амидаржа, өөһэдөө ажаллажа, өөһэдыгөө тэжээжэ байхыень Дээдын Эзэн Иисус Христосой нэрэ алдараар бидэ уряалжа, идхажа байнабди.

¹³ Аха дүүнэрни, таанад ходол һайн юумэ хэжэ ябагты. ¹⁴ Энэ бэшэг соогоо захиһан үгэнүүдыемнай дуулаха дурагүй хүнүүд байжа магадгүй. Тиигэбэл таанад тэдэ хүнүүдэй эшэжэ улайхын тула тэдэниие ажаглажа байгаад, тэдэнээр харилсангүй байгаарайт. ¹⁵ Тиихэдээ тэдэндэ дайсадта адли бү хандаарайт, харин аха дүүнэрээ һургажа байһандал ухаан заажа байгаарайт.

Һуульшын Үгэнүүд

¹⁶ Амгалан тайбанай эхин болохо Дээдын Эзэн өөрөө таанадта хододоо бүхы юумэндэ амгалан тайбаниие үршөөжэ байг лэ. Дээдын Эзэн та бүхэнтэй оршожо байг лэ.

¹⁷ Өөрын гараар би энээниие бэшэнэб: Павел таанадые амаршална. Иимэ арга бүхы хандалгануудаймни бэлгэ тэмдэг болодог юм. Иигэжэл би бэшэдэг хүм.

¹⁸ Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл хайра та бүхэнтэй оршожо байг лэ.

Павелай Тимофейдэ бэшэһэн түрүүшын хандалга

Амаршалга

1¹⁻² Этигэл хүзэгөөрөө үнэн сэхэ хүбүүмни болоһон Тимофей, шамае би Павел амаршалнаб. Би манай Абарагша Бурханай ба манай этигэл найдал болоһон Дээдын Эзэн Христос Иисусай захиралтаар Христос Иисусай элшэн болоһон байгаа хүнби. Бурхан Эсэгэ болон манай Дээдын Эзэн Иисус Христос шамда хайн хайхание, үршөөл хайра ба амгалан тайбание үршөөг лэ.

Хуурмаг хургаалһаа хэргылнэ

³ Македони ошоходоо би шамае Эфес хотодо үлэхыешни гуйгаа хэнби. Зарим хүнүүд тэндэ хуурмаг юумэндэ хургажа байна, ши тэдэниие зогсоохо ёһотойш. ⁴ Арсалдаан лэ гаргадаг үльгэрнүүдээ, дууһашагүй угай бэшэгүүдээ хөөрэхээ болигты гэжэ тэдэндэ захираарай. Һүзэгын Бурханай түсэбтэй таарахагүй байһаниинь мэдээжэ. ⁵ Һүзэглэгшэдэй бэе бээдээ дуратай байхые урмашуулхань тэрэ захиралтын зорилго болоно. Тиимэ хайра дуран үнэн зүрхэнһөө, арюун сэбэр ханаанһаа, бодото хүзэг этигэлһээ эхи абадаг. ⁶ Зарим хүнүүд сэхэ замһаа буруу замда ороод, дэмы юумэ шашаад байна. ⁷ Тэдэнэр Бурханай хуулиин хургагшад байха ханаатай аад, өөһэдынгөө хэлэһэншье юумэ, баталһаншье юумээс ойлгоногүй.

⁸ Хуули хэрэглэхэ ёһотой аргаар лэ хэрэглэбэл, тэрэ хайн үрэ дүнтэй байдаг юм гэжэ бидэ мэдэнэбди. ⁹ Хуули гээшэмнай үнэн сэдхэлтэндэ зорюулагдаһан бэшэ, харин хуули эбдэдэг, Бурханай мэдэлдэ оросогүй зондо, Бурханда шүтэдэггүй, нүгэл хэгшэ зондо, Бурханийешые, нангин юумэнүүдыешые тоодоггүй зондо, эсэгэ эхээс

алахан хүнүүдтэ, алууршадта, ¹⁰ зальхай ба ташаяан* ябадалтай зондо, хүнүүдые хулуудаг, худал юумэ хэлэдэг, хуурмаг гэршэлгэ үгэдэг зондо, үнэн зүб хургаалда зохихогүй элдэб юумэ хэдэг зондо зорюулагдахан байгаа юм гэжэ ханажа байха хэрэгтэй. ¹¹ Һайн Мэдээсэлэй үнэн зүб хургаалые намда алдарт ба үршөөлтэ Бурхан айлад-хажа байхыемни даалгахан байна.

Бурханай үршөөл хайрын түлөө баясхалан хүргэнэб

¹² Намда ажаллаха хүсэ шадал үгэһэн Дээдын Эзэн Христос Иисуста би баясхалан хүргэжэ байнаб. Намае найдабаритай гэжэ тоолоод, өөртэнь алба хэхиемни табиһандань баясхалан хүргэнэб. ¹³ Урдань би тэрэниие доромжолжо, хашан мүрдэжэ, гомдохоожо байгааб. Гэхэдэе хүзэг этигэлгүй байхадаа би тиимэ юумэ хээб. Юу хэжэ байһанаа ойлгоногүй байһандамни, Бурхан намае хүлисөө. ¹⁴ Дээдын Эзэн Иисус Христосой ашаар намда буян хэшэгээ хайрлаа. Тиигэжэ би Дээдын Эзэндэ хүзэглэдэг, тэрээндэ ба тэрэнэй хүнүүдтэ дуратай болоо хүм. ¹⁵ Иисус Христос нүгэлтэдые абарха гэжэ газар дэлхэйдэ ерээ гэдэгынь үнэн зүб юм, тиигэжэ хэлэһэндэ этигэжэ боломоор юм. Би болбол тэдэ нүгэлтэдэй эгээн мууниинь байгааб. ¹⁶ Бурхан намае үршөөл хайрадаа хүртөөгөө. Ушарынь юуб гэбэл, нүгэлтэдэй мууниинь байһан намда Христос Иисус ехэл тэсэбэритэй байгаа. Хүн зон тэрээндэ хүзэглэжэ, һүүлдэнь мүнхын амидалда хүртэхынь тулада Христос тиимэ тэсэбэри үзүүлээ юм. ¹⁷ Хэтэдэе амиды, нюдэндэ харагдааггүй мүнхын Хаан, ори ганса Бурхан хэтын хэтэдэ хүндэтэй, алдар солотой байг лэ. Болтогой!

¹⁸ Тимофей хүбүүмни, түрүүн шам тухай уридшалан хэлэгдэһэнэй ёһоор би шамдаа иимэ юумэ даалганаб. Һайн тэмсэхын тула тэдэ уридшалан хэлэгдэһэн үгэнүүдые зэбсэгтэ мэтэ ашаглаарай, ¹⁹ тиихэдэ хүзэгөө хадагалжа, һэшхэлтэй байгаарай. Зарим хүнүүд һэшхэлээрээ болонгүй хүзэгөө алдаа. ²⁰ Тэдэнэй дунда Именей ба Александр байна. Бурхание доромжолхоёо болихынь тула би тэдэниие сатанагай гарта үгэжэ хэһээгээб.

Һүзэглэгшэдэй бүлгэмэй зальбаралга

2 ¹⁻² Бурханда хүгэдэн, үнэн зүбөөр өөһэдыгөө абажа, аажам тэнюун, амгалан тайбан ажамидархын тула бүхы хүн зоной, бүхы

* Гомосексуалистнууд тухай хэлэгдэнэ.

хаануудай, бүхы зонхилжо захиржа байгаа хүнүүдэй түлөө таанар Бурханда зальбарагты, гуйлта баригты, мүргэгты, баясхалан хүргэгты гэжэ нэн түрүүн таанадые гуйнаб. ³⁻⁴ Хүн бүхэн абарагдажа, үнэн зүбье мэдэрэг гэжэ хүсэһэн манай Абарагша Бурханда эдэ бүхэн найшаагдаха, таатай байха. ⁵⁻⁶ Ушарынь юуб гэхэдэ, Бурхан ори ганса юм. Тиихэдэ Бурханай болон хүнүүдэй хоорондо гансал зууршалагша бии. Тэрэнь бүхы хүн түрэлтэниие абарха гэжэ өөрыгөө үргэл болгоһон Христос Иисус гэдэг хүн юм. Бурхан өөрынгөө тогтооһон сагта тэрэниие харуулаа. ⁷ Тиимэһээ хүзэг ба хайра дурын үгэ айлдахаар хургагша ба элшэнээр табигдан, би бусад арадудта эльгээгдэһэн байгаа. Би худал юумэ хэлэнэгүйб, би үнэниие хэлэнэб.

⁸ Бурханда өөрыгөө зорюулһан хүн бүхэнэй ямаршые газарта уур сухалгүйгөөр, хэрүүлгүйгөөр гараа өөдэнь харбайгаад, зальбаржа байхыень хүсэнэб. ⁹ Эхэнэрнүүдшые хубсаһа хунартаа бодолтойгоор хандажа, даруухан, зохидоор хубсалжа байг. Үнэеэ гоёохо, алтан зүүдхэлээр гү, али эрдэни субадаар гү, али үнэтэй хубсаһаар өөһөдыгөө шэмэглэхэеэ оролдонгүй, ¹⁰ харин шажан Бурханда зорюулһан эхэнэрнүүдтэл зохихо үлзэгтэй найхан үйлэ хэрэгүүдээр өөһөдыгөө шэмэглэжэ байхыень хүсэжэ байнаб. ¹¹ Эхэнэр хүн абыагүй, номгоноор юумэндэ һуража байха ёһотой. ¹² Эхэнэрэй үбгээе хургахыень гү, али тэрэндээ захирхыень би хорижо байнаб. Эхэнэр хүн дуугүй байха ёһотой. ¹³ Юундэб гэхэдэ, түрүүн Адам бүтээгдэжэ, һүүлдэнь Ева бүтээгдэһэн байгаа. ¹⁴ Тиихэдээ могой Адамые мэхэлээгүй, харин эхэнэрыень лэ мэхэлһэн байгаа, тиигэжэл эхэнэрынь Бурханай хуулиие эбдээ юм. ¹⁵ Гэхэтэй сасуу эхэнэр хүн Бурханда хүзэглэжэ, бусад зондо дуратай, арюун нангин ажамидалартай байбал, үхибүү түрэжэ абарагдаха юм.

Һүзэглэгшэдэй бүлгэмэй хүтэлэгшэд

3 ¹ Һүзэглэгшэдэй бүлгэмэй хүтэлэгшэ болохые ханаһан хүн дэмбэрэлтэ найхан хэрэг ханаашалаа гэдэгынь үнэн гээшэ. ² Гэхэтэй сасуу хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй хүтэлэгшэ болбол ямаршые гэмгүй, гансал һамгатай*, ухаансар, бэеэ баридаг, ехэ томоотой, аяншадые угтажа абадаг, хүнүүдые хургаха абыастай, ³ архиншан бэшэ, дошхон зангүй, номгон даруу зантай, эб найрамдалда дуратай, алта

* Үгы һаа нэгэл дахин һамга абаһан байха ёһотой.

мүнгэ тоодоггүй, ⁴ гэр бүлэдөө ханаагаа табидаг хүн байха ёһотой, тэрэнэй үхибүүдынь үгыень дууладаг, хүндэлдэг байха ёһотой. ⁵ Гэр бүлэдөө ханаагаа табидаггүй хүн яажа Бурханай хүзэглэгшэдэй бүлгэмые анхаржа шадахаб. ⁶ Тэрэ хүн Дээдын Эзэндэ хаял хүзэглэгшэнэ зоной дундаһаа табигдаха ёһогүй, тиигээ хаа тэрэ хамараа дээшэнь үргөөд, һүүлдэнь шолмостой хамта буруушаагдажа магадгүй. ⁷ Тиигхэдээ муугаар хэлүүлхэгүйн тула, шолмосой хабарта орохогүйн тула тэрэ хүн хүзэглэгшэдэйнгөө бүлгэмһөө гадна хүн зондо хүндэтэй байха ёһотой.

Хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй туһалагшад

⁸ Хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй туһалагшад баһал хайхан зантай, билдагуушалдаггүй хүнүүд байха ёһотой. Тэдэ архи дарһанда болон алта мүнгэндэ шунахай бэшэ, ⁹ хүзэг этигэлэйнгээ элирүүлһэн үнэн зүбье хэшхэлтэйгээр баримталха ёһотой. ¹⁰ Тиимэ хүнүүдые түрүүн туршаад, тэдэнэй шалгалтаяа барихан хойнонь алба хэхэ эрхэ тэдэндэ олгожо болохо юм. ¹¹ Тэдэнэй хамгадыньше* хайхан зантай, хоб-жэб зөөдэггүй, архинша бэшэ, ямаршые юумэндэ этигэл найдабаритай байха ёһотой. ¹² Хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй туһалагша гансал хамгатай байха**, үхибүүдтээ, гэр бүлэдөө ханаагаа табижа байха ёһотой. ¹³ Ажалаа хайн хэжэ байһан туһалагшад нэрэ түрэтэй болохо, Христос Иисуста найдаһан хүзэг тухайгаа зоригтойгоор хэлэхэ аргатай байха.

Хүзэг этигэлэймнай элирүүлһэн үнэн зүб тухай

¹⁴ Энэ бэшэгээ бэшэжэ һуухадаа, шамда хаядаа ошохооб, шамтай уулзахаб гэжэ найданаб. ¹⁵ Хэрбээ минии хаатабал, үнэн зүбэй тулга ба түшэг болохо амиды Бурханай хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ, али Бурханай гэртэ яажа бидэ өөһэдыгөө абажа ябаха ёһотойбибди гэжэ энэ бэшэг сооһоо мэдэжэ байхаш. ¹⁶ Хүзэг этигэлэймнай элирүүлһэн үнэн зүбынь үнэхөөрөө агуухэ юм:

*Хүнэй дүрсэ дүрсэлэн Бурхан ерээ,
Тэрэнэй үнэн зүб байһыень Хангин Хүлдэ харуулаа,
Тэрэ өөрыгөө Эльгээмэлнүүдтэ харуулаа.*

* Хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй туһалагша эхэнэрнүүд тухай хэлэгдэһэн байжа магадгүй.

** Үгы хаа нэгэл дахин хамга абаһан байха ёһотой.

*Арадуудай дунда тэрээн тухай номноо,
бүхы газар дэлхэйн зон тэрээндэ этигээ,
Тишгээд тэрэ тэнгэридэ дэгдэһэн байгаа.*

Хуурмаг хургагшад тухай хургаал

4 ¹ Һүүлшын үдэрнүүдтэ зарим хүнүүд этигэл хүзэгөө алдаха, ада шүдхэрнүүдэй альбанда орохо, шолмосой хургаалые анхарха юм гээд Нангин Һүлдэ элеэр хэлэнэ. ² Тэрэ хуурмаг хургаал халуун түмэртэ хайруулжа нэшхэлээ алдаһан билдагууша худалшадай оролдолгоор тараха юм. ³ Тэдэ зон гэрлэхые, зарим юумэ эдихые хориho. Зүгөөр Бурхан тэрэ эдээ хоолые баясхалан хүргэһэн зальбаралай Һүүлдэ хүзэглэгшэдтэ, үнэн зүбые мэдэрһэн хүнүүдтэ эдихыень бүтээгөө юм. ⁴ Бурханай бүтээһэн бүхы юумэн һайн, тиимэһээ ямаршые юумэнһээ арсангүй, харин баясхалангай зальбарал хүргэн абаха ёһотойбди. ⁵ Ушарынь гэхэдэ, Бурханай үгөөр, зальбаралаар тэдэ юумэнүүд арюудхагдана.

Иисус Христосой һайн албатан

⁶ Иимэ заабаринуудые хүзэглэгшэдтэ үгэжэ байбал, өөрыгөө зоруулан үнэн зүб хургаалаар ба хүзэг этигэлэй үгэнүүдээр һанал бодолоо дүүргэжэ, ши Христос Иисусай һайн албатан болохош. ⁷ Бурхание буруушаһан үльгэр зугаануудһаа холодожо, Бурханай мэдэлдэ байжа һура. ⁸ Бэеын һорилго нэгэ талаһаа тухатай, гэхэдэ Бурханай мэдэлдэ байхань аргагүй ехэ тухатай юм. Юундэб гэбэл, Бурханай мэдэлдэ байһан хүн энэшые амидаралдаа, ерээдүйдэшые, Бурханай найдуулан мүнхын амидаралда хүртэхэ. ⁹ Минии хэлэһэн үнэн зүб юм, тэрээндэ этигэжэ болохо. ¹⁰ Амиды Бурханда найдажа байһан хадаа бидэ тэмсэжэ, хүндэ ажал хэжэ байнабди. Ушарынь юуб гэхэдэ, амиды Бурхан бүхы хүн зоной, илангаяа хүзэглэгшэдэй Абарагша юм.

¹¹ Эдэ бүхэниие хүнүүдтэ захи, эдэ бүхэндэ хүнүүдые хурга. ¹² Залуухан байнаш гээд шамда хайхарамжагүйгөөр бү хандаг. Ши хэлэһэн үгөөрөө, амидаралаараа, хайра дураараа, хүзэгөөрөө, арюун сэбэрээрээ хүзэглэгшэдтэ жэшээ харуулжа байгаарай. ¹³ Шамда ошоторни, ши хүнүүдтэ Нангин Бэшэг уншажа, номножо, тайлбарилжа байгаарай. ¹⁴ Бүлгэмэй хүтэлэгшэдэй уридшалан хэлээд дээрэшни гараа табихадань, шамда абьяас бэлиг үгтэһэн байгаа. Тэрэ абьяас бэлигээ хэрэглэжэ байгаарай. ¹⁵ Хүн бүхэндэ амжалтануудайшни

элеэр харагдажа байхынь тула ши эдэ үүргэнүүдээ дүүргэжэ бай, өөрыгөө бүрин тэдэндэ зорюула. ¹⁶ Ажабайдалдаа, хургажа байһан юумэндээ анхаралаа хандуула. Тиигэжэ байбал ши өөрыгөөшье, өөрынгөө шагнагшадыешье абархаш.

Һүзэглэгшэдэй уялганууд

5 ¹Наһатай хүнүүдтэ хатуу үгэ бү хэлэ, харин эсэгэдээл адляар хандажа бай. Шамһаа залуу хүбүүдтэ өөрынгөө дүүнэртэл адли ханда, ² эгэшэ хүндэ эжыдээл адляар ханда, өөрһөөн дүү басагадта дүү басагандтаал адли сэхэ сэбэрээр хандажа байгаарай.

³ Үнэхөөр гансаардажа байһан бэлбэһэн эхэнэрнүүдтэ хүндэлһөнөө мэдүүлжэ байгаарай. ⁴ Хэрбээ бэлбэһэн эхэнэр үхибүүдтэй, үгы һаа аша зээнэртэй байбал, тэдэнь шажанай ёһоор анха түрүүн гэр бүлэдөө дүүргэхэ ёһотой уялгануудаа дүүргэг. Тиигэжэ тэдэнэр аба эжынгээ, хүгшэн аба эжынгээ ашыень харюулха. Энэнь Бурханда һайшаагдаха. ⁵ Хойноһоонь хараха хүнгүй, үнэндөө бэлбэһэн эхэнэр хүн гансал Бурханда найдажа, үдэр хүниггүй тэрэниие гуйжа, тэрээндэ зальбаржа байдаг. ⁶ Харин хүсэлэнгүүдээ хангажа байдаг бэлбэһэн эхэнэр амилжа байһаншье мүртөө үхэхэнтэй адли юм. ⁷ Бэлбэһэн эхэнэрнүүдэй бусад зондо зэмэлүүлхэгүйн тула үгэһэн захяануудыемни тэдээндэ һануулжа байгаарай. ⁸ Өөрынгөө аба эжыдэ, илангаяа гэр бүлэдөө һанаагаа табидаггүй хүн этигэл хүзэгһөө арсаба, тиимэ хүн хүзэглэдэггүй хүнһөө доро гээшэ.

⁹ Бэлбэһэн эхэнэрнүүдэй тоодо жаран наһа хүрөөгүй бэлбэһэн эхэнэрнүүдые бү оруула. Жара наһа гараһан үнэхөөрөө бэлбэһэн эхэнэр нэгэл дахин хадамда гараһан, ¹⁰ һайн һайхан үйлэ хэрэгүүдээрээ суурхаһан байха ёһотой: үхибүүдээ һайн хүмүүжүүлһэн, аяншадые гэртээ амаруулжа байһан, бусад хүзэглэгшэдэй урда өөрынгөө уялгануудые дүүргэжэ, зобожо байһан зондо туһалжа, өөрыгөө үлзытэй һайхан хэрэгүүдтэ зорюулжа байха ёһотой.

¹¹⁻¹² Залуу бэлбэһэн эхэнэрнүүдые энэ тоодоо бү оруулаарай. Тэдэ хүсэлэнгүүдээ даган, хадамда гарахые хүсэхэдөө, анхан үгэһэн үгэһөөн арсаад, Христосһоо холододог. ¹³ Тиигэхэтэйгээ сасуу тэдэнэр айлаар зайжа, юмэ хэнгүй байжа һурадаг. Тэдэнэр гансашье юмэ хэдэггүй бэшэ, үшөө үргээ бэлюудэдэг, хүнэй хэрэгтэ оролсодог, хэлэжэ болохогүй юумэнүүдые шашадаг юм. ¹⁴ Тиимэһээ залуу бэлбэһэн эхэнэрнүүд хадамда гараад, үхибүүдые түрөөд, гэрээ хараад, манай дайсадта бидэниие муулаха шалтагаан олгонгүй байхыень би

хүсэжэ байнаб. ¹⁵ Юундэб гэхэдэ, зарим бэлбэһэн эхэнэрнүүд буруу замда ороод, сатанае дахана. ¹⁶ Хэрбээ Христосто хүзэглэгшэ эхэнэрнүүд гэртээ бэлбэһэн эхэнэрнүүдтэй байбал, тэдэниие хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй ашаан болгонгүй, өөһэдөө тэдээндээ анхаралаа хандуулха ёһотой. Хүзэглэгшэдэй бүлгэм ори гансаараа үлэһэн бэлбэһэн эхэнэрнүүдтэл анхаралаа хандуулха ёһотой.

¹⁷ Хайн хэрэг бүтээжэ байгаа хүтэлэгшэд, аргагүй оролдосотойгоор номножо, хургажа байһан хүнүүд дабхар шагнал абаха эрхэтэй юм. ¹⁸ «Таряа хадажа байһан сарай амыень бү хаа», «Хүдэлмэришэн шагналаа абаха эрхэтэй» гэжэ Нангин Бэшэг соо бэшээтэй байдаг. ¹⁹ Хүтэлэгшые зэмэлһэн үгэнүүдые хоёр гурбан гэршэнэрэй баталха аргатайл байбал шагна. ²⁰ Бусад зоной айжа байхын тула нүгэл хэгшэдые олоной дунда шүүмжэлэн элирүүлэ.

²¹ Ямаршые юумэ хэхэдэ хүнүүдые илгангүй, нюур харангүй эдэл үгэһэн заабаринуудыемни сахижа байхыешни Бурханай, Христос Иисусай ба шэлэгдэһэн Эльгээмэлнүүдэй урда би шамайе гуйжа найжа байнаб. ²² Дээдын Эзэндэ өөһэдыгөө зорюулан алба хэхэ ханаатай хүнүүдые гараараа адислахаяа бү яара. Хүнүүдэй нүгэлдэ бү оролсо, өөрыгөө арюун сэбэрээр абажа яба.

²³ Ганса уһа бү уу. Үбдэжэ байһан хотоёо, үргэлжэ хүдэлдэг үлбэр үбшэнгүүдэ хүнгэлхын тула бага зэргэ дарһа уужа бай.

²⁴ Зарим хүнүүдэй нүгэлнүүдын эли харагдажа, гэмнэлгэдэ сэхэ хүтэлдэг юм. Харин нүгөө зариманай нүгэлнүүдын хүүлдэ элиржэ гарадаг. ²⁵ Тон тэрээндэл адли хайн хэрэгүүдэй зариманиинь мүнөө эли байна, зүгөөр эли бэшэ байһаниинь хүүлдэ элирэн гараха.

6 ¹ Бурханай нэрэ алдарые, манай хургаалые хүнүүдэй муулахагүйн тула дарлалтада байһан барлагууд эзэдэ алишые талаһаань хүндэлжэ байха ёһотой. ² Христосто хүзэглэдэг эзэнэй харьяалда байһан барлаг эзэнтэйгээ аха дүүнэр байһан ушарһаа эзэнээ хүндэлхэ ёһотой. Тэрээнһээ гадна, хүзэгтэй, Бурханай хайра дурада хүртэһэн хүндэ алба хэжэ байһан хадаа бүришые оролдосотойгоор ажаллаха ёһотой юм.

Хуурмаг хургаал ба жэнхэни баялиг

Ши тиигэжэл хүнүүдые хургажа, идхажа байгаарай. ³ Ондоо юумэндэ хургажа байһан, Дээдын Эзэн Иисус Христосой үнэн үгые болон манай шажанай хургаалые баримталангүй байһан хүн ⁴ юушые

мэдэхгүй омог зантай хүн гээшэ. Тиимэ хүн арсалдаа гаргажа, үгэ буляалдажа һурашанхай юм. Тэдэнь атаа жүтөөн, хэрүүл ама, хорон үгэ ба хуурмаг һэжэг түрүүлдэг. ⁵ Тиимэ хүнүүд үнэн зүбһөө холодон, балартаһан ухаантай хүнүүдээр дэмы заргалдажа байдаг. Тэдэнэр зөөри баялигтайл болохын тула Бурханда шүтэдэг гэжэ бододог юм*.

⁶ Бурханда һүгэдэхэ, бии юумээрээ сэдхэл дүүрэн байха маанадай асари ехэ баялиг гээшэ. ⁷ Газар дэлхэйдэ бидэ юушые асараагүйбди, тиин эндэһээ юушые абажа ябаха аргагүй ха юмди. ⁸ Тиимэһээ эдеэ хоол, хубсаһа хунар байбал, бидэндэ хүрэхэ бэшэ гү? ⁹ Харин баяжыхая һанаһан хүнүүд хорхойтолгодо абтажа, тэдэниие гай зоболондо ба үхэлдэ хүргэдэг олон тэнэг ба хорото хүсэлэнгүүдэй һабарта ородог гээшэ. ¹⁰ Хамаг муу муухай юумэн алта мүнгэндэ шунаһанһаа болодог. Алта мүнгэндэ шунаад зарим хүнүүд этигэлээ алдаа, өөһэдыгөө тон ехээр зобоогоо, туляагаа юм.

Павел зүбшэл үгэнэ

¹¹ Харин ши, Бурханай хүн, эдэ бүхэнһөө болгоомжоло. Ши Бурханай урда үнэн сэдхэлтэй бай, Бурханай эрхэ хүсэлые гүйсэдхэ, тэрээндэ һүзэглэжэ, хайра дура сэдхэлдээ бадараа, тэсэбэритэй, номгон даруу зантай бай. ¹² Христосто һүзэглэн, ажамидаралдаа илалта туйлажа бай. Мүнхын амидаралай дээдын шагналда хүртэхээ зори. «Христос болбол Дээдын Эзэн гээшэ» гэжэ гэршэнэрэй урда хэлэхэдэшни Бурхан шамайе мүнхын амидаралда дуудаа. ¹³⁻¹⁴ Бүхы юумэндэ ами хайрлажа байһан Бурханай урда, Понтий Пиладта һүзэгөө баталжа хэлэһэн Христос Иисусай урда Дээдын Эзэн Иисус Христосой ерэхэ үдэр хүрэтэр гэмнүүлхэгүйн тула заабариие үнэн сэхээр сахижа байхыешни би шамда захиаб. ¹⁵ Ори ганса Захирагша, хаануудай Хаан, эзэдэй Дээдын Эзэн болохо үршөөлтэ Бурхан хэрэгтэй сагта Христосой ерэхые харуулха. ¹⁶ Бурхан гансаараал мүнхэ юм, тэрэ хэнээшые хүрэхэгүй гэрэл туяада байдаг. Нэгэшые хүн тэрэниие хаража үзөөгүй, хаража шадахашыегүй. Тэрээндэ нэрэ хүндэ ба мүнхын һүр хүсэ байг лэ. Болтогой!

¹⁷ Баян хүнүүдэй зөөри зөөшөөрөө бүдүүрхэхэгүйень, иимэ мэтын найдабаригүй баялигта найдахагүйень захира, зүгөөр аяшаажа байха

* Зарим эхэ бэшэгүүдтэ «Тиимэ хүнүүдһээ зайсажа бай» гэжэ нэмэжэ бэшэгдэнхэй.

юумэ элбэг дэлбэгээр маанадта үршөөжэ байдаг амиды Бурханда найдажа байхыень заабаришалжа бай. ¹⁸ Дэмбэрэлтэ найхан юумэ хэжэ, үлзы найхан хэрэгүүдээрээ баяжажа, бардам гартай, бусад хүнүүдтэй юумээрээ хубаалсахада бэлэн байхыень заабаришалжа бай. ¹⁹ Тиигэжэл ерэдүйдэ мүнхын амидаралай бата нуури болохо баялигы тэдэ өөхэдтөө суглуулха юм.

²⁰ Тимофей, шамда даалгаһан юумые сахижа бай. Хэрэггүй хоонон үгэнүүдһээ, «эрдэм ухаан» гэжэ зарим хүнүүдэй худалаар нэрлэһэн, Бурхание буруушааһан арсалдаанһаа зайсажа бай. ²¹ Зарим хүнүүд тиимэ «эрдэм ухаантайбди» гээд, хүзэгөө алдаһан байгаа.

Бурханай үршөөл хайра та бүхэнтэй оршожо байг лэ.

Павелай Тимофейдэ бэшэһэн хоёрдохи хандалга

1 ¹⁻² Инаг хайрата Тимофей хүбүүмни, шамда би Павел бэшэнэб. Би Бурханай эрхэ мэдэлээр элшэнгээр һунгагдаад, маанадта Иисус Христостой нэгэдэхэдэмнай найдуулагдаһан амидарал тухай номнохоёо эльгээгдэһэн байгааб. Бурхан Эсэгэ болон манай Дээдын Эзэн Иисус Христос шамда һайн һайхание, үршөөл хайра ба амгалан тайбание үршөөг лэ.

Павел баяр хүргэнэ, урмашуулна

³ Үбгэ эсэгэнэрэйнгээ мүргэдэг Бурханда би үнэн зүрхэнһөө алба хэжэ, үдэр һүнигүй тэрээндээ зальбархадаа үргэлжэ шамайе дурдан, баяр хүргэжэ байдагби. ⁴ Дуһааһан нулимсануудыешни һанаад, шамтай уулзаха гэжэ ехээр лэ хүсэнэб. Тиигэбэл, би баяраар дүүрэхэ һэнби. ⁵ Үнэн зүрхэнһөө Бурханда һүзэглэдэг байһыешни би һананаб. Лоида хүгшэн эжышни, Евника эхэшни үнэн зүрхэнһөө һүзэглэдэг бэлэй. Шишье баһал тиимэ һүзэгтэйш гэжэ би этигэнэб. ⁶ Тиимэһээ гараа дээрэшни табихадамни шамда Бурханһаа үгтэһэн абьяас бэлиг зосоошни бадаржал байг лэ. ⁷ Бурханай үршөөһэн Нангин һүлдэ бидэниие аймхай болгодог бэшэ, харин хүсэ шадалаар, хайра дураар дүүргэдэг, бэээ барижа ябаха шадал үгэдэг юм.

⁸ Тиимэһээ манай Дээдын Эзэн Иисус Христос тухай гэршэлхээ бү айгаарай, Христосой түлөө түрмэдэ һуужа байһан намһаа бү эшэжэ, улайжа байгаарай. Харин Бурханай үгтэһэн хүсэ шадалаар һайн Мэдээсэлэй түлөө зоболон дабажа байгаарай. ⁹ Бурхан хэһэн хэрэгүүдэймнай түлөө бидэниие абараа бэшэ, харин өөрынгөө һайн хүсэлөөр ба үршөөл хайраар бидэниие абаржа, гэгээн арад болгохоёо дуудаа юм. Бурхан сагай урадхалай эхи абахаһаа урда бидэндэ Иисус Христосой ашаар өөрынгөө үршөөлые хайрлаа юм.

¹⁰ Харин мүнөө манай Абарагша Иисус Христосой ерэхэдэнь, тэрэ үршөөлынэ эли болоо. Христос Иисус үхэлые туйлажа, Һайн Мэдээсэлэй ашаар бүхы хүнүүдтэ мүнхын амидарал үршөөгөө.

¹¹ Һайн Мэдээсэл номнохымни тула Бурхан намайе элшэн ба Һургагша болгон табяа. ¹² Тиимэһээ би иигэжэ тулижа зобожо байнаб, зүгөөр би эшэжэ улайнагүйб. Ушарынэ юуб гэхэдэ, хэндэ хүзэглэжэ байһанаа би мэдэнэб, намда даалгаһан юумээ* тэрэ Үдэр болотор Иисус Христос хадагалжа шадаха гэнэн этигэлтэйб. ¹³ Минии шамда хөөрэнэн үнэн зүб Һургаалые хатуугаар баримталжа ябаарай. Тэрэ Һургаал шамда жэшээ боложо байг. Иисус Христостой нэгэдэхэдэ олоһон хүзэг, хайра дураяа бадараажа ябаарай. ¹⁴ Шамда даалгагдаһан үлзүтэй Һайхан зүйлнүүдые сэдхэлдэмнай оршоһон Нангин Һүлдэн хүсэ шадалаар хадагалжа байгаарай.

¹⁵ Аси можын бүхы зон, тэдэнэй тоодо Фигелл ба Ермоген хоёр намайе орхижо ошоо гэжэ ши мэдэнэш. ¹⁶ Гэхэтэй сасуу оло дахин Һанааемни заһажа байһанайнэ түлөө Дээдын Эзэн Онисифорой гэр бүлэдэ үршөөл хайраа харуулһай даа. Түрмэдэ Һуужа байна гээд тэрэ намһаа эшэжэ зобожо байгаагүй, ¹⁷ харин Рим хото ерээд, намайе ехэл удаан бэдэржэ олоһон байгаа. ¹⁸ Дээдын Эзэн ерэхэ Үдэртөө тэрэндэ үршөөл хайраа хайрлаһай даа! Эфес хотодошые байхадаа, тэрэнэй намда ехэл туһа хүргэжэ байһыенэ ши Һайнаар мэдэнэш.

Иисус Христосой үнэн сэхэ сэрэгшэ

2 ¹ Хүбүүмни, Иисус Христосой хайрлаһан үршөөл хайраарнэ бэхижэжэ бай. ² Олон гэршэнэрэй хажууда хүнүүдые Һургаха шадабаритай, этигэлтэй зондо намһаа дуулажа абаһан Һургаалаа дамжуулаарай.

³ Иисус Христосой үнэн сэхэ сэрэгшэдэл адляар зоболонгуудые дабажа байгаарай. ⁴ Алба хэжэ байһан сэрэгшэ ахалагшадаа Һайшаагдахын тула юрын ажамидаралтай холбоотой хэрэгүүдтэ оролсодоггүй юм. ⁵ Урилдаанда хабаадажа байһан тамиршан дүримүүдые баримталаагүй хаа, шагналда хүртэдэггүй юм. ⁶ Хүндэ ажал хэжэ байһан таряашан гараһан ургасаһаа түрүүн өөрөө амсаха ёһотой. ⁷ Хэлэнэн юумэнүүд тухаймни бодомжолжо байгаарай. Дээдын Эзэн шамда эдэ бүгэдые ойлгохо ухаан үршөөхэ.

* Үгы хаа «минии Иисус Христосто даалгаһан юумые» гэжэ уншажа болоно.

⁸ Минии номноһон Һайн Мэдээсэлэй ёһоор үхөөд амидырһан Давидай үри һадаһан болохо Иисус Христосые һанажа байгаарай. ⁹ Тэрэл Һайн Мэдээсэлэй түлөө би зобожо, үшөө тиихэдэ дээрмэ-шэндэл мэтэ гэнжээр хүлээтэй байнаб. Зүгөөр Бурханай үгые гэнжээр хүлижэ болохогүй юм. ¹⁰ Бурханай шэлэжэ абаһан хүнүүдэй Иисус Христосой ашаар абарагдан, мүнхын алдарта хүртэхын тула би эдэ зоболонгуудые дабажа байнаб. ¹¹ Иигэжэ хэлэһэн үнэн зүб юм:

*«Хэрбээ бидэ тэрээнтэй хамта үхэһэн байбал,
Тэрээнтэйл хамта амидархабди.*

¹² *Хэрбээ бидэ зоболонгуудые дабажа байбал,
Тэрээнтэйл хамта зонхилхобди.
Хэрбээ бидэ тэрээнһээ арсабал,
Тэрэ баһал бидэнһээ арсаха.*

¹³ *Амалһан юумэээ дүүргэдэггүй байхадамнай,
Тэрэ айладхаһан лэ юумэээ ходо дүүргэдэг,
Ушарынь тайлбарилжа хэлэбэл,
Тэрэ өөрыгөө хубилгаха аргагүй юм».*

Һайн хүдэлмэришэн

¹⁴ Хэлэһэн эдэ бүгэдыемни шагнагшадтаа һануулжа байгаарай. Үгэнүүд тухай арсалдахаяа болигты гэжэ Дээдын Эзэниие гэршэ болгон захиржа байгаарай. Тиимэ арсалдаан шагнагшадта ямаршые туһагүй, тэдэнэй хүзэг этигэл алдуулдаг юм. ¹⁵ Һайн албатан байнаш гэһэн Бурханай магтаалда хүртэхын тула һайнаар ажаллажа байгаарай. Хэжэ байһан ажалһаа эшэжэ зобохогүйн тула Бурханай үгые үнэн зүбөөр һургажа байгаарай. ¹⁶ Хүнүүдые Бурханһаа холдуулдаг, Бурханиие буруушааһан тэнэг шашалдаанһаа зайсажа байгаарай. ¹⁷ Тиимэ шашалдаан болбол махабад бэеэр таража байһан эдеэртэй яра шархада адли юм. Именей Филит хоёр тиимэ дэмы юумэндэ һургажа байна. ¹⁸ Тэдэ үнэн зүб замһаа хадуурба, бидэ хүзэглэгшэд амидыраабди гэжэ хэлэн зарим хүзэглэгшэдэй этигэл хүзэгые алдуулна. ¹⁹ Тиигэбэшые Бурханай татаһан бата һуури хүдлөөгүй юм. «Дээдын Эзэн өөрынгөө хүнүүдые мэдэхэ», «Дээдын Эзэнэй харьяалда орооб гэжэ хэлэһэн хүн нүгэлтэ хэрэгүүдые хэхээ болихо ёһотой» гэһэн үгэнүүдтэй тамга тэрэ татагдаһан һууриндань табигданхай байна.

²⁰ Томо гэртэ элдэб янзын амһартанууд байдаг: зариманиинь мүнгөөр гү, али алтаар хэгдэнхэй, нүгөө зариманиинь модоор гү,

али шабараар бүтээгдэнхэй; нэгэ заримыень тусхай ушарнуудта хэрэглэдэг, нүгөө заримыень үдэр бүхэн хэрэглэдэг юм. ²¹ Хүнүүд-ше баһал тиимэ. Зарим хүнүүд нүгэл хэхээ болижо, арюун сэбэр болоод, тусхай хүнүүд болодог. Тэдэнэй ажамидарал Бүтээгшэдэ таатай арюун гэгээн байдаг, тэдэ ямаршые хайн хайхан хэрэгүүд-дые хэхэдэ бэлэн байдаг. ²² Залуугай ташаяанһаа зугадажа, Дээдын Эзэндэ үнэн зүрхэнһөө зальбаржа байһан зоноор хамта үнэн зүбые баримталжа, хүзэглэжэ, хайра дуратай, амгалан тайбан байгаарай. ²³ Тэнэг, мунхаг хэрүүлһээ зайсажа байгаарай. Тэрээнһээл шэрүүн арсалдаан гарадаг гэжэ ши мэдэнэ ха юмши. ²⁴ Дээдын Эзэнэй зараса, ши хэрүүл гаргангүй, харин уринаар хүн бүхэндэ хандажа, тэсэбэритэй хайн хургагша байха ёһотойш. ²⁵ Шамда эсэргүүсэһэн хүнүүдые Бурхан нүгэл үйлэдэхыень болюулжа, өөртөө хандуулха, үнэн зүбые мэдэрхэ боломжо үгэхэ магадалтай юм хадань ши тэдэ зониие ехэл дарууханаар заһажа байгаарай. ²⁶ Тиигэжэ тэдэнэр шолмосой эрхэ мэдэлдэ байһанаа мэдэржэ, һабарһаань мултаран тэрьедэхэ.

Һүүлшын Үдэрнүүд

3 ¹ Һүүлшын Үдэрнүүдтэ ехэл хүшэр байха гэжэ мэдэжэ байгаарай. ² Хүнүүд бээ дээгүүр абанхай, алта мүнгэндэ шунанхай, омог бардам зантай, хорон үгэтэй, эхэ эсэгынгээ үгые дууладаггүй, хүнэй аша туһые харюулдаггүй, Бурханда шүтэдэггүй, хоорондоо эбгүй, ³ эбсэшэгүй ябадалтай, хүниие хардадаг, бэээ баридаггүй, дошхон хэрзэгы зантай, хайн юумэндэ дурагүй, ⁴ урбадаг, убайгүй ябадалтай, маадагар зантай, Бурханда шүтэнхаар, нааршаахань дээрэ гэжэ тоолодог, ⁵ Бурханда хүзэглэһэн хэбэр үзүүлээд, үнэн дээрэ сэдхэлдээ ямаршые хүзэггүй хүнүүд байха. Тиимэ хүнүүдһээ зайсажа байгаарай. ⁶ Тэдэнэй зариманиинь айлаар ябажа, элдэб янзын ташаяан хүсэлэнгүүдтэ хүтэлүүлэн, нүгэл абаһан, һуража байдагыше һаа, ⁷ үнэн зүбые мэдэрдэггүй тэнэг эхэнэрнүүдэй толгойень эрьюулдэг юм. ⁸ Янэс Ямбрэс хоёрой Моисейдэ эсэргүүсэдэг байһандал тон адляар тэдэ зон зүб бодомжолхоёо болёод, хүзэгөө алдаад, үнэн зүбэй урдаһаа эсэргүүсэбэ гээшэ. ⁹ Тиимэһээ тэдэ зон холо ошохогүй, хүн бүхэн тэдэнэй тэнэг байһые мэдэрхэ. Тиимэл юумэн Ианний Имбравий хоёртой болоо һэн.

Һуулышын заабаринууд

¹⁰ Зүгөөр ши минии хургаалые баримталбаш, намдал адли ажа-мидарнаш, намдал адли зорилготой, хүзэгтэй, хайра дуратай байнаш, намдал адли шиираг тэсэбэритэй байнаш. ¹¹ Антиох, Икони, Листра хотонуудта хашуулан мүрдүүлдэг, зободог байһандамнил адли ши баһа хашуулан мүрдүүлнэш, зоболон эдлэнэш. Тэдэ зоболонгуудые би дабажа гараа хүнби, Дээдын Эзэн тэдэнһээ намайе аршалаа юм. ¹² Иисус Христостой нэгэдэн, Бурханда хүзэглэн амидарха ханаатай хүн бүхэндэ тиимэ зоболонгууд тудаха. ¹³ Харин хара ханаатай, мэхэшэ зон бусад зониие эндүүрүүлхэ, өөһэдөөшье эндүүрэн бүри муу муухай юумэ үйлэдэжэл байха. ¹⁴ Харин ши һуража абаһан үнэн зүб юумэндэ хатуу этигэжэ, тэрэнээ бээлүүлжэ байгаарай. Шамайе хэнэй хургажа байһые ши мэдэнэш, ¹⁵ шинии үхибүүн байха саһаа мэдэдэг Нангин Бэшэг шамайе хургажа, сэсэн ухаатай болгоно. Тиин тэрэ ухаан Иисус Христосто этигэһэн хүзэгэйшни ашаар шамайе абарна. ¹⁶ Нангин Бэшэгэй номуудынь бултадаа Бурханай урмашуулгаар бэшэгдэһэн, тиимэхээ тэдэ булта үнэн зүб юумэндэ хургадаг, алдуунуудые шүүмжэлэн элирүүлдэг, заһадаг, үнэн сэдхэлтэйгээр ажамидархые заабарилдаг юм. ¹⁷ Тиимэхээ Бурханда алба хэжэ байһан хүн ямаршые буянтай һайхан хэрэгүүдые хэхэ бэлэдхэл гаража, тиимэ хэрэгүүдые бүтээхэ аргатай байхань болтогой.

4 ¹ Иисус Христос хаан ороноо захирхаяа ерэхэдээ үхэхэн ба амиды хүнүүдые бултыень шүүхэ. Тиимэхээ Бурханай, Христосой урда ² Бурханай үгэ номногты гэжэ захиһаб. Хүнүүдэй дуулаха дуратай, дурагүйшые байбалнь, сухарингүй номнохо ёһотойш. Буруу хэхэн юумэнүүдыень заажа, нүгэлнүүдыень шүүмжэлэн элирүүлэ. Гэхэтэй сасуу тэрэ хүнүүдые урмашуулжа, тэсэбэритэйгээр хурга. ³ Ушарынь юуб гэхэдэ, хүнүүд зүйтэй хургаал дуулахаяа болёод, шагнаха дуратай юумыень хэлэдэг багшанарые өөрынгөө дураар шэлэдэг саг ерэхэ. ⁴ Тэдэнэр үнэн зүб юумэ шагнахаяа болижо, хооһон үльгэр зугаа шагнадаг болохо. ⁵ Харин ши ямаршые ушарта бээе барижа, зоболонгуудые дабажа, Һайн Мэдээсэл дэлгэрүүлхэ ажалаа бүтээжэ, Бурханай зарасын дүүргэхэ ёһотой уялга гүйсэдхэжэ байгаарай.

⁶ Ами наһатайгаа хахасаха сагни ерээ, амимни үргэлэй архидал адляар сасагдахань. ⁷ Бүхын барилдаанда би һайн барилдааб, урадхални

адагтаа хүрөө, этигэл хүзэгөө алдаагүйб. ⁸Тиимэһээ үнэн сэхэ Заргаша, Дээдын Эзэн тэрэ үдэр намда үгэхэ шагналаа мүнөө бэлдээд байна. Тэрэ шагнал гансал намда үгэхэ бэшэ, харин тэрэнэй заларан ерэхые хүлеэжэ байһан бүхы зондо үгэхэ юм.

Онсо үгэнүүд

⁹Намда түргэхэн хүрэжэ ерэхые бодоорой. ¹⁰Димас энэ оршолон дэлхэйдэ татагдажа, намайе орхёод, Фессалоники хото руу ябаа. Крискент Галадай можо, Тит Далмадын можо ошобод. ¹¹Гансал Лука намтай хамта байна. Ши Маркые дахуулжа ерээрэй, тэрэ ажалдамни тухатай байха. ¹²Тихикые би Эфес ябуулааб. ¹³Ши ерэхэдээ, Карпында орхихон субьемни, хуйламал бэшэгүүдыемни, илангаяа арһан хуйламал бэшэгүүдыемни абажа ерээрэй.

¹⁴Түмэр дархан* Александр намда ехэл муу юумэ хээ һэн. Дээдын Эзэн хэһэн зэргээрнь тэрээндэ ашыень харюулаг лэ. ¹⁵Шишье тэрээнһээ болгоомжолжо байгаарай, тэрэ манай үгын урдаһаа ехэл эсэргүүсээ юм.

¹⁶Түрүүшынхиеэ өөрыгөө хамгаалхадамни булта намайе орхижо ошоо бэлэй. Тэдэ зоние Дээдын Эзэн бү зэмэлэг лэ. ¹⁷Тэрэ үедэ Дээдын Эзэн намтай байжа, намайе зоригжуулһан байгаа. Тиимэһээ би Бурханай үгэ бусад арадуудай бултанайнь дуулахаар гүйсэд номнохо шадалтай байгаа. Бурхан намайе үхэлэй һабарһаа аршалаа. ¹⁸Дээдын Эзэн намайе муу юумэнһээ аршалан, тэнгэрийнгээ хаан орондо гэм зэмэгүйгөөр оруулха. Тэрэ хэтын хэтэдэ алдар солотой байхань болтогой.

Һүүлшын амаршалга

¹⁹Прискилла, Акила болон Онисифорой гэр бүлэдэ мэндые дамжуулаарай. ²⁰Эраст Коринф хотодо үлэбэ. Трофимые үбшэн байһан хадань би Милет хотодо орхёоб. ²¹Үбэл болотор ерэхэ гэжэ оролдоорой.

Еввул, Пуд, Лин, Клавдий болон бэшэшье хүзэглэгшэд булта шамда мэндые дамжуулна.

²²Дээдын Эзэн шамтай байхань болтогой.

Бурханай үршөөл хайра та бүхэнтэй оршожо байг лэ. Болтогой.

* Зэдээр юумэ бүтээдэг дархан.

Павелай Тидтэ бэшэһэн хандалга

1 ¹⁻⁴ Этигэл хүзэгөөрөө намтай нэгэдэһэн үнэн сэхэ Тит хүбүүмни, шамда Бурханай зараса, Иисус Христосой элшэн Павел бэшэнэ. Бурхан Эсэгэ болон манай Абарагша Иисус Христос шамда үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие үршөөг лэ.

Бурхан намайе шэлэжэ абаад, илгажа абаһан хүнүүдэйнгээ хүзэгые дэмжүүлхээр, шажанаймнай хургадаг үнэн зүйлдэ тэдэниие хүтэлүүлхээр намайе эльгээһэн байгаа юм. Энэ үнэн зүйл мүнхын амидаралда найдаха гол түшэг болодог юм. Худал юумэ хэлэдэггүй Бурхан мүнхын тэрэ амидаралые анханһаа нааша бидэндэ найдуулжа, тогтоохон сагтаа тэрэнээ өөрынгөө хургаалда нээжэ үгэһэн байгаа. Тэрэ хургаалынь намда үгтэжэ, манай Абарагша Бурханай захиралтаар би тэрэниие нь номножо байнаб.

Титэй Кридтэ хэхэ ажал

⁵ Хэхэ хэрэгтэй юумэнүүдээ бүтээгээд, хото бүхэндэ хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй хүтэлэгшэдые томилхоор шамайе Кридтэ орхиһон байгааб. Захиһан юумэнүүдыемни бү мартаарай: ⁶ хүтэлэгшэ хүн ямаршые гэмгүй, гансал һамгатай байха ёһотой, харин үхибүүдынь хүнэй үгөөр байдаг, өөһэдыгөө һайнаар абажа ябадаг, Христосто хүзэглэдэг байха ёһотой. ⁷ Ушарынь юуб гэхэдэ, хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй хүтэлэгшэ Бурханай ажалай хойноһоо хаража байгаа хадаа ямаршые гэмгүй байха зэргэтэй. Тэрэ омог бардам зан гаргадаггүй, уур сухалаа хүрэдэггүй, архидадаггүй, дошхордоггүй, алта мүнгэндэ шуналгүй, ⁸ мүн аяншадые гэртээ угтажа абадаг, һайн юумэндэ дуратай, ехэ томоотой, үнэниие баримталдаг, арюун ябадалтай, үнэн сэдхэлтэй, бэеэ баридаг хүн байха ёһотой. ⁹ Тэрэ хүн зүб хургаалтай зүрилдэдэггүй, найдабаритай үгые хатуу баримталха ёһотой. Тиигэжэл тэрэ хүтэлэгшэ үнэн зүйтэй хургаалаар ондоо хүнүүдые урмашуулжа, хургаалда эсэргүү байһан хүнүүдэй бурууе элирүүлэн харуулха аргатай байха.

¹⁰ Юундэб гэбэл, хүнэй мэдэлдэ оросогүй, хооһон үгэтэй, худалша зон, илангаяа хүзэглэгшэ еврейнүүдэй дунда олон бии. ¹¹ Тэдэнэй амые хааха хэрэгтэй: тэдэ мүнгэ олохо гэхэн эшхэбтэр зорилготойгоор хэрэггүй юумэндэ хургана, гэр бүлэнүүдые Христосоо холодуулна. ¹² Кридүүдэй дундаһаа нэгэ шүлэгшэн: «Кридүүд булта худалшад, зэрлиг арьяатан, залхуу, эдимэр хүнүүд», – гэжэ хэлэһэн байгаа. ¹³⁻¹⁴ Тэрэ хэлэһэниинь үнэн юм. Тиимэхэ саашадаа иудейнүүдэй үльгэрнүүдые шагнангүй, үнэн зүбые буруушаадаг хүнүүдэй тогтоолые анхарангүй, бодолтой хүзэгтэй байхынь тула ши тэдэниие хатуу шэрүүнээр шүүмжэлэн элирүүлжэ байгаарай. ¹⁵ Арюун сэбэр хүнүүдтэ бүхы юумэн арюун сэбэр байдаг. Харин бузарлагдана болон хүзэггүй хүнүүдтэ ямаршые арюун сэбэр юумэн үгы, тэдэнэй ханал бодолынь, нэшхэлынь бузарлагдаатай байна ха юм. ¹⁶ Тэдэнэр Бурханиие мэдэнэбди гэдэг, харин үйлэ хэрэгүүдынь Бурханиие мэдэхгүй байһыень харуулна. Тэдэ хүнүүд Бурханда жэрхэдэхэтэй байна. Тэдэнэр мэдэлдэ оросогүй, ямаршые хайн юумэ хэжэ шадахагүй хүнүүд юм.

Үнэн бодото хургаал

2 ¹ Харин ши үнэн бодото хургаалые номножо байгаарай. ² Хургаалай ёһоор наһатай эрэшүүлые нэргэг, түбшэн зантай, арюун ябадалтай, хатуу хүзэгтэй, хайра дуратай, тэсэбэритэй байхыень хургажа байгаарай. ³ Наһатай эхэнэрнүүдые Бурханиие хүндэлдэг хүнүүдтэл адляар ажамидаржа байхыень хургаарай. Тэдэнэр хүниие бү хардаг, архинда бү орог, хайн юумэндэ хургажа байг, ⁴ залуу эхэнэрнүүдые нүхэдтөө, үхибүүдтээ дуратай байхыень хургаг, ⁵ бээе барридаг, арюун сэбэр ябадалтай байхыень, гэрээ найнаар хаража, нүхэдэйнгөө үгөөр ябахыень баһа заабаришалжа байг. Тиигэжэ Бурханай үгэ муушалха шалтаг тэдэ хэндэшые бү олгог.

⁶ Залуу хүбүүдые баһал бээе барижа байхыень идхан заажа ябаарай. ⁷ Ши өөрөө алибаа юумэндэ хайн хэрэгүүдээрээ жэшээ харуулжа байха ёһотойш. Хургажа байхадаа үнэн сэхэ, томоотой байгаарай. ⁸ Шамайе хүнэй буруушаахагүйн тула бодомжолжо үзөөд хэлэжэ бай. Тиигэбэл дайсаднай эшээд, маанад тухай муу юумэ хэлэжэ шадахагүй.

⁹ Барлагуудые эзэдэйнгээ үгэ дуулажа, ямаршые ушарта тэдэндэ хайшаагдахаяа оролдожо байхыень, урдаһаань зүршэн дуугарангүй, ¹⁰ юумыень хулуунгүй, харин гүйсэд үнэн сэхэ байхыень хургаарай.

Тэдэнэр ямаршые юумэ хэхэдээ, Абарагша Бурханаймнай хургаалда тухатай юумэ хэжэ байха ёһотой.

¹¹ Ушарынь юуб гэбэл, хүн бүхэниие абарха ушартай Бурхан үршөөл хайраа элирүүлбэ. ¹² Тэрэ үршөөл хайрань маанадые энэ оршолон дэлхэйдэ ажамидархадаа бурхангүй амидаралаа, дэлхэйдэхи забхайралаа орхихыемнай, бээе барижа байхыемнай, үнэн сэдхэлтэй, Бурханда шударга байхыемнай хургана. ¹³ Манай агууехэ Бурханай, Абарагша Иисус Христосой алдарай элирхэ тэрэ үршөөлтэй Үдэртэ найдан, тэрэ Үдэрые хүлэжэ байнабди. ¹⁴ Христос маанадые бузар муухай нүгэлнүүдхээмнай аршалан, мэдэлдэнь байдаг, хайн хэрэгүүдые хэхэ гэжэ зүдхэдэг сэбэр арад болгохын тула өөрыгөө бидэнэй түлөө үгөө юм.

¹⁵ Эдэ юумэнүүдтэ хургажа, бүхы эрхэ засагаа хэрэглэн, шагнагшадаа зоригжуулжа, шүүмжэлэн элирүүлжэ байгаарай. Шамае доогуур хэншые бү хараг.

Христос шажантан өөһэдыгөө ямараар абажа ябахаб

З ¹ Засаглагша болон захирагшадай үгыень дуулажа, эрхэ мэдэлдэнь байхые, ямаршые сагта дэмбэрэлтэ найхан хэрэгүүдые хэхээр бэлэн байхые хүзэглэгшэ зондо хануулжа байгаарай. ² Хүниие хардажа бү хэлэгты, харин эбтэй этэй, амгалан тайбан байгты, хүн бүхэндэ ходо дарууханаар хандагты гэжэ тэдэндэ баһал хэлэжэ байгаарай. ³ Бидэшье өөһэдөө урдань баһал тэнэг, үгэ дууладаггүй байгаабди, эндүүржэ ябадаг бэлэйбди. Ташаяан хүсэлэнгүүдэй болон элдэб янзын сэдхэлээ ханалгын мэдэлдэ байгаабди. Бидэ атаархалдан, хара ханаатай юумэд амидардаг, бэе бээе үзэн ядадаг хэмди. ⁴ Харин манай Абарагша, Бурхан аша буянгаа, хайра дураая үршөөжэ, ⁵ бидэниие абараа юм. Хэхэн хайн найхан хэрэгүүдэймнай ашаар бэшэ, харин өөрынгөө үршөөл хайраар Нангин Һүлдын ашаар Бурхан бидэниие арюудхан угаажа, шэнээр түрүүлжэ, шэнэ амидарал хайрлажа, бидэниие абараа хэн. ⁶⁻⁷ Бурханай үршөөл хайраар үнэн сэдхэлтэн боложо, найдажа байһан мүнхын амидарал залгамжалхын тула Бурхан манай Абарагша Иисус Христосоор дамжуулан, Нангин Һүлдэ маанадта элбэг дэлбэгээр үршөөгөө юм. ⁸ Энэ хэлээшэмнай үнэн. Хайн найхан хэрэгүүдые оролдосотойгоор хэжэ байхыень Бурханда хүзэглэнэн хүнүүдые ши идхан хургажа байгаарай. Иимэ хэрэгүүд зондо ехэл аша тухатай, хайн юм. ⁹ Тэнэг арсалдаануудһаа, уг гарбал ба Хуули тухай хэрүүл, заргалдаанһаа

зайлажа байгаарай. Тэдэ болбол аша туһагүй, дэмы юм. ¹⁰ Хэрүүл татагшадта хоёр дахин ухаа заагаад, удаань тэдэнһээ холодожо байгаарай. ¹¹ Тиимэ хүнүүд буруу замда оробо, тиин нүгэлнүүдын тэдэнэй зэмэтэй байһыень гэршэлнэ гэжэ мэдэнэ ха юмши.

Һүүлшын захяа

¹² Шамда Артемые гү, али Тихикые эльгээхэдэмни, ши түргэхэн намда Никополь хото хүрэжэ ерэхые бодоорой. Би тэндэ үбэлжэхэ гэжэ шийдээб. ¹³ Зина үмэглэгшэ Аполлос хоёрой аян замаа үргэлжлүүлхэдэн югээршые дутаангүй ябуулхые шадалаараа оролдоорой. ¹⁴ Манай хүнүүд өөһэдтөө шухала хэрэгтэй юумэ хэжэ, буянтай һайхан хэрэгүүдые бүтээн, сагаа үнгэргэжэ һураха ёһотой. Тэдэнэр удхагүй дэмыгээр ажамидарха ёһогүй.

¹⁵ Намтай байһан зон булта шамда амар мэндые хүргэнэ. Һүзэглэгшэ нүхэдтэмнай амар мэндыемнай дамжуулаарай.

Бурханай үршөөл хайра та бүгэдэндэ үгтэхэнь болтогой.

Павелай Филимондо бэшэһэн хандалга

Амаршалга

1 ¹⁻³ Маанадтай хамта хүдэлдэг эрхим хүндэтэ Филимон, шамда Иисус Христосой түлөө түрмэдэ һууһан Павел ба хүзэглэгшэ Тимофей хоёр бэшэнэ. Манай Бурхан Эсэгэһээ болон Дээдын Эзэн Иисус Христосхоо үршөөл хайра ба амгалан тайбаниие айладханабди. Гэртэшни суглардаг хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ, хүндэтэ Апфи дүүдэмнай, бидэнтэй хамта алба хэдэг Архипда мэндые хүргөөрэй.

Филимоной хайра дуран ба хүзэг этигэл

⁴ Зальбаралга бүхэндөө шамайе дурдажа, Бурхандаа баясхалан хүргэжэ байдагби. ⁵ Бурханай бүхы хүнүүдтэ хайра дуратай байһан тухайшни, Дээдын Эзэн Иисус Христосто хүзэглэжэ байһан тухайшни дуулажа байдагби. ⁶ Бидэ хоёр хүзэглэгшэдэй хани нүхэсэл Иисус Христостой нэгэдэһэн манай амидаралда үршөөл бүхэнэй гүнзэги удхые мэдэрхэдэшни туһалха тухай зальбаржа байдаг хүнби. ⁷ Хүндэтэ дүүмни, хайра дураншни намайе ехэтэ баясуулаа, аргагүй урмашуулаа. Ши Бурханай бүхы хүнүүдэй зүрхэ сэдхэлыень амаруулаа ха юмши.

Онисимай түлөө гуйлта

⁸ Тиимэ ушарһаа би Христосоор ахашни болоһон хадаа хэхэ ёһотой юумэээ хэ гэжэ захирха эрхэтэйшые һаа, ⁹ шамда дуратай байһан дээрэһээ шамайе миин лэ гуйжа байнаб. Мүнөө Иисус Христосой түлөө түрмэдэ һууһан би Павел гуйжа байнаб. ¹⁰ Христосто этигээд, намаар заалгажа хүбүүмни болоһон Онисимай түлөө би шамайе гуйнаб. Түрмэдэ һуужа байхадаа би тэрээндэ ухаа заадаг эсэгэнь болооб. ¹¹ Нэгэ сагта Онисим шамда хэрэггүй байгаа, харин мүнөө сагта тэрэ шамдашые, намдашые хэрэгтэй юм.

¹² Мүнөө би тэрэниие шамда гэдэргэнь ябуулнаб. Би тэрээндэ аргагүй дуратайб, ши тэрэниие хайнаар угтажа абаарай. ¹³ Хайн Мэдээсэлые номноһонойнгоо түлөө түрмэдэ нуухадаа, шинии орондо намда туһалжа байхаарнь тэрэниие хажуудаа байлгаха дуратайл байгааб. ¹⁴ Гэхэдээ би шинии зүбшөөлгүйгөөр юумэ хэхэ дурагүй байгааб. Баалалтагүйгөөр, харин өөрынгөө хайн дураар хайн юумэ хэбэлшни намда хайшаагдаха байгаа.

¹⁵ Шамтай ходо байхын тула Онисим саг зуура шамһаа ондоо тээшээ ошоһон байжа магадгүй. ¹⁶ Мүнөө тэрэ ганса барлаг бэшэ, харин барлагһаа үлүү ехэ юм: тэрэ хайрата дүү гээшэ. Мүнөө би тэрэниие ехэл хайшаанаб. Харин хүн байһан хубидаа, Дээдын Эзэнээр дүүшни гэжэ нэрлэгдэһэн хубидаа тэрэ шамда бүришые хайратай байхал.

¹⁷ Ши намайе нүхэрни гэжэ ханажа байбал, намайе угтажа байһантай адляар лэ тэрэниие угтажа абаарай. ¹⁸ Хэрбээ тэрэ шамда ямар нэгэ муу юумэ хэжэ, юумэ үритэй байбалнь, үрииень намда тоогоорой. ¹⁹ Тэрэ үрииень түлэхэб гэжэ би, Павел, өөрынгөө гарар бэшэжэ байнаб. Ши өөрөө ами наһаараа намда үритэй хэнши гэжэ би шамда хануулнагүйб. ²⁰ Хайрата дүүмни, Христосоор дүүмни гэжэ нэрлэгдэһэн хадаа Дээдын Эзэнэй түлөө энэ үлзүтэй хайн хэрэг бүтээжэ, тэрээгээрээ намайе баярлуулаарай, ханалыемни тэгшэлүүлээрэй даа.

²¹ Хэлэһэн юумыемни хэхэш гэнэн этигэлтэйгээр эдэ бүхэниие шамда бэшэжэ байнаб. Хэлэһэнһээмни үлүүшые юумэ хэжэ болохош гэжэ би мэдэжэ байнаб. ²² Тиихэ үедөө намда нэгэ таһалга бэлдэжэ байгаарай. Та бүхэнэй зальбаралые Бурхан дуулажа, намайе таанадта эльгээхэ гэжэ би найданаб.

Һүүлшын амаршалга

²³ Иисус Христосой түлөө намтай суг түрмэдэ нуужа байһан Епафрас, намтай хамта хүдэлжэ байһан ²⁴ Марк, Аристарх, Димас, Лукарнар шамда мэндые хүргэжэ байна.

²⁵ Дээдын Эзэн Иисус Христосой үршөөл хайра та бүхэнтэй оршожо байхань болтогой.

Павелай еврейнүүдтэ бэшэһэн хандалга

Хүбүүгээрээ дамжуулһан Бурханай Үгэ

1 ¹ Урдандаа Бурхан лүндэншэдөөр дамжуулжа элдэб аргаар, олон удаа манай үбгэ эсэгэнэртэ үгэ хэлэдэг байгаа. ² Харин һүүлшын эдэ үдэрнүүдтэ тэрэ Хүбүүгээрээ дамжуулан бидэндэ үгэ хэлэжэ байна. Бурхан Хүбүүнэйнгээ ашаар замбуулин дэлхэйе бүтээжэ, бүхы юумые залгамжалхаар тэрэнээл шэлэжэ абаа гээшэ.

³ *Бурханай алдарай туяа сасаруулан,
Бурханай шанар шэнжэтэй байжа,
тэрэ бүхы замбуулин дэлхэйе
өөрынгөө үгын хүсөөр баридаг.
Бүхы хүн түрэлхитэниие нүгэлнүүдһэнь сүлөөлэн,
огторгой дээрэ һүр жабхаланта Бурханай
баруун гарынь болоо.*

⁴ *Бурханай Хүбүүнэй нэрэ түрэ
Эльгээмэлнүүдэй нэрэ түрэнөө аргагүй шухала юм,
тиин Хүбүүн өөрөөшье Эльгээмэлнүүдһээ холо дээгүүр юм.*

Бурханай Хүбүүн Эльгээмэлнүүдһээ дээгүүр юм

⁵ «Ши минии Хүбүүмни гээшэш. Мүнөөдэр би шинии Эсэгэшни болооб», – гэжэ Бурхан өөрынгөө Эльгээмэлнүүдэй нэгэндэньше хэлээ аал? «Би тэрэнэй Эсэгэнь болохоб, тэрэ минии Хүбүүн болохо», – гэжэ Бурхан нэгэшье Эльгээмэл тухай хэлээ аал? ⁶ Тиихэдэ Бурхан өөрынгөө ууган Хүбүүе газар дэлхэй руу эльгээжэ байхадаа: «Бурханай бүхы Эльгээмэлнүүд тэрээндэ мүргэхэнь болтогой», – гэжэ хэлээ бэлэй. ⁷ Харин Эльгээмэлнүүд тухай: «Бурхан өөрынгөө Эльгээмэлнүүдые һалхин болгоно, өөрынгөө зарасанарые галай

дүлэн болгоно», – гэжэ Бурхан хэлээ бэлэй. ⁸ Гэхэдэ Хүбүүн тухайгаа Бурхан: «Ай Бурхан, шинии хаан түрэ хэтэдээ оршохо, ши арад зоноо үнэн зүбөөр захиржа байхаш. ⁹ Ши үнэн зүбтэ дуратайш, зүгөөр ёһо гуримые эбдэхэдэ ехэ дурагүй байдагши. Тиимэ-һээ Бурхан, шинии Бурхан, шамаые шэлэжэ абаад, нүхэдһөөшни дээгүүр табиба, тиихэдэнь ши ехэл баяртай байбаш», – гэжэ хэлээ бэлэй.

¹⁰ Тэрэ үшөө иигэжэ хэлээ юм: «Ши, Дээдын Эзэн, анха түрүүн газар дэлхэйе бүтээгээ бэлэйш. Өөрынгөө гараар огторгой тэнгэриие байгуулааш. ¹¹ Тэдэ бүтээһэн юумэнүүдшни хүнэхэ, харин ши үлэхэш. Тэдэ юумэнүүдшни хубсаһан мэтэ үмхирхэ. ¹² Ши тэдэниие хубсаһандал адли эбхэхэш, хубсаһандал мэтэ һэлгэхэш. Харин ши өөрөө хододоо хэбээрээ байхаш, тиин үдэрнүүдшни дууһахагүй».

¹³ Бурхан өөрынгөө Эльгээмэлнүүдэй нэгэндэньшые: «Шинии дайсадые улан дорошни оруултарни ши эндэ, баруун таладамни һуу», – гэжэ хэлээгүй бэлэй. ¹⁴ Тиихэдээ Бурханай Эльгээмэлнүүд хэд гээшэб? Тэдэ Бурханда алба хэжэ, абарагдаха ёһотой хүнүүдтэ туһалхаар Бурханай эльгээһэн хүлдэнүүд гээшэ.

2 ¹ Тиимэһээ урасхалда абтахагүйн тула бидэ дуулажа абаһан юумээ хатуугаар сахижа байха ёһотойбди. ² Манай үбгэ эсэгэнэртэ Эльгээмэлнүүдээр дамжуулан хэлэгдэһэн Бурханай үгэ үнэн зүб байгаа. Тиин тэрэ үгы баримталаагүй, али үгы хаа дуулаагүй хүн хүртэхэ ёһотойл хэһээлтэдэ хүртэдэг байгаа. ³ Тиимэ агууехэ абаралгые тоонгүй, бидэ хэһээлтэһээ яажа зугадаха гээшэбибди? Дээдын Эзэн энэ абаралга тухай анхан өөрөө айладхаа юм. Тэрэниие дуулаһан хүнүүд абаралга болбол үнэн юм гэжэ бидэндэ баталан хэлээ бэлэй. ⁴ Бурхан тэрэ гэршэлгэдэ элдэб янзын гайхамшагта үзэгдэлнүүдые болон дүлгэ тэмдэгүүдые нэмэн харуулжа, өөрынгөө һайн дураар Нангин Хүлдэ хайрлажа байгаа.

⁵ Бидэнэй дурдаһан шэнэ газар дэлхэйе захиржа байхаар Бурхан Эльгээмэлнүүдые табяагүй юм. ⁶ Харин Нангин Бэшэгэй нэгэ газарта: «Хүн гээшэ юун бэ, яагаад тэрэниие ши мартахагүй байнабши? Хүнэй хүбүүн юун бэ, яагаад ши тэрэниие анхарнабши? ⁷ Ойро зуура тэрэниие ши Эльгээмэлнүүдһээ доогуур байлгааш. Тэрэндэ алдар соло, нэрэ түрэ олгоош, бүтээһэн бүхы юумэнэйнгээ захирагшаар табяаш. ⁸ Бүхы юумые тэрэнэй мэдэлдэ үгөөш», – гэжэ бэшээтэй байдаг.

Бурхан «бүхы юумые тэрэнэй мэдэлдэ үгөө» гэхэдээ, хүнэй мэдэлдэ хамаг юумэ үгөө гэхэн удхатай юм. Тиихэдэ бидэ хүнэй бүхы юумэ мэдэлдээ оруулаад байһыень үшөөл харанагүйбди. ⁹ Харин ойро зуура Эльгээмэлнүүдһээ доогуур табигдаад, Бурханай үршөөл хайраар бүхы хүнүүдэй түлөө үхэһэн Иисусые бидэ харанабди. Үхэлые дабажа гараад, алдар солодо ба нэрэ түрэдэ тэрэнэй хүртэһые бидэ мүнөө харанабди. ¹⁰ Бурхан бүхы юумэ бүтээгөө, бүхы юумэн тэрэнэй тула оршодог. Тэрэ олон үхибүүдые алдар солодоо хүртөөхэ ханаатай байгаа. Тиимэхээ хүнүүдые абаралгада Хүтэлжэ байһан Иисусые Бурхан зоболон дабуулаад, эрхим түгэс болгоо.

¹¹ Арюудхагша ба арюудхагдаһан бүхы хүнүүд нэгэ Эсэгэтэй юм. Тиимэхээ Иисус тэдэниие аха дүүнэрни гэжэ нэрлэхээ эшэдэггүй. ¹² Иисус: «Би аха дүүнэртээ шинии хэһэн бүхы юумэн тухай хөөрөжэ үгэхэб, тэдэнтэй уулзахадаа би шамайе алдаршуулхаб», – гэжэ Бурханда хэлээ бэлэй.

¹³ Тэрэ үшөө: «Би Бурханда найдажа байхаб», «Бурханай намда даалгаһан үхибүүдтэй би мүнөө эндэ байнаб», – гэжэ хэлээ.

¹⁴ Үхибүүдэй махабад бэе ба шуһанһаа бүридэһэн хадань Иисус өөрөө тэдэнтэйл адли хүн болоо. Үхэлые эрхэ мэдэлдээ абаад байһан шолмосые өөрынгөө үхэлөөр хүнөөхын тула, ¹⁵ үхэлһөө айжа бүхы наһаараа барлагууд байһан хүнүүдые сүлөөлхын тула тэрэ тиимэ юумэ хэһэн байгаа. ¹⁶ Дээдын Эзэн үнэндөө Эльгээмэлнүүдые дэмжэжэ байгаа бэшэ, харин Абраһамай үри һадаһые дэмжэжэ байгаа. ¹⁷ Найдабаритай ба үршөөл хайратай Ахамад Санаарта болоод, бүхы хүнүүдэй нүгэлнүүдыень хүлисүүлхын тула Бурханда алба хэжэ байхадаа өөрынгөө аха дүүнэртэй адли болохо ёһотой байгаа юм. ¹⁸ Тэрэ өөрөө туршуулжа, зоболон эдлэһэн юм хадаа мүнөө туршалгада ороһон хүнүүдтэ туһалха аргатай юм.

Иисус Моисейһээ дээгүүр юм

3 ¹ Бурханай баһал өөртөө дуудаһан арюун нангин аха дүүнэрни! Баримталжа байһан хүзэгэймнай Ахамад Санаарта болгогдон эльгээгдэһэн Иисус тухай ханажа байгты. ² Бурханай гэртэ ажаллажа байхадаа Моисей ямар үнэн сэхэ, шударга байгша һэм, тон тиигэжэл Иисус энэ ажалые хэжэ байхаар шэлэжэ абаһан Бурхандаа үнэн сэхэ байгаа юм. ³ Гэр бариһан хүн гэрһээ үлүү нэрэ түрэдэ хүртэдэг. Тон тиигэжэл Иисусһые Моисейһээ үлүү ехэ алдар солодо хүртэхэ ёһотой юм. ⁴ Бүхы гэрнүүдые ямар нэгэ хүн барья, харин

бүхы юумые Бурхан баряа. ⁵ Моисей Бурханай гэртэ зарасадал адли найдабаритай байхадаа, Бурханай ерээдүйдэ хэлэхэ юумые гэршэлэн хэлэхэ ёһотой байгаа. ⁶ Харин Христос тэрээндэ ороходоо Бурханай гэртэ байһан Хүбүүндэл адли найдабаритай юм. Өөһэдынгөө этигэжэ байһан зориг ба найдабари хадагалжа байбал, бидэ тэрэнэй гэрынь болохобди.

⁷⁻¹¹ «Үбгэ эсэгэнэртнай сүл губида ябахандаа Бурхание туршажа, үймөө татаа һэн. Дүшэн жэл соо Бурханай юу хэжэ байһыень хаража байһаншье һаа, тэдэнэр Бурхание тэндэ шалгаба, туршаба. Тиимэхээ Бурхан тэдэ зондо сухалаа хүрэжэ: „Тэдэнэр ходо эндүүржэ ябадаг, харгы замаарни ябадаггүй“, – гэжэ хэлэһэн байна. Бурхан уур сухалаа хүрэхэдөө: „Амаруулха гэхэн газартаа тэдэниие хэзээшье оруулхагүйб“, – гэжэ тангариглаһан байна. Тиимэхээ таанад Бурханай дуу дуулахадаа, үбгэ эсэгэнэртэйгэйл адляар зүрюу зан бү гаргагты», – гэжэ Нангин Һүлдэ хэлэнэ.

¹² Аха дүүнэрни, амиды Бурханһаа холодохогүйн тула таанад булта нүгэлгүй, этигэлтэй байхые оролдожо байгты. ¹³ Таанадай хэн нэгэнэй нүгэлөөр хорхойтуулагдан дошхорхогүйн тула, Нангин Бэшэгтэ бэшээтэй «мүнөөдэр» гэдэг үгын маанадта хандажа байхада, та бэе бээ үдэр бүхэндэ урмашуулжа байха ёһотойг. ¹⁴ Хэрбээ бидэ эхилһэн амидаралаа һүүл болоторнь хатуугаар баримталжа байбал, Христосто хабаатай болонобди.

¹⁵ Нангин Бэшэг соо: «Таанад мүнөөдэр Бурханай дуу дуулахадаа, Бурханай урдаһаа үймөө татаһан үбгэ эсэгэнэртээл адли зүрюу зан бү гаргагты», – гэжэ хэлэгдэһэн байдаг. ¹⁶ Бурханай дуу дуулаһаншье һаа, урдаһаань үймөө татаһан хүнүүд хэд байгаа? Тэдэнэр булта Моисейн хүтэлбэри доро Египедһээ гараһан хүнүүд байгаа. ¹⁷ Ямар хүнүүдтэ Бурхан дүшэн жэлэй туршада сухалдажа байгаа? Нүгэлдэ унажа, сүл губида үхэһэн хүнүүдтэ бэшэ аал? ¹⁸ «Амаруулха гэхэн орондоо тэдэниие хэзээшье оруулхагүйб», – гэжэ Бурхан тангариглажа байхадаа, хэд тухай хэлэжэ байгаа? Урдаһаань үймөө татаһан хүнүүд тухай хэлэжэ байгаа ха юм. ¹⁹ Этигэл хүзэггүй байһанайнгаа түлөө тэдэ хүнүүдэй Бурханай амаруулха гэхэн орондо орожо шадахагүй байһыень бидэ хараббди.

4 ¹ Тэрэ найдуулһан амаралтадань хүртэнгүй үлэшэхэгүйн тула бидэ булта болгоомжотой байха ёһотойбди. ² Сүл губяар ябаһан зондол тон адли бидэ Һайн Мэдээсэл дуулажа абаһан байгаабди.

Тэдэнэр Бурханай үгые дуулаһаншые хаа, хайн болоогүй юм. Ушарын хэлэхэдэ, тэдэ Бурханай үгые шагнажа байхадаа, тэрэ үгыень этигэл хүзэгтэйгээр тогтоожо абаагүй. ³ Харин бидэ, хүзэглэһэн хүнүүд, Бурханай найдуулһан амаралтадань хүртэжэ байнабди. «Уур сухалдаа би тэдэниие амаруулха гэхэн газартаа хэзээшые оруулхагүйб гэжэ тангариглаһан байгаа», – гэжэ тэрэ өөрөө хэлээ.

Газар дэлхэе бүтээхэ саһаа хойшо тэрэ ажалаа гүйсэдхэһэншые хаа, тиигэжэ хэлэһэн байгаа. ⁴ Нангин Бэшэг соо долоодохи үдэр тухай иигэжэ бэшээтэй: «Хэжэ байгаа ажалаа Бурхан долоодохи үдэртөө дүүргэжэ, хэжэ байгаа бүхы ажалнуудһаа долоодохи үдэртөө Бурхан амарба ха». ⁵ «Тэдэниие амаруулха гэхэн газартаа хэзээшые оруулхагүйб», – гэжэ тэндэ баһа бэшээтэй байдаг. ⁶ Хайн Мэдээсэл түрүүн дуулаһан хүнүүд этигэлгүй байһан хадаа амаралтада хүртээгүй. Тиин тэрэ амаралтада хүртээгүй зон үшөө байна. ⁷ «Мүнөөдэр» гэгдэдэг ондоо үдэрые Бурханай шэлэһыень тэрэ харуулна. Нилээд сагай үнгэрһэн хойно тэрэнэй Давидаар дамжуулан хэлэһэниинь Нангин Бэшэг соо үгтэнхэй байдаг: «Таанад мүнөөдэр Бурханай дуу дуулахадаа зүрхэ сэдхэлээрээ бү дошхорогты».

⁸ Хэрбээ Бурханай найдуулһан амаралтые Навинай Иисусай үгэһэн байбал, Бурхан тэрэнэй һүүлдэ ондоо үдэр тухай хэлэхэгүй бэлэй. ⁹ Гэхэтэй сасуу Бурхан өөрынгөө хүнүүдтэ субботын амаралтын үдэрые амалаа юм. ¹⁰ Бурханай найдуулһан амаралтада хүртэһэн хүнүүд өөрынгөө хэрэгүүдһээ амаржа байһан Бурхандал адли баһал хэрэгүүдһээ амаржа байха. ¹¹ Этигэлгүй байһанайнгаа тула унаһан тэдэ хүнүүдтэл адли нэгэмнайшые унангүй, тиимэ амаралтада хүртэхын тула бүхы шадалаараа шармайе.

¹² Бурханай үгэ амиды ба хүсэтэй юм, хоёр талаһаан хурсалуулагдаһан ямаршые эриһээ хурса юм. Тэрэнь хүнэһэ һүлдэ хоёрой уулзалта, бүридэл болон уураг тархи, алишые юумэн хүрэтэр хүрэдэг. Тэрэ зүрхэнэй хүсэлэн ба бодолнуудые шиидхэжэ байдаг. ¹³ Бурханһаа далда, нюуса юумэн гэжэ үгы. Харин бүхы юумэн тэрэнэй харасада элиржэ, нээгдэжэ байдаг. Тиин бидэ булта тэрээндэ өөһэд тухайгаа тоосоо үгэхэ ёһотой гээшэбди.

Иисус бодото Ахамад Санаарта юм

¹⁴ Бидэ Бурханай дэргэдэ байһан Бурханай Хүбүүн Иисус гэдэг агуухэ Ахамад Санаартатай ха юмди. Тиимэһээ өөһэдынгөө шүтэжэ байгаа хүзэг этигэлые хатуугаар сахижа ябаял. ¹⁵ Манай Ахамад

Санаарта бидэнэй ядаруу тулюур байдал тухай ханаагаа зобонгүй ябажа шадахагүй. Тэрэ бидэндэл тон адли бүхы талааа туршуулхан байбашье, нэгэшье нүгэл хээгүй юм. ¹⁶ Тиин бидэ зоригжожо, буян хэшэгтэй Бурханай хаан шэрээдэ ойртожо үзээл даа. Бидэ маанатал туһа болохо хэмжээгээр тэндэ үршөөл хайрада хүртэжэ, буян хэшэг олохобди.

5 ¹ Хүнүүдэй дундааа шэлэгдэжэ абтаһан ямаршье ахамад санаарта хүнүүдэйл аша туһада Бурханда алба хэхээр табигдадаг. Тэрэ санаарта хүнэй нүгэлые хүлисүүлхэ гэжэ Бурханда тахил тахидаг, үргэл асардаг. ² Тэрэ өөрөө олон дутагдалнуудтай ушарһаа эндүүржэ, алдуу хэжэ байһан хүнүүдые хүлисэдэг юм. ³ Тиимэхээ тиимэ ахамад санаарта гансал хүнэй хэһэн нүгэлнүүдэй түлөө бэшэ, харин өөрынгөө нүгэлнүүдэй түлөө баһал үргэл үргэхэ ёһотой байдаг. ⁴ Хүн өөртөө ахамад санаартын нэрэ хүндые олгодоггүй, харин Аарондол адли Бурханай уряалаар ахамад санаарта болодог. ⁵ Тон тиигэжэл ахамад санаартын нэрэ хүндые Христос өөрөө өөртөө зүүгээгүй, харин «Ши минии Хүбүүн гээшэш. Мүнөөдэр би шинии Эсэгэшни болооб» гэһэн Бурхан тэрээндэ ахамад санаартын нэрэ түрые үгөө юм. ⁶ Нангин Бэшэг соо нүгөө газарта Бурхан: «Мелхиседегэй табиханаар ши хэтын хэтэдэ санаарта болоод байхаш», – гэжэ хэлэнэ. ⁷ Газар дэлхэй дээрэ амидаржа байхадаа, тэрэниие абарха аргатай Бурханда Иисус шангаар хүхирэн, нулимсаа гоожуулан зальбараа, тэрэниие гуйгаа. Иисусай номгон, үнэр шударга байһан хада Бурхан тэрэниие дуулаа һэн. ⁸ Бурханай Хүбүүн байһаншье һаа, зоболонгуудые дабан тэрэ хүнэй үгөөр байжа һураа. ⁹ Эрхим түгэс болоходоо, тэрэ үгыень дууладаг бүхы хүнүүдэй мүнхын абаралгын эхиниинь болоо. ¹⁰ Тиигээд Мелхиседегэй заяаһанаар Бурхан тэрэниие ахамад санаарта болгожо табяа юм.

Этигэл хүзэгөө урмашуулха тухай

¹¹ Энэ талаар бидэ олон юумэ хэлэхэ байгаабди, гэхэтэй хамта таанадай ойлгосо доройтоһон тула тайлбарилжа үгэхэмнай ехэл бэрхэшээлтэй байна. ¹² Саг хугасаагаар багсаахада таанад багшанар болоод байха байгаат, харин Бурханай Үгын түрүүшын хэшээлнүүдые таанадта дахин дабтаха хэрэгтэй болоод байна. Хатуу хоол барихын орондо таанад хүгөөр ундалха болонот. ¹³ Хүгөөр тэжээлгэжэ байһан хүн бүхэн үнэн зүбые, буруугай ушарые илгaha туршалгагүй

үхибүүн гээшэ. ¹⁴ Хатуу хоол бэеэ хүсэхэн хүнүүдэй эдеэн юм. Тэдэ хүнүүд туршалга дадалгатай хадаа хайн, муу хоёрые илгаха аргатай байдаг.

6 ¹⁻² Христосой хургаалай түрүүшын хэшээлнүүдые хойноо орхижо, урагшаа дабшаял. Хэрэггүй ажалнуудаа орхижо, Бурханда хүзэглэхэ, уһаар арюудхаха болон гараараа адислаха тухай, үхэхэн хүнүүдэй амидырха, хэтын зарга шүүбэри тухай хургаалай нуури дахин табиha хэрэггүй. ³ Бурханай зүбшөөбэл, бидэ энэниие бээлүүлхэбди.

⁴ Хүзэг этигэлээ алдаһан хүнүүд яажа дахин гэм хэхээ болёод, Бурханда хандахаб? Тэдэнэр нэгэ үедэ Бурханай гэрэл туяада ябаа, тэнгэрийн бэлэг абажа, Нангин Хүлдые тогтоожо абаһан байгаа. ⁵ Тэдэнэр өөһэдынгөө туршалгаһаа Бурханай үгэ хайн гэжэ мэдээ, ерээдүйн зуун жэлүүдэй хүсэ шадал мэдэжэ абаа. ⁶ Тиибэшье тэдэнэр хүзэг этигэлээ алдаа. Тэдэниие дахин нүгэлһөөнь Бурханда хандуулха аргагүй юм. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэр Бурханай Хүбүүе дахин хэрээһэндэ хадажа, тэрэниие хүнүүдэй урда гутааха ха юм.

⁷ Оло дахин орожо байһан бороогой уһаар уһалагдаад, эдлэжэ байгаа эзэдтээ аша туһатай ургаса үгэжэ байһан газар Бурханай үршөөлдэ хүртэнэ. ⁸ Харин тиихэдэ хашаг болон буртаг үбһэ ургуулһан газар юундэшье хэрэггүй, Бурханай хараалда арай хүртөөгүй, галда шатаагдаха хойшолонтой байдаг.

⁹ Инаг хайрата нүхэдни, маанадай иигэжэ хатуугаар хэлэжэ байһаншье хаа, таанад үлүү хайн нүхэсэлдэ байнат, тиимэхээ абарагдахат гэжэ найданабди. ¹⁰ Бурхан болбол найдабаритай үнэн сэхэ юм. Тэрэ хэхэн хэрэгүүдыетнай, бусад хүзэглэгшэдтэ туһалһан, мүнөөшье туһалан, өөртөн үзүүлһэн хайра дурыетнай мартахагүй.

¹¹ Таанадай найдажа байһан юумэнэй үнэн зүб байхын тулада таанадай хүн бүхэн эсэстэ хүрэтэрөө зүдхэмжэтэй байһай гэжэ хүсэнэбди.

¹² Таанадые залхуурангүй, хүзэг этигэлтэй, тэсэбэритэй байгаад, Бурханай найдуулһан юумые хүлэжэ абадаг хүнүүдтэл адли байхыетнай хүсэнэбди.

¹³ Бурхан Абраһамые найдуулхадаа, найдуулһанаа бээлүүлхэб гэһэн дашаа тангариг үгэхэн байгаа. Өөрһөөнь дээгүүр хүнэй үгы юм хада Бурхан өөрынгөө нэрээр тангариглаһан байгаа. ¹⁴ «Би шамайе үршөөл хайрадаа хүртөөхэб, олон үри хадаһадые шамда хайрлахаб гэһэн үгөө үгэнэб», – гэжэ Бурхан Абраһамда хэлээ бэлэй. ¹⁵ Абраһам ехэл тэсэбэритэй байжа, Бурханай найдуулһанда хүртэхэн

байгаа. ¹⁶ Бидэ тангариглахадаа өөһэдһөө ехэ дээгүүр хүнөөр тангаригладагбди, тиин тангариг ямаршые арсалдаа заргалдаае үгы хэдэг юм. ¹⁷ Найдуулһан юумыень абаха ёһотой байһан хүнүүдтэ эрхэ хүсэлөө хубилгахагүй байһанаа элээр харуулхын тулада Бурхан найдуулгаа тангаригаараа баталһан байгаа. ¹⁸ Бурханай худалаар хэлэжэ болохогүй, хубилдаггүй хоёр юмэн бии юм. Тиимэһээ бидэ урдманнай оршожо байһан найдуулга хатуугаар адхаад, ехэтэ урмашажа, Бурхантай хамтархадаа хоргодохо газар олобобди. ¹⁹ Тэрэ найдалга манай амиин бархагтал мэтэ юм. Тэрэ найдалга аюулгүй, бата, тэнгэрийн хүмын хүшэгэй саагуур досоонь ородог юм. ²⁰ Тиихэдэ Иисус бидэнэй аша туһада урдманнай тишээ ороод, Мелхиседегэй заяаһанаар хэтын хэтэдэ ахамад санаарта болоо бэлэй.

Христос мүнхэдөө бодото ахамад санаарта юм

7 ¹ Мелхиседек болбол Салимай хаан, Дээдын Бурханай санаарта байгаа юм. Абраһамай дүрбэн хаашуулые дараад, дайнаа бусажа ябахадань, Мелхиседек тэрээнтэй ушаржа үршөөл хайрадаа хүртөөгөө бэлэй. ² Тиин Абраһам байһан юмэнэйгээ арбанай нэгэн хубиие Мелхиседегтэ үгэһэн байгаа. (Мелхиседегэй нэрын нэгэ удха болбол «үнэн сэдхэлэй хаан»; тиихэдэ Салимай хаан байһан хадань тэрэнэй нэрэ үшөө «энхэ тайбанай хаан» гэһэн удхатай). ³ Тэрэ эхэ эсэггүй, угай бэшэггүй; тэрэнэй түрэхэн гү, али үхэхэн тухай гэршэлгэ байдаггүй. Тэрэ Бурханай Хүбүүндэ тон адли, мүнхэдөө санаарта байха юм.

⁴ Тэрэнэй агуухэ байхые таанар харагты. Манай үбгэ эсэгэ Абраһам дайнда олзолһон бүхы юмэнэйнгээ арбанай нэгэ хубиие тэрээндэ үгэһэн байгаа. ⁵ Санаартадаар табигдаһан Левиин үри һадаһад Хуулиин ёһоор баһал Абраһамай үри һадаһад байһан өөрынгөө аха дүүнэрһээ, Израилиин арад түмэнэй олзын арбанай нэгэ хубиие суглуулха эрхэтэй. ⁶ Мелхиседек болбол Левиин үри һадаһан бэшэшые һаа, Абраһамһаа арбанай нэгэ хубииень абаад, Бурханай найдуулгада хүртэхэн тэрэ Абраһамые үршөөл хайрадаа хүртөөгөө. ⁷ Үршөөлдөө хүртөөжэ байһан хүнэй үршөөгдэжэ байһан хүнһөө үлүү дээгүүр байһаниинь арсашагүй. ⁸ Эндэ арбанай нэгэ хубиие суглуулжа байдаг санаартад үхэлтэ хүнүүд юм, харин тэндэ арбанай нэгэ хубиие абаһан Мелхиседек амиды гэжэ гэршэлэгдээтэй юм. ⁹ Абраһамай арбанай нэгэ хубиие түлэхэдэ, Левийшые (үри һадаһадынь арбанай нэгэ хубиие суглуулдаг) өөрөө баһал түлөөһэ үгэһэн

болоно. ¹⁰ Мелхиседегэй Абраһамтай уулзахада Левий үшөө түрөөгүй, харин үбгэ эсэгэ Абраһамайнгаа досоонь байгаа гэжэ хэлэхэдэ болоно.

¹¹ Израилиин арадта үгтэһэн Хуулиин ёһоор левидүүд санаартан болоо. Хэрбээ левидүүд түгэс түгэлдэр санаартад байбал, Аароной табиһанаар бэшэ, харин Мелхиседегэй заяаһанаар ондоо санаартын гаража ерэхын хэрэг үгы һэн даа. ¹² Санаарталгын ээлжэлгэ хубилбал, Хуулииншые тогтоолнууд хубилгагдаха ёһотой байдаг. ¹³ Бидэнэй дурдаһан Дээдын Эзэн ондоо обогой хүн байгаа, тиин обогойнь нэгэшые хүн санаартын алба гүйсэдхэдэггүй бэлэй. ¹⁴ Дээдын Эзэн болбол Иудын обогой гэжэ һайн мэдээжэ юм. Санаартад тухай асуудал хүндэхэдөө Моисей энэ обог тухай юушые хэлээгүй һэн.

¹⁵ Мелхиседегтэл адли ондоо санаартын бии болоһониинь эндэһээ бүри элээр харагдана. ¹⁶ Тэрэ Хуулиин ёһоор гү, али тогтоолоор бэшэ, харин дууһашагүй амидаралай хүсөөр санаарта болоо юм. ¹⁷ «Мелхиседегэй заяаһанаар ши хэтын хэтэдэ санаарта байхаш», — гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ. ¹⁸ Хуушан тогтоол бираггүй, аша туһагүй байһан дээрэһээ мүнөө хүсэгүй болгогдонхой. ¹⁹ Моисейн Хуули ямаршые юумые эрхим түгэс болгоогүй. Тиимэхээ маанадай Бурханда ойртохын тула мүнөө бүри һайн найдуулга үгтэнэ.

²⁰ Тиихэдэ үшөө Бурханай тангариг үгтөө. Ондоо хүнүүдэй санаарта болоходо Бурхан тиимэ тангариг үгөөгүй һэн. ²¹ Харин Иисус болбол Бурханай тэрэндэ үгтэһэн тангаригай ёһоор санаарта болоо юм: «Дээдын Эзэн „Ши хэтын хэтэдэ санаарта байхаш“ гээд тангариглаа юм, тиин хэлэһэн үгөө бусаажа абахагүй».

²² Энэ илгаа Иисусые баһал бүри һайн хэлсээнэй найдабари болгоно.

²³ Ондоошые илгаа байгаа: бусад санаартад үхэдэг ушарһаа ехэ олон байгаа. ²⁴ Харин Иисусай мүнхэ амидаржа байһан хадань тэрэнэй санаартын албан баһа мүнхэ юм. ²⁵ Тиимэхээ зоние үргэлжэ абаржа байха аргатай тэрэ санаарта хэтын хэтэдэ амиды байжа, тэрээгүүр дамжан Бурханда ерэхэн хүнүүдэй түлөө Бурханай урда гуйдаг юм.

²⁶ Үнэндөө Иисус маанадтал хэрэгтэй Ахамад Санаарта юм. Тэрэ болбол арюун нангин; харата хэрэгүүдые үйлэдөөгүй, нүгэл шэбэлдэ унаагүй; нүгэлтэ зонһоо илгаруулагдаад, тэнгэридэ дэгдүүлһэн байгаа. ²⁷ Ондоо ахамад санаартадтал адли түрүүн өөрынгөө нүгэлнүүдэй түлөө, һүүлдэнь арад зоной нүгэлнүүдэй түлөө үдэр бүхэн

үргэл асарха тэрээндэ хэрэггүй. Тэрэ нэгэтэ, тиихэдэ хэтын хэтэдэ өөрыгөө үргэл болгон үргөө. ²⁸ Моисейн Хуули дутагдалнуудтай хүнүүды ахамад санаартаар табидаг, харин Хуулийн хүүлдэ үгтэһэн Бурханай тангариг хододоо эрхим түгэс Хүбүүниие ахамад санаартаар табья юм.

*Христос болбол Шэнэ Хэлсээнэй дамжуулагша ба
Ахамад Санаарта юм*

8 ¹ Хэлэжэ байһан юумэнэймнай гол удха: бидэ тэнгэридэ Үндэр дээдэ түрэлтын баруун талада һууһан Ахамад Санаартатайбди. ² Тэрэ болбол хүнүүдэй гараар бариһан бэшэ, харин Дээдын Эзэнэй бодхоохон бодото майханда, хамагай нангин газарта ахамад санаартынгаа үүргэ гүйсэдхэжэ байна.

³ Ямаршы ахамад санаарта Бурханда үргэл асархаар, тахил тахихаар табигдадаг юм, тиин манайшы Ахамад Санаарта үргэхэ юумэтэй байха ёһотой. ⁴ Хэрбээ тэрэмнай газар дэлхэй дээрэ байбал, санаарташы бэшэ байха һэн, юундэб гэхэдэ, газар дэлхэйн санаартад Хуулийн ёһоор лэ үргэлнүүды асардаг юм. ⁵ Тэдэ санаартад ажалаа хэхэдэ үнэн дээрээ тэнгэрийн юумые һажаана, тэнгэрийн юумэнэй хүүдэрын лэ болоно. Тиимэл юумэн Моисейтэй тохёолдоо һэн. Тэрэнэй майханаа татаха гэжэ байхада, Бурхан тэрээндэ: «Хада дээрэ шамда харуулагдаһантайл адляар бүхы юумые хэ», – гэжэ хэллэ бэлэй. ⁶ Үлүү һайн найдуулга дээрэ үндэһэлһэн Бурханай болон тэрэнэй хүнүүдэй хоорондохы Иисусаар дамжаһан хэлсээн хэды ехэ һайн гээшэб. Тон тиигэжэл Иисуста мүнөө тэдэ санаартадта ороходоо бүри эрхим түгэс албан тушаал үгтөө.

⁷ Хэрбээ түрүүшын хэлсээн дутагдалгүй байбал, хоёрдохы хэлсээнэй хэрэг үгы байха һэн даа. ⁸ Зүгөөр Бурхан арадаа зэмэлэн, иигэжэ хэлэбэ: «Израилиин арадтай болон Иудын арадтай шэнэ хэлсээн баталха үдэрнүүд ерэжэ байна гээд Дээдын Эзэн хэлэнэ. ⁹ Энэ хэлсээн тэдэнэрэй үбгэ эсэгэнэрые гарһаань хүтэлэн Египедһээ гаргаха гэһэн үдэр тэдэнтэй баталһан хэлсээндэл адли бэшэ байха. Үбгэ эсэгэнэрын минии хэлсээе сахидаггүй байгаа, тиимэһээ би тэдэниие тоохоёо болёоб. ¹⁰ Тэдэ үдэрнүүдэй хүүлдэ Израилиин арадтай баталха хэлсээн иимэ: хуулинуудаа тэдэнэй һанал бодолдо оруулхаб, зүрхэ сэдхэлдэнь бэшэхэб. Би тэдэнэй Бурханиинь болохоб, тэдэнэр минии арад болохо гэжэ Дээдын Эзэн хэлэнэ. ¹¹ Тэдэнэй хэнииньшы Дээдын Эзэниие мэдэ гэжэ нүхэдөө гү, али

аха дүүнэрээ хургахагүй, юундэб гэхэдэ, тэдэ бултадаа багаһаа агуу-ехэ хүрэтэрөө намайе мэдэжэ байха. ¹²Тэдэнэй нүгэлнүүдые би хүлисэхэб, худал хуурмагыень дахин хануулхагүйб».

Христос эрхим түгэс тахил юм

¹³Шэнэ хэлсээн тухай хэлэхэдээ Бурхан түрүүшын хэлсээнэй хуушарһые харуулаа, тиихэдэ хуушаржа ба үмхиржэ байһан юумэн мэнэ гэхээр лэ хүнэн халадаг.

9 ¹Түрүүшын хэлсээн мүргэл тухай тогтоолтой, мүргэлөө хэхэ нангин газартай байгаа. ²Майханай нэгэдэхи таһалгые Нангин Газар гэжэ нэрлэдэг бэлэй. Досоонь зула, шэрээ дээрэ Бурханда үргэгдэһэн хилээмэн табяатай хэн. ³Хоёрдохи хүшэгэй саана Хамагай Нангин Газар байгаа. ⁴Досоонь алтан шэрээ дээрэ угадаг сан хүжэ, бүхы талаһаан алтаар хушагдаһан Хэлсээнэй абдар, тэрээн соо маннатай* алтан домбо, набшалжа байһан Аароной таяг, захяа заабари хиилэгдэнхэй шулуун хабтагайнууд байгаа. ⁵Абдарай хаабарин, абаралгын газарай дээгүүр тэнгэрийн амитад бии хэн. Мүнөө дээрээ энээн тухай тодорхойгоор хэлэһэнэй хэрэггүй.

⁶Энэ бүхэн ямар ёһо гуримтай байбаб гэбэл, санаартад үдэр бүхэн өөһэдынгөө алба хэхээ майханай гадаада таһалгада ородог байгаа, ⁷харин майханай дотоодо таһалгада жэлдээ нэгэл дахин гансал ахамад санаарта ородог бэлэй. Ахамад санаарта ороходоо өөрынгөө түлөө, арад зоной нүгэл хэжэ байнабди гэжэ мэдэрэнгүй хэжэ байһан нүгэлнүүдэйн түлөө Бурханда үргэхэ шуһа абажа ородог байгаа. ⁸Майханай гадаада таһалгын байха үедэ Хамагай Нангин газарта орохо харгы хаалгаатай байнал гэжэ Нангин Һүлдэ элеэр харуулна. ⁹Энэ болбол мүнөөнэй үе сагые зураглаһан бэлгэ тэмдэг болоно. Бурханда үргэгдэжэ байһан үргэл тахилнууд мүргэл хэжэ байһан хүниие гүйсэд абарха аргагүй гэхэн удхатай юм. ¹⁰Энэнь Бурханай шэнэ тогтоол зарлаха үе саг хүрэтэр эдихэ, ууха, янза бүрийн арюудхалга сэбэрлэлгын гадна талын заншалнуудтай холбоотой шухала бэшэ юумэнүүд байгаа.

¹¹Харин Христос ерээдүйн хайн хайханай Ахамад Санаарта болон ерээ. Тэрэнэй алба хэжэ байһан майхан бүри ехэ, улам хайхан юм, тэрэ майхан хүнүүдэй гараар бүтээгдээгүй, тиимэхээ зохёон

* Тэнгэрийн хилээмэн.

бүтээгдэһэн энэ газар дэлхэйн хубинь бэшэ. ¹² Христос майханда нэгэтэ ороходоол Хамагай Нангин газарта хэтын хэтэдэ ороо, тиин тэрэ тэхын гү, али буха буруугай шуһа тахил болгон абажа ороогүй, харин өөрынгөө аминай ба шуһанай сэнгээр нүгэлнүүдыемнай арилгаа. ¹³ Хэрбээ бузарлагдаһан хүнүүд дээрэ тэхын гү, али бухын шуһа, шатааһан үнөөнэй үнэхэ сасахадань, тэрэ хүнүүдэй бузарынь арилгагдадаг юм бол, ¹⁴ Христосой шуһан бузарнуудыень бүрин түгэс арилгадаг юм. Тэрэ мүнхын Һүлдөөр дамжуулан өөрыгөө Бурханда үргөө. Тэрэнэй шуһань сэдхэлыемнай дэмы хэрэгүүдхээ арилгаад, амиды Бурханда алба хэхэ аргатай болгохо.

¹⁵ Бурханай уряалһан хүнүүд Бурханай найдүүлһан мүнхын үршөөлдэ хүртэхэ. Христос түрүүшын хэлсээнэй хүсэн түгэлдэр байхадань хүнүүдые үйлэдэһэн нүгэлнүүдхээн сүлөөлөөд, Шэнэ хэлсээ баталха боломжо олгобо.

¹⁶ Эдэ хүрэнгэ залгамжалхын тула һүүлшын захяа үгтэдэг. Тиимэ һүүлшын захяа байбал, тэрэ захяа орхихон хүнэй үхэл баталһан гэршэлгэ хэрэгтэй. ¹⁷ Һүүлшын захяа орхихон хүнэй амиды байбал, тэрэ захяань юуншые бэшэ, харин тэрэ хүнэй үхэхэн лэ хойно һүүлшын захяа хүсэндөө ородог. ¹⁸ Тиимэхээ адхарһан шуһаар баһа түрүүшын хэлсээн баталагдаа. ¹⁹ Моисей түрүүн бүхы арад зондо захяа заабаринуудые Хуулийн ёһоор тайлбарилан айлагдаад, тиигээд бухануудай ба тэхэнүүдэй шуһые уһантай худхаад, иссопой мүшэрөөр ба улайлаһан нооһоор тэрэ шуһаараа Хуулийн ном болон бүхы арад зониие сасаба ха. ²⁰ «Энэ шуһан Бурханай танда заяаһан хэлсээ батална», – гэжэ Моисей хэлэбэ. ²¹ Моисей тон тиигэжэл Майханиие болон мүргэлдэ хэрэглэгдэдэг амһартануудые шуһаар сасаһан байгаа. ²² Үнэндөө Хуулийн ёһоор бүхы юумэн шуһаар лэ арюудхагдадаг, тиимэхээ шуһа адхаруулангүй нүгэл сагааруулжа болоогүй хэн.

²³ Тэнгэридэхи юумые дуряаһан юумэнүүд тиигэжэ арюудхагдаха ёһотой байгаа. Тиигэхэдэ бодото тэнгэрийн юумэн бүри һайн тахилаар арюудхагдаха ёһотой. ²⁴ Бодото юумые һажаан хүнэй гараар бүтээһэн Нангин Газарта Христос ороогүй юм. Тэрэ мүнөө манай орондо Бурханай урда зогсохын тулада тэнгэридэ өөртэнь ороо юм. ²⁵ Тиихэдэ иудейн аһамад санаартын Хамагай Нангин газарта жэл болгон ондоо амитанай шуһа абаад ородогтол адляар өөрыгөө оло дахин тахил болгожо байхаар Христос тэнгэридэ ороогүй юм. ²⁶ Тиигээгүй һаа, тэрэ газар дэлхэйн зохёон бүтээгдэхэхээ эхилээд оло

дахин зобохо бэлэй. Үе сагай эсэстээ хүрэжэ байхада тэрэ өөрыгөө тахил болгон үргөөд, нүгэлые усадхахаар нэгэтэл, гэхэдэ хэтын хэтэдэ ерээ юм. ²⁷ Хүн бүхэн нэгэтэ үхөөд лэ, удаань зарга шүүбэридэ орохо ёһотой. ²⁸ Тон тиигэжэл Христос олон зоной нүгэлнүүдые хүлисүүлхээр өөрыгөө нэгэтэ үргэл болгон асараа бэлэй. Тэрэ хоёрдохиёо нүгэлнүүдые арилгахаяа бэшэ, харин тэрэниие хүлэжэ байһан зониие абархаяа ерэхэ.

10 ¹ Иудейн Хуули болбол бодото юумэнүүдэй тон зүб хэбынь бэшэ, харин хайн юумэнүүдэй һүүдэрынэ лэ гээшэ. Жэлһээ жэлдэ, хододоо нэгэ адли амитадые тахил болгон үргэжэ, Бурханда ерэжэ байһан хүнүүдые Хуули яжа эрхим хайн болгохоб. ² Хэрбээ Бурханда мүргэл хэжэ байһан хүнүүдэй нүгэлнүүдынэ үнэхөөрөө хүлисэгдэһэн байгаа һаа, тэдэ хүнүүд нүгэлтэйбди гэжэ өөһэдэ-гөө тоолохоёо болёод, тахил үргэхээ болихо һэн лэ. ³⁻⁴ Бухануудай болон тэхэнүүдэй шуһа хүнүүдэй нүгэлнүүдые хэзээдэшые арилгажа шадахагүй юм. Тиимэһээ тэдэниие жэл бүри үргэл болгожо асардаг. Тиигээд тэдэ тахилнууд хүнүүдтэ нүгэлнүүдыеһэн хануулаад байдаг.

⁵ Тиимэһээ Христос энэ газар дэлхэйдэ ерэхэдээ, Бурханда иигэжэ хэлээ юм: «Ши үргэлнүүдые үргүүлхэ болон тахилнуудые тахиулха дурагүй байнаш. Тиихэдэ намда махабад бэе олгоош. ⁶ Нүгэлнүүдые арилгаха гэжэ үргэлэй шэрээ дээрэ үргэгдэһэн бүтэн бүхэлээрээ шатаагдаһан амитадые, олон тахилнуудые ши хайшаагаагүйш. ⁷ „Ай, Бурхамни, Хуулида нам тухай юун гэжэ бэшээтэй байнаб, тэрэниие, шинии эрхэ хүсэлые бээлүүлхээ би ерэнэб“ – гэжэ би удаань хэлэбэб».

⁸ «Тохил, үргэлнүүдые, үргэлэй шэрээ дээрэ шатаагдаһан амитадые, нүгэлнүүдээ арилгахын тула тахигдаһан тахилнуудыешые ши абаха дурагүй байгааш, тэдэниие хайшаагаагүйш», – гэжэ тэрэ түрүүн хэлэбэ. Эдэ бүхы тахилнуудые Хуулиин ёһоор үргэдэг байһаншые хадань, тэрэ тиигэжэ хэлээ. ⁹ «Ай, Бурхамни, шинии эрхэ хүсэлые бээлүүлхээ би ерэнэб», – гэжэ удаань тэрэ хэлэбэ. Тиихэдээ Бурхан бүхы хуушан тахилнуудые болуулжа, орондонь Христосые тахил болгон табина. ¹⁰ Иисус Христосой Бурханай эрхэ хүсэл бээлүүлэн өөрынгөө махабад бэеые нэгэтэ болон хэтын хэтэдэ үргэл болгон асарһан юм хадань бидэ булта нүгэлнүүдһэн мултараһан арюудхагдаһан байнабди.

¹¹ Хэдышые иудейн санаартадай үдэр бүхэн өөрынгөө алба гүйсэдхэн, нэгэ адли юумээ оло дахин тахил болгон асардаг байхадань, тэдэ тахилнуудын нүгэлнүүдые хэзээшые арилгажа шададаггүй. ¹² Христос болбол нүгэлнүүдэй түлөө нэгэ тахил тахяад, хэтын хэтэдэ Бурханай баруун талада нуугаа. ¹³ Тэрэ мүнөө дайсадыень хүлэйн ула доро Бурханай оруулхыень хүлээжэ байна. ¹⁴ Нүгэлнүүдээ арилгажа байһан хүнүүдые Христос нэгэ үргэлөөрөө хэтын хэтэдэ эрхим түгэс болгоо.

¹⁵ Нангин Нүлдэшые энээн тухай бидэндэ гэршэлэн хэлэнэ: ¹⁶ «Тэрэ үдэрнүүдэй нүүлдэ тэдэнтэй баталагдаха хэлсээн энэ байна: хуулинуудаа тэдэндэ хануулхаб, ханаа сэдхэлдэнь бэшэхэб гэжэ Дээдын Эзэн хэлэнэ. ¹⁷ Тэдэнэрэй нүгэлнүүдые би хүлисэхэб, харата муухай хэрэгүүдыень дахин хануулхагүйб. ¹⁸ Нүгэлнүүдэй хүлисэгдэһэн хойно тэдэнэй түлөө дахин үргэл хэхэ хэрэггүй юм.

Бурханай хажуудань ябаял

¹⁹ Аха дүүнэрни, Иисусай үхэлэй ашаар бидэ Нангин Газарта орохо дүүрэн эрхэтэйбди. ²⁰ Тэрэ болбол хүшэгэй саагуур – өөрынгөө махабад бээер – бидэндэ шэнэ, мүнхын амидаралда хүргэдэг харгы зам нээгээ. ²¹ Бидэ Бурханай гэр хараха агуухэ санаартатайбди. ²² Тиимэһээ үнэн сэдхэлтэйгээр, дүүрэн хүзэг этигэлтэйгээр, бузар ханал бодолнуудһаан сэбэрлэгдэһэн зүрхэ сэдхэлтэйгээр, сэбэр уһаар угаагдаһан махабад бэтэйгээр Бурханай ойро ошоёл. ²³ Бурхан найдуулһанаа дүүргэхэ гэжэ этигэлтэй байгаа юм хадаа этигэжэ байһан тэрэ найдуулгаяа бата баримталан ябаял. ²⁴ Хүнүүдэй бэе бээдээ анхарал табижа, бэе бээдээ инаг хайраяа харуулхадань, дэмбэрэлтэй найхан юумэ хэхэдэнь туһалжа байял. ²⁵ Маанадай зариман суглаагаа хаяжа ошодог заншалтай. Тиигэхээ болёод, орондонь Дээдын Эзэнэй ерэхэ Үдэрэй ойртохо туһамынь бэе бээе бүри ехээр зоригжуулжа, урмашуулжа байял.

²⁶ Үнэн зүбые мэдэрһэн хойноо бидэнэй зорюута нүгэл шэбэл хэжэ ороболнай нүгэлнүүдые арилгаха тахил дахин бидэндэ байхагүйл. ²⁷ Тиимэһээ зарга шүүбэрийн болохые, Бурханда эсэргүүсэһэн хүнүүдые хүнөөхэ дошхон галые айжа байгаад хүлээхэмнай үлэнэ гээшэ. ²⁸ Моисейн Хуули буруушаһан хүн хоёр гурбан хүнэй гэршэлбэл, ямаршые үршөөл хайрагүйгөөр үхэлөөр хэхээгдэдэг. ²⁹ Зүгөөр Бурханай Хүбүүндэ зэбүүрхэдэг, өөһэдыень нүгэлнүүдһэнь арилгаһан Бурханай хэлсээнэй шуһые нангин юумэн гэжэ

тоодоггүй хүнүүд, үршөөл хайрын Һүлдые доромжолдог хүнүүд тэрээнһээ долоон доро хэһээлтэдэ хүртэхэ ёһотой юм! ³⁰ «Би үһөөгөө абахаб, би ашыень харюулхаб», баһа «Дээдын Эзэн арад зоноо шүүхэ», – гэжэ хэлэгшые бидэ мэдэнэбди. ³¹ Амиды Бурханай гартань орохонь аймшагтай юм!

³² Таанадтай урдань юунэй тохёолдоһые ханаандаа оруулагты. Бурханай гэрэл туяагай таанадые гэрэлтүүлхэдэ, таанад зоболонгуудые дабан, агуухэ баатаршалга гаргабат. ³³ Таанадые урдань хүнүүд гомдохоодог, доромжолдог бэлэй, тиимэһээ тон тиигэжэ доромжолуулжа байһан хүнүүдые таанад хамгаалхада бэлэн байдаг бэлэйт. ³⁴ Таанад түрмэдэ һууһан хүнүүдэй зоболонгые хубаалсадаг, зөөри зөөшыетнай буляжа абахадань, баяртай байдаг һэнта, юундэб гэхэдэ, таанад тэнгэридэ хэтэдээ оршодог бүри хайн зөөри зөөшэтэй байһанаа мэдэжэ байгаат. ³⁵ Зоригоо бү алдагты, тиигэбэл агуухэ шагналда хүртэхэт. ³⁶ Бурханай эрхэ хүсэлые бэлүүлэн, найдууһан юумыень абаха гэбэл, таанад тэсэбэритэй байха ёһотойт. ³⁷ Үшөө нэгэ хэды болоод, уданшьегүй хаатангүй Заларан ерэгшэ ерэхэл. ³⁸ Үнэн сэдхэлтэнгүүд этигэл хүзэгөөрөө амидаржа байха, хэрбээ хэн нэгэнэй таталзабалнь, би тэрэниие хайшаахагүйб.

³⁹ Бидэ татагалзан хосорогшод бэшэбди. Харин хүзэг этигэлтэй зомди, абарагдахабди.

Һүзэг этигэл

11 ¹ Һүзэг этигэлтэй байхань найдажа байһан юумэндээ бата ханалтай байха, нюдөөрөө харадаггүй юумэнүүдтэ найдажа байха гээшэ. ² Һүзэг этигэлээрээ манай үбгэ эсэгэнэр Бурханай хайшаалда хүртэһэн байна.

³ Һүзэг этигэлээрээ бидэ Бурханай үгөөр замбуулин зохёон бүтээгдээ гэжэ мэдэрнэбди, тиимэһээл нюдэндэмнай харагдадаг юумэнүүд харагдадаггүй юумэнүүдһээ бии болоо юм.

⁴ Һүзэг этигэлээрээ Авель Каинһаа үлүү хайн үргэл Бурханда асарһан байгаа. Бурхан өөрөө тэрэнэй үргэлые хайшаажа, хүзэг этигэлээрнь Авелиие үнэн сэдхэлтэн байна гэжэ хайшаагаа юм. Авелиин үхэһэншье хаа, этигэл хүзэгынь мүнөө хүрэтэр маанадые хургажа байна.

⁵ Һүзэг этигэлэйнгээ ашаар Енох үхэлтэй уулзаагүй. Үнэндөө болбол Бурхан тэрэниие дээшэнь дэгдээгээ, хэншье Енохые оложо шаддагүй юм. Дэгдүүлхынгээ урда тээ Енох Бурханай хайшаалда хүртөө

гэжэ Нангин Бэшэгтэ бэшээтэй байдаг. ⁶ Һүзэг этигэлгүй хүнүүдэй хэнииньше Бурханай найшаалда хүртэжэ шадахагүй: Бурханда ерэжэ байһан хүн Бурхан бии, тэрэниие бэдэржэ байһан хүнүүдэй ашыень тэрэ харюулха гэжэ хүзэглэжэ байха ёһотой.

⁷ Ерээдүйдэ тохёолдохо уһан галаб тухай хэнэйше уридшалан мэдээгүй байхада Ной этигэл хүзэгөөрөө Бурханһаа һэргылэмжэ абаад, Бурханай үгөөр байжа, өөрыгөө болон өөрынгөө гэр бүлые абарха корабль барихан байна. Эсэстэнь, газар дэлхэйнхид гэмнэгдээд, Ной этигэл хүзэгөөрөө Бурханһаа үнэн сэдхэлдэ хүртэбэ.

⁸ Бурханай үгэхэб гэжэ найдуулһан орон нютаг руу ошо гэжэ Бурханай уряалхада Абраһам этигэл хүзэгөөрөө үгыень дуулаһан байна. Хайшаашые ошохо байһанаа мэдэнгүй, тэрэ өөрынгөө орон нютагые орхёо бэлэй. ⁹ Бурханай үгэхэб гэжэ найдуулһан орон нютагта тэрэ баһал Бурханай найдуулгада хүртэһэн Исаак Иаков хоёртойгоо этигэл хүзэгөөрөө хариин хүндэл майханууд соо амидардаг һэн. ¹⁰ Бурханай зохёон бодхоон бата һууритай хотые Абраһам хүлэжэ байгаа.

¹¹ Абраһамай ехэ наһатай болоод, Саррын үри багагүй байһаншые хада, тэдэнэр этигэл хүзэгөөрөө үхибүүтэй болоо. Бурхан найдуулһанаа бээлүүлхэ гэжэ Абраһам ехэ этигэжэ байгаа. ¹² Үхэхын наана болоод байһан ганса Абраһамһаа огторгойн мүшэдтэл адли, далайн эрьсын элһэндэл адли тоогүй олон үри һадаһад түрэхэн байгаа.

¹³ Тэдэ булта этигэл хүзэгтэйгөөр наһа бараа. Тэдэнэр Бурханай найдуулһан юумэндэ хүртэнгүй үхэхэншые һаа, тэрэ найдуулгыень холоһоо хаража баясадаг бэлэй, өөһэд тухайгаа бидэ газар дэлхэй дээрэ хариин хүнүүд, ерүүл хүнүүд гээшэбди гэжэ хэлэдэг бэлэй.

¹⁴ Тиигэжэ хэлэдэг хүнүүд өөрынгөө орон нютагые бэдэржэ байнабди гэжэ элээр харуулна. ¹⁵ Өөһэдынгөө орхижо ошоһон орон нютаг тухай тэдэнэр һанадаг байбал, һөөргөө бусажа ерэхэ аргатай байха һэн. ¹⁶ Харин тэдэнэр үлүү һайн, тэнгэриин орон нютагта зорижо байба. Тиимэхээ Бурхан тэдэнэй Бурханби гэхэдээ тэдэнһээ эшэдэггүй: Бурхан тэдэ зондо хото бэлдээд байна.

¹⁷ Бурханай Абраһамые туршахадань, этигэл хүзэгөөрөө тэрэ Исаак хүбүүгээ тахил болгон үргөө. Бурхан Абраһамда найдуулга үгөө, тиимэхээ Абраһам ганса хүбүүгээ тахил болгон үргэхэдэ бэлэн байгаа. ¹⁸ «Исаагаар дамжан, ши минии үгэхэб гэхэн үри хүүгэдтэй болохош», – гэжэ Бурхан тэрээндэ хэлэбэ. ¹⁹ Исаагай үхэбэлнь Бурхан тэрэниие амидыруулха аргатай гэжэ Абраһам һанажа

байгаа, тийн Абраһам Исаагыг үхэлхөө бусааж абаа гэж хэлэхэд болохо.

²⁰ Исаак ерээдүйдэ этигэн, Иаков Исав хоёрыг үршөөлдөө хүртөөн байгаа.

²¹ Иаков наһа барахынгаа урда тээ этигэл хүзэгтэйгөөр Иосифой хүбүүдыг бултынь буян хэшэгтээ хүртөөгөөд, таягаа тулажа байгаад Бурханда мүргэн байна.

²² Иосиф наһа баража байхадаа, Израилиин хүбүүдтэ Египедыг орхиж ошохынь этигэл хүзэгтэйгөөр дурадхаад, шарилынь хаана табихаб гэнэн захяа орхино юм.

²³ Этигэл хүзэгтэйгөөр Моисейн аба эжынь хүбүүгээ түрэхэһөөн эхилжэ гурбан һара хоргодуулжа байба. Тэдэнэр үхибүүнэйнгээ һайхан байхынь хараад, хаанай захиралтатай зүрилдэхээ айгаагүй.

²⁴ Моисей наһаяа хүсэхэдөө, этигэл хүзэггөөрөө фараоной басаганай хүбүүн гэжэ нэрлүүлхээ арсаба. ²⁵ Тэрэ богони хугасаанда нүгэлтэй амидаралтай байжа аяшаахын орондо Бурханай аралтай зобохонь дээрэ гэжэ тоолобо. ²⁶ Христосой түлөө зобохо гээшэ бүхы Египедэй баялигһаа үлүү ехэ баялиг гэжэ Моисей бодож байгаа, ушарынь гэхэдэ, тэрэ ерээдүйдэ харюулха шагналаа хаража байгаа бэлэй. ²⁷ Тэрэ этигэл хүзэггөөрөө хаанай уур сулһаа айнгүй, Египедыг орхёо һэн. Нюдэндэ харагдадаггүй Бурхание хаража байһандал тэрэ бата хатуу байгаа һэн. ²⁸ Этигэл хүзэггөөрөө тэрэ Паасхын баярыг тогтоогоод, үхэлэй Эльгээмэлэй израильшуудай ууган хүбүүдтэнь хүрэнгүй үнгэрхын тула шуһаар үүдээ сасахынь арад зондоо захираа.

²⁹ Этигэл хүзэггөөрөө израильшууд Улаан далайе хуурай газар мэтэл гаталба, харин египедэй сэрэгшэдэй тон тиимээр гаталжа туршахадань, уһан хана тэдэниие хушаба.

³⁰ Израильшууд долоон үдэрэй туршада Иерихоние тойрожо ябаад, этигэл хүзэггөөрөө ханануудынь унагаагаа. ³¹ Янхан эмэ Раав этигэл хүзэггөөрөө израилиин тагнуулшадые һайнаар угтан абаһандаал Бурханай үгыг дуулаагүй хүнүүдтэй хамта хосороогүй.

³² Үшөө юун тухай хэлэхэбиб? Гедеон, Барак, Самсон, Иеффай, Давид, Самуил, бусадшыг лүндэншэд тухай хөөрэхэдэмни саг хүрэхгүй. ³³ Тэдэнэр этигэл хүзэггөөрөө хаан оронуудыг дайлан диилэдэг, үнэн зүб юумэ хэдэг, Бурханай найдуулһан юумэндэ хүртэдэг, арсалануудай амынь хаадаг, ³⁴ галзуу гал унтараадаг, жадын эриһээ зайсадаг, һулахан бирагүй байгаад, шадалтай болодог, байлдаанда

бүхэ байдаг, хариин сэрэгүүдые дарадаг бэлэй. ³⁵ Эхэнэрнүүдэй этигэл хүзэгэйн ашаар үхэнэн түрэлхидыень амидыруулдаг байгаа.

Нүгөө зариман бүри хайн амидаралда хүртэхын тулада сүлөөлэлгэһөө арсан, тамалуулагдан үхэдэг хэн. ³⁶ Зарим хүнүүд доромжолуулаад, сохюулаад, баһа гэнжэндэ хүлюулээд, түрмэдэ нуудаг бэлэй. ³⁷ Нүгөөдүүлын шулуугаар шэдэдэг, жүрөөгөөр хоёр болгон таһалдаг, жадаар хадхан аладаг бэлэй. Тэдэнэр хониной гү, али ямаанай арһаар бээ орёогоод, дуталдан, хашуулан мүрдүүлэн, гомдохуулан тэнэдэг байгаа. ³⁸ Бүхы газар дэлхэйн хүнүүд тэдэнэй хаананьше хүрэхэгүй! Гэхэдэ тэдэнэр сүл губяар болон хада уулаар тэнэжэ ябаа, агы нүхэнүүдтэ болон жалгануудта амидаржа байгаа.

³⁹ Этигэл хүзэгөөрөө тэдэнэр булта Бурханай хайшаалда хүртэһэнше һаа, Бурханай найдуулһан юумэндэ хүртөөгүй юм. ⁴⁰ Ушарын юун бэ гэхэдэ, Бурхан бидэндэ үлүү хайн юумэ түлэблөөд байна. Бидэнтэйл хамта тэдэниие эрхим түгэс болгохонь Бурханай зорилго мүн.

Эзэн Бурхан манай Эсэгэ мүн

12 ¹ Маниие тойроод үүлэндэл мэтэ олон гэршэнэр байна. Тиимэһээ бидэ замдамнай хаатуулжа байһан бүхы юумэнүүдһээ, тиихэдэ бидэниие амарханаар хүлижэрхидэг нүгэлһөө сүлөөлэгдэжэ, урдамнай байһан, бидэндэ заяагдаһан замаар ябаял. ² Хүзэг этигэлэймнай эхи татаһан, тэрэнииемнай түгэс түгэлдэр болгоһон Иисусые шэртэжэ байял. Ерээдүйдэ үзэгдэхэ баярай түлөө тэрэ өөрыгөө гутаалгахаяа айнгүй, хэрээһэндэ хадуулжа үхөөд, Бурханай баруун талада нуугаа.

³ Нүгэлтэнүүдэй зүгһөө тэрэ аргагүй ехэ зэбүүрхэл үзэжэ, хэды ехэ зоболон дабажа гарааб гэжэ бодожо үзыт. Тиимэһээ таанад урмаа бү хухарагты. ⁴ Нүгэлтэй эсэргүүсэн тэмсэжэ байхадаа, таанад үшөө үхэтэрөө тулалдаагүй ха юмта. ⁵ Бурханай таанадые, өөһөдүнгөө хүбүүдые, урмашуулан иигэжэ хэлэһые таанад мартаа аалта? «Хүбүүмни, Эзэн Бурханай шамда юумэ захижа байхадань, анхаралаа хандуулаарай, шамайе шүүмжэлэн элирүүлхэдэнь, урмаа хухарангүй байгаарай». ⁶ Ушарын гэхэдэ, Эзэн Бурхан өөртэнь хайратай баһан хүнөөл хэһээдэг, өөрынгөө хүбүүн гэжэ тоолоһон хүнөөл сохидог юм.

⁷ Журамтай болохын тула хэһээхэдэнь тэсэбэритэй байгты, Бурхан таанадые өөрынгөө хүбүүд гэжэ тоолоно ха юм. Эсэгынгээ

хэһээлтэдэ ороогүй ямар нэгэн хүбүүн олдохо аал? ⁸ Бүхы үхибүүдтэнь лэ адли хэһээгдээгүй юм хаа, таанад бодото хүбүүдынь бэшэт, тиимэхээ энэ ушарта Бурхан танай хуулита эсэгэ бэшэ гээшэ. ⁹ Газар дэлхэйдэхи эсэгэнэрэйнгээ маанадые хэһээхэдэ бидэ тэдэниие хүндэлдэг һэмди. Тиимэхээ бидэ тэнгэрийн Эсэгынгээ мэдэлдэнь бүрин байха ёһотой бэшэ аалди. ¹⁰ Газар дэлхэйдэхи эсэгэнэрнай маанадые газар дэлхэйдэхи ажамидаралаймнай түлөө өөһэдынгөө дураар хэһээдэг байгаа, харин Бурхан бидэнэй аша туһада, арюун нангин юумэндээ хүртөөхын тула бидэниие хэһээнэ гээшэ. ¹¹ Хэһээлгэжэ байха үедөө бидэ баярладаггүй, харин уйдадаг зантайбди. Тиин һүүлдэнь тэрэ хэһээлтэ ухаантай болоһон хүнүүдтэ үнэн сэдхэлтэнэй амидаралай амгалан үрэ дүн асардаг юм.

Захяа ба һэргылэмжэнүүд

¹² Эсэһэн гарнуудаа дээшэнь һарбайгты, һуларһан үбдэгүүдээ бэхижүүлэгты. ¹³ Доһолон хүлтнай гэмтэнгүй, бүри эдэгэжэ байхын тулада таанад сэхэ замаар ябажа байгты.

¹⁴ Хүн бүхэнтэй эбтэй эетэй байхые, арюун амидаралтай һуухые оролдожо байг, тиигээгүй хүнүүд Эзэн Бурхание харахагүй. ¹⁵ Хэн нэгэнэй Бурханай үршөөл хайраһаа хаһагдан үлэшэхэгүйень ойлгожо байгты. Хэн нэгэнэй хорото ургамалдал адли гэм хүргэжэ, олон хүнүүдые бузарлажа байхагүйень обёоржо байгты. ¹⁶ Ууган хүбүүнэй эрхые нэгэ бариха хоолоор худалдажархидаг забхай, тиихэдэ Бурханһаа холодоһон Исавтай адли хүн таанадай дунда бү байг. ¹⁷ Тэрэ эсэгынгээ буян хэшэгтэ хүртэхэ хүсэлэнтэй байһаншые хаа, нулимсаа гарган алдуугаа заһаха гэжэ оролдоһоншые хаа, хэһэн алдуугаа заһажа шадаагүй, тиимэхээл эсэгэнь тэрэниие угтажа абаагүй гэжэ таанад мэдэнэт.

¹⁸ Израилиин арадгал адли аһажа байһан галтай Синай хадада, харанхыда, боро хараанда, шуурганда, ¹⁹ бүрээгэй дуугархада, дуунуудай шууяандашые таанад ерээгүйт. Хүнүүд тэрэ дуу дуулахадаа ондоо нэгэшые үгэ хэлэнгүй байхыень гуйжа байгаа, ²⁰ ушарынь ямар бэ гэхэдэ, «Ан амитаншые энэ хадын хаяае гэшхэбэл үхэтэрөө шулуудуулха» гэжэ хэлэхэдэнь, тэдэ хүнүүд тэсэхэ аргагүй байгаа. ²¹ Энэ үзэгдэлэй ехэл хүртэй байһан хадань Моисейшые: «Би айн хүрдэжэ, халаганажа байнаб», – гэжэ хэлээ бэлэй.

²² Таанад Синай хадада, амиды Бурханай хотодо, тэнгэрийн Иеруһалимда, үй түмэн Бурханай Эльгээмэлнүүдэй баярай суглаанда ерээт.

²³ Нэрэнүүдын тэнгэридэ бэшэгдэн Бурханай эгээн түрүүшын хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй гэшүүдын болон таанад ерээт. Таанад бүхы хүнүүдэй Зарга шүүгшэ болохо Бурханда, эрхим түгэс болоһон үнэн сэдхэлтэнүүдэй хүлдэнүүдтэнь ерээт. ²⁴ Таанад Авелиин сасанан шуһанда ороходоо бүри хайн юумэнүүдые үгэхөөр найдуулан Шэнэ Хэлсээ баталһан Иисусай сасагдаһан шуһанда ерээт.

²⁵ Дээдын Эзэнэй хэлэхэдэнь, шагнахагүйбди гэжэ бү арсаарайгты. Тэрэнэй газар дэлхэй дээрэ хэлэхэдэнь, шагнагүй өөрыень буруушаһан хүнүүд хэһээлтэһээ мултарагүй юм. Харин тэнгэриһээ хэлэхэдэнь арсабал, хэһээлтэһээ бүришье мултархагүйбди. ²⁶ Урдань тэрэнэй абьяан газар дэлхэйе хүдэлгөө, харин мүнөө тэрэ: «Үшөө дахин би ганса газарые бэшэ, огторгой тэнгэриие хэлбэлзүүлхэб», – гэжэ үгөө үгэһэн байна. ²⁷ Тэрэ хэлэһэниинь зохёон бүтээгдэн юумэнүүд сооһоо хубилгаха аргагүй юумэнүүдын үлэжэ, харин хубилгагдаха юумэнүүдын хүнэн хосорхо гэһые тайлбарилна.

²⁸ Хубилгаха аргагүй хаан ороние эзэлээд, бидэ баяр баясхалангаар дүүрэн байял. Бурханда хүндэтгэйгөөр хандан, хүгэдэн, тэрэндэ найшаагдажа баймаар алба хэжэ байял. ²⁹ Ушарынь гэхэдэ, манай Бурхан үнэхөөрөө хүнөөдөг гал дүлэн гээшэ.

Бурханда яажа найшаагдахаб

13 ¹ Христосой хүзэглэгшэдтэл бэе бээдээ хайратай байгты. ² Аяншадые гэртээ угтан оруулхаяа бү мартагты. Тиигэжэ зарим хүнүүд өөһэдөөшье мэдэнгүй Бурханай Эльгээмэлнүүдые гэртээ айлшалууһан байна. ³ Түрмэдэ һуһан хүнүүд тухай тэдэнтэй суг хаагдаһан мэтэл ханажа байгты. Зобожо байһан хүнүүдтэй адли зоболсон, тэдэндэ ханаагаа табижа байгты.

⁴ Гэр бүлэ бүхы талаһаа үнэн сэхэ байг, үбгэн һамган хоёр бэе бээдээ шударга байг. Бурхан забхай ба ташаяаралдадаг зоние гэмнэхэ юм.

⁵ Алта мүнгэндэ шунангүй, бии юмээрээ сэдхэл дүүрэн байгты. Ушарынь гэхэдэ, «Би шамайе хээээшье орхихогүйб, би шамайе хээээшье хаяхагүйб», – гэжэ Бурхан хэлээ. ⁶ Тиимэһээ: «Бурхан минии туһалагша гээшэ, би айхагүйб. Хүн намда юу хэжэ шадахаб?» – гэжэ бидэ зоригтойгоор хэлэхэбди.

⁷ Таанадта Бурханай үгэ хэлэдэг байһан хүтэлэгшэдөө ханагты. Тэдэнэй яажа амидаржа, яажа наһа бараһыень хараад, этигэл хүзэгыень нажажа ябагты. ⁸ Тэрэ этигэл хүзэгынь болохо Иисус Христос

үсэгэлдэр, мүнөөдэршые, хэтын хэтэдэ хубилхагүй юм. ⁹Тиимэхээ элдэб янзын хургаалнууднаа зайсан, үнэн зүб замаар ябагты. Эдэе хоол тухай гуримуудые сахихые бү оролдогты, тэдэ гуримууд хүнүүдтэ ямаршые аша туһагүй байгаа, харин Бурханай хайра үршөөлөөр сэдхэл зүрхэнтнай бэхижэбэл хайн гээшэ.

¹⁰Майханда алба хэжэ байһан санаартад үргэлэй шэрээ дээрэхээ манай үргэнэн юумэнхээ абажа эдихэ эрхэгүй юм. ¹¹Ушарынь юун бэ гэхэдэ, ахамад санаарта амитадай шуһые нүгэлнүүдэй түлөө үргэхээ Хамагай Нангин газарта абажа ородог, тиихэдэнь амитадай бээнүүдые отогоо гаргаад шатаадаг юм. ¹²Тиимэхээ Иисусые арад зоноо шуһаараа арюудхахын тула хотоһоо гаргуулжа үхэнэн байгаа. ¹³Бидэшые тэрэниие угтан хотоһоо гаража, доромжолуулгыень хубаалсаял. ¹⁴Бидэ газар дэлхэй дээрэ хододоо оршодог хотогүйбди, бидэ ерээдүйн хото бэдэржэ байнабди. ¹⁵Тиимэхээ Иисусаар дамжуулан магтаалай үргэл Бурханда хододоо асаржа байял, тэрэниие Дээдын Эзэн гэжэ зүбшөөн үрээлээрээ үргэл асаржа байял. ¹⁶Хайниие хэжэ, бэе бээдээ туһалхые бү мартагты. Эдэ болбол Бурханда хайшаагдадаг үргэл гээшэ.

¹⁷Өөһэдынгөө хүтэлэгшэдэй мэдэлдэ байгты, захиралтануудыень дүүргэжэ байгты. Тэдэнэр һүүлдэнь алба хэнэн тухайгаа Бурханай урда тоосоо хэхэ ёһотой юм хадаа танай зүрхэ сэдхэлдэ үргэлжэ ханаагаа табидаг юм. Хэрбээ таанадай хүтэлэгшэдэйнгөө үгөөр байбалтнай, тэдэнэр баяртайгаар ажалаа хэхэ, үгы болбол, тэдэнэр гунигтайгаар үүргээ дүүргэжэ байха, тиимэ ажал хэрэгынь таанадта ашаг туһагүй юм.

¹⁸Үргэлжэ зүб юумые хэхэ гэжэ оролдон, арюун сэдхэлтэй байнабди гэжэ бидэ өөһэд тухайгаа найданабди. Тиимэхээ бидэнэй түлөө зальбаржал байгты. ¹⁹Илангаяа, таанадта түргэн бусажа ошохымни түлөө бүри хайса зальбархыетнай гуйнаб.

Түгэхэлэй зальбаралга

²⁰⁻²¹Өөрынгөө шуһанай сэнгээр мүнхын хэлсээе оложо абанан хонидой агууехэ Адуулагшые, Манай Дээдын Эзэн Иисусые Бурхан амидыруулаа юм. Энхэ тайбанай эрхэ хүсэлыень таанадай бэлүүлхын тула Бурхан таанадые хэрэгтэй хайн хайхан юумээр хангаг лэ, тиин өөртэнь хайшаагдадаг юумые Иисус Христосоор дамжуулан таанад соо бүтээг лэ. Христосто хэтын хэтэдэ алдар соло! Болтогой!

Түгэсхэлэй үгэнүүд

²² Аха дүүнэрни, энэ урмашуулха зорилготой хандалга би тобшо-
хоноор бэшээб, тиимэһээ тэсэбэритэйгээр шагнажа хайрлыт даа.

²³ Манай дүү Тимофей түрмэһөө гараа гэжэ мэдэжэ байгты. Хэр-
бээ тэрэнэй хаяар хүрэжэ ерэбэлнь, би тэрээнтэй хамта таанадаа
эрьехэб.

²⁴ Өөһэдынгөө бүлгэмүүдэй хүтэлэгшэдтэ болон Бурханай хүнүүдтэ
бултандань бидэнһээ мэндые дамжуулаарайгты. Италиин хүзэглэг-
шэд таанадта баһал мэндые дамжуулжа байна.

²⁵ Та бүхэнтэй Бурханай үршөөл хайра байхань болтогой.

Яковай бэшэһэн хандалга

Һүзэг этигэл болон ухаан бодол тухай

1 ¹ Бүхы газар дэлхэйгээр тараһан арбан хоёр угсаата Бурханай зон, таанадые Бурханай болон Дээдын Эзэн Иисус Христосой Яков зараса мэндэшлэнэ.

² Аха дүүнэрни, элдэб олон бэрхэшээл зоболонгуудые үзэхэдөө, өөһэдыгөө жаргалтайбди гэжэ тоологты. ³ Һүзэгэйтнай туршагдахада, тэсэбэритэй болонобди гэжэ өөһэдөө мэдэнэ гүбта даа. ⁴ Эрхим түгэс, алишье талаараа болбосон, дутагдал дутуугүй байхын тула таанад ямаршье юумые эсэс хүрэтэрнь тэсэжэ гараха ёһотойт. ⁵ Хэрбээ хэн нэгэнэйтнай сэсэн ухаагаар дуталдабалнь, тэрэ тиимэ сэсэн ухаае таанадта хайрладаг Эзэн Бурханиие гуйг лэ, Эзэн Бурхан хүн бүхэндэ гуйһанииень элбэг дэлбэгээр, уур сухалгүйгөөр үгэдэг ха юм. ⁶ Зүгөөр Бурханиие гуйхадаа һүзэгтэйгөөр, маргангүй гуйгты. Маргаһан хүн далайн долгинуудай һалхинда иишэ тиишээ туугдаһантай адли гүб даа. ⁷⁻⁸ Тиимэһээл һанаа бодолоо хубилгадаг, хэжэ байһандаа гүйсэд этигэдэггүй хүн Дээдын Эзэнһээ ямаршье юумэ абахаб гэжэ бү найдаг.

Үгытэй болон баян хүнүүд тухай

⁹ Бурханай үгытэй һүзэглэгшые дээгүүр үргэһэндэ тэрэ хүн баярлажа байг. ¹⁰ Баяншье хүниие Бурханай доошонь дарахадань, тэрэ хүн баярлажа байг, юуб гэбэл, тэрэ удаһыггүй талын сэсэгтэл хүнэхэ ха юм. ¹¹ Наран шангаар шаража, сэсэг ногоое хатаана, һалбарһан сэсэгэй үнгөнь буурана. Энээндэл адляар баян хүн өөрынгөө замаар ябахадаа, хосорон һаладаг юм.

Хорхойтуулгаар туршаха тухай

¹² Туршалгануудые дабажа гараһан хүн жаргалтай юм, юуб гэбэл, туршалгануудые дабахадаа, тэрэ хүн Бурханай өөртэнь дуратай зондо найдуулһан мүнхын амидаралда хүртэнэ ха юм. ¹³ Туршалгада ороходоо «Бурхан намайе туршана» гэжэ бү хэлээрэйт, юундэб гэбэл, Бурхание харатай юумээр туршадаггүй, тиин тэрэ өөрөөшые хүнүүдые туршадаггүй юм. ¹⁴ Харин хүн бүхэн өөрынгөө нүгэлтэ хүсэлэнгүүдтэ хүтэлүүлэн, альбандань орон, хорхойтуулгада абгадаг юм. ¹⁵ Харата хүсэлэнгүүднай бүрилдэһөөр нүгэл түрүүлнэ, харин нүгэлнай ехэ боложо халихадаа, үхэл түрүүлнэ. ¹⁶ Хайрата нүхэдни, өөһэдыгөө бү мэхэлүүлэгты. ¹⁷ Бүхы һайн һайхан, эгээн эрхим бэлэгүүд дээрэхээ, тэнгэрийн одо мүшэдые, нара һарые бүтээһэн, хэзээдэшые хубилдаггүй, тэдэ ододто адли һүүдэр хэзээшые татадаггүй Бурханһаа үгтэдэг юм. ¹⁸ Бурхан өөрынгөө һайн дураар үнэн зүб мэдээсэлэй ашаар бүхы зохёон бүтээгдэһэн юумэнүүдэйнгээ дээжэнь болгохын тула маанадые мүндэлүүлһэн байгаа.

Бурханай үгэ дуулажа, тэрэниие баримталжа байха тухай

¹⁹ Тиимэхээл, инаг хайрата аха дүүнэрни, шагнахадаа шамдуухан, хэлэхэдээ, уурлахадаа яаралгүй байгты. ²⁰ Таанад уурлаха сухалдахадаа Бурханай хүсэһэн һайн һайхан юумэнүүдые бүтээжэ шадахагүйт. ²¹ Элдэб янзын забхай зальхай, нүгэлтэ юумэнүүдые үйлэдэхээ болёод, зүрхэ сэдхэлдэтнай һуулгагдаһан, таанадые абарха аргатай мэдээсэлые зосоого тогтоожо байгаарайгты. ²² Тэрэ мэдээсэлые гансал шагнан өөһэдыгөө мэхэлнэгүй, ажамидаралдаа хэрэгжүүлжэ байгаарайгты. ²³ Тэрэ үгые шагнаад, харин ажамидаралдаа хэрэглээгүй хүнүүд өөһэдыгөө гэрэлдэ хараад, дүрэмни жэнхэни бодото гэжэ үзэһэн хүнүүдтэл адли юм. ²⁴ Тэдэнэр өөһэдыгөө гэрэлдэ харахаяа болихотойгоо сасуу ямар дүрэтэй байһанаа мартажархидаг. ²⁵ Хүнүүдые эрхэ сүлөөтэй болгодог эрхим түгэс хуули таа бүгэдын мэдэржэ, анхаржа байбалтнай, шагнаад, һүүлээрнь мартадаггүй, ажамидаралдаа хэрэглэдэг байбалтнай, ажамидаралтнай үлзы буянтай байхал. ²⁶ Хэн нэгэнтнай хүзэг хүлдэтэйб гэжэ өөр тухайгаа һанана гү? Хэрбээ таанад хэлэ амаа татажа шададаггүй юм һаа, хүзэг хүлдэтнай дэмы хоонһон гээшэ, таанад миин лэ өөһэдыгөө мэхэлнэт. ²⁷ Үншэн үхибүүдтэ, бэлбэһэн эхэнэрнүүдтэ туһалха, юрын байдалаар өөрыгөө бузарлахаһаа болгоомжолхонь лэ Эсэгэ Бурханда һайшаагдадаг хүзэг хүлдэ юм.

Хүнүүдые илгажа байха хэрэггүй

2¹ Аха дүүнэрни, манай алдарта Дээдын Эзэн Иисус Христосто хүзэглэдэг юм хадаа хүнүүдые нюураарнь илгаха ёногүйт. ² Тантай суглаанда алтан бэһэлигтэй, баян хубсаһатай хүн, мүн элэһэн хубсаһа үмдэһэн үгытэй хүн орожо ерэбэ гээд бодоод үзэгты. ³ Та баян хубсаһатай хүниие ехээр хүндэлжэ: «Танда эндэ нуубалтнай дээрэ», – гэжэ хэлээд, харин үгытэй хүндэ: «Ши тээ тэндэхэнэ хүл дээрээ зогсоод бай», али үгы хаа «минии хүлөөр эндэ шала дээрэ нуу», – гэжэ хэлэбэлтнай, ⁴ сэдхэлдээ хүнүүдые илгадаг, муу ханаатай зарга шүүгшэ байһыетнай харуулха бэшэ гү?

⁵ Хайрата аха дүүнэрни, шагнагты даа: Бурхан үгытэйшүүлые этигэл хүзэгөөрөө баян бардам байхыень, өөртөнх дуратай хүнүүдтэ үгэхэб гэжэ найдуулһан хаан оронойнгоо залгамжалагшад болохыень шэлэжэ абаа бэшэ һэн гү? ⁶ Харин таанар үгытэй хүниие гомдохообот! Тиихэдээ таанадые баяшуул лэ хашажа мүрдэжэ, зарга шүүбэридэ оруулдаг бэшэ аал? ⁷ Таанадта үгтэһэн Дээдын Эзэнэй алдар нэрые тэдэнэр лэ муулан муудхана бэшэ аал?

⁸ «Бусад зондо өөртөөл адли дуратай бай», – гээд Нангин Бэшэг соо бэшээтэй Хуули сахижа байдаг хаа, таанад зүб юумэ хэнэт. ⁹ Харин хүнүүдые нюураарнь, гадаада шэнжээрнь илгадаг байбал, таанад нүгэл абанат, тиигээд Хуулида заагдаһан ёһоор хуули эбдэгшэд болонот. ¹⁰ Хэрбээ хэн нэгэн Хуулийн зүйл бүхэниие сахижа байгаад, нэгыеньшые эбдэһэн байбал, Хуулийн бүхы зүйлнүүдые эбдэһэн болоно. ¹¹ Ушарынь юуб гэбэл, «Хурисалтай юумэ бү хэ» гэжэ хэлэһэн лэ нэгэн «Бү ала» гэжэ хэлэһэн байгаа юм. Тиимэһээ хурисалтай үйлэ хээгүй аад, хүниие алаһан байбал, таанад Хуули эбдэһэн хүн болонот. ¹² Маанадые эрхэ сүлөөтэй болгохо хуулийн зарга шүүбэридэ орохо хүсэлтэй хүнүүдтэ зохихоор юумэ хэлэжэ, хэжэ ябагты. ¹³ Ушарынь хэлэбэл, үршөөл хайра үзүүлдэггүй хүниие Бурхан үршөөл хайрагүйгөөр шүүбэрилхэ юм; тиихэдэ үршөөл хайра зарга шүүбэриһээ дээгүүр үргэгдэхэ.

Һүзэг этигэл ба үйлэ хэрэгүүд тухай

¹⁴ Аха дүүнэрни, этигэл хүзэгтэй байһанаа гэршэлхэ ямаршые юумэ хэдэггүй аад, этигэл хүзэгтэйб гэжэ хэлэдэгынь ямар аша тутатай юм бэ? Тиимэ этигэл хүзэг таанадые абарха аал? ¹⁵ Хубсаһа хунаргүй, эдихэ хоолгүй аха дүүнэр байгаа гэжэ бодоод үзэгты.

¹⁶ Тиигээд хэн нэгэнэйтнай тэдэндэ хэрэгтэй юумэ үгэнгүй, зүгөөр: «Би таанадта хайн хайхание хүсэнэб, таанад дулаасагты, эдеэлэгты», – гэжэ хэлэһэниинь ямар аша тухатай юм бэ? ¹⁷ Этигэл хүзэгшые баһал тиимэ: үйлэ хэрэгүүдээр баталагдаагүй хаа, тиимэ этигэл хүзэг дэмы хоохон юм.

¹⁸ Хэн нэгэн зүбшөөнгүй: «Һайн хайхан хэрэгүүдые бүтээншыегүй этигэл хүзэгтэй байжа болохол», – гэжэ хэлэхэ. «Һайн хайхан хэрэгүүдые бүтээнгүй, өөрынгөө этигэл хүзэгы харуула. Тиихэдэ би хэрэгүүдээрээ этигэл хүзэгөө харуулхаб», – гэхэн харюу би үгэхэб.

¹⁹ Бурхан ори ганса юм гэжэ ши этигэнэш. Тэрэшни хайн. Ада шүдхэрнүүдшые баһа тиимэ этигэлтэй байһан дээрэхээ айн хүрдэн халаганадаг юм. ²⁰ Тэнэг амитан, үйлэ хэрэгүүдээр баталагдаагүй этигэл хүзэгтэй дэмы хоохон байһыень ши мэдэхэ хүсэлтэй аалши?

²¹ Манай үбгэ эсэгэ Абраһам Исаак хүбүүгээ үргэлэй газарта тахил болгон үргэжэ, тэрэ хэрэгээрээ үнэн сэдхэлтэй байһанаа баталаа бэшэ гү? ²² Харагты даа, тэрэнэй этигэл хүзэгынь хэрэгүүдтэнх хамһалсажа, тиигээд хэрэгэйн ашаар этигэл хүзэгынь эрхим түгэс болоо. ²³ «Абраһам Бурханда этигээ, тиигэхэдэнь Бурхан тэрэниие үнэн сэдхэлтэн гэжэ тоолоо», – гээд Нангин Бэшэг соо хэлэгдэһэн юумэн бөөлбэ даа. Тиигэжэ Абраһам Бурханай нүхэр гэжэ нэрлэгдэбэ. ²⁴ Харана гүт, хүн гансал этигэл хүзэгөөрөө бэшэ, харин хэһэн хэрэгүүдээрээ Бурханай урда үнэн зүб болодог юм.

²⁵ Янхан эмэ Раавтай тон тиимэ юумэн ушараа һэн. Тэрэ израилин тагнуулшадые гэртээ оруулжа хүндэлөөд, ондоо харгыгаар тэрьедэхэдэнь тухалһан байгаа. Тиигэжэ тэрэ өөрынгөө хэрэгүүдээр Бурханай урда үнэн зүб гэжэ тоологдоо.

²⁶ Тиимэхээл, хүнэхгүй махабад бэе яажа үхэхэн байдаг бэ, тон тиигэжэл үйлэ хэрэгээр баталагдаагүй этигэл хүзэг дэмы хоохон байдаг юм.

Хэлэн тухай

3 ¹ Аха дүүнэрни, таанад бүгэдөөрөө багшанар болохо гэжэ бү оролдогты, бидэ багшанар бүри шэрүүн зарга шүүбэридэ орохобди гэжэ таанад мэдэнэ ха юмта. ² Бидэ булта олон нүгэл шэбэл хэдэгбди. Тиихэдээ хэлэ амаараа нүгэл хэдэггүй хүн эрхим түгэс гээшэ, тэрэ хүн өөрыгөө хазаарлажа шадаха юм. ³ Бидэ мори жолоодохын тулада хазаарладагбди, тиигээд лэ тэрэниие дуратай тээшээ ябуулха аргатай байдагбди. ⁴ Али үгышые хаа, далайн онгосонууды

хараад үзэгты: тэдэнэр абарга томо, айхабтар шанга халхинда тууг-
дадагшые хаа, багахан жолоогоор хүтэлүүлэгдэн, жолоодогшын ха-
наһан лэ зүг руу ябадаг юм. ⁵ Хэлэн тон тиимэ юм: бишыхан эрхэ-
тэн аад лэ, тэрэ агууехэ юумэнүүд тухай айладхдаг юм.

Хараад үзэгты, галай багахан дүлөөр ямар ехэ ой модон шатааг-
дадаг бэ. ⁶ Хэлэн гал дүлэнтэй адли, бэеын ондоо бүхы эрхэтэнүү-
дые бузарладаг нүгэлтэ хүсэн юм, тиигээд хүнэй бүхы амидаралые
тамын оёорһоо гаража байһан гал дүлөөр шатаадаг юм. ⁷ Бидэ хү-
нүүд шубуудые, мүлхигшэдые, далайн амитадые, бусадшые элдэб ян-
зын амитадые номгоруулха аргатайбди, номгоруулһаншые байгаа-
бди. ⁸ Теэд нэгэшые хүн хэлээ номгоруулжа шадаагүй юм. Тэрэмнай
үхэлэй хоро сасадаг баригдашагүй хорон юм. ⁹⁻¹⁰ Бидэ хэлээрээ маг-
таалшые, хараалшые хэлэдэгбди. Бидэ хэлээрээ Эсэгэдээ болон
манай Дээдын Эзэндэ баяр баясхалан хүргэнэбди, Бурхантай адли
байхаар бүтээгдэһэн хүнүүдые хараалда хүртөөнэбди. Тиимэ юумэн
байха ёһогүй. ¹¹ Нэгэ булагһаа нэгэ зэргэ амтатай болон гашуун
уһан дэлбэрхэ аргатай аал? ¹² Аха дүүнэрни, боди модонһоо олива
гараха аал, үгы хаа үзэмэй модонһоо боди модонхой жэмэс гараха
аал? Тэрээндэл адляар гашуун уһатай булагһаа амтатай уһан урда-
ха аал?

Дээрэһээ үршөөгдэһэн ухаан бодол тухай

¹³ Танай хэнтнай сэсэн ухаатайб, юумэ ойлгодог бэ? Тэрэнээ
үнэн зүбөөр ажамидаран, дарууханаар болон бодолтойгоор хайн
хайхан үйлэ хэрэгүүдые бүтээн гэршэлэгты. ¹⁴ Теэд сэдхэлдээ хо-
рон атаархалтай, ганса бээ бододог аад, сэсэн ухаатайб гэжэ хайр-
хан, худал юумэ хэлэн, үнэн зүбые бү далдалагты. ¹⁵ Тиимэ ухаан
дээдэ тэнгэриһээ үгтэнэ бэшэ, харин энэ дэлхэйһээ, ганса бээ
бодоһонһоо, ада шүдхэрһөө эхитэй ухаан юм. ¹⁶ Хүнүүдэй атаа жү-
төөндэ абтаһан, ганса бээ бодоһон ушарта эмхи журамгүй бай-
дал, элдэб янзын нүгэл шэбэл дайралдадаг. ¹⁷ Харин дээрэһээ үгтэ-
дэг ухаан маанадые арюун сэбэр, эб найрамдалтай, номгон даруу,
энэрхы сэдхэлтэй, үршөөл хайратай, аша туһатай, хүнэй нюур ха-
радаггүй, үнэн сэхэ болохо тээшэ хүтэлдэг юм. ¹⁸ Эб найрамдал
найруулагшад эб найрамдалай үрэ тарихадаа үнэн зүбэй ургаса ха-
дадаг юм.

Бурханай мэдэлдэ байгты

4 ¹ Юундэ таанад бэе бээдээ үһөөрхэлдэнэ, хоорондоо арсалдана гээшэбта? Тэдэтнай танай махабад бэеые мэдэлдээ абахын тула оролдодог хүсэлэнгүүднээ болоно бэшэ гү? ² Таанад ямар нэгэн юумэтэй болохые хүсэнэт, теэд тиимэ юумэтэй боложо шаданагүйт, тиимэһээ таанад алахадашые бэлэн байнат. Юумэнүүдтэй байхые угаа ехээр хүсэнэт, теэд тэдэ юумэнүүдтэй болохо аргагүй байһанһаа хэрүүл ама гарганат, үһөөрхэнэт. Хүсэһэн юумэнүүдээ Бурханһаа гуйгаагүй юм хадаа таанад тэдэнээ абанагүйт. ³ Тиихэдэ гуйхадаашые тэдэ юумэнүүдээ абанагүйт, юундэб гэхэдэ, таанад һайн һайханай тула бэшэ, харин өөрынгөө хүсэлэнгүүдые хангахын тула гуйнат. ⁴ Бурханда урбагша зон, энэ оршолон дэлхэйдэ дуратай байхадаа таанад Бурханай дайсад болонот гэжэ мэдэнэгүй аалта? Тиин энэ оршолон дэлхэйтэй нүхэсэхээ һанабал, Бурханай дайсан болонот. ⁵ «Зосоомнай оршоһон һүлдэн үнэн сэхэ байхые Бурхан хүсэжэ байна», – гэжэ Нангин Бэшэг соо дэмы хэлэгдээгүй юм. ⁶ Тиихэдэ Бурхан маанадые бүришые элбэг дэлбэгээр үршөөл хайрадаа хүртөөнэ. «Омог бардам зониие Бурхан буруушаана, харин номгон даруу зониие үршөөл хайрадаа хүртөөнэ», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлээтэй байна ха юм.

⁷ Тиимэһээ Бурханай мэдэлдэ байгты. Шолмосто эсэргүүсэгты, тиигэбэлтнай тэрэ таанадһаа зайлаха. ⁸ Бурханда дүтэлэгты, тиихэдэтнай тэрэ танда ойртохо. Нүгэлтэн, ажамидаралаа арюудхагты; билдагуушад, зүрхэ сэдхэлээ арюудхагты. ⁹ Гашуудагты, бархирагты, гэгэн уйлагты. Энеэлдэхээ болёод, уйлалдагты. Баярлахын орондо гашуудажа байгты. ¹⁰ Бурханай урда номгон даруу байгты, тиин тэрэ таанадые агууехэ гэжэ тоолохо.

Бэе бээ бу шүүмжэлэгты

¹¹ Аха дүүнэр, бэе бээ бу шүүмжэлэгты. Һүзэглэгшэ нүхэрөө шүүмжэлхэдээ, али зэмэлхэдээ, таанад Бурханай Хуули шүүмжэлнэ, зэмэлнэ гээшэт. Зүгөөр Хуули зэмэлхэдээ, таанад Хуули сахигша бэшэ, харин Хуули шүүбэрилэгшэ болобо гээшэт. ¹² Гансал Бурхан Хуули үгэдэг ба шүүбэрилдэг юм. Гансал тэрэ абарха, али үгы һаа хүнөөхэ аргатай. Харин ши ондоо хүниие зэмэлхэдээ өөрыгөө хэн гэжэ тоолобош?

Ехэрхүү зан бү гаргагты

¹³ Зай, «Мүнөөдэр гү, али үглөөдэр тэрэ хото ошохобди, тэндэ нэгэ жэл соо худалдаа наймаа хээд, ехэхэн алта мүнгэ олохобди», – гэжэ хэлэдэг таанад мүнөө намайе шагнагты. ¹⁴ Үглөөдэр таанадтай юу тохёолдохые таанад мэдэнэгүйлта. Таанад халта зуура бии болоод, һүүлээрнь үгы болошодог утаа ууралтай адлит. ¹⁵ «Дээдын Эзэнэй хүсэбэл бидэ амиды байхабди, тиимэ юумэ, али ондоо юумэ хэхэбди», – гэжэ хэлэжэ байхын орондо ¹⁶ таанад бардам зангаараа бүдүүрхэнэт, теэд тиигэжэ бүдүүрхэхэнь буруу юм.

¹⁷ Бидэ һайн һайхан юумэ хэхэ ёһотой байһанаа мэдэжэ байгаад, хэдэггүй байбал, нүгэл абана гээшэбди.

Баяшулда һэргылэмжэ үгэнэ

5 ¹ Баяшуул, мүнөө таанад намайе шагнагты! Таанад орилон бархирагты, гэгэн уйлагты, танай тархи дээрэ оһол гай буухаяа байна ха юм. ² Баялиг зөөритнай үмхирөө, хубсаһа хунартнай хибэндэ эдюулшоо. ³ Алта мүнгэнтнай жэбэдэ даруулаа, тиин тэрэ жэбэ таниие зэмэлхэ, махабад бэеыетнай галда мэтэ шатаажархиха. Таанад зөөри зөөшээ эдэ һүүлшын үдэрнүүдтэ дэмы суглуулжал байнат. ⁴ Таряалан дээрэтнай ажаллаһан хүдэлмэришэдтэ хүлһыень түлэхээ таанад арсабат, харин мүнөө тэдэнэй түлэгдөөгүй салингын таанадые зэмэлэн хашхаржа байна. Һүр жабхаланта Дээдын Эзэн ургасыетнай хадаһан хүдэлмэришэдэй гэгэхые дуулаа. ⁵ Эндэ, газар дэлхэй дээрэ байхадаа таанад гансал өөһэдынгөө гэдэһэ дүүргэхэ ба наартайгаар сагаа үнгэргэхэ тухайл бододог байгаат. Харин мүнөө таанад гаргахаяа абаашажа байһан шахамал буруундал адли байнат. ⁶ Таанадта эсэргүүсээшьегүй үнэн сэдхэлтэниие таанад зэмэлжэ алаһан байгаат.

Тэсэбэритэй, сагаан сэдхэлтэй байгты

⁷ Зай, аха дүүнэр, Дээдын Эзэнэй заларан ерэтэр тэсэбэритэй байгты. Таряашаниие хараад үзыт, тэрэ газарһаа ургаса абахын тула ехэл тэсэбэритэйгээр намарай болон хабарай бороо хүлэжэ байдаг.

⁸ Таанадшые тэдэ таряашанда адли ехэ тэсэбэритэй байгты, зоригоо бү алдагты. Дээдын Эзэнэй заларжа ерэхэ үдэр ойртоод байна.

⁹ Аха дүүнэр, бэе бээдээ гомдохол бү баригты, тиигэбэл таанад гэмнүүлхэгүйт; Заргаша Бурхан үүдэнэй саана зогсожо байнал.

¹⁰ Дээдын Эзэнэй нэрээр айладхажа байһан лүндэншэдые һанагты. Бэрхэшээл зоболондо ороходоо тэдэнэй ехэл тэсэбэритэй байдагые жэшээ болгон нажаажа байгты. ¹¹ Аргагүй ехэ тэсэбэрийнь түлөө бидэ тэдэ зониие жаргалтай гэжэ тоолодогбди. Таанад Иовой ямар тэсэбэритэй байһые, Дээдын Эзэнэй һүүлэй һүүлдэ тэрэниие буян хэшэгтээ хүртөөһые һаныт. Дээдын Эзэн үршөөл хайратай, энэрхы сэдхэлтэй байһан дээрэнээ тиигэжэ туһалһан байгаа.

¹² Аха дүүнэрни, гол шухал юумэ хэлэхэмни: тэнгэрээршые, газар дэлхэйгээршые, ондоошые юумээр бү тангариглагты. Харин гэмнүүлхэгүйн тула „тиимэ“ гээ һаа, зүбшөөгты, „үгы“ гээ һаа, үгы гэхээрээ байгты. ¹³ Зоболон бэрхэшээлдэ ороһон байбал, таанад зальбаржа байха ёһотойт. Баяртай хүхюүтэй ябабал, Бурханиие магтаһан дуунуудые дуулажа ябаха ёһотойт. ¹⁴ Хэн нэгэнэйтнай үбдөөд байгаа һаа, хүзэглэгшэдэй бүлгэмһөө хүтэлэгшэдые дуудагты. Тэдэнэр Дээдын Эзэнэй нэрэ алдарые дуудан, үбшэн хүнэй толгойдо оливай тоһо түрхөөд, хажуудань зальбарха. ¹⁵ Этигэл хүзэгтэйгөөр зальбархада үбшэн хүн эдэгэхэ, Дээдын Эзэн тэрэниие хүл дээрэн бодхоохо. Тэрэ хүнэй нүгэл хэһэн байгаа һаань, нүгэлынь хүлисэгдэхэ. ¹⁶ Эдэгэхэ гэбэл бэе бээдээ нүгэл шэбэл тухайгаа хөөрөжэ үгөөд, бэе бэсынгээ түлөө зальбарагты: үнэн сэдхэлтэнэй зальбаралга ехэ юумэ хэхэ аргатай. ¹⁷ Илия маанадтал адли хүн байгаад, бороо бү ороһой гэжэ ханалтайгаар зальбаран мүргөө, тиин бороо гурба хахад жэл соо ороогүй юм. ¹⁸ Бороо ороһой гэжэ тэрэ дахин зальбаран мүргэбэ, тиихэдэнь огторгойһоо газар дээрэ бороо адхаржа, ургаса гараба.

¹⁹ Аха дүүнэрни! Хэрбээ хүнэй зүб замһаа хадуурхада, хэн нэгэн тэрэниие сэхэ харгыдань оруулбал, ²⁰ нүгэлтэниие буруу харгыһаань холодуулһан хүн тэрэниие үхэлһөө аршалжа, тэрэнэй олон нүгэлынь хүлисүүлбэ гэжэ мэдэг.

Пётрой бэшэһэн түрүүшын хандалга

Амаршалга

1 ¹ Понт, Галат, Каппадоки, Аси, Бетани нютагуудаар таража хуу-
нан ерүүл зон, Бурханай шэлэжэ абahan хүнүүд, таанадые Иисус
Христосой Пётр элшэн амаршална. ² Иисус Христосой үгэ дуулажа,
шуһаарнь сэбэрлүүлхын* тула таанад Эсэгэ Бурханай эрхэ мэдэлээр
шэлэгдэжэ абahan байгаат, тэрэнэй Нангин Һүлдэн ашаар арюуд-
хагдаһан байгаат. Бурханай үршөөл хайра, амгалан тайбан та бүхэн-
тэй элбэг дэлбэг байхань болтогой.

Амиды найдал

³ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой Эсэгэ Бурханда баяр
хүргэ! Үхэһэн Иисус Христосые амидыруулхадаа, Бурхан агууехэ
үршөөл хайраараа шэнэ амидарал бидэндэ үршөөгөө. Тиин маана-
дые амиды найдалаараа дүүргээ, ⁴ тиимэһээ Бурханай өөрынгөө хү-
нүүдтэ үгэхөөр хадагалжа байһан элбэг дэлбэг буян хэшэгтэ хүртэ-
хэбди гэжэ бидэ найданабди. Тэрэ буян хэшэг таанадта тэнгэри
дээрэ хадагалагдана, тэрэ үмхирхэгүй, хүнэхэгүй, бузарлагдахагүй.
⁵ Бурханай хүсэн этигэл хүзэгэйтнай ашаар сагай эсэстэ абаралгада
хүртэтэртнай таанадые хахижа байна. ⁶ Тиимэһээ энээндэ баясажа
байгты. Мүнөө түр зуура элдэб янзын туршалгануудһаа зобожо ту-
лижашье байбал, баясажа байгты. ⁷ Юундэб гэхэдэ, тэдэ зоболон-
гууд танай хүзэгэ этигэл бодото байна гү гэжэ туршана, батална

* «Гаралгын» номой 24 бүлэгэй 3-8 зүйлнүүдтэ энээн тухай бүри тодорхой
бэшээтэй байһые анхарагты. Израилин зон Хэлсээнэй тахилай шуһаар
өөһэдыгөө сасажа, Хэлсээндэ хабаатай болодог байгаа. Христосой Бурхан-
тай баталһан хэлсээндэ христос шажантанай хабаатай байһые Пётр иимэ
метафораар зураглана.

гээшэ. Галда шатажа үгы болодог алтаншые галаар туршагдадаг ха юм, зүгөөр танай хүзэг этигэл алтанһаа үлүү үнэтэй, тиимэхээл тэрэнэйтнай үнэн байһыень заабол туршаха, баталха хэрэгтэй юм. Тиигээд лэ таанад Иисус Христосой заларан ерэхэ Үдэр магтаалда, алдар солодо, нэрэ түрэдэ хүртэхэт. ⁸Тэрэниие хараагүйшые хаа, таанад тэрээндэ дуратай байнат; мүнөө тэрэниие харангүйшые байхадаа, тэрээндэ этигэжэ байнат. Тиимэхээ таанад үгэнүүдээр дамжуулхын аргагүй, гайхалтай баяраар баясанат, ⁹юундэб гэхэдэ, өөрыгөө абарха хүзэг этигэлэйнгээ зорилгодо хүрэхэ байнат.

¹⁰Таанадта үгтэхэ Бурханай иимэ үршөөл хайра тухай энэ абаралгада хабаатай, бүхы юумэнүүдые шудалжа, шүүбэрилжэ байһан лүндэншэд уридшалан хэлээ юм. ¹¹Ямар сагта, яажа тэрэ буян хэшэгтэй үгтэхые лүндэншэд досоогоо байһан Христосой Һүлдэн зааһан сагаар тодорүүлха гэжэ оролдоо. Тиихэдээл Христос зоболонгуудые дабажа гараад, Һүлдэнь алдаршаха гэжэ Һүлдэ уридшалан хэлээ юм. ¹²Өөһэдынгөө аша туһада бэшэ, харин хүзэглэгшэ таанадай аша туһада тэдэнэр алба хэнэ гэжэ Бурхан тэдэ лүндэншэдтэ элирхэйлээ, тиимэхээ тэнгэриһээ эльгээгдэһэн Нангин Һүлдэн дамжуулан Һайн Мэдээсэлые айладхаһан хүнүүдые таанад мүнөө шагнаба гээшэт. Тэрэ нюуса Бурханай Эльгээмэлнүүдшые нээжэ мэдэхэ хүсэлтэй байна.

Арюун нангин ажамидаралтай байгты

¹³Тиимэхээ һэргэлэн байгты, оюун ухаагаараа хүдэлхэдэ бэлэн байгты. Иисус Христосой ерэхэ Үдэр таанадта үгтэхэ буян хэшэгтэ аргагүй ехээр найдажа байгты. ¹⁴Бурханиие мэдэхгүй байһан үе сагтаа ажамидаралыетнай хүтэлдэг байһан хүсэлэнгүүдые дахангүй, Бурханай мэдэлдэ байгты. ¹⁵Таанадые дуудаһан Бурханай арюун нангин байдагтал адляар, таанад алишые талаһаа арюун нангин байгты. ¹⁶«Би арюун нангин байнаб, тиимэхээ таанадшые арюун нангин байгты», – гэжэ Нангин Бэшэгтэ хэлэгдэнэ.

¹⁷Нюур харангүй бүхы хүнүүдые хэһэн хэрэгүүдэйн хэмжээгээр шүүбэрилдэг Бурханиие таанад Эсэгэмнай гэжэ нэрлэнэт, тиимэхээ эндэ, энэ дэлхэйдэ байха үдэрнүүдээ тэрээндэ хүрдэн хүгэдэн үнгэргыт даа. ¹⁸Үбгэ эсэгэнэрһээ залгамжалһан удхагүй хоһон ажамидаралһаа таанад үмхирдэг мүнгэ алтаар абтаһан бэшэт, ¹⁹харин бэеын дутагдалгүй, сэбэр Хурьганай, Христосой үнэтэй сэнтэй шуһаар худалдажа абтагдаһан байгаат. ²⁰Юртэмсэ дэлхэйн зохёон

бүтээгдэхэнээ урда таанадайл аша туһада Бурхан Христосые шэлэжэ абаа юм, үе сагай дүүрэжэ байхада тэрэниие элирхэйлэн харуулаа юм. ²¹ Тэрэнэйл аша туһаар таанад Бурханда этигэнэт. Бурхан тэрэниие үхөөд байхадань амидыруулаа, алдаршуулаа, тиимэхээл таанад Бурханда хүзэглэнэт, найданат.

²² Үнэн зүбые дахажа, Бурханда хүзэглэдэг аха дүүнэртээ үнэн зүрхэнһөө дуратай байхын тула таанад сэдхэл зүрхээ арюудхабат. Тиимэхээ бүхы ханал бодолоороо бэе бээдээ дуратай байгты. ²³ Юундэб гэхэдэ, таанад үмхирдэг үрэхөө бэшэ, харин үмхирдэггүй үрэхөө дахин түрэнэн байгаат. Тэрэ үрэ болбол амиды Бурханай бодото Үгэ юм.

²⁴ *«Ямаршые махабад бэе ногоондо адли.*

Ямаршые хүнэй алдар нэрэ талын сээсэг мэтэ.

Ногооной хатахада сээсэгынь унадаг.

²⁵ *Гэхэтэй хамта Дээдын Эзэнэй Үгэ*

хэтын хэтэдэ мүнхэ оршодог», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Энэ Дээдын Эзэнэй Үгэ таанадта номногдоһон һайн Мэдээсэл гээшэ.

Амиды шулуун болон Бурханай хүнүүд

2 ¹ Худалаар хэлэхээ, нүгэл хэхээ болигты, хүнэй нюур бү харагты, хүндэ бү атаархагты, худалаар бү гэршэлэгты. ² Һая түрэнэн үхибүүд яажа хүндэ дуратай байдаг бэ, тэдэндэл адляар таанадшые Бурханай Үгэдэ дуратай байгты. Тэрэнэй ашаар таанад ургахат, абарагдахат. ³ «Дээдын Эзэнэй үршөөлые таанад мэдэрээт», – гэжэ Нангин Бэшэгтэ хэлэгдэнэ ха юм.

⁴ Хүнүүдэй голоһон, зүгөөр Бурханай шэлэжэ абанан, Бурханай нюдэндэ үнэтэй сэнтэй байдаг амиды шулуунда – Дээдын Эзэндэ – ерэгты. ⁵ Таанад амиды шулуунуудта адли Бурханда ерэгты, тиигээд Бурхан таанадһаа хүмэ бодхоохо, тиигээд тэрэ хүмэдөө таанад нангин санаартан болоод, Иисус Христосоор дамжуулан Нангин Һүлдэхөө Бурханда һайшаагдаха оюун ухаанай үргэл асаржа байгты.

⁶ Нангин Бэшэг соо: «Эгээн шухала, шэлэгдэжэ абтанан, үнэтэй сэнтэй шулууе Сион дээрэ мүнөө би табинаб; тэрээндэ этигэнэн хүн хээээшые эшэхэгүй», – гэжэ хэлэгдэнэ. ⁷ Тиимэхээ хүзэглэгшэ таанадта Христос агууехэ баялиг болоно, харин хүзэглэдэггүй хүнүүдтэ тэрэ «барилгашадай голоһон шулуун» байһан аад, эгээн шухала, ⁸ хүнүүдэй бүдэрдэг шулуун, хүнүүдэй торожо унадаг шулуун болоо.

Һайн Мэдээсэлдэ этигэдэггүйл хадаа тэдэнэр бүдэржэ байна. Тэдэнэр тиимэ табилантай юм.

⁹ Тиихэдэ таанад шэлэгдэжэ абтаһан угсаатан гээшэт, Хаанай санаартад, нангин арад, Бурханай хүнүүд болонот, шэб харанхыһаа таанадые гайхалтай гэрэл туяадаа дуудаһан Бурханай агууехэ үйлэ хэрэгүүд тухай номнохоор шэлэгдэһэн хүнүүд гээшэт.

¹⁰ *Урдань таанад Бурханай хүнүүд бэшэ һэнта,
зүгөөр мүнөө таанад тэрэнэй хүнүүд гээшэт.
Урдань таанад Бурханай үршөөл хайрые мэдэхгүй һэнта,
мүнөө таанад тэрэнэй үршөөл хайрада хүртэбэт.*

Һүзэглэгшэдэй баримталха ёһотой дүримүүд

¹¹ Хүндэтэ аха дүүнэрни, энэ дэлхэйдэ таанад хариин, ерүүл хүнүүд юм хадаа танай ухаан бодолые һамааруулдаг нүгэлтэ хүсэлэнгүүдһээ холодожо, ¹² бусад арадуудай дунда өөһэдыгөө һайн абажа ябагты гэжэ гуйнаб. Тиигэбэлтнай мүнөө таанадые нүгэл хэгшэд гэжэ хардажа байһан зон таанадай һайн һайхан үйлэ хэрэгүүдые харахадаа, Бурханай газар дэлхэй дээрэ хүнүүдые шалгахаяа ерэхэдэнь, тэрэниие алдаршуулха.

¹³ Дээдын Эзэнэй түлөө засаг захиргаанай үгэ дуулажа байгты: дээдэ засаг захиргааниие түлөөлһэн хаанай мэдэлдэ байгты, ¹⁴ хуули эбдэһэн хүнүүдые хэһээхын тула, һайн һайхан хэрэгүүдые бүтээһэн хүнүүдые урмашуулхын тула хаанай табиһан захирагшадай үгэ дуулажа байгты. ¹⁵ Бидэ һайн һайхан лэ хэрэгүүдые бүтээжэ, хэрэггүй юумэ шашадаг тэнэг хүнүүдэй амыень хааха ёһотойбди. Бурхан тэрэниие хүсэдэг. ¹⁶ Эрхэ сүлөөтэй хүнүүдтэл адляар ажамидарагты. Зүгөөр элдэб янзын нүгэлнүүдээ нюухын тула тэрэ эрхэ сүлөөгөө бү хэрэглэгты. Таанад Бурханай зарасанарта адляар ажамидарагты. ¹⁷ Хүн бүхэниие хүндэлжэ байгты. Һүзэглэгшэ бүлгэмдөө дураатай байгты. Бурханһаа айн хүрдэгты, хааниие хүндэлжэ ябагты.

Зарасанарай баримталха ёһотой дүримүүд

¹⁸ Зарасанар, эзэдээ хүндэлжэ, үгыень дуулажа байгты. Гансал һайн аашатай, зөөлэн зантай эзэдээ бэшэ, харин шэрүүншье зантай эзэдээ дуулажа байгты. ¹⁹ Бурханай дура хүсэлые мэдэрһэн дээрэһээ гэм зэмэггүй зобожо, гай гасалан дабажа байһан хүниие Бурхан буюн хэшэгтээ хүртөөхэ. ²⁰ Зэмэтэй байһандаа сохюулаад лэ, тэсэжэ ябабалтнай, тэрэтнай таанадта аша түһатай байха аал? Харин һайн

хайхан хэрэгүүдые бүтээжэ байхадаа тэсэбэритэйгээр зоболон эдлэжэ байбалтнай, Бурхан таанадые найшааха.

²¹Тиимэ тэсэбэритэй байхынтнай тула Бурхан таанадые дуудаа, тиихэдэ Христос өөрыень нажаажа байхынтнай тула таанадай түлөө зоболон эдлэжэ, таанадта жэшээ харуулаа. ²²Тэрэ ямаршые нүгэл хээгүй, тэрэнэй худал юумэ хэлэжэ байхыень нэгшые хүн дуулаагүй. ²³Тэрэниие доромжолжо байхада, тэрэ доромжолһон харюу үгөөгүй, тэрэ зобожо байхадаа, зобоогшодойнгоо урдаһаа занаагүй, зүгөөр тэрэ өөрыгөө үнэн сэхэ Заргашын гарта үгөө юм. ²⁴Бидэнэй нүгэл шэбэлһээ зайсажа, үнэн зүбөөр амидархымнай тула Иисус өөр дээрээ нүгэл шэбэлыемнай үргэлжэ абаа, модон дээрэ үргэгдөө: тэрэнэй шархаар таанад аршалагдан эдэгээгдэһэн байгаат. ²⁵Таанад төөриһэн хонид мэтэ адуулагшагүй ябаат, мүнөө Адуулагшадаа, харууһалагшадаа таанад бусажа ерээт.

Эхэнэрнүүдэй баримталха ёһотой дүримүүд

3¹⁻² Эхэнэрнүүд, таанад баһал нүхэдэйнгээ мэдэлдэ байгты; хэрбээ тэдэнэрэй дунда Бурханай Үгэдэ этигэдэггүй хэн нэгэн байгаа хаа, эхэнэрэйнгээ арюун сэбэр, хүзэгтэй ажамидаралые хараад, этигэхэл. Тиихэдэ таанадта юумэ хэлэжэ байхын хэрэг үгы. ³Гоё хайхан болохын тула таанад өөһэдыгөө гадна талаһаа шэмэглэжэ, үһээ гоёожо гү, али алтан зүүдхэлнүүдые зүүжэ гү, али зөөлэн хубсаһа үмдэжэ бү байгты. ⁴Харин Бурханда аргагүй найшаагдадаг сэдхэлэй даруу ба зөөлэн занһаа гараһан үнэн бодото мүнхын гоёолтоор өөһэдыгөө шэмэглэгты. ⁵Урдань Бурханда найдадаг эхэнэрнүүд өөһэдыгөө тиигэжэл шэмэглэдэг, нүхэдэйнгээ үгэ дууладаг байһан юм. ⁶Сарра тиигэжэл Абраһамай үгэ дууладаг, тэрэнээ эзэмни гэжэ нэрлэдэг хэн. Хайн хайхан хэрэгүүдые бүтээжэ, ямаршые юумэнһээ айдаггүй байбал, таанадшые баһал Саррын басагад гээшэт.

⁷Эрэшүүл, таанадшые һамгадаа хүндэлжэ, ойлгожо байгты, тэдэтнай таанадта ороходоо һула хүнүүд ха юм. Тиихэдэ тэдэтнай таанадтайл адлихан Бурханай ажамидаралай шагналда хүртэхэ. Бурханай үгын ёһоор эхэнэрнүүдтээ хандажа байбалтнай, ямаршые юумэн зальбархадатнай һаалта болохогүй.

Хүзэглэгшэдэй баримталха ёһотой үшөө хэдэн дүримүүд

⁸ Түгэсхэлдэнь хэлэхэдэ, таанад булта нэгэ ханал бодолтой байгты, адляар юумэндэ хандажа байгты, бэе бээдээ аха дүүнэдтэл адли дуратай байгты, бэе бээ хайрлажа, даруухан ажамидарагты. ⁹ Таанадта муу юумэ хэхэдэнь, харюудань муу юумэ бү хэгты; таанадые хараахадань, урдаһаань бү хараагты. Харин буян хэшэгтээ хүртөөхын тула Бурхан таанадые уряалан дуудаа гэжэ мэдэн, хайн хайхан хэрэгүүдые бүтээжэ, хайн үгөөр үрээлжэ байгты.

¹⁰ *«Ажамидаралда дуратай,
хайн хайхан үдэрнүүдые
үзэхэ дуратай хүн
нүгэлтэ юумэ бү хэлэг,
худалаар дуугархаяа болиг.*

¹¹ *Тэрэ хүн нүгэл үйлэдэхээ болёод,
хайн хайхан хэрэгүүдые бүтээжэ байг,
энхэ тайбан байдалые найруулжа байг,
энхэ тайбан байдалые тогтоожо байг.*

¹² *Дээдын Эзэн үнэн сэдхэлтэниие хаража байдаг,
тэдэнэй зальбаралнуудые дуулажа байдаг,
харин муу юумэ хэгшэдые тэрэ буруушаадаг юм», – гэжэ
Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ.*

¹³ Хайн юумэ хэхэ дуратай байбалтнай, хэн таанадта хаалта болохоб? ¹⁴ Зүб юумэ хэжэ байһанайнгаа түлөө зоболон эдлэжэ байбалтнай, Бурхан ашыетнай харюулхал! Хэнһээшье бү айгты, ханаагаа бү зобогты. ¹⁵ Харин зүрхэ сэдхэлдээ Дээдын Эзэн Христосые аргагүй хүндэлжэ ябагты. Ямаршье хүнэй ажамидаралайтнай найдал тухай хурабалнь, хэзээшье харюу үгэхэдэ бэлэн байгты. ¹⁶ Тиихэдээ дарууханаар, хүндэлһэнөө харуулан харюусаарайт. Һэшхэлтнай арюун сэбэр байг, тиигэбэл Христосто хүзэглэдэг танай үлзыгтэй ажамидаралые хардадаг хүнүүд өөһэдынгөө хэлэһэн үгэнүүдһээ эшэхэл. ¹⁷ Бурханай хүсэлөөр нүгэл хэжэ байһанайнгаа түлөө бэшэ, харин хайн хайхан хэрэгүүдые бүтээжэ байһанайнгаа түлөө зобожо байһань дээрэ юм.

¹⁸ Бидэниие Бурханда хандуулхын тула Христос манай нүгэл шэблэй түлөө нэгэтэ зоболон эдлэһэн байна. Тэрэ үнэн сэдхэлтэн хара ханаатай зоной түлөө бээ хүнөөлгэжэ, хүлдөөрөө амидыран юм. ¹⁹ Тиигээд хүлдөөрөө хаалтада байһан хүлдэнүүдтэ ошожо

номноо юм. ²⁰ Нойн томо корабль барижа дүүргэхые Бурханай ехэ тэсэбэритэйгээр хүлээжэ байха үе сагта тэдэ хүлдэнүүд мэдэлдэнь байхаяа арсаа бэлэй. Нойн бариһан корабльда үсөөн хүн, хамтадаа найман хүн уһанһаа абарагдаһан юм. ²¹ Тиигэжэ уһанһаа абарагдаһаниинь мүнөө бидэниие абаржа байдаг уһан арюудхалай бэлгэ тэмдэг болоо. Уһан арюудхалга бэеын муухайе арилгана бэшэ, харин Иисус Христосой амидыралгын ашаар хайн хайхан сэдхэл үршөөхыень Бурханһаа гуйна. ²² Христос тэнгэридэ дэгдээд, бүхы Эльгээмэлнүүдые, тэнгэрийн бүхы захиргаан, хүсэнүүдые эрхилэн, Бурханай баруун таладань оршоно.

4 ¹ Христос махабад бэеэрээ зоболон эдлээ, тиимэһээ таанадшые тиигэжэ зобоходо бэлэн байха ёһотойт, юундэб гэхэдэ, зобожо байһан хүн нүгэл хэхэээ болидог. Христосой түлөө зобохые хүсэхэдөө, таанад нүгэл хэхэээ болиһоноо баталнат. ² Энэ сагһаа эхилээд, газар дэлхэй дээрэ үнгэргэхэ үдэрнүүдтээ хүнэй хүсэлэнгүүдые дахаха бэшэ, харин Бурханай дура хүсэлөөр ажамидарха ёһотойт. ³ Урдань таанад бусад арадуудай хэхэ дуратай юумэнүүдые хэжэ, нилээн саг үнгэргөөт. Зохихогүй юумэнүүдые үйлэдэжэ, зальхайржа, архидажа, һогтуу хүнүүдээр ниилэжэ, найрлажа, онгонуудта жэрхэдэһэтэйгээр мүргэжэ байгаат. ⁴ Мүнөө тэдэнээр ниилэн зальхайрха, забхайрхаяа болиходотнай тэдэтнай ехээр гайхалдана, тиимэһээл таанадые доромжолно. ⁵ Гэхэтэй хамта амиды ба үхэһэн хүнүүдые һаядаа шүүхэ Бурханай урда тэдэнэр үйлэдэһэн бүхы юумэнүүдэйнгээ түлөө харюусаха. ⁶ Тиимэһээл Христос хайн Мэдээсэлые үхэһэн хүнүүдтэ баһа номноо гээшэ. Тэдэнэр махабад бэеэрээ хүн бүхэндэл адли зарга шүүбэридэ үгтэхэ, харин хүлдөөрөө тэдэнэр Бурхандал адляар амидарха боломжотой юм.

⁷ Бүхы юумэнэй эсэс ойртожо байна. Тиимэһээ хүбэлгэн байгты, бээ баригты, тиигэбэл зальбарха аргатай байхат. ⁸ Юумэнэй түрүүндэ үнэн зүрхэнһөө бэе бээдээ дуратай байгты, юундэб гэхэдэ, дуран олон нүгэлнүүдые хүлисэн арилгадаг юм. ⁹ Бэе бээ гэртээ айлшалуулхадаа, элдэбээр бү гэмэрэгты. ¹⁰ Хүн бүхэнтнай Бурханһаа абьяастай юм, тиин тэрэ олон янзын абьяаснуудаа ухаатайгаар, бэе бээдээ аша туһатайгаар хэрэглэжэ байгты даа.

¹¹ *Номножо байһан хүн
Бурханай Мэдээсэлые номножо байг лэ;
алба хэжэ байһан хүн*

*Бурханай үршөөхэн хүсэ шадалаар
өөрыгөө бэхижүүлжэ байг лэ.
Бұхы юумэнүүд Иисус Христосоор дамжан
Бурхание алдаршуулжа байг лэ!
Бурхан хэтын хэтэдэ алдар солотой,
хүсэ шадалтай байхань болтогой!
Зобоходоо баясажа байгты.*

¹² Хүндэтэ аха дүүнэрни, зоболонто туршалгануудай тохёолдобол, бү гайхаарайт, гайхалтай юумэн гэжэ бү бодооройт. ¹³ Зүгөөр, Христосой зоболонгуудые хубаалсажа байһандаа баясажа байгаарайт, тэрэнэй һүр жабхалантайгаар ерэхэ Үдэрнь таанад баясахат, хүхихэт. ¹⁴ Христосой нэрэ алдарай түлөө таанадые хүнүүдэй доромжолболнь, таанад жаргалтайт. Ушарынь хэлэбэл, алдар солын Һүлдэ, Бурханай Һүлдэ таанад соо оршоно гээшэ. ¹⁵ Алууршан, хулгайшан, хүнэй хэрэгүүдтэ оролсодог, хуули эбдэһэн хүн байһанһаа боложо хэнтнайшые зоболон эдлэхэгүйнь болтогой. ¹⁶ Гэхэтэй сасуу христос шажанай түлөө зоболон эдлэбэл, бү эшэгты, тиимэ хубитай байһандаа Бурхание алдаршуулжа байгты.

¹⁷ Зарга шүүбэриин эхилхэ саг дүтэлөөд байна. Тиихэдэ Бурханай хүнүүд хамагай түрүүн зарга шүүбэридэ орохо. Хэрбээ заргаяа бидэнһээ эхилбэл, Бурханда хүзэглэхэеэ арсаһан хүнүүд ямар хойшонтой байхань гээшэб?

¹⁸ *«Һайн хүнүүдэй абарагдахада хүшэр байхадань,
Һүзэггүй, нүгэлтэй зон яахань гээшэб?» – гэжэ Нангин Бэшэ
соо хэлэгдэнэ.*

¹⁹ Тиимэхээ Бурханай дура хүсэлөөр зоболон эдлэжэ байһан хүнүүд үнэн сэхэ Бүтээгшэдэ өөһэдыгөө бүрин бүтэн даалгаг лэ, һайн һайхан хэрэгүүдые бүтээжэ байг лэ.

5 ¹ Мүнөө би танай хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй хүтэлэгшэдтэ ханданаб. Би өөрөө бүлгэмэй хүтэлэгшэб, Христосой зобохыень хараа һэнби, һаядаа элирхэйлэгдэхэ тэрэнэй алдарые хубаалсахаб. ² Таанадта даалгагдаһан Бурханай хүрэгые адуулжа байгты. Баалалтаар хэжэ байһан мэтэ бэшэ, харин сэдхэлээрээ энэ хэрэгые бүтээжэ байгты. Олзо олохо зорилготойгоор бэшэ, харин оролдосотойгоор алба хэжэ байгты. ³ Таанадта даалгагдаһан хүнүүдые захирха гэжэ бү оролдогты, харин тэдэндээ һайн жэшээ харуулжа байгты. ⁴ Тиигэбэл, таанад эгээн ехэ Адуулагшын ерэхэдэ, хүнэшэгүй алдарай шагналда хүртэхэт.

⁵ Залуушуул, таанад баһал бүлгэмэй хүтэлэгшэдэй үгэ дуулажа байгты. Таанад булта бэе бээдээ номгон даруугаар хандажа байгты. «Бурхан омог зантай зоние буруушаадаг, харин даруу номгон зондо үршөөлтэйгөөр хандадаг», – гэжэ Нангин Бэшэг соо хэлэгдэнэ. ⁶ Тиимэхээ хүр хүсэтэй Бурханай урда даруухан байгты, тиигэбэлтнай сагай ерэхэдэ, Бурхан таанадые дээшэнь үргэхэл. ⁷ Бүхы бэрхэ-шээлнүүдээ Бурханда даалгагты, тэрэ хойноһоотнай хаража байхал.

⁸ Һэргэлэн байгты, бү унтагты. Танай дайсан болохо шолмос эдихэ зууха хүниие бэдэржэ байһан арсалан мэтэ хүрхиржэ ябана. ⁹ Хатуу этигэл хүзэгтэй зогсогты, шолмосто бү абтагты; бүхы дэлхэйгээр аха дүүнэртнай тиимэл зоболонгуудые дабажа байна гэжэ мэдэжэ байгты. ¹⁰ Зүгөөр танай зоболонгууд һаядаа дууһаха. Иисус Христостой нэгэдүүлэн, мүнхэ алдараараа хубаалсахын тула таанадые дуудан, элдэб үршөөлнүүдэй эхин болохо Бурхан таанадые заһаха, бэхижүүлхэ, хүсэ шадалтай болгохо, батадхаха. ¹¹ Тэрэ хэтын хэтэдэ захиржа байг лэ. Болтогой!*

¹² Христосой шударгы хүзэглэгшэ Силуанай туһаламжаар би таанадта энэ богонихон бэшэг бэшээб. Таанадые урмашуулха ба Бурханай буян хэшэгые таанадта дамжуулха зорилготойгоор бэшээб. Энэ буян хэшэгые хатуу баримталжа байгты.

¹³ Таанадтал адли шэлэгдэжэ абтаһан Вавилондохи эгэшэтнай, Марк хүбүүмни таанадта мэндые хүргэнэ. ¹⁴ Аха дүүнэрэй дура элирхэйлэн бэе бээ таалан амаршалагты. Христостой нэгэн хамта та бүхэн энхэ тайбан байхатнай болтогой.

* Тэрэ хэтын хэтэдэ захиржа, алдар солотой байг лэ.

Пётрой бэшэнэн хоёрдохи хандалга

Амаршалга

1 ¹ Манай Бурхан ба Абарагша болохо Иисус Христосой үршөөхэн үнэн сэдхэлэй ашаар маанадтал адли этигэл хүзэгтэй болоһон хүнүүд, таанадта Иисус Христосой зараса болон элшэн Симон Пётр бэшэнэ.

² Манай Бурхан ба Дээдын Эзэн Иисусые мэдэрхэнэйтнай ашаар Бурханай үршөөл хайра, амгалан тайбан та бүхэнтэй элбэг дэлбэг байхань болтогой!

Бурханай хүнүүдые дуудан, шэлэжэ абанан тухай

³ Бурханай эрхэ мэдэлээр ажамидаржа байхымнай тула тэрэниие мэдэрхэнэймнай ашаар Иисусаа эхитэй Бурханай хүсэн бүхы хэрэгтэй юумые маанадта үгөө. Бурхан алдараараа болон буян хэшэгээрээ хубаалсахын тула бидэниие дуудаа, ⁴ тэдэнэйнгээ ашаар бидэндэ агуухэ, ехэ үнэтэй найдуулга үгөө. Энэ дэлхэйн хүсэлэнгүүдтэй холбоотой үхэлые дабажа, Бурханай ажамидаралаар ажаһуухынтнай тула энэ найдуулга үгтөө юм. ⁵⁻⁷ Тиимэхээл таанад хайн найхан хэрэгүүдээрээ хүзэг этигэлээ бэхижүүлхые бүхы хүсэ шадалаараа оролдогты, хайн найхан хэрэгүүдхээ гадна эрдэм ухаантай байхые, эрдэм ухаантай байхаһаа гадна бөөэ бариха аргатай, бөөэ барихаһаа гадна тэсэбэритэй байхые, тэсэбэритэй байхаһаа гадна Бурханда өөрыгөө зорюулан ажамидархые, Бурханда өөрыгөө зорюулан ажамидархаһаа гадна аха дүүнэрэй найрамдалтай, аха дүүнэрэй найрамдалһаа гадна хайра дуратай байхые бүхы хүсэ шадалаараа оролдожо байгты. ⁸ Иимэ хайн найхан шанарнуудаа бэхижүүлжэ байбалтнай, манай Дээдын Эзэн Иисус Христосые мэдэрхэдэ тэдэтнай таанамые үрэ дүнгүй, аша туһагүй байлгахагүйл. ⁹ Харин иимэ шанарнуудгүй хүнүүд холо харадаггүй хохорнууд юм: урданайгаа нүгэлнүүдхээ

аршалагдаханаа мартажархидаг юм. ¹⁰ Тиимэхээр, аха дүүнэр, Бурханда дуудуулханаа, шэлэгдэжэ абтаһанаа баталхые хайса оролдогты. Тиигэжэ байбал таанад зүб замһаа хадуурхагүйт. ¹¹ Тиигэбэлтнай манай Дээдын Эзэн, Абарагша Иисус Христосой мүнхын хаан орондо орохо бүрин эрхэ таанадта үгтэхэл.

¹² Эдэ бүгэдые мэдээд, таанадта үгтэһэн үнэн зүбые хатуу баримталжа байгаашье хаатнай, би эдэниие таанадта дахин дахин хануулжа байхаб. ¹³ Амиды ябаха хаһадаа эдэ бүгэдые таанадта ходо хануулжа байхань зүб гэжэ бодоноб. ¹⁴ Ушарынь юуб гэбэл, мүнхынгөө гэртэ мордохо сагни ойртоо гэжэ би мэдэнэб, манай Дээдын Эзэн Иисус Христосыи тиигэжэ намда хэлээ. ¹⁵ Үхэхэншые хойномни хэдыдэшые эдэ бүгэдые ханажа байхынтнай тула би бүхы хүсэ шадалаа үгэхэб.

¹⁶ Манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой заларан ерэхэ тухай хэлэхэдээ бидэ хэн нэгэнэй зохёһон үльгэрнүүдые дабтаагүйбди. Бидэ өөһэдөө тэрэнэй хүр жабхалангые үзэһэн гэршэнэр байгаабди. ¹⁷ «Энэ минии дуратай Хүбүүн, би тэрэниие хайшаанаб» гэжэ Бурханай Агуухэ Алдарай дуугай һонортонь хүрэхэтэйнэ зэргэ Бурхан Эсэгэһээ нэрэ түрэдэ, алдар солодо хүртэхэдэнь бидэ байгаа һэмди. ¹⁸ Тэрээнтэй хамта нангин хада дээрэ байхадаа, тэнгэриһээ бууһан энэ Бурханай дууе бидэ өөһэдөө дуулаа һэмди. ¹⁹ Тиимэхээр таанад лүндэншэдэй айладхаһан юумэнүүдтэ бүришые ехээр этигэжэ байгты. Үдэр мандаад, үглөөнэй толон зүрхэ сэдхэлдэтнай бадарха үе саг болотор харанхы газарта аһажа байһан зуладал адли лүндэншэдэй үгэнүүдтэ анхаралаа хандуулбал, таанад зүб юумэ хэхэт. ²⁰ Нангин Бэшэгтэ хэлэгдэһэн лүндэншэдэй үгэнүүдые хүн өөрөө тайлбарилжа шадахагүй гэжэ таанад нэн түрүүн ханажа байгты. ²¹ Юундэб гэхэдэ, нэгэшые лүндэншэ өөрынгөө дура хүсэлөөр уридшалан хэлээгүй, харин Нангин Һүлдөөр хүтэлүүлэгдэн Бурханай үгэ айладхадаг байгаа.

Хуурмаг хургагшанар тухай

2 ¹ Урдань израильшуудай дунда хуурмаг лүндэншэдэй бии болодогтол адляар таанадай дунда хуурмаг хургагшад байха. Тэдэнэр зүб замһаа хадууруулдаг хуурмаг хургаалнуудые нюусаар асарха, тэдэниие эрхэ сүлөөтэй болгоһон Дээдын Эзэнһээ арсаха, тиигэжэ тэдэнэр өөһэдтөө түргэн хосорол олохо. ² Олон хүнүүд тэдэнэрэй бузар хэрэгүүдые һажааха, тиигэжэ Үнэн бодото зам муушалха

шалтаг тэдэнэр бусад зондо үгэхэ. ³Тэдэ хомхой хуурмаг хургагшад, зохёонхон үльгэрнүүдээ таанадта хөөрөөд, нилээн олзо өөһэдтөө олохо. Гэхэтэй сасуу хэнэн хэрэгүүдэйнь түлөө хэһээлтэ үни гэхээр бэлэн хүлээжэ байна, тэдэнэй үхэлынь удахагүй.

⁴Бурханай Эльгээмэлнүүдэйшые нүгэл хэхэдэ Бурхан тэдэниие хайрлаагүй юм, Зарга сүүдэй Үдэрэй ерэтэр тэдэниие тамада мүнхын харанхыда хүлээд барижа байгаа. ⁵Бурхан урдын хүнүүдыешые хайрлаагүй, муу муухай ябадал гаргагшадые уһан галабаар хүйдхөө юм. Тиэхэдэ Бурханда үнэн зүбөөр хандаха тухай хургадаг Нойе, тэрээнтэй хамта үшөө долоон хүнэй амиие үлээгөө юм. ⁶Муу муухай ябадал гаргадаг зониие хэргылэн, Бурхан Содом ба Гоморро хотынхидые гэмнээд, үнэхэ болгон усадхаа. ⁷Зүгөөр тэрэ зальхай забхай хүнүүдэй дунда арай шамай тэсэжэ байһан үнэн сэдхэлтэй Лотые абараа. ⁸Тэрэ үнэн сэдхэлтэн тэдэ зоноор ажамидархадаа, нүгэлтэ үйлэ хэрэгүүдыень харахадаа, дуулахадаа, үдэр бүхэн аргагүй ехээр тулижа байгаа бэлэй. ⁹Үнэн сэдхэлтэй зониие туршалгануудһаа яажа аршалхые, муу муухай ябадал гаргагшадые Зарга шүүбэрийн Үдэрэй хэһээлтэ хүрэтэр яажа хахижа байхые Дээдын Эзэн мэдэхэ юм гэжэ урда хэлэгдэһэн харуулна. ¹⁰Илангаяа энэнь махабад бэеынгээ муу муухай хүсэлэнгүүдэй мэдэлдэ байдаг, Бурханай эрхэ засагые тоодоггүй хүнүүдтэ хабаатай юм.

Тэдэ убайгүй, хэшхэлгүй хуурмаг хургагшанар огторгойншые хүсэнүүдые доромжолхоёо айдаггүй. ¹¹Эдэ хуурмаг хургагшадта ороходоо нилээн хүсэтэй, хүр жабхалантай Бурханай Эльгээмэлнүүдшые тэдэ огторгойн хүсэнүүдые доромжолдоггүй, Дээдын Эзэнэй урда тэдэниие зэмэлдэггүй. ¹²Харин эдэ хүнүүд гансал зүнгөөрөө мэдэдэг, баригдажа алуулхын тула түрэдэг зэрлиг амитадтал адли юм: ухаанаараа ойлгохо аргагүй юумэнүүдээ хардадаг юм, тиимэхээ тэдэ зэрлиг амитадтал адли үхэхэ. ¹³Тэдэнэр хүнүүдтэ хүргэһэн гэмээ эдлэнэ. Тэдэнэр үдэр дунда найрлаха, архидаха, һамгадаар орёолдохонь зохистой гэжэ тоолодог. Тиимэхээ таанадтай хамта хоол барихадаа тэдэнэр өөһэдынгөө худал хуурмаг ябадалаар сэдхэл ханажа, танай нэрэ түрые унагаадаг, бузарладаг юм. ¹⁴Тэдэнэй нюдэдын ташаяан хүсэлэнгөөр дүүрэнхэй, тэдэ нүгэл хэжэ бээ ханахагүй. Тэдэнэр тулгагүй ахир хүнүүдыел зангадаа оруулдаг. Тэдэнэй сэдхэлынь хомхолзожо хуршанхай. Тэдэнэр үхэхэл табилантай юм. ¹⁵Тэдэ сэхэ замһаа хадуураад, төөришэбэ; буруу юумэ хэжэ, мүнгэ абаха дуратай байһан Веорой Валаам хүбүүнэй замаар

ябаба. ¹⁶ Гэбэшье Валаамай нүгэлын элирүүлэн шүүмжэлэгдээ: хэлгүй элжэгэнь хүндэл адли дуугаржа, лүндэншын тэнэг юумэ хэхэ гэжэ байхадань зогсоогоо юм.

¹⁷ Тэдэ хүнүүд хатаһан булагуудта, шуурганда туугдаһан үүлэнүүд-тэл адли дэмы юм: Бурхан тэдэндэ хаб харанхыда газар бэлдээд байна. ¹⁸ Бардам хоохон үгэнүүдые хэлэн, тэдэнэр буруу замда оронзон хүнүүдһээ арай шамай холодоһон хүнүүдые бэсын хурисалай, зальхайралай зангада оруулдаг. ¹⁹ Өөһэдөө үхэлэй барлагууд байһан мүртөө мэхэдээ оруулһан хүнүүдтэ эрхэ сүлөө амалдаг. Бидэниие ямар юумэн иланаб, бидэ тэрэ юумэнэй барлагууд болонбди. ²⁰ Манай Дээдын Эзэн, Абараша Иисус Христосые мэдэрээд, энэ дэлхэйн бузарнуудһаа мултаржа шадаһан аад, һүүлдэнь дахин тэдэ хүсэнүүдтэ баригдажа илагдаһан хүнүүд һүүлэй һүүлдэ түрүүшынхи-һээ бүри муу нүхэсэлдэ ороно гээшэ. ²¹ Үнэн сэдхэлтэнэй замые мэдээд, өөһэдтэнь даалгагдаһан Бурханай нангин захяа заабариие сахихаяа болинхаар, тэдэ хүнүүдэй тэрэ замые юрэдөө мэдэнгүй байһань холо дээрэ байгаа. ²² «Нохой бөөлжэһэндөө бусажа ошодог», «Угаагдаһан гахай һөөргөө шабар шабхайда хэбтэхээ ошодог» гэхэн үнэн зүб оньһон үгэнүүдтэ тэдэ хүнүүдэй тушаа хэлэгдэнэ гээшэ.

Дээдын Эзэнэй хоёрдохийо заларан ерэхэ тухай

3 ¹ Хайрата аха дүүнэрни, таанадта хоёрдохийо бэшэнэб. Түрүүн бэшэһэн юумэнүүдээ хануулан, зосоотнай арюун һанал бодолнуудые түрүүлхэ гэжэ оролдобоб. ² Гэгээн лүндэншэдэй хэлэһэн үгэнүүдые, элшэнэрэйтнай таанадта дамжуулһан Дээдын Эзэнэй ба Абарашын захяа заабариие хануулха хүсэлтэй байгаа. ³ Нэн түрүүн таанад һүүлшын үдэрнүүдтэ хүсэлэнгүүдэйнгээ мэдэлдэ байдаг хүнүүд ерэхэ гэжэ мэдэжэ байха ёһотойт. Тэдэнэр таанадые наада барин, ⁴ «Ерэхэб гэжэ үгөө таанадта үгөө бэшэ һэн гү? Тиигээд хаанаб тэрэтнай? Үбгэ эсэгэнэрнайшые наһа бараа, теэд бүхы юумэн юртэмсэ дэлхэйн бүтээгдэһэнһээ хойшо тэрэл хэбээрээ байна бэшэ аал?» – гэжэ хэлэхэ. ⁵⁻⁶ Эртэ урда сагта Бурханай өөрынгөө үгөөр огторгой бүтээһэниие, уһые хумяад ба уһа тойруулаад хуурай газар бии болгоһониие, тэрэ уһанһаа боложо тэрэ үеын газар дэлхэй уһан галабта абтаад хүнөөгдэһэниие тэдэнэр зорюута анхарангүй байна. ⁷ Харин мүнөө оршожо байһан огторгой дэлхэй хоёр галда хүнөөлгэхын тула тэрэл Бурханай үгөөр хадагалагдажа байгаа юм. Тэдэнэр Бурханиие буруушаһан хүнүүдэй шүүбэрилүүлжэ хосорхо Зарга

шүүбэрийн үдэрэй ерэтэр хадагалагдажа байха. ⁸ Хайрата аха дүүнэрни, Дээдын Эзэндэ нэгэ үдэр мянган жэлнүүдтэ адли, тиин мянган жэлнүүд нэгэ үдэртэл адли юм. Энээниие бү мартаарайгты. ⁹ Дээдын Эзэн найдуулхан юумээ бэлүүлхээ яаранагүй гэжэ зарим хүнүүд ханадаг. Үнэндөө болбол тэрэ маанадай нэгэшье хүнэй хосоронгүй, нүгэлөө мэдэрэн гэмшэхыемнай тэсэбэритэйгээр хүлэжэ байгаа юм.

¹⁰ Гэхэтэй сасуу Дээдын Эзэнэй Үдэр хулгайшандал адли ханамсаргүй байхада ерэхэ. Тэрэ Үдэр огторгой шангаар дуугаран үгы болохо, огторгойдо байхан нара, нара, одо мүшэд шатажа хүнэхэ, газар дэлхэй болон дээрэнх оршоһон бүхы юумэнүүд галда шатан усадхагдаха. ¹¹ Эдэ бүхы юумэнүүдэй иимэ аргаар хүнэжэ байхада таанад ямархан хүнүүд байха ёһотойбта? Таанад гэгээн амидаралтай, өөһэдыгөө Бурханда зорюулхан байха ёһотойт, ¹² огторгойн шатажа хүнэхэ, огторгойдо байхан нара, нара, одо мүшэдэй галда хайлаха Бурханай тэрэ Үдэрые хүлэжэ, тэрэ үдэрые ойртуулхын тула бүхы шадалаараа оролдохо ёһотойт. ¹³ Тиихэдэ бидэ Бурханай найдуулхан ёһоор ажамидарха шэнэ огторгой ба шэнэ газар дэлхэй хүлэжэ байнабди.

¹⁴ Тиимэһээ, хайрата аха дүүнэрни, тэрэ Үдэрые хүлэжэ байхадаа, Бурханай урда ямаршье бузаргүй, арюун сэбэр байхые, Бурхантай энхэ тайбан оршожо байхые оролдыт даа. ¹⁵ Бидэндэ абарагдаха боломжо үгэн, манай Дээдын Эзэн аргагүй удаан тэсэжэ байна гэжэ бодогты. Тон тиигэжэл хайрата Павел аха Бурханай хайрлаһан ухаанай хүсөөр таанадта бэшээ бэлэй. ¹⁶ Павел хандалга бүхэндөө энээн тухай хэлэнэ. Тэрэнэй хандалганууд соо ойлгоходо хүшэр юумэнүүд баһа бии, тэрэниенх үндэхэ хууригүй, харанхы мунхаг хүнүүд Нангин Бэшэгэй ондоошье номуудтал адли буруугаар, хазагайруулан тайлбарилдаг юм. Тиигэжэ тэдэ зон өөһэдтөө үхэл бэдэрнэ гэшэ.

¹⁷ Хайрата аха дүүнэрни, таанад энээн тухай мэдэн болгоомжотой байгты, эдэ Бурхание буруушаһан хүнүүдтэл адли үндэхэ хууригүй зон бү бологты. ¹⁸ Зүгөөр, манай Дээдын Эзэн ба Абарагша Иисус Христосые саашадаашы мэдэржэ, үршөөл хайрадань хүртэжэ байгты. Тэрэ мүнөөшье, хэтын хэгэдэшье алдар солотой байһай! Болтогой!

Иоаннай бэшэһэн нэгэдэхи хандалга

Амидаралгын Үгэ тухай

1 ¹ Бидэ амидаралгын Үгэ тухай иигэжэ мэдээсэнэбди: анханһаа нааша амидаралгын Үгэ бии байгаа, бидэ тэрэ Үгэ дуулаа шагнаабди, нюдөөрөө хараабди, гараараа хүрөөбди. ² Тэрэ амидаралга бидэндэ харуулагдаһан байна, тэрэ амидаралгыг хараабди. Тиин тэрэ амидаралга тухай гэршэлнэбди. Хэтэ мүнхын тэрэ амидаралга Эсэгэтэй хамта байжа, бидэндэ үзүүлэгдэһэн юм гээд бидэ таанарта мэдээсэнэбди. ³ Бидэнтэй таанарай нүхэсэхын тула хараһан, дуулаһан юумэеэ бидэ таанарта мэдээсэнэбди. Харин бидэнэр Эсэгэ Бурхантай, тэрэнэй хүбүүн Иисус Христостой нүхэсэнэбди. ⁴ Ехэтэ баясахынгаа тула бидэ энээн тухай бэшэсэнэбди.

Бурхан хадаа гэрэл туяа мүн

⁵ Тэрээнһээ дуулаһан мэдээсэлээ бидэ таанарташые дуулганабди: Бурхан хадаа гэрэл туяа мүн, харанхы ямаршые юумэн Бурханда байдаггүй! ⁶ «Бидэ Бурхантай нүхэсэнэбди», – гэжэ хэлээд, урдынхяараал нүгэлэй харанхы соо һуугаа хаа, бидэ худалаар хэлэһэн болонобди, үнэн зүб бэшээр ажаһууна гээшэбди. ⁷ Хэрбээ Бурхандал адляар гэрэл туяа соо бидэн байгаа хаа, хоорондоо бидэ эбтэй гээшэбди, тиин Бурханай Хүбүүн Иисусай шүһаниинь маниие ямаршые нүгэл шэбэлһээ арюудхан сэбэрлэнэ гээшэ. ⁸ Бидэ нүгэл хилэнсэ хээгүйбди гээ хаа, бидэ өөһэдыгөө мэхэлнэбди. Энэнь манда үнэн зүб юумэн үгы гэхэн удхатай болоно. ⁹ Хэрбээ нүгэл шэбэл хэһэнээ бидэнэй мэдэрээ юм хаа, үнэншэ зүб Бурхан нүгэл шэбэл хэһыемнай хүлисэхэ, бүхы муу юумэнһээ маниие арюудхан сэбэрлэхэ. ¹⁰ «Бидэ нүгэл хээгүйбди», – гэжэ бидэнэй хэлээ хаа, Бурхание бидэ худалша мэтээр харуулһан болонобди. Бурханай Үгэ бидэнтэй байгаагүй болоно гээшэ.

Христос маниие Хамгаалагша мүн

2¹ Үхибүүдни, саашадаа нүгэл шэбэл хэхэгүйнтнай тула би энээнине бэшэнэб. Хэрбээ хэн нэгэнэй нүгэл хээ хаа, Эсэгэ Бурханай урда маниие Хамгаалагша, үнэн сэдхэлтэ Иисус Христос бий юм. ² Бидэнэй хэһэн нүгэлэй, гансашье бидэнэй бэшэ, харин бүхы дэлхэйнхинэй хэһэн нүгэлэйнь түлөө Иисус өөрыгөө үргэл болгон байна. ³ Бурханай захяа заабариие сахидаг болоходоол Бурханиие бидэ мэдэнэбди гэжэ лаб найдахабди. ⁴ Бурханай захяа заабариие сахидаггүй аад, «Бурханиие би мэдэнэб», – гэжэ хэлэдэг хүн худалша гээшэ, үнэн юумэн тэрэ хүндэ үгы! ⁵ Бурханай үгэ дуулагша хүн Бурханда үнэн сэдхэлһээ дуратай байна. Бурхантай нэгэн хамта байһанаа бидэ иигэжэл мэдэхэ болонобди. ⁶ Бурхантай нэгэн хамта байнаб гэгшэ болбол Иисустал адляар ажаһууха ёһотой.

Шэнэ захяа заабари

⁷ Инаг хайрата нүхэдни, минии бэшэжэ байһан юумэн шэнэ захяа заабари бэшэ, хуушан захяа заабари юм. Энэ захяа заабариие таанар анханһаа хойшо мэдэнэт. Тэрэ хуушан захяа заабари – бидэнэй дуулаһан мэдээсэл гээшэ. ⁸ Гэхэтэй хамта, минии бэшэжэ байһан юумэн шэнэшье захяа заабари мүн. Энэ захяа заабари үнэн зүб юм гэжэ Христосойсье, таанарайсье ажабайдал харуулна. Нүгэлэй харанхы хүнэн ошожо байна, ёһотой гэрэл туяа сасаран гэрэлтэжэ байна! ⁹ Би гэрэл туяа соо байнаб гэдэг аад, өөрынгөө аха дүүдэ дурагүй хүн мүнөө болотор нүгэлэй харанхыда байна гээшэ. ¹⁰ Аха дүүдээ дуратай хүн гэрэл туяа соо ябана. Тэрэ хүн өөрынгөө аяг зангаар дүтынгөө хүниие нүгэлдэ оруулха ушар шалтаганыинь болохогүй. ¹¹ Аха дүүдээ дурагүй хүн нүгэлэй харанхы соо ябана, тэрэ хүн хайшаа тэмтэржэ ябаһанаа мэдэнэгүй, яахадааб гэбэл, тэрэ хүниие нүгэлэй харанхы хохор болгоно. ¹² Үхибүүдни, би таанадта хандажа бэшэнэб: таанарай хэһэн нүгэл хилэнсэтнай Христосой алдар нэрын аша туһада хүлисэгдэбэ. ¹³ Эсэгэнэр, би таанадта хандажа бэшэнэб: анханһаа хойшо оршожо байдаг Бурханиие таанар мэдэнэт. Залуушуул, би таанадта хандажа бэшэнэб: таанар шолмосые диилээт. ¹⁴ Үхибүүд, би таанадта бэшэбэб: таанар Эсэгэ Бурханиие мэдэбэт. Эсэгэнэр, би таанадта бэшэбэб: анханһаа хойшо оршожо байдаг Бурханиие таанар мэдэбэт. Залуушуул, би таанадта бэшэнэб: таанар ехэ хаба шадалтайт, Бурханай Үгэ таанартай

байна, тийн таанар шолмосые диилээт. ¹⁵ Газар дэлхэйдэ бү дурлагты, газар дэлхэй дээрэхи юумэндэ бү дурлагты. Газар дэлхэйдэ дурлаа хаа, Эсэгэ Бурханда дурагүй гээшэт. ¹⁶ Ушарынь гэбэл, газар дэлхэйн бүхы юумэнүүд: нүгэл шэбэлые хэхэ шунал, нюдэнэй хүсэл шунал, омог бардам зан Эсэгэ Бурханһаа заяагдаагүй, харин газар дэлхэйһээ бии болоо. ¹⁷ Харин газар дэлхэй энэ дэлхэйдэ найшаагдадаг бүхы юумэнтэй хамта хүнэн халаха. Эсэгэ Бурханай дура хүсэлые сахин бөөлүүлэгшэл хэтэ мүнхэдөө амиды ябаха юм.

Христосой дайсан

¹⁸ Үхибүүд, һүүлшын саг хүрэжэ ерэбэ! Христосой дайсан ерэхэ ёһотой гэжэ таанар дуулаһан байхат. Тийн Христосой дайсад мүнөө олон болонхой. Иихэдээ һүүлшын саг хүрэжэ ерэбэ гэжэ мэдэнэбди. ¹⁹ Христосой дайсад маниие хаяад ябаа һэн, теэд тэдэнэр манай хүнүүд байгаа гэхын аргагүй. Хэрбээ манай хүнүүд байгаа хаа, тэдэнэр манаар сугтаа үлэхэ һэн. Теэд бидэниие орхёод ошоһон ушарынь тодоруулбал, тэдэ манай хүнүүд бэшэ һэн. ²⁰ Таанарта Нангин Һүлдэ Бурханһаа үгтөө, тиимэһээ таанар бүхы юумэ мэдэнэт. ²¹ Таанар үнэн зүбые мэдэнэгүйт гэжэ би таанарта бэшээгүйб. Үгы даа, таанарта иигэжэ бэшээ һэм: таанар үнэн зүбые мэдэнэт, тийн ямаршые худал юумэн үнэн юумэнһээ тад ондоо байдаг гэжэ бэшээб. ²² Худалша гээшэмнай хэн гээшэб? Иисусые Бурханай табисуурта Христос гэжэ тоолодоггүй хүн худалша мүн. Христосой дайсан хадаа Эсэгэ Бурханай, тэрэнэй Хүбүүнэй оршожо байһые арсагша юм. ²³ Хүбүүндэнь этигэдэггүй хаа, Эсэгэгүй байна гэхэн удхатай юм. Хүбүүндэнь этигэдэг хүн Эсэгэтэйн хамта байна. ²⁴ Анха түрүүн юун гэжэ дуулаа һэмта, тэрээндээл этигэжэ байгты! Хэрбээ энээндэ саашадаа этигэжэ байгаа хаа, таанар Хүбүүнтэйн, Эсэгэтэйн хамта байхат. ²⁵ Христос бидэндэ мүнхын Амидаралга үгэхэб гэжэ найдуулаа! ²⁶ Таанарые мэхэлхээ һанагшад тухай эдэ бүгэдые би таанарта бэшээбэб. ²⁷ Бурханай таанарта үгэхэн Нангин Һүлдэ сэдхэлдэтнай байна, тиимэһээ таанарые хэн нэгэнэй хургаһанай хэрэгынь үгы. Нангин Һүлдэ таанарта үнэн зүб юумэ хэлэнэ, худал юумэ хэлэнэгүй, тиигэжэ таанарые бүхы юумэндэ хургана. Нангин Һүлдын хургаһан ёһоор таанар Христостой нэгэн хамта байгты.

Бурханай үхибүүд

²⁸ Үхибүүд, мүнөө таанар Христостой нэгэн хамта байгты. Тиигээ хаа, тэрэнэй бусажа ерэхэдэнь, бидэ айхые мэдэхгүйбди, эшэхэ-гүйбди. ²⁹ Христосые үнэн сэдхэлтэй гэжэ таанар мэдэдэгта, тиимэхээ үнэн сэдхэлээрнь байдаг хүн Бурханһаа түрэнэн хүн гэжэ таанар баһа мэдэнэт.

3 ¹ Таанар хараад үзыт, Эсэгэ Бурхан маанадта ямар ехэ дуратай байгаа гээшэб! Бидэнэр Бурханай үхибүүд гэжэ нэрлэгдэнэбди. Үнэхөөрөөшье тиимэбди! Газар дэлхэйнхин бидэниие Бурханай үхибүүд гэжэ мэдэнэгүй, юундэб гэбэл, Бурханиие тэдэ мэдэнэгүй бшуу. ² Инаг хайрата аха дүүнэрни, бидэ мүнөө Бурханай үхибүүд гээшэбди, теэд саашадаа ямар болохоннай үшөөл мэдэгдэнэгүй. Христосой ерэхэдэ тэрэндэл адли болохобди гэжэ ойлгонобди, юундэб гэбэл, бидэ тэрэниие үнэн бодото зандань харахабди. ³ Христосто иимэ этигэл найдабаритай байгаа хаа, алишье хүн өөрыгөө арюудхана, ушарынь гэбэл, Христос арюун нангин байгаа. ⁴ Нүгэл хилэнсэ хэгшэ хүн бүхэн гэмтэ ябадал гаргана; нүгэл хилэнсэ болбол гэмтэ ябадал мүн. ⁵ Христос өөрөө нүгэл хээгүй аад, хүнүүдые хэһэн нүгэлһөөнь сүлөөлхээе ерээ гэжэ таанар мэдэнэт. ⁶ Тэрээнтэй нэгэн хамта байгшад нүгэл хэдэггүй. Нүгэл хэгшэд Христосые хараагүй, мэдэрээгүй гээшэ. ⁷ Үхибүүд аа, хэншье таанарые зүб харгыһаатнай бү хадууруулаг! Үнэн зүб юумэ хэгшэ Христостол адли үнэн зүб байгты. ⁸ Нүгэл шэбэл хэгшэ шолмосхоо болоно, юундэб гэбэл, шолмос анханһаа хойшо нүгэл хилэнсэ хэдэг юм. Тиимэхээ шолмосой үйлэ уршагые үгы хэхын тула Бурханай Хүбүүн ерэнэн юм. ⁹ Бурханһаа мүндэлэн гарагша нүгэл хэдэггүй, яахадааб гэхэдэ, тэрэ хүн Бурханай үршөөһөн шэнэ амидаралай ёһоор ажаһууна. Тэрэ хүн ондоо нүгэл хэхэггүй, ушарынь гэхэдэ, тэрэ Бурханһаа мүндэлөө. ¹⁰ Бурханай үхибүүд шолмосой үхибүүд хоёр хоорондоо иимэ илгаатай: үнэн зүб юумэ хэдэггүй хүнүүд, өөрынгөө ахада дурагүй хүнүүд адли – Бурханай бэшэ юм.

Бэе бээдээ дуратай байгты

¹¹ Бидэ бэе бээдээ дуратай байха ёһотойбди гэхэн мэдээсэл таанар анханһаа хойшо дуулаат. ¹² Бидэнэр Каин шэнги байха ёһогүйбди. Каин хадаа шоломосой түрэлэй байжа, дүүгээ алаа һэн.

Юундэ тиигээб гэхэдэ, Каинай үйлэ хэрэгын харатай муухай байгаа, харин дүүгэйн хэрэг үнэн зүб байгаа бшуу. ¹³ Аха дүүнэрни, таанарта газар дэлхэйнхин дурагүй байна гэжэ бү гайхагты. ¹⁴ Үхөөд амидыраат гэжэ бидэ мэдэнэбди, ушарын хадаа, аха дүүнэртээ бидэ дуратайбди. Аха дүүнэртээ дурагүй хүнүүд үхэхэн зандаа үлэнэ. ¹⁵ Аха дүүгээ үзэн ядагша алууршан гээшэ. Харин ямаршы алууршан мүнхын амидаралда хүртэдэггүй гэжэ таанар мэдэнэт. ¹⁶ Өөрынгөө ами наһы бидэнэй түлөө Христосой үгэһыень дуран гээшэ гэжэ бидэ ойлгонобди. Тиин бидэшы аха дүүнэрэйнгээ түлөө ами наһаяа үгэхэ ёһотойбди. ¹⁷ Энэ дэлхэйдэ юумээр дутадаггүй баян һуудаг хүн аад, аханар дүүнэрэйнгээ үгытэй ядуу һуухадань ханаагаа зободоггүй хүн: Бурханда дуратайб гэжэ яагаад хэлэжэ шадаха гээшэб? ¹⁸ Үхибүүдни, иигэжэ дэмы хоохон ама хэлээрээ дурлаһан хэбэр үзүүлээд бү байя, харин үнэхөөрөө дуратай байһанаа үнэн бодото хэрэгээрээ харуулая!

Бурханай урда этигэл зоригтой байха

¹⁹⁻²⁰ Үнэн бодото хэрэгтэ хабаатай байһанаа, Бурханай урда этигэл зоригтой байһанаа яажа мэдэхэбибди. Хэрбээ маниие зүрхэ сэдхэлнай зэмэлээ хаа, Бурхан бидэнэй зүрхэ сэдхэлһээ ехэ, бүгэдые мэдэгшэ юм гэжэ бидэ ойлгонобди. ²¹ Инаг хайрата аха дүүнэрни, хэрбээ зүрхэ сэдхэлнай маниие зэмэлээгүй хаань, Бурханай урда этигэл зоригтой байхабди. ²² Тиин бүхы эриһэн юумээ Бурханһаа абанабди, юундэб гэбэл, тэрэнэй захяа заабариие бээлүүлэн сахинабди, тэрээндэ найшаагдаха юумэ хэнэбди. ²³ Бурханай захяа заабаринь иимэ: Бурханай Хүбүүн Иисус Христосто этигэхэ, Иисус Христосой захиһан ёһоор бэе бээдээ дуратай байха зэргэтэйбди. ²⁴ Бурханай захяа заабариие сахигшад тэрээнтэй нэгэн хамта байна, Бурхан тэдэнтэй нэгэн хамта байна. Иигэжэл Бурханай бидэнтэй нэгэн хамта байдагы бидэ мэдэхэ аргатайбди, бидэндэ Бурханай заяаһан Нангин Һүлдэн ашаар мэдэхэ аргатайбди.

Бурханай Һүлдэ, Бурханай дайсанай Һүлдэ

4 ¹ Инаг хайрата аха дүүнэрни, али бүхы Һүлдэнүүдтэ бү этигэгты, Бурханһаа эльгээгдэһэн Һүлдэнүүд гү гэжэ шалгагты, юундэб гэбэл, худал хуурмаг лүндэншэд газар дэлхэй дээрэ олон болошонхой. ² Бурханай Һүлдые иигээд мэдэхэт: Иисус Христос хүн боложо, газарта ерээ гэдэг Һүлдэ бүхэн Бурханай Һүлдэ мүн. ³ Иисусые хүн

боложо, газарта ерээгүй гэдэг хүлдэ Бурханай бэшэ, харин Христосой дайсанай хүлдэ гээшэ. Тиимэ хүлдэ тухай таанар дуулаһан байнат, тэрэ хүлдэ газар дэлхэйдэ ерэхэ гэжэ таанар мэдэнэт, тэрэнь дэлхэйдэ ерэшоод байна. ⁴Үхибүүд, таанар Бурханһаат, тиимэһээ худал хуурмаг лүндэншэдые диилээт, яахадааб гэбэл, таанарай доосоо байдаг Бурхан газар дэлхэйдэ байдаг шолмошоо ехэ юм. ⁵Тэдэ хуурмаг лүндэншэд газар дэлхэйнхин мүн, юундэб гэбэл, тэдэнэр газар дэлхэйнхинэй хэлээр дуугаралсана, газар дэлхэйнхин тэдэ лүндэншэдэй хэлэһые шагнана. ⁶Харин бидэнэр Бурханай хүнүүдбди. Тиимэһээ Бурхание мэдэгшэнь бидэниие шагнана, Бурханай бэшэ хүн шагнанагүй. Иигэжэл бидэ үнэн зүбэй хүлдые худал хуурмагай хүлдэһөө илгаруулан мэдэнэбди.

Бурхан гээшэ дуран мүн

⁷Инаг хайрата аха дүүнэрни, бэе бээдээ дуратай байябди, юундэб гэбэл, хайра дуран Бурханһаа заяагдаһан юм. Али бүхы хайра дуратай зон Бурханһаа түрөө, Бурхание мэдэнэ. ⁸Хайра дурагүй хүн Бурхание мэдэнэгүй, яахадааб гэхэдэ, Бурхан гээшэ дуран мүн. ⁹Бидэндэ дуратай байдагаа Бурхан иигэжэ харуулаа: Хүбүүгээрнь дамжан бидэнэй мүнхэдөө амиды ябахын тула Бурхан ори ганса Хүбүүгээ газар дэлхэйдэ эльгээгээ. ¹⁰Дуран гээшэ иимэ: Бурханда бидэ дурлаагүйбди, Бурхан өөрөө бидэндэ дурлажа, бидэнэй хэһэн нүгэлэй түлөө үргэл болгон, өөрынгөө Хүбүүе эльгээгээ. ¹¹Инаг хайрата аха дүүнэрни, Бурханай иимэ ехээр манда дурлаһан хадань бидэшье бэе бээдээ дуратай байха ёһотойбди. ¹²Бурхание хэншье хэээшэ хараагүй юм. Теэд хэрбээ бидэнэй бэе бээдээ дуратай байхада, Бурхан бидэнтэй нэгэн хамта байна гээшэ. Бурханай дуранинь бидэнэй зүрхэ сэдхэлдэ тон ехэ юм. ¹³Бурхан бидэнтэй нэгэн хамта байна гү, бидэ Бурхантай нэгэн хамта байна гүбди гэжэ маанадта Бурханай заяаһан Нангин Һүлдөөрнь мэдэнэбди. ¹⁴Эсэгэ Бурхан газар дэлхэе Абарагша болгон, Хүбүүгээ эльгээгээ гэжэ бидэ хараабди, гэршэлэн баталнабди. ¹⁵Иисус болбол Бурханай Хүбүүн гэжэ мэдэрдэг хүн Бурхантай нэгэн хамта байна, Бурхан тэрэ хүнтэй нэгэн хамта байна. ¹⁶Бидэндэ Бурхан дуратай гэжэ мэдээд, бидэ тэрэ дурандань этигэн найданабди. Бурхан болбол дуран гээшэ. Хайра дуратай хүн Бурхантай нэгэн хамта байдаг, Бурхан тэрэ хүнтэй нэгэн хамта байдаг, Бурхан тэрэ хүнэй досоонь байдаг. ¹⁷Энээгээрээ дуран бидэнэй зүрхэ сэдхэлдэ тон ехэ байна. Тиимэһээ

Зарга шүүбэрийн болохо Үдэрые бидэ айнгүйгөөр угтахабди, юундэб гэбэл, энэ дэлхэйдэ бидэнэр Христостол адляар ажаһуунабди. ¹⁸ Дуран айхые мэдэдэггүй: ёһотой дуран айлтые зайлуулдаг, яахандааб гэбэл, айха гээшэ хэһээлтэтэй холбоотой, тиигээд хэн айнаб, тэрэ хүн дуранай эрхим шанарые туйлаагүй гээшэ. ¹⁹ Бидэ Бурханда дуратайбди, юундэб гэбэл, бидэндэ түрүүшээр Бурхан дурлаа. ²⁰ «Би Бурханда дуратайб» гэдэг аад, өөрынгөө ахада дурагүй хүн худалша гээшэ. Ахаяа хаража байгаад, тэрэндээ дурагүй хүн Бурхание хараагүй аад, Бурханда дурлахагүй бшуу. ²¹ Бидэндэ Бурхан иимэ захяа заабари үгөө: Бурханда дуратай хүн ахадаашье дуратай байха ёһотой.

Бурханда этигэдэг хүн оршолонто дэлхэе дишлэнэ

5 ¹ Иисус Бурханай табисуурта мүн гэжэ этигэдэг хүн бүхэниие Бурхан бүрилдүүлээ. Эсэгэ Бурханда дуратай хүн Бурханай үхибүүдтэше дуратай юм. ² Бурханай үхибүүдтэ дуратай байһанаа иигэжэ мэдэнэбди: Бурханда дуратай наа, тэрэнэй захяа заабариение сахинабди. ³ Бурханай захяа заабариение сахихадаа, Бурханда бидэ дуратай байнабди. Бурханай захяа заабаринь хүшэр хүндэ бэшэ юм. ⁴ Бурханнаа түрэнэн хүн оршолонто дэлхэе диилэгшэ юм. Бидэнэй этигэл найдабари болбол илалта мүн. Тэрэ этигэлэйнгээ ашаар бидэ оршолонто дэлхэе диилэнэбди. ⁵ Иисус Бурханай Хүбүүн гэжэ этигэдэг хүн лэ дэлхэе илагша юм. ⁶ Тэрэ бидэндэ уһа шуһан хоёртой ашаар ерээ. Тэрэмнай Иисус Христос мүн. Иисус уһаннаа гадна, уһа шуһан хоёртой хамта ерээ. Энээниие Нангин Һүлдэ гэршэлнэ, яахандааб гэбэл, Нангин Һүлдэ үнэн бодото зүйл мүн. ⁷ Тэнгэридэ гурбан гэршэ бии бшуу: Эсэгэ, Үгэ, Нангин Һүлдэ гурбан. Эдэ гурбан гэршэнүүд нэгэл юумые баталан гэршэлнэ. ⁸ Газар дээрэ Һүлдэ, уһан, шуһан гурбан гэршэлнэ. ⁹ Бидэ хүнэй гэршэлһыел хараадаа абанабди, харин Бурханай гэршэлгэ хүнэй гэршэлгэһээ холо шухла юм. Энэ Бурханай өөрын гэршэлгэ мүн: Бурхан өөрынгөө Хүбүүн тухай гэршэлнэ. ¹⁰ Бурханай Хүбүүндэ этигэдэг хүнэй зүрхэ сэдхэлдэнь энэ гэршэлгэнь байна. Харин Бурханда этигэдэггүй хүн Бурхание худалша мэтэ харуулжа байна, ушарын гэбэл, Бурханай өөрынгөө Хүбүүн тухай гэршэлхэдэнь, тэрэ хүн этигээгүй. ¹¹ Иимэ гэршэлгэ байгаа: Бурхан бидэндэ хэтэ мүнхын амидарал олгоо. Бурханай Хүбүүн хэтэ мүнхын амидаралай эхин мүн. ¹² Бурханай Хүбүүнтэй хүндэ хэтэ мүнхын амидарал үршөөгдэхэ, Бурханай Хүбүүнгүй байһан хүндэ тиимэ амидарал үгтэхэгүй.

Хэтэ мүнхын амидарал тухай

¹³ Таанадта хэтэ мүнхын амидаралай үршөөгдэһые мэдэжэ байхынтнай тула Бурханай Хүбүүнэй алдар нэрэдэ этигэгшэ таанарта хандан, эдэ бүгэдые би бэшэбэб. ¹⁴ Тиимэһээл Бурханай урда этигэл зоригтой байхабди. Бурханай дура хүсэлөөр бидэнэй юушые эрээ наа, Бурхан дуулажа байна. Энээндэ бидэ этигэн найданабди. ¹⁵ Юу эриһыемнай Бурханай дуулажа байһые мэдэжэ байһан туладаа, Бурханһаа эриһэн бүхы юумые бидэ абахабди гэжэ мэдэнэбди. ¹⁶ Хэрбээ ахань үхэлдэ хүргэдэггүй нүгэл хэнэ гэжэ мэдэжэ хаража байһан хүн Бурханда мүргэг, тиихэдэнь Бурхан тэрээниие амиды байлгаха. Үхэлдэ хүргэдэггүй нүгэл хэнэн хүн тухай эндэ би хэлэжэ байнаб. Харин үхэлдэ хүргэдэг нүгэл гэжэ бии юм. Тиимэ нүгэл хэгшэдэй түлөө зальбарха ёһотой гэжэ би эндэ хэлэнэгүйб. ¹⁷ Үнэн бэшэ алишые үйлэ нүгэл гээшэ, теэд үхэлдэ хүргэдэггүй нүгэл гэжэ бии юм. ¹⁸ Бурханһаа түрэнэн хүн бүхэн нүгэл хэгшэгүй гэжэ бидэ мэдэнэбди: Бурханһаа түрэнэн хүниие Бурханай Хүбүүн хаража аршалжа байдаг. Шолмос тэрэ хүндэ муу юумэ хэжэ шадахагүй. ¹⁹ Бидэ Бурханай үхибүүдбди, бүхы газар дэлхэйнхин шолмосой эрхэ мэдэлдэ байна гэжэ мэдэнэбди. ²⁰ Ёһотой Бурханиие бидэнэй танидаг болохын тула маанадта Бурханай Хүбүүн ерэжэ ойлгуулаа гээд бидэ мэдэнэбди. Бидэ Бурхантай нэгэн хамта, тэрэнэй Иисус Христостой нэгэн хамта байнабди. Иисус Христос хадаа ёһотой Бурхан гээшэ, хэтэ мүнхын амидарал гээшэ. ²¹ Үхибүүд, өөһэдыгөө хуурмаг бурхадһаа һэргылжэ ябагты.

Иоаннай бэшэһэн хоёрдохи бэшэг

Амаршалга

1 ¹ Һүзэглэгшэ бүлгэмэй ахалагшаһаа – Бурханай шэлэжэ олоһон Хатанда. Танда, танай үхибүүдтэ би үнэхөөрөө дуратайб. Гансашье би бэшэ, мүн үнэн зүб юумые мэдэһэн бүхы хүнүүд таанадта дуратай. ² Юундэб гэбэл, Бурханай үнэн зүбынь бидэнтэй байна. Тэрэ үнэн зүбынь хододоо маанадтай хамта байлсаха. ³ Үнэн зүбөөр, бэе бээдээ дуратайгаар ажаһуугша бидэндэ Эсэгэ Бурханай, тэрэнэй Хүбүүн Иисус Христосой дураниинь, үршөөл хайрань, энхэ тайбан байдалынь үршөөгдэхэ.

Бурханай үнэн зүбынь, тэрэнэй дуран тухай

⁴ Эсэгэ Бурханһаа бидэнэй зааһан заабаряар, үнэн зүбөөр ажаһуугшадые шинии үхибүүдэй дунда олоод, би ехэ баярлааб. ⁵ Бэе бээдээ дуратай байял даа гэжэ одоо би шамайе, хүндэтэ Хатан, гуйнаб. Мүнөө минии бэшэжэ байһан юумэн шэнэ захяа заабари бэшэ юм. Энэ заабариие бидэ анханһаа хойшо абаабди! ⁶ Эсэгэ Бурханай захяа заабаряар бидэнэй һуугаа һаа, тэрэмнайл дуран гээшэ. Энэмнайл анханһаа хойшо таанарай дуулагша захяа заабари мүн, тиин энэ захяа заабариие сахиха ёһотойбди. ⁷ Юундэб гэбэл, олон тоото мэхэшэд газар дэлхэй руу ошобо. Иисус Христосые хүн боложо газарта ерэһые тэдэ мэдэрнэгүй. Тиимэ хүнүүд мэхэшэд, Христосой дайсад гээшэ. ⁸ Тиимэһээ бээе нарин нягтаар абажа ябагты, юунэй түлөө бидэнэй ажаллаһые миин бү хосороогты, теэд ажалайнгаа түлөөһые хүсэд дүүрэнээр абаха гэжэ оролдогты. ⁹ Христосой хургаалһаа холодон, тэрэ хургаалые дахадаггүй хүн Бурхангүйгөөр ажаһууна гээшэ. Харин Христосой хургаалые хэн баримталан сахинаб, тэрэ хүн Эсэгэ Бурхантай, тэрэнэй Хүбүүнтэй нэгэн хамта байна. ¹⁰ Хэрбээ Христосой хургаалгүйгөөр танда хэн нэгэнэй ерээ һаа,

Иоаннай 2-дохи хандалга 1

тэрэ хүниие гэртээ бү оруулагты, тэрээнтэй бү мэндэшэлэлсэгты.
¹¹Тэрээнтэй мэндэшэлэлсэһэн хүн тэрэнэй хорото муухай хэрэгтэ өөрөө хабаадалсаһан болоно.

Түгэсхэл

¹²Таанарта бэшэхэ гэхэн юумэн намда олон бии. Теэд саарһа, бэхэ хэрэглэжэ бэшэхэ дурагүй байнаб. Би өөрөө ерээд, таанартай хөөрэлдэхэб гэжэ найданаб. Тиихэдэл бидэнэй баяр баясхалан хүсэд дүүрэн болохо. ¹³Мүн баһал Бурханай шэлэжэ олоһон эгэшин-шни үхибүүдтэ мэндые хүргэнэм.

Иоаннай бэшэһэн гурбадахи бэшэг

1 ¹ Һүзэглэгшэ бүлгэмэй ахалагшаһаа – инаг дуратай Гаида! Би шамда үнэн сэдхэлһээ дуратайб. ² Минии инаг хайрата дүү, шинии сэдхэл ханаанай сэбэр һайхан байдагтал адляар, шинии ажабайдал баһал һайн байһай. Шинии бэе хододоо элүүр мэндэ байһай. Эдэ бүгэдын түлөө Бурханда мүргэнэб. ³ Бодото зүб хэрэгтэ ши үнэн сэхэ зандаа байнаш гэжэ дуулахадаа, би ехэ баярлааб. Энэ һониниие намда ерэхэн аха дүүнэр дуулгаа. ⁴ Минии үхибүүд бодото зүб хэрэгтэ үнэн сэхэ зандаа гэжэ дуулахадаа, энээнһээ бүри ехэ баяр баясхалан намда байдаггүй юм.

Гай гэгшые магтан

⁵ Инаг хайрата дүүмни, аха дүүнэрэйнгээ түлөө, харгы замда ябагшадай түлөө шинии бүтээдэг али бүхы ажал хэрэгшни шинии үнэн сэхэ байдагые батална. ⁶ Шинии дуратай байһые аха дүүнэршни һүзэглэгшэдэй бүлгэмэй урда хэлээ. Бурханай зохидшоомо харгы замаа тэдэ аяншадайнгаа үргэлжэлүүлхэдэ туһалыш даа. ⁷ Тэдэ хүнүүд Христосой алдар нэрын лэ түлөө харгы замда ябаа, бусад арадуудһаа тэдэ туһаламжа абангүй гараа бшуу. ⁸ Үнэн бодото ябадалай түлөө хамта ажаллахынь тула тиимэ хүнүүдые һайшаан дэмжэхэ ёһотойбди.

Иоанн Диотрефые буруушаана, Деметриие һайшаана

⁹ Һүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ тобшо тэды бэшэг бэшээб, теэд ноёрхохо дуратай Диотреф маниее тооногүй. ¹⁰ Хэрбээе ерэхэ аргатай болоо һаа, тэрэнэй хэдэг бузар муухай үйлэ хэрэгые, бидэн тухай тэрэнэй тараадаг шал худал хардалгануудые би тэрээндэ һанууллаб. Тиин Диотреф энээгээр һанаагаа ханаагүй: аха дүүнэрыемнай өөрөө тэрэ угтажа абанагүй, бэшэнүүдэйшые угтажа абаха гэхэдэнь һаалта хэнэ. Хэтэрхэдээ, аха дүүнэрыемнай һүзэгтэнэй бүлгэмһөө

Иоаннай 3-дахи хандалга 1

үлдэжэ гаргана. ¹¹ Инаг хайрата дүүмни, муу юумэ хэгшэдые бү дахаарай, хайн юумэ хэгшэдые дахаад ябаарай. Хайн юумэ хэгшэд Бурханай хүнүүд гээшэ. Харин муу юумэ хэгшэд Бурханиие хараа үзөөгүй юм. ¹² Деметри тухай бултадаа имагтал хайн юумэ хэлэнэ. Үнэн зүб ушар энээниие мүн лэ гэршэлнэ. Бидэшье баһа тиигэжэл хэлэнэбди, бидэнэй хэлэһэн гэршэ үгэнүүд үнэн зүб байдаг гэжэ ши мэдэнэш.

Түгэсхэл

¹³ Шамда бэшэхэ гэхэн юумэн намда олон бии, теэд бэхэ, гуурһа хэрэглэжэ бэшэхэ дурагүй байнаб. ¹⁴ Һаядаа шамтай нюур нюураараа уулзахабди гэжэ найданаб, тиихэдээ хөөрэлдэхэбди. ¹⁵ Энхэ амгалан байгаарай. Нүхэдшни шамда амар мэндые хүргэнэ. Шишье хажуудахи нүхэдөө нэрэ нэрээрнь дурдажа, мэндые хүргөөрэй.

Иудын бэшэһэн хандалга

Амаршалга

1 ¹Эсэгэ Бурханай хайра дурада хүртэһэн, Иисус Христосой харьяалда байһан Бурханда дуудуулһан хүнүүд аа, таанадые Иисус Христосой зараса, Яковай дүү Иуда амаршална. ²Үршөөл хайра, энхэ тайбан ба хайра дуран таанадай дунда оршожо байг лэ!

Хуурмаг хургагшадһаа хэргылнэ

³Хүндэтэ аха дүүнэрни, бидэ бүгэдын абарагдаха тухай би бэшэхэ ханаатай байгаа. Тиихэ зуураа Бурханай зондо нэгэтэ, гэхэдэ хэтын хэтэдэ үгтэһэн хүзэгэй түлөө таанад тэмсэхэ ёһотойт гэжэ уряалан бэшэхэ хэрэгтэй гэжэ тоолоноб. ⁴Өөһэдынгөө харата хэрэгүүдые сагааруулха зорилготойгоор Бурханаймнай буян хэшэг тухай хургаалые хазагайруулдаг, буруу болгодог, манай Захирагша болон Дээдын Эзэн Иисус Христосые буруушаадаг хүзэг шүтөөнгүй зарим хүнүүд бидэнэй дунда шургажа ороо. Тэдэ зон хэһээлтэдэ орохо гэжэ Нангин Бэшэгтэ эртэ урдын саһаа хойшо бэшээтэй байдаг.

⁵Дээдын Эзэнэй өөрынгөө арадые Египедһээ гаргажа абарһан тухайнь, тиигээд тэрээндэ хүзэглэдэггүй зониие үгы хэһэн тухайнь ханагты. ⁶Эрхэ түрээ алдаад, байраяа орхихон Эльгээмэлнүүдые Бурхан харанхыда хэтын хэтэдэ гэнжээр хүлиһэн тухайнь ханагты. Тэдэ Эльгээмэлнүүд агууехэ үдэр зарга шүүбэридэ оротороо тэндэ байха юм. ⁷Тэдэндэл адли зальхай забхай ажамидаралтай Содом, Гоморро хотынхидой, хажуудахи хотонуудайнь зоной мүнхын галда шатан, аймшагтай саазада хүртэһэн тухай ханагты. Таанадай эдэ бүхэниие мэдэжэ байһаншье хаатнай, би хануулжа хэлээб.

⁸Тэдэнэй хэһээлтэ хүн бүхэндэ хэргылэмжэ болоно. Тэдэ зондол адли өөһэдынгөө үзэгдэлнүүдые баримталан, хуурмаг хургагшад

бээ бузарлуулна, засаг буруушаана, огторгойн хүсэнүүдые муушална. ⁹ Гэхэтэй сасуу Михаил гэдэг Бурханай ахалагша Эльгээмэлшье Моисейн махабад бэе тухай шолмостой арсалдахадаа, хорото үгөөр тэрэниие зэмэлжэ шадаагүй юм, тэрэ гансал: «Дээдын Эзэн шамайе хориг лэ!» – гэжэ хэлээ ха юм. ¹⁰ Харин тэдэ хуурмаг хургагшад ойлгохогүй юмэнүүдээ хорото үгэнүүдээр хараажа, хэлэгүй малдал мэтэ зүнгөөрөө мэдэдэг юмэнүүдээрээ өөһэдыгөө хосорооно. ¹¹ Тэдэнэр Каинай замаар ябана, Валаамда адли алта мүнгэндэ шунан, зониие буруудхана, Корейдэ адли зүрюу зан гаргаад, хосорно. Тэдэнэр гай зоболон амсахал. ¹² Тэдэ зон бузарта адли юм. Таанарай аха дүүнэрээрээ хамта хоол барихада, тэдэнэр өөһэд тухайгаал бодон, эшэхэ нюургүйгөөр гүзээгээ дүүргэн, таанадые бузарладаг юм. Тэдэнэр халхинда туугдаһан бороогүй үүлэнүүд юм. Тэдэнэр үндэһэтэйгөө абтажа хаягдаһан, голоороо хатаһаһан, намартаашье үржэлгүй модод юм. ¹³ Тэдэнэй бузар хэрэгүүд дошхон далайн долгиной хөөһэн мэтэ эли. Тэдэ мүнхын харанхыда байха табилантай, төөриһэн одод мэтэ. ¹⁴ Тэдэнэр тухай Адамай долоодохи үеын үри һадаһан болохо Енох иигэжэ уридшалан хэлээ: «Тоогүй олон гэгээнүүдтэйгээ хамта Дээдын Эзэн ерэнэ. ¹⁵ Бүхы хүнүүдые шүүхээе, харата хэрэгүүдэйнь түлөө, өөрыень буруушаажа хэлэһэн зүрюу үгэнүүдэйнь түлөө Бурханда хүзэглэдэггүй нүгэлтэниие шүүмжэлэн элирүүлхээе ерэнэ». ¹⁶ Тэдэнэр бүхы юмэндэ дурагүйсэһэн гэмэрлэдэгшэд, тэдэнэр ташаяангы хүсэлэнгүүдээ дахажа ажамидардаг, ёһорхуу омог үгэнүүдээр өөһэдыгөө магтадаг, алта мүнгэндэ обтожо билдагуушалдаг юм.

Нүхэдөө һэргылнэ, захяа үгэнэ

¹⁷ Хүндэтэ аха дүүнэрни, манай Дээдын Эзэн Иисус Христосой элшэнэрэй уридшалан хэлэһые һанажа ябагты. ¹⁸ Һүүлэй үедэ харатай хүсэлэнгүүдээ хангадаг, таанадые наада баридаг хүнүүд бии болохо гэжэ тэдэнэр таанадта хэлэдэг һэн. ¹⁹ Тэдэ зонһоо боложо хүнүүд эбээ таһалдаг, тэдэ зон махабад бэеынгээ хүсэлэнгүүдтэ хүтэлүүлэн, Нангин Һүлдэгүй ажамидардаг. ²⁰⁻²¹ Харин таанад, хүндэтэ аха дүүнэрни, Дээдын Эзэн Иисус Христосой хизааргүй үршөөлөөрөө таанадта мүнхын амидарал үгэхыень хүлэжэ байхадаа, өөһэдыгөө нангин хүзэг дээрэ һуурижуулан ургуулжа байгты. Нангин Һүлдын урмашуулгаар зальбаржа, Бурханда дуратай байгты. ²² Маргажа байһан зониие үршөөхые хэшээгты. ²³ Хүнүүдые хэхээлтын

Иудын хандалга 1

галһаа аршалжа байгты. Бусад зониие үршөөжэ хайрлагты, тиибэ-
шье тэдэнһээ болгоомжолжо, нүгэлөөр бузарлуулагдаһан хубсаһан-
һаань жэрхэжэ байгты.

Баяр хүргэжэ зальбарна

²⁴ Таанадые нүгэл шэбэлдэ унахаһаатнай аршалжа, өөрынгөө Ал-
дарай урда тээ хирэгүй сэбэр, баяртай юумэдые байлгажа шадаха,
²⁵ Дээдын Эзэн Иисус Христосоор дамжан бидэниие абарһан ори-
ганса Бурханда анханһаа эхилээд, мүнөө саг болотор хэтын хэтэдэ
алдар соло, хүр жабхалан, хаан түрэ, эрхэ засаг байһай! Болтогой!

Иоаннай бэшэһэн гэршэлгэ

Энэ ном соо юун тухай хэлэгдэнэб

1 ¹Наяар юун болохоёо байнаб гэжэ бүгэдыень зарасанартаа харуулхын тула Иисус Христосой гэршэлгыг Бурхан тэрээндэ даалгаа һэн. Христос Өөрынгөө зараса Иоаннда Бурханай Эльгээмэлыг ябуулжа, энээн тухай соносхоһон юм. ²Иоанн харанан үзэһэнөө бултыень үнэн зүб гэжэ баталба. Энэнь Бурханай үгэ, Иисус Христосой гэршэлгэ мүн. ³Энэ ном дотор бэшээтэй Бурханай хэлэһэн үгэнүүдыг уншадаг, шагнадаг ба сахидаг хүнүүд жаргалтай юм, юуб гэхэдэ, саг ойртошоод байна.

Һүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдыг мэндэшлэгэ

⁴Аси можын хүзэглэгшэдэй долоон бүлгэмүүдтэ би Иоанн ханданаб. Бурхан бии юм, байһаншье, байхашье юм. Бурханһаа, тэрэней хаан шэрээгэй урдахи долоон Һүлдэнүүдһээ, ⁵мүн үнэн бодото Гэршэ байһан, үхөөд, анха түрүүн амидырһан, газар дэлхэйн хаашуулай Эзэн бологшо Иисус Христосхоо таанадта амгалан байдал, буян хайра үршөөгдэнэ. Иисус Христос манда дуратай, тиймэһээ өөрынгөө шуһа адхажа, бидэниие нүгэлһөөмнай сүлөөлөө. ⁶Иисус Христос бидэниие хаан түрэ дотор нэгэдүүлээд, Эсэгэ Бурхандаа алба хэдэг санаартаниинь болгоо. Иисус Христосто хэтэ мүнхын алдар соло, эршэ хүсэн байхань болтогой! ⁷Хаража байгты: үүлэн соогуур тэрэ ерэхэ. Бүхы хүнүүд, мүн жадаар хадхаашадшье тэрэниие хараха. Газар дэлхэйн бүхы арадууд тэрэниие шаналан хайрлаха. Үнэхөөрөө тийхэ юм. Болтогой! ⁸«Би хадаа Альфа, Омега* гээшэб! – гэжэ Эзэн Бурхан хэлэнэ». Тэрэ ходоодо байгаа, байнашье, байхашье, Хамагыг зонхилогшо гээшэ.

* Альфа Омега гээшэ грек алфавидай түрүүшын ба һүүлшын үзэгүүд мүн.

Амидьрхан Иисусые Иоанн хараба

⁹ Би Иисусай шаби, Иоанн ахатнай гээшэб. Бурханай хаан түрын эрхэтэн мүн туладаа би таанартал адляар зобожо тулижа, тэсэжэ байнаб. Бурханай үгэ номнононойнгоо, Иисусые гэршэлхэнэйнгээ түлөө би Патмос гэжэ олтирогто сүлэгдөө нэм. ¹⁰ Дээдын Эзэнэй үдэр би Нангин Хүлдын нүлөөдэ абтабаб – ара тээмни бүдүүн дуутай бүрээ шэнги юумэнэй хүнхинэтэр дуугархые дуулабаб. ¹¹ Тэрэ абьян намда иигэжэ хэлэбэ: хаража байһан юумээ ном соо бэшээд, Эфесэй, Смирнын, Пергамай, Тиатирай, Сардисай, Филадельфин, Лаодикийн хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ эльгээлши. ¹² Намтай хэн хөөрэлдэнэб гэжэ һонирхон гэдэргээ эрьехэдээ, алтан долоон дэнгүүдые харабаб. ¹³ Долоон дэнгүүдэй дундань хүнтэй адлирхуу амитанай зогсохые харааб. Тэрэ болбол уужам ута хубсаһатай, сээжээрээ боохон алтан бэхэтэй нэн. ¹⁴ Тэрэнэй үһэниинь сагаанаар будаһан ноондди, саһан шэнги саб сагаан, нюдэниинь дүлэтэн носожо байһан гал шэнги байгаа бэлэй. ¹⁵ Хүлнүүдын шатама халуун пеэшэндэ халаажа улайлгаһан зэд шэнги, хоолой гээшэнь хүүюур уһан мэтэ хүнхинэжэ байгаа нэн. ¹⁶ Тэрэ хүн баруун гартаа долоон одонуудые баряад байгаа, тиин хоёр тээшээ хурса эритэй элдэ аманһаань бултайжа байгаа, шарайнь шатама шанга гэрэлтэй наран шэнги байһан юм. ¹⁷ Тэрэниие харамсаараа, би үхэһэн шэнгээр хүлэйн хажууда унашабаб. Тиихэдэмни тэрэ хүн баруун гараа мүрэ дээрэмни табяад, намда иигэжэ хэлэбэ: бү ай; би хадаа Түрүүшынхинь, Һүүлшынхинь гээшэб, ¹⁸ би амидыб; үхөөд байһанаа мүнөө хэтэ мүнхэдөө амиды ябахаб; үхэлэй ба үхэлэй ороной түлхюурнүүдын намда бии юм. ¹⁹ Ши юу хараабши, мүнөө ямар юумэн боложо байнаб, хожом юун болохоб – энээн тухай ши бэшээрэй. ²⁰ Минии гартаа баряад байхые шинии хараһан долоон одонуудай, алтан долоон дэнгүүдэй нюусань иимэ: долоон одонууд хүзэглэгшэдэй долоон бүлгэмүүдэй Бурханай Эльгээмэлнүүд мүн, шинии хараһан долоон дэнгүүд хүзэглэгшэдэй долоон бүлгэмүүд мүн гээшэ.

Эфесэй хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ хандалга

2 ¹ Эфесэй хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй түлөөлэгшэдэ иигэжэ бэшээрэй: «Баруун гартаа долоон одонуудые баряад, алтан долоон дэнгүүдэй дундуур ябагша иигэжэ хэлэнэ: ² танай бүтээһэн үйлэ хэрэгы, танай хэһэн ажалы, танай тэсэбэриие би мэдэнэб. Хара

hanaa танда таанад тон дурагүйт гэжэ мэдэнэб, Иисусай элшэд бэшэ аад, элшэнэрын гээшэбди гээд өөхэдэгөө тоологшодые шалгажа үзөөд, тэдэнэр хадаа худалшад мэхэшэд мүн гэжэ таанадай элирүүлһыетнай би мэдэнэб; ³ таанад ехэ бэрхэшээлнүүдые гатааат, тэсэбэритэй байнат, минии нэрэ хүндын түлөө эсэшэ сусашаггүйгөөр ажаллаат гэжэ мэдэнэб. ⁴ Теэд анха түрүүшынхидээл адляар намда дурагүй болоһондотнай таанадые зэмэлнэб. ⁵ Хаанаһаа бууһанаа ханажа, нүгэл хэхээ болиит, анханайнгаа хэрэгүүдые бүтээгйт. Нүгэл хэхээ болёогүй хаатнай таанадта ерээд, танай дэнгы абаад ябашааб. ⁶ Зүгөөр, николаидуудай үйлэ хэрэгүүдтэ дураа гутан эбүүрхэдэгтнай хайн гээшэ. Бишье тэдэндэ дураа гутагшаб. ⁷ Хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ Нангин Хүлдын хэлэһэниие шэхэтэй юм хаа, шагнаг лэ! Бурханай сэсэрлигтэ ургадаг мүнхэ амидаралай модоной жэмэсые амталха эрхэ илаашада үгэхэб».

Смирнын хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ хандалга

⁸ Смирнын хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй түлөөлэгшэдэ иигэжэ бэшээрэй: «Үхөөд байһанаа амидырһаниинь, Түрүүшынхи, Хүүлшынхинь гээшэб: ⁹ танай зоболон гашуудалые, үгытэй ядуу байһыетнай мэдэнэб, – үнэндөө хадаа таанад баянта! Мүн еврейнүүд бэшэ аад, еврейнүүдбди гэгшэдэй таанадые хардаашадые би мэдэнэб, юундэб гэбэл, тэдэнэр Сатанагай мэдэл доро сугларһан улад гээшэ. ¹⁰ Зобохо тулихаяа байнабди гэжэ бү айгаарайт. Таанарые туршажа үзэхээ заримыетнай Шолмос түрмэдэ хааха, арбаад хоног соо тамалуулхат. Теэд үхэн үхэтэрөө үнэн сэхэ байгаарайт, би танда мүнхын амидарал үршөөхэб! ¹¹ Хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ Нангин Хүлдын хэлэһэниие шэхэтэй юм хаа, шагнаг лэ! Илаашые хоёрдохийо хүнөөхэгүй».

Пергамай хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ хандалга

¹² Пергамай хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй түлөөлэгшэдэ бэшээрэй: «Хоёр тээһээ хурса эритэй хэлмэтэ иигэжэ хэлэнэ: ¹³ таанад сатанагай хаан шэрээгэй газарта байдагта гэжэ би мэдэнэб. Зүгөөр таанад намда үнэн сэхээр хандадагта, сатанагай байдаг газартатнай минии үнэн сэхэ гэршэ Антипын алуулһан үдэрнүүдтэшье намһаа таанад арсаагүйт. ¹⁴ Теэд таанадые зэмэлхэ зарим юумэн намда бии: Валаамай хургаалые баримталагша хүнүүд таанарай дунда байдаг. Валаам хадаа Израилиин зониие нүгэл шэбэлдэ оруулха, хуурмаг бурхануудта үргэһэн эдеэнһээ амсуулха, зальхай хамуу ябадалтай болгохо тухай

Валак хаание хургаа хэн. ¹⁵ Мүн бага николаидуудай хургаалые баримталагшадшые таанадай дунда бии. ¹⁶ Нүгэл хэхэеэ болигты! Тиигээгүй хаатнай, удангүй таанадта ерээд, аманһаамни гарагша эритэ хэлмээр николаидуудай хургаал баримталагшадтай тэмсэхэб. ¹⁷ Хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ Нангин Хүлдын хэлэхэниие шэхэтэй юм хаа, шагнаг лэ! Илагшада би далда хадагалаатай манна эдеэ үгэхэб, сагаан шулуу үгэхэб. Шулуун дээрэнь шэнэ нэрэ бэшээтэй байха, тиин шулуу абагшаһаа ондоо хэншые тэрэ нэрые мэдэхэгүй юм».

Тиатирай хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ хандалга

¹⁸ Тиатирай хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй түлөөлэгшэдэ бэшээрэй: «Носожо байһан гал дүлэн шэнги ялалзама нюдэтэй, халуун пеэшэн соо халаажа улайлганан зэд шэнги хүлнүүдтэй Бурханай Хүбүүн иигэжэ хэлэнэ: ¹⁹ танай бүтээһэн хэрэгые, танай дуратай байһые, алба хэһые, этигэл найдабариие, тэсэбэри зоригые мэдэнэб, мүнөө бүтээгшэ үйлэ хэрэгтнай урдынхиһаа бүри ехэ юм гэжэ мэдэнэб. ²⁰ Теэд таанадые зэмлэхэ зарим юмэн намда бии: өөрыгөө лүндэншэ гээд тоолодог Иезавель һамгые таанад зүбшөөнэт; тэрэ һамган өөрынгөө хургаал заабариие номножо, минии зарасанарай тархи толгой эрьюулнэ, тэдэниием зальхай һамуу ябадалтай болгоно, худал бурхануудта үргэһэн хоол эдюулжэ хургана. ²¹ Нүгэл шэбэл үйлэдэхэеэ болихынь тула тэрэ эхэнэртэ саг гаргажа үгөөб, теэд нүгэл шэбэлээ тэрэ орхихо дурагүй байна. ²² Тиимэхээ би тэрэ һамганда үбшэн зоболон асаруулхаб, хэрбээ нүгэл үйлэдэхэеэ болёогүй хаань, тэрэ эмэтэй гүйлдэгшэдые туйлай ехэ уйдхар гашуудалда оруулхаб. ²³ Тэрэ гэргэнэй үхибүүдые үхүүлхэб. Тиихэдэмни хүнэй зүрхэ сэдхэлые, һанал бодолые сүм мэдэдэг юм байна, тиин хүн бүхэндэ хэһэн үйлэ хэрэгэйнэ зэргээр хүртөөхэ юм байна гэжэ намайе хүзэглэгшэдэй бүхы бүлгэмүүд ойлгохо. ²⁴ Тиатирда байгша бусад бүхы таанадта, энэ хургаал заабариие баримталдаггүй ба сатанагай гүн нюуса гэдэгыень мэдэдэггүйшүүлдэ иигэжэ хэлэнэб: үшөө ондоо бэрхэшээлнүүдые таанадта эльгээхэгүйб. ²⁵ Теэд мүнөө таанадта бии байһан юмееэ минии ерэтэр баряад байгты. ²⁶⁻²⁸ Минии бүхы зарлигые эсэстэнь хүрэтэр бээлүүлдэг илагшын эрхэ мэдэлдэнь арадуудые үгэхэб. Бишые баһал тиигэжэ өөрынгөө Эсэгэһээ засаг түрые абаа һэм. Илагша тэрэ хүн тэдэ арадуудые түмэр таягаараа захиргаалан зонхилжо байха; тэдэ зон шабар амһартануудтал адляар хяа бута сохюулха. Тэрэ илагшада үглөөнэй одые үгэхэб. ²⁹ Хүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ Нангин Хүлдын хэлээшые шэхэтэй юм хаа, шагнаг лэ!»

Сардисай хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ хандалга

3 ¹Сардисай хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй түлөөлэгшэдэ иигэжэ бэшээрэй: «Бурханай Нангин долоон Һүлдын, мүн долоон одонуудай Эзэн иигэжэ хэлэнэ: танай бүтээһэн үйлэ хэрэгы мэдэнэб; таанад амиды гэжэ тоологдонот, үнэхөөрөө таанад үхөөд байнат. ²Һэргэлэн байгты; үлөөшэ юумээ хуу барандаа хосороодүйдэнэ бэхижүүлэгты, юуб гэбэл, үйлэ хэрэгүүдтнай Бурханаймни урда хүсэд дүүргэгдээгүй гэжэ би һананаб. ³Таанад юу абаа, юу дуулаа һэмта, тэрэнэ сахин хадагалжа байгты, нүгэл хэхээ болигты! Хэрбээ һэргэлэн байгаагүй һаатнай, би таанадта хулгайшан шэнгээр гэнтэ ерэхэб, хэдыдэ ерэһыемни таанад мэдэхэгүйт. ⁴Тээд өөһэдүнгөө хубсаһа бузарлаагүй хэдэн хүнүүд Сардистатнай бии байна, тэдэтнай сагаан хубсаһа үмдөөд, намтай хамта ябалсаха, юундэб гэбэл, этигэл найдабаридэ тэдэ хүрэнэ. ⁵Илагша баһал сагаан хубсаһа үмдэхэ; тэрэнэй нэрые амидаралай номһоо би хэзээшье зуража хаяхагүйб, тэрэ хүн минии юм гэжэ өөрынгөө Эсэгы урда, Бурханай Эльгээмэлнүүдэй урда мэдэрхэб. ⁶Һүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ Нангин Һүлдын хэлэһэниие шэхэтэй юм һаа, шагнаг лэ!»

Филадельфиин хүзэглэгшэдэй бүлгэмдэ хандалга

⁷Филадельфиин хүзэглэгшэдэй бүлгэмэй түлөөлэгшэдэ бэшээрэй: «Нээгээ һаа, хэнэйшье хаажэ шадахагүй, хаагаа һаа, хэнэйшье нээжэ шадахагүй Давидай оньһон түлхюүртэй Нангин Үнэн сэдхэлтэн иигэжэ хэлэнэ: ⁸танай бүтээһэн үйлэ хэрэгы мэдэнэб, – тиин би урда тээхи үүдыетнай нээбэб, тэрэниие хэншье хаажэ шадахагүй, юундэб гэхэдэ, таанад хүсэ багатайшье һаа, минии һургаал сахинат, минии һургаалһаа арсаагүйт. ⁹Хаража байгаарайт! Өөһэдүгөө еврейнүүд гэжэ тоолодог аад, сатанагай мэдэлдэ байһан улады танда асараад, хүлдэтнай унан дохихыень баадхахаб. Үнэхөөрөө тэдэнэр еврейнүүд бэшэ юм, худалаар хэлэнэ. Мүн танда дуратай байһыемни тэдэ улад мэдэхэ. ¹⁰Тэсэбэритэй байха тухай минии зарлиг заабариие сахихан туладатнай, газар дэлхэйнхиды туршажа үзэхээ бүхы юртэмсэдэ тохёолдохоёо байгаа гай аюулай үедэ би таанады хамгаалан үлөөхэб. ¹¹Иигээд удангүй ерэхэб. Илалтынтай аша үрые хэнэйшье абажа ябашахагүйн тула бии байһан юумээ шангаар баряад байгаарайт. ¹²Илагшые би өөрынгөө Бурханай Һүмэ доторхи бахана тулгань болгохоб, тиин тэрэ илагша хэтэ заяандаа

тэндэ үлэхэ. Өөрынгөө Бурханай нэрые, минии Бурханай үршөөлөөр тэнгэрийнээ бууха өөрынгөө Бурханай хотын, шэнэ Иерусалимай нэрые, мүн өөрынгөө шэнэ нэрые тэрэ Һүмын бахана дээрэ бэшэхэб. ¹³ Һүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ Нангин Һүлдын хэлэһэниие шэхэтэй юм хаа, шагнаг лэ».

Лаодикиин Һүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ хандалга

¹⁴ Лаодикиин Һүзэглэгшэдэй бүлгэмэй түлөөлэгшэдэ иигэжэ бэшээрэй: «Болтогой гэжэ нэрэтэй үнэн бодото найдабаритай Гэршэ, Бурханай бүтээлэй Эхиниинь иигэжэ хэлэнэ: ¹⁵ танай бүтээһэн үйлэ хэрэгые мэдэнэб. Таанад хүйтэншые бэшэт, халууншые бэшэт. Ай даа, таанадай нэгэн гэбэл хүйтэн, али үгы хаа халуун байгаа хаатнай ямар хайн бэлэй даа! ¹⁶ Теэд таанад хүйтэншые бэшэ, халууншые бэшэ, харин юрэл миин дулаан байнат. Би таанадые аман сооһоо нёлбоһоо гаргаһандал адляар, өөрһөө холуур намнахамни. ¹⁷ Юундэб гэхэдэ, таанад: «Би баяжааб, ехэ зөөритэй болооб, юугээршые дутанагүйб!» – гэнэт. Теэд таанад ямаршые зол хубигүй, үгытэй ядуу, баарһан, хохор балай, нюсэгэн болоод байһанаа мэдэнэгүйт! ¹⁸ Баян болохын тула галаар арюудхагдаһан алта намһаа худалдажа абахыетнай зүблэнэб, шарбай нюсэгэн бээ харуулжа ябахыгын тула сагаан хубсаһа намһаа абажа үмдэгты, юумэ харадаг болохын тула нюдэнэй эм абажа, нюдэндөө түрхигты. ¹⁹ Дуратай хүнүүдэе би элишэлэн шүүмжэлдэг, хэһээдэгби. Тиимэһээ таанад хэшээл оролдолго гаргагты, нүгэл хэхээе болигты. ²⁰ Энэ би үүдэнэй хажууда ерээд, үүдэ тоншожо байнаб. Минии абяа дуулаад, үүдэ нээһэн хүнэйдэ би орожо, хамта эдеэлхэб, тэрэ хүн намтай суг эдеэлхэ. ²¹ Би илажа гараад, өөрынгөө Эсэгэтэй хамта хаан шэрээдэнь һуугаа һэм, тэрээндэл адляар, намтай хамта минии хаан шэрээдэ һууха эрхые би илагшада олгохоб. ²² Һүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдтэ Нангин Һүлдын иигэжэ хэлэһэниие шэхэтэй юм хаа, шагнаг лэ!»

Тэнгэри дээрэхи Бурханда Һүгэдэлгэ

4 ¹ Тэрэнэй удаа би тэнгэри өөдэ шэртэхэдээ, тэнгэрийн үүдэнэй онгорхой байхые обёорбоб. Тиин бүрээгэй дуугарһандал адли абяа дуулабаб. Түрүүн хандаһан абяан намда иигэжэ хэлэбэ:

– Өөдөө гара. Тиигээд юунэй болохые шамда хөөрэхэб.

² Удангүй би Нангин Һүлдын нүлөөдэ абтажа, өөдөө дэгдэшэбэб. Тиин тэнгэридэ хаан шэрээ урдамни байба, дээрэнь хэншыеб һуужа

һууба. ³ Хаан шэрээ дээрэ тэрэ Һуугаашань үнэтэ хас шулуун, мана шулуун шэнгээр толоржо байба. Хаан шэрэеень тойроод, номин шулуун мэтээр холонго ялалзан татажа байба. ⁴ Энэ хаан шэрээе тойроод, баһа хорин дүрбэн хаан шэрээнүүд байгаа. Тэдэ хаан шэрээнүүд дээрэ хорин дүрбэн ахаматууд һуугаа. Эдэ ахаматууд сагаан сагаан хубсаһа үмдэнхэй, толгойдонь алтан алтан титим малгайнууд табяатай. ⁵ Хаан шэрээһеень сахилгаан сахилжа, тэнгэрийн дуун нэрбежэ, шанга шууяан гаража байба. Хаан шэрээгэй урда долоон зула носоно. Эдэнь Бурханай долоон Нангин Һүлдэ мүн бэлэй. ⁶ Баһа хаан шэрээгэй урда болор мэтэ сэбэр тунгалаг шэл далай шэнги юумэн байба.

Хаан шэрээгэй дүрбэн буланда дүрбэн амитад байба. Тэдэ амитад урдаһаашье, хойноһоошье тон олон нюдэтэй һэн. ⁷ Түрүүшынь амитан арсалантай адлишуу, хоёрдохинь залуу буха шэнги, гурбадахинь нюураараа хүн мэтэ, харин дүрбэдэхинь ниидэжэ байһан бүргэд шэнги бэлэй. ⁸ Эдэ дүрбэн амитад тус бүридөө зургаа зургаан далитай һэн. Далинуудайнь дээгүүршье, доогууршье олон нюдэнүүд байгаа. Тэдэ дүрбэн амитад эсэн сусангүй, үдэр һүнигүй иигэжэ ходо дабтагша һэн:

– Хамагые зонхилогшо арюун нангин, арюун нангин, арюун нангин Эзэн Бурхан түрүүншье байгаа, мүнөөшье байна, саашадаашье байхал!

⁹ Хаан шэрээ дээрэ Һуугаашада – хэтэ мүнхэдөө Амидарагшада алдар соло, нэрэ түрэ, баяр баясхалангаа тэдэ амитадай хүргэхэдэнь, ¹⁰ хорин дүрбэн ахаматууд хаан шэрээ дээрэ Һуугаашын урда тээ газарта нюураараа сохин унаха, хэтэ мүнхэ Амидарагшын урда доро дохин мүргэхэ, тиин хаан шэрээгэйн урда титим малгайнуудаа табяад, иигэжэ хэлэхэ:

¹¹ – Манай Эзэн Бурхан, ши али бүхы алдар солодо, нэрэ хүндэдэ, засаг түрэдэ хүртэмөөр байнаш, яахадааб гэбэл, бүхы юумэн шамаар бүтээгдээ, шинии хүсэл зоригоор байгуулагдаа.

Ном бэшэг, Үргэлэй Хурьган тухай

5 ¹ Тиигээд долоон тамгаар тамгалан хаагаатай, дотор, гадаргүй бэшээтэй номые хаан шэрээдэ Һуугаашын баруун гартань би харабаб. ² Бурханай түгэлдэр хүсэтэ эльгээмэлые харабаб.

– Хэн тамгыень эбдэжэ, энэ ном нээжэ шадахаб? – гэжэ Бурханай тэрэ эльгээмэл шангаар дуугарба. ³ Теэд тэнгэридэшье, газар

дээрэшье, газар доросье энэ номые нээжэ, хаража шадаха хэншье байбагүй. ⁴Энэ номые зүйтэйгөөр нээгээд, уншажа шадаха, угайд-хадаа үзэжэ хаража шадаха нэгэшье хүнэй олдоогүйдэнь би ехээр гашуудан уйлаа бэлэйб.

⁵– Бү уйла! Харалши! Илаашань Иудын угай, Давидай үри надахан болохо Арсалан тээ тэрэ байна. Долоон тамгыень эбдэжэ, энэ номые тэрэл нээжэ шадаха, – гэжэ нэгэ ахаманынь намда хэлэбэ.

⁶Харан гэхэдэмни хаан шэрээгэй урда дүрбэн амитадай, мүн ахаматуудай урда тахил болгогдон табигдахан янзатай Үргэлэй Хурьган зогсожо байба. Тэрэ Хурьган долоон эбэртэй, долоон нюдэтэй хэн. Эдэнь бүхы газар дэлхэйдэ Бурханай эльгээхэн Нангин долоон хүлдэнь байгаа. ⁷Үргэлэй Хурьган хаан шэрээдэ дүтэлэн ерэжэ, тэндэ Ёуугаашын баруун гарһаань ном абаба. ⁸Номые тэрэнэй абахадань, дүрбэн амитад, хорин дүрбэн ахаматууд Үргэлэй Хурьганай урда хүгэдэн, доро дохибо. Тэдэнэр тус бүридөө нэгэ нэгэ ятагануудые, хүжэ санзай дүүрэтэр хэнэн алтан аягануудые гартаа баряад байгаа. Эдэ бүгэдэнь Бурханай зоной бүтээдэг мүргэл зальбаралынь мүн бэлэй. ⁹Тиин тэдэнэр иимэ шэнэ дуу дуулаба: ши энэ ном абажа, тамгыень эбдэжэ тайлаха эрхэтэйш, ши үргэл болгогдожо алуулаад, өөрынгөө улаан шуһанай сэнгээр али бүхы угсаатаниие, элдэб янзын хэлэтэй зониие, бүхы уг изагууртаниие, үндэһэ яһатаниие Бурханда абажа үгөөш. ¹⁰Ши манай Бурханай аша туһада тэдэ хүнүүдые санаартад, хаашуул болгоош – тэдэнэр газар дэлхэйн зониие зонхилжо байха! ¹¹Хаан шэрээе, амитадые, ахаматуудые тойроод, Бурханай олон эльгээмэлнүүдэй дуугаржа байхые би харааб, шагнааб. Тэдэнэр үй түмэн, тоо томшогүй олон байгаа бэлэй. ¹²Тэдэ шанга шангаар иигэжэ хашхаралдан байгаа хэн: Тахил болгогдожо табигдахан Үргэлэй Хурьган засаг түрэ, зөөри баялиг, сэсэн бодол, хүсэ шадал, нэрэ түрэ, алдар соло, магтаал юрөөлдэ хүртэхэ эрхэтэй. ¹³Тэнгэри, газар дээрэ, газар доро, далайда байһан бүхы амитадай иигэжэ хэлсэхые би дуулааб:

– Хаан шэрээ дээрэ Ёуугаашада, мүн Үргэлэй Хурьганда хэтэ мүнхын магтаал юрөөл, нэрэ хүндэ, алдар соло, хуули засаг олгогдохонь болтогой!

¹⁴Дүрбэн амитадынь:

– Болтогой! гэбэд. Ахаматуудынь газарта дохин унажа, хүгэдэн мүргэбэ.

Түрүүшын зургаан тамга тайлбарилба

6 ¹ Долоон тамгын түрүүшынхиень Үргэлэй Хурьганай эбдэхые би харааб, тиигээд: «Наашаа ерэ!» – гэжэ түрүүшын амитанайнь тэнгэри дуугарһандал адляар хүнхинэмэ шангаар хэлэхые би дуулааб. ² Би сагаан мори харабаб. Гартаа ном барихан хүн тэрэ мори унаад ябаба. Толгойдоо үмдэхэ титим малгай абаһан тэрэ хүн илагша мэтээр гаража, илалта туйлахаяа ябаба. ³ Хоёрдохи тамгыень Үргэлэй Хурьганай тайлахада: «Наашаа ерэ!» – гэжэ хоёрдохи амитанайнь хэлэхые би дуулааб. ⁴ Тиихэдэнь ондоо, гал улаан зээрдэ морин гараба. Мори унаһан тэрэ хүндэ газар дайда дээрэхи амгалан тайбан байдалые эбдэжэ, дэлхэйн зоной бэе бээ аласалгын эрхэ засаг олгогдоһон байгаа. Тиин тэрээндэ томо гэгшын хэлмэ үгтөө бэлэй. ⁵ Гурбадахи тамгыень Үргэлэй Хурьганай тайлахада: «Наашаа ерэ!» – гэжэ гурбадахи амитанайнь хэлэхые би дуулааб. Харан гэхэдэмни, хара мори унаһан хүн гартаа шэгнүүр баринхай байба. ⁶ Тиигээд дүрбэн амитанай зүгһөө иимэ абяанай гарахые дуулааб: «Нэгэ килограмм шэниисын түлөө бүхэли үдэр ажаллаха, гурбан килограмм ешмээнэй түлөө бүхэли үдэр ажаллаха! Теэд оливай модо үзэмэй модо хоёрые бү гутаа!» ⁷ Дүрбэдэхи тамгыень Үргэлэй Хурьганай тайлахада: «Наашаа ерэ!» – гэжэ дүрбэдэхи амитанайнь хэлэхые би дуулааб. ⁸ Харан гэхэдэмни, сунхигар сагаабтар морин байба. Дээрэнь Үхэл һууба, тэрэниие дахаад, Үхэлэй орон ябаба. Газар дэлхэйдэ һуугаашадай дүрбэнэй нэгэ хубиие хэлмэ жадаар, үлэсхэлэн хоһон байдалаар, үбшэн тахалаар, ан арьяатанаар алуулха хюдуулха эрхэ засаг Үхэлдэ, Үхэлэй орондо олгогдоһон байна. ⁹ Табадахи тамгыень Үргэлэй Хурьганай тайлахадань, Бурханай Үгын түлөө, гэршэ болоһонойнгоо түлөө алуулагшадай хүнэһе хүлдэнүүдые тахилай шэрээ доро харабаб. ¹⁰ «Нангин гэгээн, хамагые зонхилогшо үнэн бодото Эзэн Бурхан аа! Газар дэлхэй дээрэ бидэниие алаашадые гэмнэнгүй, хэһээнгүй хэды болотор хүлээхэ гээ юмши!» – гэжэ тэдэ алуулагшад шанга шангаар хашхаралдаба. ¹¹ Тэдэнэй хүн бүхэндэнь сагаан хубсаһа үгтэбэ. Тэдэ алуулагшадта: «Христосто алба хэһэн тусгаар тооной аха дүүнэрэйтнай алуултар таанар үшөө нэгэ бага амаржа байгты. Тэдэтнай таанартал адляар алуулха», – гэжэ хэлэгдэбэ. ¹² Зургаадахи тамгыень Үргэлэй Хурьганай тайлахадань, харан гэхэдэмни, газар ехээр хүдэлбэ; наран гээшэ үхэһэн хүнүүдэй хойноһоо шаналан уйлаашадай хара хубсаһандал

адли баларташоод, нара гээшэ шуһан улаан болошоод байба. ¹³ Ар-гагүй шанга хуй һалхинай болоходо боди модоной эдешээдүй үрэ жэмэсүүдэй хийдэн унадагтал адляар, огторгойн одо мүшэд газарта унашаба. ¹⁴ Огторгой тэнгэри гээшэ орёһон саарһан мэтээр мон-согойршобо, бүхы хада ууланууд, арал олтирогууд өөһэдынгөө һуу-ринуудһаа хүдэлшэбэ. ¹⁵ Газар дэлхэйн хаашуулшые, дээгүүр тушаал-тай дарганаршые, сэрэгэй ноёдшые, баяшуулшые, засаг баригшад-шые, барлаг богоолнуудшые, юрын хүнүүдшые агы нүхэнүүдтэ, хада уулын хабшалда орожо хоргодобо. ¹⁶ Тэдэ хүнүүд хада, хабсагай-нуудта хандан, иигэжэ гуйба:

– Дээрэмнай унажа, хаан шэрээдэ Ёуугшаһаа, Үргэлэй Хурьга-най уур сухалһаа абарыт!

¹⁷ Юундэб гэбэл, эдэ хоёрой айхабтар ехэ уур сухалай үдэр хүр-эжэ ерэбэ, тиин тэрэ ехэ уур сухалыень хэн тэсэжэ шадахаб?

7 ¹ Тэрэнэй һүүлээр газар дэлхэйн дүрбэн буланда Бурханай дүр-бэн эльгээмэлнүүдэй зогсожо байхые харабаб. Тэдэ эльгээмэл-нүүд газар дайда руу, уһан далай руу, ой модо руу һалхилхагуйн ту-ла дэлхэйн дүрбэн һалхине халхалан барижа байгаа. ² Гартаа амиды Бурханай тамга баряад, зүүн зүгһөө ерэжэ ябаһан баһа нэгэ Бурха-най Эльгээмэлые харабаб. Тэрэ эльгээмэлын газар дайдада, уһан далайда гэм хоро хүргэхэ эрхэтэй дүрбэн эльгээмэлнүүдтэ хандан, иигэжэ шангаар хашхарба: ³ «Бурханай бүхы албатанай магнай духа-дань тамга даража тэмдэглээдүйдэмнай газар дайдадашые, уһан да-лайдашые, ой модондошые гэм хоро бү хэгты». ⁴ Хэды хүн духадаа тамга табюулааб гэжэ хэлсэхые дуулааб. Израилиин бүхы угсаата зоной зуун дүшэн дүрбэн мянган хүниинь тамга даруулһан байна: ⁵ Иудын угсаатанһаа арбан хоёр мянган хүн, Рувимай угсаатанһаа баһал арбан хоёр мянга, Гадай угсаатанһаа арбан хоёр мянга, ⁶ Аси-рай угсаатанһаа арбан хоёр мянган хүн, Неффалимай угсаатанһаа арбан хоёр мянга, Манассиин угсаатанһаа арбан хоёр мянга, ⁷ Си-меоной угсаатанһаа арбан хоёр мянга, Левиин угсаатанһаа арбан хоёр мянган хүн, Иссахарай угсаатанһаа арбан хоёр мянга, ⁸ Забуло-ной угсаатанһаа арбан хоёр мянга, Иосифой угсаатанһаа арбан хоёр мянга, Вениаминай угсаатанһаа арбан хоёр мянган хүн духадаа там-га даруулһан байна.

Тоолошогүй олон хүнүүд

⁹ Тэрэнэй удаа харахадамни, тооложо барагдашагүй олон зон урдамни үзэгдэбэ. Тэдэ зоной дунда бүхы үндэнэ яһатан, арадууд, угсаатан, янза бүрийн хэлэтэй хүнүүд ерээд байгаа һэн. Тэдэ зон хаан шэрээгэй урда, Үргэлэй Хурьганай урда зогсожо байгаа. Тэдэнэр сагаан хубсаһа үмдэнхэй, гартаа пальма модоной мүшэрнүүдые баринхай байһан юм. ¹⁰ Тэдэ иигэжэ хашхаралдан байгаа бэлэй: «Хаан шэрээдэ Һуугааша манай Бурхан, мүн Үргэлэй Хурьган абарха байна». ¹¹ Хаан шэрээе, ахамдуудые, дүрбэн амитадые тойроод, Бурханай бүхы эльгээмэлнүүд зогсожо байба. Тэдэнэр хаан шэрээгэй урда уруугаа хаража бултадаа унаад, Бурханда мүргэбэд. ¹² Тиихэ зуураа, тэдэ иигэжэ хэлээ: «Болтогой! Манай Бурханда магтаал соло, сэсэн бодол, баяр баясхалан, нэрэ хүндэ, эрхэ засаг, хүсэ шадал хэтын хэтэдэ үршөөгдөө! Болтогой!» ¹³ Тиигээд нэгэ ахаманын: «Сагаан хубсаһа үмдөөд байһан ямар хүнүүд гээшэб? Тэдэ хаанаһаа ерээб?» – гэжэ намһаа һураа. ¹⁴ «Ноён аа, ши мэдэнэш», – гэжэ харюусааб. Тиихэдэмни намда тэрэ иигэжэ хэлэбэ: «Эдэ хүнүүд гайтай ехэ гасалан зоболон үзэжэ ерэгшэд мүн. Эдэнэр хубсаһа хунараа Үргэлэй Хурьганай шуһанда угаажа, сагаан болгобо. ¹⁵ Тиимэхээ эдэ хүнүүд Бурханай хаан шэрээгэй урда зогсоод, тэрэнэй хүмэ дотор үдэр хүнигүй тэрээндэ алба хэнэ. Тиин хаан шэрээдэ Һуугааша эдэ хүнүүдые хамгаалха юм. ¹⁶ Тэдэ хүнүүд саашадаа үлэн хооһоор ябахагүй, ундаа хүрэжэ зобохогүй, аяма шанга наранда шаруулхагүй, бүгшэм халуунһаа боложо ядархагүй. ¹⁷ Юундэб гэхэдэ, хаан шэрээгэй урда зогсожо байгааша Үргэлэй Хурьган тэдэ хүнүүдэй адуулагша эзэниинь боложо, мүнхэдөө амидаралай уһанда тэдэниие залан абаашаха. Тиин эдэ хүнүүдэй нюдэнэй нулимсые Бурхан өөрөө аршаха».

Долоодохи тамгыень тайлаба

8 ¹ Долоодохи тамгыень Үргэлэй Хурьганай тайлахадань, хахад сагай туршада огторгой тэнгэридэ абяа шэмээгүй болошобо. ² Тиигээд Бурханай урда долоон эльгээмэлнүүдэинь зогсожо байхые харабаб. Тэдэ эльгээмэлнүүдтэ долоон бүрэнүүд үгтэһэн байба. ³ Удаань Бурханай баһа нэгэ эльгээмэл дүтэлэн ерээд, үргэлэй шэрээгэй хажууда зогсобо. Тэрэ эльгээмэл гартаа алтан бойпуур баряад байгаа. Бурханай бүхы хүнүүдэй мүргэлтэй нэгэдүүлхын тула,

хаан шэрээгэй урдахи тахилай алтан шэрээ дээрэ табяад утахынь тула обоо собоо хүжэ санзай Бурханай тэрэ эльгээмэлдэ үгтөө хэн. ⁴Хүжэ санзайн угааниинь Бурханай хүнүүдэй мүргэлтэй хамта Бурханай Эльгээмэлэй гартаа баряад байһан бойпуур сооһоо өөдөө дэгдээ бэлэй. ⁵Удаань тэрэ эльгээмэлынь бойпуур абажа, үргэлэй шэрээһээ залаһан галаар бойпуураа дүүргээд, газарта хаяжархиба. Тиихэдэнь газар дэлхэйдэ огторгойһоо дуун нэрьбэ, тэнгэри нижагана наса дуугарба, ехээр сахилгаан сахилба, газар хүдэлбэ.

Бүрэнүүдые дуугаргаба

⁶Долоон бүрэнүүдые баряад байһан Бурханай долоон эльгээмэлнүүд бүрээгээ дуугаргахаяа бэлдэбэд. ⁷Түрүүшын эльгээмэлэй бүрээгээ дуугаргахадань, шунатай холисолдоһон мүндэр оробо, гал дүлэн гараба, тиихэдэнь газар дэлхэйн гурбанай нэгэ хубинь, ой модоной гурбанай нэгэ хубинь, бүхы үбһэ ногоон шаташаба. ⁸Бурханай хоёрдохи эльгээмэлэй бүрээгээ дуугаргахадань, дүрэжэ байһан мантан томо хада шэнги юумэн далайда унашаба. Тиихэдэнь далайн гурбанай нэгэ хубинь шуһан болошобо. ⁹Далайда байһан амиды бүхы юумэнүүдэй гурбанай нэгэ хубинь үхэшэбэ, далайн бүхы онгосонуудай гурбанай нэгэ хубинь хосоршобо. ¹⁰Гурбадахи эльгээмэлэй бүрээгээ дуугаргахадань, дүлэн шэнгээр носожо байһан угаа томо одо мүшэн огторгойһоо ерэжэ гол мүрэнүүдэй, уһа горхонуудай гурбанай нэгэ хуби дээрэ унашаба. ¹¹Тэрэ одо мүшэн Тобшо Үрмэдэһэн гэжэ нэрэтэй хэн. Уһа мүрэнэй гурбанай нэгэ хубинь үрмэдэһэндэл адли гашуун боложо, иимэ уһа уугаад, хүн түрэлхитэнэй гурбанай нэгэ хубинь үхөө бэлэй. ¹²Дүрбэдэхи эльгээмэлэй бүрээгээ дуугаргахадань, наран, һара, одо мүшэд гэмтэжэ, гурбанай нэгэ хуби саг соо тэдэнэр гэрэл туяа үгэхээ болёод байба. Наран үдэрэй гурбанай нэгэ хуби саг соо гэрэл туяа үгэхээ болёод байба. Һара ба одо мүшэд һүниин гурбанай нэгэ хуби саг соо гэрэл туяа үгэхээ болёод байба. ¹³Зогсоод хаража байтарни, огторгойдо нэгэ бүргэд ниидэн, иигэжэ шангаар дуугаржа байба: «Газар дэлхэйдэ һуугшадта гайтай ехэ уйдхар гашуудал тохёолдохонь, юуб гэбэл, Бурханай бусад гурбан эльгээмэлнүүд бүрээгээ дуугаргахаяа байна».

9 ¹Табадахи эльгээмэлэй бүрээгээ дуугаргахадань, огторгой дээрэһээ одо мүшэнэй газарта унаад байхые обёорон харабаб. Газарай оёоргүй гүнзэгы нүхэ руу орохо түлхюур тэрэ одо мүшэндэ

үгтэһэн байгаа. ²Газарай тэрэ оёоргүй гүнзэги нүхэнэй үүдые одо мүшэнэй нээхэдэнь, тэндэһэнь аргагүй томо пеэшэн сооһоо гараһан шэнги бөөн хара утаан дэгдэн гараба. Тэрэ утаанһаань боложо, огторгой тэнгэри, нараншые бүрүүл харанхы болошобо. ³Хара утаан сооһоо таршаанууд бии боложо, газарта унаба. Тэрэ таршаануудта газар дэлхэйн хорото абаахайнуудтал адли ехэ эрхэ засаг үгтэһэн байгаа. ⁴Теэд үбһэ ногоондошые, ургамал, модонуудташые хоро хүргэхэгүйт, харин духадаа Бурханай тамгагүйл хүнүүдтэ хоро хүргэхэт гэжэ тэдэ таршаануудта хэлэгдэһэн байгаа. ⁵Мүн тиимэ хүнүүдые алахагүйт, харин таба һара соо миил үбэдхөөжэ зобоохот гэжэ тэдэ таршаануудта захигдаһан байна. Тэрэ үбшэниинь хүниие хорото абаахайн хадхаһандал адли ехэ үбшэнтэй байгаа. ⁶Тиихэ үедэнь хүнүүд зобоходоо үхэлөө бэдэрхэ, теэд үхэлынь олдохогүй, үхэхэ гэжэ ехэ оролдохо, теэд үхэлынь тэдэндэ ерэхэгүй. ⁷Тэдэ таршаанууд хараха янзада дайралдахаяа байһан морид шэнги хэн. Таршаануудай толгойнуудтань алтан титим малгайнуудтал адлишуу юумэн үмдөөтэй, тэдэнэй нюур шарайнуудынь хүнэйхидэл адлинууд хэн. ⁸Таршаануудай толгойнуудай үһэниинь эхэнэр хүнэй үһэндэл адли, шүдэнүүд гээшэнь арсаланай ноёонуудтал адлирхуу бэлэй. ⁹Тэдэ таршаанууд дээгүүрээ түмэр шэнги хуягтай хэн, тэдэнэй ниидэхэдэ далинуудайнь хииганаан гээшэ олон тоото мори тэргээр дайн байлдаанда наяргалдан түргэлдэн орожо байһандал үзэгдөө бэлэй. ¹⁰Тэдэ таршаануудай хүлнүүдынь хорото абаахайнуудайхидал адли хэн, таршаануудай хүлнүүдтэнь хадхуурнууд бии хэн; таршаанууд тэдэ хадхуурнуудаараа таба һарын туршада хүнүүдые хадхажа зобоохо эрхэ засагтай байгаа. ¹¹Тэдэ таршаануудай хааниинь оёоргүй гүнзэги нүхэнэй эльгээмэл байһан юм; тэрэ эльгээмэлынь еврей хэлээр Аваддон, грек хэлээр Аполлион (оршуулбал: «Эбдэгшэ») бэлэй.

¹²Нэгэ аюул зоболонгой үнгэрхэдэ, хойноһоонь баһа хоёр ехэ гашуудал зоболон ерэхэ ёһотой байгаа.

¹³Зургаадахи эльгээмэлэй бүрээгээ дуугаргахадань, Бурханай урдахи тахилай алтан шэрээгэй дүрбэн булангай эбэрнүүдһээ абяа дуулабаб. ¹⁴Томо бүрээ барихан зургаадахи эльгээмэлдэ тэрэ абяан иигэжэ хэлэбэ:

«Агууехэ Евфрат мүрэнэй шадар хүлээтэй Бурханай дүрбэн эльгээмэлнүүдые таби». ¹⁵Тиихэдэнь хүн зоной гурбанай нэгэ хубиие алаха хюдаха эгээл тэрэ саг, үдэрөө, һара, жэлээ хүлээжэ, бэлэн болоод байһан тэдэ дүрбэн эльгээмэлнүүд табигдаа бэлэй. ¹⁶Хамта

дээрээ тэндэнь хоёр зуун сая морин сэрэгшэд байна гэлсэхые дуулааб. ¹⁷ Эдэ моринуудай, унаад ябаһан хүнүүдэйнэ иимэ байхые харааб: сэрэгшэдынэ гал улаан, миндаргадад адли сэнхир, хүхэртэл адли шара хуягуудые үмдөөд байгаа. Моридойнэ тархи толгой арсаланайхидал адли һэн. Моридой аман сооһоо гал, утаан, хүхэр гаража байгаа. ¹⁸ Үхэлэй аюулта гал, утаан, хүхэр гурбан зүйлнүүд моридой аманһаа гараад, хүн зоной гурбанай нэгэ хубиие алаа хюдаа һэн. ¹⁹ Юундэб гэбэл, моридойнэ хүсэ шадал тэдэнэй амандань, һүүлнүүдтэнь байгаа. Тэдэнэй һүүлнүүдынэ тархи толгойнуудтай могойнуудай түхэлтэй һэн, тиимэ һүүлнүүдээрээ хүн зониие хорложо аладаг бэлэй. ²⁰ Иимэ ехэ аюул зоболондо орожо үхөөгүй үлэһэн хүнүүд өөһэдынгөө нүгэлтэ хара хэрэгүүдые үйлэдэжэл байгаа. Тэдэнэр алта, мүнгөөр, гуули зэдээр, шулуу модоор хэгдэһэн худал хуурмаг шүтөөнүүдтэ, ада шүдхэрнүүдтэ урдынхидаал адляар һүгэдэн мүргэһөөр байгаа. Харин тиихэдэ тэдэ хуурмаг шүтөөнүүдынэ юумэ үзэжэ харажашье, дуулажа шагнажашье, ябажа хүдэлжэшые шадахагүй юм. ²¹ Бусад үлэһэн тэдэ зон хүнүүдые аладаг хюдадаг, эльбэ шэди үйлэдэдэг, забхай зальхай ябадал гаргадаг, хулгай худал хэдэг ябадалаа орхёогүй байһаар.

Гартаа багахан ном бариһан эльгээмэл

10 ¹ Удаань үүлэ нэмэрһэн бата хүсэтэй ондоо нэгэ эльгээмэлэй тэнгэриһээ буужа ябахые харааб. Толгой дээгүүрнэ холонго татанхай, нюур шарайнэ наран шэнги, хоёр хүлынэ гал баханануудтал адли һэн. ² Дэлгээтэй багахан ном тэрэнэй гарта байба. Тиигээд баруун хүлөө далай дээрэ, зүүн хүлөө газар дээрэ табиба. ³ Тиигээд Бурханай Эльгээмэл арсаланай хэрхирһэндэл шангаар хашхарба. Тиихэдэнь долоон аянганууд өөһэдынгөө абяагаар дуугаралдаба. ⁴ Тиигэжэ дуугаралдахадань, юумэ бэшэхээ бэлдээд байгаа, теэд: «Долоон аянгануудай хэлээшые бү бэшэ, нюугаад бай», – гэжэ тэнгэри дээрэһээ хэлэхые дуулааб. ⁵ Далай дээрэ, газар дээрэ байхыень минии хараһан Бурханай Эльгээмэл баруун гараа огторгой өөдэ үргэбэ. ⁶ Огторгой тэнгэриие, газар дэлхэйе, уһан далайе, тэндэхи бүхы юумэнүүдые заяаһан хэтэ мүнхэдөө Амидаран мандагшын алдар нэрээр Бурханай тэрэ эльгээмэл иигэжэ тангариглан хэлэбэ: «Саашадаа удааруулагдахагүй. ⁷ Теэд Бурханай долоодохи эльгээмэлэй бүрээгээ дуугаргахадань, Бурханай нюуса түсэб бүрин бэлүүлэгдэхэ. Бурхан энэ түсэб тухай

өөрынгөө зарасанар-лүндэншэдтэ урид мэдээсэлэн байгаа». ⁸ Удаань тэнгэригээ дуулдаһан абьян дахин намда хандажа: «Далай газар хоёрой дээрэ зогсожо байһан эльгээмэлһээ дэлгээтэй ном ошожо аба», – гэбэ. ⁹ Би тэрэ эльгээмэлдэ ошожо, дэлгээтэй номыень эрибэб. Тэрэ намда иигэжэ хэлэбэ: «Энэ ном абаад эдижэрхи. Хото гэдэнхэндэшни гашуун байха, теэд аман соошни зүгын бал шэнги амтатай байха». ¹⁰ Бурханай Эльгээмэлэй гарһаа номыень абаад эдижэрхибэб. Аман доторни ороходоо, зүгын бал шэнги амтатай байһанаа, харин тэрэ номоо эдихэдэмни, хото гэдэнхэн соомни ехэ гашуун байгаа бэлэй. ¹¹ Тиигээд Бурханай Эльгээмэл намда иигэжэ айладхан хэлэн юм: «Ши олон ондоо арадууд, үндэнэ яһатан, элдэб янзын хэлэтэй зон, хаашуул тухай урид мэдэжэ, дахин саашадаа абарал буулгадаг болохош».

Хоёр гэршэнэр

11 ¹ Газар хэмжэдэг модон шэнги таяг намда үгөөд, иигэжэ хэлэбэд: «Ши өөдөө бодоод, Һүмэ, тахилай шэрээ хоёрые хэмжэ, тиигээд энэ Һүмэ дотор хэр олон хүнүүд Бурханда мүргэнэб гэжэ тооло. ² Теэд Һүмын гадаада хорёоо бү тоололсо, бү хэмжэ, юуб гэбэл, тэрэ хорёонь бусад арадуудай мэдэлдэ үгтэнхэй юм. Тэдэ хүнүүд нангин хотые дүшэн хоёр һарын туршада хүлөөрөө гэшхэжэ дэбһэжэ ябаха. ³ Би хоёр гэршэнэрээ эльгээхэб: тэдэмни уйдхар гашуудалай хубсаһа үмдөөд, мянга хоёр зуун жаран үдэр соо Бурханай үгэ айладхажа ябаха». ⁴ Эдэ лүндэншэд газарай Эзэнэй урдахи хоёр дэн, хоёр олива модон мүн гээшэ. ⁵ Эдэ хоёр лүндэншэдые хорлохоёо һанаа һаань, тэдэ хоёрой аманһаа гал дүлэн гаража, дайсадыень үгы хэжэрхидэг байна. Эдэ хоёрто хоро хэхээ һанагшад үхэн хосорхо үйлэтэй юм. ⁶ Тэдэ хоёрой Бурханай үгэ айладхажа байха бүхы үдэрнүүдтэнь хура бороогой орохогүйн тула тэдэндэ огторгой тэнгэриие хаажархиха эрхэ засаг үгтэхэ; уһа мүрэнүүдые шуһан болгожорхихо, газар дэлхэйдэ өөһэдынгөө дура зоргоор гай аюул тохёолдуулха эрхэ засаг үгтэхэ. ⁷ Тэдэ хоёр лүндэншэдэй гэршэлгээ хэжэ дүүргэхэдэнь, оёоргүй нүхэн сооһоо ан арьяатан гаража ерээд, тэдэ хоёртой дайралдан, алаха хюдаха байна. ⁸ Тэдэнэй үхэнэн бэень Содом гү, али Египедтэл адли муу суутай хотонуудай нэгэ тон ехэ хотын гудамжада хэбтэхэ. Тэрэ хотодо мүн тэдэнэй Дээдын Эзэн хэрээһэндэ хадагдажа саазалуулаа һэн. ⁹ Али бүхы арадууд, угсаатан, элдэб янзын хэлэтэй зон, бүхы үндэнэ яһатан

тэдэ хоёрой үхэхэн бэеые гурба хахад үдэрэй туршада хонишоон хаража байгаа, хүдөөлүүлхыень зүбшөөнгүй байлгаа һэн. ¹⁰ Газар дэлхэйдэ хуудаг хүнүүд хүхилдэн баясажа, найр зугаа хэнэ, бэе бээдээ бэлэг сэлэгүүдые барина, юундэб гэбэл, эдэ хоёр лүндэншэд газар дэлхэй дээрэ хуугшадые тамалан хэхээдэг байгаа. ¹¹ Теэд гурба хахад үдэрэй үнгэрхэдэ тэдэ хоёрой досоонь амидарал үгэдэг Бурханай хүлдэ орожо, мүнөөхи хоёрынь хүл дээрээ бодошобо, тиэхэдэнь тэндэ хаража байһан хүнүүд айхын ехээр айжа мэгдээ бэлэй. ¹² «Наашаа дэгдэгты!» гэжэ тэнгэри дээрэхээ шангаар дуугарха абьяан лүндэншэдтэ дулдаба. Тиин дайсадайнгаа хараһаар байтарынь, лүндэншэд үүлэнэй дээгүүр тэнгэри өөдэ дэгдэшэбэ. ¹³ Тэрэ үедэнь газар ехээр хүдэлжэ, хотын арбанай нэгэ хубинь һандарба. Долоон мянган хүн газарай хүдэлөөнһөө боложо үхэбэ, бэшэниинь айжа мэгдээд, Тэнгэрийн Бурхание алдаршуулан магтаба. ¹⁴ Хоёрдохи гай аюул үнгэрбэ. Тиигээд гурбадахи гай аюул дүгэлшэбэ!

Долоодохи бүрээ

¹⁵ Долоодохи эльгээмэл бүрээгээ дуугаргаба. Тиэхэдэнь тэнгэри-дэ иигэжэ шангаар дуугарха абьянууд дулдаба:

– Дэлхэйн засаг түрэ Эзэн Бурханаймнай, тэрэнэй Табисууртын засаг түрэ болоо. Тэрэ засаг түрые Бурхан хэтэ мүнхэдөө барижа байха.

¹⁶ Бурханай урдахи хаан шэрээ дээрэ хууһан хорин дүрбэн ахамандууд Бурханай урда нюураараа уруугаа хаража газарта унаад, хүгэдэн мүргэбэ. ¹⁷ Тэдэ иигэжэ хэлэбэ:

– Хододоо байһан, мүнөөшье байгаа Хамагые зонхилогшо Бурхан, шамда баяр баясхалан хүргэнэбди, ушарынь гэбэл, ши агууехэ хүр хүсээ харуулжа, Хаан болобош. ¹⁸ Бусад арадууд уур сухалаа хүрэбэ, баһа шишье уур сухалаа хүрэбэш – үхэхэн хүнүүдые шүүбэрилхэ сагшни, шинии зарасанар-лүндэншэдтэ, шинии арюун нангин арадта, шинии алдар нэрые хүндэлдэг юрыншье, засаг баридагышье хүнүүдтэ шагнал хайра үршөөхэ сагшни, газар дайда усадхан хосороогшодые үгы хэхэ сагшни хүрэхэ ерэбэ. ¹⁹ Тэнгэри дээрэхи Хүмэ тайлдан нээгдэжэ, тэрэнэй Хэлсээнэй абдарынь Хүмэ дотор харагдаба. Тиин гал ехэ сахилгаан сахилба, оог шууяан болобо, тэнгэрийн дуун нэрьебэ, газар хүдэлбэ, мүндэр ехээр оробо.

Эхэнэр луу хоёр тухай

12 ¹Тиин тэнгэри дээрэ гайхамшаг дүлгэ тэмдэг үзэгдэбэ: нараар хубсаһа хэжэ үмдэһэн эхэнэр; тэрэнэй хүл доронь һара, толгойдонь – арбан хоёр одо мүшэтэй титим малгай. ²Хүл хүндэ байһан тэрэ эхэнэр түрэхын урдахана тохёолдодог үбшэнһөө зобожо хашхарна. ³Тэнгэридэ баһа ондоо нэгэ дүлгэ тэмдэг бии болобо: долоон толгойтой, арбан эбэртэй, толгойнууд дээрээ долоон титимтэй томо гэгшын улаан луу харагдаба. ⁴Тэрэнь одо мүшэдэй гурбанай нэгэ хубиие һүүлээрээ хамаад, тэнгэриһээ газарта хаяба. Үхибүүнэй түрэмсөөр залгижархихаяа бэлдээд, нарайлха эхэнэрэй урда луу зогсожо байба. ⁵Нарайлха эхэнэр хүбүү түрэбэ. Тэрэнь бүхы арадуудые түмэр таягаараа ударидан зонхилжо байха юм. Тэрэ хүбүүниинь Бурханда, Бурханай хаан шэрээдэ дэгдүүлэн абаашагдаба. ⁶Харин эхэнэр сүл губи руу тэрьелжэ ошобо. Тэндэ эхэнэрэй байха байрые Бурхан түхээрээ һэн. Мянга хоёр зуун жаран үдэрэй турша соо тэрэ байрадань эхэнэрые харууһалжа байха юм.

⁷Харин тэнгэри дээрэ дайн сэрэг боложо байгаа: Михаил өөрынгөө эльгээмэлнүүдтэй суг луугай урдаһаа тэмсэн дайралдаа һэн. Луу өөрынгөө эльгээмэлнүүдтэй хамта дайралдаа. ⁸Тээд луу эльгээмэлнүүдтэйгээ диилдэжэ, тэнгэридэ байха һуури байраяа алдаа һэн. ⁹Юртэмсэ дэлхэйн бүхы зониие мэхэлжэ хууража байһан шолмос, сатана гэжэ нэрэтэй ехэ үнинэй Могой бологшо луу тэнгэриһээ газарта шэдүүлһэн, тэрээнтэйгээ хамта эльгээмэлнүүдыньшые шэдүүлһэн юм. ¹⁰Тэнгэри дээрэһээ шангаар хэлэһэн иимэ үгэнүүдые би дуулаа һэм: – Одоошые Бурханай хүнүүдэй абарагдаха саг ерэбэ. Одоошые манай Бурхан засаг түрые абаад, хаан болохо. Тиин Бурханай Табисуурта бүхы дэлхэие ударидан зонхилжо байха. Юуб гэбэл, бидэнэй аха дүүнэрые Бурханаймнай урда үдэр һүниггүй гэмнэгшэ газар руу шэдүүлэн унаба. ¹¹Манай аха дүүнэр Үргэлэй Хурьганай шуһаар, мүн гэршэлһэн үгөөрөө тэрэ гэмнэгшые илаа. Аха дүүнэрнай ами наһаа гамнаагүй, үхэлһөө айгаагүй. ¹²Огторгой тэнгэри, тэндэ байгшад бултадаа баясан хүхигты! Газар дэлхэйнхидтэ, уһан далайнхидта гашуудал зоболон болохонь! Айхабтар ехэ уур сухалтай шолмос танда бууба: хаһа сагынь бага үлөө гэжэ тэрэ шолмос ойлогоо. ¹³Луу газарта шэдүүлһэнээ мэдээд, хүбүү түрэхэн эхэнэрые хойноһоонь мүшхэн намнаба. ¹⁴Болзоото сүл губи газартаа лууда баригдангүй ниидэжэ ошохынь тула тэрэ эхэнэртэ бүргэд шубуунай

аргагүй томо хоёр дали үгтэбэ. Гурба хахад жэл соо тэрэ эхэнэрые харууналжа байха юм. ¹⁵ Далай ехэ уһанда абтажа тэрэ эхэнэрэй урдашахын тула тэрэнэй хойноһоонь луу хадаа гол мурэн шэнги ехэ уһа аман сооһоо гаргажархиба. ¹⁶ Теэд эхэнэртэ газар туһалаа: луугай гаргаһан уһа мурэниие газар амаа ангайлгаад уужархиба. ¹⁷ Тиихэдэнь луу тэрэ эхэнэртэ ехээр сухалдан хэрүүлхэжэ, эхэнэрэй бусад үхибүүдтэй дайралдахаяа ошобо. Тэдэ үхибүүдын Бурханай захяа заабариие дүүргэжэ, Иисусай үнэн зүб хургаалые үнэн сэхээр сахидаг хэн. ¹⁸ Тэрэ луу далайн эрьедэ зогсожо байгаа.

Хоёр арьяатан

13 ¹ Далай сооһоо арбан эбэртэй, долоон толгойтой арьяатанай гаража ябахые харааб. Эбэрнүүд дээрэнь арбан титим табяаттай, толгой дээрэнь Бурханиие доромжолһон нэрэнүүд бэшээтэй байба. ² Минии хараһан арьяатан болбол эрбэдэй түхэлтэй, хүлнүүдын баабгайнхитай адлишуу, аманиинь арсаланайхи шэнги байгаа бэлэй. Тэрэ арьяатанда луу өрынгөө хаба шадал, хаан шэрээ, тон ехэ түрэ засаг үгэбэ. ³ Арьяатанай нэгэ толгойнь үхэлэй ехээр шархатан байбашье, эдэгэжэ, газар дэлхэйн хүнүүд бултадаа гайхалдан, тэрэ арьяатанай хойноһоо дахаба. ⁴ Тэдэ хүнүүд арьяатанда засаг үгэһэн луугай урда хүгэдэн мүргөөд, мүн арьяатанда хүгэдэн мүргэхэ зуураа, иигэжэ хэлэбэ: «Энэ арьяатантай тэнсэхэ амитад олдохо аал? Энээнтэй дайралдажа шадаха хүн амитан байха аал?» ⁵ Өөрыгөө магтаха, Бурханиие доромжолхо эрхэ засаг тэрэ арьяатанда үгтэһэн байна. Дүшэн хоёр һара соо тиимэ юумэ хэжэ байха эрхэ тэрээндэ олгогдоһон юм. ⁶ Бурханиие муушалхаяа, тэрэнэй алдар нэрые, майхан байрые, тэнгэридэ һуугшадые муушалхаяа тэрэ арьяатан амаа ангайлгаба. ⁷ Бурханай табисуурта арад зоной урдаһаа тэмсэжэ, тэрэ зоние илаха эрхэ засаг тус арьяатанда үгтэнхэй. Алишье угсаатаниие, арадуудые, элдэб янзын хэлэтэй зоние, бүхы яһатан үндэһэтэниие захиран зонхилжо байха эрхэ засаг тэрэ арьяатанда үгтэнхэй. ⁸ Үргэлэй Хурьганай тэмдэглэдэг амидаралай ном соо нэрэнүүдэнь бэшэгдээгүй бүхы газар дайдын зон тэрэ арьяатанда хүгэдэн мүргэхэ. Үргэлэй Хурьган тахил болгогдон Бурханда үргэгдэхэ юм гэжэ газар дэлхэйн бүтээгдэхэнээ түрүүн хараалагдаа хэн. ⁹ Шэхэтэй юм хаа, шагнаг лэ! ¹⁰ Плендэ орохо хубитай хүн плендэ орохо. Һэлмээр сабшуулжа үхэхэ хубитай хүн Һэлмээр сабшуулжа үхэхэ. Бурханай табисуурта арад зон хатуу зоригтой, үнэн

шударгы байха ёһотой гэжэ эдэ үгэнүүдһээ элирнэ бшуу! ¹¹ Удаань газар дороһоо гаража ябаһан ондоо арьяатаниие харабаб. Тэрэнь Үргэлэй Хурьгандал адли хоёр эбэртэй байгаа һэн, теэд луу шэнгээр дуугараа. ¹² Энэ арьяатаниинь үхэтэрөө шархатуулаад эдэгэ-һэн нэгэдэхи арьяатанда мүргэгты гэжэ газар дэлхэйн бүхы зониие баадхана. Хоёрдохи арьяатаниинь нэгэдэхи арьяатанай нэрээр, тэрэнэй эрхэ засагые хэрэглэн, тиимэ юумэ хэнэ. ¹³ Хоёрдохи арьяатаниинь гайхамшаг ехэ дүлгэ тэмдэгүүдые үйлэдэнэ: хүнүүдэй хараһаар байтар тэнгэри дээрэһээ газар уруу гал дүлэ буулгана. ¹⁴ Тиин энэнь нэгэдэхи арьяатанай нэрээр гайхамшаг ехэ дүлгэ тэмдэгүүдые харуулжа, газар дэлхэйн зониие мэхэлнэ. Һэлмээр сабшуулаад амидырһан арьяатанай нэрэ хүндэдэ тэрэнэй хүрэг дүрсэ хэгты гэжэ газар дэлхэйн зондо хоёрдохи арьяатан захиралта үгэбэ. ¹⁵ Нэгэдэхи арьяатанай хүрэг дүрсые амидыруулха эрхэ, тэрэ хүрэг дүрсые юумэ хэлэжэ шададаг болгохо эрхэ, нэгэдэхи арьяатанай хүрэг дүрсэдэ хүгэдэн мүргэдэггүй хүнүүдые алаха эрхэ хоёрдохи арьяатанда үгтэһэн байгаа. ¹⁶ Энэ хоёрдохи арьяатан бүхы хүнүүдые: юрыншые, засаг баригадые, баяншые, үгытэйшые уладые, эрхэ сүлөөтэйшые зониие, богоол барлагуудыешые баруун гартаа гү, али духа магнайдаа тамга табюулха гэжэ баадхадаг бэлэй. ¹⁷ Тамгагүй һаа, хэншые юумэ наймаалха, худалдажа абаха эрхэгүй һэн. Тамга гээшэнь арьяатанай нэрэ гү, али тэрэнэй нэрын тоо мүн. ¹⁸ Ихэдээ мэргэн бодолтой ябахые уряална гээшэ: ухаансар хүниинь арьяатанай тоое бодожо гаргаг лэ. Энэ тоонь, хүнэйхидэл адли, зургаан зуун жаран зургаа юм.

Үргэлэй Хурьган болон тэрэндэ абаруулһан хүнүүд

14 ¹ Би иимэ юумэ харааб: Сион хада дээрэ Үргэлэй Хурьган зогсоно, тэрэнтэй хамта зуун дүшэн дүрбэн мянган хүнүүдэй духада Үргэлэй Хурьганай нэрэ, тэрэнэй Эсэрын нэрэ бэшээтэй. ² Уһан хүүюур шэнги, тэнгэрийн дуун шэнги абьяан огторгойһоо дуулдаба. Намда тэрэ абьяан ятагаар наадахадаа, ятагашадай наададаг дуундал адляар һанагдаба. ³ Тэдэнэр хаан шэрээгэй урда, дүрбэн амитадай болон ахаматуудай урда байгаад, магтаал дуу зэдэлүүлнэ. Газар дэлхэйһээ сүлөөлэгдэһэн зуун дүшэн дүрбэн мянган тэдэ хүнүүдһээ бэшэ ондоо хэншые эдэ дуунуудые дуулажа шадаагүй. ⁴ Тэдэ хүнүүд эхэнэрнүүдээр орёһолдон бээ бузарлаагүй, гэр бүлэ болоогүй зандаа үлөө, Үргэлэй Хурьганай ошоһон тээшэ дахажа

ябаа. Гансал тэдэ хүнүүд газар дэлхэйһээ абтан абарагдаһан байгаа. Тэдэнэр Бурханда болон Хурьганда үргэһэн түрүүшын ургасын дээжэ мэтэ бэлэй. ⁵Тэдэнэр хээээдэшые худал хуурмаг үгэ хэлэдэггүй, гэм зэмэгүй байһан юм.

⁶Газар дэлхэй дээрэ һуугшадта, али бүхы арадуудта, угсаатанда, элдэб янзын хэлэтэй зондо, бүхы үндэһэ яһатанда хэтэ мүнхын Һайн Мэдээсэл дуулгахын тула Бурханай үшөө нэгэ эльгээмэлэй огторгойдо элин ниидэжэ ябахые би удаань харааб. ⁷«Бурханһаа айжа түбэгшөөжэ байгыт! Тэрэнэй алдар солые суурхуулан магтажа байгыт! Юуб гэбэл, Бурханай зарга шүүбэри хэхэ сагынь ерээд байнал! Огторгой тэнгэриие, газар дайдые, далай, мүрэнүүдые Бүтээгшын урда һүгэдэн мүргыт!» ⁸Дары хойноһоонь баһа ондоо, хоёрдохы эльгээмэл иигэжэ хашхаран ниидэжэ ябаа: «Бүхы арад үндэһэтэниие забхайралайнгаа бузар архи уулгажа хорлоһон агуу ниислэл Вавилон хото хосороо, хосороо!» ⁹Тэдэнэй хойноһоо баһа ондоо, гурбадахи эльгээмэл шанга шангаар иигэжэ хашхаран ооглобо: «Арьяатанда, тэрэнэй хүрэг дүрсэдэ мүргэн һүгэдэжэ, духадаа гү, али баруун гартаа тамгатай байгаа наа, ¹⁰Бурханай уур сүхалай аягаһаа тэрэнэй уур сүхалай холисогүй сэбэр архи ууха, тэдэ хүнүүдые арюун нангин эльгээмэлнүүдэй урда, Үргэлэй Хурьганай урда асараад, гал түймэр руу, хүхэрэй хүхэ дүлэн руу хаяжа, тамалан хэхээхэ. ¹¹Тэдэниие зобоогшо галай хара утаан хэтын хэтэдэ өөдөө хөөрэн дэгдэхэ, тиин арьяатанда, тэрэнэй хүрэг дүрсэдэ һүгэдэн мүргэгшэдтэ, тэрэнэй нэрэтэй тамгатайшуулда үдэр һүнигүй амар заяа үзүүлэгдэхгүй». ¹²Бурханай табисуурта зон, Бурханай захяа заабари сахижа, Иисуста үнэн сэхэ ябадаг хүнүүд тэсэбэритэй шанга байха ёһотой гэжэ эдэ үгэнүүдһээ элирнэ бшуу! ¹³Удаань огторгойһоо иигэжэ дуугарха абяа дуулааб: «Буулгажа бэшээд аба: энэ сагһаа эхилэн Дээдын Эзэндэ үнэн сэхэ байжа наһа бараһан хүнүүд ямар жаргалтайб даа!» «Тиимэл даа, тэдэнэр хүндэ хүшэр ажалһаа одоол сүлөөржэ амархань, юундэб гэбэл, тэдэнэй бүтээһэн буянтай һайхан хэрэгүүдынь хойноһоонь ябалсана гэжэ Нангин Һүлдэ хэлэнэ».

Ургаса

¹⁴Иимэ юумэ харааб: сагаан үүлэн, тэрэнэй дээрэнь хүнтэй адлирхуу амитан һууна. Толгой дээрэнь алтан титим, гартаа хурса хадуур баринхай. ¹⁵Һүмэ сооһоо баһа нэгэ эльгээмэл гараад, үүлэн дээрэ һуугшада хандан, иигэжэ шангаар ооглон дуугарба: «Хадуураа

наашань эльгээ, тиигээд таряагаа хада! Газар дээрэ ургаса таряан эдеэшээ – хуряаха саг ерээ!»¹⁶ Үүлэн дээрэ Ёуугаашань хадуураа газар уруу шэдэбэ. Тиихэдэнь газар дээрэхи таряан хадагдашаба.¹⁷ Ондоо нэгэ эльгээмэл тэнгэрийн Һүмэ сооһоо гараба, баһал хурса хадуур гартаа баринхай.¹⁸ Гал гуламта даажа байһан баһа нэгэ эльгээмэл Һүмын үргэлэй газарһаа гараба. Хурса хадууртай эльгээмэлдэ хандан, тэрэнь иигэжэ хашхарба: «Хурса хадуураа абаад яба, тиигээд газар дээрэ ургадаг үзэмэй модоной жэмэсүүдые хада, тэдэнь эдеэшээд байна». ¹⁹ Тэрэ эльгээмэлынь хадуураа газар уруу шэдэжэ, газарай үзэмэй баглаануудые отолоод, үзэмэй шүүһэ шахадаг, Бурханай уур сухалай томо тогоо худар шэдэжэрхибэ. ²⁰ Хотын гадна оршоһон томо мандагар тогоон соо үзэмэй баглаа жэмэсүүдые низа тэһэ дэбһэбэ, тиихэдэнь тогооной халитар улаан шуһан урдажа, мориной хазаарта хүрэмөөр гурбан зуун хараа модоной зайда халин тарашаба.

Һүүлшын долоон гай аюулнууд

15¹ Удаань баһа нэгэ аргагүй ехэ, гайхамшаг дүлгэ тэмдэг: Һүүлшын долоон гай аюултай долоон эльгээмэлнүүдые тэнгэри дээрэ харабаб. Юундэ Һүүлшын гай аюул юм гэбэл, Бурханай уур сухалынь эдэнээр түгэсэһэн байна. ² Галтай холиһон шэл далай шэнги юмэ харабаб. Энэ шэл далайн хажууда арьяатаниие, тэрэней хүрэг дүрсые, арьяатанай нэрын тоое илаашад байна. Тэдэнэр тус бүридөө Бурханай ятага баряад зогсоно. ³ Тиихэ зуураа, Бурханай зараса Моисейн дууе, Үргэлэй Хурьганай иимэ дууе дууланад: шинии бүтээһэн хэрэг аргагүй ехэл, гайхалтай һайхан лэ, Хамагые зонхилогшо Дээдын Бурхан! Арадуудай Хаан! Шинии хэрэгүүд үнэхөөр зүб, үнэн сэхэ лэ! ⁴ Хэн шамһаа айхагүйб даа, Эзэн Бурхан, шинии нэрэ солые хэн алдаршуулан магтахагүйб даа?! Гансал ши нангин гэгээн ха юмши! Бүхы арадууд шинии урда һүгэдэн унажа мүргэхэл. Юундэб гэбэл, шинии үнэн зүб хэрэгые бултадаа үзэһэн хараһан ха юм. ⁵ Удаань иимэ юмэ харааб: тэнгэри дээрэ Гэршэлгын Майханай Хамагай Нангин газарынь нээгдэбэ. ⁶ Тэндэһээ долоон гай аюултай долоон эльгээмэлнүүд гараба. Тэдэнэр сэбэрхэн, ялагар нарин улһаар оёһон хубсаһа үмдэнхэй, сээжээрээ алтан бэһэ бэһэлэнхэй байба. ⁷ Дүрбэн амитадай нэгэниинь долоон эльгээгдэмэлнүүдтэ хэтэ мүнхэ оршодог Бурханай угаа ехэ уур сухалай долоон алтан аягануудые барюулба. ⁸ Һүмэнь Бурханай Алдар

солын, тэрэнэй Хүсэ шадалай утаагаар дүүрэшэбэ, тиин долоон эльгээмэлнүүдэй долоон гай аюулай дууһан зайлатар Һүмэдэ хэншые орожо шадаагүй.

Бурханай уур сухалай долоон аяга

16 ¹Удаань долоон эльгээмэлнүүдтэ хандан, Һүмэ доторһоо шангаар иигэжэ хэлэхые дуулааб: «Эндэһээ ошожо, Бурханай уур сухалай долоон аяга соохиие газарта адхагты!» ²Нэгэдэхи эльгээмэл өөрынгөө аяга соохиие газарта адхаба, тиигэмсээрнь арьяатанай тамгатай хүнүүдэй ба арьяатанай дүрсэдэ хүгэдэн мүргэгшэдэй бэедэнь бузар муухай эдеэртэй шарханууд гарашаба. ³Хоёрдохи эльгээмэл өөрынгөө аяга соохиие далайда адхаба, далай тиихэдэнь үхэхэн хүнүүдэй шуһан шэнги боложо, далайн амитад бултадаа хосорон халашаба. ⁴Гурбадахи эльгээмэл өөрынгөө аяга соохиие гал мүрэн, уһа горхо руу адхаба, тиихэдэнь гол мүрэнүүд, уһа горхонууд улаан шуһан болошобо. ⁵Уһа мүрэнүүдэй эльгээмэлэй иигэжэ хэлэхыень дуулааб: мүнөөнэйшые, урданайшые Нангин гэгээн Бурхан, ши, зүбөөр иигэжэ шиидхэхэн байнаш: ⁶Тэдэнэр Бурханай арадай, лүндэншэдэй улаан шуһа адхаруулаа, тиихэдэнь ши тэдэндэ шуһа уулгажа, тэдэнэй гэмые зүб амсуулааш! ⁷Тахилай шэрээгэй хажууһаа иигэжэ хэлэхыень би дуулааб: Тиимэ даа, Хамагые зонхилогшо Эзэн Бурхан, шинии гаргаһан шиидхэбэринүүд үнэн зүб байна! ⁸Дүрбэдэхи эльгээмэл өөрынгөө аяга соохиие нара руу адхаба, тиихэдэнь хүнүүдые шатааха эрхэ наранда үгтэхэн байна. ⁹Аргагүй халуун болоходонь, хүнүүд шататараа халуудажа байгаа бэлэй. Иимэ ехэ гай аюул даажа байһан Бурханай нэрые хүнүүд хараалай муугаар хараагаа һэн. Теэд тэдэ хүнүүд гэм хэхээ болёогүй, Бурхание магтаагүй бэлэй. ¹⁰Табадахи эльгээмэл өөрынгөө аяга соохиие арьяатанай хаан шэрээ руу адхаба, тиихэдэнь арьяатанай засаг түрэ соо балай харанхы болошобо. Тэнсэлгүй үбшэнтэй байһан туладань тэндэхи хүнүүд хэлээ хазажа байбад. ¹¹Тиин үбшэн зоболон, яра шарха асарһанайнь түлөө тэдэнэр Тэнгэрийн Бурхание хараалай муугаар хараажа байгаа. Теэд тэдэ хүнүүд гэм хэхээ болёогүй һэн. ¹²Зургаадахи эльгээмэл өөрынгөө аяга соохиие асари ехэ Евфрат мүрэн руу адхаба. Тиихэдэнь тэрэ мүрэн хатажа, Зүүн зүгэй хаашуулай хуурай газараар ябаха харгы гаргагдашаба. ¹³Луугай аман сооһоо, арьяатанай аман сооһоо, худал хуурмаг лүндэншын аман сооһоо бахын түхэлтэй гурбан хүнэхэ хүлдэнүүдэй гаража байхые

харабаб. ¹⁴ Эдэ болбол дүлгэ тэмдэг үйлэдэдэг ада шүдхэрнүүдэй хүнэнэ хүлдэнүүд мүн: Хамагыг зонхилогшо Бурханай агуухэ Үдэртэ дайралдахыень бүхы замбуулин дайдын хаашуулыг суглуулхаяа тэдэ ошожо ябаа. ¹⁵ Обёоржо байгты! Би хулгайшан шэнгээр

гэб гэнтэ орожо ерэхэб. Хубсаһаа бэлдээд,

һэргэлэн байһан хүн жаргалтай:

тэрэ хүн улад зоной дунда

салдаган нюсэгөөр гаража, нэрээ гутаахагүйл.

¹⁶ Тиин гурбан хүнэнэ хүлдэнүүдынь еврей хэлээр Армагедон гэжэ нэрэтэй газарта бүхы хаануудыг суглуулба. ¹⁷ Долоодохи эльгээмэл өөрынгөө аяга соохиё агаар руу сасан адхаба. Тиихэдэнь «Бүтэбэ даа!» – гэхэн шанга абьяан Хүмын хаан шэрээгэй зүгһөө дуулдаба. ¹⁸ Сахилгаан сахилгаалба, ооглоон хашхараан болохонь дуулдаба, тэнгэри дуугарба, газар хүдэлбэ. Дэлхэй дээрэ хүн амитанай бии болохоһоо нааша тиимэ ехээр газар хүдэлөөгүй юм. ¹⁹ Аргагүй томо хото гурбан хуби боложо бутаран хандаршаба, бусад арадуудай хотонууд хяа бута хүрэн унашаба. Агуу ниислэл Вавилон тухай Бурхан ханажа, аргагүй ехэ уур сүхалайнгаа аягатай архиёе тэрэ ниислэлдэ уулгаба. ²⁰ Ольторог аралнууд баран булта тэрбелшэбэ, хада уулануудшыё олодохоёо болишобо. ²¹ Огторгой тэнгэрийнээ дүшэн килограмм шахуу болохо томо гэгшын мүндрэ орожо, хүнүүд дээрэ унаба. Теэд аргагүй томо мүндрэ оруулжа, аюул тодхор асарһанайнь түлөө Бурханийн хүнүүд хараалай муугаар харааба. Юундэб гэбэл, айхабтар ехэ гай аюул тохёолдоо бшуу.

Янхан эмэ арьяатан хоёр

17 ¹ Долоон аягатай долоон эльгээмэлнүүдэй нэгэниинь ерээд, намтай хөөрэлдэжэ эхилбэ: «Наашаа ерэ даа, олон гол мүрэнүүдэй эрьедэ һуугша аргагүй забхай Янхан эмые ямар хатуу шанга хэһээлтэдэ оруулха байһыень шамда харуулхамни. ² Газар дэлхэйн хаашуул тэрэ янхантай холбоорилдон забхайрдаг, газар дэлхэйнхид тэрэ эмын зальхайралай архиёе һогтосороо уудаг байгаа». ³ Удаань тэрэ эльгээмэл Нангин Хүлдэтэй болгогдоһон намаёе сүл губида асарба. Бурханийн доромжолһон нэрэнүүдэй бэшээтэй, улаан арьяатанай дээрэ һуужа байһан эхэнэрыг харабаб. Тэрэ арьяатан долоон толгойтой, арбан эбэртэй хэн. ⁴ Тэрэ эхэнэр улаабтар хүхэ ба шад улаан бүдөөр оёһон хубсаһатай, шэжэр алта, эрдэниин шулуу, һубад һубһа ялалзуулан зүүгээд байба. Гартаа алтан хундага баринхай.

Тэрэ хундага соонь янхан эмын намуу зальхай ябадалай жэрхэштэй муухай, бузар булай юумэнүүд хэгдээд байгаа. ⁵ Духа дээрэнь нюуса удхатайгаар иигэжэ бэшээтэй: «Агуу ниислэл Вавилон – газар дэлхэйн янхан эмэнүүдэй жэрхэштэй муухай юумэнүүдэй эхэ». ⁶ Бурханай арад зоной шуһа, Иисусай гэршэнэрэй шуһа уугаад, тэрэ эхэнэрэй ногтошоод байхые харахадаа, гайхахын ехээр гайхааб. ⁷ Эльгээмэл иигэжэ намда хэлэбэ: «Ши юундэ гайхааби? Эхэнэрэй нюусые, тэрэ эхэнэрэй унажа ябагша долоон толгойтой, арбан эбэртэй арьяатанай нюусые, шамда тайлбарилан хэлэжэ үгэхэб. ⁸ Шинии хараһан арьяатан бии байһанаа, мүнөө үгы болонхой. Оёоргүй гүнзэгы нүхэн сооһоо һаяар гаража ерэхэ, теэд тэрэ хосорон халаха. Дэлхэйн бүтээгдэхэнээ нааша угай дэбтэртэ бэшэгдээгүй газар дэлхэйнхид тэрэ арьяатаниие харахадаа, хүхихэ баярлаха, ушарын гэбэл, бии байһанаа, үгы болоод, дахин бии болохо арьяатаниие хараха юм. ⁹ Эндэ сэсэн ухаан бодол хэрэгтэй. Долоон толгой гээшэнь эхэнэрэй һуугша долоон добо гүбээнүүдын мүн. Тэдэ долоон гүбээнүүдын мүн баһа долоон хаанууд гээшэ. ¹⁰ Тэдэ хаануудай табаниинь хосоронхой, нэгэниинь бии, нүгөөдэхинь үшөө ерээдүй, ерэхэдээшье удаан байхагүй юм. ¹¹ Бии байһанаа, үгы болоһон арьяатан наймадахи хааниинь болоно; энэнь түрүүшын долоон хаануудай нэгэниинь тиин хосорон халаха тээшээ боложо байна. ¹² Шинии хараһан арбан эбэрнүүд хадаа хаан түрые үшөөл абаагүй арбан хаанууд гээшэ, теэд тэдэнэр арьяатантай хамта нэгэ сагай турша соо хаанай засаг түрэ абаад байха. ¹³ Тэдэнэр хаба шадалаа, засаг түрээ арьяатанда үгэхэ гэнэн гансал зорилготой. ¹⁴ Тэдэ хаанууд Үргэлэй Хурьганай урдаһаа дайралдаха, тиин Үргэлэй Хурьган тэрэнэй урижа асарагшадтай, тэрэнэй шэлэжэ абагшадтай, тэрэндэ үнэн шударгы байгшадтай хамта тэмсэжэ тэдэниие диилэхэ. Юуб гэбэл, Үргэлэй Хурьган эзэдүүдэй Дээдын Эзэн, хаануудай Хаан мүн». ¹⁵ Эльгээмэл намда иигэжэ хэлээ: «Янхан эмын һуугша гол мүрэнүүд хадаа элдэб янзын арадууд, улад зон, үндэнэ яһатан, янза бүриин хэлэтэй зон гээшэ. ¹⁶ Шинии хараһан эдэ арбан эбэрнүүд, мүн арьяатан тэрэ Янхан эмые үзэн ядажа зэбүүрхэхэ, тэрэниие үгырүүлэн хоһоруулха, салдаган нюсэгөөр үлөөхэ, тэрэ эмые эдижэрхихэ, тиигээд галда шатааха байна. ¹⁷ Юундэб гэбэл, Бурхан номнол үгэнүүдыень бээлүүлэгдэтэр табихан зорилгыень бээлүүлхэ хүсэл арбан хаануудай зүрхэ сэдхэлдэ хадуун оруулаа.

Бурханай хүсэл иимэ: тэдэ хаанууд хоорондоо зүбшөөд, хаанай засаг түрые арьяатанда үгэхэ. ¹⁸ Шинии хараһан эхэнэр болбол газар дэлхэйн хаануудые зонхилогшо агуухэ ниислэл мүн гээшэ».

Вавилоние хэһээлгэ

18 ¹Тэрэнэй удаа иимэ юумэ харабаб: аргагүй ехэ эрхэ засагтай ондоо нэгэ эльгээмэл тэнгэриһээ буужа байба, тиин газар дайда тэрэнэй алдар солоор гэрэлтэн толоршобо. ²Тэрэ эльгээмэл бардаастай шангаар иигэжэ хашхарба: Агуу ниислэл Вавилон халаа, халаа! Энэ ниислэл ада шүдхэрнүүдэй шэбээлдэг газар, элдэб эсын боохолдойнуудай обооролдодог үүр, элдэб эсын бузар шубуудай суглардаг үүр, элдэб эсын бузар булай, жэрхэштэй муухай арьяатадай шэбээлдэг газар болошоо. ³Юундэб гэхэдэ, ниислэл Вавилон забхайралайнгаа бузар архяар бүхы арадуудые һогтоогоо, тиин газар дэлхэйн хаашуул тэрээнтэй холбоорилдоо, наймаашад хонжоошодшые үлүүсэ һайн байдалдань дашууран орожо, хэтэртэрээ баяжаа. ⁴Тэнгэриһээ иигэжэ хэлэһэн ондоо абяан намда дулдаа: Энэ ниислэлэй нүгэл шэбэлынь таанарта нүлөөлхэгүйн тула, гай аюулынь таанарые дайрахагүйн тула, арад зомни тэрэ хотые орхиит. ⁵Юундэб гэбэл, тэрэнэй нүгэл шэбэлынь огторгой тэнгэридэ туласараа обооршоод байна, тиин тэрэ ниислэлэй хэһэн гэмтэ ябадалые Бурхан ханаандаа оруулба. ⁶Тэрэ ниислэлые хэһэн үйлэйн хэмжээгээр хэһээгты, хэһэн үйлэ хэрэгүүдэйн түлөө хоёр дахин хатуугаар хэһээгты, хоёр дахин хатуу архи тэрэнэй аяга руу хэгты! ⁷Өөрыгөө тэрэ хэды ехээр магтуулаа гээшэб, хэды ехэ баялиг соо умбаа гээшэб, тэды ехэ ядарал зоболон, уйдхар гашуудал тэрээндэ асаратгы! Юундэб гэбэл, тэрэ ниислэл иигэжэ досоогоо ханаа: «Би хатан шэнги һайн һуунаб, би бэлбэһэн эхэнэр бэшэб, уйдхар гашуудалые үзэхэгүйб!» ⁸Тиимэһээ али бүхы гай аюулнууд: үхэл хосорол, гай гашуудал, үлэхэлэн зоболон тэрэ эмэдэ гэнтэ буужа ерэхэ даа! Тэрэниие галда шатааха, ушарынь гэбэл, тэрэниие шүүбэрилхэ Эзэн Бурхан угаа хүсэтэй юм. ⁹Тэрэ ниислэлэй шатахада гараһан гал түймэрэй утаа уняар харахадаа, зальхайралга, баялиг соогуур дураараа хүльбэрэлдэжэ ябаһан газар дайдын хаашуул тэрэ ниислэлые шаналжа уйлаха гашуудаха байна. ¹⁰Тиин хаашуул холо зогсон тэрээниие хараад, ядарал зоболонһоонь үхэтэрөө айжа, иигэжэ хэлэхэ юм: Аргагүй хүсэтэй, агуу ниислэл Вавилон, аймшагтай ехэ гашуудал зоболон шамда тудаб – зарга шүүбэридэ шаамайе үгэжэ

хэхээхэ саг гэб гэнтэ ерэбэ! ¹¹ Наймаашад хонжоошодшые тэрэ хотые шаналан уйлана, гашуудан зобоно, ушарынь гэбэл, тэдэнэй эд бараае хэншые худалдажа абахагүй. ¹² Тэдэнэй обоо собоо алта, мүнгые, үнэтэ шулуунуудые,hubадhubные, нарин улһые, шад улаан бүдөөр, дардам торгоор, үнэтэй улаабтар бүдөөр оёһон хубсаһыень, хоншуухан үнэртэй модонуудые, заанай яһаар хэһэн бүтээлнүүдые, үнэтэ модоор, гуули, түмэрөөр, гантиг шулуугаар хэһэн амһартануудыень ондоо хэншые саашадаа абахагүйл. ¹³ Эдее амтатай болгодог зүйлнүүдыень, хайхан үнэртэй ургамалай шүүһыень, хүжэ санзайень, либанон гэдэг уталгыень, архи дарһыень, оливай тоһыень, хурабшаадхан сагаан гурилыень, шэниисэ таряаень, үхэр, хони, моринуудыень, ута тэргэнүүдыень, барлагуудыень, сэрэгэй плэндэ абтаһан хүнүүдыень ондоо хэншые саашадаа абахагүйл. ¹⁴ Шинии сэдхэн шунажа байдаг юумэнүүдшни үгы болошобо, шинии бүхы алдар соло, үнэтэ баялигшни хосорон халаа. Ондоо тэдэшни хээээш бусажа ерэхгүй! ¹⁵ Эдэ бүхы эд бараануудые худалдажа, тэһэ баяжаһан наймаашад тэрэ ниислэлые холоһоо хараад, ядарал зоболонһоонь үхэтэрөө айһандаа, уйлан, гэгэн, ¹⁶ иигэжэ хэлэхэ юм: Нарин гэгшын улһаар, алта мүнгөөр, үнгэтэ шулуу,hubадаар толоржо байһан үнэтэй сэнтэй улаан бүд хубсаһа үмдэһэн агуу ниислэл, шамда гашуудал зоболон тудабал! ¹⁷ Тиимэ ехэ баялиг зөөри гэб гэнтэ халашабал! Тиин бүхы капитанууд, уһан далайгаар тамарагшад, морягууд, далайн албанда ябажа, амидарагша бүхы хүнүүд холо зогсоод, ¹⁸ ниислэл хотын шатаха дүрэхэдэ гараһан утаа уняарые харахадаа, орилон шашхан, иигэжэ хэлэхэ: «Агуу ниислэлтэй жэшэмээр хото байха гү? ¹⁹ Тиин тэдэ зон тархи дээрээ үнэһэ адхан, уйлалдан гэгэлдэн иигэжэ хашхаралдаха: Агуу ниислэл, шамда айхабтар ехэ гашуудал зоболон тудабал! Далайда онгосотой байһан хүнүүд ниислэл хотын баялигаар тэһэ баяжаа. Харин тэрэ хото гэб гэнтэ хоһон сүл губи болошоо! ²⁰ Огторгой тэнгэри, Бурханай хүнүүд, элшэд, лүндэншэд, энээндэ хүхин баясыт! Таанарай түлөө тэрэ ниислэлые Бурхан хэһээгээл! ²¹ Удаань баатар ехэ хүсэтэй эльгээмэл тээрмын шулуунай зэргын томо гэгшын шулуу үргэжэ, далай руу шэдэхэ зуураа, иигэжэ үгүүлбэ: Агуу ниислэл Вавилониие иимэл хүсэтэйгөөр холо шэдэжэ хаяхань! Энэ ниислэл саашадаа оршохоёо болёо! ²² Хүгжэмэй дуугархань дахин дуулдахагүй, ятага, жэмбүүршэдэйшые, бүрээ дуугаргагшадайшые хүгжэм дуун дахин дуулдахагүй. Гар дархашуулшые, урлалгын ажалшые саашадаа эндэ хэхэгүй. Тээрмын

шулуунай эрьелдэн түерхые ондоо хэншые дуулахагүй. ²³ Дэнгэй гэрэлые хотодо ондоо хэншые харахагүй. Гэрлэхээ байгаа хүбүүн басаган хоёрой хөөрэлдэжэ зугаалхые ондоо хэншые дуулахагүй. Юундэб гэбэл, шинии наймаашад газар дэлхэйн амбан дайдууд байгаа, шинии үйлэдэн хэдэг байһан эльбэ жадханууд али бүхы арад зониие мэхэлээ. ²⁴ Бурханай хүнүүдэй, лүндэншэдэй, газар дэлхэйдэ амидаржа ябахандаа алуулһан зоной шуһа адхарһанда энэ хото зэмэтэй!

Тэнгэри дээрэхи баяр

19 ¹ Тэрэнэй удаа аргагүй олоороо хүнүүдэй суглараад, дүүлдэн шууялдан байһан шэнгээр иигэжэ хашхаралдаха абьяан намда тэнгэри дээрэһээ дуулдаба: Бурханда магтаал соло! Манай Бурханда абарал, алдар соло, хүсэ шадал байна! ² Ушарынь хэлэбэл, тэрэнэй шийдхэбэринүүд үнэн зүб юм: бүхы газар дэлхэйнхидые зальхайруулһанайнь түлөө аргагүй забхай Янхан эмые Бурхан шүүбэрилэн гэмнээ: зарасанарайнь шуһа адхаруулһанайнь түлөө Янхан эмые Бурхан хэһээгээ! ³ Тиин тэдэ дахин ооглон хашхаралдаа: Бурханда магтаал соло! Янхан эмые шатаахада гараһан утаан хэтын хэтэдэ дэгдэжэ байна! ⁴ Хорин дүрбэн ахаматууд, дүрбэн амитад ерэжэ, хаан шэрээдээ һууһан Бурханай урда һунан унаад, хүгэдэн мүргэхэ зуураа: Болтогой! Бурханда магтаал соло! — гэжэ хэлэбэд.

Үргэлэй Хурьганай түрэ найр

⁵ Хаан шэрээгэй зүгһөө иигэжэ хэлэхэ абьяан дуулдаба: Бурханай бүхы зарасанар, Бурхание хүндэлдэг бүхы хүнүүд, юрыншые хүнүүд, засаг барыдагыше хүнүүд, манай Бурхание магтан һайшаагыт! ⁶ Аргагүй олоороо хүнүүдэй суглараад дүүлдэжэ байһан шэнги гү, али уһан хүүюурэй шууяжа, шангаар тэнгэри дуугаржа байһан шэнги иимэ абьяан намда дуулдаба: Бурханда магтаал соло! Хамагые зонхилогшо Бурхамнай, Дээдын Эзэн засаг түрөө абаба! ⁷ Бидэ баярлахабди, хүхихэбди, тэрэниие магтан, алдар сууень дуудахабди, ушарынь хадаа Үргэлэй Хурьганай түрэ болохонь! Хадамда ошохо басаганиинь бэлэн болоод, тэрэнээ хүлээжэ байна: ⁸ Басагандань нарин улһаар оёһон ялагар, сэбэр хубсаһан үгтэнхэй. Нарин улһан гээшэнь Бурханай арад зоной үнэн зүб үйлэ хэрэг гэһэн удхатай. ⁹ Удаань намда Бурханай Эльгээмэл иигэжэ хэлэбэ: «Буулгажа бэшээд аба! Үргэлэй Хурьганай түрэ найрта урилга абагшад жаргалтай! Энэ Бурханай хэлэһэн ёһотойл үнэн зүб үгэнүүд гээшэ!»

¹⁰ Би газарта хүнэн хэбтэжэ, хүлдэнь мүргөөб. Теэд тэрэ намда хэлбэ: «Иимэ юумэ бү хээрэй, мэдэжэ бай! Би Иисус тухай гэршэлдэг шамтайл адли, шинии аха дүүнэртэл адли зарасань гээшэб! Бурханда хүгэдэн мүргэ! Иисус тухай гэршэлэгшэд лүндэншэдые урмашуулдаг хүлдэтэй юм».

Сагаан мори унаһан хүн

¹¹ Тиин сэлээтэй байһан тэнгэри харабаб – тэндэ сагаан морин байба, тэрэниие хүн унаад һууба. Мори унаашань Үнэн зүб, Сэхэ шударгы гэжэ нэрэтэй юм. Тэрэ һуугаашань зарга шүүбэриие, дайн сэрэгые үнэн зүбөөр хэгшэ юм. ¹² Тэрэнэй нюдэнүүдын гал дүлэн шэнги ялалзана, толгой дээрэнь олон тоото титимүүд байна. Бэе дээрэнь нэрэнь бэшээтэй, тэрэниенё өөрһөөнь бэшэ хэншые мэдэнэгүй. ¹³ Шуһан соо шиихажа норгоһон суба нэмэрэнхэй; тэрэнэй нэрэнь – Бурханай Үгэ юм. ¹⁴ Тэнгэри дээрэхи сэрэгшэд сагаан моринуудые унаад, нарин сагаан улһаар оёһон сэбэрхэн хубсаһа үмдөөд, хойноһоонь дахажа ябанад. ¹⁵ Арадуудые илан дарахын тула амандаа хурса һэлмэтэй; тэрэнь бүхы арадуудые түмэр таягаараа ударидан зонхилжо байха. Тэрэ Хамагые зонхилогшо Бурханай ехэ уур сухалай томо тогоон соо үзэмэй жэмэсые низа тэһэ дэбһэнэ. ¹⁶ Тэрэнэй суба дээрэ, гуя дээрэ иигэжэ бэшээтэй: хаашуулай Хаан, эзэдүүдэй Дээдын Эзэн. ¹⁷ Нара дээрэ зогсожо байһан эльгээмэлые би харааб. Огторгой доохонуур ниидэжэ ябаһан бүхы шубуудта хандан, тэрэ эльгээмэл иигэжэ шангаар хашхаржа байба: «Бурханай ехэ эдэе хоол барихаяа эндэ сугларагты! ¹⁸ Хаашуулай, сэрэгэй дарганарай, хүсэ ехэтэ хүнүүдэй мяха, моринуудай, тэдэниие унаад ябагшадай мяха, сүлөө ажалтанай, барлаг богоолнуудай мяха, багашуул, ехэшүүлэй мяха эдихэт». ¹⁹ Сагаан мори унаад ябагшын, тэрэнэй сэрэгшэдэй урдаһаа тэмсэн дайралдахаяа арьяатанай, газар дэлхэйн хаашуулай, тэдэнэй сэрэгүүдэй суглараад байхые би харааб. ²⁰ Арьяатаниие шүүрэн бариба, тэрээнэй урда элдэб дүлгэ тэмдэг харуулжа, арьяатанай тамга табяад, тэрэнэй хүрэг дүрсэдэ хүгэдэн мүргүүлжэ байһан хуурмаг лүндэншые арьяатантай хамта шүүрэн бариба. Тэдэ хоёрые хоюулыенё дүрэжэ байһан хүхэртэй нуур худар амидыгаар шэдэбэ. ²¹ Бэшэниинё сагаан мори унаад ябагшын аман соохи һэлмээр сабшуулжа алуулһан байна. Тэдэнэй мяхые бүхы шубуу шонхорнууд эдижэ садаба.

Мянган жэл

20 ¹Тэнгэриhээ буужа ябаһан эльгээмэлые харабаб. Оёоргүй гүнзэгы нүхэнэй түлхюур тэрээндэ байгаа. Гартаа аргагүй томо гэнжэ баринхай. ²Ехэ үнинэй могой, шолмос, сатана байһан лууе Бурханай Эльгээмэл барижа ерээд, мянган жэлдэ мултархагүй бүхөөр гэнжэлэн хүлижэрхибэ. ³Тэрэ лууе Бурханай Эльгээмэл оёоргүй гүнзэгы нүхэ руу шэдэжэ хаагаад, нүхыень тамгалжархиба. Мянган жэлэй дууһатар тэрэ луу арадуудые саашадаа мэхэлхэ аргагүй болоһон байна. Тэрэ болзоройнь үнгэрхэдэ, луу ойро зуурахаана сүлөөлэгдэхэ юм. ⁴Зарга шүүбэри хэхэ эрхэтэй хүнүүдэй һууһан хаан шэрээнүүдые харабаб, мүн Иисус тухай, Бурханай Үгэ тухай гэршэлһэнэйнгээ түлөө толгойгоо таһа сабшуулаашадай хүнэһэнүүдые, арьяатанда, тэрэнэй хүрэг дүрсэдэ хүгэдэн мүргөөгүйшүүлэй, духадаа гү, али гартаа тэрэ арьяатанай тамга табюулаагүйшүүлэй хүнэһэнүүдые би харабаб. Тэдэнэр дахин амидыруулагдажа, мянган жэл соо Иисустай хамта засаг түрэ барижа байгаа. ⁵Бусад үхөөшэдынь мянган жэлэй үнгэртэр һөөргөө амидыруулагдаагүй хэн. Энэ анха түрүүшын амидыралга мүн байгаа. ⁶Түрүүшын амидыруулгын үедэ дахин амидырагдаха хүнүүд жаргалтай. Тэдэнэр Бурханай хүнүүд мүн. Тэдэнэр хоёрдохийё үхэхгүй юм. Тэдэнэр Бурханай, Христосой санаартадынь болохо, мянган жэлэй туршада Иисустай хамта засаг түрэ барижа байха. ⁷Мянган жэлэй үнгэрхэдэ сатана түрмэһөө табигдаха байна. ⁸Тиигээд сатана арадуудые мэхэлхээ ошохо, дайн сэрэг үүдхэын тула дэлхэйн бүхы дүрбэн зүгүүдээр ябаха, гога, магого гэжэ арадуудта ошохо. Далайн эрьсын элһэ хайр мэтэ үй түмэн хүнүүдые сатана гулидхан суглуулха байна. ⁹Тэдэнэр бүхы газар дайдые алхалан гаража, Бурханай зоной байрлаһан газарые, тэрэ зоной эгээн дуратай хотые хүрээлхэ. Теэд тэрэ үедэнь тэнгэри дээрэһээ гал буужа ерээд, бултыень шатаажархиха юм. ¹⁰Тэдэ зониие мэхэлэгшэ Шолмос дүрэжэ байһан дүүрэн хүхэртэй нуур худар хаюулаа хэн. Түрүүн тэрэ нуур руу арьяатан, хуурмаг лүндэншэ хоёр шэдүүлһэн байна. Тэдэниие хэтын хэтэдэ, үдэр хүнигүй тэндэ зобоожо туляжа байха юм.

Һүүлшын зарга шүүбэри

¹¹Тиигээд би сагаан үнгэтэй асари томо хаан шэрээе, тэрэ шэрээ дээрэ Һуугшые харабаб. Шэрээдэ Һуугшын байһан ушарһаа газар тэнгэри хоёр тэрьелэн далда орошобо: тэрэ хоёрой Һууха Һуури

байгаагүй. ¹² Үхөөшэдые, багашуулые, ехэшүүлые хаан шэрээгэй урда зогсожо байхыень би харабаб. Номууд нээлгээтэй байба. Удаань баһа нэгэ ном – ажамидаралгын ном дэлгэгдэбэ. Үхөөшэд тэдэнэй өөһэдынь үйлэ хэрэгэй ёһоор, мүн номуудта бэшээтэй байһан ёһоор шиидхүүлээ бэлэй. ¹³ Бии байһан үхөөшэдөө далай үгөө, бии байһан үхөөшэдөө үхэл, үхэлэй орон хоёр үгөө, тиин үхөөшэн бүхэниие тэрэнэй хэһэн үйлэ хэрэгэйнь хэмжээгээр шиидхээ. ¹⁴ Удаань үхэл, үхэлэй орон хоёрые гал дүлэтэ нуур руу хаяһан байна. Энэнь хоёрдохи үхэл – гал дүлэтэ нуур мүн байһан юм. ¹⁵ Амидаралгын ном соо бэшэгдээгүйшүүлые гал дүлэтэ нуур худар шэдээ һэн.

Шэнэ тэнгэри, шэнэ газар

21 ¹Тиигээд би шэнэ тэнгэри, шэнэ газар хоёрые харабаб. Түрүүшын тэнгэри, түрүүшын газар хоёр хэтэ заяанда үгы болоо, далайшые хосороо бшуу. ² Нангин Хотые – шэнэ Иерусалимые би харааб. Хадамда гарахаяа нүхэр хүбүүгээ хүлээжэ байһан шэнэ Иерусалим гоёнхой юумэ тэнгэриһээ, Бурханһаа буужа ябаба. ³ Хаан шэрээгэй тэндэһээ шангаар иигэжэ хэлэхые дуулабаб: «Харалши, энэ Бурханай майхан гээшэ. Хүнүүдынь тэрэ майханда байна, Бурхан хододоо тэдэнтэй байха! Тэдэ хүнүүд тэрэнэй арад зониинь болохо, Бурхан өөрөөшынь тэдэ хүнүүдтэй хамта ажаһууха, тэдэнэй Бурханийнь болохо. ⁴ Бурхан тэдэ хүнүүдэй нюдэнһөө гараһан дуһал нулимса бүхэниие аршаха. Үхэлгэ хосоролгошынь саашадаа байхагүй, уйдхар гашуудал, орилолдоон бархиралдаан, үбдэлгэ хабдалгашынь саашадаа байхагүй, ушарынь гэбэл, урданай бүхы юумэн урдажа ошоо». ⁵ Хаан шэрээдэ Һуугша иигэжэ хэлээ: «Харалши, би баран шэнэ юумэ хэнэб!» Тиигээд тэрэ иигэжэ хэлэбэ: «Буулгажа бэшээд аба, эдэ үгэнүүдтэ этигэхэдэ болохо, юундэб гэбэл, эдэ бүхы үгэнүүд үнэн зүб юм». ⁶ Намда тэрэ хэлэбэ:

– Бүтэбэ! Би Альфа, Омега гээшэб, Түрүүшынхинь, Һүүлшынхинь гээшэб. Ундаа хүрэнэн хүндэ амидаралгын булагай уһанһаа миинтэ уулгахаб. ⁷ Илагша бүхы эдэ юумэнүүдые намһаа абаха. Би тэрэнэй Бурханийнь болохоб, тэрэ минии хүбүүмни болохо. ⁸ Аймхай дүүлэгэрнүүд, Иисуста хүзэглэдэггүй хүнүүд, бузар муухай нүгэл хэгшэд, алууршад дээрмэшэд, зальхай ябадалтан, эльбэ хэгшэд, онгондо шүтэгшэд, элдэб худалшад гал, хүхэрөөр дүлэтэн носогшо нуур руу хаюулха. Энэнь хоёрдохи үхэлгэ мүн.

⁹ Удаань гай аюулай хүүлшын долоон дүүрэн аягатай долоон эльгээмэлэй нэгэнийнь ерэжэ, намтай хөөрэлдэбэ: «Харалши даа, би шамда бэриее – Үргэлэй Хурьганай хамгые үзүүлхэб!» – гэбэ. ¹⁰ Тиин Нангин Хүлдөөр намайе аргагүй үндэр хада дээрэ абаашаад, тэнгэри дээрэхээ Бурханһаа доошоо буужа ябаһан Арюун нангин Иерусалим хотые намда харуулба. ¹¹ Тэрэ хотонь Бурханай алдар солоор толорон гэрэлтэжэ байба. Тэрэ гэрэл туяань болор мэтын сэбэр тунгалаг хас шулуун шэнги үнэтэй шухаг шулуунуудтал адляар ялалзажа байгаа бэлэй. ¹² Иерусалим хотые тойроод арбан хоёр хаалгатай үндэр гэгшын хананууд байба. Хаалгануудайнь хажууда – арбан хоёр эльгээмэлнүүд, хаалганууд дээрэнь Израилиин арбан хоёр угсаатанай нэрэнүүд бэшээтэй. ¹³ Гурбан хаалгань зүүн тээшээ, гурбаниинь – хойшоо, гурбаниинь – урагшаа, гурбаниинь – баруун тээшээ харанхай. ¹⁴ Хотын хана арбан хоёр шулуутай нуури дээрэ табяатай, тэдэнэй дээгүүр Бурханай Хурьганай арбан хоёр элшэдэй нэрэнүүд бэшээтэй. ¹⁵ Намтай хөөрэлдэһэн эльгээмэл хотые, тэрэнэй хаалгануудые, ханануудые хэмжэхын тула алтан таяг баряад ябаа. ¹⁶ Тэрэ хото болбол ута үргэнөөрөө адли, тэбхэрхэн хэмжээнэй байгаа һэн. Эльгээмэлэй өөрынгөө таягаар хото хэмжэхэдэнь, утаашаа хоёр мянга дүрбэн зуун модо байба, үргэниинь, үндэрынь утатайгаа адли байба. ¹⁷ Эльгээмэлэй хотын хана хэмжэхэдэнь, үндэрынь жаран зургаан метр байба. Эльгээмэл хүнэй хэмжэдэг хэмжүүрые хэрэглээ һэн. ¹⁸ Ханань хас шулуугаар, харин хотонь нэбтэ харагдадаг шэл шэнги сэбэр алтаар баригданхай байгаа. ¹⁹ Хотын ханын нууринуудын элдэб янзын эрдэни шулуунуудаар хэгдэһэн: нэгэ нууринь хас шулуугаар, хоёрдохинь нууринь – миндарга шулуугаар, гурбадахинь – халтар манаар, дүрбэдэхинь – номин шулуугаар хэгдэһэн байба. ²⁰ Табадахи нууринь – сардониксаар, зургаадахинь – мана шулуугаар, долоодохинь – хризосолидаар, наймадахинь – бериллээр, юһэдэхинь – бэгтэ болор шулуугаар, арбадахинь – хризопразаар, арбан нэгэдэхинь – оюун шулуугаар, арбан хоёрдохинь – аметистээр хэгдэһэн байба. ²¹ Арбан хоёр хаалгануудын арбан хоёр хубадаар, хаалга болгониинь үргэлжэ хүжэ хубадаар хэгдээтэй. Хотын гол гудамжань шэл шэнги нэбтэ харагдажа байдаг сула алтаар хэгдэнхэй. ²² Хото соо Хүмэ би хараагүйб. Тэрэнэй Хүмэнь – Хамагые зонхилогшо Эзэн Бурхан өөрөө, мүн Үргэлэй Хурьган ха юм. ²³ Хотын харуул гэрэлтэй байхын тула нара, һарашье хэрэггүй байгаа, юундэб гэбэл, Бурханай

алдар солонь хотые гэрэлтүүлээ ха юм. Хурьган тэрэнэй дэнгын мүн. ²⁴ Арадууд тэрэ хотын гэрэл туяа соо ябаха, газар дэлхэйн хаашуул өөһэдынгөө баялиг зөөриие тэрээндэ асаржа үгэхэ. ²⁵ Хотын хаалганууд бүхэли үдэртөө суургалагдангүй, нээлгэтэй байха, ушарынь гэбэл, тэндэ хүни болохогүй бшуу. ²⁶ Арадуудай нэрэ солье, баялиг зөөриие тэрэ хотодо асарха. ²⁷ Бузарлагдаһан ямаршые юумэн тэрэ хотодо орохогүй, гутамшаг муухай юумэ хэгшэд, мэхэ гохо гаргагшад тэрэ хотодо орохогүй. Үргэлэй Хурьганай амидаралгын ном дэбтэртэ нэрээ бэшүүлһэн хүнүүд лэ тиишэ оруулагдаха.

Амидаралгын гол мүрэн

22 ¹ Болор мэтэ ялалзаһан амидаралгын уһанай гол мүрэниие удаань намда эльгээмэл харуулаа. Тэрэ гол мүрэн Бурханай болон Үргэлэй Хурьганай хаан шэрээгэй дорohoо урдан гарадаг. ² Тиигээд эгээн ехэ гудамжны дундуур урдагша юм. Мүрэнэй хоёр эрьеэрнь амидаралгын модон ургадаг, тэрэ модон нара бүри ургаса үгэхэ зуураа, жэлдээ арбан хоёр дахин үрэ жэмэс асардаг, тэрэ модоной набшаһануудын арадуудые аргалжа эдэгээхэдэ тухалдаг. ³ Бурханай хараалда хүрэмөөр муу юумэн тэндэ хэзээдэшые болохогүй. Бурханай ба Үргэлэй Хурьганай хаан шэрээ тэрэ хотодо байха. Бурханай зарасанар тэрээндэ алба хэхэ байна. ⁴ Зарасанарын тэрэнэй нюурые хараха, тэрэнэй нэрэнь тэдэнэй магнайда байха. ⁵ Тэндэнь дахин хүни болохогүй, тэдэндэ дэнгэйшые гэрэл, наранайшые туяа ондоо хэрэггүй, юуб гэбэл, тэдэниие Эзэн Бурхан гэрэлтүүлхэ байна. Тиин тэдэнэр хэтын хэтэдэ хаан түрэ засаг барижа байха юм.

Иисусай ерэхэ тухай

⁶ Бурханай Эльгээмэл намда иигэжэ хэлээ: «Эдэ үгэнүүдтэ этигэхэдэ болохо, юундэб гэбэл, эдэ үгэнүүд үнэн зүб юм. Лүндэншэдтэ өөрынгөө хүлдые үгэгшэ Эзэн Бурхан нааяр ямар юумэнэй болохые өөрынгөө зарасанарта харуулхын тула эльгээмэлээ ябуулһан байна. ⁷ Иигээд лэ би нааяр ерэхэб! Энэ номой уридшалан хэлэһые сахин бээлүүлэгшэ жаргалтай!» ⁸ Би, Иоанн энээниие дуулааб, харааб. Энэниие дуулаад, хараад байхадаа, эдэ бүгэдые намда харуулһан эльгээмэлэй хүлдэнь унажа, хүгэдэн мүргөөб. ⁹ Тээд эльгээмэл намда иигэжэ хэлээ: «Боли даа, иимэ юумэ бү хэ! Би шам шэнгил, шинии лүндэншэд — аха дүүнэр шэнгил, энэ номой үгэнүүдые сахин бээлүүлэгшэдтэйл адли зараса гээшэб. Ши Бурханда хүгэдэн

мүргэ!»¹⁰ Намда тэрэ иигэжэ хэлээ: «Энэ номой уридшалан хэлэ-
хэн үгэнүүдые бү суургалан тамгалаарай! Саг бүри дүтэлөөд байна.
¹¹ Муу хүн муу юумээ хэжэ үргэлжэлүүлэг! Жэрхэмшэг муухай хүн
тэрэл муухай юумээ хэг, хайн хүн хайе хэжэл байг, арюун нангин
хүн тэрэл зандаа арюун ябаг». ¹² «Иигээд Би хаядаа ерэхэб! Хүн
болгониие хэһэн хэрэгэйнэ зэргээр шагнаха, хэһээхын тула шагна-
лаа, хэһээлтээ өөртөө абажа ябанаб. ¹³ Би Альфа, Омега гээшэб,
Түрүүшынхинь, Һүүлшынхинь, Эхиниинь, Эсэсын гээшэб». ¹⁴ Хуб-
саһаа сэбэрлэгшэд жаргалтай! Тэдэнэр амидаралгын модондо хүр-
тэлсэхэ эрхэтэй, тэдэнэр хаалгын үүдээр хотодо орохо эрхэтэй.
¹⁵ Теэд нохосууд, эди шэдитэн, зальхай забхай ябадалтан, алуурша
этэгээдүүд, онгонуудта шүтэгшэд, худал хуурмаг ябадалда дура-
тайшуул, тиимэ юумэ хэгшэд – хотын гадаа тээ үлэхэ юм. ¹⁶ Иимэ
гэршэлгы таанадта һүзэглэгшэдэй бүлгэмүүдэй дамжуулхын тула
өөрынгөө эльгээмэлые би, Иисус, ябуулһан байнаб. Би Давидай
Үндэһэ, Һалааниинь гээшэб. Би үүрэй ялагар одон гээшэб». ¹⁷ Нан-
гин Һүлдэшые, хадамай басаганшые: «Ерэ!»— гэнэд. Шагнажа бай-
гаашашые: «Ерэ!»— гэг. Ундаа ехээр хүрэгшэдшые ерэг! Амидаралгын
уһа абаха дуратайшуул ерэжэ, тэрэ уһа миинтэ абаг лэ!

Түгэсхэл

¹⁸ Энэ номой уридшалан хэлэһэн үгэнүүдые шагнагша бүхэндэ
иигэжэ дуулганаб: эдэ үгэнүүдтэ ямар нэгэн юумэ хэн нэмэлтэ
оруулнаб, энэ ном соо бэшээтэй гай аюулые Бурхан нэмэжэ, бүри
ехэ болгохо. ¹⁹ Энэ номой уридшалан хэлэгдэһэн үгэнүүд сооһоо
ямар нэгэн юумэ хаһажа хаяа болболынь, тэрэнэй амидаралай мо-
доной үрэ жэмэс эдихэ эрхые, Нангин Хотодо орохо эрхые Бурхан
хаһаха юм. Энэ модон ба энэ хото тухай энэ ном соо бэшээтэй.
²⁰ Энэниие гэршэлэн баталагша иигэжэ хэлэнэ: «Тиимэ даа, би
хаядаа ерэхэб!» Болтогой, Дээдын Эзэн Иисус, заларжа ерэ! ²¹ Дээ-
дын Эзэн Иисусай үршөөл хайрань булганда хүртэхэ байна!